[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

K. E. Kanga

KHORDEH AVESTA

COMPRISING

Ashem, Yathâ, the five Nyâeshes, the five Gehs, Vispa Humata, Nâmsetâeshne, Patet Pashemânee, all the Nirangs, Bâjs and Namaskârs; fifteen Yashts, the Afrîngâns, the Afrins, and the Ashirvad

TRANSLITERATED AND TRANSLATED INTO GUJARATI

With Copious Explanatory Notes,

BY

KAVASJI EDALJI KANGA,

TRANSLATOR OF THE VENDIDAD, THE YASNA, THE VISPERED, THE YASHTS AND THE GÂTHÂS; AUTHOR OF A PRACTICAL AVESTA GRAMMAR AND OF A COMPLETE DICTIONARY OF THE AVESTA LANGUAGE (BOTH AVESTA INTO ENGLISH AND ENGLISH INTO AVESTA),

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY,

LATE HEAD MASTER, MOOLLA FEEROZ MADRESSA

Tenth Edition.

EDITED AND PUBLISHED

BY

NAVROJI PESTONJI KAVASJI KANGA.

103, Gunbow Street Fort,

BOMBAY.

The Era of Yezdeezerd 1295.—The Year of Christ 1926.

April, 1880.
First Edition.—1,000 Copies.
December, 1887.
Second Edition.—1,000 Copies.
July, 1890.
Third Edition.—1,000 Copies.
March, 1896.
Fourth Edition.—1,200 Copies.
February, 1902.
Fifth Edition.—1,500 Copies.
September, 1907.
Sixth Edition.—1,500 Copies.
May, 1913.
Seventh Edition.—1,500 Copies.
November, 1916.
Eighth Edition.—1,500 Copies.
July, 1921.
Ninth Edition.—1,500 Copies.
January, 1926.
Tenth Edition.—1,500 Copies.

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the "Nirnaya-Sagar" Press, 26–28, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Navroji Pestonji Kavasji Kanga. 103, Gunbow Street, Fort, Bombay.

ખોરદેહ અવસ્તા.

અષેમ, યથા, પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, દોઆ વીસ્પ
હુમત, દોઆ નામ સેતાએશને, પતેત અવસ્તાની,
પતેત પશેમાની, બધી નીરંગો, બાજે
તથા નમસ્કારો, પંદર યશ્ત, સઘળાં
આફ્રીંગાનો, આફ્રીનો તથા
લગનના આશીરવાદ
બા માએની તથા શરેહ,

બનાવનાર

કાવશજી એદલજી કાંગા,

વંદીદાદ, યજશ્ને, વીસ્પરદ, યશ્ત તથા ગાથાનો તરજુમો કરનાર;
અવસ્તા ભાષાનાં વ્યાકરણના તથા અવસ્તા ભાષાની સંપૂર્ણ
ફરહંગના કર્તા; (અવસ્તા શબ્દોના અંગ્રેજી અર્થો
અને અંગ્રેજી શબ્દોના અવસ્તા અર્થો)
મુંબઈની યુનીવરસીટીના ફેલો;
મુલાં ફીરોજ મદરેસાના મરહુમ વડા શિક્ષક.

દશમી આવૃત્તિ.

છપાવી પ્રગટ કરનાર,
નવરોજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા.
૧૦૩, ગનબાવા સ્ટ્રીટ—કોટ,

મુંબઈ:
"નિર્ણયસાગર" છાપાખાનામાં છાપ્યું છે.

સને ૧૨૯૫ યજદજરદી—સને ૧૯૨૬ ઈસવી.

એપ્રિલ, ૧૮૮૦

પેહેલી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

દીસેમબર, ૧૮૮૭

બીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

જુલાઇ, ૧૮૯૦

ત્રીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

માર્ચ, ૧૮૯૬

ચોથી આવૃત્તિ. ૧૨૦૦ નકલ.

ફેબ્રુઆરી, ૧૯૦૨

પાંચમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

સપતેમબર, ૧૯૦૭

છઠ્ઠી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

મે, ૧૯૧૩

સાતમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

નવેમબર, ૧૯૧૬

આઠમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

જુલાઇ, ૧૯૨૧

નવમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

જાનેવારી, ૧૯૨૬

દસમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

દશમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આ દશમી આવૃત્તિ પ્રગટ કરતી વખતે મારા પીતાજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા જેવણ તા. ૮ મી નવેમ્બર ૧૯૨૩ ને દીવસે ગુજર પામ્યા છે તેવણના મરણની દુ:ખદાયક નોંધ લેવાની ફરજ સમજાુંછું.

છેલ્લી નવમી આવૃત્તિ જુલાઈ ૧૯૨૧ માં મારા મરહુમ પીતાજીએ બહાર પાડ્યા પછી આ દશમી આવૃત્તિ માટે ચાલુ માંગણી થઈ હતી, અને તે ઉપરથી આપણા હમદીનોમાં શુદ્ધ ઉચ્ચારે અવસ્તા ભણતરો ભણવા માટે તથા તેના અર્થો ઉકેલવા માટે હજીબી કેટલી બધી ફીદાગીરી છે તે જણાઈ આવે છે.

જેમ આઠમી આવૃત્તિમાં "પાજંદ આફરીનો" ના ઉમેરાથી ૬૮ સફાનો વધારો થયો હતો, તેમ આ ચાલુ આવૃત્તિમાં વળી બીજા ૧૮ સફાનો ઉમેરો થવા પામ્યો છે તે જાણી હમદીનો ખુશી થશે. મારા મરહુમ પીતાજીના મીત્ર તથા આપણા જાણીતા અવસ્તા-પહેલવી સ્કોલર એરવદ ફીરોજ શાપુરજી મસાની એમ. એ. એલએલ. બી. સોલીસીટરે, મારી અરજ ઉપરથી, પોતાની "પાજંદ ભણતર સીરીઝ નં० ૨" ની કેતાબમાંથી "પાજંદ આશીરવાદ" જે લગન વખતે ભણવામાં આવે છે તે આશીરવાદ તેના અસલ પાજંદ શુદ્ધ તેક્ષ્ટ તથા બોલેબોલ આંકડા વાર તરજુમા સાથે આ આવૃત્તિમાં દાખલ કરવા માટે ખુશીથી પરવાનગી આપી છે જે માટે આ ટકે હું તેવણનો આભાર માનું છું. વળી એ મહેરબાની ઉપરાંત, અત્યાર સુધીમાં "મોટી હપતન યશ્ત"માં જે "યાતુ જી જરથુશ્ત" નો જાણીતો કરદો આવે છે તેનો બોલબોલ આંકડાવાર તરજુમો નહી આપવામાં આવતો હતો તેનો અસલ તરજુમો એરવદ મસાનીએ પોતે કરી આપ્યો છે, અને તેની ઉપર ખુલાસેવાર લંબાણ નોટ આપી છે જે અભ્યાસીઓને ઉપયોગી થઇ પડશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે. એજ પ્રમાણે બહેરામ યશ્તના

૧૯ મા કરદાના ૫૯ મા ફકરાનો પણ આંકડાવાર બોલેબોલ તરજુમો એરવદ મસાનીએ કરી આપ્યો છે, જે મહેરબાની માટે હું એરવદ મસાનીનો ઘણો ઉપકાર માનું છું.

વળી આપણા જાણીતા અવસ્તા–પહેલવી સ્કોલર એરવદ બમનજી નશરવાનજી ધાભર એમ. એ. આ ચાલુ આવૃત્તિના છેલ્લા પ્રુફો તપાસી જોવા માટે મને કીમતી મદદ આપી છે તે માટે હું તેવણનો એહેશાન માનું છું.

મુંબઈ, જાન્યુઆરી સને ૧૯૨૬. } **નવરોજી પેશતનજી કાવશજી કાંગા.**

PREFACE TO THE TENTH EDITION.

While publishing this present edition, it is my duty to take note of the mournful death of my father Mr. Pestonji Kavasji Kanga who passed away on 8 th November 1923.

After the publication of the last edition in July 1921 by my late father, there was a demand for the present edition made by the co-religionists which proves the high degree of their zeal and devotion for the recital of Avesta prayers in correct orthography and for the understanding the sense thereof.

The co-religionists will be pleased to see that in the present edition an addition of 18 pages has been made in the same way as the eighth edition has evinced an addition of 68 pages by the introduction of "Pazend Afrins."

I have to thank Ervad Phiroze Shapurji Masani M. A., L. L. B. Solicitor, our well-known Avesta-Pahlavi scholar and the friend of my late father, who has been courteous on my requesting him to allow me willingly to introduce the original correct Pazend text and word-for-word orderly translation of the "Pazend Ashirvad" or Benediction Prayers recited in the Parsee-Zoroastrian nuptial ceremony from the book of "Pazend Prayers Series NO 2" edited & published by him.

Besides this favour Ervad Masani has rendered his original translation of the well-known passage "Yâtû Zi Zarathushtra" in the Senior Haftan Yasht which had not been rendered into word-for-word translation upto now, and he has given a long elucidatory note thereon, which it is hoped, will

be helpful to the students of the Avesta. Also Ervad Masani has translated the kardeh 19 § 59 of the Behram Yasht and my thanks are due to him for all these courtesies.

Finally, I have to thank our well-known Avesta-Pahlavi scholar Ervad Bamanji Nasarvanji Dhabhar M. A. for his valuable assistance in the work of going through the final proofs of this present edition.

BOMBAY,
January, 1926. } NAVROJI PESTONJI KAVASJI KANGA.

નવમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

૧૯૧૬ માં છેલ્લી આઠમી આવૃત્તિ બહાર પડ્યા પછી એવી આશા હતી કે લડાઈ પુરી થયા પછી બધો મામલો લડાઈની અગાઉના વખત જેવો પાછો રાહ ઉપર આવશે. પણ આ આશા પાર પડી નથી, કેમજે દરેક ઉપયોગી અને જરૂરી ચીજની અજાયબી પમાડનારી મોંઘવારીના વખતમાથી આપણે પસાર થઈએ છીએ.

આવા સંજોગમાં આ અગત્યની ખોરદેહ અવસ્તા ભણવાની ચોપડી બહાર પાડવાનો વિચાર મોકુફ રાખવાનું દરૂસ્ત ધારવામાં આવ્યું. પણ મારા મીત્રોની સલાહથી એ ચોપડી બહાર પાડવાની મેં હીમત કરી છે, અને હાલની આવૃત્તિની કીમતમાં જે વધારો કરવો પડ્યો છે તે માટે જાહેર આલમ આનાકાની નહી કરશે એવી સુચના કીધેલી ગેરવાજબી લેખાશે નહી.

મુંબઈ,
જુલાઈ ૧૯૨૧. } **પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.**

PREFACE TO THE NINTH EDITION.

After the publication of the former eighth edition in 1916, it was hoped that after the war had been over every thing would revert to its pre-war position. But this hope has not been realised, and we are passing through very bad times of extraordinary dearth of every useful and necessary article.

Under these circumstances it was deemed desirable to stop the publication of this important prayer-book, the *Khordeh Avesta*. But at the instance of my friends, I have ventured to get it published, and it is not unfair to suggest that the public will not grudge the rise in the price of the present edition.

BOMBAY, *July 1921.* PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

૧૨૮૫૧

આઠમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી સાતમી આવૃત્તિ ૧૯૧૩ માં પ્રગટ થઈ હતી, અને એ પુસ્તકના ચાલુ ઉપયોગીપણાને લીધે ચાલુ માંગણી થતી હોવાને લીધે આવા લડાઈના વખત દરમ્યાન પણ પાછી છપાવવાની જરૂર પડી છે.

મારા મરહુમ પિતાજી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા ૧૯૦૪ માં ગુજર પામ્યા પછી છઠ્ઠી તથા સાતમી આવૃત્તિઓ એમની એમ છપાવીને બહાર પાડવામાં આવી હતી, પણ આ આવૃત્તિમાં એક ખાસ અગત્યનો વધારો કરવામાં આવ્યો છે, અને તે આપણી ક્રીયાઓમાં ચાલુ ભણવામાં આવતી પાજંદ આફરીનના ભણતરો છે. આફ્રીનગાંનની ક્રીયા માટે જુદા જુદા કરદા શુદ્ધ ઉચ્ચારે અને ગુજરાતી તરજુમા સાથે આ પુસ્તકમાં મારા મરહુમ પિતાજીએ પોતાની પાંચમી આવૃત્તિમાં વધારો દાખલ આપ્યા હતા, પણ તેની સાથે શુદ્ધ ઉચ્ચારે "પાજંદ આફરીન" માટેની ઉલત ભરેલી માંગણી થયા કરતી હતી.

આ માંગણીને પુગી વળવા માટે મેં મારા મીત્ર એરવદ ફીરોજ શાપુરજી મસાની, એમ. એ. એલએલ. બી., વકીલ હાઈકોર્ટ, ને અરજ કરી, અને તેવણ પોતાની, "પાજંદ ભણતરો નં. ૧" ની કેતાબ કહાડવામાં રોકાયલા હતા, અને તેમાં સારાં નસીબે તેવણે "પાજંદ આફરીન બા માએની" પોતાના નં. ૧. માં લેવા માંડી હતી. તેવણે મહેરબાનીની રાહે પોતાના માનવંત શિક્ષક મરહુમ એરવદ કાવસજી એ૦ કાંગાની ચોપડીમાં આપવા મારી અરજ ઉપરથી ખુશી બતાવી હતી, જેનાં પરીણામમાં આ આવૃત્તિનાં કદમાં ૯૮ સફાનો વધારો થયો છે. એરવદ ફીરોજ શા૦ મસાનીએ મુલ્લાં ફીરોજ મદરેસામાં યુનિવરસિટીની કલાસીકલ ભાષા તરીકે અવસ્તા પહેલવીનો એમ. એ. સુધી પાંચ વરસ અભ્યાસ કીધો છે, અને તે અભ્યાસ ત્યારપછી ચાલુ રાખી અવસ્તા ભણતરો અને પહેલવી લખાણોના અનેક ખાનગી તેમજ જાહેર તરજુમા કરવા ઉપર પોતાનું ધ્યાન રોકી રાખ્યું છે. અને તેવણુનાં અવસ્તા પહેલવી ભાષાના જ્ઞાન તથા જરથોશ્તી દીનના અભ્યાસની

ખાસ લાઇનિને આધારેજ આ આફ્રીનનાં ભણતરો શુદ્ધ ઉચ્ચારે લખીને મારા મરહુમ પિતાની ઢબમાંજ તરજુમો કરી આપ્યો છે, જે મેહેરબાની માટે હું એવણનો આ તકે ઉપકાર માનું છું.

અહીં જણાવવું જોઈએ કે આ પુસ્તક લડાઇના હીંગામમાં ઘણા મોંઘાં ભાવે છપાવવા છતાં તથા અસલના જેવાં શોભઈતાં એમબોસ કીધેલાં પુંઠામાં બંધાવ્યા છતાં અને ઉપર જણાવેલાં ૯૮ સફાનો વધારો છતાં હમદીનોની સવલતાને ખાતર એના ભાવમાં કંઈબી વધારો કરવામાં આવ્યો નથી.

મુંબઈ,
નવેમ્બર, ૧૯૧૯. } **પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.**

PREFACE TO THE EIGHTH EDITION.

The last seventh edition of this book was published in 1913, and owing to the constant demand for it on account of its everyday usefulness, a further edition thereof has been considered necessary even during the time of the Great War.

After the lamented demise of my late father Ervad Kavasji Edalji Kanga in 1904, the book had gone through the sixth and seventh editions without any alteration or addition; but this present edition evinces a special feature of importance,—the addition of "Pâzend Afrin" or benedictory prayers recited always with everyday ceremonial recitals. My late father had in the fifth edition of this book made an addition of special 'Kardeh' or sections for the recital of different 'Afringân' ceremonials, with their correct pronounciations and Gujarati translation, but there appeared to be an eager demand for "Pâzend Afrin" in correct orthography and with word-for-word Gujarati rendering, along with the "Afringân Kardeh."

In order therefore to meet this desideratum, I requested my friend Ervad Phiroze Shapurji Masani, M. A., LL. B., Vakil, High Court, to help me. Fortunately it so turned out that the publication of his book under the title of "Pâzend Prayers Series No. 1" was under contemplation, and that the "Pâzend Afrin with Translation" constituted the First Number thereof. He was pleased to comply with my request and allowed me to introduce these 'Pâzend Afrin" into the Khordeh Avesta—the book of his late revered master Ervad Kavasji E. Kanga, and as a result of this favour an addition of 68 pages will be noticed in the present edition. Ervad Phiroze S Masani has studied the Avesta and Pahlavi as his university classical languages in the Mulla Feeroze Madressa

for five years up to the degree of M. A, and having since then pursued the studies in this line he has devoted his attention to various public and private translations of Avesta scriptures and Pahlavi texts. What with his linguistic knowledge of Avesta and Pahlavi, and what with his special line of study of the Zoroastrian Religion he has been enabled to put the "Afrin Prayers" into precisely correct orthography, and the translations thereof exactly in the style of my late father, and for the favour done to me I take this opportunity of thanking Ervad Masani.

It should be noted here that no increase has been made in the price of the book for the benefit of my co-religionists notwithstanding the fact of its being printed at much higher rates in *this untoward time of the War*, and *of its being bound in the* same original artistic and embossed cover as well as of its being enlarged by 68 pages.

BOMBAY,
November 1916. } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

છઠ્ઠી આવૃત્તિનો ખુલાસો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિ ૧૯૦૨ માં પ્રગટ થઈ હતી જે પછી તેના બનાવનાર મારા પિતાજી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા માર્ચ ૧૯૦૪ માં મરણ પામ્યા છે.

પાંચ જુદી જુદી આવૃત્તિઓ દરમિયાન મરહુમે તેમાં અનેકવાર બનતા સુધારા વધારા દાખલ કરી આ પુસ્તક બનતું સંપૂર્ણ બનાવેલું છે, અને તેની છેલ્લી આવૃત્તિ નવેસરથી છપાવી એમની એમ દીનદાર જરતોશ્તીઓની સેવામાં રજુ કરી છે અને મરહુમનેજ પગલે ચાલી પુસ્તકની છપાઈ, બંધાઈ કે કીમતમાં ફેરફાર કીધો નથી.

મુંબઈ, સપતેમબર સને ૧૯૦૭. } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE SIXTH EDITION.

During my father's lifetime this book passed through five editions, and each succeeding edition was characterized by the necessary additions and alterations. The fifth edition, which was issued in 1902, was particularly remarkable for a number of modifications and the present edition is therefore merely a reprint of my father's last edition. In the printing, binding, and price of the book also I have adhered to my father's plan.

BOMBAY, *September 1907.* } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

પાંચમી આવૃત્તિનો દીબાચો.

પાક અવસ્તાના કલામ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણવાની ઉલટ તથા તેના અર્થ જાણવાની હોંસ, આપણા જરતોશતીઓમાં દીન પર દીન વધતી જાએછે તે, આએ કેતાબના વધતા જતા ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવેછે. આએ પાંચમી આવૃત્તિ બાહાર પાડવા આગમચ, અવસ્તાના મારા ચાલુ અભ્યાસની મદદથી, એ કેતાબ નવેસરથી તપાસીને તેના અર્થમાં મે જોઇતા ફેરફાર કીધા છે, તથા કેટલેક ઠેકાણે વધુ ખોલાસા આપ્યા છે. વળી યશ્તોમાં જે જે ફકરાઓને ડાકટર ગેલ્ડનરે કવીતા રૂપી લખાણ ગણ્યું છે, તે ફકરાઓના ઇશારા તથા ખોલાસા નોટમાં જણાવ્યા છે. એ ઉપરાંત, વધારા તરીકે સીરોજા યશ્ત, સઘળાં આફ્રંગાનો, નીઆએશ તથા યશ્તની પછી ભણવાની પાજન્દ નીરંગ, તથા દરરોજ ભણવાજોગ મોનાજાત તેના તરજુમા સાથે આપવામાં આવ્યાં છે. એ સબબે એ કેતાબનાં કદમાં ૪૮ સફાનો વધારો થયોછે. વળી આગલી આવૃત્તિના કરતાં આએ પુસ્તકનાં પુઠાંને વધારે શોભઇતું કરવા સારૂ, અવસ્તાના સોનેરી ફકરાથી 'એમબાસ' કરવામાં આવ્યું છે. એ બધું છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં આગળની માફક ફક્ત રૂપીયા ૨॥ રાખી છે.

મુંબઈ, ફેબ્રુઆરી,
સને ૧૯૦૨ ઇસવી. } કાવશજી એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE FIFTH EDITION.

The first edition of my Khordeh Avesta was issued in 1880 and the last in 1896. The rapid sale commanded by those editions is an unmistakable proof of the general desire on the part of my co-religionists to recite their prayers according to the correct and authenticated texts and to know their meaning. In placing this fifth edition before the public, I have thoroughly examined the texts and interpretations given in my former editions, and made alterations and modifications, where necessary, in the light of my continued studies. The present revised edition has been enlarged by the addition of the Sirozâh Yasht, the Afringâns and the Pâzend Nirang recited at times after the prayers and a *Monâjât* by the late Moolla Feeroz with their translations.

BOMBAY,
February 1902.

KAVASJI EDALJI KANGA.

ચોથી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આએ ચોથી આવૃત્તિમાં ખોરશેદ તથા માહ—એ બે યશ્તો ઉમેરીને ૧૪ યશ્તો આપવામાં આવીછે. પોતાનાં વાહાલાં ગુજરેલાંઓની યાદનેમાટે ભણવાનો અવસ્તા તથા પાજંદ કરદો તેના અર્થ સાથે આપ્યોછે. બધો તરજુમો તથા નોટ નવેસરથી તપાસીને તેમાં ઘટતો ફેરફાર કીધોછે. સઉથી છેલ્લો છપાએલો પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો ફ્રેંચ તરજુમો બારીકીથી વાંચીને, તેમાંની જાણવાજોગ બાબતો નોટમાં લીધીછે. ખોરદેહ અવસ્તામાં આવેલા ગાથાના ફકરાઓને કવીતા રૂપમાં મુક્યા છે. એ ઉપરાંત બીજી કેટલીએક જાણવાજોગ બાબદો ઉમેરીછે. એપ્રમાણે એ કાંમની પુઠે લાગીને તેને બરાબર સરનજામ પોંહોંચાડવાને મને ૬ મહીના મેહેનત કરવી પડીછે. ચોપડીનાં કદમાં વધારો તથા સુધારો થવા છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં, ફક્ત રૂ. ૨॥ રાખી છે.

"સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંનસલેશન ફંડ"ના માનવન્તા ટરસ્ટી સાહેબોએ, આપણી પાક દીનને લગતી એ કેતાબની ૬૦ નકલ ખરીદ કરીને, *જે આશ્રો આપવાને મેહેરબાની કીધીછે, તેનેમાટે એ નેકનામ અકાબરોનો* હું એહસાંન માનુંછું.

મુબઈ, માર્ચ, સને ૧૮૯૬ ઇસિવી. } **કાવશજી એદલજી કાંગા.**

ત્રીજી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આએ કેતાબની ખુબી તથા કદર આપણા હમદીન ભાઈઓમાં પુરતી રીતે જણાએલી દીસેછે, સબબ કે ૨॥ વરસની ટુંક મુદતમાં, સુધારા તથા વધારા સાથની એની બીજી આવૃત્તિ ખપી ગઈ છે. આગળના કરતાં આપણા દીનદાર જરતોશ્તીઓ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણવાને તથા તે ભણતરમાં આવેલી બાબદોની માએની જાણવાને વધારે ખાહેશમંદ છે તે, આએ કેતાબના ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવેછે.

આએ ત્રીજી આવૃત્તિમાં બીજી બે યશ્તો (તીર તથા ગોશ) વધારીને ૧૨ યશ્ત આપવામાં આવીછે, ડાકટર ગેલ્ડનરનું નવું બાહાર પડેલું અવસ્તાનું

પુસ્તક બારીકીથી વાંચીને, મને દરૂસ્ત લાગવાથી એ પુસ્તકને આધારે પુષ્કળ ઠેકાણે અવસ્તાના બોલોમાં મેં ફેરફાર કીધોછે. વળી અવસ્તાના વિદ્યાર્થીઓને તેઓના અભ્યાસમાં સવળ પડે એટલામાટે, ડાક્ટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે, ફકરાઓના નમબરો અવસ્તા તથા માએનીની શરૂઆતમાં મુક્યાછે. અવસ્તાનાં મારા ચાલુ અભ્યાસની રૂએ તરજુમામાં ઘટતે ઠેકાણે સુધારો કરવામાં આવ્યો છે.

મુંબઈ, જુલાઈ }
સને ૧૮૯૦. } કાવશાજી એદલજી કાંગા.

બીજી આવૃત્તિનો દીબાચો.

આએ ખોરદેહ અવસ્તા બા માએનીની કેતાબની પેહેલી આવૃત્તિ ઇસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં છપાઇને બાહાર પડી હતી. તેની કીમત રૂ૦ ૪ હોવા છતાં, અત્રેના તેમજ દેશાવરના જરતોશ્તીઓને પસંદ પડતી હોવાથી, ૭ વરસમાં તેની ૧૦૦૦ નકલ ખપી ગઈ, અને તેને ફરીથી છપાવાની માંગણી થઈ. * * * * એ પુસ્તકની પેહેલી આવૃત્તિમાં એક વખત આવી ગએલા અવસ્તા ફરીથી આપવામાં નહિ આવ્યા હતા, પણ આએ બીજી આવૃત્તિમા જરતોશ્તીઓને ભણવાને સવળ પડે એટલામાટે, આગળ આવી ગએલા અવસ્તા તથા પાજંદના ભાગો ફરી ફરીથી સલસલાબદ આપવામાં આવ્યા છે. પેહેલી આવૃત્તિમાં પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, બધી નીરંગો, બાજે અને નમસ્કારો તથા ૭ યશ્તો આપવામાં આવી હતી, તેમાં મ્હોટી તથા ન્હાની હપ્તન યશ્ત, ખોરદાદ તથા મ્હોટી હોમ યશ્ત—એ ત્રણ યશ્તો ઉમેરીને આએ સુધારેલી બીજી આવૃત્તિમાં ૧૦ યશ્તો આપવામાં આવી છે. એ પ્રમાણે હોવાથી એ પુસ્તક પેહેલી આવૃત્તિના કરતાં વધારે મ્હોટું થયું છે; અને સોજી છપાઈ, સફાઇદાર જાડાં કાગજ તથા મજબુત અને શોભઈતાં પુઠાં સાથે, આપણા જરથોશ્તીઓને ખરીદ કરવાને બની શકે એટલામાટે એની કીમતમાં ઘણો ઘટાડો કીધો છે.

મુબઈ, દીસેમબર }
સને ૧૮૮૭ ઇસવી. } કાવશાજી એદલજી કાંગા.

પેહેલી આવૃત્તિનો દીબાચો.

ઇસિવી ૧૮૧૮ ના સાલમાં ઇઆને આજ ૬૨ વરસની વાત ઉપર, મરહુમ દસ્તુરજી ફરામજી સોહોરાબજી મેહેરજી રાણાનો કીધેલો ખોરદેહ અવસ્તાનો ગુજરાતી તરજુમો છપાઈને બાહાર પડ્યો હતો; ત્યાર પછી તેજ વરસમાં મરહુમ દસ્તુરજી એદલજી દોરાબજી સંજાણાએ ખોરદેહ અવસ્તાનો એક બીજો ગુજરાતી તરજુમો છપાવી પ્રગટ કીધો હતો, તે વખતથી તે આજસુધી બીજાઓએ બી આએ છેલ્લા તરજુમા ઉપરથી ઉતારો કરીને, તેમાં કાંઇબી જાણવા જોગ ફેરફાર કીધા વગર છપાવ્યો હતો. પણ ત્યાર પછી યુરોપિયન વિદ્વાનોની અથાક મેહેનતની નવી નવી શોધોથી, તથા 'ફાઇલાલોજી'ના નવા એલમથી, આપણા આએ કદીમ ધર્મ ઉપર પુષ્કળ અજવાળું પડ્યું છે, અને તે અજવાળાંની મદદથી ઘણીએક નવી બાબદો તથા ખુબીઓ જે અગાઉ નહી જણાએલી હતી તે, એ ધર્મનાં ખુદ અસલ લખાણમાંથી માલુમ પડી આવીછે. એ અસલ લખાણ જેને 'અવસ્તા' કરીને કહેછે, તેના કેટલાએક ચોક્કસ ભાગોનો 'ફાઇલાલોજી,' ને કાએદે કીધેલો તરજુમો છપાઈને બહાર *પડ્યોછે. પણ 'ખોરદેહ અવસ્તા' જે આપણા જરતોશ્તીઓમાં દરરોજ ભણવાનો ચાલ છે તેનો, હાલની નવી શોધોને અનુસરતો તથા સહી તરજુમો, તેની અસલ શુદ્ધ એબારત સાથે બહાર પડે તો સારૂં, એવી આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓએ પોતાની ખાહેશ જણાવી હતી; એ ઉપરથી એ કાંમ માથે લેવાને મેં દરૂસ્ત ધાર્યું.

આએ 'ખોરદેહ અવસ્તા બા માએની'ની ચોપડીમાં તમામ અવસ્તાનો ભાગ પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડના "જંદ ટેક્સટ્સ" (Zend Texts) ઉપરથી લીધો છે. એ તમામ ભણવાનો ભાગ અવસ્તા અક્ષરમા આપવાનો મારો વિચાર હતો, પણ આપણા જરતોશ્તીઓનો ઘણો મ્હોટો ભાગ એ અક્ષરોનાં વાંચનથી તદ્દન અનજાણા હોવાને લીધે, એ વિચાર છોડી દઈને શુદ્ધ ગુજરાતીમાં તેના ઉચ્ચાર આપવા પડ્યા. એ પ્રમાણે બરાબર શુદ્ધ ગુજરાતી અક્ષરમાં અવસ્તાનું વાંચણ આપતાં, મને કેટલાએક ચોકસ તદ્દન નવી જાતના ગુજરાતી

* શેઠ ખ૦ રૂ૦ કામાજીવાળો ફરહંગસાથનો તમામ વંદીદાદના તરજુમાનો રીસાલો (બનાવનાર, એરવદ કા. એ. કાંગા). દશ યષ્ટ બા માએની (બનાવનાર, દસ્તુરજી એ. સો. મેહેરજી રાણાના તથા એરવદ મી. શા. વાછા). આવાં યસ્ત બા માએની (બનાવનાર, એરવદ ટે. દી. અંકલેશ્વરીઆ).

' ટાઈપ ' બનાવવા પડ્યા:—જેમકે ધ્ર, જ્ર, ઝ્ર, ખ્ર, જ્રૂ, ઝ્રૂ, ત્ર, ઇત્યાદિ. પણ અગરજો હવે પછી આપણા જરતોશ્તીઓમાં અસલ અવસ્તા અક્ષરમાં ભણવાનો ચાલ પડશે તો, આએ ચોપડીની બીજી આવૃત્તિમાં તમામ અવસ્તા તથા પાજંદ ભાગ તે અક્ષરમાં આપવામાં આવશે.

દરેક અવસ્તા તથા પાજદ ફકરાની નીચે તેનો બોલેબોલ ગુજરાતી તરજુમો આપ્યોછે, પણ સેહેલાઇથી જણાઈ આવે એટલા માટે બેહુના 'ટાઈપ' જુદા લીધાછે. વળી દરેક અવસ્તા તથા પાજંદ બોલનો ગુજરાતીમાં શું અર્થ થાએછે તે તરત જણાઈ આવે એટલા માટે, અવસ્તા તથા પાજદ તેમજ ગુજરાતી બોલોને મથાળે આંકડા મુકવામાં આવ્યાછે; પણ ગુજરાતી એબારતને માટે કેટલીએક વખતે આપણી તરફથી જ્યારે બોલો લેવા પડ્યા છે ત્યારે, તે અસલ એબારતમાં નથી એવુ જણાવવાસારૂ તે બોલોને ( ) એપ્રમાણે વલાયામાં મુક્યા છે. એ પ્રમાણે દરેક બોલને મથાળે આંકડા મુકીને વળી ગુજરાતી ઢપ પ્રમાણે સલસલાબંદ તરજુમો કરવો એ જરા મુશ્કેલ કાંમ છે, તથા દરેક અવસ્તા બોલનો ગુજરાતીમાં અર્થ લાવતાં કોઈ કોઈ વખતે ગુજરાતી એબારત રસીલી આવી શકી નથી. દરેક ફકરાનો આંકડા મુકીને બોલેબોલ તરજુમો આપ્યા પછી, તેની નીચે જોઈતે ઠેકાણે **ખોલાસો** એવું મથાલું કરીને વલાયામાં અગત્યના તથા મુશ્કેલ ફકરાઓની પુરતી શરેહ તથા નોટ આપીછે.

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે શુદ્ધ અવસ્તા તથા તેના ગુજરાતી તરજુમા ઉપરાંત, નીચે જણાવેલી અગત્યની તથા જાણવા જોગ બાબદોનો ખોલાસો કીધોછે:—૧ લું,—ભણતી વખતે કીએ ઠેકાણે જરા અચકવુ, તથા મતલબ પુરી થયાથી કીએ ઠેકાણે તદન અટકવુ, એ જણાવવા માટે જુદાં જુદાં ચિન્હો, જેમકે અલ્પવિરામ, પૂર્ણવિરામ ઇત્યાદિ નિશાનીઓ મુકી છે. ઘણી વખતે આપણા લોકો ભણતી વખતે એક વાક્યના છેલા બોલને બીજા વાક્યની સાથે ભેળી નાખેછે; વળી કેટલીએક વખતે તો એક લાંબા બોલને બે બોલ હોએ તેમ જુદા પાડેછે. એ ભૂલ અટકાવવાને માટે ઉપર જણાવેલી જુદી જુદી નિશાનીઓ વાપરવામાં આવી છે. ૨ જું,—આપણા જરતોશ્તીઓનો મ્હોટો ભાગ જે કાંઈ ભણેછે, તે બધાંને ' અવસ્તા ' ને નાંમે ઓળખે છે. પણ અસલ અવસ્તા કીઆ, પાજંદનો ભાગ કીઓ, તથા પાજદના કરતાં બી છેક પાછળા વખતમાં જોડાએલા કલામો કીઆ–એ બધું આએ ચોપડીમાં ખોલાસાવાર જણાવ્યુંછે. ૩ જું,—યશ્તો સિવાએ

ખોરદેહ અવસ્તાના જુદા જુદા ફકરાઓ, મ્હોટા અવસ્તા કે જે ઇજિશ્ને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ એઓમાંથી, કીએ ઠેકાણેથી લઇને ગોઠવેલાછે તે બાબે ઇશારો જણાવ્યોછે. ૪ થુ,—પાજંદ ફકરાઓની સાથે તેવીજ મતલબના ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઇશારો તથા તેની સમજ પણ આપવામાં આવીછે. ૫ મું,—જો એક બાબદ એક ઠેકાણે અધુરી રીતે આવેલી હોએ, અને તેજ બાબદને લગતો વધુ ખોલાસો જો ઇજિશ્ને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ મધેથી મળી આવતો હોએ તો, તેવે ઠેકાણે બની શકયું છે તેમ, તે બાબદનો પુરતો ખોલાસો આપવાની કોશેશ કીધીછે. ૬ ઠુ,—હોમ, જીવાંમ, બરસમ, જોર, ચીનવત્ પુલ, ઇત્યાદિ જરતોશ્તી ધરમને લગતા બોલોની સમજ આપવામાં આવીછે. ૭ મુ,—યથા અહૂ વઇર્યો તથા અષેમ વોહુની બુજોરગી તથા ખુબી બાબે અવસ્તામાં જુદે જુદે ઠેકાણે જે લખાણો આવેલાંછે તેનો ખોલાસો કીધોછે. ૮ મુ,—કેટલેક ઠેકાણે, જેમકે આતશ નીઆએશમાં આતશની બાબદમાં પેહેલવી શરેહની પણ મદદ લેવામાં આવીછે. ૯ મું,—પતેત પશેમાની જે પાજંદ ભાષામાં લખાએલીછે તેનો તરજુમો આપતાં, જોઇતે ઠેકાણે તેને મળતા ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઇશારો તથા તેની સમજ, તથા કેટલાએક કરદાઓમાં પેહેલવી તરજુમો કરનારાઓએ જે વધુ ખોલાસો આપ્યોછે તે બી દાખલ કરવામાં આવ્યોછે. ૧૦ મું,—ભણતી વખતે કેટલેક ઠેકાણે જે ક્રિયાની જરૂર છે તેનો ખોલાસો કીધોછે. ૧૧ મુ,—ગાહામ-બારોની અસલ અવસ્તા પ્રમાણેની ફસલો તથા તેઓની સમજ આપીછે. ૧૨ મુ,—દીનનો કલમો જે હાલ પાજંદમાં ભણવામાં આવેછે તેને બદલે, તેનેજ લગતું ઘણે દરજજે ચઢતું ખુદ અવસ્તામાંથી મળી આવતું લખાણ, તેના તરજુમા તથા શરેહ સાથે આપવામાં આવ્યુંછે. એ અવસ્તામાં દીનનો કલમો તે ઇજિશ્નેનો ૧૨ મો હા સમજવો.

આએ દીબાચો સમાપ્ત કરતી વખતે, આએ ઠેકાણે આપણા માનવંતા શેહેરી તથા સર્વને જાણીતા 'ઓરીએનટલ સ્કાલર' તથા મારા પોતાના વિદ્વાન ધર્મોપદેશક શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજી, જેવણની ધર્મ સંબંધી કેલવણીથી મને અતિશય ફાએદો હાંસલ થયોછે તેવણનો મ્હોટાં માનસહીત હું ઉપકાર માનુંછું. આએ ખોરદેહ અવસ્તાનો તરજુમો કરતી વખતે મને ઘણાએક બોલો, વાક્યો તથા ફકરાઓ મુદલ સમજ નહી પડતા હતા. એ તમામ મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાને માટે, ઘણા દાહાડા સુધી મને એ શેઠની અતિ ઉપયોગી મદદ લેવી પડી હતી, જે એ લાએકીવાળા ગૃહસ્થે જેમ મને મારાં આગળાં કાંમોને મ્હોટી ખુશી સાથે ઉત્તેજન આપ્યું

હતું, તેજ પ્રમાણે આએ કાંમમાં બી પોતાનો અમુલ્ય વખત રોકીને, મને જોઇતી મદદ આપવાની મેહેરબાની કીધી હતી. વળી એ ચોપડી આપણા લોકોમાં વધારે ઉપયોગી થઈ પડે, એવી મતલબથી કેટલીએક સારી સૂચના પણ કીધી હતી. ટુકાંમાં મારે જણાવવું જોઇએ કે, જેવી દિલસોજીથી તથા પરોપકારપણાથી આએ સજ્જન ગૃહસ્થે એ કાંમમાં મને પોતાની અતિ ઉપયોગી મદદ આપી હતી, તે મદદથી જો હું બેનસીબ રહ્યો હતે તો, આએ પુસ્તક હાલની હાલતમાં આવી શકતે નહી.

આએ કાંમ બનતી કોશેશ, સભાળ તથા ચોકસાઈથી બજાવવામાં આવ્યુંછે. કોઈ કોઈ ઠેકાણે જ્યાંહાં તરજુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગો નથી ત્યાંહાં તે બાબે નોટમાં મેં ઇશારો જણાવ્યોછે. એ સિવાએ બીજી કાંઈ કસુર અથવા ખાંમી એ ચોપડીમાં નજર પડે તો, આશા રાખવામાં આવેછે કે, સમજુ તથા કદરદાંન વાંચનારાઓ તે મેહેરબાનીની રાહે દરગુજર કરશે. આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં જે ચોપડીઓની મેં મદદ લીધી હતી તેઓના ગ્રંથકારોનો હું ઉપકાર માનુંછું. એ ચોપડીઓની ટીપ આગળ આપીછે.

મુબઈ, એપ્રિલ
સને ૧૮૮૦ ઇસવી. } **કાવશજી એદલજી કાંગા.**

PREFACE TO THE FOURTH EDITION.

This, the fourth edition of my Khordeh Avesta has been enlarged by the addition of two new Yashts, *viz.* Khorshed and Mâh, and the Avesta and Pâzend chapter (*Kardeh*), recited in memory of departed relatives, has been inserted with its translation. The translation and notes throughout have been carefully revised in the light of further study and research. I have carefully perused the latest edition of Professor Darmesteter's French version of the Avesta, and gleaned from it useful matters and inserted it in this work in the shape of foot-notes. The passages of the Gâthâs, occurring in the Khordeh Avesta, have been reproduced in the form of verse Besides, many other matters which can suitably find a place in a work of this kind have been added. In short, an earnest endeavour has been made to improve and enlarge the work and bring it up to date. With a view, however, to place it within the reach of all classes of my co-religionists, no increase has been made in the price of the book, which, as in the case of the last two editions, has been fixed at Rs. 2-8 ans. per copy.

I beg to acknowledge the obligation I owe to the esteemed Trustees of the Sir Jamsetjee Jeejeebhoy Translation Fund for their support by subscribing for sixty copies of this Work.

BOMBAY, March 1896.

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE THIRD EDITION.

The rapid sale, in the short space of two years and a half of the second edition revised and enlarged of this Work affords evidence at once satisfactory and gratifying of the utility and appreciation of the book, and of the growing taste for a correct and intelligent reciting of prayers among the Parsi community. In the present edition, two Yashts, *viz.*, Tir and Gosh have been added to the *ten* given in the second edition; the number of Yashts in this edition being thus *twelve* in all.

I may add that, following the new edition of the Avesta Texts published by Dr. Karl F. Geldner, I have altered, in many places, certain Avestaic words, which appeared to me in the course of my study of that book to admit of corrections; and with the view of affording facility of reference to Avesta students, I have numbered the paragraphs in my text and translation as Dr. Geldner's text. The translation has also, in some places, undergone revisions and improvements, suggested by further study and consideration of the Avesta literature.

BOMBAY, *July, 1890* } KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE SECOND EDITION.

The first edition of this Khordeh Avesta was issued in 1880. To judge from the favourable reception accorded to it, (a thousand copies having been sold off and a new issue called for), the work may be assumed to have supplied a want and to be well adapted to the needs of the community for which it was intended. * * * Passages of Avesta and Pâzend, which were omitted in the first edition, after they had been once cited, have been repeated in

the present issue, on every occasion on which they recur. This and the addition of three Yashts has somewhat increased the bulk of the volume, yet the price has been greatly reduced, in order to place it within the reach of all sections of the community.

BOMBAY,
December, 1887. KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

More than 60 years ago a translation of the Khordeh Avesta was for the first time published by the late Dustoor Framji Sorabji Meherji Rânâ. A few months later on, another translation of the same was issued by the late Dastoor Edaljee Dorabjee Sanjânâ. These translations did not materially differ from each other, but for all practical purposes, the latter, up till now, has been most in use—it having passed in the meantime through several editions with but few important alterations. Thanks, however, to the rapid, but immensely satisfactory progress made in comparative philology during the last half century by the indefatigable *savants* of Europe, considerable light has been thrown, not only on the ancient Zoroastrian religion, but on the interpretation of many a difficult passage in the Zend Avesta. Facts unknown before and excellences quite buried in obscurity have, by its aid, been brought to the surface, while some portion of the Zend Avesta, so ambiguous before, has been correctly interpreted and translated into Gujerati.* These made the want of a translation of the Khordeh Avesta, according to the most correct rules of grammar and philology, keenly felt; and I therefore undertook to supply it, at the suggestion of many educated and intelligent Zoroastrians.

* (1) Vendidad translated into Gujerati with explanatory notes, and a complete philological and grammatical glossary of all the words contained in the texts by Kavasji Edalji Kanga (K. R. Cama's Prize Essay). (2) Ten Yashts, translated by Dastoor Erachji Sorabji Meherji Rânâ and Ervad Muncherji Shapurji Vâchhâ. (3) Abân Yasht, translated by Ervad Tehmuras Dinshawji Ankleshvaria.

The whole of the translation is based on Professor Westergaard's excellent Zend text. This it was at first intended to publish in Zend character, but being aware of the inability of a great portion of my co-religionists to peruse it in Zend, I deemed it expedient to abandon the original intention, and make the Work more convenient and accessible by transliterating the original text into correct Gujerati. In so doing, I have had to undergo the trouble and expense of getting cast some letters, the corresponding ones for which were not to be found in Gujerati alphabet, such as ધ઼, ઙ, ઙ઼, ય઼, ઞ઼, ઞ઼, ત઼, &c.

The text is divided into a number of convenient paragraphs. and each paragraph has, subjoined to it, its translation, and to prevent confusion, types in black pica have been throughout employed for the *text* and ordinary pica for the *translation* In the translation the two-fold end is observed of making it useful both to Zend students and to general readers. It is kept, as much as practicable close to the text, each word of which is distinguished by a number, correspending with that placed over its translation immediately below. Words not occurring in the original, but necessary to complete the sense of the translation, are placed in parentheses. In many cases the substance of one or more paragraphs is summarised by way of explanation and placed below the literal translation.

Besides the correct text and its translation referred to above, the following important points are attended to:—(1) Careful attention is paid to punctuation, for want of which gross mistakes often arise (2) Zend text is, in order to avoid confusion, separated and pointed out distinctly from the Pazend text, and the text composed at the later period (3) Special care is taken to point out the passages taken from the Yacna, Vispered and Vendidad. (4) Pâzend passages are, as far as practicable, compared with their corresponding Zend passages. (5) Subjects cursorily treated in the Khordeh Avesta, but discussed at great length elsewhere, are here amplified with fuller information from other sources. (6) Technical terms of Zoroastrian ceremonials

and ethics such as *hôm, jeevâm, barsam, zôr, chinvat bridge,* &c. are fully explained. (7) Passages treating of the excellence and efficacy of the prayers *Yathâ* and *Ashem* are culled and fully explained. (8) Pehlvi translation is sometimes referred to as in the case of *Atash Nyâyesh* (9) References to paralled Zend passages, as in the case of the translation of *Patet Pushemâns* which is wholly in Pazend, are given with their meanings and explanations, and in several places, where it was found necessary, additional information from Pehlvi commentators is given in foot-notes. (10) Certain ceremonials, required to be observed in several places during prayers, are explained. (11) Requisite information is given about the *Gâhmbârs* and their proper seasons, on the authority of the Avesta (12) The Pâzend Confession of faith, which is generally recited at the end of the prayers, is substituted by a far better one, and that too found in Zend, which, I trust, will be appreciated by my co-religionists. This Confession of faith constitutes the twelth Hâ of the Yaçna

In conclusion, I offer my deep and most greatful thanks to Mr. Khurshedji Rustomji Cama, our respected citizen and well-known oriental scholar, and my own learned preceptor. With that kindness and good nature which are characteristic of him, and which have invariably won him the esteem and affection of his private pupils, he has most cordially rendered me, in the preparation of this Work, as in that of my previous ones, very valuable assistance My obligations are due to him also for his many sensible and practical suggestions for the improvement of this Work.

Lastly, I trust to the indulgence of the reader to overlook any inaccuracies or defects which may have crept in the translation, notwithstanding all the care and attention conscientiously bestowed on it A list of the several oriental works which proved useful to me during the progress of the work is given elsewhere

BOMBAY, April, 1880. } KAVASJI EDALJI KANGA.

યશ્તોનાં નામ તથા તેના અનુક્રમ પ્રમાણેના નમબર.

NAMES OF YASHTS AND THEIR *Seriatim* NUMBERS.

ખોલાસો:—અંગ્રેજી લખાણોમાં તેમજ યુરોપિયન વિદ્વાનોની કેતાબોમાં યશ્તોનાં ખાસ નામ લખવાને બદલે, ઘણી વખતે યશ્ત (Yasht) બોલની પછી નમબર મુકવામા આવેછે; એ જાણવાને સવળ પડે એટલા માટે દરેક યશ્તનું નામ તેના નમબર સાથે આપવાને દરૂસ્ત જણાયું છે.

---

૧ **હોરમજદ યશ્ત** Hormazd Yasht= Yt. I.

૨ **હપ્તન યશ્ત** Haptan Yasht or Hapt Ameshâspand Yasht=* Yt. II.

૩ **અરદીબેહેશ્ત યશ્ત** Ardibehesht Yasht=Yt. III.

૪ **ખોરદાદ યશ્ત** Khordâd Yasht or Awerdâd Yasht= Yt. IV.

૫ **આવાં યશ્ત** Abân Yasht or Ardui Sûr Bânu Yasht= Yt .V.

૬ **ખોરશેદ યશ્ત** Khorshed Yasht= Yt. VI.

૭ **માહ યશ્ત** Mâh Yasht=Yt. VII.

૮ **તીર યશ્ત** Tishter or Tîr Yasht= Yt. VIII.

૯ **ગોશ યશ્ત** Drvâsp or Gosh Yasht.= Yt. IX.

૧૦ **મેહેર યશ્ત** Meher Yasht= Yt. X.

૧૧ **સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત** Serosh Yasht Hâdokht= Yt. XI. **સરોશ યશ્ત વડી** Sraosh Yasht-i-Yazeshne.†

---

* Yt. II તે નાહલી હપ્તન યશ્ત સમજવી; મ્હોટી હપ્તન યશ્ત તે ઇજશ્નેના ૩૫–૪૨ મા હા સાથની મ્હોટી હપ્તન યશ્ત જાણવી.

† એ યશ્ત ઇજશ્નેના ૫૭ મા હામાંથી લીધી છે; બીજી યશ્તોની માફક જુદી નથી. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ સરોશ યશ્ત વડીની નોટ, સફો. ૨૮૦.

૧૨ રશ્ને યશ્ત Rashn or Rashnu Yasht= Yt. XII.
૧૩ ફરવરદીન યશ્ત Farvardîn Yasht= Yt. XIII.
૧૪ બેહેરાંમ યશ્ત Bahrâm Yasht= Yt. XIV.
૧૫ રામ યશ્ત Râm Yasht or Mîno-Râm Yasht= Yt. XV.
૧૬ દીન યશ્ત Din Yasht= Yt. XVI.
૧૭ અશીશવંઘ યશ્ત Ashi Yasht or Ard Yasht= Yt. XVII.
૧૮ આસ્તાદ યશ્ત Âshtâd Yasht= Yt. XVIII.
૧૯ જમ્યાદ યશ્ત Zamyâd Yasht= Yt XIX.
હોમ યશ્ત Hom* Yasht= Yt, XX. **(ગેલ્ડનરના પુસ્તકમાં).**
૨૦ વનન્ત યશ્ત Vanant Yasht=†Yt. XX.
૨૧ અષેમ વોહૂની ‡વખાણ (૨૧ મી યશ્ત) Yasht Fragment= Yt. XXI.
૨૨ હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ત્રીજી પરગરદ (૨૨ મી યશ્ત) Yasht Fragment= Yt. XXII.
૨૩ આફ્રીન પેગમબર જરતોશ્ત (૨૩ મી યશ્ત) Afrîn-Paighamber-Zartusht= Yt. XXIII.
૨૪ વીશ્તાસ્પ યશ્ત Vîshtâsp Yasht= Yt. XXIV.
સીરોઝા ¶યશ્ત Sirozah Yasht.

---

* એ નાહલી હોમ યશ્ત સમજવી; મ્હોટી હોમ યશ્ત તે ઇજશ્નેનો ૯ મો તથા ૧૦ મો હા જાણવો.

† પ્રોફેસર ગેલ્ડનરના અવસ્તાના પુસ્તકમાં વનન્ત યશ્તને ૨૧ મી ગણી છે.

‡ સાધારણ રીતે હાદોખ્ત નુસ્કની પેહેલી પરગરદને નામે જાણીતી છે.

¶ પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાક્ટર ગેલ્ડનરના અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં Sirozah I and Sirozah II ઇઆને નાહલા તથા મ્હોટા સીરોઝાની ફક્ત ખશ્નુમનો આપી છે. સતુમના કરદા સાથે ભણાતી **સીરોઝા યશ્ત** જુદી આપી નથી. એ બાબે વધુ સમજને માટે જુઓ સીરોઝા યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો ખોલાસો, સફો ૩૬૪.

આએ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં નીચે જણાવેલા ગ્રંથોની મદદ મેં લીધી હતી.

પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડનું જંદ અવસ્તાનું પુસ્તક.
ડાકટર ગેલ્ડનરનું અવસ્તાનું નવું પુસ્તક.
ડાકટર સ્પીગલ-બ્લીકનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તરજુમો.
ડાકટર હાઉગના જરતોશતી ધર્મ બાબે રીસાલાની ચોપડી.
પ્રોફેસર હારલેનો અવસ્તાનો તરજુમો (ફ્રેંચ ભાષામાં)
શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કાંમાજીનો બનાવેલો જરતોશતી અભીઆસ, આંક ૧—૧૧.
શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કાંમાજીનું બનાવેલું જરતોશત નામું.
પ્રોફેસર બેન્ફીની તથા પ્રોફેસર લક્ષ્મણ રામચંદ્ર વૈદ્યની સંસ્કૃત તથા અંગ્રેજી ડીક્ષનરી.
દસ્તુરજી એરચજી સોહોરાબજી મેહેરજી રાણાના હાથની લખેલી પેહેલવી તથા ફારસી તરજુમા સાથની ખોરદેહ અવસ્તા.
એરવદ ટેહેમુરસ દીનશાહજી અંકલેશ્વરીઆની આવાં યશત બા માએની.
એરવદ ખરશેદજી મીનોચેહેરજી કટેલીનો લખેલો દોઆ નામ સેતાએશનો રીસાલો.
પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તથા ફ્રેંચ તરજુમો.
રેવરંડ ડાકટર મિલ્સનો યજશને તથા વીસ્પરદનો તરજુમો.

આએ ચોપડીમાં આવેલા અવસ્તા તથા પાજંદનો ભાગ વાંચવા બાબેનો ખોલાસો.

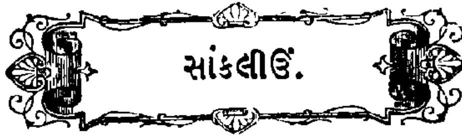
જે વ્યંજનની નીચે જીનો કાપો મેલવામાં આવ્યો હોએ, તેને ખોડો ઈઆને તેની પછી **અ** મુક્યા વગર વાંચવો.—જેમકે **અષેમ્, નર્શ્, ઉર્વાનેમ્, પોઉરૂતાસ્**, ઈત્યાદિ બોલો. **અષેમ્** બોલને *ashem વાંચવો, નહિ કે *ashema*; **નર્શ્** બોલને *narsh* વાંચવો, નહી કે *narsha*; **ઉર્વાનેમ્** = *urvânem*; **પોઉરૂતાસ્** = *pôurutâç*; **તફ્નુ** = *taphnu*. પણ જે વ્યંજનની નીચે જીનો કાપો નથી મુક્યો તેને **અ** સુધાં વાંચવોઃ— જેમકે **મન** = *mana*; **અહુર મજ્દ** = *Ahura Mazda*; **અષવ** = *ashava*; **હુઓમ** = *haoma*: **વીસ્પચ** = *vîçpacha*, ઈત્યાદિ.

જ ની નીચે એક જીનું મીડું મુકીને **જ઼** એ પ્રમાણે આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજી *z* ના જેવો, અથવા ફારસી 'ઝે' ના જેવો કરવોઃ—જેમકે **જ઼રથુશ્ત્ર** = *Zarathustra*; **મજ઼્દધાત** = *mazdadhâta*; **જ઼ઓતા** = *zaotâ*, ઈત્યાદિ. જ ની નીચે જીનાં ત્રણ મીડાં મુકીને **જ઼઼** એ પ્રમાણે જે અક્ષર આપવામાં આવ્યો છે, તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજીમાં *azure* બોલમાં *z* નો ઉચ્ચાર થાએછે તે પ્રમાણે **જ઼઼** નો ઉચ્ચાર કરવોઃ—જેમકે **દુજ઼઼્વર્શ્ત** = *duzhvarshta*; દુજ઼઼ૂખ્ત = *duzhûkhta*, ઈત્યાદિ. **ખ઼** ની નીચે એક મીડું મુકીને **ખ઼** એ પ્રમાણે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર ફારસી 'ખએ'ના જેવો કરવો; નીચે મીડાં વગરના **ખ** ને સસ્કૃત **ख** ના જેવો ઉચ્ચાર કરવો. **ત** ની નીચે એક મીડુ મુકીને **ત઼** એ પ્રમાણેના વ્યજનનો ઉચ્ચાર **ત્** ના જેવો તદન કઠોર નહી કરવો, પણ જરા મૃદુ ઈઆને નરમ કરવો, ઈઆને **ત** અને **દ** ની વચ્ચે ઉચ્ચાર કરવો. **ઘ** ની નીચે એક મીડુ મુકીને **ઘ઼** એ પ્રમાણે જે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર સંસ્કૃત **ङ** ના જેવો, અથવા *to bring*, *to sing*, ઇત્યાદિ બોલોમાં *ng* નો ઉચ્ચાર થાએછે, તે પ્રમાણે કરવોઃ—જેમકે **મનંઘ઼્હા** = *manang-hâ*; **વંઘ઼્હેઉશ્** *vang-hēus* ઇત્યાદિ. બે અથવા ત્રણ બોલોની વચ્ચે કાપો મુકેલો હોએ તો તે બોલોને **સમાસ** ગણીને સાથે વાંચવાઃ—જેમકે **વોઉરૂ-ચષાને, અઉર્વત઼-અસ્પેમ; માંથ્રેમ-સ્પેન્તેમ-બઓષજયો, હૂશ-હાંમ-સાસ્તાંમ્** ઈત્યાદિ.

---

* *a* નો ઉચ્ચાર **'અ'** કરવો; *â* નો ઉચ્ચાર **'આ'** કરવો.

સાંકલીઉં.

સફો.

અષેમ્ વોહૂ.*

અષેમ્[1] વોહુ[2] વહિશ્તેમ્[3] અસ્તી,[4]
ઉશ્તા[5] અસ્તી,[6] ઉશ્તા[7] અહ્માઇ[8]
હ્યત્[9] અષાઇ[10] વહિશ્તાઇ[11] અષેમ.[12]

અશોઈ[1] (એ) સઉથી સરસ[3] નેઆમત[2] છે[4] (તથા) સુખ[5] છે;[6] સુખ[7] તે (શખ્સ)ને[8] (છે) કે જે[9] સઉથી સરસ[11] અશોઈ ને વાસ્તે[10] (ઇઆને સઉથી સરસ અશોઈની બાબદમાં) અશો[12] (છે).

ખોલાસો:—('અશોઈ'ની મતલબ રાસ્તી, પવિત્રાઈ, પરહેજગારી સમજવી. અશોઈ ને આપણા પાક અવસ્તામાં જાબજા વખાણેલી છે. એનેમાટે "સ્તઓમિ અષેમ્" (ઇઆને રાસ્તીને હું વખાણુંછું) એ પ્રમાણે બોલો આવેલા છે. મન તથા દિલની પવિત્રાઈ આએ દુનિયાંની એક ઉત્તમ દોલત તથા સુખ છે. એ સુખ તે શખ્સને હાંસેલ થાએછે, કે જે સચ્ચાઇની બાબદમાં સઉથી ચઢતો હોએછે. માણસ જાતે આએ દુનિયાંમાં જન્મ પામ્યા પછી, સઉથી પેહેલી ચીજ જે અખત્યાર કરવી જોઈએ તે રાસ્તી છે. (જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૮ મો હા, ૫ મો ફકરો). જુદે જુદે વખતે ખરાં દિલથી તથા સમજીને અષેમ્ વોહૂ ભણ્યાથી તે ભણનારને કેટલું સવાબ

---

* અષેમ્ વોહૂ, તથા યથા અહૂ વઇર્યો એ બે બંદગીઓ પેગમબર અશો જરતોશ્તની આગમચના વખતના દાદાર હોરમજદના પોતાના કલામ છે (જુઓ ઇજશ્નેનો ૧૯ મો હા, ફકરા ૧-૪ તથા ૧૪; ઈજશ્નેનો ૨૦ મો હા, ફકરો ૩ જો). યેંઘહે હાતાંમ્ એ પેગમબર જરતોશ્તનો કલામ છે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૧ મો હા, પેહેલો ફકરો). એ ત્રણ નામીચી બંદગીઓને ઈજશ્નેના ૬૧ મા હામાં નામ દઇને માન સાથે યાદ કીધી છે. ઇજશ્નેના ૧૯ મા હામાં યથા અહૂ વઇર્યોની શરેહ, આપી છે, ૨૦ મા હામાં અષેમ્ વોહૂની, અને ૨૧ મા હામાં યેંઘ્હે હાતાંમ્ની શરેહ આપી છે. એ ત્રણ હા બઘાંન્ યશ્તને નામે જણાએલા છે. એ ત્રણ બંદગીઓ તેમાં મુખ્ય કરીને 'યથા' તથા 'અષેમ્' તો, આપણા પાક અવસ્તામાં જાબજા ભણવામાં આવે છે. જેઓને બીજા અવસ્તા નહી આવડતા હોએ, તેઓને સવાબનો હિસ્સો હાંસેલ કરવાને, યથા તથા અષેમ્ ભણવાને ફરમાવેલું છે.

હાંસેલ થાએછે, તે બાએનું કેટલુંએક લખાણ આપણને ખુદ અવસ્તામાં લખેલાં હાદોક્ષ નુસ્કની પેહેલી *પરગરદમાંથી મળી આવે છે. તેમાં એવું જણાવેલું છે કે, જે શખ્સ ઉંઘમાંથી જાગૃત થઈને બીછાના ઉપરથી ઉઠતી વખતે, મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારો કાહાડી નાખીને, એક "અષેમ્ વોહૂ" બરાબર સમજીને ભણે તો, તે વખતે ભણેલી એક "અષેમ્ વોહૂ," બીજી વખતે દશ હજાર અષેમ્ વોહૂ ભણે તેની બરાબર સમજવી. એની મતલબ એ કે સવારના પોહોરમાં ઉંઘમાંથી ઉઠતાંને વાર, સચ્ચાઈ-રાસ્તીને એખત્યાર કરવી, અને તેને વળગી રહીને પોતાનું કાંમકાજ તથા ધંધો રોજગાર કરવો. એક ગમથી અષેમ્ વોહૂ ભણે અને બીજી ગમથી જુઠું બોલે તથા ઠગાઈ કરે તો તે કાંઈ કાંમનું નહી, પણ ભણીને તે પ્રમાણે ચાલવું જોઈએ. વળી એજ મજકુર નુસ્કમાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, જે માણસ મરતી વખતે પોતાનાં મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારોને દૂર કરીને, પોતાનાં ખરાં અંતઃકરણથી એક અષેમ્ વોહૂ ભણે તો, તે વખતે ભણેલી એક અષેમ્ વોહૂની કીમત તમામ ખનીરથ નામનો કેશ્વર, જે ૭ કેશ્વરોમાં સઉથી મ્હોટો તથા સોહામણો છે તેની બરાબર સમજવી.)

અહુનવર† (યથા અહૂ વઇર્યો.)

યથા[1] અહૂ[2] વઇર્યો[3] અથા[4]
રતુશ્[5] અષાત્[6] ચીત્[7] હચા,[8]
વંઘ્હેઉશ્[9] દજ્દા[10] મનંઘ્હો[11] શ્યઓથનનાંમ્[12] અંઘ્હેઉશ્[13] મજ્દાઇ,[14]
ક્ષથ્રેમચા[15] અહુરાઇ[16] આ[17] યિમ્[18]
દ્રેગુબ્યો[19] દદત્[20] વાસ્તારેમ્.[21]

---

* જુઓ મારી ચરત બા માએની, ૨૧ મી ચરત, સફા ૩૮૬-૩૯૩.

† અહુનવરનેમાટે ઇજશ્નેના ૧૯ મા હામાં એવું જણાવેલું છે કે, દાદાર હોરમજદે આસમાન તથા દુનિયા પેદા કીધી, તેની આગમચ તે બનાવ્યો હતો. વળી એ મજકુર હામાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, અહુનવરને બરાબર સમજીને તથા બીજું કાંઇ વચમાં બોલ્યા વગર તથા કોઇબી પદ મુકી દીધા વગર, ગાયનની ઢબમાં જે શખ્સ ભણે, તેને ૧૦૦ ગાથા ગાઇને ભણ્યાના જેટલું સવાબ લાગે. અવસ્તાની એ ઘણીજ કદીમ તથા ઉત્તમ બંદગીને ગાવાને અથવા ગાયનની રીતે ભણવાને ફરમાવેલું

જે પ્રમાણે[1] *પાદશાહ[2] પોતાની મરજી પ્રમાણે ચાલનાર[3] (છે), તે પ્રમાણે[4] દસ્તુરાંન †દસ્તુર[5] અશોઇ[6] ‡ઇત્યાદિને[7] લીધે[8] (પોતાનાં કાંમમાં) (આપ્એખ્ત્યાર) (છે). બંહમનની[9 11] બક્ષેશ[10] આએ દુનિયાંના[13] હોરમજદને માટેના[14] કાંમો કરનારાઓની[12] (છે); જે શખ્સ[18] ગરીબ-લાચારોનેમાટે[19] પાસબાની ¶કરનાર[21] (અથવા પોષણ કરનાર[21]) §થાએછે,[20] (તે ગોયા) હોરમજદનેમાટે[16] (તમામ ખલકતની) પાદશાહી[15] (કબૂલ રાખેછે).

ખોલાસો:—(મુલુકોની ઉપર સરદારી ભોગવનાર પાદશાહ તથા દીનનો વડો પેશવા એ બેહુ, એકસરખા દરજજાના તથા માનને લાએકના છે. જે લોકો આએ દુનિયાંમાં દાદાર હોરમજદને ખુશ્નુદ કરવાનાં કાંમો કરેછે, તેઓ ગુજરવા બાદ બેહેસ્તની બક્ષેશ પામેછે. જે શખ્સ આબરૂવાળા ગરીબ-લાચારોની દયા ખાઈને તેઓની પરવરશી કરેછે, તે ગોયા દાદાર હોરમજદને તમામ ખલકતના સાહેબ તરીકે ગણેછે).

છે એનેમાટે જે ક્રિયાપદ આવેછે તે "સ્રાવય" (સસ્કૃત **श्रावय**) ઇઆને "ગાવું" કરીને આવેછે. એ બંદગી કવિતા રૂપી ત્રણ લીટીની બનેલી છે પેહેલી લીટી 'હચા' આગળ પુરી થાએછે, બીજી લીટી 'મજ્દાઇ' આગળ અને ત્રીજી લીટી 'વાસ્તારેમ' આગળ પુરી થાએછે. વળી એ આખી અહુનવરમાં જે ૨૧ બોલો આવેલા છે તે ઉપરથી, આપણા પાક અવસ્તામાં લખાએલાં ૨૧ નુસ્કોનાં નામ પડેલાં છે, જેનો ઘણો મ્હોટો ભાગ તારાજ થઇ ગયો. વળી એ નુસ્કોમાં શું શું બાબદો આવેલી હતી, તે બાબેનું લખાણ આપણને પેહેલવી તથા ફારસી કેતાબો ઉપરથી મળી આવેછે. 'દીનકરદ' નામની પેહેલવી કેતાબના ૮ મા તથા ૯ મા ભાગમા એ નુસ્કો વિશે લંબાણથી એહવાલ આપેલો છે. દીનને લગતી તમામ બાબદો ઉપરાંત, એ મજકુર ૨૧ નુસ્કમાં ફીલસુફી, તબાબત, નીતિ, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરોને લગતી બાબદો આવેલી હતી. એ કવિતારૂપી બંદગી (અહુનવર)ની ખુબી બાબે જુઓ આએ ચોપડીમાં સરોશ હાદોખ્તના પેહેલા કરદાની માએની. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સરોશ બાજમાં "અહુનેમ્ વઇરીમ્ તનૂમ્ પાઇતિ" ની માએની નીચે આપેલો ખોલાસો.

* અસલ અર્થ "દુનિયાંને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર."

† અસલ અર્થ "દીનને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર."

‡ અશોઇ ઇત્યાદિની મતલબ અશોઇ તથા તેની સાથના બીજા સદ્ગુણો.

¶ 'વાસ્તર્' ને મલતો લાટીન તથા અંગ્રેજી Pastor બોલ મળેછે.

§ અસલ અર્થ 'પોતાને મુકરર કરે-ઠેરવે.' અહુનવરની છેલ્લી લીટી ઇજશ્નેના ૫૩ મા હાના ૯ મા ફકરાની છેલ્લી લીટીને કાંઇક મળતી આવેછે.

નીરંગ આબેજ઼ર લેવાની.

☞ શેકસ્તેહ્[1] શેકસ્તેહ્[2] શેતાંન,[3] અહેરેમન[4] ગજસ્તેહ્[5] કારે કેર્દાર્,[6] ન રસદ્[7] ગજસ્તેહ્[8] કારે કેર્દાર્;[9] સીઓ-સે[10] અમેશાસ્પંદ[11] દાદાર્ અહુરમજ઼્દ[12] પીરોજગર્[13] પાક્;[14] અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧ ☞(ત્રણ વાર ભણે.)

☞(એ નીરંગ ત્રણ વાર ભણીને સરોશ બાજ ભણે, અને તેની પાંચ અહુનવર ભણતાં આબેજર દરેક અહુનવરે જમના હાથને, ડાબા હાથને, મોહોડાંને, જમના પગને તથા ડાબા પગને ચોપડે. પછી સરોશ બાજ પુરી કરીને પાદીઆબ કુશ્તી કરે.)

શેતાંન[3] શિકસ્ત પાંમેલો[1] (તથા) તુટેલો[2] (થાઓ)! હારેમન[4] (પોતે) (તથા તેનાં) કાંમ અને ફેલ[6] લેઆનત ભરેલાં[5] (છે); (તે) લેઆનત ભરેલાં[8] કામ અને ફેલ[9] (મને) નહી પોંહાચે.[7] ૩૩[10] અમશાસ્પંદ[11] (તથા) દાદાર હોરમજદ[12] ફતેહમંદ[13] (અને) પાક[14] (છે).

ખોલાસો:—(આએ નીરંગ ઘણાજ પાછલા વખતમાં જોડાએલી દીસેછે, કારણકે એની એબારત ફારસી છે. વળી આએ ઠેકાણે અમશાસ્પદોની સંખ્યા ૩૩ ગણી છે તે અજબ જેવું છે. કદાચ એ નીરંગ લખનારની મતલબ ૩૩ અમશાસ્પંદ તે ૩૩ ફરેશ્તા હોએ. આપણી દીનની કદીમ કેતાબો પ્રમાણે તો અમશાસ્પંદ છ છે, અને દાદાર હોરમજદને સાથે ગણતાં સાત થાએછે. દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામસેતાએશનેમાં ખોલ્લી રીતે જણાવેછે કે, દાદાર હોરમજદે છ અમશાસ્પંદો પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તમાં આવેલા "નિપાયોઇશ્ મષીમ્" નામના કરદામાં દાદાર હોરમજદ પેગમબર જરતોશ્તને કેહેછે કે, બહમનથી અમરદાદ સુધીના છ અમશાસ્પંદો મેં પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તના તથા અરદીબેહેશ્ત યશ્તના શરૂઆતના ભાગમાં અમશાસ્પંદો વિશે બોલતાં "હમો અમશાસ્પંદો" એ પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે કેહેછે. નાહની હપ્તન યશ્તના ૧૨ મા ફકરામાં "સાત અમશાસ્પંદો" એ પ્રમાણે લખાણ આવેલું છે.)

કેમ્ના મજ્દા.*

કેમ[૧] ના[૨] મજ્દા[૩] મવઇતે[૪] પાયૂમ[૫] દદાત્,[૬]
હ્યત્[૭] મા[૮] દ્રેગવાઓ[૯] દીદરેષતા[૧૦] અએનંઘહે[૧૧]
અન્યેમ[૧૨] થ્વહ્માત્[૧૩] આથ્રસ્ચા[૧૪] મનંઘહ્સ્ચા,[૧૫]
યયાઓ[૧૬] શ્યઓથનાઇશ[૧૭] અષેમ[૧૮] થ્રઓશ્તા[૧૯] અહુરા,[૨૦]
તાંમ[૨૧] મોઇ[૨૨] દાંસ્તવાંમ[૨૩] દએનયાઇ[૨૪] ફ્રાવઓચા.[૨૫]
કે[૨૬] વેરેથ્રેમ[૨૭]-જા[૨૮] થ્વા[૨૯] પોઇ[૩૦] સેન્ગહા[૩૧] યોઇ[૩૨] હેન્તી,[૩૩]
ચિથ્રા[૩૪] મોઇ[૩૫] દાંમ[૩૬] અહૂબિશ[૩૭] રતૂમ[૩૮] ચીજ્દી;[૩૯]
અત્[૪૦] હોઇ[૪૧] વોહૂ[૪૨] સેરઓષો[૪૩] જન્તૂ[૪૪] મનંઘહા,[૪૫]
મજ્દા[૪૬] અહ્માઇ[૪૭] યહ્માઇ[૪૮] વષી[૪૯] કહ્માઇચીત્.[૫૦]

જ્યારે[૭] કોઈ દુષ્ટ માણસ[૯] કીનો લેવાને[૧૧] (અથવા દુઃખ દેવાને[૧૧]) મારી ઉપર[૮] ડોળા કકડાવે[૧૦] (ત્યારે), અએ †હોરમજ્દ![૩] મને તથા મારા લાગતાઓનેમાટે[૪] કીયો[૧] શખ્સ[૨] બચાવ[૫] આપશે?[૬] આતશનો[૧૪] તથા મનનો[૧૫] (ઈઆને ઘરબારને લગતાં સુખનો તથા મનની શાન્તિનો) (બચાવ) તુ[૧૩] સિવાએ[૧૨] (બીજો કોણ આપશે)? જે બેહુના[૧૬] ‡કાંમોથી,[૧૭] અએ હોરમજ્દ![૨૦] રાસ્તી[૧૮] વધેછે.[૧૯] દીનનેમાટે[૨૪] તે[૨૧] ¶જ્ઞાન[૨૩] (અએ હોરમજ્દ!) મને[૨૨] તું જાહેર કર.[૨૫]

---

* આખી 'કેમ્ ના મજ્દા' ની બંદગી ચાર જુદે જુદે ઠેકાણેના અવસ્તા લઇને બનાવેલી છે. તે આએ રીતેઃ—૧-શરૂઆતથી તે ફ્રાવઓચા સુધીનો ભાગ 'દાંમ્ નેમેંઘ જામ્' નામના ઇજ્શ્નેના ૪૫ મા હાના ૭ મા ફકરામાથી લીધો છે. ૨-'કે વેરેથ્રેમ્-જા થ્વા' થી તે 'વષી કહ્માઇચીત્' સુધીનો ભાગ 'તત્ થ્વા પેરેસા' નામના ઈજ્શ્નેના ૪૪ મા હાના ૧૬ મા ફકરામાથી લીધો છે. ૩-'પાત નો ત્બિષ્યન્તત્'થી તે 'અસ્તવઇતીશ્ અષહે' સુધીનો ભાગ વંદીદાદની ૮ મી પરગરદના ૨૧ મા ફકરામાંથી લીધો છે. ૪-'નેમસ્ચા યા આર્મેઈતિશ્ ઈજાચા' એ બોલો 'અત્ મા યવા' નામના ઈજ્શ્નેના ૪૯ મા હાના ૧૦ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

† હોરમજ્દનેમાટે સાધારણ રીતે અવસ્તામાં 'અહુરમજ્દ' આવેછે, પણ કેટલેક ઠેકાણે, મુખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજ્દનેમાટે ફક્ત 'અહુર' અથવા 'મજ્દ' બી આવેછે.

‡ ઇઆને ઘરબારને લગતાં સુખ તથા મનનાં શાંતપણાનાં કામોથી.

¶ એટલે તું સિવાએ બીજો કોઇ પાસબાની કરનાર નથી એ વિચાર.

તારા[29] (અવસ્તાના) કલામ[31] કે જે[32] (ભણ્યાથી આફતની વખતે) પાસબાની કરનારા[30] છે[33] (તે) કલામ (ની બરકત) થી[31] કીયો શખ્સ[26] દુશ્મનને[27] મારનાર[28] (છે)? બેહુ *જીંદગીનેમાટે[37] (ઓ હોરમજદ !) (તું) મને[35] જાહેર રીતે[34] એક ડાહ્યો[36] †સરદાર[38] દેખાડ.[39] જે[48] કોઈને[50] તું ‡ચાહેછે[49] તેનેમાટે,[47] અએ હોરમજદ ![41] ભલાં[42] મન સાથે[45] (અથવા બહમનની મારફતે) સરોશ[43] (ઈજદ) જાએ.[44]

બોલાસો:—(ઓ હોરમજદ ! જ્યારે ખરાબ માણસો મને તથા મારા લાગતાં વળગતાંઓને દુઃખ દેવાનેમાટે આવે, ત્યારે તેમાંથી હમારૂં રક્ષણ કરનાર કોણ છે? હમારાં ઘરબારને લગતાં સુખનો તથા મનને શાન્તિ આપનાર, ઓ હોરમજદ ! તુ સિવાએ બીજો કોઈ નથી. તન તથા મન સારી હાલતમાં હોવાથી અશોઈનો વધારો થાએછે. તું સિવાએ બીજો કોઈબી પાસબાની આપી શકતો નથી—એ વિચાર, ઓ હોરમજદ ! તું મારાં મનમાં દાખલ કર, કે તેથી કરીને કોઈબી કાંમ કરવામાં મને હિમ્મત આવે.)

પાત[1]નો[2] ત્બિશ્યન્તત્[3] પઇરિ,[4] મઝ્દાઓસચ[5] આરૂમઇતિશચ[6] સ્પેન્તસ્ચ,[7] નસે[8] દએવી દ્રુક્ષ્,[9] નસે[10] દએવો-ચિથ્રે,[11] નસે[12] દએવો-ફ્રકર્શ્તે,[13] નસે[14] દએવો-ફ્રદાઇતે,[15] અપ[16] દ્રુક્ષ્[17] નસે,[18] અપ[19] દ્રુક્ષ્[20] દ્વાર,[21] અપ[22] દ્રુક્ષ્[23] વીનસે,[24] અપાખેધ્રે[25] અપ-નસ્યેહે,[26] મા[27] મેરેન્ચઇનીશ[28] ગએથાઓ[29] અસ્તવઇતીશ[30] અષહે.[31] નેમસ્ચા[32] યા[33] આરૂમઇતિશ[34] ઇઝાચા.[35] અષેમ્ વોહૂ. ૧

અએ હોરમજદ[5] તથા સપંદારમદ ![6-7] અદેખા[3] થી[4] હમુને[2] તમો બંચાવો.[1] અએ દેવી દરૂજ ![9] (હઈથી) તું દફે થા;[8] અએ દેવની તોખમના ![11] (હઈથી) તું દફે થા;[10] અએ દેવની વાવેલી[13] (ખરાબી)! (હઈથી) તું દફે થા;[12] અએ દેવની રસમ ઉપર ચાલનારી[15] (કાઈબી ચીજ) ! (હઈથી) તું દફે થા;[14] અએ દરૂજ ![17] (હઈથી) (તુ) દૂર[16] દફે થા;[18] અએ દરૂજ ![20] (હઈથી) (તું) દૂર[19] દોડી જા;[21] અએ દરૂજ ![23] (હાંથી) (તું) દૂર[22] વધારે દફે થા[24] (અથવા નાશ પામેલો થા), (તથા) ઉત્તર તરફ[25]તું

---

* ઈઆને આએ તથા બીજી જીંદગીમા મને ફાએદો મળે તેને માટે.

† ઈઆને નેકીનો માર્ગ દેખાડનાર; ધર્મનાં ફરમાનો સમજાવનાર.

‡ ઈઆને જેની ઉપર તું મેહેરબાન છે.

દક્રે થઈજા,[૩૩] (કે તેથી કરીને) અશોઈના[૩૧] હાડમંદ[૩૦] મુલુકો[૨૯] માર ખાવાને લાએક[૨૮] નહી[૨૭] (થાએ). ભલા વિચાર[૩૪] તથા આબાદીને[૩૫] નમાજ[૩૨] (હોજો)!

અહુરમજ઼્દ ખોદાએ.*

અહુરમજદ[૧] ખોદાએ,[૨] અહેરેમન[૩] અવાદશાંન્[૪] દૂર અવાજ્-દારતાર;[૫] જદ[૬] શેકસ્તેહ[૭] બાદ;[૮] અહેરેમન,[૯] દેવાંન્[૧૦] દરૂજાંન્,[૧૧] જાદુઆંન્,[૧૨] દરવંદાંન્[૧૩] કીકાંન્,[૧૪] કરફાંન્,[૧૫] સાસ્તારાંન્,[૧૬] ગુનેહગારાંન્,[૧૭] આશમોગાંન્[૧૮] દરવંદાંન્[૧૯] દુશ્મનાં,[૨૦] ફ્રીઆંન્[૨૧] જદ[૨૨] શેકસ્તેહ[૨૩] બાદ.[૨૪] દુશ-પાદશાહાન્[૨૫] આવાદશાંન્[૨૬] બાદ;[૨૭] દુશ્મનાં[૨૮] સતોહ[૨૯] બાદ;[૩૦] દુશ્મનાં[૩૧] અવાદશાંન્[૩૨] બાદ.[૩૩] અહુરમજદ ખોદાએ,[૩૪] અજ હમા ગુનાહ[૩૫] પતેત પશેમાનુમ,[૩૬] અજ[૩૭] હરવસ્તીન્[૩૮] દુશ્મત[૩૯] દુજ્હૂખ્ત[૪૦] દુજ્વરશ્ત,[૪૧] મેમ્[૪૨] પ ગેતી[૪૩] મનીદ;[૪૪] ઉઇમ ગોફ્ત[૪૫] ઉઇમ કર્દ,[૪૬] ઉઇમ જસ્ત,[૪૭] ઉઇમ બૂન બુદ એસ્તેદ,[૪૮] અજ આંન્ ગુનાહ[૪૯] મનશ્ની[૫૦] ગવશ્ની[૫૧] કુનશ્ની,[૫૨] તની[૫૩] રવાંની[૫૪], ગેતી[૫૫] મીનોઆંની,[૫૬] ઓખે[૫૭] અવાખ્શ †પશેમાન્,[૫૮] પ સે ગવશ્ની[૫૯] પ પતેત્ હોમ.[૬૦] ક્ષ્નઓથ્ર[૬૧] અહુરહે મજદાઓ;[૬૨] તરોઇદીતે[૬૩] અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ.[૬૪] હઇથ્યાવર્શ્તાંમ[૬૫] હાત[૬૬] વસ્ના[૬૭] ફ્રેરષાતેમેમ;[૬૮] સ્તઓમિ[૬૯] અષેમ.[૭૦] અષેમ વોહૂ ૧, યથા અહુ વઇર્યો ૨, અષેમ વોહૂ. ૧

દાદાર હોરમજદ[૧] (તમામ ખલકતનો) સાહેબ[૨] (છે). (તથા) બદ અને ‡નાપેકાર[૪] હારેમનને[૩] દૂર અને પાછો હઠાવનાર[૫] (છે); (તે હારેમન) મારેલો[૬] (અને) તુટેલો[૭] હોજો![૮] હારેમન,[૯] દેવો,[૧૦] દરૂજો[૧૧] જાદુગરો,[૧૨]

---

* એ બદગી શરૂઆતથી તે "પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ્" સુધી પાજંદ ભાષામાં છે; બાકીનો છેડેનો ભાગ અવસ્તામાં છે.

† કોઈ બાબદનો ધિક્કાર બતલાવતી વખતે, અથવા કાંઈ અનીતિભરેલાં કાંમથી ખોદા દૂર રાખે એવી મતલબના વિચાર જાહેર કરતી વખતે, અથવા કાંઈ નાલાએક તથા નરસ કાંમ થઈ ગયું હોએ તેનેમાટે તોબાહ કરતી વખતે, આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓમાં "અવાખ્શ પશેમાન" બોલવાનો ચાલ છે. એનો અર્થ 'હું તોબાહ કરી પાછો ફરૂંછું. હું પશેમાન્ થઈને દૂર રેહુંછું' થાએછે. એ બોલો પાજંદ ભાષાના છે.

‡ "આવાદશાંન્"નો અર્થ "ખરાબ પાદશાહ" બી થઈ શકે.

દરવંદો,[૧૩] *કીકો,[૧૪] *કરપો,[૧૫] જુલમગારો,[૧૬] ગુનેહગારો,[૧૭] †આશમોગો,[૧૮] દરવંદો,[૧૯] દુશ્મનો,[૨૦] પરીઓ,[૨૧]—(એ બધા) મારેલા[૨૨] (અને) તુટેલા[૨૩] હોજો ![૨૪] ખરાબ પાદશાહો[૨૫] દૂર તથા નાબુદ[૨૬] હોજો ![૨૭] દુશ્મનો[૨૮] આજેજ થએલા[૨૯] હોજો ![૩૦] દુશ્મનો[૩૧] દૂર અને નાબુદ[૩૨] હોજો ![૩૩] ઓ દાદાર હોરમજદ સાહેબ ![૩૪] તમામ ગુનાહોથી[૩૫] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[૩૬] તમામ[૩૮] ખરાબ વિચારો[૩૯] જે (આએ) દુનિયાંમાં[૪૩] હું[૪૨] મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,[૪૪] ખરાબ સખુનો[૪૦] જે હું બોલ્યો હોઉં,[૪૫] ખરાબ કાંમો[૪૧] જે મેં કીધાં હોએ,[૪૬] (તથા) જે મારીથી ઉત્પન્ન થયાં હોએ,[૪૭] (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારીથી થઈ હોએ,[૪૮] તે (તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહ) (જે) વિચારને લગતાં,[૫૦] સખુનને લગતાં,[૫૧] કાંમને લગતા,[૫૨] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[૫૩] (મારાં પોતાના) રવાનને લગતા,[૫૪] આએ દુનિયાંને લગતા,[૫૫] પેલી દુનિયાંને લગતાં,[૫૬]–એ બધી જાતના ગુનાહોથી,[૩૫] ઓ હોરમજદ ![૫૭] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,[૫૮] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૫૯] (ઈઆને મનશ્ની, ગવશ્ની, તથા કુનશ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[૬૦]

દાદાર હોરમજદની[૬૨] ખુશ્નુદી[૬૧] (થાઓ)! ‡હારેમનનો[૬૪] તિરસ્કાર[૬૩] (થાઓ)! રાસ્તીનાં કાંમ કરનારાઓની[૬૫] જે[૬૬] ખાહેશ[૬૭] (છે તે બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી[૬૮] (છે). રાસ્તીને[૭૦] હું વખાણુંછું.[૬૯]

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદ તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેની ઉપર હકુમત કરનાર છે; તેની બરોબરીઓ કોઈ નથી. હારેમન તથા તેના તમામ દેવો, દરૂજો, જાદુગરો, જુલમગારો ઇત્યાદિ તુટેલા, મારેલા અને શિકસ્ત પામેલા હોજો. ઓ પાક પરવરદેગાર! જે જે ગુનાહો મારીથી થયા હોએ, જે પાપી વિચારો હું મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં, તથા જે બદ

---

* કીક ઈઆને જોતી આંખે આંધલા રેહેનારા; કરપ ઈઆને સાંભળતે કાંને બેહેરા રેહેનારા, એની મતલબ એ કે પાક જરતોસ્તી દીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહી આપનારા તથા તે કબૂલ નહી કરનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં વપરાતા બોલો ‘ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ ’ આવેછે; જુઓ હોરમજદ યશ્તનો ૧૦ મો ફકરો.

† આશ્મોગ ઈઆને રાસ્તીનો નાશ કરનારા તથા જુઠું સમજાવનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં ‘ અષેમઓઘ ’ આવેછે; જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્તનો ૭ મો ફકરો.

‡ આએ ઠેકાણે હોરમજદની મુકાબેલ હારેમનને મુકેલો છે; એ વિચાર અવસ્તાના પાછલા વખતનો સમજવો. અવસ્તાના છેક કદીમ વખતમાં ઈઆને જે વખતે ગાથા લખાયા તે વખતમા, હોરમજદને તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેનો અંત લાવનાર ગણેલો છે. તેનો હરીફ કોઇ નથી, પણ તેની સરદારી હેઠલ સપેનામીનો અને અંગ્રેમીનો આએ દુનિયાંને લગતું કેટલુંક કાંમ કરે છે.

સખુનો હું બોલ્યો હોઉં, તથા જે દુષ્ટ કાંમો મેં કીધાં હોએ, અથવા મારીથી અનજાણપણેથી થઈ ગયાં હોએ–એ બધી જાતના ગુનાહોનેમાટે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી પતેત કરીને પશેમાન થાઉંછું.)

જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ.

*જસ[૧] મે[૨] અવંઘ્હે[૩] મજ્દ.[૪] મજ્દયસ્નો[૫] અહ્મી,[૬] મજ્દયસ્નો[૭] જરથુશત્રિશ[૮] ફ્રવરાને[૯] આસ્તૂતસ્ચા[૧૦] ફ્રવરેતસ્ચા.[૧૧] આસ્તુયે[૧૨] હુમતેમ[૧૩] મનો,[૧૪] આસ્તુયે[૧૫] હૂખ્તેમ[૧૬] વચો,[૧૭] આસ્તુયે[૧૮] હ્વર્શ્તેમ[૧૯] શ્યઓથનેમ.[૨૦] આસ્તુયે[૨૧] દએનાંમ[૨૨] વંઘ્ઉહીમ[૨૩] માજ્દયસ્નીમ[૨૪] ફ્રસ્પાયઓખ્ધ્રાંમ,[૨૫] નિધાસ્નધથિષેમ,[૨૬] ખ્વએત્વદથાંમ,[૨૭] અષઓનીમ.[૨૮] યા[૨૯] હાઇતિનાંમચા[૩૦] બૂશ્યેઇન્તિનાંમચા[૩૧] મજિશ્તાચા,[૩૨] વહિશ્તાચા,[૩૩] સ્રએશ્તાચા,[૩૪] યા[૩૫] આહૂઇરિશ[૩૬] જરથુશત્રિશ.[૩૭] અહુરાઇ મજ્દાઇ[૩૮] વીસ્પા[૩૯] વોહુ[૪૦] ચિનહ્મી.[૪૧] અએષા[૪૨] અસ્તી[૪૩] દએનયાઓ[૪૪] માજ્દયસ્નોઇશ[૪૫] *આસ્તૂઇતિશ.[૪૬] અષેમ વોહૂ ૧

ઓ દાદાર હોરમજદ ![૪] (તું) મારી[૨] મદદનેમાટે[૩] પોંહોંચ.[૧] (હું) માજદયસ્ની[૫] છેઉં;[૬] માજદયસ્ની[૭] જરતોશ્તી તરીકે,[૮] (માજદયસ્ની દીનની) વખાણ કરનારો[૧૦] તથા (તેની ઉપર) એકીન લાવનાર તરીકે[૧૧] (થવાને) હું પસંદ કરૂંછું;[૯] નેક વિચારેલા[૧૩] વિચારને[૧૪] હું વખાણુંછું,[૧૨] નેક બોલેલા[૧૬] સખુનને[૧૭] હું વખાણુંછું[૧૫] (તથા) નેક કીધેલાં[૧૯] કાંમને[૨૦] હું વખાણુંછું.[૧૮] ભલી[૨૩] માજદયસ્ની[૨૪] દીન[૨૨] (જે) જઘડો મટાડનારી,[૨૫] હથિયાર છોડવનારી[૨૬] પોતાવતપણું આપનારી[૨૭] (તથા) રાસ્ત[૨૮] (તેને) હું વખાણુંછું.[૨૧] હાલમાં જેટલી (દીનો) મોજુદ છે,[૩૦] તથા જેટલી હવે પછી થશે, તેઓમાં[૩૧] સઉથી મ્હોટી,[૩૨] સઉથી સરસ[૩૩] તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ[૩૪] જે[૨૯] (દીન) તે[૩૫] હોરમજદી[૩૬] જરતોશ્તી[૩૭] છે. તમામ[૩૯] નેઆમત[૪૦] હોરમજદની તરફથી[૩૮]

---

* "જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ" એ બોલો સિવાએ, એ આખો ફકરો ઈજશ્નેના ૧૨ મા હામાંથી લીધોછે, એ ૧૨ મો હા જરતોશ્તી દીનનો કલમો છે. જુઓ આએ ચોપડીમાં આપેલો "દીનનો કલમો (અવસ્તામાં)" 'જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ'–એ બોલો હોરમજદ યશ્તના ૨૭ મા ફકરામાં આવેછે.

(છે એમ) હું કબૂલ કરૂંછું.[41] આએ[42] (ઈઆને ઉપર જણાવી તે) માજદયસ્નીની[45] દીનની[44] વખાણ[43] છે.[46]

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરા ઉપરથી માજદયસ્ની દીનની કેટલીએક ખુબીઓ માલુમ પડેછે. એ ઉપરાંત એ પાક દીનની બીજી ઘણીએક સિફતો, આપણને વંદીદાદ, ઈજશ્નેને તથા વીસ્પરદમાંથી બી મળી આવે છે. વંદીદાદની પાંચમી પરગરદના ૨૨–૨૪ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જે મિસાલે વોઉરૂ-કષ નામનો દરિયો બીજા બધા દરિયા કરતાં વધારે મ્હોટો છે, તથા જે પ્રમાણે એક મ્હોટું ઝાડ બીજાં નાઢલાં ઝાડોને પોતાના છાયામાં ઢાંકી નાખેછે, તથા જે પ્રમાણે આસમાન તમામ જમીનને આસપાસ ઘેરી લેછે, તે પ્રમાણે જરતોશ્તી દીન પોતાની મ્હોટાઈ, ખુબી તથા શોભાની બાબદોમાં, બીજી તમામ દીનોને ઢાંકી નાખેછે. જુઓ ઈજશ્નેના ૪૪ મા હાનો ૧૦ મો ફકરો.)

બાજ જમવાની.*

બ નામે યજદે,[1] બક્ષાયંદેહ[2] બક્ષાયેશગરે[3] મેહેરૂબાન[4] અહુરમજદ[5] ખોદાએ[6] ઇથા[7] આત[8] યજમઇદે[9] અહુરેમ મજદાંમ,[10] ચે[11] ગાંમચા[12] અષેમચા[13] દાત,[14] અપસચા[15] દાત[16] ઉર્વરાઓસચા[17] વંઘઉહીશ,[18] રઓચાઓસચા[19] દાત[20] બૂમીમચા,[21] વીસ્પાચા[22] વોહૂ.[23] અષેમ વોહૂ ૩

☞ (એટલું પઢી ખાતું જમીને તથા નેઆમતના શુકરાના ગુજારી, હાથ મોહોડું સાફ કરી રેહા પછી, નીચે મુજબ બાજ મુકવી.)

અષેમ વોહૂ ૪, યથા અહૂ વઇર્યો ૨, અષેમ વોહૂ ૧; અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરૂફેહમોજદ.

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ)થી[1] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું), (જે) સાહેબ[1] નેઆમતનો બખશનાર,[2] ગુનાહ માફ કરનાર,[3] પ્યાર રાખનાર[4] હોરમજદ[5] (છે). (દાદાર) હોરમજદ[10] જેણે[11] જાનવર[12] તથા

---

* એ બાજનો શરૂઆતથી તે 'અહુરમજદ ખોદાએ' સુધીનો ભાગ પાજંદ ભાષામાં છે, અને 'ઇથા આત યજમઇદે'થી તે 'વીસ્પાચા વોહૂ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૩૭ મા હાના પેહેલા ફકરામાંથી લીધો છે.

*અનાજ[૧૩] પેદા કીધો,[૧૪] તથા (જેણે) પાણી[૧૫] અને સારાં[૧૬] ઓરવરો[૧૭] પેદા કીધાં,[૧૮] તથા (જેણે) (આસ્માનની) રોશણીઓ[૧૯] અને જમીન,[૨૧] તથા (એ ઉપરાંત) (બીજી) તમામ[૨૨] નેઆમતો[૨૩] પેદા કીધી[૨૦] (તે સાહેબને) એ પ્રમાણે[૭] આએ જગોએ[૮] હમો યાદ કરીએ છીએ.[૬]

બાજ પીશાબ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની.

☞ (પીશાબ તથા હાજતની જગોથી ત્રણ કદમ દૂર ઉભા રેહીને નીચે જણાવેલો વાક્ય પઢે.)

†ગુનેહ[૧] શેકસ્તેહ[૨] સદ્ હજાર્ બાર્.[૩] યથા અહૂ વઇર્યો ૧

સો હજાર (ઈઆને એક લાખ) મરતબે[૩] ગુનાહ[૧] તુટેલો[૨] (થાઓ)।

☞ (પીશાબ તથા હાજત કરી, સાફ કરી તથા નાડું બાંધી ત્રણ કદમ પાછા ચાલીને નીચે પ્રમાણે બાજ મુકે.)

અષેમ વોહૂ ૩ ☞ **‡હુમતનાંમ[૧] હુખ્તનાંમ[૨] હુવર્શ્તનાંમ,[૩] યદચા[૪] અન્યદચા,[૫] વેરેજયમ્નનાંમચા[૬] વાવેરેજનનાંમચા,[૭] મહી[૮] અઇબી-જરેતારો[૯] નએનએસ્તારો,[૧૦] યથના[૧૧] વોહુનાંમ[૧૨] મહી.[૧૩]** (☞ ૨ વાર પઢે).

જેમ[૧૧] (હમે) સારાં (માણસો)ની[૧૨] (વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છિએ,[૧૩] (તેમ હમે) આએ દુનિયાંનેમાટે[૪] તથા પેલી દુનિયાંનેમાટે[૫] નેક વિચાર,[૧] નેક સખુન[૨] (તથા) નેક કાંમ[૩]

---

* "અષેમ"નો અસલ અર્થ ફારસી 'આદ્'ને મલતો..."આટો, લોટ" થાએછે. એવે અર્થે એ બોલ વંદીદાદની પાંચમી પરગરદમાં મુવેલું છોકરૂં જનનારી ઓરતની બાબદમાં આવેલો છેઃ—"યઓમચ અષેમ્ અન્-આપેમ" ઈઆને પાણી વગર રાંધેલો જવનો આટો. વળી "અષ"નો અર્થ અશોઈ બી થાએછે.

† દાશાબ હોરમજદીઆરવાળી ફારસી રવાએતમાં 'ગુનેહ શેકસ્તેહ સદ્ હજાર્ બાર્'—જે ફારસી બોલો છે તે ભણવાને લખ્યું નથી; પણ ફક્ત એક 'યથા અહૂ વઇર્યો' ભણીને પીશાબ ઈઆ હાજતે જવાને કહેલું છે.

‡ હુમતનાંમનો આખો ભાગ ઈજશ્નેહા ૩૫ મા હાના ૨ જા ફકરામાં આવેછે.

કરનારાઓની,[૬] (તથા નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની[૭] વખાણ કરનારા[૮] (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા[૧૦] છિયે.[૯]

☞*હુક્ષથ્રોતેમાઇ[૧] બાત્[૨] ક્ષથ્રેમ,[૩] અહ્માત્[૪] હ્યત્[૫] અઇબી-દદેમહિચા,[૬] ચીષ્મહિચા,[૭] હુવાનમહિચા[૮] હ્યત્[૯] મજ્દાઇ[૧૦] અહુરાઇ,[૧૧] અષાઇચા[૧૨] વહિશ્તાઇ.[૧૩] (☞ ૩ વાર પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૪

પાદશાહી[૩] સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઇઆને હોરમજદ)ને[૧] ખચીત[૨] (હોજો). હોરમજદ[૧૦-૧૧] જે[૯] (પોતે) સઉથી સરસ[૧૩] †અશોઈ (તે)ની તરફ[૧૨] હમો મન લગાડીએ છિયે,[૬] (અથવા તેની સેવામાં રોકાઈએ છિયે[૬]), તથા (તેને) હમો કબૂલ રાખીયે છિયે,[૭] તથા તેને હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.[૮]

‡અહુનેમ વઇરીમ્[૧] યજમઇદે;[૨] અષેમ વહિશ્તેમ્[૩] સ્રએશ્તેમ્[૪] અમેષેમ્ સ્પેન્તેમ્[૫] યજમઇદે,[૬] યેંઘ્રહે[૭] હાતાંમ્[૮] આઅત્[૯] યસ્ને[૧૦] પઇતી[૧૧] વંઘ્રહો,[૧૨] મજ્દાઓ અહુરો[૧૩] વએથા[૧૪] અષાત્[૧૫] હચા,[૧૬] યાઓંઘ્રહાંમ્ચા[૧૭] તાંસ્ચા[૧૮] તાઓસ્ચા[૧૯] ‡યજમઇદે.[૨૦] અષેમ્ વોહૂ ૧

અહુનવરને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૨] અરદીબેહેશ્ત[૩] (જે) સઉથી સોહામણો[૪] અમશાસ્પંદ[૫] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,[૬] હસ્તી ભોગવનારાઓ મધેથી[૮] જે કોઈ[૭] આરાધના કરવામાં[૧૦] વધારે ભલો[૧૨] (છે), (તેનો) જાણનાર[૧૪] અશોઇને[૧૫] લીધે[૧૬] હોરમજદ[૧૩] (પોતે છે),–તેઓમાંના[૧૭] નર[૧૮] તથા નારીઓને[૧૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૦]

---

* હુક્ષથ્રોતેમાઇનો આખો ભાગ ઈજશ્નેના ૩૫ મા હાના ૫ મા ફકરામાં આવેછે.

† દાદાર હોરમજદનાં સિફાતી નામો અનેક છે, તેમાંનું એક નામ 'અશોઈ' છે. એવીજ મતલબનું લખાણ હોરમજદ યશ્તમાંથી મળી આવે છે, એ મજકુર યશ્તમાં દાદાર હોરમજદ આપણને પોતાનાં જુદાં જુદાં નામોથી ઓળખાણ આપે છે. એ નામો આસરે ૭૦ છે. વળી હાલમાં પાજંદ ભાષામાં દાદાર હોરમજદનાં ૧૦૧ નામો આપણી પાસે મોજુદ છે, જે નામો ઈજશ્ને કરતી વખતે યોજદાથ્રેગર મોબેદ યાદ કરેછે.

‡ એ આખો ફકરો ઈજશ્નેના ૧૮ મા તથા ૨૭ મા હાને છેડે આવેછે.

પાંચો ગેહ જુદી જુદી પઢવાની.*

(હાવન ગેહમાં.)

હાવનેએ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. સાવંઘહેએ વીસ્યાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(રપિથ્વન ગેહમાં.†)

રપિથ્વિનાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. ફ્રાદત્-ફ્ષવે જન્તુમાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(ઉજીરન ગેહમાં.)

ઉજયેઇરિનાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. ફ્રાદત્-વીરાઇ દખ્યુમાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહમાં.)

અઇવિસ્રૂથ્રેમાઇ અઇબિગયાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. ફ્રાદત્-વીરપાંમ

---

* એના અર્થ બાબે જુઓ પાંચ ગેહની શરૂઆતનો ભાગ.

† જાણવું જે આવાં મહિનાના હોરમજદ રોજથી તે વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા સુધી રપિથ્વન ગેહ ભણવામાં આવતી નથી, પણ તેને બદલે બીજી હાવન હોએ-છે. એ મુદતમાં બધાં ભણતરોની ખરતુમનમાં રપિથ્વન ગેહ ભણાતી નથી, પણ હાવન ગેહ ભણવામાં આવે છે. બાકીના સાત મહિના, ઈઆને ફરવરદીન મહિનાના હોરમજદ રોજથી તે મેહેર મહિનાના અનેરાંન રોજ સુધી, પાંચ ગેહ ભણવામાં આવેછે. એમ કરવાનું કારણ એ કે, એ મજકુર પાંચ મહિના (અસલ ખરી ગણત્રી પ્રમાણે) શિયાળાના હોવાથી, દિવસના વખતના કલાકો ઉનાળાના દિવસના વખતના કલાકો કરતાં ઓછા હોએછે. વળી બીજું એ જે, શિયાળાની ઋતુ હોવાથી, બપોરનો વખત છતાં ગરમી ઘણી થોડી હોવાને લીધે બી, ગરમીના વખતની ગેહ (રપિથ્વન) કહાડી નાખવામાં આવી. એ શિયાળાના દાહાડા વિશે ફારસી રવાયતોમાં અલંકાર રીતે એવું લખે છે કે, તે દહાડાઓમાં ગરમી જમીનની નીચે દટાએલી હોએછે.

હુજયાઇતેએ જરથુશ્ત્રોતેમાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

(ઉશહેન ગેહમાં.)

ઉષહિનાઇ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. બેરેજયાઇ ન્માન્યાઇચ અષઓને અષહે રથ્વે, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

સરોશ બાજ.

ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજદાઓ.[2] અષેમ્ વોહૂ ૧

* પ નામે[1] યજદાંન[2] અહુરમજદ[3] ખોદાએ[4] અવજૂની[5] ગોરૂજે[6] ખોરેહ[7] અવજાયાદ.[8] સરોશ[9] અશો,[10] તગી,[11] તન્-ફ્ર્માન,[12] શેકફ્ત જીન,[13] જીન અવજાર,[14] સાલારે દામાને અહુરમજદ[15] બેરસાદ.[16] અજ હમા ગુનાહ[17] પતેત્ પશેમા-નુમ;[18] અજ[19] હર્વસ્તીન્[20] દુશ્મત[21] દુજુખ્ત[22] દુજ્રૂવરૂશ્ત,[23] મેમ[24] પ ગેતી[25] મનીદ,[26] ઉઇમ ગોફ્ત,[27] ઉઇમ કરૂદ,[28] ઉઇમ જસ્ત,[29] ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ,[30] અજ આંન ગુનાહ[31] મનશ્ની[32] ગવશ્ની[33] કુનશ્ની,[34] તની[35] રવાની[36] ગેતી[37] મીનોઆંની,[38] ઓખે[39] અવાખ્શ પશેમાન[40] પ સે ગવશ્ની[41] પ પતેત *હોમ.[42] યથા અહૂ વઇર્યો ૫, અષેમ્ વોહૂ ૩

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશનુદી[1] (થાઓ)! (દાદાર) હોરમજદ[3] (જે) ખોદા[2] (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ[4] (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર[5] (છે તે)નાં નામ (ની મદદ)થી[1] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું). (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ![8] સરોશ[9] (ઇજદ) (જે) અશો,[10] જોરાવર,[11] માંથ્રનાં તનવાળો[12] (ઇઆને જેનું તનજ માંથ્રવાની), (દેવો તથા ખરાબ માણસોને મારવાનેમાટે) ભેજમતી હથીયાર રાખનાર,[13] (તથા) ફતેહમંદ હથિયાર રાખનાર,[14] (તથા) હોરમજદની

---

* "પ નામે યજદાંન"થી તે "પ પતેત્ હોમ" સુધીનો ભાગ પાજંદ ભાષામાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં સમજવું.

પેદાએશનો સરદાર,[૧૫] (તેં મારી મદદે) પોંહોંચો![૧૬] તમામ ગુનાહોથી[૧૭] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[૧૮] તમામ[૨૦] ખરાબ વિચારો[૨૧] (જે) આએ દુનિયામાં[૨૫] હું[૨૪] મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,[૨૬] ખરાબ સખુનો[૨૨] (જે) હું બોલ્યો હોઉં,[૨૭] ખરાબ કાંમો[૨૩] (જે) મેં કીધાં હોએ,[૨૮] (તથા) જે મારાથી ઉત્પન્ન થયાં હોએ,[૨૯] (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારાથી થઈ હોએ[૩૦]–તે (તમામ ઉપર જણાવેલા) ગુનાહ[૩૧] (જે) વિચારને લગતા[૩૨] સખુનને લગતા,[૩૩] કાંમને લગતા,[૩૪] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[૩૫] (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,[૩૬] આએ દુનિયાંને લગતા,[૩૭] પેલી દુનિયાંને લગતાં,[૩૮]–એ (બધી જાતના) ગુનાહોથી,[૩૧] ઓ હોરમજદ![૩૯] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,[૪૦] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૪૧] (ઈઆને મનશ્ની, ગવશ્ની તથા કુનશ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[૪૨]

ફ્રવરાને[૪૩] મજદયસ્નો[૪૪] જરથુશત્રિશ[૪૫] વીદએવો[૪૬] *અહુર-ત્કએષો[૪૭] (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે[૪૮] અષ્યેહે,[૪૯] તખ્મહે,[૫૦] તનુ-માંથ્રહે,[૫૧] દરૂષિ-દ્રઓશ,[૫૨] આહુ-ઇર્યેહે,[૫૩] ક્ષ્નઓથ્ર[૫૪] યસ્નાઇચ[૫૫] વહ્માઇચ[૫૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૫૭] ફ્રસસ્તયએચ,[૫૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૫૯] જઓતા[૬૦] ફ્રા મે[૬૧] મ્રૂતે,[૬૨] અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ,[૬૩] ફ્રા અષવ[૬૪] વીધ્વાઓ[૬૫] મ્રઓતૂ.[૬૬]

(હું) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,[૪૪] (પેગમબર) જરતોશ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,[૪૫] †દેવ(ના તરીકા)થી દૂર રેહેનાર,[૪૬] (અને) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે[૪૭] એ કરાર કરૂંછું.[૪૮]

---

* 'ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ્ વીદએવો અહુર-ત્કએષો'—આએ એક ઘણોજ ટુંકો જરતોસ્તી દીનનો કલમો છે. ભણનાર શખ્સ કેવી રીતની દીન પાલેછે, તે બાબેનો આએ એક જાતનો એકરાર છે.

† દેવ જેને અવસ્તામાં 'દએવ' કરીને કહેછે તેના, શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કાંમાજીના ખોલાસા મુજબ, ચાર જુદા જુદા અર્થ થાએછે; અથવા બીજા બોલોમાં બોલીએ તો અવસ્તા ઉપરથી ચાર પ્રકારના દેવ આપણને મળી આવે છેઃ–૧-માણસની સુરતના દેવો; ૨-દરદ લાવનારા દેવો; ૩-નીતિ ખરાબ કરનારા દેવો; ૪-આબાદી ઘટાડનારા દેવો. ખોલાશોઃ—૧-જે માણસો દરદનો વધારો કરીને, ઈઆતો આબાદીનો ઘટાડો કરીને ઈઆતો નીતિનો બગાડો કરીને ખરાબી કરેછે, તેઓને માણસની સુરતના દેવ કહેલા છેઃ—જેમકે જાદુગર, ચોર તથા માજનદરાંનના બદકાર લોકો, ઇત્યાદિ.

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૫૪] (ફલાંની ગેહમાં) અશો[૪૯] સરોશ[૪૮] (ઇજદ) (જે) જોરાવર,[૫૦] માંથ્રનાં તનવાળો,[૫૧] (દેવોને મારવાને માટે) જોરેમંદ હથિયાર રાખનાર,[૫૨] (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર[૫૩] (એવા સરોશ ઇજદની) આરાધના કરવાને,[૫૫] (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,[૫૬] (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને[૫૭] (તથા તેની) વખાણ કરવાને,[૫૮] જોતી[૬૦] મારી આગળ[૬૧] 'યથા અહૂ વઇર્યો,'[૫૯] (ઇઆને 'યથા અહૂ વઇર્યો'ના કલામોની ખુબીઓ) *જાહેર કરે.[૬૨] (રાસ્પી) (જે) અશો[૬૪] (તથા) વિદ્વાન્[૬૫] (તે) 'અથા રતુશ અષાત્‌ચિત્‌ હચ'[૬૩] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૬૬]

ખોલાસો:—('યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા'થી તે 'વીધ્વાઓ ગ્રઓતૂ' સુધીના બોલો, જે દરેક નીઆએશ, ગેહ તથા યશ્તમાં 'ફ્રવરાને મજદયસ્નો'ની પછી ભણવામાં આવેછે તે, ઇજશ્નેમાંથી લીધેલા છે. 'યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે બ્રૂતે' એ પ્રમાણે રાસ્પી ઇઆને જોતીની સાંભેનો શખ્સ જોતીને કેહેછે, તે એ કે 'યથા અહૂ વઇર્યો' તથા જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ જોતી મને સમજાવે. ત્યારપછી રાસ્પી તે ખુબીઓ સમજીને વાકેફ થયા પછી, જોતી તેને કહેછે કે, જે રાસ્પી જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ સમજીને અશો તથા વિદ્વાન થયો તે, હવે તે ખુબીઓને અમલમાં લાવે તથા બીજાઓને સમજાવે.)

૨—જે સબબો ઈઆ વસ્તુઓથી દરદ તથા કવખતના મોતનો વધારો થાએ, તેને બી દેવ કેહેવામાં આવેલા છે:—જેમકે વંદીદાદની ૭ મી પરગરદમાં કબરસ્થાનમાં રેહેનારા કેટલાએક દેવોની બીના આવેલી છે. આએ ઠેકાણે દેવોનો અર્થ કબરસ્થાનમાંથી નીકળતી રોગ ઉત્પન્ન કરતી ખરાબ હવા સમજવી. ૩—જે અસર આપણાં દિલમાં થયાથી આપણને બદીની રાહે ચાલવાને સુજ પડે, તેને બી દેવ એવું નામ આપેલું છે:—જેમકે ગીબત, ઠગાઈ, આશ્મોગી, બદનજર, અપવિત્રાઈ, ઇત્યાદિ. ૪—જે સબબોથી આબાદીનો વધારો થવામાં ખલલ થાએ, તેને બી દેવને નામે ઓળખેલા છે:—જેમકે "અપઓષ" નામનો દેવ વરસાદને આવવાથી અટકાવેછે, ઈઆને જે સબબોને લીધે વરસાદનું આવવું બંદ થાએછે, તેને "અપઓષ" કહેલો છે. હદથી જીઆદે ચંડીને દેવની રાહની ગણેલી છે. જુઓ શેઠ. ખ. રૂ. કાંમાજીનું જરતોશ્તનામું, બાબ ૬ ઠો, "દેવ એટલે કોણ."

* 'ફ્રા...બ્રૂતે'નો અર્થ 'મ્હોટે સાદે બોલે' કરીને બી થાએછે.

સ્રઓષેમ,[૬૬] અષીમ,[૬૭] હુરઓઘેમ,[૬૮] વેરેથ્રાજનેમ,[૬૯] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૭૦] અષવનેમ[૭૧] અષહે[૭૨] રતૂમ[૭૩] યજમઇદે.[૭૪] અહુનેમ વઇરીમ[૭૫] તનૂમ[૭૬] પાઇતિ;[૭૭] અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ; અહૂનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧

ખુબસુરત,[૬૮] ફતેહમદ,[૬૯] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૭૦] પવિત્ર[૭૧] તથા અશો[૬૭] સરોશ[૬૬] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭૨] સરદાર[૭૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિએ.[૭૪] અહુનવર[૭૫] તનને[૭૬] બચાવેછે.[૭૭]

ખોલાસો:—(અહુનવરની મતલબ આખી "યથા અહૂ વઇર્યો"ના કલામ સમજવા. કોઈબી મુશ્કેલી અથવા આફતની વખતે દાદાર હોરમજદને યાદ કરીને, અહુનવરના કલામ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખીને, તે દરૂસ્ત રીતે ગાઈને ભણયાથી આપણામાં હિમ્મત આવેછે, તથા કેટલેક દરજજે આવતી બલાને દફે કરવાને આપણ શક્તિવાન થઈએ છિયે. વળી એ અહુનવરની એજમતી ખુબી વિશે વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના શરૂઆતના ભાગમાંથી, તથા સરોશ હાદોખ્તના પેહેલા કરદામાંથી આપણુને કેટલોએક ખોલાસો મળેછે. વદીદાદની ૧૯ મી પરગરદમાં જણાવેછે કે, જયારે હારેમન તથા તમામ દેવ દરૂજો અશો જરતોશ્તને મારી નાખવાને વાસ્તે આવ્યા, ત્યરે તે રાસ્ત પેગમબરે તેઓને શેકસ્ત કરવાને જે ઉપાયો કાંમે લગાડ્યા, તેમાં સઉથી પેહેલ્લો ઉપાય એ હતો કે, તેવણ સાહેબ અહુનવરના શૂર આપનારા કલામ બુલંદ આવાજે ગાઇને ભણ્યા. વળી આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓ કાંઇબી કાંમ કરવાની શરૂઆતમાં અથવા મુશ્કેલીની વખતે, "અથા તારી મદદ" કરીને બોલેછે, તે "અથા" અસલ "યથા" છે; અને "યથા" એ "યથા અહૂ વઇર્યો"નો પેહેલ્લો બોલ છે.)

☞ *કેમ ના મજદા (આખી ભણી જવી); **યથા અહૂ વઇર્યો ૨; યસ્નેમચ[૮૪] વહ્મેમચ[૮૫] અઓજસ્ચ[૮૬] જવરેચ[૮૭] આફ્રીનામિ,[૮૮] સ્રઓષહે,[૮૯] અષ્યેહે,[૯૦] તખ્મહે,[૯૧] તનુમાંથ્રહે,[૯૨] દરૂષિ-દ્રઓશ,[૯૩] આહૂઇર્યેહે.[૯૪] અષેમ વોહૂ ૧**

જોરાવર,[૯૧] માંથ્રનાં તનવાળા,[૯૨] (દેવોને મારવાનેમાટે) જોરેમંદ હથિયાર રાખનાર[૯૩] (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર[૯૪] અશો[૯૦] સરોશ ઈજદની[૮૯] આરાધના,[૮૪] કીર્તિ,[૮૫] ચાલાકી[૮૬] તથા કૌવતને[૮૭] હું વખાણુંછું.[૮૮]

---

* 'કેમના મજદા'ના અવસ્તા તથા તરજુમાનેમાટે જુઓ સફા ૫–૭.

અહ્માઇ રએશ્ચ.*

અહ્માઇ[૧] રએશ્ચ[૨] ખરેનસ્ચ,[૩] અહ્માઇ[૪] તન્વો[૫] દ્રવતાતેમ,[૬] અહ્માઇ[૭] તન્વો[૮] વજ્રદ્રરે,[૯] અહ્માઇ[૧૦] તન્વો[૧૧] વેરેથ્રેમ,[૧૨] અહ્માઇ[૧૩] ઇશ્તીમ્[૧૪] પઓઉરૂશ-ખાથ્રાંમ,[૧૫] અહ્માઇ[૧૬] આસ્નાંમચિત્[૧૭] ફ્રજન્તીમ,[૧૮] અહ્માઇ[૧૯] દરેઘાંમ[૨૦] દરેઘો-જીતીમ,[૨૧] અહ્માઇ[૨૨] વહિશ્તેમ અહુમ[૨૩] અષઓનાંમ,[૨૪] રઓચંઘ્રહેમ,[૨૫] વીસ્પો-ખાથ્રેમ.[૨૬] અથ[૨૭] જમ્યાત્[૨૮] યથ[૨૯] આફ્રીનામિ.[૩૦] અષેમ વોહૂ ૧

†(જે શખ્સ તું અશો સરોશ ઇજદને સઉથી સરસ ‡જોર સાથે તથા ઘણીજ ઉત્તમ જોર સાથે તથા ભલા લોકોની ગાળેલી જોર સાથે ઈજે)તેને,[૧] (અએ અશો સરોશ ઈજદ!) (તું) ઝળકાટ[૨] તથા ખોરેહ[૩] (આપ), તેને[૪] તનની[૫] મજબૂટી[૬] (ઈઆને તંદરોસ્તી) (તું આપ); તેને[૭] તનનું[૮] સુખ[૯] (તું આપ), તેને[૧૦] તનની[૧૧] ફતેહ[૧૨] (તું આપ); તેને[૧૩] પુરતાં સુખવાળી[૧૫] દોલત[૧૪] (તુ આપ), તેને[૧૬] જાતી અક્કલના[૧૭] ફરજદ[૧૮] (તું આપ); તેને[૧૯] લાંબામાં[૨૦] લાંબી જીંદગી[૨૧] (તું આપ), (તથા) તેને[૨૨] અશો (લોકો)નું[૨૪] રોશન[૨૫] (તથા) તમામ સુખવાળું[૨૬] બેહેશ્ત[૨૩] (તું આપ). જેમ[૨૯] હું દુઆ માગુંછું[૩૦] તેમ[૨૭] થાઓ![૨૮] (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!)

હજંઘ્રેમ.¶

હજંઘ્રેમ[૧] બએવજનાંમ,[૨] બએવરે[૩] બએષજનાંમ;[૪] હજંઘ્રેમ[૫] બએષજનાંમ,[૬] બએવરે[૭] બએષજનાંમ;[૮] હજંઘ્રેમ[૯] બએષજનાંમ,[૧૦] બએવરે[૧૧] બએષજનાંમ.[૧૨] અષેમ વોહૂ ૧

---

* એ દુઆનો શરૂઆતથી તે 'વીસ્પો ખાથ્રેમ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૧૧ મા ફકરામાંથી લીધેલો છે; અને 'અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ'—એ બોલો 'આફ્રીન પેગમબર જરતોશ્ત'ના ૮ મા ફકરાના છેડેના ભાગમાથી લીધા છે.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશને છેડે આવેલો 'અહુરાનીશ અહુરહે'ના ફકરાનાં તરજુમા પછી આપેલો ખોલાસો

‡ 'જોર' ઈઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાંઈબી ભેટ ક્રિયાની રૂપે આપવાની તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવો ઇત્યાદિ.

¶ હજંઘ્રેમનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૧૫ મા ફકરામાં આવેછે.

તંદરોસ્તીમાંની[૨] હજાર[૧] (ઘણી) (તંદરોસ્તી), (તથા) તંદરોસ્તીમાંની[૪] દશ હજાર[૩] (ઘણી) (તદરોસ્તી) (હોજો)?

જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ.*

જસ[૧] મે[૨] અવંઘ્રહે[૩] મજ્દ,[૪] જસ[૫] મે[૬] અવંઘ્રહે[૭] મજ્દ,[૮] જસ[૯] મે[૧૦] અવંઘ્રહે[૧૧] મજ્દ.[૧૨] અમહે[૧૩] હુતાશ્તહે[૧૪] હુરઓધહે,[૧૫] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૬] અહુરધાતહે,[૧૭] વનઇંનત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો[૧૮] રામનો[૧૯] ખાસ્ત્રહે,[૨૦] વયઓશ[૨૧] ઉપરો-કઇરયેહે[૨૨] તરધાતો[૨૩] અન્યાઇશ[૨૪] દામાંન્,[૨૫] અએતત્[૨૬] તે[૨૭] વયો[૨૮] યત્[૨૯] તે[૩૦] અસ્તિ[૩૧] સ્પેન્તો-મઇન્યઓમ,[૩૨] થ્વાષહે[૩૩] ખધાતહે,[૩૪] જરૂવાનહે[૩૫] અ-કરનહે,[૩૬] જરૂવાનહે[૩૭] દરેઘો-ખધાતહે[૩૮] અષેમ વોહૂ ૧

ઓ હોરમજદ![૪] મારી[૨] મદદનેમાટે[૩] તું પોંહોચ.[૧] નેક બનાવેલા[૧૪] (તથા) ખુબસુરત[૧૫] અમ (ઈઆને હિમ્મત આપનારા ફરેશ્તા) ની,[૧૩] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૭] બેહેરાંમ ઈજદની,[૧૬] વનન્તી ઉપરતાત્ (ઈઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તા)ની,[૧૮] ખોરાકમાં લેહેજ્જત આપનાર[૨૦] મીનો રામની,[૧૯] ઉપર કાંમ કરનાર[૨૨] †વાએ ઈજદ[૨૧] (જે) બીજી[૨૪] પેદાએશો કરતાં[૨૫] સરસ પેદા કીધેલો (છે તે)ની[૨૩]–(એ બધાઓની) (ઓ હોરમજદ! તુ મને મદદ પોંહોચાડ). ઓ વાએ ઈજદ![૨૮] તારો[૩૦] (પવન) જે[૨૯] સપેનામીનોની પેદાએશને લગતો[૩૨] છે[૩૧] તેની (મને મદદ પોંહોંચાડ). ખુદરતના કાએદા પ્રમાણે ચાલનાર[૩૪] આકાશની,[૩૩] હદ્દવગરના[૩૬]

---

* 'જસ મે અવંઘ્રહે મજદ' નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે ત્રણ જુદે જુદે ઠેકાણેના લીધેલા અવસ્તાની બનેલી છે:—'જસ મે અવંઘ્રહે મજદ'–એ વાકય હોરમજદ યશ્તના ૨૭ મા ફકરામાંથી લીધો છે. 'અમહે હુતાશ્તહે'થી તે 'ઉપરતાતો' સુધીનો ભાગ નાહલા સીરોઝાની બેહેરાંમ ઈજદની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે. 'રામનો ખાસ્ત્રહે'થી તે છેડે સુધીનો ભાગ નાહલા સીરોઝની મીનો રામની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે.

† સ્વચ્છ તથા તંદરોસ્તી આપનારી હવાની ઉપરનો મવક્કોલ ફરેશ્તો. પેહેલવીમાં એને 'વાએ વેહૂ' કેહેછે. એનું ઉલટું 'વાએ સરીતર્' અથવા 'વાએ વતર્' (જેહેરી–ખરાબ હવા), જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૫, ફકરા ૮–૯.

જમાનાની,[34] (તથા) લાંબા મુકરર કીધેલા[38] જમાનાની[35]–(એ બધાઓની મદદ, ઓ હોરમજદ! તું મને પોહોચાડ).

કેરૂફેહ મોઝ્દ.*

કેરૂફેહ મોઝદ[1] ગુનાહ ગુઝારેશ્નેરા[2] કુનમ,[3] અશાહી[4] રવાન દુશારમરા[5] હમ કેરૂફેહ[6] હમા વેહાંને[7] હફ્ત કેશ્વર્ જમીન,[8] જમીન્-પેહેનાં,[9] રૂદ્-દરાના,[10] ખોરૂશીદ્-બાલા,[11] બુન્દેહાદ[12] બેરસાદ;[13] અશો[14] બેદ[15] દેરૂજી.[16] અથ[17] જમ્યાત[18] યથ[19] આફ્રીનામિ.[20] અષેમ્ વોહૂ ૧

"પાપનાં નિવારણનેમાટે[2] સવાબનાં કાંમોનો બદલો[1] હું મેળવું,[3] (અને) રવાનના પ્યારનેમાટે[5] હફ્ત કેશ્વર જમીન ઉપર[8] (વસનાર) સઘળા સવાબકારોને[6] (તથા) તમામ ભલાઓને,[7] જમીનની પોહોળાઈ જેટલી,[9] નદીની લંબાઈ જેટલી[10] (તથા) ખોરશેદની †બુલંદી જેટલી[11] અશોઈ[4] પુરતી રીતે[12] પોંહોચો![13] અશો (માણસ)નું[14] લાંબા વખતસુધી જીવવું[16] ‡હોજે![15]" જેમ[19] હું દુઆ માંગુછું[20] તેમ[17] થાઓ![18] (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ!)

હોશબામ.¶

☞ (એ બંદગી ફક્ત બામદાદને વખતે ભણવામાં આવેછે.)

અથ[1] ઇમાં[2] વચો[3] દ્રેનજયોઇશ,[4] યોઇ[5] અંઘ્રહેન્[6] વારેથ્રઘ્નયોતેમચ[7] બએષજયોતેમચ;[8] પન્ચ[9] અહુન વઇર્ય[10] ફ્રસાવયોઇશ.[11] યથા અહુ વઇર્યો ૫; અહુનેમ વઇરીમ[12] તનૂમ[13] $પાઇતિ,[14]

* એ બંદગી શરૂઆતથી તે "અશો બેદ્ દેરજી" સુધી પાઝંદ ભાષામાં છે. 'અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ'–એ બોલો અવસ્તામાં છે, અને આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે 'આફરીન પેગમબર જરતોશ્ત' ના ૮ મા ફકરામાથી લીધા છે.

† એની મુકાબેલ અવસ્તામાં જ્રેમ-ફ્રથઙ્હ દાનુ-દ્રાજંઙ્હ હ્વરે-બરેઝંઘ્હ આવેછે (જુઓ ઈઝશ્નેનો ૬૦ મો હા, ફકરો ૪ થો).

‡ ઈઆને રાસ્ત માણસ લાબા વખત સુધી સુખ સાથે જીંદગી ભોગવજો!

¶ ઈઆને બામદાદના વખતમાં ભણવાની બંદગી.

$ "અથ ઇમા વચો" થી તે અહિઆં સુધીનો ભાગ વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૩ જા ફકરામાથી લીધો છે.

અહુનેમ્ વઇરીમ્ તનૂમ્ પાઇતિ, અહુનેમ્ વઇરીમ્ તનૂમ્ પાઇતિ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧; ☞ કેમ્ ના મજ્દા (તમામ પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૧; યથા અહૂ વઇર્યો ૨૧, અષેમ્ વોહૂ ૧૨

નેમસે-તે[૨૧] હુશબામી,[૨૨] નેમસે-તે[૨૩] હુશબામી,[૨૪] નેમસે-તે[૨૫] હુશબામી.[૨૬] *અએતત્[૨૭] દિમ્[૨૮] વીસ્પનાંમ્[૨૯] મજિશ્તેમ્[૩૦] દઝ્દ્યાઇ,[૩૧] અહૂમ્ચ[૩૨] રતૂમ્ચ[૩૩] યિમ્[૩૪] અહુરેમ્ મજ્દાંમ્,[૩૫] સ્નથાઇ[૩૬] અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ[૩૭] દ્રવતો,[૩૮] સ્નથાઇ[૩૯] અએષ્મહે[૪૦] ખ્રવીદ્રઓશ,[૪૧] સ્નથાઇ[૪૨] માજઇન્યનાંમ્[૪૩] દએવનાંમ્,[૪૪] સ્નથાઇ[૪૫] વીસ્પનાંમ્[૪૬] દએવનાંમ્[૪૭] વરેન્યનાંમ્ચ[૪૮] દ્રવતાંમ્.[૪૯] (બાજમાં પઢે) શેકસ્તેહ[૫૦] ઘનામેન્યો,[૫૧] બરૂ એહેરેમન[૫૨] લેઆંનત[૫૩] સદ્દ હજારૂ બારૂ.[૫૪] (પ્રગટ પઢે.) ફ્રદથાઇ[૫૫] અહુરહે મજ્દાઓ[૫૬] રએવતો[૫૭] ખ્રરેનંઘુહતો,[૫૮] ફ્રદથાઇ[૫૯] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્,[૬૦] ફ્રદથાઇ[૬૧] તિશ્ત્ર્યેહે[૬૨] સ્તારો[૬૩] રએવતો[૬૪] ખ્રરેનંઘુહતો,[૬૫] ફ્રદથાઇ[૬૬] નર્શ[૬૭] અષઓનો,[૬૮] ફ્રદથાઇ[૬૯] વીસ્પનાંમ્[૭૦] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[૭૧] દામનાંમ્[૭૨] *અષઓનાંમ્.[૭૩] યથા અહૂ વઇર્યો ૨

એ પ્રમાણે[૧] આએ[૨] (નીચે જણાવેલા અવસ્તાના) કલામો,[૩] જે[૫] ઘણાજ ફતેહમંદ[૭] તથા ઘણાજ તંદરોસ્તી આપનારા[૮] છે[૬] (તે), તુંએ ભણવા જોઇએ.[૪] પાંચ[૯] અહુનવર[૧૦] તુએ ગાઇને ભણવા જોઈએ.[૧૧] અહુનવર[૧૨] તનને[૧૩] †બંચાવેછે.[૧૪]

અએ બામદાદ[૨૨] તુંને નમાજ[૨૧] (હોજો)! દુષ્ટ[૩૮] હારેમનની[૩૭] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે[૩૬] ભયકર હથિયારવાળા[૪૧] એશમ (દેવ)ની[૪૦] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે,[૩૯] માજનદરાંનના[૪૩] દેવોની[૪૪] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,[૪૨] (તથા) તમામ[૪૬] દેવોના[૪૭] (સામને) તથા ‡ગીલાન (દેશ)ના[૪૮] દરવંદોની[૪૯] (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,[૪૫] બધાઓના કરતા[૨૯] સઉથી ચઢતો[૩૦] તે "અહુ"[૩૨] (ધણી) તથા "રતુ"[૩૩] (સરદાર) કે જે[૩૪] હોરમજદ[૩૫]

---

* "અએતત્ દિમ વીસ્પનાંમ્"થી તે "દામનામ્ અષઓનામ્" સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૨૭ મા હામાંથી આએ ઠેકાણે લીધો છે.

† એની સમજનેમાટે જુઓ ૧૭ મે સફે આપેલો ખોલાસો.

‡ 'વરેન્ય' બોલને પેહેલવી 'વરનીક' (ઈઆને કીનાખોર) સાથે સરખાવીએ તો, 'વરેન્યનાંમ્ચ દ્રવતાંમ'નો અર્થ 'કીનાખોર દરવદોની' થઈ શકે.

તેને[૨૮] અર્પણ કરવાનેમાટે[૩૧] આએ[૨૭] (બધું છે). ઘનામીનો[૫૧] તુટેલો[૫૦] (થજો)! હારેમન ઉપર[૫૨] સો હજાર ઘણી[૫૪] લેઆનત[૫૩] (હોજો)! ખજાનો રાખનાર[૫૭] (તથા) નુરમંદ[૫૮] હોરમજદની[૫૬] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૫૫] અમશાસ્પંદોની[૬૦] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૫૯] ખજાનો રાખનાર[૬૪] (તથા) નુરમંદ[૬૫] તેશ્તર[૬૨] સેતારાની[૬૩] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૬૧] અશો[૬૮] નરની[૬૭] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે,[૬૬] (તથા) સપેનામીનોની[૭૧] તમામ[૭૦] અશો[૭૩] પેદાએશોની[૭૨] વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે[૬૯] (આએ બધું છે).

ખોલાસો:—('અએતત્ હિમ'થી તે 'દામનાંમ્ અષઓનાંમ' સુધીનો ફકરો, ઇજિશ્નેના ૨૭ મા હામાંથી આએ ઠેકાણે લીધેલો છે. "આએ બધું અર્પણ કરવાનું" તે શું તેનો ખાતરી ભરેલો ખોલાસો તે ઠેકાણેથી આપી શકાએછે, તે એ કે, ઇજિશ્નેના ૧ લા હાથી તે ૨૬ મા હાની આખેરી સુધી, જે આરાધના તથા ક્રિયાની ભેટો આપવામાં આવી, તેની મૂળ નેમ દાદર હોરમજદને અમશાસ્પદોને તથા બીજા ઇજદોને ખુશ્નુદ કરવાને તથા તેઓની કીર્તિ ગાવાનેમાટે, અને હારેમનની તથા દેવ દરૂજોની શેકસ્તગીનેમાટે છે).

વંઘહુચ[૭૪] વંઘહુયાઓસચ[૭૫] આફ્રીનામિ,[૭૬] વીસ્પયાઓ,[૭૭] અષઓનો[૭૮] સ્તોઇશ[૭૯] હઇથ્યાઇચ[૮૦] બવાંઇથ્યાઇચ[૮૧] બુષ્યાંઇથ્યા-ઇચ.[૮૨] અષીમ[૮૩] રાસેન્તીમ[૮૪] દરેઘો-વારેથ્મનેમ,[૮૫] મિષાચિમ[૮૬] હ્વો[૮૭] અઇવિષાચિમ[૮૮] મિષાચિમ[૮૯] આકૂસાઓંઘહઇતીમ.[૯૦] બરેન્તીમ[૯૧] વીસ્પાઓ[૯૨] બએષજાઓ,[૯૩] અપાંમચ[૯૪] ગવાંમચ[૯૫] ઉર્વરનાંમચ.[૯૬] તઉર્વયેઇન્તીમ[૯૭] વીસ્પાઓ[૯૮] દ્બએષાઓ,[૯૯] દ્બએષ-નાંમ[૧૦૦] મષ્યાનાંમચ.[૧] અરેષ્યન્તાંમ[૨] અહ્માઇચ[૩] ન્માનાઇ,[૪] અહ્માઇચ[૫] ન્માનહે[૬] ન્માનો-પતેએ.[૭]

અશો (હોરમજદ)ની[૭૮] તમામ[૭૭] પેદાએશનાં[૭૬] નેક માણસો[૭૪] તથા નેક બાઇડીઓ,[૭૫] જેઓ હયાત છે[૮૦] તથા આગળ થઈ *ગયાં[૮૧] તથા હવે પછી થશે તેઓને[૮૨] હું વખાણુંછું.[૭૯] અષિશ[૮૩] (ઇઆને અશિશવંઘ નામનો ફરેશ્તો) (જે) મદદે પોંહોંચનાર,[૮૪] લાંબા વખત સુધી રક્ષણ કરનાર[૮૫] (નેક માણસનો) દોશ્ત,[૮૬] (તથા) પોતે[૮૭] (ખુશીથી) તેની સાથે ચાલનાર,[૮૮] (તથા તેને) (સારી) શિખામણ આપનાર[૯૦] સાથી,[૮૯] તથા પાણીઓના[૯૪] તથા ગાએ ઢોરના[૯૫] તથા ઓરવરોના,[૯૬] (ઇઆને તેઓનેમાટેના) તમામ[૯૨] તંદરોસ્તીના ઉપાયો[૯૩] રાખનાર,[૯૧] તથા દેવો[૧૦૦]

* દારમેરતેતે.—"હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે." (મિલ્સ).

અને માણસો[૧] (જેઓ) આએ[૩] ઘેરને[૪] તથા આએ[૫] ઘેરના[૬] ઘરધણીને[૭] દુ:ખ દેનાર (છે તેઓ)ની[૨] તમામ[૬૮] ખરાબીઓને[૬૯] તોડનાર[૭૦]—(એવી સિફતવાળા આશિશવંઘને) હું વખાણુંછું.[૭૧]

વંઘ્રઉહીશચ[૮] અથ્રાઓ[૯] વંઘ્રઉહીશચ[૧૦] અષયો,[૧૧] હુપઉર્વા-ઓ[૧૨] વહેહીશ,[૧૩] અપરાઓ[૧૪] શસેન્તીશ[૧૫] દરેઘો-વારેથ્મનો.[૧૬] યથ[૧૭] નો[૧૮] મજિશ્તાઓસ્ચ[૧૯] વહિશ્તાઓસ્ચ[૨૦] સ્રએશ્તા-ઓસ્ચ[૨૧] અષયો[૨૨] એરેન્વન્તે[૨૩] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ[૨૪] યસ્નાઇચ[૨૫] વહ્માઇચ[૨૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૨૭] ફ્રસસ્તયએચ.[૨૮] ફ્રદથાઇ[૨૯] અહે[૩૦] ન્માનહે,[૩૧] ફ્રદથાઇ[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] અષઓનો[૩૪] સ્તોઇશ,[૩૫] હુમિસ્તેએ[૩૬] વીસ્પયાઓ[૩૭] દ્રવતો[૩૮] સ્તોઇશ.[૩૯] સ્તવસ[૪૦] અષા[૪૧] યે[૪૨] હુદાઓ[૪૩] યોઇ[૪૪] *હેન્તી.[૪૫]

સારાં[૮] ખેરાતનાં કાંમો[૯] તથા સારાં[૧૦] અશોઈનાં કાંમો[૧૧] (જે) ઘણાંજ ચઢતે દરજ્જેના[૧૨] (તથા) વધારે ભલાં[૧૩] (છે), (તથા) પાછલથી[૧૪] (ઈઆને તેનાં પરિણામમાં) (આપણને) (મદદે) પોહોચનારા[૧૫] (તથા) લાંબો વખત સુધી બચાવ કરનારા[૧૬] (છે તેઓને) (હું વખાણુંછું), જેથી[૧૭] સઉથી મ્હોટી[૧૯] તથા સઉથી સરસ[૨૦] તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ[૨૧] અશોઈ[૨૨] હમુને[૧૮] મળે.[૨૩]

ખોલાસો:—(શું કરવા હમો અશોઈ મેળવીએ તે વીશે નીચે જણાવે છે.)

અમશાસ્પંદોની[૨૪] ઈજિશ્ને કરવાનેમાટે,[૨૫] અને (તેઓની) આરાધના કરવાનેમાટે,[૨૬] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાનેમાટે,[૨૭] અને (તેઓની) કીર્તિ ગાવાનેમાટે,[૨૮] (તથા) આએ[૩૦] ઘેરની[૩૧] આબાદીનેમાટે,[૨૯] (તથા) અશો (હોરમજદ)ની[૩૪] તમામ[૩૩] પેદાએશની[૩૫] આબાદીનેમાટે,[૩૨] (તથા) દરવદની[૩૮] તમામ[૩૭] પેદાએશની[૩૯] સાંભે થવાનેમાટે,[૩૬] (હમુને તે અશોઈ મળે). રાસ્તીનેલીધે[૪૧] તેની કીર્તિ હું †ગાઉંછું[૪૦] જે[૪૨] (પોતે) સારાં ડહાપણવાળો[૪૩] (છે), (તથા) જેઓ[૪૪] (ઈઆને તેના અમશાસ્પંદો) (બી તેમજ) છે.[૪૫]

---

* "વંઘ્રહુચ વંઘ્રહુયાઓસ્ચ" થી તે 'વીસ્પયાઓ દ્રવતો સ્તોઇશ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના પરના હાના પેહેલા ૪ ફકરામાંથી આએ ઠેકાણે લીધેલો છે. 'સ્તવસ્ અષા યે હુદાઓ યોઇ હેન્તી'—એ ગાથાના બોલો 'અન્ ફ્રવક્ષ્યા' નામના ઈજશ્નેના ૪૫ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધા છે.

† ઈઆને હોરમજદ રાસ્તીનું મૂળ છે તેને માટે: અથવા બીજી રીતે:-રાસ્તીથી ઈઆને મારાં ખરાં દિલ તથા પાક નયતની હોરમજદની કીર્તિ હું ગાઉંછું.

*વસસ્ચ[૧] તૂ[૨] અહુર મજ્દ[૩] ઉશ્તાચ,[૪] ક્ષએષ[૫] હ્વનાંમ[૬] દામનાંમ.[૭] વસો[૮] આપો,[૯] વસો[૧૦] ઉર્વરાઓ,[૧૧] વસો[૧૨] વીસ્પ[૧૩] વોહૂ[૧૪] અષ-ચિથ્ર;[૧૫] ક્ષયમ્નેમ[૧૬] અષવનેમ[૧૭] દાયત.[૧૮] અક્ષય-મ્નેમ[૧૯] દ્રવન્તેમ.[૨૦] વસો-ક્ષથ્રો[૨૧] ખ્યાત્[૨૨] અષવ;[૨૩] અવસો-ક્ષથ્રો[૨૪] ખ્યાત્[૨૫] દ્રવાઓ[૨૬] ગતો[૨૭] હમિસ્તો,[૨૮] નિજ્બેરેતો[૨૯] હચ[૩૦] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[૩૧] દામબ્યો,[૩૨] વસ્તો[૩૩] અવસો-ક્ષથ્રો.[૩૪]

ઓ હોરમજદ![૩] તું તારી પોતાની[૬] પેદાએશો ઉપર[૭] તારી મરજી પ્રમાણે[૧] તથા સુખથી[૪] રાજ ચલાવ;[૫] (તારી) મરજી પ્રમાણે[૮] પાણી ઉપર,[૯] (તારી) મરજી પ્રમાણે[૧૦] ઓરવરો ઉપર[૧૧] તથા (તારી) મરજી પ્રમાણે[૧૨] અશોઈનાં તોખમની[૧૫] તમામ[૧૩] નેઆમતો ઉપર[૧૪] (તું રાજ ચલાવ) અશો (માણસ) ને[૧૭] રાજ કરનારો[૧૬] તું ઠેરવ,[૧૮] દરવંદ (ઈઆને પાપી માણસ)ને[૨૦] નહી રાજ કરનારો[૧૯] (તું કર). અશો[૨૩] (માણસ) પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ કરનારો[૨૧] થાએ,[૨૨] દરવદ[૨૬] (ઈઆને પાપી માણસ) દુ:ખમાં[૨૮] પડેલો,[૨૭] સપેનામીનોની[૩૧] પેદાએશો[૩૨] માંથી[૩૦] બાહાર કાહાડી મુકેલો,[૨૯] (પોતાની યુક્તિઓમાં) નિષ્ફળ થએલો[૩૩] (તથા) પોતાની મરજી પ્રમાણે હકુમત નહી ચલાવનારો[૩૪] થાએ![૨૫]

હક્ષય[૩૫] અજેમ[૩૬] ચિત્[૩૭] યો[૩૮] જરથુશ્લો[૩૯] ફ્રતેમાં[૪૦] ન્માનનાંમ્ચ,[૪૧] વીસાંમ્ચ[૪૨] જન્તુનાંમ્ચ[૪૩] દખ્યુનાંમ્ચ,[૪૪] અંઘ્રહુઓ[૪૫] દએનયાઓ[૪૬] અનુમતએચ,[૪૭] અનુખ્તયએચ,[૪૮] અનવરૂશ્તયએચ,[૪૯] યા[૫૦] આહૂઇરિશ[૫૧] *જરથુશત્રિશ.[૫૨]

†યથ[૫૩] નો[૫૪] આઓંઘહાંમ[૫૫] ષાતો[૫૬] મનાઓ,[૫૭] વહિશ્તો[૫૮] ઉરૂવાંનો[૫૯] ખ્વાથ્રવઇતીશ[૬૦] તન્વો[૬૧] હેન્તો[૬૨] વહિશ્તો[૬૩] અંઘહુશ;[૬૪] આકાઓસ્ચોઇત્[૬૫] આહુઇરે મજ્દ[૬૬] જસેન્તાંમ.[૬૭] અષ[૬૮] વહિશ્ત,[૬૯] અષ[૭૦] સ્રએશ્ત[૭૧] દરેસામ[૭૨] થ્વા,[૭૩] પઇરિ[૭૪] થ્વા[૭૫] જમ્યામ,[૭૬] હમેમ[૭૭] થ્વા[૭૮] હખ્મ.[૭૯] અષેમ વોહૂ ૧;

---

* 'વસસ્ચ તૂ અહુર મજ્દ'થી તે 'આહૂઇરિશ જરથુશત્રિશ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૮ મા હાના ૫—૬—૭ મા ફકરાઓમાથી લીધો છે.

† હઇથી તે છેડે સુધી ('હમેમ થ્વા હખ્મ') નો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૦ મા હાના ૧૧—૧૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

અષ વહિશ્ત, અષ સ્રએશ્ત, દરેસામ થ્વા, પઇરિ થ્વા જમ્યામ, હમેમ થ્વા હુખ્મ. અષેમ વોહૂ ૧; અષ વહિશ્ત, અષ સ્રએશ્ત, દરેસામ થ્વા, પઇરિ થ્વા જમ્યામ, હમેમ્ થ્વા હુખ્મ. અષેમ વોહૂ ૧ ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ; કેરફેહ મોજ્દ.

આએ[૪૫] દીન[૪૬] કે જે[૫૦] હોરમજદી[૫૧] જરતોશ્તી[૫૨] (છે) (તેનાં) મત પ્રમાણે,[૪૭] તથા (તેનાં) વચન પ્રમાણે[૪૮] તથા (તેનાં) કાંમો પ્રમાણે[૪૯] ઘેરોના,[૪૧] મોહોલ્લાઓના,[૪૨] કસબાઓના[૪૩] તથા દેશોના[૪૪] આગેવાનોને[૪૦] હું[૩૬] જે[૩૮] જરતોશ્ત[૩૯] (તે) *રેહેનુમાઈ કરીશ,[૩૫] જેથી કરીને[૫૩] હમારાં[૫૪] મન[૫૭] ખુશીભરેલાં[૫૬] (તથા) (હમારાં) રવાન[૫૯] સઉથી સરસ[૫૮] (થાએ), તથા (હમારાં) તન[૬૧] નુરમદ[૬૦] હોવાથી,[૬૨] સઉથી સરસ[૬૩] દુનિયાને લાએક[૬૪] (ઇઆને બેહેશ્તને લાએક) (થાએ). ઓ હોરમજદ! (ઉપર જણાવેલું હમુને) જાહેર રીતે †પોંહોંચે! સઉથી સરસ[૬૯] અશોઇએ કરીને,[૬૮] (તથા) શ્રેષ્ઠ[૭૧] અશોઈએ કરીને,[૭૦] (ઓ હોરમજદ!) તુંને[૭૩] હમો જોઈએ[૭૨] (તથા) તારી[૭૫] નજદીક[૭૪] આવીએ[૭૬] (તથા) તારી[૭૮] હમેશની[૭૭] દોસ્તીને[૭૯] હમો પોંહોંચીએ![૮૦] (ઇઆને તારી દોસ્તીને લાએક થઈએ!)

ખોરશેદ નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઇઆને હાવન, રપિથ્વન તથા ઉજીરન—એ ત્રણ ગેહમાંજ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

---

*'અજેમચિત્' (ઇઆને હું ઇત્યાદિ, હું તથા બીજાઓ) માં પેગમબર અશો જરતોશ્ત પોતાની સાથે પોતાના કામેલ તથા દીન-આગાહ શાગેરદોને બી ગણવા માગતા હોએ એવું દીસેછે.

†"આકાઓસ્ચોઇત્"થી તે "જસેન્તાંમ્" સુધીનો કીધેલો આખો અર્થ મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી, દરેક બોલ સેહેલો છે. મનની ખુશાલી તથા રવાનનું સુખ હોવાથી, અએ હોરમજદ! તારી નજદીક આવીને હમો પોતે બેહેશ્તનું સુખ પાંમશું (દારમેસ્તેતે).

૪

ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજદાઓ.[2] અષેમ વોહૂ ૧; ૫ નામે[3] યજદાંન,[4] *સતાએમ[5] જબાએમ[6] દાદાર્ અહુરમજદ[7] રયોમંદ,[8] ખોરેહ્‌મંદ[9] હર્વેસ્પ-આગાહ,[10] કેર્દેગાર્[11] ખોદાવંદાંન્ ખોદાવંદ[12] પાદશાહ્[13] બર્[14] હમે[15] પાદશાહાંન્,[16] નેગેહ્દાર્,[17] ખાલેકે[18] મખ્લુક્,[19] અલ્‌રેજક્ રોજી-દેહંદેહ્,[20] કાદેર્[21] ઓ કવી[22] ઓ કદીમ,[23] બક્ષાયંદેહ્[24] બક્ષાએશગર્.[25] મેહેર્બાન,[26] તવાંના[27] ઓ દાના[28] ઓ દાદાર્,[29] ઓ પાક્ પરવર્દેગાર્.[30] આદેલ્ પાદશાહી[31] બીજવાલ્[32] બાશદ્.[33] અહુરમજદ[34] ખોદાએ[35] અવજૂની[36] ગોર્જે[37] ખોરેહ્[38] અવજાયાદ્.[39] ખોર્શેદ્[40] અમર્ગ્[41] રયોમંદ્[42] અઉર્વંદ્-અસ્પ્[43] બેરસાદ્.[44]

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ)! યજદાંનના[4] નામ (ની મદદ)થી[3] (હું આએ ભણવાનુ શરૂ કરૂંછું). દાદાર હોરમજદ[7] (જે) ખજાનો રાખનાર[8] (તથા) ચળકાટવાળો,[9] સર્વજ્ઞાની,[10] તમામ કાંમોને સંપૂર્ણ કરનાર,[11] સાહેબોનો સાહેબ,[12] બધા[15] પાદશાહોની[16] ઉપરનો[14] પાદશાહ,[13] પાસબાની કરનાર,[17] (તમામ) પેદા કીધેલી ચીજોનો[19] કિરતાર,[18] રજક રોજીનો આપનાર,[20] કુદરતવાળો,[21] તથા જોરાવર,[22] તથા શરૂઆત અને છેડા વગરનો,[23] નેઆમતનો બખશનાર[24] ગુનાહ માફ કરનાર,[25] પ્યાર રાખનાર,[26] સર્વશક્તિવાન,[27] તથા અક્કલમંદ,[28] પેદા કરનાર[29] તથા (તમામ પેદાએશને) પાક પરવરેશ આપનાર[30] (તેને) હું વખાણુંછુ[5] (તથા) યાદ કરૂંછું.[6] (તે સાહેબની) અદલ પાદશાહી[31] કાએમ[32] રેહેજો![33] હોરમજદ[34] (જે તમામ ખલકતનો) સાહેબ[35] તથા વૃદ્ધિ કરનાર[36] (તેને) પ્રતાપ[37] (તથા) ખોરેહ[38]

---

* "સતાએમ્ જબાએમ્" થી તે "આદેલ્ પાદશાહી બીજવાલ બાશદ્" સુધીનો ભાગ પાછલથી ઉમેરાએલો દીસેછે, સબબ કે દરેક નીઆએશ તથા યશ્તની શરૂઆતમાં, "૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગોર્જે ખોરેહ્ અવજાયાદ" એ પ્રમાણે આવેછે, પણ આએ ઠેકાણે દાદાર હોરમજદની કેટલીએક સિફતો ઉમેરીને પછી "અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની" ઇત્યાદિ બોલો આવેલા છે. વળી બીજું એ જે, "સતાએમ્ જબાએમ્" થી તે "આદેલ્ પાદશાહી બીજવાલ્ બાશદ્" સુધીના ભાગમાં કેટલાએક અરબી બોલો આવેલા છે, જેમકે ખાલેકે મખ્લુક્, અલ્‌રેજક, કાદેર્, ઇત્યાદિ, કે જે બીજા અવસ્તાના પાજંદ દીબાચામાં આવતા નથી.

જીઆદે થાઓ![39] અમર,[41] ચળકાટવાળો[42] (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર[43] ખોરશેદ[40] (ઇજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો![44]

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુઝૂખ્ત દુઝવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉફ્મ ગોફ્ત, ઉફ્મ કરદ, ઉફ્મ જસ્ત, ઉફ્મ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખશ પશેમાન, પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ.*

(૧) ☞ (સર નમાવતાં ભણવુ) **નેમસે-તે[1] અહુર મજદ,[2] નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, થ્રીશ ચિત[3] પરો[4] અન્યાઇશ[5] દામાંન.[6] નેમો[7] વે[8] અમેષા સ્પેન્તા[9] વીસ્પે[10] હ્વરે-હજઓષાઓ.[11] અએતત[12] જહાત[13] અહુરેમ મજદાંમ,[14] અએતત[15] અમેષે સ્પેન્તે,[16] અએતત[17] અષઓનાંમ[18] ફ્રવષીશ[19] અએતત[20] વયાંમ[21] દરેઘો-ખ્વધાતેમ[22] (૨) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરશ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ †અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧**

(૧) ઓ હોરમજદ![2] (તારી) બીજી[5] પેદાએશોની[6] આગમચ[4] ત્રણ મરતબે[3] તુંને નમાજ[1] ‡(હોજો)! અએ અમશાસ્પંદો![9] તમુને[8] નમાજ[7] (હોજો)! (તમો જે) બધાં[10] ખોરશેદ ઇજદની સાથે એકજ મરજી રાખનારા[11] (ઇઆને એક દિલથી સાથે કાંમ કરનારા) (છેઓ). આએ[12] (નમસ્કાર જે હું કરૂંછું તે) (દાદર) હોરમજદને[14] પોહોંચો![13] આએ[15] (નમસ્કાર) અમશાસ્પંદોને[16] પોહોંચો![13] આએ[17] (નમસ્કાર) અશો (લોકો)ના[18] ફરોહરોને[19] પોંહોંચો![13] આએ[20] (નમસ્કાર) લાંબી મુદતના પેદા ¶કીધેલા[22] વાએ ઇજદને[21] પોંહોંચો![13]

(૩) **ફ્રેરસ્તુયે[1] હુમતોઇબ્યસચા[2] હૂખ્તોઇબ્યસચા[3] હ્વરશ્તોઇબ્યસચા,[4] માંથ્વોઇબ્યસચા[5] વખેધ્વોઇબ્યસચા[6] વરશ્તવોઇબ્ય-**

---

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૪-૧૫ મો.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮-૯ મો.

‡ ઈઆને ઓ દાદાર હોરમજદ! તારી ઉત્તમ પેદા કીધેલી ચીજોને હું નમું, તેની આગમચ સઉથી પેહેલાં ત્રણ મરતબે હું તુંને નમુંછુ.

¶ લાંબી મુદત અથવા જમાનાના સાહેબ (દારેગેસ્તેતે).

સચા.[૭] અઇબિગઇરયા દઇથે[૮] વીસ્પા[૯] હુમતાચા[૧૦] હુખ્તાચા[૧૧] હુવરૂશ્તાચા.[૧૨] પઇતિરિચ્યા દઇથે[૧૩] વીસ્પા[૧૪] દુશ્મતાચા[૧૫] દુજ્જૂખ્તાચા[૧૬] દુજ્જવરૂશ્તાચા.[૧૭] (૪) ફ્રેરા વે[૧૮] રાહી,[૧૯] અમેષા સ્પેન્તા,[૨૦] યસ્નેમચા[૨૧] વહ્મેમચા[૨૨] ફ્રેરા મનંઘહા[૨૩] ફ્રેરા વંચઘહા[૨૪] ફ્રેરા શ્યઓથના,[૨૫] ફ્રેરા અંઘહુયા,[૨૬] ફ્રેરા તન્વસચીત્[૨૭] ખ્ખ્યાઓ[૨૮] ઉશ્તનેમ.[૨૯] સ્તઓમિ[૩૦] *અષેમ.[૩૧] અષેમ્ વોહૂ ૧

(૩) (તમામ) નેક વમાસન,[૨] નેક વાણી,[૩] તથા નેક કરણીને[૪] (મારી) મનશ્ની,[૫] ગવશ્ની[૬] તથા કુનશ્નીથી[૭] હું વખાણું છું.[૧] સઘળા[૯] નેક વિચારો,[૧૦] નેક સખુનો[૧૧] તથા નેક કામોને[૧૨] હું એખત્યાર કરૂંછું.[૮] સઘળા[૧૪] બદ વિચારો,[૧૫] બદ સખુનો[૧૬] તથા બદ કામોને[૧૭] હું છોડી દેઉંછું.[૧૩] (૪) ઓ અમશાસ્પદો![૨૦] ઈજિશ્ને[૨૧] તથા નીઆએશ[૨૨] (તથા) મારાં પોતાનાં[૨૮] બદનના[૨૭] જાનને[૨૯] મનશ્ની,[૨૩] ગવશ્ની[૨૪] તથા કુનશ્નીથી,[૨૫] (તથા મારાં) અંતઃકરણથી[૨૬] તમુને[૧૮] હું અર્પણ કરૂંછું.[૧૯] રાસ્તીને[૩૧] હું વખાણુંછું.[૩૦]

(૫) (☞ સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું) †નેમો[૧] અહુરાઇ મજ્દાઇ,[૨] નેમો અહુરાઇ મજ્દાઇ, નેમો અહુરાઇ મજ્દાઇ; નેમો[૩] અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો,[૪] નેમો[૫] મિથ્રાઇ[૬] વોઉરૂ-ગઓય-ઓઇતેએ,[૭] નેમો[૮] હ્વરે-ક્ષએતાઇ[૯] અઉર્વત્-અસ્પાઇ,[૧૦] નેમો[૧૧] આબ્યો[૧૨] દાઇથ્રાબ્યો,[૧૩] યાઓ[૧૪] અહુરહે મજ્દાઓ,[૧૫] નેમો[૧૬] ગેઉશ,[૧૭] નેમો[૧૮] ગયેહે,[૧૯] નેમો[૨૦] જરથુશ્ત્રહે[૨૧] સ્પિતામહે[૨૨] અષઓનો[૨૩] ફ્રવષેએ.[૨૪] નેમેમ્[૨૫] વીસ્પયાઓ[૨૬] અષઓનો[૨૭] સ્તોઇશ[૨૮] હુઇથ્યાઇચ[૨૯] બવાંઇથ્યાઇચ[૩૦] †બૂષ્યાંઇથ્યાઇચ.[૩૧]

(૫) (દાદાર) હોરમજદને[૨] નમાજ[૧] (હોજો)! અમશાસ્પદોને[૪] નમાજ[૩] (હોજો)! ઓહોલાં ખેતરવાળા[૭] મેહેર ઈજદને[૬] નમાજ[૫] (હોજો)! તેજ ‡ઘોડાવાળા[૧૦] ખોરશેદ (ઈજદ)ને[૯] નમાજ[૮] (હોજો)! આએ[૧૨] આંખો[૧૩]

---

* "ફ્રેરસ્તુયે"ના આખા કરદાને "અવસ્તાની પતેત" કરીને બી કહે છે. એ કરદો ઈજશ્નેના ૧૧ મા હામાંથી લીધો છે.

† 'નેમો અહુરાઈ મજ્દાઇ'થી તે 'બૂષ્યાંઇથ્યાઇચ' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૨૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

‡ અલંકાર રૂપમાં લખાણ કીધેલું છે. ખરેખર કાંઈ ઘોડા જોડેલા નથી, પણ માહતાબની ચાલ સાથે સરખાવતાં આફતાબની ચાલ આપણી નજરે વધારે જલદપવાળી જણાએ છે.

કે જે[૧૪] *હોરમજદની[૧૫] (તેને) નમાજ[૧૧] (હોજો)! સઉથી પેહેલા પેદા કીધેલા બલદનાં[૧૭] (ઈઆને ગાવ્યોદાદનાં) ફરોહરને[૨૪] નમાજ[૧૬] (હોજો)! ગયોમરદના[૧૯] ફરોહરને[૨૪] નમાજ[૧૮] (હોજો)! (તથા) અશો[૨૩] સપેતમાન[૨૨] જરતોશ્તના[૨૧] ફરોહરને[૨૪] નમાજ[૨૦] (હોજો)! અશો (હોરમજદ)ની[૨૭] તમામ[૨૬] પેદાએશ[૨૮] જે હાલ હયાત છે,[૨૯] જે હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે,[૩૦] તથા જે હવે પછી હયાતીમાં †આવશે[૩૧] (તેને) નમાજ[૨૫] (હોજો)!

(☞ જો હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ **વોહૂ[૩૨] ઉક્ષ્યા[૩૩] મનંઘ્હા[૩૪] ક્ષથ્રા[૩૫] અષાચા[૩૬] ઉશ્તા[૩૭] ‡તનૂમ.[૩૮]** (ત્રણ વાર પઢે.) **અષેમ્ વોહૂ ૩**

નેક[૩૨] મનશ્ની![૩૪] રાસ્તી,[૩૬] કૌવત[૩૫] (અથવા સત્તા[૩૫]) તથા આબાદીથી,[૩૭] (અએ હોરમજદ!, (મારાં) તનને[૩૮] તું મજબૂટ કર.[૩૩]

(☞ રપિથ્વન અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ **ઇમા[૩૭] રઓચાઓ[૩૮] બરેજિશ્તેમ[૩૯] ¶બરેજેમનાંમ.[૪૦]**

(☞ ત્રણ વાર પઢે.) **અષેમ વોહૂ ૩**

બુલંદ (રોશનીઓ) માંની[૪૦] આએ[૩૭] ઘણીજ બુલંદ[૩૯] રોશની[૩૮] (કે જેને ખોરશેદ કેહેછે તેને હમો, અએ હોરમજદ! તારેમાટે સઉથી સોહામણું શરીર ગણીએ છિયે).

(☞ જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ **યહ્મી[૪૧] સ્પેન્તા[૪૨] થ્વા[૪૩] મઇન્યૂ[૪૪] ઉર્વએસે[૪૫] §જસો[૪૬]** (☞ ત્રણ વાર પઢે.) **અષેમ્ વોહૂ ૩**

જે[૪૧] આખેરીમાં,[૪૫] (ઓ હોરમજદ!) તારા[૪૩] આબાદી કરનાર[૪૨] મીનો (ઈઆને સપેનામીનો)ની સાથે[૪૪] તું આવનારો[૪૬] (છે ઇઆને તું આવશે).

---

* હોરમજદની આંખો તે ખોરશેદ તથા માહતાબ વિશે ઇશારો છે.

† પેદાએશ જે હાલ છે, જે આગળ હતી તથા જે હવે પછી થશે (હારમેસ્તેતે).

‡ હાવન ગેહમાં ભણવાનો એ વાક્ય 'યથા આઇશ્' નામના ઈજશ્નેના ૩૩ મા હાના ૧૦ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

¶ રપિથ્વન ગેહમા ભણવાનાં આએ બોલો 'અહ્યા ઇથા આઘ્રો' નામના ઈજશ્નેના ૩૬ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધો છે.

§ ઉજીરન ગેહમાં ભણવાના આએ બોલો ઈજશ્નેના ૪૩ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધા છે.

(૬) હ્વરે-ક્ષએતેમ[૧] અમેષેમ[૨] રએમ[૩] અઉર્વત્-અસ્પેમ[૪] યજમઇદે.[૫] મિથ્રેમ[૬] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્[૭] યજમઇદે,[૮] અર્શ-વચંઘહેમ,[૯] વ્યાખનેમ,[૧૦] હજંઘ્રર-ગઓષેમ,[૧૧] હુતાશ્તેમ,[૧૨] બએવરે-ચશ્મનેમ,[૧૩] બેરેજન્તેમ,[૧૪] પેરેથુ-વએધયનેમ,[૧૫] સૂરેમ[૧૬] અખ્ફ્નેમ,[૧૭] જઘાઉર્વાઓંઘ્રહેમ.[૧૮] (૭) મિથ્રેમ[૧૯] વીસ્પનાંમ[૨૦] દૈંઘુનાંમ[૨૧] દૈંઘહુ-પઇતીમ્[૨૨] યજમઇદે,[૨૩] યિમ્[૨૪] ફ્રદથત્[૨૫] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૬] ખરેનંઘ્ઉહસ્તેમેમ્[૨૭] મઇન્યવનાંમ[૨૮] યજતનાંમ.[૨૯] તત્[૩૦] નો[૩૧] જમ્યાત્[૩૨] અવંઘહે[૩૩] મિથ્ર[૩૪] અહુર[૩૫] બેરેજન્ત.[૩૬] હ્વરે-ક્ષએતેમ[૩૭] અમેષેમ[૩૮] રએમ[૩૯] અઉર્વત્-અસ્પેમ[૪૦] યજમઇદે.[૪૧]

(૬) અમર,[૨] નુરવાળા[૩] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૪] ખોરશેદને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૫] ઓડોલાં ખેતરવાળો[૭] મેહેર ઇજદ[૬] (જે) સાચ્ચાં વચન બોલનાર,[૯] અનજુમનમાં બેસનાર,[૧૦] હજાર *કાનવાળો,[૧૧] સારા ઘાટનો[૧૨] દશ હજાર *આંખવાળો,[૧૩] બુલદ દરજ્જાનો,[૧૪] પોહોળા બુરૂજ ઉપર ઉભો રેહીને ચોકસી કરનાર,[૧૫] શૂરો,[૧૬] ઉંઘ વગરનો[૧૭] (તથા) જાગૃત[૧૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે[૮] (૭) તમામ[૨૦] દેશોનો[૨૧] દેશપતિ[૨૨] (જે) મેહેર ઇજદ[૧૯] (તેને) હમો વખાણીએ છિએ,[૨૩] જેને[૨૪] (દાદાર) હોરમજદે[૨૬] મીનો[૨૮] ઇજદોમાં[૨૯] ઘણોજ નુરમદ[૨૭] પેદા કીધો.[૨૫] બુલંદ[૩૬] મેહેર ઇજદ[૩૪] (તથા) હોરમજદ[૩૫] હમારી[૩૧] મદદનેમાટે[૩૩] †અહિયાં[૩૦] આવે ![૩૨] અમર,[૩૮] નુરવાળા[૩૯] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૪૦] ખોરશેદને[૩૭] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૧]

(૮) તિશ્તીમ[૪૨] ઙ્વો-ચશ્મનેમ[૪૩] યજમઇદે,[૪૪] તિશ્તીમ્ ઙ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે, તિશ્તીમ્ ઙ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે; તિશ્તીમ્[૪૫] યજમઇદે,[૪૬] તિશ્ત્રયેન્યો[૪૭] યજમઇદે,[૪૮] તિશ્ત્ર્યો[૪૯] રએવાઓ[૫૦] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૫૧] યજમઇદે,[૫૨] વનન્તેમ[૫૩] સ્તારેમ[૫૪] મજ્દધાતેમ[૫૫] યજમઇદે,[૫૬] તિશ્તીમ્[૫૭] સ્તારેમ[૫૮] રએવન્તેમ્[૫૯]

---

* મેહેર ઇજદની સિફતમાં "હજાર કાનવાળો તથા દશ હજાર આંખવાળો" કરીને આવેછે, તેની મતલબ એમ નહી જાણવી કે તેને હજાર કાન તથા દશ હજાર આંખ હતી; પણ તેની સાંભળવાની શક્તિ હજાર કાન જેટલી તીક્ષ્ણ, અને તેની જોવાની શક્તિ દશ હજાર આંખ જેટલી તેજ હતી.

† તત=સંસ્કૃત=તત્=અહિંયાં, એટલામાટે, એ પ્રમાણે.

ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[૬૦] યજમઇદે,[૬૧] થ્વાષેમ[૬૨] ખધાતેમ[૬૩] યજમઇદે,[૬૪] જરૂવાનેમ[૬૫] અકરનેમ[૬૬] યજમઇદે,[૬૭] જરૂવાનેમ[૬૮] દરેઘો-ખધાતેમ[૬૯] યજમઇદે,[૭૦] વાતેમ[૭૧] સ્પેન્તેમ[૭૨] હુધાઓંઘ્હેમ[૭૩] યજમઇદે,[૭૪] રજિશ્તાંમ[૭૫] ચિસ્તાંમ[૭૬] મજ્દધાતાંમ[૭૭] અષઓનીમ[૭૮] યજમઇદે,[૭૯] દએનાંમ[૮૦] વંઘ્ઉહીમ[૮૧] માજ્દયસ્નીમ[૮૨] યજમઇદે,[૮૩] પથાંમ[૮૪] ખાસ્તાઇતીમ[૮૫] યજમઇદે,[૮૬] જરેનુમન્તેમ[૮૭] સૂરેમ[૮૮] યજમઇદે,[૮૯] સઓકન્તેમ[૯૦] ગઇરીમ[૯૧] મજ્દધાતેમ[૯૨] યજમઇદે.[૯૩] (૯) વીસ્પેમચ[૯૪] અષવનેમ[૯૫] મઇન્યઓમ[૯૬] યજતેમ[૯૭] યજમઇદે,[૯૮] વીસ્પેમચ[૯૯] અષવનેમ[૧૦૦] ગએથીમ[૧] યજતેમ[૨] યજમઇદે,[૩] હુઓમ[૪] ઉર્વાનેમ[૫] યજમઇદે,[૬] હવાંમ[૭] ફ્રવષીમ[૮] યજમઇદે.[૯] જસ[૧૦] મે[૧૧] અવંઘ્હે[૧૨] મજ્દ.[૧૩] અષાઉનામ[૧૪] વંઘ્ઉહીશ[૧૫] સૂરાઓ[૧૬] સ્પેન્તાઓ[૧૭] ફ્રવષયો[૧૮] યજમઇદે.[૧૯] હ્વરે-ક્ષએતેમ[૨૦] અમેષેમ[૨૧] રએમ[૨૨] અઉર્વત્-અસ્પેમ[૨૩] યજમઇદે.[૨૪] અષેમ વોહૂ ૩

(૮) તંદરોસ્ત *આંખવાળા[૪૩] તેશ્તર (ઇજદ)ને[૪૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૪] †તેશ્તર (સેતારા)ને[૪૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૬] ‡તેશ્તરને લગતાઓને[૪૭] હમો વખાણીએ છિએ.[૪૮] ચળકતા[૫૦] (અને) ખોરેહવાળા[૫૧] તેશ્તરને[૪૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૨] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] ¶વનન્ત[૫૩] સેતારાને[૫૪] હમો વખાણીએ છિએ.[૫૬] ચળકતા[૫૯] (અને) ખોરેહવાળા[૬૦] તેશ્તર[૫૭] સેતારાને[૫૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૬૧] પોતાના ઠેરવેલા માર્ગ પ્રમાણે ચાલનારા[૬૩] આસ્માનને[૬૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૬૪] બેફીનાર[૬૬] વખતને[૬૫]

---

* એનો અર્થ 'તંદરોસ્ત આંખ આપનાર' બી થઈ શકે.

† તેશ્તર એ પૂર્વ દિશાએ Canis Major નામના નક્ષત્રમાં આવેલા એક મ્હોટા તથા ઘણા ચળકતા સેતારાનું નામ છે. એ સેતારાને અંગ્રેજીમાં Sirius અથવા Dogstar સાથે સરખાવવામાં આવે છે.

‡ 'તેશ્તર (સેતારા) ને લગતા'નો મતલબ તેશ્તરની સાથના બીજા સેતારા; ઈઆને જે નક્ષત્રમાં તેશ્તર (Sirius) આવેલો છે, તેજ નક્ષત્રના બીજા બધા સેતારા. એ નક્ષત્રને Canis Major કરીને કહેછે. તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી વૃષ્ટિ-વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

¶ વનન્ત એ દક્ષિણ દિશાએ આવેલા સેતારાઓમાં મુખ્ય તથા ઘણો ચળકતો સેતારો છે. એને તથા Fomalhaut ને ઘણુંકરીને એકજ ગણવામાં આવ્યો છે. એને બૃહસ્પતિનો હરીફ કહેલો છે.

હમો વખાણીએ છિયે.[૬૭] લાંબી મુદ્દત સુધી ઠરવેલા[૬૯] વખતને[૬૮] હમો વખાણીએ છિએ.[૭૦] વૃદ્ધિ કરનાર[૭૨] (તથા) સારી પેદાએશના[૭૩] પવનને[૭૧] (અથવા ગોવાદ ઈજદને[૭૧]) હમો વખાણીએ છિયે.[૭૪] હોરમજદના પેદા કીધેલાં,[૭૭] અશો[૭૮] (તથા) સઉથી સાચ્ચાં[૭૫] જ્ઞાનને[૭૬] (ઈઆને ધર્મની કેળવણીને) હમો વખાણીએ છિયે.[૭૯] ભલી[૮૧] માજદયસ્ની[૮૨] દીનને[૮૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૮૩] રસ્તાઓમાંનો[૮૪] (જે) *પસંદ કરવા જોગ[૮૫] (રસ્તો તેને) હમો વખાણીએ છિએ.[૮૬] ભયંકર[૮૭] †હથિયારને[૮૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૮૯] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૯૨] સઓકન્ત[૯૦] (નામના) પાહાડને[૯૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૯૩]

(૯) દરેક[૯૪] અશો[૯૫] મીનો[૯૬] ઈજદને[૯૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૯૮] તથા દરેક[૯૯] અશો[૧૦૦] આએ દુનિયાંને લગતા[૧] ઈજદને[૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] પોતાનાં[૪] ‡રવાંનને[૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૬] પોતાનાં[૭] ‡ફરોહરને[૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૯] ઓ દાદાર હોરમજદ ![૧૩] મારી[૧૧] મદદનેમાટે[૧૨] તું પોંહોંચ.[૧૦] અશો (લોકો)નાં[૧૪] ભલાં,[૧૫] જોરાવર[૧૬] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં[૧૭] ફરોહરોને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૯] અમર[૨૧] નુરમંદ[૨૨] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૨૩] ખોરશેદને[૨૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૪]

---

* અથવા રુસ્તેવાર, સીધો નીતિવાળો (ખા+સ્તાઇતિ).

† 'સૂર' બોલને સંસ્કૃત શૂલ સાથે સરખાવીને એનો અર્થ 'હથિયાર' કીધો છે. ધાર્યામેળે આએ ઠેકાણે મેહેર ઈજદ અથવા સરોશ ઈજદના હથિયાર બાબે ઈસારો કીધેલો લાગેછે. એની સાબેતીમાં આપણને બીજે ઠેકાણેથી ખુદ અવસ્તાનું લખાણ મળી આવેછે. મેહેર યશ્તના ૯૬ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જુઠા તથા પાપી માણસોને મારવાનેમાટે મેહેર ઈજદ પોતાના હાથમાં બાહારી ગુરૂજ રાખેછે. વળી મ્હોટી સરોશ યશ્તના ૧૨ મા કરદામાં તથા વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૧૫ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, સરોશ ઈજદ દેવોનાં માથામાં મારવાનેમાટે પોતાના હાથમાં એક જોરાવર હથિયાર રાખેછે. 'જરેનુમન્તેમ્'નો અસલ અર્થ 'ગુસ્સાભરેલું,' તે ઉપરથી મુરાદી અર્થ 'ભયંકર' કીધો છે. જરેનું=Zorn (Ger.)=ગુસ્સો.

‡ 'ફરોહર' અને 'રવાન'–એ બે તદન જુદીજ ચીજ છે, અને જેમ આપણા જરતોશતીઓમાંનો મ્હોટો ભાગ ધારેછે તેમ એક ચીજ નથી તે, આએ ફકરા ઉપરથી તેમજ ફરવરદીન યશ્તના ૧૪૯ મા ફકરા ઉપરથી, તથા હુજશ્નેના ૨૬ મા તથા ૫૫ મા હા ઉપરથી ખોલ્લી રીતે જણાએછે, 'ફરોહર' ઇઆને રવાનને નેકી તથા બેહેસ્તનો માર્ગ બતલાવનારી એક રૂહાની

(૧૦) **ક્વરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ક્રસસ્તયએચ. હ્વરે-ક્ષએતહે[७] અમેષહે[८] રએવહે[९] અઉર્વત્-અસ્પહે,[१०] ક્ષ્નઓથ્ર[११] યસ્નાઇચ[१२] વહ્માઇચ[१३] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[१४] ફ્રસસ્તયએચ,[१५] યથા અહુ વઇર્યો[१६] જઓતા[१७] ફ્રા મે[१८] મ્રૂતે,[१९] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ,[२०] ફ્રા અષવ[२१] વીદ્વાઓ[२२] મ્રઓતૂ.[२३]**

(૧૦) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[११] (ફલાની ગેહમાં) અમર,[८] નુરમંદ[९] (અને) તેજ ઘોડાવાળા[१०] ખોરશેદની[७] આરાધના કરવાને,[१२] (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,[१३] (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને[१४] તથા (તેની) વખાણ કરવાને,[१५] જોતી[१७] મારી આગળ[१८] યથા અહૂ વઇર્યો,[१६] (ઈઆને 'યથા અહૂ વઇર્યો'ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[१९] (રાસ્પી) (જે) અશો[२१] (અને) વિદ્વાન[२२] (તે), 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ'[२०] (એ કલામોની ખુબીઓ) *જાહેર કરે.[२३]

(૧૧) **†હ્વરે-ક્ષએતેમ[१] અમેષેમ[२] રએમ[३] અઉર્વત્-અસ્પેમ[४] યજમઇદે.[५] આઅત્ યત્[६] હ્વરે[७]-રઓક્ષનિ[८] તાપયેઇતિ,[९] આઅત્ યત્[१०] હ્વરે-રઓચો[११] તાપયેઇતિ,[१२] હિશ્તેન્તિ[१३] મઇન્યવાઓંઘ્રહો[१४] યજતાઓંઘ્રહો,[१५] સતેમચ[१६] હજંઘ્રેમચ;[१७] તત્[१८] ખરેનો[१९] હાંમ-બારયેઇન્તિ,[२०] તત્[२१] ખરેનો[२२] નિપારયેઇન્તિ,[२३] તત્[२४]**

ચીજ. ફરોહર વિશે અવસ્તામાં એવું જણાવેલું છે કે, તમામ જીવતાંઓનાં, ગુજરી ગએલાઓનાં તથા હવે પછી જે જન્મ પામવાનાં છે, તે બધાઓનાં જુદાં જુદાં છે. એની સાબેતીમાં જુઓ ફરવરદીન યશ્તનો ૨૪ મો હા, ૫ મો ફકરો. વળી 'ફરોહર' નો બીજો અર્થ (અંગ્રેજી Prototype ને મળતો) કોઈબી ચીજનો 'અસલ નમુનો, મૂળ રૂપ, અસલ મૂળ-બી' થાએછે:-જેમકે ઝાડપાનનું ફરોહર ઈઆને તેનું અસલ મૂળ-બી. માણસનાં શરીરમાં એક રૂહાની ચીજ જે આએ દુનિયામાં પોતાના કીધેલાં સારાં ઈઆ નઠારાં કરતુકને માટે, આવતી દુનિયામાં જવાબદાર છે તેનું નામ 'રવાન.' રવાનને પેલી દુનિયાંમાં તેના કીધેલાં કામ પ્રમાણે બેહેસ્ત ઈઆ દોજખ મળે છે. જુઓ વદીદાદનો મારો તરજુમો, પરગરદ ૧૯ મી, ફકરા ૨૭-૩૨.

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૬ મો.

† હઇથી તે છેક 'યસ્નેમચ' સુધીનો ભાગ ખોરશેદ યશતમાંથી લીધો છે. એ ઉપરથી જણાએ છે કે, ખોરશેદ નીઆએશમાં આખી ખોરશેદ યશત તથા આગળ ખોલાસાવાર જણાવ્યા પ્રમાણે, ઇજશ્નેના જુદા જુદા ફકરા આવેલા છે.

ખરેનો[૨૫] બક્ષેન્તિ,[૨૬] જાંમ[૨૭] પઇતિ[૨૮] અહુરધાતાંમ,[૨૯] ફ્રાધતિચ[૩૦] અષહે[૩૧] ગએથાઓ,[૩૨] ફ્રાધતિચ[૩૩] અષહે[૩૪] તનુયે,[૩૫] ફ્રાધતિચ[૩૬] હ્વરે[૩૭] યત્[૩૮] અમેષેમ્[૩૯] રએમ્[૪૦] અઉર્વત્-અસ્પેમ.[૪૧]

(૧૧) અમર,[૨] તુરસ્પંદ[૩] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૪] ખોરશેદને[૧] હમો વખાણીએ છિએ.[૫] જ્યારે[૬] ખોરશેદની[૭] રોશની[૮]* તપેછે,[૯] જ્યારે[૧૦] ખોરશેદની રોશની[૧૧] પ્રકાશેછે,[૧૨] (ત્યારે) સેંકડો[૧૬] તથા હજારો[૧૭] મીનો[૧૪] ઈજદો[૧૫] ઉભા રેહે છે.[૧૩] (તે ઈજદો) તે[૧૮] રોશનીને[૧૯] એકઠી કરેછે,[૨૦] (તથા) તે[૨૧] રોશનીને[૨૨] નીચે મોકલેછે.[૨૩] (અને ત્યાર પછી) તે[૨૪] રોશનીને[૨૫] હોરમજદની[૨૬] જમીન[૨૭] ઉપર[૨૮] વેહેચી નાખેછે[૨૯] (અથવા પાંથરી દેછે[૨૯]). અમર,[૩૯] તુરસ્પંદ[૪૦] (તથા) તેજ ઘોડાવાળો[૪૧] ખોરશેદ[૩૭] વૃદ્ધિ કરેછે.[૩૦]

(કોણની વૃદ્ધિ કરે છે? તે વિશે નીચે જણાવેછે.) અશોઇની[૩૧] જેહાંનને[૩૨] વધારેછે,[૩૩] (તથા) અશોઇની[૩૪] †પેદાએશને[૩૫] વધારેછે.[૩૬]

ખોલાસો:—(આફતાબ તથા માહતાબની રોશનીને નીચે જમીન ઉપર પોંહોંચતી કરવાને, હવાની, તથા હવાના જેવી પણ તેના કરતાં ઘણી ઝીણી તથા બારીક પ્રવાહી ચીજ, જેને 'ઈથર' (ether) કેહેછે તેની જરૂર છે. એ હવા તથા 'ઈથર' (ether) વગર, ખોરશેદ તથા ચંદ્રમાની રોશની આએ પૃથ્વી ઉપર પડી શકે નહી. 'મિથ્ર' ઈઆને મેહેર તે રોશની સમજવી; 'રામ ખાસ્તર' તે 'ઈથર' (ether) સમજવી, અને 'વયુ ઉપરો–કઇર્ય' તે ઉપર કાંમ કરતો વાયુ, ઈઆને આસ્માન તથા જમીનની વચ્ચે પંથરાએલી હવા સમજવી. જે પ્રમાણે રોશની, હવા તથા 'ઈથર' ને અતલગનો સંબંધ છે, તેજ પ્રમાણે આપણને અલંકાર રીતે, ઈજદોનાં રૂપમાં તેવેજ અર્થે અવસ્તામાંથી લખાણ મળી આવે છે, તે એ રીતે કે, 'મિથ્ર' ઈઆને મેહેર ઈજદની ખશ્નુમનમાં મેહેરની સાથે 'રામ ખાસ્તર' આવેછે. વળી મીનો રામની ખશ્નુમનમાં 'રામ ખાસ્તર' આવેછે. વળી મીનો રામની ખશ્નુમનમાં 'રામ ખાસ્તર' ની સાથે 'વયુ ઉપરો—કઇર્ય' આવેછે. અવસ્તાનાં અલંકાર રૂપનાં લખાણ પ્રમાણે, ખોરશેદ ઈજદ તથા માહ ઈજદની રોશની જમીન ઉપર પહોંચતી કરવાને, 'રામ ખાસ્તર' તથા 'વયુ ઉપરો-કઈર્ય' તથા બીજા ઇજદો ઉભા રેહેછે; એ ફરેશ્તાઓની મદદ વગર ખુદરતી રોશની પૃથ્વિ ઉપર પડતી નથી.)

---

* હ્વરે–રઓક્ષનિ એ પ્રમાણે સમાસ ગણતાં. અગર જો ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'હ્વરે રઓક્ષ્ને લઇએ તો આએ અર્થ:–જ્યારે ખોરશેદ રોશની (આપવા) નેમાટે તપેછે.

† અસલ અવસ્તામાં એ બોલ ચોથી એકવચનમાં (તનુયે) આવેલો છે, જેનો મૂળ અર્થ 'શરીર, તન' થાએછે. જીવજન્તુ (દારમેસ્તેતે.)

(૧૨) આઅત યત્[૧] હ્વરે[૨] ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ,[૩] બ્વત્[૪] ઝાંમ[૫] અહુરધાતાંમ્[૬] યઓઝ્દાથ્રેમ,[૭] આપેમ્[૮] તચિન્તાંમ્[૯] યઓઝ્દાથ્રેમ,[૧૦] આપેમ્[૧૧] ખાંન્યાંમ્[૧૨] યઓઝ્દાથ્રેમ,[૧૩] આપેમ્[૧૪] જરયનાંમ્[૧૫] યઓઝ્દાથ્રેમ,[૧૬] આપેમ્[૧૭] અર્મએશતાંમ્[૧૮] યઓઝ્દાથ્રેમ.[૧૯] બ્વત્[૨૦] દાંમ[૨૧] અષવ[૨૨] યઓઝ્દાથ્રેમ,[૨૩] યાઓ[૨૪] હેન્તિ[૨૫] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ.[૨૬]

(૧૨) જ્યારે[૧] ખોરશેદ[૨] ઉગેછે[૩] (ત્યારે) (તે) હોરમજદની પેદા કીધેલી[૬] જમીનને[૫] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૭] થાએછે,[૪] વેહેતા[૯] પાણીને[૮] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૦] (થાએછે), ઝરાનાં[૧૨] પાણીને[૧૧] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૩] (થાએછે), દરિયાના[૧૫] પાણીને[૧૪] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૬] (થાએછે), થમ[૧૮] પાણીને[૧૭] પાકીજગી આપવાનો સબબ[૧૯] (થાએછે), (તથા) અશો[૨૨] પેદાએશ[૨૧] કે જે[૨૪] સપેનામીનોની[૨૬] છે,[૨૫] (તેને) પાકીજગી આપવાનો સબબ[૨૩] થાએછે.[૨૦]

(૧૩) યેઘિ[૧] જી[૨] હ્વરે[૩] નોઇત્[૪] ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ,[૫] અધ[૬] દએવ[૭] વીસ્પાઓ[૮] મેરેન્ચિન્તિ[૯] યાઓ[૧૦] હેન્તિ,[૧૧] હ્પ્તોકર્ષ્વોહ્વ[૧૨] નવ[૧૩] ચિશ[૧૪] મઇન્યવ[૧૫] યજત,[૧૬] અંઘહ્વ[૧૭] અસ્તવઇતિ[૧૮] પઇતિ-દ્રાંમ[૧૯] નોઇત્[૨૦] પઇતિશ્તાંમ્[૨૧] વીધેન્તિ.[૨૨]

(૧૩) કારણ કે[૨] અગરજો[૧] ખોરશેદ[૩] નહી[૪] ઉગે[૫] તો, અહિંયા[૬] *હફતે કેશ્વરમાં[૧૨] જે[૧૦] તમામ[૮] (ચીજો તથા જાનદારો) છે,[૧૧] (તેઓને) દેવો[૭] મારી નાખે[૯] (અથવા †નાશ કરે[૯]). (પછી) (આએ) હાડમંદ[૧૮] દુનિયામાં[૧૭] કોઈબી[૧૪]

* અવસ્તાના લખાણ પ્રમાણે આખી પૃથ્વિ સાત ખંડ જેને કેશ્વર કહેછે તેમાં વેહેચાએલી છે. તેઓનાં નામઃ—૧—અરેઝહિ (પશ્ચિમ દિશાએ); ૨-સવહિ (પૂર્વ દિશાએ); ૩-ફ્રદધફ્શુ (નૈરૂત ઈઆને દક્ષિણ પશ્ચિમ દિશાએ); ૪-વીદધફ્શુ (અગ્નિ ઈઆને દક્ષિણ પૂર્વ દિશાએ); ૫-વોઉરૂ-બરેશ્તિ (વાવ્ય ઈઆને ઉત્તર પશ્ચિમ દિશાએ); ૬-વોઉરૂ-જરેશ્તિ (ઈશાન ઈઆને ઉત્તર પૂર્વ દિશાએ); ૭-ખનિરથ (ઉપલાં ૭ કેશ્વરોની વચ્ચે). વળી એ છેલ્લાં 'ખનિરથ' નામનાં કેશ્વરને બીજાં બધાં કેશ્વરો કરતાં ઘણું મ્હોટું તથા શોભીતું કહેલું છે. આજના વખતમાં બી આપણ આખી પૃથ્વીને 'હફતે કેશ્વર જમીન' કહીએ છિએ.

† આએ દુનિયાંની તમામ જાનદાર ચીજો ખોરશેદની રોશનીથી પોતાની હયાતી ભોગવેછે. એ રોશની વગર માણસ, જાનવર, પક્ષિ, ઝાડપાણ ઇત્યાદિ જીવી શકે નહી. આએ ઠેકાણે 'દેવોનો' અર્થ સરોશ બાજમાં ૧૫-૧૬ મા ફકરાની નોટમાં જણાવ્યું તેમ, "ખરાબ હવા, રોગ ઉત્પન્ન કરનારી બદબો, આબાદીમાં ખલલ કરનારા સબબો" સમજવો.

મીનો[15] ઈજદ[16] બંચાવ[19] (અથવા) થર *પડવાનું[21] મેળવે[22] નહી.[20]

(૧૪) યો[1] યજઇતે[2] હ્વરે[3] યત્[4] અમેષેમ[5] રએમ[6] અઉર્વત્-અસ્પેમ,[7] પઇતિશ્તાતેએ[8] તેમંઘ્રહાંમ,[9] પઇતિશ્તાતેએ[10] તેમસચિથ્રનાંમ[11] દએવનાંમ,[12] પઇતિશ્તાતેએ[13] તાયુનાંમચ[14] હજસ્નાંમચ,[15] પઇતિશ્તાતેએ[16] યાતુનાંમચ[17] પઇરિકનાંમચ,[18] પઇતિશ્તાતેએ[19] ઇથ્યેજંઘ્રહે[20] મર્ષઓનહે,[21] †યજઇતે[22] અહુરેમ મજદાંમ[23] યજઇતે[24] અમેષે સ્પેન્તે,[25] યજઇતે[26] હઓમ[27] †ઉર્વાનેમ,[28] ક્ષ્નાવયેઇતિ[29] વીસ્પે[30] મઇન્યવચ[31] યજત[32] ગએથ્યાચ,[33] યો[34] યજઇતે[35] હ્વરે[36] યત્[37] અમેષેમ[38] રએમ[39] અઉર્વત્-અસ્પેમ.[40]

(૧૪) અંધારાની[9] સાંમે થવાને,[8] અંધારાની તોખમના[11] (અથવા શિકલના) દેવોની[12] સાંમે થવાને,[10] ચોરો[14] તથા લુટારાઓની[15] સાંમે થવાને,[13] જાદુગરો[17] તથા પરીઓની[18] સાંમે થવાને,[16] (તથા) મોતકારક[20] નાશની[21] સામે થવાને[19] જે શખ્સ[1] અમર,[5] નુરમંદ[6] (તથા) તેજ ઘોડા-વાળા[7] ખોરશેદને[3] ઈજેછે[2] (અથવા વખાણેછે[2]), (તે ગોયા) હોરમજદને[23] ઈજેછે,[22] અમશાસ્પંદોને[25] ઈજેછે[24] (તથા) પોતાનાં[27] રવાનને[28] ઈજેછે.[26] જે શખ્સ[34] અમર,[38] નુરમંદ[39] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[40] ખોરશેદને[36] ઈજેછે,[35] (તે ગોયા) તમામ[30] મીનો[31] તથા ગેતીના[33] ઈજદોને[32] ખુશાલ કરેછે.[29]

(૧૫) યજાઇ[1] મિથ્રેમ[2] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[3] હજંઘ્રર-ગઓષેમ,[4] બએવરે-ચષ્મનેમ;[5] યજાઇ[6] વજ્રેમ[7] હુનિવિખ્તેમ,[8] કમેરેધે[9] પઇતિ[10] દએવનાંમ,[11] મિથ્રહે[12] વોઉરૂ-ગઓયઓ-ઇતોઇશ,[13] યજાઇ[14] હખેધ્રેમચ,[15] યત્[16] અસ્તિ[17] હખેધ્રનાંમ[18] વહિશ્તેમ,[19] અન્તરે[20] માઓંઘ્રહેમચ[21] હ્વરેચ.[22]

(૧૫) ઓહોલાં ખેતરવાળા[3] હજાર કાનવાળા[4] (તથા) દસ હજાર આંખવાળા[5] મેહેર ઈજદને[2] હું વખાણુંછુ;[1] દેવોના[11] માંથાની[9] સાંમે[10] (મારવાનો) ઓહોલાં ખેતરવાળા[13] મેહેર ઈજદના[12] સારી પેઠે ભાહારી ‡કીધેલા[8]

---

* અથવા (દેવ દરૂજની) સાંમે થવાનું કૌવત (સંસ્કૃત प्रतिष्ठा). દેવોને હઠાવી અથવા તેઓની સાંમે થઇ શકે નહી (દારમેસ્તેતે).

† ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાથી તે ઉર્વાનેમ સુધી કવિતાની ૩ લીટી લેછે; દરેક લીટી 'યજઇતે' થી શરૂ થાએ છે.

‡ ધાતુ વિજ્=to weigh=તોલવું. સારીપેઠે મારેલા (પ્રોફે. દારમેસ્તેતે); બરાબર નેમ તાંકેલાં (પ્રોફેસર હારલે); સારીપેઠે કાંમે લગાડેલા (ડા. સ્પીગલ).

*ગુરૂજને[૭] હું વખાણું.[૬] દોસ્તીઓમાંની[૧૮] સઉથી સરસ[૧૯] દોસ્તી[૧૫] કે જે[૧૬] માહતાબ[૨૧] અને આફતાબની[૨૨] વચ્ચે[૨૦] છે[૧૭] (તેને) હું વખાણું.[૧૪]

(૧૬) **અહે[૧] રય[૨] ખરેનંઘહચ,[૩] તેમ્[૪] યજાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન,[૭] હુવરે-ક્ષએતેમ્[૮] અમેષેમ્[૯] રએમ્[૧૦] અઉર્વંત્-અસ્પેમ્.[૧૧] જઓથ્રાબ્યો[૧૨] હુવરે-ક્ષએતેમ્[૧૩] અમેષેમ્[૧૪] રએમ્[૧૫] અઉર્વંત્-અસ્પેમ્[૧૬] યજમઇદે.[૧૭]**

(૧૬) તેનાં[૧] તેજ[૨] અને પ્રતાપને લીધે,[૩] તે[૪] અમર,[૯] નુરમંદ[૧૦] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૧૧] ખોરશેદ ઈજદને[૮] †સંભળાએ તેવી[૬] (અથવા પ્રખ્યાત[૬]) ઈજશ્ને વડે[૭] હું ઈજું.[૫] અમર,[૧૪] નુરમંદ[૧૫] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૧૬] ખોરશેદ ઈજદને[૧૩] ‡ક્રિયાની ભેટોથી[૧૨] હમો ઈજીએ છિયે.[૧૭]

હઓમયો[૧] ગવ[૨] બરેસ્મન,[૩] હિજ્વો-દંઘહંઘહ,[૪] માંથ્રચ,[૫] વચચ[૬] શ્યઓથ્નચ[૭] જઓથ્રાબ્યસચ[૮] અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ[૯] વાઘજિબ્યો.[૧૦]

(હમો જે) હોમની ક્રિયા કરનારા[૧] (અથવા હોમની ક્રિયા કબૂલ રાખનારા[૧]) (તેઓ) જીવામ,[૨] બરસમ,[૩] જબાનની દાનેશ,[૪] માંથ્રવાની,[૫] (નેક) સખુન,[૬] (નેક) કાંમ,[૭] ક્રિયાની ભેટો[૮] તથા રાસ્ત બોલેલા[૯] સુખનોથી[૧૦] (ખોરશેદ ઈજદને ¶આરાધ્યે છિયે).

---

* મેહેરનો અર્થ આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે 'રોશની, રોશનીનું મૂળ—તત્વ' લઈએ તો, 'દેવોનાં માંથાની સાભે મારવાનો મેહેર ઈજદના બાહારી ગુરૂજ'ની મતલબ અલંકાર રીતે રોગ તથા મરકી ઉત્પન્ન કરનારી ખરાબ હવાને નાબુદ કરનાર સુરજનાં તીક્ષ્ણ કીરણ સમજવાં. આએ ઠેકાણે 'દેવ'નો અર્થ ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટમાં જણાવ્યા મુજબ, 'ખરાબ હવા' લેવાઇ શકાએ. આખી રાત ખોરશેદની ગેરહાજરીથી જે ખરાબ હવા એકઠી થએલી હોએ તે, સુરજ ઉગ્યા પછી તેની તેજ રોશનીથી નાબુદ થઇ જાએછે.

† Traditional વંશપરંપરાથી ઉતરી આવેલી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશ્તના "અહે રય ખરેનંઘહચ"ના ફકરામાં આવતા 'જઓથ્રાબ્યો' (ભેટોથી) બોલને ડાકટર ગેલ્ડનર એની આગમચ આવેલા 'યજાઈ' (હું ઈજુ) સાથે લેછે.

¶ ઉપરનો ક્રિયાપદ (યજમઇદે) હઈ પાછો લેવાનો. 'હઓમયો' એ બોલ 'હઓમિ' (હોમની ક્રિયા કરનાર) ની ૧ લી બહુવચન છે. અગરજો 'હઓમ યો' એ પ્રમાણે જુદા લઇએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઇ શકે:—

હોમ કે જે[૧] જીવામ[૨] (તથા) બરસમ સાથનો[૩] (છે), (તથા જે હોમ) મન,[૫] વચન[૬] અને કરણી સાથનો[૭] જબાનની દાનેશવડે,[૪] (તથા જે હોમ) ક્રિયાની જોરનેમાટે[૮] રાસ્ત બોલેલા[૯] સખુનોથી[૧૦] (તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે તે વડે) (ખોરશેદ ઈજદને હમો આરાધ્યે છિયે.)

ઓલાસો:—(હોમ તથા બરસમની ક્રિયા જે હાલ આપણા પાક ધર્મમાં જાએજ છે તે, અશો જરતોશ્તની આગમચના છેક કદીમ જમાનાથી હતી, એવું આપણને ખુદ અવસ્તાનાં લખાણ ઉપરથી માલુમ પડે છે. ઇજિશ્નેના ૯ મા હા (હાવનીમ) માં જણાવેછે કે, જમશેદ પાદશાહના બાપ વીંઘામે, ફરેદુનના બાપ આથવ્યાને, કેરશાસ્પના બાપ અસરતે, તથા પેગમબર જરતોશ્તના બાપ પોરોશસ્પે હોમની ક્રિયા કીધી હતી. હોમ સળી (સંસ્કૃત સોમ) એ એક જાતના ઝાડની ડાંખળી છે. એ ડાંખળીઓ ઈરાનથી આવેછે કે જયાંહાં તે પુષ્કળ જથ્થામાં ઉગેછે. કાએદા પ્રમાણે તાજી તથા લીલી હોમ સળી ક્રિયાનાં કામમાં વાપરવી જોઇએ, કે હાવનીમમાં કુટ્યાથી તેમાંથી રસ નીકળી શકે. એ હોમ સળીને હાલમાં વપરાતાં કેટલાએક 'તાનીક' (Tonic) ની માફક કૌવત તથા તંદરોસ્તી આપનારૂં કરિયાનું સમજવું. એની ખુબીઓને લગતું બયાંન આપણને ઈજશ્નેના ૯ મા તથા ૧૦ મા હામાંથી મળી આવેછે. એ હોમ સળીને કુટી તેનો રસ કહાડી પીવાની રીત, તથા તેને લગતી ક્રિયા શોધી કાહાડનાર શખ્સ, અશો જરતોશ્તની આગમચ પ્રાચીન કાળમાં થઈ ગએલો હોમ નામનો પેગમબર હતો.

હોમની માફક બરસમ બી એક ચોકસ જાતનાં ઝાડની ડાંખળી છે. એ ઝાડ ઈરાનમાં ઉગે છે. દરેક ડાંખળીને "તાએ" કરીને કેહેછે. ક્રિયાનાં કાંમમાં હાલમાં અસલ બરસમને બદલે પિત્તલ અથવા રૂપાના તાર વાપરેછે. એ તારની સંખ્યા હમેશાં એકજ સરખી નથી વપરાતી, પણ જુદી જુદી ક્રિયામાં તેની સંખ્યા જુદી જુદી હોએછે. બરસમની ક્રિયા કોણે શોધી કાહાડી તે વિશે ચોકસ જણાયું નથી, પણ તેની ક્રિયા બી હોમની ક્રિયાની માફક ઘણાજ કદીમ વખતની છે, એવું રામ યશ્ત ઉપરથી જણાએછે. એ મજકુર યશ્તના બીજા કરદામાં જણાવે છે કે, પેશદાદ ખાનદાંનના હોશંગ પાદશાહે અલબુર્જ પાહાડની ઉપર બરસમથી મીનો રામને આરાધ્યો. મ્હોટી સરોશ યશ્તના પેહેલા કરદામાં જણાવેછે કે, હોરમજદની તમામ પેદાએશોમાં બરસમથી દાદાર હોરમજદને જેણે સઉથી પેહેલાં આરાધ્યો તે અશો સરોશ ઈજદ હતો.

કેટલીએક ચોકસ તરતીબથી તથા અવસ્તાના ચોકસ કલામો ભણતાં ભણતાં, ઇજશ્નેગાહમાં ચોજદાથ્રેગર મોબેદ પાવ કીધેલા કરસીઆમાં બકરીનું દુધ દોહેછે, તે દુધને "જીવામ" કરીને કેહેછે.)

*યેંઘહે[12] હાતાંમ[13] આઅત્[14] યેસ્ને[15] પઇતી[16] વંઘહો,[17] મજ્દાઓ અહુરો[18] વએથા[19] અષાત્[20] હચા,[21] યાઓંઘહાંમ્ચા[22] તાંસ્ચા[23] તાઓસ્ચા[24] યજમઇદે.[25]

હસ્તી ભોગવનારાઓ મધેથી[13] જે કોઈ,[12] આરાધના કરવામાં[15-16] વધારે ભલો[17] (છે), તેનો[12] જાણનાર[19] અશોઇને[20] લીધે[21] હોરમજ્દ[18] (પોતે છે)—તેઓમાંના[22] નર[23] તથા નારીઓને[24] હમો વખાણીએ છિયે.[25]

(બાજમાં પઢે.) †અહુરમજ્દ[1] ખોદાએ,[2] અવજૂનીએ[3] મરદુમ,[4] મરદુમ[5] સર્દગાંન,[6] હમાં[7] સર્દગાંન,[8] હમબાયસ્તે વેહાન્,[9] ઓએમ[10] બેહેદીન્[11] માજ્દયસ્નાંન[12] આગહી[13] આસ્તવાની[14] નેકી[15] રસાનદ્[16] અએદૂન્[17] બાદ્[18] (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨

ઓ (તમામ ખલકતના) સાહેબ[2] (દાદાર) હોરમજદ ![1] માણસ[4] અને માણસ[5] જાતની[6] (તથા બીજી) સઘળી[7] જાત (ની પેદાએશ) ની,[8] વૃદ્ધિ કરનાર ![3] સઘળા ભલી દીનના શરીરોની વૃદ્ધિ કરનાર[9] (સાહેબ) ! હું[10] માજ્દયસ્નોમાંના [12] બેહેદીનને[11] (દીનની) આગાહી,[13] દીન ઉપર ઉસ્તેવાર રેહેવું[14] (અને) નેકી[15] પોંહોંચાડો ![16] એ પ્રમાણે[17] થાઓ ![18] (ઇઆને જે દુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ !)

(૧૭) યસ્નેમ્ચ[1] વહ્મેમ્ચ[2] અઓજસ્ચ[3] જવરેચ[4] આફ્રીનામિ,[5] હ્વરે-ક્ષએતહે[6] અમેષહે[7] રએવહે[8] અઉર્વત્-અસ્પહે.[9] અષેમ્ વોહૂ ૩

(૧૭) અમર,[7] નુરમંદ[8] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[9] ખોરશેદની[1] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી,[3] (અથવા એજમત[3]) અને કૌવતને[4] હું ‡વખાણુંછું.[5]

---

* 'યેંઘહે હાતાંમ' ના ખોલાસા બાબે જુઓ પેહેલા સફાની નોટ.

† એ આખો બાજમા ભણવાનો ભાગ પાજંદમાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક બાજમાં ભણવાનો ભાગ પાજંદમાં આવેછે. બાજમાં ભણવાનો સબબ એ છે કે, અવસ્તાની ભાષાથી પાજંદ ભાષા જુદી હોવાને લીધે, અવસ્તાનો ભાગ તદ્દન પુરો થયા વગર, પાજંદનો ભાગ ખોલ્લી રીતે ઇઆને પ્રગટ ભણાઈ શકાએ નહી. પાજંદ ફકરો ભણ્યા પછી હજુર અવસ્તાનો થોડોક ભાગ ભણવાને બાકી છે, તેથી એમ કરવું પડેછે. જે જે પાજંદ ફકરા અવસ્તાની આગમચ અથવા તેને છેડે છુટા આવેછે, તે બાજમાં ભણાતા નથી, પણ ખોલ્લા આવાજે ભણાએછે.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશતમાં જે ખશ્નુમન 'ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો' માં આવેછે તેજ ખશ્નુમન 'યસ્નેમ્ચ'માં બી આવેછે. 'યસ્નેમ્ચ'નો તરજુમો આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, ફરીથી દરેક ઠેકાણે આપવાની અગત નથી જણાઈ.

(૧૮) અહુરાનીશ[1] અહુરહે[2] વહિશ્તાબ્યો[3] જઓથ્રાબ્યો,[4] સ્રએશ્તાબ્યો[5] જઓથ્રાબ્યો,[6] દહ્મો-પઇરિ-અંઘ્રહુરશ્તાબ્યો[7] જઓથ્રાબ્યો.[8] અષેમ્ વોહૂ ૧. અહ્માઇ[9] રએશચ[10] ખ્વરેનસચ,[11] અહ્માઇ[12] તન્વો[13] દ્રવતાતેમ,[14] અહ્માઇ[15] તન્વો[16] વજદ્ધરે,[17] અહ્માઇ[18] તન્વો[19] વેરેથ્રેમ,[20] અહ્માઇ[21] ઇશ્તીમ[22] પોઉરૂશ-ખ્વાથ્રાંમ,[23] અહ્માઇ[24] આસ્નાંમચિત્[25] ફ્રજન્તીમ[26] અહ્માઇ[27] દરેઘાંમ[28] દરેઘો-જીતીમ,[29] અહ્માઇ[30] વહિશ્તેમ અહુમ[31] અષઓનામ્[32] રઓચંઘ્રહેમ[33] વીસ્પો-ખ્વાથ્રેમ.[34] અથ[35] જમ્યાત્[36] યથ[37] આફ્રીનામિ.[38] અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.*

(૧૮) (જે શખ્સ) હોરમજદના[2] (તથા) હોરમજદને લગતા[1] (તું અમર, નુરમદ તથા તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેદ ઇજદને) સઉથી સરસ[3] ક્રિયાની †જોર સાથે,[4] (તથા) શ્રેષ્ઠ[5] ક્રિયાની †જોર સાથે,[6] (તથા) ભલા લોકોની ગાળેલી[7] ક્રિયાની †જોર સાથે[8] (ઇજે), તેને[9] (અએ ખોરશેદ ઇજદ !) ઝલકાટ[10] તથા ખોરેહ[11] (તું આપ), તેને[12] તનની[13] મજબૂતી[14] (ઇઆને તંદરોસ્તી) (તુ આપ), તેને[15] તનનું[16] સુખ[17] (તું આપ), તેને[18] તનની[19] ફતેહ[20] (તું આપ), તેને[21] પુરતાં સુખવાળી[23] દોલત[22] (તું આપ), તેને[24] જાતી અક્કલના[25] ફરજંદ[26] (તું આપ), તેને[27] લાંબામાં[28] લાંબી જીંદગી[29] (તું આપ), (તથા) તેને[30] અશો (લોકો) નું[32] રોશન[33] (તથા) તમામ સુખવાળું[34] બેહેશ્ત[31] (તું આપ). જેમ[37] હું દુઆ માગુંછું[38] તેમ[35] થાઓ ![36] (ઇઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ !).

ખોલાસો:—("અહુરાનીશ" તથા એની પછીનો "અહ્માઇ રએશ્ચ"—એ બેહુ ફકરાઓ ઇજશ્નેના ૬૮ મા હાના ૧૦–૧૧ મા ફકરામાંથી લઇને આએ ઠેકાણે ટાંક્યા છે. એ મજકુર હામાં પાણીને લગતી કેટલીએક બીના આવેલી છે. તે ઠેકાણે "અહુરાનીશ" ની આગમચ નીચે પ્રમાણેના બંદ બેસતા બોલો આવેલા છે:—"યો વો આપો વંઘુઉહીશ યજાઇતે અહુરાનીશ અહુરહે," ઇત્યાદિ..."અહ્માઇ રએશ્ચ ખ્વરેનઙ્ચ...દાયત." ઇઆને (ભણનાર શખ્સ પાણીને કેહેછે) "જે શખ્સ તમો હોરમજદના તથા હોરમજદને

---

* એ ફકરાના અવસ્તા તથા તરજુમા બાબે જુઓ સફે ૧૯–૨૦ મે.

† 'જોર' ઇઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાઇ બી ભેટ ક્રિયાની રૂપે આપવાની તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવો ઇત્યાદિ.

લગતાં પાણીઓને સઉથી ઉત્તમ ક્રિયાની જોર સાથે ઈજે તેને, (અએ હોરમજદને લગતાં પાણીઓ!) તમો ઝળકાટ તથા ખોરેહ આપો,") ઈત્યાદિ.

***રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન),[૧] માહે મુબારક્ (ફલાંન),[૨] ગાહે (ફલાંન),[૩] નમાજ[૪] દાદારે[૫] ગેહાંન[૬] *દામાંન.[૭] ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવર્ષ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ સ્તઓમિ †અષેમ; વોહૂ ૧**

ફલાંના નેક, પાક તથા મુબારક નામવાળા રોજે,[૧] ફલાંના મુબારક મહીનામાં[૨] (તથા) ફલાંની ગેહમાં,[૩] દુનિયાંની[૬] (તમામ) પેદાએશના[૭] પેદા કરનારને[૫] નમાજ[૪] (હોજો)!

***ગોરૂજે[૧] ખોરેહ[૨] અવજાયાદ[૩] ખોરશેદ[૪] અમર્ષ[૫] રયોમંદ[૬] અઉર્વદ-અસ્પ,[૭] બેરસાદ[૮] અમાવંદ[૯] પીરોજગર[૧૦] અમાવંદી[૧૧] પીરોજગરી.[૧૨] દાદ[૧૩] દીન[૧૪] બેહ[૧૫] માજદયસ્નાંન,[૧૬] આગહી[૧૭] રવાઇ[૧૮] ગોઆફરંગાંની[૧૯] બાદ[૨૦] હફ્તે કેશ્વર જમીન;[૨૧] અએદૂન[૨૨] બાદ.[૨૩] મન[૨૪] આનો[૨૫] આવાયદ શુદન,[૨૬] મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ *શુદન. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.**

અમર,[૫] નુરમંદ[૬] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[૭] ખોરશેદ ઈજદનું[૪] તેજ[૧] (અને) પ્રતાપ[૨] જીઆદે થાઓ![૩] (તે) હિમ્મતવાન[૮] (તથા) ફતેહમંદ[૧૦] (ખોરશેદ ઈજદ) (મારી) હિમ્મત[૧૧] (તથા) ફતેહનેમાટે[૧૨] (મદદે) ‡પોંહોંચો[૮]! ભલી[૧૫] માજદયસ્ની[૧૬] દીનનું[૧૪] રાસ્તપણું,[૧૩] (તેની) વાકેફી,[૧૭] (તેનો) ફેલાવો[૧૮] (તથા) (તેની) મશહુરી[૧૯] (અથવા કીર્તિ[૧૯]) હફ્તે કેશ્વર જમીન ઉપર[૨૧] થાઓ![૨૦] એ પ્રમાણે[૨૨] થાઓ![૨૩] (ઈઆને જેમ મેં ચાહ્યું તેમ થાઓ!) મને[૨૪] ત્યાંહાં[૨૫] જવું જોઈએ.[૨૬]

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) **દાદારે[૧] ગેહાંન[૨]**

---

* દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં રોજ નેક નામથી તે હઈ સુધીનો ભાગ, તથા 'ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ'નો આખો ફકરો, તથા દાદારે ગેહાંન દીને માજદયશ્ની દાદે જરથુસ્તી' બોલો તથા છેક છેડેનો વાક્ય–એ પાજંદ ભાષામાં છે.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૭–૯ મો.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશ્તના દીબાચામાં જે ખરનુમન આવેછે, તેજ ખરનુમન 'ગોરૂજે ખોરેહ'ના ભાગમાં આવેછે. 'ગોરૂજે ખોરેહ'ના ભાગનો તરજુમો આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં ફરીથી તેનો તરજુમો આપવાની અગત જણાઈ નથી.

દીન[3] માજ્દયસ્નીી[4] દાહે[5] જરથુશ્તી.[6] નેમસે-તે[7] અષાઉમ[8] સે-વિશ્તે[9] અરેદ્વિ સૂર[10] અનાહિતે.[11] અષ્ઓને અષેમ વોહૂ ૧. નેમો[12] ઉર્વઇરે[13] વંઘ્ઉહિ[14] મજ્દધાતે[15] અષ્ઓને[16] અષેમ વોહૂ ૧.

માજદયસ્નીી[4] દીન[3] (તથા) પેગમબર જરતોશ્તે[6] (જાહેર કીધેલો) તરીકો,[5] (એ) દુનિયાંને[2] પેદા કરનાર[1] (હોરમજદ તરફથી મળેલો છે.) અએ પવિત્ર,[8] ઘણીજ ફાએદેમંદ[9] (અને) નિર્મલ[11] અર્દ્વિસૂર ![10] તુંને નમાજ[7] (હોજો) ! અએ ખુબીવાળાં,[14] (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલાં[15] અશો[16] ઓરવર ![13] (તુંને) નમાજ[12] (હોજો) !

હ્વરે-ક્ષએતેમ[1] અમેષેમ[2] રએમ[3] અઉર્વત્-અસ્પેમ[4] યજ્મઇદે.[5] અષેમ વોહૂ ૧. ખોર્શેદ[6] અમર્ગ[7] રયોમંદ[8] અઉર્વદ્-અસ્પ[9] બેરસાદ.[10] અષેમ વોહૂ ૧.

અમર,[2] નુરમંદ[3] (તથા) તેજ ઘોડાવાળા[4] ખોરશેદ (ઈજદ) ને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[5] અમર,[7] નુરમંદ[8] (તથા) તેજ ઘોડાવાળો[9] ખોરશેદ[6] (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો ![10]

મેહેર નીઆએશ.*

☞ (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઈઆને હાવન, રપિથ્વન તથા ઉઝીરન—એ ત્રણ ગેહમાંજ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

૫ નામે[1] યજ્દાંન[2] અહુરમજ્દ[3] ખોદાએ[4] અવજૂની,[5] ગોરૂજે[6] ખોરેહ[7] અવજાયાદ;[8] મેહેર[9] ફરાગયોદ[10] દાવરે

* 'મેહેર' જેને અવસ્તામાં 'મિથ્ર' કહેછે, તેના નીચે મુજબ જુદા જુદા અર્થ થાએછેઃ—રોશની, રોશનીનું મૂળ, ખોરશેદ ઉગવાની આગમચ ખોરશેદના આવવાનો દેખાવ, સહવારનું ઝળકલું; કોલકરાર, વચન, કબાલો, સચ્ચાઈ, રાસ્તી, દોસ્તી, પ્યાર; રોશની તથા રાસ્તી ઉપરનો મવકકોલ ફરેશ્તો; રાસ્ત તથા સદ્ગુણી માણસને મદદ કરનારો તથા જુઠા તથા પાપી માણસને શિક્ષા કરનાર ફરેશ્તો; ગુજરેલાંઓનાં રવાનોનો ચિન્વત પુલ આગળ ઇનસાફ કરનાર દાવર. મેહેર ઈજદનાં કામો તથા તેની સિફતો બાબેનો ખોલાસો આપણને મેહેર યશ્તમાંથી મળી આવેછે. આગલા વખતમાં મેહેર ઈજદની પરસ્તેશ બીજા ઈજદોના કરતાં વધારે ફેલાએલી હતી. એ બાબેનો કાંઈક ઈશારો મેહેર નીઆએશ તથા મેહેર યશ્તના પાછલા ભાગ ઉપરથી જણાએછે. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજીનું બનાવેલું 'મેહેરની પરસ્તેશ ઉપર ભાષણ' એવે નામનું ચોપાનીઉં.

રાસ્ત[૧૧] બેરસાદ.[૧૨] અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત. મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બુન બુદ એસ્તેદ; અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ.

(દાદાર) હોરમજદ[૩] (જે) ખોદા[૨] (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ[૪] (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર (છે તે)નાં[૫] નામ (ની મદદ) થી[૬] (હું આએ ભણવાનું શરૂ કરૂંછું). (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ[૭] (તથા) ખોરેહ[૭] જીઆદે થાઓ ![૮] બોહોલાં ખેતરવાળો[૧૦] મેહેર ઇજદ[૯] (જે) વાજબી *ઇનસાફ કરનાર[૧૧] (તે મારી મદદે) પોંહોંચો ![૧૨]

(૧) ☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે-તે અહુર મજ્દ, નેમસે-તે અહુર મજ્દ, નેમસે-તે અહુર મજ્દ, થ્રીશ્ચિત પરો અન્યાઇશ દામાંન. નેમો વે અમેષા સ્પેન્તા વીસ્પે હુવરે-હજઓષાઓ. અએતત જહાત અહુરેમ મજ્દાંમ, અએતત અમેષે સ્પેન્તે, અએતત અષઓનાંમ ફ્રવષીશ, અએતત વયાંમ દરેઘો-ખ્ધાતેમ. (૨) ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંધ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હાત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ† અષેમ વોહૂ ૧.

(૩) ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા હ્વરૂશ્તોઇબ્યસ્ચા, માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વખેધ્વોઇબ્યસ્ચા વરૂશ્તવોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇર્યા દઇથે વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હ્વરૂશ્તાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશ્મતાચા દુજૂખ્તાચા દુજ્વરૂશ્તાચા. (૪) ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમ્ચા વહ્મેમ્ચા, ફ્રેરા મનંઘ્રહા, ફ્રેરા વચંઘ્રહા, ફ્રેરા શ્યઓથ્ના, ફ્રેરા

* મેહેર ઈજદને વાજબી ઈનસાફ કરનાર કહેલો છે તેનું કારણ એ કે, માણસ ગુજરી ગયા પછી તેનું રવાન ચોહારમની બાંમદાદે ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ તથા રશ્ને ઈજદ, તે મરનારના આએ દુનિયાંમાં કીધેલાં તમામ કામોનો તોલ કરીને, તેને લાએકની જગા (બેહેસ્ત, હમેશ્તગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપેછે.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭ મો.

અંઘ્રહુયા, ફ્રેરા તન્વસ્ચિત્ ખ્શ્યાઓ ઉશતનેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧

(૫) (☞ સર નમાવતાં ભણવું.) *નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ; નેમો અમેષ-એઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો. નેમો મિથ્રાઇ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતેએ, નેમો હ્વરે-ક્ષએતાઇ અઉર્વત્-અસ્પાઇ, નેમો આબ્યો દોઇથ્રાબ્યો, યાઓ અહુરહે મજદાઓ, નેમો ગેઉશ, નેમો ગયેહે, નેમો જરથુશ્ત્રહે સ્પિતામહે અષઓનો ફ્રવષેએ, નેમેમ્ વીસ્પયાઓ અષઓનો સ્તોઇશ, હઇથ્યાઇચ બવાંઇથ્યાઇચ બૂષ્યાંઇથ્યાઇચ.*

(☞ જો હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ વોહૂ ઉક્ષ્યા મનંઘ્રહા ક્ષથ્રા અષાચા *ઉશતા-તનૂમ. (ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(☞ જો રપિથ્વન અથવા બીજી હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે).

☞ ઇમા રઓચાઓ બરેજિશ્તેમ *બરેજેમનાંમ. (ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(☞ જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

☞ યહી સ્પેન્તા થ્વા મઇન્યૂ ઉર્વએસે *જસો. (ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૬) *મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ યજમઇદે, અર્શ-વચંઘ્-હેમ, વ્યાખનેમ હઝંઘ્ર-ગઓષેમ, હુતાશ્તેમ, બએવરે-ચશ્મનેમ, બેરેજન્તેમ, પેરેથુ-વએધયનેમ સૂરેમ, અખ્વફ્નેમ, જઘા-ઉર્વાઓંઘ્હેમ. (૭) મિથ્રેમ વીસ્પનાંમ દખ્યુનાંમ દંઘ્હુ-પઇતીમ યજમઇદે, યિમ ક્રધથત્ અહુરો મજદાઓ ખ્રરેનંઘ્ઉહુસ્તેમેમ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ. તત્ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે મિથ્ર અહુર બેરેજન્ત. હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત્-અસ્પેમ યજ-મઇદે. (૮) તિશ્ત્રીમ દ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે, તિશ્ત્રીમ દ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે, તિશ્ત્રીમ દ્વો-ચશ્મનેમ યજમઇદે; તિશ્ત્રીમ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૨૮-૨૯.

યજમઇદે, તિશ્ત્રયેન્યો યજમઇદે, તિશ્ત્ર્યો રએવાઓ ખરેનંઘ્-ઉહાઓ યજમઇદે, વનન્તેમ્ સ્તારેમ મજદધાતેમ યજમઇદે, તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ યજમઇદે, થ્વાષેમ ખધાતેમ યજમઇદે, જરૂવાનેમ અકરનેમ યજમઇદે, જરૂવાનેમ્ દરેઘો-ખધાતેમ યજમઇદે, વાતેમ સ્પેન્તેમ હુધાઓંઘ્હેમ યજમઇદે, રજિશ્તાંમ ચિસ્તાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે, દએનાંમ વંઘ્ઉહીમ માજદયસ્નીમ યજમઇદે, પથાંમ ખાસ્તાઇતીમ્ યજમઇદે, જરેનુમન્તેમ સૂરેમ યજમઇદે, સઓકન્તેમ ગઇરીમ મજદધાતેમ યજમઇદે. (૯) વીસ્પેમચ અષવનેમ્ મઇન્યઓમ યજતેમ યજમઇદે, વીસ્પેમચ અષવનેમ્ ગએથીમ યજતેમ યજમઇદે, હુઓમ ઉર્વાનેમ યજમઇદે, હવાંમ ફ્રવષીમ યજમઇદે. જસ મે અવંઘ્હે મજદ. અષાઉનાંમ વંઘ્ઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.* મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૩.

(૧૦) ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘ્ર-ગઓષહે બએવરે-ચષ્મનો, અઓખ્તો-નામનો યજતહે, રામનસ્ચ ખાસ્ત્રહે† ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ, ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ. (૧૧) મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજ-મઇદે, અર્શ-વચંઘ્હેમ, વ્યાખનેમ, હજંઘ્ર-ગઓષેમ, હુતાશ્તેમ. બએવરે ચષ્મનેમ, બેરેજન્તેમ, પેરેથુ-વએધયનેમ, સૂરેમ, અખફ્નેમ, ‡જઘાઉર્વાઓંઘ્હેમ.

મિથ્રેમ[14] અઇવિ-દખ્યૂમ[15] યજમઇદે[16] મિથ્રેમ[17] અન્તરે-દખ્યૂમ[18] યજમઇદે;[19] મિથ્રેમ[20] આ-દખ્યૂમ[21] યજમઇદે[22] મિથ્રેમ[23] ઉપઇરિ-દખ્યુમ[24] યજમઇદે,[25] મિથ્રેમ[26] અધઇરિ-દખ્યૂમ[27] યજમ-

---

* ૬-૯ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૦-૩૨.

† ઈઆને ખોહોલાં ખેતરવાળા, હજાર કાનવાળા, દશ હજાર આંખવાળા, (તથા) વખણાએલા નામવાળા મેહેર ઈજદની તથા રામ ખાસ્તરની આરાધના કરવાને, ઈત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

‡ એના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૦ મો.

ઇદ્દે[૨૮] મિથ્રેમ[૨૯] પઇરિ-દખ્યૂમ[૩૦] યજમઇદે;[૩૧] મિથ્રેમ[૩૨] અઇપિ-દખ્યૂમ[૩૩] યજમઇદે.[૩૪] (૧૨) મિથ્ર[૩૫] અહુર[૩૬] બેરેજન્ત[૩૭] અઇ-થ્યેજંઘહુ[૩૮] અષવન[૩૯] યજમઇદે,[૪૦] સ્ત્રેઉશ્ચ[૪૧] માઓંઘહેમચ[૪૨] હ્વરેચ,[૪૩] ઉર્વરાહુ[૪૫] પઇતિ[૪૬] બરેસ્મન્યાહુ,[૪૭] મિથ્રેમ[૪૮] વીસ્પ-નાંમ[૪૯] દખ્યુનાંમ[૫૦] દંઘહુ-પઇતિમ[૫૧] *યજમઇદે.[૫૨] (૧૩) અહે[૫૩] રય[૫૪] ખરેનંઘહચ[૫૫] તેમ[૫૬] યજાઇ[૫૭] સુરૂન્વત[૫૮] યસ્ન[૫૯] મિથ્રેમ[૬૦] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ.[૬૧] જઓથ્રાબ્યો[૬૨] મિથ્રેમ[૬૩] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[૬૪] યજમઇદે,[૬૫] રામ-ષયનેમ[૬૬] હુષયનેમ[૬૭] અઇસ્યાબ્યો[૬૮] દંઘહુબ્યો.[૬૯]

(૧૧) બુલંદ દેશને લગતા[૧૫] મેહેર ઈજદને[૧૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૬] અંદરનાં દેશને લગતા[૧૮] મેહેર ઈજદને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૯] પાસેનાં દેશને લગતા[૨૧] (અથવા આએ દેશને લગતા[૨૧]) મેહેર ઈજદને[૨૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૨] ઉપરનાં દેશને લગતા[૨૪] મેહેર ઈજદને[૨૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૫] નીચેનાં દેશને લગતા[૨૭] મેહેર ઈજદને[૨૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૮] આસ-પાસનાં દેશને લગતા[૩૦] મેહેર ઈજદને[૨૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૧] પછવાડેનાં દેશને લગતા[૩૩] મેહેર ઈજદને[૩૨] હમો †વખાણીએ છિયે.[૩૪] (૧૨) મેહેર ઈજદ[૩૫] (તથા) અહુર[૩૬] (ઈઆને હોરમજદ) (જેઓ) બુલંદ દરજાના,[૩૭] અમર,[૩૮] (તથા) અશો (છે તેઓ)ને[૩૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૦] સેતારાઓને[૪૧] તથા માહતાબને[૪૨] તથા ખોરશેદને[૪૩] તથા તમામ [૪૯] દેશોનો[૫૦] હાકેમ[૫૧] (જે) મેહેર ઈજદ[૪૮] (એ બધાઓને), બરસમને લગતા[૪૭] ઓરવરોની[૪૫] ‡સનમુખ[૪૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૨] (૧૩) તેનાં[૫૩] તેજ[૫૪] અને પ્રતાપને લીધે[૫૫] તે[૫૬] બોહોલાં ખેતરવાળા[૬૧] મેહેર ઈજદને[૬૦] સંભળાએ તેવી[૫૮] (અથવા પ્રખ્યાત[૫૮]) ઈજશ્ને વડે[૫૯] હું ઈજું.[૫૭] બોહોલાં ખેતરવાળો[૬૪] મે-

* 'મિથ્રેમ અઈવિ-દખ્યૂમ યજમઇદે' થી તે હઈ સુધીનો ભાગ મેહેર યશ્તના ૧૪૪-૧૪૫ મા ફકરામાં આવેછે.

† એની મતલબ એ કે, મેહેર ઈજદ જેની હકુમત તથા સરદારી આએ ઈઆને ઈરાન દેશમાં તથા તેની આસપાસ બીજા દેશોમા બી ચાલેછે તેને હમો વખાણીએ છિયે. જો 'મેહેર' નો અર્થ આએ નીઆએશની શરૂઆતમા જણાવ્યા પ્રમાણે 'રોશની' લઇએ તો, એ ફકરાની મતલબ ખોરશેદની રોશની જે તમામ દેશોમાં પથરાએલી છે તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ ઈઆને જે જગાએ પુષ્કળ બરસમનાં ઝાડો ઉગતાં હોએ ત્યાંહાં.

હેર ઇજદ[13] (જે) ઈરાન[18] દેશોનેમાટે[19] રામશ્નીની બેઠક રાખનારો[16] (તથા) સારી બેઠક *રાખનારો[17] (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી[12] હમો ઇજીએ છિયે.[15]

(૧૪) આચ નો[1] જમ્યાત્[2] અવંઘ્હે,[3] આચ નો[4] જમ્યાત્[5] રવંઘ્હે,[6] આચ નો[7] જમ્યાત્[8] રફ્નંઘ્હે,[9] આચ નો[10] જમ્યાત્[11] મર્જદિકાઇ,[12] આચ નો[13] જમ્યાત્[14] બએષજાઇ,[15] આચ નો[16] જમ્યાત્[17] વેરેથ્રઘ્નાઇ,[18] આચ નો[19] જમ્યાત્[20] હુવંઘ્હાઈ,[21] આચ નો[22] જમ્યાત્[23] **અષવસ્તાઇ,[24] ઉઘ્રો,[25] અઇવિ-થૂરો,[26] યસ્ન્યો,[27] વહ્મ્યો,[28] અન્-અઇવિ-દ્રુખ્તો[29] વીસ્પેમાઇ[30] અંઘ્-ઉહે[31] અસ્તવઇતે,[32] મિથ્રો[33] યો[34] વોઉરૂ[35]-ગઓયઓઇતિશ.[36] (૧૫) તેમ[37] અમવન્તેમ[38] યજતેમ[39] સૂરેમ[40] દામોહુ[41] સેવિ-શ્તેમ[42] મિથ્રેમ[43] યજાઇ[44] જઓથ્રાબ્યો[45] તેમ[46] પઇરિ-જસાઇ[47] વન્તચ[48] નેમંઘ્હુચ;[49] તેમ[50] યજાઇ[51] સુરૂન્વત[52] યસ્ન[53] મિથ્રેમ[54] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ;[55] જઓથ્રાબ્યો[56] મિથ્રેમ[57] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[58] †યજમઇદે.[59]

(૧૪) જોરાવર,[25] ગાલેબ,[26] ઇજિશ્નીને લાએક,[27] આરાધનાને લાએક[28] (તથા) તમામ[30] હાડમંદ[32] દુનિયાંમાં[31] નહી ઠગાએલો[29] મેહેર ઇજદ,[33] જે[34] ઓહોલાં[35] ખેતરવાળો[36] (તે) હમારી[1] મદદનેમાટે[3] આવે ![2] (ઈઆને આવે તો સારૂં !) હમારી[4] ફરાખીનેમાટે[6] આવે ![5] તથા હમારી[7] ખુશાલીનેમાટે[9] આવે ![8] તથા હમારી[10] દયાનેમાટે[12] ‡આવે ![11] તથા હમારી[13] તંદરોસ્તીનેમાટે[15] આવે ![14] તથા હમારી[16] ફતેહનેમાટે[18] આવે ![17] તથા હમારાં[19] કુટુંબની ¶વૃદ્ધિનેમાટે[21] આવે ![20] તથા હમારી[22] $પવિત્રાઇનેમાટે[24] આવે તો સારૂં ![23] (૧૫) તે[37] હિમ્મતવાળો[38] (તથા) શૂરો[40] મેહેર[43] ઈજદ[39] (જે) (બધી) પેદાએશોમાં[41] ઘણોજ ફાએદો કરનાર[42] (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી[45] હું ઈજાું;[44] પ્યાર[48] તથા નમાજથી[49] તેની[46] નજ-દીક હું જાઉં;[47] સંભળાએ તેવી[52] (અથવા પ્રખ્યાત[52]) ઇજિશ્નીએ

---

* અથવા ઇરાની મુલકોને રામશ્નીનું મુકામ આપનારો તથા સારૂં મુકામ આપનારો.

** ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાની શરૂઆતથી તે ઇહાં સુધી કવીતાની ૮ લીટી લેછે; દરેક લીટી 'આચ નો'થી શરૂ થાએછે.

† ૧૩ મા ફકરામાં આવેલા 'અહે રય ખરેનંઘ્હચ'થી તે ઈહાં સુધીનો ભાગ મેહેર યશ્તના ૪–૬ ફકરાઓમાં આવેછે.

‡ (હમારા ગુનાહ) છેકી-કહાડી નાખવાનેમાટે આવે (પ્રોફેસર હારલે).

¶ દિલ–અંતઃકરણની શાન્તિનેમાટે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

$ ઈઆને હમુને પવિત્ર પાક બનાવવાનેમાટે.

કરીને[૫૩] ઓહોલાં ખેતરવાળા[૫૫] મેહેર ઈજદને[૫૪] હું ઈજું;[૫૧] ઓહોલાં ખેતરવાળા[૫૮] મેહેર ઈજદને[૫૭] ક્રિયાની ભેટોથી[૫૬] હમો ઈજીએ છિયે.[૫૯]

*હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાભ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજ્બિચો. યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતિ વંઘહો, મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા, યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા *યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે,) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સરદગાંન હમા સરદગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ અએદૂન બાદ.* (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘ્રર-ગઓષહે, બએવરે-ચષ્મનો, અઓખ્તો-નામનો યજતહે, રામનસચ ખાસ્તહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

†રોજ નેક નામ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન) માહે મુબારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શતાંમ હૈત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ મેહેર ફ્રરાગયોદ દાવરે રાસ્ત બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ હફતે કેશ્વર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્નની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે.† અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૭—૩૯.
† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૪૧—૪૨.

નેમો ઉર્વૈઇરે વંઘ્ઉહિ મઝ્દધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.
મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧.
મેહેર્ ફ્રાગયોદ્ દાવરે રાસ્ત્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

વીસ્પ હુમત.*

☞ વીસ્પ[૧] હુમત,[૨] વીસ્પ[૩] હૂખ્ત,[૪] વીસ્પ[૫] હ્વર્-શ્ત,[૬] બઓધો-વર્શ્ત;[૭] વીસ્પ[૮] દુશ્મત,[૯] વીસ્પ[૧૦] દુઝ્ઝૂખ્ત,[૧૧] વીસ્પ[૧૨] દુઝ્વર્શ્ત,[૧૩] નોઇત્[૧૪] બઓધો-વર્શ્ત.[૧૫] વીસ્પ[૧૬] હુમત,[૧૭] વીસ્પ[૧૮] હુખ્ત,[૧૯] વીસ્પ[૨૦] હ્વર્શ્ત,[૨૧] વહિશ્તેમ્ અંઘ્હુઇમ્[૨૨] અશએત.[૨૩] વીસ્પ[૨૪] દુશ્મત,[૨૫] વીસ્પ[૨૬] દુઝ્ઝૂખ્ત,[૨૭] વીસ્પ[૨૮] દુઝ્વર્શ્ત,[૨૯] અચિશ્તેમ્ અંઘ્હુઇમ્[૩૦] અશએત.[૩૧] વીસ્પનાંમ્ચ[૩૨] હુમતનાંમ્[૩૩] હૂખ્તનાંમ્[૩૪] હ્વર્-શ્તનાંમ્[૩૫] વહિશ્ત અંઘ્હુઇ;[૩૬] આઅત્[૩૭] હચ[૩૮] ચિથ્રેમ્[૩૯] અષઓને.[૪૦] અષેમ્ વોહૂ ૧. (☞ ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ[૧] નેક વિચારો,[૨] તમામ[૩] નેક સખુનો[૪] (તથા) તમામ[૫] નેક કાંમો[૬] (સારી) બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન †થએલાં[૭] (હોએછે). તમામ[૮] ખરાબ વિચારો,[૯] તમામ[૧૦] ખરાબ સખુનો[૧૧] (તથા) તમામ[૧૨] ખરાબ કાંમો[૧૩] (સારી) બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન †થએલાં[૧૫] નથી[૧૪] (હોતાં). તમામ[૧૬] નેક વિચારો,[૧૭] તમામ[૧૮] નેક સખુનો[૧૯] (તથા) તમામ[૨૦] નેક કાંમો[૨૧] (તે કરનારને) બેહેસ્ત તરફ[૨૨] લઈ ‡જાએછે.[૨૩] તમામ[૨૪] ખરાબ વિચારો,[૨૫] તમામ[૨૬] ખરાબ સખુનો[૨૭] (તથા) તમામ[૨૮] ખરાબ કાંમો[૨૯] (તે કરનારને) દોજખ તરફ[૩૦] લઈ ‡જાએછે.[૩૧] તમામ[૩૨] નેક વિચારોનુ[૩૩] નેક સખુનોનું[૩૪] (તથા) નેક કાંમોનું[૩૫] (સેવટ) બેહેશ્ત[૩૬] ¶(હોએછે). એપ્રમાણે[૩૭] અશો (માણસ)ને[૪૦] જાહેર[૩૯] (છે).

---

* જો કે એ બંદગી માત્ર હાવન ગેહમાંજ ભણવામાં આવેછે, પણ કોઈબી ગેહમાં ભણે તો કાંઇ અડચણ જેવું નથી.

† અસલ અર્થ બુદ્ધિથી—સમજથી કીધેલાં.

‡ ધાતુ અશ્=અજ્=સંસ્કૃત अज्=લઇ જવું; અથવા બીજી રીતેઃ—નેક કાંમો બેહેશ્ત મેળવેછે (ધાતુ સંસ્કૃત अश्=મેળવવું, પામવું).

¶ સઉથી સરસ ત્રણ ચીજ (કે જે) સારો વિચારેલો વિચાર, સારૂ કહેલું વચન, (તથા) સારૂં કીધેલું કાંમ (એનાથી) તમે (કદીપણ) દૂર ના થતા

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નેક તથા પરોપકારી કામો સારી અક્કલવાળા માણસથીજ ઉત્પન્ન થાએછે, પણ દુરાચારી કાંમો કબુદ્ધિયો શખ્સ કરેછે. એક નેક, સદ્ગુણી તથા દીનદાર માણસનું સેવટ સારૂ હોએછે. એવા શખ્સને પોતાની હયાતીમાં તેમજ મરણની વખતે મ્હોટો સતોષ એજ હોએછે કે, તેણે પોતાની જીંદગી દુનિયાંની આબાદી કરવામાં, પોતાના જાત ભાઈઓનું ભલું કરવામાં, તથા ગરીબ અને લાચાર માણસોની દાદ ચાહાવામાં ગુજારી. બીજા હાથ ઉપર, જે શખ્સ પાપી તથા નીતિનો ભંગ કરનારાં કાંમો કરેછે તેને દોજખની શિક્ષા ખમવી પડે છે. જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ૩ જી પરગરદ.)

દોઆ નામ સેતાએશ્ને.*

ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજ્દાઓ.[2] અષેમ વોહૂ ૧

બ નામે[3] યજદે[4] બક્ષાયેન્દેહે[5] બક્ષાયેશગરે[6] મેહેરૂબાન.[7] નામ્ સેતાએશ્ને[8] અહુરમજ્દ,[9] હુમાબૂદ[10] ઓ હુમાહુસ્ત[11] ઓ હુમાબેદ.[12] નામે[13] યજદે[14] સપેના-મીનો.[15] અંદરચ્[16] મીનોઆંન[17] મીનો.[18] અજશ[19] ખુદશ[20] યક્ નામ[21] અહુર-મજ્દચ.[22] ખોદાએ[23] મેહેસ્ત,[24] ઓ તવાના[25] ઓ દાના[26] ઓ દાદાર,[27] ઓ પર્વરૂતારૂ[28] ઓ પાના[29] ઓ ખાવરૂ,[30] ઓ કેરૂફેહ્ગરૂ[31] ઓ અવક્ષીદારૂ[32] અવીઝ્હેહ[33] વેહ દાદસ્તાની[34] હુમાજોરૂ.[35]

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ)! ખોદાતાલા[4] (જે) નેઆમતનો બખશનાર,[5] ગુનાહ માફ કરનાર[6] (તથા) માયાલુ (છે તે)નાં[7] નામ (ની મદદ)થી[3] (હું આએ બંદગી શરૂ કરૂછું). હોરમજદ[9] (કે જે) હમેશાં હતો,[10] હમેશાં છે[11] (તથા) હમેશ સુધી રેહેશે[12] તેનાં નામની વખાણ[8] (હું કરૂછું). (જેનું) નામ[13] ગેબી વૃદ્ધિ કરનાર[15] ખોદા[14] (છે); (તથા) જે

(ઇઆને તે તમે એખત્યાર કરજો). સઉથી ખરાબ ત્રણ ચીજ (કે જે) ખરાબ વિચારેલો વિચાર, ખરાબ કહેલું વચન (તથા) ખરાબ કીધેલું કાંમ (એનીથી) તમે દૂર થજો (ઇઆને તે તમે એખત્યાર ના કરતા). (જુઓ વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદ, ફકરો ૧૭ મો તથા ૨૫ મો.)

* એ નામ સેતાએશ્નેની આખી બંદગી પાઝંદ ભાષામાં છે. એ દોઆ અસલ પેહેલવી ભાષામાં આપણને દીનકરદ નામની પેહેલવી કેતાબમાથી મળી આવેછ.

ગેબીઓ[૧૭] માં[૧૬] *ગેબી[૧૮] (છે). તેનું[૧૯] પોતાનું[૨૦] એક (ખાસ) નામ[૨૧] હોરમજદ[૨૨] (છે.) તે સાહેબ[૨૩] સઉથી બુજોરગ,[૨૪] જોરેમંદ[૨૫] દાનાઈવાળો[૨૬] પેદા કરનાર,[૨૭] પોષણ કરનાર,[૨૮] પાસબાની કરનાર,[૨૯] બરદાશ્ત કરનાર,[૩૦] સવાબકાર,[૩૧] ગુનાહની માફી બખશનાર[૩૨] ખાલેસ[૩૩] (તથા) વાજબી ઈનસાફ કરનાર[૩૪] (અને) સર્વ શક્તિવાન[૩૫] (છે).

સેપાસ[૧] ઓએ બુજોર્ગ[૨] હસ્તીઆંન,[૩] કે[૪] આફ્રીદ્[૫] †અવનીદ્,[૬] ઓ ૫ ખેશ[૭] અંગામબતી[૮] જોરૂ[૯] દાનાઇ,[૧૦] અવરૂતર[૧૧] શેશ[૧૨] અમેશાસ્પંદાન્,[૧૩] અવદ્[૧૪] વેશ[૧૫] યજદાંન્,[૧૬] રોશન[૧૭] બેહેશ્ત[૧૮] ગરોથ્માન્,[૧૯] ઓ ગેર્દ્ આસ્માન્,[૨૦] ઓ ખુરૂ[૨૧] તાવા,[૨૨] ઓ માહ[૨૩] બામી,[૨૪] ઓ સતરે[૨૫] વશન્તોખ્મ,[૨૬] બાદ્,[૨૭] અંદર્વાએ,[૨૮] ઓ આવ્,[૨૯] ઓ આતશ,[૩૦] ઓ જમીન્[૩૧] ઓ ઓર્વરૂ,[૩૨] ઓ ગોસ્પંદ્[૩૩] ઓ અયોખ્શસ્ત,[૩૪] ‡ઓ મરદુમ.[૩૫]

હયાતી ભોગવનારાઓમાં[૩] તે બુજોરગ (સાહેબ) નો[૨] (હું) આભાર[૧] (માનુંછું), કે જે[૪] (તમામ પેદાએશનો) ¶પેદા કરનાર છે,[૫] (તથા) તેનો અંત †લાવનાર છે;[૬] (તથા) જેણે[૪] પોતાની જાતી[૮] શક્તિ[૯] તથા દાનાઈથી[૧૦] વધારે ચઢતે દરજાના[૧૧] છ[૧૨] અમશાસ્પંદો,[૧૩] ઘણાએક[૧૫] બુજોરગ[૧૪] ઈજદો[૧૬] રોશન[૧૭] બેહેશ્ત,[૧૮] ગરોથ્માન,[૧૯] ગ્રહમંડલનું ફરવું.[૨૦] રોશની આપનારો[૨૨] સુરજ,[૨૧] નુરભરેલો[૨૪] માહતાબ,[૨૩] ઘણી જાતના[૨૬] સેતારા,[૨૫] પવન,[૨૭] હવા,[૨૮] પાણી,[૨૯] આતશ,[૩૦] જમીન,[૩૧] ઝાડપાણ,[૩૨] પશુ,[૩૩] ધાતુ[૩૪] તથા માણસો[૩૫] પેદા કીધાં.[૫]

---

* ઇઆને ઘણોજ અનદીઠ-કોઇને નજરે નહી દેખાએ તેવો.

† દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામ સેતાએશ્નેમાં 'અવનીદ્' બોલ નથી. કદમીઓને ભણવાની નામ સેતાએશ્નેમાં 'અવનીદ્' ને બદલે 'વ દાદ્' (અને આપ્યું) લખેલું મળેછે. એ 'અવનીદ્' બોલને 'અ'='આ' ઈઆને તરફ, અને ધાતુ વન્=(નાશ કરવો) ઉપરથી નીકળેલો ગણીને, હોરમજદને લગાડીએ તો એનો અર્થ 'નાશ કરનાર છે, અંત લાવનાર છે' થઈ શકે.

‡ આએ ફકરામાં 'રોશન્ બેહેશ્ત્ ગરોથ્માન્' ની પછી દરેક બોલે 'ઓ' આવેછે, તેનો અર્થ 'અને, તથા' થાયછે. ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે દરેક બોલ પછી 'તથા' મુકયો નથી, પણ છેલ્લા બોલ (માણસો)ની આગમચ મુકયો છે.

¶ અસલ એબારતમાં એ બોલ ક્રિયાપદ ભૂતકાળના રૂપમાં છે.

યજશને[૧] ઓ નીઆએશને[૨] અજ ઓએ ખોદાએ કેરફેહ્રગર,[૩] કે[૪] મેહ્ર[૫] કર્દ[૬] અજ[૭] હર[૮] ગેતીહા[૯] દહેશનાન[૧૦] મરદુમ[૧૧] ૫ ગવાએશ,[૧૨] માદાન[૧૩] દાદ[૧૪] ઓ શેહેરીઆરેશે[૧૫] અંગામ,[૧૬] રાએનીદારેશ[૧૭] દામાન,[૧૮] ૫ રખ્મ[૧૯] અંગેજશને[૨૦] પરહેજ[૨૧] દેવાન.[૨૨]

તે સવાબકાર સાહેબની[૩] (હું) આરાધના[૧] તથા બંદગી[૨] (કરૂંછું), કે જેણે[૪] દુનિયાંની[૯] તમામ[૮] પેદાએશોમાં[૭-૧૦] માણસ જાતને,[૧૧] વિચાર શક્તિથી[૧૨] (ઇઆને વિચાર શક્તિ આપીને), ઉંચે દરજજેનું[૫] બનાવ્યું;[૬] (તથા) *દેવો (અથવા ખરાબ હવસો)ની[૨૨] સાથે લડાઈ કરવા,[૧૯] (તેઓની) સાંમે થવા,[૨૦] (તથા) (તેઓથી) દૂર રેહેવા સારૂ,[૨૧] (તથા) દુનિયાંનાં લોકોને[૧૮] (ખોદાઈ માર્ગની રેહેનુમાઈ કરી) ચલાવવા સારૂ,[૧૭] અક્કલ[૧૩] (બખશીને) વખતની[૧૬] પાદશાહી[૧૫] આપીછે.[૧૪]

નમાજ[૧] ઓએ વીસ્પ-આગાહ[૨] અશ[૩] ખાવર,[૪] કેશ[૫] ફ્રેરેસ્તીદ[૬] ૫[૭] જરતોશ્ત[૮] સપેતમાન[૯] અશો[૧૦] ફ્રેરોહર,[૧૧] અશતશ[૧૨] ઓએ દામાન[૧૩] દીન-દાનેશને[૧૪] વરોએશને,[૧૫] આસ્ને-ખેરદી[૧૬] ગોશો-સરૂતેહ ખેરદી.[૧૭] દાનાએશ[૧૮] ઓ રાએનીદારેશ,[૧૯] વીસ્પ[૨૦] હસ્તાન[૨૧] ઓ બૂદાન[૨૨] ઓ બેદાન,[૨૩] ફ્રરહંગાન ફ્રરહંગ[૨૪] માંથ્ર[૨૫] સ્પેન્ત,[૨૬] કુ[૨૭] બેદ[૨૮] રવાન[૨૯] હુ-પુલ[૩૦] બોખ્તારેશ,[૩૧] અજ દોજખ,[૩૨] વદારદાર[૩૩] ઓએ[૩૪] આંને[૩૫] પેહેલુમ[૩૬] અખાન[૩૭] અશોઆન,[૩૮] રોશન[૩૯] હુદ[૪૦] હુ-બોએ[૪૧] હમા-નેકશ.[૪૨]

તે તમામ આગાહીવાળા[૨] (તથા) તે[૩] બરદાશ્ત કરનાર સાહેબને[૪] (હું) સર નમાવી સેજદો[૧] (કરૂંછું), જેણે[૫] પવિત્ર[૧૦] ફરોહરવાળા[૧૧] સપેતમાન[૯] જરતોશ્તની[૮] મારફતે,[૭] દુનિયાંનાં લોકોને[૧૩] (પોતાની તરફ) દોસ્તી કરાવવા સારૂ[૧૨] ઈમાન લાવવા લાએક[૧૫] દીનનો એલમ,[૧૪] (કે જે) જાતી અક્કલ[૧૬] (તથા) કાને સાંભળેલી (ઇઆને શિખેલી) અક્કલથી[૧૭] (મેળવી શકાએછે) (તે) મોકલ્યો.[૬] તમામ[૨૦] માણસો જેઓ હમણા છે,[૨૧] અગાઉ થઈ ગયાં,[૨૨] તથા હવે પછી થશે, તે (સઘળાં) ઓની[૨૩] વાકેફગારી[૧૮] તથા રેહેનુમાઇને સારૂ,[૧૯] ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા[૨૪] (જે) વૃદ્ધિ કરનાર[૨૬] માંથ્રવાની[૨૫] (તે) મોકલી;[૬] કે જે[૨૭] (માંથ્રવાની) રવાનને[૨૯] આસાનીથી ચિ-

---

* 'દેવ' બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૫-૧૬ મે આપેલી નોટ.

ન્વત પુલ* ગુજાર કરાવનાર,[૩૦] દોજખથી[૩૨] છુટકારો આપનાર[૩૧] (તથા) અશો લોકોનાં[૩૮] રોશનીવાળા[૩૯] ખુશબોદાર[૪૧] (અને) તમામ ખુબીવાળાં[૪૨] તે[૩૫] ઉત્તમ[૩૬] મકાનમાં[૩૭] (ઈઆને બેહેંશ્તમાં) રસ્તો આપનાર[૩૩] છે.[૨૮]

પ[૧] ફ્રમાને તા[૨] ખ્શાવરૢ,[૩] પ[૪] ફ્રમાને તા[૫] ખ્શાવરૢ[૬] પ[૭] ફ્રમાને તા[૮] ખ્શાવરૢ,[૯] પદીરમ્[૧૦] ઓ મીનમ્[૧૧] ઓ ગાયમ્[૧૨] ઓ વર્જમ્[૧૩] દીન્[૧૪] અવીજ઼્હેહ્,[૧૫] આસ્તુઆંન હોમ્[૧૬] પ હુર કેરૢફેહ્,[૧૭] અવાખ્શ[૧૮] અજ[૧૯] વીસ્પ[૨૦] બજેહ્.[૨૧] અવીજ઼્હેહ્ દારૢ હોમ્[૨૨] ખ્ુદશ[૨૩] આસ્નીદેહ્-કુનશ્ને,[૨૪] પરૢહેજશ્ને,[૨૫] ઓ પાક્[૨૬] શેશ[૨૭] જોરાને[૨૮] જાન્,[૨૯] મનશ્ને[૩૦] ગવશ્ને[૩૧] કુનશ્ને,[૩૨] ઓ વીર[૩૩] ઓ હોશ[૩૪] ઓ ખ્રેદ્.[૩૫]

ઓ બરદાશ્ત કરનાર સાહેબ ![૩] ઓ કસુર દરગુજર કરનાર સાહેબ ![૬] ઓ ગુનાહ માફ કરનાર સાહેબ ![૯] તારા હોકમ[૨] પ્રમાણે,[૧] તારાં ફરમાન[૫] મુજબ,[૪] (તથા) તારી આજ્ઞાને[૮] અનુકુળ થઈને,[૭] (તારી મોકલેલી) ખાલેસ[૧૫] (જરતોશ્તી) દીનને[૧૪] હું કબુલ કરૂંછું,[૧૦] મનમા રાખુંછું[૧૧] (ઈઆને હર વખત યાદ કરીઆ કરૂંછું), કેહુંછું,[૧૨] (ઈઆને જાહેર કરીને બીજાઓને શિખવુંછું) તથા એખત્યાર કરૂંછુ.[૧૩] દરેક સવાબનું કાંમ કરવાને[૧૭] હું ઉસ્તેવાર રેહુંછું,[૧૬] (તથા) તમામ[૨૦] ગુનાહનાં કાંમો[૨૧] થી[૧૯] પસ્તાવો કરી પાછો ફરૂંછું.[૧૮] મારી પોતાની[૨૩] જાતી કરનીને[૨૪] હું પાક રાખુંછું,[૨૨] (તથા) (મારા) જાનની[૨૯] છ[૨૭] શક્તિઓ,[૨૮] (કે જે) વિચાર શક્તિ,[૩૦] બોલવાની શક્તિ,[૩૧] કાંમ કરવાની શક્તિ[૩૨] તથા તર્ક (અથવા સારૂં નરસું સમજવાની) શક્તિ,[૩૩] બુદ્ધિ[૩૪] તથા અક્કલ[૩૫] (એઓને) (ખરાબ હવસોથી) દૂર રાખી[૨૫] (હું) પવિત્ર[૨૬] (રાખુંછું).

પ કાંમે તા[૧] કેરૢફેહ્ગરૢ[૨] તવાનમ્ કર્દ[૩] આંને તા પરસ્તશ્ને,[૪] પ[૫] બેહ્-મનશ્ને,[૬] બેહ્-ગવશ્ને,[૭] બેહ્-વર્જશ્ને,[૮] વશાએમ[૯] રાહે[૧૦] રોશન્,[૧૧] કે[૧૨] ઓમ્ નરસાદ્[૧૩] ગેરાન્[૧૪] પજ્દ્[૧૫] દોજખ્,[૧૬] વદીરમ્[૧૭] પ ચેશંદર્ગ્,[૧૮] રસમ્[૧૯] આંને બેહેશ્ત[૨૦] પુરૢ-બોએ[૨૧] હરૂવેસ્પ-પેસીદેહ્[૨૨] હમા-ખ્શારેશ.[૨૩]

ઓ સવાબકાર સાહેબ ![૨] તારી ઈચ્છા પ્રમાણે[૧] નેક વિચાર,[૬] નેક

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ પતેત પશેમાની, કરદો ૧૨ મો, 'સેદોશ ગેતાફરીદ્' બાબની માએની હેઠલ આપેલી નોટ.

સખુન[૭] (તથા) નેક કાંમો[૮] થી[૫] તારી બદગી[૪] હું કરી શકું.[૩] (અને મારાં પોતાનાં રવાનનેમાટે) રોશન[૧૧] માર્ગ[૧૦] (એટલે બેહેશ્ત મેળવવાનો રસ્તો) હું ખોલ્લો કરૂં,[૯] કે જેથી[૧૨] (મારાં મરણની પછી) દોજખનો[૧૬] બાહારી[૧૪] આજાબ[૧૫] મારાં (રવાન) ઉપર નહી પોંહોચે.[૧૩] ચિન્વત પુલના માર્ગ ઉપરથી[૧૮] હું પસાર થઈ જાઉ,[૧૭] (અને) ખુશબોથી ભરપૂર,[૨૧] તમામ સીનગારવાળા[૨૨] (તથા) તમામ સુખાકારીવાળાં[૨૩] બેહેશ્તમાં[૨૦] હું પોંહોચું.[૧૯]

સેતાએશ્ને[૧] ઓએ અવક્ષીદાર[૨] ખોદાએ,[૩] કુ[૪] કામેહ્ કેરૂફેહ્[૫] પાદાએશ્ને ફ્રનંદ[૬] ફ્ર્માન-રાએનીદારાંન,[૭] અવદુમ[૮] બુજેદ[૯] દરવંદાનચ[૧૦] અજ દોજખ્,[૧૧] ઓ[૧૨] અવીજેહા[૧૩] વીનારેદ[૧૪] વીસ્પે.[૧૫]

ગુનાહ માફ કરનાર[૨] તે સાહેબની[૩] (હું) વખાણ[૧] (કરૂંછું), કે જે[૪] (સાહેબ) સવાબની *ઇચ્છાથી[૫] (તેનાં) ફરમાન પ્રમાણે ચાલનારાઓને[૭] સવાબનો બદલો આપેછે;[૬] (તથા) સેવટે[૮] (ઇઆને કેઆમતના વખત પછી) ગુનેહગારોને[૧૦] દોજખથી[૧૧] છુટકારો આપશે,[૯] તથા[૧૨] તમામ (†ખલક)ને[૧૫] ખાલેસીથી[૧૩] આરાસ્તે કરશે.[૧૪]

☞ **સેતાએશ્ને[૧] દાદાર અહુરમજ્દ,[૨] હુરવેસ્પ-આઘાહ[૩] તવાના[૪] ઓ તવંગર,[૫] હફ્ત અમેશાસ્પંદ[૬] બેહેરાંમ યજ્દ[૭] પીરોજગર[૮] દુશ્મન-જદાર,[૯] અમહે[૧૦] હુતાશ્તહે[૧૧] ‡બેરસાદ.[૧૨] અષેમ વોહૂ ૧.** (☞ ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ આગાહીવાળા[૩] (તથા) સર્વશક્તિવાન[૪] દાદાર હોરમજદની,[૧] જોરેમંદ[૫] ¶સાત અમશાસ્પંદોની,[૬] ફતેહમંદ[૮] (અને) દુશ્મનને મારનાર[૯] બેહરાંમ ઇજદની,[૭] (તથા) નેક બનાવેલા[૧૧] અમ (નામના ફરેશ્તા)ની[૧૦] (હું) વખાણ[૧] (કરૂંછું). (એ બધા મારી મદદે) પોંહોચો ![૧૨]

---

* ઇઆને સવાબનો બદલો તે સાહેબ આપશે એવી આશાથી.

† પેહેલવી નામ સેતાએશ્નેમાં "ખલક"નો બોલ (દામ) આવેલો છે.

‡ પેહેલવી નામ સેતાએશ્નેમા "શેતાએશ્ને દાદાર અહુરમજ્દ"થી "બેરસાદ" સુધી આખો ફકરો આવેલો નથી; પાછલથી ઉમેરેલો દીસેછે.

¶ છ કેહેતે તો બેહેતર, કારણકે એની આગમચ દાદાર હોરમજ્દ આવેલાછે.

નમસ્કાર ચાર દિશાનો.*

☞ (દોઆ નામ સેતાએશ્ને પઢ્યા પછી દીસના વખતમાં ભણે.)

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ નેમો[1] આઓંધ્રહાંમ[2] અસંધ્રહાંમચ,[3] પોઇથ્રનાંમચ,[4] ગઓયઓઇતિનાંમચ,[5] મએથનનાંમચ,[6] અવો-ખ્રરેનનાંમચ,[7] અપાંમચ,[8] જેમાંમચ,[9] ઉર્વરનાંમચ,[10] અંધ્રહાઓસચ[11] જેમો,[12] અવંધ્રહેચ[13] અષ્નો[14] વાતહેચ[15] અષઓનો,[16] સ્રાંમ,[17] માઓંધ્રહો,[18] હૂરો,[19] અનધ્રનાંમ[20] રઓચંધ્રહાંમ[21] ખ્રધાતનાંમ,[22] વીસ્પનાંમચ[23] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[24] દામનાંમ[25], અષઓનાંમ[26] અષઓનિનાંમચ[27] અષહે[28] રથ્વાંમ.[29] અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (એકેક વાર ચાર દિશા તરફ ફરીને પઢે.) ☞ **અહ્માઇ રએશચ; હજંધ્રરેમ; જસ મે અવંધ્રહે મજ્દ; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.**

નમાજ[1] (હોજો) આએ[2] જગાઓને,[3] શેહરોને,[4] ખેતરની જગાઓને,[5] રેહેવાનાં મકાંનોને,[6] પાણીના હભારાઓને[7] (અથવા પાણી પીવાની જગાઓને[7]), †પાણીઓને,[8] જમીનોને,[9] ઓરવરોને,[10] આએ[11] પૃથ્વીને,[12] તે[13] આસ્માનને,[14] પવિત્ર[16] પવનને,[15] સેતારાઓને,[17] માહતાબને,[18] ખોરશેદને,[19] બેહદ[20] ખુદરતી[22] રોશનીઓને,[21] સપેનામીનોની[24] તમામ[23] પેદાએશને,[25] (તથા) અશોઈના[28] સરદારો[29] (જે) અશો નર[26] તથા અશો નારી[27] (એ બધાંઓને નમાજ હોજો !)

માહ બોખ્તાર નીઆએશ.‡

☞ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દરરોજ ભણવી; નહી તો દર મહીનામાં ચાંદરાત, પુનમ અને અમાસ—એ ત્રણ દાહાડા તો ખસુસ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ કીધેલી છે.)

---

* એ આખો નમસ્કાર ઈજશ્નેના પેહેલા હાના ૧૬ મા ફકરામાંથી લીધો છે. 'નિવએધયેમિ હંકારયેમિ' બોલોને બદલે ઈહા 'નેમો' બોલ આવેલો છે.

† દરીઆને નહી, ઝરા ઇત્યાદિનાં પાણીઓને.

‡ એ નીઆએશને છેડે 'યસ્નેમ્ચ'ની પછી 'દસ્ત અમેમ્' નો જે ફકરો આવેછે તે સિવાએ, એ આખી નીઆએશ માહ યશ્તમા આવેછે.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ. માહ્ બોખ્તાર્ માહ્ યજદ્ બેરસાદ.* અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્જૂખ્ત દુજ્જવર્શ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ, અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ.

(૧) ☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું) નેમો[૧] અહુરાઇ મજદાઇ[૨] નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો[૩] અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો,[૪] નેમો[૫] માઓંઘહાઇ[૬] ગઓચિથ્રાઇ,[૭] નેમો[૮] પઇતિ-દીતાઇ,[૯] નેમો[૧૦] પઇતિ-દીતે;[૧૧] નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો, સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘહાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘહાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે.

(૧) (દાદાર) હોરમજદને[૨] નમાજ[૧] (હોજો) ! અમશાસ્પંદોને[૪] નમાજ[૩] (હોજો) ! ગાએ—ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[૭] માહતાબને[૬] નમાજ[૫] (હોજો) ! (માહતાબના) દેખાએલા (અથવા પ્રકાશેલા) ભાગને[૯] નમાજ[૮] (હોજો) ! (તથા) દેખાતા (અથવા પ્રકાશતા) ભાગને[૧૧] નમાજ[૧૦] †(હોજો) !

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, માહતાબનો જે ભાગ અંધારામાં છે, તથા જે ભાગ પ્રકાશતો દેખાએછે એ બેહુને નમાજ હોજો !)

(૨) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

---

* ઈઆને સફાઈ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઇજદ (મારી મદદે) પોંહોંચો ! બખશેશ કરનાર, વેંહેંચી આપનાર (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† જ્યારે હમો તારી તરફ નજર કરીએ ત્યારે તુંને નમાજ (હોજો), જ્યારે તું હમારી તરફ નજર કરે ત્યારે તુંને નમાજ (હોજો) ! (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). જ્યારે માહતાબ દેખાએછે ત્યારે તેને નમાજ હોજો, જ્યારે માહતાબ વિશે વિચાર કરવામાં આવેછે ત્યારે તેને નમાજ હોજો ! (પ્રોફેસર હારલે).

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. માઓંઘહહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ,* ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. (૩) નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘહાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે.

(૪) કત[૧૨] માઓ[૧૩] ઉક્ષયેઇતિ,[૧૪] કત[૧૫] માઓ[૧૬] નેરેફ્રસઇતિ.[૧૭] પન્ચ-દસ[૧૮] માઓ[૧૯] ઉક્ષયેઇતિ,[૨૦] પન્ચ-દસ[૨૧] માઓ[૨૨] નેરેફ્રસઇતિ.[૨૩] યાઓ[૨૪] હે[૨૫] ઉક્ષ્યાંસ્તાતો,[૨૬] તાઓ[૨૭] નેરેફ્રસાંસ્તાતો,[૨૮] તાઓ[૨૯] નેરેફ્રસાંસ્તાતો,[૩૦] યાઓ[૩૧] હે[૩૨] ઉક્ષ્યાંસ્તાતસ[૩૩] ચિત.[૩૪] ક્રે[૩૫] યા[૩૬] માઓ[૩૭] ઉક્ષયેઇતિ[૩૮] નેરેફ્રસઇતિ[૩૯] †થ્વત[૪૦]

(૪) માહતાબ[૧૩] કેટલા[૧૨] (દાહાડા) વધેછે?[૧૪] માહતાબ[૧૬] કેટલા[૧૫] (દાહાડા) ઘટેછે?[૧૭] જવાબઃ—પદર[૧૮] (દાહાડા) માહતાબ[૧૯] વધેછે,[૨૦] પંદર[૨૧] (દાહાડા) માહતાબ[૨૨] ઘટેછે.[૨૩] તે (માહતાબ)ના[૨૫] જેટલા[૨૪] (દાહાડા) વધારાના[૨૬] તેટલાજ[૨૭] (દાહાડા) ઘટાડાના[૨૮] (છે); (તથા) જેટલા[૨૯] (દાહાડા) તેના[૩૨] ઘટાડાના[૩૦] તેટલાજ[૩૧] (દાહાડા) વધારાના[૩૩] (છે), ઇત્યાદિ[૩૪] (ઇઆને એ પ્રમાણે ચાલ્યા કરેછે.)‡

(દાદાર હોરમજદને કેહેછે):—તારા ¶સિવાએ[૪૦] (બીજો) કોણ[૩૫] (છે) જેનાથી[૩૬] માહતાબ[૩૭] વધેછે[૩૮] (તથા) ઘટેછે?[૩૯] (જવાબઃ—કોઈ નહી,)

(૫) માઓંઘહેમ[૧] ગઓચિથ્રેમ[૨] અષવનેમ[૩] અષહે[૪] રતૂમ[૫] યજમઇદે.[૬] તત[૭] માઓંઘહેમ[૮] પઇતિ-વએનેમ,[૯] તત[૧૦] માઓંઘહેમ[૧૧] પઇતિ-વીસેમ,[૧૨] રઓક્ષ્નેમ[૧૩] માઓંઘહેમ[૧૪] અઇવિ-વએ-

* ઈઆને ગાએ—ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર માહતાબની, તથા એખલા પેદા કીધેલા ગોધાની (ઈઆને ગાવ્યોદાદની), તથા પુષ્કળ જાતના ગોધાની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

† એજ વાકય યજશ્નેના ૪૪ મા હાના ૩ જા ફકરામાં બી આવે છે.

‡ એટલે જેટલા દાહાડા માહતાબ વધેછે તેટલાજ દાહાડા તે ઘટેછે.

¶ અસલ અર્થ 'તારાથી, તારા કરતાં.'

નેમ,[15] રઓક્ષ્નેમ્[16] માઓંઘ્રહેમ[17] અઇવિ-વીસેમ,[18] હિશ્તેન્તિ[19] અમેષાઓ સ્પેન્ત[20] ખરેનો[21] દારયેઇન્તિ,[22] હિશ્તેન્તિ[23] અમેષાઓ સ્પેન્ત[24] ખરેનો[25] બક્ષેન્તિ,[26] ઝાંમ્[27] પઇતિ[28] અહુરધાતાંમ.[29]

(૫) ગાએ-ગૌસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[2] માહતાબ[1] (જે) અશો[3] (તથા) અશોઇનો[4] સરદાર[5] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[6] (જ્યારે) (તે) *અંધારીના[7] ચાંદને[8] હું જોઉંછું,[9] (તથા) (તે) અંધારીના[10] ચાંદને[11] કબુલ કરૂંછું,[12] (જ્યારે) (તે) રોશન[13] ચાંદને[14] હું જોઉંછું,[15] (તથા) (તે) રોશન[16] ચાંદને[17] કબૂલ કરૂંછું,[18] (ત્યારે) અમશાસ્પદો[20] ઉભા રેહેછે,[19] (અને) (તેનાં) ખોરેહને[21] ટકાવી રાખેછે;[22] અમશાસ્પંદો[24] ઉભા રેહેછે[23] (અને) હોરમજદની પેદા કીધેલી[26] જમીન[27] ઉપર[28] (તેનાં) ખોરેહને[25] †પાંથરી નાખેછે.[26]

(૬) આઅત્ યત્[1] માઓંઘ્રહે[2] રઓક્ષ્નિ[3] તાપયેઇતિ,[4] મિશતિ[5] ઉર્વરનાંમ[6] જઇરિ-ગઓનનાંમ્[7] જરમએમ[8] પઇતિ[9] જેમાઘ[10] ઉજુક્ષ્યેઇતિ,[11] અન્તરે-માઓંઘ્રહાઓસ્ચ,[12] પેરેનો-માઓંઘ્રહાઓસ્ચ,[13] વીષ્પથાઓસ્ચ.[14] અન્તરે-માઓંઘ્રહેમ[15] અષવનેમ[16] અષહે[17] રતૂમ[18] યજમઇદે;[19] પેરેનો-માઓંઘ્રહેમ[20] અષવનેમ[21] અષહે[22] રતૂમ[23] યજમઇદે;[24] વીષ્પથેમ[25] અષ-વનેમ[26] અષહે[27] રતૂમ[28] યજમઇદે.[29]

(૬) જ્યારે[1] માહતાબની[2] રોશની[3] પ્રકાશેછે[4] (ત્યારે), લીલા રંગનાં[7] ઝાડોના[6] પીલા[8] જમીન[10] ઉપર[9] દવની મારફતે[5] ફુટેછે.[11] અમાસની પછીના દાહાડાઓને[12] તથા રાત(નાં અંધારા)ને નાબુદ કરનાર[14] ‡પુનમની પછીના દાહાડાઓને[13] હમો વખાણીએ છિયે,[16] અમાસનો ચાંદ[15] (જે)

---

* કદાચ એ 'તત્' બોલ "તેમંઘ્રઉહન્તેમ્" બોલ, જેનો અર્થ 'અંધારાને લગતું' કરીને થાએછે, તેનો અપભ્રશ હોએ; વળી તત=સંસ્કૃત તદ્=એટલામાટે, એ પ્રમાણે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ તત્ બોલનો અર્થ કીધો નથી.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૪ મો.

‡ પુનમના ચાંદને 'વીષ્પથ' ઇઆને રાતનાં અંધારાને નાબુદ કરનાર કહેલો છે, તેનું કારણ એ કે, પુનમને દાહાડે આખી રાત મુદલ અંધારૂં હોતું નથી; વળી 'વીષ્પથ' બોલ નીચે મુજબ બીજી રીતે બી સમજાવી શકાએ છે:—વી=દ્વિ, દ્વ=બે; હપ્થ=અથવાડીઆંને લગતું; વી+હપ્થ=વીષ્પથ=બે અથવાડીઆંને લગતું, ઈઆને પખવાડીઆનું. માહતાબના ઘટવાના દાહાડા (દારમેસ્તેતે).

અશો[૧૬] (તથા) અશોઇનો[૧૭] સરદાર[૧૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૧૯] પુનમનો ચાંદ[૨૦] (જે) અશો[૨૧] (તથા) અશોઇનો[૨૨] સરદાર[૨૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૨૪] રાત (નાં અંધારા)ને નાબુદ કરનાર[૨૫] (પુનમનો ચાંદ) (જે) અશો[૨૬] (તથા) અશોઇનો[૨૭] સરદાર[૨૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૨૯]

(૭) યજાઇ[૧] માઓંઘ્રહેમ[૨] ગઓચિથ્રેમ,[૩] બઘેમ,[૪] રએવન્તેમ,[૫] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૬] અફ્નંઘઉહન્તેમ[૭] તફ્નંઘઉહન્તેમ,[૮] વરેચંઘ્રઉહન્તેમ,[૯] ક્ષતાવન્તેમ[૧૦] ઇશતિવન્તેમ,[૧૧] યઓક્ષતિવંતેમ,[૧૨] સઓકવન્તેમ,[૧૩] જઇરિમ્યાવન્તેમ[૧૪] વોહુવાવન્તેમ,[૧૫] બઘેમ[૧૬] બએષજેમ.[૧૭]

(૭) ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[૩] માહ ઈજદ,[૨] (જે) બખશેશ કરનાર[૪] (અથવા નસીબ આપનાર[૪]), ચળકાટવાળો,[૫] ખોરેહવાળો,[૬] *પાણીવાળો,[૭] ગરમીવાળો,[૮] †રોશનીવાળો,[૯] મદદ કરનાર,[૧૦] સંપત્તિ બખશનાર,[૧૧] કૌવત ધરાવનાર,[૧૨] ફાએદો કરનાર,[૧૩] લીલોતરી આપનાર,[૧૪] સારી ચીજો (અથવા આબાદી) આપનાર[૧૫] (તથા) તંદરોસ્તી આપનાર[૧૭] ‡બઘ (તે) ને[૧૬] હું વખાણું.[૧]

(૮) અહે[૧] રય[૨] ખરેનંઘ્રહચ,[૩] તેમ[૪] યજાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન[૭] માઓંઘ્રહેમ[૮] ગઓચિથ્રેમ.[૯] જઓથ્રાબ્યો[૧૦] માઓંઘ્રહેમ[૧૧] ગઓચિથ્રેમ[૧૨] અષવનેમ[૧૩] અષહે[૧૪] રતૂમ[૧૫] યજમઇદે.[૧૬]

(૮) તેનાં[૧] તેજ[૨] તથા પ્રતાપને લીધે,[૩] તે[૪] ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર[૬] માહ ઈજદને,[૮] સંભળાએ તેવી[૬] (અથવા પ્રખ્યાત) ઇજશ્નેવડે[૭] હું ઈજું.[૫] ગાએ-ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર[૧૨] અશો[૧૩] માહતાબ,[૧૧] (જે) અશોઇનો[૧૪] સરદાર (તે)ને[૧૫] ક્રિયાની ભેટોથી[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૬]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્રજિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજુનીએ

---

* અથવા પાણીનાં વાદળાં લાવનાર, વાદળાં ઉત્પન્ન કરનાર.

† જ્ઞાન બખશનારો (દારમેસ્તેતે); (હમેશાં) ફરતો (દારલે)

‡ 'બઘ' (સંસ્કૃત ભગ) નો અર્થ 'ઈશ્વરી શક્તિ' થાએછે.

મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમઆયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ *અએદૂન બાદ્ (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૭) યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, માઓંઘહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ. અષેમ વોહૂ ૩.

(૧૦) †દસ્ત[1] અમેમ[2] વેરેથ્રઘ્નેમચ,[3] દસ્ત[4] ગેઉશ[5] ખાથ્રો-નહીમ,[6] દસ્ત[7] નરાંમ[8] પોઉરૂતાતેમ,[9] સ્તાઘ્રનાંમ[10] વ્યાખન-નાંમ,[11] વનતાંમ[12] અવનેમ્નનાંમ[13] હથ્ર-વનતાંમ[14] હમેરેથ,[15] હથ્રવનતાંમ[16] દુશ-મઇન્યુશ,[17] સ્તેરપતાંમ[18] ચિથ્ર[19] -અવંઘહાંમ.[20] (૧૧) યજત[21] પોઉરૂ-ખરેનંઘહ,[22] યજત[23] પોઉરૂ-બએષજ,[24] ચિથ્ર[25] વો[26] બુયારેશ[27] મસાંનાઓ,[28] ચિથ્ર[29] વો[30] જવનો-સવો[31] ચિથ્રેમ[32] બોઇત્[33] યૂજેમચિત્[34] ખરેનો,[35] યજેમ્નાઇ[36] આપો[37] †દાયત.[38] અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરૂફ્ર્ હ્ મોજ્દ.

(૧૦–૧૧) અએ પુર ખોરેહવાળા[22] ઇજિદો![21] અએ પુર તદરોસ્તી આપનારા[24] ઇજિદો![23] (તમો) (મને) હિમ્મત,[2] તથા ફતેહ[3] આપો,[1] ગાએ ઢોરની[5] જીઆદતી[6] ‡આપો;[4] મજબૂત,[10] અનજુમનમાં બેસનારા,[11] (ખરાબ પેદાએશને) મારનારા,[12] નહી માર ખાએ તેવા,[13] હરીફોને[15] એકદમ મારનારા,[14] દુશ્મનોને[17] એકદમ મારનારા,[16] હમેશાં ખુશી આપ-નારા,[18] (તથા) જાહેર રીતે[19] મદદ કરનારા[20] માણસોનુ[8] ¶ટોળુ[9] (મને) આપો,[7] તમારેથી[26] મ્હોટાઇ[28] જાહેર[25] થજો![27] ક્રિયાના ફાએદા[31] (અથવા બદગી કીધાથી હાસેલ થતા ફાએદા[31]) તમારેથી[30] જાહેર[29] થજો![27] (અએ

---

* એના તરજુમાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૮૯ મો.

† 'દસ્ત અમેમ'ના આખા ફકરાને (૧૦–૧૧) ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી ૧૪ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાએછે. એનો ઘણોખરો આખો ભાગ વીશ્તાસ્પ યશ્તના ૬–૮ મા ફકરામાં બી આવેછે.

‡ ગાએ ઢોર તથા ગુજરાણનું સુખ આપો (પ્રેહેલવી); ગાએ ઢોરની બપકાદાર ખુબસુરતી આપો (હારલે); ગોશ્ત તથા સુખની રોટલી આપો (દારમેસ્તેતે).

¶ એની મતલબ પુષ્કળ દીકરા અથવા બાહાદુર છોકરા. એની મુકાબેલ જુઓ આતશ નીઆએશ, ફકરો ૫ મો.

ઈજદો !) *પાણીઓને[૩૦] ઈજનારનેમાટે[૩૧] (ઈઆને પાણીની ખુબી સમજનારનેમાટે) જાહેર રીતે[૩૨] (અને) ખચીત[૩૩] તમો[૩૪] ખોરેહ[૩૫] આપો.[૩૬]

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન) ગાહે (ફલાંન) નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો, સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘહાઇ ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્ માહ્ બોખ્તાર્ માહ્ યજદ્ બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્ આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અપઓને અપેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્વુહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. માઓંઘહેમ ગઓચિથ્રેમ અષવનેમ અપહે રતૂમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. માહ્ બોખ્તાર્ માહ્ યજદ્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

અરૂદ્વી સૂર નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દરરોજ ભણવી; નહી તો, દર મહીનામાં અસફનદારમદ, આવાં, દીન, અશીશવંઘ અને મારેસ્પંદ—એ પાંચ દાહાડા ભણવાને તાકીદ કીધેલી છે.)

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ; અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; આવાં અરૂદ્વી સૂર બાંનુ બેરસાદ્.†

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્તૂ,

* 'આપો' બોલને બીજી બહુવચનમાં લીધાને બદલે, આઠમી બહુવચનમાં લઇએ તો, એ વાકયનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકે:—અએ પાણીઓ! ઈજનારનેમાટે જાહેર રીતે (અને) ખચીત તમો ખોરેહ આપો.

† ઈઆને અરૂદ્વીસૂર બાનું (મારી મદદે) પોહોંચો!

ઊઇમ કર્દ, ઊઇમ જસ્ત, ઊઇમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની, કુનશ્ની તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હીત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ.

અપાંમ્ વંઘુઉહીનાંમ્ મજ્દધાતનાંમ્, અરેદ્વયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમ્ચ અપાંમ્ મજ્દધાતનાંમ્, વીસ્પનાંમ્ચ ઉર્વરનાંમ્ *મજ્દધાતનાંમ્, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦.

(૨) મ્રઓત્[1] અહુરો મજ્દાંઓ[2] સ્પિતમાઇ[3] જરથુશ્ત્રાઇ,[4] યજએષ[5] મે[6] હીમ,[7] સ્પિતમ[8] જરથુશ્ત્ર,[9] યાંમ્[10] અરેદ્વીમ સૂરાંમ્[11] અનાહિતાંમ્[12] †પેરેથૂ-ફ્રાકાંમ્[13] બએષજ્યાંમ્,[14] વીદએવાંમ્[15] અહુરો-ત્કએષાંમ્,[16] યેસન્યાંમ્[17] અંઘુઉહે[18] અસ્તવઇતે,[19] વહ્મ્યાંમ્[20] અંઘુઉહે[21] અસ્તવઇતે.[22] આધૂ-ફ્રાધનાંમ્[23] અષઓનીમ્,[24] વાંથ્વો-ફ્રાધનાંમ્[25] અષઓનીમ્[26] ગએથો-ફ્રાધનાંમ્[27] અષઓનીમ્,[28] પએતો-ફ્રાધનાંમ્[29] અષઓનીમ્,[30] દંઘુ-ફ્રાધનાંમ્[31] †અષઓનીમ્.[32]

(૨) (દાદાર) હોરમજદે[2] ‡સપેતમાન[3] જરતોશ્તને[4] કહ્યું[1] કે, અએ

---

* ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલાં ભલાં પાણીઓની, નિર્મલ (તથા) અશો અરદ્વીસૂરનાં પાણીની, (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં તમામ પાણીઓની, (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં તમામ ઓરવરોની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† ડાકટર ગેલ્ડનર પેરેથુ-ફ્રાકાંમથી તે એ ફકરાને છેડે—(અષઓનીમ્) સુધી કવીતા રૂપી ૯ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએ છે.

‡ 'સ્પિતમ' એ પેગમ્બર જરતોશ્તની ૯ મી પેઢીના નામાંકિત વડવાનું નામ હતું. એ ઉપરથી અશો જરતોશ્તને સ્પિતમના ખાનદાનનો અથવા સપેતમાન જરતોશ્ત એવે નામે ઓળખેલો છે. એ બાબે પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખરશેદજી રૂસતમજી કામાજીનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૨ જો.

સપેતમાન[૮] જરતોશ્ત![૯] મારી[૬] અરદ્વીસૂર[૧૧] (નામની નદી) જે[૧૦] નિર્મલ,[૧૨] બોહોળી વેહેતી,[૧૩] તદરોસ્તી આપનારી,[૧૪] *દેવથી જુદી,[૧૫] હોરમજદના તરીકા મુજબ †ચાલનાર,[૧૬] હાડમંદ[૧૯] દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[૧૮] ઈજવા લાએક,[૧૭] હાડમંદ[૨૨] દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[૨૧] આરાધનાને લાએક,[૨૦] જીંદગી (અથવા ચાલાકી)ને વધારનારી[૨૩] અશો,[૨૪] ટોળાંને ‡વધારનારી[૨૫] અશો,[૨૬] દુનિયાંને આબાદ ¶કરનારી[૨૭] અશો,[૨૮] માલ મિલકતને વધારનારી[૨૯] અશો[૩૦] (તથા) દેશોને આબાદ કરનારી[૩૧] અશો[૩૨] (એવી સિફતવાળી જે અરદ્વીસૂર) તેને[૭] તું વખાણ.[૫]

ખોલાસો:—(અરદ્વીસૂર એ કદીમ ઈરાની મુલુકોના ચોકસ ભાગમાંથી વેહેતી નદીનું નામ છે. એ નદી તે વખતમાં જણાએલી સઘળી નદીઓ કરતાં ઘણીજ લાંબી તથા પોહોળી હતી. એને 'આમુ' અથવા 'ઓકસસ' નદી સાથે સરખાવામાં આવીછે. હાલની ઓકસસ નદીનું મૂળ પામીરના પાહાડોમાં છે; અરદ્વીસૂરનું મૂળ હુકઇર્ય નામનો પાહાડ કહેલો છે.

"એ નદીની વખાણ આખા ઈરાનમાં ઘણા જુના વખતથી થતી એટલુંજ નહી, પણ યુરોપનાં ચોકસ ભાગોમાં તથા બીજે ઘણે ઠેકાણે ફેલાવો પામી હતી. અને પાછલા વખતમાં એ નદીને તથા તે ઉપરના મવક્કોલ ફરેશતાને '**અનાહિતા**' ને નામે સઘળાઓ ઓળખતા હતા. પણ વંદીદાદની ૭ મી પરગરદમાં જણાવ્યા પ્રમાણે એનું અસલ નામ 'અરદ્વી' છે. એ નદીનું થોડું ઘણું બયાન જે પેહેલવી પુસ્તકોમાં બી જોવામાં આવેછે તે, ઘણું ખરૂં અરદ્વીસૂર (અથવા આવાં) યશ્ત ઉપરથીજ લીધેલું છે. દાદેસ્તાને દીની નામની પેહેલવી કેતાબમાં લખવા પ્રમાણે, એ અરદ્વીસૂર નદી જે ઠેકાણે 'હર્વસ્પ-તોખ્મી' નામનું દરખ્ત આવેલું છે, તથા જયાંહાં સઘળી જાતનાં અને દવા દારૂનાં તરેહવાર ઝાડો આવેલાં છે, તે ઠેકાણે રહીને ઉપલાં સઘલાં ઝાડોનાં મૂળ તથા નીચે પડેલી ડાલી ઈત્યાદિ સાથે આમેજ થઇને, તેનું પાણી બીજી સઘળી જગાએ પોંહોંચેછે. તેને લીધેજ એ નદીનું પાણી નીરોગી તથા તંદરોસ્તી બખશનારૂ, અને બીજાં સઘળાં પાણીઓથી ચહડતું ગણવામાં §આવ્યું છે." હાલમાં

* ઇઆને ગલીચી તથા રોગને દૂર કરનારી (જુઓ ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટ).

† ઈઆને દુનિયાને પવિત્ર રાખવાની ખોદાની જે મુરાદ છે તે બરલાવનારી.

‡ ગાએ ઢોરનાં ટોળાંને વધારનારી (પ્રોફેસરો દારમેસ્તેતે તથા હારલે).

¶ મેંઢાંના ટોળાંને વધારનારી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

§ એરવદ ટે૦ દી૦ અંકલેશ્વરીઆવાળી અરદ્વીસૂર યશ્ત બા માએની.

આપણા લોકો સાધારણ રીતે સઘળી નદીઓને તથા દરિયાનાં પાણીને 'અર્દ્વીસૂર' અથવા 'આવાં અર્દ્વીસૂર'ને નામે ઓળખેછે.)

(૩) યા[૧] વીસ્પનાંમ્[૨] અર્ષ્નાંમ્[૩] શ્રુદ્રાઓ[૪] યઓઞ્-દધાઇતિ.[૫] યા[૬] વીસ્પનાંમ્[૭] હાઇરિષિનાંમ્[૮] જાંથાઇ[૯] ગરેવાંન્[૧૦] યઓઞ્દધાઇતિ.[૧૧] યા[૧૨] વીસ્પાઓ[૧૩] હાઇરિષીશ્[૧૪] હુજામિતો[૧૫] દધાઇતિ[૧૬] યા[૧૭] વીસ્પનાંમ્[૧૮] હાઇરિષિનાંમ્[૧૯] દાઇતીમ્[૨૦] રથ્વીમ્[૨૧] પએમ[૨૨] અવ-બરઇતિ.[૨૩]

(૩) જે[૧] (અર્દ્વીસૂર) સઘળા[૨] મરદોની[૩] મનીને[૪] સ્વચ્છ કરેછે;[૫] જે[૬] (અર્દ્વીસૂર) તમામ[૭] જનનારી માતાઓનાં[૮] જન્મ આપવાનેમાટેનાં[૯] ગર્ભસ્થાનને[૧૦] પવિત્ર કરેછે;[૧૧] જે[૧૨] (અર્દ્વીસૂર) તમામ[૧૩] જનનારીઓને[૧૪] સેહેલાઇથી જન્મ આપવાનુ[૧૫] બખશેછે;[૧૬] (તથા) જે[૧૭] (અર્દ્વીસૂર) તમામ[૧૮] જનનારીઓને[૧૯] લાએક[૨૦] (તથા) વખતસરનું[૨૧] દુધ[૨૨] આપેછે.[૨૩]

ખોલાસો:—(એ ફકરામાં અર્દ્વીસૂરનાં પાણીની કેટલીએક ખુબીઓ જણાવી છે. એની મૂળ મતલબ એ કે, એ નદીનાં પાણીમા લોહીને સાફ કરવાનો, 'તાનીક' (Tonic) તરીકે બદનને કૌવત આપવાનો તથા ખાધેલા ખોરાકને સેહેલાઇથી હજમ કરી નાખવાનો ગુણ હતો. મજબૂટ તંદરોસ્તી મેળવવાનેમાટે હજમીઅત તથા નિર્મળ પાણી અને સ્વચ્છ હવાની અતિશય જરૂર છે.)

(૪) મસિતાંમ્[૧] દૂરાત્[૨] ફ્રસૂતાંમ્;[૩] યા[૪] અસ્તિ[૫] અવ-વઇતિ[૬] મસો,[૭] યથ[૮] વીસ્પાઓ[૯] ઇમાઓ[૧૦] આપો,[૧૧] યાઓ[૧૨] જેમા[૧૩] પઇતિ[૧૪] ફ્રતચન્તિ,[૧૫] યા[૧૬] અમવઇતિ[૧૭] ફ્રતચઇતિ,[૧૮] હુકઇરયાત્[૧૯] હચ[૨૦] બરેજંઘહત્,[૨૧] અવિ[૨૨] જરયો[૨૩] વોઉરૂ-કષેમ.[૨૪]

(૪) દૂર (નાં દેશો) સુધી[૨] પ્રખ્યાત[૩] (તથા) મ્હોટી (અર્દ્વીસૂર)ને[૧] (હું વખાણુછું) જે[૪] (એખલીજ) (આએ) જમીન[૧૩] ઉપર[૧૪] જે[૧૨] તમામ[૯] નદીઓ[૧૧] વેહેછે[૧૫] તેઓના જેટલી[૮] મ્હોટી[૭] છે.[૫] જે[૧૬] મ્હોટી[૧૭] (નદી) *હુકઇર્ય[૧૯] (નામના) પાહાડ[૨૧] માંથી[૨૦] (નીકળીને), †વોઉરૂ-કષ[૨૪] (નામના) દરિયા[૨૩] તરફ[૨૨] વેહેછે.[૧૮]

---

* મેહેર યશ્તના ૨૩ મા ફકરામાં એ પાહાડને અલબુર્જની સઉથી ઉચી ટોચ કેહી છે. પામીરના પાહારોનો એક ભાગ ધારવામા આવે છે

† 'વોઉરૂ-કષ' જેનો અસલ અર્થ 'પોહોળા કિનારાવાળો' (દરિયો) થાએછે, તે ઇરાનની દક્ષિણ દિશાએ આવેલા દરિયાને કેહેતા હતા પેહેલવીમાં એને 'ફરાખ્કન્ત'ને નામે ઓળખેછે. એ દરિયાને હાલના 'Caspian Sea' સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એ બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં.

(૫) યઓજેન્તિ[1] વીસ્પે[2] કરનો[3] જસ્યા[4] વોઉરૂ-કષયા[5] આ[6] વીસ્પો[7] મઇધ્યો[8] યઓજઇતિ.[9] યત્ હીશ અવિ[10] ફ્રત-ચઇતિ[11] યત્ હીશ અવિ[12] ફ્રઝગરઇતિ,[13] અરેદ્વી સૂર[14] અનાહિત.[15] યેંઘ્રહે[16] હઝંઘ્રેમ[17] વઇરયનાંમ,[18] હઝંઘ્રેમ[19] અપઘઝારનાંમ.[20] કસચિતચ[21] અએષાંમ[22] વઇરયનાંમ,[23] કસચિતચ[24] અએષાંમ[25] અપઘઝારનાંમ,[26] ચથ્વરેસતેમ[27] અયરે બરનાંમ[28] હુવસ્પાઇ[29] નઇરે[30] બરેમ્નાઇ.[31]

(૫) (એ નદીઓના) તમામ[2] *કીનારા[3] વોઉરૂ-કષ[5] દરિયા[4] સાથે[6] જોડઈ જાએછે,[1] (તથા) (તે) દરેક[7] (નદી) (તે દરિયાના) મધ્ય ભાગ સાથે[8] જોડઈ જાએછે.[9] જે જે ભાગો તરફ[12] નિર્મલ[15] અરદ્વીસૂર[14] (નદી) વેહેછે[13] તે ભાગોને[10] તે આબાદ કરેછે.[11] જેના[16] નદીઓમાંની[18] હજાર[17] (નદી) (તથા) નાળાંઓમાંનાં[20] હજાર[19] (નાળાં) (છે). તે[22] નદીઓમાંની[23] કોઇબી[21] (નદી), (અથવા) તે[25] નાળાંઓમાંનું[26] કોઇબી[24] (નાળુ) (પસાર કરવાસારૂ), એક તેજ ઘોડાવાળા[29] સવારી કરનાર[31] મરદને[30] ચાહ્લીસ[27] દાહાડાની સવારી[28] (જોઇએ).

(૬) અંઘ્રહાઓસચ[1] મે[2] અએવંઘ્રહાઓ[3] આપો[4] અપ-ઘઝારો[5] વીજસાઇતિ,[6] વીસ્પાઇશ[7] અવિ[8] કરષ્વાંન[9] યાઇશ[10] હસ.[11] અંઘ્રહાઓસચ[12] મે[13] અએવંઘ્રહાઓ[14] આપો[15] હમથ[16] અવ-બરઇતિ[17] હાંમિનેમચ[18] જયનેમચ.[19] હા[20] મે[21] આપો[22] યઓઝ્દધાઇતિ,[23] હા[20] અરષ્નાંમ[24] ક્ષુદ્રાઓ,[25] હા[20] ક્ષથ્રિનાંમ[26] ગરેવાંન,[27] હા[20] ક્ષથ્રિનાંમ[28] પએમ.[29]

(૬) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—આએ[1] મારી[2] એક[3] નદીનું[4] (એક એક) નાળુ,[5] તમામ[7] હફ્તે[11] †કેશ્વર[9] (જમીન) તરફ[8] ચોમેર પોંહોંચેછે.[1] આએ[12] મારી[13] એક[14] નદીનું[15] (પાણી), ઉનાળામાં[18] તેમજ શિયાળામાં[19] એક સરખી રીતે[16] પુરૂ પડેછે.[17] તે[20] (ઇઆને અરદ્વી-સૂર) મારાં[21] પાણીઓને[22] (અથવા નદીઓને[22]), મરદોની[24] મનીને,[25] આનુંઓના[26] ગર્ભસ્થાનને[27] (તથા) માતાઓનાં[28] દુધને[29] પવિત્ર કરેછે.[23]

☞ (ઇહાંથી 'આ હાતામ'નો હા શરૂ થાએછે. જો કોઈ શખ્સ 'આ હાતામચ'ના હા વગર અરદ્વીસૂર નીઆએશ પઢવા માંગે તો, ઇહાથી તે (ફ્રસ્પાતેમેમ) સફે ૬૯ મો, લીટી ૧૬ મી સુધીનો ભાગ મુકી દેવો.)

* (એ નદીઓનાં) તમામ મુખ (પ્રોફેસર હારલે).

† 'હફ્તે કેશ્વર' બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૫ મા સફાની નોટ.

(૬) આ *હાતાંમચ,[૧] અંઘહુષાંમચ[૨] જાતનાંમચ[૩] અજાતનાંમચ,[૪] અષઓનાંમ[૫] ઇધ[૬] જસેન્તુ[૭] ફ્રવપયો,[૮] યોઇ[૯] હીશ[૧૦] બવરરે[૧૧] પઇત્યાપેમ,[૧૨] નજદિશતયાત[૧૩] અપત[૧૪] હચ.[૧૫] (૭) મા[૧૬] નો[૧૭] આપો[૧૮] દુશ્મનંઘહે,[૧૯] મા[૨૦] નો[૨૧] આપો[૨૨] દુજવચંઘહે,[૨૩] મા[૨૪] નો[૨૫] આપો[૨૬] દુશ-શ્યઓથનાઇ,[૨૭] મા[૨૮] દુજદએનાઇ,[૨૯] મા[૩૦] હષિ-તબિષે,[૩૧] મા[૩૨] મોધુ-તબિષે,[૩૩] મા[૩૪] વરેજાનો-તબિષે,[૩૫] મા[૩૬] નાફ્યો-તબિષે,[૩૭] માધ[૩૮] નો[૩૯] અહ્મિ[૪૦] ફ્રાધાઇતિ[૪૧] આપો[૪૨] વંઘઉહીશ,[૪૩] વહિશ્તાઓ[૪૪] મજદધાતાઓ[૪૫] અષઓનીશ,[૪૬] યો[૪૭] નો[૪૮] અઇરીરિચિનાંમ[૪૯] ઇરીરિક્ષાઇતિ[૫૦] ગએથનાંમ.[૫૧] માધ[૫૨] નો[૫૩] અહ્મિ[૫૪] ફ્રાધાઇતિ[૫૫] આપો[૫૬] વંઘઉહીશ[૫૭] વહિશ્તાઓ[૫૮] મજદધાતાઓ[૫૯] અષઓનીશ,[૬૦] યો[૬૧] નો[૬૨] અઇરીરિચિનાંમ[૬૩] ઇરીરિક્ષાઇતિ[૬૪] તનુનાંમ.[૬૫] (૮) યો[૬૬] તાયુશ,[૬૭] યો[૬૮] હજંઘહ,[૬૯] યો[૭૦] ગધો,[૭૧] યો[૭૨] અષવજ,[૭૩] યો[૭૪] યાતુમાઓ,[૭૫] યો[૭૬] નસુસ્પાઓ[૭૭] યો[૭૮] સ્પેરેજવાઓ,[૭૯] યો[૮૦] અશઇતિવાઓ,[૮૧] યો[૮૨] અષેમઓઘો[૮૩] અન-અષવ,[૮૪] યો[૮૫] મષ્યો[૮૬] દ્વાઓ[૮૭] સાસ્ત;[૮૮] તેમ[૮૯] અવિ[૯૦] હ્મએષાઓ[૯૧] પઇત્યન્તુ,[૯૨] ઇશ્યેજાઓ[૯૩] ઇષ[૯૪] યો[૯૫] ઇ દધ,[૯૬] ઇશ્યેજાઓ[૯૭] યન્તુ[૯૮] યો[૯૯] દી દધ.[૧૦૦]

(૬) હાલ જીવતાં,[૧] આગળ થઈ ગએલાં,[૨] જન્મ પામેલાં,[૩] તથા હવે પછી જન્મ પામનારાં[૪] અશો (લોકો)માંના[૫] જેઓએ[૬] (અરદ્વીસૂરની) સઉથી નજદીકની[૧૩] નદી[૧૪] માંથી[૧૫] તે (પાણી)ઓને[૧૦] આગળ વેહેતાં[૧૨] કીધાં હોએ,[૧૧] (તેઓના) ફરોહરો[૮] અહિંયાં[૯] †આવે![૭] (૭) હમારાં[૧૭] (એ ખુબીવાળાં) પાણી[૧૮] ખરાબ વિચારવાળાનેમાટે[૧૯] ના[૧૬] (હોતાં)! હમારાં[૨૧] (એ ખુબીવાળાં) પાણી[૨૨] ખરાબ સખુન બોલનારનેમાટે[૨૩] ના[૨૦] (હોતાં)! હમારા[૨૫] (એ ખુબીવાળાં) પાણી[૨૬] ખરાબ કાંમ કરનારનેમાટે[૨૭] ના[૨૪] (હોતાં)! ખરાબ દીનવાળાનેમાટે[૨૯] ના[૨૮] (હોતાં)! દોસ્તને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૧] ના[૩૦] (હોતાં)! મોબેદને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૩] ના[૩૨] (હોતાં)! ધંધાદારી માણસને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૫] ના[૩૪] (હોતાં)! સગાંવાહાલાંને દુઃખ દેનારનેમાટે[૩૭] ના[૩૬] (હોતાં)! હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૪૫] હમારાં[૩૯] (તે) ખુબીવાળાં,[૪૩] સઉથી સરસ,[૪૪]

* એ આખો 'આ હાતામચ'નો ભાગ ઇજશ્નેના ૬૫ મા હાના ફકરા ૬–૧૪માંથી લીધો છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો.

† ઈઆને જે સદ્દગુણી લોકોએ ખેતીના કાંમની આબાદીનેમાટે, પાણીની નેહેરો આગળ વધારી હોએ, તેઓનાં ફરોહરોને માન સાથે યાદ કીધાંછે.

નિર્મલ[૪૧] પાણી[૪૨] તે (માણસ)માં[૪૦] ફાએદો કરનારાં[૩૯] નહી[૩૮] (થાએ)! કેજે[૪૭] હમારા[૪૮] ભરપૂર[૪૯] માલ મિલકતને[૫૧] ખાલી કરવાને ઇચ્છેછે.[૫૦] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૫૯] હમારાં[૫૩] (તે) ખુબીવાળાં,[૫૭] સઉથી સરસ,[૫૮] નિર્મલ[૬૦] પાણી[૬૧] તે (માણસ)માં[૫૪] ફાએદો કરનારાં[૫૫] નહી[૫૨] (થાએ)! કે જે[૬૨] હમારા[૬૨] *તંદરોસ્ત[૬૩] તનને[૬૫] ખાલી કરવાને †ઇચ્છેછે.[૬૪] (૮) (તથા) જે[૬૬] ચોર,[૬૭] લુટારો,[૬૯] ખુની,[૭૧] અશોને મારનાર,[૭૩] જાદુમંદ,[૭૫] મુરદાંને દાટનાર,[૭૭] ‡છંદી,[૭૯] બખીલ[૮૧] (અથવા લોભી[૮૧]) નાપાક[૮૪] આશ્મોગ[૮૩] (તથા) દુષ્ટ[૮૭] જુલમગાર[૮૮] માણસ,[૮૯] (એ બધા) (અર્દ્વીસૂરનાં ખુબીવાળાં પાણીનો ફાએદો નહી મેળવે). (ઉપર જણાવેલા) તે (માણસ)ની[૯૧] ઉપર[૯૦] ખરાબીઓ[૯૧] આવી પોંહોંચે![૯૨] નાશકારક[૯૩] ઇચ્છા[૯૪] ¶ 'અહિયાં'[૯૫] (તેની ઉપર) આવે![૯૮] (તથા) નાશ[૯૭] ¶ 'ત્યાંહાં'[૧૦૦] (તેની ઉપર) આવે![૯૮]

(૯) આપો[૧] ગાતવ[૨] રમોઇદ્વેમ,[૩] યવત[૪] જઓત[૫] યઝદતે.[૬] કથ[૭] જઓત[૮] ખ્સાત[૯] વચ[૧૦] આપો[૧૧] વંઘ્રઉહીશ[૧૨] યઝદતે.[૧૩] કુથ્ર[૧૪] બવાત્[૧૫] હિતો-હિજ્વાઓ,[૧૬] યેજિ[૧૭] અન્-અરેથ[૧૮] યઝાઇતે.[૧૯] કુથ્ર[૨૦] વાચો[૨૧] અવિ-બૂત,[૨૨] યાં[૨૩] હે[૨૪] ચખ્સે[૨૫] અએથ્ર-પઇતિશ.[૨૬] કુથ્ર[૨૭] તાઓ[૨૮] ક્રયો[૨૯] બવાંન્,[૩૦] કુથ્ર[૩૧] તાઓ[૩૨] ઇષુદો[૩૩] બવાંન્,[૩૪] કુથ્ર[૩૫] તાઓ[૩૬] રાતયો[૩૭] બવાંન્,[૩૮] યાં[૩૯] અહુરો મજદાઓ[૪૦] જરથુશ્તરાઇ[૪૧] ફ્રવવચ,[૪૨] ફ્રા જરથુશ્તરો[૪૩] ગએથાબ્યો[૪૩] અસ્તવઇતિબ્યો.[૪૪] (૧૦) અવજસ્તીમ[૪૫] પઉર્વીમ[૪૬] આપો[૪૭] જઇદ્યોઇશ[૪૮] જરથુશ્ત્ર,[૪૯] પસ્ચએત[૫૦] અઇવ્યો[૫૧] જઓથ્રાઓ[૫૨] ફ્રબરોઇશ[૫૩] યઓજ્દાતાઓ[૫૪] દહ્મો-પઇરિશ્તાઓ,[૫૫] ઇમાં[૫૬] વચો[૫૭] ફ્રસ્રૂ.[૫૮] (૧૧) આપો[૫૯] યાનેમ[૬૦] વો[૬૧] યાસામિ[૬૨] મઝઓન્તેમ[૬૩] તેમ[૬૪] મે[૬૫] દાયત,[૬૬] યેંઘ્રહે[૬૭] દાઇતી[૬૮] પઇતિ[૬૯] વંઘ્રહો[૭૦] નિસ્રીત[૭૧] અન્-અઇવિ-દ્રુખ્તિ.[૭૨] આપો[૭૩] ઇશ્તીમ[૭૪] વો[૭૫] જઇદ્યામિ[૭૬] પોઉરૂ-સરેધાંમ[૭૭] અમવઇતીમ,[૭૮] ફ્રજન્તીમચ[૭૯] ખાપરાંમ,[૮૦] યેંઘ્રહાઓ[૮૧] પઓઉરૂશચ[૮૨] બેરેજ્યાંન્.[૮૩] નએચિશચ[૮૪][૮૫] અંઘ્રહાઓ[૮૬] યાસાઇતિ[૮૭] જયાનાઇ,[૮૮] નોઇત્[૮૯] સ્નથાઇ,[૯૦]

* અસલ અર્થ ખાલી નહી, ઈઆને નબળુ—દુઃખી થયેલું નહી.

† ઈઆને હમુને દુર્બળ તથા બીમાર હાલતમાં જોવાને ખાહેશ રાખેછે.

‡ (હારલે); દુશ્મન (સ્પીગલ); અદેખો (દારમેસ્તેતે).

¶ સ્પીગલ તથા યુસ્તિ, આએ માણસ; પેલો માણસ (હારલે). જે કોઇ હમુને પાયામાલ કરવાને કોશેશ કરે તેને પાયામાલી પોંહોંચે (દારમેસ્તેતે).

નોઇત[૬૧] મહ્કોઇ,[૬૨] નોઇત[૬૩] અએનંઘહે,[૬૪] નોઇત[૬૫] અપયતેએ.[૬૬]

(૯) અએ પાણીઓ ![૧] જયાંહાંસુધી[૪] જોતી[૫] (તમુને) વખાણે[૬] (ત્યાંહાં-સુધી), (તમારી) જગાએ[૨] તમો ખુશાલ થાઓ ![૩] શિખેલા[૯] કલામથી[૧૦] જોતી[૮] કેવી રીતે[૭] ભલાં[૧૨] પાણીઓને[૧૧] ઈજે[૧૩] (અથવા વખાણે)?[૧૩] અગર જો[૧૭] (તે જોતી) બેકાએદે[૧૮] (પાણીઓને) ઈજે તો,[૧૬] કેવી રીતે[૧૪] (તેની) જબાન બાંધેલી[૧૬] થાએ ![૧૫] જે[૨૩] (કલામો) હેરબદે[૨૬] તે (જોતી)ને[૨૪] શિખ-વ્યા,[૨૫] (તે) કલામો[૨૧] કેવી રીતે[૨૦] તે કાંમે લગાડે?[૨૨] તે[૨૮] બદગી[૨૯] કેવી રીતે[૨૭] થાએ?[૩૦] તે[૩૨] એહસાંનમંદી[૩૩] કેવી રીતે[૩૧] બજાવવામાં આવે?[૩૪] તે[૩૬] બખશેશ[૩૭] (અથવા ભેટ[૩૭]) કેવી રીતે[૩૫] થાએ[૩૮] (ઈઆને કરવામાં આવે)? જેને વિશે[૩૯] (દાદાર) હોરમજદે[૪૦] (પેગમબર) જરતોશતને[૪૧] કહ્યું હતું[૪૨] (અને) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૪૩] હાડમંદ[૪૪] દુનિયાંનાં લોકોને[૪૩] જાહેર કીધું.[૪૫] (૧૦) અએ જરતોશ્ત ![૪૯] પેહેલવેહેલા[૪૬] (તુંએ) પાણીઓને[૪૭] અરજ[૪૫] ગુજારવી જોઇએ;[૪૮] ત્યારપછી[૫૦] (તે) પાણીઓને-માટે[૫૧] પાક[૫૪] (તથા) દાનાવ માણસે તપાસેલી[૫૫] જોર[૫૨] તુંએ લઈ જવી જોઇએ.[૫૩] (પછી) આએ[૫૬] (નીચે જણાવેલા) કલામો[૫૭] તું ભણ.[૫૮]

(૧૧) અએ પાણીઓ ![૫૯] તમારી પાસેથી[૬૧] મ્હોટી[૬૩] બખશેશ[૬૦] હું માંગુછું[૬૨] તે[૬૪] મને[૬૫] તમો આપો.[૬૬] જે (બખશેશ)ના[૬૭] આપવાથી[૬૮] ખાલેસીર્થા[૭૨] બેહેતરી[૭૦] ઉત્પન્ન થાએ.[૭૧] અએ પાણીઓ[૭૩] તમારી પાસેથી[૭૫] પુષ્કળ જાતની[૭૭] (અને) મ્હોટી[૭૮] સંપત્તિ[૭૪] તથા પોતાનીમેળે બરદાશ્ત કરનારી[૮૦] ઓલાદ[૭૯] હું માંગુછું,[૭૬] જેમાંનાં[૮૧] પુષ્કળ[૮૨] (છોકરાં) આશિર્વાદ *પાંથરે.[૮૩] તે (ઓલાદ)માંનો[૮૬] કોઈબી[૮૫] (બીજાઓને) નુકસાન કરવાને,[૮૮] (તેઓની સાંમે) હથિયાર ઉચકવાને,[૯૦] (તેઓને) પીડા કરવાને,[૯૨] કીનો લેવાને[૯૪] (તથા) નાશ કરવાને[૯૬] ખાહેશ રાખે[૮૭] નહી.[૮૪]

(૧૨) ઇમત[૯૭] વો[૯૮] આપો[૯૯] જઇધ્યેમિ,[૧૦૦] ઇમત[૧] જેમો,[૨] ઇમત[૩] ઉર્વરાઓ,[૪] ઇમત[૫] અમેષા સ્પેન્તા[૬] હુક્ષથ્ર[૭] હુધાઓંઘ-હો,[૮] વંઘહવસચ[૯] વંઘઉહીશચ[૧૦] વોહુનાંમ[૧૧] દાતારો,[૧૨] ઇમત[૧૩] અષાઉનાંમ[૧૪] વંઘઉહીશ[૧૫] ફ્રવષયો[૧૬] ઉઘ્રાઓ[૧૭] અઇવિથૂરાઓ,[૧૮] ઇમત[૧૯] મિથ્ર[૨૦] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતે,[૨૧] ઇમત[૨૨] સ્રઓષ[૨૩] અષ્ય[૨૪] હુરઓધ,[૨૫] ઇમત[૨૬] રષ્ન્વો[૨૭] રજિશ્ત,[૨૮] ઇમત[૨૯] આ-તરે[૩૦] અહુરહે મજદાઓ[૩૧] પુથ્ર,[૩૨] ઇમત[૩૩] બેરેજ[૩૪] અહુર[૩૫]

* ઈઆને તે ઓલાદ દેશહિતકારી તથા પરોપકારી કામો કરે, જેથી લોકો તેઓને તથા તેઓનાં માબાપ અને વડીલોને આશીર્વાદ દે.

ક્ષથ્રય[36] અપાંમ[37] નપો[38] અઉર્વત-અસ્પ,[39] ઇમત[40] વીસ્પે[41] યજતાઓંઘ્રહો,[42] યોઇ[43] વંઘ્રહુજદ્દાએ[44] અષવનો.[45] (૧૩) ઇમત[46] મે[47] આપો[48] દાયત,[49] ઇમત[50] જેમો[51] ઇમત[52] ઉર્વરાઓ[53] ઇમત[54] અમેષા સ્પેન્તા[55] હુક્ષથ્ર[56] હુધાઓંઘ્રહો[57] વંઘ્રહુવસ્ચ[58] વંઘ્રઉહીશ્ચ[59] વોહુનાંમ[60] દાતારો[61] ઇમત[62] અપઓનાંમ[63] વંઘ્રઉહીશ[64] ક્રવષયો[65] ઉઘ્રાઓ[66] અઇવિથૂરાઓ,[67] ઇમત[68] મિથ્ર[69] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતે,[70] ઇમત[71] સ્રઓષ[72] અષ્ય[73] હુરઓધ,[74] ઇમત[75] રપ્ન્વો[76] રજિશ્ત,[77] ઇમત[78] આતરે[79] અહુરહે મજદ્દાઓ[80] પુથ્ર,[81] ઇમત[82] બેરેજ[83] અહુર[84] ક્ષથ્રય[85] અપાંમ[86] નપો[87] અઉર્વત-અસ્પ,[88] ઇમત[89] વીસ્પે[90] યજતાઓંઘ્રહો,[91] યોઇ[92] વંઘ્રહુજદ્દાઓ[93] અષવનો[94] (૧૪) યતચ[95] અહ્માત[96] અસ્તિ[97] મજયો,[98] યતચ[99] અહ્માત[100] અસ્તિ[1] વંઘ્રહો,[2] યતચ[3] અહ્માત[4] અસ્તિ[5] સ્રયો,[6] યતચ[7] અહ્માત[8] અસ્તિ[9] પરોઅરેજસ્તરેમ;[10] તત[11] નો[12] દાયત[13] યૂજ્રેમ,[14] યજત[15] અષવનો[16] ક્ષયમ્ન[17] ઇસાન,[18] મોષુચ[19] આસુયાચ,[20] હથ્ર[21] અન[22] ગાથ્વ્ય[23] વચ.[24] હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ[25] હ્યત[26] વસ્ના[27] ફ્રેરષોતેમેમ.[28]

☞ (ઇહિાં 'આ હાતાંમૂચ'નો હા પુરો થયો.)

(૧૨) અએ પાણીઓ![99] તમારી પાસેથી[98] એ[97] (બખશેશ) હું માંગુંછું[100] અએ જમીન![1] અએ ઓરવરો![4] અએ સારી હકુમત કરનારા,[7] સારાં ડહાપણવાળા,[8] તથા ભલા (માણસોને)ને[9] તથા ભલી (બાઇડી)ઓને[10] નેઆમતના[11] બખશનારા[12] અમશાસ્પંદો![5] અએ અશો (લોકો)નાં[14] ભલા[15] જોરાવર[17] (તથા) ગાલેબ[18] ફરોહરો![16] અએ બોહોલાં ખેતરવાળા[21] મેહેર[20] (ઇજદ)! અએ ખુબસુરત[25] અશો[24] સરોશ[23] (ઇજદ)! અએ સઉથી સાચ્ચા[28] રશ્ને[29] (ઇજદ)! અએ હોરમજદની તરફના[31] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનારા[32] આતશ![30] અએ પાદશાહીવાળા,[36] તેજ ઘોડાની ચાલના,[39] બુલંદ[34] સરદાર[35] પાણીના[37] નાભ![38] (તથા) અએ બેહેતરી આપનારા[44] તમામ[41] અશો[45] ઇજદો![42] (તમારી પાસેથી[98] એ[97] (બખશેશ) હું માંગુંછું.[100]) (૧૩) અએ પાણીઓ![48] તે[49] (સંપત્તિ તથા સદ્‌ગુણી ઓલાદ) મને[47] તમો આપો.[49] અએ જમીન![51] અએ ઓરવરો![53] અએ સારી હકુમત કરનારા,[56] સારાં ડહાપણવાળાં,[57] તથા ભલા (માણસો)ને[58] તથા ભલી (બાઇડી)ઓને[59] નેઆમતના[60] બખશનારા[61] અમશાસ્પદો![55] અએ અશો (લોકો)નાં[63] ભલા,[64] જોરાવર[66] (તથા) ગાલેબ[67] ફરોહરો![65] અએ બોહોલાં ખેતરવાળા[70]

મેહેર[૯૯] (ઇજદ)! અએ ખુબસુરત[૭૪] અશો[૭૩] સરોશ[૭૨] (ઇજદ)! અએ સઉથી સાચ્ચા[૭૭] રશ્ને[૭૬] (ઇજદ)! અએ હોરમજદની તરફના[૮૦] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[૮૧] આતશ![૭૯] અએ પાદશાહીવાળા,[૮૫] તેજ ઘોડાની ચાલના,[૮૮] બુલંદ[૮૩] સરદાર[૮૪] પાણીના[૮૬] નાભ![૮૭] (તથા) અએ બેહેતરી આપનારા[૯૩] તમામ[૯૦] અશો[૯૪] ઇજદો[૯૧]! તે[૪૫] (સંપત્તિ તથા સદ્ગુણી ઓલાદ) મને[૪૭] તમો આપો.[૪૬] (૧૪) તથા જે[૯૫] એના કરતા[૯૬] વધારે મ્હોટું[૯૮] છે,[૯૭] તથા જે[૯૯] એના કરતાં[૧૦૦] વધારે સારૂં[૨] છે,[૧] તથા જે[૩] એના કરતાં[૪] વધારે સોહામણું[૬] છે[૫] તથા જે[૭] એના કરતાં[૮] વધારે કીમતી[૧૦] છે[૯] (તે), (અએ ઇજદો! મને તમો આપો). અએ તમો[૧૪] હકુમત કરનારા[૧૭] (તથા) મુરાદ પામેલા[૧૮] અશો[૧૬] ઇજદો![૧૫] આએ[૨૨] ગાથાને લગતા[૨૩] *કલામોથી[૨૪] જલદીથી[૧૯] તથા શેતાબીથી[૨૦] (ઉપર જણાવેલી) તે[૧૧] (મુરાદ) હમુને[૧૨] તમો આપો.[૧૩] રાસ્તીનાં કામ કરનારાઓની[૨૫] જે[૨૬] ખાહેશ[૨૭] (છે તે) (બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી[૨૮] (છે).

(૭) યાંમ્[૧] અજેમ્[૨] યો[૩] અહુરો મજદાઓ[૪] હુજવારેન[૫] ઉજ્ઉબઇરે,[૬] ક્રદથાઇ[૭] ન્માનહેચ[૮] વીસસચ[૯] જન્તેઉશચ[૧૦] દંઘ્રહેઉશચ.[૧૧]

(૮) યા[૧૨] અહ્માત્[૧૩] સ્તઓત યસન્ય[૧૪] સ્રાવયેનિ,[૧૫] અહુનેમચ વઇરીમ્[૧૬] સ્રાવયેનિ[૧૭] અષેમચ વહિશ્તેમ્[૧૮] હુસ્રવાનિ,[૧૯] અપસચ[૨૦] વંઘ્ઉહીશ[૨૧] યઓઝ્દથાને;[૨૨] હથ્ર[૨૩] અન[૨૪] ગાથ્વ્ય[૨૫] વચ[૨૬] ગરો-ન્માને[૨૭] અહુરહે મજદાઓ[૨૮] જસત્[૨૯] પઓઇર્યો.[૩૦] દથત્[૩૧] અહ્માત્[૩૨] તત્ અવત્[૩૩] આયપ્તેમ.[૩૪]

(૭) જે (અરદ્વીસૂર)ને[૧] હું[૨] જે[૩] હોરમજદ[૪] (તેણે) ઘેરની,[૮] મોહોલ્લાની,[૯] કસબાની[૧૦] તથા દેશની[૧૧] આબાદીનેમાટે[૭] સારાં †કૌવતેકરીને[૫] પેદા કીધી.[૬]

(૮) (ભણનાર બોલેછે):—જે (અરદ્વીસૂર)ને માટે[૧૨ ૧૩] અથવા તેટલામાટે[૧૨-૧૩]) સારીરીતે રાગ ‡કહાડીને[૧૯] સ્તઓત ¶યસન્ય[૧૪] તથા અહુનવર[૧૬]

---

* ઈઆને હમારા ગાએલા ગાથાના કલામો સાભળીને.

† ડાકટર ગેલ્ડર પ્રમાણે 'હિજવારેન' લઈએ તો, 'હિજ્વા' (જબાન) અને અરેન' (ગતિ, હીલવું) ઉપરથી એનો અર્થ 'જબાનનાં હીલવાથી' ઈઆને જબાનના કૌવતથી થઈ શકે.

‡ અસલ અર્થ 'સારા રાગમાં' (હુસ્રવનની સાતમી એકવચન છે).

¶ 'સ્તઓત અસન્ય'—એ આપણી પાક દીનના ૨૧ નુસ્કોમાંનાં એક નુસ્કનું અવસ્તા નામ છે. પેહેલવીમાં એને 'સતુદ્ર યરત્' કેહેછે. ઈજશ્નેના ૭૨ મા હામાં એની વખાણ કીધેલી જે. 'સ્તઓત યસન્ય' નો બોલે બોલ અર્થ

હું ગાઉં,[૧૫] તથા અષ વહિશ્ત[૧૮] (ઈઆને અષેમ્ વોહૂ) હું ગાઉં[૧૭] તથા ભલાં[૧૧] પાણીઓને[૨૦] હું પાક કરૂં.[૨૨] આએ[૨૪] (ઉપર જણાવેલા) ગાથાને લગતા[૨૫] કલામો[૨૬] (ભણ્યા)થી,[૨૩] (તે ભણનાર) પેહેલવેહેલાં[૩૦] (દાદાર) હોરમજદનાં[૨૮] ગરોથ્માન (બેહેશ્ત)માં[૨૭] પોંહોંચે.[૨૯] તેને લીધે[૩૨] (ઈઆને તે કલામ ભણ-વાને લીધે) (દાદાર હોરમજદે) (તે ભણનારને) આએ[૩૩] ફાએદો[૩૪] આપ્યો.[૩૧]

ખોલાસો:—(યથા, અષેમ્ તથા 'સ્તઓત યસન્ય'ના પાક કલામો, સમજીને સ્પષ્ટ રીતે ગાયનની ઢબમાં ભણ્યાથી તથા તે પ્રમાણે ચાલ્યાથી, શું ફાએદો હાંસેલ થાએછે, તે બાબેનો કાંઈક ઈશારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાએછે.)

(૮) અહે[૧] રય[૨] ખરેનંઘહચ,[૩] તાંમ્[૪] યજાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન,[૭] તાંમ્[૮] યજાઇ[૯] હુયશ્ત[૧૦] યસ્ન.[૧૧] અન[૧૨] બુયાઓ[૧૩] જવનો-સાસ્ત,[૧૪] અન[૧૫] બુયાઓ[૧૬] હુયશ્તર.[૧૭] અરેદ્વીમ સૂરાંમ[૧૮] અનાહિતાંમ[૧૯] અપઓનીમ;[૨૦] જઓથ્રાબ્યો[૨૧] અરેદ્વીમ સૂરાંમ[૨૨] અનાહિતાંમ[૨૩] અષવનેમ[૨૪] અષહે[૨૫] રતૂમ[૨૬] યજમઇદે.[૨૭]

(૯) (તે અરદ્વીસૂર)નાં[૧] તેજ[૨] તથા પ્રતાપનેલીધે[૩] તેણીને[૪] પ્રખ્યાત[૬] ઈજીશ્નેવડે[૭] હું વખાણું;[૫] (તથા) તેણીને[૮] સારીરીતે ઈજેલી[૧૦] ઈજીશ્નેથી[૧૧] હું ઈજું;[૯] એથી[૧૨] (ઈઆને મારી નેક દિલથી કીધેલી આરાધનાથી) (અએ નિર્મલ અરદ્વીસૂર! તું) (આએ મારા) બોલાવવા તરફ ચહવાએલી[૧૪] *થજે,[૧૩] (તથા) આએ (મારી આરાધના)થી[૧૫] (તું) વધારે આરાધના પામેલી[૧૭] (ઈઆને પ્રસન્ન) થજે![૧૬] નિર્મલ[૧૯] (તથા) અશો[૨૦] અરદ્વીસૂરને[૧૮] (હું વખાણું). નિર્મલ[૨૩] (તથા) અશો[૨૪] અરદ્વીસૂર[૨૧] (જે) અશોઈનો[૨૫] સરદાર[૨૬] (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી[૨૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૭]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની**

'ઈજશ્ને લાએકની વખાણ' એવો થાએછે. સાધારણ રીતે એ નામ પાંચ ગાથાના હા તથા યસ્ન હપ્તંઘહાઈતિના સાત હાને લગાડવામાં આવેછે.

* ઈઆને આએ મારી આરાધનાથી તું મારી ઉપર મોહોબત ભરેલી થજે.

નેકી રસાનદ્ અએહૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઈર્યો ૨.

(૧૦) યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અપાંમ વંઘ્રઉહિનાંમ્ મજદધાતનાંમ્, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમચ અપાંમ મજદધાતનાંમ્, વીસ્પનાંમચ ઉર્વરનાંમ્ મજદધાતનાંમ. અષેમ્ વોહૂ ૧. અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

રોજ નેક્ નામ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન) માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ, અષેમ્ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ આવાં અરદ્વીસૂર બાંનુ બેરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન; અએહૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીન માજદયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિસૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. અરેદ્વીમ્ સૂરાંમ્ અનાહિતાંમ્ અષવનેમ અષહે રતૂમ્ યજમઇદ. અષેમ્ વોહૂ ૧. આવાં અરદ્વીસૂર બાંનુ બેરસાદ્ અષેમ્ વોહૂ ૧.

આતશ નીઆએશ.

☞ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દર રોજ ભણવી; નહી તો, દર મહીનામાં હોરમજદ, અરદીબેહેશ્ત, આદર, સરોશ અને બેહેરાંમ–એ પાંચ દાહાડા તો ખસુસ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ કીધી છે.)

ક્ષ્નઓથ્ર[1] અહુરહે મજદાઓ.[2]

☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે[3]-તે,[4] આતર્શ[5] મજદાઓ અહુરહે[6] હુધાઓ[7] મજિશ્ત[8] યજત.[9] અષેમ્ વોહૂ ૧.

(દાદાર) હોરમજદની[2] ખુશ્નુદી[1] (થાઓ) !

*અએ સાઈ આપનારા[7] (અથવા ફાએદો કરનારા[*]) હોરમજદના[6] આતશ[5] સઉથી ચઢતા[8] ઇજિદ ![9] તુને[4] નમાજ[3] (હોજો) !

પ નામે[1] યજદાંન[2] અહુરમજદ[3] ખોદાએ[4] અવજૂની,[5] ગોરૂજે[6] ખોરેહ[7] અવજાયાદ.[8]

☞ (આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[9] બેહેરાંમ[10] આદર[11] ફરા.[12]

દાદાર હોરમજદ[3] (જે) ખોદા[2] (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ[4] (અને) વૃદ્ધિ કરનાર, (તે)ના[5] નામ (ની મદદ)થી[1] (હું આએ ભણુવાનું શરૂ કરૂંછું). બુજોરગ[12] આતશ[9] બેહેરાંમના[10] આતશનો[11] પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ ![8]

☞ (આદરાંનની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[13] આદરાંન[14] આદર[15] ફરા.[16]

બુજોરગ[16] આતશ[13] આદરાંનના[14] આતશનો[15] પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ ![8]

☞ (ઘેરમાં આતશની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[17] દાદગાહ[18] આદર[19] ફરા.[20]

બુજોરગ[20] આતશ[17] દાદગાહના[18] આતશનો[19] પ્રતાપ[6] (તથા) ખોરેહ[7] જીઆદે થાઓ ![8]

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવર્શ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનાઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ.

***ઉસ-મોઇ[18] ઉજારેષ્વા[19] અહુરા[20]**
આર્મઇતિ[21] તેવીષીમ[22] દસ્વા,[23]

* 'ઉસ-મોઈ ઉજારેષ્વા' થી તે 'સેરઓષેમ ક્ષથ્રેમચા' સુધીનો ભાગ 'યથા આઇશ' નામના ઈજશ્નેના ૩૩ મા હાના ૧૨—૧૪ મા ફકરામાંથી લીધો છે. એ ફકરામાં આવેલા બોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી ગાથા બા માએની.

સ્પેનિશ્તા[૨૪] મઇન્યૂ[૨૫] મઝ્દા,[૨૬]
વંઘ્રહુયા[૨૭] જવો[૨૮]-આદા,[૨૯]
અષા[૩૦] હઓ[૩૧] એમવત્[૩૨] વોહૂ[૩૩]
મનંઘ્રહા[૩૪] ફ્રેસેરતૂમ.[૩૫]

અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૨૪] તથા બંદગીનો બદલો ભલી નેઆમ-તમાં *આપનાર મીનો[૨૫] હોરમજદ![૨૬] મને[૨૮] તું †પવિત્ર કર[૧૯] (ઈઆને દુષ્ટ કામોથી મને દૂર રાખ), (મારી) સભ્યતા (અથવા નમ્રતા)-ને લીધે[૨૧] (તું) મને[૨૮] કૌવત[૨૨] આપ,[૨૩] (મારી) અશોઈને લીધે[૩૦] (મને) હિમ્મતવાળું[૩૨] જોર[૩૧] બખશ,[૨૩] (તથા) (મારી) નેક[૩૩] મનશ્નીને લીધે[૩૪] મને[૨૮] ‡સરદારી[૩૫] આપ.[૨૩]

રફેધ્રાઇ[૩૬] વોઉરૂચષાને,[૩૭] દાઇષી[૩૮]-
મોઇ[૩૯] યા[૪૦]-વે[૪૧] અબિફ્રા,[૪૨]
તા[૪૩] ક્ષથ્રહ્યા[૪૪] અહુરા[૪૫] યા[૪૬]
વંઘ્રહેઉશ[૪૭] અષિશ[૪૮] મનંઘ્રહો;[૪૯]
ફ્રો સ્પેન્તા[૫૦] આર્મઇતે[૫૧] અષા[૫૨]
દએનાઓ[૫૩] ફ્રદક્ષયા.[૫૪]

ઓ હોરમજદ![૪૫] (મારી) ખુશાલીનેમાટે[૩૬] (તથા) પુરતી રીતે દીનનો એલમ ¶હાંસેલ કરવાનેમાટે,[૩૭] શેહેરવરની[૪૪] તથા બહમનની[૪૭-૪૯] જે[૪૧] આશીર્વાદ પામેલી $બખશેશો[૪૮] તે,[૪૩] ચોકસરીતે[૪૨] (તું) મને[૩૯] §આપ.[૩૮] ઓ સ્પેન્ત આર્મઇતિ![૫૦-૫૧] રાસ્તીની મારફતે[૫૨] (તું મને) દીનનાં ફરમાનો[૫૩] શિખવ.[૫૪]

---

* અસલ એબારતમાં 'ભલી નેઆમતમા[૨૭] બંદગીનો[૨૮] બદલો આપનાર;[૨૯]' જવ=સંસ્કૃત=हव=બંદગી, આરાધના, બોલાવવું.

† 'ઉન્જરેષ્વા' આજ્ઞાર્થ આત્મનેપદ ૨ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ ઉજ્—અરેજ્ =સંસ્કૃત अर्ज=પાક—સફેદ કરવું; મારે માટે ઉઠ ઈઆને મને મદદ કર (સ્પીગલ, હારલે તથા મિલ્સ); પેહેલવી ઉપરથી 'મારો છુટકારો કર' (દારમેસ્તેતે).

‡ અસલ અર્થ "ગાએ-ઢોર ઉપર સરદારી." જુઓ ઇજશ્ને ૫૧, ૪.

¶ અસલ અર્થ 'બોહોળી રીતે ચાખવાનેમાટે;' નકારાંત ૪ થી એકવચન; ધાતુ ચષ્=ચશીદન્ (ફારશી)=ચાખવું; અથવા સંસ્કૃત चक्ष्=જોવું, તપાસવું.

$ રેવરંડ મિલ્સ; આશીર્વાદ (જુઓ ઈજશ્ને ૯, ૩. ૬. ૯. ૧૨); અષિશ્ (અષીશ્ની મતલબે) નામ નારીજાતી ૨ જી બહુવચન. સંસ્કૃત आशिस्.

§ દારમેસ્તેતે; જાહેર—આશ્કારા કર (મિલ્સ); દેખાડ (હારલે).

અત્ રતાંમ[૫૫] જરથુશ્ત્રો[૫૬] તન્વસ-
ચીત્[૫૭] ખ્વખ્યાઓ[૫૮] ઉશ્તનેમ્[૫૯]
દદાઇતી,[૬૦] પઉર્વતાતેમ્[૬૧] મનંધ-
હુસચા[૬૨] વંઘહેઉશ[૬૩] મજદાઇ,[૬૪]
શ્યઓથનહ્યા[૬૫] અષાઇ[૬૬] યાચા[૬૭] ઉખ્ધ-
ખ્યાચા[૬૮] સેરઓષેમ્[૬૯] ક્ષથ્રેમચા.[૭૦]

(અશો) જરતોશ્ત[૫૬] પોતાનાં[૫૮] તનનો[૫૭] જાન[૫૯] તથા નેક[૬૩] મનશ્નીની[૬૨] ઉત્તમતા[૬૧] (અથવા શ્રેષ્ઠતા[૬૧]) હોરમજદનેમાટે[૬૪] ફેદા કરેછે.[૫૫ ૬૦] (વળી તે રાસ્ત પેગમબર) (પોતાનાં) કાંમની[૬૫] સત્તા[૭૦] તથા કલામમાટેની[૬૮] તાબેદારી[૬૯] રાસ્તીનેમાટે[૬૬] ફેદા કરેછે. [૫૫-૭૦]

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. (☞ સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે-તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ.

આથ્રો[૧] અહુરહે મજદાઓ[૨] પુથ્ર,[૩] તવ[૪] આતર્શ[૫] પુથ્ર[૬] અહુરહે મજદાઓ.[૭] આથ્રો[૮] અહુરહે મજદાઓ[૯] પુથ્ર,[૧૦] ખરેનંઘહો[૧૧] સવંઘહો[૧૨] મજદધાતહે[૧૩] અઇર્યનાંમ[૧૪] ખરેનો[૧૫] મજદધાતનાંમ,[૧૬] કાવયેહેચ[૧૭] ખરેનંઘહો[૧૮] મજદધાતહે,[૧૯] આથ્રો[૨૦] અહુરહે મજદાઓ[૨૧] પુથ્ર.[૨૨] કવોઇશ[૨૩] હુઓસ્રવંઘહહે,[૨૪] વરોઇશ[૨૫] હુઓસ્રવંઘહહે[૨૬] અસ્નવન્તહે[૨૭] ગરોઇશ[૨૮] મજદધાતહે,[૨૯] ચએચિસ્તહે[૩૦] વરોઇશ[૩૧] મજદધાતહે,[૩૨] કાવયેહેચ[૩૩] ખરેનંઘહો[૩૪] મજદધાતહે,[૩૫] આથ્રો[૩૬] અહુરહે મજદાઓ[૩૭] પુથ્ર.[૩૮] રએવન્તહે,[૩૯] ગરોઇશ[૪૦] મજદધાતહે,[૪૧] કાવયેહેચ[૪૨] ખરેનંઘહો[૪૩] મજદધાતહે,[૪૪] આથ્રો[૪૫] અહુરહે મજદાઓ[૪૬] પુથ્ર.[૪૭] આતર્શ[૪૮] સ્પેન્ત[૪૯] રથએશ્તાર,[૫૦] યજત[૫૧] પોઉરૂ-ખરેનંઘહ,[૫૨] યજત[૫૩] પોઉરૂ-બએષજ.[૫૪] આથ્રો[૫૫] અહુરહે મજદાઓ[૫૬] પુથ્ર,[૫૭] મત[૫૮] વીસ્પએઇબ્યો[૫૯] આતેરેબ્યો,[૬૦] ક્ષથ્રો-નફેધ્રો[૬૧] નઇર્યો-સંઘહહે[૬૨] યજતહે[૬૩] ક્ષ્નઓથ્ર[૬૪] યસ્નાઇચ[૬૫] વહ્માઇચ[૬૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૬૭] ફ્રસસ્તયએચ,[૬૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૬૯] જઓતા[૭૦] ફ્રા મે[૭૧] મ્રૂતે[૭૨] અથા રતુશ અષાતચિત્ હચ[૭૩] ફ્રા અષવ[૭૪] વીદ્વાઓ[૭૫] મ્રઓતુ.[૭૬]

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે,[૧૪] (ફલાની ગેહમાં) હોરમજદની તરફના[૨] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૩] આતશની,[૧] હોરમજદની તરફના[૭] (બધી ચીજોને) *પાક કરનાર[૬] અએ આતશ,![૫] †તારી[૪] હોરમજદની તરફના[૯] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૧૦] (આદર ‡ફરોહબા નામના) આતશની,[૮] હોરમજદના પેદાકીધેલાં[૧૩] ખોરેહની[૧૧] (તથા) ચળકાટની,[૧૨] હોરમજદના પેદાકીધેલાં[૧૬] ઇરાની[૧૪] ખોરેહની,[૧૫] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૧૯] કેઆની[૧૭] ખોરેહની,[૧૮] હોરમજદની તરફના[૨૧] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૨૨] (આદર ¶ગુશસ્પ નામના) આતશની,[૨૦] કેઆની (તોખમ)ના[૨૩] કેખસરૂ (પાદશાહ)ની,[૨૪] (તથા) (આદર ₰બાદગાંન શેહેરમાં આવેલા) કેખસરૂ (પાદશાહ)ના[૨૬] §સરોવરની,[૨૫] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૨૯] અસ્નવંત[૨૭] (નામના)

---

* "પુથ્ર" (સંસ્કૃત पुत्र) બોલનો સાધારણ અર્થ "દીકરો, પુત્ર" કરીને થાએછે, પણ સંસ્કૃત ધાતુ पू (=સાફ કરવું, પવિત્ર કરવું) ઉપરથી, એ બોલનો અર્થ આએ નીઆએશમાં બધે ઠેકાણે "સાફ-પવિત્ર કરવાનું સાધન," તે ઉપરથી "પાક કરનાર" લેવાને મેં દરૂસ્ત ધારયું છે.

† આએ ફકરામાં આવેલી છઠ્ઠી વિભક્તિવાળા બોલોનો સંબંધ, એજ ફકરાને છેડે "યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મૂતે" ઇત્યાદિ બોલો સાથે લેવો.

‡ પેહેલવી શરેહમા એ આતશ વિશે એવું જણાવેલું છે કે તે મોબેદો, દસ્તુરો તથા પરહેજગારો ઉપર મવકુફ઼ોલ છે. એને 'આદર ફરાહ'ને નામે બી ઓળખેછે. બુનદેહેશ નામની પહેલવી કેતાબમાં એવું જણાવેલું છે કે, એ આતશને પેહેલવેહેલ્લાં 'ઓક્સસ' (The River Oxus) નદીના કીનારા ઉપરનાં 'ખારજમ' નામનાં શેહેરમાં આવેલા 'ગદૂમન્-હોમન્દૂ' નામના પાહાડ ઉપર તખ્ત-નશીન કીધો હતો. જમશેદ પાદશાહનાં મરણ પછી, એ આતશને જોહાકના હાથમાં જવાથી બંચાવ્યો હતો. ગુશતાસ્પ પાદશાહનાં વખતમાં તેને 'ખારજમ'માંથી ઉચકીને કાબુલસ્થાનમાં આવેલા 'રોશન' નામના પાહાડ ઉપર લઈ જવામાં આવ્યો હતો, કે જ્યાહાં એ મજકુર આતશ બુનદેહેશના વખત સુધી મોજુદ હતો.

¶ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશને કેખસરૂ પાદશાહે "બેહેમન દેજ" જીતીઆ પછી તખ્ત-નશીન કીધો હતો. એ આતશ પેહેલવાનો તથા સીપાઈઓ ઉપર મવકુફ઼ોલ છે. એ વીજલીના આતશને નામે બી ઓળખાએછે.

₰ પેહેલવી શરેહમાં.

§ ઈઆને જે સરોવર આગળ ઉભો રહીને કેખસરૂ પાદશાહે બંદગી કીધી તે સરોવરની.

*પાહાડની,[૨૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૨] ચએચસ્ત[૩૦] (નામના) †સરોવરની,[૩૧] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૩૫] કેઆની[૩૩] ખોરેહની,[૩૪] હોરમજદની તરફના[૩૭] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૩૮] (આદર ‡બુરજીન નામના) આતશની,[૩૬] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૧] ¶રએવન્ત[૩૯] (નામના) પાહાડની,[૪૦] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૪] કેઆની[૪૨] ખોરેહની,[૪૩] હોરમજદની તરફના[૪૬] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૪૭] આતશની,[૪૫] અએ વૃદ્ધિ કરનાર,[૪૯] (દેવોની સાંભે) §લડનાર,[૫૦] પુર ખોરેહવાળા,[૫૨] પુર તંદરોસ્તી આપનાર[૫૪] આ૮ર[૪૮] ઇજિદ ![૫૨] હોરમજદની તરફના[૫૬] (બધી ચીજોને) પાક કરનાર[૫૭] આતશની–[૫૫](તેની) સાથે[૫૮] તમામ[૫૯] આતશોની,[૬૦] પાદશાહી નાભ (અથવા મૂળ) રાખનાર[૬૧]

---

* ચએચસ્ત નામના સરોવરની પાસે આવેલા એ પાહાડ ઉપર કેખસરૂ પાદશાહે તખ્ત-નશીન કીધેલા આદર ગુશસ્પ નામના આતશનું મુકામ હતું.

† ‘ચએચસ્ત’ને આપણા કેટલાએક દસ્તુરો ગોફાનું નામ સમજેલા છે, પણ એ એક સરોવરનું નામ છે, ગોફાનું નહી. એ બીના આવાં યશ્તના ૪૯ મા ફકરા, ગોશ યશ્તના ૧૮ મા ફકરા, તથા અશિશવઘ યશ્તના ૩૮ મા ફકરા ઉપરથી ખોહી રીતે જણાઇ આવેછે. અવસ્તા ‘વઇરિ’ (ઈઆને સરોવર) તથા ‘વર’ (ઈઆને ગોફો) એ બહુ બોલોનેમાટે પેહેલવીમાં એક સરખો બોલ ‘વરૂ’ કરીને આવેછે તેથી એ ભૂલ થયેલી દીસેછે. “નાસેખ્-ઉત-તવારીખમાં લખવા પ્રમાણે, કેખશરૂ પાદશાહ આએ ફાની દુનિયાંથી ગુજરી ગયો, ત્યાહાં-સુધી નિહાવન નામના પાહાડ ઉપર ગોશે-નશીન થઇ યજદાંની બંદગીમાં મશગુલ રહ્યો હતો.” ચએચસ્ત નામનો સરોવર આદર બઈજાંનમાં આવેલો છે અને તેને હાલમાં Lake Urumiyah સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

‡ પેહેલવી શરેહમાં, એ આતશ વાસ્ત્રીઓશ ઇઆને ખેડુતો ઉપર મવક્કલ છે, તથા “આદર બુરજીન મેહેર, આદર મેહેર બુરજીન”ને નામે બી ઓળખાએછે. પેહેલવી બુનદેહેશ તથા ફારસી રવાએતોમા એને વિશે એવું જણાવેલું છે કે, એ આતશને અશો જરતોશ્ત ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની દરગાહમાં લાવ્યા હતા, અને તેની ખુબી એ હતી કે કાઠી, સુખડ, ખુશબોઇ વગર હમેશ રોશન રહેતો હતો, અને કોઈબી ચીજથી બુજઈ નહી જતો હતો.

¶ એ પાહાડ ઉપર “આદર બુરજીન” નામના આતશની જગા હતી.

§ આતશ એ દેવો, ગલીચી, નાપાકી, ઇત્યાદિની સાંભે થનારૂં એક મજબૂટ હથિયાર છે. એવું લખાણ ફારસી રવાએતો ઉપરાત, આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી મળેછે; જુઓ વંદીદાદની ૮ મી પરગરદનો ૮૦ મો ફકરો.

*નેર્યોસંગ[૬૨] ઈજદ[૬૩]–(એ બધાઓની) †આરાધના કરવાને,[૬૫] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૬૬] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને[૬૭], તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૬૮] જોતી[૭૦] મારી આગળ[૭૧] યથા અહૂ વઇર્યો[૬૯] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૭૨] (રાસ્પી) (જે) અશો[૭૪] (તથા) વિદ્વાન[૭૫] (તે), અથા રતુશ અષાતચિત હચ[૭૩] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૭૬]

(૧) ‡યસ્નેમચ[૧] વહ્મેમચ,[૨] હુબેરેતીમચ[૩] ઉશ્ત-બેરેતીમચ,[૪] વન્ત-બેરેતીમચ[૫] આફ્રીનામિ,[૬] તવ[૭] આતર્શ[૮] પુથ્ર[૯] અહુરહે મજદાઓ.[૧૦] યેસ્ન્યો[૧૧] અહિ[૧૨] વહ્મ્યો,[૧૩] યેસ્ન્યો[૧૪] બુયાઓ[૧૫] વહ્મ્યો[૧૬] ન્માનાહુ[૧૭] મશ્યાકનાંમ.[૧૮] ઉશ્ત[૧૯] બુયાત[૨૦] અહ્માઇ[૨૧] નઇરે;[૨૨] યસે[૨૩]-થ્વા[૨૪] બાધ[૨૫] ફ્રાયજાઇતે,[૨૬] અએસ્મો-જસ્તો,[૨૭] બરેસ્મો-જસ્તો,[૨૮] ગઓ-જસ્તો,[૨૯] હાવનો-જસ્તો.[૩૦]

(૧) હોરમજદની તરફના[૧૦] (સઘળી ચીજોને) આએ પાક કરનાર[૯] આતશ ![૮] તારી[૭] ઈજશ્નેને,[૧] આરાધનાને,[૨] સારી ભેટને,[૩] તંદરોસ્તી આપનારી ભેટને[૪] તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટને[૫] હું વખાણુંછું.[૬] (ઓ આતશ !) (તું) ઈજવા લાએક[૧૧] (તથા) આરાધનાને લાએક[૧૩] છે;[૧૨] માણસોનાં[૧૮] ઘેરોમા[૧૭] (તું) ઈજવા લાએક[૧૪] (તથા) આરાધનાને લાએક,[૧૬] થજે ![૧૫] જે[૨૩] (માણસ) હાથમાં એસમ લઈને,[૨૭] હાથમાં બરસમ લઈને[૨૮] હાથમાં જીવામ લઈને,[૨૯] (તથા) હાથમાં હાવનીમ લઈને[૩૦] તુંને[૨૪] હમેશાં[૨૫] ઈજે,[૨૬] તે[૨૧] માણસને[૨૨] મ્હોટાઇ[૧૯] (અથવા સુખાકારી[૧૯]) હોજો ![૨૦]

(૨) દાઇત્યો[૧] અએસ્મે[૨] બુયાઓ,[૩] દાઇત્યો[૪] બઓઇધિ[૫] બુયાઓ,[૬] દાઇત્યો[૭] પિથ્વિ[૮] બુયાઓ,[૯] દાઇત્યો[૧૦] ઉપસયને[૧૧] બુયાઓ.[૧૨] પૈરેનાયુશ[૧૩] હરેથ્રે[૧૪] બુયાઓ,[૧૫] દહ્માયુશ[૧૬] હરેથ્રે[૧૭] બુયાઓ,[૧૮] આતર્શ[૧૯] પુથ્ર[૨૦] અહુરહે મજદાઓ.[૨૧]

---

* 'નેર્યોસગ'–એ એક આતશનું તથા ફરેશ્તાનું નામ છે. એ આતશ પાદશાહોના નાભમાં બખશવામાં આવેછે, જેથી તેઓ દુનિયાંને આબાદ કરવાનાં કામોમાં પોતાની હકુમત સારી રીતે ચલાવી શકે. ફરેશ્તા તરીકે એનું કાંમ દાદાર હોરમજદના પેગામો પોંહોંચાડવાનું છે.

† આએ ફકરાની શરૂઆતથી તે હઈ સુધી છઠ્ઠી વિભક્તિમાં જે બોલો આવેલા છે, તે બધાઓનો સંબંધ આએ ઠેકાણે આવેછે.

‡ ઈહાંથી તે એ નીઆએશને છેડે 'અષહે બેરેજ યઓજદાતાં' બોલો આવેછે ત્યાંહાંસુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૬૨ મા હામાંથી લીધો છે.

(૨) (હોરમજદની તરફના સઘળી ચીજોને અએ પાક કરનાર આતશ!) એસમમાં[૨] (તું) લાએક[૧] થજે![૩] બોએમાં[૫] (તું) લાએક[૪] થજે![૬] ખોરાકમાં[૮] (તું) લાએક[૭] થજે![૯] (તથા) લાકડાંના ગાંઠમાં[૧૧] (તું) લાએક[૧૦] થજે![૧૨] હોરમજદની તરફના[૨૧] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૨૦] આતશ![૧૯] ખોરાકમાં[૧૪] લાંબો વખતસુધી ભરેલો[૧૩] તું થજે![૧૫] ખોરાકમાં[૧૭] લાંબો વખતસુધી ભલો[૧૬] તું થજે![૧૮]

(૩) **સઓચે[૧] બુયે[૨] અહુમ્ય[૩] નમાને,[૪] મત્-સઓચે[૫] બુયે[૬] અહુમ્ય[૭] નમાને,[૮] રઓચહિ[૯] બુયે[૧૦] અહુમ્ય[૧૧] નમાને,[૧૨] વક્ષથે[૧૩] બુયે[૧૪] અહુમ્ય[૧૫] નમાને,[૧૬] દરેઘેમચિત[૧૭] અઇપિ[૧૮] જરૂવાનેમ,[૧૯] ઉપ[૨૦] સૂરાંમ[૨૧] ફ્રષો-કેરેતીમ,[૨૨] હધ[૨૩] સૂરયાઓ[૨૪] વંઘ્રહુયાઓ[૨૫] ફ્રષો-કેરેતોઇત.[૨૬]**

(૩) (અએ આતશ!) લાંબો[૧૭] વખત[૧૬] સુધી,[૧૮] શૂર આપનાર[૨૧] રસ્તાખેજ[૨૨] (ના વખત) સુધી,[૨૦] *તથા[૨૩] હિમ્મત આપનાર[૨૪] ભલા[૨૫] †કેઆમત (ના વખત) સુધી,[૨૬] આએ[૩] ઘેરમાં[૪] (તું) બળતામાં[૧] થજે[૨] (ઇઆને બળતો રેહેજે)! આએ[૭] ઘેરમાં[૮] (તું) હમેશાં બળતો[૫] રેહેજે![૬] આએ[૧૧] ઘેરમાં[૧૨] (તું) ચળકાટમાં[૯] રેહેજે![૧૦] (તથા) આએ[૧૫] ઘેરમાં[૧૬] (તું) વધારામાં[૧૩] રેહેજે![૧૪]

(૪) **દાયાઓ[૧] મે[૨] આતર્શ[૩] પુથ્ર[૪] અહુરહે મજદાઓ,[૫] આસુ[૬] ખ્રાથ્રેમ,[૭] આસુ[૮] થ્રાઇતીમ,[૯] આસુ[૧૦] જીતીમ;[૧૧] પોઉરૂ[૧૨] ખ્રાથ્રેમ,[૧૩] પોઉરૂ[૧૪] થ્રાઇતીમ,[૧૫] પોઉરૂ[૧૬] જીતીમ;[૧૭] મસ્તીમ,[૧૮] સ્પાનો,[૧૯] ક્ષ્વિવ્રેમ[૨૦] હિઝ્વાંમ,[૨૧] ઉરૂને[૨૨] ઉષિ,[૨૩] ખ્રતૂમ[૨૪] પસ્ચએત[૨૫] મસિત[૨૬] મજાઓન્તેમ,[૨૭] અપઇરિ-આથ્રેમ,[૨૮] નાઇર્યાંમ[૨૯] પસ્ચએત[૩૦] હાંમ-વરેતીમ.[૩૧]**

---

* 'હધ'નો અસલ અર્થ (સંસ્કૃત सह ને મળતો) 'સાથે, સહિત, સુદ્ધાં' થાએછે:—જેમકે 'હધ-અએસ્મ' ઇઆને એસમ સાથનું.

† "હધ સૂરયાઓ વંઘ્રહુયાઓ ફ્રષો-કેરેતોઇત" એ બોલો ધારયામેળે 'ઉપ-સૂરાંમ ફ્રષો-કેરેઇતીમ'ની શરેહના છે, જોકે બેહુની વિભક્તિમાં ફેર છે. પેહેલવી તરજુમો કરનારાએ બી તેમજ ગણેલું છે. હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે—એઓએ બી એવીજ રીતે તરજુમો કીધો છે.

(૪) (ભણનાર શખ્સ બોલેછે) હોરમજદની તરફના[૫] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૪] આતશ![૩] મને[૨] (નીચે જણાવેલી ચીજો) તું આપ.[૧]

ખોલાસો:—(ભણનાર શખ્સ આતશની મારફતે કેઈ ચીજો માંગેછે, અથવા પોતાની કેઈ હાજતો પુરી પાડવાની ખાએશ રાખેછે, તે વિશે નીચે તથા પાંચમા અને છઠ્ઠા ફકરાઓમાં જણાવે છે):—

જલદીથી[૬] (અથવા વગર ઢીલ કરવે[૬]) આસાની,[૭] જલદીથી[૮] પોષણ,[૯] જલદીથી[૧૦] (લાંબી) જીંદગી,[૧૧] પુરતુ[૧૨] સુખ,[૧૩] પુરતું[૧૪] પોષણ,[૧૫] પુરતી[૧૬] જીંદગી,[૧૭] મ્હોટાઈ[૧૮] ડહાપણ,[૧૯] તેજ[૨૦] જબાન,[૨૧] (તથા) (મારાં) રવાનને માટે[૨૨] હુશિઆરી[૨૩] (તથા) અક્કલ,[૨૪] (જે અક્કલ) (તે મળ્યા) પછી[૨૫] પ્રમાણમા[૨૬] વધતી[૨૭] (થાએ), અને ઘટનારી નહી[૨૮] (થાએ), (અને) ત્યારપછી[૩૦] મરદાંનગીનુ[૨૯] કૌવત[૩૧] (એ બધું, ઓ આતશ ! તું મને આપ).

(૫) એરેદ્વો-જંગાંમ,[૧] અપ્ખ્રૂન્યાંમ[૨] થ્રિષુમ[૩] અસ્નાંમચ[૪] ક્ષફ્નાંમચ[૫] આસિતો-ગાતૂમ,[૬] જઘાઉરૂમ,[૭] તુથ્રુષાંમ[૮] આસ્નાંમ[૯] ફ્રજન્તીમ,[૧૦] કરૂષો-રાઝાંમ,[૧૧] વ્યાખનાંમ,[૧૨] હાંમ-રઓધ્વાંમ,[૧૩] હ્વાપાંમ,[૧૪] આંઝો-મૂજિમ[૧૫] હ્વીરાંમ,[૧૬] યા[૧૭] મે[૧૮] ફ્રાધયાત[૧૯] ન્માનેમચ[૨૦] વીસેમચ[૨૧] જન્તૂમચ[૨૨] દંઘ્યૂમચ,[૨૩] દંઘ્રુ-સસ્તીમચ.[૨૪]

(૫) ખડે પગે ઉભું રેહેવાની શક્તિ,[૧] દાહાડાના[૪] તથા રાતના[૫] એક તૃતીયાંશ ભાગ[૩] (સિવાએ) (બાકીના વખતમાં) *જાગૃતિ,[૨] પોતાનાં કાંમ ઉપર †ઉશ્તેવારી,[૬] ખબરદારી,[૭] (તથા) ફરજદ[૧૦] (જે) પોષણ કરનારૂં,[૮] જાતી અક્કલવાળુ,[૯] કેશ્વરની ઉપર રાજ ચલાવનારૂં,[૧૧] અનજુમનમાં બેસનારૂં,[૧૨] ઉઘરતું,[૧૩] સારી ઇજજતવાળું,[૧૪] સંકટમાંથી છુટકારો આપનારૂં,[૧૫] પેહેલવાનનાં જેવુ જોરેમંદ[૧૬] (એવું ફરજંદ, અએ હોરમજદના આતશ ! તું મને આપ); જે[૧૭] (ફરજદ) મારાં[૧૮] ઘેરને,[૨૦] (મારાં) ખાનદાનને,[૨૧] (મારા) કસ-

---

* એ ઉપરથી જણાએછે કે, બીમારી અથવા જીવને બેચેની હોએ તે સિવાએ, આખા દાહાડામાં ૮ કલાકથી વધારે વખત ઉંઘમાં કાહાડવો નહી. 'થ્રિષુમ અસ્નાંમચ ક્ષફ્નાંમચ'-એ બોલો 'અપ્ખ્રૂન્યાંમ'ની શરેહના દીસેછે. વેસ્ટરગાર્ડે એ બોલો વધારામાં આપ્યા છે, અને ગેલ્ડનરે નોટમાં લીધા છે.

† બીછાના ઉપરથી સકારે ઉઠવું (દારમેસ્તેતે); ચાલવામાં શેતાબી (હારલે).

બાને,[૨૨] (મારાં) દેશને[૨૩] તથા (મારાં) દેશના *ધર્મને[૨૪] આબાદ કરે.[૧૯]

(૬) દાયાઓ[૧] મે,[૨] આતર્શ[૩] પુથ્ર[૪] અહુરહે મજ્દાઓ,[૫] યા[૬] મે[૭] અંઘ્રહત[૮] અફ્રસાઓંઘ્રહાઓ,[૯] નૂરેમ્ચ[૧૦] યવ્એચ-તાઇતે,[૧૧] વહિશ્તેમ્ અહૂમ[૧૨] અષઓનાંમ[૧૩] રઓચંઘ્રહેમ[૧૪] વીસ્પો-ખાથ્રેમ,[૧૫] જજે-બુયે[૧૬] વંઘ્રહાઉચ[૧૭] મીજ્દે,[૧૮] વંઘ્રહા-ઉચ[૧૯] સવાહે,[૨૦] ઉરૂનએચ[૨૧] દરેઘે[૨૨] હવંઘ્રહે.[૨૩]

(૬) હોરમજદની તરફના[૫] (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર[૪] આતશ ![૩] (તે ચીજ) મને[૨] તું આપ,[૧] કે જે[૬] મારેમાટે[૭] હમણાં[૧૦] તથા હમેશ સુધી[૧૧] (ઇઆને મારી જીંદગીના છેડા સુધી), અશો (લોકો)ની[૧૩] રોશનીવાળી[૧૪] (તથા) તમામ આસાનીવાળી[૧૫] સઉથી સરસ દુનિયાં (એટલે બેહેશ્ત) વિશે[૧૨] શિખવનાર[૯] હોએ.[૮] (અને તે બેહેશ્ત) ભલા[૧૭] બદલામાં,[૧૮] ભલી[૧૯] બંદગી (ના અવેજ)માં,[૨૦] તથા (મારાં) રવાનનેમાટે[૨૧] લાંબા વખતની[૨૨] પવિત્રાઈ (ના અવેજ)માં[૨૩] હું મેળવું.[૧૬]

ખોલાસો:—(ઓ હોરમજદના આતશ ! તું મને એવી બુદ્ધિ આપ તથા એવો માર્ગ બતાવ, કે જેથી હું નેકીનાં કાંમો કરૂં, દાદાર હોરમજદની બંદગી કરૂં તથા મારાં રવાનને નીતિ તરફ ચલાઉં, જેથી કરીને મારા ગુજરવા પછી, તે મારાં સારા કાંમોના અવેજમાં મને બુલદ બેહેશ્તની જગા મળે.)

(૭) વીસ્પએઇબ્યો[૧] સસ્તીમ[૨] બરઇતિ[૩] આતર્શ[૪] મજ્દાઓ અહુરહે[૫] યએઇબ્યો[૬] અએમ[૭] હાંમ-પચાઇતે[૮] ક્ષાફ્નીમ્ચ[૯] સૂઇરીમ્ચ,[૧૦] વીસ્પએઇબ્યો હચ[૧૧] ઇજયેઇતે[૧૨] હુબેરેતીમ્ચ[૧૩] ઉશ્ત-બેરેતીમ્ચ,[૧૪] વન્ત-બેરેતીમ્ચ,[૧૫] સ્પિતમ.[૧૬]

(૭) અએ સપેતમાન[૧૬] (જરતોશ્ત)! જેઓનેમાટે[૬] તે[૭] (આતશ) રાતનું †ખાણું[૯] તથા ‡બપોરનું ખાણું[૧૦] પકાવેછે,[૮] (તે) બધાઓમાટે[૧] (તે) હોર-મજદનો[૫] આતશ[૪] શિખામણ[૨] લઈ જાએછે,[૩] (ઇઆને તેઓને સારી સમજ આપેછે), (તથા) (તે) બધાઓ પાસેથી[૧૧] સારી ભેટ[૧૩] તથા તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ[૧૪] તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ[૧૫] ઇચ્છેછે.[૧૨]

---

* પાદશાહીને, સલતનતને (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે); સ્વદેશને (ડાકટર હારલે).

† ફારસીમાં બી 'શામ'નો અર્થ 'રાત' તથા 'રાતનું ખાણું' બેહુ થાએછે.

‡ સંસ્કૃત સૂર=સુરજ, ફારસી 'શામ' (રાત તથા રાતનું ખાણું)ની માફક. અથવા બીજી રીતે:—જમણવાર, વરો (ફારસી સૂર); દારમેસ્તેતે 'ક્ષાફ્નીમ્ચ સૂઇરીમ્ચ'નો અર્થ 'ભોજણ અને જમણવાર' કરેછે.

(૮) વીસ્પનાંમ્[૧] પર-ચરેન્તાંમ્[૨] આતર્શૅ[૩] જસ્ત[૪] આહ્વિધય.[૫] ચીમ્[૬] હુખ[૭] હુષે[૮] બરઇતી[૯] ફ્રચરેથ્વાઓ[૧૦] અર્મએષાઇધે.[૧૧] આતરેમ્[૧૨] સ્પેન્તેમ્[૧૩] યજમઇદે,[૧૪] તખ્મેમ્[૧૫] હુન્તેમ્[૧૬] રથએશ્તારેમ્.[૧૭]

(૮) તમામ[૧] આવનારાઓના[૨] હાથતરફ[૪] આતશ[૩] નજર કરેછે,[૫] (અને કેહેછે કે) ચાલતો[૧૦] દોસ્ત[૭] બેઠેલા[૧૧] *દોસ્તનેમાટે[૮] શું[૬] લાવેછે?[૯]

વૃદ્ધિ કરનાર,[૧૩] જોરાવર,[૧૫] રોશન[૧૬] (અથવા હયાતીવાળા[૧૬]) (તથા) (દેવોની સામે) લડનારા[૧૭] આતશને[૧૨] હમો †વખાણીએ છિયે.[૧૪]

(૯) આઅત્[૧] યેજિ[૨]-ષે[૩] અએમ્[૪] બરઇતિ[૫] અએસ્મેમ્[૬] વા[૭] અષય[૮] બેરેતેમ,[૯] બરેસ્મ[૧૦] વા[૧૧] અષય[૧૨] ફ્રસ્તરેતેમ,[૧૩] ઉર્વરાંમ્[૧૪] વા[૧૫] હધાનએપતાંમ્[૧૬] આ-હે[૧૭] પસ્ચએત[૧૮] ફ્રીનઇતિ[૧૯] આતર્શૅ[૨૦] મજ્દાઓ અહુરહે,[૨૧] ક્ષ્નૂતો[૨૨] અતુબિશ્તો[૨૩] હુધ્ધંધ્રુહુમ.[૨૪]

(૯) પણ[૧] અગરજો[૨] કોઈ શખ્સ[૪] તે (આતશ) નેમાટે[૩] અશોઇથી[૮] (ઇમાને નેક નયતથી) લાવેલુ[૯] એસમ,[૬] અથવા[૭] અશોઈથી[૧૨] પાંથરેલી[૧૩] બરસમ,[૧૦] અથવા[૧૧] હધાનએપત[૧૬] (નામનું ખુશબોદાર) ઓરવર[૧૪] લઈ જાએછે[૫] તો,[૧૮] (તે) હોરમજદનો[૨૧] આતશ,[૨૦] (જે) ખુશ્નુદ થએલો,[૨૨] ‡આદરમાન પામેલો[૨૩] (તથા) તૃપ્ત થએલો[૨૪] (તે) તે (ભેટ આપનાર શખ્સ)ને[૧૭] (નીચે મુજબ) દુઆ દેછે.[૧૯]

(૧૦) ઉપ-થ્વા[૧] હક્ષોઇત્[૨] ગેઉશ[૩] વાંથ્વ,[૪] ઉપ વીરનાંમ્[૫] પોઉરૂતાસ.[૬] ઉપ-થ્વા[૭] વેરેજ્વતચ[૮] મનો,[૯] વેરેજ્વતિચ[૧૦] હક્ષોઇત્[૧૧] અંઘ્રઉહ.[૧૨] ઉર્વાક્ષ્-[૧૩]અંઘ્રઉહ[૧૪] ગય[૧૫] જિઘએષ,[૧૬] તાઓ[૧૭] ક્ષપનો[૧૮] યાઓ[૧૯] જ્વાહી.[૨૦] ઇમત્[૨૧] આથ્રો[૨૨] આફ્રિવનેમ,[૨૩] યો[૨૪] અહ્માઇ[૨૫] અએસ્મેમ્[૨૬] બરઇતિ[૨૭] હિકૂશ,[૨૮] રઓચસ્-પઇરિશ્તાં[૨૯] અષહે[૩૦] બેરેજ[૩૧] યઓજ્દાતાં.[૩૨]

---

* ચાલતો દોસ્ત તે આતશની નજદીક જનાર શખ્સ જાણવો, અને બેઠેલો દોસ્ત તે આતશ સમજવો કે જે પોતે ચાલી શકતો નથી.

† આએ છેલ્લો વાકય (આતરેમ્......રથએશ્તારેમ્) ગેલ્ડનરે આપ્યો નથી.

‡ 'અતુબિશ્તો'નો અર્થ 'દુઃખી નહી થએલો, અપમાન નહી પામેલો, અનગમતો નહી થએલો, વેર ઉપજાવે તેવો નહી થએલો.' બી થાએછે.

(૧૦) તારે ત્યાંહાં[1] (ઈઆને તારા કબીલામાં) ગાએ ઢોરનું[3] ટોળું[4] જીઆદે થજો![2] (તારે ત્યાંહાં) બાહાદુર *માણસોનો[5] વધારો[6] થજો![2] તુંને[7] કાંમ કરવું[8] મન[9] †થજો![11] (તારી) જીંદગી[12] કાંમ કરતી[10] ‡થજો![11] જેટલી[15] રાત[18] તું જીવતો રેહે[20] તેટલી[17] (રાત), ખુશાલી ભરેલી[13] જીંદગીના[14] જીવસાથે[15] તું (તારી) જીંદગી ગુજારજે![16]

જે કોઇ[24] તે (આતશ) નેમાટે[25] સુકી,[28] રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી[29] (તથા) સાફ કીધેલી[32] ¶કાઠી[26] અશોઈની[30] આશીર્વાદથી[31] લઈ જાએછે,[27] (તેનેમાટે) આતશની[22] આએ[21] (ઇઆને ઉપર કહેલી) દુઆ[23] (છે).

(બાજમાં પઢે,) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજ્દયસ્નાંન આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, તવ આતર્શ પુથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. ખરેનંઘ્રહે સવંઘ્રહે મજ્દધાતહે, અઇર્યનાંમ ખરેનો મજ્દધાતનાંમ, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્રહે મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. કવોઇશ હઓસ્રવંઘ્રહહે, વરોઇશ હઓસ્રવંઘ્રહહે, અસ્નવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્રહે મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર.

---

* ઈઆને પેહેલવાની કૌવત ધરાવનાર છોકરા, જોરેમંદ ઓલાદ; જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશને છેડે આવેલો 'દસ્ત અમેમ' નો ફકરો.

† ઈઆને તારૂં મન વિચારવંત થજો; તું હુશિઆર તથા બુદ્ધિમાન થજે!

‡ એટલે તું પરોપકારી તથા નેકીનાં કામો કરતો રેહેજે!

¶ 'રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી તથા સાફ કીધેલી કાઠી' ની મતલબ એ કે, ઉજરડામા જોઈ તપાસીને પસદ કીધેલી, તથા આસપાસની છાલ કાહાડી નાખેલી કાઠી, કે તેની અંદર જીનાં જાણવરો તથા નજીસ ચીજો નહી ભરાએલી હોએ. આતશ ઉપર જે કાઠી, સુખડ અથવા કોઇબી ખુશબો મુકવી તે તદન સુકી તથા સાફ કીધેલી હોવી જોઇએ. કોઇબી જાતનું લીલું તથા નજીસ બળતણ હરગેજ આતશ ઉપર મુકવું નહી. એ બાબેની સખત તાકીદ આપણા ધર્મને લગતી કેતાબોમાં તથા ફારસી રેવાએતોમાં ફરમાવેલી છે.

રએવન્તહે ગરોઇશ મજદ઼ધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્રહો મજદ઼ધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશ્તાર, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘ્રહ, યજત પોઉરૂ-બએષજ. આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ વીસ્પએઇબ્યો આતેરેબ્યો, ક્ષથ્રો-નફ્રેથ્રો નઇર્યો-સંઘ્રહહે, યજતહે. અષેમ વોહૂ ૩.

હોરમજદની તરફના (બધી ચીજોને) પાક કરનાર આતશ ઇત્યાદિની આરાધના, કીર્તિ, ચાલાકી તથા કૌવતને હું વખાણુંછું.*

અત્[1] તોઇ[2] આતરેમ્[3] અહુરા[4]
અઓજોંઘ્રહુવન્તેમ[5] અષા[6] ઉસેમહી[7]
અસીશ્તેમ,[8] એમવન્તેમ,[9] સ્તોઇ-
સ્પેન્તેમ,[10] ચિથ્રા-અવંઘ્રહેમ;[11]
અત્[12] મજદા[13] દઇબિશ્યન્તે[14] જસ્તા-
ઇશ્તાઇશ[15] દેરેશ્તા[16] †અએનંઘ્રહેમ.[17]

અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

ઓ હોરમજદ![4] (હમો) તારા[2] જોરાવર,[5] સઉથી તેજીવાળા,[8] હિમ્મત આપનારા,[9] હમેશાં ખુશીકરનાર,[10] ઘણીરીતે (અથવા અજબ ‡રીતે) મદદ કરનારા[11] આતશને[3] અષ (ઈઆને અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ)ની મારફતે[1] ઇચ્છીએ (અથવા પસંદ કરીએ) છિયે.[7] ઓ હોરમજદ![13] (આતશ) (પોતાનાં) પુરતાં ¶કૌવતે કરીને[15] દ્વેષ રાખનાર[14] (તથા) કીનો રાખનાર માણસને[17] મજબૂટ પકડનારો[16] (ઈઆને શિક્ષા કરનાર) (છે).

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાન્. ક્રનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, નેમસે-તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે[1] ખોરેહ્[2] અવજાયાદ્.[3]

---

* એના તરજુમા તથા પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ સફા ૭૫–૭૮.
† એ આખો ફકરો ઈજશ્નેના ૩૪ મા હાના ૪ થા ફકરામાથી લીધો છે
‡ સંસ્કૃત चित्र=તરેહવાર, ઘણી તરાહનું: અજબ જેવું
¶ અસલ અર્થ 'ઇચ્છેલાં—મુરાદ મુજબનાં કૌવતે કરીને.'

☞ (અગરજો આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[૪] બેહેરાંમ[૫] આદર[૬] ફરા.[૭]

બુજોરગ[૭] આતશ[૪] બેહેરાંમના[૫] આતશનો[૬] પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩]

☞ (અગરજો આદરાંનની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[૪] આદરાંન[૫] આદર[૬] ફરા.[૭]

બુજોરગ[૭] આતશ[૪] આદરાંનના[૫] આતશનો[૬] પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩]

☞ (અગરજો ઘેરમાં આતશની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ[૪] દાદગાહ[૫] આદર[૬] ફરા.[૭]

બુજોરગ[૭] આતશ[૪] દાદગાહના[૫] આતશનો[૬] પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩]

આદરાંન[૮] શાહ[૯] પીરોજગર,[૧૦] આદર ગુશસ્પ[૧૧] આદર ખોરદાદ,[૧૨] આદર બુરજીન મેહેર[૧૩] અવરે[૧૪] આદરાંન[૧૫] ઓ આતશાંન,[૧૬] કે પ દાદગાહ[૧૭] નેશાસ્ત એસ્તેદ;[૧૮] ગોરજે[૧૯] ખોરેહ[૨૦] અવજાયાદ[૨૧] મીનોકરકો,[૨૨] અમાવંદ[૨૩] પીરોજગર[૨૪] અમાવંદી[૨૫] પીરોજગરી.[૨૬] દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદુન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

ફતેહમંદ[૧૦] આદરાંન[૮] સાહેબ,[૯] આદર ગુશસ્પ,[૧૧] આદર ખોરદાદ,[૧૨] આદર બુરજીન મેહેર,[૧૩] (તથા) બીજા[૧૪] આદરાંન[૧૫] તથા આતશો[૧૬] જેઓને દાદગાહ (ઈઆને તેઓની લાએક જગા)માં[૧૭] તખ્તનશીન કીધા છે,[૧૮] (તે બધા આતશોનો) પ્રતાપ[૧] (તથા) ખોરેહ[૨] જીઆદે થાઓ![૩] મીનો *કરકો (નામના આતશ)નો[૨૨] પ્રતાપ[૧૯] (તથા) ખોરેહ[૨૦]

* એ આતશ વિશે એવું જણાવ્યામાં આવ્યુ છે કે, તે દાદાર હોરમજદની નજદીક હમેશાં રોશન છે.

જીઆદે થાઓ![૨૨] હિમ્મતવાન[૨૩] (તથા) ફતેહમંદ[૨૪] (આતશ) (મારી) હિમ્મત[૨૫] (તથા) ફતેહનેમાટે[૨૬] (મદદે) (પોંહોંચો).

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) **દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્નની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.**

નેમો ઉર્વૈઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. ☞ (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું) **નેમસે-તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ વોહૂ ૧.**

હાવન ગેહ.

☞ (એજ ગેહ બીજી હાવનના વખતમાં બી, ઈઆને આવાં મહીનાના હોરમજદ રોજથી તે વહિશ્તોઈશ્ત ગાથા સુધી ભણવી. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૧૩ મે આપેલી નોટ.)

(૧) ક્ષનઓથ્ર[૧] અહુરહે મજદાઓ.[૨] અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને[૩] મજદયસ્નો[૪] જરથુશ્ત્રિશ[૫] વીદએવો[૬] અહુર-ત્કએષો.[૭] હાવનેએ[૮] અષઓને[૯] અષહે[૧૦] રથ્વે,[૧૧] યસ્નાઇચ[૧૨] વહ્માઇચ[૧૩] ક્ષનઓથ્રાઇચ[૧૪] ફ્રસસ્તયએચ,[૧૫] સાવંઘહેએ[૧૬] વીસ્યાઇચ[૧૭] અષઓને[૧૮] અષહે[૧૯] રથ્વે,[૨૦] યસ્નાઇચ[૨૧] વહ્માઇચ[૨૨] ક્ષનઓથ્રાઇચ[૨૩] ફ્રસસ્તયએચ.[૨૪] (૨) મિથ્રહે[૨૫] વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ[૨૬] હજંઘ્રો-ગઓષહે,[૨૭] બએવરે-ચષ્મનો,[૨૮] અઓખ્તો-નામનો[૨૯] યજતહે,[૩૦] રામનો ખાસ્ત્રહે,[૩૧] ક્ષનઓથ્ર[૩૨] યસ્નાઇચ[૩૩] વહ્માઇચ[૩૪] ક્ષનઓથ્રાઇચ[૩૫] *ફ્રસસ્તયએચ,[૩૬] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૭] જઓતા[૩૮] ફ્રા મે[૩૯] મૂતે,[૪૦] અથા રતુશ અષાતચિત હચ[૪૧] ફ્રા અષવ[૪૨] વીદ્વાઓ[૪૩] મ્રઓતૂ.[૪૪]

(૧–૨) (દાદાર) હોરમજદની[૨] ખુશ્નુદી[૧] (થાઓ)! (હું) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,[૪] પેગમબર જરતોશ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,[૫] દેવ

***** આએ તેમજ દરેક ગેહની શરૂઆતમાં 'યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષનઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ,' એ બોલો એકથી વધારે વખત આવેલાછે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો અર્થ એકજ વખત લેવો પડેછે.

(ના તરીકા)થી દૂર રહેનાર,[૬] (અને) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે* એકરાર કરૂંછું.[૭] અશો[૯] (અને) ખાલેસીના[૧૦] વખત[૧૧] હાવન[૮] જેમાં †સાવંઘ્રહિ (ઈઆને નફો હાંસેલ કરવાનું અથવા ધંધા-રોજગાર)નું,[૧૬] અને વીસ્ય (ઈઆને મોહોલ્લાના વડા)નું કામ ચાલેછે તે[૧૭] વખતમાં,[૨૦] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૩૨] બોહોળાં ખેતરવાળા,[૨૧] હજાર કાનવાળા,[૨૭] દશ હજાર આંખવાળા[૨૮] (તથા) વખણાએલા નામવાળા[૨૬] મેહેર[૨૫] ઇજદની[૩૦] (તથા)રામ ખાસ્તરની[૩૧] ખુશ્નુદી મારફતે[૩૨] આરાધના કરવાને,[૩૩](તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૩૪] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૩૫] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૩૬] જોતી[૩૮] મારી આગળ[૩૯] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૭] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૦] (રાસ્પી) (જે) અશો[૪૨] (અને) વિદ્વાન[૪૩] (તે), 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૪૧]' (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૪]

(૩) ‡અહુરેમ મજ્દાંમ[૧] અષવનેમ[૨] અષહે[૩] રતૂમ[૪] યજમઇદે;[૫] જરથુશ્ત્રેમ[૬] અષવનેમ[૭] અષહે[૮] રતૂમ[૯] યજમઇદે;[૧૦] જરથુશ્ત્રહે[૧૧] અષઓનો[૧૨] ફ્રવષીમ[૧૩] યજમઇદે;[૧૪] અમેષે સ્પેન્તે[૧૫] અષઓનાંમ[૧૬] યજમઇદે.[૧૭] (૪) અષાઉનાંમ[૧૮] વંઘ્રહિહીશ[૧૯] સૂરાઓ[૨૦] સ્પેન્તાઓ[૨૧] ફ્રવષયો[૨૨] યજમઇદે,[૨૩] અસ્તવતો[૨૪] મનપ્યાચ[૨૫] અપનોતેમેમ[૨૬] રથ્વાંમ[૨૭] યજમઇદે,[૨૮] યએતુશ્તેમેમ[૨૯] યજતનાંમ[૩૦] હુંધહનુશ્તેમેમ[૩૧] અષહે[૩૨] રથ્વાંમ[૩૩] અઇવિનસાંસ્તેમેમ,[૩૪] જઘમૂશ્તેમાંમ[૩૫] અષઓનો[૩૬] અષહે[૩૭] રથ્વો[૩૮] રતુક્રિતીમ[૩૯] યજમઇદે.[૪૦]

(૩) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] હોરમજદને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૫] અશોઈના[૮] સરદાર[૯] અશો[૭] ¶જરતોશ્તને[૬] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૦] અશો[૧૨]

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૫ મા સફાની પેહેલી નોટ.

† દરેક ગેહના નામની સાથે આવતા બોલોને-જેમકે સાવંઘ્રહિ, વીસ્ય, ફ્રાદત્-ફશુ, ફ્રાદત્-વીર, બેરેજય, ન્માન્ય ઈત્યાદિ બોલોને-સાધારણ રીતે તે ગેહના હમકાર ઈઆને સાથે કાંમ કરનાર ફરેશ્તા ગણવામાં આવેછે.

‡ ઈહાંથી તે 'રતુક્રિતીમ્ યજમઇદે' સુધીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૭૧ મા હાના ૨-૩ જ ફકરામાં આવેછે.

¶ આએ ફકરા ઉપરથી અશો જરતોશ્તનો ચઢતો દરજ્જો જણાઈ આવેછે. વળી ઈજશ્નેના ૧૬ મા હામાં તો એ શરત પેગમબરને આએ દુનિયાંનો ઈજ્દ કરીને કહેલો છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ૦ ૨૦ કાંમાંજીનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૧૨ મો.

જરતોશ્તના[11] ફરોહરને[13] હમો વખાણીએ છિયે;[14] *અશો[11] અમશાસ્પંદોને[15] હમો વખાણીએ છિયે.[17] (૪) અશો (લોકો)નાં[18] ભલાં,[19] શૂરાં[20] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં[21] ફરોહરોને[22] હમો યજીએ છિયે;[23] હાડમદ (દુનિયાં) નાં[24] તથા મીનોઈ (દુનિયાં)ના[25] સરદારોમાંના[27] સઉથી ચઢતે દરજ્જેના (સરદાર) ને[28] હમો વખાણીએ છિયે.[26] ઈજદોમાંનો[30] ઘણોજ મદદ કરનાર[29] (તથા) અશોઈના[32] સરદારોમાંનો[33] ઘણોજ લાએક[31] (તથા) ઘણોજ પોંહોંચનાર[34] (તથા) અશોઈના[37] અશો[35] સરદારની[38] ઘણીજ મદદે પોંહોંચનારી[35] વખતસરની બંદગીને[39] હમો વખાણીએ છિયે.[40]

(૫) હાવનીમ્[1] અષવનેમ્[2] અષહે[3] રતૂમ્[4] યજમઇદે;[5] હુઉર્વતાતેમ્[6] અષવનેમ્[7] અષહે[8] રતૂમ્[9] યજમઇદે;[10] અમેરેતતાતેમ્[11] અષવનેમ્[12] અષહે[13] રતૂમ્[14] યજમઇદે;[15] આહુઇરીમ્[16] ફ્રશ્નેમ્[17] અષવનેમ્[18] અષહે[19] રતૂમ્[20] યજમઇદે,[21] આહૂરીમ્[22] ત્કએષેમ્[23] અષવનેમ્[24] અષહે[25] રતૂમ્[26] યજમઇદે,[27] યસ્નેમ્[28] સૂરેમ્[29] હુપ્તંઘ્હાઇતીમ્[30] અષવનેમ્[31] અષહે[32] રતૂમ્[33] યજમઇદે.[34]

(૫) અશોઈના[3] સરદાર[4] અશો[2] હાવનીને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અશોઈના[8] સરદાર[9] અશો[7] ખોરદાદને[6] હમો વખાણીએ છિયે;[10] અશોઈના[13] સરદાર[14] અશો[12] અમરદાદને[11] હમો વખાણીએ છિયે;[15] અશોઈના[19] સરદાર[20] પવિત્ર[18] હોરમજદી[16] સવાલને[17] હમો વખાણીએ †છિયે;[21] અશોઈના[25] સરદાર[26] પવિત્ર[24] હોરમજદી[22] તરીકા (અથવા દીન)ને[23] હમો વખાણીએ છિયે;[27] અશોઈના[32] સરદાર[33] એજમતી[29] (તથા) પવિત્ર[31] યરન[28] ‡હપ્તંગાઈતિને[30] હમો વખાણીએ છિયે.[34]

(૬) સાવંઘ્હએમ્[1] વીસીમચ[2] અષવનેમ્[3] અષહે[4] રતૂમ્[5] યજમઇદે,[6] અઇરયમનેમ્[7] ઇષીમ્[8] અષવનેમ્[9] અષહે[10] રતૂમ્[11] યજમઇદે,[12] અમવન્તેમ,[13] વેરેથ્રાજનેમ,[14] વિત્બએષંઘ્હેમ,[15] વીસ્પ[16] ત્બએષાઓ[17] તઉર્વયન્તેમ[18] વીસ્પ[19] ત્બએષાઓ[20]

---

* અસલ એબારતમા 'અશો' બોલ છઠ્ઠી બહુવચનમા છે. સ્પીગલે તથા દારમેસ્તેતેએ બી એજ પ્રમાણે અર્થ કીધોછે. અશો લોકોના અમશાસ્પંદોને, યાને અમશાસ્પંદો જેઓને અશો લોકો આરાધેછે (હારલે); અમશાસ્પંદો (જે) અશો લોકોની પાસબાની કરનારા (મિલ્સ).

† યાને દાદાર હોરમજદને પેગમબર અશો જરતોશ્ત સાથે જે સવાલ જવાબ થયા તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ યાને મ્હોટી હપ્તન યશ્ત જેમાં સાત અમશાસ્પંદોની બીના આવેલીછે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ મ્હોટી હપ્તન યશ્તના પેહેલા ફકરાની નોટ.

તિતરેન્તેમ;[૨૧] યો[૨૨] ઉપેમો,[૨૩] યો[૨૪] મધેમો,[૨૫] યો[૨૬] ફ્રતેમો,[૨૭] જઓઝીજુયે[૨૮] તરો[૨૯] માંથ્રેમ[૩૦] પન્ચ[૩૧] ગાથાઓ.[૩૨]

(૬) અશોઇના[૪] સરદાર[૫] અશો[૩] સાવઘ્હિ[૧] તથા વીસ્યને[૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૬] અશોઇના[૧૦] સરદાર[૧૧] અશો[૯] (તથા) પસંદ પડતી[૮] *અઇર્ય્યમન (નામની બંદગીને)ને[૭] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૨] (જે બંદગી) હિમ્મત આપનારી,[૧૩] ફતેહ આપનારી,[૧૪] દ્વેષને દૂર કરનારી[૧૫] (તથા) તમામ[૧૬] ખરાબીઓને[૧૭] તોડનાર,[૧૮] (તથા) તમામ[૧૯] ખરાબીઓને[૨૦] ટાળનાર[૨૧] (છે). જે[૨૨] (ઇઆને 'અઇર્ય્યમન' નામની બંદગી) મદદનેમાટે બોલાવવાસારૂ[૨૮] પાંચ[૩૧] ગાથાવાળા[૩૨] માંથ્ર[૩૦] (વાની)માં[૨૯] સઉથી પેહેલો,[૨૩] વચમાંનો[૨૫] (તથા) સઉથી છેડેનો[૨૭] (ભાગ) (છે); (ઇઆને 'અઇર્ય્યમન' નામની બંદગી પાંચ ગાથાવાળા માંથ્રવાનીમાં સઉથી સરસ છે).

(૭) મિથ્રેમચ[૧] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[૨] યજમઇદે;[૩] રામચ ખ્શાસ્ત્રેમ[૪] યજમઇદે;[૫] વીસ્યેહે[૬] રથ્વો[૭] યસ્નાઇચ[૮] વહ્માઇચ,[૯] વીસીમચ[૧૦] અષવનેમ[૧૧] અષહે[૧૨] રતૂમ[૧૩] યજમઇદે,[૧૪] (૮) મિથ્રેમ[૧૫] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ[૧૬] હજંઘ્રર-ગઓષેમ,[૧૭] બએવરે-ચશ્મનેમ,[૧૮] અઓખ્તો-નામનેમ[૧૯] યજતેમ[૨૦] યજમઇદે,[૨૧] રામ ખ્શાસ્ત્રેમ[૨૨] યજમઇદે.[૨૩]

(૭) ઓહોળાં ખેતરવાળા[૨] મેહેર ઇજદને[૧] હમો ઇજીએ છિયે;[૩] રામ ખ્શાસ્તરને[૪] હમો ઇજીએ છિયે.[૫] વીસ્ય[૬] (ઇઆને મોહોલ્લાને લગતા) સરદારની[૭] આરાધના કરવામાટે[૮] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે[૯] અશોઇના[૧૨] સરદાર[૧૩] અશો[૧૧] વીસ્યને[૧૦] હમો ઇજીએ છિયે.[૧૪]

(૮) ઓહોળાં ખેતરવાળો[૧૬] મેહેર ઇજદ[૧૫] (જે) હજાર કાનવાળો,[૧૭] દશ હજાર †આંખવાળો,[૧૮] (તથા) વખણાએલાં નામવાળો[૧૯] ઇજદ-(તે)ને[૨૦] હમો ઇજીએ છિયે,[૨૧] રામ ખ્શાસ્તરને[૨૨] હમો ઇજીએ છિયે.[૨૩]

(૯) ‡થ્વાંમ[૧] આતરેમ[૨] અહુરહે મજદાઓ[૩] પુથ્રેમ[૪]

* 'અઇર્ય્યમન' નામની બંદગી તે ઇજશ્નેનો 'આ અઇર્યેમા ઇશ્યો' નામનો ૫૪ મો હા સમજવો. જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્તના પાંચમા ફકરાની નોટ.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૦ મે આપેલી નોટ.

‡ ઇહાંથી તે છેક છેડે (તાસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે) સુધીનો ભાગ ઇજશ્નેના ૭૧ મા હાના ૨૩–૨૪ મા ફકરામાં આવેછે. શરૂઆતનો થ્વાંમ બોલ એમાં વધારે આવેલો છે.

અષવનેમ[૫] અષહે[૬] રતૂમ[૭] યજમઇદે;[૮] હુધ-જઓથ્રેમ[૯] હુધ-અઇવ્યાઓંઘહુનેમ[૧૦] ઇમત[૧૧] બરેસ્મ[૧૨] અષય[૧૩] ફ્રસ્તરે-તેમ,[૧૪] અષવનેમ[૧૫] અષહે[૧૬] રતૂમ[૧૭] યજમઇદે;[૧૮] અપાંમ[૧૯] નપારેમ[૨૦] યજમઇદે;[૨૧] નઇરીમ સંઘ્રહેમ[૨૨] યજમઇદે;[૨૩] તખ્મેમ[૨૪] દામોઇશ ઉપમનેમ[૨૫] યજતેમ[૨૬] યજમઇદે;[૨૭] ઇરિસ્તનાંમ[૨૮] ઉરૂવાંનો[૨૯] યજમઇદે,[૩૦] યાઓ[૩૧] અષઓનાંમ[૩૨] ફ્રવષયો.[૩૩]

(૯) અશોઈનો[૬] સરદાર[૭] તું[૧] હોરમજદની તરફનો[૩] (સઘળી ચીજોને) અશો[૫] પાક કરનાર[૪] આતશને[૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] આએ[૧૧] બરસમ[૧૨] (જે) જોર સાથની[૯] (તથા) અઇવ્યાઓનઘન સાથની[૧૦] (છે), (તથા) અશોઈથી[૧૩] પાંથરેલી[૧૪] (તથા) અશો[૧૫] (અને) અશોઈનો[૧૬] સરદાર (તે)ને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૮] પાણીઓના[૧૯] નાભને[૨૦] હમો વખાણીયે છિયે;[૨૧] *નેર્‍યોસંગ (નામના આતશ)ને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૩] જોરાવર[૨૪] †દામિ ઉપમન[૨૫] (નામના) ઈજદને[૨૬] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૭] અશો (લોકો)નાં[૩૨] ફરોહરોવાળાં[૩૩] જે[૩૧] ગુજરી ગએલાંઓનાં[૨૮] ‡રવાંનો (તેઓ) ને[૨૯] હમો યાદ ¶કરીએ છિયે.[૩૦]

(૧૦) રતૂમ[૧] બેરેજન્તેમ[૨] યજમઇદે[૩] યિમ[૪] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૫] યો[૬] અષહે[૭] અપનોતેમો,[૮] યો[૯] અષહે[૧૦] જધમૂરતેમો,[૧૧] વીસ્પ[૧૨] સ્રવાઓ[૧૩] જરથુશત્રિ[૧૪] યજમઇદે;[૧૫] વીસ્પચ[૧૬] હ્વરૂશ્ત[૧૭] ષ્યઓથ્ન[૧૮] યજમઇદે,[૧૯] વરૂશ્તચ[૨૦] વરેષ્યમ્નચ.[૨૧]

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.
યથા અહૂ વઇર્યો ૨

(૧૦) બુલંદ[૨] સરદાર[૧] જે[૪] હોરમજદ[૫] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે,[૩] જે[૬] (હોરમજદ) અશોઈમાં[૭] સઉથી ચડતો[૮] (તથા) જે[૯] અશોઈમાં[૧૦] ઘણોજ

---

* નેર્‍યોસંગના ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૭૮ મે આપેલી નોટ.

† ' દામિ ઉપમન 'નો અસલ અર્થ ' ડહાપણનો ચિતાર, ડહાપણની ઉપમા, ડહાપણની નીશાન ' થાએ છે. તે ઉપરથી એની ઉપરનો મવક્કોલ ફરેશ્તો.

‡ ફરોહર તથા રવાંનના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૨-૩૩ મે આપેલી નોટ.

¶ ગુજરી ગએલાઓના રવાંનો જે અશો લોકોનાં ફરોહરો તેઓને હમો યાદ કરીએ છિયે. (સ્પીગલ, હારલે તથા મિલ્સ). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો યાદ કરીએ છિયે (દારમેસ્તેતે).

મદદ કરનારો[11] (છે); (પેગમબર) જરતોશ્તના[14] તમામ[12] કલામોને[13] હમો વખાણીએ છિયે,[15] તથા તમામ[16] સારાં કીધેલાં[17] કાંમો[18] જે કરવામાં આવ્યાં છે[20] તથા હવે પછી કરવામાં આવશે[21] (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે.[19]

(૧૧) યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘ્રો-ગઓષહે બએવરે-ચશ્મનો, અઓખ્તો-નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્ત્રહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરેફેહ મોજદ.

રપિથ્વન ગેહ.

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો. રપિથ્વિનાઇ[8] અષઓને[9] અષહે[10] રથ્વે,[11] યસ્નાઇચ[12] વહ્માઇચ[13] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[14] ફ્રસસ્તયએચ.[15] ફ્રાદત્-ફ્ષુવે[16] જન્તુમાઇચ[17] અષઓને[18] અષહે[19] રથ્વે,[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તયએચ,[24] (૨) અષહે વહિશ્તહે[25] આથ્રસચ[26] અહુરહે મજ્દાઓ,[27] ક્ષ્નઓથ્ર[28] યસ્નાઇચ[29] વહ્માઇચ[30] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[31] ફ્રસસ્તયએચ,[32] યથા અહૂ વઇર્યો[33] જઓતા[34] ફ્રા મે[35] મ્રૂતે,[36] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[37] ફ્રા અષવ[38] વીધ્વાઓ[39] મ્રઓતૂ.[40]

(૧-૨) ખાલેસ[9] (અને) પવિત્રાઈના[10] વખત[12] રપિથ્વન[8] જે વખતે પશુઓને આરામ આપવાનું,[16] અને ગામને લગતા વડા અથવા હાકેમનું[17] (કાંમ ચાલે તે) વખતમાં,[20] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[28] અરદીબેહેશ્તની[25] તથા હોરમજદના[27] આતશની[26] આરાધના કરવાને,[29] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[30] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[31] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[32] જોતી[34] મારી આગળ[35] યથા અહૂ વઇર્યો[33] (નાં કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[36] (રાસ્પી) (જે) અશો[38] (તથા) વિદ્વાન[39] (તે), 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ,'[37] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[40]

(૩) અહુરેમ મજ્દાંમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ યજમઇદે.

(૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ્ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, અસ્તવતો મનપ્યાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે, યએતુશ્તેમેમ્ યજતનાંમ, હુંઘ્રહનુશ્તેમેમ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ, જઘ્મૂશ્તેમાંમ અષઓનો અષહે રથ્વો સ્તુક્રિતીમ્ *યજમઇદે.

(૫) રપિથ્વનેમ્[૧] અષવનેમ્[૨] અષહે[૩] રતૂમ્[૪] યજમઇદે.[૫] અહુનવઇતીમ્[૬] ગાથાંમ્[૭] અષઓનીમ્[૮] અષહે[૯] રતૂમ્[૧૦] યજમઇદે;[૧૧] ઉશ્તવઇતીમ્[૧૨] ગાથાંમ્[૧૩] અષઓનીમ્[૧૪] અષહે[૧૫] રતૂમ્[૧૬] યજમઇદે;[૧૭] સ્પેન્તા-મઇન્યૂમ્[૧૮] ગાથાંમ્[૧૯] અષઓનીમ્[૨૦] અષહે[૨૧] રતૂમ્[૨૨] યજમઇદે,[૨૩] વોહુ-ક્ષથ્રાંમ્[૨૪] ગાથાંમ્[૨૫] અષઓનીમ્[૨૬] અષહે[૨૭] રતૂમ્[૨૮] યજમઇદે;[૨૯] વહિશ્તોઇશ્તીમ[૩૦] ગાથાંમ્[૩૧] અષઓનીમ્[૩૨] અષહે[૩૩] રતૂમ્[૩૪] યજમઇદે.[૩૫]

(૫) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] રપિથ્વનને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] અશોઈના[૯] સરદાર[૧૦] અશો[૮] અહુનવદ[૬] ગાથાને[૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૧] અશોઈના[૧૫] સરદાર[૧૬] અશો[૧૪] ઊશ્તવદ[૧૨] ગાથાને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૭] અશોઈના[૨૧] સરદાર[૨૨] અશો[૨૦] સ્પેન્તોમદ[૧૮] ગાથાને[૧૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૩] અશોઈના[૨૭] સરદાર[૨૮] અશો[૨૬] વોહુક્ષથ્ર[૨૪] ગાથાને[૨૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] અશોઈના[૩૩] સરદાર[૩૪] અશો[૩૨] વહિશ્તોઇશ્ત[૩૦] ગાથાને[૩૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૫]

(૬) ફ્રાદત-ફ્શાઉમ્[૧] જન્તુમેમ્ચ[૨] અષવનેમ્[૩] અષહે[૪] રતૂમ્[૫] યજમઇદે;[૬] ફ્શૂષેમ્ચ[૭] માંથ્રેમ્[૮] યજમઇદે;[૯] અરશુખ્ધેમ્ચ[૧૦] વાચેમ્[૧૧] યજમઇદે;[૧૨] વચ[૧૩] અરશુખ્ધ[૧૪] યજમઇદે;[૧૫] વારેથ્રઘ્નીશ્[૧૬] દએવો-ધ્નીત[૧૭] યજમઇદે;[૧૮] અપસ્ચ[૧૯] જેમસ્ચ[૨૦] યજમઇદે[૨૧] ઉર્વરાઓસ્ચ,[૨૨] મઇન્યવચ[૨૩] યજત[૨૪] યજમઇદે,[૨૫] યોઇ[૨૬] વંઘ્રહજદાઓ[૨૭] અષવનો,[૨૮] અમેષેસ્ચ સ્પેન્તે[૨૯] અષઓનાંમ્[૩૦] યજમઇદે.[૩૧]

(૬) અશોઈના[૪] સરદાર[૫] અશો[૩] "ફ્રાદતફ્શુ"[૧] તથા "જન્તુમ"ને[૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૬] †ફ્શુષ[૭]-માંથ્ર[૮] (અથવા આબાદી આપનારા[૭] માંથ્રને[૮]) હમો વખાણીએ છિયે;[૯] સાચ્ચા બોલેલા[૧૦] વચનને[૧૧] હમો વખાણીએ

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૭-૮૮.

† ફશુષ-માથ્ર તે ઈજશ્નેના ૫૮ મા હાને સાધારણ રીતે કહેછે.

છિયે;[૧૨] સાચા બોલેલા[૧૪] વચનોને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૫] દેવને તોડ-નારા[૧૭] ફતેહમંદ (કલામો)ને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૮] પાણી[૧૯] તથા જમીન[૨૦] તથા ઓરવરોને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૧] ભીનો[૨૩] ઇજિદો[૨૪] જેઓ[૨૬] અશો[૨૮] તથા વધારે ભલી (ચીજો) આપનારા (તેઓ)ને[૨૭] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૨૫] *અશો[૩૦] અમશાસ્પંદોને[૨૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૧]

(૭) અષાઉનાંમ[૧] વંઘ્રઉહીશ[૨] સૂરાઓ[૩] સ્પેન્તાઓ[૪] ફ્રવષયો[૫] યજમઇદે.[૬] બરેશ્નૂશચ[૭] અષહે[૮] યત્[૯] વહિશ્તહે,[૧૦] મજિશ્ત[૧૧] માંથ્ર,[૧૨] મજિશ્ત[૧૩] વેરેજ્ય,[૧૪] મજિશ્ત[૧૫] ઉર્વઇથ્ય,[૧૬] મજિશ્ત[૧૭] હુઇથ્યા-વેરેજ્ય,[૧૮] મજિશ્ત[૧૯] વીન્દઇથ્ય[૨૦] દએનયાઓ[૨૧] માજદયસ્નોઇશ[૨૨] યજમઇદે.[૨૩]

(૭) અશો (લોકો)નાં[૧] ભલાં,[૨] એજમતી[૩] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારા[૪] ફરોહરોને[૫] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૬] અષ[૮] વહિશ્તની[૧૦] મુખ્ય બાબદો,[૭] (તથા) માજદયસ્ની[૨૨] દીનના[૨૧] સઉથી ચઢતા[૧૧] માંથ્ર,[૧૨] (જે) અસર કર-વામાં[૧૪] સઉથી ચઢતા,[૧૩] (કાંઇબી) કાંમ બજાવવામાં[૧૬] સઉથી ચઢતા,[૧૫] રાસ્ત કાંમ કરવામાં[૧૮] સઉથી ચઢતા,[૧૭] (તથા) (કાંઇબી મતલબ) સંપાદન કરવામાં[૨૦] સઉથી ચઢતા,[૧૯] (એવા જે માંથ્ર તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૩]

(૮) અવત્[૧] વ્યાખ્નેમ્ચ[૨] હુંજમનેમ્ચ[૩] યજમઇદે,[૪] યત્[૫] અસ્તિ[૬] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[૭] બરેશ્નવો[૮] અવંઘ્રહે[૯] અશ્નો[૧૦] ધિમતેમ[૧૧] જન્તુમહે[૧૨] રથ્વો[૧૩] યસ્નાઇચ[૧૪] વહ્માઇચ;[૧૫] જન્તુમે-મચ[૧૬] અષવનેમ[૧૭] અષહે[૧૮] રતૂમ[૧૯] યજમઇદે.[૨૦] (૯) અષેમ્ વહિ-શ્તેમ[૨૧] આતરેમ્ચ[૨૨] અહુરહે[૨૩] મજદાઓ[૨૪] પુથ્રેમ[૨૫] યજમઇદે.[૨૬]

(૮) જન્તુમ[૧૨] (ઇઆને કસબાને લગતા) સરદારની[૧૩] આરાધના કરવાનેમાટે[૧૪] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાને માટે,[૧૫] અમશાસ્પદોની[૭] આએ[૧] મિજલસ[૨] તથા અનજુમન,[૩] જે[૫] આએ[૬] આસ્માનની[૧૦] ઉંચાઇએ[૮] બનાવેલી[૧૧] છે[૬] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪] અશોઈનો[૧૮] સરદાર[૧૯] અશો[૧૭] જન્તુમને[૧૬] (ઇઆને કસબાના સરદારને) હમો વખાણીએ છિયે.[૨૦] (૯) અરદીબેહેશ્તને[૨૧] તથા હોરમજદની તરફના[૨૩-૨૪] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[૨૫] આતશને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૬]

---

* અસલ એબારતમાં એ બોલ ઇકી બહુવચનમાં છે. એ બાબે વધારે ખોલાસાને માટે જુઓ ૮૯ મા સફાની પેહેલી નોટ.

(૧૦) થ્વાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અઇબ્યાઓંઘ્રહુનેમ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ, અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; અપાંમ નપ્તારેમ યજમઇદે; નઇરીમ સંઘહેમ યજમઇદે; તખ્મેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમઇદે; ઇરિસ્તનાંમ ઉરૂવાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ *ફ્રવષયો. (૧૧) *રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે; વીસ્પચ હુવરૂશત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશતચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૨) યસ્નેમચ[1] વહ્મેમચ[2] અઓજસ્ચ[3] જવરેચ[4] આફ્રીનામિ,[5] અષહે વહિશ્તહે[6] આથ્રસ્ચ[7] અહુરહે મજદાઓ.[8] અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફ્રેહ્ મોજદ.

(૧૨) અરદીબેહેશ્તની[1] તથા હોરમજદના[8] આતશની[7] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી,[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછુ.[5]

ઉજીરન ગેહ.

(૧) ફ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો, ઉજયેઇરિનાઇ[8] અષઓને[9] અષહે[10] રથ્વે,[11] યસ્નાઇચ[12] વહ્માઇચ[13] ફ્નઓથ્રાઇચ[14] ફ્રસસ્તયએચ,[15] ફ્રાદત્-વીરાઇ[16] દખ્યુમાઇચ[17] અષઓને[18] અષહે[19] રથ્વે,[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ફ્નઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તયએચ,[24] (૨) બેરેજતો[25] અહુરહે[26] નફ્રેધ્રો[27] અપાંમ[28] અપસ્ચ[29] મજદધાતયાઓ,[30] ફ્નઓથ્ર[31] યસ્નાઇચ[32]

---

* ૧૦—૧૧ મા ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૯—૯૧.

વહ્માઇથ[૩૩] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૩૪] ફ્રસસ્તયએચ,[૩૫] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૬] જઓતા[૩૭] ફ્રા મે[૩૮] મ્રૂતે,[૩૯] અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ[૪૦] ફ્રા અષવ[૪૧] વીદ્વાઓ[૪૨] મ્રઓતૂ.[૪૩]

(૧–૨) પવિત્ર[૯] (અને) ખાલેસીના[૧૦] વખત[૧૧] ઉજીરન,[૮] કે જેમાં માણસોને કાંમથી પરવારી આરામ લેવાનુ[૧૬] અને શેહેરના વડા અથવા પાદશાહનું[૧૭] (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,[૧૧] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે,[૩૧] પાણીઓનો[૨૮] નામ[૨૭] (જે) બુલંદ[૨૫] સરદાર (તે) ની,[૨૬] તથા હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૩૦] પાણીની[૨૯] આરાધના કરવાને,[૩૨] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૩૩] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને[૩૪] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૩૫] જોતી[૩૭] મારી આગળ[૩૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૩૬] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૩૯] (રાસપી) (જે) અશો[૪૧] (તથા) વિદ્વાન[૪૨] (તે) અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ[૪૦] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૩]

(૩) અહુરેમ મજ્દાંમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ્ યજમઇદે.* **(૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્ઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; અસ્તવતો મનખ્યાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે; યએતુશ્તેમેમ્ યજતનાંમ્ હુંઘ્રહનુશ્તેમેમ્ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ્, જઘ્મૂશ્તેમાંમ્ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુક્રિતીમ્ યજમઇદે.***

(૫) ઉજયેઇરિનેમ્[૧] અષવનેમ્[૨] અષહે[૩] રતૂમ્[૪] યજમઇદે.[૫]

જઓતારેમ્[૬]	**અષવનેમ્[૭]**	**અષહે[૮]**	**રતૂમ્[૯]**	**યજમઇદે;[૧૦]**
હાવનાનેમ્[૧૧]	**અષવનેમ્[૧૨]**	**અષહે[૧૩]**	**રતૂમ્[૧૪]**	**યજમઇદે;[૧૫]**
આતરેવક્ષેમ્[૧૬]	**અષવનેમ્[૧૭]**	**અષહે[૧૮]**	**રતૂમ્[૧૯]**	**યજમઇદે;[૨૦]**
ફ્રબરેતારેમ્[૨૧]	**અષવનેમ્[૨૨]**	**અષહે[૨૩]**	**રતૂમ્[૨૪]**	**યજમઇદે;[૨૫]**
આબેરેતેમ્[૨૬]	**અષવનેમ્[૨૭]**	**અષહે[૨૮]**	**રતૂમ્[૨૯]**	**યજમઇદે,[૩૦]**
આસ્નતારેમ્[૩૧]	**અષવનેમ્[૩૨]**	**અષહે[૩૩]**	**રતૂમ્[૩૪]**	**યજમઇદે;[૩૫]**
રથ્વિશ્કરેમ્[૩૬]	**અષવનેમ્[૩૭]**	**અષહે[૩૮]**	**રતૂમ્[૩૯]**	**યજમઇદે;[૪૦]**
સ્રઓષાવરેજેમ્[૪૧]	**અષવનેમ્[૪૨]**	**અષહે[૪૩]**	**રતૂમ્[૪૪]**	**યજમઇદે.[૪૫]**

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૭–૮૮.

(૫) અશોઈનાં[3] સરદાર[4] અશો[2] ઉજીરનને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અશોઈનાં[8] સરદાર[9] અશો[7] જોતીને[6] હમો વખાણીએ છિયે;[10] અશોઈનાં[13] સરદાર[14] અશો[12] હાવનાનને[11] હમો વખાણીએ છિયે;[15] અશોઈનાં[18] સરદાર[19] અશો[17] આતરવક્ષિને[16] હમો વખાણીએ છિયે;[20] અશોઈનાં[23] સરદાર[24] અશો[22] ફ્રબરેતરને[21] હમો વખાણીએ છિયે,[25] અશોઈનાં[28] સરદાર[29] અશો[27] આબેરેતને[26] હમો વખાણીએ છિયે;[30] અશોઈનાં[33] સરદાર[34] અશો[32] આસ્નાતરને[31] હમો વખાણીએ છિયે;[35] અશોઈનાં[38] સરદાર[39] અશો[37] રથ્વિશ્કરને[36] હમો વખાણીએ છિયે;[40] અશોઈનાં[43] સરદાર[44] અશો[42] સ્રઓષાવરેજને[41] હમો વખાણીએ છિયે.[45]

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરામાં મોબેદી કરનારા હેરબદના જુદા જુદા પંથોને માનસાથે યાદ કીધાછે. વળી એ નામો ઉપરથી દરેક પથવાળા મોબેદનું શું કાંમ હોએછે, તે વિશે કાંઈક ઇશારો મળી આવેછેઃ-જઓતા ઈઆને જોતી અથવા મુખ્ય ક્રિયા કરનાર; હાવનાન ઈઆને હોમને લગતી ક્રિયા કરનાર; આતરવક્ષ ઈઆને આતરવક્ષિ, જેનું કાંમ આતશને રોશન રાખવાનું હોએછે; ફ્રબરેતર ઈઆને ક્રિયાના આલાતો તથા તેને લગતી બીજી ચીજો લઇ જનાર-લાવનાર; આબેરેત (=આપ્+બેરેતર્) ઇઆને નાહ'ન નહવારવાનેમાટે અથવા ક્રિયાનાં કાંમોને માટે ચોખું પાણી લાવનાર-લઈ જનાર; આસ્નાતર ઈઆને નાહાંન નહવારનાર તથા ક્રિયાના આલાતોને ધોઈને પાક કરનાર; રથ્વિશ્કર ઈઆને ક્રિયાના તમામ આલાતો તથા ચીજોને તેઓની ઘટતી જગાએ ગોઠવનર, રાસ્પી; સ્રઓષાવરેજ ઇઆને દોષ શ્રવન ગુરૂ અથવા તાબેદારી અમલમાં લાવનાર *અધિકારી.)

(૬) ક્રાદત-વીરેમ[1] દખ્યુમેમચ[2] અષવનેમ[3] અષહે[4] રતૂમ[5] યજમઇદે;[6] સ્લેઉશ્ચ[7] માઓંઘહેમચ[8] હુવરેચ[9] રઓચાઓ[10] યજમઇદે;[11] અનઘ્ર[12] રઓચાઓ[13] યજમઇદે;[14] અક્રસંઘહાંમચ[15] ખાથ્રેમ[16] યજમઇદે;[17] યા[18] નર્શ[19] સાદ્રા[20] દ્રેગવતો.[21] (૭) હુઇથ્યાવરેજેમ[22] અષવનેમ[23] અષહે[24] રતૂમ[25] યજમઇદે;[26] અપરેમચ[27] હ્કએષેમ[28] યજમઇદે;[29] હુઇથ્યાવરેજેમ[30] અષવનેમ[31] અષઓનો[32] સ્તીમ[33] યજમઇદે[34] પઇતિ અગ્નિ[35] પઇતિ

---

* સ્રઓષાવરેજ=દોષ શ્રવન ગુરૂ, એટલે ધર્મ ગુરૂ જેની આગળ કોઈ શખ્સ પોતાથી થએલા ગુનાહનો એકરાર કરીને તેની તોજશ કરે. ક્રિયા થતી હોએ તે વખતે દેવ દરૂજોને દૂર કરવાસારૂ હાથમાં હથિયાર રાખનાર (પ્રોફેસર હારલે).

ક્ષફ્ને,[૩૬] યસો-એરેતાઝ્યો[૩૭] જઓથ્રાઝ્યો,[૩૮] દખ્યુમહે[૩૯] રથ્વો[૪૦] યસ્નાઇચ[૪૧] વહ્માઇચ;[૪૨] દખ્યુમેમચ[૪૩] અષવનેમ[૪૪] અષહે[૪૫] રતૂમ[૪૬] યજમઇદે.[૪૭] (૮) બેરેજન્તેમ[૪૮] અહુરેમ[૪૯] ક્ષથ્રીમ[૫૦] ક્ષએતેમ,[૫૧] અપાંમ[૫૨] નપાતેમ[૫૩] અઉર્વત્ અસ્પેમ[૫૪] યજમઇદે;[૫૫] અપેમચ[૫૬] મજદધાતાંમ[૫૭] અષઓનીમ[૫૮] યજમઇદે.[૫૯]

(૬) અશોઈના[૪] સરદાર[૫] અશો[૩] "ફ્રાદત્-વીર"[૧] તથા "દખ્યુમ" ને[૨] હમો વખાણીએ છિએ;[૬] સેતારા[૭] તથા માહતાબ[૮] તથા ખોરશેદ[૯] તથા રોશનીઓને[૧૦] હમો વખાણીએ છિએ;[૧૧] હદ્ વગરની[૧૨] રોશનીઓને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] શિખામણોના[૧૫] *ચળકાટને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૭] કે જે[૧૮] પાપી[૧૧] માણસનું[૧૯] (ગોયા) †સંકટ[૨૦] (છે). (૭) અશોઈના[૨૪] સરદાર[૨૫] (જે) અશો[૨૩] (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ કરનાર[૨૨] (તેને) હમો વખાણીયે છિયે;[૨૬] પાછળી[૨૭] ‡દીનને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૯] અશો[૩૧] (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ કરનારને,[૩૦] (તથા) અશો (હોરમજદ)ની[૩૨] પેદાએશને[૩૩] હમો વખાણીએ છિએ.[૩૪] દેશના[૩૯] સરદારની[૪૦] આરાધના કરવાનેમાટે[૪૧] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાંવાનેમાટે[૪૨] ઇજિશ્નેનેમાટે લઈ ગએલી[૩૭] ભેટોથી[૩૮] રાત[૩૬] દાહાડો[૩૫] અશોઈનો[૪૫] સરદાર[૪૬] (જે) અશો[૪૪] દેશને લગતો (વડો તે)ને[૪૩] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૭] (૮) તેજ ઘોડાની ચાલનો[૫૪] પાણીનો[૫૨] ¶નાભ,[૫૩] (જે) પાદશાહી કરનાર,[૫૦] નુરમંદ[૫૧] (તથા) બુલંદ[૪૮] ધણી-(તે)ને[૪૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૫] હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૫૭] સ્વચ્છ[૫૮] પાણીને[૫૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૯]

(૯) થ્વાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અઇવ્યાઓંઘ્નહનેમ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ, અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; અપાંમ નપારેમ યજમઇદે; નઇરીમ સંઘ્નહેમ યજ-

---

* ઈશ્વર સ્તુતિનાં ગાયનોના ઝળકાટને (પ્રોફેસર હારલે). અફ્સંઘ્નહા= સંસ્કૃત **प्रशसा, प्रशस्ति**=વખાણ, સ્તુતિ.

† સારી શીખામણ દુષ્ટ માણસને દુ:ખ, બલકે જેહેર જેવું લાગેછે. જુઓ વીસ્પરદનો ૧૮ મો કરદો, ૨ જો ફકરો; ઇજશ્નેનો ૪૫ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ એની મતલબ અશો જરતોશ્તની આગમચ થઈ ગએલા પોસ્રોદકેશોની દીનની મુકાબેલ હોરમજદી જરતોશ્તી દીનને લાગુ પાડવાની હોએ.

¶ સાધારણ રીતે એને ઇજદ ગણવામાં આવ્યોછે, અને તે પાણીનાં વાદળાં વીજળી તથા વરસાદ સાથે સંબંધ રાખેછે. અને મળતો સંસ્કૃતમાં **अपाम् नपात्** છે,

મઇદે; તખ્મેમ હામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમઇદે; ઇરિસ્તનાંમ ઉરૂવાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ ફ્રવષયો. (૧૦) રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રહિ યજમઇદે; વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.*

યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૧) યસ્નેમચ[1] વહ્મેમચ[2] અઓજસચ[3] જવરેચ[4] આફ્રીનામિ,[5] બેરેજતો[6] અહુરહે[7] નફેધ્રો[8] અપાંમ[9] અપસચ[10] મજદધાતયાઓ.[11] અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંધ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેર્ફેહ મોજદ.

(૧૧) પાણીઓનો[9] નાભ[8] (જે) બુલંદ[6] સરદાર (તે)ની[7] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલાં[11] પાણીની[10] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછું.[5]

અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ.

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો, અઇવિસ્રૂથ્રેમાઇ[8] અઇબિગયાઇ[9] અષઓને[10] અષહે[11] રથ્વે,[12] યસ્નાઇચ[13] વહ્માઇચ[14] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[15] ફ્રસસ્તયએચ,[16] ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઇતેએ[17] જરથુશ્ત્રોતેમાઇચ[18] અષઓને[19] અષહે[20] રથ્વે,[21] યસ્નાઇચ[22] વહ્માઇચ[23] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[24] ફ્રસસ્તયએચ.[25] (૨) અષાઉનાંમ[26] ફ્રવષિનાંમ[27] ઘેનાંનાંમચ[28] વીરો-વાંથ્વનાંમ,[29] યાઇર્યયાઓસચ[30] હુષિતોઇશ,[31] અમહેચ[32] હુતાશ્તહે[33] હુરઓધહે,[34] વેરેથ્રઘ્નહેચ[35] અહુરધાતહે,[36] વનઇનત્યાઓસચ ઉપરતાતો,[37] ક્ષ્નઓથ્ર[38] યસ્નાઇચ[39] વહ્માઇચ[40] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[41] ફ્રસસ્તયએચ,[42] યથા અહૂ વઇર્યો[43] જઓતા[44] ફ્રા મે[45] મ્રૂતે,[46] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[47] ફ્રા અષવ[48] વીધ્વાઓ[49] મ્રઓતૂ.[50]

---

* ૯—૧૦ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૮—૯૧.

(૧–૨) જીંદગી ઉપર પાસબાની રાખનાર[9] અશો[10] (અને) ખાલેસીના[11] વખત[12] અઇવિસ્રૂથ્રેમ,[8] જે વખતે તમામ જીવ જંતુઓને ફરાખી–આરામ આપવાનું[17] તથા વડા ધર્મગુરૂના અધિકારને લગતું[18] (કામ ચાલેછે, તે) વખતમાં,[12] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે,[38] અશો (લોકો) નાં[25] તથા પેહેલવાનોનાં ટોળાંવાળી[26] ઓરતોનાં[28] ફરોહરોની,[27] તથા ફસલના[30] વખતસરના આવવાની[31] તથા સારી બનાવેલી[33] અને ખુબસુરત[34] અમ (નામના ફરેશતા)ની,[32] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[36] બેહેરાંમ ઈજદની,[35] તથા વનન્તી ઉપરતાતની[37] (ઈઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશતાની)-(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[39] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[40] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને[41] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[42] જોતી[44] મારી આગળ[45] યથા અહૂ વઇર્યો[43] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[46] (રાસ્પી) (જે) અશો[48] (તથા) વિદ્વાન[49] (તે), 'અથા રતુશ્ અષાતચિત્ હચ'[47] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[50]

(૩) અહુરેમ્ મઝ્દાંમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે, જરથુશ્ત્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ્ યજમઇદે. (૪) અષાઉનાંમ્ વંઘ્વીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, અસ્ત્વતો મનય્હાચ અપનોતેમેમ્ રથ્વાંમ્ યજમઇદે, યએતુશ્તેમેમ્ યજતનાંમ્, હુંઘ્રહતુશ્તેમેમ્ અષહે રથ્વાંમ્ અઇવિનસાંસ્તેમેમ્, જઘ્મૂશ્તેમાંમ્ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુફ્રિતીમ્ યજમઇદે.*

(૫) અઇવિસ્રૂથ્રેમેમ્[1] અષવનેમ્[3] અષહે[4] રતૂમ્[5] યજમઇદે;[6] અઇબિગાઇમ્[2] અષવનેમ્[3] અષહે[4] રતૂમ્[5] યજમઇદે;[6] રથ્વાંમ્[7] આતરેમ્[8] અહુરહે મઝ્દાઓ[9] પુથ્રેમ્[10] અષવનેમ્[11] અષહે[12] રતૂમ્[13] યજમઇદે;[14] અસ્મન[15] હાવન[16] અષહે[17] રતવો[18] યજમઇદે;[19] અયંઘ્રહએન[20] હાવન[21] અષહે[22] રતવો[23] યજમઇદે[24] હધ-જઓથ્રેમ્[25] હધ-અઇવ્યાઓંઘ્રહનેમ્[26] ઇમત્[27] બરેસ્મ,[28] અષય[29] ફ્રસ્તરેતેમ્[30] અષવનેમ્[31] અષહે[32] રતૂમ્[33] યજમઇદે;[34] આપ[36] ઉર્વઇરે[35] યજમઇદે;[31] અઓઉર્વતાંમ્[37] ઉરૂને[38] અષવનેમ્[39] અષહે[40] રતૂમ્[41] યજમઇદે.[42]

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭–૮૮.

(૫) અશોઈના[૪] સરદાર[૫] અશો[૩] અષવિસ્ત્રૂથ્રેમને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૬] અશોઈના[૪] સરદાર[૫] (તથા) જીંદગી ઉપર પાસબાની રાખનાર[૨] અશો[૩] (અષવિસ્ત્રૂથ્રેમને) હમો વખાણીએ છિયે;[૬] અશોઈના[૧૧] સરદાર[૧૩] હોરમજદની તરફના[૯] (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર[૧૦] અશો[૧૧] આતશ તુંને[૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] પત્થરની[૧૫] હાવનીમ[૧૬] (જે) અશોઈની[૧૭] ઉપયોગી *ચીજો[૧૮] (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;[૧૯] લોહોડાંની[૨૦] હાવનીમ[૨૧] (જે) અશોઈની[૨૨] ઉપયોગી ચીજો[૨૩] (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;[૨૪] જોર સાથની[૨૫] (તથા) અષ્ઞ્ઞાઓનઘન્ સાથની[૨૬] (તથા) અશોઈથી[૨૯] પાંથરેલી[૩૦] આએ[૨૭] બરસમ,[૨૮] (જે) અશો[૩૧] (તથા) અશોઈની[૩૨] ઉપયોગી ચીજો[૩૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૩૪] પાણી[૩૫] તથા ઓરવરને[૩૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૬] રવાનનેમાટેની[૩૮] †પૂર્ણતા[૩૭] (જે) અશો[૩૯] (તથા) અશોઈનો[૪૦] સરદાર[૪૧] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૪૨]

(૬) ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ્-હુજ્યાઇતીમ્[૧] અષવનેમ્[૨] અષહે[૩] રતૂમ્[૪] યજમઈદે;[૫] જરથુશ્ત્રેમ્[૬] અષવનેમ્[૭] અષહે[૮] રતૂમ્[૯] યજમઈદે;[૧૦] માંથ્રેમ્[૧૧] સ્પેન્તેમ્[૧૨] અષવનેમ્[૧૩] અષહે[૧૪] રતૂમ્[૧૫] યજમઈદે;[૧૬] ગેઉશ્[૧૭] ઉર્વાનેમ્[૧૮] અષવનેમ્[૧૯] અષહે[૨૦] રતૂમ્[૨૧] યજમઈદે;[૨૨] જરથુશ્ત્રોતેમેમચ[૨૩] અષવનેમ્[૨૪] અષહે[૨૫] રતૂમ્[૨૬] યજમઈદે;[૨૭] જરથુશ્ત્રેમ્[૨૮] અષવનેમ્[૨૯] અષહે[૩૦] રતૂમ્[૩૧] યજમઈદે.[૩૨]

(૬) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] " ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ્-હુજ્યાઇતિ " ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] અશોઈના[૮] સરદાર[૯] અશો[૭] જરતોશ્તને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૦] અશોઈના[૧૪] સરદાર[૧૫] અશો[૧૩] વૃદ્ધિ કરનાર[૧૨] માંથ્રને[૧૧] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૧૬] અશોઈના[૨૦] સરદાર[૨૧] ખલકતના[૧૭] અશો[૧૯] જોહરને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૨] અશોઈના[૨૫] સરદાર[૨૬] અશો[૨૪] દસ્તુરાંન ‡દસ્તુરને[૨૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૭] અશોઈના[૩૦] સરદાર[૩૧] અશો[૨૯] જરતોશ્તને[૨૮] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨]

---

* 'રતુ' બોલ જ્યારે કોઈ નિર્જીવ વસ્તુને લાગે ત્યારે, તેનો અર્થ " ઉપયોગી –કાંમમા આવે તેવી અથવા લાએક ચીજ " એ પ્રમાણે બી લેવાઇ શકાએ. વળી એનો સાધારણ અર્થ 'સરદાર, વખત, ઋતુ' થાએછે.

† ચુસ્તિ. મેહેરબાની, કૃપા, સારી ઇચ્છા (હારલે); પવિત્ર કોલ (મિલ્સ).

‡ જરથુશ્ત્રોતેમ ઈઆને જરતોશ્તનાં ફરમાનો પ્રમાણે ઘણોજ ચાલનાર.

(૭) આથ્રવનેમ[1] અષવનેમ[2] અષહે[3] રતૂમ[4] યજમઇદે;[5] રથએશ્તારેમ[6] અષવનેમ[7] અષહે[8] રતૂમ[9] યજમઇદે,[10] વાસ્ત્રીમ[11] ફ્શુયન્તેમ[12] અષવનેમ[13] અષહે[14] રતૂમ[15] યજમઇદે;[16] ન્માનહે[17] ન્માનો-પઇતીમ[18] અષવનેમ[19] અષહે[20] રતૂમ[21] યજમઇદે;[22] વીસો[23] વીસ-પઇતીમ[24] અષવનેમ[25] અષહે[26] રતૂમ[27] યજમઇદે,[28] જન્તેઉશ[29] જન્તુ-પઇતીમ[30] અષવનેમ[31] અષહે[32] રતૂમ[33] યજમઇદે;[34] દંઘ્હેઉશ[35] દંઘ્હુ-પઇતીમ[36] અષવનેમ[37] અષહે[38] રતૂમ[39] યજમઇદે.[40]

(૭) અશોઇના[3] સરદાર[4] અશો[2] આથ્રવન (ઇઆને દસ્તુર–મોબેદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અશોઈના[8] સરદાર[9] અશો[7] રથેશ્તાર (ઇઆને પાદશાહ–પેહેલવાન)ને[6] હમો વખાણીએ છિયે;[10] અશોઇના[14] સરદાર[15] અશો[13] વૃદ્ધિ કરનાર[12] ખેડુતને[11] હમો વખાણીએ છિયે;[16] અશોઇના[20] સરદાર[21] અશો[19] ઘેરના[17] ઘરધણીને[18] હમો વખાણીએ છિયે;[22] અશોઇના[26] સરદાર[27] અશો[25] મોહોલ્લાના[23] *ધણીને[24] હમો વખાણીએ છિયે;[28] અશોઇના[32] સરદાર[33] અશો[31] કસબાના[29] *ધણીને[30] હમો વખાણીએ છિયે,[34] અશોઈના[38] સરદાર[39] અશો[37] દેશના[35] *ધણીને[36] હમો વખાણીએ છિયે.[40]

(૮) ય્વાનેમ[1] હુમનંઘ્હેમ[2] હુવચંઘ્હેમ[3] હુશ્યઓથ્નેમ[4] હુદએનેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે;[9] ય્વાનેમ[10] ઉખ્ધો-વચંઘ્હેમ[11] અષવનેમ[12] અષહે[13] રતૂમ[14] યજમઇદે;[15] ખ્એત્વદથેમ[16] અષવનેમ[17] અષહે[18] રતૂમ[19] યજમઇદે;[20] દંઘ્હુ-ઉર્વએસેમ[21] અષવનેમ[22] અષહે[23] રતૂમ[24] યજમઇદે;[25] હુમાઇમ[26] પઇરિજથ્નેમ[27] અષવનેમ[28] અષહે[29] રતૂમ[30] યજમઇદે;[31] ન્માનહે[32] ન્માનો-પથ્નીમ[33] અષવનેમ[34] અષહે[35] રતૂમ[36] યજમઇદે.[37]

(૮) નેક વિચારવાળો,[2] નેક સખુન બોલનાર,[3] નેક કાંમ કરનાર[4] તથા સારી દીનવાળો[5] અશો[6] જવાન માણસ,[1] (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[9] બંદગી કરનાર[11] જવાન માણસ[10] (જે) અશો[12] (તથા) અશોઈનો[13] સરદાર[14] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[15]

* 'વીસપઇતીમ'નો અસલ અર્થ મોહોલ્લાના ધણીને; 'જન્તુપઇતીમ'નો અસલ અર્થ કસબાના ધણીને; 'દંઘ્હુ-પઇતીમ'નો અસલ અર્થ દેશના ધણીને.

અશોઈના[૧૮] સરદાર[૧૯] અશો[૧૭] દેશહિતકારી પુરૂષને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૦] અશોઈના[૨૩] સરદાર[૨૪] મુલુકથી *આવેલા[૨૧] અશો (માણસને)ને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૫] અશોઈના[૨૯] સરદાર[૩૦] સારાં ડહાપણવાળા[૨૬] બાહાર† ફરનાર[૨૭] અશો (માણસ)ને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૧] ઘેરની[૩૨] ઘરધણિઆણી[૩૩] (જે) અશો[૩૪] (તથા) અશોઈનો[૩૫] સરદાર[૩૬] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩૭]

(૯) નાઇરિકાંમચ[૧] અષઓનીમ[૨] યજમઇદે,[૩] ફ્રાયો-હુમતાંમ,[૪] ફ્રાયો-હૂખ્તાંમ,[૫] ફ્રાયો-હ્વરૂશ્તાંમ,[૬] હુશ-હાંમ-સાસ્તાંમ,[૭] રતુક્ષથ્રાંમ,[૮] અષઓનીમ,[૯] યાંમ[૧૦] આર્મઇતીમ સ્પેન્તાંમ,[૧૧] યાઓસચ[૧૨] તે[૧૩] ઘેનાઓ,[૧૪] અહુર મઝ્દ.[૧૫] નરેમચ[૧૬] અષવનેમ[૧૭] યજમઇદે,[૧૮] ફ્રાયો-હુમતેમ,[૧૯] ફ્રાયો-હૂખ્તેમ[૨૦] ફ્રાયો-હ્વરૂશ્તેમ[૨૧] વિસ્તો-ફ્રઓરેઇતીમ,[૨૨] એવિસ્તો-કયધેમ,[૨૩] યેંઘ્રહે[૨૪] શ્યઓથ્નાઇશ[૨૫] ગએથાઓ[૨૬] અષ[૨૭] ફ્રાદેન્તે,[૨૮] જરથુશ્ત્રોતેમહે[૨૯] રથ્વો[૩૦] યસ્નાઇચ[૩૧] વહ્માઇચ[૩૨] જરથુશ્ત્રોતેમેમચ[૩૩] અષવનેમ[૩૪] અષહે[૩૫] રતૂમ[૩૬] યજમઇદે.[૩૭] (૧૦) અષાઉનાંમ[૩૮] વંઘ્રઉહીશ[૩૯] સૂરાઓ[૪૦] સ્પેન્તાઓ[૪૧] ફ્રવષયો[૪૨] યજમઇદે;[૪૩] ઘેનાઓસચ[૪૪] વીરોવાંથ્વાઓ[૪૫] યજમઇદે[૪૬] યાઇર્યાંમચ[૪૭] હુષિતીમ[૪૮] યજમઇદે;[૪૯] અમેમચ[૫૦] હુતશ્તેમ[૫૧] હુરઓધેમ[૫૨] યજમઇદે;[૫૩] વેરેથ્રઘ્નેમચ[૫૪] અહુરધાતેમ[૫૫] યજમઇદે;[૫૬] વનઇન્તીમચ ઉપરતાતેમ[૫૭] યજમઇદે.[૫૮]

(૯) અશો[૨] નારી[૧] (જે) વધારે નેક મનશ્નીવાળી,[૪] વધારે નેક ગવશ્નીવાળી,[૫] વધારે નેક કુનશ્નીવાળી[૬] પુરતી રીતે (તથા) સારી રીતે શિખેલી,[૭] પોતાના ખાવંદને તાબેદાર[૮] (તથા) સાચ્ચુ બોલનારી,[૯] (તથા) જે[૧૦] (નારી) સપંદારમદ (અમશાસ્પદ)ના જેવી,[૧૧] તથા, અએ હોરમજદ![૧૫] તારા[૧૩] જે[૧૨] (બીજા) નારી-શિકલના ‡ફરેશ્તાના જેવી,[૧૪] (એ બધી સિફ્ત ધરાવનારી નારીને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩] અશો[૧૭] નર[૧૬] (જે) વધારે નેક મનશ્નીવાળો,[૧૯] વધારે નેક ગવશ્નીવાળો,[૨૦] વધારે નેક કુનશ્નીવાળો,[૨૧]

---

* દેશમાં મુસાફરી કરનાર (સ્પીગલ, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

† એની મતલબ બાહાર ગામોમાં માજદયસ્ની જરતોશ્તી દીનનો ફેલાવો કરનાર તથા એ ભલી દીનનાં ફરમાનો બાબે વાએઝ કરનાર દીસેછે.

‡ જરતોશ્તી દીનમાં નર તથા નારી એ પ્રમાણે બે જાતના ફરેશ્તા છે. નારી ફરેશ્તાઓમાં સપંદારમદ, આવાં. દીન, અશિશવંઘ તથા આસ્તાદ છે.

ધર્મ સમજનારો[૨૨] (અથવા દીન ઉપર એતેકાદ રાખનાર[૨૨]) (તથા) ગુનાહ નહી જાણનારો[૨૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૧૮] જેનાં[૨૪] કાંમોથી કરીને[૨૫] સઉથી વડા ધર્મગુરૂની[૨૯] આરાધના કરવાનેમાટે,[૩૧] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[૩૨] જેહાંન[૨૬] અશોઇથી[૨૭] આબાદ થાએછે.[૨૮] અશોઇના[૩૫] સરદાર[૩૬] અશો[૩૪] દસ્તુરાંન દસ્તુરને[૩૩] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૭] (૧૦) અશો (લોકો)નાં[૩૮] ભલા[૩૯] શૂરાં[૪૦] (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં[૪૧] ફરોહરોને[૪૨] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૩] તથા પેહેલવાનોના ટોળાંવાળી[૪૫] ઓરતોને[૪૪] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૬] તથા ફસલના[૪૭] વખતસરના આવવાને[૪૮] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૯] તથા સારી બનાવેલી[૫૧] અને ખુબસુરત[૫૨] અમ (ઈઆને હિમ્મત આપનારા ફરેશતા) ને[૫૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૩] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] બેહેરાંમ ઇજદને[૫૪] હમો વખાણીએ છિયે,[૫૬] તથા વનન્તી ઉપરતાતને[૫૭] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૮]

(૧૧) થ્વાંમ્ આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે, હધ-જઓથ્રેમ હધ-અઇવ્યાઓંધ્રહનેમ્ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ્, અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; અપાંમ્ નપારેમ યજમઇદે; નઇરીમ્ સંઘ્રહેમ્ યજમઇદે; તખ્મેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ્ યજમઇદે, ઇરિસ્તનાંમ્ ઉરૂવાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો. (૧૨) રતૂમ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે યિમ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્રિ યજમઇદે; વીસ્પચ હ્વર્શ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે વરૂશ્તચ વરેશ્યમ્નચ.*

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૧૩) યસ્નેમચ[૧] વહ્મેમચ[૨] અઓજસચ[૩] જવરેચ[૪] આફ્રીનામિ,[૫] અષાઉનાંમ[૬] ફ્રવષિનાંમ[૭] ઘેનાંનાંમચ[૮] વીરો-વાંથ્વનાંમ,[૯] યાઇર્યાઓસચ[૧૦] હુષિતોઇશ,[૧૧] અમહેચ[૧૨] હુતાશ્તહે[૧૩] હુરઓધહે,[૧૪] વેરેથ્રઘ્નહેચ[૧૫] અહુરધાતહે,[૧૬] વન-

* ૧૧-૧૨ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૮-૯૧.

ઇનત્યાઓસચ ઉપરતાતો.[૧૭] અષેમ વોહુ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરેફેહુ મોજદ.

(૧૩) અશો (લોકો) ના[૬] તથા પેહેલવાનોનાં ટોળાંવાળી[૯] ઓરતોનાં[૮] ફરોહરોની,[૭] તથા ફસલના[૧૦] વખતસરના આવવાની,[૧૧] તથા સારા બનાવેલા[૧૩] અને ખુબસુરત[૧૪] અમ (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તા)ની[૧૨] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૬] બેહેરાંમ ઇજદની[૧૫] તથા વનન્તી ઉપરતાતની[૧૭]—(એ બધાઓની) આરાધના,[૧] કીર્તિ,[૨] ચાલાકી[૩] તથા કૌવતને[૪] હું વખાણુંછું.[૫]

ઉશહેન ગેહ.

(૧) ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો. ઉષહિનાઇ[૮] અષઓને[૯] અષહે[૧૦] રથ્વે,[૧૧] યસ્નાઇચ[૧૨] વહ્માઇચ[૧૩] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૧૪] ફ્રસસ્તયએચ,[૧૫] બેરેજયાઇ[૧૬] ન્માન્યાઇચ[૧૭] અષઓને[૧૮] અષહે[૧૯] રથ્વે,[૨૦] યસ્નાઇચ[૨૧] વહ્માઇચ[૨૨] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૨૩] ફ્રસસ્તયએચ,[૨૪] (૨) સ્રઓષહે[૨૫] અષ્યેહે[૨૬] અષિવતો[૨૭] વેરેથ્રાજનો[૨૮] ફ્રાદત્-ગએથહે,[૨૯] રશ્નઓશ[૩૦] રજિશ્તહે,[૩૧] અરશ્તાતસ્ચ[૩૨] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[૩૩] વરેદત્-ગએથયાઓ,[૩૪] ક્ષ્નઓથ્ર[૩૫] યસ્નાઇચ[૩૬] વહ્માઇચ[૩૭] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૩૮] ફ્રસસ્તયએચ,[૩૯] યથા અહૂ વઇર્યો[૪૦] જઓતા[૪૧] ફ્રા મે[૪૨] મ્રુતે,[૪૩] અથા રતૂશ અષાત્-ચિત્ હચ[૪૪] ફ્રા અષવ[૪૫] વીદ્વાઓ[૪૬] મ્રઓતૂ.[૪૭]

(૧–૨) ખાલેસ[૯] (અને) પવિત્રાઈના[૧૦] વખત[૧૧] ઉશહેન,[૮] જે વખતે સુરાદ આહાવાનુ[૧૬] તથા ઘરધણીના અધિકારને લગતુ[૧૭] (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,[૨૦] (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૩૫] પાક,[૨૬] અશોઈવાળા,[૨૭] ફતેહમંદ[૨૮] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૨૯] સરોશ (ઈજદ)ની,[૨૫] સઉથી સાચ્ચા[૩૧] રશ્ને (ઈજદ)ની,[૩૦] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૩૩] અને દુનિયાની આબાદી કરનાર[૩૪] આસ્તાદ[૩૨] (ઈજદ)ની ખુશનુદીની મારફતે[૩૫]—(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[૩૬] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૩૭] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને[૩૮] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૩૯] જોતી[૪૧] મારી આગળ[૪૨] યથા અહૂ વઇર્યો[૪૦] (ના કલામોની

ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૩] (રાસ્પી) (જે) અશો[૪૫] (તથા) વિદ્વાન[૪૬] (તે) 'અથા રતુશ અષાતચિત હચ,'[૪૪] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૪૭]

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; જરથુશ્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે; જરથુશ્રહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે; અમેષે સ્પેન્તે અષઓનાંમ યજમઇદે. (૪) અષાઉનાંમ વંઘઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, અસ્તવતો મનહ્યાચ અપનોતેમેમ રથ્વાંમ યજમઇદે, યએતુશ્તેમેમ યજતનાંમ, હુંધહનુશ્તેમેમ અષહે રથ્વાંમ અઇવિનસાંસ્તેમેમ, જધમૂશ્તેમાંમ અષઓનો અષહે રથ્વો રતુફ્રિતીમ યજમઇદે.*

(૫) ઉષહિનેમ[૧] અષવનેમ[૨] અષહે[૩] રતૂમ[૪] યજમઇદે;[૫] ઉષાંમ[૬] સ્રીરાંમ[૭] યજમઇદે;[૮] ઉષાઓંઘ્રહેમ[૯] યજમઇદે,[૧૦] ક્ષોઇથ્નીમ[૧૧] રએવત-અસ્પાંમ,[૧૨] ફ્રમેન-નરાંમ[૧૩] ફ્રમેન-નરો-વીરાંમ;[૧૪] યા[૧૫] ખાથ્રવઇતિ[૧૬] ન્માનવઇતિ;[૧૭] ઉષાઓંઘ્રહેમ[૧૮] યજમઇદે,[૧૯] રેવીમ[૨૦] રેન્જત-અસ્પાંમ,[૨૧] યા[૨૨] સનત[૨૩] અવિ[૨૪] હપ્તો-કર્શ્વઇરીમ[૨૫] જાંમ;[૨૬] અવાંમ[૨૭] ઉષાંમ[૨૮] યજમઇદે.[૨૯] અહુરેમ મજદાંમ[૩૦] અષવનેમ[૩૧] અષહે[૩૨] રતૂમ[૩૩] યજમઇદે;[૩૪] વોહૂ મનો[૩૫] યજમઇદે;[૩૬] અષેમ વહિશ્તેમ[૩૭] યજમઇદે;[૩૮] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ[૩૯] યજમઇદે;[૪૦] સ્પેન્તાંમ[૪૧] વંઘઉહીમ[૪૨] આર્મઇતીમ[૪૩] યજમઇદે.[૪૪]

(૫) અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] ઉશહેન ગેહને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] સોહામણી[૭] બાબદાદને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] નુરમંદ[૧૧] ચળકતા †ઘોડાવાળી,[૧૨] માણસોને ‡પસંદ પડતી[૧૩] તથા નર પેહેલવાંનોને પસંદ પડતી[૧૪] સહવારની રોશનીને[૯] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૦] જે[૧૫] (રોશની) આસાનીવાળી[૧૬] તથા ¶ઘરબારવાળી[૧૭] (છે); તેજ[૨૦] (તથા) ચપળ ઘોડાવાળી[૨૧]

---

* ૩ જા તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૭–૮૮.

† જેમ ખોરશેદને અલંકાર રીતે તેજ ઘોડાવાળો (અઉર્વત-અસ્પ) કહેલો છે, તેમ આએ ઠેકાણે સહવારની રોશનીને ચળકતા ઘોડાવાળી કહી છે.

‡ વિચારતી (સ્પીગલ તથા યુસ્તિ); મેહેરબાની કરતી, મદદ કરતી (હારલે); વધારનારી, બુલંદ દરજ્જો આપનારી (દારમેસ્તેતે).

¶ ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'ન્માન્યાઇતિ' લઈએ તો, ન્માન્ય ઉપરથી નામ સાધિત ક્રિયાપદ (Denominative Verb) થાએ, અને તેનો અર્થ "જે (ઉશહેન) ન્માન્યનો હમકાર (ઈઆને સાથે કામ કરનાર) છે."

સહવારની રોશની,[૧૮] જે[૨૨] હફતે કેશ્વર[૨૫] જમીન[૨૬] ઉપર[૨૪] પંથરાએલીછે[૨૩] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૧૯] આએ[૨૭] બામદાદને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૯] અશોઈના[૩૨] સરદાર[૩૩] અશો[૩૧] હોરમજદને[૩૦] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૪] બહમન (અમશાસ્પંદ) ને[૩૫] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૬] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ને[૩૭] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૮] શેહેરેવર (અમશાસ્પંદ) ને[૩૯] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૦] ભલા[૪૨] અસફનદારમદ (અમશાસ્પંદ) ને[૪૧-૪૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪૪]

(૬) બેરેજીમ[૧] અષવનેમ[૨] અષહે[૩] રતૂમ[૪] યજમઇદે,[૫] બેરેજ[૬] વંઘહેઉશ[૭] અષહે,[૮] બેરેજ[૯] દએનયાઓ[૧૦] વંઘહુયાઓ[૧૧] માજદયસ્નોઇશ,[૧૨] ન્માન્યેહે[૧૩] રથ્વો[૧૪] યસ્નાઇચ[૧૫] વહ્માઇચ;[૧૬] ન્માનીમચ[૧૭] અષવનેમ[૧૮] અષહે[૧૯] રતૂમ[૨૦] યજમઇદે.[૨૧]

(૭) સ્રઓષેમ[૨૨] અષીમ[૨૩] હુરઓધેમ[૨૪] વેરેથ્રાજનેમ[૨૫] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૨૬] અષવનેમ[૨૭] અષહે[૨૮] રતૂમ[૨૯] યજમઇદે;[૩૦] રશ્નૂમ[૩૧] રજિશ્તેમ[૩૨] યજમઇદે;[૩૩] અર્શ્તાતેમ[૩૪] ફ્રાદત્-ગએથાંમ[૩૫] વરેદત્-ગએથાંમ[૩૬] યજમઇદે.[૩૭]

(૬) ભલી[૭] અશોઈની[૮] આશીર્વાદથી,[૬] (તથા) ભલી[૧૧] માજદયસ્ની[૧૨] દીનની[૧૦] આશીર્વાદથી,[૯] ન્માન્ય[૧૩] રતુની[૧૪] (ઈઆને ઘેરના વડા સરદારની) આરાધના કરવાનેમાટે,[૧૫] તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[૧૬] અશોઈના[૩] સરદાર[૪] અશો[૨] બેરેજયને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૫] અશોઈના[૧૯] સરદાર[૨૦] અશો[૧૮] ન્માન્ય (ઈઆને ઘેરના વડા સરદાર)ને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૧]

(૭) અશોઈના[૨૮] સરદાર[૨૯] અશો[૨૩] સરોશ[૨૨] (ઈજદ) (જે) સારા દેખાવનો,[૨૪] ફતેહમદ,[૨૫] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૨૬] (તથા) પવિત્ર[૨૭] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૦] સઉથી સાચ્ચા[૩૨] રશ્ને (ઈજદ) ને[૩૧] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૩] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૩૫] (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૩૬] આસ્તાદ (ઈજદ)ને[૩૪] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૭]

(૮) થ્વાંમ્ આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; હુવ-જઓથ્રેમ્ હુવ-અઇવ્યાઓંઘ્નહનેમ્ ઇમત્ બરેસ્મ અષય ફ્રસ્તરેતેમ્, અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; અપાંમ્ નપારેમ્ યજમઇદે; નઇરીમ્ સંઘહેમ્ યજમઇદે; તખ્મેમ્ દામોઇશ ઉપમનેમ્ યજતેમ્ યજમઇદે; ઇરિસ્તનાંમ્ ઉર્-

વાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો. (૯) રતુમ્ બેરે-જન્તેમ્ યજમઇદે યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહેં જઘ્મૂશ્તેમો; વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે, વીસ્પચ હ્વરશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે વરશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.*

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

યથા અહૂ વઇર્યો. ૨

(૧૦) યસ્નેમ્ચ[1] વહ્મેમ્ચ[2] અઓજસ્ચ[3] જવરેચ[4] આફ્રિનામિ[5] સ્રઓષહે[6] અષ્યેહે[7] અષિવતો[8] વેરેથ્રાજનો[9] ફ્રાદત્-ગએથહે,[10] રશ્નઓશ[11] રજિશ્તહે,[12] અરશ્તાતસ્ચ[13] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[14] વરેદત્--ગએથયાઓ.[15] અષેમ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

(૧૦) પાક,[7] અશોઈવાળા,[8] ફતેહમંદ[9] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[10] સરોશ (ઈજદ)ની,[6] સઉથી સાચ્ચા[12] રશ્ને (ઈજદ)ની[11] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[14] (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[15] આસ્તાદ (ઈજદ)ની[13] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] ચાલાકી[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછું.[5]

પતેત (અવસ્તાની)

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વઇર્યો ૫. યથા અહૂ વઇર્યો પંજ અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરશ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ, પીશ ઓમા વેહાંન્, મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ્ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત †હોમ. યથા અહૂ વઇર્યો ૫. અષેમ વોહૂ ૩.

---

* ૮-૯ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૯-૯૧.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ પતેત પશેમાનીની શરૂઆતનો ભાગ, સફે ૧૦૮-૧૦૯.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએશો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે, ક્ષનઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષનઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧.

ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસચા હૂખ્તોઇબ્યસચા હ્વરૂશ્તોઇબ્યસચા, માંથ્વોઇબ્યસચા વર્ષ્ધ્વોઇબ્યસચા વરૂશ્તવોઇબ્યસચા. અઇબિગઇર્યા દઇથે વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હ્વરૂશ્તાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશ્મતાચા દુઝૂખ્તાચા દુઝવરશ્તાચા. ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમચા વહ્મેમચા, ફ્રેરા મનંઘહા, ફ્રેરા વચંઘહા, ફ્રેરા ષ્યઓથના, ફ્રેરા અંઘહુયા, ફ્રેરા તન્વસચીત ખ્પયાઓ †ઉશ્તનેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨, યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુમાંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

પતેત પશેમાની.‡

યથા અહૂ વઇર્યો ૧. યથા અહૂ વઇર્યો[1] પંજ[2] અજ હમા ગુનાહ[3] પતેત પશેમાનુમ,[4] અજ[5] હર્વસ્તીન[6] દુશ્મત[7] દુઝૂખ્ત[8] દુઝવરૂશ્ત,[9] મેમ[10] પ ગેતી[11] મનીદ,[12] પીશ[13] શુમા[14] વેહાંન,[15] મનશ્ની[16] ગવશ્ની[17] કુનશ્ની[18] તની[19] રવાની[20] ગેતી[21] મીનોઆંની,[22] ઓખે[23] અવાખ્શ પશેમાન[24] પ સે ગવશ્ની[25] પ પતેત હોમ.[26] યથા અહૂ વઇર્યો ૫, અષેમ વોહૂ ૩.

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશબાજ, સફો ૧૫-૧૬.

† ફેરસ્તુયેના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭–૨૮.

‡ આએ આખી પતેત પાજંદ ભાષામાં છે. એમાંની કેટલીક બાબદો અવસ્તામાંથી, અને કેટલીએક બાબદો પેહેલવી કેતાબોમાંથી લીધેલી છે.

ફ્રવશાને મજ્દયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુરત્કએશો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ. યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. યથા અહૂ વઇર્યો ૧.

(પોતાના ગુનાહનેમાટે તોજેશ કરનાર શખ્સ બોલેછે):—અએ ભલા ![૧૫] (ઇઆને દીનદાર દસ્તુરો !) તમારી[૧૪] *હજુરમાં[૧૩] યથા અહૂ વઇર્યો[૧] પાંચ[૨] (ભણીને) તમામ ગુનાહથી[૩] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉછું.[૪] તમામ[૬] ખરાબ વિચારો,[૭] ખરાબ સખુનો[૮] (તથા) ખરાબ કાંમો[૯] જે આએ દુનિયામાં[૧૧] હું[૧૦] મારા મનમાં લાવ્યો હોઉં[૧૨] તેથી,[૫] (તથા) વિચારને લગતા,[૧૬] સખુનને લગતા,[૧૭] કાંમને લગતા,[૧૮] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[૧૯] (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,[૨૦] આએ દુનિયાંને લગતા,[૨૧] પેલી દુનિયાંને લગતાં[૨૨]—એ બધી જાતના ગુનાહોથી,[૩] ઓ હોરમજદ ![૨૩] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુછું,[૨૪] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૨૫] (ઇઆને મનશ્ની, ગવશ્ની તથા કુનશ્નીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[૨૬]

(કરદા ૧ લો) **ફેરાજ્ સતાએમ[૧] હરૂવેસ્પ[૨] હુમત[૩] હૂખ્ત[૪] હુવરૂશ્ત,[૫] પ[૬] મનશ્ને[૭] ગવશ્ને[૮] કુનશ્ને.[૯] અવાજ્ સતાએમ[૧૦] હરૂ-વેસ્પ[૧૧] દુશ્મત[૧૨] દુજ્જૂખ્ત[૧૩] દુજ્વરૂશ્ત,[૧૪] અજ[૧૫] મનશ્ને[૧૬] ગવશ્ને[૧૭] કુનશ્ને.[૧૮] અવરૂગીરશ્ની દેહોમ[૧૯] હરૂવેસ્પ[૨૦] હુમત[૨૧] હૂખ્ત[૨૨] હુવ-રૂશ્ત,[૨૩] પ[૨૪] મનશ્ને[૨૫] ગવશ્ને[૨૬] કુનશ્ને[૨૭] કુ[૨૮] કેરૂફેહ[૨૯] કુનમ.[૩૦] બેહેલશ્ની દેહોમ[૩૧] હરૂવેસ્પ[૩૨] દુશ્મત[૩૩] દુજ્જૂખ્ત[૩૪] દુજ્વરૂશ્ત[૩૫] અજ[૩૬] મનશ્ને[૩૭] ગવશ્ને[૩૮] કુનશ્ને,[૩૯] કુ[૪૦] ગુનાહ[૪૧] નકુનમ.[૪૨]**

---

* એ ઉપરથી જણાએછે કે, ગુનાહ કરનાર શખ્સ પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તેની ઘટતી તોજેશ, જરતોશ્તી દીનથી પુરતી રીતે વાકેફગાર દસ્તુરોની હજુ-રમાં કરેછે. એ પતેત જોડાયા પછીના ઘણા પાછલા વખતમા લખાએલી ફારસી રવાએતોમાંથી બી, એવીજ મતલબનું લખાણ મળી આવેછે, તે એ કે, ગુનેહગાર શખ્સે પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તોજેશ, તે જમાનાના રાસ્ત, કાબેલ તથા દીન-આગાહ દસ્તુરની હજુરમાં કરવો.

તમામ[૨] નેક વિચારને,[૩] નેક સખુનને[૪] (અને) નેક કાંમને[૫] (મારી) મનશ્ની,[૭] ગવશ્ની[૮] (તથા) કુનશ્ની[૯] થી[૬] હું વખાણુંછું.[૧] તમામ[૧૧] બદ વિચારને,[૧૨] બદ સખુનને[૧૩] (અને) બદ કાંમને[૧૪] (મારી) મનશ્ની,[૧૬] ગવશ્ની[૧૭] (તથા) કુનશ્ની[૧૮] થી[૧૫] હું ધિક્કારૂંછું.[૧૦] તમામ[૨૦] નેક વિચારને,[૨૧] નેક સખુનને[૨૨] (અને) નેક કાંમને[૨૩] (મારી) મનશ્ની,[૨૫] ગવશ્ની[૨૬] (તથા) કુનશ્ની[૨૭] થી[૨૪] હું મજબૂટ પકડુંછું[૧૯] (ઈઆને હું એખત્યાર કરૂંછું), કે તેથી કરીને[૨૮] (હું) સવાબ[૨૯] કરૂં.[૩૦] તમામ[૩૨] બદ વિચારને,[૩૩] બદ સખુનને[૩૪] (અને) બદ કાંમને[૩૫] (મારી) મનશ્ની,[૩૭] ગવશ્ની,[૩૮] (તથા) કુનશ્ની[૩૯] થી[૩૬] હું છોડી દેઉંછું,[૩૧] કે તેથી કરીને[૪૦] (હું) ગુનાહ[૪૧] નહી કરૂં.[૪૨]

ફ્રરાજ[૪૩] ઓએ શુમા[૪૪] રાદ્દ હોમ,[૪૫] કે[૪૬] અમશાસ્પંદ્દ[૪૭] હેદ્દ,[૪૮] યજશ્ને[૪૯] ઓ[૫૦] નીઆએશ્ને;[૫૧] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૨] મનશ્ને,[૫૩] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૪] ગવશ્ને,[૫૫] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૬] કુનશ્ને,[૫૭] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૫૮] ઓહુ,[૫૯] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૬૦] તન,[૬૧] ફ્રરાજ[૪૩] પ[૬૨] આંનેચ[૬૩] ઇન[૬૪] ખેશ[૬૫] જાન,[૬૬] તન[૬૭] ઓ[૬૮] જાન[૬૯] નામ[૭૦] રવાંન.[૭૧] બુન[૭૨] બરૂ[૭૩] ખાસ્ત[૭૪] ઇમ હસ્ત,[૭૫] પ[૭૬] ખેશીએ[૭૭] યજદાંન[૭૮] દારૂ હોમ.[૭૯] પ[૮૦] ખેશીએ[૮૧] યજદાંન[૮૨] દાશ્તન[૮૩] અએ બહોદ્દ[૮૪] કુ[૮૫] અગરૂ[૮૬] તશ[૮૭] અજાં રસદ્દ,[૮૮] કે ઇન તન[૮૯] રવાનરા[૯૦] બેઆવાયદ્દ દાદન[૯૧] બેદેહમ.[૯૨]

તમો[૪૪] જેઓ[૪૬] અમશાસ્પદો[૪૭] છેઓ[૪૮] (તેઓને) (મારી) મનશ્ની[૫૩] થી,[૫૨] ગવશ્ની[૫૫] થી,[૫૪] કુનશ્ની[૫૭] થી,[૫૬] (મારાં પોતાના) અંતઃકરણ[૫૯] થી,[૫૮] (મારાં) તન[૬૧] થી,[૬૦] (તથા) આએ[૬૪] કે જે[૬૩] મારો પોતાનો[૬૫] જાન[૬૬] (તે) થી કરીને[૬૨] (તથા) તન[૬૭] અને જાન[૬૯] (જેનું) નામ[૭૦] રવાન[૭૧] (તે)થી કરીને,[૬૨] (ઓ અમશાસ્પંદો!) (હું) તમુને[૪૪] ઈજશ્ને[૪૯] તથા[૫૦] નીઆએશ[૫૧] અર્પણ કરૂંછું,[૪૫] અંદરનો[૭૨] (તથા) બાહારનો[૭૩] ખજાનો,[૭૪] જે મારી પાસે છે[૭૫] (તે), યજદાંની[૭૮] ખેશીને[૭૭] લીધે[૭૬] હું રાખુંછું.[૭૯] યજદાંની[૮૨] ખેશી[૮૧] થી[૮૦] રાખું[૮૩] તે એ છે[૮૪] કે[૮૫] (અથવા ઈઆને કે[૮૫]), અગરજો[૮૬] કોઈ ચીજ[૮૭] એવી બને,[૮૮] (જેથી) આએ (મારાં) તનને[૮૯] (મારાં) રવાનનેમાટે[૯૦] આપવું પડે[૯૧] (તો) હું આપું.[૯૨]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, અગરજો મારાં રવાનના

ફાએદાનેમાટે મારાં તનને ફેદા કરવાની અગત પડે તો તેમ હું કરૂં.)

સતાએમ[૯૩] અષહી[૯૪] પેહેલુમ,[૯૫] નગુનમ[૯૬] દેવાન્.[૯૭] ૫ નીકીએ દાદાર્ અહુરમજ્દ[૯૮] સેપાસદાર્ હોમ.[૯૯] ૫ પેતીઆર્[૧૦૦] અનાઇ[૧] અજ[૨] ઘનામીનો[૩] અવર્ મદ્,[૪] ઉમેદ રસ્તાખીજરા[૫] પદશ[૬] ઓરસંદ[૭] હમદાસ્તાન્[૮] હોમ.[૯] દીને અહુરમજ્દ,[૧૦] દાદે જરતોશ્ત,[૧૧] રસ્તએ ફેરાફ્ન,[૧૨] કર્દે પોર્યોદકેશાંન[૧૩] ૫ દસ્તુર્[૧૪] દાર્ હોમ.[૧૫] આં જાદેહ્રા[૧૬] અજ્ ગુનાહ[૧૭] ૫ પતેત્ હોમ[૧૮] ૫ પતેત્ હોમ[૧૯] અજ ગુનાહ.[૨૦]

સઉથી સરસ[૯૫] અશોઈને[૯૪] હું વખાણુંછું[૯૩] (તથા) દેવોને[૯૭] આજેજ કરૂંછું.[૯૬] દાદાર હોરમજદની નેકીથી[૯૮] હું શુકરાંના કરનાર *છેઉં.[૯૯] હારેમન[૩] તરફથી[૨] (મારી ઉપર) જે ઘાત[૧૦૦] (અને) હલાકી[૧] આવી પોંહોંચે[૪] તે ઉપર,[૬] †રસ્તાખેજ (થવા)ની ઉમેદનેમાટે[૫] (હું) રાજી[૭] (અને) એકમત[૮] છેઉં.[૯]

ખોલાસો:—(ઉપલા છેલા વાક્ય બાબે પહેલવી શરેહમાં એવું જણાવેછે કે, કેઆમતને દાહાડે હારેમન તથા તેની સાથના તમામ દેવ દરૂજોનો દોર બંદ થશે, અને તેઓ કોઇબી જાતની હલાકી પોંહોચાડી શકશે નહી.)

હોરમજદી દીન,[૧૦] જરતોશ્તી કાએદો[૧૧] નેક રાસ્તી[૧૨] (તથા) ‡પોર્યોદકેશોનાં (નેક) કાંમોને[૧૩] દીનના હોકમ મુજબ[૧૪] હું રાખું.[૧૫]

ખોલાસો:—(હોરમજદી દીન, અશો જરતોશ્તનાં તમામ ફરમાનો, તથા તે પેગમબરની આગમચના વખતના પોર્યોદકેશો ઈઆને એકજ ખોદાને માનનારાઓનાં નીતિના કાંમો પ્રમાણે હું મારી જીંદગી ગુજારૂં.)

તે રસ્તાનેમાટે[૧૬] (ઈઆને ઉપર જણાવેલાં ફરમાનોથી જે હું

---

* ઈઆને દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર જે ખુબીઓ હર વખત પોંહોંચેછે, તેને માટે હું તે કીરતારનો અતિ આભારી છેઉં.

† 'રસ્તાખેજ'ના પુરતા ખોલાસા બાબે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનો બનાવેલો "જરતોશ્તી અભીઆસ," સફે ૨૮૮–૩૦૨.

‡ પેગમબર જરતોશ્તની આગમચની દીન પાલનારાઓને 'પોર્યોદકેશ' કેહેતા હતા. તેઓ યજદાંપરસ્ત હતા. ઈજસ્નેના પેરેગ્રા હામાં તથા ફરવરદીન યસ્તમાં પોર્યોદકેશોનાં ફરોહરોને માન સાથે યાદ કીધાછે.

ઉલતો ચાલ્યો હોઉં તો), (તે) ગુનાહોથી[17] હું પતેત કરી પસ્તાવો કરૂંછું.[18] (તથા) (તે) ગુનાહોથી[20] હુ પતેત કરી *પશેમાન થાઉંછું.[19]

(કરદો ૨ જો) કુ[1] મરદુમાન[2] ઓ બુન[3] શાયદ બુદન,[4] યાઓ મન[5] ઓ બુન[6] બુદ એસ્તેદ,[7] પેશ[8] ઓએ ચેહેર અંદા,[9] પસ[10] ઓએ ચેહેર પેશ,[11] યદશાન અંદર[12] જસ્ત એસ્તેદ,[13] અજ સે સ્રઓષો-ચરનામ ગુનાહ,[14] અજ આં નીતૂમ ગુનાહ,[15] અંદા હજારાન હજાર મર્ગરજાંન,[16] અંદ ચંદ ગેઓશ[17] હસ્ત શાયદ બુદન,[18] પ નામે ચેસ્ત,[19] હરૂવેસ્પ[20] દુશ્મત[21] દુજૂખ્ત[22] દુજવર્શ્ત,[23] મેમ[24] પરાએ કસાંનરા,[25] યાવ[26] કસાંન[27] પરાએ મનરા,[28] યાવ[29] ગુનાહકારી[30] પ મનરા[31] કસો ગુનાહ,[32] ઓ બુન બુદ એરતેદ,[33] અજ[34] આં ગુનાહ[35] મનશ્ની[36] ગવશ્ની[37] કુનશ્ની,[38] તની[39] રવાંની[40] ગેતી[41] મીનાઆંની,[42] ઓખે[43] અવાખ્શ પશેમાન[44] પ સે ગવશ્ની[45] પ પતેત હોમ;[46] પ પતેત હોમ[47] અજ ગુનાહ.[48]

જે[1] (ગુનાહ) માણસોથી[2] શરૂઆતથી[3] (ઈઆને જન્મથી) થઈ શકેછે,[4] તેવોજ (ગુનાહ) શરૂઆતથી[6] (જો) મારીથી[5] થયો હોએ,[7] (તથા) (જે ગુનાહ) પેહેલાં[8] (અથવા શરૂઆતમાં[8]) થોડો[9] (અને) પાછળથી[10] વધારે[11]–(જેમ) બીજાઓમાં[12] (ઈઆને બીજાઓથી) ઉત્પન્ન થયો હોએ,[13] તેમ મારીથી[5] થયો હોએ,[13] (એટલે) ત્રણ ચાબુકની શિક્ષાને લાએકના ગુનાહથી,[14] (બલકે) તેથી (બી) સઉથી ઓછા ગુનાહથી[15] તે હજારો હજાર મરગરજાન ગુનાહ સુધી,[16] (અને) એટલા અંદાજાથી બી વધારે[17] (ગુનાહ) (જો) કદાચ (મારીથી) થયો હોએ,[18]–ઈઆને[19] (અથવા નામ બ નામ[19]) તમામ[20] બદ વિચાર,[21] બદ સખુન;[22] (તથા) બદ કાંમો[23] મે[24] બીજાઓનેમાટે[25] (કીધાં હોએ), અથવા[26] બીજાઓએ[27] મારેમાટે[28] (કીધાં હોએ), અથવા[29] કોઈ ગુનેહગાર શખ્સથી[30] મારેખાતર[31] કાંઈ નાહક્ષી ગુનાહ[32] (બી) શરૂઆતથી થયો હોએ તો,[33]–તે (ઉપર જણાવેલા તમામ) ગુનાહ[35] (જે) વિચારને લગતા,[36] સખુનને લગતા,[37] કાંમને લગતા,[38] (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,[39] (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,[40] આએ

---

* આએ આખા પેહેલા કરદાની મતલબ, બલકે કેટલાએક ભાગ બોલેબોલ, "ફ્રેરસ્તુયે" જે "અવસ્તાની પતેત"ને નામે ઓળખાએછે તેને મળતી આવેછે. 'ફ્રેરસ્તુયે'ના અવસ્તા તથા તેના તરજુમાનેમાટે જુઓ સફે ૨૭–૨૮.

દુનિયાંને લગતા,[૪૧] પેલી દુનિયાંને લગતા[૪૨]—એ (બધી જાતના) ગુનાહો[૩૫]થી,[૩૪] ઓ હોરમજદ ![૪૩] હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,[૪૪] (અને) ત્રણ સખુનોથી[૪૫] (ઇઆને મનશ્ની, ગવશ્ની, તથા કુનશ્નીથી) હું પતેત કરી પસ્તાવો કરૂંછું;[૪૬] (ઉપર જણાવેલા) ગુનાહથી[૪૮] હું પતેત કરીને પશેમાન થાઉંછું.[૪૭]

(કરદે ૩ જો) ઇન[૧] અંદ[૨] આખો[૩] પાયે[૪] ગુનાહ[૫] નાંમ;[૬] ચુન[૭] હુનદરખ્ત,[૮] મેદીઓસારત,[૯] અંદરજફ્રેમાંન[૧૦] બોએદીઓજદ,[૧૧] કાએદીઓજદ,[૧૨] આગેરેસ ગુનાહ,[૧૩] અવાવરેશ્ત ગુનાહ,[૧૪] અરેદુશ ગુનાહ,[૧૫] ખોરહે ગુનાહ,[૧૬] બાઝાએ ગુનાહ,[૧૭] યાતુ ગુનાહ,[૧૮] તન્વલ્ગાન ગુનાહ,[૧૯] મર્ગ્રૂઝાંન ગુનાહ,[૨૦] અવસોશ ગેરાંન ગુનાહ,[૨૧] જેહેમર્જ ગુનાહ,[૨૨] દશ્તાનમર્જ ગુનાહ[૨૩] કુનમર્જ ગુનાહ,[૨૪] અવારૂન મર્જશ્ની,[૨૫] શોએથ ગુનાહ સેશ્ની,[૨૬] ગુનાહે રવાની,[૨૭] ગુનાહ હુમીમાલાંન,[૨૮] ગુનાહીઓ પુલશહોદ,[૨૯] વખ્શે વખ્શાંન વખ્શી ગુનાહ,[૩૦] ગુનાહ અજ ગુનાહ[૩૧] અવરેઆખો ગુનાહ,[૩૨] કુ મરદુમ[૩૩] ઓ બુન શાયદ બુદન[૩૪] ગજસ્તેહ[૩૫] ઘનામીનો[૩૬] દરવંદ[૩૭] ૫ પેતીઆરે દામાને અહુરમજદ[૩૮] ફરાજ કરનીદ.[૩૯]

વધારે ખરાબ[૩] પાયા (અથવા મૂળ)ના[૪] ગુનાહ[૫] આએ[૧] છે. (તેઓનાં) નામ[૬] (નીચે જણાવેલાં છે):—

જેમકે[૭] કોઈને ઘેરઇનસાફીથી નુકસાન કરવું તથા તેને સારાં કાંમમાં ખલલ કરવી,[૮]—કોઈને ખરાબ શિખામણ આપવી તથા જુઠું બોલવાને કેહેવું તથા ખોટો માર્ગ દેખાડવો,[૯]—કોઈ શખ્સ મરતી વેળા અથવા મુસાફરી જતી વખતે, પોતાનાં ફરજંદને અથવા બીજાઓને વસીઅત કરી જાએ અને તે પ્રમાણે નહી ચાલવું, બલકે તેથી ઉલટી રીતે કરવું,[૧૦]—માણસો અથવા જાનવરોને ચોરીને વેચવાં, તથા સારાં કપડાં અને સોજી લેહેજતદાર ખાવાની ચીજને હાથે કરીને ખરાબ કરવી,[૧૧]—શક્તિવાન હોવા છતાં ગરીબ લાચારોની પરવરેશ નહી કરવી, પણ સાંભું તેઓને દુઃખ દેવું, તથા પોતાના હાથ હેઠળનાં જાનવરોને ભુખાં રાખવાં અને તેઓને ઇજા કરવી,[૧૨]—કોઈને મારવાનેમાટે હાથમાં હથિયાર પકડવાનો ગુનાહ,[૧૩]—કોઈને જખમ કરવાની મતલબથી હાથમાં હથિયાર પકડીને તે હથિયાર સાંભા ધણીનાં માથાં ઉપર ફેરવવાનો ગુનાહ[૧૪]–ત્રણ દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો ગુનાહ,[૧૫]—ચાર દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો

ગુનાહ,[૧૬]—હાથ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ,[૧૭]—પગ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ[૧૮]—પગે લંગડો થાએ અને કાંમ કરવાથી અટકે એવી રીતે કોઈના પગને જખમ કરવાનો ગુનાહ,[૧૯]—મોતની શિક્ષાને લાએકનો *ગુનાહ,[૨૦]—કોઈની હદ્દથી જીઆદા મજાક મશ્કેરી કરવાનો ગુનાહ,[૨૧]—વેશ્યા સાથે બદ-ફેલી કરવાનો ગુનાહ,[૨૨]—દસ્તાનવાળી ઓરત સાથે સંબંધ કરવાનો ગુનાહ,[૨૩]—ગોલામબારગી કરવાનો ગુનાહ,[૨૪]—ઓરત સાથે બેકાએદે સંગત કરવાનો ગુનાહ,[૨૫]—પોતાના હાથે પોતાની મની બગાડવાનો ગુનાહ,[૨૬]—જુદદીન ઓરત સાથે સોહોબત કરવાનો ગુનાહ,[૨૭]—પારકાની ઓરત સાથે નજદીકી કરવાનો તથા પારકા શખ્સનો માલ ચોરવાનો ગુનાહ,[૨૮]—જરતોશ્તી ધર્મની જરૂરીઆતની †ફરજો નહી બજાવ્યાથી, મરી ગયા પછી ચિન્વતપુલ પસાર કરવો મુશ્કેલ પડે એવાં ગુનાહનાં કાંમો,[૨૯]—વધતો અને જીઆદે વધતો

---

* એ ગુનાહ બાબે પેહેલવીમાં લાંબી શરેહ આપીછે. કીયા કીયા ગુનાહો એ સહુથી મ્હોટી શિક્ષાની હદ્દમા આવી શકે, તેની નીચે મુજબ એક ટીપ આપીછે:—દાદાર હોરમજદને એક કરીને નહી ગણવો; પેગમબર અશો જરતોશ્ત તથા તેની ભલી દીનને બરહક્ક નહી ગણવી; માબાપ તથા ઉસ્તાદનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલવું, પણ સાભું તેઓને દુઃખ દેવું; જાદુઈ શિખવી; અશોઈનાં કાંમોમાં ખલલ કરવી; નસાને પાણી તથા આતશમા નાખવો તથા તેને જમીનમાં દાટવો; આતશબેહેરાંમ સાહેબને થંડા કરવા; કોઈ શખ્સની દોલત તથા માલમતા વકીલ તરીકે ફક્ત રાખવા આપેલી હોએ, તેને તે શખ્સનાં મરણ બાદ તેનાં ફરજંદ અથવા વારસોને આપવાને બદલે ખાઈ જવો; પારકી ઓરત સાથે અનીતિ ભરેલી ચાલ ચલાવવી; દરવદ (ઈઆને દુષ્ટ માણસ)ની દીન કબૂલ કરવી; અશો તથા પરહેજગાર માણસને તથા દસ્તુરને તથા સરદારને વાંકમાં લાવવા સારૂ, તેઓની સાંભે ખોટી ગવાહી આપવી; ગર્ભ તોડી પાડવો; દારૂ દવામાં ભેળીને નસો તથા હેરનસો ખાવો તથા ખવરાવવો; દસ્તુર અથવા મોબેદ થઇને આશ્મોગીનું કાંમ કરવું.

† પેહેલવી શરેહમાં એ બાબે પાંચ મુખ્ય ફરજો જણાવેલી છે, તેઓનાં નામઃ—(૧) વરસના ૬ ગાહામબાર કરવા, અથવા તો પોતાની ગુંજાસ મુજબ તેમાં ભાગ લેવો; (૨) ફરવરદીઆંન ઉજાવવું; (૩) રપિથ્વનની ક્રિયામાં ભાગ લેવો; (૪) પોતાનાં માબાપ તથા ખેશીઓનો રોજગાર કરવો, ઈઆને જે મહીને તથા દાહાડે તેઓ ગુજરી ગયાં હોએ, તે દાહાડે તેઓની નયતે ઈજશ્ને, બાજ, દરૂન, આફરંગાન કરાવવું; (૫) દરરોજ બંદગી કરવી.

*ગુનાહ,[૩૦]—એક ગુનાહથી ઉત્પન્ન થતો બીજો ગુનાહ,[૩૧]—(તથા) બીજા વધારે ખરાબ ગુનાહ,[૩૨] જે માણસોથી[૩૩] શરૂઆત (ઈઆને જન્મ)થી થઈ શકેછે,[૩૪] (તથા જે ગુનાહ) લેઆનતના ભરેલા[૩૫] (તથા) બદ[૩૭] હારેમને[૩૬] દાદાર હોરમજદની પેદાએશની †સાંભે[૩૮] (ઈઆને તે પેદાએશને ખરાબ કરવાનેમાટે) પેદા કીધા.[૩૯]

અહુરમજદ ખોદાએ[૪૦] ગુનાહ[૪૧] અંદર્ દીન[૪૨] પેદા એકર્દ,[૪૩] ગોહાને પોર્યોદકેશાંન[૪૪] ગુનાહ દાશ્તેહ એતેસ્ત.[૪૫] મનશ્ની[૪૬] પેશ[૪૭] દાદાર્ અહુરમજદ[૪૮] મીનોઆંન્[૪૯] ગેતીઆંન્[૫૦] મહેસ્ત,[૫૧] પેશ[૫૨] અમશાસ્પંદાંન્,[૫૩] પેશ[૫૪] મેહેર્[૫૫] સરોશ[૫૬] રશ્ને,[૫૭] પેશ[૫૮] આતશ[૫૯] બરૂસમ[૬૦] હોમ,[૬૧] પેશ[૬૨] દીન[૬૩] રવાન્ એશ,[૬૪] પેશ[૬૫] રદ[૬૬] દસ્તુરે[૬૭] દીની,[૬૮] પેશ[૬૯] ઓએ ગવેહ[૭૦] મર્દ એસ્તેદ,[૭૧] અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ.

(એ સઘળા ઉપર જણાવેલા) ગુનાહોને[૪૧] (તમામ ખલકતના) સાહેબ હોરમજદે[૪૦] દીનમાં[૪૨] જાહેર કીધા છે,[૪૩] (તથા) પોર્યોદકેશોમાંના ભલા-ઓએ[૪૪] (ઈઆને ભલા પોર્યોદકેશોએ) (બી તેઓને) ગુનાહ તરીકે ગણેલા છે.[૪૫] (મારી નેક) મનશ્નીથી[૪૬] દાદાર હોરમજદ[૪૮] (જે) મીનો જેહાનમાં[૪૯] (તથા) આએ દુનિયાંમાં[૫૦] સઉથી મ્હોટો[૫૧] (છે), (તેની) નજદીક[૪૭] (ઈઆને તેની હજુરમાં), અમશાસ્પંદોની[૫૩] નજદીક,[૫૨] મેહેર,[૫૫] સરોશ[૫૬] (તથા) રશ્ને (ઈજદ)ની[૫૭] નજદીક,[૫૪] આતશ,[૫૯] બરસમ[૬૦] (તથા) હોમની[૬૧] નજદીક,[૫૮] દીન[૬૩] (તથા) મારાં પોતાનાં રવાનની[૬૪] નજદીક,[૬૨] દીનના[૬૮] સરદાર[૬૬] (તથા) દસ્તુરની[૬૭] નજદીક,[૬૫] (તથા) કોઈ ભલો (ઈઆને દીનદાર) ‡શખ્સ[૭૦] (જે) આવેલો હોએ[૭૧] (તેની) નજદીક,[૬૯] (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).¶

---

* ઈઆને એક વખત ગુનાહ કીધા પછી તેનેમાટે તોબેશ નહી કરવી, બલકે ગુનાહ કર્યા કરવો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮ મે આપેલી ત્રીજી નોટ.

‡ ઈઆને દીનના સરદાર અથવા દસ્તુરની ગેરહાજરીએ, કોઈ રાસ્ત તથા દીન-આગાહ જરતોશ્તીની હજુરમાં બી ગુનાહની તોબેશ થઈ શકે.

¶ જુઓ ૨ જા કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફો ૧૧૨–૧૧૩.

(કરદો ૪ થો) અંદર[1] પેદ્દ[2] માદ્દ[3] ખોહ[4] બેરાદ,[5] જન[6] ફરજંદ,[7] શોએ[8] સાલાર,[9] ખેશ[10] નજદીક,[11] હમગેહાંનીઆંન,[12] હમખાસ્તગાંન,[13] હમસાએગાંન,[14] હમશેહેરીઆંન,[15] ૫ ઇર્માનીઆં[16] જસ્ત ૫ હર અદાદીઅ,[17] ચુન[18] મન[19] અંદર ગુનેહગાર બુદ્દ એસ્તેદ્દ હોમ,[20] અજ આન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત હોમ, ૫ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(મારા પોતાના) બાપ,[2] માએ,[3] બેહેન,[4] ભાઈ[5] તરફ[1] (અથવા સાથે[1]), (મારી પોતાની) *ઓરત[6] (અથવા) *ખાવંદ[8] સાથે,[1] (મારાં પોતાનાં) ફરજંદ[7] (તથા) સરદાર[9] (ઇઆને દીનના વડા) સાથે,[1] સગાંવાહાલાં[10] (તથા) નજદીકનાઓ[11] સાથે,[1] એકજ જગા ઉપર રેહેનારાઓ[12] સાથે,[1] ભાગીઆઓ[13] સાથે,[1] પડોશીઓ[14] સાથે,[1] હમશેહેરીઓ[15] સાથે,[1] (મારા) ફરમાન-બરદારો[16] (એ બધાઓ સાથે) કોઈબી (રીતની) †બેદાદીથી,[17] જો[18] હું[19] ગુનેહગાર થયો હોઉં તો,[20]—(તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).‡

(કરદો ૫ મો) હેહેર[1] નસા[2] ખોરશ્ની,[3] હેહેર[4] નસા[5] જોએશ્ની[6] હેહેર[7] નસા[8] ઓએ[9] આવ[10] ઓ[11] આતશ[12] બોર્દન,[13] યા[14] આવ[15] ઓ[16] આતશ[17] હેહેર[18] નસા[19] બોર્દન,[20] અવસ્તા[21] પચ મનશ્ની[22] નગોકૃતન,[23] મોએ[24] નાખુન[25] દંદાન ફરેશ,[26] દસ્તે શવીન,[27] ઓ[28] અવરે[29] હરૂચે[30] પદર હેહેર નસા,[31] ચુન[32] મન[33] અંદર[34] ગુનેહગાર[35] બુદ્દ એસ્તેદ્દ હોમ,[36] અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત હોમ, ૫ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

---

* પતેત ભણનાર મરદ અથવા ઓરત હોએ તે પ્રમાણે સમજવું.

† ઈઆને ઉપર જણાવેલા શખ્સો સાથે કોઈબી રીતે ગેરવાજબી રીતે ચાલ્યાથી અથવા તેઓ ઉપર સેતમ ગુજાર્યાથી.

‡ જુઓ ૨ જા કરદાના છેરેના ભાગનો તરજુમો, સફો ૧૧૨-૧૧૩.

સુક્કા *નસાને[1] (તથા) લીલા *નસાને[2] ખાવો[3] (અથવા ખાવાનું કાંમ), સુક્કા નસા[4] (તથા) લીલા નસાની[5] સાથે આલુદે થવું,[6] સુક્કા નસાને[7] તથા લીલા નસાને[8] પાણી[10] તથા[11] આતશ[12] માં[9] લઈ જવું,[13] અથવા તો[14] પાણી[15] તથા[16] આતશને[17] સુક્કા નસા[18] (તથા) લીલા નસા[19] (ની નજદીક) લઈ જવું.[20] (પાક) અવસ્તાને[21] મનશ્ની સાથે[22] (ઈઆને સાફ તથા ખરાં દિલથી) નહી ભણવા,[23] બાલ[24] નખ,[25] દાંતકોતરણી[26] (એ ત્રણ ચીજ નહી †પરહેજવી), રાતના (વસીદા) હાથ[27] (નીરંગ તથા પાણીથી સાફ કીધા વગર હરેક ચીજને ‡લગાડવા), તથા[28] જે કાંઈ[30] બીજું[29] સુક્કા નસા તથા લીલા નસા તરીકે[31] (ગણાતું હોએ તેની) સાથે[34] (આલુદે થઈને) જો[32] હું[33] ગુનેહગાર[35] થયો હોઉં તો,[36] (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન §થાઉંછું).

(કરદે ૬ ઠ્ઠો) **કુ કાંમે દાદારૂ અહુરમજદ ખુદ,[1] ઓએમ આવાયસ્ત મનીદન,[2] ઓએમ નમનીદ;[3] ઓએમ આવાયસ્ત ગોફતન[4] ઓએમ નગોફત;[5] ઓએમ આવાયસ્ત કર્દન,[6] ઓએમ નકર્દ;[7] અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની,**

---

* જીવતા માણસનાં બદનમાંથી ઉતારેલા બાલ તથા નખને 'હેહેર' અથવા સુક્કો નસો કરીને કેહેછે. અવસ્તામા એને 'હિખ્ર' કેહેછે. મુરદાંનાં આખાં બદનને અથવા તેના કોઈબી સાંધાને 'નસો' અથવા "લીલો નસો" કેહેછે. "નસો" બોલનો અસલ અર્થ "મુરદાર, કોહોતી ચીજ." ધાતુ નસ્ (સંસ્કૃત नश् ઈઆને નાશ પામવું) ઉપરથી એ શબ્દ નીકળેલો છે.

† પેહેલવી શરેહમાં; ઈઆને કાએદાસર જમીનમાં નહી દાટવી.

‡ પેહેલવી શરેહમાં.

§ આએ પાંચમાં કરદામાં આવેલી બાબદ આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી બી મળી આવેછે. વંદીદાદમાં નસો ખાવાને તથા તેને પાણી અથવા આતશમાં નાખવાને સખત મનાઈ કીધેલી છે. એવું કાંમ કરનાર શખ્સને તેની જીંદગીના છેડા સુધી અપવિત્ર ગણેલો છે. પાણી તથા આતશમાં હરગેજ નસો નાખવો નહી એટલુંજ નહી, પણ જો પાણી અથવા આતશમાં તે પડેલો આપણી નજરે પડે તો, તુરત તેને બાહાર કાહાડવો (જુઓ વંદીદાદની છઠ્ઠી પરગરદ, ફકરા ૨૬-૨૯; ૭ મી પરગરદ, ફકરા ૨૩-૨૭; ૮ મી પરગરદ, ફકરા ૭૩-૮૨). બાલ તથા નખ બદન ઉપરથી હતાર્યા પછી, તેઓને પરાગંદેહ નહી કરવા, પણ એક હેલાએદી જગાએ ખાડો ખોદીને દાટવાં. (વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૭ મી પરગરદ).

તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્‌ની પ પતેત્ હોમ્; પ પતેત્ હોમ્ અજ ગુનાહ્.

જે કાંઈ દાદાર હોરમજદની ખાહેશ હતી[1] તે મુજબ મને વમાસવું જોઈતું હતું,[2] તે મેં (જો) નહી વમાસ્યું હોએ,[3] જે મને બોલવું જોઈતું હતુ,[4] તે હું (જો) નહી બોલ્યો હોઉં,[5] જે મને કરવુ જોઈતું હતું[6] તે મે (જો) નહી કીધું હોએ[7] તો,–(તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછુ).*

(કરદો ૭ મો) કુ કાંમે **અહેરેમન બુદ્,[1] ઓએમ્ નઆવાયસ્ત મનીદન્,[2] ઓએમ્ મનીદ્;[3] ઓએમ્ નઆવાયસ્ત્ ગોફ્તન્,[4] ઓએમ્ ગોફ્ત;[5] ઓએમ્ નઆવાયસ્ત્ કર્દન્,[6] ઓએમ્ કર્દ;[7] અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્‌ની ગવશ્‌ની કુનશ્‌ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્‌ની પ પતેત્ હોમ્; પ પતેત્ હોમ્ અજ ગુનાહ્.**

જે કાંઈ હારેમનની ખાહેશ હતી,[1] તે મુજબ મને વમાસવું નહી જોઈતું હતું,[2] તે મે (જો) વમાસ્યું હોએ,[3] જે મને નહી બોલવું જોઈતું હતું,[4] તે હું (જો) બોલ્યો હોઉં,[5] જે મને નહીં કરવું જોઈતુ હતું,[6] તે મેં (જો) કીધું હોએ[7] તો,–(તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું,)*

(કરદો ૮ મો) **અજ[1] હમોઇન્[2] હર્ આઇન્[3] ગુનાહ્,[4] હર્ આઇન્[5] મર્ગરજાંન્,[6] હર્ આઇન્[7] ફ્રેરોદ માન્દ,[8] હર્ આઇન્[9] માનીદ્,[10] હર્ આઇન્ ગુનાહ્ અજ ગુનાહ્,[11] ઓએમ[12] અંદર[13] અહુરમજદ,[14] મર્દુમ,[15] મર્દુમ સર્દગાંન[16] જસ્ત્[17] પ પતેત્ હોમ.[18]**

તમામ પ્રકારનો[2] (તથા) દરેક જાતનો[3] ગુનાહ,[4] દરેક જાતનો[5] મરગરજાન[6] (ઈઆને મોતની શિક્ષાને લાએકનો ગુનાહ), દરેક જાતનો[7] સાબેત થએલો[8] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[9] રેહી ગએલો[10] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[11] કે જે મારીથી[12] (દાદાર) હોરમજદ,[14] (તથા) માણસો,[15] (અને) માણસોની (જુદી જુદી) જાત[16] સાથે[13] થયો હોએ[17] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[1] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[18]

અજ[19] હમોઇન્[20] હર્ આઇન[21] ગુનાહ્[22] હર્ આઇન[23]

---

* જુઓ ૨ જા કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફો ૧૧૨-૧૧૩.

મર્ગરૂજાંન[૨૪] હર આઇન[૨૫] ફ્રેરોદ્દ માન્દ,[૨૬] હર આઇન[૨૭] માનીદ,[૨૮] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૨૯] ઓએમ[૩૦] અંદરૂ[૩૧] બહમન,[૩૨] ગાઓ ગોસ્પંદ,[૩૩] ગોસ્પંદ સર્દગાંન[૩૪] જસ્ત[૩૫] ૫ પતેત હોમ.[૩૬]

તમામ પ્રકારનો[૨૦] (તથા) દરેક જાતનો[૨૧] ગુનાહ,[૨૨] દરેક જાતનો[૨૩] મરગરજાન[૨૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૨૫] સાબેત થએલો[૨૬] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૨૭] રેહી ગએલો[૨૮] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૨૯] કે જે મારીથી[૩૦] બહમન[૩૨] (અમશાસ્પંદ) (તથા) ગાએ ગોસ્પંદ,[૩૩] (અને) ગોસ્પદોની (જુદી જુદી) જાત[૩૪] *સાથે[૩૧] થયો હોએ[૩૫] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૧૯] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૩૬]

અજ[૩૭] હમોઇન[૩૮] હર આઇન[૩૯] ગુનાહ[૪૦] હર આઇન[૪૧] મર્ગરૂજાંન,[૪૨] હર આઇન[૪૩] ફ્રેરોદ્દ માન્દ,[૪૪] હર આઇન[૪૫] માનીદ,[૪૬] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૪૭] ઓએમ[૪૮] અંદરૂ[૪૯] અરૂદીબેહેશ્ત,[૫૦] આતશ,[૫૧] આતશ સર્દગાંન[૫૨] જસ્ત,[૫૩] ૫ પતેત હોમ.[૫૪]

તમામ પ્રકારનો[૩૮] (તથા) દરેક જાતનો[૩૯] ગુનાહ,[૪૦] દરેક જાતનો[૪૧] મરગરજાન[૪૨] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૪૩] સાબેત થએલો[૪૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૪૫] રેહી ગએલો[૪૬] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૪૭] કે જે મારીથી[૪૮] અરદીબેહેશ્ત[૫૦] (અમશાસ્પંદ) (તથા) આતશ,[૫૧] (અને) (જુદી જુદી) જાતના આતશોની[૫૨] સાથે[૪૯] થયો† હોએ[૫૩] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૩૭] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૫૪]

---

* ગાએ ગોસ્પંદો સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેઓની સાથે ઘાતકીપણું ચલાવ્યું હોએ. તથા જ્યારે તેઓ આપણાં હસ્તકમા હતાં ત્યારે, તેઓની ઘટતી પરવરેશ તથા જોઈતી જતન નહી કીધી હોએ.

† આતશ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેની ઉપર એસમ, સુખડ, બોએ મુકીને જતન તથા સંભાળથી તેને રોશન નહી રાખ્યો હોએ, પણ બુજાવી દીધો હોએ, અથવા તેને ગલીચ તથા નજસ જગાએ મુકયો હોએ, અથવા તેની અંદર નસાવાળી મુરદાર ચીજ નાખી હોએ. એ બાબેની સખત મનાઈ આપણા પાક અવસ્તામાં ફરમાવેલી છે. વળી આએ ઠેકાણે

અજ[૫૫] હમોઇન[૫૬] હર આઇન[૫૭] ગુનાહ,[૫૮] હર આઇન[૫૯] મર્ગરજાંન[૬૦] હર આઇન[૬૧] ફેરેહ માન્દ,[૬૨] હર આઇન[૬૩] માનીદ,[૬૪] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૬૫] ઓએમ[૬૬] અંદર[૬૭] શેહેરેવર,[૬૮] અયોખ્શસ્ત,[૬૯] અયોખ્શસ્ત સઈગાંન[૭૦] જસ્ત,[૭૧] પ પતેત હોમ.[૭૨]

તમામ પ્રકારનો [૫૬] (તથા) દરેક જાતનો[૫૭] ગુનાહ,[૫૮] દરેક જાતનો[૫૯] મરગરજાન[૬૦] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૬૧] સાબેત થએલો[૬૨] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૬૩] રહી ગએલો[૬૪] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૬૫] કે જે મારીથી[૬૬] શેહેરેવર[૬૮] (અમશાસ્પંદ) (તથા) ધાતુ,[૬૯] (અને જુદી જુદી) જાતની ધાતુઓ[૭૦] સાથે[૬૭] *થયો હોએ[૭૧] તો, (તે તમામ ગુનાહ) થી[૫૫] હુ પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.[૭૨]

અજ[૭૩] હમોઇન[૭૪] હર આઇન[૭૫] ગુનાહ,[૭૬] હર આઇન[૭૭] મર્ગરજાંન,[૭૮] હર આઇન[૭૯] ફેરેહ માન્દ,[૮૦] હર આઇન[૮૧] માનીદ[૮૨] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૮૩] ઓએમ[૮૪] અંદર[૮૫] સપંદારમદ,[૮૬] જમીન[૮૭] જમીન સઈગાંન[૮૮] જસ્ત[૮૯] પ પતેત હોમ.[૯૦]

જાત જાતના આતશ કહેલા છે, તેની મતલબ જુદા જુદા ધંધાદારીઓના આતશ ત્રાબે ઇશારો હોએ એવું દીસેછે; જેમકે લુહારનો આતશ, કુભારનો આતશ, કારખાનાનો આતશ, ભઠિયારાનો આતશ, ઇત્યાદિ. એ બાબેનું લખાણ આપણને વંદીદાદની ૮ મી પરગરદમાથી મળેછે. જુઓ ફકરા ૮૧–૯૬.

* ધાતુઓ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ધાતુની ચીજો તથા વાસણોને સાફ નહી રાખ્યાં હોએ, પણ મેલાં તથા કાટ ચહડેલાં રેહેવા દીધા હોએ નજીસ તથા કાટવાળાં વાસણમા મુકેલો ખોરાક ખાધામાં આવ્યાથી તંદરોસ્તીનો બીગાડો થાએછે. જરતોશ્તી દીનનાં ફરમાનોને જો આપણે બારીક નજરથી જોઇએ છિયે તો, તેની મૂળ નેમ એ છે કે, દુનિયાંને આબાદ રાખવી, દરદ તથા રોગ ઉત્પન્ન કરનારા સબબોને દૂર કરવા, અને તદરોસ્તીનું રક્ષણ કરવું. તંદરોસ્તીને સારી હાલતમા રાખવી, તથા તે બીગડે તેની સાંભે ઘટતા ઉપાયો આગમચથી કામે લગાડવા, તથા બીગડ્યા પછી તેને સુધારવાનેમાટે જોઈતા ઇલાજો લેવા, એ આપણી ફરજોમાંની એક સઉથી અગતની ફરજ છે. એ ફરજ અદા નહી કીધાથી આપણે દાદાર હોરમજદની નજરમા એક રીતે ગુનેહગાર થઇએ છિએ.

તમામ પ્રકારનો[૭૪] (તથા) દરેક જાતનો[૭૫] ગુનાહ,[૭૬] દરેક જાતનો[૭૭] મરગરજાન[૭૮] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૭૯] સાબેત થએલો[૮૦] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૮૧] રેહી ગએલો[૮૨] (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૮૩] કે જે મારીથી[૮૪] સપંદારમદ[૮૫] (અમશાસ્પંદ) (તથા) જમીન,[૮૭] (અને) (જુદી જુદી) જાતની જમીન[૮૮] સાથે[૮૫] *થયો હોએ[૮૬] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૭૩] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૯૦]

અજ[૯૧] હુમોઇન[૯૨] હુરૂ આઇન[૯૩] ગુનાહુ,[૯૪] હુરૂ આઇન[૯૫] મર્ગરૂઝાંન[૯૬] હુરૂ આઇન[૯૭] ફરોદ્દ માન્દ,[૯૮] હુરૂ આઇન[૯૯] માનીદ્દ,[૧૦૦] હુરૂ આઇન ગુનાહુ અજ ગુનાહુ[૧] ઓએમ[૨] અંદરૂ[૩] ખોરૂદાદ,[૪] આવ્,[૫] આવ્ તોખ્મગાંન[૬] જસ્ત,[૭] ૫ પતેત હોમ.[૮]

તમામ પ્રકારનો[૯૨] (તથા) દરેક જાતનો[૯૩] ગુનાહ,[૯૪] દરેક જાતનો[૯૫] મરગરજાન[૯૬] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૯૭] સાબેત થએલો[૯૮] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૯૯] રેહી ગએલો[૧૦૦] (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૧] કે જે મારીથી[૨] ખોરદાદ[૪] (અમશાસ્પંદ) (તથા) પાણી,[૫] (અને) (જુદી જુદી) જાતનાં પાણી[૬] સાથે[૭] †થયો હોએ[૭] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૯૧] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.[૮]

અજ[૯] હુમોઇન[૧૦] હુરૂ આઇન[૧૧] ગુનાહુ,[૧૨] હુરૂ આઇન[૧૩] મર્ગરૂઝાંન[૧૪] હુરૂ આઇન[૧૫] ફરોદ્દ માન્દ,[૧૬] હુરૂ આઇન[૧૭]

---

* જમીન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, જમીનને સુધારીને તેની ઉપર ખેતી નહી કીધી હોએ, પણ તેને વેરાન તથા ઉજડ રાખી મુકી હોએ. પોતાની રેહેવાની જગાને સુકી તથા સોજી રાખવાને બદલે, તેને ભીની તથા ગલીચ રાખવી, કે જેથી તંદરોસ્તીમાં બીગાડો થાએ. નુકસાનકારક જાનવરો તથા ખર્ફસ્તરોનાં રહેવાનાં દર પુરી નહી નાંખ્યાં હોએ. ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે જમીનને બેદરકારીથી રાખ્યાથી, તે જમીન (અલકાર રીતે બોલ્યે તો) પોતે નાખુશ થાએછે તથા તેના ધણીને કદુઆ દેછે.

† પાણી સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, નસાને અથવા નસાવાળી ચીજને પાણીમાં નાખીને પાણી ખરાબ કરવું, અથવા પાણીમાં પડેલા નસાને બાહાર નહી કાહાડવો, અથવા કોઈબી રીતે પાણીને એવી ખરાબ રીતે રાખવું કે, તે પીધાથી અથવા વપરાસમાં આવવાથી તંદરોસ્તીનો બીગાડો થાએ. આએ ઠેકાણે જુદી જુદી જાતનાં પાણી કહેલાંછે, તેની મતલબ ઝરાનું પાણી, નદીનું પાણી, કુવાનું પાણી, ઇત્યાદિ સમજવું.

માનીદ[૧૮] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ[૧૯] ઓએમ[૨૦] અંદર[૨૧] અમરદાદ,[૨૨] ઓર્વર[૨૩] ઓર્વર સર્દગાંન[૨૪] જસ્ત,[૨૫] પ પતેત હોમ.[૨૬]

તમામ પ્રકારનો[૧૦] (તથા) દરેક જાતનો[૧૧] ગુનાહ,[૧૨] દરેક જાતનો[૧૩] મરગરજાન[૧૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૧૫] સાબેત થએલો[૧૬] (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો[૧૭] રેહી ગએલો[૧૮] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૧૯] કે જે મારીથી[૨૦] અમરદાદ[૨૨] (અમશાસ્પદ) (તથા) ઝાડપાન,[૨૩] (અને) (જુદી જુદી) જાતનાં ઝાડપાન[૨૪] સાથે[૨૧] *થયો હોએ[૨૫] તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી[૯] હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.[૨૬]

અજ[૨૭] હમોઇન[૨૮] હર આઇન[૨૯] ગુનાહ[૩૦] હર આઇન[૩૧] મર્ગરજાંન,[૩૨] હર આઇન[૩૩] ફરોદ માન્દ,[૩૪] હર આઇન[૩૫] માનીદ,[૩૬] હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,[૩૭] ઓએમ[૩૮] અંદર[૩૯] દામે અહુરમજદ[૪૦] જસ્ત,[૪૧] ચુન[૪૨] સતર,[૪૩] માહ[૪૪] ઓ[૪૫] ખોરશેદ,[૪૬] આતશ[૪૭] સોહર[૪૮] સોજ઼ા,[૪૯] સગ,[૫૦] વએ,[૫૧] ગોસ્પંદ[૫૨] પંજ આઇન,[૫૩] ઓ[૫૪] અવરે[૫૫] ગવહે[૫૬] દહેશનાંન,[૫૭] ઇન[૫૮] અહુરમજદ ખેશ,[૫૯] ચુન[૬૦] અંદર્ગ[૬૧] જમીન[૬૨] ઓ[૬૩] આસ્માન[૬૪] ચુન[૬૫] મન[૬૬] અંદર[૬૭] ગુનેહગાર બુદ એસ્તેદ હોમ,[૬૮] અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

તમામ પ્રકારનો[૨૮] (તથા) દરેક જાતનો[૨૯] ગુનાહ,[૩૦] દરેક જાતનો[૩૧] મરગરજાન[૩૨] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૩૩] સાબેત થએલો[૩૪] (ગુનાહ), દરેક જાતનો[૩૫] રેહી ગએલો[૩૬] (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,[૩૭] કે જે મારીથી[૩૮] હોરમજદની પેદાએશ[૪૦] સાથે[૩૯] થયો હોએ,[૪૧] જેમકે[૪૨] સેતારા,[૪૩] માહતાબ,[૪૪] તથા[૪૫] આફતાબ[૪૬] સાથે[૩૯] (તથા) રાતા[૪૮] (અને) બળતા[૪૯]

---

* ઝાડપાન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ઝાડપાનને બેદરકારીથી કાપી નાખ્યાં હોએ, અથવા તેઓની ઉપર જોઈતી સંભાળ તથા મેહેનત લઇને ઉધાર્યાં નહી હોએ, કે જેથી તેઓ મરી જાએ અને ફળ-ફુલ આપતાં અટકે.

આતશ[૪૭] સાથે[૩૯] (તથા) કુતરા,[૫૦] પક્ષિ[૫૧] અને પાંચ જાતના[૫૩] ગોસ્પંદ[૫૨] સાથે,[૩૯] તથા[૫૪] (એ ઉપરાંત) જમીન[૬૨] અને[૬૩] આસ્માનની[૬૪] વચ્ચે[૬૧] બીજી[૫૫] સારી[૫૬] પેદાએશ,[૫૭] કે જે[૫૮] હોરમજદની પોતાની[૫૯] (છે તેની) સાથે[૬૦] (ખરાબ ચાલ ચલાવ્યાથી), જો[૬૫] હું[૬૬] ગુનેહગાર થયો હોઉં તો,[૬૮] (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરદે ૯ મો) **સતરૂ શેકશની,[૧] અએતુદથ્‌ વસોવશની,[૨] દુદએ વેહાન્ વસોવશની,[૩] ગાહામ્બાર,[૪] ફ્રર્વરૂદીઆંન્,[૫] હોમ દરૂન,[૬] હોશ ફ્રીદ્દ[૭] યજદાંન[૮] નેહાદ્[૯] ઓ[૧૦] પદીરફ્રત,[૧૧] રપિથ્વેન ફ્રરૂદુમ,[૧૨] રોજે વદરૂદગાંન્,[૧૩] ચુન[૧૪] મન્ આવાયસ્ત યશતન,[૧૫] ઓએમ ન યશત,[૧૬] અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ અજ ગુનાહ્.**

(કોઇનો) પાલક તોડવો,[૧] માહીમાહેની સગાઈમાં ખલલ કરવી,[૨] ભલાંઓનાં કુટુંબમાં ફેસાદ કરાવવો[૩]—(તથા) ગાહામબાર,[૪] મુકતાદના દાહાડા,[૫] હોમ (ઇજદ)ના દરૂન,[૬] ઇજદ અમશાસ્પંદોનેમાટે[૮] ઠેરવેલી[૯] ઇજિવાની (અથવા અર્પણ કરવાની) ચીજો,[૭] (જે મે) કબૂલ રાખેલી તે,[૧૧]-પેહેલી *રપિથ્વન,[૧૨] (અતલગના) ગુજરેલાંઓનો રોજગાર[૧૩]-(એ તમામ) જે પ્રમાણે[૧૪] મને ઇજિવું જોઈતું હતું,[૧૫] તે પ્રમાણે (જો) મે નહી ઇજ્યું હોએતો,[૧૬] (તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.)

(કરદે ૧૦ મો) **અવરૂમનશની,[૧] તરૂમનશની,[૨] આજૂરી,[૩] પંદી,[૪] ખશમઘની,[૫] અર્શઘની,[૬] વદ્દચશ્મી,[૭] સૂરૂચશ્મી[૮] વદ્દનગીરશની,[૯] ઓદૈદ્નગીરશની,[૧૦] નગીરાઇ,[૧૧] પંદી,[૧૨] ખુદ-શાહી,[૧૩] અસગેહની,[૧૪] સપોજગારી,[૧૫] વરૂની,[૧૬] ગુમાની[૧૭]**

* ઇઆને રપિથ્વનનો પેહેલો દાહાડો, કે જે ફ્રવરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજે પડેછે તે. પણ રપિથ્વન ઇજવાનો દાહાડો આપણા લોકોએ ફ્રવરદીન મહીનો અને અરદીબેહેસ્ત રોજ રાખેલોછે, કારણ કે તેની ખસુમન અરદીબેહેસ્ત રોજના જેવી છે. 'રપિથ્વન'નો અર્થ "ગરમી, ગરમીની ઋતુ, દાહાડાનું મધ્ય, બપોર, દક્ષિણ દિશા" થાએછે. રપિથ્વનનાં જશનની મતલબ એ કે, ગરમીની ઋતુ શરૂ થઈ તેની નયતે કીધેલું જશન.

આશ્મોઇ,[18] જોરૂગવાહી,[19] દરોગદાવરી,[20] ઓજદીસ્ત પરસ્તી,[21] કોશાદ્દ દવારશ્ની,[22] બરૂહેન દવારશ્ની,[23] અએમુક દવારશ્ની,[24] દરાંએઆંજોએશ્ની,[25] દરાંએઆંબોરશ્ની,[26] હુજદી,[27] ગદહી,[28] જહી,[29] જાદુઇ,[30] જાદુપરસ્તી,[31] રેશ્પી,[32] રેશ્પી બારગી,[33] ગવહે પએતી,[34] ગવહે વનીદી,[35] શીન્મોઇ,[36] ઓ[37] અવરે[38] હુર આઇન્[39] ગુનાહ,[40] ઓ પ ઇન્ પતેતી[41] હોશ્મોર્દ,[42] આંન્ નહોશ્મોર્દ,[43] આંન્ દાંનેસ્ત,[44] આંન્ નદાંનેસ્ત,[45] આંન્ અંગર્દ,[46] આંન્ નઅંગર્દ,[47] સ્રઓશાદ્દા વેરેજયા[48] પેશે રદ્દ દસ્તુરે દીની[49] આવાયસ્ત ગરજીદન્,[50] ઓએમ્ નગરૂજીદ્[51] અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ્ અજ ગુનાહ.

અભિમાન,[1] મગરૂરી,[2] મુવેલાંઓની નાલેશી કરવી,[3] લોભ લાલચ,[4] હદ્દથી જીઆદે ગોસ્સે થવું,[5] કોઈની અદેખાઈ કરવી,[6] કોઈની ઉપર બદનજર કરવી,[7] બેશરમ નજરથી જોવુ,[8] ખરાબ નયતથી કોઈની ઉપર નજર કરવી,[9] હલકી નજર *કરવી,[10] ખુદપરસ્તી,[11] પોતાની હાલતથી અસંતોષી †રેહેવું,[12] પોતાનીજ મરજી પ્રમાણે ‡ચાલવું,[13] સુસ્તી,[14] ચુગલી,[15] કીનો,[16] ¶શક્ક,[17] પવિત્રાઈ $તોડવી,[18] ખોટી સાક્ષિ આપવી,[19] ખોટો ઇનસાફ કરવો,[20] બુતપરસ્તી,[21] સદરા ઉપર કુશ્તી બાંધ્યાવગર અહીતહી ફરવું,[22] નાગાં બદને ફરવું,[23] એક પગે જોડો અને એક પગ ઉઘાડો એવી રીતે ચાલવું,[24] જમતી

---

* પારકા શખ્સની ઓરત અથવા પૈસા તથા માલમતા ઉપર ખરાબ નજર કરવી (પેહેલવી શરેહમા).

† દિલ બાળવું ઈઆને બીજાની સારી હાલત જોઇને મનમાં બળાપો કરવો (પેહેલવી શરેહમા).

‡ પોતાનાં ઉસ્તાદ, દસ્તુર તથા માએ બાપના હોકમ પ્રમાણે નહી ચાલવું (પેહેલવી શરેહમાં).

¶ પોતાનાં બોલેલાં તથા કીધેલાં ઉપર શક્ક લાવવો (પેહેલવી શરેહમાં).

$ દાદાર હોરમજદ, પેગમબર અશો જરતોશ્ત તથા ભલી માજદયસ્ની જરતોશ્તી દીન વિશે બુરૂં બોલવું તથા બુરૂં ઇચ્છવું, માણસોમાં એક બીજા સાથે અનબનાવ ઉત્પન્ન કરવો, તથા અવસ્તાની માએની જાણી જોઇને ખોટી સમજાવવી (પેહેલવી શરેહમાં).

વખતે બાજ ધર્યા પછી, તે બાજ તોડવી ઈઆને મોહોડેથી બોલવું,[૨૫] બાજ ધર્યાવગર ખાણું ખાવું,[૨૬] ચોરી,[૨૭] *લુટફાટ,[૨૮] છીનાલું,[૨૯] જાદુ અથવા દેવોનાં ધતરમંતર,[૩૦] જાદુને પુજવું,[૩૧] જનાકારી,[૩૨] રંડીબાજી,[૩૩] ગોલામબારગી કરવી,[૩૪] ગોલામબારગી કરાવવી,[૩૫] મુવેલાંની પુઠ મ્હોટે સાદે ઘણુંજ રડવું તથા હદ્દથી જીઆદા શોક રાખવો,[૩૬] તથા[૩૭] (એ ઉપરાંત) બીજો[૩૮] હરેક રીતનો[૩૯] ગુનાહ,[૪૦] કે ,જે આએ પતેતમાં[૪૧] યાદ કરીને ગણ્યો[૪૨] (તથા) જે નહી ગણ્યો[૪૩] જે (મારા) જાણવામાં આવ્યો,[૪૪] (તથા) જે (મારા) જાણવામાં નહી આવ્યો,[૪૫] જેને વિશે (મેં) ખેઆલ કીધો,[૪૬] (તથા) જેને વિશે (મેં) ખેઆલ નહી કીધો,[૪૭] (તથા) (જે મારા ગુનાહ) ફરમાન બરદારીની રાહે[૪૮] દીનના સરદાર (તથા) દસ્તુરની હજુરમાં[૪૯] (મને) દલગીરી સાથે જાહેર (ઈઆને એકરાર) કરવા જોઈએ,[૫૦] તે (જો મેં દલગીરી સાથે) જાહેર નહી કીધા હોએ[૫૧] તો, (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરદે ૧૧ મો) કુ અગર્[૧] કસાંન્[૨] પતેતી[૩] પહીરફ્તેહ્ હોમ,[૪] ઓએમ નકરૂદેહ્ હોમ,[૫] ઈશાંન્ રવાન્રા[૬] દુશખારી[૭] મદ્,[૮] ચદ્દશાંન્ જાદેહ્રા,[૯] હર યક્[૧૦] જીદ્દ જુદ્દરા,[૧૧] મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ; પ પતેત્ હોમ્ અજ ગુનાહ્.

અગરજો[૧] બીજાઓનેમાટે[૨] પતેત[૩] (કરવાને) મેં કબૂલ કીધું હોએ,[૪] (અને જો) તે મેં નહી કીધી હોએ,[૫] તેથી તેઓનાં રવાનને[૬] (તથા) તેઓનાં ફરજંદોને[૬] બેચેની[૭] (અથવા સખ્તી[૭]) પોંહોંચી હોએ[૮] તો, તે દરેક જનને[૧૦] (જે) જુદી જુદી (બેચેની અથવા સખ્તી પોંહોંચી તે) નેમાટે[૧૧] (હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરદે ૧૨ મો) પ[૧] આંન્[૨] દીન્[૩] દસ્તુર્[૪] એસ્ત હોમ,[૫] ઈન્[૬] અહુરમજદ્[૭] જરતોશ્ત[૮] ચાશ્ત્,[૯] જરૂતોશ્ત્[૧૦] ઓએ ગુશ્તાસ્પ્.[૧૧] પ પેવંદ્[૧૨] આદરૂબાદ્ મારાસ્પંદાન્[૧૩] મદ્.[૧૪] પહશ[૧૫] પસાખ્ત[૧૬] કર્દ્ બોખ્ત.[૧૭] અશાહી[૧૮] વેહ્[૧૯] રવાને[૨૦] દુશારમરા[૨૧] આવાએશ્નીતરૂ[૨૨] વેહેશ્ની હોમ.[૨૩]

---

* હમેલ તોડી પાડવો (પેહેલવી ચરેહમાં).

(હું) તે[2] દીનના[3] ફરમાન[4] ઉપર[1] ઉસ્તેવાર છેઉં,[5] કે જે[6] (દીન) (દાદાર) હોરમજદે[7] (અશો) જરતોશ્તને[8] ચખાડી[9] (ઈઆને શિખવી), (અને અશો) જરતોશ્તે[10] ગુશ્તાસ્પ (પાદશાહ)ને[11] (શિખવી). (પેગમબર જરતોશ્ત તથા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની) ઓલાદથી[12] આદરબાદ મારાસ્પદ[13] આવ્યો[14] (ઈઆને પેદા થયો). તેણે[15] (જરતોશ્તી દીનને) સમારી[16] (તથા) પાક કીધી,[17] (એટલે કે તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાવ્યો).

ખોલાસો:—(આદરબાદ મારાસ્પંદ નામનો એક કાબેલ તથા દીન-આગાહ દસ્તુર શાપુરશાહ હોરમજદના વખતમાં થઈ ગયો. એને વિશે પેહેલવી શરેહમાં એવું જણાવેછે કે, તેનો બાપ પેગમબર અશો જરતોશ્તની ઓલાદનો, તથા તેની માએ ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનાં ખાનદાનની હતી. એ મજકુર દસ્તુરે ભલી માજદયસ્નની દીનની તેહેકીકી બતલાવા સારૂ, પોતાની છાતી ઉપર ૯ મન પિગળાવેલું કાંસુ રેડીને, લોકોનાં મનમાંથી એ સાચ્ચી દીન બાબે જે ખોટો શક્ક તથા વસવસો હતો તે તેણે દૂર કીધો).

(મારાં પોતાનાં) રવાનની[20] ખુશાલીનેમાટે,[21] ભલી[19] અશોઈને[18] વધારે લાએક રીતે[22] હું પસદ કરૂંછું[23] (અથવા તેની ઉપર ખાહેશ રાખુંછું).

ખોલાસો:—(મારાં મરણ બાદ મારાં રવાનને છુટકારો મળે, તથા તેને ખુશાલી હાસેલ થાએ તેટલામાટે, પવિત્રાઈ તથા રાસ્તીને બીજી ચીજો કરતાં વધારે સારી ચીજ તરીકે, એખત્યાર કરવાની હું ખાહેશ રાખુછું).

૫ જીવંદીએ જાન્[24] આસ્તુઆન્ હોમ[25] હુમત[26] ૫ મનશ્ને,[27] આસ્તુઆંન્ હોમ[28] હુખ્ત[29] ૫ ગવશ્ને,[30] આસ્તુઆંન્ હોમ[31] હુવર્શ્ત[32] ૫ કુનશ્ને,[33] આસ્તુઆંન્ હોમ[34] ૫[35] ગવહે[36] દીને માજદયસ્નાંન્,[37] હમા[38] કેરૂફેહા[39] હમદાસ્તાન્ હોમ,[40] અજ[41] હમા[42] ગુનાહીઆ[43] જુદદાસ્તાન્ હોમ.[44] ૫ નેકી[45] સેપાસદાર્ હોમ;[46] અજ અનાઇ[47] ખોરસંદ્ હોમ.[48] પુલ્ પાદફ્રેશાહ્,[49] બંદ્ દરોશ,[50] તોજશ્ને[51] તાવાંન્[52] દીન્,[53] પાદફ્રેશાહે[54] સે શબ્[55] પંજાહ્ હફ્ત સાલ્,[56] પદશ[57] ખોરસંદ્[58] હમદાસ્તાન્[59] હોમ.[60]

(મારા) જાનની હયાતી *સુધી[24] (મારી) મનશ્નીથી[27] નેક વિચાર ઉપર[28] હું ઉસ્તેવાર છેઉં,[25] (મારી) ગવશ્નીથી[30] નેક સખુન ઉપર[29] હું

---

* ઈઆને જ્યાંહાંસુધી મારો જાન મારા બદનમાં હયાત છે ત્યાંહાંસુધી.

ઉસ્તવાર છેઉં,[૨૯] (મારી) કુનશ્નીથી[૩૩] નેક કાંમ ઉપર[૩૨] હું ઉસ્તેવાર છેઉં,[૩૧] (તથા) ભલી[૩૬] માજદયસ્ની દીન[૩૭] ઉપર[૩૫] હું ઉસ્તેવાર છેઉં.[૩૪] તમામ[૩૮] સવાબો (અથવા સવાબનાં કાંમો) સાથે[૩૯] હું એક મલતો છેઉં,[૪૦] (તથા) તમામ[૪૨] ગુનાહો[૪૩] થી[૪૧] હું એક મલતો નથી.[૪૪]

ખોલાસો:—(સઘળાં સવાબનાં કાંમો, રાસ્તી, નીતિ, ઇત્યાદિ પસંદ કરીને તેઓની સાથે હું એક મલતો થાઉંછું; તથા સઘળાં બદ કાંમો, જુઠાઈ, અનીતિ, ઇત્યાદિને ધિક્કારીને હું કબૂલ રાખતો નથી).

(દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર પોંહોંચતી) ખુશીથી[૪૫] હું શુકરાનાં કરૂંછું,[૪૬] (તથા) રંજથી[૪૭] હું રાજી છેઉં.[૪૮]

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદની તરફથી મને જે સુખ તથા નેઆમત મળેછે, તેનેમાટે તે કીરતારનો હું અતિશય આભાર માનુંછું; તથા કાંઇબી દુઃખ અથવા સંકટ મારી ઉપર આવી પડેછે, તેનેમાટે બબડીને નાખુશ થતો નથી, પણ મારાં મનને નીરાંત તથા સંતોષી રાખુંછું).

(ચિન્વત) પુલ* (આગળ)ની શિક્ષા,[૪૯] સખત બેડી,[૫૦] (તથા) દીનના[૫૩] (હોકમ મુજબની) તોજેશ[૫૧] (તથા) ગુનાહનો †બદલો,[૫૨] (મરી ગયા પછીની પેહેલી) ત્રણ રાતની[૫૫] શિક્ષા,[૫૪] (કે જેમાંની દરેક રાત) ૫૭ વરસ[૫૬] (જેટલી‡ લાંબી થશે)—એ (બધાં)ની ઉપર[૫૭] (હું) રાજી[૫૮] (તથા) એક મલતો[૫૯] છેઉં.[૬૦]

ઓએમ કરૂંહેહ્ હોમ્[૬૧] ઇન્[૬૨] પતેતી,[૬૩] ગુજર્ગ ઉમેદ કેરૂંકે-હુરા,[૬૪] ગેરાંન્ બીમે દુજખ્રા.[૬૫] અશાહી વેહ્[૬૬] રવાન્ દુશાર-મરા;[૬૭] પ ઈન્ મનશ્ને[૬૮] કરૂંહેહ્ હોમ.[૬૯] કુ કાર્ કેરૂંકેહ્[૭૦] મન્[૭૧] અંદા નૂ[૭૨] કદૃ,[૭૩] આંચે[૭૪] નૂ[૭૫] કુનમ્,[૭૬] હમા[૭૭] એસ્તશ્ને કેરૂંકે-હુરા,[૭૮] ગુજારશ્ને ગુનાહુરા,[૭૯] બોખ્ત રવાંનરા.[૮૦] અગર્[૮૧] માંદેહ્ બહોદ્,[૮૨] કુ ગુનાહે મન્[૮૩] તોખ્ત નબહોદ્,[૮૪] પાદ્ફરાહ્[૮૫] સે શબ્[૮૬] આંનહીઆ[૮૭] પદ્દશ[૮૮] ખોરૂસંદ[૮૯] હમદાસ્તાન્ હોમ.[૯૦]

સવાબની મ્હોટી ¶ઉમેદનેમાટે,[૬૪] (તથા) દોજખની અતિશય ધાસ્તીને-

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૨૮ મો, બીજી નોટ.

† ઈઆને દીનનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલ્યાથી, જે તોજેશ તથા શિક્ષા ખમવી પડે છે તે. ‡ પેહેલવી શરેહમાં. એ બાબે ખોલાસામાટે, જુઓ મારી મશ્ત બા માએની, હાદોખ્ત નુસ્કની ૩ જી પરગરદ.

¶ ઈઆને સવાબનાં કાંમો કીધાથી મરણ બાદ મને બેહેશ્ત મળે તેનેમાટે.

માટે,[૬૫] (તથા) ભલી અશોઈ[૬૬] (જે) (મારાં) રવાનની ખુશાલી (છેતે) ને *માટે,[૬૭] (મેં) આએ[૬૨] પતેત[૬૩] કીધીછે.[૬૧] એવી નયતથી[૬૮] (આએ પતેત) મેં કીધીછે.[૬૯] જે સવાબનું કાંમ[૭૦] મેં[૭૧] હાલસુધી[૭૨] કીધું,[૭૩] (તથા) જે કાંઇ[૭૪] હમણાં[૭૫] હું કરૂંછું[૭૬] (તે), તમામ[૭૭] સવાબને કાએમ રાખવાનેમાટે,[૭૮] (તથા) ગુનાહને સાફ કરી નાખવાનેમાટે,[૭૯] (તથા) મારાં રવાનના છુટકારાનેમાટે[૮૦] (છે). અગરજો[૮૧] (મારો ગુનાહ કાંઈ) રેહી ગયો (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) હોએ,[૮૨] (અને) તે ગુનાહથી મને[૮૩] છુટકારો નહી થયો હોએ[૮૪] તો, તે ગુનાહના અવેજમાં[૮૭] (મારાં મરણ પછીની પેહેલી) ત્રણ રાતની[૮૬] શિક્ષા ઉપર[૮૫] (હું) રાજી[૮૯] (તથા) એક મલતો છેઉં.[૯૦]

હમે ફરૂમાએમ[૯૧] અષેમ્ વોહૂ[૯૨] વેગુદીરશ્ની,[૯૩] પતેતી[૯૪] પેશ અજ્ બેગુદીરશ્ની;[૯૫] પસ્ ગુદરૂહેહ્ મન્,[૯૬] મન્ ફ્રજંદેહ્રા[૯૭] અજ્ ગુનાહ્[૯૮] ૫ પતેત્ બહોદ્;[૯૯] સેદોશ[૧૦૦] ગેતોફૂરીદ્[૧] ફરૂમાયદ્.[૨] ફરૂમુદાર્[૩] બાહેરની[૪] હમદાસ્તાન્ હોમ્;[૫] અહુરમજ્દ્ ખેશ[૬] હોમ્,[૭] અહુરમજ્દ્ દહ્માની કુનમ્,[૮] અશાહી[૯] સતાએમ.[૧૦]

(મારાં) મરણની વખતે[૯૩] (મારેમાટે) અષેમ્ વોહૂ[૯૨] (ભણવાને), (તથા) મરણની આગમચ[૯૫] પતેત[૯૪] (કરવાને) હું ફરમાવુંછું,[૯૧] (તથા) મારાં ગુજરવા પછી[૯૬] મારાં ફરજંદો[૯૭] (મારા) ગુનાહનેમાટે[૯૮] પતેત કરે,[૯૯] (તથા) (મારાં-નામના) †સરોશ[૧૦૦] (તથા) ગેતીખરીદ[૧] (કરવાને) ફરમાવે.[૨] (તે પતેત

---

* ઈઆને રાસ્તી તથા નીતિનાં કાંમો કીધાથી મારો જીવ ખુશાલ થાએ તેનેમાટે.

† ઈઆને ત્રણ દાહાડા સરોશની ઈજશ્ને. જરતોશ્તી ધર્મ પ્રમાણે માણસ ગુજર્યા પછી, ત્રણ દાહાડા સુધી તેનું રવાન જે જગાએ તેને સંજોગીને મુકેલું હોએ ત્યાંહાં રેહેછે, અને ચેહારમની બામદાદે તે ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાન અશો સરોશ ઈજદની પનાહ હેઠળ રેહેછે, એટલામાટે સરોશની ખુરનુમન સાથની ઈજશ્ને તે ગુજરનારનેમાટે કરવાને ફરમાવેલું છે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાનને પોતાની જીંદગીમાં કીધેલાં તમામ સારાં નરસાં કામો આપોઆપ યાદ આવેછે, અને પેલી જેહાંનમાં તેને કેવી જગા મળશે તે વિચાર કરેછે. અશો માણસનાં રવાનને એ વખતમાં પોતાની નેકીનો બદલો મેળવવાની ઉમેદમાં ઘણી ખુશાલી ઉપજેછે, અને પાપી માણસનું રવાન પોતાનાં કરતુકની સજા પામવાની ધાસ્તીથી ગભરાટમાં પડેછે. ત્યાર પછી ચેહરામની બામદાદે તે રવાન ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે, ત્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ, તથા રશ્ને રાસ્ત ઈજદ તે મરનારનાં આ દુનિયાંમાં કીધેલાં તમામ કાંમોનો તોલ કરીને

તથા સરોશ તથા *ગેતીખરીદ કરવાને) ફરમાવનાર[૩] (તથા તેની) ખાહેશ રાખનાર[૪] (તથા તેને) કબૂલ રાખનાર હું †છેઉં[૫] (હું) હોરમજદનો ખેશ[૬] (ઇઆને દાદાર હોરમજદની તરફનો) છેઉં,[૭] (તથા) હોરમજદને નેક ગણુંછું;[૮] અશોઈને[૯] હું વખાણુંછું.[૧૦]

ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ[૧૧] હરૂવેસ્પ[૧૨] હુમત[૧૩] હૂખ્ત[૧૪] હુવરૂશ્ત,[૧૫] ૫ મનશ્ની[૧૬] ગવશ્ની[૧૭] કુનશ્ની.[૧૮] બેહેલશ્ની દેહોમ[૧૯] હરૂવેસ્પ[૨૦] દુશ્મત[૨૧] દુજ઼ૂખ્ત[૨૨] દુજ઼વરૂશ્ત,[૨૩] અજ મનશ્ની[૨૪] ગવશ્ની[૨૫] કુનશ્ની.[૨૬] ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ હરૂવેસ્પ હુમત હૂખ્ત હુવરૂશ્ત, ૫ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની. બેહેલશ્ની દેહોમ હરૂવેસ્પ દુશ્મત દુજ઼ૂખ્ત દુજ઼વરૂશ્ત, અજ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની. ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ હરૂવેસ્પ હુમત હૂખ્ત હુવરૂશ્ત, ૫ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની. બેહેલશ્ની દેહોમ હરૂવેસ્પ દુશ્મત દુજ઼ૂખ્ત દુજ઼વરૂશ્ત, અજ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની.‡

તમામ[૧૨] નેક વિચારને,[૧૩] (તથા) નેક સખુનને[૧૪] (તથા) નેક કાંમને,[૧૫] (મારી) મનશ્ની,[૧૬] ગવશ્ની[૧૭] (તથા) કુનશ્નીથી[૧૯] એખત્યાર કીધેલાં છે.[૧૧] તમામ[૨૦] બદ વિચારને,[૨૧] બદ સખુનને,[૨૨] (તથા) બદ કાંમને[૨૩] (મારી) મનશ્ની,[૨૪] ગવશ્ની[૨૫] (તથા) કુનશ્નીથી[૨૬] હું છોડી દેઉંછું.[૧૯]

ઓએમ ગેરફૂતેહ હોમ[૧] હરૂવેસ્પ[૨] રાહે[૩] રાસ્તી[૪] ફરા-

તેને લાએકની જગા (બેહેશ્ત, હમેસ્તગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપેછે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદના ફકરા ૨૭–૩૨ અને તેનો ખોલાસોઃ તથા મારી ચશ્ત બા માએની, ૨૨ મી ચશ્ત.

* "ગેતીખરીદ"નો અસલ અર્થ "આએ દુનિયાંને ખરીદ કરવી," ઈઆને આએ દુનિયાંમાંથી સવાબનાં કાંમો મેળવવાં, કે તેથી ગુજર્યા પછી રવાનને તે જેહાંનમાં સુખ તથા આરામ મળે. પણ સાધારણ રીતે લેતાં ગેતીખરીદનું કામ કરાવવું એટલે નવ દાહાડા સુધી ગુજરેલાંનાં રવાનની નચતે ઈજશ્ને કરાવવી. જંદેહૂ-રવાનની માફક એ ક્રિયા જીવતાંઓનેમાટે બી થઈ શકેછે. એ પ્રમાણેનું લખાણ આપણને જરતોશ્તી ધર્મની પાછલી કેતાબોમાંથી મળેછે.

† ઈઆને એ ત્રણ ક્રિયાઓ ઉપર મારો પુરો એતેકાદ છે, તથા તે મારાં મરણ પછી મારે નામે કરવાને હું ફરમાવુંછું.

‡ અગરજો ગુજરેલાંનેમાટે પતેત કરતા હોએ તો, આએ ફકરામાં આવેલા દરેક 'હુવરૂશ્ત' તથા 'દુજ઼્વરૂશ્ત' બોલોની પછી 'ફલાંન્ જાદેહૂરા,' ઈઆને જેની નચતે પતેત ભણીએ તેનું નામ લઇને 'જાદેહૂરા' કરીને બોલવું. 'જાદેહ'નો અસલ અર્થ ખોહ્લો રસ્તો, તે ઉપરથી છુટકારો, છુટકો.

રૂન;[૫] બેહેલશની ફ્રેહોમ[૬] હરૂવેસ્પ[૭] રાહે[૮] અરાસ્તી[૯] અવારૂન;[૧૦] ધના[૧૧] શેકસ્ત,[૧૨] અહુરમજદ[૧૩] બેહ અવજૂન;[૧૪] સ્તઓમિ[૧૫] અષેમ.[૧૬] અષેમ વોહૂ ૧.

તમામ[૨] રાસ્તીનો[૪] (તથા) નેક[૫] માર્ગ[૩] મે પકડ્યોછે[૧] (ઇઆને એખત્યાર કીધો છે); તમામ[૭] નારાસ્તીનો[૯] (તથા) ખરાબ[૧૦] માર્ગ[૮] હુ છોડી દેઉછું.[૬] ઘનામીનો[૧૧] (ઇઆને હારેમન) તુટેલો[૧૨] (હોજો); (દાદાર) હોરમજદ[૧૩] નેકીનો વધારો કરનાર[૧૪] (છે); અશોઈને[૧૬] હું વખાણુંછું.[૧૫]

ફ્રેરસ્તુયે હુમતોઇબ્યસચા હૂખ્તોઇબ્યસચા હ્વરશ્તોઇબ્યસચા, માંથ્વોઇબ્યસચા વખેદ્વોઇબ્યસચા વરૂશ્તવોઇબ્યસચા. અઇબિગઇરચા દઇથે, વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હ્વરૂશ્તાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે, વીસ્પા દુશમતાચા દુજ્જૂખ્તાચા દુજ્વરૂશ્તાચા. ફ્રેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમચા વહ્મેમચા, ફ્રેરા મનંઘ્રહા, ફ્રેરા વચંઘ્રહા, ફ્રેરા ષ્યઓથના, ફ્રેરા અંઘહુયા, ફ્રેરા તન્વસચીત ખ્વાઓ ઉશતનેમ; સ્તઓમિ *અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વઇર્યો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨, યથા અહૂ વઇર્યો ૨. યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિદ્રઓશ, આહૂઇર્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

નમસ્કાર ચેરાગનો.†

૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ; આતશ દાદગાહ આદરૂ ફ્રેરા. અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજ્જૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બુન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭-૨૮.

† આએ આખો નમસ્કાર આતશ નીઆએશના શરૂઆતના ભાગમાંથી લીધેલોછે; એના તરજુમા બાબે જુઓ તે ઠેકાણે, ૭૩ મો સફો.

ગુનાહ્, મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ☞ ક્ષ્નઓથ અહુરહે મજદાઓ; (સર નમાવતાં ભણવું.) નેમસે-તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત યજત. અષેમ્ વોહૂ ૧. (૩ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરફેહ્ મોજદ.

નમસ્કાર મુકતાદનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ્[1] પતેત્ પશેમાનુમ.[2] અષાઉ-નાંમ્[3] વંઘ્ઉહીશ[4] સૂરાઓ[5] સ્પેન્તાઓ[6] ફ્રવષયો[7] યજમઇદે.[8] અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. (૩ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે મજદ; કેરફેહ્ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[2] અશો (લોકો)નાં[3] ભલાં[4] જોરાવર[5] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[6] ફરોહરોને[7] હમો ઇજીએ છિયે[8] (અથવા યાદ કરીએ છિયે[8]).

નમસ્કાર દોખમાનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ્[1] પતેત્ પશેમાનુમ.[2] *નેમસે-તે[3] ઇધ[4] ઇરિસ્તનાંમ્[5] ઉરૂવાંનો[6] યજમઇદે[7] યાઓ[8] અષઓનાંમ્[9] †ફ્રવષયો.[10] અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરફેહ્ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[2] ગુજરી

---

* આએ ઠેકાણે "નેમસે-તે" બોલોની અગત દીસતી નથી; અગરજો એક બારગી એ બોલો રેહેવા દઇને "ઉરવાનો" અથવા "ફ્રવષયો" ને લગાડીએ તો "નેમસે-તે" ને બદલે "નેમો વે" આવવું જોઇતું હતું, સબબ કે "નેમસે-તે" બોલો એકવચનની સાથે આવેછે; અને "નેમો વે" બહુવચનની સાથે આવેછે. નેમો વે=તમુને નમસ્કાર (હોજો).

† 'ઇધ ઇરિસ્તનાંમ્ ઉરૂવાંનો યજમઇદે યાઓ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો'—એ બોલો ઇજશ્નેના ૨૬ મા હાના ૭ માં ફકરામાંથી લીધા છે.

ગએલાંઓનાં[5] રવાંનો[6] જે[7] અશો (લોકો)ના[8] ફરોહરવાળાં (તેઓ)ને[10] આએ ઠેકાંણે[4] હમો યાદ કરીએ છિયે.[9]

નમસ્કાર પરવતનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] *વીસ્પાઓ[3] ગરયો[4] અષ-ખાથ્રાઓ[5] પોઉરૂ-ખાથ્રાઓ[6] મજદધાત[7] અષવન[8] અષહે[9] રતવો[10] *યજમઇદે.[11] અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; અવંઘ્હે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.[2] હોરમજદના પેદા કીધેલા[7] તમામ[3] પવિત્ર[8] પાહાડો,[4] (જે) પુરતી રીતે આસાનીવાળા[5] (તથા) પુર આસાનીવાળા[6] (ઈઆને ખોરાક ઉત્પન્ન કરનારા) (તથા) (જે પાહાડો) અશોઈની[9] ઉપયોગી †ચીજો (તેઓ)ને[10] હમો વખાણીએ છિયે.[11]

નમસ્કાર પાણીનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] (સર નમાવતાં ભણવું.) નેમસે[3]-તે[4] અષાઉમ[5] સેવિશ્તે[6] અરેદ્વિ સૂર[7] અનાહિતે[8] અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.) ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી[1] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[2] અએ પવિત્ર,[5] ઘણોજ ફાએદો કરનારી[6] (તથા) નિર્મલ[8] અરદ્વીસૂર![7] તુને[4] નમાજ[3] (હોજો)!

નમસ્કાર ઓરવરનો.

☞ અજ હમા ગુનાહ[1] પતેત પશેમાનુમ.[2] (સર નમાવતાં ભણવું.) નેમો[3] ઉર્વરયાઓ[4] વંઘ્હુયાઓ[5] મજદ-

* એ આખો વાકય ઈજસ્નેના છઠ્ઠા હાના ૧૩ મા ફકરામાંથી લીધોછે.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૦૦ મો સફો પેહેલી નોટ.

ધાતયાઓ[૬] *અષઓન્યાઓ.[૭] અષેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)
☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરફેહ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી,[૧] પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,[૨] હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં,[૬] ભલાં[૫] (તથા) અશો[૭] ઓરવરને[૪] નમાજ[૩] (હોજો)!

બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની.

☞ (એ બાજ ફરવરદેગાંનના પેહેલા પાંચ દાહાડા ઇઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો માહ ૧૨ સુધી ભણવી.)

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ; અરૂદાફ્રવશ બેરસાદ.‡ અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખ્ત દુજવરશ્ત; મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ; તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ ઇત્ વસ્ના ¶ફ્રરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુરન્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ[૬] રએવતો[૭] ખરેનંઘ્રઉહતો[૮], અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[૯] અષઓનાંમ[૧૦]

---

* વળી વંદીદાદની ૧૯ મા પરગરદના ૧૮ મા ફકરામાંથી "ઓરવરનો નમસ્કાર" એવીજ મતલબનો, પણ વ્યાકરણની બાંધણી પ્રમાણે જોતાં, બીજી રીતે લખેલો આપણને મળી આવે છે, તે નીચે મુજબ છે:—
અવસ્તા—નેમો[૧] ઉર્વઇરે[૨] વંઘ્રઉહિ[૩] મજદધાતે[૪] અષઓને;[૫] અષેમ્ વોહૂ ૧.
માએની:—અએ ખુબીવાળાં[૩] (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪] અશો[૫] ઓરવર![૨] (તુંને) નમાજ[૧] (હોજો)!

† આએ 'બાજની શરૂઆતની તથા છેડેની ખશ્નુમન અરદાફરવશનાં આફ્રંગાંનની ખશ્નુમનમાંથી લીધેલી છે.

‡ ઇઆને અશો ફરોહર (આએ બંદગી તરફ) પોંહોંચો!

¶ એના તરજુમા બાબે જુઓ અહુરમજદ ખોદાએનો તરજુમો, સફો ૭-૯.

ક્રવષિનાંમ[૧૧] ઉગ્રનાંમ[૧૨] અઇવિથૂરનાંમ,[૧૩] પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ[૧૪] ક્રવષિનાંમ,[૧૫] નબાનજદિશતનાંમ[૧૬] ક્રવષિનાંમ,[૧૭] ક્ષ્નઓથ્ર[૧૮] યસ્નાઇચ[૧૯] વહ્માઇચ[૨૦] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૨૧] ક્રસસ્તયએચ[૨૨] યથા અહૂ વઇર્યો[૨૩] જઓતા[૨૪] ક્રા મે[૨૫] મ્રૂતે,[૨૬] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૨૭] ક્રા અષવ[૨૮] વીધ્વાઓ[૨૯] મ્રઓતૂ.[૩૦] અહુરેમ મજદાંમ[૩૧] રએવન્તેમ[૩૨] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[૩૩] યજમઇદે;[૩૪] અમેષા સ્પેન્તા[૩૫] હુક્ષથ્રા[૩૬] હુધાઓંઘ્હો[૩૭] યજમઇદે;[૩૮] અષઓનાંમ[૩૯] વંઘ્ઉહીશ[૪૦] સૂરાઓ[૪૧] સ્પેન્તાઓ[૪૨] ક્રવષયો[૪૩] યજમઇદે.[૪૪]

☞(આએ ઠેકાણે અષેમ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢી જવી.)

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૧૮] ખજાનો રાખનાર[૭] (તથા) ખોરેહવાળા,[૮] (દાદાર) હોરમજદની,[૬] અમશાસ્પંદોની,[૯] અશો (લોકો) નાં[૧૦] જોરાવર[૧૨] (તથા) ગાલેબ[૧૩] ફરોહરોની[૧૧] (તથા) પોર્યોદકેશના[૧૪] ફરોહરોની,[૧૫] (તથા) નબાનજદિશતના[૧૬] ફરોહરોની[૧૭]—(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[૧૯] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને[૨૦] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને,[૨૧] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને[૨૨] જોતી[૨૪] મારી આગળ[૨૫] યથા અહૂ વઇર્યો[૨૩] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૨૬] (રાસ્પી) (જે) અશો[૨૮] (તથા) વિદ્વાન[૨૯] (તે) અથા રતુશ અષાત્ ચિત્ હચ[૨૭] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૩૦] ખજાનો રાખનાર[૩૨] (તથા) ખોરેહવાળા[૩૩] (દાદાર) હોરમજદને[૩૧] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૪] અમશાસ્પદો[૩૫] (જેઓ) સારા પાદશાહ[૩૬] (તથા) સારાં ડહાપણવાળાં (છે તેઓને)[૩૭] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩૮] અશો (લોકો)નાં[૩૯] ભલાં[૪૦] શૂરાં[૪૧] (તથા) (દુનિયાંની) વૃદ્ધિ કરનારાં[૪૨] ફરોહરોને[૪૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪૪]

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ્ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન *બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ[૧] વહ્મેમચ,[૨] અઓજસ્ચ[૩] જવરેચ[૪] આફ્રીનામિ,[૫] અહુરહે મજદાઓ[૬] રએવતો[૭] ખરેનંઘ્ઉહ્તો,[૮] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[૯] અષઓનાંમ[૧૦] ક્રવષિનાંમ[૧૧] ઉગ્રનાંમ[૧૨]

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૯ મો.

અઇવિથૂરનાંમ,[13] પઓઇર્‌યો-ત્કએષનાંમ[14] ફ્રવષિનાંમ,[15] નબા-નજદિશ્તનાંમ[16] ફ્રવષિનાંમ.[17] અષેમ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

ખજાનો રાખનાર[7] (તથા) ખોરેહવાળા[8] (દાદાર) હોરમજદની,[6] અમશાસ્પંદોની,[9] અશો (લોકો)નાં[10] જોરાવર[12] (તથા) ગાલેબ[13] ફરોહરોની,[11] (તથા) પૌર્યોદકેશનાં[14] ફરોહરોની,[15] (તથા) નબાનજદિશ્તનાં[16] ફરોહરોની[17] આરાધના,[1] કીર્તિ,[2] એજમત[3] તથા કૌવતને[4] હું વખાણુંછું.[5]

ફ્રાવ્રઓત્ નામનો યજશ્નેનો ૨૦ મો હા.*

☞(એ હા નીચે જણાવેલી બાજ સાથે ફરવરદેગાંનના પેહેલા પાંચ દાહાડા, ઈઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો માહ ૧૨ મા સુધી ભણવો.)

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ૫ નામે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; અરૂદાફ્રવશ બેરસાદ્.† અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત; મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઈમ ગોફ્ત, ઉઈમ કર્દ, ઉઈમ જસ્ત્, ઉઈમ બૂન્ બુદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ્ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્‌શ્તાંમ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) **ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇર્‌યો-ત્કએષનાંમ**

---

* એ હામાં અષેમ્ વોહૂની શરેહ આવેલી છે એ બાબે જુઓ સફો ૧-૨; અષેમ્ વોહૂ નામની જાણીતી બંદગી જુદે જુદે ચોકસ વખતે ભણવાથી, તે ભણનારને કેટલો સવાબ હાસેલ થાએછે તે બાબે જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૧ મી યશ્ત.

† ઈઆને અશો ફરોહર (આએ બંદગી તરફ) પોંહોંચો!

ફ્રવષિનાંમ્, નબાનજ્દિશ્તનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૃ, અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે; અષાઉનાંમ્ વંધ્રઉહીશ્ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો *યજમઇદે.

☞ (૧) ફ્રાશ્રઓત[1] અહુરો મજ્દાઓ[2] અષેમ્ વોહૂ વહિશ્તેમ્ અસ્તી,[3] પર અહ્માઇ[4] વોહૂ[5] વહિશ્તેમ[6] ચિનસ્તિ,[7] યથ[8] ખએતવે[9] ખએતાતેમ્;[10] વોહૂ વહિશ્તેમ્ અસ્તિ[11] અથ[12] હ્ક્એષેમ્[13] કારયેઇતિ.[14] (૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા અહ્માઇ[15] ઉશ્તતાઇત્ય[16] વીસ્પેમ્[17] અષવનેમ્[18] વીસ્પાઇ[19] અષઓને[20] પરચિનસ્તિ,[21] યથના[22] સ્તાઇત્ય[23] વીસ્પેમ્[24] અષવનેમ્[25] વીસ્પાઇ[26] અષઓને[27] પર-ચિનસ્તિ.[28] (૩) યત્ અષાઇ વહિશ્તાઇ અષેમ,[29] પર-ચિનસ્તિ[30] વીસ્પેમ[31] માંથ્રેમ્[32] વીસ્પેમ્[33] માંથ્રાઇ,[34] યથ[35] અષાઇ[36] ક્ષથ્રેમ[37] ચિનસ્તિ,[38] યથચ[39] જળ્યેન્તે[40] અષઓને[41] અષેમ્[42] ચિનસ્તિ,[43] યથચ[44] ક્ષમાવોય[45] અષેમ્[46] ચિનસ્તિ[47] યત્ સઓષ્યન્તએઇબ્યો;[48] થ્રાયો[49] હ્ક્એષ.[50] વીસ્પેમ્[51] વચો[52] ફ્રવાકેમ[53] હુઉરૂમ,[54] વચો[55] અહુરહે મજ્દાઓ.[56]

(૪) મજ્દાઓ[57] ફ્રાશ્રઓત;[58] ચીમ્[59] ફ્રાશ્રઓત;[60] અષવનેમ્[61] મઇન્યઓમચ[62] ગએથીમચ.[63] ચ્વાંસ્[64] ફ્રાશ્રઓત્[65] ફ્રવાકેમ;[66] વહિશ્તો[67] ક્ષયમ્નો.[68] ચ્વન્તેમ;[69] અષવનેમ[70] વહિશ્તેમચ[71] અવસો-ક્ષથ્રેમચ.[72] (૫) બઘાંમ[73] અષહે વહિશ્તહે[74] યજમઇદે;[75] અષહે વહિશ્તહે[76] યજમઇદે[77] ફ્રસઓથ્રેમચ,[78] ફ્રમરેથ્રેમચ[79] ફ્રગાથ્રેમચ[80] ફ્રાયશ્તીમચ.[81]

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ ('ફ્રાશ્રઓત'થી તે અષેમ્ વોહૂ ૧ સુધીનો ભાગ ૭ વાર પઢે. જ્યારે ૭ મી વાર પઢે ત્યારે અષેમ્ વોહૂ નહી પઢવી)

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[2] (અષેમ્ વોહૂનો કલામ) જાહેર કીધો.[1] અષેમ્

---

* એના તરજુમા બાબે જુઓ બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની, સફે ૧૩૪.

વોહૂ વહિશ્તેમ્ *અસ્તી[૩]-(એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) (ગોયા) જેમ, પોતાનાં સગાંનેમાટે[૯] સગાઇ[૧૦] કબૂલ રાખેછે[૮] (તેમ), તે (ઈઆને હોરમજદ)ને માટે[૪] સઉથી સરસ[૬] ખુબી[૫] કબૂલ રાખે છે.[૭] વોહૂ વહિશ્તેમ્ અસ્તી[૧૨]-(એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) (ગોયા) દીનના કાએદાને[૧૩] અમલમાં લાવેછે.[૧૪]

(૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા †અહ્માઇ[૧૫] (એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) જેમ[૨૨] દરેક[૧૭] અશો (માણસ)ને[૧૮] દરેક[૧૯] અશો (માણસ) તરફ[૨૦] સુખમાં[૧૬] કબૂલ ‡રાખેછે[૨૧] (તેમ) દરેક[૨૪] અશો (માણસ)ને[૨૫] દરેક[૨૬] અશો (માણસ) તરફ[૨૭] ઉસ્તવારીથી[૨૩] શામેલ કરેછે.[૨૮]

(૩) યત્ અષાઇ વહિશ્તાઇ ¶અષેમ્[૨૯]-(એ કલામ બોલતાં) (ભણનાર) (ગોયા) તમામ[૩૧] માંથ્રવાંની[૩૨] દરેક[૩૩] માંથ્રવાંની જાણનારનેમાટે[૩૪] કબૂલ રાખેછે,[૩૦] જેમ[૩૫] (તે) અશોઈનેમાટે[૩૬] પાદશાહી[૩૭] કબૂલ રાખેછે,[૩૮] તથા જેમ[૩૯] (મીનો ઈજદોની) આરાધના કરનાર[૪૦] અશો (માણસ)નેમાટે[૪૧] રાસ્તી[૪૨] કબૂલ રાખેછે,[૪૩] તથા જેમ[૪૪] તમો[૪૫] ફાએદો કરનારાઓનેમાટે[૪૮] (તે) રાસ્તી[૪૬] કબૂલ રાખેછે.[૪૭] (ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે) (અષેમ્ વોહૂના) ત્રણ[૪૯] ભાગ[૫૦] (છે). દરેક[૫૧] કલામ[૫૨] (જે) સંપૂર્ણ[૫૪] બોલ[૫૩] (તે) (દાદાર) હોરમજદનો[૫૬] કલામ[૫૫] (છે).

(૪) (દાદાર) હોરમજદે[૫૭] (અષેમ્ વોહૂનો કલામ) જાહેર કીધો.[૫૮] કોણને[૫૯] જાહેર કીધો?[૬૦] (જવાબ):—મીનોને લગતા[૬૨] તથા ગેતીને લગતા[૬૩] અશો (માણસ)ને.[૬૧] કીયા હોધામાં[૬૪] (તે અષેમ્ વોહૂનો) કલામ[૬૬] (તેણે) જાહેર કીધો?[૬૫] (જવાબ):—સઉથી સરસ[૬૭] પાદશાહ તરીકે.[૬૮]

કોણને[૬૯] (જાહેર કીધો)? (જવાબ):—પોતાના ફાંતા પ્રમાણે નહી $ચાલનાર[૭૨] રાસ્ત[૭૦] તથા સઉથી સરસ (માણસ)§ ને.[૭૧]

(૫) અષ ||વહિશ્તના[૭૪] ભાગને,[૭૩] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૫] અષ વહિશ્તનાં[૭૬] ભણવાને,[૭૮] (તેનાં) યાદ કરવાને,[૭૯] (તેનાં) ગાવાને[૮૦] તથા (તેની) કીર્તિને[૮૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૭]

---

* ઈઆને અશોઈ એ સહુથી સરસ નેઆમત છે.

† ઈઆને સુખ છે, સુખ તે (શખ્સ) ને છે.

‡ એની મતલબ એ કે સદ્‌ગુણી માણસો એક બીજાના સુખમાં ભાગ લેછે.

¶ ઈઆને જે (શખ્સ) સહુથી સરસ અશોઈની બાબદમાં અશો (છે).

$ અસલ અર્થ 'પોતાની મરજી પ્રમાણે નહી રાજ કરનાર.'

§ પેગમબર અશો જરતોશ્ત બાબે એ ઈશારો હોએ એવું દીસેછે.

|| અષ વહિશ્ત નામની બંદગી તે અષેમ્ વોહૂ સમજવી.

(બાજમાં પઢે) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સરદગાંન હમા સરદગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન ઓએમ બેહદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, અપ્‌ઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇર્યો-ટ્કએષનાંમ- ફ્રવષિનાંમ, નબાનજદિશ્તનાંમ ફ્રવષિનાંમ.* અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરફેહ્ મોજદ.

બાજ યથા અહૂ વઇર્યો ૧૨૦૦ પઢવાની.†

☞ (એ બાજ ગાથા ગાહામબારના પાંચ દાહાડા ભણવી)

પ નાંમે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ્ અવજ્તયાદ; ગેહ્ ગાથાબ્યો અહુનવદ્ ગેહ્, ઉશ્તવદ્ ગેહ્, સ્પેન્તોમદ્ ગેહ્, વોહૂ-ક્ષથ્ર ગેહ્, વહિશ્તોઇશ્ત ગેહ્, ગેહ્ ગાથાબ્યો, અર્દાફ્રવશ બેરસાદ.‡ અજ હમા ગુનાહ્ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શતાંમ હાત વસ્ના ફેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ

---

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ બાજ અષેમ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની.

† એ બાજની ખશ્નુમન ગાથાના આફ્રંગાનની ખશ્નુમનમાંથી લીધી છે.

‡ ઈઆને ગાથા ગાહામબારમાથી (ઈઆને પાચ ગાથા ગાહામબારમાંના) (જે) અહુનવદ ગાથા, ઉશ્તવદ ગાથા, સ્પેન્તોમદ ગાથા, વોહૂ-ક્ષથ્ર ગાથા, વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા, (તથા) અશો ફ્રોહરો (આએ બંદગી તરફ) પોંહોચો!

અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્‌ત્રિશ વીદએવો અહુરતકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ.

અહુરહે મજદાઓ[6] રએવતો[7] ખરેનંઘઉહતો,[8] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[9] ગાથાબ્યો[10] સ્પેન્તાબ્યો[11] રતુક્ષથ્રાબ્યો[12] અષઓનિબ્યો,[13] અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ[14] ઉશ્તવઇત્યાઓ ગાથયાઓ[15], સ્પેન્તા-મઇન્યેઉશ ગાથયાઓ,[16] વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ ગાથયાઓ,[17] વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ,[18] અષઓનાંમ[19] ફ્રવષિનાંમ[20] ઉગ્રનાંમ[21] અઇવિથૂરનાંમ,[22] પઓઇર્યો-તકએષનાંમ[23] ફ્રવષિનાંમ,[24] નબાનજદિશ્તનાંમ[25] ફ્રવષિનાંમ,[26] ક્ષ્નઓથ્ર[27] યસ્નાઇચ[28] વહ્માઇચ[29] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[30] ફ્રસસ્તયએચ,[31] યથા અહૂ વઇર્યો[32] જઓતા[33] ફ્રા મે[34] મ્રૂતે,[35] અથા રતૂશ અષાત્‌-ચિત્‌ હચ[36] ફ્રા અષવ[37] વીદ્વાઓ[38] મ્રઓતૂ.[39]

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવામાટે[6] ખજાનો રાખનાર,[7] (તથા) ખોરેહવાગાર[8] (દાદાર) હોરમજદની,[9] અમશાસ્પંદોની,[9] વૃદ્ધિ કરનાર[11] ગાથા[10] (જે) સચ્ચાઈના *સરદાર[12] (તથા) અશો[13] (છે તેઓમાંના) અહુનવદ ગાથાની,[14] ઉશ્તવદ ગાથાની,[15] સ્પેન્તોમદ ગાથાની,[16] વોહુક્ષથ્ર ગાથાની[17] વહિશ્તોઇશ્ત ગાથાની[18] (તથા) અશો (લોકો)નાં[19] જોરાવર[21] (અને) ગાલેબ[22] ફરોહરોની,[20] પોર્યોદકેશનાં[23] ફરોહરોની,[24] (તથા) નબાનજદિશ્તના[25] ફરોહરોની,[26]–(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[28] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[29] (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને,[30] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,[31] જોતી[33] મારી આગળ[34] યથા અહૂ વઇર્યો[32] (ના કલમોની ખુબીઓ) જાહેર કરે[35] (રાસ્પી) (જે) અશો[37] (તથા) વિદ્વાન[38] (તે) અથા રતુશ અષાત્‌ ચિત્‌ હચ[36] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે[39]

અહુરેમ મજદાંમ[40] રએવન્તેમ[41] ખરેનંઘઉહન્તેમ[42] યજમઇદે;[43] અમેષા સ્પેન્તા[44] હુક્ષથ્રા[45] હુધાઓંઘહો[46] યજમઇદે;[47] ગાથાઓ સ્પેન્તાઓ[48] રતુક્ષથ્રાઓ[49] અષઓનીશ[50] યજમઇદે;[51] અહુનવઇતીમ ગાથાંમ[52] અષઓનીમ[53] અષહે[54] રતમ[55] યજમઇદે;[56] ઉશ્તવઇતીમ ગાથાંમ[57] અષઓનીમ[58] અષહે[59] રતૂમ[60] યજમઇદે;[61] સ્પેન્તા-મઇન્યૂમ ગાથાંમ[62] અષઓનીમ[63] અષહે રતૂમ[64] યજમઇદે;[65] વોહુક્ષથ્રાંમ ગાથાંમ[66]

* એનો અર્થ 'સરદારોની ઉપર પાદશાહી ભોગવનાર'બી થઈ શકે. વખતની ઉપર સરદારી ભોગવનારા (ડાકટર સ્પીગલ).

અષઓનીમ[૬૭] અષહે રતૂમ[૬૮] યજમઇદે;[૬૯] વહિશ્તોઇશ્તીમ ગાથાંમ[૭૦] અષઓનીમ[૭૧] અષહે[૭૨] રતૂમ[૭૩] યજમઇદે;[૭૪] અષઓનાંમ[૭૫] વંઘ્રુઉહીશ[૭૬] સૂરાઓ[૭૭] સ્પેન્તાઓ[૭૮] ક્રવષયો[૭૯] યજમઇદે.[૮૦] અહુનેમ વઇરીમ[૮૧] તનૂમ[૮૨] પાઇતિ,[૮૩] અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ, અહુનેમ વઇરીમ તનૂમ પાઇતિ.

☞ (આએ ઠેકાણે **યથા અહૂ વઇર્યો** ૧૨૦૦ પઢી જવી.)

ખજાનો રાખનાર[૪૧] (તથા) ખોરેહવાળા[૪૨] (દાદાર) હોરમજદને[૪૦] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૩] અમશાસ્પંદો[૪૪] (જેઓ) સારા પાદશાહ[૪૫] (તથા) સારાં ડહાપણવાળા (તેઓ)ને[૪૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૭] વૃદ્ધિ કરનાર[૪૮] ગાથા[૪૭] (જે) સચ્ચાઈના સરદાર[૪૯] (તથા) અશો (તેઓ)ને[૫૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૧] અશો[૫૩] અહુનવદ ગાથા[૫૨] (જે) અશોઈનો[૫૪] સરદાર (તે)ને[૫૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૬] અશો[૫૮] ઉશ્તવદ ગાથા[૫૭] (જે) અશોઈનો[૫૯] સરદાર (તે)ને[૬૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૧] અશો[૬૩] સ્પેન્તોમન્દ ગાથા[૬૨] (જે) અશોઈનો સરદાર (તે)ને[૬૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૫] અશો[૬૭] વોહુક્ષથ્ર ગાથા[૬૬] (જે) અશોઈનો સરદાર (તે)ને[૬૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૯] અશો[૭૧] વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા[૭૦] (જે) અશોઈનો[૭૨] સરદાર (તે)ને[૭૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૪] અશો (લોકો)નાં[૭૫] ભલાં,[૭૬] શૂરાં,[૭૭] (તથા) આબાદી કરનારા[૭૮] ફરોહરોને[૭૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૮૦] અહુનવર[૮૧] તનને[૮૨] *બંચાવે છે.[૮૩]

(બાજમાં પઢે) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દેગાંન, હમા સર્દેગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજ્દયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્દ; અએદૂન બાદ્દ.** (પ્રગટ પઢે) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રુઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. ગાથાબ્યો સ્પેન્તાબ્યો રતુક્ષથ્રાબ્યો અષઓનિબ્યો, અહુનવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશ્તવઇત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તામઇન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ, ગાથયાઓ, વહિશ્તોઇશ્તોઇશ ગાથયાઓ, અષઓનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉઘ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ ક્રવષિનાંમ, નબા-

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૭ મો.

નજદિશતનાંમ ફ્રવષિનાંમ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસમે અવંઘહે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

સદ્ગુણી તથા નીતિવાન માણસનાં ગુજરવા પછી તેનાં
રવાનને બેહેશ્ત મેળવવાની ઉમેદમાં જે અતિશય
ખુશાલી ઉપજેછે તેને લગતા અવસ્તા.*

ઉશ્તવઇતીમ્[1] ગાથાંમ્[2] સ્રાવયો[3] ઉશ્તનાતેમ્[4] નિમ્ર-આમ્રો.[5] ઉશ્તા[6] અહ્માઇ[7] યહ્માઇ[8] ઉશ્તા[9] કહ્માઇચીત્[10] વસે-ક્ષયાંસ્[11] મજદાઓ[12] દાયાત્[13] †અહુરો.[14]

(બેહેશ્તી રવાન) (પોતાનેમાટે) સુખ[4] માંગતું[5] ઉશ્તવદ[1] ગાથા[2] ‡ગાએછે,[3] (અને કેહેછે) સુખાકારી[6] તે (શખ્સ)ને[7] (હોજો), જેનીથી[8] બીજાઓને[10] સુખ[9] (પોંહોંચે)! પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ કરનાર[11] હોરમજદ[12-14] (તે પરોપકારી માણસને) (સુખાકારી) બખશે![13]

દુષ્ટ તથા પાપી માણસનાં મરણ પછી તેનાં રવાનને દોજ-
ખની શિક્ષા પાંમવાની ધાસ્તીથી જે નિરાશપણું તથા
ગભરાત ઉત્પન્ન થાએછે તેને લગતા અવસ્તા.¶

કિમાંમ્[1] ગાથ્વ્યાંમ્[2] વચો[3] સ્રાવયો;[4] કાંમ્[5] નેમોઇ[6] જાંમ,[7] અહુર[8] મજદ,[9] કુથ્રા[10] નેમોઇ[11] §અયેની.[12]

(પાપી રવાન) દલગીરી તથા નિરાશાના[1] ગાથાના[2] કલામ[3] ‡ગાએછે,[4] (અને ગભરાતમાં કેહેછે), અએ હોરમજદ![8-9] (હવે) કેઈ[5] જગાએ[7] હું વલાણ લેઉં?[6] કેઈ તરફ[10] વલાણ લઈને[11] હું જાઉં?[12]

---

* એના વિગતવાર એહવાલનેમાટે જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી યશ્ત, હાદોખ્ત નુસ્કની બીજી પરગરદ, ફકરા ૧–૧૮.

† એ આખો ફકરો હાદોખ્ત નુસ્કની બીજી પરગરદના ૨ જા ફકરામાં આવેછે. વળી નિમ્રઓમ્નો સુધીનો પેહેલ્લો ભાગ ઈજશ્નેના ૭૧ મા હાના ૧૬ માં ફકરામાં બી આવેછે, અને 'ઉશ્તા'થી તે 'અહુરો' સુધીનો બાકીનો ભાગ ઈજશ્નેના ૪૩ મા હાના પેહેલ્લા ફકરામાં બી આવેછે.

‡ અસલ અર્થ "ગાનાર, ગાતું (થાએછે)." વર્તમાન કૃદંત પરૈસ્મૈપદ નરજાતી પેહેલ્લી એકવચન; અસલ બોલ સ્રાવયન્ત્ (ગાતુ). સ્રાવય (પ્રયોજ્ય રૂપ).

¶ એના તફસીલવાર વર્ણનને સારૂ જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી યશ્ત, હાદોખ્ત નુસ્કની ૩ જી પરગરદ, ફકરા ૧૯–૩૬.

§ એ આખો ફકરો હાદોખ્ત નુસ્કના ૨૦ મા ફકરામાં આવેછે; વળી એનો પાછલો ભાગ ઈજશ્નેના ૪૬ મા હાના પેહેલ્લા ફકરામાં બી આવેછે.

રોજ તથા માહનાં નામ.

(તીશે રોજનાં નામ.)

૧ દાદાર હોરમજદ.	૧૬ મેહેર યજદ.
૨ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.	૧૭ સરોશ યજદ.
૩ અરદીબેહેશ્ત અમેશાસ્પંદ.	૧૮ રશ્ને રાસ્ત યજદ.
૪ શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૯ ફરૂરોખ ફરવરદીન.
૫ અસફનદારમદ અમેશાસ્પંદ.	૨૦ બેહેરાંમ યજદ.
૬ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૧ મીનો રાંમ.
૭ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૨ ગોવાદ યજદ.
૮ દએ પ આદર દાદાર.	૨૩ દએ પ દીન દાદાર.
૯ આદર યજદ.	૨૪ દીન યજદ.
૧૦ આવાં અરદ્દી સૂર બાંનુ.	૨૫ મીનો અશીશવંઘ.
૧૧ ખોરશેદ યજદ.	૨૬ આશતાદ યજદ.
૧૨ મોહોર યજદ.	૨૭ મીનો આસ્માન.
૧૩ તીર યજદ.	૨૮ જમીઆદ યજદ.
૧૪ ગોશ યજદ.	૨૯ મીનો મારેસ્પંદ.
૧૫ દએ પ મેહેર દાદાર.	૩૦ મીનો અનેરાંન.

(બારે મહીનાનાં નામ.)

૧ ફરૂરોખ ફરવરદીન.	૭ મેહેર યજદ.
૨ અરદીબેહેશ્ત અમેશાસ્પંદ.	૮ આવાં યજદ.
૩ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૯ આદર યજદ.
૪ તેશતર તીર યજદ.	૧૦ દએ દાદાર.
૫ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૧૧ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.
૬ શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૨ અસફનદારમદ અમેશાસ્પંદ.

પાંચ ગાથા ગાહામબારને લગતો ખોલાસો.

☞ (જાણવું જે નીચે જણાવેલા પાંચ ગાથાના દાહાડા અસફન-દારમદ મહીનો પુરો થયા પછી આવેછે.)

૧ અહુનવદ.— ૨ ઉશ્તવદ.— ૩ સ્પેન્તોમદ.— ૪ વોહુ-ક્ષથ્ર.— ૫ વહિશ્તોઇશ્ત.

☞ ગાથાના પાંચ દાહાડા રોજ નેક નામમાં નીચે મુજબ રોજ ભણવો.

૧. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ અહુનવદ, ગેહ (ફલાંન).

૨. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ ઉશ્તવદ, ગેહ (ફલાંન).

૩. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ સ્પેન્તોમદ, ગેહ (ફલાંન).

૪. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ વોહુ-ક્ષથ્ર, ગેહ (ફલાંન).

૫. ગેહ ગાથાબ્યો ગેહ વહિશ્તોઇશ્ત, ગેહ (ફલાંન).

ખોલાસો:—(" ઉપર જણાવેલા પાંચ ગાથા ગાહામબારનાં નામો જરતોશતનાં ગાથાનાં નામ ઉપરથી આપેલાં છે. હવે જ્યારે વરસના ૩૬૦ દાહાડા ઉપર પાંચ દાહાડાનો વધારો કીધો, ત્યારે તે દાહાડાઓનાં નામ આપવાસારૂ જરતોશ્તીઓમાંની કોઈ પાંચ ઉમદા ચીજોનાં નામ શોધ્યાં, કે તે એ પાંચ દાહાડાઓ ઉપર લાગુ પાડી શકાએ, અને તેઓને જર-તોશતના પાંચ ગાથાનાં નામ સિવાએ બીજાં વધારે માન ભરેલાં પાંચ નામો જડ્યાં નહીં, અને તે સબબથી એ પાચ દાહાડાઓને જરતોશતના બનાવેલા પાંચ ગાથાનાં નામો આપવામાં *આવ્યાં." વળી એ પાંચ ગાથા ગાહામબારને એકુથી વધારે નામે ઓળખેલા છે:—૧ પંજે અંદરગાંન એટલે વચમાંના પાંચ દાહાડા, ઈઆને એક વરસના છેલા મહીના અને તેની પછીના વરસના પેહેલા મહીનાની વચ્ચેના પાંચ દાહાડા. ૨ પંજે મેહ એટલે મ્હોટા પાંચ દાહાડા. જાણવું જે ફરવરદેગાનના દશ દાહાડામાંથી પેહેલા પાંચ દાહાડાને પજે કેહ, અને બીજા પાંચ દાહાડાને ઈઆને ગાથાના પાંચ દાહાડાને પંજે મેહ કરીને કેહેછે; પેહેલા પાંચ દાહાડાના કરતાં બીજા પાંચ દાહાડાઓને વધારે મ્હોટા ગણેલા છે. ૩ પંજે અશોઆંન ઈઆને અશો લોકોનાં ફરોહરોના આએ દુનિયાંમાં આવવાના છેલા પાચ દાહાડા.)

---

* 'જરતોશ્તી અભ્યાસ,' આંક ૧૧ મો, સફે ૨૦૦—૨૦૧.

વરસના ૭ ગાહામબારને લગતો ખોલાસો.

૧ મએદીઓજરેમ. ૨ મએદીઓશહેમ. ૩ પએતેશહેમ. ૪ અયાથ્રેમ. ૫ મએદીઆરેમ. ૬ હમસ્પથ્મએદએમ.

☞ (ઉપર જણાવેલા ગાહામબારોનો ખોલાસો તથા તેઓની ફ્સલો અવસ્તા પ્રમાણે નીચે મુજબ સમજવી.)

૧ મએદીઓજરેમ.—એ ગાહામબાર અરદીબેહેશ્ત મહીનાના ખોરશેદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને દએ પ મેહેર રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "પુર લીલોતરી અથવા ભર વસંત ઋતુનો વખત" એવો થાએછે. એ ગાહામબારના વખત ઉપર ઝાડપાનોમાં રસકસ વધારે હોએછે.

૨ મએદીઓશહેમ.—એ ગાહામબાર તીર મહીનાના ખોરશેદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને દએ પ મેહેર રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "પુર ગરમીનો વખત" કરીને થાએછે. એ ગાહામબારના વખત ઉપર ખેતરો અનાજથી ભરપુર થઈ રહેલાં હોએછે.

૩ પએતેશહેમ.—એ ગાહામબાર શેહેરેવર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને અનેરાન રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "અનાજ તથા મેવો ઉતારવાનો વખત" થાએછે. ઉતરતી ગરમીમાં જ્યારે અનાજ તથા ફળ પાક્યાં હોએ, અને તે ઉતારવાનો હીંગામ પોંહોંચ્યો હોએ, તે વખતને પએતેશહેમ ગાહામબાર કહેછે.

૪ અયાથ્રેમ.—એ ગાહામબાર મેહેર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ થાએછે, અને અનેરાન્ રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો ચોકસ અર્થ હજુર સુધી ઠર્યો નથી. એની સિફતમાં ઇજશ્નેના ૧ લા, ૨ જા તથા ૩ જા હામાં, તેમજ વીસ્પરદના ૧ લા તથા ૨ જા કરદામાં "ફ્રઓઉર્વએશ્લેમ્ વર્ષ્ણિ-હર્શ્ત" એ પ્રમાણે બોલો આવેલા છે. ડાકટર સ્પીગલે એ બોલોનો અર્થ "વધારો કરનાર (તથા) કૌવત આપનાર" કીધો છે. શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજીએ "(ગરમીનો) છેડો લાવનાર તથા ગોશન છોડવનાર" અર્થ કીધો છે, ઇઆને એ ગાહામબારના હીંગામ ઉપર ગરમીનું આખેર થવું તથા કેટલાંએક ચોપગાં જાનવરોમાં શેહેવતનું ઉત્પન્ન થવું થાએછે.

૫ મઐદીઆરેમ.—એ ગાહામબાર દએ મહીનાના મેહેર રોજથી શરૂ થાએછે, અને બેહેરાંમ રોજે આખેર થાએછે. એ બોલનો અર્થ "પુર સરદી તથા વરસાદને લીધે ધંધો રોજગાર કમ ચાલ્યાથી માણસને આસાએશ મેળવવાનો વખત" થાએછે.

૬ હમસ્પથમએદએમ.—એ ગાહામબાર અસફનદારમદ મહીનો પુરો થયા પછી, ગાથાના પાંચ દાહાડા જે આવેછે તેને કેહેછે. એ બોલનો અર્થ "સરદી તથા ગરમીનું સમતોલ થવું તથા દાહાડાનું રાત તથા દિવસના બે સરખા ભાગમાં વેહેચાઈ જવું, ઈઆને દિવસનું તથા રાતનું બરાબર ૧૨ કલાકની સરખી લંબાઈનું થવું" એવો થાએછે.

બારે મહીનાનાં જશનોની બીના.

માહ ૧ લો ફરરોખ ફરવરદીન.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરમજદ—નઓરોજ.
રોજ ૩ જો અરદીબેહેશ્ત—રપિથ્વન છજવાનો દાહાડો.
રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ સાલનું *જશન.
રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન—ફરવરદીઆંનનું જશન.

માહ ૨ બીજો અરદીબેહેશ્ત અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૩ જો અરદીબેહેશ્ત—અરદીબેહેશ્ત મહીનાનું જશન.

---

* એ દાહાડાને આપણી દીનને લગતી પાછલી કેતાબોમાં ઘણો મ્હોટો ગણેલો છે, સબબ કે એ દાહાડે કદીમ ઈરાનની તવારીખના સંબંધમાં ઘણા અગત્યના બનાવો બન્યા હતા, તેઓમાંના મુખ્ય નીચે મુજબ છે:—૧-'મશ્ય' તથા 'મશ્યાંન' નામનું આદ્યે દુનિયાંનું સહુથી પેહેલું જોડું દાદાર હોરમજદે પેદા કીધું. ૨—ગયોમરદ નામનો કદીમ ઈરાનનો પેહેલો પાદશાહ જન્મ પામ્યો. ૩—પેશદાદ ખાનદાનનો હોશંગ પાદશાહ પેદા થયો. ૪—તેહેમુરસ જેને 'દીવૂબંદ' કેહેતા હતા તેણે હારેમન તથા દેવોને જેર કીધા. ૫—ફરેદુને પોતાની પાદશાહી પોતાના ત્રણ દીકરાઓને વેહેચી આપી. ૬—સામ નરીમાને એક જબરદસ્ત દેવને માર્યો. ૭—કેખશરૂ પાદશાહે અફ્રાસીઆબને માર્યો. ૮—કેખશરૂ પાદશાહ પોતાનું તખ્ત છોડીને ગોશેનશીન થયો. ૯—અશો જરતોશ્ત સાહેબ જન્મ પામ્યા. ૧૦—અશો જરતોશ્તને દાદાર હોરમજદની તરફથી દીનની આગાહી તથા પેગમબરી મળી. ૧૧—ગુશ્તાસ્પ પાદશાહે જરતોશ્તી દીન કબૂલ કીધી, ઇત્યાદિ.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેદથી તે રોજ ૧૫ મો દએ ૫ મેહેર સુધી, મએદીઓજરેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૩ જો ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૪ થો તેશતર તીર.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેદથી તે રોજ ૧૫ મો દએ ૫ મેહેર સુધી, મએદીઓશાહેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૧૩ મો તીર—તીર મહીનાનું જશન.

માહ ૫ મો અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૭ મો અમરદાદ—અમરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૬ ઠો શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૪ થો શેહેરેવર—શેહેરેવર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ મો અનેરાંન સુધી, પએતેશાહેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૭ મો મેહેર યજદ.

રોજ ૧૬ મો મેહેર—મેહેર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ મો અનેરાંન સુધી, અયાથ્રેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૮ મો આવાં અરદ્વીસુર બાંનુ.

રોજ ૧૦ મો આવાં—આવાં મહીનાનું જશન.

માહ ૯ મો આદર યજદ.

રોજ ૯ મો આદર—આદર મહીનાનું જશન.

રોજ ૧૯ મો ફ્રરવરદીન—ફ્રરવરદીઆંનનું *જશન.

---

* જો કોઈ શખ્સ દરિયાની સફરમાં, ખુશકીની મુસાફરીમાં ઈઆ કોઈ બીજા હાદેસાથી ગુજરી ગયો હોએ, અને તેનાં મરણનો દાહાડો જણાએલો નહી હોએ તો, આએ ફ્રરવરદીઆંનનાં જશન ઉપર તેનાં મરણનો દાહાડો લાગુ પાડવામાં આવેછે.

માહ ૧૦ મો દએ દાદાર.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરમજદ—દએ મહીનાનું પેહેલ્લું જશન.

રોજ ૮ મો દએ પ આદર દાદાર—દએ મહીનાનું બીજું જશન.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેદ—પેગમબર અશો જરતોશતનો *દીસો.

રોજ ૧૫ મો દએ પ મેહેર દાદાર—દએ મહીનાનું ત્રીજું જશન.

રોજ ૧૬ મો મેહેરથી તે રોજ ૨૦ મો બેહેરાંમ સુધી, મએદીઆરેમ ગાહામબારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૨૩ મો દએ પ દીન દાદાર—દએ મહીનાનું ચોથું જશન.

માહ ૧૧ મો બેહેમન અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૨ જો બેહમન—બેહમન મહીનાનું જશન.

માહ ૧૨ મો અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૫ મો અસફ્નદારમદ—અસફ્નદારમદ મહીનાનું જશન.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—અવરદાદ સાલગાહનું †જશન.

---

* ઈઆને પેગમબર જરતોશત સાહેબનો હક્ક થવાનો દાહાડો.

† એ જશન આપણા ઈરાની પાદશાહોના વખતમાં ચોક્સ ધામધુમથી દર ચાર વરસે કરવામાં આવતું હતુ. આફ્તાબની ચાલ પ્રમાણે ગણતાં, દર વરસ સાધારણ રીતે ૩૬૫ા દાહાડાનું હોએછે. (જોકે બરાબર ગણીએ તો ૩૬૫ દાહાડા, ૫ કલાક, ૪૮ મીનીટ અને ૪૯ સેકંદનું થાએછે.) દર વરસના પા દાહાડાથી કસર જે ચાર વરસે એક દાહાડો થાએછે, તે પુરી નાખવાનેમાટે આપણા જરતોશતી નીઆગાંનો દર ચાર વરસે પાંચ ગાથાના દાહાડા ખલાસ થયા પછી એક દાહાડો ઉમેરતા હતા, અને એ વધારાના દાહાડાને 'અવરદાદ સાલ ગાહ' કરીને કેહેતા હતા, અને એ દાહાડે એક મ્હોટું જશન કરતા હતા. વળી એ જશનની ખરનુમનમાં કોઈ ચોકસ ફરેશતાની આરાધના આવતી નથી, પણ મુખ્યત્વે કરીને વરસના તમામ ભાગોને યાદ કરવામાં આવેછે. એ ઉપરથી એ જશનની મતલબ સેહેજ જણાઇ આવેછે. 'અવરદાદ સાલ ગાહ' નો અર્થ 'વરસનો એક બીજો અથવા વધારે મુકરર કીધેલો ગાથા' કરીને થાએછે. (વળી 'ગાહ'નો અર્થ 'ગાથા' ઉપરાંત 'વખત' બી થાએછે) અગરજો એક બારગી કબૂલ રાખીએ કે, એ જશન અસફ્નદારમદ મહીનામાં થઈ હતું

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી ૧૦ દાહાડા મુક્તાદના.
રોજ ૨૯ મો મારેસ્પંદ—મીનો મારેસ્પંદનું જશન.*

સાત હમકારોનાં નામ.

૧ હોરમજદ—દએ ૫ આદર—દએ ૫ મેહેર—દએ ૫ દીન.
૨ બેહમન—મોહોર—ગોશ—રાંમ.
૩ અરદીબેહેશ્ત—આદર—સરોશ—બેહેરાંમ.
૪ શેહેરેવર—†ખુર—મેહેર—આસ્માંન—અનેરાંન.
૫ અસફ્નદારમદ—આવાં—દીન—‡અરદ—મારેસ્પંદ.
૬ ખોરદાદ—તીર—¶અરદાફ્રવેશ—ગોવાદ.
૭ અમરદાદ—રશ્ને—આસ્તાદ—જમીઆદ.

હમાયશ્તના ૧૨ ફરેશ્તાઓનાં નામ.

૧ દાદાર અહુરમજદ. ૨ તેશ્તર તીર યજદ. ૩ ખોરશેદ યજદ. ૪ મોહોર યજદ. ૫ આદર યજદ. ૬ આવાં અરદ્વી સૂર આંનુ. ૭ અસફ્નદારમદ અમેશાસ્પંદ. ૮ ગોવાદ યજદ. ૯ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ. ૧૦ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ. ૧૧ સરોશ યજદ. ૧૨ ફરૂરોખ ફરવરદીન.

તો, તે હાલની માફક દર વરસે ખોરદાદ રોજે નહી, પણ દર ચાર વરસે ખોરદાદ રોજની પછી એક નવો દાહાડો જેને 'અવરદાદ સાલ ગાહ' કેહેતા હતા તે ઉમેરીને તે દાહાડે જશન કરતા હતા. દર ચાર વરસે વધારાનો દાહાડો ઉમેરવાનો ચાલ આપણામાંથી નીકળી ગયાને લીધે, એ જશન હાલમાં અસપંદાદ મહીનામાં ખોરદાદ રોજે થાએછે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનો જરતોશ્તી અભીઆસ, સફ્રે ૫૨૩–૫૨૮.

* એ દાહાડે અશો જરતોશ્તે પોતાની પેગમબરી તેહેકીક કરવાસારૂ ગુશ્તાસ્પ પાદશાહને મોજેજા કરી દેખાડ્યા હતા.

† "ખુર" તે "ખોરશેદ" સમજવો.
‡ "અરદ" તે અષિશ્, ઈઆને "અશીશવંઘ" સમજવો.
¶ અરદાફ્રવેશ તે ફરવરદીન (અશો ફ્રોહરોનો દાહાડો) સમજવો.

૨૧ નુસ્કનાં નામ.

૧ સતુદ્દગર. ૨ વહિશ્ત માંસર. ૩ બઘ. ૪ દામદાદ્દ અથવા દ્દાજદેહ હુમાસ્ત. ૫ નાદુર. ૬ પાજેહ અથવા પાજમ. ૭ રતોશ્તાઇ. ૮ બરશ. ૯ કશસરૂબ. ૧૦ વીશ્તાસ્પશાહ. અથવા વીશ્તાસ્પ. ૧૧ ખેશ્ત. ૧૨ જેરશ્ત. ૧૩ સફંદ. ૧૪ બઘાંન યશ્ત. ૧૫ નિયારમ. ૧૬ દ્દાસ્રુજદ્દ અથવા દ્દાસ્રૂબ. ૧૭ અસ્પારમ. ૧૮ અસ્કારમ. ૧૯ જુદ્દ-દેવ-દાદ. ૨૦ હાદોખ્ત. ૨૧ સતુદ્દ યશ્ત.

જાણવું જે, ઉપર જણાવેલાં ૨૧ નુસ્કો અવસ્તા ભાષામાં લખાએલાં હતાં, અને તેમાં ધર્મનાં તમામ ભણતરો તથા દીનનાં સઘળાં ફરમાનો તથા કાનુનો ઉપરાંત, આએ દુનિયાં, મીનોઈ જેહાંન, બેહેશ્ત, દોજખ, ઇનસાફ, નીતિ, ફીલસુફી, તબાબત, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરને લગતી બાબદો આવેલી હતી.

જેને નીચે જણાવેલા અવસ્તા, મોહોડેથી અથવા ચોપડીમાંથી વાંચીને ભણતાં નહી આવડતા હોએ તો, તેનેમાટે નીચે પ્રમાણે યથા અષેમ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેછે.

ખોરશેદ નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦૩ પઢે.
મેહેર નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
માહ બોખ્તાર નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
અરદ્વીસૂર નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
આતશ નીઆએશના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
પાંચે ગેહમાંની દરેક ગેહના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
પતેતના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૨૧ તથા અષેમ વોહૂ ૧૨ પઢે.
હોરમજદ યશ્તના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦૩ તથા અષેમ વોહૂ ૧૨ પઢે.
અરદીબેહેશ્ત યશ્તના યથા અહૂ વઇર્યો ૬૫ પઢે.
સરોશ યશ્ત હાદોખ્તના યથા અહૂ વઇર્યો ૭૫ પઢે.
સરોશ યશ્ત વડીના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦૩ પઢે.
આફરીંગાંનના યથા અહૂ વઇર્યો ૧૨૧ તથા અષેમ વોહૂ ૧૨ પઢે.

યશ્તો.

હોરમજ઼્દ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ઼્દાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ઼્દાંન્ અહુરમજ઼્દ ખોદાએ અવજ઼ૂની ગોરૂજે ખોરેહ અવજ઼ાયાદ્દ; દાદાર અહુરમજ઼્દ રયોમંદ્દ ખોરેહમંદ મીનોઆંન્ મીનો ઐરેતુમ ઐરૂસાદ્દ.*

અજ઼ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ઼ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ઼્હૂખ્ત દુજ઼્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્દ, ઉઇમ્ ગોફ્ત, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત, ઉઇમ્ બુન બુદ્દ એસ્તેદ્દ. અજ઼ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ઼્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રૈરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ફ્રૈસ્તુયે હુમતોઇબ્યસ્ચા હૂખ્તોઇબ્યસ્ચા હ્વરૂશ્તોઇબ્યસ્ચા, માંથ્વોઇબ્યસ્ચા વેખેદ્વોઇબ્યસ્ચા વરૂશ્તવોઇબ્યસ્ચા. અઇબિગઇર્યા દઇથે વીસ્પા હુમતાચા હૂખ્તાચા હ્વરૂશ્તાચા. પઇતિરિચ્યા દઇથે વીસ્પા દુશ્મતાચા દુજ઼્હૂખ્તાચા દુજ઼્વરૂશ્તાચા. ફ્રૈરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમ્ચા વહ્મેમ્ચા, ફ્રૈરા મનંઘ્હા, ફ્રૈરા વચંઘ્હા, ફ્રૈરા ષ્યઓથના, ફ્રૈરા અંઘ્હુઓયા, ફ્રૈરા તન્વસ્ચીત્ ખ્પથ્યાઓ ઉશ્તનેમ. †સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ઼્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજ઼્દાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો, ‡ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ

* ઈઆને દાદાર હોરમજદ (જે) ખજાનો રાખનાર (તથા) ચળકાટવાળો, (તથા જે) મીનોઆનો મીનો (ઈઆને બધા મીનોઓમાં સહુથી સરસ), (તથા) સહુથી ચઢતે દરજ્જેનો, (તે મારી મદદે) પોંહોંચો!

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭–૨૮.

‡ ઈઆને ખજાનો રાખનાર તથા ચળકાટવાળા (દાદાર) હોરમજદની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

ફ્રસસ્તયએચ યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્‌ચિત્‌ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(૧) પેરેસત[1] જરથુશ્ત્રો[2] અહુરેમ મજદાંમ[3] અહુર મજદ[4] મઇન્યો[5] સ્પેનિશ્ત[6] દાતરે[7] ગએથનાંમ[8] અસ્ત-વઇતિનાંમ[9] અષાઉમ,[10] મિસ્વાનહે ગાત્વો[11] ખધાતહે.[12] કત્[13] અસ્તિ[14] માંથ્રહે સ્પેન્તહે[15] અમવસ્તેમેમ,[16] કત્[17] વેરેથ્રવસ્તેમેમ,[18] *કત્ ખરેનંઘ્ઉહસ્તેમેમ[19] કત્[20] યાસ્કેરે-સ્તેમેમ,[21] (૨) કત્[22] વારેથ્રઘ્ન્યોતેમેમ,[23] કત્[24] બએષજ્યો-તેમેમ[25] કત્[26] ફ્રાએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ[27] દએવનાંમ[28] મષ્યા-નાંમચ;[29] કત્[30] વીસ્પહે[31] અંઘ્રહેઉશ[32] અસ્તવતો[33] મન[34] અસ્તિ[35] વીજ્યમિશ્તેમ;[36] *કત્[37] વીસ્પહે[38] અંઘ્રહેઉશ[39] અસ્તવતો[40] અંઘ્રહ્વાંમ[41] અસ્તિ[42] વીમરેજિશ્તેમ.[43]

(૧) (પેગમબર) જરતોશ્તે[2] (દાદાર) હોરમજદને[3] પુછ્યું[1] કે, હાડમંદ[9] જેહાંનના[8] (તથા) ખુદરતી[12] †હમેશ્તગેહાનના[11] અએ ઘણાજ વૃદ્ધિ કરનાર[6] મીનો,[5] અશો[10] પેદા કરનાર[7] હોરમજદ![4] માંથ્ર સ્પેન્તનો[15] કીયો[13] (ભાગ) સઉથી હિમ્મત આપનારો,[16] સઉથી ફતેહ આપનારો,[18] સઉથી ખોરેહમંદ[19] (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,[21] (૨) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,[23] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[25] (તથા)

---

* આએ ફકરામાં કત્ બોલ દરેક વિશેષણની આગમચ આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

† 'હમેશ્તગેહાંન' એ બેહેશ્ત તથા દોજખની વચ્ચેની જગાને કેહેછે. જે માણસોનાં સવાબ તથા પાપ એકસરખાં હોએછે, તેઓનેમાટે પેલી જેહાંનમાં ઠેરવેલી જગાનું નામ 'હમેશ્તગેહાંન.' ડાકટર રૉથની સુચના મુજબ, (દારમેસ્તે-તેના જણાવ્યા પ્રમાણે), હમેશ્તગેહાનનો ઇશારો ગાથામાંથી (ઈજ ૩૩, ૧) મળેછે. જુઓ મારી ગાથા બા માએની, ઇજશ્નેનો ૩૩ મો હા, ફકરો પેહેલો તથા તેનો ખોલાસો. હમેશ્તગેહાન જેને અવસ્તામા 'મિસ્વાન ગાતુ' કેહેછે તેનો અસલ અર્થ 'મધ્યમ ફાએદાવાળી જગા' કરીને થાએછે. એ બોલો વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૩૬ મા ફકરામાં તથા મીનો અનેરાંનની ખશ્નુમનમાં આવેછે એ ખશ્નુમનમાં હમેશ્તગેહાનનો બોલ બેહદ રોશની, ગરોથ્માન બેહેશ્ત તથા ચિન્વત પુલની સાથે આવેછે. આએ ઠેકાણે 'મિસ્વાનહે ગાત્વો ખધાતહે' એ બોલો ધાસ્યા મુજે પાછળથી ઉમેરાએલા દીસેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાકટર ગેલ્ડનરે પો-તાનાં અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં એ બોલો ચાલુ એબારતમાં આપ્યા નથી, પણ નોટમાં લીધા છે, તે ઉપરથી ડાકટરો સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ "મિસ્વા-નહે ગાત્વો ખધાતહે" એ બોલોનો તરજુમો કીધો નથી.

દેવોની[28] તથા (ખરાબ) માણસોની[29] ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર[27] છે?[14] (માંથ્ર સ્પેન્તનો) ક્રીયો[30] (ભાગ) તમામ[31] હાડમંદ[33] દુનિયામાં[32] મનને[34] ઘણોજ પોંહોંચનારો[35] (ઈઆને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ[36] હાડમંદ[40] દુનિયાંમાં[39] જીવને[41] ઘણોજ પાક *કરનારો[43] છે?[42]

(૩) આઅત્[1] અ્રઓત્[2] અહુરો મજ્દાઓ[3] અશ્રા-કેમ્[4] નાંમ,[5] સ્પિતમ[6] જરથુશ્ત્ર,[7] યત્[8] અમેષનાંમ સ્પેન્ત-નાંમ.[9] તત્[10] અસ્તિ[11] માંથ્રહે[12] સ્પેન્તહે[13] અમવસ્તેમેમ,[14] તત્[15] વેરેથ્રવસ્તેમેમ,[16] તત્[17] ખરેનંઘ્રઉહસ્તેમેમ,[18] †તત્[19] યાસ્કેરેસ્તેમેમ,[20] (૪) તત્[21] વારેથ્રઘ્નયોતેમેમ,[22] તત્[23] બએષજયોતેમેમ,[24] તત્[25] ત્બએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ[26] દએવ-નાંમ[27] મષ્યાનાંમ્ચ;[28] તત્[29] વીસ્પહે[30] અંઘ્રહેઉશ[31] અસ્ત-વતો[32] મન[33] અસ્તિ[34] વીજઘ્મિશ્તેમ,[35] †તત્[36] વીસ્પહે[37] અંઘ્રહેઉશ[38] અસ્તવતો[39] અંઘહુવાંમ[40] અસ્તિ[41] વીમરેજિશ્તેમ.[42]

(૩) ત્યારે[1] (દાદાર) હોરમજદે[3] જવાબ આપ્યો[2] કે, અએ સપેતમાન[6] જરતોશ્ત![7] હમો[8] અમશાસ્પંદોનાં[9] નામ.[5]

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્ય પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે બી અમશાસ્પંદોમાં ગણાયા, એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સફો ૪ થો.)

માંથ્ર[12] સ્પેન્તનો[13] તે[10] (ભાગ) ઘણોજ હિમ્મત આપનારો,[14] ઘણોજ ફતેહ આપનારો,[16] ઘણોજ ખોરેહમંદ[18] (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,[20] (૪) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,[22] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપ-નાર,[24] (તથા) દેવોની[27] તથા (ખરાબ) માણસોની[28] ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર[26] છે;[11] (માંથ્ર સ્પેન્તનો) તે[29] (ભાગ) તમામ[30] હાડમંદ[32] દુનિ-યાંમાં[31] મનને[33] ઘણોજ પોહોંચનારો[35] (ઈઆને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ[37] હાડમંદ[39] દુનિયાંમાં[38] જીવને[40] ઘણોજ પાક કરનારો[42] છે.[41]

ખોલાસો:—(માંથ્ર સ્પેન્ત ઈઆને વૃદ્ધિ કરનાર અથવા પવિત્ર માંથ્ર. 'માંથ્ર' (સંસ્કૃત **મન્ત્ર**)નો અસલ અર્થ 'જરતોશ્તી ધર્મના છુપા ભેદો, જરતોશ્તી ધર્મની ભેદ ભરેલી ખુબીઓ' થાએછે. એ બાબેનો ઈશારો આપણને વીસપરદના ૧૩ મા કરદાના પેહેલા ફકરામાંથી મળી આવેછે:—"અષેમ્

* (ખરાબ) વિચારને ઘણોજ કાહાડી નાખનારો (દારમેસ્તેતે).

† આએ ફકરામા તત્ બોલ દરેક વિશેષણની આગમચ આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

વીસ્પેમ્ માંથ્રેમ્ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રેમ્ હધ-માંથ્રેમ્ યજમઇદે." ઇઆને તમામ માંથ્રને પવિત્ર ગણીને હમો યાદ કરીએ છિયે; જરતોશ્ત કે જે માંથ્ર સાથનો ઇઆને માંથ્રનો બનાવનાર તેને હમો યાદ કરીએ છિયે. કેટલીએક પાછલી કેતાબોમાં લખેછે કે, પેગમબર જરતોશ્તનું કેટલુંએક લખાણ એટલું ભેદ ભરેલું હતું કે, મ્હોટા દાનાવો બી તે સમજી નહી શકતા હતા. વળી ઘણાએક નામીચા ફારસી ગ્રંથકારો તો, એને 'પએગમ્બરે રમ્જગુ' (ઇઆને ભેદનો કેહેનાર પેગમબર) કરીને કેહેછે. અસલમાં એ માંથ્ર કેટલા હતા તેની ચોકસ ગવાહી આજ આપણી પાસે રેહી નથી.)

(૫) આઅત્[1] અઓખ્ત[2] જરથુશ્ત્રો[3] ફ્રોઇત્[4] મે[5] તત્[6] નાંમ[7] ફ્રસ્રૂઇધિ,[8] અષાઉમ્[9] અહુર મજ્દ,[10] યત્[11] તે[12] અસ્તિ[13] મજિશ્તેમચ,[14] વહિશ્તેમચ,[15] સ્રએશ્તેમચ,[16] યારેકેરેસ્તેમેમચ,[17] વારેથ્રઘ્નયોતેમેમચ,[18] બએષજયોતેમેમચ,[19] ત્બએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમચ,[20] દએવનાંમ્[21] મષ્યાનાંમચ.[22] (૬) *યથ[23] અજેમ[24] તઉર્વયેનિ,[25] વીસ્પે[26] દએવ[27] મષ્યાંસચ,[28] યથ[29] અજેમ[30] તઉર્વયેનિ,[31] વીસ્પે[32] યાતવો[33] પઇરિકાઓસચ,[34] યત્ માંમ[35] નએ[36] ચિશ[37] તઉર્વયાત્,[38] નોઇત્[39] દએવો[40] નએધ[41] મષ્યો,[42] નોઇત્[43] યાતવો[44] નએધ[45] *પઇરિકાઓ.[46]

(૫) ત્યારે[1] જરતોશ્તે[3] કહ્યું[2] કે, અએ અશો[9] હોરમજદ![10] તારૂં[12] તે[6] નામ[7] કે જે[11] સઉથી મ્હોટું,[14] સઉથી સરસ,[15] સઉથી શ્રેષ્ઠ[16] સઉથી વધારે અસરકારક,[17] ઘણુંજ ફતેહથી મારનાર,[18] ઘણુંજ તંદરોસ્તી આપનાર,[19] (તથા) દેવોની[21] તથા માણસોની[22] ખરાબીને ઘણુંજ તોડનાર[20] છે,[13] તે[6] નામ[7] (તું) મને[5] બચીત[4] કેહે;[8] (૬) જેથી કરીને[23] (ઇઆને તે નામની મદદથી) હું[24] તમામ[26] દેવોને[27] તથા (દુષ્ટ) માણસોને[28] જેર કરૂં;[25] જેથી કરીને[29] હું[30] તમામ[32] જાદુગરોને[33] તથા પરીઓને[34] જેર કરૂં;[31] કે મને[35] કોઇબી શખ્સ[37] નહી[36] દુ:ખ દે,[38] નહી[39] દેવ[40] કે નહી[41] માણસ,[42] નહી[43] જાદુગરો[44] કે નહી[45] પરીઓ.[46]

(૭) આઅત્[1] મ્રઓત્[2] અહુરો મજ્દાઓ,[3] ફ્રક્ષ્ત્ય[4] નાંમ[5] અહ્મિ,[6] અષાઉમ્[7] જરથુશ્ત્ર;[8] બિત્યો[9] વાંથ્વ્યો;[10] થ્રિત્યો[11] અવિ-તન્યો;[12] તૂઇર્ય[13] અષ[14] વહિશ્ત;[15] પુખ્ધ[16] વીસ્પ[17] વોહુ[18] મજ્દધાત[19] અષ-ચિથ્ર;[20] ક્ષત્વો[21] યત્[22] અહ્મિ[23] ખ્રતુશ;[24] હપ્તથો[25] ખ્રતુમાઓ;[26] અશ્તેમો[27] યત્[28] અહ્મિ[29] ચિસતિશ;[30]

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ ૬ ઠા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિશ્રામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

નાઉમો[૩૧] ચિસતિવાઓ.[૩૨] (૮) દસેમો[૩૩] યત્[૩૪] અહ્મિ[૩૫] સ્પાનો;[૩૬] અએવનદસો[૩૭] સ્પનંઘ્રઉહ્યાઓ;[૩૮] દ્વદસો[૩૯] અહુરો;[૪૦] થ્રિદસો[૪૧] સેવિશ્તો;[૪૨] ચથ્રુદસો[૪૩] ઇમત્[૪૪] વીઢ્ઢએશતવો;[૪૫] પન્ચદસ[૪૬] અવનેમ્ન;[૪૭] ક્ષ્વશ-દસ[૪૮] હાત[૪૯] મરેનિશ;[૫૦] હપ્તદસ[૫૧] વીસ્પ[૫૨] હિષસ્;[૫૩] અશ્તદસ[૫૪] બએષજ્ય;[૫૫] નવદસ[૫૬] યત્[૫૭] અહ્મિ[૫૮] દાતો;[૫૯] વીસાંસ્તેમો[૬૦] અહ્મિ[૬૧] યત્[૬૨] અહ્મિ[૬૩] મજ્દાઓ[૬૪] નાંમ.[૬૫]

(૭) ત્યારે[૧] હોરમજદે[૩] જવાબ આપ્યો કે,[૨] (મારૂં) પેહેલ્લું[૪] નામ,[૫] અએ અશો[૭] જરતોશ્ત ![૮] (એ કે) હુ *હયાત છેઉં;[૬] (મારૂં) બીજું[૯] (નામ) ટોળાંવાળો[૧૦] (અથવા ટોળાંની પાસબાની કરનાર); (મારૂં) ત્રીજું[૧૧] (નામ) સર્વ †વ્યાપક;[૧૨] (મારૂં) ચોથું[૧૩] (નામ) સઉથી સરસ[૧૫] અશોઈ;[૧૪] (મારૂં) પાંચમુ[૧૬] (નામ) મજદની પેદા કીધેલી[૧૯] અશોઈનાં તોખમની[૧૮] તમામ[૧૭] નેઆમત;[૧૮] (મારૂં) છઠ્ઠું[૨૧] (નામ) એ કે[૨૨] (હું) પોતે અક્કલ[૨૪] છેઉં;[૨૩] (મારૂં) સાતમુ[૨૫] (નામ) અક્કલવાળો;[૨૬] (મારૂં) આઠમું[૨૭] (નામ) એ કે[૨૮] (હું) (પોતે) ડહાપણ[૩૦] છેઉં;[૨૯] (મારૂં) નવમુ[૩૧] (નામ) ડહાપણવાળો.[૩૨] (૮) (મારૂં) દશમુ[૩૩] (નામ) એ કે[૩૪] (હું પોતે) વૃદ્ધિ[૩૬] (અથવા આબાદી[૩૬]) છેઉં;[૩૫] (મારૂં) અગીયારમુ[૩૭] (નામ) વૃદ્ધિ કરનાર;[૩૮] (મારૂં) બારમું[૩૯] (નામ) અહુર[૪૦] (ઇઆને જીંદગીનો બક્ષનાર); (મારૂં) તેરમુ[૪૧] (નામ) ઘણોજ ફાએદો કરનાર;[૪૨] (મારૂં) ચઉદમું[૪૩] (નામ) દુશ્મન વગરનો;[૪૫] (મારૂં) પંદરમું[૪૬] (નામ) ‡અજિત;[૪૭] (મારૂં) સોલમું[૪૮] (નામ) માણસો (ના કાંમો)નો[૪૯] હિસાબ ¶ગણનાર;[૫૦] (મારૂં) સતરમુ[૫૧] (નામ) તમામ[૫૨] જોનાર;[૫૩] (મારૂં) અઢારમુ[૫૪] (નામ) તંદરોસ્તી આપનાર;[૫૫] (મારૂં) ઓગણીસમુ[૫૬]

* ઈઆને હું હમેશ ને હમેશ સુધી જીવતો છેઉં. પણ જો 'ફ્રક્ષત્ય' નો અર્થ 'પેરેસ' (=પુછવું) ધાતુ ઉપરથી લઈએ તો, 'ફ્રક્ષત્ય[૪] નાંમ[૫] અહ્મિ[૬]' નો અર્થ—નીચે મુજબ બીજી રીતે બી થઈ શકે:-(મારૂં પેહેલ્લું) નામ,[૫] (હું) પુછવાલાએક[૪] છેઉં[૬] (ઈઆને દરેક જન મારેવિશે પુછપરછ કરવાની ખાહેશ રાખેછે). અથવા બીજી રીતે લેતાં:—જેને સવાલ પુછવામાં આવેછે, ઈઆને પેગમબર તથા ખોદાને પોંહોંચેલા મહા વિદ્વાનોથી દીનને લગતા સવાલો પુછવામાં આવેછે તે; જુઓ વંદીદાદ ૧૮, ૬૦; વંદીદાદ ૨૨, ૧૯; ઈજશ્નેનો હા ૪૩, ૧૦.

† જોરાવર (દારમેસ્તેતે); (જીવજન્તુઓને) બનાવનાર (હારલે).

‡ અસલ અર્થ 'નહી માર ખાતો.'

¶ ઈઆને આએ દુનિયાંમાં કીધેલાં સારાં અથવા નરસાં કાંમોનો તોલ કરીને, તે પ્રમાણે પેલી જેહાંનમાં બદલો આપનાર અથવા શિક્ષા કરનાર. એની મુકાબેલ જુઓ હાતા-મરાને (ઈજશ્નેનો ૩૨ મો હા, ૬ ઠો ફકરો).

(નામ) એ કે[૫૭] (હું) પેદા કરનાર[૫૯] છેઉં;[૫૮] વીસમો[૬૦] જે[૬૨] હું છેઉં[૬૧] તે મહાજ્ઞાની[૬૪] નામવાળો[૬૫] છેઉં,[૬૩] (ઇઆને મારૂં વીસમું નામ મહાજ્ઞાની છે).

(૯) **યજએષ[૧] માંમ્[૨] જરથુશ્લ.[૩] પઇતિ અસ્નિ[૪] પઇતિ ક્ષફ્ને[૫] યસો-બેરેતાબ્યો[૬] જઓથ્રાબ્યો.[૭] જસાનિ[૮] તે[૯] અ-વંઘ્રહુએચ[૧૦] રફ્નંઘ્રહુએચ[૧૧] અજેમ્[૧૨] યો[૧૩] અહુરો મજ્દાઓ;[૧૪] જસાઇતિ[૧૫] તે[૧૬] અવંઘ્રહુએચ[૧૭] રફ્નંઘ્રહુએચ[૧૮] યો[૧૯] વંઘ્-હુશ[૨૦] સ્રઓષો[૨૧] અષ્યો;[૨૨] જસાઓન્તિ[૨૩] તે[૨૪] અવંઘ્રહુએચ[૨૫] રફ્નંઘ્રહુએચ[૨૬] યાઓ[૨૭] આપો,[૨૮] યાઓસ્ચ[૨૯] ઉર્વરાઓ,[૩૦] યાઓસ્ચ[૩૧] અષાઉનાંમ[૩૨] ફ્રવષયો.[૩૩]**

(૯) અએ જરતોશ્ત![૩] ઇજશ્ને કરવાનેમાટે લઇગએલી[૬] બેટોથી,[૭] દહાડો[૪] અને રાત[૫] (ઇઆને હર વખતે) (તુંએ) મને[૨] ઇજવો જોઈ એ;[૧] હું[૧૨] જે[૧૩] હોરમજદ[૧૪] (તે) તારી[૯] મદદનેમાટે[૧૦] તથા ખુશીનેમાટે[૧૧] આવીશ;[૮] જે[૧૯] ભલો[૨૦] (તથા) અશો[૨૨] સરોશ[૨૧] (ઇજદ) (તે), તારી[૧૬] મદદનેમાટે[૧૭] તથા ખુશીનેમાટે[૧૮] આવશે;[૧૫] પાણીઓ[૨૮] તથા ઓરવરો[૩૦] તથા અશો (લોકો) નાં[૩૨] જે[૩૧] ફરોહરો[૩૩] (તે), તારી[૨૪] મદદનેમાટે[૨૫] તથા ખુશીનેમાટે[૨૬] આવશે.[૨૩]

(૧૦) ***યેજિ[૧] વષિ[૨] જરથુશ્લ,[૩] અવાઓ[૪] ત્બએષાઓ[૫] તઉર્વયો,[૬] દએવનાંમ્[૭] મષ્યાનાંમ્ચ,[૮] યાત્વાંમ[૯] પઇરિકનાંમ્ચ,[૧૦] સાથ્રાંમ[૧૧] કઓયાંમ[૧૨] કરફ્નાંમ્ચ,[૧૩] મઇર્યનાંમ્ચ[૧૪] બિજંગ્ર-નાંમ,[૧૫] અષેમઓઘનાંમ્ચ[૧૬] બિજંગ્રનાંમ્,[૧૭] વેહ્ર્કનાંમ્ચ,[૧૮] ચ-થ્વરે-જંગ્રનાંમ.[૧૯] (૧૧) હએનયાઓસ્ચ[૨૦] પેરેથુ-અઇનિકયાઓ,[૨૧] પેરેથુ-દ્રફ્ષયાઓ,[૨૨] એરેદ્વો-દ્રફ્ષયાઓ,[૨૩] ઉજ્ગેરેપ્તો-દ્રફ્ષયાઓ,[૨૪] ખ્રૂરેમ[૨૫] દ્રફ્ષેમ[૨૬] બરેન્તયાઓ,[૨૭] અથ[૨૮] ઇમાઓ[૨૯] નામે-નીશ[૩૦] દ્રેનજયો,[૩૧] ફ્રઅવ,[૩૨] વીસ્પાઇશ[૩૩] અયાંન્ચ[૩૪] ક્ષફ્નસ્ચ.[૩૫]**

(૧૦) અએ જરતોશ્ત![૩] અગરજો[૧] તું ચાહે[૨] કે આએ[૪] ખરાબીઓ[૫] (કે જે) દેવોની,[૭] (ખરાબ) માણસોની,[૮] જાદુગરોની,[૯] પરીઓની,[૧૦] જુલમગારોની,[૧૧] કીકોની,[૧૨] †કરપોની,[૧૩] બે પગના[૧૫] ‡સાંપોની[૧૪] (ઇઆને સાંપના

---

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર આખા ૧૦ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† કીક ઈઆને જોતી આંખે આંધલા રેહેનારા; કરપ ઈઆને સાંભળતે કાને બેહેરા રેહેનારા. એની મતલબ એ કે, પાક જરતોશ્તી દીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહી આપનારા તથા તે કબૂલ નહી કરનારા.

‡ અથવા ગુનેહગારોની, ચોરોની (દારમેસ્તેતે).

ખવાસનાં માણસોની), બે પગવાળા[૧૭] *આશ્મોગોની,[૧૮] ચાર પગવાળા[૧૯] વરૂ-ઓની,[૨૦] (૧૧) (તથા) પુષ્કળ †પળટનવાળાં,[૨૧] પોહોળા ‡વાવતાવાળાં,[૨૨] ઉંચા વાવતાવાળાં,[૨૩] ઉંચે પકડેલા વાવતાવાળાં[૨૪] (તથા) ઘાતકી[૨૫] વાવતો[૨૬] લઈ જનારાં[૨૭] લશ્કરોની[૨૦]—(બધાઓની ખરાબીઓને) તોડનારો[૧] (થાએ) તો,[૨૮] આએ[૨૯] (ઉપરના ફકરામાં જણાવેલાં) નામો[૩૦] મનમાં યાદ કરનારો[૩૧] (થઇને) દરેક[૩૩] દિવસ[૩૪] તથા રાતે[૩૫] તું મ્હોટે સાદે ભણ.[૩૨]

(૧૨) પાયુશ્ચ[૧] અહ્મિ,[૨] દાતાચ[૩] થ્રાતાચ[૪] અહ્મિ;[૫] જ્નાતાચ[૬] મઇન્યુશ્ચ[૭] અહ્મિ[૮] સ્પેન્તોતેમો;[૯] બએષજ્ય[૧૦] નાંમ[૧૧] અહ્મિ,[૧૨] બએષજયોતેમ[૧૩] નાંમ[૧૪] અહ્મિ;[૧૫] આથ્રવ[૧૬] નાંમ[૧૭] અહ્મિ,[૧૮] આથ્રવતેમ[૧૯] નાંમ[૨૦] અહ્મિ;[૨૧] અહુર[૨૨] નાંમ[૨૩] અહ્મિ,[૨૪] મજ્દાઓ[૨૫] નાંમ[૨૬] અહ્મિ;[૨૭] અષવ[૨૮] નાંમ[૨૯] અહ્મિ,[૩૦] અષવસ્તેમ[૩૧] નાંમ[૩૨] અહ્મિ;[૩૩] ખ્રરેનંઘ્રહુ[૩૪] નાંમ[૩૫] અહ્મિ,[૩૬] ખ્રરેનંઘ્રઉહસ્તેમ[૩૭] નાંમ[૩૮] અહ્મિ;[૩૯] પોઉરૂ-દરૂશ્ત[૪૦] નાંમ[૪૧] અહ્મિ,[૪૨] પોઉરૂ-દરૂશ્તેમ[૪૩] નાંમ[૪૪] અહ્મિ;[૪૫] દૂરએ-દરૂશ્ત[૪૬] નાંમ[૪૭] અહ્મિ,[૪૮] દૂરએ-દરૂશ્તેમ[૪૯] નાંમ[૫૦] અહ્મિ.[૫૧]

(૧૨) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે):—(હું) બંચાવનાર[૧] છેઉં,[૨] (હું) પેદા કરનાર[૩] તથા પોષણ કરનાર[૪] છેઉં,[૫] (હુ) જાણનાર[૬] (અથવા આગાહીનો રાખનાર[૬]) તથા સઉથી ઘણો વૃદ્ધિ કરનાર[૯] મીનો[૭] છેઉં.[૮] (હુ) તદરોસ્તી આપનાર[૧૦] નામવાળો[૧૧] છેઉં[૧૨] (ઈઆને મારૂં નામ તંદરોસ્તી આપનાર છે); (હું) ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનાર[૧૩] નામવાળો[૧૪] છેઉં,[૧૫] (હું) આથ્રવન[૧૬] (ઈઆને મોબેદ-દસ્તુર) નામવાળો[૧૭] છેઉં,[૧૮] (હુ) સઉથી સરસ આથ્રવન[૧૯] નામવાળો[૨૦] છેઉં;[૨૧] (હું) અહુર[૨૨] (ઈઆને જાન બક્ષનાર) નામવાળો[૨૩] છેઉં;[૨૪] (હુ) મજદા[૨૫] (ઈઆને મહા જ્ઞાની) નામવાળો[૨૬] છેઉં;[૨૭] (હુ) અશો[૨૮] નામવાળો[૨૯] છેઉં,[૩૦] (હું) ઘણોજ અશો[૩૧] નામવાળો[૩૨] છેઉં;[૩૩] (હું) ખોરેહ[૩૪] નામવાળો[૩૫] છેઉં,[૩૬] (હું) ઘણુંજ ખોરેહ રાખનાર[૩૭] નામવાળો[૩૮] છેઉં;[૩૯] (હું) પુર જોનાર[૪૦] નામવાળો[૪૧] છેઉં,[૪૨]

---

* આશ્મોગ ઈઆને રાસ્તીનો ભંગ કરનાર, જુઠું સમજાવનાર.

† લશ્કરની આગળ પોહોળી સફ-હારવાળાં (હારલે તથા હારમેસ્તેતે).

‡ 'દ્રફ્ષ' ને મલતો ફારસીમા 'દેરફ્શ' બોલ આવેછે, જેનો અર્થ વાવતો તથા ભોકવાનું હથિયાર બેઉ થાએછે, તે ઉપરથી કોઈ કોઈ ઠેકાણે અવસ્તા 'દ્રફ્ષ' નો અર્થ 'ભાલો, નેજો' બી થઈ શકે.

(હું) ઘણુંજ પુર જોનાર[૪૩] નામવાળો[૪૪] છેઉં;[૪૫] (હું) દૂર જોનાર[૪૬] નામવાળો[૪૭] છેઉં,[૪૮] (હું) ઘણુંજ દૂર જોનાર[૪૯] નામવાળો[૫૦] છેઉં.[૫૧]

(૧૩) સ્પશ્ત[૧] નાંમ[૨] અહ્મિ,[૩] વીત[૪] નાંમ[૫] અહ્મિ;[૬] દાત[૭] નાંમ[૮] અહ્મિ,[૯] પાત[૧૦] નાંમ[૧૧] અહ્મિ,[૧૨] થ્રાત[૧૩] નામ[૧૪] અહ્મિ;[૧૫] જ્નાત[૧૬] નાંમ[૧૭] અહ્મિ[૧૮] જ્નોઇશ્ત[૧૯] નાંમ[૨૦] અહ્મિ;[૨૧] ક્ષ્થ્રાઓ[૨૨] નાંમ[૨૩] અહ્મિ,[૨૪] ક્ષ્થ્રો-માંથ્ર[૨૫] નાંમ[૨૬] અહ્મિ;[૨૭] ઇસે-ક્ષથ્રો[૨૮] નાંમ[૨૯] અહ્મિ,[૩૦] ઇસે-ક્ષથ્ર્યોતેમ[૩૧] નાંમ[૩૨] અહ્મિ;[૩૩] નાંમો-ક્ષથ્રો[૩૪] નાંમ[૩૫] અહ્મિ,[૩૬] નામો-ક્ષથ્ર્યોતેમો[૩૭] નાંમ[૩૮] અહ્મિ.[૩૯]

(૧૩) (હું) નગેહબાની રાખનાર[૧] નામવાળો[૨] છેઉં,[૩] (હું) સર્વ *વ્યાપક[૪] નામવાળો[૫] છેઉં;[૬] (હું) બક્ષેશ કરનાર[૭] નામવાળો[૮] છેઉં,[૯] (હું) રક્ષણ કરનાર[૧૦] નામવાળો[૧૧] છેઉં,[૧૨] (હું) પાળનાર[૧૩] નામવાળો[૧૪] છેઉં;[૧૫] (હું) જાણનાર[૧૬] (ઈઆને સર્વજ્ઞ) નામવાળો[૧૭] છેઉં,[૧૮] (હું) ઘણુંજ જાણનાર[૧૯] નામવાળો[૨૦] છેઉં;[૨૧] (હું) વૃદ્ધિ કરનાર[૨૨] નામવાળો[૨૩] છેઉં,[૨૪] (હું) વૃદ્ધિ કરનાર †માંથ્ર[૨૫] નામવાળો[૨૬] છેઉં[૨૭] (હું) મરજી પ્રમાણે રાજ કરનાર[૨૮] નામવાળો[૨૯] છેઉં,[૩૦] (હું) ઘણોજ મરજી પ્રમાણે રાજ કરનાર[૩૧] નામવાળો[૩૨] છેઉં;[૩૩] (હું) કીર્તિથી રાજ ‡કરનાર[૩૪] નામવાળો[૩૫] છેઉં,[૩૬] (હું) ઘણીજ કીર્તિથી રાજ કરનાર[૩૭] નામવાળો[૩૮] છેઉં.[૩૯]

(૧૪) અધવિશ[૪૦] નાંમ[૪૧] અહ્મિ,[૪૨] વીધવિશ[૪૩] નાંમ[૪૪] અહ્મિ;[૪૫] પઇતિ-પાયુશ[૪૬] નામ[૪૭] અહ્મિ,[૪૮] હ્મએષો-તઉર્વાઓ[૪૯] નાંમ[૫૦] અહ્મિ;[૫૧] હથ્રવન[૫૨] નાંમ[૫૩] અહ્મિ,[૫૪] વીસ્પવન[૫૫] નાંમ[૫૬] અહ્મિ;[૫૭] વીસ્પતશ[૫૮] નાંમ[૫૯] અહ્મિ,[૬૦] વીસ્પ-[૬૧] ખ્વાથ્ર[૬૨] નાંમ[૬૩] અહ્મિ;[૬૪] પોઉરૂ[૬૫]-ખ્વાથ્ર[૬૬] નાંમ[૬૭] અહ્મિ,[૬૮] ખ્વાથ્રવાઓ[૬૯] નાંમ[૭૦] અહ્મિ.[૭૧]

(૧૪) (હું) નહિ ઠગનાર[૪૦] નામવાળો[૪૧] છેઉં,[૪૨] (હું) ¶ઠગનારથી દૂર[૪૩] નામવાળો[૪૪] છેઉં,[૪૫] (હું) $એકસરખી રીતે બનાવનાર[૪૬] નામવાળો[૪૭] છેઉં,[૪૮]

* અથવા મોહોબત રાખનાર, ભલું કરનાર, ખેરખાહ (ધાતુ વી=ચાહાવું).

† ક્ષ્થ્રો-માંથ્ર એ ઈજશ્નેના ૫૮ મા હાનું નામ બી છે.

‡ અથવા નામાંકિત પાદશાહ, નામદારીથી હકુમત કરનાર.

¶ અથવા જેને કોઈ ઠગી શકે નહી એવો; ઠગાઇને તોડનાર (હારવે).

$ સંસ્કૃત प्रति=એકસરખી રીતે. વળી પઇતિ-પાયુશ્ બોલમાં 'પઇતિ' નો અર્થ સંસ્કૃત प्रतिને મળતો લઇને 'સાહેબ, ધણી, માલેક' કરીએ તો, એનો અર્થ 'ધણી અથવા સરદારોનો બચાવ કરનાર' બી થઈ શકે.

(હું) ખરાબીને તોડનાર[૪૯] નામવાળો[૫૦] છેઉં;[૫૧] (હું) એકદમ *મારનાર[૫૨] નામવાળો[૫૩] છેઉં,[૫૪] (હું) બધાને મારનાર[૫૫] નામવાળો[૫૬] છેઉં,[૫૭] (હું) બધાંને બનાવનાર[૫૮] નામવાળો[૫૯] છેઉં;[૬૦] (હું) તમામ[૬૧] રોશની[૬૨] (અથવા આસાની[૬૨]) નામવાળો[૬૩] છેઉં;[૬૪] (હું) પુર[૬૫] રોશની[૬૬] (અથવા આસાની–સુખ[૬૬]) નામવાળો[૬૭] છેઉં,[૬૮] (હું) રોશનીવાળો[૬૯] (એવું) નામ રાખનાર[૭૦] છેઉં.[૭૧]

(૧૫) વેરેજિ-સઓક[૭૨] નાંમ[૭૩] અહ્મિ,[૭૪] વેરેજિ-સવાઓ[૭૫] નાંમ[૭૬] અહ્મિ;[૭૭] સેવી[૭૮] નાંમ[૭૯] અહ્મિ,[૮૦] સૂરાઓ[૮૧] નાંમ[૮૨] અહ્મિ,[૮૩] સેવિશ્ત[૮૪] નાંમ[૮૫] અહ્મિ;[૮૬] અષ[૮૭] નાંમ[૮૮] અહ્મિ,[૮૯] એરેજ[૯૦] નાંમ[૯૧] અહ્મિ;[૯૨] ક્ષથ્ર્ય[૯૩] નાંમ[૯૪] અહ્મિ;[૯૫] ક્ષથ્ર્યોતેમો[૯૬] નાંમ[૯૭] અહ્મિ;[૯૮] હુધાનુશ[૯૯] નાંમ[૧૦૦] અહ્મિ,[૧] હુધાનુશ્તેમો[૨] નાંમ[૩] અહ્મિ;[૪] દૂરએ-સૂક[૫] નાંમ[૬] અહ્મિ.[૭] તાઓસચ[૮] ઇમાઓ[૯] નામેનીશ.[૧૦]

(૧૫) (હું) કાંમમાં †ચલકતો[૭૨] નામવાળો[૭૩] છેઉં,[૭૪] (હું) કાંમમાં ઉપયોગી[૭૫] (એવાં) નામવાળો[૭૬] છેઉં;[૭૭] (હું) ફાએદા ભરેલો[૭૮] નામવાળો[૭૯] છેઉં;[૮૦] (હું) શૂરા[૮૧] નામવાળો[૮૨] છેઉં,[૮૩] (હું) ઘણોજ ફાએદો કરનાર[૮૪] નામવાળો[૮૫] છેઉં;[૮૬] (હું) અશોઈ[૮૭] નામવાળો[૮૮] છેઉં,[૮૯] (હું) બુલંદ[૯૦] નામવાળો[૯૧] છેઉં;[૯૨] (હું) પાદશાહી રાખનાર[૯૩] નામવાળો[૯૪] છેઉં,[૯૫] (હું) સઉથી મ્હોટી પાદશાહી રાખનાર[૯૬] નામવાળો[૯૭] છેઉં;[૯૮] (હું) સારૂં ડહાપણ ધરાવનાર[૯૯] નામવાળો[૧૦૦] છેઉં,[૧] (હું) ઘણુંજ સારૂં ડહાપણ ધરાવનાર[૨] નામવાળો[૩] છેઉં;[૪] (હું) દૂર સુધી જોવાની શક્તિ ‡રાખનાર[૫] નામવાળો[૬] છેઉં.[૭] આએ[૮] (ઉપર જણાવ્યાં) તે[૯] (મારાં) નામો[૧૦] (છે).

(૧૬) યસ્ચ[૪] મે[૫] અઐતહ્મિ[૬] અંઘ્હુવો[૭] યત્[૮] અસ્ત-વઇન્તિ,[૯] સ્પિતમ[૧૦] જરથુશ્ત્ર,[૧૧] ઇમાઓ[૧૨] નામેનીશ[૧૩] દ્રેનજયો[૧૪] ક્રઅવ,[૧૫] પઇતિ[૧૬] વા[૧૭] અસ્નિ[૧૮] પઇતિ[૧૯] વા[૨૦] ક્ષફ્ને;[૨૧] (૧૭) ક્રઅવ[૨૨] ઉસ્ વા હિશ્તો,[૨૩] ની વા પઇધ્યગ્નો;[૨૪] ની વા પઇધ્યગ્નો,[૨૫] ઉસ્ વા હિશ્તો;[૨૬] અઇવ્યાઓંઘ્હનેમ[૨૭] વા[૨૮] અઇવ્યાઓંઘ્હયગ્નો,[૨૯] અઇવ્યાઓંઘ્હનેમ[૩૦] વા[૩૧] બૂજયગ્નો;[૩૨] ફ્રા[૩૩] વા[૩૪] ધૂસ[૩૫] હચ ગાતઓત્,[૩૬] ફ્રા[૩૭]

---

* અથવા એકદમ તાબે કરનાર—જીતનાર.

† ઈશ્રાને કાંમમાં ચાલાક. મરજી પ્રમાણે ફાએદો કરનારો (દારમેસ્તેતે); હરેક ફાએદો ઉત્પન્ન કરનાર (હારલે); ફાએદો કરનારો (સુપ્પિગ).

‡ લાંબો વખત સુધી સારૂં અથવા કલ્યાણ કરનાર (દારમેસ્તેતે).

વા[૩૮] પૂસ[૩૯] હુચ જન્તઓત્,[૪૦] ફ્રા[૪૧] વા[૪૨] પૂસ[૪૩] હુચ દંધ્રહુ-ઓત્,[૪૪] અવ-જસ[૪૫] દપ્યૂમ્ આ.[૪૬] (૧૮) નોઇત્[૪૭] હિમ[૪૮] નર[૪૯] અંધ્રહે[૫૦] અયાંન,[૫૧] નોઇત[૫૨] અંધ્રહાઓ[૫૩] ક્ષપો,[૫૪] અઓષ્મો[૫૫] દ્રૂતહે[૫૬] દ્રુક્ષ[૫૭] મનંધ્રહો[૫૮] અવસ્યાત્.[૫૯] નોઇત્[૬૦] અકુ-વો,[૬૧] નોઇત્[૬૨] ચકવો,[૬૩] નોઇત્[૬૪] ઇષવો,[૬૫] નોઇત્[૬૬] કરેત્,[૬૭] નોઇત્[૬૮] વજર,[૬૯] નોઇત્[૭૦] વીસેન્તિ[૭૧] અસાનો[૭૨] અવસ્યાત્.[૭૩]

(૧૬) અએ સપેતમાન[૧૦] જરતોશ્ત![૧૧] જે શખ્સ[૪] આએ[૬] હાડ-મંદ[૬] દુનિયાંમાં[૭] આએ[૧૨] મારાં[૫] નામોને[૧૩] યાદ કરનારો[૧૪] (થઈને), દરેક[૧૬] દિવસ[૧૮] અથવા[૨૦] દરેક[૧૯] રાતે[૨૧] મ્હોટે સાદે ભણે.[૧૫]

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે ભણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

(૧૭) ઉઠતાં[૨૩] અથવા બેસતાં,[૨૪] બેસતાં[૨૫] અથવા ઉઠતાં,[૨૬] કુશ્તી[૨૭] બાંધતાં[૨૯] અથવા[૨૮-૩૧] કુશ્તી[૩૦] ¶છોડતાં,[૩૨] (પોતાની) જગાએથી[૩૬] બાહાર[૩૩] નીકળતાં,[૩૫] કસબામાંથી[૪૦] બાહાર[૩૭] નીકળતાં,[૩૯] દેશમાંથી[૪૪] બાહાર[૪૧] નીકળતાં[૪૩] (તથા) (કોઈ બીજા) દેશ તરફ[૪૬] જતાં[૪૫] (જે શખ્સ આએ મારા નામો) મ્હોટેથી ભણે[૨૨] તો, (૧૮) તે[૪૮] માણસને[૪૯] તે[૫૦] દિવસે[૫૧] (તથા) તે[૫૩] રાતે[૫૪] (ઈઆને જે જે વખતે ભણે ત્યારે), ઘાતકી[૫૬] મનનો[૫૮] એશમ[૫૫] (નામનો) †દરૂજ[૫૭] નુકસાન કરે[૫૯] નહી;[૪૭] નહી[૬૦] આંકડા[૬૧] (અથવા ભોંકવાનાં હથિયાર[૬૧]), કે નહી[૬૨] ‡ગોફણો,[૬૩] કે નહી[૬૪] ભાલા,[૬૫] કે નહી[૬૬] તલવારો,[૬૭] કે નહી[૬૮] ગુરજો,[૬૯] કે નહી[૭૦] પથરા[૭૨] (તે માણસને) ¶લાગીને[૭૧] ઈજા કરે.[૭૩]

(૧) વીસાંસ્તચ[૧] ઇમાઓ[૨] નામેનીશ[૩] પરૂશ્તસ્ચ[૪] પઇરિ-વારસ્ચ[૫] વીસેન્તે,[૬] પઇરિ[૭] મઇન્યઓયાત્[૮] દ્રુજત્,[૯] વરેન્યયાત્ચ[૧૦] દ્રવાંઇથ્યાત્,[૧૧] જીજીયૂશત્ચ[૧૨] કયધાત્[૧૩] વીસ્પો-મહ્રકાઅત્ચ[૧૪] પઇરિ[૧૫] દ્રવતત્[૧૬] યત[૧૭] અંધ્રરાત્ મઇન્યઓત્;[૧૮] આંનયેન્ અહે યથ[૧૯] હજંધ્રેમ[૨૦] નરાંમ[૨૧] ઓયુમ[૨૨] નરેમ[૨૩] અઇવ્યાક્ષયોઇત્.[૨૪]

---

* એનો અર્થ 'બંધ બાંધતાં અથવા બંધ છોડતાં' બી થઈ શકે.

† ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'અઓષ્મો-દ્રૂતહે' સમાસ રૂપમાં લઈએ તો, 'ગોસ્સાથી ઘસારો કરતા વિચારનો દરૂજ' અર્થ થઈ શકે.

‡ મારવાનાં લોહોડાંનાં ચક્ર=quoits (દારમેસ્તેતે).

¶ અસલ અર્થ 'ભોકઇને'. વીસેન્તિ બોલને અગરજો બેકાએદે 'અસાનો' નો વિશેષણ ગણીએ તો, 'વીસેન્તિ અસાનો' નો અર્થ 'ભોકાતા પથરા' થઈ શકે. ગોફણના પત્થર (દારમેસ્તેતે).

(૧૮) જે પ્રમાણે[19] હજાર[20] માણસો[21] એક[22] માણસની ઉપર[23] ચોકસી રાખે,[24] (તે પ્રમાણે) આએ[2] (ઉપર જણાવેલાં દાદાર હોરમજદનાં) નામો[3] (તે ભણનારને માટે) મીનો[8] દરૂજ[9] તથા ગીલાંનના[10] દરવંદ[11] તથા નુકસાન પોંહોંચાડનાર[12] પાપી માણસની[13] સાંમે,[7] તથા તમામ મરકીવાળો[14] દરવંદ[16] જે[17] અગ્રેમેન્યુશ[18] (તેની) સાંમે,[15] શિખામણ[1] તથા ટેકા[4] તથા બંચાવ તરીકે[5] થાએછે.[6]

(૨૦) કે વેરેથ્રેમ-જા થ્વા પોઇ સેન્ગહા યોઇ હેન્તી;
ચિથ્રા મોઇ દાંમ્ અહૂમબિશ રતૂમ્ ચીઝ્દી.
અત્ હોઇ વોહૂ સેરઓષો જન્તૂ મનંઘ્હા,
મજ્દા અહ્માઇ યહ્માઇ વષી કહ્માઇચીત્.*

(૨૧) નેમેમ્[1] કવએમ્[2] ખરેનો,[3] નેમો[4] અઇર્યેને વએજહિ,[5] નેમો[6] સઓકે[7] મજ્દધાઇતે,[8] નેમો[9] અપે[10] દાઇત્યયાઓ,[11] નેમો[12] અરેદ્વુયાઓ[13] આપો[14] અનાહિતયાઓ,[15] નેમેમ્[16] વીસ્પયાઓ[17] અપઓનો[18] સ્તોઇશ.[19]

☞ યથા અહૂ વઇર્યો ૧૦, અષેમ્ વોહૂ ૧૦.

(૨૧) †નમાજ[1] (હોજો) કેઆની[2] ખોરેહને,[3] નમાજ[4] (હોજો) ‡ઇરાન-વેજને,[5] નમાજ[6] (હોજો) હોરમજદના પેદાકીધેલા[8] ¶સઓકને,[7] નમાજ[9] (હોજો) વેહેદાતી[11] $નદીને,[10] નમાજ[12] (હોજો) નિર્મલ[15] અરદ્વીસૂર[13] નદીને,[14] નમાજ[16] (હોજો) અશો (હોરમજદ)ની[18] તમામ[17] પેદાએશને.[19]

(૨૨) **અહુનેમ વઇરીમ[20] યજમઇદે;[21] અષેમ વહિશ્તેમ[22] સ્રએશ્તેમ[23] અમેષેમ્ સ્પેન્તેમ[24] યજમઇદે.[25] અમેમચ[26] થ્રિમેમચ[27] અઓજસચ[28] વેરેથ્રેમચ,[29] ખરેનસચ[30] જવરેચ[31] યજમઇદે.[32] અહુરેમ મજ્દાંમ[33] રએવન્તેમ્[34] ખરેનંઘ્ઉહુન્તેમ્[35] યજમઇદે.[36]**

---

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ 'કેમ્ ના મજ્દા'નો તરજુમો સફો ૫-૬.

† 'કવએમ્'ને લીધે 'નેમો'ને બદલે ખેચાણથી 'નેમેમ્' થએલું દીસેછે (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને એર્યન લોકોનું સઉથી પેહેલ્લુ મથક; ઓકસસ તથા જેકજાર્તિસ નામની નદીઓની વચ્ચે બલુરતાગ પાહાડની ઉત્તર દિશાએ આવેલો મુલ્ક.

¶ 'સઓક' બોલનો અસલ અર્થ 'તીક્ષ્ણતા, મનની ચાલાકી, હુશિયારીની તેજી, ડહાપણનો ચળકાટ-ઝલક'-(ધાતુ સુચ્=સંસ્કૃત શુચ્=પ્રકાશવું); ફાએદો, આબાદી, સુખાકારી (ધાતુ સુ=ફારસી સૂદ્=ફાએદો કરવો). ત્યારપછી અલંકાર રીતે એ ગુણો ઉપરનો મવક્કીલ ફરેશ્તો સમજવો.

$ ફારસી 'આબ્' ની માફક અવસ્તા 'અપ્' બોલનો અર્થ પાણી ઉપરાંત નદી બી થાએછે. વેહેદાતી નદી બાબે જુઓ વંદીદાદ, પરગરદ ૧, ફકરો ૩ જો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૨૨) અહુનવરને[20] હમો વખાણીએ છિયે;[21] અરદીબેહેશ્ત[22] (જે) સઉથી સોહામણો[23] અમશાસ્પંદ[24] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[25] હિમ્મત[26] તથા આબાદી[27] તથા ચાલાકી[28] (અથવા એજમત[28]) તથા ફતેહ[29] તથા ખોરેહ[30] તથા કૌવત[31] (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિયે.[32] ખજાંનો રાખનાર[34] (તથા) ખોરેહમંદ[35] હોરમજદને[33] હમો યાદ કરીએ છિયે.[36]

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનાદ; અએદૂન્ બાદ.** (પ્રગટ પઢે.) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

(૨૩) **યસ્નેમચ વહ્મેમચ, અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘઉહ્તો. અષેમ વોહૂ ૧.**

(૨૪) ***નિપાયોઇશ[1] મષીમ્[2] ઉર્વથેમ[3] યવએતાઇતે[4] જરથુશ્ત્રલ[5] અઉર્વથાત્[6] પરો[7] દુશ્મઇન્યઓત્,[8] મા[9] તેમ્[10] ઉર્વથેમ્[11] ફ્રાયવયોઇશ[12] સ્નથાઇ,[13] મા[14] દુજ્બેરેતેએ[15] જયાનાંમ[16] અપયતેએ;[17] મા[18] યસોઇશ[19] અઓમ્[20] નરેમ્[21] દાઇતીમ,[22] યો[23] ના[24] મજ્શ્તેમ્[25] યસ્નેમ્[26] યજ્ઞાઇતે[27] કસિશ્તેમ્[28] યસ્નાત્[29] ફ્રાયતાત્[30] અહ્ય[31] યાં[32] અમેષે સ્પેન્તે.[33]**

(૨૪) (દાદાર હોરમજદ પેગમબર અશો જરતોશ્તને કેહેછે):— અએ જરતોશ્ત![5] (તારી સાથે) દોસ્તી ધરાવનાર[3] માણસને[2] ખરાબ વિચારવાળા[8] દુશ્મન[6] થી[7] (તુંએ) હમેશાં[4] બંચાવવો જોઈએ.[1] તે[10] દોસ્તને[11] (દુશ્મનના) ફતકાનેમાટે[13] (અથવા ફતકામાં) વધારેવાર રેહેવા દેતો[12] ના;[9] નુકસાનનાં[16] ખરાબ લઈ જવાનેમાટે[15] (તથા નુકસાનનાં)

---

* 'નિપાયોઇશ્ મષીમ્' થી તે એ યશ્તની આખેરી સુધીનો ભાગ બહમન યશ્તના બાકી રહેલા ફકરાઓને નામે જણાએલો છે. આખી બહમન યશ્તની પેહેલવીનો અંગ્રેજી તરજુમો ઇસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં ડાકટર વેસ્તે બુનદેહેશના તરજુમા સાથે બાહાર પાડ્યો હતો. વળી એની આગમચ ઈઆને ઇસવી ૧૮૬૦ માં ડાકટર સ્પીગલે પેહેલવી બહમન યશ્તના થોડા ફકરાઓનો જરમન ભાષામાં તરજુમો છપાવી બાહાર પાડ્યો હતો.

પોંહોંચવાનેમાટે[૧૭] (તું તેને સોંપતો) *ના.[૧૪] હમો[૩૧] જે[૩૨] અમશાસ્પંદો[૩૩] (તેઓને) જે[૨૩] માણુસ[૨૪] ઠેરવેલી[૩૦] ઈજિશ્નેમાંથી,[૨૯] સઉથી નાઢલી[૨૮] (અથવા) સઉથી મ્હોટી[૨૫] ઈજિશ્ને[૨૬] ઈજે[૨૭] (ઈઆને ઈજિશ્ને કરે), તે[૨૦] દીનદાર[૨૨] માણુસને[૨૧] (અએ જરતોશ્ત !) તું દુઃખમાં લાવતો[૧૯] ના.[૧૮]

(૨૫) †ઇધ[૧] અસતિ[૨] વોહુ મનો,[૩] મન[૪] દાંમિ[૫] જરથુશ્ત્ર.[૬] ઇધ[૭] અષેમ વહિશ્તેમ,[૮] મન[૯] દાંમિ[૧૦] જરથુશ્ત્ર.[૧૧] ઇધ[૧૨] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ,[૧૩] મન[૧૪] દાંમિ[૧૫] જરથુશ્ત્ર.[૧૬] ઇધ[૧૭] સ્પેન્ત આર્મઇતિશ,[૧૮] મન[૧૯] દાંમિ[૨૦] જરથુશ્ત્ર.[૨૧] ઇધ[૨૨] હુઉર્વત[૨૩] અમેરેતાત,[૨૪] યોઇ[૨૫] સ્તો[૨૬] મિઝ્દેમ[૨૭] અષાઉનાંમ,[૨૮] પરો-અસતિ[૨૯] જસેન્તાંમ,[૩૦] મન[૩૧] દાંમિ[૩૨] †જરથુશ્ત્ર.[૩૩] (૨૬) વએથાચ[૩૪] તત્ચ[૩૫] કુથચ,[૩૬] આઇ[૩૭] અષાઉમ[૩૮] જરથુશ્ત્ર;[૩૯] મન[૪૦] ખ્રથ્વાચ[૪૧] ચિસ્તિચ[૪૨] યાઇશ[૪૩] આ અંઘ્રહુશ[૪૪] પઓઉર્યો[૪૫] બવત,[૪૬] યથાચ[૪૭] અંઘ્રહત[૪૮] અપેમેમ[૪૯] અંઘ્રહુશ.[૫૦]

(૨૫) ‡અહિંયા[૧] (અથવા ‡આએ[૧]), અએ જરતોશ્ત ![૬] બહમન[૩] (અમશાસ્પંદ) મારી[૪] ¶પેદાએશ[૫] છે;[૨] અએ જરતોશ્ત ![૧૧] અહિંયાં[૭] અરદીબેહેશ્ત[૮] (અમશાસ્પંદ) મારી[૯] પેદાએશ[૧૦] (છે); અએ જરતોશ્ત[૧૬] અહિંયાં[૧૨] શેહેરેવર[૧૩] (અમશાસ્પંદ) મારી[૧૪] પેદાએશ[૧૫] (છે); અએ જરતોશ્ત ![૨૧] અહિંયાં[૧૭] અસ્પંદાદ[૧૮] (અમશાસ્પંદ) મારી[૧૯] પેદાએશ[૨૦] (છે); અહિંયાં[૨૨] ખોરદાદ[૨૩] તથા અમરદાદ[૨૪] (અમશાસ્પંદ), જેઓ[૨૫] બીજી હયાતીમાં[૨૯] જનારા[૩૦] અશો (લોકો) નો[૨૮] બદલો[૨૭] §છે[૨૬] (તેઓ બી), અએ જરતોશ્ત ![૩૩] મારી[૩૧] પેદાએશ[૩૨] (છે). (૨૬) અએ[૩૭] અશો[૩૮]

---

* અથવા બીજી રીતેઃ—નુકસાનના[૧૬] આફત[૧૭] જે ખમવાને મુશ્કેલ પડે તેમાં[૧૫] (તે દોસ્તને તું રેહેવા દેતો) ના.[૧૪]

† ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.

‡ અંગ્રેજી here ફ્રેન્ચ voici તથા ફારસી 'ઇનક્' ની મતલબે.

¶ પેદાએશને અર્થે દાંમિ બોલ ગાથામા બી આવે છે; જુઓ ઈજ. ૪૩, ૫; ઈજ. ૫૧, ૧. વળી એજ અર્થે 'દામ, દાંમ' બી આવે છે; જુઓ ઈજ. ૭૧, ૬; યશ્ત ૬, ૨; 'દામિ' નો અર્થ ડહાપણ બી થાએછે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૨ મો ફકરો) તથા દામિ-દાત (બેહેરાંમ યશ્ત, ફકરો ૫૪; અશીશવંધ યશ્તનો ૬૦ મો ફકરો.)

§ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, અશો લોકોનાં રવાનોને ખોરદાદ તથા અમરદાદ અમશાસ્પંદ બેહેશ્તમાં સુખ આપવામાં મદદ કરેછે. જુઓ ગાથાના હા, ઈજશ્નેનો હા ૩૨, ૧૫; ઈજશ્નેનો હા ૪૫, ૫.

જરતોશ્ત![39] તે[35] કેમ[36] (છે તે) તું જાણ,[34] (તે એ કે) મારી[40] અક્કલથી[41] તથા (મારાં) ડહાપણથી[42] દુનિયાં[44] શરૂઆતથી[45] હતી,[46] તેજ પ્રમાણે[47] દુનિયાં[50] છેડે સુધી[49] *રેહેશે.[48]

(૨૭) **હજંધ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનામ; હજંધ્રેમ બએષજનાંમ; બએવરે બએષજનાંમ; હજંધ્રેમ બએષજનાંમ, બએવરે બએષજનાંમ. જસ મે અવંઘ્રહે મજદ. જસ મે અવંઘ્રહે મજદ. જસ મે અવંઘ્રહે મજદ. અમહે હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્રહે, અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓ-સચ ઉપરતાતો, સ્પેન્તહેચ આર્મતોઇશ.†**

(૨૮) **આર્મઇતિચ સ્પેન્તય[20] અએષાંમ[21] હ્બએષો[22] સચિન્દયધ્વેમ;[23] પઇરિ[24] ઉષિ[25] વારયધ્વેમ;[26] હાંમ[27] ગવ[28] નિદરેજયધ્વેમ;[29] હાંમ[30] જન્વ[31] જેમ્બયધ્વેમ;[32] અઇપિ[33] દેરેજ્વનેમ[34] દરેજવયધ્વેમ.[35] કત્[36] અષવ[37] મજદ[38] વનત્[39] દ્વન્તેમ.[40] અષવ[41] વનત્[42] દુજિમ,[43] અષવ[44] વનત્[45] દ્વન્તેમ.[46]**

(૨૮) સપંદારમદની મારફતે[20] તેઓની[21] (ઇઆને બદ માણસોની) ખરાબીને[22] તમો કાપી નાખો,[23] (તેઓની) અક્કલને[25] આસપાસ[24] ઢાંકી નાંખો[26] (ઇઆને અંધારી કરો), (તેઓના) બેહુ હાથને[28] સાથે[27] બાંધો,[29] (તેઓનાં) ઘૂટણોને[31] સાથે[30] છુંદો[32] (તથા) બેરી[34] ‡ઘાલો.[35]

ખોલાસો:—(એ પ્રમાણે કોણ કેહેછે અને કોણને કેહેછે, તે વિશે આએ ઠેકાણે કાંઈ જણાવ્યું નથી, પણ પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાના ચેલાઓને કેહેતા હોએ એવું લાગે છે.)

ઓ હોરમજદ![38] શું[36] અશો[37] (માણસ) દરવંદને[40] (ઇઆને દુષ્ટ-પાપી માણસને) ¶મારે?[39] જવાબઃ—(હા.) અશો[41] (માણસ) દરૂજને[43] મારે;[42] અશો[44] (માણસ) દરવદને[46] (ઇઆને દુષ્ટ—પાપી માણસને) મારે.[45]

ઉષિ[1] અહુરહે મજદાઓ[2] યજમઇદે,[3] દરેથ્રાઇ[4] માંથ્રહે સ્પેન્તહે;[5] ખ્રતૂમ[6] અહુરહે મજદાઓ[7] યજમઇદે,[8] મરેથ્રાઇ[9]

---

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો હા ૨૮, ૧૧; ઈજશ્નેનો હા ૩૦, ૪.

† એ ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ સફો ૧૯ મો; તથા સપંદારમદની (સ્પેન્તહેચ આર્મતોઇશ) (મદદ તું મને પોંહોંચાડ).

‡ તેઓની જબાંન બધ કરો-રૂંધી નાખો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એ વિદ્વાન દેરેજ્વન્ બોલને પેહેલવી 'હુજ્વાન' (જબાંન) સાથે સરખાવેછે.

¶ એ વાકય ગાથામાંથી (ઈજ. ૪૮, ૨) ઈહાં અવસ્તા રૂપમાં ટાંકેલો છે.

માંથ્રહે સ્પેન્તહે;[૧૦] હિજ્વાંમ[૧૧] અહુરહે મજ્દાઓ[૧૨] યજ-મઇદે,[૧૩] ફ્રવાકાઇ[૧૪] માંથ્રહે સ્પેન્તહે;[૧૫] અઓમ[૧૬] ગઇરીમ[૧૭] યજમઇદે,[૧૮] યિમ[૧૯] ઉષિ-દાંમ[૨૦] ઉષિ-દરનેમ,[૨૧] પઇતિ[૨૨] અસનિ[૨૩] પઇતિ[૨૪] ક્ષફ્ને,[૨૫] યસ્નો-બેરેતાબ્યો[૨૬] જઓથ્રાબ્યો.[૨૭]

માંથ્ર સ્પેન્તને[૫] *સમજવાને માટે[૪] (દાદાર) હોરમજદની[૨] હુશિ-યારીને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૩] માંથ્ર સ્પેન્તને[૧૦] યાદ કરવાનેમાટે[૯] (દાદાર) હોરમજદની[૭] અક્કલને[૬] હમો વખાણીએ છિયે,[૮] માંથ્ર સ્પેન્તને[૧૫] ભણવાનેમાટે[૧૪] (દાદાર) હોરમજદની[૧૨] જબાનને[૧૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૩] આએ[૧૬] પાહાડ[૧૭] જે[૧૯] હુશિઆરી આપનાર[૨૦] '†ઉષિ-દરેન[૨૧]' (તેને), ઈજશ્ને કરવાનેમાટે લઈ ગએલી[૨૬] જોરથી,[૨૭] દરેક[૨૨] દિવસ[૨૩] (અને) દરેક[૨૪] રાતે[૨૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૮]

(૨૯) આઅત્[૧] અઓખ્ત[૨] જરથુશ્ત્રો,[૩] ઉપ[૪] થ્વા[૫] અજે-મ[૬] મઇરે[૭] અનુદ્ધયાત્,[૮] સ્પેન્તયાઓ[૯] આર્મતોઇશ[૧૦] દોઇથ્રા-બ્ય[૧૧] અવાસ્ત્રયત[૧૨] ‡મઇર્યો.[૧૩] (૩૦) હુજંઘ્રેમ બઓષજનાંમ, બઓવરે બઓષજનાંમ; હુજંઘ્રેમ બઓષજનાંમ, બઓવરે બઓષજનાંમ; હુજંઘ્રેમ બઓષજનાંમ, બઓવરે બઓષજનાંમ.

☞ અહે[૨૫] નર્શ[૨૬] અષઓનો[૨૭] ફ્રવષીમ[૨૮] યજમઇદે,[૨૯] યો[૩૦] અસ્મો-ખ્નવાઓ[૩૧] નાંમ.[૩૨] અધાત્[૩૩] અન્યએષાંમ[૩૪]

---

* અથવા મનમાં રાખવાનેમાટે. અસલ અર્થ 'પકડવાનેમાટે.'

† ઈરાનની પૂર્વ દિશાએ આવેલો હાલનો 'સજેસ્તાન' નામનો મુલક, જેને અવસ્તામાં 'વએકેરેત' કેહેછે, તથા પ્રાચીન યુનાની લોકો Drangiana કરીને કેહેતા હતા, તે મુલકમાં 'ઉષિદરેન' નામનો પાહાડ આવેલો છે. પેહેલવીમાં એ પાહાડને 'હુશદાશ્તાર્' ને નામે ઓળખેછે. એ બોલનો અસલ અર્થ 'હુશિયારી રાખનાર' કરીને થાએછે. એ નામ એટલામાટે આપવામાં આવ્યું કે, તે પાહાડ ઉપરથી અશો જરતોસ્તે આસમાની હોશ મેળવી; એ પાહાડ ઉપર દાદાર હોરમ-જદ સાથે એ રાસ્ત પેગમબરને દીનની બાબદો વિશે વાતચીત થઈ હતી. ઈજશ્નેના પેહેલા હામાં જરતોશ્તી દીનનાં પુસ્તકોને માન સાથે યાદ કીધા પછી, એ પાહાડને બી યાદ કીધો છે.

‡ એ ફકરો ગુચવણ ભરેલો છે. "ઉપ થ્વા અજેમ્ મઇરે અનુદ્ધયાત્"ને બદલે, નોટમા આપેલાં "જમેરેને હુથે" બોલો કાંઇક પસંદ કરીને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ અર્થ કરેછેઃ—"ઓ ગુનેહગાર! (ઈઆને હારેમેન!) હું તુંને જમીનની અંદર હડાવી કાહાડીશ." "સ્પેન્ત[૯] આર્મઇતિની[૧૦] બે આંખથી[૧૧] (ઈઆને નજરથી) તે ગુનેહગાર[૧૩] (એટલે હારેમન) શક્તિ વગરનો થઈ ગયો.[૧૨]"

અષઓનાંમ[૩૫] ફ્રક્ષતિ[૩૬] યજાઇ,[૩૭] ફ્રવરેત[૩૮] ગઓકેરેનહે[૩૯] સૂરહે[૪૦] મજદધાતહે.[૪૧] ગઓકેરેનેમ[૪૨] સૂરેમ[૪૩] મજદધાતેમ[૪૪] યજમઇદે.[૪૫] (૩૧) ઉષિ અહુરહે મજદાઓ યજમઇદે, દરેથ્રાઇ માંથ્રહે સ્પેન્તહે; ખ્રતૂમ અહુરહે મજદાઓ યજમઇદે, મરેથ્રાઇ માંથ્રહે સ્પેન્તહે; હિજવાંમ અહુરહે મજદાઓ યજમઇદે, ફ્રવાકાઇ માંથ્રહે સ્પેન્તહે; અઓમ ગઇરીમ યજમઇદે, યિમ ઉષિ-દાંમ ઉષિ-દરેનેમ, પઇતિ અસનિ પઇતિ ક્ષફ્ને, યસો-બેરેતાબ્યો જઓથ્રાબ્યો.* અષેમ વોહૂ ૧. ☞ (ત્રણ વાર પઢે).

(૩૦) તે[૨૫] અશો[૨૭] માણસનાં[૨૬] ફ્રોહરને[૨૮] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૯] કે જે[૩૦] †અસ્મો-ખ્નવત[૩૧] નામનો[૩૨] (હતો). બીજા[૩૪] અશો[૩૫] (માણસો) કરતાં[૩૩] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૧] કૌવત આપનારા[૪૦] ‡ગઓકેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ)ના[૩૯] ચાહનાર તરીકે,[૩૮] (હું) (તે અસ્મો-ખ્નવત નામના શખ્સનાં ફ્રોહરને) વધારે[૩૬] ઇજું.[૩૭] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૪] કૌવત આપનારા[૪૩] ગઓકેરેનને[૪૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૫]

(૩૨) દામીમ[૧] યજમઇદે[૨] યાંમ[૩] આર્મઇતીમ[૪] સ્પેન્તાંમ.[૫] યેહે[૬] દાથ્રે[૭] અષહેચ,[૮] અષઓનાંમ[૯] અષ-પઓઇર્યનાંમચ[૧૦] ¶દામનાંમ.[૧૧]

(૩૨) ડહાપણ[૧] જે[૩] આબાદી કરનાર[૫] સંપૂર્ણ મનશ્ની (તે)ને[૪] હમો $વખાણીએ છિયે,[૨] જેની[૬] ઉત્પત્તિ[૭] અશોઇની[૮] તથા અશો[૯] (લોકો) જેઓ અશોઇમાં સઉથી સરસ (છે તેઓ)ની[૧૦] પેદાએશની[૧૧] (છે).§

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફે ૧૬૩-૧૬૪.

† ફ્રવરદીન યશ્તના ૨૫ થી તે ૨૭ મા કરદા સુધી જે નામીચા નર તથા નારીઓના ફ્રોહરોને ઈજેલાં છે, તેઓમાં 'અસ્મો-ખ્નવત્' નુ સઉથી પેહેલાં નામ આવેછે. એ શખ્સને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેગમબર જરતોશ્તના પેહેલા શાગેરદોમાંનો એક શાગેરદ ગણેછે.

‡ ગઓકેરેનના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુઓ, પરગરદ ૨૦ મી, ૪ થા ફકરામાં આપેલી નોટ.

¶ 'દામીમ યજમઇદે'થી તે 'અષ-પઓઈર્યનાંમચ દામનામ' સુધીના બોલો વીસ્પરદના ૧૯ મા કરદાના ૨ જા ફકરામા બી આવેછે.

$ અથવા બીજી રીતે:—આબાદી કરનાર[૫] સપૂર્ણ મનશ્ની[૪] (અથવા સભ્યતા[૪]) જે[૩] (હોરમજદની) પેદાએશ (તે) ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૨]

§ ડહાપણ તથા સંપૂર્ણ મનશ્નીને વખાણવાનું કારણ એ કે, તેની ઉત્પત્તિ ખુદ અશોઇમાંથી તથા જે લોકો અશોઈની બાબદમા સર્વોત્તમ છે તેમાંથી નીકળેછે, 'આર્મઇતિ'નો અર્થ નેક વિચાર, સભ્યતા બી થાએછે. સરકૃત **आरमति**.

અએતત્ હિમ્ વીસ્પનાંમ્ મજિશ્તેમ્ દજ્દાઇ, અહુમચ રતૂમચ યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, સ્નથાઇ અંધ્રહે મઇન્યેઉશ દ્રવતો, સ્નથાઇ અએષ્મહે ખ્રવી-દ્રઓશ, સ્નથાઇ માજઇન્યનાંમ્ દએવનાંમ્, સ્નથાઇ વીસ્પનાંમ્ દએવનાંમ્, વરેન્યનાંમ્ચ દ્રવતાંમ્. (બાજમાં પઢે.) શેકસ્તેહ ઘનામેન્યો, બરૂ અહેરેમન લેઆંનત્ સદ્દ હજારૂ બાર. (પ્રગટ પઢે.) ફ્રદથાઇ અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો, ફ્રદથાઇ અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, ફ્રદથાઇ તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો, ફ્રદથાઇ નર્શ અષઓનો, ફ્રદથાઇ વીસ્પનાંમ્ સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ દામનાંમ્ *અષઓનાંમ્. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હર્જંઘ્રેમ્; જસ મે; કેરફેહ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નામ્, રોજ પાક્ નાંમ્, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંધ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ્ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ્ દાદાર અહુરમજ્દ રયોમંદ્ ખોરેહ્મંદ્ મીનોઆંન્ મીનો બેરેતુમ્, બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગરૂ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વરૂ જમીન; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજ્દયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્ઉહિ મજ્દધાતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧. અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. દાદારૂ અહુરમજ્દ રયોમંદ ખોરેહમંદ્ મીનોઆંન્ મીનો બેરેતુમ્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હોશબામ, સફો ૨૧-૨૨.

હોરમજદ યશ્ત ની નીરંગ.*

☞ (એ નીરંગ હોરમજદ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

યા[1] દાદાર અહુરમજદ,[2] અહેરેમન[3] મરોચીનીદાર[4] નેગુનમ[5] દીવાન;[6] બર[7] બૂદને[8] રસ્તાખીજ[9] તન પસીન[10] બીગુમાનમ.[11] અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અએ[1] દાદાર હોરમજદ ![2] નાશ કરનાર[4] હારેમનને[3] (તથા) દેવોને[6] હું આજેજ કરૂં;[5] રસ્તાખેજ[9] (તથા) તનપસીન[10] થવાની[8] ઉપર[7] હું બેગુમાન છેઉં.[11]

મ્હોટી હપ્તન યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ અવઝાયાદ, હફ્ત અમશાસ્પંદ. બેરસાદ.†

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્રૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઓઇમ ગોફ્ત ઓઇમ કર્દ, ઓઇમ જસ્ત, ઓઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંધ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂ-શ્તાંમ હીત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રીશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. (૧) અહુરહે મજ્દાઓ[6] રએવતો[7] ખરેનંઘુહતો,[8] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[9] વંઘુહવે મનંઘહે[10] આક્તોઇશ[11] હાંમ-વઇનત્યાઓ,[12] તરધાતો[13] અન્યાઇશ[14] દામાંન,[15] આસ્નહે ખ્રથ્વો[16] મજ્દધાતહે,[17] ગઓષો-સૂતહે ખ્રથ્વો[18] મજ્દધાતહે.[19] (૨) અષહે વહિશ્તહે[20] સ્રએશ્તહે,[21] અઇર્યમનો ઇષ્યેહે[22] સૂરહે[23] મજ્દધાતહે[24] સઓકયાઓ[25]

---

* આએ તેમજ બીજી યશ્તોની નીરંગ પાજંદ ભાષામાં છે.

† ઈઆને સાત અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોંહોંચો !

વંઘ્રહુયાઓ[૨૬] વોઉરૂ-હોઇથ્રયાઓ[૨૭] મજદધાતયાઓ[૨૮] અષઓન્યાઓ,[૨૯] ક્ષથ્રહે વઇસ્યેહે[૩૦] અયોક્ષુસ્તહે[૩૧] મરેજ્દિકાઇ[૩૨] થ્રાયો-દ્રિગઓવે.[૩૩] (૩) સ્પેન્તયાઓ વંઘ્રહુયાઓ આર્મતોઇશ,[૩૪] રાતયાઓ[૩૫] વંઘ્રહુયાઓ[૩૬] વોઉરૂ-હોઇથ્રયાઓ[૩૭] મજદધાતયાઓ[૩૮] અષઓન્યાઓ,[૩૯] હઉર્વતાતો[૪૦] રથ્વો[૪૧] યાઇર્યયાઓ[૪૨] હુષિતોઇશ,[૪૩] સરેધએઇબ્યો[૪૪] અષહે[૪૫] રતુબ્યો,[૪૬] અમેરેતાતો[૪૭] રથ્વો[૪૮] ફ્ષઓનિબ્ય[૪૯] વાંથ્વાબ્ય,[૫૦] અસ્પિનિબ્ય[૫૧] યઓનિબ્ય,[૫૨] ગઓકેરેનહે[૫૩] સૂરહે[૫૪] મજદધાતહે.[૫૫]

☞ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

(૪) મિથ્રહે[૫૬] વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ,[૫૭] રામનસ્ચ ખાસ્તહે.[૫૮]

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે[૫૯] આથ્રસ્ચ[૬૦] અહુરહે મજદાઓ.[૬૧]

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો[૬૨] અહુરહે[૬૩] નફેધ્રો[૬૪] અપાંમ્[૬૫] અપસ્ચ[૬૬] મજદધાતયાઓ.[૬૭]

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

(૫) અષાઉનાંમ્[૬૮] ફ્રવષિનાંમ્[૬૯] ઘેનાંનાંમ્ચ[૭૦] વીરોવાંથ્વનાંમ્[૭૧] યાઇર્યયાઓસ્ચ[૭૨] હુષિતોઇશ,[૭૩] અમહેચ[૭૪] હુતાશ્તહે[૭૫] હુરઓધહે,[૭૬] વેરેથ્રઘ્નહેચ[૭૭] અહુરધાતહે,[૭૮] વનઇન્તયાઓસ્ચ ઉપરતાતો.[૭૯]

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષહે[૮૦] અષ્યેહે[૮૧] અષિવતો,[૮૨] વેરેથ્રાજનો[૮૩] ફ્રાદત્-ગએથહે,[૮૪] રષ્નઓશ[૮૫] રજિશ્તહે,[૮૬] અર્શ્તાતસ્ચ[૮૭] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[૮૮] વરેદત્-ગએથયાઓ.[૮૯]

ક્ષ્નઓથ્ર[૯૦] યસ્નાઇચ[૯૧] વહ્માઇચ[૯૨] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૯૩] ફ્રસસ્તયએચ;[૯૪] યથા અહૂ વઇર્યો[૯૫] જઓતા[૯૬] ફ્રા મે[૯૭] મૂતે,[૯૮] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૯૯] ફ્રા અષવ[૧૦૦] વીદ્વાઓ[૧૦૧] મ્રઓતૂ.[૧૦૨]

(૧) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૯૦] (ફલાંની ગેહમાં) ખજાનો રાખનાર[૭] (તથા) ખોરેહવાળા[૮] (દાદાર) હોરમજદની,[૯] અમશાસ્પંદોની,[૬] ફતેહમદ[૧૨] દોસ્તીનો[૧૧] (અથવા મોહોબત ભરેલી[૧૨] સુલેહનો[૧૧])

(ધરાવનાર) બહમન[૧૦] (અમશાસ્પંદ), (જે) બીજી[૧૪] પેદાએશો કરતાં[૧૫] વધારે સરસ[૧૩] (તથા) (જે) હોરમજદની પેદા કીધેલી[૧૭] જાતી અક્કલનો,[૧૬] (તથા) કાંને સાંભળીને મેળવેલી અક્કલનો[૧૮] (સાહેબ તેની), (૨) સઉથી સોહામણા[૨૧] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ની[૨૦] હોરમજદના પેદા કીધેલા,[૨૪] શૂરા[૨૩] (તથા) પસંદ પડતા અઇર્યમન (ફરેશ્તા)ની,[૨૨] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૮] અશો[૨૯] (તથા) મ્હોટી *નજરવાળા[૨૭] (તથા) ભલા[૨૬] સઓક (ફરેશ્તા)ની,[૨૫] ચોખ્ખી ધાતુ[૩૧] (ઉપર સરદારી ભોગવનાર) શેહેરેવર[૩૦] (અમશાસ્પંદ), (જે) દયાળુ[૩૨] (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર (તે)ની,[૩૩] (૩) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૮] ભલો સપંદારમદ[૩૪] (અમશાસ્પંદ) (જે) અશો,[૩૯] મ્હોટી નજરવાળો[૩૭] (તથા) સારી[૩૬] બક્ષેશ આપનાર (તે)ની,[૩૫] સરેધ[૪૪] (ઇઆને વરસો) (જે) અશોઇનાં[૪૫] હીંગામો (તેઓ) માંનો[૪૬] ખોરદાદ,[૪૦] (જે) ફસલને[૪૨] બરાબર વખત ઉપર લાવવાનો[૪૩] સરદાર (તે) ની,[૪૧] (તથા) અમરદાદ[૪૭] (અમશાસ્પંદ) (જે) (ગાએઢોરનાં) ટોળાંની[૫૦] આબાદી ઉપર[૪૯] (તથા) અનાજના[૫૨] વધારા ઉપર,[૫૧] (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] એજમતી[૫૪] ગઓકેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ) ઉપર[૫૩] સરદારી ભોગવનાર (તે) ની,[૪૮] (૪) (હાવનગેહમાં) ઓઠોળાં ખેતરવાળા[૫૭] મેહેર (ઇજદ)ની[૫૬] તથા રામ †ખાસ્તરની,[૫૮] (રપિથ્વન ગેહમાં) અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ની[૫૯] તથા હોરમજદના[૬૧] આતશની,[૬૦] (ઉજીરન ગેહમાં) પાણીઓનો[૬૫] નાભ[૬૪] (જે) બુલંદ[૬૨] સરદાર (તે)ની,[૬૩] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૬૭] પાણીની,[૬૬] (૫) (અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહમાં) અશો-(લોકો)નાં[૬૮] તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી[૭૧] ઓરતોનાં[૭૦] ફરોહરોની,[૬૯] તથા ફસલના[૭૨] વખતસર આવવાની,[૭૩] તથા નેક બનાવેલા[૭૫] અને ખુબસુરત[૭૬] અમ (નામના ફરેશ્તા)ની,[૭૪] તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા[૭૮] બેહેરાંમ (ઇજદ)ની,[૭૭] તથા વનન્તી ઉપરતાત્ (નામના ફરેશ્તા)ની,[૭૯] (ઉશહેન ગેહમાં) પાક,[૮૧] અશોઇવાળા,[૮૨] ફતેહમંદ[૮૩] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૮૪] સરોશ (ઇજદ)ની,[૮૦] સઉથી સાચ્ચા[૮૬] રશ્ને (ઇજદ)ની,[૮૫] તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૮૮] (અને) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૮૯] આશ્તાદ (ઇજદ)ની[૮૭]–(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,[૯૧] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૯૨]

---

* ઇઆને મોહોબત ભરેલી નજરના; અસલ અર્થ પોહોળી આંખવાળા.

† એ ફરેશતો વાતાવરણ ઉપર, તથા રામશ્ની ઉપર મવક્કોલ છે.

(તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૯૩] (તથા) (તેઓની) વખાણ કરવાને,[૯૪] જોતી[૯૬] મારી આગળ[૯૭] યથા અહૂ વઈર્યો[૯૫] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૯૮] (રાસ્પી) (જે) અશો[૧૦૦] (તથા) વિદ્વાન[૧૦૧] (તે) અથા રતુશ અષાતચિત હચ[૯૯] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૧૦૨]

(૬) અહુરેમ મજદાંમ[૧] રએવન્તેમ[૨] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૩] યજમઇદે;[૪] અમેષા સ્પેન્તા[૫] હુક્ષથ્રા[૬] હુધાઓંઘહો[૭] યજમઇદે;[૮] વોહુ મનો[૯] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૧૦] યજમઇદે;[૧૧] આક્ષ્તીમ[૧૨] હાંમ-વઇન્તીમ[૧૩] યજમઇદે,[૧૪] તરધાતેમ[૧૫] અન્યાઇશ[૧૬] દામાંન[૧૭] આસ્નેમ ખ્રતૂમ[૧૮] મજદધાતેમ[૧૯] યજમઇદે;[૨૦] ગઓષો-સ્રૂતેમ ખ્રતૂમ[૨૧] મજદધાતેમ[૨૨] યજમઇદે.[૨૩] (૭) અષેમ વહિશ્તેમ[૨૪] સ્રએશ્તેમ[૨૫] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૨૬] યજમઇદે;[૨૭] અઇર્યમનેમ ઇષીમ[૨૮] યજમઇદે;[૨૯] સૂરેમ[૩૦] મજદધાતેમ[૩૧] યજમઇદે;[૩૨] સઓકાંમ[૩૩] વંઘઉહીમ[૩૪] વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ[૩૫] મજદધાતાંમ[૩૬] અષઓનીમ[૩૭] યજમઇદે;[૩૮] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ[૩૯] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૪૦] યજમઇદે;[૪૧] અયો-ક્ષુસ્તેમ[૪૨] યજમઇદે;[૪૩] મરેઝ્દિકેમ[૪૪] થ્રાયો-દ્રિગૂમ[૪૫] યજમઇદે.[૪૬] (૮) સ્પેન્તાંમ વંઘ્રઉહીમ આર્મઇતીમ[૪૭] યજમઇદે;[૪૮] રાતાંમ[૪૯] વંઘ્રઉહીમ[૫૦] વોઇરૂ-દોઇથ્રાંમ[૫૧] મજદધાતાંમ[૫૨] અષઓનીમ[૫૩] યજમઇદે;[૫૪] હઉર્વતાતેમ[૫૫] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૫૬] યજમઇદે;[૫૭] યાઇ-ર્યાંમ[૫૮] હુષિતીમ[૫૯] યજમઇદે;[૬૦] સરેધ[૬૧] અષવન[૬૨] અષહે[૬૩] રત-વો[૬૪] યજમઇદે;[૬૫] અમેરેતાતેમ[૬૬] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૬૭] યજમઇદે;[૬૮] ફ્રૂષઓનીમ[૬૯] વાંથ્વાંમ[૭૦] યજમઇદે;[૭૧] અસપિનાચ[૭૨] ચેવીનો[૭૩] યજમઇદે;[૭૪] ગઓકેરેનેમ[૭૫] સૂરેમ[૭૬] મજદધાતેમ[૭૭] યજમઇદે.[૭૮]

(૬) ખજાનો રાખનાર[૨] (તથા) ખોરેહવાળા[૩] (દાદાર) હોરમજદને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૪] સારી પાદશાહીવાળા[૬] (તથા) સારાં ડહાપણવાળા[૭] અમશાસ્પંદોને[૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] બહમન[૯] અમશાસ્પંદને[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૧] ફતેહમંદ[૧૩] દોસ્તી[૧૨] (અથવા મોહોબત ભરેલી[૧૩] સુલેહ[૧૨]) (જે) બીજી[૧૬] પેદાએશો કરતાં[૧૭] વધારે સરસ[૧૫] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૧૯] જાતી અક્કલને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૦] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૨૨] કાને સાંભળીને મેળવેલી અક્કલને[૨૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૩] (૭) સઉથી સોહામણા[૨૫] અરદીબેહેસ્ત[૨૪] અમશાસ્પંદને[૨૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૭] પસંદ પડતા અઇર્યમન (ફરેશ્તા) ને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૧] શૂરા (અઇર્યમન ફરેશ્તા)ને[૩૦]

હમો વખાણીએ છિયે,[૩૨] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૬] અશો[૩૭] (તથા) મ્હોટી નજરવાળા[૩૫] (તથા) ભલાં[૩૪] સઓક (ફરેશતા)ને[૩૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૮] શેહેરેવર[૩૯] અમશાસ્પંદને[૪૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૧] ચોખ્ખી ધાતુ[૪૨] (ઉપર સરદારી ભોગવનાર શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે;[૪૩] દયાળુ[૪૪] (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર[૪૫] (શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે.[૪૬]

(૮) ભલા સપંદારમદ (અમશાસ્પંદ)ને[૪૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૨] અશો,[૫૩] મ્હોટી નજરવાળા[૫૧] (તથા) સારી[૫૦] બક્ષેશ કરનાર[૪૯] (સપંદારમદને) હમો વખાણીએ છિયે;[૫૪] ખોરદાદ[૫૫] અમશાસ્પંદને[૫૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૫૭] ફસલના[૫૮] વખતસર આવવાને[૫૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૦] અશો[૬૨] સરેધ[૬૧] (ઈઆને વરસો) (જે) અશોઈના[૬૩] હીંગામો (તેઓ) ને[૬૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૫] અમરદાદ[૬૬] અમશાસ્પંદને[૬૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૮] (ગાએઢોરનાં) ટોળાંની[૭૦] આબાદીને[૬૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૧] અનાજના[૭૩] વધારાને[૭૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૪] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૭૭] એજમતી[૭૬] ગઓકેરેન (ઈઆને સફેદ હોમ)ને[૭૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૮]

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

(૯) મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતિમ્ યજમઇદે; રામ ખાસ્તેમ્ યજમઇદે. અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.*

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષેમ્ વહિશ્તેમ્ આતરેમ્ચ અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે. અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.*

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજન્તેમ્ અહુરેમ્ ક્ષથ્રીમ્ ક્ષએતેમ્ અપાંમ્ નપાતેમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે; અપેમ્ચ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે.† અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.*

---

* એ યશ્તમાં બધી ગેહમાં ભણાતો એ છેલ્લો વાકય પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાકટર ગેલ્ડનરના અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં આપેલો નથી; પણ ભણવાની ચોપડીઓમાં છે.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉજીરન ગેહ, સફો ૯૭ મો.

☞ (જો અઇવિસૃથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

(૧૦) અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; ઘેનાઓસ્ચ વીરો-વાંથ્વાઓ યજમઇદે; યાઇર્યાંમ્ચ હુષિતીમ્ યજમઇદે; અમેમ્ચ હુતશ્તેમ્ હુરઓધેમ્ યજમઇદે; વેરેથ્રઘ્નેમ્ચ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે; વનઇન્તીમ્ચ ઉપરતાતેમ્ યજમઇદે.* અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; રષ્નૂમ્ રજિશ્તેમ્ યજમઇદે; અર્શ્તાતેમ્ચ ફ્રાદત્-ગએથાંમ્ વરેદત્-ગએથાંમ્ યજમઇદે.† અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે.

☞ (૧૧) ‡યાતુ જી જરથુશ્ત્ર વનત્ દએવો મય્યો. કો ન્માનહે બાધ સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, વીસ્પ દ્રુક્ષ્ જનાઇતિ, વીસ્પ દ્રુક્ષ્ નાષાઇતિ, યથ હઓનઓઇતિ અએષાંમ્ વચાંમ્. (૧૨) અઓઇ તે અઓઇ તન્વો દધાઇતિ, અઓઇ તે અથઉર્નેમ્ જનાઇતિ, અથઉર્નેમ્ યથ રથએશ્તારેમ્, વીસ્પનો અસ્રુશ્તએ નાષાતનાંમ્ અઓજંઘ્રહ. યો હીમ્ દસ્તે દારનેમ્, યોઇ હમ અમેષાઓ સ્પેન્તા હુક્ષથ્ર હુધાઓંઘ્રહો હમરેથનાંમ્ચિત્. દએનાંમ્ માજ્દયસ્નીમ્, અસ્પો-કેહ્રપેમ્ આપેમ્ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે. (૧૩) આતરે વીતરે મઇર્ય્યા વીતરે મઇર્ય્યા વીગ્રઓત્ જરથુશ્ત્ર, આતરે વીતરે મઇર્ય્યસ્ચિત્ વીતરે મઇર્ય્યસ્ચિત્ વીગ્રઓત્ જરથુશ્ત્ર; યત્ વંઘ્રહેઉશ્ મનંઘ્રહો, યત્ અઇથ્યેજંઘ્રહેમ્ વચાંમ્, ફ્રસ્પાવરેશ્ ફ્રાચ ફ્રમેરેથ્વચ ફ્રગાંથ્વચ. (૧૪) સતવત સતે-વત ઉતવત ઉતે-વત ઉત અપખરેનુત યથ બસ્તેમ્ ફ્રવશ્નાંમ્ દએનાંમ્ માજ્દયસ્નીમ્ નાષાતનાંમ્ અઓજંઘ્રહ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અઇવિસૃથ્રેમ ગેહ, સફે ૧૦૨–૧૦૩.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉશહેન ગેહ, સફે ૧૦૬.

‡ નાહલી હપ્તન યશ્તના અવસ્તા (ફકરા ૧૧–૧૪) બીગડેલા હોવાથી, એનો ખાતરીપૂર્વક તરજુમો હું કરી શકયો નથી. યૂરોપિયન વિદ્વાનોના તરજુમા બી મનમાનતા નથી. ૧૧–૧૨ મા ફકરાઓનો કાંઇક સાર આપવાની મેં કોશેશ કીધી છે.

☞ (જો નાહલી હપ્તન યશ્ત ભણવી હોએ તો, "યાતુ જી જરથુશ્ત્ર"નો કરદો છેડેની અષેમ્ વોહૂ ૧ સુધાં ૭ વખત ભણવો, અને ત્યાર પછી બાજમાં "અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂનીએ મરૂદુમ્" નો તમામ ભાગ "અએદૂન્ બાદ્, યથા અહૂ વઈર્યો ૨" સુધી ભણીને, એજ યશ્તના યસ્નેમ્ચના ભાગથી તે છેક છેવટ સુધી ("હફ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ્ અષેમ્ વોહૂ ૧") ભણી જવું. પણ જો મ્હોટી હપ્તન યશ્ત ભણવી હોએ તો, "યાતુ જી જરથુશ્ત્ર" નો કરદો માત્ર એકજ વખત ભણીને અષેમ વોહૂ ૧ ભણવી, અને ત્યારપછી નીચે આપેલા ૮ કરદા ભણવા.)

(૧૧) અએ જરતોશ્ત! જાદુગર તથા દેવની ખસલતનાં માણસ ખરેખર મારેલાં-તુટેલાં થાએ તો સારૂં! અએ સપેતમાન જરતોશ્ત! તે કીયો શખ્સ (છે) કે જે જયારે આએ (અવસ્તાના) કલામો ભણેછે ત્યારે તેનાં ઘેરમાંથી દરેક દરૂજ ખચીત મારેલો થાએછે, (તથા) દરેક દરૂજ નાશ પામેલો થાએછે? (૧૨) દરૂજ તારાં બદનની ઉપર હુમલો *કરેછે, તથા તારા આથ્રવનને મારેછે—આથ્રવનને (તથા) રથેશ્તારને. જે શખ્સ સારી પાદશાહીવાળા તથા સારાં ડહાપણવાળા અમશાસ્પંદોને (પોતાના) દુશ્મનોની (સાંમે) બચાવ તરીકે રાખેછે, તે શખ્સ (પોતાનાં) કૌવતથી દરૂજોની† સાંમે થવાને માટે‡ (પુરતી રીતે શક્તિવાન્ છે). માજદયસ્નની દીનને તથા હોરમજદના પેદા કીધેલાં જહડપથી¶ વેહેતાં નિર્મલ પાણીને હમો વખાણીએ છિયે.$

§ (કરદો ૧ લો) (૧) **અહુરેમ્ મજ્દાંમ્[1] અષવનેમ્[2] અષ-**

---

* 'અઓઇ દધાઇતિ'નો ધાતુ અવિ-દા=સંસ્કૃત अभि-धा=હુમલો કરવો.

† નાષાતનાંમનો અસલ અર્થ 'નાશ કરવા લાએકના' (નશ્-અત).

‡ 'અસ્રૂતેએ'નો અસલ અર્થ 'નહી સાંભળવાનેમાટે—તાબે થવાને માટે.'

¶ 'અસ્પો કેહ્રૂપેમ્'નો અસલ અર્થ 'ઘોડાના આકારના,' જુઓ તીર યશ્ત, કરદો ૫ મો, ફકરો ૮ મો.

$ આએ આખા કરદાનો તરજુમો મને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ. વળી 'આતરે વીતરે'થી તે 'અઓજંઘ્નહ' સુધી ૧૩ મા તથા ૧૪ ફકરાનો અર્થ હું કરી શકયો નથી.

§ એ યશ્તના ૮ કરદા ઈજશ્નેના ૩૫ થી તે ૪૨ સુધીના હામાંથી લીધાછે. એ ભાગને "યશ્ન હપ્તંઘ્હાઇતિ" કહીને કેહેછે; અને ગાથા તથા ઈજશ્ને એ બેહુની વચ્ચેના જમાનામાં એ ભાગ લખાયો હોએ એવું માનવામાં આવેછે. એની એબારત કવીતા રૂપી ગદ્ય (Poetic Prose) છે. 'હપ્તંઘ્હાઇતિ'નો અર્થ ૭ હા (=હપ્તન્+હાઇતિ) થાએછે. ૪૨ મો હા વધારા (Appendix) તરીકે ઉમેરાએલો દીસેછે.

હે[3] સ્તૂમ્[4] યજમઇદે;[5] અમેષા સ્પેન્તા[6] હુક્ષથ્રા[7] હુધાઓંઘ્હો[8] યજમઇદે;[9] વીસ્પાંમ્[10] અષઓને[11] સ્તીમ્[12] યજમઇદે.[13] મઇન્યેવીમ્ચા[14] ગએથ્યાંમ્ચા,[15] બેરેજા[16] વંઘ્હેઉશ[17] અષહે[18] બેરેજા[19] દએનયાઓ[20] વંઘ્હુયાઓ[21] માજદયસ્નોઇશ.[22]

(૨) ☞ *હુમતનાંમ્[23] હૂખ્તનાંમ્[24] હ્વર્શતનાંમ,[25] યદચા[26] અન્યદચા,[27] વેરેજયમ્નનાંમ્ચા[28] વાવેરેજનનાંમ્ચા,[29] મહી[30] અઇબી-જરેતારો[31] નએનએસ્તારો,[32] યથના[33] વોહુનાંમ્[34] મહી[35] (☞ બે વાર ભણવું).

(૩) તત્[36] અત્[37] વઇરીમઇદી,[38] અહુરા મજદા[39] અષા[40] સ્રીરા[41] હ્યત્[42] ઇ[43] મઇનિમહિચા,[44] વઓચોઇમાચા,[45] વેરેજિમાચા,[46] યા[47] હાતાંમ્[48] શ્યઓથનનાંમ્[49] વહિશ્તા[50] ખ્યાત્[51] ઉબોઇબ્યા[52] અહુબ્યા.[53] (૪) †ગવોઇ[54] અદાઇશ[55] તાઇશ[56] શ્યઓથનાઇશ[57] યાઇશ[58] વહિશ્તાઇશ,[59] †ફ્રએશ્યામહી[60] રામાચા[61] વાસ્ત્રેમ્ચા[62] દજ્દ્યાઇ,[63] સુરૂન્વતસ્ચા[64] અસુરૂન્વતસ્ચા,[65] ક્ષયન્તસ્ચા[66] અક્ષયન્તસ્ચા.[67]

(૧) અશો[2] હોરમજદ[1] (જે) અશોઈનો[3] સરદાર (તે)ને[4] હમો વખાણીએ છિયે;[5] અમશાસ્પંદો[6] (જે) સારા પાદશાહ[7] (તથા) સારાં ડહાપણવાળા (તેઓ)ને[8] હમો વખાણીએ છિયે,[9] ભલી[17] અશોઈની[18] ખાહેશથી[16] (તથા) ભલી[21] માજદયસ્ની[22] દીનની[20] ‡ખાએશથી,[19] અશો (હોરમજદ)ની[11] તમામ[10] મીનોને લગતી[14] તથા ગેતીને લગતી[15] પેદાએશને[12] હમો વખાણીએ છિયે.[13] (૨) જેમ[33] (હમે) સારાં (માણસો)ની[34]

---

* દરેક ગાથામાં આવેછે તેમ, આએ 'હુમતનાંમ્'નો ફકરો એજ યશ્તના ૭ મા ફરદાને છેડે (જે ખરેખર જોતાં એ યસ્તનો છેડો ગણાએ ત્યાંહાં) આવેછે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'અહુરેમ્ મજદાંમ્'થી શરૂ થતા પેહેલા ફકરાને ખુશ્નુમન તરીકે દીબાચાનો ભાગ ગણીને, 'હુમતનાંમ્'થી એ હાની શરૂઆત ઈઆને પેહેલો ફકરો ગણવા માંગેછે. વળી બે વાર ભણાતા એ ફકરાને તથા એ યશ્તમાં બે વાર ભણાતા બીજા કલામોને 'બિષામ્રૂત' કેહેછે.–બિષામ્રૂત=બિશ (બે વખત)+આમ્રૂત=ભણાતા, બોલાતા. બે વાર ભણાતા કયા કલામો તે બાબે જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧૦,૩-૪.

† ગાએ ઢોર પાક કરવાની બાબદમાં 'ગવોઇ'થી તે ફ્રએશ્યામહી' સુધીના બોલો વંદીદાદ ૨૧,૬ ઠા ફકરામાં ટાંકેલાં છે.

‡ ઈઆને રાસ્તી તથા દીનના અતિ ઘણા પ્યારને લીધે.

(વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છિયે,[૩૫] (તેમ હમે) આએ દુનિયાંનેમાટે[૨૬] તથા પેલી દુનિયાંનેમાટે[૨૭] નેક વિચાર,[૨૩] નેક સખુન[૨૪] (તથા) નેક કાંમ[૨૫] કરનારાઓની[૨૮] (તથા) (નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની[૨૯] વખાણ કરનારા[૩૧] (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા[૩૨] છિયે.[૩૦] (૩) અએ અશો[૪૦] (તથા) સોહામણા[૪૧] હોરમજદ![૩૯] બેહુ[૫૨] દુનિયાંનેમાટે[૫૩] (ઇઆને બેહુ દુનિયાંનું સુખ મેળવવા સારૂ) હયાત (માણસો)નાં[૪૮] કાંમોમાંના[૪૯] જે[૪૭] સઉથી સરસ[૫૦] (કાંમો) હોએ[૫૧] તેઓને[૪૩] હમો પસંદ કરીએ છિયે,[૩૮] (તેની ઉપર) હમારૂં મન લગાડીએ છિયે,[૪૪] (તે પ્રમાણે) હમો બોલીએ છિયે,[૪૫] તથા (તે પ્રમાણે) હમો કાંમ કરીએ છિયે.[૪૬]

ખોલાસો:—(નેક માણસોનાં નીતિની રાહનાં ઉત્તમ કાંમોને પસંદ કરીને, તથા તેની ઉપર હમારૂં પુરતું લક્ષ લગાડીને, તેજ પ્રમાણે હમે હમારી મનશ્નની, ગવશ્નની તથા કુનશ્નની રાખીએ.)

(૪) (હમો જે) દીનનો એલમ શિખનારા[૬૪] તથા નહી *શિખ-નારા,[૬૫] શક્તિવાળા[૬૬] તથા શક્તિવગરના[૬૭] (છિયે તેઓ), સખાવત[૫૫] તથા ઉત્તમ[૫૬] કાંમોની મારફતે,[૫૭] (હમારેમાટે) સુખ[૬૧] (તથા) (હમારાં) ગાએઢોરને[૫૪] †ઘાંસચારો[૬૨] આપવાનેમાટે[૬૩] હમો ઇચ્છીએ છિયે.[૬૦]

(૫) ☞ ‡**હુક્ષથ્રોતેમાઇ[૬૯] બાત્[૭૦] ક્ષથ્રેમ્,[૭૧] અહ્માત્[૭૨] હ્યત્[૭૩] અઇબી-દદમહિથ્યા,[૭૪] ચીષ્મહિચ્યા,[૭૫] હુવાંમહિચ્યા[૭૬] હ્યત્[૭૭] મજદાઇ અહુરાઇ,[૭૮] અષાઇચ્યા[૭૯] વહિશ્તાઇ.[૮૦]** (૩ વાર ભણવું).

(૬) **યથા[૮૧] આત્[૮૨] ઉતા[૮૩] ના[૮૪] વા[૮૫] નાઇરી[૮૬] વા[૮૭] વએદા[૮૮] હુઇથીમ્[૮૯] અથા[૯૦] હત્[૯૧] વોહૂ[૯૨] તત્[૯૩] એએઆહૂ,[૯૪] વેરેજયોતૂચા,[૯૫] ઇત્[૯૬] અહ્માઇ[૯૭] ફ્ર્યા વાતોયોતૂ[૯૮] ઇત્[૯૯] અએ-ઇબ્યો[૧૦૦] ચોઇ[૧] ઇત્[૨] અથા[૩] વેરેજયાંન્,[૪] યથા ઇત્ અસ્તી.[૫]**

(૭) **અહુરહ્યા[૬] જી[૭] અત્[૮] વે[૯] મજદાઓ[૧૦] યસ્નેમચ્યા[૧૧] વહ્મેમચ્યા[૧૨] વહિશ્તેમ્[૧૩] અમેશ્નઇદી[૧૪] ગેઉશચ્યા[૧૫] વાસ્ત્રેમ.[૧૬] તત્**

---

* અસલ અર્થ 'સાંભળનારા તથા નહી સાંભળનારા.' ધાતુ સ્રુ=સંસ્કૃત શ્રુ.

† અવસ્તાના કદીમ વખતમાં માણસોની દોલત ગાએઢોર ઉપરથી ગણાતી હતી, અને જાનવરોની સલામતીનેમાટે ઘાંસચારો અગત્યની ચીજ છે.

‡ એ ફકરાને થ્રિષાશ્રૂત (થ્રિશ્+આશ્રૂત) ઇઆને ત્રણ વખત ભણાતા કલામો કહેછે; એના ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧૦ મી, ફકરા ૭-૮.

અત્[17] વે[18] વેરેજયામહી,[19] ફ્ર્યા વાતેયામહી[20] યા[21] તે[22] ઇસામઇદે.[23]

☞ (૮) અષહા[24] આઅત્[25] સઇરી,[26] અષહા[27] વેરેજેને,[28] ક્હ્માઇચીત્[29] હાતાંમ્[30] જીજિષાંમ્[31] વહિશ્તાંમ્[32] આદા[33] ઉબોઇઝ્યા[34] અહુબ્યા[35] (☞ બે વાર ભણવું).

(૯) ઇમા[36] આત્[37] ઉખ્ધા[38] વચાઓ,[39] અહુરા મઝ્દા,[40] અષેમ્[41] મનયા[42] વહેહ્યા[43] ફ્રવઓચામા;[44] થ્વાંમ્[45] અત્[46] અએષાંમ્[47] પઇત્યાસ્તારેમ્ચા[48] ફ્રદક્શ્તારેમ્ચા[49] દદેમઇદે.[50]

(૧૦) અષાઅત્ચા હચા વંધ્રહેઉશચા મનંધ્રહો, વંધ્રહેઉશચા ક્ષથ્રાત્, સ્તઓતાઇશ થ્વાત્ અહુરા સ્તઓતોઇબ્યો, અઇબી ઉખ્ધા થ્વાત્ ઉખ્ધોઇબ્યો, યસ્ના થ્વાત્ યસ્નોઇબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૫) પાદશાહી[71] સર્વોત્તમ પાદશાહ[69] (ઈઆને હોરમજદને) ખચીત્[80] (હોજો)! હોરમજદ[78] જે[77] (પોતે) સઉથી ઉત્તમ[80] અશોઈજ (છે તે)ની તરફ[79] હમો મન લગાડીએ છિયે[74] (અથવા તેની સેવામાં હમો રોકાઇએ છિયે[74]), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,[75] તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.[76]

(૬) વળી[83] (કોઈ) મરદ[84] ઈઆ[85] ઓરત[86] કાંઈ સારી બાબદો[90-92] (પોતે) ખરેખર[88] જાણતા હોએ[88] તો, તે[93] *જાહેર કરે,[94] (તે પ્રમાણે) પોતે અમલ કરે,[95] (તથા) બીજાઓ[100] જેઓ ઘટતી †રીતે[5] તે પ્રમાણે[3] ચાલે[4] તેઓને[97] તે[99] શિખવે.[98]

(૭) (અએ નર તથા નારી!) તમારેમાટે[9] (દાદાર) હોરમજદની[9-10] ઈજશ્ને[11] તથા આરાધના[12] તથા ગાએદ્વોરની[15] પરવરેશ[16] (હમો) સઉથી ઉત્તમ[13] ગણીએ છિયે.[14] હમારી મુરાદ મુજબ‡[21-23] એ[17] (બાબદ) ખચીત[18] હમો (પોતે) અમલ કરીએ[19] તથા (બીજાઓને) શિખવ્યે.[20]

---

* અસલ અર્થ મોંહોંડેથી બોલે. એના ખોલાસા બાબે જુએ મારી અવસ્તા ફરહંગ, 'એએઆદૂ' બોલ.

† અથવા જેમ જોઇએ તે પ્રમાણે (યથા ઈત્ અસ્તી.)

‡ અસલ અર્થ તે[22] કેજે[21] હમો ઇચ્છીએ.[23] (વે=વા=સંસ્કૃત વા ખચીત.) છેલ્લા વાકય (તત્ અવ...ઇસામઇદે) નો તરજુમો મને ખાત્રી ભરેલો લાગતો નથી.

(૮) રાસ્તીની[૨૪] સરદારીમાં[૨૬] (તથા) રાસ્તીના[૨૭] *અમલમાં[૨૮] (રેહીને), હયાતી ભોગવનારામાંનો[૩૦] કોઈ શખ્સ[૨૯] બેહુ[૩૪] દુનિયાંમાં[૩૫] સઉથી ઉત્તમ[૩૨] જીંદગી ગુજારવાને ચાહાતો[૩૧] (હોએ તો) (તેણે) સખી[૩૩] (થવું).

ખોલાસો:—(રાસ્તીની બાંહેધરી હેઠળ રેહીને તથા રાસ્તી મુજબ વર્તણુક ચલાવવા સાથે, પોતાના ગજા પ્રમાણે ગરીબ લાચાર લોકોને મદદ કરનાર શખ્સ બેહુ દુનિયાંનું સુખ ભોગવેછે.)

(૯) અએ હોરમજદ ![૪૦] અશોઈને[૪૧] †ધ્યાનમાં[૪૨] (રાખીને), વધારે સારી રીતે[૪૩] આએ[૩૭] વખણાએલા[૩૮] કલામો[૩૯] હમો જાહેર કરીએ છિયે,[૪૪] તે (કલામો)નો[૪૭] સાંભળનાર[૪૮] તથા શિખવનાર તરીકે[૪૯] તુંને[૪૫] હમો મુકરર કરીએ છિયે.[૫૦]

(૧૦) "અએ હોરમજદ ! તારી અશોઈ, ભલી મનશ્ની તથા સારી પાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ બીજી બધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ચઢતી છે, તારી કીર્તિનાં ગાયનો બીજાં બધાં કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધના બીજી બધી આરાધના કરતાં વધારે ચઢતી છે."‡

(કરદો ૨ જો) (૧) **¶અહ્યા[૧] થ્વા[૨] આથ્રો[૩] વેરેજેના[૪] પઓઉરૂયે[૫] પઇરિ-જસામઇદે,[૬] મજ્દા અહુરા[૭] થ્વા[૮] થ્વા[૯] મઇન્યૂ[૧૦] સ્પેનિશ્તા,[૧૧] યે[૧૨] આ[૧૩] અખ્તિશ[૧૪] અહ્માઇ[૧૫] યેમ[૧૬] અખ્તોયો[૧૭] દાઓંધ્રહે.[૧૮]**

(૨) **ઉર્વાજિશ્તો[૧૮] હ્વેો[૧૯] ના[૨૦] યાતાયા;[૨૧] પઇતિ-જમ્યાઓ[૨૨] આતરે[૨૩] મજ્દાઓ[૨૪] અહુરહ્યા,[૨૫] ઉર્વાજિશ્તહ્યા[૨૬] ઉર્વાજયા[૨૭] નાંમિશ્તહ્યા[૨૮] નેમંધ્રહ્યા[૨૯] નાઓ;[૩૦] મજિશ્તાઇ[૩૧] યા-ઓંધ્રહાંમ[૩૨] પઇતી[૩૩] જમ્યાઓ[૩૪] (૩) આતર્શ[૩૫] વોઇ[૩૬] મજ્દાઓ**

---

* અમલનો અર્થ અંગ્રેજી Practice તથા ફારસી 'વર્ઝેશ'ના જેવો લેવો.

† 'મન' બોલની ૭ મી એકવચન મનય, મનયા (ગાથા ૩૫) થઈ.

‡ સ્પીગલ; હારલેએ બી ઘણુકરીને એવીજ મતલબનો અર્થ કીધોછે. દારમેસ્તેતે એ ફકરાનો નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—તારી સેતાએશ, અએ હોરમજદ ! અષ, વોહુ મનો તથા ભલા ક્ષથ્રની સેતાએશના કરતાં, બલકે દરેક સેતાએશના કરતાં વધારે ચઢતી છે. જે કલામો અરજ તરીકે તુંને ઓચરવામાં આવે છે (are addressed to Thee) તે, બીજા તમાંમ કલામોના કરતાં વધારે ચઢતા છે, તથા જે ભેઠ તુંને અર્પણ કરવામાં આવેછે તે, બીજી દરેક ભેટ કરતાં વધારે ચઢતી છે.

¶ એ ફકરો વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૪ થા ફકરામાં ટાંકેલો છે.

અહુરહ્યા[37] અહી,[38] મઇન્યેઉશ[39] વોઇ[40] અહ્યા[41] સ્પેનિશ્તો[42] અહી,[43] હ્યત[44] વા[45] તોઇ[46] નામનાંમ[47] વાજિશ્તેમ,[48] આ-તરે[49] મજ્દાઓ અહુરહ્યા;[50] તા[51] થ્વા[52] પઇરિ-જસામઇદે.[53]

(૧) (ભણનાર કેહેછે) આઓ[1] આતશની[3] *મારફતે,[4] અએ સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર[11] મીનો[10] હોરમજદ![7] સઉથી પેહેલાં[5] (હમો) તુંને[8] †તુંને[9] પોંહોંચીએ છિયે.[6] જેને[15] ગલીચી[17] (લાગેલી હોએછે) (તે) ગલીચીને[14] (અએ આતશ) તું ‡લઈ લેછે.[13-18]

ખોલાસો:—(પવન તથા પાણીની માફક આતશ બી પવિત્ર કરવાનું એક સાધન છે. વળી આતશને માટેના અંગ્રેજીમાં Fire તથા ગ્રીક ભાષાનો pur બોલ સંસ્કૃત ધાતુ **પુ** ઇઆને પાક કરવું ઉપરથી નીકળેલા છે.)

(૨) (તે) માણસ[20] પોતે[19] (અએ) શક્તિથી[21] (ઇઆને આતશની મારફતે હોરમજદને પોંહોચ્યાથી) ઘણોજ ખુશાલ[18] (છે), અએ હોરમજદના[24-25] આતશ![23] ઘણીજ ખુશાલીવાળાની[26] ખુશાલીથી[27] (તથા) ઘણીજ નામાંકિતની[28] બંદગીથી[29] (તું) હમુને[30] પોંહોંચ;[22] કાંમોમાંના[32] સઉથી મ્હોટાં (કાંમ)નેમાટે[31] તું (હમુને) ¶પોંહોંચ.[34] (૪) અએ આતશ![35] હોરમજદની[37] (તું) એક $નિશાન[36] છે,[38] (અએ આતશ!) (તું) તે[41] મીનોની[39] (ઇઆને દાદાર હોરમજદની) સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર[42] નિશાન[40] છે.[43] અએ હોરમજદના[50] આતશ![49] નામોમાંનું[47] તારૂં[46] (એક નામ) §વાજિશ્ત[48] (છે). તે (નામ)ની મારફતે[51] તુંને,[52] (અએ હોરમજદ!) હમો પોંહોંચીએ.[53]

---

* અંગ્રેજીમાં through the ageney કરીને આવેછે તેમ 'મારફતે'ની મતલબ સમજવી. આતશની આરાધનાથી (સ્પીગલ તથા હારલે).

† વધારે અસર કરવા સારૂ બે વખતે તુંને બોલ આવેલો દીસેછે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમાને આધારે પેહેલો 'તુંને' દેખીતા આતશને અને બીજો 'તુંને' દાદાર હોરમજદની નજદીકના મીનોઇ આતશને લાગુ પાડેછે.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ દા ઈઆને આપવું; સંસ્કૃત આ-દા એટલે લઈ લેવું. જે કોઈ આતશને હારમાર કરેછે (ill-treats) તેને (અએ આતશ!) તું હારમાર કરેછે (દારમેસ્તેતે). જે કોઈ (અએ આતશ!) આએ (તારાં બળતાં) આગળ અપવિત્રાઈ લાવેછે, તેને તું તેના અવેજમાં અપવિત્રાઈથી ઢાંકી નાખેછે (મિલ્સ). 'અખ્તોયો'ને બદલે ગેલ્ડનરે અખ્તોયોઈ લીધો છે.

¶ ઈઆને અએ હોરમજદના આતશ! હમારી જે મુરાદ હોએ તે બરલાવવાનેમાટે તું હમુને યારી કર.

$ અગરજો વોઇ બોલને સંસ્કૃત वै (=ખચીત)ને મલતો લઇએ તો:— અએ આતશ! તું ખચીત હોરમજદનો ઈઆને હોરમજદની પેદાએશનો છે.

§ વાજિશ્તનો અસલ અર્થ સઉથી તેજ; જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૭ મો હા.

(૪) વોહૂ[૫૪] થ્વા[૫૫] મનંઘ્રહા,[૫૬] વોહૂ[૫૭] થ્વા[૫૮] અષા,[૫૯] વંઘ્હુયાઓ[૬૦] થ્વા[૬૧] ચિસ્તોઇશ[૬૨] શ્યઓથનાઇશચા[૬૩] વચેબીશચા[૬૪] પઇરિ-જસામઇદે.[૬૫] (૫) નેમખ્યામહી,[૬૬] ઇષૂઇધ્યામહી,[૬૭] થ્વા[૬૮] મજદા અહુરા;[૬૯] વીસ્પાઇશ[૭૦] થ્વા[૭૧] હુમતાઇશ,[૭૨] વીસ્પાઇશ[૭૩] હૂખ્તાઇશ,[૭૪] વીસ્પાઇશ[૭૫] હુવરશ્તાઇશ[૭૬] પઇરિ-જસામઇદે.[૭૭] (૬) સ્રએશતાંમ[૭૮] અત[૭૯] તોઇ[૮૦] કેહરપેમ[૮૧] કેહરપાંમ[૮૨] આવએદયમહી,[૮૩] મજદા અહુરા,[૮૪] ઇમા[૮૫] રઓચાઓ[૮૬] બરેજિશતેમ[૮૭] બરેજેમનાંમ[૮૮] અવત[૮૯] યાત[૯૦] હવરે[૯૧] અવાચી.[૯૨]

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૪) (અએ હોરમજદ!) તુંને[૫૫] ભલા[૫૪] મને ;કરીને,[૫૬] તુંને[૫૮] ભલી[૫૭] અશોઈએ કરીને,[૫૯] તુંને[૬૧] ભલા[૬૦] ડહાપણનાં[૬૨] કાંમોએ કરીને[૬૩] તથા સખુનોએ કરીને[૬૪] હમો પોંહોંચીએ છિયે.[૬૫] (૫) અએ હોરમજદ![૬૯] તુંને[૬૮] હમો નમીએ છિયે,[૬૬] હમો (તારા) કરજદાર છિયે.[૬૭] તમામ[૭૦] નેક વિચારોથી[૭૨] તમામ[૭૩] નેક સખુનોથી,[૭૪] (તથા) તમામ[૭૫] નેક કાંમોથી,[૭૬] (હમો) તારી[૭૧] નજદીક પોંહોંચીએ છિયે.[૭૭]

(૬) અએ હોરમજદ![૮૪] બુલંદ (રોશનીઓ) માંની[૮૮] આએ[૮૫] સઉથી બુલંદ[૮૭] રોશની[૮૬] (જેને) ખોરશેદ[૯૧] કેહેછે[૯૨] તેને,[૮૯] શરીરોમાંનાં[૮૨] તારાં[૮૦] સઉથી સોહાંમણાં[૭૮] શરીર તરીકે[૮૧] હમો જાહેર *કરીએ છિયે:[૮૩]

(કરદો ૩ જો) (૧) †ઇથા[૧] આત[૨] યજમઇદે[૩] અહુરેમ મજદાંમ,[૪] યે[૫] ગાંમચા[૬] અષેમચા[૭] દાત,[૮] અપસચા[૯] દાત[૧૦] ઉર્વરાઓસચા[૧૧] વંઘુહીશ,[૧૨] રઓચાઓસચા[૧૩] દાત[૧૪] બૂમીમચા[૧૫] વીસ્પાચા[૧૬] †વોહૂ.[૧૭] (૨) અહ્યા[૧૮] ક્ષથ્રાચા[૧૯] મજેનાચા[૨૦] હવપંઘ્રહાઇશચા[૨૧] તેમ[૨૨] અત[૨૩] યસ્નનાંમ[૨૪] પઉર્વતાતા[૨૫] યજમઇદે;[૨૬] યોઇ[૨૭] ગેઉશ[૨૮] હચા[૨૯] શ્યેઇન્તી.[૩૦] (૩) તેમ[૩૧] અત[૩૨] આહૂઇરયા[૩૩] નામેની[૩૪] મજદા-વરા[૩૫] સ્પેન્તોતેમા[૩૬] યજમઇદે,[૩૭] તેમ[૩૮] અહ્યાકાઇશ[૩૯] અજદિબીશચા[૪૦] ઉશ્તાનાઇશચા[૪૧] યજમઇદે[૪૨] તેમ[૪૩] અષાઉનાંમ[૪૪] ફ્રવષીશ[૪૫] નરાંમચા[૪૬] નાઇરિનાંમચા[૪૭] યજમ-

* અલંકાર રીતે હોરમજદના શરીરને આએ ઠેકાણે ખોરશેદ સાથે ઉપમા આપી છે. પાછલી ઠેતાબોમાં હોરમજદને નુરોનું નુર કરીને કહેલું છે.

† એ હાનો પેહેલો ફકરો જમવાની બાજ તરીકે ભણુવામાં આવેછે.

ઇદે.[૪૮] (૪) અષેમ અત્ વહિશ્તેમ[૪૯] યજમઇદે,[૫૦] હાત્[૫૧] સ્રએશ્તેમ,[૫૨] હાત[૫૩] સ્પેન્તેમ અમેષેમ,[૫૪] હાત્[૫૫] રઓચોંઘહ્વત્,[૫૬] હાત્[૫૭] વીસ્પા[૫૮] વોહૂ.[૫૯] (૫) વોહૂચા[૬૦] મનો[૬૧] યજમઇદે;[૬૨] વોહુચા[૬૩] ક્ષથ્રેમ[૬૪] વંઘઉહીમચા[૬૫] દએનાંમ,[૬૬] વંઘઉહીમચા[૬૭] ફ્રસેરતુમ,[૬૮] વંઘઉહીમચા[૬૯] આર્મઇતીમ.[૭૦]

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૧) (દાદાર) હોરમજદ[૪] જેણે[૫] જાનવર[૬] તથા અનાજ[૭] પેદા કીધો[૮] તથા (જેણે) પાણી[૯] અને સારાં[૧૨] ઓરવરો[૧૧] પેદા કીધાં[૧૦] તથા (જેણે) (આસમાનની) રોશનીઓ[૧૩] તથા જમીન[૧૫] તથા (એ ઉપરાંત) (બીજી) તમામ[૧૬] નેઆમતો[૧૭] પેદા કીધી,[૧૪] (તેને) (હમો) એ પ્રમાણે[૧] આએ જગોએ[૨] યાદ કરીએ છિયે.[૩] (૨) તેની[૧૮] (ઈઆને દાદાર હોરમજદની) પાદશાહી,[૧૯] મ્હોટાઇ[૨૦] તથા ખુબીઓને લીધે,[૨૧] ઇજિશ્નેઓની[૨૪] શ્રેષ્ઠતાએ કરીને[૨૫] તેને[૨૨] હમો આરાધીયે *છિયે.[૨૬] (૩) હોરમજદી,[૩૩] મજદ પસંદ[૩૫] (તથા) ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૩૬] (એવાં) †નામથી[૩૪] (હમો) તે (હોરમજદ)ને[૩૭] આરાધીએ છિયે.[૩૯] હમારાં[૩૯] શરીર[૪૦] તથા જાનથી[૪૧] (ઈઆને દિલોજાનથી) તે (હોરમજદ)ને[૩૮] હમો આરાધીએ છિયે.[૪૨] તે (હોરમજદ)ને[૪૩] (તથા) અશો[૪૪] નર[૪૬] અને નારીઓના[૪૭] ફરોહરોને[૪૫] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૪૮] (૪) અરદીબેહેશ્ત[૪૯] જે[૫૧] સઊથી સોહામણો[૫૨] (તથા) નુરવાળો[૫૬] અમશાસ્પંદ (તે)ને,[૫૪] (તથા) (દાદાર હોરમજદની) તમામ[૫૮] નેઆમતોને[૫૯] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૦] (૫) ભલા[૬૦] વિચારને[૬૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૨] સારી[૬૩] પાદશાહી,[૬૪] ભલી[૬૫] દીન,[૬૬] ભલી[૬૭] ‡ ફ્રસેરતુ[૬૮] તથા ભલી[૬૯] સભ્યતા[૭૦] (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિયે.[૬૨]

(કરદો ૪ થો) (૧) ¶ઇમાંમ[૧] આઅત્[૨] જાંમ[૩] ગેનાબીશ[૪] હથ્રા[૫] યજમઇદે,[૬] યા[૭] નાઓ[૮] બરઇતિ;[૯] યાઓસચા[૧૦] તોઇ[૧૧]

* 'યોઇ[૧] ગેઉશ[૨] હચા[૩] ષ્યેઈન્તી[૪]' એ બોલોનો સહી તરજુમો હું કરી શકતો નથી. જેઓ ગાએઢાર પાસે મુકામ કરેછે (મિલ્સ), જેઓ ગાએઢાર સાથે રેહેછે (દારમેસ્તેતે).

† એ નામોની વીગત હોરમજદ યશ્તના ૭–૮, ૧૨–૧૫ ફકરામાં જણાવી છે.

‡ ઈઆને ગાએઢારની ઉપર સરદારી; તથા ખોરદાદ અને અમરદાદ.

¶ એ વાક્ય વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૫ મા ફકરામાં ટાંકેલો છે.

ગેનાઓ[૧૨] અહુરા મજદા,[૧૩] અષાત્ હુચા[૧૪] વઇરયાઓ,[૧૫] તાઓ[૧૬] યજમઇદે.[૧૭] (૨) ઇજાઓ,[૧૮] યઓશતયેસ,[૧૯] ફ્રેરતયો,[૨૦] આર્મેતયો,[૨૧] વંઘ્રઉહીમ્[૨૨] આબીશ[૨૩] અષીમ,[૨૪] વંઘ્રઉહીમ્[૨૫] ઇષેમ,[૨૬] વંઘ્રઉહીમ્[૨૭] આજાુઇતીમ,[૨૮] વંઘ્રઉહીમ્[૨૯] ફ્રસસ્તીમ,[૩૦] વંઘ્રઉહીમ્[૩૧] પરેન્દીમ્[૩૨] યજમઇદે.[૩૩]

(૧) આએ[૧] જમીન[૩] જે[૭] આપણને[૮] પોષણ આપેછે[૯] (તેને), (તથા) તેની સાથે[૫] (નીચે જણાવેલા) નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા નીતિના ગુણોને[૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬] અએ હોરમજદ![૧૩] (આએ નીચે જણાવેલા) તારા[૧૧] નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા નીતિના ગુણો[૧૨] જે[૧૦] અશોઇને લીધે[૧૪] પસંદ કરવાજોગ[૧૫] (છે) તેઓને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૭]

(૨) સુખાકારી,[૧૮] પવિત્રાઈ,[૧૯] વૃદ્ધિ,[૨૦] સપૂર્ણ મનશ્ની,[૨૧] તેનીસાથે વળી[૨૩] ભલી[૨૨] સભ્યતા,[૨૪] ભલી[૨૫] ઈચ્છા,[૨૬] ભલી[૨૭] આબાદી,[૨૮] ભલી[૨૯] શિખામણ[૩૦] (તથા) ભલી[૩૧] *પારેન્દિ[૩૨] (એ બધાને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩૩]

(૩) અપો[૩૪] અત્[૩૫] યજમઇદે,[૩૬] મએકઇન્તીશ્ચા,[૩૭] હેબ્વઇન્તીશ્ચા,[૩૮] ફ્રવજંઘ્રહો,[૩૯] અહુરાનીશ[૪૦] અહુરહ્યા,[૪૧] હવપંઘ્રહાઓ,[૪૨] હુપેરેથ્વાઓસ્ચા[૪૩] વાઓ,[૪૪] હ્વોઘ્જથાઓસ્ચા,[૪૫] હૂશ્નાથ્રાઓસ્ચા,[૪૬] ઉબોઇબ્યા[૪૭] અહુબ્યા[૪૮] ચગેમા.[૪૯]

(૪) ઉઇતી[૫૦] યા[૫૧] વે[૫૨] વંઘ્રઉહીશ[૫૩] અહુરો મજદાઓ[૫૪] નામાંન્[૫૫] દદાત્;[૫૬] વંઘ્રહુદાઓ[૫૭] હ્યત્[૫૮] વાઓ[૫૯] દદાત્;[૬૦] તાઇશ[૬૧] વાઓ[૬૨] યજમઇદે,[૬૩] તાઇશ[૬૪] ફ્રયાંન્મહી,[૬૫] તાઇશ[૬૬] નેમખ્યામહી,[૬૭] તાઇશ[૬૮] ઇષૂઇધ્યામહી.[૬૯]

(૫) અપસ્ચા વાઓ અજીશ્ચા વાઓ માતરાંસ્ચા વાઓ, અગેન્યાઓ દ્રેગુદાયંઘ્રહો વીસ્પો-પઇતીમ્ આવઓચામા, વહિશ્તાઓ સ્રએશ્તાઓ અવા વે વંઘ્રઉહીશ દરેગો-બાજાઉશ નાષૂ પઇતી-બ્યાદાઓ પઇતી-સેનદાઓ માતરો જીતયો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

---

* 'પારેન્દિ' એ દોલત–લક્ષ્મી હુપરનો મવક્કોલ ફરેસ્તો છે, એ ઘણુ કરીને આશીરવંધની સાથે આવેછે. એને કાંઇક મલતો વેદમા પુરંધિ બોલ આવેછે, જેનો અર્થ 'ડહાપણ, ચંચલાઈ' થાએછે.

(૩) ટીપાતાં,[૩૭] એકઠાં થતાં[૩૮] તથા આગળ વેહેતા[૩૯] પાણીઓને[૩૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૯] અએ હોરમજદના[૪૧] (તથા) હોરમજદને લગતાં[૪૦] (પાણીઓ)! (હમો) તમુને[૪૪] ખુબીવાળાં,[૪૨] ઓહોળાં,[૪૩] સારી પેઠે વેહેતાં[૪૫] (તથા) બેહુ[૪૭] ·દુનિયાંનેમાટે[૪૮] પાક કરનારા[૪૬] ગણીએ *છિયે.[૪૯]

(૪) (પાણીઓને કેહેછે) એ પ્રમાણે[૫૦] (ઉપર જણાવેલાં) જે[૫૧] સારાં[૫૩] નાંમો[૫૫] (તે) (દાદાર) હોરમજદે[૫૪] તમારેમાટે[૫૨] આપ્યાં.[૫૬] જે[૫૮] નેઆમતનો બક્ષનાર[૫૭] (દાદાર હોરમજદ) (તેણે) તમારેમાટે[૫૯] એ[૫૮] (નામ) મુકરર કીધાં.[૬૦] (અએ હોરમજદ !) એ (નામો) ની મારફતે[૬૧] †તુંને[૬૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૬૩] એ (નામો)થી[૬૪] (તુંને) હમો વખાણીએ છિયે,[૬૫] એ (નામો)થી[૬૬] (તુંને) હમો નમીએ છિયે,[૬૭] (તથા) એ (નામો)થી[૬૮] હમો તારો આભાર માનીએ છિયે.[૬૯] * * *‡

(કરદો ૫ મો) (૧) ઇથા[૧] આત્[૨] યજમઇદે[૩] ગેઉશ્[૪] ઉર્વાનેમ્ચા[૫] તષાનેમ્ચા,[૬] અહ્માકેન્ગ[૭] આઅત્[૮] ઉરૂનો[૯] પસુકનાંમ્ચા,[૧૦] યોઇ[૧૧] નાઓ[૧૨] જીજિષેન્તી,[૧૩] યએઇબ્યસ્ચા[૧૪] તોઇ[૧૫] આ[૧૬] યએચા[૧૭] અએઇબ્યો આ[૧૮] અંઘહેન.[૧૯] (૨) દઇતિકનાંમ્ચા[૨૦] આઇઘૂનાંમ[૨૧] હ્રાત્[૨૨] ઉરૂનો[૨૩] યજમઇદે;[૨૪] અષાઉનાંમ[૨૫]

---

* પાણીને વખાણવાનું તથા તેની ખુબી ગાવાનું કારણ એ કે, તેનીથી આપણને પુષ્કળ ફાએદા હાંસેલ થાએછે, બલકે તમામ જાનદાર ચીજોનેમાટે પાણી એક અતિ ઉપયોગી વસ્તુ છે. રેવરંડ મિલ્સે આએ ૩ જા ફકરામાં આવેલાં જુદી જુદી જાતનાં પાણીઓનો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છેઃ—

વરસાદનાં વરસતાં,[૩૭] એકઠા થએલાં થમ,[૩૮] (માલ લાધેલાં વહાણોને) લઈ જનારાં,[૩૯] મદદ તરીકે–ઉપયોગી રીતે કાંમ લાગનારાં,[૪૨] બરાબર પાર થઈ શકાએ તેવા[૪૩] (well-forded), પુર વેહેતા[૪૫] નાહ્વાવાને માટે ફાએદાકારક અથવા ગુણકારક.[૪૬] વધુ ખોલાસાનેમાટે જુઓ ૪ થા ફકરાના તરજુમાને છેડેની નોટ.

† કેટલીએક વખતે, અકસર કરીને ગાથામાં, હોરમજ્દનેમાટેનો સર્વનામ એકવચનમાં આવ્યાને બદલે બહુવચનમાં આવેછે. ડાકટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હારલે ‘ વાઓ ’ (તમુને) બોલ પાણીને લગાડેછે.

‡ ‘અપસ્ચા વાઓ અજિશ્ચા વાઓ’થી તે ‘માતરો જીતયો’ સુધીનો ભાગ મને સમજ નથી પડતો. બીજાઓનો અર્થ મને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી જુનદેહેશને આધારે તથા તેના આપેલા તરજુમા ઉપરથી એ હાના ત્રીજા તથા પાચમાં ફકરામાં આપેલા કેટલાએક બોલોને જુમલે ૧૭ જાતનાં પાણી તથા પ્રવાહી ચીજો ગણેછે; જેમકે મએકઇન્તીશ્ચા=ઝાડપાનોમાનો રસ–ભીનાસ; હેબ. વઇન્તીશ્ચા=પાહાડો ઉપરથી વેહેતાં પાણી; ફ્રવર્જંઘ્રહો=વરસાદનાં પાણી; અહુરાનીશ=કુવાનાં તથા થમ પાણી, ઇત્યાદિ, અવસ્તાના બોલોમાંથી ઉપલો અર્થ નીકળતો નથી.

આઅત્[૨૬] ઉરૂનો[૨૭] યજમઇદે,[૨૮] ફ્રુદો-જાતનાંમચીત્[૨૯] નરાંમચા[૩૦] નાઇરિનાંમચા[૩૧] યએષાંમ[૩૨] વહેહીશ[૩૩] દએનાઓ[૩૪] વનઇ-ન્તી[૩૫] વા,[૩૬] વેંગહેન્[૩૭] વા,[૩૮] વઓનરે[૩૯] વા.[૪૦] (૪) આત્[૪૧] ઇથા[૪૨] યજમઇદે[૪૩] વંઘહૂશચા[૪૪] ઇત્[૪૫] વંઘઉહીશચા[૪૬] ઈત્;[૪૭] સ્પેન્તેન્ગ અમેષેન્ગ[૪૮] યેવએજયો[૪૯] યવએસ્વો,[૫૦] યોઇ[૫૧] વંઘહેઉશ્ આ મનંઘહો[૫૨] સ્યેઇન્તી,[૫૩] યાઓસચા[૫૪] ઊઇતી.[૫૫]

(૧) એ પ્રમાણે[૧] આએ જગોએ[૨] દુનિયાંનાં[૪] *જોહરને[૫] અને (તેના) બનાવનારને,[૬] (તથા) હમારાં[૭] તેમજ[૮] પશુઓનાં[૧૦] રવાંનોને[૯] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૩] જે[૧૧] (પશુઓ) આપણનેમાટે[૧૨] જીવવાને †ઇચ્છેછે;[૧૩] જેઓનેમાટે[૧૪] તેઓ,[૧૫] તથા તેઓનેમાટે[૧૮] જેઓ[૧૭] છે.[૧૯]

ખોલાસો:—(માણસને લીધે પશુઓની બરદાસ્ત થાએછે; અને પશુઓથી માણસોને પોષણ મળેછે. એ બેહુ એકબીજાને ઉપયોગી થઈ પડેછે.)

(૨) ‡મુસાફરોનાં તથા[૨૦] સ્વારોનાં[૨૧] રવાંનોને[૨૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૪] કોઈબી વખતે જન્મેલાં[૨૯] અશો[૨૫] નર[૩૦] તથા નારી[૩૧] (જેઓ) વધારે ભલા[૩૩] ફાએદાઓને[૩૪] માન આપેછે,[૩૫] અથવા[૩૬] માન આપશે,[૩૭] અથવા[૩૮] માન આપી ચુકાં[૩૯] તેઓનાં[૩૨] રવાંનોને[૨૭] આએ જગોએ[૨૬] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૨૮] (૩) એ પ્રમાણે[૪૨] આએ જગોએ[૪૧] ભલાં માણસોને[૪૪] તથા ભલી બાયડીઓને,[૪૬] (તથા) હમેશાં જીવનારા[૪૯] (અને) હમેશાં ફાએદો કરનારા[૫૦] અમશાસ્પંદોને[૪૮] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૩] જે[૫૧] (નર અમશાસ્પંદો) તેમજ[૫૫] જે[૫૪] (¶નારી અમશાસ્પંદો) ભલાં $મનમાં[૫૨] રેહેછે.[૫૩]

☞ (૪) §યથા[૫૬] તૂ[૫૭] ઇ[૫૮] અહુરા મજ્દા[૫૯] મેંગહાચા,[૬૦] વઓચસચા,[૬૧] દાઓસચા,[૬૨] વરેશચા,[૬૩] યા[૬૪] વોહુ.[૬૫] અથા[૬૬] તોઇ[૬૭] દદેમહી,[૬૮] અથા[૬૯] ચીષ્મહી,[૭૦] અથા[૭૧] થ્વા[૭૨] આઇશ્[૭૩] યજમઇદે;[૭૪] અથા[૭૫] નેમખ્યામહી,[૭૬] અથા[૭૭] ઇષૂઇધ્યામહી[૭૮] થ્વા[૭૯] મજ્દા અહુરા[૮૦] (☞ બે વાર ભણવું).

---

* એની મુકાબેલ જુઓ અહુનવદ ગાથાનો ૨ જો કરદો (ઇજશ્નેનો ૨૯ મો હા.)

† ઈઆને આપણાં પોષણનેમાટે જીંદગી ગુજારેછે.

‡ એ બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો, ૩૯ મો હા, ૨ જો ફકરો, નોટ.

¶ ફક્ત બોલોનાં રૂપ ઉપરથી બહમન, અરદીબેહેસ્ત અને શેહેરેવર એ નર અમશાસ્પંદો, તથા અસ્પંદારમદ, ખોરદાદ અને અમરદાદ એ નારી અમશાસ્પંદો છે.

$ ઈઆને નેક મનશ્નીવાળાં માણસોનાં દિલમાં.

§ ૪ થો તથા ૫ મો ફકરો ઇજશ્નેના ૧૩ મા હાના ૫–૬ ફકરામાં ટાંકેલો છે.

(૫) *વંધ્રહેઉશ[૮૧] ખએતેઉશ[૮૨] ખએતાતા,[૮૩] વંધ્રહેઉશ[૮૪] અષહ્યા,[૮૫] થ્વા[૮૬] પઇરિ-જસામઇદે,[૮૭] વંધ્રહુયાઓ[૮૮] ફ્રેસેરત્વો,[૮૯] વંધ્રહુયાઓ[૯૦] આર્મેતોઇશ.[૯૧]

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.*

(૪) અએ હોરમજદ![૫૯] જે કાંઈ[૫૪] સારૂં[૫૫] (છે) (તેને) જે પ્રમાણે[૫૯] તેં વિચારવું,[૬૦] તું બોલ્યો,[૬૧] તેં પેદા કીધું[૬૨] તથા તેં કામ કીધું,[૬૩] તેજ પ્રમાણે[૬૬] તુંને[૬૭] હમો ગણીએ છિયે,[૬૮] તેમજ[૬૯] તારી ખુબી પીછાણીએ છિયે,[૭૦] તેમજ[૭૧] તુંને[૭૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૭૪] અએ હોરમજદ![૮૦] એ પ્રમાણે[૭૫] તુંને[૭૬] હમો નમીએ છિયે,[૭૩] એ પ્રમાણે[૭૭] હમો (તારા) કરજદાર છિયે.[૭૮]

(૫) (અએ હોરમજદ!) ભલી[૮૧] ખેશીની,[૮૨] ભલી[૮૪] અશોઈની,[૮૫] ભલી[૮૮] ફ્રેસેરતુની[૮૯] (તથા) ભલી[૯૦] સપંદારમદની[૯૧] ખેશકારીથી[૮૩] તારી[૮૬] નજદીક હમો પોંહોંચીએ છિયે.[૮૭]

(કરદો છઠ્ઠો) (૧) આહુ[૧] અત્[૨] પઇતી[૩] અહ્વાહૂ,[૪] મજદ્દા અહુરા,[૫] મજદ્દાંમચા[૬] બૂઇરિયા[૭] કેરેષ્વા;[૮] રાઇતી[૯] તોઇ[૧૦] ખ્રપઇતી[૧૧] અહ્માત્ હ્યત્ અઇબી,[૧૨] હ્યત્ મીઝ્દેમ્[૧૩] મવએથેમ્[૧૪] ફ્રદદાથા[૧૫] દએન્યાબ્યો,[૧૬] મજદ્દા અહુરા.[૧૭] (૨) અહ્યા[૧૮] હ્વો[૧૯] ને[૨૦] દાઇદી,[૨૧] અહ્માઇચા[૨૨] અહુયે[૨૩] મનખ્યાઇચા[૨૪] તત્ અહ્યા[૨૫] યા તત્[૨૬] ઉપા-જમ્યામા,[૨૭] તવચા[૨૮] હખેમા[૨૯] અષખ્યાચા[૩૦] વીસ્પાઇ યવે.[૩૧] (૩) †દાઇદી[૩૨] અત્[૩૩] નેરાંશ[૩૪] મજદ્દા અહુરા,[૩૫] અષાઉનો[૩૬] અષ-ચિનંધ્રહો,[૩૭] અઇધૂશ[૩૮] વાસ્ત્રયેંગ[૩૯] દરેગાઇ,[૪૦] ઇજાઇ[૪૧] બેજ્વઇતે[૪૨] હખ્મઇને,[૪૩] અહ્માઇબ્યાચા[૪૪] અહ્મા[૪૫] રફ્નંધ્રહો.[૪૬] (૪) અથા[૪૭] ખએતૂશ[૪૮] અથા[૪૯] વેરેજેના,[૫૦] અથા[૫૧] હખેમાં[૫૨] ખ્યાત્[૫૩] યાઇશ[૫૪] હિશ્ચમઇદે[૫૫] અથા[૫૬] વે[૫૭] ઉતા[૫૮] ખ્યામા[૫૯] મજદ્દા અહુરા[૬૦] અષવનો[૬૧] એરેષ્યા,[૬૨] ઇશ્તેમ્[૬૩] રાઇતી.[૬૪]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનરની ચોપડીમાં આખો યેંઘ્રહે હાતાંમ્ સુધીનો ૫ મો ફકરો બેવાર ભણવા લખેલો છે; જો કે આપણી ભણવાની કોઇબી ચોપડીમાં બેવાર ભણવાને કહ્યું નથી.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૩ જા ફકરાને કવીતા રૂપી પાંચ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યઝમઇદે.

(૧) અએ હોરમજદ ![5] આઓ[1] પેદાએશોમાં[4] મ્હોટું ડહાપણ[3] તથા *બરક્કત[7] તું ઉત્પન્ન કર.[8] અએ હોરમજદ ![10] તારી[10] બક્ષેશથી[9] મારા જેવા[14] દીનદારોને[16] જે બદલો[13] તેં આપ્યોછે[15] તેટલોજ,[12] અએ અક્કલના ખાવંદ ![11] (તું હમુને આપ). (૨) આએ[22] તથા મીનોઈ[24] દુનિયાંનેમાટે[23] (અએ હોરમજદ !) (તે બક્ષેશ) તું પોતે[19] †હમુને[20] આપ,[21] કે તેને લીધે[25] હમેશ સુધી[31] તારી[28] તથા અશોઈની[30] દોસ્તીને[29] હમો પોહોંચીએ.[27] (૩) લાંબો વખત સુધી ચાલે તેવી[40] આબાદીનેમાટે[41] (તથા) મજબૂટ[42] મિત્રાચારીનેમાટે,[43] અએ હોરમજદ ![35] અશોઈની ખાહેશ રાખનારા,[36] " ચાલાક[38] તથા ‡મેહેનતુ"[39] રાસ્ત[36] માણસો[34] હમુને,[44] તથા હમુને[45] ખુશાલ કરનારાઓને[46] તું આપ.[32] (૪) એજ પ્રમાણે[47] (હમારા) એશીઓને,[48] તેમજ[49] ધંધાદારીઓને,[50] તેમજ[51] (હમારા) દોસ્તોને[52] (બી) ¶થાએ.[53] અએ હોરમજદ ![60] એ[54] (બધું) $તારીથી[57] હમો માંગીએ છિયે.[55] વળી[58] (હમો) રાસ્ત[61] તથા ખાલેસ[62] થઈએ;[59] (તથા) સખાવતની મારફતે[64] (તુંને) પસંદ પડેલા[63] (હમો થઈએ.)

(કરદો ૭ મો) (૧) **સ્તૂતો ગરો વહ્મેંગ[1] અહુરાઇ મઝ્દાઇ,[2] અષાઇચા વહિશ્તાઇ,[3] દદેમહિચા,[4] ચીઅમહિચા,[5] આચા આવએદયમહી.[6] (૨) વોહૂ[7] ક્ષથ્રેમ્[8] તોઇ[9] મઝ્દા અહુરા[10] અપએમા[11] વીસ્પાઇ યવે;[12] હુક્ષથ્રસ્તૂ[13] નેઁ[14] ના[15] વા નાઇરી[16] વા, ક્ષએતા[17] ઉબોયો[18] અંઘ્રહ્વો[19] હાતાંમ્[20] હુદાસ્તેમા.[21]**

☞ (૩) **હુમાઇમ્[22] થ્વા[23] ઇઝેમ્,[24] યઝતેમ્[25]**

---

* 'બૂઇરિ'નો અસલ અર્થ જીઆદતી, પુષ્કળપણું' (સંસ્કૃત ભૂરિ).

† બારથામેળે પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાનેમાટે તથા પોતાના મદદગારોનેમાટે કહેછે.

‡ હારલે. બાહાદુર કાંમ કરનારા (દારમેસ્તેતે). પેહેલવાનો તથા ખેડુતો (સ્પીગલ).

¶ ઈઆને તેઓને બી આબાદી તથા સુખાકારી મેળવવાનાં સાધનો મળે.

$ કેટલીએક વખતે, મુખ્યકરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ બહુવચનમાં આવેછે: જુઓ ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ.૩૨, ૯; ઈજ ૩૪, ૧૪; ઈજ. ૪૧, ૧૮.

અષંઘ્નહુાચિમ્[26] દદેમઇદે.[27] અથા[28] તૂ[29] ને[30] ગયસચા[31] અસ્તેન્તાઓસચા[32] પયાઓ,[33] ઉઓયો[34] અંઘ્નહુવો[35] હાતાં-મ્[36] હુદાસ્તેમા.[37] (☞ બે વાર ભણવું).

(૧) (દાદાર) હોરમજદને[2] તથા અરદીબેહેશ્તને[3] વખાણ સાથની તથા આદરમાન સાથની *આરાધના[1] હમો અર્પણ કરીએ છિયે,[4] હમો કબૂલ રાખીએ છિયે[5] તથા હમો જાહેર કરીએ છિયે.[6] (૨) અએ હોરમજદ![10] તારી[9] ભલી[7] પાદશાહીને[8] હમેશને હમેશ સુધી[12] હમો પોંહોંચીએ.[11] એહુ[18] દુનિયાંમાં[19] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[20] અએ સઉથી ડહાપણવાળા[21] પાદ-શાહ![17] હમો[14] નર[15] તથા નારીનેમાટે[16] (તું) ભલો પાદશાહ[13] (છે.)†

(૩) (દાદાર હોરમજદને કેહેછે) તું[23] સારાં ડહાપણવાળા,[22] આરાધનાને લાએકના,[25] રાસ્તીની પુઠેજ ચાલનારા[26] ખોદાવંદને[24] હમો (ભેટ) અર્પણ કરીએ છિયે,[27] તેટલામાટે[28] એહુ[34] દુનિયાંમાં[35] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[36] અએ સઉથી ડહાપણવાળા![37] હમારેમાટે[30] તું[29] જીંદગી[31] તથા શરીરના અવયવો તરીકે[32] થા.[33]

(૪) હુનએમાચા[38] જએમાચા[39] મઝ્દા અહુરા,[40] થ્વહ્મી[41] રફ્નહી[42] દરેગાયૂ[43] અએષાચા[44] થ્વા[45] એમવન્ત-સચા[46] ષુયમા;[47] રપોઇશ્યા[48] તૂ ને[49] દરેગેમ્ચા[50] ઉશ્તાચા,[51] હાતાંમ્[52] હુદાસ્તેમા.[53]

☞ (૫) થ્વોઇ[54] સ્તઓતરસ્ચા,[55] માંથ્રનસ્ચા,[56] અહુરા મઝ્દા,[57] ‡અઓગેમદએચા,[58] ઉસ્મહિચા,[59]

---

* 'સ્તુતો ગરો વહ્મેન્ગ્'ના ખોલાસા બાબે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો હા ૪૧ મો, પેહેલ્લા ફકરાની નોટ.

† હમારામાંનો દરેક મરદ તેમજ ઓરત એ પ્રમાણે રેહે (મિલ્સ); એક સારો પાદશાહ, મરદ ઈઆ ઓરત, હમારી ઉપર રાજ કરે (દારમેસ્તેતે).

‡ અઓગેમદએચા ઉસ્મહિચા વીસામદએચા—એ ૩ ક્રિયાપદ ઉપરથી 'અ-ઓગેમઇદે' નામની જદ-પેહેલવી વાઅજ, જેની શરૂઆતના બોલો "અઓગેમદએચા ઉસ્મહિચા વીસામદએચા" આવેછે, તે વાઅજ ઉત્પન્ન થઈ. એ ત્રણ ક્રિયાપદના અર્થ સાધારણ રીતે નીચે મુજબ કરવામાં આવેછે:—

હું દુનિયામાં આઉછું (અઓગેમદએચા), (દુનિયાંનું સંકટ) હું કબૂલ રાખુંછું (વીસામદએચા), હું (મોતને) તાબે થાઉછું (ઉસ્મહિચા).—દારમેસ્તેતે.

વીસામદએચા;[60] ઇથ[61] મીઝદેમ[62] મવએથેમ[63] ફ્રદદાથા[64] દએનાબ્યો[65] મજદા *અહુરા.[66] (☞ બે વાર ભણવું).

(૬) *અહ્યા[67] હુવો[68] ને દાઇદી,[69] અહ્યાઇચા[70] અહુયે[71] મનખ્યાઇચા;[72] તત્ અહ્યા[73] યા તત્[74] ઉપા-જમ્યામા[75] તવચા[76] સરેમ[77] અષેખ્યાચા[78] વીસ્પાઇ યવે.[79]

(૭) યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

☞ હુમતનાંમ્ હુખ્તનાંમ્ હુવર્શતનાંમ્, યદચા અન્યદચા, વેરેઝ્યમ્નાંમ્ચા વાવેરેજનનાંમ્ચા, મહી અઇબી-જરેતારો, નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ્ મહી. (☞ બે વાર ભણવું). યથા અહૂ વઇર્યો ૪, અષેમ્ વોહૂ ૩. યસ્નેમ્ સૂરેમ્ હપ્તંઘ્રહાઇતીમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ †યજમઇદે.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪) અએ હોરમજદ ![40] તારી (યાદની) અંદર[41] ખુશાલી મેળવવામાં[42] લાંબી જીંદગીને[43] હમો લાએક થઈએ,[38] તથા (હમારી એ નેક મુરાદમાં) ફતેહ પામીએ.[39] તારી ઉપર[45] પ્રીતિ રાખનારા[44] તથા (તારી ઉપર) હિમ્મત બાંધનારા[46] હમો થઇએ.[47] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[52] અએ સઉથી ડહાપણવાળા ![53] લાંબી મુદ્દત સુધી[50] તુએ હમુને[49] આબાદીથી[51] ખુશી કરવું જોઈએ.[48] (૫-૬) અએ હોરમજદ ![57] તારી[54] વખાણકરનારા[55] તથા માંથ્રવાની ભણનારા તરીકે[56] હમો પોતાને કહીએ છિયે,[58] હમો પસંદ કરીએ છિયે[59] તથા હમો કબૂલ રાખીએ છિયે.[60] અએ હોરમજદ ![66] મારા જેવા[63] દીનદારોને[65] જે[61] બદલો[62] તેં આપ્યોછે[64] (તેટલો બદલો), આએ[70] તથા મીનોઈ[72] દુનિયાનેમાટે,[71] તું પોતે[68] હમુને આપ,[69] કે તેને લીધે[73] હમેશ સુધી[79] તારી[74] તથા અશોઈની[76] સરદારીને[77] હમો પોંહોંચીએ.[75]

(કરદો ૮ મો) (૧) યજમઇદે[1] વે[2] અમેષા સ્પેન્તા[3] યસ્નહે હપ્તંઘ્રહાતોઇશ[4] હન્દાતા;[5] અપાંમ્ચા[6] ખાઓ[7] યજમઇદે;[8]

---

* ૫ મો તથા ૬ ઠો ફકરો ઈજશ્નેના ૭ મા હાના ૨૪-૨૫ ફકરા તરીકે આવેછે.

† ઈઆને અશો (તથા) એજમતી યસ્ન હપ્તંઘ્રહાઇતિ (જે) અશોઇનો સરદાર (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.

અપાંમચા[૯] પેરેતૂશ[૧૦] યજમઇદે;[૧૧] પથાંમ્ચા[૧૨] વીચરનાઓ[૧૩] યજમઇદે;[૧૪] પથાંમચા[૧૫] હનજમનાઓ[૧૬] યજમઇદે[૧૭] (૨) ગઇરીશચા[૧૮] અફ્રૂશ્તચિનો[૧૯] યજમઇદે;[૨૦] વઇરીશચા[૨૧] અવેજ્રદાનાઓંધ્રહો[૨૨] યજમઇદે,[૨૩] અસ્પેનાચા[૨૪] ચેવીનો[૨૫] યજમઇદે;[૨૬] પાયૂચા[૨૭] થ્વોરેશ્તારા[૨૮] યજમઇદે;[૨૯] મજ્દાંમચા[૩૦] જરથુશ્તેમચા[૩૧] યજમઇદે[૩૨] (૩) જાંમચા[૩૩] અસ્મનેમચા[૩૪] યજમઇદે;[૩૫] વાતેમચા[૩૬] દરેષીમ[૩૭] મજ્દધાતેમ[૩૮] યજમઇદે;[૩૯] તએરેમચા[૪૦] હરઇથ્યાઓ બેરેજો[૪૧] યજમઇદે;[૪૨] બૂમીમચા[૪૩] વીસ્પાચા[૪૪] વોહૂ[૪૫] યજમઇદે.[૪૬]

(૧) અએ અમશાસ્પદો ![૩] યસ્ન હપ્તંઘહાઇતિની[૪] બંદગીની મારફતે[૫] તમુને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૧] પાણીના[૬] ચશ્માઓને[૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૮] પાણી (ઉપર)ના[૯] પુલોને[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૧] રસ્તાઓમાંના[૧૨] જુદા જુદા *માર્ગોને[૧૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૪] રસ્તાઓમાંના[૧૫] એકઠા મળેલા †રસ્તાઓને[૧૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૧૭] (૨) પાણી દુઝતા[૧૯] પાહાડોને[૧૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૦] પાણીથી ભરપુર[૨૨] સરોવરોને[૨૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૩] 'અનાજના[૨૫] ‡જડ્ડાને'[૨૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૬] બંધે પાલનાર[૨૭] તથા ઘાટ §ઘડનારાઓને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] (દાદાર) હોરમજદને[૩૦] તથા (પેગમબર) જરતોશ્તને[૩૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨] (૩) જમીનને[૩૩] તથા આસમાનને[૩૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૫] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૮] સખત[૩૭] પવનને[૩૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૯] અલબુર્જ (પાહાડ)ની[૪૧] તએર (નામની ટોંચ)ને[૪૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૪૨] ભૂમિને[૪૩] તથા તમામ[૪૪] નેઆમતને[૪૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૪૬]

(૪) મનો વોહૂ[૪૭] ઉરૂનસ્ચા[૪૮] અષાઉનાંમ[૪૯] યજમઇદે;[૫૦] વાસીમચા[૫૧] યાંમ[૫૨] પન્ચાસદ્વરાંમ[૫૩] યજમઇદે;[૫૪] ખરેમચા યિમ અષવનેમ[૫૫] યજમઇદે,[૫૬] યો[૫૭] હિશ્તઇતે[૫૮] મઇદ્દિમ[૫૯] જરયંઘહો[૬૦] વોઉરૂ-કષહે;[૬૧] જરયો[૬૨] વોઉરૂ-કષેમ[૬૩] યજમઇદે.[૬૪] (૫) હુઓમેમચા[૬૫] જાઇરીમ[૬૬] બેરેજન્તેમ[૬૭] યજમઇદે;[૬૮] હુઓમેમ[૬૯] ફ્રાષ્મીમ[૭૦] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૭૧] યજમઇદે;[૭૨] હુઓમેમ[૭૩] દૂરઓષેમ[૭૪]

* ઈઆને જે જગ્યાએથી જુદી જુદી તરફ જવાના રસ્તા હોએછે તેને.

† ઈઆને જે જગ્યાએ ત્રણ અથવા વધારે રસ્તા સાથે મળી જાએછે તેને.

‡ દારમેસ્તેતે, ઉગતા અનાજને (હારલે); ઘોડાનાં મેદાંનને (સ્પુસ્ત).

§ એ ઇસારો સપેતાગીનો તથા અંગ્રેમીનો બાબે દીસેછે.

યજમઇદે.[૭૫] (૬) અપાંમચા[૭૬] ફ્રેરક્ષઓસ્લેમ[૭૭] યજમઇદે;[૭૮] વયાંમ્થા[૭૯] ફ્રેરક્રઓથ્રેમ[૮૦] યજમઇદે,[૮૧] અથઉરૂનાંમચા[૮૨] પઇતી-અજાંઘ્રેમ[૮૩] યજમઇદે,[૮૪] યોઇ[૮૫] યેયાં[૮૬] દૂરાત્[૮૭] અષો-ઇષો[૮૮] દખ્યુનાંમ.[૮૯] વીસ્પાંસ્ચા[૯૦] અમેષાં સ્પેન્તાં[૯૧] યજમઇદે.[૯૨]

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪) ભલાં મનને[૪૭] તથા અશો (લોકો) નાં[૪૯] રવાંનોને[૪૮] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૦] ૫૦ દરવાજાવાળી[૫૩] *વાસિ (નામની જગા)ને[૫૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૫૪] (તે) અશો ખર[૫૫] જે[૫૭] વોઉરૂ-કષ[૬૧] (નામના) દરિયાની[૬૦] વચ્ચે[૫૯] ઉભું રેહેછે[૫૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૫૬] વોઉરૂ-કષ[૬૩] (નામના) દરિયાને[૬૨] હમો વખાણીએ છિયે.[૬૪] (૫) લીલા[૬૬] (તથા) બુલંદ[૬૭] હોમને[૬૫] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૮] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૭૧] (તથા) આગળ વધારનાર[૭૦] હોમને[૬૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૨] દરદને મુશ્કેલી આપનાર[૭૪] (ઈઆને દરદને પછાત રાખનાર) હોમને[૭૩] હમો વખાણીએ છિયે.[૭૫] (૬) પાણીના[૭૬] વેહેવાને[૭૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૮] પક્ષિઓનાં[૭૯] ઉડવાને[૮૦] હમો વખાણી છિયે;[૮૧] અથોરનાનોનાં[૮૨] પાછા આવી પોંહોંચવાને[૮૩] હમો વખાણીએ છિયે,[૮૪] જેઓ[૮૫] દેશોની[૮૬] પવિત્રાઈ (વધારવાની) ખાહેશ રાખતા[૮૮] દૂર સુધી[૮૭] †જાએછે.[૮૯] તમામ[૯૦] અમશાસ્પંદોને[૯૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૯૨]

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન્ બાદ્.** (પ્રગટ પઢે). **યથા અહૂ વઇર્યો ૨. યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ અહુરહે મજ્દાઓ**

---

* વાસીમ્થા યાંમ્ પન્ચાસદ્વરાંમ્—એને બુનદેહેશ નામની પેહેલવી કેતાબમાં તમામ માછલીઓનું રક્ષણ કરનાર એક ઘણાજ મ્હોટા કદની માછલી ગણી છે. હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ બુનદેહેશ પ્રમાણે તરજુમો કીધો છે; પચાસ પાંખની માછલી (મિલ્સ). સ્પીગલ એને ૫૦ પાણીનાં ઝરાવાળું કોઈ કલ્પિત મુકામ ગણેછે.

† એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે અથોરનાનો પાક જરતોશ્તી દીનનો ફેલાવો કરવામાટે બીજા મુલકોમાં જાએછે, તેઓ પોતાની નેક મકસદમાં પુરતી રીતે ફતેહ પામીને પાછા સહી સલામત આવી પુગે।

રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, વંઘ્હુવે મનંઘ્હે આક્સ્તોઇશ હાંમ-વઇનત્યાઓ, તરશ્વાતો અન્યાઇશ દામાંન, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજદ્દધાતહે, ગએષો-સૂતહે ખ્રથ્વો મજદ્દધાતહે, અષહે વહિશ્તહે સ્રઓશતહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજદ્દધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ, ક્ષથ્રહે વઇર્યેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેઝ્દિકાઇ થ્રાયો-દ્રિગઓવે, સ્પેન્તયાઓ વંઘ્હુયાઓ આર્મતોઇશ, રાતયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ, હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ, સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો, અમેરેતાતો રથ્વો ફ્રૂષઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય, અસ્પિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓકેરેનહે સૂરહે મજદ્દધાતહે.

☞ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ, રામનસ્ચ ખાસ્ત્રહે. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે આથ્રસ્ચ અહુરહે મજદ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (જો ઉઝીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેઝતો અહુરહે નફ્ધ્રો અપાંમ અપસ્ચ મજદ્દધાતયાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઘેનાંનાંમચ વીરો-વાંથ્વનાંમ યાઇર્યયાઓસ્ચ હુષિતોઇશ, અમહેચ હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહેચ અહુરધાતહે વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષહે અષ્યેહે અષિવતો, વેરેથ્રાજનો ફ્રાદત્-ગએથહે, રશ્નઓશ રજિશ્તહે, અરશ્તાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે મજદ; કેરફેહ્ મોજદ.

ખજાનો રાખનાર તથા ખોરેહવાળા દાદાર હોરમજદની તથા અમશાસ્પંદોની આરાધના, કીર્તિ, એજમત તથા કૌવતને હું વખાણુંછું.*

* એનો આખો તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૧૬૭–૧૬૮.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માંહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીને અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ્ અવજાયાદ હફ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્ અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી; નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘુઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખ્રરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે, અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘહો યજમઇદે; અષેમ વોહૂ ૧.

હફ્ત્ અમશાસ્પંદ્ બેરસાદ્. અષેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્ત.

ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; અરદીબેહેશ્ત્ અમશાસ્પંદ્ બેરસાદ્.*

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત, ઉઇમ્ બુન્ બુદ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની તની રવાંની

---

* ઈઆને અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ (હુંમારી મદદે) પોંહોંચો।

ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હચ્ત વસ્ના ફ્રેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજ્દધાતહે, સઓ-કયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મંજ્દધાતયાઓ અષ-ઓન્યાઓ, *ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસ-સ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ. અષેમ વહિ-શ્તેમ સ્રએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; અઇર્યમનેમ ઇષીમ યજમઇદે, સૂરેમ મજ્દધાતેમ યજમઇદે; સઓકાંમ્ વંઘ્રઉહીમ્ વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ્ યજમઇદે.

(૧) મ્રઓત્[1] અહુરો મજ્દાઓ[2] સ્પિતમાઇ[3] જરથુ-શ્તાઇ[4] આઅત્ યત્[5] અષ વહિશ્ત[6] ફ્રદઇથીષ[7] સ્પિતમ[8] જરથુશ્ત્ર,[9] સ્તઓતરેચ,[10] જઓતરેચ[11] જ્બાતરેચ[12] માંથ્ર-નચ,[13] યશ્તરેચ,[14] આફ્રીતરેચ,[15] અઇબિજરેતરેચ[16] વંઘ્રહાંન્[17] ક્ષ્એત[18] રએચાઓ,[19] ખ્નન્વઇતીશચ[20] વેરેજો,[21] અહ્માકેમ્[22] યસ્નાઇચ[23] વહ્માઇચ[24] યત્[25] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[26]

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[2] સપેતમાન[3] જરતોશ્તને[4] કહ્યું,[1] અએ સ-પેતમાન[8] જરતોશ્ત ![9] હમો[22] અમશાસ્પંદોની[26] આરાધનાનેમાટે[23] તથા ખુબીઓ ગાવાનેમાટે[24] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ને[6] ભલી[17] (અને) ચળકતી[18] રોશનીઓનો[19] (તથા) પ્રકાશિત[20] (અથવા ચમત્કારિક[20]) કામોનો[21] સ્તુતિ કરનાર[10] તથા કીર્તિ ગાનાર[11] તથા તારીફ કરનાર[12]

---

* ઈઆને સહુથી સોહામણા અરદીબેહેશ્તની, હોરમજદના પેદા કીધેલા શુરા (તથા) પસંદ પડતા અઇર્યમન (નામના ફરેશ્તા) ની, (તથા) હોર-મજદના પેદા કીધેલા, ભલા મ્હોટી નજરના (અને) અશો સઓક (એ બધા ઓની) આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.) 'સઓક' બોલના ખોલાસાબાબે જુઓ સફે ૧૯૦ મે આપેલી ૪ થી નોટ.

તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર[13] તથા ઈજિનાર[14] તથા આફ્રીન કરનાર[15] તથા વખાણ કરનાર તરીકે[16] તું ઠેરવ[7] (અથવા *ગણ[7]).

(૨) આઅત્[27] અઓખ્ત[28] જરથુશ્ત્રો,[29] ઋજુધિ[30] બા[31] વચો[32] અર્શ-વચો[33] અહુર મજ્દ,[34] યથ[35] તે[36] અંધ્રહેન્[37] અષ વહિશ્ત[38] ફ્રદાહીશ[39] સ્તઓતરેચ[40] જઓતરેચ[41] જબાતરેચ,[42] માંથ્રનચ,[43] યશ્તરેચ,[44] આફ્રીતરેચ[45] અઇબિજરેતરેચ,[46] વંધ્રહાંન્[47] ક્ષએત[48] રઓચાઓ,[49] ખન્વઇતીશચ[50] વેરેજો,[51] યૂષ્માકેમ્[52] યસ્નાઇચ[53] વહ્માઇચ[54] યત્[55] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ.[56]

(૨) ત્યારે[27] જરતોશ્તે[29] કહ્યું[28] કે, અએ હોરમજદ![34] (તે) વચન,[32] (તે) સાચ્ચો વચન[33] (તું મને) ખચીત[31] કેહે,[30] જેથી કરીને[35] તમો[52] અમશાસ્પંદોની[56] આરાધનાનેમાટે[53] તથા ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[54] અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ને[38] ભલી[47] (અને) ચળકતી[48] રોશનીઓનો[49] (તથા) પ્રકાશિત[50] (અથવા ચમત્કારીક[50]) કાંમોનો[51] સ્તુતિ કરનાર[40] તથા કીર્તિ ગાનાર[41] તથા તારીફ કરનાર[42] તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર[43] તથા ઈજિનાર[44] તથા આફ્રીન કરનાર[45] તથા વખાણ કરનાર તરીકે[46] તું ઠેરવવાને ઇચ્છેછે[36] (અથવા ઠેરવવા માંગેછે[39]).

(૩) આદિમ્[1] ફ્રઓમિ[2] અષેમ્ વહિશ્તેમ્;[3] યેજી[4] ફ્રઓમિ[5] અષેમ્ વહિશ્તેમ્,[6] આઅત્[7] અન્યએષાંમ્[8] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્[9] હુવાયઓનેમ્;[10] યિમ[11] પાઇતિ[12] મજ્દાઓ[13] હુમતાઇશ[14] યિમ[15] પાઇતિ[16] મજ્દાઓ[17] હૂખ્તાઇશ,[18] યિમ[19] પાઇતિ[20] મજ્દાઓ[21] હ્વર્શ્તાઇશ.[22] ગરો-ન્માનેમ્[23] અહુરહે[24] હુવાયઓનેમ.[25] (૪) ગરો-ન્માનેમ[26] નેરેયો[27] અસ્તિ[28] અષાવઓયો.[29] નએચિશ[30] દ્રવતાંમ્[31] અયેને[32] પઇતિશ[33] ગરો-ન્માનેમ,[34] રવોહુ[35] અષાયઓનેમ્[36] ચિથ્રેમ્[37] અહુરેમ મજ્દાંમ.[38]

(૩) તેને[1] (ઇઆને) અરદીબેહેશ્તને[3] હું પસંદ કરૂંછું;[2] જયારે[4] (હું) અરદીબેહેશ્તને[6] પસંદ કરૂંછું,[5] ત્યારે[7] (તે) બીજા[8] અમશાસ્પંદો કરતાં[9] મદદ કરનાર તરીકે[10] (થાએછે), જેને[11] (દાદાર) હોરમજદ[13] નેક વિચારોથી[14] પોષણ કરેછે,[12] જેને[15] (દાદાર) હોરમજદ[17] નેક સખુનોથી[18]

---

* આએ તથા એની પછીના બીજા ફકરાનો તરજુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ.

પોષણ કરેછે,[18] જેને[19] (દાદાર) હોરમજદ[21] નેક *કાંમોથી[22] પોષણ કરે છે.[20] ગરોથ્માન્[23] (બેહેસ્ત) હોરમજદનું[24] પોતાનું મુકામ[25] (છે).

(૪) ગરોથ્માન[26] (બેહેશ્ત) અશો[26] માણસોનેમાટે[27] છે.[28] અશો (લોકો)નું મુકામ[31] (જે) ગરોથ્માન[34] તે તરફ[33] જવામાં[32] (તથા) ફુશાદગીમા[35] (ઇઆને ફુશાદગીથી) જાહેર રીતે[37] (દાદાર) હોરમજદ તરફ[38] (જવામાં), દુષ્ટ માણસોમાંનો[39] કોઈબી નથી.[30]

ખોલાસો:—(કોઈબી દુષ્ટ માણસ ગરોથ્માન બેહેશ્તમાં ઇઆ દાદાર હોરમજદની હજુરમાં જઈ શકે નહી. અશો માણસનાં ગુજરવા પછી, તેનાં રવાનને બેહેશ્તની જગા મળેછે, તથા પાપી માણસનાં રવાનનો દોજખમાં થાર થાએછે. એ બાબેનું લખાણ આપણને હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ૩ જી પરગરદમાંથી તથા વંદીદાદ ૧૯, ૨૭–૩૨ માંથી મળી આવેછે.)

(૫) જનઇતિ[1] વીસ્પએષાંમ્[2] અંધ્રો-મઇન્યઓશ,[3] અહ્માઇ[4] યાથ્વાંમ્[5] પઇરિકનાંમચ,[6] અઇર્યમનેમ્[7] માંથ્રનાંમ્,[8] અજિશ્તેમ્[9] માંથ્રનાંમ્,[10] વહિશ્તેમ્[11] માંથ્રનાંમ્,[12] વહિશ્તોતેમેમ્[13] માંથ્રનાંમ્,[14] સ્રએશ્તેમ્[15] માંથ્રનાંમ્,[16] સ્રએશ્તોતેમેમ્[17] માંથ્રનાંમ્,[18] ઉગ્રેમ્[19] માંથ્રનાંમ્,[20] ઉગ્રોતેમેમ્[21] માંથ્રનાંમ્,[22] દ્રેજ્રેમ્[23] માંથ્રનાંમ્,[24] દ્રેજ્રોતેમેમ્[25] માંથ્રનાંમ્,[26] વારેથ્રઘ્નીમ્[27] માંથ્રનાંમ્,[28] વારેથ્રઘ્નયોતેમેમ્[29] માંથ્રનાંમ્,[30] બએષજેમ્[31] માંથ્રનાંમ્,[32] બએષજ્યોતેમેમ્[33] માંથ્રનામ્.[34]

(૫) †અઇર્યમન[7] (નામની બંદગી) (કે જે) માંથ્રવાંનીઓમાંની[10] સઉથી મ્હોટી,[9] માંથ્રવાંની[12] સરસ,[11] માંથ્રવાંની[14] સઉથી સરસ,[13] માંથ્રવાંની[16] શ્રેષ્ઠ,[15] માંથ્રવાંની[18] સઉથી શ્રેષ્ઠ,[17] માંથ્રવાંની[20] જોરાવર,[19] માંથ્રવાંની[22] સઉથી જોરાવર,[21] માંથ્રવાંની[24] મજબૂટ,[23] માંથ્રવાંની[26] સઉથી મજબૂટ,[25] માંથ્રવાંની[28] ફતેહ આપનારી,[27] માંથ્રવાંની[30] ઘણીજ ફતેહ આપનારી,[29] માંથ્રવાંની[32] તંદરોસ્તી આપનારી[31] (તથા)

---

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'હુમતાઇશ, હૂખ્તાઇશ, હ્વરૂશ્તાઇશ'ને સેતરપાય, માહપાય તથા ખોરશેદપાય નામના બેહેશ્તો, જેમાંથી સદ્ગુણી માણસનું રવાન પસાર થાયેછે તેનો ઇશારો લેછે; જુઓ ૨૨ મી યશ્તનો ૧૫ મો ફકરો.

† અઇર્યમન નામની બંદગી તે 'આ અઇર્યેમા ઇષ્યો' નામનો ઇજશ્નેનો ૫૪ મો હા સમજવો. પરણતાં જોડાંને આશીર્વાદ સારેછે ત્યારે એ મજકુર હાનો અરધો ભાગ ભણવામાં આવેછે. વળી અઇર્યમન ફરેશ્તાનું બી નામ છે; અને તે સુખ-શાંતિ આપનારો, દોસ્તી કરાવનારો, તથા મનમાંથી જાદુ તથા પરીને લગતા ખોટા વિચારોને કાહાડી નાખીને આરામ આપનારો ફરેશ્તો છે.

*માંથ્રવાંની[૩૪] ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનારી[૩૩] (એ બધી સિફ્ત ધરાવનાર અઇર્યમન્' નામની બદગી), તેનેમાટે[૪] (ઈઆને જે કોઈ અષ વહિસ્તને આરાધે તથા "આ અઇર્યેમા ઇષ્યો" નામનો હા ભણે તેનેમાટે), અંગ્રે-મેન્યુશના[૩] તમામ[૨] જાદુગરોને[૫] તથા પરીઓને[૬] †મારેછે.[૧]

(૬) અષો-બએષજો,[૩૫] દાતો-બએષજો,[૩૬] કરેતો-બએષજો,[૩૭] ઉર્વેરો-બએષજો,[૩૮] માંથ્રો-બએષજો;[૩૯] બએષજનાંમ[૪૦] બએષ-જયોતેમો[૪૧] યત્[૪૨] માંથ્રેમ્-સ્પેન્તેમ્-બએષજયો;[૪૩] યો[૪૪] નર્શ[૪૫] અષઓનો[૪૬] હ્રુચ્[૪૭] ઉરૂથ્વાંન્[૪૮] બએષજયાત્,[૪૯] અએષો[૫૦] જી[૫૧] અસ્તિ[૫૨] બએષજનાંમ્[૫૩] બએષજયોતેમો.[૫૪]

(૬) અશોઇથી સાજું કરનાર[૩૫] (અથવા તંદરોસ્તી આપનાર[૩૫]), ઇનસાફથી સાજું કરનાર,[૩૬] શસ્ત્રવૈદ્ય[૩૭] (અથવા વાહાડકાપથી સાજું કરનાર[૩૭]) ઝાલાપાલાથી સાજું કરનાર,[૩૮] (તથા) માંથ્રવાંની (ભણીને) સાજું કર-નાર,[૩૯] (એ પ્રમાણે પાંચ જાતના જુદા જુદા વૈદ્યો હોએછે). (પણ) પવિત્ર માંથ્રવાની ભણીને સાજું કરનાર[૪૩] (બધા) વૈદ્યોમાં[૪૦] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૪૧] (છે), (કારણ કે) તે[૪૪] અશો[૪૬] માણસના[૪૫] આતેન[૪૮] થી[૪૭] (તેને) તંદરોસ્તી આપેછે.[૪૯] (બધા) વૈદ્યોમાં[૫૩] તે[૫૦] ખચીત[૫૧] ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૫૪] છે.[૫૨]

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં આવેલા 'બએષજ' બોલનો અર્થ "સાજું કરનાર, સાફ કરનાર, તનને તથા મનને પવિત્ર કરીને તંદરોસ્ત હાલતમાં લાવનાર" થાએછે. એવા પાંચ જાતના સાજું કરનાર કહેલા છે. ૧ લો,—'અશોઇથી સાજું કરનાર,' તે રીમન નહવારનાર તથા બરશ્નુમ આપનાર યોજદાથ્રેગર મોબેદ સમજવો, જેનું કાંમ સાંભા ધણીની રીમની દૂર કરીને તેને પવિત્રાઈ આપવાનું હોએછે. ૨ જો,—ઇનસાફથી સાજું કરનાર,' તે ન્યાયાધીશ, દાવર સમજવો, જેનું કાંમ વાંધા ભરેલી બાબ-દોનો વાજબી ચુકાદો કરીને, વાદી તથા પ્રતિવાદીનેમાટે જેમ ઘટતું દીસે તેમ કરવું. ૩ જો—'શસ્ત્રવૈદ્ય,' તે વાહાડ કાપનું કામ જાણનાર વૈદ્ય.

---

* 'માંથ્ર' બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૧૫૨–૧૫૩.

† આએ ઠેકાણે 'જનઇતિ' નો કર્મ છઠી વિભક્તિમાં આવેલો છે, અંગ્રે-મેન્યુશની ખરાબીને તોડવાને માટે અઇર્યમન નામની બંદગી તેમજ અઇર્યમન નામનો ફરેશ્તો, એક ઘણુંજ અસરકારક સાધન છે, તે બાબેનો ઇશારો આપણુને વંદીદાદની ૨૨ મી પરગરદમાંથી મળી આવેછે.

૪ થો,—'ઝાલાપાલાથી સાજું કરનાર,' તે જડીબુટ્ટીની દવાથી અથવા જુદી જુદી જાતની વનસ્પતિમાંથી ઉત્પન્ન થતી દવાથી તંદરોસ્તી આપનાર તબીબ સમજવો. ૫ મો,—'માંથ્રવાની ભણીને સાજું કરનાર,' તે પાક અવસ્તાના ચોકસ ઠેરવેલા કલામો ભણીને મનને શાંતિ તથા નીરાંત આપનાર, દિલને આરામ આપનાર સમજવો. વળી એ બધાઓમાં પવિત્ર માંથ્રવાની ભણીને સાંભા ધણીનાં મનને આરામ આપનાર શખ્સને સઉથી મ્હોટો ગણેલો છે, તેનું કારણ એવું જણાવ્યું છે કે, તે શખ્સ અશો માણસનાં બાતેનને સાફ કરેછે, તેનું દિલ ઠેકાણે લાવેછે તથા તેનુ મન જો એકશાર થએલું હોએછે તો, તેની નજદીક ભલી માજદયસ્ની દીનના બરકત ભરેલા તથા પાક કલામો ભણીને, તથા તે કલામોની ખુબીઓ સમજાવીને તેને સુખ આપેછે.)

(૭) યસ્ક[1] અપ-દ્વરત;[2] મહ્રક[3] અપ-દ્વરત;[4] દએવ[5] અપ-દ્વરત;[6] પઇત્યાર[7] અપ-દ્વરત;[8] અષેમઓઘો[9] અનષવ[10] અપ-દ્વરત;[11] મષ્યો-સાસ્ત[12] અપદ્વરત.[13] (૮) અજ્હિ-ચિથ્ર[14] અપ-દ્વરત;[15] વેહ્રકો-ચિથ્ર[16] અપ-દ્વરત;[17] બિજનઓચિથ્ર[18] અપ-દ્વરત;[19] તરો-મત[20] અપ-દ્વરત;[21] પઇરિમત[22] અપ-દ્વરત;[23] તફ્નુ[24] અપ-દ્વરત;[25] સ્પજગ[26] અપ-દ્વરત;[27] અનાક્સ્ત[28] અપ-દ્વરત;[29] દુશ્ઝ્દોઇથ્ર[30] અપ-દ્વરત.[31] (૯) દ્વઓઘો-વાક્ષ-દ્વઓજિશ્ત[32] અપ-દ્વરત;[33] જહિ[34] યાતુમઇતિ[35] અપ-દ્વરત;[36] જહિ[37] કખરેધઇને[38] અપ-દ્વરત;[39] વાતો[40] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[41] અપ-દ્વરત;[42] વાતો[43] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[44] અપ-નસ્યત.[45]

(૭) (ભણનાર કેહેછે):—અએ દરદો![1] તમો નાબુદ થઈ જાઓ*;[2] અએ (કવખતના) મોત![3] તમો નાબુદ થઈ જાઓ;[4] અએ દેવો![5] તમો નાબુદ થાઓ;[6] અએ સાંભે થનારા![7] તમો નાબુદ થાઓ;[8] અએ નાપાક[10] આશ્મોગ![9] તમો નાબુદ થાઓ;[11] અએ માણસો ઉપર જુલમ કરનાર![12] તમો નાબુદ થાઓ;[13] (૮) અએ સાંપની તોખમના![14] તમો નાબુદ થાઓ;[15] અએ વરૂની તોખમના![16] તમો નાબુદ થાઓ;[17] અએ

---

* 'અપ દ્વરત'—આજ્ઞાર્થ પરસ્મૈપદ ૨ જો પુરૂષ બહુવચન (ધાતુ દ્વર્). પ્રોફેસરો સ્પીગલ, યુસ્તિ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એ ક્રિયાપદને અપૂર્ણ ભૂતકાલમાં લઇને એની આગમચનાં નામને એનો કર્તા ગણેછે:-દરદ નાહાસી ગયું, ઇત્યાદિ.

બે પગવાળા (ખરાબ માણસ)ની તોખમના ![૧૮] તમો નાબુદ થાઓ;[૧૯] અએ નાફરમાની કરનારા[૨૦] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૧] અએ મગરૂર માણસો ![૨૨] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૩] અએ *ગરમ મીજાજવાળા ![૨૪] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૫] અએ ચુગલીખોરો ![૨૬] (અથવા ગીબત કરનારા ![૨૬]) તમો નાબુદ થાઓ;[૨૭] અએ દુશ્મની રાખનારા ![૨૮] તમો નાબુદ થાઓ;[૨૯] અએ બદ નજરવાળા ![૩૦] તમો નાબુદ થાઓ,[૩૧] (૯) અએ જુઠા સખુન બોલનારા ઘણાજ જુઠા ![૩૨] તમો નાબુદ થાઓ;[૩૩] અએ જાદુઈવાળી[૩૫] બદ ઓરત ![૩૪] તમો નાબુદ થાઓ;[૩૬] અએ ખરાબ ખોરેહવાળી[૩૮] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરત ![૩૭] તમો નાબુદ થાઓ;[૩૯] અએ સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૪૧] પવન ![૪૦] તું નાબુદ થા;[૪૨] અએ સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૪૪] પવન ![૪૩] તું દફે થઈ જા.[૪૫]

(૧૦) યસ્ચ[૧] મે[૨] અએતએષાંમ્[૩] યત્[૪] અઝ્જિ-ચિથ્રનાંમ,[૫] યો[૬] જનત્[૭] અએષાંમ્[૮] દએવનાંમ,[૯] હઝંઘ્રરાઇ[૧૦] હઝંઘ્રરો[૧૧] પઇરિ,[૧૨] બએવરાઇ[૧૩] બએવનો[૧૪] પઇતિ.[૧૫] યસ્કે[૧૬] જઇન્તિ;[૧૭] મહ્રૂક[૧૮] જઇન્તિ;[૧૯] દએવ[૨૦] જઇન્તિ;[૨૧] પઇત્યાર[૨૨] જઇન્તિ;[૨૩] અષેમઓઘો[૨૪] અનષવ[૨૫] જઇન્તિ;[૨૬] મશ્યો-સાસ્ત[૨૭] જઇન્તિ.[૨૮] (૧૧) અઝ્જિ-ચિથ્ર[૨૯] જઇન્તિ;[૩૦] વેહ્રકો-ચિથ્ર[૩૧] જઇન્તિ;[૩૨] બિજનગ્રો-ચિથ્ર[૩૩] જઇન્તિ;[૩૪] તરો-મત[૩૫] જઇન્તિ;[૩૬] પઇરિ-મત[૩૭] જઇન્તિ;[૩૮] તફ્નુ[૩૯] જઇન્તિ;[૪૦] સ્પઝગ[૪૧] જઇન્તિ;[૪૨] અનાક્ષ્ત[૪૩] જઇન્તિ;[૪૪] દુઝ્દાઇથ્ર[૪૫] જઇન્તિ.[૪૬]

(૧૦) જે[૧] (ઈઆને અષ વહિશ્ત) મારે માટે[૨] તે[૩] સાંપની તોખમનાઓમાંનાં[૫] (તથા) તે[૮] દેવોમાંનાં[૯] હજાર[૧૦] ઘણા[૧૨] હજાર,[૧૧] (તથા) દશ હજાર[૧૩] ઘણા[૧૫] દશ હજાર[૧૪] મારેછે.[૭] (તે અષ વહિશ્ત) દરદને[૧૬] મારેછે,[૧૭] (કવખતના) મોતને[૧૮] મારેછે,[૧૯] દેવોને[૨૦] મારેછે,[૨૧] સાંભે થનારાને[૨૨] મારેછે,[૨૩] નાપાક[૨૫] આશમોગને[૨૪] મારેછે,[૨૬] (તથા) મરદુમ આજારોને[૨૭] મારેછે.[૨૮] (૧૧) સાંપની તોખમવાળાઓને[૨૯] મારેછે,[૩૦] વરૂની તોખમવાળાઓને[૩૧] મારેછે,[૩૨] બે પગવાળા (ખરાબ માણસો)ની તોખમનાઓને[૩૩] મારેછે,[૩૪] નાફરમાની કરનારાઓને[૩૫] મારેછે,[૩૬] મગરૂર-માણસોને[૩૭] મારેછે,[૩૮] ગરમ મીજાજવાળાઓને[૩૯] મારેછે,[૪૦] ચુગલી

* 'તફ્નુ'નો સાધારણ અર્થ 'ગરમી, તાપ, તાપની ગરમી' થાએછે.

ખોરોને[41] મારેછે,[42] દુશ્મની રાખનારાઓને[43] મારેછે[44] (તથા) બદ નજરવાળાઓને[45] મારેછે.[41]

(૧૨) દ્રઓઘો-વાક્ષ્-દ્રઓજિશ્ત[1] જઇન્તિ;[2] જહિ[3] યાતુ-મઇતિ[4] જઇન્તિ;[5] જહિ[6] કખરેધઇને[7] જઇન્તિ;[8] વાતો[9] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[10] જઇન્તિ;[11] વાતો[12] પોઉરૂવો-અપાખ્તર[13] અપ-નસ્યત.[14] (૧૩) યસચ[15] મે[16] અએતએષાંમ[17] યત[18] બિજનઘ્રો-ચિથનાંમ[19] યો[20] જનત[21] અએષાંમ[22] દએવનાંમ,[23] હજંઘ્ર-રાઇ[24] હજંઘ્રો,[25] પઇરિ,[26] બએવરાઇ[27] બએવનો[28] પઇતિ.[29] પઉર્વે-નએમાત[30] પતત[31] દ્રઓશ[32] દએવનાંમ[33] દ્રઓજિશ્તો[34] અંઘ્રો મઇન્યુશ[35] પોઉરૂ-મહૃકો.[36]

(૧૨) (અષ વહિશ્ત) જુઠા સખુન બોલનારા ઘણાજ જુઠાને[1] મારેછે,[2] જાદુઈવાળી[4] બદ ઓરતને[3] મારેછે,[5] ખરાબ ખોરેહવાળી[7] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરતને[6] મારેછે,[8] સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[10] પવનને[9] મારેછે,[11] (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[13] પવનને[12] દફે કરી નાખેછે.[14] (૧૩) જે[15] (ઈઆને અષ વહિશ્ત) મારેમાટે[16] તે[17] બે પગવાળા (ખરાબ માણસો) ની તોખમનાઓમાંના[19] (તથા) તે[22] દેવોમાંના[23] હજાર[24] ઘણા[26] હજાર[25] (તથા) દશ હજાર[27] ઘણા[29] દશ હજાર[28] મારેછે.[21]

ઠગાઈના[32] દેવોમાંનો[33] સઉથી જુઠો[34] (જે) પુર મરકીવાળો[36] અંગ્રેમેન્યુશ[35] (તે), (અષ વહિશ્તની) આગળથી[30] નાહાસી ગયો.[31]

(૧૪) અહવત[1] અંઘ્રો મઇન્યુશ[2] પોઉરૂ-મહૃકો,[3] આવોય[4] મે[5] બઘ[6] અષ વહિશ્ત[7] યસ્કનાંમ[8] યસ્કોતેમ[9] જનાત,[10] યસ્કનાંમ[11] યસ્કોતેમ[12] બ્અએષયાત.[13] મહૃકનાંમ[14] મહૃકો-તેમ[15] જનાત,[16] મહૃકનાંમ[17] મહૃકોતેમ[18] બ્અએષયાત.[19] દએવનાંમ[20] દએવોતેમ[21] જનાત,[22] દએવનાંમ[23] દએવોતેમ[24] બ્અએષયાત.[25] પઇત્યારનાંમ[26] પઇત્યારોતેમ[27] જનાત,[28] પઇત્યા-રનાંમ[29] પઇત્યારોતેમ[30] બ્અએષયાત.[31] અષેમઓઘો[32] અનષવ[33] જનાત,[34] અષેમઓઘો[35] અનષવ[36] બ્અએષયાત[37] અષ્યો-સાસ્ત-[38] સાસ્તોતેમ[39] જનાત,[40] અષ્યો-સાસ્ત[41]-સાસ્તોતેમ[42] બ્અએષયાત.[43]

(૧૪) પુર મરફીવાળો[૩] અંગ્રેમેન્યુશ[૨] ચીડાઈને (નીચેપ્રમાણે) બોલ્યો[૧]:— અફસોસ![૪] મારા[૫] દરદ લાવનારાઓમાંના[૮] ઘણુંજ દરદ લાવનારાઓને[૯] (બી) *અષ વહીશ્ત (નામની બંદગી) નો[૭] ભાગ[૬] (અથવા શ્લોક) મારી નાખશે[૧૦] (અથવા મારશે[૧૦]), (તથા) દરદ લાવનારાઓમાંના[૧૧] ઘણુંજ દરદ લાવનારાઓને[૧૨] (બી) તોડશે[૧૩] (અથવા જેર કરશે[૧૩]); મોત લાવનારાઓમાંના[૧૪] ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને[૧૫] (બી) મારશે,[૧૬] (તથા) મોત લાવનારાઓમાંના[૧૭] ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને[૧૮] (બી) જેર કરશે;[૧૯] દેવોમાંના[૨૦] ઘણુાંજ મ્હોટા દેવોને[૨૧] (બી) મારશે,[૨૨] (તથા) દેવોમાંના[૨૩] ઘણુાજ મ્હોટા દેવોને[૨૪] જેર કરશે;[૨૫] સાંભે થનારાઓમાંના[૨૬] ઘણાજ સાંભે થનારાઓને[૨૭] મારશે,[૨૮] (તથા) સાંભે થનારાઓમાંના[૨૯] ઘણાજ સાંભે થનારાઓને[૩૦] જેર કરશે;[૩૧] નાપાક[૩૩] આશ્મોગોને[૩૨] મારશે[૩૪] (તથા) નાપાક[૩૬] આશ્મોગોને[૩૫] જેર કરશે;[૩૭] માણસો ઉપર જુલમ કરનારાઓમાંના[૩૮] ઘણોજ જુલમ કરનારાઓને[૩૯] મારશે,[૪૦] (તથા) માણસો ઉપર જુલમ કરનારાઓમાંના[૪૧] ઘણોજ જુલમ કરનારાઓને[૪૨] જેર કરશે.[૪૩]

(૧૫) અજ્ઞિચિથ્ર[૧]-અજ્ઞિચિથ્રોતેમ[૨] જનાત્,[૩] અજ્ઞિચિથ્ર-[૪]

---

* "અષ વહિશ્ત" નામની બંદગી તે "અષેમ્ વોહૂ" સમજવી. અષેમ્ વોહૂ, યથા અહૂ વઇર્યો તથા યેંઘ્હે હાતાંમ્—એ બંદગીઓની બરકતથી ઈઆને એ બંદગીઓ બરાબર રીતે સમજીને ખરાં દિલથી ભણ્યાથી હારેમન, દેવ, દરૂજ તથા દુષ્ટ માણસોની અસર તે ભણનાર આગળથી દૂર થાયેછે. એવીજ મતલબનું લખાણ આપણને "અહુનેમ્ વઇરીમ્" નામના ઈજશ્નેના ૬૧ મા હામાંથી મળી આવેછે. 'બધ અષ વહિશ્ત'ને બદલે 'બધ અષહે વહિશ્તહે,' જે પ્રોફેસર વેસ્ટર્ગારડે નોટમાં આપેલું છે તે બેહેતર દિસેછે. 'બધ'નો અર્થ સંસ્કૃત ભગને મલતો 'ઈશ્વરી શક્તિ,' બી થાયેછે:—જેમકે 'સ્તારાંમ્ બધો દાતનાંમ્' ઈઆને ઈશ્વરી શક્તિથી પેદા કીધેલું સેતારાનું (જુઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદનો ૨૩ મો ફકરો). પણ આએ ઠેકાણે 'બધ' બોલને સંસ્કૃત ભાગને મલતો લઇને એનો અર્થ 'ભાગ, હિસ્સો, નસીબ' લેવાને મેં દરૂસ્ત ધાર્યું છે. એજ પ્રમાણે અહુનવરના ભાગનેમાટે 'બધ.........અહુનહે વઇર્યેહે' કરીને બોલો આવેછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૯ મો હા, ૩ જો ફકરો). વળી 'આવોય મે બધ'નો અર્થ (હારેમન બોલેછે) 'અફસોસ મારા નસીબ ઉપર! કમબખ્તી મારા નસીબની!' એવો બી થઈ શકે. એ પ્રમાણે લેતાં 'જનાત્' તથા 'ત્બએષયાત્' નો કર્તા અષ વહિશ્ત થઈ શકે-'આવોય મે બધ'ને બદલે ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'આવોય મે બાત્રોય' લઇએ તો, એનો અર્થ 'અફસોસ મારી ઉપર! અફસોસ! અષ વહિશ્ત દરદ લાવનારાઓને મારી નાખશે' એ પ્રમાણે થઈ શકે. બાત્રોય ઈઆને અફસોસ!

અજિચિથ્રોતેમ[5] ઇઆએષયાત.[6] વેહ્રકો-ચિથ્ર[7]-વેહ્રકોચિથ્રોતેમ[8] જનાત,[9] વેહ્રકો-ચિથ્ર[10]-વેહ્રકો-ચિથ્રોતેમ[11] ઇઆએષયાત[12] બિજનગ્રો-ચિથ્ર[13]-બિજનગ્રો-ચિથ્રોતેમ[14] જનાત,[15] બિજનગ્રો-ચિથ્ર[16]-બિજનગ્રો-ચિથ્રોતેમ[17] ઇઆએષયાત.[18] તરોમત[19] જનાત,[20] તરો-મત[21] ઇઆએષયાત.[22] પઇરિ-મત[23] જનાત[24] પઇરિ-મત[25] ઇઆએષયાત.[26] તકુનુ[27]-તકુનોતેમ[28] જનાત,[29] તકુનુ[30]-તકુનોતેમ[31] ઇઆએષયાત.[32] સ્પજગ[33]-સ્પજગોતેમ[34] જનાત,[35] સ્પજગ[36]-સ્પજગોતેમ[37] ઇઆએષયાત.[38] અનાક્ત[39]-અનાક્તોતેમ[40] જનાત,[41] અનાક્ત[42]-અનાક્તોતેમ[43] ઇઆએષયાત.[44] દુજદોઇથ્ર[45]-દુજદોઇથ્રોતેમ[46] જનાત,[47] દુજદોઇથ્ર[48]-દુજદોઇથ્રોતેમ[49] ઇઆએષયાત.[50] (૧૬) દએોઘો-વાક્ષ-દએોજિશ્ત[51] જનાત,[52] દએોઘો-વાક્ષ-દએોજિશ્ત[53] ઇઆએષયાત.[54] જહિ[55] યાતુમઇતિ[56] જનાત,[57] જહિ[58] યાતુમઇતિ[59] ઇઆએષયાત.[60] જહિ[61] કઆરેથઇને[62] જનાત,[63] જહિ[64] કઆરેથઇને[65] ઇઆએષયાત,[66] વાતો[67] પોઉર્વો-અપાખ્તર[68] જનાત[69] વાતો[70] પોઉર્વો-અપાખ્તર[71] ઇઆએષયાત.[72]

(૧૫) (અષ વહિશ્ત નામની બંદગીનો ભાગ) સાંપની તોખમનાઓમાંના[1] ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને[2] (ઈઆને સાંપની ખસલત ધરાવનારાઓમાંના ઘણાંજ તેવા શખ્સોને) મારશે,[3] (તથા) સાંપની તોખમનાઓના[4] ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને[5] જેર કરશે;[6] વરૂની તોખમનાઓમાંના[7] ઘણાંજ વરૂની તોખમનાઓને[8] મારશે,[9] (તથા) વરૂની તોખમનાઓમાંના[10] ઘણાંજ વરૂની તોખમનાઓને[11] જેર કરશે.[12] બે પગવાળા (ખરાબ માણસ) ની તોખમવાળાઓમાંના[13] ઘણાંજ તેવી ખાસિયતવાળાઓને[14] મારશે,[15] (તથા) બે પગવાળા (ખરાબ માણસ) ની તોખમવાળાઓમાંના[16] ઘણાંજ તેવી ખાસિયતવાળાઓને[17] જેર કરશે;[18] નાફરમાની કરનારાઓને[19] મારશે,[20] (તથા) નાફરમાની કરનારાઓને[21] જેર કરશે;[22] મગરૂર માણસોને[23] મારશે,[24] (તથા) મગરૂર માણસોને[25] જેર કરશે;[26] ગરમ મીજાજવાળાઓમાંના[27] ઘણાંજ ગરમ મીજાજવાળાઓને[28] મારશે,[29] (તથા) ગરમ મીજાજવાળાઓમાંના[30] ઘણાંજ ગરમ મીજાજવાળાઓને[31] જેર કરશે;[32] ચુગલીખોરોમાંના[33] ઘણાંજ ચુગલીખોરોને[34] મારશે[35] (તથા) ચુગલીખોરોમાંના[36] ઘણાંજ ચુગલીખોરોને[37] જેર કરશે;[38] દુશ્મની રાખનારાઓમાના[39] ઘણીજ દુશ્મની રાખનારાઓને[40]

મારશે,[૪૧] (તથા) દુશ્મની રાખનારાઓમાંના[૪૨] ઘણીજ દુશ્મની રાખનારાઓને[૪૩] જેર કરશે;[૪૪] બદ નજરવાળાઓમાંના[૪૫] ઘણાજ બદ નજરવાળાઓને[૪૬] મારશે,[૪૭] (તથા) બદ નજરવાળાઓમાંના[૪૮] ઘણાજ બદ નજરવાળાઓને[૪૯] જેર કરશે.[૫૦] (૧૬) (અષ વહિશ્ત નામની બંદગીનો ભાગ) જુઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જુઠાઓને[૫૧] મારશે,[૫૨] (તથા) જુઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જુઠાઓને[૫૩] જેર કરશે;[૫૪] જાદુઈવાળી[૫૬] બદ ઓરતને[૫૫] મારશે,[૫૭] (તથા) જાદુઈવાળી[૫૯] બદ ઓરતને[૫૮] જેર કરશે;[૬૦] ખરાબ ખોરેહવાળી[૬૨] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરતને[૬૧] મારશે;[૬૩] (તથા) ખરાબ ખોરેહવાળી[૬૫] (અથવા ઘાતકી) બદ ઓરતને[૬૪] જેર કરશે;[૬૬] સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૬૮] પવનને[૬૭] મારશે,[૬૯] (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી ફુકતા[૭૧] પવનને[૭૦] જેર કરશે.[૭૨]

(૧૭) અપ-નસ્યાત[૧] દ્રુક્ષ,[૨] નસ્યાત[૩] દ્રુક્ષ,[૪] દ્રુરાત[૫] દ્રુક્ષ[૬] વીનસ્યાત;[૭] અપાખેધ્રે[૮] અપ-નસ્યેહે,[૯] મા[૧૦] મેરેન્ચઇનીશ[૧૧] ગએથાઓ[૧૨] અસ્તવઇતીશ[૧૩] અષહે.[૧૪] (૧૮) અહે[૧૫] રય[૧૬] ખરેનંધ્રહ્ચ,[૧૭] તેમ[૧૮] યજાઇ[૧૯] સુરૂન્વત[૨૦] યસ્ન[૨૧] અષેમ વહિશ્તેમ[૨૨] સ્રએશ્તેમ[૨૩] અમેષેમ સ્પેન્તેમ;[૨૪] જઓથ્રાબ્યો[૨૫] અષેમ વહિશ્તેમ[૨૬] સ્રએશ્તેમ[૨૭] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૨૮] યજમઇદે.[૨૯]

(૧૭) (ભણનાર દુઆ માગેછે):—દરૂજ[૨] નાશ પામે ![૧] દરૂજ[૪] નાબુદ થાએ ![૩] દરૂજ[૬] નાહાસી જાએ[૫] (તથા) દફે થાએ ![૭] (અએ દરૂજ !) અવાખ્તર તરફ[૮] તું દફે થઈ જા,[૯] (કે જેથી કરીને) અશોઈના[૧૪] હાડમંદ[૧૩] મુલુકો[૧૨] મારખાવાને લાએક[૧૧] નહી[૧૦] (થાએ).

(૧૮) તેનાં[૧૫] તેજ[૧૬] તથા પ્રતાપને લીધે[૧૭] તે[૧૮] અષ વહિશ્ત[૨૨] (જે) સઉથી સોહામણો[૨૩] અમશાસ્પંદ (તે)ને[૨૪] સંભળાએ તેવી[૨૦] (અથવા પ્રખ્યાત[૨૦]) ઇજિશ્નેવટે[૨૧] હું ઇજું;[૧૯] અષ વહિશ્ત[૨૬] (જે) સઉથી સોહામણો[૨૭] અમશાસ્પંદ (તે)ને[૨૮] ક્રિયાની ભેટોથી[૨૫] હમો ઇજીએ છિયે.[૨૯]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજુનીએ મરૂદમ,**

મરૂદુમ સર્દગાંન, હુમા સર્દગાંન, હુમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો ઇષ્યેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્હુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરફેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશતાંમ હીત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧. અષેમ વહિશ્તેમ સ્રએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્તની નીરંગ.

☞ (એ નીરંગ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

☞ દાદારે[1] જેહાંદાર[2] તવાંના[3] ઓ દાના,[4] ઓ પર્વતાર[5] ઓ આફરીદગાર,[6] ઓ કેરફેહગર[7] ઓ અવખ્શીદાર.[8] અહેરે-

મન[૯] હીચ,[૧૦] નાદાંન,[૧૧] ઓ નતવાંનદ્[૧૨] બ હીચ્ ચીજ[૧૩] નશાહેદ્.[૧૪] અહુરમજદ[૧૫] દાદારી,[૧૬] અહેરેમન્[૧૭] મરોચીની-દારી.[૧૮] દાદાર્[૧૯] પાક્,[૨૦] અહેરેમન્[૨૧] નાપાક્;[૨૨] અહેરેમન્[૨૩] ખાક્ શવદ્,[૨૪] અહેરેમન્[૨૫] દૂર્ શવદ્,[૨૬] અહેરેમન[૨૭] દફે શવદ્,[૨૮] અહેરેમન્[૨૯] શેકસ્તેહ્ શવદ્,[૩૦] અહેરેમન્[૩૧] હલાક્ શવદ્.[૩૨] અ-વ્વલ્[૩૩] દીન્[૩૪] જરથુશ્તી[૩૫] પાક્;[૩૬] અહુરમજદ[૩૭] બુલંદ્[૩૮] કવી,[૩૯] બેહ્,[૪૦] અવજૂની.[૪૧] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

જેહાંનનો રાખનાર[૨] દાદાર[૧] સર્વ શક્તિવાન[૩] તથા મહાજ્ઞાની,[૪] તથા બધાની પરવરેશ કરનાર[૫] તથા પેદા કરનાર,[૬] તથા સવાબકાર[૭] તથા ચો-કસાઈનો રાખનાર[૮] (છે). હારેમન[૯] કાંઈજ નથી[૧૦] (તથા) નાદાન[૧૧] (છે), તથા કાંઈબી ચીજ[૧૩] કરી શકતો નથી.[૧૨-૧૪] હોરમજદ[૧૫] પેદા કરનાર[૧૬] (છે), (તથા) *હારેમન[૧૭] નાશ કરનાર[૧૮] (છે). દાદાર[૧૯] પાક[૨૦] (છે), (તથા) હારેમન[૨૧] નાપાક[૨૨] (છે). હારેમન[૨૩] નાશ પામે,[૨૪] હારેમન[૨૫] દૂર થાએ,[૨૬] હારેમન[૨૭] દફે થાએ,[૨૮] હારેમન[૨૯] તુટેલો થાએ,[૩૦] હારેમન[૩૧] હલાક થાએ.[૩૨] સઉથી પેહેલે દરજજેની[૩૩] દીન[૩૪] (તે) પાક[૩૬] જરતોશ્તી[૩૫] (દીન) (છે); હોરમજદ[૩૭] બુલદ,[૩૮] જોરાવર,[૩૯] ભલો[૪૦] (તથા) આબાદી કરનાર[૪૧] (છે).

ખોરદાદ યશ્ત.†

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્. ખોરદાદ્ અમશાસ્પંદ્ બેરસાદ્.‡

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્

---

* હોરમજદ તથા હારેમનના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૮ મો, ૩ જી નોટ.

† ડાકટર ગેલ્ડનરે એ યશ્તનું નામ "અવરદાદ યશ્ત" આપ્યું છે, અને શરૂઆતના પાજંદમાં "અવરૂદાદ અમ્શાસ્પંદ્ બેરસાદ્" કરીને લીધું છે, જોકે ફ્રવરાનેના તથા યસ્નેમ્ચના ફકરાઓમાં "હઉર્વતાતો રથ્વો યાઈર્યયાઓ હુષિતોઇશ સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો" એ પ્રમાણે લઇને, ખોરદાદ અમશાસ્પંદની ખશ્નુમન તેણે કબૂલ રાખી છે. એ યશ્તના અવસ્તા બીગડેલી હાલતમાં છે.

‡ ઈઆને ખોરદાદ અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોંહોંચો !

દુશ્મત દુઝૂખ્ત દુઝ્વરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કર્દ્, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ્ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુરત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. હઉર્વતાતો[૭] રથ્વો[૮] યાઇર્યયાઓ[૯] હુષિતોઇશ,[૧૦] સરેધએઇબ્યો[૧૧] અષહે[૧૨] રતુબ્યો,[૧૩] ક્ષ્નઓથ્ર[૧૪] યસ્નાઇચ[૧૫] વહ્માઇચ[૧૬] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૧૭] ફ્રસસ્તયએચ,[૧૮] યથા અહૂ વઇર્યો[૧૯] જઓતા[૨૦] ફ્રા મે[૨૧] મ્રૂતે,[૨૨] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૨૩] ફ્રા અષવ[૨૪] વીદ્વાઓ[૨૫] મ્રઓતૂ.[૨૬] હઉર્વતાતેમ્[૨૭] અમેષેમ સ્પેન્તેમ્[૨૮] યજમઇદે;[૨૯] યાઇર્યાંમ્[૩૦] હુષિતીમ્[૩૧] યજમઇદે,[૩૨] સરેધ[૩૩] અષવન[૩૪] અષહે[૩૫] રતવો[૩૬] યજમઇદે.[૩૭]

(દાદાર હોરમજ્દને) ખુશાલ કરવાનેમાટે[૧૪] (ફલાની ગેહમાં), સરેધ[૧૧] (ઈઆને વરસો), (જે) અશોઈના[૧૨] હીંગામો (તેઓ)-માંનો[૧૩] ખોરદાદ,[૭] (જે) ફસલને[૯] બરાબર વખત ઉપર લાવવાનો[૧૦] સરદાર, (તે) ની,[૮] આરાધના કરવાને,[૧૫] (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,[૧૬] (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને[૧૭] (તથા) (તેની) વખાણ કરવાને,[૧૮] જોતી[૨૦] મારી આગળ[૨૧] યથા અહૂ વઇર્યો[૧૯] (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૨૨] (રાસ્પી) (જે) અશો[૨૪] (તથા) વિદ્વાન[૨૫] (તે) 'અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ'[૨૩] (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.[૨૬] ખોરદાદ[૨૭] અમશાસ્પંદને[૨૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૯] ફસલનાં[૩૦] પોતાનાં બરાબર વખત ઉપર આવવાને[૩૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૩૨] અશો[૩૪] સરેધ[૩૩] (ઈઆને વરસો) (જે) અશોઈના[૩૫] હીંગામો (તેઓ) ને[૩૬] હમો વખાણીએ છિયે.[૩૭]

(૧) મ્રઓત્[૧] અહુરો મજ્દાઓ[૨] સ્પિતમાઇ[૩] જરથુશ્ત્રાઇ[૪] અજેમ્[૫] દધાંમ્[૬] હઉર્વતાતો[૭] નરાંમ્[૮] અષઓનાંમ્[૯] અવાઓસચ,[૧૦] રફ્નાઓસચ[૧૧] બઓષનાઓસચ,[૧૨] ખ્શીતાઓસચ;[૧૩] અવોઇ[૧૪] ફ્રચ[૧૫] યઓખ્મઇદે,[૧૬] યો[૧૭] તે[૧૮] જસાઇતિ[૧૯] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્,[૨૦] યથ[૨૧] જસાઇતિ[૨૨] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્[૨૩] વોહૂ

મનો,[૨૪] અષેમ વહિશ્તેમ,[૨૫] ક્ષથ્રેમ વઇરીમ,[૨૬] સ્પેન્તાંમ આર્મઇતીમ,[૨૭] હઉર્વતાઓસ્ચ[૨૮] અમેરેતતાઓસ્ચ.[૨૯]

(૨) યો[૩૦] અએષાંમ[૩૧] દએવનાંમ[૩૨] હઝંઘ્રાઇ[૩૩] હઝંઘ્રો[૩૪] પઇતિશ,[૩૫] બએવરાઇ[૩૬] બએવનો,[૩૭] અહાંક્તાઇ[૩૮] અહાંક્તયો[૩૯] પઇતિશ,[૪૦] નામેનિ[૪૧] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[૪૨] હઉર્વ-તાતો[૪૩] જફ્યોઇત,[૪૪] નસૂમ[૪૫] જનત,[૪૬] હષિ[૪૭] જનત,[૪૮] ઘષિ[૪૯] જનત,[૫૦] સએને[૫૧] જનત[૫૨] બૂજિ[૫૩] જનત.[૫૪]

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[૨] સપેતમાન[૩] જરતોશ્તને[૪] કહ્યું[૧] કે, અશો[૬] માણસોનેમાટેની[૮] મદદ[૧૦] ખુશાલી[૧૧] સુખ[૧૨] તથા મોજ[૧૩] ખોરદાદ (અમશાસ્પંદ) માંથી[૭] મેં[૫] પેદા કીધી.[૧] જે પ્રમાણે[૨૧] અમશાસ્પંદોમાંના[૨૩] બહમન,[૨૪] અરદીબેહેશ્ત,[૨૫] શેહેરેવર,[૨૬] અસ્પંદાદ,[૨૭] ખોરદાદ[૨૮] તથા અમરદાદની[૨૯] નજદીક (કોઈ શખ્સ) (ઈજિશ્નેની મારફતે) પોંહોંચે,[૨૨] (તે પ્રમાણે) (જો) તે શખ્સ[૧૭] તુંને[૧૮] પોંહોંચે[૧૯] તો, તેની ઉપર[૧૪] હમે મેહેરબાન *થઇએ છિયે.[૧૫-૧૬]

(૨) જે કોઈ[૩૦] આએ[૩૧] હજાર[૩૩] ઘણા[૩૫] હજાર[૩૪] દશ હજાર[૩૬] ઘણા દશ હજાર,[૩૭] તથા બેહદ[૩૮] ઘણા[૪૦] બેહદ[૩૯] દેવોનાં[૩૨] (હુમલાની સાંમે થવાનેમાટે), અમશાસ્પંદોમાંથી[૪૨] ખોરદાદનાં[૪૩] નામને[૪૧] યાદ કરે[૪૪] તો, (તે શખ્સ) નસુશ (દેવ)ને[૪૫] મારે,[૪૬] †હષિ (દેવ) ને[૪૭] મારે,[૪૮] †ઘષિ (દેવ) ને[૪૯] મારે,[૫૦] †સએની (દેવ) ને[૫૧] મારે,[૫૨] તથા †બૂજિ (દેવ) ને[૫૩] મારે.[૫૪]

(૩) આઅત[૫૫] પઓઇરીમ[૫૬] ફ્રઓમિ[૫૭] નરેમ[૫૮] અષવનેમ;[૫૯] યેજિ[૬૦] પઓઇરીમ[૬૧] ફ્રઓમિ[૬૨] નરેમ[૬૩] અષવનેમ[૬૪] ઇમત[૬૫] રષ્નવો[૬૬] રજિશ્ત,[૬૭] ઇમત[૬૮] અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો,[૬૯] યો[૭૦] અસતિ[૭૧] મઇન્યવનાંમ[૭૨] યજતનાંમ,[૭૩] નઇસ્નોનામનાઓ[૭૪] તાઓ[૭૫] બૂજત[૭૬] નરેમ[૭૭] અષવનેમ,[૭૮] હચ[૭૯] નસૂમ,[૮૦] હચ[૮૧] હષિ,[૮૨] હચ[૮૩] ઘષિ,[૮૪] હચ[૮૫] સએને,[૮૬] હચ[૮૭]

* અથવા તેની સાથે હમો દોસ્તી રાખીએ છિયે. અસલ અર્થ 'હમો જોડાઈએ છિયે' સંસ્કૃત ધાતુ પ્રયુજ=સાથે જોડાઈ જવું; દોસ્તી રાખવી.

† એ બોલનો ખાતરી ભરેલો ખોલાસો જણાયો નથી; ચોકસ જાતની ખરાબી કરનારા દેવોનાં નામ હોવાં જોઈએ.

બૂજિ,[૮૮] હચ[૮૯] હએનયાઓ[૯૦] પેરેથુ-અઇનિકયાઓ,[૯૧] હચ[૯૨] દ્રફ્ષયાઓ[૯૩] પેરેથુ-ઉજ્ગરેસયાઓ,[૯૪] હચ[૯૫] મઅ્યાઇ[૯૬] દ્રવઇ-ત્યાઇ[૯૭] સાસ્તયાઇ,[૯૮] હચ[૯૯] સ્તરાઇ[૧૦૦] વઇસ્યાઇ,[૧] હચ[૨] નરો[૩] સાસ્તયાઇ,[૪] હચ[૫] યાતાઇ,[૬] હચ[૭] પઇરિકાઇ,[૮] હચ[૯] ઉરૂવિસ્ત.[૧૦]

(૩) સઉથી પેહેલાં[૫૬] રાસ્ત[૫૯] માણુસને[૫૮] હું પસંદ કરૂંછું:[૫૭] રાસ્ત[૬૪] માણુસને[૬૩] સૌથી પેહલાં[૬૧] એટલામાટે[૬૦] હું પસંદ કરૂંછું[૬૨] કે[૬૫] તેને સઉથી સાચ્ચો[૬૭] રશ્ને ઈજીદ[૬૬] તથા અમશાસ્પંદો,[૬૯] જેઓ[૭૦] મીનો[૭૨] ઈજદોમાં[૭૩] નરને-લગતા નામવાળા[૭૪] છે[૭૧] તેઓ,[૭૫] રાસ્ત[૭૬] માણુસને[૭૭] બંચાવેછે.[૭૮]*

ખોલાસો:—(શાથી તે માણુસને બંચાવેછે તેબાબે નીચે જણાવેછે.)

નસુશ[૮૦] (દેવ) થી,[૭૯] હષિ[૮૨] (દેવ) થી,[૮૧] ઘષિ[૮૪] (દેવ)થી,[૮૩] સએની[૮૬] (દેવ)થી,[૮૫] બૂજિ[૮૮] (દેવ)થી,[૮૭] (તથા) પુષ્કળ પળટનવાળા[૯૧] લશ્કરથી,[૮૯-૯૦] ઊંચે પકડેલા પોહોળા[૯૪] વાવતા[૯૩] (અથવા †ભાલા[૯૩])થી,[૯૨] દુષ્ટ[૯૭] (તથા) જુલમગાર[૯૮] માણસ[૯૬] થી,[૯૫] ધાતુનાં બનાવેલાં[૧] ખંજર‡[૧૦૦] થી,[૯૯] જુલમગાર[૪] માણસો[૩] થી,[૨] જાદુગર[૬] થી,[૫] પરી[૮] થી[૭] (તથા) ભુલાંપાડે તેવા ¶રસ્તા[૧૦] થી[૯]—(એ બધી જાતની ખરાબી-ઓથી) (અમશાસ્પંદો રાસ્ત માણુસને બચાવેછે).

(૪) કુથ[૧૧] પર[૧૨] અષઓનાંમ્[૧૩] પથ[૧૪] ઉર્વીએસઇતિ,[૧૫] કુથ[૧૬] દ્રવતાંમ્.[૧૭] આઅત્[૧૮] ઝ્રઓત્[૧૯] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૦] ચેઋિ[૨૧] મે[૨૨] માંથ્રેમ્[૨૩] ફ્રસ્રવ,[૨૪] મરાઓ[૨૫] વા,[૨૬] દ્રેન્જયાઓ[૨૭] વા,[૨૮] ફ્રા વા[૨૯] સ્રવ[૩૦] કર્ષાઇમ્[૩૧] કારયેઇતિ,[૩૨] હઓમ્[૩૩] તનૂમ્[૩૪] ગઓજઇતિ.[૩૫]

(૫) કાંમચિત્[૩૬] થ્વાંમચ[૩૭] દુજેમચ[૩૮] હઇથ્યો-અષનાંમ્[૩૯] હેન્તૂમ્[૪૦] $કાંમચિત્[૪૧] વા[૪૨] અઇપ્યએનાંમ્[૪૩] હેન્તૂમ્,[૪૪]

* કેટલાએક બોલો વ્યાકરણને કાએદે નહી ઉતરયાથી, એ ફકરાનો બોલેબોલ તરજુમો થઈ શકયો નથી. એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ.

† જુઓ હોરમજ્દ યશ્તનો ૧૦ મો ફકરો, પેરેથુ-દ્રફ્ષયાઓ બોલનો અર્થ.

‡ પ્રોફેસર ગુસ્તિ; તલવારથી (પ્રોફેસર હારલે); નાંગાં ખંજરથી (ડાક્ટર સ્પીગલ); હઠીલા ગુનેહગાર—પાપી માણસથી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

¶ દારમેસ્તેતેનો અંગ્રેજી તરજુમો; દુઃખ, સંકટ (દારમેસ્તેતેનો ફ્રેન્ચ તરજુમો) ઉરૂવિસ્ત (નામના) દેવથી (ગુસ્તિ); દરેક હુમલાથી (હારલે).

$ "કામ્ ચિત્"થી તે "અઈવ્યાખ્યો પાઘએઇબ્યો" સુધીના બોલોને બદલે આગળી કેટલીએક ભણવાની ચોપડીઓમાં નીચે મુજબનાં પદો આવેલાં છે:— "હતરેમ્ હએનેમ્ કાંમચિત્ થ્વાંમચ દુજેમચ નોઇત્ વઇતાને હુમતેમ્ કાંમચિત્.

કાંમચિત્[૪૫] વા[૪૬] રએથ્વનાંમ.[૪૭] કાંમચિત્[૪૮] થ્વાંમચ[૪૯] દ્રુજેમચ[૫૦] અઇર્યાબ્યો[૫૧] પાધ્યેઇબ્યો[૫૨] જનાનિ,[૫૩] થ્વાંમચ[૫૪] દ્રુજેમચ[૫૫] બન્દામિ,[૫૬] થ્વાંમચ[૫૭] દ્રુજેમચ[૫૮] નિધ્રે,[૫૯] થ્વાંમચ[૬૦] દ્રુજેમચ[૬૧] નિઝબરેમ[૬૨] દ્રુજેમચ.[૬૩]

(૪) રાસ્ત (લોકો)નો[૧૩] માર્ગ[૧૪] (તથા) દુષ્ટ (લોકો) નો[૧૭] માર્ગ[૧૪] (એક બીજાથી) કેવી રીતે[૧૧] જુદો પડેછે?[૧૨-૧૫]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નીતિવાન તથા ધર્મી લોકોના અને પાપી માણસોના જીંદગીના માર્ગોમાં શું ફેર?)

ત્યારે[૧૮] (દાદાર) હોરમજદે[૨૦] કહ્યું[૧૯] કે, અગરજો[૨૧] (કોઈ માણસ) મારા[૨૨] માંથ્ર[૨૩] મ્હોટે સાદે બોલે,[૨૪] (તથા તે માંથ્રને) યાદ કરનારો[૨૫] અથવા[૨૬] ભણનારો[૨૭] (થાએ), અથવા[૨૮] ભણતાં ભણતાં[૩૦] કશ[૩૧] ખેંચે[૩૨] તો, (તે શખ્સ) પોતાનાં[૩૩] તનને[૩૪] (દેવ દરૂજના હુમલાથી તથા બદીના માર્ગથી) બચાવેછે.[૩૫]

(૫) (માણસોને ફરેબ આપવાનેમાટે) જાહેર રીતે આવનારા (દરૂજો) માંના[૩૬] તું[૩૭] કોઈબી[૩૯] દરૂજને,[૩૮] છુપી રીતે આવનારા (દરૂજો) માંના[૪૩] તું[૪૯] કોઈબી[૪૮] દરૂજને,[૫૦] રીમન કરનારા (દરૂજો)માંના[૪૭] તું[૫૪] કોઈબી દરૂજને,[૫૫] એરીઅન[૫૧] (લોકોની) જગ્યાઓમાંથી[૫૨] હું મારી કાહાડીશ;[૫૩] તું[૫૭] દરૂજને[૫૮] હું સાંકળથી બાંધીશ,[૫૬] તું[૬૦] દરૂજને[૬૧] હું મારીશ,[૫૯] (તું) દરૂજને[૬૩] હું બાહાર *કાહાડીશ.[૬૨]

(૬) થ્રિ-કરૂપેમ[૬૪] ફ્રકારયેઇતિ[૬૫] ફ્રા-શ્રઓમિ[૬૬] નરેમ[૬૭] અષવનેમ;[૬૮] ક્ષ્વશ[૬૯]-કરૂપેમ[૭૦] ફ્રકારયેઇતિ[૭૧] ક્ષ્વશ[૭૨] ફ્રા-શ્રઓમિ[૭૩] નરેમ[૭૪] અષવનેમ;[૭૫] નવ-કરૂપેમ[૭૬] ફ્રકારયેઇતિ,[૭૭] નવ[૭૮] ફ્રા-શ્રઓમિ[૭૯] નરેમ[૮૦] અષવનેમ.[૮૧]

(૬) (દાદાર) હોરમજદ કહેછે):—(જે માણસ) ત્રણ કશ[૬૪] ખેંચેછે,[૬૫] (તેને) અશો[૬૮] નર તરીકે[૬૭] હું પસંદ કરૂંછું.[૬૬] (જે માણસ)

થ્વાંમચ દ્રુજેમચ અરેથએઇબ્યો પેરેથએઇબ્યો." એ પદો પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડે તથા ડાક્ટર ગેલ્ડનરે નોટમાં આપેલાં છે. હાલની ભણવાની ચોપડીમાં જે પદો મેં ઉપર આપેલાં છે તેજ પ્રમાણે આવેછે.

* દરૂજના હુમલાથી બનચવાનેમાટે એની આગમચના ફકરામાં જે માંથ્ર ભણવાને ફરમાવ્યા તે, આએ ફકરાના અવસ્તા જાણવા.

છ[69] કશ[70] ખેંચેછે,[71] (તેને) અશો[75] નર તરીકે[74] હું પસંદ કરેછું;[73] (જે માણસ) નવ કશ[76] ખેંચેછે,[77] (તેને) *તમામ[78] અશો[81] નર તરીકે[80] હું પસંદ કરેછું.[79]

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં કશ ખેંચવાને લગતી બીના આવેલી છે. માત્ર કશ ખેંચીને બેસી રેહેવાનું નહી સમજવું, પણ તેની પછી ચોકસ ક્રિયા કરવાનું ફરમાન હોએ, જેની વીગત આએ ઠેકાણે જણાવી નથી. એ કશ ખેંચીને ક્રિયા કરવાનું કાંમ ટુંકમાં ત્રણ કશનું, છ કશનું, અથવા નવ કશનું કાંમ એ પ્રમાણે ઓળખાતું હોએ. જરતોશ્તી ધર્મની પાવ મેહેલની ક્રિયાઓ કરવાની આગમજ, જે જગાએ તે ક્રિયા કરવાની હોએ તેની આસપાસ, કશ ઈઆને કુંડાળું પાડવામાં આવેછે; તેની મતલબ એ કે, તે ચોકસ ક્રિયા થતી વેળા આસપાસની આલુદગી, અપવિત્રાઈ તથા ગલીચી તેની ઉપર અસર કરી શકે નહી.)

(૭) નામેનિ[82] અએષાંમ[83] દ્રુજિનાંમ[84] નસૂમ[85] કેરેત[86] પઇતિ[87] જનઇતિ[88] જત[89] કરપનો[90] ચિથ્રીમ,[91] જામાચ[92] મેરેવો[93] સઓચ;[94] યે[95] જઓત[96] જરથુશ્તો,[97] એરેધતહ[98] હુચ દઓઝ્વાન[99] હ્વાંમ[100] અનુ ઉશ્તીમ[1] જઓષેમચ,[2] યથ[3] કથચ[4] હે[5] જઓષો.[6] (૮) પસ્ચ[7] હુ-ક્રાઓમો-દાઇતીમ,[8] અપાખેધ્રનએમેમ[9] જનઇતિ[10] પસ્ચ[11] હ્વૌ[12] નોઇત[13] ઉજ્જુક્ષ્યમ્નો[14] નસૂમ[15] સ્તેરેથ્વત[16] સ્નઇથિષ[17] વીમૂમન્તેમ[18] મરેમ નાષઇતિ,[19] મઇન્યવનાંમ[20] યજતનાંમ[21] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[22] ફ્રસસ્તયએચ.[23]

(૭) "આએ દરૂજોનાં નામ દેતાં તે (અશો માણસ) તલવારથી નસુશને મારેછે; કરપોનો† તેઓનાં મૂળથી મારવામાં આવેછે, અને તેઓની નસલ નાબુદ થઈ જાએછે. તે જોતી જે જરતોશ્તનો (પ્રતિનિધિ) તે, પોતાની મરજી તથા ખાહેશ પ્રમાણે ચાલવાની દરેક બદીથી તથા દરેક જાતની આડી ચાલથી પાક થઈ જાએછે."‡

(૮) મીનો[20] ઈજદોની[21] ખુશ્નુદીનેમાટે[22] તથા (તેઓની) વખાણ ગાવાનેમાટે,[24] બામદાદનાં ઝઝકલાંના વખત[8] થી,[7] (ઈઆને ખોરશેદ) પોતે[12] ઉગેલો[14] નહી[13] (હોએ) તેઆરથી,[11] (તે અશો નર) પોહોળા[16]

* 'નવ (=સંસ્કૃત નવ)નો અસલ અર્થ 'તાજું, નવું' થાએછે.

† ઈઆને જરતોશ્તી ધર્મનાં ફરમાનો કબૂલ નહી રાખનારાઓને.

‡ પ્રોફેસર હારલે.

હથિયારે કરીને[૧૭] નસાને[૧૫] અવાખ્તર (ઈઆને ઉત્તર) તરફ[૬] મારી કાહાડેછે[૧૦] (તથા) સખત રીતે[૧૮] મરકીને નાશ *કરેછે.[૧૯]

(૯) જરથુશ્ત્ર[૨૪] અએતેમ્[૨૫] માંથ્રેમ[૨૬] મા[૨૭] ફ્રદક્ષયો,[૨૮] અન્યાત્[૨૯] પિથ્રે[૩૦] વા[૩૧] પુથ્રાઇ,[૩૨] બ્રાથ્રે[૩૩] વા[૩૪] હુધો-ઝાતાઇ,[૩૫] આ-થ્રવનાઇ[૩૬] વા[૩૭] થ્રાયઓને[૩૮] હુઓસ્રો-ગઓનો,[૩૯] હુદએનો;[૪૦] યો[૪૧] હુદએનો,[૪૨] અષવ[૪૩] અઉરૂવો[૪૪] વીસ્પો[૪૫]-દુજેમ્[૪૬] રામયેહે.[૪૭]

(૯) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—અએ જરતોશ્ત![૨૪] આએ[૨૫] માં-થ્ર[૨૬] છોકરાવાળા[૩૨] બાપ,[૩૦] અથવા[૩૧] એક ભાઈ[૩૩] જેની સાથે બીજો જનમેલો† હોએ,[૩૫] અથવા[૩૭] ત્રણ પંથવાળા[૩૮] (તથા) નેકનામીના‡ ગુણવાળા[૩૯] આથ્રવન[૩૬]—(એ ત્રણ) સિવાએ[૨૯] (બીજા કોઈને) તું શિખવતો[૨૮] ¶ના.[૨૭]

ખોલાસો:—(તે આથ્રવન કેવો હોવો જોઈએ તેની બીજી સિફતો નીચે જણાવેછે.)

(જે આથ્રવન) સારી દીનવાળો[૪૦] (હોએ), (તથા) જે[૪૧] સારી દીનવાળો,[૪૨] અશો[૪૩] (તથા) નામીચો[૪૪] (હોવાથી) તમામ[૪૫] દરૂજોને[૪૬] જેર §કરનાર[૪૭] (થાએ); (ઈઆને દરેક જાતની જુદાઈને તોડે).

અહે[૪૮] રય[૪૯] ખરેનંધહચ,[૫૦] તેમ[૫૧] યઝાઇ[૫૨] સુરૂન્વત[૫૩] યસ્ન[૫૪] હઉર્વતાતેમ[૫૫] અમેષેમ સ્પેન્તેમ;[૫૬] જઓથ્રાબ્યો[૫૭] હઉર્વતાતેમ[૫૮] અમેષેમ સ્પેન્તેમ[૫૯] યજમઇદે.[૬૦]

તેનાં[૪૮] તેજ[૪૯] તથા પ્રતાપને લીધે[૫૦] તે[૫૧] ખોરદાદ[૫૫] અમશાસ્પંદને[૫૬]

---

* 'મરેમનાષઇતિ' ને બદલે પ્રોફેસર ગુસ્તિની માફક બે બોલ ગણીને 'મરેમ્ નાષઇતિ'–તે પ્રમાણે મેં વાંચણ રાખ્યું છે. 'મર'=સંસ્કૃત **मरक**–મરકી, મરકીનો રોગ; ધાતુ સંસ્કૃત **नश्**=નાશ કરવો.

† ઈઆને એક ભાઈ જેને બીજો ભાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ કદાચ 'હુઓસ્ર' 'હુઓસ્રવંઘહ' (=નેક નામી)નો અપભ્રંશ હોએ. લાએક ગુણો ધરાવનારા (પ્રોફેસર હારલે); પ્રોફેસર ગુસ્તિએ 'હુઓસ્રો–ગઓનો'નો અર્થ આપ્યો નથી.

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરો તથા તેની નોટ. 'જરથુશ્ત્ર'થી તે 'થ્રાયઓને' સુધીનો વાકય બેહેરાંમ યશ્તના ૧૬ મા ફકરામાં બી આવેછે.

§ 'રામય'ને મલતો ફારસી 'રામ્ કરદન્' (ઈઆને તાબે કરવું). ડાક્ટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે "વીસ્પ ફરેષો રાધયેઇતિ" લઈને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે "તમામ મંડળો અથવા મંડળીઓમાં સલાહ—સુખ પાંથરે" અર્થ કરેછે.

સંભળાએ તેવી[૫૩] (અથવા પ્રખ્યાત[૫૩]) ઈજશ્નેવડે[૫૪] હું ઇજું.[૫૨] ખોરદાદ[૫૮] અમશાસ્પંદને[૫૯] ક્રિયાની ભેટોથી[૫૭] હમો ઈજીએ છિયે.[૬૦]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધઓઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્દ અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ સરેધઓઇબ્યો અષહે રતુબ્યો. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરશ્તાંમ હાત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્દ ખોરદાદ્દ અમશાસ્પંદ્દ, બેરસાદ્દ અમાવંદ્દ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્દ દીન બેહ માજદયસ્નાન, આગાહી રવાઇ ગોઆફરંગાની બાદ્દ હફ્તે કેશ્વર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ્દ શુદન, મન આનો આવાયદ્દ શુદન, મન આનો આવાયદ્દ શુદન, અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
હઉર્વતાતેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧.
ખોરદાદ્દ અમશાસ્પંદ્દ બેરસાદ્દ. અષેમ વોહૂ ૧.

ખોરશેદ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ. ખોરશેદ અમર્ગ્ રયોમંદ અઉર્વંદ-અસ્પ્ *બેરસાદ. અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કરદ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન, પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુરત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. હ્વરે-ક્ષએતહે† અમેષહે રએવહે અઉર્વત-અસ્પહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે સ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(૧) હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ યજમઇદે. આઅત યત હ્વરે-રઓક્ષ્નિ તાપયેઇતિ, આઅત યત હ્વરે-રઓચો તાપયેઇતિ, હિશ્તેન્તિ મઇન્યવાઓંઘ્હો યજતાઓંઘ્હો સતેમચ હજંઘ્રેમચ; તત ખ્રરેનો હાંમ-બારયેઇન્તિ, તત ખ્રરેનો નિપારયેઇન્તિ, તત ખ્રરેનો બક્ષેન્તિ જ્ઞાંમ પઇતિ અહુરધાતાંમ, ફ્રાધતિચ અષહે ગએથાઓ, ફ્રાધતિચ અષહે તનુયે, ફ્રાધતિચ હ્વરે યત અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ.

* ઈઆને અમર, ચળકાટવાળો (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર ખોરશેદ (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો!

† ઈહાંથી તે એ યશ્તને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજુમા, તેની નોટ તથા ખોલાસાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૬-૪૨.

(૨) આ્અત યત્ હ્વરે ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ, ઝ્વત્ ઝાંમ અહુરધાતાંમ્ યઓજ્દાથ્રેમ, આપેમ્ તચિન્તાંમ યઓજ્દાથ્રેમ, આપેમ્ ખાંન્યાંમ્ યઓજ્દાથ્રેમ, આપેમ જરયનાંમ્ યઓજ્દાથ્રેમ, આપેમ અર્મએશ્તાંમ્ યઓજ્દાથ્રેમ, ઝ્વત્ દાંમ અષવ યઓજ્દાથ્રેમ, યાઓ હેન્તિ સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ. (૩) યેધિ જી હ્વરે નોઇત ઉજ્જુક્ષ્યેઇતિ, અથ દએવ વીસ્પાઓ મેરેનચિન્તિ, યાઓ હેન્તિ હપ્તો-કર્ષ્વોહ્વ, નવ ચિશ મઇન્યવ યજત, અંઘ્રહુવ અસ્તવઇતિ પઇતિદ્રાંમ, નોઇત પઇતિશ્તાંમ્ વીધેન્તિ.

(૪) યો યજઇતે હ્વરે યત્ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ્, પઇતિશ્તાતેએ તેમંઘહાંમ્, પઇતિશ્તાતેએ તેમસ-ચિથ્રનાંમ્ દએવનાંમ્, પઇતિશ્તાતેએ તાયુનાંમ્ચ હજસ્નાંમ્ચ, પઇતિશ્તાતેએ યાતુનાંમ્ચ પઇરિકનાંમ્ચ, પઇતિશ્તાતેએ ઇથ્યેજંઘહો મર્ષઓનહે, યજઇતે અહુરેમ્ મજદાંમ્, યજઇતે અમેષે સ્પેન્તે, યજઇતે હઓમ્ ઉર્વાનેમ, ક્ષ્નાવયેઇતિ વીસ્પે મઇન્યવચ યજત ગએથ્યાચ, યો યજઇતે હ્વરે યત અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ.

(૫) યજાઇ મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ હજંઘ્ર-ગઓષેમ, બએવરે-ચષ્મનેમ; યજાઇ વજરેમ્ હુનિવિખ્તેમ કમેરેધે પઇતિ દએવનાંમ્ મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ, યજાઇ હખેધ્રેમચ યત અસ્તિ હખેધ્રનાંમ વહિશ્તેમ્ અન્તરે માઓંઘહેમચ હ્વરેચ. (૬) અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ્ અઉર્વત-અસ્પેમ. જઓથ્રાબ્યો હ્વરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૭) (બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનાદ્ અએદુન બાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨. યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, હ્વરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે અઉર્વત-અસ્પહે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ ખોરૂશેદ્ અમર્ગ્ રયોમંદ્ અઉર્વંદ્-અસ્પ, બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રીંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડુ કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજ્દયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજ્દધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

હ્વરે-ક્ષએતેમ્ અમેષેમ્ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ખોરશેદ્ અમર્ગ્ રયોમંદ અઉર્વંદ્-અસ્પ્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

માહ યશ્ત.

ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ. માહ બોખ્તાર માહ યજદ બેરસાદ.* અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન્ દુશમત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન બૂદ એસ્તેદ, અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. માઓંઘહહે† ગઓચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ, ક્ષનઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષનઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(૧) નેમો અહુરાઇ મજદાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘહાઇ, ગઓચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે. (૨) કત્ માઓ ઉક્ષયેઇતિ, કત્ માઓ નેરેફ્સઇતિ. પન્ચ-દસ માઓ ઉક્ષયેઇતિ, પન્ચ-દસ માઓ નેરેફ્સઇતિ, યાઓ હે ઉક્ષયાંસ્તાતો, તાઓ નેરેફ્સાંસ્તાતો; તાઓ નેરેફ્સાંસ્તાતો, યાઓ હે ઉક્ષયાંસ્તાતસચિત્. કે યા માઓ ઉક્ષયેઇતિ નેરેફ્સઇતિ થ્વત્.

---

* ઈઆને સફાઈ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઈજદ (મારી મદદે) પોંહોંચો! બખશેશ કરનાર-હિસ્સો વેંહેંચી આપનાર માહ ઈજદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈહાંથી તે એ યશ્તને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજુમા, તેની નોટ તથા ખોલાસામાટે જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ. સફો ૫૭-૬૧.

(૩) માઓંઘ્રહેમ્ ગઓચિથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. તત્ માઓંઘ્રહેમ્ પઇતિ-વએનેમ્, તત્ માઓંઘ્રહેમ્ પઇતિ-વીસેમ્, રઓક્ષ્નેમ્ માઓંઘ્રહેમ્ અઇવિ-વએનેમ્, રઓક્ષ્નેમ્ માઓંઘ્રહેમ્ અઇવિ-વીસેમ્, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ સ્પેન્ત ખરેનો દારયેઇન્તિ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ સ્પેન્ત ખરેનો બક્ષેન્તિ, ઝાંમ્ પઇતિ અહુરધાતાંમ્. (૪) આઅત્ યત્ માઓંઘ્રહે રઓક્ષ્નિ તાપયેઇતિ, મિશતિ ઉર્વરનાંમ્ જઇરિ-ગઓનનાંમ્ જરમએમ્ પઇતિ જેમાધ ઉજુક્ષ્યેઇતિ. અન્તરે-માઓંઘ્રહાઓસ્ચ, પેરેનો-માઓંઘ્રહાઓસ્ચ વીષપ્તથાઓસ્ચ. અન્તરે-માઓંઘ્રહેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; પેરેનો માઓંઘ્રહેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે; વીષપ્તથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે.

(૫) યઝાઇ માઓંઘ્રહેમ્, ગઓચિથ્રેમ્, બઘેમ્ રએવન્તેમ્, ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્, અફ્નંઘ્રઉહન્તેમ્, તફ્નંઘ્રઉહન્તેમ્, વરેચંઘ્-ઉહન્તેમ્, ક્ષ્તાવન્તેમ્, ઇશતિવન્તેમ્, યઓક્ષ્તિવન્તેમ્, સઓકવન્તેમ્, જઇરિમ્યાવન્તેમ્, વોહુવાવન્તેમ્, બઘેમ્ બએષજેમ્.

(૬) અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન માઓંઘ્રહેમ્ ગઓચિથ્રેમ્; જઓથ્રાબ્યો માઓંઘ્રહેમ્ ગઓ-ચિથ્રેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમઝ્દ ખોદાએ, અવઝૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માંઝ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ અએદુન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

(૭) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, માઓંઘ્રહહે ગઓચિથ્રહે ગેઉશ્ચ અએવો-દાતયાઓ,

ગેઉશ્ચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, નેમો અહુરાઇ મજ્દાઇ, નેમો અમેષએઇબ્યો સ્પેન્તએઇબ્યો, નેમો માઓંઘ્રહાઇ ગઓ-ચિથ્રાઇ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ માહ્ બોખ્તારૂ માહ્ યજ્દ્ બે-રસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજ્દયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિ-શ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજ્દધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. માઓંઘ્રહેમ ગઓચિથ્રેમ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. માહ્ બોખ્તાર્ માહ્ યજદ્ બેરસાદ્. અષેમ વોહૂ ૧.

તીર યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; તેશ્તરૂ તીર્ રયોમંદ્ ખોરેહમંદ્* બેરૂસાદ્.

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્ઝૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત્, ઉઇમ કર્દ્, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્

* ઈઆને ચળકાટવાળો તથા ખોરેહવાળો તેશ્તર તીર (ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો!

ગુનાહુ મતશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનો-આંની, ઓઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ્ર અહુરહે મઝ્દાઓ, તરેઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શ્તાંમ હાત્ વસ્ના ફ્રેરેથ્રાતેમેમ. સ્તઓમ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મઝ્દયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. તિશ્ત્યેહે સ્તારો રએવતો ખ્રરેનંધ્રઉહતો, સતવએસહે ફ્રાપહે સૂરહે *મઝ્દધાતહે, ક્ષનઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષનઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) મ્રઓત્[1] અહુરો મઝ્દાઓ[2] સ્પિતમાઇ[3] જરથુશ્ત્રાઇ,[4] પાઓંધ્રહે[5] અંધહુથ્વેમચ[6] રતુથ્વેમચ,[7] માઓંધ્રહેમચ[8] મએથનેમચ[9], મ્યઝ્દેમચ[10] ફ્રા-યજમઇદે.[11] યત્[12] મે[13] સ્તારો[14] ખ્રરેનંધ્રઉહન્તો[15] હચાઓન્તે,[16] પરચ[17] માઓ[18] નેરેભ્યો[19] ખ્રરેનો[20] બક્ષેન્તિ,[21] યતાઇ[22] ષોઇથ્રહે[23] બખ્તારેમ[24] તિશ્ત્રીમ[25] સ્તારેમ[26] જઓથ્રાભ્યો.[27]

(૨) †તિશ્ત્રીમ[28] સ્તારેમ[29] રએવન્તેમ,[30] ખ્રરેનંધ્રઉહન્તેમ[31] યજમઇદે[32] રામ-ષયનેમ[33] હુષયનેમ[34] અઉરૂષેમ[35] રઓક્ષનેમ[36] ફ્રાદેરેસ્રેમ,[37] વ્યાવન્તેમ[38] બએષજીમ,[39] રવો[40]-ફ્રઓથ્મનેમ[41] બેરેજન્તેમ,[42] દૂરાત્[43] વ્યાવન્તેમ[44] બાનુભ્યો,[45] રઓક્ષનિભ્યો[46] અનાહિતએઇભ્યો.[47] અપેમચ[48] પેરેથુ-જ્રયંધ્રહેમ,[49] વંધ્રઉહીમચ[50] દૂરાત્[51] ફ્રસ્રૂતાંમ,[52] ગેઉશચ[53] નાંમ[54] મઝ્દધાતેમ,[55] ઉગ્રેમચ[56] ક્વએમ[57] ખ્રરેનો,[58] ફ્રવષીમચ[59] સ્પિતામહે,[60] અષઓનો[61] †જરથુશ્ત્રહે.[62]

(૧) (દાદાર) હોરમજદે[2] સપેતમાન[3] જરતોશ્તને[4] કહ્યું[1] કે

* ઈઆને ચળકાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્તર સેતારાની, (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા શરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં) પાણીને વેહેંચી નાખનાર સતવએસની આરાધના કરવાને તથા ખુબીઓ આવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ બીજા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૪ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાએછે.

(તેશ્તરની) સાહેબી[૬] અને સરદારીને,[૭] તથા માહતાબને[૮] અને (તેનાં) મનજલને,[૯] મયજદને[૧૦] હું *અંચાવીશ,[૫] કે જેથી[૧૨] મારા[૧૩] (બીજા) નુરમંદ[૧૫] સેતારાઓ[૧૪] બરાબર ચાલે,[૧૬] (તથા) માહતાબ[૧૮] માણસોને[૧૯] નુર[૨૦] બખશે.[૨૧]

(ભણનાર કેહેછે):—†ખેતરમાં[૨૩] (વરસાદની) બખશેશ ‡કરનાર[૨૪] તેશ્તર[૨૫] સેતારાને[૨૬] ક્રિયાની ભેટો સાથે[૨૭] હું યાદ ¶કરૂંછું.[૨૨]

(૨) ચળકાટવાળા,[૩૦] ખોરેહવાળા,[૩૧] રામશ્નીની બેઠક રાખનાર,[૩૩] સારી બેઠક રાખનાર,[૩૪] રાતા[૩૫] (અથવા $કેરમજી રંગના[૩૫]), પ્રકાશતા[૩૬] દેખામણા[૩૭] (અથવા તરત નજરમાં આવી જાએ તેવા[૩૭]), મદદ કરનાર,[૩૮] તંદરોસ્તી આપનાર,[૩૯] ફરાખીથી[૪૦] આગળ §વધનાર,[૪૧] બુલંદ દરજાના,[૪૨] (પોતાનાં) ચળકાટવાળા[૪૬] તથા સાફ[૪૭] કિરણોથી[૪૫] (માણસોને) દૂરવેરથી[૪૩] મદદ કરનાર[૪૪]—(એ બધી સિફતવાળા) તેશ્તર[૨૮] સેતારાને[૨૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨] ઓહોળા દરિયાનાં[૪૯] ||પાણીને,[૪૮] દૂર (નાં દેશો) સુધી[૫૧] વખણાએલી[૫૨] તથા ફાએદાકારક **(અરદ્વીસૂર)ને,[૫૦] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૫૫] ગાવ્યોદાદનાં[૫૩] નામને,[૫૪] કેઆની[૫૭] જોરાવર[૫૬] ખોરેહને[૫૮] (તથા) સપેતમાન[૬૦] અશો[૬૧] જરતોશ્તના[૬૨] ફરોહર[૫૯] (એ બધાંને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩૨]

(૩) અહે[૬૩] રય[૬૪] ખ્રરેનંઘહ્ચ,[૬૫] તેમ્[૬૬] યજાઇ[૬૭] સુરૂન્વત[૬૮] યસ્ન,[૬૯] તિશ્ત્રીમ્[૭૦] સ્તારેમ્[૭૧] જઓથ્રાબ્યો;[૭૨] તિશ્ત્રીમ્[૭૩] સ્તારેમ્[૭૪] રએવન્તેમ્,[૭૫] ખ્રરેનંઘઉહન્તેમ્[૭૬] યજમઇદે.[૭૭]

---

* 'પાઓઘ્રહે'—ક્રિયાપદ ભવિષ્યકાળ આત્મનેપદ પેહેલ્લો પુરૂષ એકવચન; અસલ રૂપ પા+હ+એ; ધાતુ પા=સંસ્કૃત पा=બચાવવું; ભવિષ્યનો હ લાગો.

† ષોઇથ્ર=સંસ્કૃત क्षेत्र=ખેતર; કોઇબી જગા. એનો અર્થ શોહેર બી થાયેછે.

‡ ઈબાને વખતસરના વરસાદથી લીલાં લેહેર કરનાર. જાણવું જે તેશ્તર તીર ઈજદ વરસાદની ઉપર મવક્કલ છે. એનો હરીફ અપઓષ (પાણીનાં વાદળાને બાળી નાખનાર) દેવ છે; જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૨૦—૨૧. વળી સેતારા તરીકે એને Dogstar અથવા Sirius સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

¶ એ આખો ફકરો જરા ગુચવણ ભરેલો છે.

$ 'અઉરૂષ'નો અર્થ 'સફેદ' બી થાએછે, અને તે સરોશ ઈજદના ઘોડાની સિફતમાં આવેછે; જુઓ સરોશ યશ્ત વડી, કરદો ૧૧ મો.

§ અથવા (ઘોડાની માફક) મ્હોઢેથી ફુંફાડા મારતા; ખુશાલી બખશતા અથવા પાંથરતા (સ્પીગલ તથા હારલે). ઘોડાના રૂપમાં તેશ્તર આવેછે, તે બાબે એજ યશ્તના છઠા કરદામાંથી આપણને ઈશારો મળેછે.

|| કદાચ વોઉરૂકશ નામના દરિયા વિશે ઈશારો હોએ.

** અરદ્વીસૂર નીઆએશમાં બી એજ બોલો (દૂરાત્ ફ્રસૂતાંમ્) આવેછે, તે ઉપરથી અરેદ્વીસૂર લેવાને કાંઈક ટેકો મળેછે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'વંઘુહીમ્' ને વેહેતી નદી ગણેછે.

હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૩) (તેશ્તર)નાં[૬૩] તેજ[૬૪] તથા પ્રતાપને લીધે,[૬૫] તેને[૬૬] (ઈઆને) તેશ્તર[૭૦] સેતારાને[૭૧] સંભળાએ તેવી[૬૮] (અથવા પ્રખ્યાત[૬૮]) ઈજશ્નેવટે[૬૯] ક્રિયાની ભેટોથી[૭૨] હું યાદ કરૂં.[૬૭] ચળકતા[૭૫] (તથા) ખોરેહવાળા[૭૬] તેશ્તર[૭૩] સેતારાને[૭૪] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૭૭]

(કરદો ૨ જો) (૪) ***તિશ્તીમ્[૧] સ્તારેમ્[૨] રએવન્તેમ્[૩] ખરેનંઘઉહન્તેમ્[૪] *યજમઇદે;[૫] અકૂશ-ચિથ્રેમ,[૬] સૂરેમ,[૭] બેરેજન્તેમ્[૮] અમવન્તેમ,[૯] દૂરએસૂકેમ,[૧૦] બેરેજન્તેમ,[૧૧] ઉપરો-કઇરીમ;[૧૨] યહ્માત[૧૩] હચ[૧૪] બેરેજાત્[૧૫] હુઓસ્રવંઘહેમ,[૧૬] અપામ્ નફ્દ્રત[૧૭] હચ[૧૮] ચિથ્રેમ.[૧૯]**

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ્ સ્તારેમ્. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘઉ-હન્તેમ્ યજમઇદે.

હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪) ચળકાટવાળા,[૩] ખોરેહવાળા,[૪] પાણીનું મૂળ રાખનાર,[૬] એજમતી,[૭] †બુલંદ દરજ્જાના,[૮] હિમ્મત આપનાર,[૯] દૂર સુધી રોશની આપનાર,[૧૦] બુલંદ,[૧૧] ઉપર (અથવા વધારે) કાંમ કરનાર,[૧૨]—(એવી સિફતવાળા) તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેની[૧૩] કીર્તિ[૧૬] બુલંદીને[૧૫] લીધે[૧૪] (તથા) (જેનું) મૂળ[૧૯] અપાંમ્ ‡નપાત્ (ઈઆને પાણીના મૂળ) ને[૧૭] લીધે[૧૮] છે.

* દરેક ફકરાની શરૂઆતમા આવતા એ પાચ બોલો (તિશ્તીમ્ સ્તારેમ... યજમઇદે) ને ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી બે લીટી લેછે; પેહેલી લીટી 'રએવન્તેમ્' આગળ અને બીજી લીટી 'યજમઇદે' આગળ પુરી થાએછે.

† એનો અર્થ "આસમાનની બુલંદી ઉપર આવેલા" બી થઈ શકે.

‡ 'અપાંમ્ નપાત્'ના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપત્ બોલ.

(કરદો ૩ જો) (૫) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યિમ[6] પઇતિશ-મરેન્તે[7] પસ્વસ્ચ[8] સ્તઓરાચ[9] મશ્યાચ[10] પરો-દરેસ્વાંનો,[11] કએતચ[12] પરો-કુઝ્નિન્તો,[13] કધ-નો[14-15] અવિ[16] ઉઝયરાત[17] તિશ્ત્યો[18] રએવાઓ[19] ખરેનંઘ્ઉહાઓ;[20] કધ[21] ખાઓ[22] અસ્પો-સ્તઓયેહીશ[23] અપાંમ[24] તચાઓન્તિ[25] નવ.[26]

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૫) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે.[5] જેને[6] પશુઓ,[8] ભારબરદાર જાનવરો[9] તથા માણસો[10] ઇનતેજારીથી[11] (નીચે પ્રમાણે) યાદ કરેછે,[7] (પણ તેઓ) (પોતાની) *મુરાદમા[12] †ઠગાએછે.[13]

ચળકાટવાળો[19] (તથા) ખોરેહવાળો[20] તેશ્તર[18] (સેતારો) કેઆરે[14] હમારી[15] તરફ[16] ઉગશે?[17] (તથા) ઘોડાનાં કરતાં વધારે મ્હોટાં કદ જેટલા[23] પાણીના[24] ઝરાઓ[22] કેઆરે[21] નવેસરથી[26] વેહેશે?[25]

(કરદો ૪ થો) (૬) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] અવવત[7] ક્ષ્વએવો[8] વઝાઇતે,[9] અવિ[10] જરયો[11] વોઉરૂ-કષેમ,[12] યથ[13] તિઘ્રિશ[14] મઇન્યવસાઓ;[15] યિમ[16] અંઘ્હત[17] એરેક્ષો[18] ક્ષવિવિ-ઇષુશ[19] ક્ષવિવિ-ઇષ્વતેમો,[20] અઇર્યનાંમ[21] અઇર્યો,[22] ક્ષુથત[23] હચ[24] ગરોઇત[25] ખન્વન્તેમ[26] અવિ[27] ગઇરીમ.[28]

(૬) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2]

---

* કએત=વૈદિક केत=ખાહેશ; વળી 'કએત'ને સંસ્કૃત कीट (=છુના જાનવર, કીડા) સાથે સરખાવીએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—

જેનેમાટે (ઈઆને વરસાદ આવશે તેનેમાટે) છુના જાનવરો દલગીર થાએછે (ધાતુ क्रुह्), (કારણ કે તેઓનો નાશ થઈ જાએ).

† ઈઆને વખતસર જલદીથી વરસાદ પડે તેનેમાટે તેઓ ખાહેશ રાખેછે, પણ તેમ નહી થવાથી તેઓ ઠગાએછે.

હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જે[૬] (તેશ્તર) શેતાબીથી *જતા[૧૫] તીરના[૧૪] જેટલી[૭] જહડપથી[૮] વોઉરૂ-કશ[૧૨] (નામના) દરિયા[૧૧] તરફ[૧૦] જાએછે.[૯]

ખોલાસો:—(હવે તીરની જહડપ બાબે નીચે ખોલાસો કરેછે.)

(જેવી રીતે કે) (તમામ) ઈરાનીઓમાં[૨૧] ઘણોજ શેતાબ તીર નાખનાર[૨૦] †એરેક્ષ[૧૮] (નામના) એક ઉસ્તાદ તીર્ અંદાજ[૧૯] ઇરાની[૨૨] હતો[૧૭] તેણે ‡ક્ષુથ[૨૩] (નાંમના) પાહાડ[૨૫] ઉપરથી[૨૪] (તીર ફેંકીને), (છેક) ‡ખન્વત[૨૬] (નામના) પાહાડ[૨૮] (ને લાગે ત્યાંહાં) સુધી[૨૭] (તીર માર્યો હતો).

(૭) તધ[૨૯] દિમ[૩૦] અહુરો મજ્દાઓ[૩૧] અવાંન્[૩૨] દાત,[૩૩] તત્[૩૪] આપો[૩૫] ઉર્વરાઓસ્ચ,[૩૬] પઇરિ-ષે[૩૭] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતિશ[૩૮] મિથ્રો[૩૯] ફ્રાધયત્[૪૦] પન્તાંમ.[૪૧]

અહે રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ્ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાધ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

---

* અસલ અર્થ 'ગુસ્સાથી જતા' (સંસ્કૃત मन्यु=ગુસ્સો). આસમાનના મ્હોટા વિસ્તારમાં (મઇન્યુ+અસાઓ) (દારમેસ્તેતે.)

† એરેક્ષ નામના તીર્ અંદાજ બાબે પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ ખોલાસો કરેછે:—એ શખ્સ પેહેલવી કેતાબમાં 'અરેશ્ શીવાતીર્'ને નામે જણાએલો છે. 'એરેશ્' બોલ અવસ્તા 'એરેક્ષો'નો પેહેલવી થયો. 'શીવાતીર્' (અથવા શાપાકતીર) એ અવસ્તા ક્ષ્વિવિ-ઇષુ (શેતાબીથી જતો તીર નાખનાર,નો પેહેલવી તરજુમો. એ શખ્સ ઇરાની લશ્કરમા સઉથી સરસ તીર ફેંકનાર હતો. જ્યારે પાદશાહ મીનોચેહેર તથા અફ્રાસીઆબે સુલેહ કરીને ઇરાન તથા તુરાનની હદ્ મુકરર કરવાનો ઠરાવ કીધો, ત્યારે એવી બોલી કીધી કે, એરેક્ષએ ક્ષુથ (ઈઆને દમાવંદ) પાહાડ ઉપર ચહડીને ત્યાંહાથી પૂર્વ દિશા તરફ તીર ફેંકવો, અને જે જગાએ તીર પડે તે જગાને બેહુ રાજ (ઈરાન તથા તુરાન) વચ્ચેની હદ્ સમજવી એ ઠરાર મુજબ એરેક્ષએ તીર ફેંક્યો, કે જે બામદાદમાં ફેંકેલો બપોરના ખન્વન્ત (ઈઆને બામ્યાન) પાહાડ આગળ પડ્યો, જ્યાહાંથી જેહુન નદીની એક શાખા (જે બલ્ખ નદી તે) નીકળેછે. પાછલથી અરેશ્ બોલ ઉસ્તાદ તીરંદાજને લાગુ પડવા લાગો. તે ઉપરથી 'તીરે અરેશી' નો અર્થ અરેશના જેવો ઈઆને સઉથી સરસ તીર થયો.

‡ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ક્ષુથને દેમાવંદ કોહનો એક ભાગ ગણેછે, તથા ખન્વન્તને બામ્યાનનો પાહાડ ધારેછે.

(૭) વળી[૨૯] તેને[૩૦] (ઈઆને તેશ્તરને) દાદાર[૩૩] હોરમજદે[૩૧] *તે-મજ[૩૪] પાણી[૩૫] તથા ઓરવરોએ[૩૬] મદદ આપી.[૩૨] ઓહોળાં ખેતરવાળા[૩૮] મેહેર[૩૯] (ઈજદે) તેનેમાટે[૩૭] રસ્તો[૪૧] કુશાદેહ (અથવા ખોલ્લો) કીધો.[૪૦]

(કરદો ૫ મો) (૮) **તિશ્લીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યો[૬] પંઇરિકાઓ[૭] તઉર્વયેઇતિ,[૮] યો[૯] પઇરિકાઓ[૧૦] તિતારયેઇતિ,[૧૧] યાઓ[૧૨] સ્તારો[૧૩] કેરેમાઓ[૧૪] પતન્તિ,[૧૫] અન્તરે[૧૬] ઝાંમ[૧૭] અસ્મનેમચ,[૧૮] જરય[૧૯] વોઉરૂ-કષય[૨૦] અમવતો[૨૧] હુરઓધહે[૨૨] જફ્રહે[૨૩] ઉરૂયાપહે.[૨૪] બાધ[૨૫] વઇરીમ[૨૬] આચરઇતિ[૨૭] અસ્પો-કેહૂરૂપાંમ[૨૮] અષઓનીમ,[૨૯] ઉપાચ[૩૦] તાઓ[૩૧] આપો[૩૨] યઓજયેઇતિ,[૩૩] અઇવિચ[૩૪] વાત[૩૫] વાઓન્તિ[૩૬] યઓક્ષતિવન્તો.[૩૭]**

(૮) ચળકતા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જે[૬] (તેશ્તર) પરીઓને[૭] તોડેછે,[૮] જે[૯] (તેશ્તર) પરીઓને[૧૦] ટાળેછે[૧૧] (અથવા હાંકી કાહાડેછે[૧૧]), કે જે[૧૨] (પરીઓ) કીડા (ના આકાર)ના[૧૪] †તારાની[૧૩] (શિકલમાં) જમીન[૧૭] તથા આ-સમાનની[૧૮] વચ્ચે[૧૬] (ઉડીને) જબરદસ્ત,[૨૧] ‡જાણીતા,[૨૨] ઉંડા[૨૩] (તથા) ઓહોળા ¶પાણીવાળા[૨૪] વોઉરૂ-કશ[૨૦] (નામના) દરિયામાં[૧૯] પડેછે.[૧૫] (ત્યારે) (તેશ્તર) (તે) સરોવરમાં[૨૬] (ઈઆને વોઉરૂ-કશ દરિયામાં) નિર્મલ[૨૯] ઘોડાના §આકારમાં[૨૮] ખચીત[૨૫] જાએછે,[૨૭] (તથા) તે[૩૧] પાણીને[૩૨] જોસમાં લાવેછે;[૩૦-૩૩] (અને) સખત[૩૭] પવન[૩૫] આસપાસ[૩૪] ફુંકેછે.[૩૬]

(૯) **આઅત્[૩૮] તાઓ[૩૯] આપો[૪૦] ફ્રષાવયેઇતિ[૪૧] સતવ-એસો[૪૨] અવિ[૪૩] હપ્તો-કર્ષ્વઇરીશ.[૪૪] વી[૪૫] આહુવ[૪૬] યત્ જસઇતિ,[૪૭] સ્રીરો[૪૮] હિશ્તઇતિ[૪૯] રામઇનિવાઓ[૫૦] હુયાઇસ્રા-**

---

* 'તન્ની મુકાબેલ લાટીન ભાષાનો idem=તેજ પ્રમાણે, વળી.

† ઈઆને ખરતા તારાના (અથવા બાણના) આકારમાં; પડતા તારા બાબે ઇશારો દીસેછે

‡ હુરઓધ=સંસ્કૃત सुरूढ =જાણીતુ, મશહુર, નજરમાં આવતું. મ્હોટા વિસ્તારવાળો (દારમેસ્તેતે).

¶ ખારાં પાણીવાળો Of salt waters (દારમેસ્તેતે).

§ ઘોડાના આકારની મતલબ તેનો જોસ્સો બતલાવવાની હોએ.

ઓ.[૫૧] અવિ[૫૨] દંઘ્હુશ.[૫૩] કુઘ[૫૪] આઇર્યાઓ[૫૫] દંઘ્હાવો[૫૬] હુયાઇર્યાઓ[૫૭] બવાઓન્તિ.[૫૮]

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ યઝાઇ સુરુન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-ઘ્ઉહન્તેમ યજમઇદે.

હઓમયો ગવ બરેસ્મન હિઝ્વો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૯) ત્યારે[૩૮] *સતવએસ[૪૨] (નામનો સેતારો) તે[૩૯] પાણીઓને[૪૦] હફ્તે કેશ્વર[૪૪] (જમીન) તરફ[૪૩] વેહેંતાં †કરેછે.[૪૧] (પછી તેશ્તર) તે (કેશ્વરો)માં[૪૬] ફરીવળેછે,[૪૫-૪૭] (તથા) ‡ફળદ્રુપ[૫૧] દેશોને[૫૨] ¶આબાદી આપતો[૪૮] (તથા) રામશ્ની બખશતો[૫૦] ઉભો રેહેછે,[૪૯] (અને નીચે પ્રમાણે બોલેછે):—ઇરાની[૫૫] દેશો[૫૬] ક્યારે[૫૪] ફળદ્રુપ[૫૭] થશે![૫૮]

(કરદો ૬ ઠો) (૧૦) તિશ્ત્રીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યો[૬] અઓખ્ત[૭] અહુરાઇ મઝ્દાઇ[૮] ઉઇત્યઓજનો.[૯] અહુર મઝ્દ[૧૦] મઇન્યો[૧૧] સ્પેનિશ્ત,[૧૨] દાતરે[૧૩] ગએથનાંમ[૧૪] અસ્તવઇતિનાંમ[૧૫] અષાઉમ.[૧૬] (૧૧) §યેઘિ[૧૭] જી[૧૮] મા[૧૯] મશ્યાક[૨૦] અઓખ્તો-નામન[૨૧] યસ્ન[૨૨] યજયન્ત,[૨૩]

* બુનદેહેશ પ્રમાણે એ સેતારો પશ્ચિમ દિશાના સેતારાઓમાં મૂખ્ય ગણાતો હતો. તેમજ તેશ્તર સેતારો પૂર્વ દિશાનો, વનન્ત સેતારો દક્ષિણ દિશાનો, અને હપ્તોઇરંગ ઉત્તર તરફનો મૂખ્ય ગણાતો હતો. એ ચાર સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ભાષાની ફરહંગ.

† વરસાદના પાણીને જુદી જુદી જગાએ વેહેચી નાખવામાં સતવએસ નામનો સેતારો તેશ્તરને મદદ કરેછે, તે ઉપરથી તેને ક્રાપ=(ક્ર-અપ્) ઈઆને પાણીને વેહેચી નાખનાર એવો એલકાબ મળ્યો છે. (જુઓ એજ યશ્તનો શરૂઆતનો ભાગ, ૨૧૭ મા સફાની પેહેલી નોટ).

‡ ઈઆને વરસાદની બખશેશથી આબાદ થાએ તેવાં, પણ વરસાદની ગેરહાજરીને લીધે વેરાન પડી રહેલાં.

¶ સંસ્કૃત શ્રી=આબાદી, ફતેહ, સુખ, દોલત, બખત.

§ 'યેઘિ જી' થી તે 'જધ્મ્યામ્' સુધીનો ભાગ બેહેરાંમ યશ્તના ૧૩ મા કરદામાં બી આવેછે.

યથ[૨૪] અન્યે[૨૫] યજતાઓંધ્રહો[૨૬] અઓખ્તો-નામન[૨૭] યસ્ન[૨૮] યજેન્તે[૨૯] ફ્રા નુરૂયો[૩૦] અષવઓયો[૩૧] થ્વરૂશ્તહે[૩૨] જરત્આયત્[૩૩] ઘ્રુઘ્રુયાંમ,[૩૪] ખ્રહે[૩૫] ગયેહે[૩૬] ખ્નન્વતો[૩૭] અમેષહે[૩૮] ઉપ-થ્વરૂશ્તહે[૩૯] જધ્ન્યાંમ;[૪૦] અએવાંમ[૪૧] વા અવિ ક્ષપનેમ,[૪૨] દુયે[૪૩] વા, પન્ચાસતેમ્[૪૪] વા, સતેમ્[૪૫] વા.[૪૬]

(૧૦) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશતર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેણે[૬] (દાદાર) હોરમજદને[૮] આએ પ્રમાણે (ઈઆને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે) બોલતાં[૯] કહ્યું[૭] કે, હાડમદ[૧૫] મુલકોના[૧૪] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૧૨] મીનો,[૧૧] અશો[૧૬] પેદા કરનાર[૧૩] હોરમજદ ![૧૦] (૧૧) જેમ[૨૪] (માણસો) બીજા[૨૫] ઈજદોને[૨૬] વખણાએલી[૨૭] *ઈજશ્નીએ કરીને[૨૮] ઈજેછે[૨૯] (તેમ), અગરજો[૧૭] માણસો[૨૦] વખણાએલી[૨૧] ઈજ-શ્નીએ †કરીને[૨૨] મને[૧૯] ઈજે[૨૩] તો, ઠેરવેલે[૩૨] વખતે[૩૩] અશો[૩૧] માણસો-નેમાટે[૩૦] (ઈઆને અશો માણસોની મદદનેમાટે) (હું) ખચીત[૧૮] જાઉં,[૩૪] મારી પોતાની[૩૫] ખુબસુરત[૩૭] (અને) અમર[૩૮] જીંદગીના[૩૬] ચોકસ[૩૯] (વખતે), એક[૪૧] રાત,[૪૨] બે[૪૩] (રાત), પચાસ[૪૪] (રાત) અથવા[૪૬] સો[૪૫] (રાત) હું (ખચીત) જાઉં.[૪૦]

ખોલાસો:—(તેશ્તેર ઈજદ કહેછે કે, અગરજો માણસો મારાં પોતાનાં નામ સાથની ઈજશ્નેથી મને આરાધે તો, જેટલા દાહાડા વરસાદની અગત હોએ, તેટલા દાહાડા વરસાવીને દુનિયાંને હું આબાદ કરૂં.)

(૧૨) **તિશ્ત્રીમ્ચ[૪૭] યજમઇદે,[૪૮] તિશ્ત્ર્યએન્યસ્ચ[૪૯] યજ-મઇદે,[૫૦] ઉપ-પઓરીમ્ચ[૫૧] યજમઇદે,[૫૨] પઓઇર્યએન્યસ્ચ[૫૩] યજમઇદે;[૫૪] યજાઇ[૫૫] અવે[૫૬] સ્ત્રેઉશ્[૫૭] યાં[૫૮] હપ્તોઇરિંગ,[૫૯] પઇતિશ્તાતેએ[૬૦] યાથ્વાંમ[૬૧] પઇરિકનાંમ્ચ.[૬૨] વનન્તેમ્[૬૩] સ્તારેમ્[૬૪] મઝ્દધાતેમ્[૬૫] યજમઇદે,[૬૬] અમહેચ[૬૭] પઇતિ[૬૮] હુતાશ્તહે[૬૯] વેરેથ્રઘ્નહે[૭૦] પઇતિ[૭૧] અહુરધાતહે,[૭૨] વનઇન્ત્યાઓસ્ચ[૭૩]**

---

* અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલા નામની ઈજશ્નીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખશ્નુમન સાથની ઈજશ્નીએ કરીને.

† અથવા મારાં પોતાનાં જણાવેલા નામની ઈજશ્નીએ કરીને, ઈઆને મારાં નામની ખશ્નુમન સાથની ઈજશ્નીએ કરીને.

પઇતિ[૭૪] ઉપરતાતો,[૭૫] વીતરે-આંજહ્યેહે,[૭૬] પઇતિ[૭૭] વીતરે-ન્યએષહ્યેહેચ.[૭૮] તિશ્લીમ્[૭૯] દ્વો-ચ્ગ્મનેમ્[૮૦] યજમઇદે.[૮૧]

(૧૨) તેશ્તરને[૪૭] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૪૮] તેશ્તરને *લગતાઓને[૪૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૦] (તે) પેહેલે †દરજ્જેનાને[૫૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૨] (તે) પેહેલે દરજ્જેના ‡લગતાઓને[૫૩] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫૪] જાદુગરોની[૬૧] તથા પરીઓની[૬૨] સાંભે થવાનેમાટે[૬૦] આએ[૫૬] સેતારા[૫૭] જે[૫૮] ¶હપ્તોઇરિંગ (તેઓ)ને[૫૯] હું યાદ કરૂં.[૫૫] સારા બાંધાનું[૬૬] કૌવત[૬૭] (મેળવવા) માટે,[૬૮] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૭૨] ફતેહ[૭૦] (મેળવવા) માટે,[૭૧] સઉથી સરસ[૭૫] સરસાઈ[૭૩] (મેળવવા) માટે,[૭૪] તંગીને દૂર કરવામાટે,[૭૬] દ્વેષ (અથવા ખરાબી) ને દૂર કરવામાટે,[૭૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૫] $વનન્ત[૬૩] સેતારાને[૬૪] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૬૬] તંદરોસ્ત §આંખવાળા[૮૦] તેશ્તરને[૭૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૮૧]

(૧૩) પઓઇર્યાઓ[૮૨] દસ[૮૩] ક્ષપનો[૮૪] સ્પિતમ[૮૫] જરથુ-સ્ત્ર,[૮૬] તિશ્ત્ર્યો[૮૭] રએવાઓ[૮૮] ખરેનંઘ્રઉહાઓ[૮૯] કેહ્રૂપેમ[૯૦] રએથ્વચેઇતિ[૯૧] રઓક્ષ્નુગ્વ[૯૨] વજેમ્નો,[૯૩] ‖નર્શ[૯૪] કેહ્રૂપ[૯૫] પન્ચ-દસંઘ્રહો,[૯૬] ક્ષએતહે[૯૭] સપિતિ-દ્દાઇથ્રહે[૯૮] બેરેજતો,[૯૯] અવિ-અમહે[૧૦૦] અમવતો[૧] હુનઇર્યાઓંચો.[૨]

(૧૩) અએ સપેતમાન[૮૫] જરતોશ્ત![૮૬] (મહીનાની) પેહેલી[૮૨]

---

* ઈઆને તેશ્તરનાં નક્ષત્ર (Canis Major) માં આવેલા બધા સેતારાઓને; તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતા ફાએદા—આશીર્વાદ (હારલે); તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી વૃષ્ટિ—વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેસ્તર સેતારાને; મીનો ખેરદના ૪૯ મા બાબમાં તેશ્તરને પેહેલો ગણેલો છે (જુઓ વેસ્તનો અંગ્રેજી તરજુમો, સફો ૯૦ મો). એ બોલને ફારસી 'પર્વિન' સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ pleiades (સાત સેતારાનો જુમખો) થઈ શકે.

‡ ઈઆને તેસ્તરનાજ નક્ષત્રમાં આવેલા બધા સેતારાઓને.

¶ 'હપ્તોઇરિંગ' જે ઉત્તર તરફના સેતારાઓમાં મુખ્ય તેને Ursa Major સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એને મંગલનો હરીફ ગણેલો છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ.

$ એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૧ મા સફાની ૪ થી નોટ.

§ ઈઆને 'તીક્ષ્ણ રોશનીવાળા, દૂર સુધી રોશની આપનાર.'

‖ 'નર્શ કેહ્રૂપ પન્ચ-દસંઘ્રહો ક્ષએતહે સપિતિ-દોઇથ્રહે એ બોલો બેહેરાંમ * ઈજદની એક શિકલનાં બયાનમાં બેહેરાંમ યશ્તના ૬ ઠા કરદામાં આવેછે.

દશ[૯૩] રાત[૯૪] ચળકતો[૯૫] (તથા) ખોરેહવાળો[૯૬] તેશ્તર[૯૭] શરીરનો આકાર લેછે,[૯૦-૯૧] (અને) *રોશનીઓમાં[૯૨] પંદર વરસના,[૯૯] ખુબસુરત,[૯૭] ચકચક થતી આંખવાળા,[૯૮] બુલંદ કદ્દના,[૯૯] હિમ્મત ધરાવનાર,[૧૦૦] કૌવતમંદ,[૧] પુરતી મરદાંનગીથી †ચાલનાર[૨] ‡મરદની[૬૪] શિકલમાં[૬૫] ¶ચાલીને[૬૩] (જાએછે).

ખોલાસો:—(૧૫ વરસની ઉમર તે કેવી તે બાબે નીચે જણાવે છે.)

(૧૪) તત્[૩] અયઓશ,[૪] યથ[૫] પઓઇરીમ[૬] વીરેમ્[૭] અવિ-યાઓ[૮] બવઇતિ.[૯] તત્[૧૦] અયઓશ,[૧૧] યથ[૧૨] પઓઇરીમ[૧૩] વીરેમ્[૧૪] અવિ-અમો[૧૫] અઓઇતિ.[૧૬] તત્[૧૭] અયઓશ,[૧૮] યથ[૧૯] પઓઇરીમ[૨૦] વીરેમ્[૨૧] એરેજુષાંમ્[૨૨] અદસ્તે.[૨૩]

(૧૪) તે[૩] $ઉમરનો[૪] કે જ્યારે[૫] માણુસ[૭] પેહેલવેહેલાં[૬] કાંમ કરતો[૮] (અથવા ચાલાક[૮]) થાએછે;[૯] તે[૧૦] ઉમરનો[૧૧] કે જ્યારે[૧૨] માણુસ[૧૪] પેહેલવેહેલાં[૧૩] હિમ્મતથી[૧૫] ફરેછે;[૧૬] તે[૧૭] ઉમરનો[૧૮] કે જ્યારે[૧૯] માણુસ[૨૧] પેહેલવેહેલાં[૨૦] જોબન[૨૨] (અથવા મરદી[૨૨]) §મેળવેછે.[૨૩]

(૧૫) હો[૨૪] ઇથ્ર[૨૫] વ્યાખ્મન્યેઇતિ,[૨૬] હો[૨૭] ઇથ્ર[૨૮] પૈરેસ-ચેઇતિ.[૨૯] કો[૩૦] ઇમાંમ્[૩૧] નૂરાંમ્[૩૨] ક્રાયજાઇતે[૩૩] ગઓમવઇતિબ્યો[૩૪] હુઓમવઇતિબ્યો[૩૫] જઓથ્રાબ્યો;[૩૬] કહ્માઇ[૩૭] અજેમ્[૩૮] દધાંમ્[૩૯] વીસ્યાંમ્[૪૦] ઇશ્તીમ્[૪૧] વીસ્યાંમ્[૪૨] વાંથ્વાંમ્[૪૩] હુવહેચ[૪૪] ઉરૂનો[૪૫] યઓજ્દાથ્રેમ.[૪૬] નૂરાંમ્[૪૭] અહ્મિ[૪૮] યેસન્યસચ[૪૯] વહ્મ્યસચ[૫૦] અંઘ્રુઉહે[૫૧] અસ્તવઇતે,[૫૨] અપાત્ હચ[૫૩] યત્ વહિશ્તાત્.[૫૪]

(૧૫) એ તરફ[૨૫] તે[૨૪] (તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,[૨૬] (તથા) એ તરફ[૨૮] (મિજલસીઓને) તે[૨૭] (નીચે મુજબ) પુછેછે[૨૯]:—

---

* ઇઆને આસમાનના સેતારાઓની બેહદ રોશનીઓ વચ્ચે.

† અથવા સારી રીતિ પ્રમાણે ચાલનાર, નીતિવાન. બાહાદુર (દારમેસ્તેતે).

‡ તેશ્તર મરદ, ગોધો તથા ઘોડો એ પ્રમાણે એક પછી એક ત્રણ શિકલ ધારણ કરેછે (જુઓ એજ યશ્તના ૧૬ મા તથા ૧૮ મા ફકરા). જ્યોતિષશાસ્ત્ર જાણનારા કેહેછે કે દરેક નક્ષત્ર રૂપ લેછે. (દારમેસ્તેતે).

¶ અસલ અર્થ ચાલતો અથવા ચાલનાર (હોએછે) (વર્તમાન કૃદંત).

$ ડાક્ટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'તત્'ને બદલે 'તધ' કબૂલ રાખીએ તો, 'તધ અયઓશ'નો અર્થ "ઉમરનો તે વખત, જીંદગીના તે વખતે" થઈ શકે; તધ=સંસ્કૃત તદા=ત્યારે, તે વખતે.

§ ઇઆને મરદીમાં આવેછે; અદસ્તે=આ+દશ્+તે; સંસ્કૃત ધાતુ આ-દા=મેળવવું.

હવે[૨૯] કોણ[૩૦] મને[૩૧] જીવામસાથની[૩૪] (તથા) હોમસાથની[૩૫] ક્રિયાની ભેટોથી[૩૬] ઇજશે?[૩૩] કોણને[૩૭] હું[૩૮] પેહેલવાંની ઓલાદની[૪૦] *દોલત[૪૨] (તથા) પેહેલવાંની ઓલાદનો[૪૧] ટોલો[૪૩] (તથા) પોતાનાં[૪૪] રવાનની[૪૫] પવિત્રાઇ[૪૬] બખશું?[૩૯] સઉથી સરસ[૫૪] પવિત્રાઈને લીધે[૫૩] હાડમંદ[૫૨] દુનિયાંમાં[૫૧] હવે[૪૭] (હું) ઇજશ્નીને લાએક[૪૯] તથા આરાધનાને લાએક[૫૦] છેઉં.[૪૮]

(૧૬) બિત્યાઓ[૫૫] દસ[૫૬] ક્ષપનો,[૫૭] સ્પિતમ[૫૮] જરથુશ્ત્ર,[૫૯] તિશ્ત્ર્યો[૬૦] રએવાઓ[૬૧] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૬૨] કેહ્રૂપેમ[૬૩] રએશ્વયેઇતિ,[૬૪] રઓક્ષ્નુષ્વ[૬૫] વજેમ્નો,[૬૬] ગેઉશ[૬૭] કેહ્રપ[૬૮], જરન્યો-સ્રવહે.[૬૯]

(૧૬) અએ સપેતમાન[૫૮] જરતોશ્ત![૫૯] (મહીનાની) બીજી[૫૫] દશ[૫૬] રાત[૫૭] ચળકતો[૬૧] (તથા) ખોરેહવાળો[૬૨] તેશ્તર[૬૦] શરીરનો આકાર લેછે,[૬૩-૬૪] (અને) રોશનીઓમાં[૬૫] સોનેરી શિંગડાવાળા[૬૬] ગોધાની[૬૭] શિકલમાં[૬૮] ચાલીને[૬૯] (જાએછે).

(૧૭) હો[૭૦] ઇથ્ર[૭૧] વ્યાખ્મન્યેઇતિ,[૭૨] હો[૭૩] ઇથ્ર[૭૪] પેરેસન્યેઇતિ.[૭૫] કો[૭૬] માંમ[૭૭] નૂરાંમ[૭૮] ફ્રાયજાઇતે,[૭૯] ગઓમવઇતિબ્યો[૮૦] હુઓમવઇતિબ્યો[૮૧] જઓથ્રાબ્યો.[૮૨] કહ્માઇ[૮૩] અજેમ[૮૪] દધાંમ[૮૫] ગઓયાંમ[૮૬] ઇશ્તીમ,[૮૭] ગઓયાંમ[૮૮] વાંથ્વાંમ,[૮૯] હવહેચ[૯૦] ઉરૂનો[૯૧] યઓજદાથ્રેમ.[૯૨] નૂરાંમ[૯૩] અહ્મિ[૯૪] યેસન્યસ્ય[૯૫] વહ્મ્યસ્ય[૯૬] અંઘ્ઉહે[૯૭] અસ્તવઇતે,[૯૮] અષાત[૯૯] હચ[૧૦૦] યત વહિશ્તાત.[૧]

(૧૭) એ તરફ[૭૧] તે[૭૦] (તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,[૭૨] (તથા) એ તરફ[૭૪] (મિજલસીઓને) તે[૭૩] (નીચે મુજબ) પુછેછે[૭૫]:—

હવે[૭૮] કોણ[૭૬] મને[૭૭] જીવામસાથની[૮૦] (તથા) હોમસાથની[૮૧] ક્રિયાની ભેટોથી[૮૨] ઇજશે?[૭૯] કોણને[૮૩] હું[૮૪] ગાએઢોરને લગતી[૮૬] દોલત[૮૭] (તથા) ગાએઢોરનું[૮૮] ટોળું[૮૯] (તથા) પોતાનાં[૯૦] રવાનની[૯૧] પવિત્રાઈ[૯૨] બખશું?[૮૫] સઉથી સરસ[૧] પવિત્રાઈને[૯૯] લીધે[૧૦૦] હાડમંદ[૯૮] દુનિયાંમાં[૯૭] હવે[૯૩] (હું) ઇજશ્નીને લાએક[૯૫] તથા આરાધનાને લાએક[૯૬] છેઉં.[૯૪]

(૧૮) થ્રિત્યાઓ[૨] દસ[૩] ક્ષપનો,[૪] સ્પિતમ[૫] જરથુશ્ત્ર,[૬] તિશ્ત્ર્યો[૭] રએવાઓ[૮] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૯] કેહ્રૂપેમ[૧૦] રએશ્વ-

* ઇઆને બાહાદુર—પેહેલવાંની તોખમના છોકરા.

ચેઇતિ,[૧૧] રઓક્શ્નુશ્વ[૧૨] વર્જેમ્નો,[૧૩] *અસ્પહે[૧૪] કેહ્રપ[૧૫] અઉરૂષહે,[૧૬] ઝ્રીરહે[૧૭] જઇરિ-ગઓષહે,[૧૮] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૧૯]

(૧૮) અએ સપેતમાન[૫] જરતોશ્ત![૬] (મહીનાની) ત્રીજી[૨] દશ[૩] રાત[૪] ચળકતો[૮] (તથા) ખોરેહવાળો[૯] તેશ્તર[૭] શરીરનો આકાર લેછે,[૧૦-૧૧] (અને) રોશનીઓમાં[૧૨] કેરમજી રંગના,[૧૬] શોહામણા,[૧૭] પીળા કાનવાળા[૧૮] (તથા) સોનેરી †પાખરવાળા[૧૯] ઘોડાની[૧૪] શિકલમાં[૧૫] ચાલીને[૧૩] (જાએછે).

(૧૯) **હો[૨૦] ઇથ્ર[૨૧] વ્યાખમન્યેઇતિ,[૨૨] હો[૨૩] ઇથ્ર[૨૪] પેરેસન્યેઇતિ,[૨૫] કો[૨૬] માંમ્[૨૭] નૂરાંમ્[૨૮] ફ્રાયજાઇતે,[૨૯] ગઓમવઇતિબ્યો[૩૦] હુઓમવઇતિબ્યો[૩૧] જઓથ્રાબ્યો.[૩૨] કહ્માઇ[૩૩] અજેમ્[૩૪] દધાંમ્[૩૫] અસ્પ્યાંમ્[૩૬] ઇશ્તીમ,[૩૭] અસ્પ્યાંમ્[૩૮] વાંથ્વાંમ,[૩૯] હુવહેચ[૪૦] ઉરૂનો[૪૧] યઓજ્દાથ્રેમ.[૪૨] નૂરાંમ્[૪૩] અહ્મિ[૪૪] યસન્યસ્ય[૪૫] વહ્મ્યસ્ય[૪૬] અંધ્રઉહે[૪૭] અસ્તવઇતે,[૪૮] અષાત્[૪૯] હચ[૫૦] યત્ વહિશ્તાત્.[૫૧]**

(૧૯) એ તરફ[૨૧] તે[૨૦] (ઈઆને તેશ્તર) અનજુમન બોલાવેછે,[૨૨] (તથા) એ તરફ[૨૪] (મિજલસીઓને) તે[૨૩] (નીચે મુજબ) પુછેછે:[૨૫]—

હવે[૨૮] કોણ[૨૬] મને[૨૭] જીવામસાથની[૩૦] (તથા) હોમસાથની[૩૧] ક્રિયાની ભેટોથી[૩૨] ઈજીશે?[૨૯] કોણને[૩૩] હું[૩૪] ઘોડાને લગતી[૩૬] દોલત[૩૭] (તથા) ‡ઘોડાનું[૩૮] ટોળું[૩૯] (તથા) પોતાના[૪૦] રવાનની[૪૧] પવિત્રાઈ[૪૨] બખશું?[૩૫] સઉથી સરસ[૫૧] પવિત્રાઈને[૪૯] લીધે[૫૦] હાડમંદ[૪૮] દુનિયાંમાં[૪૭] હવે[૪૩] (હું) ઈજીશ્નીને લાએક[૪૫] તથા આરાધનાને લાએક[૪૬] છેઉં.[૪૪]

(૨૦) **આઅત[૫૨] પઇતિ અવાઇતિ,[૫૩] સ્પિતમ[૫૪] જરથુશ્ત્ર,[૫૫] તિશ્ત્ર્યો[૫૬] રએવાઓ[૫૭] ખ્વરેનંઘ્ઉહાઓ[૫૮] અવિ[૫૯] જ્રયો[૬૦] વોઉરૂ-કષેમ,[૬૧] અસ્પહે[૬૨] કેહ્રપ[૬૩] અઉરૂષહે[૬૪] સ્રીરહે,[૬૫] જઇરિ-ગઓષહે[૬૬] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૬૭]**

(૨૦) ત્યારે,[૫૨] અએ સપેતમાન[૫૪] જરતોશ્ત![૫૫] ચળકતો[૫૭] (તથા) ખોરેહવાળો[૫૮] તેશ્તર[૫૬] વોઉરૂ-કશ[૬૧] ¶દરિયા[૬૦] તરફ[૫૯] કેરમજી રંગના[૬૪] સોહામણા,[૬૫] પીળા કાનવાળા[૬૬] (તથા) સોનેરી પાખરવાળા[૬૭] ઘોડાની[૬૨] શિકલમાં[૬૩] જાએછે.[૫૩]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાંથી તે જરન્યો-અઇવિ-દાનહે સુધી કવીતાની ૩ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† સોનેરી હાંસરીવાળા, ગળાંના સોનેરી પટાવાળા (હારલે); સોનેરી કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ જુઓ એજ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરો.

‡ જે શિકલ તેશ્તર લેછે તેજ જાતની બક્ષેશ તેના આરાધનારને તે આપેછે. (જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૧૩–૧૯).

¶ એમાંથી પાણી લઈ વરસાદ વરસાવીને જમીન ઉપર આબાદી કરવા સારૂ.

(૨૧) *આદિમ[૬૮] પઇતિ-યાંશ[૬૯] નિઋદ્રઇતિ,[૭૦] દએવો[૭૧] યો[૭૨] અપઓષો,[૭૩] અસ્પહે[૭૪] કેહ્રૂપ[૭૫] સામહે,[૭૬] કઉર્વેહે[૭૭] કઉરૂવો-ગઓષહે,[૭૮] કઉર્વેહે[૭૯] કઉરૂવો-બરેષહે,[૮૦] કઉર્વેહે[૮૧] કઉરૂવો-દ્દૂમહે,[૮૨] દ્દઘહે[૮૩] અઇવિદ્દાતો-તરૂશ્તોઇશ.[૮૪]

(૨૧) (પણ તેટલામાં) (તેશ્તરની) સાંમે થનારો[૬૯] જે[૭૨] †અપઓશ[૭૩] (નામનો) દેવ[૭૧] (તે), કાળા[૭૬] (તથા) કાબરચિત્રા ‡રંગના,[૭૭] કાબરચિત્રા કાનવાળા,[૭૮] કાબરચિત્રી પીઠવાળા,[૮૦] કાબરચિત્રી પુછડીવાળા,[૮૨] ડાઘ (અથવા ચાઠાં) વાળા,[૮૩] ¶બીહામણા[૮૪] ઘોડાની[૭૪] શિકલમાં[૭૫] તેની તરફ[૬૮] ધસારો કરીને દોડી આવેછે.[૭૦]

(૨૨) હાંમ-તાચિત્-બાજુશ[૮૫] બરતો,[૮૬] સ્પિતમ[૮૭] જરથુશ્ત્ર,[૮૮] તિશ્ત્ર્યસચ[૮૯] રએવાઓ[૯૦] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૯૧] દએવસચ[૯૨] યો[૯૩] અપઓષો.[૯૪] તાઓ[૯૫] યૂઇદ્યથો,[૯૬] સ્પિતમ[૯૭] જરથુશ્ત્ર,[૯૮] થ્રિ-અયરેમ[૯૯] થ્રિ-ક્ષપરેમ.[૧૦૦] આદિમ[૧] બવઇતિ[૨] અઇવિ-અઓજાઓ,[૩] આદિમ[૪] બવઇતિ[૫] અઇવિ-વન્યાઓ[૬] દએવો[૭] યો[૮] અપઓષો[૯] તિશ્ત્રીમ[૧૦] રએવન્તેમ[૧૧] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ.[૧૨] અપ[૧૩] દ્દિમ[૧૪] અધાત્[૧૫] વયેઇતિ[૧૬] જસ્યંઘ્હત્[૧૭] હચ[૧૮] વોઉરૂ-કષાત્,[૧૯] હાથ્રો-મસંઘ્હેમ[૨૦] અદ્દ્વનેમ.[૨૧]

(૨૨) (પછી) અએ સપેતમાન[૮૭] જરતોશ્ત![૮૮] ચળકતો[૯૦] (અને) ખોરેહવાળો[૯૧] તેશ્તર[૮૯] તથા અપઓશ[૯૪] (નામનો) દેવ[૯૨] પોતાની બાજુ એક બીજાને અથડાવીને[૮૫] $વળગી પડેછે.[૮૬] અએ સપેતમાન[૯૭] જરતોશ્ત![૯૮] તે બેહુ[૯૫] ત્રણ દાહાડા[૯૯] અને ત્રણ રાતસુધી[૧૦૦] લ્હડેછે;[૯૬] અપઓશ[૯] (નામનો) જે[૮] દેવ[૭] (તે) ચળકાટવાળા[૧૧] (તથા) ખોરેહવાળા[૧૨] તેશ્તરની ઉપર[૧૦] ફાવીને[૩] ફતેહમંદ[૬] §થાએછે,[૫] (અને) ત્યાંહાંથી[૧૫] (ઇઆને) વોઉરૂ-કશ[૧૯] દરિયામાંથી[૧૭-૧૮] એક ફરસંગ જેટલા લાંબા[૨૦] રસ્તાસુધી[૨૧] તેને[૧૪] હાંકી કાહાડેછે.[૧૩-૧૬]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીઓ લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† અસલ અર્થ પાણીવાળા અથવા વરસાદનાં વાદળાંને બાળી નાખનાર; પાણીનો દુકાળ લાવનાર દેવ; તેશ્તરથી ઉલટું કરનાર દેવ; ધાતુ ઉષ્=સં. उष्=બાળવું.

‡ સંસ્કૃત कर्बु, कर्बुर, બોડકા (સ્પીગલ). ગુજરાતી રૂઢીને માટે બે વખત ફરીથી આવેલા 'કઉર્વેહે'નો તરજુમો મેં કીધો નથી.

¶ અસલ અર્થ "જેનીથી ધાસ્તી બેસી જાએ તેવા."

$ અથવા ભીડી પડેછે. અસલ અર્થ 'પકડેછે' (સંસ્કૃત ધાતુ ग्रू).

§ અસલ એબારતમાં 'ગાલેબ થાએછે તથા ફતેહમંદ થાએછે' એમ છે.

(૨૩) સાદ્રેમ[૨૨] ઉરૂવિશ્લેમચ[૨૩] નિગ્રૂઇતે[૨૪] તિશ્ત્રયો[૨૫] રએવાઓ[૨૬] ખરેનંઘ્રઉહાઓ.[૨૭] સાદ્રેમ[૨૮] મે[૨૯] અહુર મઝ્દ,[૩૦] ઉરૂવિશ્લેમ[૩૧] આપો[૩૨] ઉર્વરાઓસ્ચ,[૩૩] બખ્તેમ[૩૪] દએને[૩૫] માઝ્દયેસ્ને.[૩૬] નોઇત્[૩૭] માંમ્[૩૮] નૂરાંમ્[૩૯] મશ્યાક[૪૦] અઓખ્તો-નામન[૪૧] યસ્ન[૪૨] યઝેન્તે,[૪૩] યથ[૪૪] અન્યે[૪૫] યજતાઓંઘ્રહે[૪૬] અઓખ્તો-નામન[૪૭] યસ્ન[૪૮] યઝેન્તે.[૪૯]

(૨૩) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો[૨૬] (તથા) ખોરેહવાળો[૨૭] તેશ્તર[૨૫] (પોતાનાં)*દુઃખ[૨૨] તથા હારખાણે[૨૩] (નીચે મુજબ) નમનતાઇથી બોલેછે[૨૪]:—

અએ હોરમજદ![૩૦] મારી ઉપર[૨૯] અફસોસ![૨૮] અએ પાણી[૩૨] તથા ઓરવરો![૩૩] (મારી) હાર[૩૧] (થઈ)! અએ માજદયસ્ની[૩૬] દીન![૩૫] (મારા) ભોગ[૩૪] (અથવા કમબખ્તી[૩૪])! જેમ[૪૪] (માણસો) બીજા[૪૫] ઇજદોને[૪૬] વખણાએલી[૪૭] †ઇજિશ્નીએ કરીને[૪૮] ઇજેછે,[૪૯] (તેમ) હમણાં[૩૯] માણસો[૪૦] વખણાએલી[૪૧] ઇજિશ્નીએ કરીને[૪૨] મને[૩૮] ઇજતા[૪૩] નથી.[૩૭]

(૨૪) યેઇધિ[૫૦] જી[૫૧] મા[૫૨] મશ્યાક[૫૩] અઓખ્તો-નામન[૫૪] યસ્ન[૫૫] યજયન્ત,[૫૬] યથ[૫૭] અન્યે[૫૮] યજતાઓંઘ્રહે[૫૯] અઓખ્તો-નામન[૬૦] યસ્ન[૬૧] યઝેન્તે,[૬૨] ‡અવિ[૬૩] માંમ્[૬૪] અવિ-બવ્રયાંમ્,[૬૫] દસનાંમ્[૬૬] અસ્પનાંમ્[૬૭] અઓજો,[૬૮] દસનાંમ્[૬૯] ઉશ્ત્રનાંમ્[૭૦] અઓજો,[૭૧] દસનાંમ્[૭૨] ગવાંમ્[૭૩] અઓજો,[૭૪] દસનાંમ્[૭૫] ગઇરિ-નાંમ્[૭૬] અઓજો,[૭૭] દસનાંમ્[૭૮] અપાંમ્[૭૯] નાવયનાંમ્[૮૦] અઓજો.[૮૧]

(૨૪) કારણ કે,[૫૧] જેમ[૫૭] (માણસો) બીજા[૫૮] ઇજદોને[૫૯] વખણાએલી[૬૦] ઇજિશ્નીએ કરીને[૬૧] ઇજેછે,[૬૨] (તેમ) અગરજો[૫૦] માણસો[૫૩] વખણાએલી[૫૪] ઇજિશ્નીએ કરીને[૫૫] મને[૫૨] ઇજતે[૫૬] તો, દશ[૬૬] ઘોડાનું[૬૭] જોર,[૬૮] દશ[૬૯] ઉંટનું[૭૦] જોર,[૭૧] દશ[૭૨] બદલનું[૭૩] જોર,[૭૪] દશ[૭૫] પાહાડનું[૭૬] જોર[૭૭] (તથા) દશ[૭૮] નેહેર (અથવાં નદી)ના[૮૦] ¶પાણીનું[૭૯] જોર[૮૧] (હું) મારી[૬૪] તરફ[૬૩] §લાવતે.[૬૫]

* જેમ ફારસીમાં 'દર્દ' (દુઃખ) ઉપરથી 'દર્દા'નો અર્થ 'અફસોસ' થાએછે, તેજ પ્રમાણે 'સાદ્રેમ'નો અર્થ થયો.

† અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલાં નામની ઇજિશ્નીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખશ્નુમન સાથની ઇજિશ્નીએ કરીને.

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર ઈહાંથી તે એ ફકરાને છેડે સુધીના ભાગને કવીતાની ૬ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

¶ અથવા વાહાણ ચાલી શકે એટલાં (સંસ્કૃત નાવ્ય) પાણીનું જોર.

§ ઈઆને દશ ઘોડા, ઉંટ ઇત્યાદિનાં જેટલું કોવત મને મળતે; અને તે કોવતને લીધે અપઓશ દેવને હું જેર કરતે.

(૨૫) અજેમ[૮૨] યો[૮૩] અહુરો[૮૪] મજ્દાઓ[૮૫] તિશ્ત્રીમ[૮૬] રએવન્તેમ[૮૭] ખરેનંઘ્ઉહન્તેમ[૮૮] અઓખ્તો-નામન[૮૯] યસ્ન[૯૦] યજે[૯૧] અવિ[૯૨] દિમ્[૯૩] અવિ-બરામિ[૯૪] દસનાંમ્[૯૫] અસ્પનાંમ્[૯૬] અઓજો,[૯૭] દસનાંમ્[૯૮] ઉશ્ત્રનાંમ્[૯૯] અઓજો,[૧૦૦] દસનાંમ્[૧] ગવાંમ્[૨] અઓજો,[૩] દસનાંમ્[૪] ગઇરિનાંમ્[૫] અઓજો,[૬] દસનાંમ્[૭] અપાંમ્[૮] નાવયનાંમ્[૯] અઓજો.[૧૦]

(૨૫) (હોરમજ્દ કેહેછે):–(તેશ્તર તરફથી ઉપલી ખાહેશ જાણ્વાથી) હું[૮૨] *હોરમજ્દે[૮૪-૮૫] ચળકતા[૮૭] (તથા) ખોરેહવાળા[૮૮] તેશ્તરને[૮૬] વખણાએલી[૮૯] ઇજિશ્નીએ કરીને[૯૦] યાદ †કીધો,[૯૧] (તથા) દશ[૯૫] ઘોડાનું[૯૬] જોર,[૯૭] દશ[૯૮] ઉંટનું[૯૯] જોર,[૧૦૦] દશ[૧] બદલનું[૨] જોર,[૩] દશ[૪] પાહાડનું[૫] જોર[૬] (તથા) દશ[૭] નેહેર (અથવા નદી)નાં[૯] પાણીનું[૮] જોર[૧૦] તેનેમાટે[૯૨-૯૩] હું †લઈ ગયો[૯૪] (ઇઆને તેને આપ્યું).

(૨૬) ‡આઅત્ પઇતિ અવાઇતિ, સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર, તિશ્ત્ર્યો રએવાઓ ખરેનંઘ્ઉહાઓ, અવિ જરયો વોઉરૂ-કશેમ, અસ્પહે કેહ્રપ અઉરૂષહે સ્રીરહે, જઇરિ-ગઓષહે જરન્યો-અઇવિ-દાનહે. (૨૭) આદિમ્ પઇતિ-યાંશ નિજ્-દ્રઇતિ દએવો યો અપઓષો, અસ્પહે કેહ્રપ સામહે, કઉર્વહે કઉરૂવો-ગઓષહે, કઉર્વહે કઉરૂવો-બરેષહે, કઉર્વહે કઉરૂવો-દૂમહે, દષહે અઇવિદાતો-તરૂશ્તોઇશ.‡

(૨૮) હાંમ-તાચિત્-બાજુશ[૧] બરતો,[૨] સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર,[૩] તિશ્ત્ર્યસચ[૪] રએવાઓ[૫] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૬] દએવસ્ચ[૭] યો[૮] અપઓષો.[૯] તાઓ[૧૦] યુઇધ્યથો[૧૧] જરથુશ્ત્ર,[૧૨] આ[૧૩] રપિથ્વનેમ[૧૪] જરવાનેમ.[૧૫] આદિમ[૧૬] બવઇતિ[૧૭] અઇવિ-અઓજાઓ,[૧૮] આદિમ[૧૯] બવઇતિ[૨૦] અઇવિ-વન્યાઓ[૨૧] તિશ્ત્ર્યો[૨૨] રએવાઓ[૨૩] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૨૪] દએઉમ[૨૫] યિમ[૨૬]

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બીજી આવૃત્તિ, સફા ૧૫૫–૧૫૮.

† અસલ એબારતમાં એ બેહુ ક્રિયાપદો વર્તમાન કાળમાં છે; એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ સફા ૩૦૪. વળી 'યજે' ક્રિયાપદ આત્મનેપદમાં અપૂર્ણ ભૂતકાળ ૧ લો પુરૂષ એકવચન બી થઈ શકે.

‡ ૨૬–૨૭ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૨૦–૨૧ મો ફકરો.

અપઓષેમ.[૨૭] અપ[૨૮] દિમ[૨૯] અધાત્[૩૦] બ્યેઇતિ[૩૧] જરવંધ્રહ્ન[૩૨] હુચ[૩૩] વોઉરૂ-કષાત,[૩૪] હાથ્રો-મસંધ્રહેમ્[૩૫] અદ્દવનેમ.[૩૬]

(૨૮) (પછી), અએ સપેતમાન જરતોશ્ત ![૩] ચળકતો[૫] (તથા) ખોરેહવાળો[૬] તેશ્તર[૪] (તથા) અપઓશ[૮] (નામનો) દેવ[૭] પોતાની બાજુ એક બીજાને અથડાવીને[૧] વળગી પડેછે.[૨] અએ જરતોશ્ત ![૧૨] તે એહુ[૧૦] અપોરના[૧૪] વખત[૧૫] સુધી[૧૩] લડેછે.[૧૧] ચળકાટવાળો[૨૩] (તથા) ખોરે-હવાળો[૨૪] તેશ્તર[૨૨] અપઓશ[૨૭] (નામના) દેવની ઉપર[૨૫] ફાવીને[૧૯] ફતેહ-મંદ[૨૧] થાએછે,[૨૦] (અને) ત્યાંહાંથી[૩૦] (ઇઆને) વોઉરૂ-કશ[૩૪] દરિયામાંથી[૩૨-૩૩] એક ફરસંગ જેટલા લાંબા[૩૫] રસ્તાસુધી[૩૬] તેને[૨૯] હાંકી કાહાડેછે.[૨૮-૩૧]

(૨૯) ***ઉશ્તતાતેમ્[૩૭] નિઘ્રૂઇતે,[૩૮] તિશ્ત્ર્યો[૩૯] રએવાઓ[૪૦] ખરેનંઘ્રઉહાઓ.[૪૧] ઉશ્ત[૪૨] મે[૪૩] અહુર મજ્દ,[૪૪] ઉશ્ત[૪૫] આપો[૪૬] ઉર્વરાઓસ્ચ,[૪૭] ઉશ્ત[૪૮] દએને[૪૯] માજ્દયેસ્ને,[૫૦] ઉશ્ત[૫૧] વો[૫૨] આબવાત્[૫૩] દંઘ્રહવો,[૫૪] ઉસ[૫૫] વો[૫૬] અપાંમ્[૫૭] અધવો[૫૮] અપઇ-તિએરેતાઓ[૫૯] જસાઓન્તિ,[૬૦] અશ-દાનુનાંમ્ચ[૬૧] યવનાંમ,[૬૨] કસુ-દાનુનાંમ્ચ[૬૩] વાસ્ત્રનાંમ,[૬૪] ગએથનાંમ્ચ[૬૫] *અસ્તવઇતિનાંમ.[૬૬]**

(૨૯) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો[૪૦] (તથા) ખોરેહવાળો[૪૧] તેશ્તર[૩૯] પોતાની મેળવેલી †ફતેહને[૩૭] જાહેર કરેછે.[૩૮] અએ હોરમજદ ![૪૪] મારી[૪૩] જયજયકાર[૪૨] (થઈ) ! અએ પાણી[૪૬] તથા ઓરવરો ![૪૭] (મારી) જયજયકાર[૪૫] (થઈ) ! અએ માજદયસ્ની[૫૦] દીન ![૪૯] (મારી) ફતેહ[૪૮] (થઈ) ! અએ દેશો ![૫૪] (હવે) તમુને[૫૨] આબાદી[૫૧] થશે ![૫૩] ‡હવે પછી[૫૭] પુષ્કળ પાણીથી ઉગતા[૬૧] અનાજનો,[૬૨] તથા થોડાં પાણીથી ઉગતી[૬૩] ભાજી તરકારી (અથવા વનસ્પતિ)નો[૬૪] (તથા) (તમામ) હાડમંદ[૬૬] મુલુકોનો[૬૫] ¶ખોરાક[૫૮] વગર અડચણે[૫૯] ઉગી §નીકળશે.[૫૫ ૬૦]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.

† 'ઉશ્તતાત્'નો અર્થ 'સુખ, આબાદી, મુબારકબાદી' થાએછે.

‡ એજ અર્થે એ બોલ (અપાંમ્) ઈજશ્નેના ૯ મા હાના ૨૪ મા તથા ૧૦ મા હાના ૧ લા ફકરામાં આવેછે. નામ તરીકે એનો અર્થ 'પાણીઓનું' થાએછે.

¶ 'અધવો'—ધાતુ અધ્, અદ્=સંસ્કૃત अद्=Lat. Ed-ere=ખાવું.

§ 'પાણીની બક્ષેશ (અપાંમ્ અધવો) મ્હોટાં બીવાળાં અનાજનાં ખેતર તરફ, નાહલાં બીવાળાં ખેતર તરફ તથા તમામ હાડમદ દુનિયાં તરફ અટકાવ વગર વેહેશે (દારમેસ્તેતે); ડાકટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હારલેએ બી ઘણું-

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે "અપઓશ" ઇઆને પાણીની ટિપણી—તંગી લાવનાર દેવની ઉપર તેશ્તરની ફતેહ થવાને લીધે, જોઈ તો વરસાદ વરસવાની વકી થવાથી અનાજ, વનસ્પતિ ઇત્યાદિની પુષ્કળ વૃદ્ધિ થશે, અને તેથી લોકો તથા જીવજન્તુઓ સુખાકારી ભોગવશે.)

(૩૦) આઅત[૬૭] પઇતિ[૬૮] અવાઇતિ,[૬૯] સ્પિતમ[૭૦] જરથુશ્ત્ર,[૭૧] તિશ્ત્ર્યો[૭૨] રએવાઓ[૭૩] ખરેનંઘઉહાઓ[૭૪] અવિ[૭૫] જરયો[૭૬] વોઉરૂ-કષેમ,[૭૭] અસ્પહે[૭૮] કેહ્રપ[૭૯] અઉરૂષહે[૮૦] સ્રીરહે,[૮૧] જઇરિ-ગઓષહે[૮૨] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૮૩]

(૩૦) ત્યારે,[૬૭] અએ સપેતમાન[૭૦] જરતોશ્ત![૭૧] ચળકતો[૭૩] (તથા) ખોરેહવાળો[૭૪] તેશ્તર[૭૨] વોઉરૂ-કશ[૭૭] દરિયા[૭૬] તરફ[૭૫] કેરમજી રંગના,[૮૦] સોહામણા,[૮૧] પીળા કાનવાળા,[૮૨] (તથા) સોનેરી પાખરવાળા[૮૩] ઘોડાની[૭૮] શિકલમાં[૭૯] જાએછે.[૬૯]

(૩૧) *હો[૮૪] જરયો[૮૫] આયઓજયેઇતિ,[૮૬] હો[૮૭] જરયો[૮૮] વીવઓજયેઇતિ,[૮૯] હો[૯૦] જરયો[૯૧] આધ્રજરાધયેઇતિ,[૯૨] હો[૯૩] જરયો[૯૪] વીધ્રજરાધયેઇતિ,[૯૫] હો[૯૬] જરયો[૯૭] આધ્રઝારયેઇતિ,[૯૮] હો[૯૯] જરયો[૧૦૦] વીધ્રઝારયેઇતિ,[૧] યઓજેન્તિ[૨] વીસ્પે[૩] કરનો,[૪] જરયાઇ[૫] વોઉરૂ-કષય,[૬] આ[૭] વીસ્પો[૮] મઇદ્યો[૯] યઓજઇતિ.[૧૦]

(૩૧) તે[૮૪] (ઈઆને તેશ્તર) (વોઉરૂ-કશ) દરિયાને[૮૫] જોશમાં †લાવેછે;[૮૬] તે[૮૭] (ઈઆને તેશ્તર) (વોઉરૂ કશ) દરિયાને[૮૮] વધારે જોશમાં ‡લાવેછે,[૮૯] તે[૯૦] દરિયા (નાં પાણી)ને[૯૧] વેહેતાં કરેછે;[૯૨] તે[૯૩] (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને[૯૪] ઉભઈ જતાં કરેછે;[૯૫] તે[૯૬] (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને[૯૭] આગળ ¶વેહેતાં કરેછે;[૯૮] તે[૯૯] (તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને[૧૦૦] વધારે ¶ઉભઈ જતાં કરેછે,[૧] (તે વેહેતાં પાણી)

કરીને એવીજ મતલબનો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છે:—"પાણીના ઝરા ખેતર ઇત્યાદિ તરફ વેહેશે." 'અશ-દાનુ યવ'=પુષ્કળ પાણીથી ઉગતો અનાજ, અથવા અનાજ જેને પાકવાનેમાટે પુષ્કળ પાણીની જરૂર છે તે. દાનુ=સંસ્કૃત દાનુ=નદી (જુઓ દાનુ-દ્રાજંઘ્ર, ઈજશ્નેનો ૬૦ મો હા, ૪ થો ફકરો.)

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૩૧ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો લેછે: દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઈઆને વોઉરૂ-કશ દરિયામાં ભરતી ઉત્પન્ન કરેછે.

‡ વીવઓજયેઇતિ.=વીયઓજયેઇતિ. અથવા ઓટની હાલતમાં લાવેછે.

¶ ધ્રજૂર (ક્ષર્=સંસ્કૃત ક્ષર્=વેહેવું) ધાતુને છેડે દ્ લાગ્યથી 'ધ્રજૂરદ્,' પછી તેનું 'ધ્રજૂર્' થયું. એ બેઉના અર્થમાં સહેજ ફેર હોવો જોઇએ.

વોઉરૂ-કશ[૬] દરિયાના[૫] તમામ[૩] કીનારાઓને[૪] સાથે જોડી નાખેછે,[૨] (તથા) તમામ[૮] વચલો ભાગ[૯] બી (પાણીથી) જોડઈ *જાએછે.[૧૦]

(૩૨) ઉસ[૧૧] પઇતિ[૧૨] અધાત[૧૩] હિશ્તઇતિ,[૧૪] સ્પિતમ[૧૫] જરથુશ્ત્ર,[૧૬] તિશ્ત્ર્યો[૧૭] રએવાઓ[૧૮] ખરેનંઘ્રઉહાઓ,[૧૯] જસ્યંઘ્ર-હત[૨૦] હચ[૨૧] વોઉરૂ-કષાત.[૨૨] ઉસ[૨૩] અધાત[૨૪] હિશ્તાત[૨૫] સતવએસો[૨૬] રએવાઓ[૨૭] ખરેનંઘ્રઉહાઓ,[૨૮] જસ્યંઘ્રહત[૨૯] હચ[૩૦] વોઉરૂ-કષાત.[૩૧] આઅત[૩૨] તત[૩૩] દુનમાંન[૩૪] હાંમ-હિશ્તેન્તિ[૩૫] ઉસ[૩૬] હિન્દવત[૩૭] પઇતિ[૩૮] ગરોઇત,[૩૯] યો[૪૦] હિશ્તઇતે[૪૧] મઇધીમ[૪૨] જસ્યંઘ્રહે[૪૩] વોઉરૂ-કષહે.[૪૪]

(૩૨) ત્યારપછી,[૧૩] અએ સપેતમાન[૧૫] જરતોશ્ત![૧૬] ચળકાટ-વાળો[૧૮] (તથા) ખોરેહવાળો[૧૯] તેશ્તર[૧૭] વોઉરૂ-કશ[૨૨] દરિયામાંથી[૨૦-૨૧] ઉભો થાએછે,[૧૧-૧૪] (તથા) ચળકાટવાળો[૨૭] (તથા) ખોરેહવાળો[૨૮] †સતવએસ[૨૬] (સેતારો) (બી) વોઉરૂ-કશ[૩૧] દરિયામાંથી[૨૯-૩૦] ઉભો થાએછે;[૨૩-૨૫] ત્યારબાદ[૩૨] ‡ઉસ-હિંદવ[૩૬-૩૭] (નામનો) પાહાડ,[૩૯] જે[૪૦] વોઉરૂ-કશ[૪૪] દરિયાની[૪૩] વચમાં[૪૨] આવેલો છે[૪૧] (તે) પાહાડમાંથી,[૩૯] આફ[૩૪] (અથવા ધુમસ[૩૪]) એકઠો થઇને ઉંચે ચહડેછે.[૩૫]

(૩૩) આઅત[૪૫] તત[૪૬] દુનમાંન[૪૭] ફ્રષાઉપયેઇતિ[૪૮] મએ-ઘો[૪૯]-કર[૫૦] અપવનો,[૫૧] ફ્રા[૫૨] પોઉર્વો[૫૩] વાતાંમ[૫૪] વજઇતિ,[૫૫] યાં[૫૬] પથો[૫૭] આઇતિ[૫૮] હઓમો[૫૯] ફ્રાષ્મિશ[૬૦] ફ્રાધત-ગએથો.[૬૧] અઘ્ર[૬૨] પસ્ચએત[૬૩] વજઇતે[૬૪] વાતો[૬૫] દરૂષિશ[૬૬] મજદધાતો,[૬૭] વારેમચ[૬૮] મએઘેમચ[૬૯] ફ્રુયંઘ્રહુમચ,[૭૦] અવિ[૭૧] અસાઓ,[૭૨] અવિ[૭૩]ષોઇથ્રાઓ[૭૪] અવિ[૭૫] કર્ષ્વાંન[૭૬] યાઇશ[૭૭] હસે.[૭૮]

(૩૩) ત્યારપછી[૪૫] (તેશ્તર) (તે) વાદળાં[૪૯] ¶બનાવનાર[૫૦] સ્વચ્છ[૫૧]

---

* એની મતલબ એવી દીસેછે કે, ભરતીની વખતે વોઉરૂ-કશ દરિયો બધી તરફથી પાણીથી ભરપુર થઈ જાએછે.

† બુનદેહેશનાં લખાણ પ્રમાણે પશ્ચિમ દિશાનો મુખ્ય સેતારો.

‡ ડાકટર હાઉગ એ પાહાડને હિંદવ લઈને હિંદુકુશને મલતો ધારેછે. બુન-દેહેશના ૧૨ મા બાબમાં એને મલતો 'ઉસ-હિંદુમ' કરીને એક પાહાડનું નામ આવેછે. અવસ્તામાં 'હિંદવ'ની આગમચ 'ઉસ' અવ્યય આવેલોછે, તેને હિંદવની સાથે ભણીને યુરોપિયન વિદ્વાનોએ 'ઉસ-હિંદુમ' કરીને એક નામ ગણ્યું છે.

¶ 'મએઘો-કર'ને બરાબર મલતો સંસ્કૃતમાં मेघकर આવેછે.

ભાફ્‌ને[૪૭] આગળ ઘસડી લઈ *જાએછે.[૪૮] જે[૫૧] રસ્તાઓ તરફ[૫૭] આબાદી કરનાર[૬૦] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૬૧] હોમ[૫૯] (ઇજદ) જાએછે[૫૮] (તે તરફ) (તેશ્તર) સઉથી પેહેલાં[૫૩] પવન[૫૪] લાવેછે;[૫૫] ત્યારપછી[૬૩] તે તરફ[૬૨] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૬૭] સખત[૬૬] પવન[૬૫] (જુદી જુદી) જગાઓ[૭૨] તરફ,[૭૧] શેહેરો[૭૪] તરફ[૭૩] (તથા) (તમામ) હફ્તે[૭૬] કેશ્વર[૭૭] તરફ[૭૫] વરસાદ,[૬૮] વાદળાં[૬૯] તથા કરાંને[૭૦] પોંહોંચતાં કરેછે.[૬૪]

(૩૪) અપાંમ[૭૯] નપાઓસે[૮૦] તાઓ[૮૧] આપો,[૮૨] સ્પિતમ[૮૩] જરથુશ્ત્ર,[૮૪] અંઘ્‌ઉહે[૮૫] અસ્ત્‌વઇતે[૮૬] પેશથો-બખ્તાઓ[૮૭] વીબક્ષઇતિ,[૮૮] વાતસ્ચ[૮૯] યો[૯૦] દરૂપિશ,[૯૧] અવૂઝ-દાતેમચ[૯૨] ખરેનો[૯૩] અષઓનાંમચ[૯૪] ફ્રવષયો.[૯૫]

અહે રય ખરેનંઘ્‌હચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્‌ઉહન્તેમ્ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્‌વો-દંઘ્‌હંઘ્‌હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુ-ખ્‌ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્‌ઝિબ્યો.

યેંઘ્‌હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્‌હો,
મજ્‌દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્‌હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૩૪) અએ સપેતમાન[૮૩] જરતોશ્ત![૮૪] અપાંમ્[૭૯] †નપાત્[૮૦] (દરેક) શેહેરમાં પોંહોંચતાં કરવાનાં[૮૭] તે[૮૧] પાણીને[૮૨] (તમામ) હાડમંદ[૮૬] દુનિયાંમાં[૮૫] ચોતરફ વેહેચી નાખેછે;[૮૮] સખત[૯૧] પવન,[૮૯] પાણીમાંથી પેદા થએલું[૯૨] ‡ખોરેહ[૯૩] તથા અશો (લોકો)ના[૯૪] ¶ફ્રોહરો[૯૫] (બી) (તે પાણીને ચોતરફ વેહેચી નાખેછે).

* 'ફ્રષાઉપયેઇતિ'—પ્રયોજ્ય વર્તમાનકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ ષુ એટલે જવું; એનું પ્રયોજ્ય રૂપ 'ષાઉપય' (ઘસડી લઈ જવું). એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ, સફો ૨૫૦-૨૫૧.

† 'અપાંમ્ નપાત્' (સંસ્કૃત अपाम् नपात्) ઈઆને પાણીનો નાફ અથવા મૂળ. એના ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપત્ બોલ.

‡ ઈયાને કેઆની ખોરેહ. જેનું મથક વોઉરૂ-કશ દરિયામાં છે (જુઓ જમીઆદ યશ્ત, ફકરા ૫૬—૬૪).

¶ તીરના હમકારાઓમાં અર્દાફ્રવેશ અને ગોવાદ આવેછે તેનો ઈશારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાએછે. એની મુકાબેલ જુઓ ફરવરદીન યશ્તનો ૬૬ મો ફકરો.

(કરદો ૭ મો) (૩૫) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંધ્રઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] અવધાત[7] ફ્રવજાઇતે[8] ક્ષોઇથ્ન્યાત[9] હિશ[10] ઉષયાત[11] દૂરએ-ઉર્વએસેમ[12] પઇતિ[13] પન્તાંમ,[14] બધા-અખ્તેમ[15] પઇતિ[16] યઓનેમ[17] ફ્રથ્વર્શ્તેમ[18] પઇતિ[19] આફ્રેન્તેમ,[20] જઓષાઇ[21] અહુરહે મજદાઓ,[22] જઓષાઇ[23] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[24]

અહે રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ, જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંધ્રહંધ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાધ્રજ્ઞિબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૩૫) ચળકાટવાળા[3] (તથા) ખોરેહવાળા[4] તેશ્તર[1] સેતારાને[2] હમો યાદ કરીએ છિયે,[5] જે[6] (તેશ્તર) (દાદાર) હોરમજદની[22] ખુશીનેમાટે[21] (તથા) અમશાસ્પંદોની[24] *ખુશીનેમાટે,[23] અહિંયાંથી[7] (ઈઆને) નુરવાળી[9] પૂર્વ દિશાએથી[11] (તે છેક) દૂર છેડાવાળા[12] રસ્તા[14] સુધી,[13] ખોદાના આપેલા[15] વાદળાંના માર્ગ[17] સુધી[16] (તથા) મુકરર કીધેલાં[18] ઠેરવેલાં †મુકામ[20] સુધી[19] ‡જાએછે.[8]

(કરદો ૮ મો) (૩૬) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંધ્રઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યિમ[6] યારે-ચરેષો[7] મશ્યહે[8] અહુરચ[9] ખ્રતુગૂતો[10] અઉરૂનચ[11] ગઇરિષાઓ[12] સિજદ્રચ[13] રવસ્ચરાતો[14] ઉજયોરેન્તેમ[15] હિસ્પોસેન્તેમ;[16] હુયાઇર્યાચ[17] દઇંધ્રહુવે[18] ઉજજસેન્તેમ[19] દુજ્યાઇર્યાચ.[20] કધ[21] અઇર્યાઓ[22] દઇંધ્રહાવો[23] હુયાઇર્યાઓ[24] બવાઓંતિ.[25]

---

* ઈઆને દાદાર હોરમજદ તથા અમશાસ્પંદોની મરજીથી, તેઓના હોકમને તાબે થઇને.

† 'આફ્રેન્તેમ'ના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૨૧ મી પરગરદના ૫ મા ફકરાની નોટ.

‡ પ્રોફેસરો સ્પીગલ તથા હારલે 'હિશ' બોલ પાણીને લગાડીને 'તેશ્તર પાણી લાવેછે' એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

(૩૬) ચળકતા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જે (તેશ્તર સેતારા)ના[૬] ઉગવાનેમાટે[૧૫] ફસલમાં પેદા થતા ફળ ઉપર જીંદગી *ગુજારનારા[૭] માણસો[૮] તથા †ઉંડી અક્કલવાળા[૧૦] સરદારો,[૯] પાહાડ ઉપર ભતકનારાં[૧૨] જંગલી જાનવરો,[૧૧] કાટાંની ઝાડીમાં રેહેનારાં જાનવરો[૧૩] તથા લાંબી ફલંગ મારનારાં જાનવરો,[૧૪] ઇન્તેજારી ‡રાખેછે.[૧૬] કારણ કે જેવી રીતે (તેશ્તર સેતારો) ઉગે[૧૯] તે મુજબ દેશનેમાટે[૧૮] સુકાળનું વરસ[૧૭] (ઇઆ) દુકાળનું વરસ[૨૦] (થાએછે.)(વળી) (તેઓ એવી મુરાદ રાખેછે કે), ઈરાની[૨૨] મુલુકો[૨૩] ક્યારે[૨૧] ફળદ્રુપ[૨૪] (અથવા આબાદ) ¶થાએ ![૨૫]

અહે રય ખ્વરેનંધ્રહુચ તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્લીમ્ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્લીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખ્વરેનંધ્રઉહુન્તેમ્ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુ-ખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

> **યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,**
> **મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,**
> **યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.**

(કરદો ૯ મો) (૩૭) **તિશ્લીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખ્વરેનંધ્રઉહુન્તેમ[૪] યજમઇદે,[૫] આસુ-ક્વએવેમ[૬] ક્ષ્વિવિ-વાઝેમ.[૭] યો અવવત્ ક્વએવો વજઇતે, અવિ જ્રયો વોઉરૂ-કષેમ, યથ તિઘ્રિશ મઇનિવસાઓ, યિમ્ અંઘ્રહત્ એરેક્ષો ક્ષ્વિવિ-ઇષુશ ક્ષ્વિવિ-ઇષ્વતેમો અઇર્યનાંમ અઇર્યો, ક્ષુથત્ હચ ગરોઇત્ ખ્વન્તેમ્ અવિ ગઇરીમ.**

(૩૭) ચળકાટવાળા,[૩] ખોરેહવાળા,[૪] તેજ શેતાબીવાળા[૬] (તથા) શેતાબ ચાલના[૭] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ $કરીએ છિયે.[૫]

(૩૮) **અવિ[૩૧] દિમ[૩૨] અહુરો મજ્દાઓ[૩૩] અવાંન,[૩૪] અમેષાઓ સ્પેન્ત,[૩૫] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતિશ[૩૬] હે[૩૭] મિથ્રો[૩૮]**

---

* અસલ અર્થ ફસલ-ચાલનારા ધા. ચર્=ચાલવું; ષકારાંત ૧/૩.

† અથવા અક્કલનો વધારો કરનારા.

‡ અથવા રાહ જોએછે; અસલ અર્થ ઇન્તેજારી રાખનારાં (હોએછે.)

¶ ઘણુંકરીને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ઉપરથી એ ફકરાનો તરજુમો મેં કીધો છે.

$ બાકીના ભાગના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો ૪ થો ફકરો.

પેઉરૂ-પન્તાંમ[39] ક્રયએષએતેમ.[40] આદિમ[41] પસ્કાત[42] અનુ-મરેજતેમ[43] અષિશચ[44] વંઘ્રઉહિ[45] બેરેજઇતિ,[46] પારેનદિય[47] રઓરથ[48] વીસ્પેમ આ અહ્માત[49] યત[50] અએમ[51] પઇતિ-અપયત[52] વઝેમ્નો[53] ખ્નન્તેમ[54] અવિ[55] ગઇરીમ[56] ખ-ન્વત[57] પઇતિ[58] નિરત.[59]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રઉ-હન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૩૮) જ્યાંહાંસુધી[49] તે[51] (ઇઆને તેશ્તર) ખ્નન્વન્ત[57] પાહાડ[56] સુધી[55] ચાલતો[53] આવી પુગો[52] (ત્યાંહાંસુધી), (દાદાર) હોરમજદે[33] તેને[31-32] મદદ કીધી;[34] અમશાસ્પંદોએ[35] (તથા) બોહોળાં ખેતરવાળા[36] મેહેરે[38] (ઇજદે) તેનેમાટે[37] પુરતો માર્ગ[39] તૈયાર (અથવા ખોલ્લો) *કીધો;[40] ત્યારપછી[42] ભલી[45] (તથા) બુલંદ દરજ્જાની[46] અશિશવંઘે[44-45] (તથા) જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી[48] પારેન્દિએ[47] તેનેમાટે[41] (માર્ગ) †સાફ કીધો.[43]

(કરદો ૧૦ મો) (૩૯) તિશ્તીમ[1] સ્તારેમ[2] રએવન્તેમ[3] ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ[4] યજમઇદે;[5] યો[6] પઇરિકાઓ[7] તઉર્વયેઇતિ,[8] યો[9] પઇરિકાઓ[10] તિતારયેઇતિ[11] યાઓ[12] ઉઝ્ઞાઓંઘ્હત[13] અંઘ્રો મઇન્યુશ[14] મમનુશ,[15] સ્તારાંમ[16] અકૂશ-ચિથ્રનાંમ[17] વીસ્પનાંમ[18] પઇતિ-એરેતેએ.[19]

---

*'ક્રયએષએતેમ' તથા 'અનુમરેજતેમ' એ બેહુ ક્રિયાપદ પરસ્મૈપદ દ્વિવચનમાં છે; પેહેલો શક્યાર્થમાં અને બીજો અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં.

† અશિશવંઘ તથા પારેન્દિ તેને પગલે ચાલી (દારમેસ્તેતે). 'ખનવત પઇતિ નિરત'નો આખો અર્થ મને સમજ નથી પડતો. ચળકતાં પાણી ઉપર ? (દારમેસ્તેતે); તેનાં અસ્ત પાંમવાની ચળકાટ ભરેલી જગાએ (હારલે.) સંસ્કૃત નીર=પાણી.

(૩૯) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે;[૫] જે[૬] (તેશ્તર) પરીઓને[૭] તોડેછે[૮] (તથા) જે[૯] પરીઓને[૧૦] *ટાળેછે[૧૧] (અથવા હાંકી કાહાડેછે[૧૧]), કે જે (પરી) ઓને[૧૨] હારેમને[૧૪] †જાણીબુજીને[૧૫] પાણીનું તોખમ રાખનારા[૧૭] તમામ[૧૮] સેતારાઓની[૧૬] સાંમે થવાનેમાટે[૧૯] ઉભી કીધી.[૧૩]

(૪૦) ‡તાઓ[૨૦] તિશ્ત્ર્યો[૨૧] તઉર્વયેઇતિ,[૨૨] વીવાઇતિ[૨૩] હીશ[૨૪] જરયંધ્રહત[૨૫] હચ[૨૬] વોઉરૂ-કષાત.[૨૭] આઅત[૨૮] મએઘ[૨૯] ઉસ-ફ્રવાઓન્તે,[૩૦] હુયાઇર્યાઓ[૩૧] આપો[૩૨] બરેન્તીશ,[૩૩] યાહુવ[૩૪] ઉર્વાઇતીશ[૩૫] અવ્રાઓ[૩૬] પૈરેશુ[૩૭] અઇપિ[૩૮] વીજસાઇતીશ,[૩૯] અવો-ઉર્વઇતીશ[૪૦] હપ્ત[૪૧] કર્ષ્વાંન.[૪૨]

અહે રય ખ્રરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખ્રરેનંઘ્રઉ-હુન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૪૦) તેશ્તર[૨૧] તે (પરી)ઓને[૨૦] તોડેછે,[૨૨] (તથા) વોઉરૂ-કશ[૨૭] દરિયામાંથી[૨૫-૨૬] તેઓને[૨૪] પવન ફુકી ઉરાડી ¶દેછે.[૨૩] ત્યારપછી[૨૮] સુકાળનાં વરસનાં[૨૯] (તથા) (ફળ અનાજ) ઉત્પન્ન કરનારા[૩૩] પાણીનાં[૩૨] વાદળાં[૨૯] ઉંચે એકઠાં થાએછે,[૩૦] જેમાંથી[૩૪] આબાદી કરનારા[૩૫] (તથા) સુખાકારી $ફેલાવનારા[૪૦] પુષ્કળ[૩૭] વરસાદનાં આપટાં[૩૬] હફ્તે[૪૧] કેશ્વરમાં[૪૨] (દુનિયાને તમામ પૃથ્વિ ઉપર) ચોતરફ §ફેલાએછે.[૩૯]

---

* જુઓ એજ યશ્તનો ૫ મો કરદો, ૮ ફકરો.

† 'મમનુશ'–ધાતુ મન=સં. મનૂ=જાણવું, વિચારવું; 'મમનવંઘ્રહ' ઉપરથી.

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૪૦ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

¶ દુનિયાને પરાગંદેહ કરી નાખેછે (અંગ્રેજી blows away ને અર્થે).

$ અસલ અર્થ મદદ લાવનારાં, મદદ આપનારાં.

§ અસલ એબારતમાં એ બોલ (વીજસાઈતીશ) વર્તમાન કૃદંત નારીજાતી પેહેલી બહુવચનના રૂપમાં છે, તથા 'અવ્રાઓ'નો ગુણ બતલાવેછે (ચોતરફ ફેલાતાં.)

(કરદો ૧૧ મો) (૪૧) **તિશ્ત્રીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંધ્રઉહન્તેન્મ[૪] યજમઇદે;[૫] યિમ[૬] આપો[૭] પઇતિશ્મરેન્તે[૮] અર્મએશ્તાઓ,[૯] ફ્રાતત્-ચરતસચ,[૧૦] ખાંયાઓ,[૧૧] થ્રઓતો-સ્તાતસચ,[૧૨] પર્ઘુયાઓ,[૧૩] વઇર્યાઓસચ.[૧૪]**

(૪૧) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૫] જેને[૬] થમ[૯] પાણી[૭] દોડતાં તથા વેહેતાં[૧૦] પાણી,[૭] કુવાનાં[૧૧] પાણી,[૭] વેહેતાં ઝરાનાં[૧૨] પાણી,[૭] દવનાં ટિપાતાં[૧૩] પાણી[૭] તથા *વરસાદનાં[૧૪] પાણી[૭] (નીચે મુજબ) (આતુરતાથી) યાદ કરેછે.[૮]

(૪૨) **†કધ[૧૫]-નો[૧૬] અવિ[૧૭] ઉજયરાત્,[૧૮] તિશ્ત્ર્યો[૧૯] રએવા-ઓ[૨૦] ખરેનંધ્રઉહાઓ,[૨૧] કધ[૨૨] ખાઓ[૨૩] અસ્પો-સ્તઓયેહીશ,[૨૪] અપાંમ[૨૫] ધઝારાંમ[૨૬] અઇવિધઝારેમ,[૨૭] સ્રીરાઓસચ[૨૮] અસો-ષોઇથ્રાઓસચ,[૨૯] ગઓયઓઇતીશ્ચ[૩૦] આતચિન્તીશ,[૩૧] આ વરેષજીશ[૩૨] ઉર્વૈરનાંમ,[૩૩] સૂર[૩૪] વક્ષ્યેન્તે[૩૫] વક્ષ.[૩૬]**

અહે રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહ-ન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંધ્રહંધ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાધાંઝ્બ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૪૨) ચળકાટવાળો[૨૦] (તથા) ખોરેહવાળો[૨૧] તેશ્તર[૧૯] હમારેમાટે[૧૬] કેઆરે[૧૫] ઉગશે?[૧૮] વેહેતા[૨૬] (તથા) વધારે વેહેતાં[૨૭] પાણીના[૨૫] ઘોડાના કરતાં વધારે મ્હોટા[૨૪] ઝરા[૨૩] સુંદર[૨૮] જગા તથા શેહેરો તરફ,[૨૯] તથા ખેતરો તરફ[૩૦] કેઆરે[૨૨] વેહેતા[૩૧] (થશે)? (કે જેથી કરીને) ઓરવ-રોના[૩૩] થડ[૩૨] મજબૂટ[૩૪] વધારાસાથે[૩૬] વધે[૩૫] (અથવા ખિલે).

(કરદો ૧૨ મો) (૪૩) **તિશ્ત્રીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંધ્રઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યો[૬] વીસ્પાઇશ[૭] નએનિઝ્ઇતિ[૮] સિમાઓ[૯] અપથ;[૧૦] વજેદ્રિશ[૧૧] ઉક્ષ્યેઇતિ[૧૨] વિસ્પાઓસે[૧૩]-**

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેના ૬૮ મા હાનો ૬ ઠો ફકરો.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૪૨ મા ફકરાને કવિતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ. (.) આગળ પુરી થાએછે.

તાઓ[૧૪] દામાંન્[૧૫] બએષજયતિચ[૧૬] સેવિશ્તો,[૧૭] ચેઝ્[૧૮] અએમ[૧૯] બવઇતિ[૨૦] યશ્તો[૨૧] ક્ષ્નૂતો[૨૨] ફ્રિયો[૨૩] પઇતિ-જન્તો.[૨૪]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૪૩) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૫] જે[૬] પાણીમાં[૧૦] (ની) તમામ[૭] ધાસ્તી ભરેલી ચીજોને[૯] સાફ *કરી નાખેછે;[૮] જ્યારે[૧૮] તે[૧૯] (ઈઆને તેશ્તર) આરાધના થએલો,[૨૧] ખુશનુદ થએલો,[૨૨] ચહવાએલો[૨૩] (તથા) માન પાંમેલો[૨૪] હોએછે[૨૦] (ત્યારે), (તે) †બળવાન[૧૧] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનાર[૧૭] (તેશ્તર) આએ[૧૪] તમામ[૧૩] પેદાએશને[૧૫] આબાદ કરેછે[૧૨] તથા સજીવન ‡કરેછે.[૧૬]

(કરદો ૧૩ મો) (૪૪) ¶તિશ્ત્રીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે,[૫] યિમ[૬] રતૂમ[૭] પઇતિ-દએમચ,[૮] વીસ્પએષાંમ[૯] સ્તારાંમ,[૧૦] ફ્રદથત[૧૧] અહુરો મજ્દાઓ,[૧૨] યથ[૧૩] નરાંમ[૧૪] જરથુશ્ત્રેમ[૧૫] યિમ[૧૬] નોઇત[૧૭] મેરેઘેન્તે[૧૮] અંઘ્રો મઈન્યુશ,[૧૯] નોઇત[૨૦] યાતવો[૨૧] પઇરિકાઓસચ,[૨૨] નોઇત[૨૩] યાતવો[૨૪] મશ્યાનાંમ[૨૫] નએધ[૨૬] વીસ્પે[૨૭] હથ[૨૮] દએવ,[૨૯] મહ્રકથાઇ[૩૦] ઉપ-દરેજન્વન્તિ.[૩૧]

---

* ઈઆને પાણીમાંના કચરાને, ગલીચીને તથા અપવિત્રાઇને કાહાડી નાખીને તેને તદન નિર્મલ કરેછે; ધાતુ નિજ=સંસ્કૃત निज्=સાફ કરવું.

† 'વજ્રે દ્રિશ'—ધાતુ સંસ્કૃત वज्=મજબૂટ થવું. પુર લઈ જનાર, મેહેનતુ (યુસ્તિ); તંદરોસ્તી આપનાર (સ્પીગલ).

‡ અસલ અર્થ તંદરોસ્તી આપેછે (બએષજ્યતિચ); નામ સાધિત ક્રિયાપદ.

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૪૪ મા ફકરાને કવિતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘજ્બિયો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪૪) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેમ[૧૩] (દાદાર) હોરમજદે[૧૨] (પેગમબર) જરતોશ્તને[૧૫] માણસોનો[૧૪] (સરદાર તથા તેઓની ઉપર નેગાહ રાખનાર) ઠેરવ્યો,[૧૧] તેમ *તેશ્તરને[૧] તમામ[૬] સેતારાઓના[૧૦] સરદાર[૭] તથા નગેહબાની રાખનાર તરીકે[૮] મુકરર કીધો.[૧૧]

ખોલાસો:—(હવે અશો જરતોશ્ત બાબે નીચે વધારે ખોલાસો કરેછે.)

જેને[૧૬] (ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તને) હારેમન,[૧૯] (અથવા) †જાદુગર[૨૧] પરીઓ[૨૨] (અથવા) †જાદુગર[૨૪] માણસો[૨૫] તેસાથે[૨૮] તમામ[૨૭] દેવો[૨૯] મારી શકતા[૧૮] નથી[૧૭] (અથવા) મારી નાખવાને[૩૦] ‡હિમ્મત કરી શકતા[૩૧] નથી.[૨૯]

(કરદો ૧૪ મો) (૪૫) તિશ્તીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખરેનંઘઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યહ્માઇ[૬] હજંઘરેમ[૭] યઓક્ષતિનાંમ,[૮] ફ્રદથત્[૯] અહુરો મજ્દાઓ,[૧૦] અકૂશ-ચિથ્રએશ્વ[૧૧] સેવિશ્તાઇ,[૧૨] યો[૧૩] અકૂશ-ચિથ્રએઇબ્યો[૧૪] આઇતિ[૧૫] રઓક્ષ્નુશ્વ[૧૬] વજેમ્નો.[૧૭]

(૪૫) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૫] જે[૬] સઉથી ફાએદો કરનારને[૧૨] (દાદાર) હોરમજદે[૧૦] પાણીનું તોખમ ¶રાખનારાઓમાં[૧૧] હજાર ઘણું[૭] §કૌવત[૮] આપ્યું.[૯]

---

* અસલ અર્થ 'જેને' ઈઆને તેશ્તરને.

† ઈઆને ફરેબ દેનાર, લાલચમાં નાખીને ફસાવનાર.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ ધૃષ્=હિમ્મત કરવી. એને મળતો અંગ્રેજીમાં To Dare durst. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદ, ફકરા ૧—૯ તથા ફકરા ૪૩—૪૭.

¶ ઈઆને સેતારાઓમાં. એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ફકરો ૪ થો તથા ૩૯ મો, તથા વંદીદાદની ૨૧ મી પરગરદનો ફકરો ૧૩ મો.

§ અસલ અર્થ "કૌવતોમાંનું હજાર મુકરર કીધુ."

જે[૧૩] (તેશતર) (આસમાનની) રોશનીઓમાંથી[૧૬] ચાલીને[૧૭] પાણીનું તોખમ રાખનારાઓ તરફ[૧૪] (ઇઆને સેતારાઓ તરફ) જાએછે.[૧૫]

(૪૬) *હો[૧૮] જરયંધ્રહો[૧૯] વોઉરૂ-કષહે,[૨૦] અમવતો[૨૧] હુરઓધહે,[૨૨] જફ્રહે[૨૩] ઉરૂચાપહે,[૨૪] વીસ્પે[૨૫] વઇરીશ[૨૬] આચરઇતિ,[૨૭] વીસ્પેસ્ચ[૨૮] ઝીરે[૨૯] નિઘ્રઓકે,[૩૦] વીસ્પેસ્ચ[૩૧] ઝીરે[૩૨] અપઘઝાર,[૩૩] અસ્પહે[૩૪] કેહ્રૂપ[૩૫] અઉરૂષહે,[૩૬] ઝીરહે[૩૭] જઇરિ-ગઓષહે,[૩૮] જરન્યો-અઇવિ-દાનહે.[૩૯]

(૪૬) તે[૧૮] (ઇઆને તેશતર) જબરદસ્ત,[૨૧] જાણીતા,[૨૨] ઉંડા[૨૩] (તથા) ઓહોળાં પાણીવાળાં[૨૪] વોઉરૂ-કશ[૨૦] દરિયાનાં[૧૯] તમામ[૨૫] †પાણી તરફ,[૨૬] તથા તમામ[૨૮] ભપકાદાર[૨૯] (અથવા જોવા લાએક) પાણીનાં ‡ધોત તરફ[૩૦] તથા તમામ[૩૧] સોહામણા[૩૨] પાણીનાં નાળાં તરફ[૩૩] કેરમજી રંગના,[૩૬] દેખામણા,[૩૭] પીળા કાનવાળા[૩૮] (તથા) સોનેરી પાખરવાળા[૩૯] ઘોડાની[૩૪] શિકલમાં[૩૫] જાએછે.[૨૭]

(૪૭) *આઅત્[૪૦] આપો[૪૧] અવ-બરેન્તે,[૪૨] સ્પિતમ[૪૩] જરથુશ્ત્ર,[૪૪] જરયંધ્રહત્[૪૫] હચ[૪૬] વોઉરૂ-કષાત્,[૪૭] તાતાઓ[૪૮] ઉર્વાથ્રાઓ[૪૯] બઓષજ્યાઓ,[૫૦] તાઓ[૫૧] અવધ[૫૨] વીબક્ષઇતિ[૫૩] આબ્યો[૫૪] દંધ્રહુબ્યો[૫૫] સેવિશ્તો,[૫૬] યથ[૫૭] અએમ[૫૮] બવઇતિ[૫૯] યશ્તો,[૬૦] ક્ષ્નૂતો[૬૧] ફ્રિથો[૬૨] પઇતિ જન્તો.[૬૩]

અહે રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્રીમ્ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન્, હિઝ્વોદંધ્રહંધ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૪૬ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો અને ૪૭ મા ફકરાને ૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઈઆને વોઉરૂ-કશ દરિયાની તમામ સપાતી ઉપર, વઇરિ=સં. वारी=પાણી.

‡ નિઘ્રઓક—ધાતુ સંસ્કૃત निम्नच्—નીચે જવું—વેહેવું. ગોફ્ર (દારમેસ્તેતે); ખાડી (સ્પીગલ); બાહાર વેહેવું, પાણીની નેહેર (યુસ્તિ).

(૪૭) અએ સપેતમાન[૪૩] જરતોશ્ત![૪૪] જ્યારે[૫૭] તે[૫૮] (ઈઆને તેશ્તર) આરાધના થએલો,[૬૦] ખુશ્નુદ થએલો,[૬૧] ચહવાએલો[૬૨] (તથા) માન પામેલો[૬૩] હોએછે,[૫૯] ત્યારે[૪૦] (તે) ઘણોજ ફાએદો કરનાર[૫૬] વોઉરૂ-કશ[૪૭] દરિયામાંથી[૪૫-૪૬] વેહેતાં,[૪૮] ગુણકારક[૪૯] (તથા) તંદરોસ્તી આપનારાં[૫૦] પાણી[૪૧] લાવીને[૪૨] તે (પાણી)ને[૫૧] અહિંયાં[૫૨] (ઈઆને) આએ[૫૪] દેશોમાં[૫૫] ચોતરફ વેહેચી નાખેછે.[૫૩]

(કરદો ૧૫) (૪૮) **તિશ્લીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ[૩] ખ્રરેનંઘ્રઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે;[૫] યિમ[૬] વીસ્પાઇશ[૭] પઇતિ-શ્મરેન્તે[૮] યાઇશ[૯] સ્પેન્તહે મઇન્યેઉશ[૧૦] દામાંન,[૧૧] અધઇરિ-જેમાઇશચ,[૧૨] ઉપઇરિ-જેમાઇશચ,[૧૩] યાચ ઉપાપ,[૧૪] યાચ ઉપ-સ્મ,[૧૫] યાચ ફ્રપ્તેરેજાંન,[૧૬] યાચ રવસચરાંન,[૧૭] યાચ ઉપઇરિ[૧૮] તાઓ[૧૯] અકરન[૨૦] અનઘ્ર[૨૧] અષઓનો[૨૨] સ્તિશ[૨૩] આઇધિ.[૨૪]**

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વોદંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૪૮) ચળકાટવાળા[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] તેશ્તર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૫] જેને[૬] સપેનામીનોની[૧૦] તમામ[૭] પેદાએશ,[૧૧] (જેમકે) જમીનની અંદર રેહેનારાં,[૧૨] જમીનની ઉપર રેહેનારાં,[૧૩] પાણીમાં *રેહેનારાં,[૧૪] જમીનથી ઉપર †રેહેનારાં,[૧૫] ઉડનારાં[૧૬] (અથવા પાંખવાળાં[૧૬]), લાંબી ફલંગ મારનારાં[૧૭] તથા એ ‡ઉપરાંત[૧૮] અશો (હોરમજદ)ની[૨૨] ¶બીજી[૨૪] બેશુમાર[૨૦] (અને) $બેહદ[૨૧] પેદાએશ[૨૩] આતુરતાથી યાદ કરેછે.[૮]

---

* "યાચ ઉપાપ"નો અસલ અર્થ 'અને જે પાણીમા રેહેનારાં' થાએછે.

† ઈઆને 'જમીનથી અલગ રેહેનારાં,' 'હવામાં રેહેનારાં'. 'ઉપસમ'નો અર્થ (ઉપ+જ્મ ઉપરથી લઇએ તો) 'જમીન ઉપર રેહેનારાં' બી થઇ શકે.

‡ ઉપઇરિ—સંસ્કૃત उपरि=ઉપરાંત.

¶ આઇધિ=સંસ્કૃત आदि=બીજા, ઇત્યાદિ

$ અકરન=બેકીનાર, છેડા વગરનું; અનઘ્ર=શરૂઆત વગરનું.

(કરદો ૧૯ મો) (૪૯) *તિશ્ત્રીમ[૧] સ્તારેમ[૨] રએવન્તેમ,[૩] ખરેનંધ્ઉહન્તેમ[૪] યજમઇદે,[૫] થમનંધ્ઉહન્તેમ[૬] વરેચંધ્ઉહન્તેમ,[૭] યઓક્ષ્તિવન્તેમ[૮] ક્ષયન્તેમ,[૯] ઇસાનેમ[૧૦] હજંધ્રાઇ[૧૧] અયસ્નાંમ.[૧૨] યો[૧૩] દધાઇતિ[૧૪] કુક્ષ્નુવાંનાઇ,[૧૫] પોઉરૂશ[૧૬] અયસ્નાઓ[૧૭] જઇદ્યન્તાઇ,[૧૮] અજઇદ્યમ્નાઇ[૧૯] મશ્યાઇ.[૨૦]

(૪૯) ચળકાટવાળા,[૩] ખોરેહવાળા,[૪] તંદરોસ્તી આપનારા,[૬] દબદબાવાળા,[૭] જોરેમંદ[૮] (અથવા યુક્તિવાળા[૮]) હકુમત ચલાવનાર[૯] (તથા) હજાર[૧૧] બક્ષેશની ઉપર[૧૨] સાહેબી ભોગવનાર[૧૦] તેશતર[૧] સેતારાને[૨] હમો યાદ કરીએ છિયે,[૫] જે[૧૩] તેને †ખુશી કરનાર[૧૫] શખ્સને,[૨૦] તે માંગે[૧૮] કે નહી ‡માંગે[૧૯] (તોપણ), પુષ્કળ[૧૬] બક્ષેશ[૧૭] આપેછે.[૧૪]

(૫૦) અજેમ[૨૧] દધાંમ,[૨૨] સ્પિતમ[૨૩] જરથુશ્ત્ર,[૨૪] અઓમ[૨૫] સ્તારેમ[૨૬] યિમ[૨૮] તિશ્ત્રીમ[૨૯] અવાઓન્તેમ[૩૦] યેસન્યત,[૩૧] અવાઓન્તેમ[૩૨] વહ્મ્યત[૩૩] અવાઓન્તેમ[૩૪] ક્ષ્નઓથ્વત,[૩૫] અવાઓન્તેમ[૩૬] ફ્રસસ્તત,[૩૭] યથ[૩૮] માંમ્ચિત[૩૯] યિમ[૪૦] અહુરેમ મજ્દાંમ.[૪૧]

(૫૦) અએ સપેતમાન[૨૩] જરતોશ્ત![૨૪] આએ[૨૫] તેશતર[૨૯] સેતારાને[૨૬] હું[૩૯] હોરમજદની[૪૧] ¶માફક[૩૮] એટલો[૩૦] ઇજશ્નીને લાએક[૩૧] એટલો[૩૨] આરાધનાને લાએક,[૩૩] એટલો[૩૪] ખુશનુદ કરવા લાએક,[૩૫] (તથા) એટલો[૩૬] કીર્તિને લાએક[૩૭] મેં[૨૧] §પેદા કીધો.[૨૨]

ખોલાસો:—(શું કરવા તેશતરને એટલો મ્હોટો પેદા કીધો તે બાબે નીચે કેહેછે.)

(૫૧) અવંધ્રહાઓ[૪૨] પઇરિકયાઓ[૪૩] પઇતિશ્તાતયએચ,[૪૪] પઇતિસ્ચર્તયએચ[૪૫] પઇતિતરેતયએચ,[૪૬] પઇત્યઓગેત્-ત્ભએષઘાઇચ,[૪૮] યા[૪૯] દુજયાઇસ્ચ,[૫૦] યાંમ[૫૧] મશ્યાક[૫૨] અવિ દુજ્વચંધ્રહો[૫૩] હુયાઇસ્યાંમ[૫૪] નાંમ[૫૫] અઓજઇતે.[૫૬]

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ આખા ફકરાને કવીતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

† ધાતુ ક્ષ્નુ (=ખુશી કરવું)નું બેવડું રૂપ 'કુક્ષ્નુ' થયું.

‡ અસલ અર્થ 'અરજ કરનારને, નહી અરજ કરનારને.'

¶ ઈઆને હું હોરમજદના જેટલોજ, મારા જેવોજ.

§ મેહેર ઇજદનેમાટે બી, કાંઇક ફેર સાથે, એજ પ્રમાણે આવેછે (જુઓ મેહેર યશ્તનો ૧ લો ફકરો).

(૫૧) આએ[૪૨] *દુજ યાઇર્‍ય[૫૦] (નામની) પરી,[૪૩] જેને[૫૧] †દુષ્ટ[૫૩] માણસો[૫૨] હુયાઇર્‍યને[૫૪] નામે[૫૫] બોલેછે[૫૬] (તે) પરીની[૪૩] સાંમે થવાને-માટે,[૪૪] (તેનો) નાશ કરવાનેમાટે,[૪૫] (તેને) હાંકી કાહાડવાનેમાટે,[૪૬] (તથા) (તેની) ખરાબીને[૪૮] ‡અટકાવવાનેમાટે[૪૭] (મેં તેશ્તરને મારા જેવોજ ઈજશ્ને તથા આરાધનાને લાએક પેદા કીધો).

(૫૨) યેઘિ[૫૭] જી[૫૮] અજેમ્[૫૯] નોઇત્[૬૦] દદ્દયાંમ્,[૬૧] સ્પિતમ[૬૨] જરથુશ્ત્ર,[૬૩] અઓમ્[૬૪] સ્તારેમ્[૬૫] યિમ્[૬૬] તિશ્રીમ,[૬૭] અવાઓન્તેમ્[૬૮] યેસ્‌ન્યત[૬૯] અવાઓન્તેમ્[૭૦] વહ્મ્યત[૭૧] અવા-ઓન્તેમ્[૭૨] ક્ષ્નઓથ્વત,[૭૩] અવાઓન્તેમ્[૭૪] ફ્રસસ્તત,[૭૫] યથ[૭૬] માંમ્ચિત્[૭૭] યિમ્[૭૮] અહુરેમ્ મજ્દાંમ્.[૭૯]

(૫૩) અવંઘ્રહાઓ[૮૦] પઇરિકયાઓ[૮૧] પઇતિશ્તાતયએચ,[૮૨] પઇતિસ્ચમ્રયએચ;[૮૩] પઇતિતરેતયએચ,[૮૪] પઇત્યઓગેત્[૮૫]-ત્મએષહાઇચ,[૮૬] યા[૮૭] દુજ્યાઇર્‍ય;[૮૮] યાંમ્[૮૯] મશ્યાક[૯૦] અવિ દુજ્વચંઘ્રહો[૯૧] હુયાઇર્‍યાંમ્[૯૨] નાંમ્[૯૩] અઓજઇતે.[૯૪]

(૫૪) હુમહે[૯૫] જી[૯૬] મે[૯૭] ઇધ[૯૮] અયાંન્[૯૯] હુમયાઓ[૧૦૦] વા[૧] ક્ષપો,[૨] હાઓ[૩] પઇરિક[૪] યા[૫] દુજ્યાઇર્‍ય[૬] વીસ્પહે[૭] અંઘ્રહેઉશ[૮] અસ્તવતો[૯] પરોઇત્[૧૦] પઇરિથ્નેમ,[૧૧] અંઘ્રહુવાંમ[૧૨] અવ-હિસિધ્યાત્,[૧૩] આચ પઇરિચ[૧૪] દ્રૂઇતિ.[૧૫]

(૫૨—૫૩) કારણ કે,[૫૮] અએ સપેતમાન[૬૨] જરતોશ્ત ![૬૩] આએ[૮૦] દુજયાઇર્‍ય[૮૮] (નામની) પરી,[૮૧] જેને[૮૯] દુષ્ટ[૯૧] માણસો[૯૦] હુયાઈર્‍યને[૯૨] નામે[૯૩] બોલેછે,[૯૪] (તે) પરીની[૮૧] સાંમે થવાનેમાટે,[૮૨] (તેનો) નાશ કરવામાટે,[૮૩] (તેને) હાંકી કાહાડવાનેમાટે[૮૪] તથા તેની ખરાબીને[૮૫]

---

* ઈઆને દુકાળ–ટિપણી લાવનારી; અસલ અર્થ 'ખરાબ વરસને લગતી.' અવસ્તાની પછી ખીલારેકી ભાષાના જમાનામાં, પાદશાહ દરાયસ દાદાર હોરમ-જદની પાસેથી પોતાના દેશની આબાદી ઈચ્છતાં, તે કીરતાર પાસે એવી દુઆ માંગેછે કે, તે સાહેબ મારા દેશને દુશ્મનનાં લશ્કરથી તથા **દુકાળથી** (હચા દુષિયાર) બંચાવે ! તે લેખ આએ પ્રમાણે છેઃ—ઉતા ઇમામ્ દહ્યાઉમ્ અઉરમજ્દા પાતુવ્ હચા હઇનાયા, હચા દુષિયાર, હચા દ્રઉગા...(જુઓ પરૂસીપોલીસનો H નમ્બરવાળો લેખ). અર્થઃ—(પાદશાહ દરાયસ દુઆ માંગેછે) વળી હોરમજદ (મારા) આએ દેશને (દુશ્મનનાં) લશ્કરથી, દુકાળથી તથા જુઠાઈ–ઠગાઇથી બંચાવે !

† અસલ અર્થ 'ખરાબ સખુનવાળા,' તે ઉપરથી 'હલકું બોલનારા.'

‡ અસલ અર્થ 'ખરાબીની સાંમે જવાનેમાટે.' (પ્રાગ્ પઇતિ વજ).

અટકાવવાનેમાટે,[૮૫] આએ[૬૪] તેશ્તર[૬૭] સેતારાને[૬૫] હું[૭૭] હોરમજ્દની[૭૮] માફક[૭૯] એટલો[૬૮] ઈજ્શનીને લાએક,[૬૯] એટલો[૭૦] આરાધનાને લાએક,[૭૧] એટલો[૭૨] ખુશ્નુદ કરવા લાએક[૭૩] (તથા) એટલો[૭૪] કીર્તિને લાએક[૭૫] મેં[૫૯] નહી[૬૦] પેદા કીધો હતે,[૬૧] તો (૫૪) ખચીત[૯૬] દર[૯૫] દીસના[૯૯] (તથા) દર[૧૦૦] રાતે[૨] (ઈઆને હમેશાં) *તે[૩] દુજયાઇર્ય[૬] (નામની) પરી[૪] અહિંયાં[૯૮] (ઈઆને) મારી[૯૭] તમામ[૭] હાડમંદ[૯] દુનિયાંમાં[૮] 'લડાઈ[૧૧] (અથવા ઝઘડો) ઉભો કરતે,[૧૦] અને બધી †તરફ[૧૪] દોડીને[૧૫] જીંદગીને[૧૨] ‡હાનિ પોંહોંચાડતે.[૧૩]

(૫૫) તિશ્ત્ર્યો[૧૬] જી[૧૭] રએવાઓ[૧૮] ખરેનંઘ્ઉહાઓ[૧૯] અવાંમ્[૨૦] પઇરિકાંમ્[૨૧] આદરેજયેઇતિ,[૨૨] બિબ્દાઇશ્ચ,[૨૩] થ્રિબ્દાઇશ્ચ,[૨૪] અવનેમ્નાઇશ્ચ[૨૫] વીસ્પબ્દાઇશ્ચ,[૨૬] માંનયેન્ અહે યથ[૨૭] હજંઘ્રેમ[૨૮] નરાંમ્[૨૯] ઓઇમ્[૩૦] નરેમ્[૩૧] આદરેજયો-ઇત્;[૩૨] યોઇ[૩૩] હ્યાંન્[૩૪] અસ્તિ[૩૫] અઓજંઘ્હ[૩૬] અઓજિશ્ત.[૩૭]

(૫૫) ¶પણ[૧૭] ચળકાટવાળો[૧૮] (તથા) ખોરેહવાળો[૧૯] તેશ્તર[૧૬] તે[૨૦] (દુજયાઇર્ય) (નામની) પરીને[૨૧] બે બેડીથી,[૨૩] ત્રણ બેડીથી,[૨૪] તથા (તે) (કોઈની ઉપર) $ફાવી નહી શકે એવી[૨૫] તમામ બેડીઓથી[૨૬] બાંધેછે.[૨૨]

ખોલાસો:—(કેવી રીતે બાંધેછે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

જે પ્રમાણે[૨૭] હજાર[૨૮] માણસો,[૨૯] જેઓ[૩૩] શરીરી[૩૫] કૌવતમાં[૩૬] ઘણાજ જોરેમંદ[૩૭] હોએ[૩૪] (તેઓ) એક[૩૦] માણસને[૩૧] બાંધી શકે,[૩૨] (તેમ તેશ્તર તે પરીને મજબૂટ બાંધેછે કે તે ખરાબી કરતી અટકે).

(૫૬) યત્[૩૮] જી[૩૯] સ્પિતમ[૪૦] જરથુશ્ત્ર,[૪૧] અઇર્યાઓ[૪૨] દંઘ્હાવો[૪૩] તિશ્ત્ર્યેહે[૪૪] રએવતો[૪૫] ખરેનંઘ્ઉહતો[૪૬] અઇવિ-સચ્યારેશ[૪૭] દાઇતીમ્[૪૮] યસ્નેમ્ચ[૪૯] વહ્મેમ્ચ[૫૦] યથ[૫૧] હે[૫૨]

---

* પ્રોફેસરો સ્પીગલ તથા હારલે. 'હાઓ'ને બદલે ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'ખાઓ' લઇને 'પાણીનાં ઝરા' (ખાઓ) ખાલી કરી નાખતે (દારમેસ્તેતે).

† અસલ અર્થ 'નજદીક અને આસપાસ' (આચ પઇરિચ); દ્રઇતિ વર્તમાન કૃદંત ૭ મી એકવચન; અસલ બોલ દ્રવત્; (ધાતુ દ્રર=દોડવું).

‡ હિસિધ્યાત્ (સંશયાર્થ)—ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત શાધ્=મારવું, નુકસાન કરવું; 'સદ્' બદલાઇને સિદ્ થયું; intensive verb હોવાથી ધાતુ બેવડો થયો.

¶ જી=—સંસ્કૃત હિ=પણ, કારણ કે, લીધે, ખરેખર, ખચીત.

$ ધાતુ વન્=Winnan (Saxon)=To Win=ફાવવું, ફતેહ મેળવવી.

અસ્તિ[૫૩] દાઇત્યોતેમો[૫૪] યસ્નસ્ચ[૫૫] વહ્મસ્ચ,[૫૬] અષાત્[૫૭] હચ[૫૮] યત[૫૯] વહિશ્તાત્,[૬૦] નોઇત્[૬૧] ઇથ્ર[૬૨] અઇર્યાઓ[૬૩] દંઘ-હાવો[૬૪] ફ્રાંશ[૬૫] હ્યાત્[૬૬] હએન,[૬૭] નોઇત્[૬૮] વોઇથ્ન,[૬૯] નોઇત્[૭૦] પાંમ,[૭૧] નોઇત્[૭૨] કપસ્તિશ,[૭૩] નોઇત્[૭૪] હએન્યો[૭૫] રથો,[૭૬] નોઇત્[૭૭] ઉજગેરેપ્તો[૭૮] દ્રફ્ષો.[૭૯]

(૫૬) અએ સપેતમાન[૪૦] જરતોશ્ત![૪૧] સઉથી ઉત્તમ[૬૦] અશોઈ-થી[૫૭-૫૮] (થએલી) સઉથી લાએક[૫૪] ઈજીશ્ને[૫૫] તથા આરાધના,[૫૬] તે-(તેશ્તર)ને માટે[૫૨] જેમ[૫૧] (ઘટારત) છે[૫૩] (તેમ), અગરજો[૩૮] ઈરાની[૪૨] *દેશો[૪૩] ચળકાટવાળા[૪૫] (તથા) ખોરેહવાળા[૪૬] તેશ્તરની[૪૪] લાએક[૪૮] ઈજીશ્ને[૪૯] તથા આરાધના[૫૦] ખચીત[૩૯] †કરે,[૪૭] તો એ તરફ[૬૨] (ઈઆને) ઈરાની[૬૩] દેશો તરફ[૬૪] નહી[૬૬] લશ્કર,[૬૭] નહી[૬૮] સંકટ,[૬૯] નહી[૭૦] ‡દરદ,[૭૧] નહી[૭૨] કપટ,[૭૩] નહી[૭૪] (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી[૭૫] લડાઈની ગાડી,[૭૬] (અથવા) નહી[૭૭] (દુશ્મનનો) ઉંચો પકડેલો[૭૮] વાવટો[૭૯] ધસારો ¶કરી શકે.[૬૫ ૬૬]

(૫૭) $પઇતિ દિમ પેરેસત્ જરથુશ્તો, કત્ જી અસ્તિ, અહુર મજદ, તિશ્ત્ર્યેહે રએવતો ખરેનંઘઉહતો દાઇત્યોતેમો યસ્નસ્ચ વહ્મસ્ચ, અષાત્ હચ યત્ વહિશ્તાત્. (૫૮) આઅત મ્રઓત્ અહુરો મજદાઓ, જઓથ્રાઓ હે ઉજબારયેન્ અઇ-ર્યાઓ દંઘહાવો, બરેસ્મ હે સ્તેરેનયેન્ અઇર્યાઓ દંઘહાવો; પસૂમ્ હે પચયેન્ અઇર્યાઓ દંઘહાવો; અઉરૂષેમ્ વા વોહુ-ગઓનેમ્ વા, કાચિત્ વા ગઓનનાંમ્ $હમો-ગઓનેમ.

(૫૯) $મા હે મઇર્યો ગેઉર્વયોઇત્, મા જહિક, મા અષા-વો અસ્રાવયત્-ગાથો, અહુમેરેક્ષ, પઇત્યારેનો ઇમાંમ્ દએનાંમ

* ઈઆને ઈરાનની શેહેનશાહીને તાબેના દેશોનાં લોકો.

† અસલ અર્થ "આપે, એનાયત કરે." (સંસ્કૃત ધાતુ आ-शक्.)

‡ પામન્ (સંસ્કૃત पामन्) નો અર્થ 'ચામડીનું દરદ; કોડ' બી થાયેછે. દારમેસ્તેતે એ બોલને આફગાની 'પમ' (કોડ) અને પમ-અન્ (કોઢીઓ) સાથે સરખાવેછે. બેહેરાંમ યશ્તમાં ગેલ્ડનરે એજ બોલ 'પામ' લીધોછે.

¶ એની મુકાબેલ જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૪૮ મો ફકરો.

$ ૫૭ થી તે ૬૧ સુધીના ફકરાઓના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ ય-શ્તનો ૧૭ મો કરદો, ફકરા ૪૯—૫૩. ફકત ફેર એટલોજ કે, આએ યશ્તમાં તીરનું નામ, તથા તે યશ્તમાં બેહેરામનું નામ આવે છે.

યાંમ આહૂઇરીમ જરથુશ્ત્રીમ. (૬૦) યેજિ-ષે મઇર્યો ગેઉર્વયાત્, જહિક વા, અષાવો વા અસ્રાવયત્-ગાથો, અહુમેરેક્ષ્, પઇત્યારેનો ઇમાંમ્ દએનાંમ્ યાંમ્ આહૂઇરીમ્ જરથુશ્ત્રીમ્, પર બએષજ હુચઇતે તિશ્ત્ર્યો રએવાઓ ખરેનંઘઉહાઓ. (૬૧) હમથ અઇર્યાબ્યો દંઘહુબ્યો વોઇઘ્નાઓ જસાઓન્તિ; હમથ અઇર્યાબ્યો દંઘહુબ્યો હએન ક્રપતાઓન્તિ; હમથ અઇર્યાબ્યો દંઘહુબ્યો જન્યાઓન્તે, પન્ચસઘ્નાઇ સતઘ્નાઇશ્ચ, સતઘ્નાઇ હજંઘ્રઘ્નાઇશ્ચ, હજંઘ્રઘ્નાઇ બએવરેઘ્નાઇશ્ચ, બએવરેઘ્નાઇ અહાંખ્શ્તઘ્નાઇશ્ચ.*

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાબ્યો તિશ્ત્રીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ, વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આએત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂહમ, મરૂહમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્; અએદૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘઉહતો સતવએસહે ફ્રાપહે સૂરહે મજ્દધાતહે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંધ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ્ અવઝાયાદ્ તેશ્તર તીરૂ રયોમંદ્ ખોરેહમંદ્ બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી

* ૫૭-૬૧ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્ત ફકરા ૪૯-૫૩.

પીરોજગરી. દાદ્ દીન બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગાહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. તેશતર્ તીર્ રયોમંદ્ ખોરેહમંદ્ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોશ યશ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ્ બેરસાદ્.†

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવર્શ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત્, ઉઇમ્ કર્દ્, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બુન્ બુદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્-શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુરટ્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. દ્રવાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ,‡ ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ

---

* એ યશ્ત 'દ્રવાસ્પ યશ્ત'ને નામે બી જણાએલી છે. દ્રવાસ્પના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તના પેહેલા ફકરાની છેલ્લી નોટ.

† ઈઆને શૂરો તથા ખોરેહવાળો ગોશુરન દ્રવાસ્પ (મારી મદદે) પોંહોંચો! એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તના પેહેલા ફકરાની છેલ્લી નોટ.

‡ ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અશો દ્રવાસ્પની આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

ક્નઓથ્રાઇચ ક્રસસ્તયએચ યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) દ્વ્વાસ્પાંમ[1] સૂરાંમ[2] મજદધાતાંમ[3] અષઓનીમ[4] યજમઇદે;[5] દ્વ્વો-પસ્વાંમ,[6] દ્વ્વો-સ્તઓરાંમ,[7] દ્વ્વો-ઉર્વથાંમ,[8] દ્વ્વો-અપેરેનાયુકાંમ[9] પોઉરુ-સ્પક્તીમ[10] દૂરાત્[11] પથન[12] ખાથ્રવન[13] દરેઘો-હુખેધ્રયન.[14]

(૧) પશુઓને તંદરોસ્તી આપનાર,[6] ઢોરી (અથવા ભારબરદાર જાનવરો) ને તંદરોસ્તી આપનાર,[7] *દોસ્તોને તંદરોસ્તી આપનાર,[8] બચ્ચાંને તંદરોસ્તી આપનાર,[9] દૂર વેરથી[11] પુરતી રીતે નગેહબાની રાખનાર,[10] ઓહોળી રીતે[12] સુખાકારી આપનાર[13] (તથા) લાંબા વખતસુધી દોસ્તી †ધરાવનાર[14] હોરમજદના પેદા કીધેલા[3] શૂરા[2] (તથા) અશો[4] ‡દ્રવાસ્પને[1] હમો યાદ કરીએ છિયે.[5]

(૨) યુખ્ત અસ્પાંમ[15] વરેતો-રથાંમ,[16] ખનત્-ચખ્રાંમ,[17] ફ્રષઓનીમ,[18] મરેજાંમ,[19] અમવઇતીમ,[20] હુરઓધાંમ,[21]

* અગરજો 'ઉર્વથાંમ' બોલને સંસ્કૃત વર્ધ્ (=મ્હોટું થવું) ઉપરથી લઇએ તો, 'દ્વ્વો-ઉર્વથાંમ'નો અર્થ "ઉમરે પુગેલાઓને તંદરોસ્તી આપનાર" થઈ શકે. 'વર્ધ્' માં નો 'વ' ર્ ની પછી આવીને પુષ્ટિનો 'ઉ' શરૂઆતમાં આવ્યાથી 'ઉર્વધ્'='ઉર્વથ્.'

† અથવા આસાનીવાળા તથા લાંબા વખતની દોસ્તીવાળા રસ્તાઓને (પથન) દૂરથી પુરતી રીતે ચોકસી કરનાર. અગરજો ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'પોઉરૂ—સ્પક્તીમ'ને બદલે 'પોઉરૂ-સ્પક્ષિત' લઈને, એ બોલને, તથા છેલ્લા ત્રણ બોલોને ૩ જી એકવચનમાં લઇએ તો, નીચે મુજબ અર્થ થાએ છે:—

બચ્ચાઓને તંદરોસ્તી આપનાર દ્વ્વાસ્પને હમો યાદ કરીએ છિએ, (જે) સુખ સાથની[13] ઓહોળી[12] (તથા) લાંબી દોસ્તીથી[14] દૂરવેરથી[11] પુરતી રીતે નગેહબાની કરેછે.[10] અસલ અર્થ 'પુરતી નગેહબાની સાથે' (છે).

‡ દ્વ્વાસ્પ (=દ્રુવ+અસ્પ) નો અસલ અર્થ 'ઘોડાને તંદરોસ્તી આપનાર, તે ઉપરથી તમામ જાનવરોને તંદરોસ્તી આપનાર ફરેશ્તો; એના હમકાર તરીકે 'ગેઉશ્ ઉર્વન્' આવેછે. જેનો અર્થ 'જાનવરનું રવાન, મૂળ, દુનિયાંનું જાહેર' કરીને થાએછે. વળી દ્વ્વાસ્પ ફરેશ્તો આવાં, દીન, અશિશાવંઘની માફક નારીજાતીમાં આવેછે. ડાકટર હાઉગ એ ફકરાના પાછલા ભાગ ઉપરથી દ્વ્વાસ્પને આકાશગંગા (Milky-way) સાથે સરખાવેછે, તે આએ રીતે:—પુષ્કળ આંખવાળી (પોઉરૂ-સ્પક્તીમ); દૂર રસ્તાવાળી (દૂરાત્ પથન), પોતાની રોશનીવાળી (ખાથ્રવન), તથા લાંબા નક્ષત્ર અથવા સેતારાના જુમખાવાળી (દરેઘો-હુખેધ્રયન).

ખાસએકાંમ[૨૨] બએષજયાંમ[૨૩] દ્રૂવો-સ્તાઇતીમ,[૨૪] દ્રૂવો-વરેતાંમ[૨૫] અવંઘ્રહે[૨૬] નરાંમ[૨૭] અષઓનાંમ.[૨૮]

(૨) (દ્રુવાસ્પ) (જે) ઘોડાને ગાડીમાં જોડનાર,[૧૫] જલદપથી ચાલતી ગાડી રાખનાર,[૧૬] ખનખન કરતાં (અથવા ચળકતાં) પૈડાં રાખનાર,[૧૭] આબાદી આપનાર,[૧૮] સફાઈવાળી,[૧૯] હિમ્મતવાળી,[૨૦] ખુબસુરત[૨૧] પોતે ફાએદો આપનાર,[૨૨] તંદરોસ્તી આપનાર,[૨૩] દૃઢ ઉભી *રેહેનાર[૨૪] (તથા) અશો[૨૮] માણસોની[૨૭] મદદનેમાટે[૨૬] મજબૂટ બંચાવ કરનાર[૨૫] (તેને) (હમો યાદ કરીએ †છિયે.)

(૩) તાંમ[૨૯] યજત[૩૦] હઓષ્યંઘ્રહો[૩૧] પરધાતો[૩૨] ઉપ[૩૩] ઉપબ્દે[૩૪] હરયાઓ[૩૫]· બેરેઝો[૩૬] સ્રીરયાઓ[૩૭] મઝદધાતયાઓ,[૩૮] સતેમ[૩૯] અસ્પનાંમ,[૪૦] હઝંગ્રેમ[૪૧] ગવાંમ,[૪૨] બએવરે[૪૩] અનુમયનાંમ[૪૪] ઉત[૪૫] જઓથ્રાંમ[૪૬] ‡ફ્રબરો.[૪૭]

(૩) વળી[૪૫] ક્રિયાની જોર[૪૬] લઈ જનાર[૪૭] પેશદાદ[૩૨] (ખાનદાનના) હોશંગ[૩૧] (પાદશાહે) હોરમજદના પૈદા કીધેલા[૩૮] સોહામણા[૩૭] અલબુર્જ (પાહાડ)નાં[૩૫-૩૬] તળ્યાં[૩૪] આગળ[૩૩] સો[૩૯] ¶ઘોડા,[૪૦] હજાર[૪૧] ¶બલદ[૪૨] (તથા) દશ હજાર[૪૩] ન્હાનાં ¶ગોસ્પંદોથી[૪૪] તેણીને[૨૯] (ઇઆને દ્રુવાસ્પને) આરાધી[૩૦] (અને નીચે મુજબ તેણે મુરાદ ચાહી).

(૪) દઝદિ[૪૮] મે[૪૯] વંઘુહિ[૫૦] સેવિશ્તે[૫૧] દ્રુવાસ્પે,[૫૨] તત્[૫૩] આયપ્તેમ,[૫૪] યત્[૫૫] બવાનિ[૫૬] અઇવિ-વન્યાઓ[૫૭] વીસ્પે[૫૮] દએવ[૫૯] માઝઇન્ય,[૬૦] યથ[૬૧] અજેમ[૬૨] નોઇત્[૬૩] તરૂશ્તો[૬૪] ફ્રાનેમાને[૬૫] ઘ્વએષાત્[૬૬] પરો[૬૭] દએવએઇબ્યો,[૬૮] ફ્રા અહ્માત્[૬૯] પરો[૭૦] વીસ્પે[૭૧] દએવ[૭૨] અનુસો[૭૩] તરૂશ્ત[૭૪] નેમાઓન્તે,[૭૫] તરૂશ્ત[૭૬] તેમંઘ્રહો[૭૭] §દ્રુરાઓન્તે.[૭૮]

(૪) અએ ભલી[૫૦] (તથા) ઘણોજ ફાએદા કરનારી[૫૧] દ્રુવાસ્પ![૫૨] (તું) મને[૪૯] આએ[૫૩] મુરાદ[૫૪] બખશ,[૪૮] તે એ કે[૫૫] માંજનદરાનના[૬૦] તમામ[૫૮] દેવોને[૫૯] (હું) જેર કરનારો[૫૭] થાઉં;[૫૬] વળી[૬૧] દેવોની[૬૮]

* દ્રૂવો સ્તાઇતિ ઉપરથી ફારસી દોરોસ્ત (મજબૂટ) બોલ નીકળેલોછે.

† પેહેલા ફકરામાં આવેલો 'યજમઇદે' આએ ઠેકાણે લેવાનો.

‡ છેલા ત્રણ બોલો સિવાએ એ ફકરો આવાં યશ્તના ૨૧ મા ફકરામાં આવેછે.

¶ અસલ એબારતમાં 'ઘોડાઓમાંનાં સો, બલદોમાંના હજાર (તથા) ન્હાનાં ગોસ્પંદોમાંના દશ હજાર', એ પ્રમાણે છે.

§ એ ફકરાનો પાછલો ભાગ વડી સરોશ યશ્તના ૭ મા ફકરામાં આવેછે.

આગળથી[૬૭] ધાસ્તીથી[૬૬] બીહીને[૬૪] (તેઓને) હું નમુ[૬૫] નહી[૬૩] (પણ) એથી[૬૯] ઉલટું[૭૦] તમામ[૭૧] દેવો[૭૨] પોતાની મરજી ઉપરાંત[૭૩] બીહીને[૭૪] (મને) નમે,[૭૫] (તથા) બીહીને[૭૬] અંધારામાં[૭૭] દોડી જાએ.[૭૮]

(૫) હથત્[૭૮] અહ્માઇ[૭૯] તત્[૮૦] અવત્[૮૧] આયપ્તેમ્[૮૨] દ્વાસ્પ[૮૩] સૂર[૮૪] મઝ્દધાત[૮૫] અષઓનિ[૮૬] થ્રાથ્રિ[૮૭] જઓથ્રો-બરાઇ[૮૮] અરેદ્રાઇ[૮૯] યજેમ્નાઇ[૯૦] જઇધ્યન્તાઇ,[૯૧] દાથ્રિશ્[૯૨] આપપ્તેમ.[૯૩]

(૫) હોરમજદની પેદા કીધેલી[૮૫] જોરાવર,[૮૪] અશો[૮૬] (તથા) પોષણ કરનાર[૮૭] (તથા) મુરાદ[૯૩] બખશનાર[૯૨] દ્વાસ્પે[૮૩] તે[૭૯] ક્રિયાની જોર લઈ જનાર,[૮૮] ભેટ આપનાર,[૮૯] આરાધના કરનાર,[૯૦] મુરાદ ચાહાનારાને[૯૧] (ઈઆને પેશદાદ ખાંનદાંનના હોશંગ પાદશાહને) (ઉપર ૪ થા ફકરામાં જણાવેલી મુરાદ) બખશી.[૭૮]

(૬) અહે[૯૪] રય[૯૫] ખરેનંઘહચ,[૯૬] તાંમ[૯૭] યઝાઇ[૯૮] સુરુ-ન્વત[૯૯] યસ્ન,[૧૦૦] તાંમ[૧] યઝાઇ[૨] હુયશ્ત[૩] યસ્ન,[૪] દ્વાસ્પાંમ[૫] સૂરાંમ[૬] મઝ્દધાતાંમ[૭] અષઓનીમ.[૮] જઓથ્રાબ્યો[૯] દ્વાસ્પાંમ[૧૦] સૂરાંમ[૧૧] મઝ્દધાતાંમ[૧૨] અષઓનીમ[૧૩] યજમઇદે.[૧૪]

હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘઝિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૬) તે (દ્વાસ્પ) ના[૯૪] તેજ[૯૫] તથા પ્રતાપને લીધે[૯૬] તેણીને[૯૭] પ્રખ્યાત[૯૯] ઈજશ્નેથી[૧૦૦] હું વખાણું;[૯૮] (તથા) તેણીને[૧] (ઈઆને) હોરમજદની પેદા કીધેલી,[૭] બાહાદુર[૬] (તથા) અશો[૮] દ્વાસ્પને[૫] સારી રીતે ઈજેલી[૩] ઈજશ્નેથી[૪] હું આરાધું.[૨] હોરમજદની પેદા કીધેલી,[૧૨] બાહાદુર[૧૧] (તથા) અશો[૧૩] દ્વાસ્પને[૧૦] ક્રિયાની ભેટોથી[૯] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૧૪]

(કરદો ૨ જો) (૭) ***દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મઝ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-ઉર્વથાંમ દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરુ-સ્પખ્તીમ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હુખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત્-ચખ્રાંમ, ફ્રૂષઓનીમ, મરેઝાંમ, અમવઇતીમ,**

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બઐષજ્યાંમ, દ્ર્વો-સ્તાઇતીમ, દ્ર્વો-વરેતાંમ્ અવંઘ્રહે નરાંમ્ અષઓનાંમ્.

(૮) તાંમ્[૧] યજત[૨] યો[૩] યિમો[૪] ક્ષએતો[૫] હવાંથ્વો,[૬] હુકઇર્યાત્[૭] હચ[૮] બરેજંઘ્રહત્,[૯] સતેમ[૧૦] અસ્પનાંમ[૧૧] હજંઘ્રેમ[૧૨] ગવાંમ્[૧૩] બઐવરે[૧૪] અનુમયનાંમ,[૧૫] ઉત[૧૬] જઓથ્રાંમ[૧૭] ફ્રબરો.[૧૮]

(૮) વળી[૧૬] ક્રિયાની જોર[૧૭] લઈ જનાર[૧૮] (તથા) રૈયતની સારી પેઠ પાસબાની કરનાર[૩] જમશેદ[૪] પાદશાહે[૫] હુકર[૭] (નામના) પાહાડ[૬] ઉપરથી[૮] સો[૧૦] ઘોડા,[૧૧] હજાર[૧૨] બલદ[૧૩] (તથા) દશ હજાર[૧૪] ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી[૧૫] તેણીને[૧] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[૨] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૯) *હજદિ[૧૯] મે[૨૦] વંઘ્ઉહિ[૨૧] સેવિશ્તે,[૨૨] દ્રવાસ્પે[૨૩] તત્[૨૪] આયપ્તેમ,[૨૫] યથ[૨૬] અજેમ્[૨૭] ફ્રુષઓનિ[૨૮] વાંથ્વ,[૨૯] અવ-બરાનિ[૩૦] અવિ[૩૧] મજ્દાઓ[૩૨] દામબ્યો,[૩૩] યથ[૩૪] અજેમ્[૩૫] અમેરેખ્તીમ્,[૩૬] અવ-બરાનિ[૩૭] અવિ[૩૮] મજ્દાઓ[૩૯] દામબ્યો.[૪૦]

(૯) અએ ભલી[૨૧] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૨] દ્રવાસ્પ![૨૩] (તું) મને[૨૦] આએ[૨૪] મુરાદ[૨૫] બખશ,[૧૯] તે એ કે[૨૬] હોરમજદની[૩૨] પેદાએશ[૩૩] તરફ[૩૧] આબાદી[૨૮] (તથા) ગાએ-ગોસ્પંદની †જીઆદતી[૨૯] હું લાઉં[૩૦] (ઈઆને વધારૂં), તથા હોરમજદની[૩૯] પેદાએશ[૪૦] તરફ[૩૮] અમરપણું[૩૬] ‡હું લાઉં.[૩૭]

(૧૦) ¶ઉત[૪૧] અજેમ્[૪૨] અપ-બરાનિ,[૪૩] વ[૪૪] શુધેમ્ચ[૪૫] તર્ષ્નેમ્ચ[૪૬] હચ[૪૭] મજ્દાઓ[૪૮] દામબ્યો,[૪૯] ઉત[૫૦] અજેમ્[૫૧] અપ-બરાનિ,[૫૨] વ[૫૩] જઉર્વાંમ્ચ,[૫૪] મેરેથ્યૂમ્ચ,[૫૫] હચ[૫૬] મજ્દાઓ[૫૭] દામબ્યો,[૫૮] ઉત[૫૯] અજેમ્[૬૦] અપ-બરાનિ,[૬૧] વ[૬૨] ગરેમેમ્ચ[૬૩] વાતેમ્[૬૪] અઓતેમ્ચ[૬૫] હચ[૬૬] મજ્દાઓ[૬૭] દામબ્યો,[૬૮] હજંઘ્રેમ[૬૯] અઇવિ-ગામનાંમ્.[૭૦]

(૧૦) વળી[૪૧] હોરમજદની[૪૮] પેદાએશમાંથી[૪૭-૪૯] ભુખ[૪૫] અને ત-

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછ.

† 'ફ્રુષઓનિ વાંથ્વ' બોલોને નામ ગણીને દ્વંદ્વ સમાસમાં મે લીધા છે. વળી 'ફ્રુષઓનિ' બોલ વિશેષણ તરીકે 'આબાદ, ફરબે'ને અર્થે બી આવે છે.

‡ એની મુકાબેલ જુઓ આવાં યશ્તનો ૨૬ મો ફકરો, જ્યાંહાં જમશેદ પાદશાહ હેવોની સત્તા તથા જીઆદતીને તોડવાની મુરાદ માંગેછે.

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લે છે.

રૂસ[૪૧] બેહુ[૪૪] હું[૪૨] દૂર લઈ જાઉં[૪૩] (અથવા કાહાડી નાંખું); વળી[૫૦] હોરમ-જદની[૫૭] પેદાએશમાંથી[૫૬-૫૮] બુઢાપો[૫૪] તથા મોત[૫૫] બેહુ[૫૩] દૂર લઈ જાઉં;[૫૨] વળી[૫૯] હોરમજદની[૬૭] પેદાએશમાંથી[૬૬-૬૮] હજાર[૬૯] વરસ સુધી[૭૦] ગરમ[૬૩] પવન[૬૪] તથા થંડો[૬૫] પવન[૬૪] હું[૬૦] દૂર લઈ જાઉં[૬૧] (ઈઆને દફે કરૂં).

(૧૧) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્રવાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ *આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંઘ્રહુચ, તાંમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ્ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૧૨) દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજ્દધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ્, દ્રવો-સ્તઓરાંમ્, દ્રવો-ઉર્વથાંમ્, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ્, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ્ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હુખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ્, વરેતો-રથાંમ્, ખનત્-ચખ્રાંમ્, ફ્રૂષઓનીમ્, મરેજાંમ્, અમવઇતીમ્, હુરઓધાંમ્, ખાસઓકાંમ્, બએષજ્યાંમ્, દ્રવો-સ્તાઇતીમ્, દ્રવો-વરેતાંમ્ અવંઘ્રહે નરાંમ્ †અષઓનાંમ્.

(૧૩) તાંમ્[૧] યજત[૨] વીસો[૩] પુથ્રો[૪] આથ્વ્યાનોઇશ,[૫] વીસો[૬] સૂરયાઓ[૭] થ્રએતઓનો,[૮] ઉપ[૯] વરેનેમ[૧૦] ચથ્રુ-ગઓષેમ્,[૧૧] સતેમ્[૧૨] અસ્પનાંમ્[૧૩] હજંઘ્રરેમ્[૧૪] ગવાંમ્[૧૫] બએવરે[૧૬] અનુમયનાંમ્,[૧૭] ઉત[૧૮] જઓથ્રાંમ્[૧૯] ફ્રબરો.[૨૦]

(૧૩) આથવ્યાંનના[૫] ખાંનદાંનનો[૩] છોકરો[૪] પેહેલવાંની[૭] ઓલાદનો[૬] ફરેદુન[૮] જે ક્રિયાની જોર[૧૯] લઇજિનાર[૨૦] (તેણે) બી[૧૮] ચાર ‡ખુણાવાળા[૧૧]

---

* ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે જમશેદ પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી; એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫–૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

‡ અથવા ચાર બાજુ અથવા દરવાજાવાળાં. જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧, ૧૮.

ગીલાંન (શેહેર)માં[10] સો[11] ઘોડા,[13] હજાર[14] બલદ,[15] (તથા) દશ હજાર[16] ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી[17] તેણીને[1] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[2] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૧૪) દજદિ[21] મે[22] વંઘુઉહિ[23] સેવિશ્તે[24] દ્રવાસ્પે[25] તત્[26] આયપ્તેમ,[27] યત્[28] બવાનિ[29] અઇવિ-વન્યાઓ[30] અજીમ[31] દહાકેમ[32] થ્રિજફ્નેમ,[33] થ્રિકમેરેધેમ,[34] ક્ષ્વશ-અષીમ,[35] હજંઘ્રર-યઓક્ષ્તીમ,[36] અષ્-અઓજંઘ્રહેમ,[37] દએવીમ[38] દ્રુજેમ,[39] અઘેમ[40] ગએથાવ્યો[41] દ્રવન્તેમ,[42] યાંમ[43] અષ્-અઓજસ્તેમાંમ[44] દ્રુજેમ[45] ફ્રચ કેરેન્તત[46] અંઘ્રો મઇન્યુશ,[47] અવિ[48] યાંમ[49] અસ્તવઇતીમ[50] ગએથાંમ,[51] મહ્રુકાઇ[52] અષહે[53] ગએથનાંમ.[54] ઉત[55] હે[56] વન્ત[57] અજાનિ[58] સવંઘ્રહવાચિ[59] અરેનવાચિ,[60] યોઇ[61] હેન્[62] કેહ્રપ[63] સ્રએશ્ત[64] જજાતેએ[65] ગએથ્યાઇચ,[66] યોઇ[67] અબ્દાતેમે.[68]

(૧૪) અએ ભલી[23] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[24] દ્રવાસ્પ![25] (તું) મને[22] આએ[26] મુરાદ[27] બખશ[21] કે જેથી કરીને[28] ત્રણ મોહોડાંના[33] ત્રણ માંથાના,[34] છ આંખના,[35] હજાર મક્કરવાળા,[36] પુષ્કળ જોરેમંદ,[37] દેવને લગતો[38] દરૂજ,[39] (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેવાસ્તે[41] નુકસાન પોંહોંચાડનાર[40] દરવંદ[42] (જે) ઝુહાક (તે)ને[31-32] જેર કરનારો[30] હું થાઉં.[29] જે[43] ઘણાજ જોરેમંદ[44] દરૂજને[45] (ઈઆને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ[50] દુનિયાં[51] ઉપર[48] અશોઈના[53] મુલુકોના[54] નાશમાટે[52] અંગ્રેમેન્યુશે[47] પેદા કીધો.[46] વળી[55] શેહેરનાજ[59] તથા *અરનવાજ[60] (નામની) તેની[56] બે પ્યારીઓ,[57] જેઓ[61] (આએ) દુનિયાંની[66] સ્ત્રીઓમાં[65] સઉથી સોહામણાં[64] શરીરની[63] છે,[62] (તથા) જેઓ[67] ઘણાજ ઉંડા ગારમાં[68] (પડેલી છે) (તેણીઓને) હું †છોડવું[58] (અથવા છુટકારો આપું.[58])

(૧૫) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્રવાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ

---

* શેહેરનાજ તથા અરનવાજ એ બેહુ ઘણીજ દેખામણી તથા ખુબસુરત ઈરાની બાનુઓ હતી. શાહનામામાં તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની બેહેનો કહેલી છે. પ્રોફેસર મોહૂલ તથા પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની દીકરીઓ ગણેછે.

† ૧૩-૧૪ મા ફકરાની મુકાબેલ જુઓ આવાં યશ્તના ૩૩-૩૪ મા ફકરા.

જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંઘહુચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ *યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૬) દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વથાંમ, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હુખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત-ચખ્રાંમ, ફ્રૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસ્ઓકાંમ, બએષજયાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ દ્રવો-વરેતાંમ અવંઘહે નરાંમ †અષઓનાંમ.

(૧૭) તાંમ[૧] યજત[૨] હઓમો[૩] ફ્રાષ્મિશ,[૪] બએષજયો,[૫] સ્રીરો,[૬] ક્ષથ્ર્યો,[૭] જઇરિ-દોઇથ્રો,[૮] બરેજિશ્તે[૯] પઇતિ[૧૦] બરેજહિ[૧૧] હરઇથ્યો[૧૨] પઇતિ[૧૩] બરેજયાઓ[૧૪] આઅત[૧૫] હીમ[૧૬] જઇધ્યત[૧૭] અવત[૧૮] આયપ્તેમ.[૧૯]

(૧૭) આબાદી કરનાર,[૪] તંદરોસ્તી આપનાર,[૫] સોહામણા[૬] હકુમત ધરાવનાર,[૭] (તથા) સોનેરી આંખવાળા[૮] હોમે[૩] અલબુર્જ (પાહાડ)ની[૧૨-૧૪] સઉથી ઉંચી[૯] ટોંચ[૧૧] ઉપર[૧૦] તેણીને[૧] (ઇઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી,[૨] તથા તેણીની પાસેથી[૧૬] આએ[૧૮] (નીચે જણાવેલી) મુરાદ[૧૯] માંગી.[૧૭]

(૧૮) દજહિ[૨૦] મે[૨૧] વંઘઉહિ[૨૨] સેવિશ્તે[૨૩] દ્રવાસ્પે[૨૪] તત[૨૫] આયપ્તેમ,[૨૬] યથ[૨૭] અજેમ[૨૮] બન્દયેનિ[૨૯] મઇરીમ[૩૦] તૂઇરીમ[૩૧] ફ્રંઘરસ્યાનેમ,[૩૨] ઉત[૩૩] બસ્તેમ[૩૪] વાધયેનિ,[૩૫] ઉત[૩૬] બસ્તેમ[૩૭] ઉપનયેનિ[૩૮] બસ્તેમ[૩૯] કવોઇશ[૪૦] હઓસ્રવંઘહહે,[૪૧] જનાત[૪૨] તેમ[૪૩] કવ હઓસ્રવ,[૪૪] પસ્ને[૪૫] વરોઇશ[૪૬] ચએચિસ્તહે[૪૭]

* ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે ફરેદુન પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પહેલો તથા બીજો ફકરો.

જક્રહે[૪૮] ઉરૂવ્યાપહે,[૪૯] પુથ્રો[૫૦] કએન[૫૧] સ્યાવરૂષાનાઇ[૫૧] જુરો-જતહે,[૫૩] નરહે,[૫૪] અધ્રએરથહેચ[૫૫] નરવહે.[૫૬]

(૧૮) અએ ભલી[૨૨] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૩] દ્રવાસ્પ![૨૪] (તું) મને[૧૧] આએ[૨૫] મુરાદ[૨૬] બખશ,[૨૦] તે એ કે[૨૭] ખુની[૩૦] (અથવા ઘાતકી[૩૦]) તુરાની[૩૧] અફ્રાસીઆબને[૩૨] હું[૨૮] બાંધું,[૨૯] તથા[૨૩] બાંધીને[૩૪] ચલાઉં,[૩૫] તથા[૩૬] બાંધીને[૩૭] કેખસરૂ (પાદશાહ) આગળ[૪૦-૪૧] લઈ *જાઉં,[૩૮] (જેથી) કેખસરૂ[૪૪] (પાદશાહ) ઉંડા[૪૮] (તથા) બોહોળાં પાણીવાળા[૪૬] ચએચસ્ત[૪૭] (નામના) સરોવરની[૪૬] પેલીપાર[૪૫] (અથવા પછવાડે) તેને[૪૩] (ઈઆને અફ્રાસીઆબને) મારે.[૪૨]

ખોલાસો:—(શામાટે મારે તે બાબે નીચે સમજ આપેછે.)

જુલમથી મારયા ગએલા[૫૩] સ્યાવક્ષના[૫૨] કીનામાં[૫૧] તથા †નરૂ ખાંનદાંનના[૫૬] શૂરા[૫૪] અગરેરસના[૫૫] કીનામાં[૫૧] છોકરો[૫૦] (ઇઆને કેખ-સરૂ) (અફ્રાસીઆબને મારે).

(૧૯) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્રવાસ્પ સૂર મજદધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ્. અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તાંમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ્ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ્. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ્ ‡યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રા-બ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

* એ બીના ઘણે દરજ્જે શાહનામામાં આવેલી બાબદને મળતી આવેછે. તે ઠેકાણે લખેછે કે, હોમ નામનો એક પરહેજગાર શખ્સ જ્યારે પાહાડ ઉપર બંદગી કરતો હતો, ત્યારે તેણે ત્યાંહાં અફ્રાસીઆબને સંતાઇને ભરાઇ બેઠેલો જોઇને, તેને પકડી બાંધીને કેખસરૂ પાદશાહ પાસે લઈ ગયો.

† અગરેરસ જોકે તુરાની ઓલાદનો તથા અફ્રાસીઆબનો ભાઈ હતો, તોપણ તે પોતે સદ્‌ગુણી તથા રાસ્ત માણસ હોવાથી, તથા ઈરાંનીઓ તરફ તેની બધી લાગણી હોવાથી, તેણે ઘણા ઈરાંનીઓના જાન જોખમમાંથી બચાવ્યા હતા. તે ઉપરથી અફ્રાસીઆબે તેને કતલ કીધો હતો.

‡ ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે હોમની માંગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫—૬.

(કરદે ૫ મો) (૨૦) દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વથાંમ, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત્, પથન ખ્વાથ્રવન દરેઘો-હુખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખ્વનત્-ચખ્રાંમ, ફ્ષઓનીમ; મરેઝાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખ્વાસઓકાંમ, બએષજ્યાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ, દ્રવો-વરેતાંમ અવંઘ્રહે નરાંમ *અષઓનાંમ.

(૨૧) તાંમ[1] યજત[2] અરૂષ[3] અઇસ્યનાંમ[4] દખ્યુનાંમ[5] ક્ષથ્રાઇ[6] હુનકેરેમો[7] હઓસ્રવ,[8] પસ્ને[9] વરેઇશ[10] ચએચિસ્તહે[11] જફ્રહે[12] ઉરૂવ્યાપહે,[13] સતેમ[14] અસ્પનાંમ,[15] હજંઘ્રેમ[16] ગવાંમ,[17] બએવરે[18] †અનુમયનાંમ[19] ઉત[20] જઓથ્રાંમ[21] ફ્બરે.[22]

(૨૧) વળી[20] ક્રિયાની જોર[21] લઈ જનાર[22] બાહાદુર[3] કેખસરૂ[8] (પાદશાહ), (જે) ઈરાનના[4] દેશોની[5] પાદશાહીને[6] સાથે ‡જોડી નાખનાર,[7] (તેણે) ઉંડા[12] (તથા) ઓહોળાં પાણીવાળા[13] ચએચસ્ત[11] (નામના) સરોવરની[10] પેલીપાર[9] (અથવા પછવાડે[9]) સો[14] ઘોડા,[15] હજાર[16] બલદ[17] (તથા) દશ હજાર[18] ન્હાનાં ગોસ્પદોથી[19] તેણીને[1] (ઈઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[2] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૨૨) ¶દજ્દિ[23]-મે[24] વંઘુઉહિ[25] સેવિશ્તે,[26] દ્રવાસ્પે[27] તત્[28] આયપ્તેમ,[29] યથ[30] અજેમ[31] નિજનાનિ,[32] મઇરીમ[33] તુઇરીમ[34] ફ્રંઘ્રસ્યાનેમ[35] પસ્ને[36] વરેઇશ[37] ચએચિસ્તહે[38] જફ્રહે[39] ઉરૂવ્યાપહે,[40] પુથ્રો[41] કએન[42] સ્યાવરૂષાનાઇ,[43] જુરેજતહે[44] નરહે,[45] અઘ્રએરથહેચ[46] નરવહે.[47]

(૨૨) અએ ભલી[25] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[26] દ્રવાસ્પ![27] (તું) મને[24] આએ[28] મુરાદ[29] બખશ,[23] તે એ કે[30] ઉંડા[39] (તથા) ઓહોળાં §પાણીવાળા[40] ચએચસ્ત[38] (નામના) સરોવરની[37] પેલીપાર[36] (અથવા પછવાડે[36]) ખુની[33] તુરાની[34] અફ્રાસીઆબને[35] હું મારૂં.[32]

ખોલાસો:—(શામાટે હું મારૂં તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

જુલમથી મારીઆ ગએલા[44] સ્યાવક્ષના[43] કીનામાં[41] (તથા)

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો તથા બીજો ફકરો.

† છેલ્લા ત્રણ બોલો સિવાએ એ ફકરો આવાં યશ્તના ૪૯ મા ફકરામાં આવેછે.

‡ ઈઆને ઈરાંનને તાબાનાં તમામ મુલકોને એક શેહેનશાહીમાં સાથે કરી નાંખનાર.

¶ ડાક્ટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો લે છે.

§ દારમેસ્તેતે 'ઉરૂયાપ, ઉરૂવ્યાપ'નો અર્થ 'ખારાં પાણીવાળો' કરેછે.

નરૂ ખાંનદાંનના[૪૭] શૂરા[૪૫] અગરેરસના[૪૬] ફીનામાં,[૪૨] (હું જે સ્યાવક્ષનો) *છોકરો[૪૧] (તે ખુની અફરાસીઆબને મારૂં).

(૨૩) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્વાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇદ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રથ ખરેનંઘહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ †યજમઇદે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓ-થ્રાબ્યસ્ચ અષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૨૪) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજ્દધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્તીમ દૂરાત્, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખ્નત્-ચખ્રાંમ, ફ્રષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવ-ઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બઓષજયાંમ, દ્વો-સ્તાઇતીમ, દ્વો-વરેતાંમ અવંઘહે નરાંમ ‡અષઓનાંમ.

(૨૫) તાંમ[૧] યજત[૨] યો[૩] અષવ[૪] જરથુશ્તો,[૫] અઇર્યેને[૬] વએજહિ[૭] વંઘહુયાઓ[૮] દાઇત્યયાઓ[૯] ¶હુઓમ[૧૦] યો[૧૧] ગવ[૧૨] બરેસ્મન,[૧૩] હિજ્વો-દંઘહંઘહ,[૧૪] માંથ્રચ[૧૫] વચચ[૧૬] શ્યઓ-થ્નચ,[૧૭] જઓથ્રાબ્યસ્ચ[૧૮] અષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ[૧૯] વાઘ્-જિબ્યો;[૨૦] આઅત્[૨૧] હીમ[૨૨] જઇદ્યત્[૨૩] અવત્[૨૪] આયપ્તેમ.[૨૫]

(૨૫) (પેગમબર) અશો[૪] જરતોશ્તે[૫] વેહેદાતી (નદી આગળ)નાં[૮-૯] ઇરાનવેજમાં,[૬-૭] હોમ[૧૦] કે જે[૧૧] જીવામ[૧૨] (તથા) બરસમ સાથનો[૧૩] (છે),

* એ ફકરાના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૪ થો કરદો.

† ઇઆને દ્વાસ્પ ઇજ્દે કેખસરૂ પાદશાહની માગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫—૬.

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

¶ આએ ઠેકાણે ગેલ્ડનરે હઓમયો વાંચન લીધું છે, પણ તે દરૂસ્ત નથી.

(તથા જે હોમ) મન,[૧૫] વચન[૧૬] અને કરણી સાથની[૧૭] જબાનની દાનેશવટે,[૧૪] (તથા જે હોમ) ક્રિયાની જોરનેમાટે[૧૮] રસ્ત બોલેલા[૧૯] સખુનોથી[૨૦] (તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે તે વટે) તેણીને[૧] (ઇઆને દ્રવાસ્પને) આરાધી[૨] (તથા) તેણીની પાસેથી[૨૨] આએ[૨૪] (નીચે જણાવેલી) મુરાદ[૨૫] માગી.[૨૩]

(૨૬) *દજદિ[૨૬] મે[૨૭] વંઘુઉહિ[૨૮] સેવિશ્તે,[૨૯] દ્રવાસ્પે[૩૦] તત્[૩૧] આયપ્તેમ્,[૩૨] યથ[૩૩] અજેમ્[૩૪] હાચયેને,[૩૫] વંઘુઉહીમ્[૩૬] આક્ષ્તાંમ્[૩૭] હુતઓસાંમ્,[૩૮] અનુમતેએ[૩૯] દએનયાઓ,[૪૦] અનૂખ્તેએ[૪૧] દએનયાઓ,[૪૨] અન્વરૂશ્તેએ[૪૩] દએનયાઓ,[૪૪] યા[૪૫] મે[૪૬] દએનાંમ્[૪૭] માજદયસ્નીમ્,[૪૮] જરસ્ચ[૪૯] દાત્[૫૦] અપએચ[૫૧] અઓતાત્[૫૨] યા[૫૩] મે[૫૪] વરેજ્ઞાનાઇ[૫૫] વંઘુઉહીમ્[૫૬] દાત્[૫૭] ફ્રસસ્તીમ્.[૫૮]

(૨૬) અએ ભલી[૨૮] (તથા) ઘણીજ ફાયદો કરનારી[૨૯] દ્રવાસ્પ![૩૦] (તું) મને[૨૭] આએ[૩૧] મુરાદ[૩૧] બખશ,[૨૬] તે એ કે[૩૩] સદ્‌ગુણી[૩૬] (તથા) અશરાફ ખાંનદાંનની[૩૭] (અથવા કુળીન[૩૭]) †હુતોસને[૩૮] દીનના[૪૦] મત પ્રમાણે,[૩૯] દીનના[૪૨] વચન પ્રમાણે[૪૧] (તથા) દીનનાં[૪૪] કાંમો પ્રમાણે[૪૩] હું ચલાઉં.[૩૫] (તથા) જે[૪૫] (ઇઆને હુતોસ) મારી[૪૬] માંજદયસ્ની[૪૮] દીન ઉપર[૪૭] (પોતાનું) દિલ[૪૯] ‡લગાડે,[૫૦] (તથા) પોતાની ¶ખાહેશ[૫૧] જાહેર$કરે;[૫૨] વળી જે[૫૩] (ઇઆને હુતોસ) (મારી પેગમબરીનાં) કાંમનેમાટે[૫૫] મને[૫૪] સારી[૫૬] શિખામણ[૫૮] §આપે.[૫૭]

(૨૭) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્રવાસ્પ સૂર મજ્દધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ્. અહે રય ખરેનંઘહચ, તાંમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ્ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્રવાસ્પાંમ્

---

* ડાકટર ગલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએ છે.

† હુતોસ એ ગુસ્તાસ્પ પાદશાહની બાઇડી થાએ. શાહાનામામાં એને 'કેતાયુન'ને નામે જણાવી છે.

‡ 'અથવા મારી દીન ઉપર મોહોબત-દિલસોજી રાખે; આવાં યશ્તના ૧૦૫ મા ફકરામાં પેગમબર જરતોશ્ત ગુસ્તાસ્પ પાદશાહને પોતાની દીનમાં લાવે તથા તે દીન ઉપર તે પુરતો એતેકાદ રાખે એવી મુરાદ માંગેછે.

¶ 'અપએચ'—ધાતુ અપ્=સંસ્કૃત आप्=ખાહેશ રાખવી.

$ 'અઓતાત્'—ધાતુ વત્=સ वच्=બોલવું, જાહેર કરવું; અપૂર્ણભૂત સંશયાર્થ.

§ અથવા મારી[૫૪] (પેગમબરીનાં) કાંમને[૫૫] સારો[૫૬] જશ[૫૮] આપે.[૫૭] એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૯ મો હા, ફકરો ૭ મો.

સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ *યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધ્રએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(ફરદો ૭ મો) (૨૮) દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દ્રવો-પસ્વાંમ, દ્રવો-સ્તઓરાંમ, દ્રવો-ઉર્વથાંમ, દ્રવો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ દૂરાત, પથન ખાથ્રવન દરેઘો-હખેધ્રયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત-ચથ્રાંમ, ફ્રૂષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવઇતીમ, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, બએષજ્યાંમ, દ્રવો-સ્તાઇતીમ, દ્રવો-વરેતાંમ અવંઘ્રહે નરાંમ † અષઓનાંમ.

(૨૯) તાંમ[૧] યજત[૨] બેરેજઇધિશ[૩] કવ[૪] વીશ્તાસ્પો,[૫] પસ્ને[૬] આપો[૭] દાઇત્યયાઓ,[૮] સતેમ[૯] અસ્પનાંમ,[૧૦] હજંઘ્રેમ[૧૧] ગવાંમ,[૧૨] બએવરે[૧૩] અનુમયનાંમ,[૧૪] ઉત[૧૫] જઓથ્રાંમ[૧૬] ફ્રબરો.[૧૭]

(૨૯) વળી[૧૫] ક્રિયાની જોર[૧૬] લઈ જનાર[૧૭] (તથા) બુલંદ ‡નજ-રના[૩] કએ[૪] ગુશતાસ્પે[૫] વેહેદાતી[૮] નદીની[૭] પેલીપાર[૬] સો[૯] ઘોડા,[૧૦] હજાર[૧૧] બલદ[૧૨] (તથા) દશ હજાર[૧૩] ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી[૧૪] તેણીને[૧] (ઈઆને દ્રવા-સ્પને) આરાધી[૨] (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૩૦) દજદિ[૧૮] મે[૧૯] વંઘ્રઉહિ[૨૦] સેવિશ્તે[૨૧] દ્રવાસ્પે[૨૨] તત[૨૩] આયપ્તેમ,[૨૪] યથ[૨૫] અજાનિ[૨૬] પેષને[૨૭] અશ્ત[૨૮] અઉર્વન્તો,[૨૯] વીસ્પ[૩૦]-થઉરૂવો-અસ્તોઇશ,[૩૧] પુથ્રો[૩૨] વીસ્પ[૩૩]-થઉરૂવો,[૩૪] ઉરૂવિ[૩૫]-ખઓધો,[૩૬] ઉરૂવિ[૩૭]-વેરેથ્રો,[૩૮] સત્વી[૩૯]-મનોથ્રીશ,[૪૦] યેંઘ્રહે[૪૧] હમે[૪૨] સત[૪૩] ઉશ્લનાંમ[૪૪] જઇન્યાવરત,[૪૫] પસ્ચ[૪૬] ખીઘ્રહે[૪૭] યથ[૪૮] અજાનિ[૪૯] પેષને[૫૦] મઇસ્યેહે[૫૧] ખ્યઓનહે[૫૨] અરેજત અસ્પહે,[૫૩] યથ[૫૪] અજાનિ[૫૫] પેષને[૫૬] દરૂષિનિકહે[૫૭] દએવયસ્નહે.[૫૮]

* ઈઆને દ્રવાસ્પ ઈજદે પેગમબર જરતોશ્તની માગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઆ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

‡ ઈઆને ઉદાર—હાતમ દિલના; અથવા દૂર અન્દેશ, લાબી નજર પોંહો-ચાડનાર, અશરાફ, કુળીન (હારલે), બુલંદ કદના (દારમેસ્તેતે).

(૩૦) અએ ભલી[૨૦] (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી[૨૧] દ્રવાસ્પ ![૨૨] (તું) મને[૧૯] આએ[૨૩] મુરાદ[૨૪] બખશ,[૧૮] તે એ કે[૨૫] લડાઈમાં[૨૭] (નીચે જણાવેલા) આઠ[૨૮] પેહેલવાંનોને[૨૯] હું નહસાડું[૩૬]:—(૧) વીસ્પ થઉર્વો અસ્તિ,[૩૦-૩૧] (૨) વીસ્પ-થઉર્વનો[૩૩-૩૪] છોકરો,[૩૨] (૩) ઉર્વિ-ખઓધ,[૩૫-૩૬] (૪) ઉર્વિ-વ્વેરેથ,[૩૭-૩૮] (૫) સત્વી-મનોથ્રી,[૩૯-૪૦] જેના[૪૧] સાત[૪૨] સો[૪૩] ઉંટ[૪૪] તેની પુઠે *ચાલેછે;[૪૫] ત્યારપછી[૪૬] લડાઈમાં[૫૦] (૬) †ઉસકેરાએલા[૪૭] (તથા) ખુની[૫૧] ખ્યઓન[૫૨] (તથા) (૭) અરજાસ્પને[૫૩] હું નહસાડું;[૪૯] તેમજ[૫૪] લડાઈમાં[૫૬] (૮) બુતપરસ્ત[૫૮] દરૂષિનિકને[૫૭] (બી) હું ‡નહસાડુ.[૫૫]

(૩૧) ઉત[૬૦] અજેમ[૬૧] નિજનાનિ[૬૨] તાંથ્રવન્તેમ[૬૩] દુજ્દએનેમ,[૬૪] ઉત[૬૫] અજેમ[૬૬] નિજનાનિ[૬૭] સ્પિનજઉરૂશ્કેમ[૬૮] દએવયસ્નેમ,[૬૯] ઉત[૭૦] અજેમ[૭૧] ફ્રઓઉર્વએસયેનિ[૭૨] હુમય[૭૩] વરેધકનાંમચ,[૭૪] ખ્યઓન્યેહેચ[૭૫] દંઘ્રહુવો,[૭૬] ઉત[૭૭] અજેમ[૭૮] નિજનાનિ[૭૯] ખ્યઓનિનાંમ[૮૦] દખ્યુનાંમ,[૮૧] પન્ચસદ્વાઇ[૮૨] સતદ્વાઇશચ,[૮૩] સતદ્વાઇ[૮૪] હજંઘ્રદ્વાઇશચ,[૮૫] હજંઘ્રદ્વાઇ[૮૬] બએવરેદ્વાઇશચ,[૮૭] બએવરેદ્વાઇ[૮૮] અહાંખ્શતદ્વાઇશચ.[૮૯]

(૩૧) વળી[૬૦] ખરાબ દીનવાળા[૬૪] તાંથ્રવન્તને[૬૩] હું[૬૧] મારૂં[૬૨] તથા[૬૫] બુતપરસ્ત[૬૯] સ્પિનજઉરૂશ્કને[૬૮] હું મારૂં;[૬૭] તથા[૭૦] ¶વરેધક[૭૪] તથા ¶ખ્યઓનિના[૭૫] દેશોમાં[૭૬] સારા ફાએદા[૭૩] (અથવા, સારી દાનાઈ ભરેલી

---

* પ્રોફેસર હારલે.

† ધાતુ ખીધ્=સંસ્કૃત स्विद्=પરસેવો પડવો, ઉસકેરાવું.

‡ એ ફકરો જરા ગુચવણ ભરેલો છે. આએ તરજુમો મને તદ્દન ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી. યુરોપિઅન વિદ્વાનોએ 'અસ્ત-અઉર્વન્ત'ને વિશેષનામ ગણીને "ઉર્વિ-ખઓધો, ઉર્વિ-વરેથ્રો, સ્ત્વી-મનોથ્રી"ને તેના વિશેષણ ગણ્યાં છે, અને તેનો અર્થ "લડાઇની પોહોળી ટોપીવાળો, પોહોળાં બખ્તરવાળો તથા જાડી ગરદનવાળો અથવા મ્હોટાં માથાંવાળો', કીધોછે. એ બોલોનો એ અર્થ બી થાયેછે ખરો. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—

"અએ દ્રવાસ્પ ! તું મને આએ મુરાદ બખશ, તે એ કે વીસ્પ-થઉર્વો-અસ્તિના છોકરા અસ્ત-અઉર્વન્ત્ જે બધાઓને દુ:ખ દેનાર,........તથા તેની પુઠે લુટના માલ સાથે ૭૦૦ ઉંટ ચાલેછે તેના હુમલાને હું હઠાવી કાહાડુ."

¶ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ બાબે નીચે મુજબ કંઈક ખોલાસો કરેછે:—ખ્યઓન એ ગીલાંનની નજદીક Chionitae નામની લડાઇની છેડતી કરનાર એક કોમ હતી, જે સાસાનીઅન વંશની પેહેલા ઓલાદ સાથે વારેઘડીએ લડાઇ કરતી

રીતો[૭૩]) હું[૭૧] દાખલ કરૂં.[૭૨] વળી[૭૭] ખ્યઓનિ[૮૦] દેશોના[૮૧] (માણસોને) પચાસથી[૮૨] સો ઘણા,[૮૩] સોથી[૮૪] હજાર ઘણા,[૮૫] હજારથી[૮૬] દશ હજાર ઘણા[૮૭] દશ હજારથી[૮૮] અગણિત ઘણાં[૮૯] હું[૭૮] *મારૂં.[૭૯]

(૩૨) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ દ્વાસ્પ સૂર મજદધાત અષઓનિ થ્રાથ્રિ, જઓથ્રો-બરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઇધ્યન્તાઇ, દાથ્રિશ આયપ્તેમ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તાંમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, તાંમ યજાઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ †યજમઇદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, દ્વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ.‡

હતી. વરેધકનું નામ Vertae નામનાં ટોળાં વિશે આપણને યાદ દેવડાવેછે, જેઓ Chionitae ની સાથે હતા પણ તેઓનાં રેહેઠાણ બાબે ચોકસ જણાયું નથી. કોઇબી રીતે લેતાં વેહેદાતી નદીની પડોશમાં હોવાથી માલુમ પડેછે કે, એ બેહુ ફિરકા (ખ્યઓન તથા વરેધક)નું મુકામ કાસ્પ્યન સમુદ્રની પશ્ચિમ દિશાએ હોવું જોઇએ.

* આએ ૭ મો કરદો થોડા ફેરફાર સિવાએ અશિશવંઘ યશ્તના ૯ મા કરદાને મલતો આવેછે.

† ઇઆને દ્વાસ્પ ઇજદે ગુશતાસ્પ પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી; એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫–૬.

‡ ઇઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અશો દ્રવાસ્પની આરાધના, કીર્તિ, એજમત તૌવતને હું વખાણુંછું.

અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેર્ફેહ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઉથ્યાવરૂશતાંમ્ હીત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ્ એરસાદ અમાવંદ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રેગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ્ યજમઇદે; અષેમ વોહૂ ૧. ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ્ એરૂસાદ્. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્; સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રમાન્, શેકફ્ત-જીન, જીન્-અવજાર્, સાલારે દામાને અહુરમજદ એરસાદ્. અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બુન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર

* ઇઆને હાદોખ્ત નામના ૨૦ મા નુસકમાં આપેલી સરોશ યશ્ત.

અહુરહે મજ્દાઓ, તરેઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૢ-શતાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩. ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. સ્રઓષહે અષ્યેહે તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૢષિ-દ્ઓશ, આહુઇર્યેહે, ક્ષનઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષનઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ *મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] નેમો[10] વોહુ,[11] નેમો[12] વહિશ્તેમ,[13] જરથુશ્ત્ર[14] ગએથાભ્યો.[15] (૨) તત્[16] દ્રવતો[17] દ્રવતાંમ[18] ઉર્વેતો[19] પઇતિ-દારેશત;[20] તત્[21] દ્રવતો[22] દ્રવઇત્યાઓસચ[23] અષિ,[24] ઉષિ[25] કરેન,[26] ગવ,[27] ફ્રેથ્ર,[28] જફ્રે[29] દેરેજ્વાંત્[30] પઇરિ-ઉર્વેએશ્તેમ.[31] યત્[32] નેમો[33] વોહૂ[34] અધ્વીમ[35] અત્બએષેમ[36] નઇરે[37] હાંમ-વરેતિશ,[38] દ્રુજો[39] વારેથ્મ[40] દારેશત.[41]

(૧) ખુબસુરત,[3] ફતેહમદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશોઇનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[9] અએ જરતોશ્ત![14] દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[15] (એટલે દુનિયાંનાં લોકોના ફાએદાનેમાટે) બંદગી[10] સારી[11] (છે), બંદગી[12] સઉથી સરસ[13] (છે).

ખોલાસો:—(બંદગી સર્વોત્તમ છે તેનો સબબ નીચે જણાવેછે.)

(૨) તે[16] (ઈઆને બંદગી) દરવદોમાંના[18] જોરાવર[19] દરવંદની[17] સાંમે એક બંચાવ[20] (છે), તે[21] (બદગી) નર દરવંદની[22] તથા માદા દરવંદની[23] (ઈઆને દુષ્ટ માણસ તથા આઈડીની) આંખ,[24] હુશિઆરી[25] (તથા) કાનને[26] આસપાસ ઢાંકી નાખનારી[31] (છે), (તથા) (તેઓનાં) હાથ,[27] પગ[28] (તથા) મોહોડાંનેમાટે[29] બેડી તરીકે[30] (થાયેછે). જે[32] બંદગી[33] સંપૂર્ણ,[34] ખરાં દિલથી કીધેલી[35] (તથા) બંદ નિષ્ઠાથી †દૂર[36] (તે), માણસનેમાટે[37] એક બંચાવ[38] (છે), દરૂજની[39] (સાંમે)

* એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફા ૧૪—૧૬.
† અસલ અર્થ 'ભલી,[34] નહી ઠગનારી[35] તથા દ્વેષથી વેગળી.[36]'

એક ઢાલ[૪૦] (છે), (તથા) (તે દરૂજને) હઠાવનાર[૪૧] (છે).

ખોલાસો:—(ખરાં દિલથી તથા પાક નયતથી સમજીને કીધેલી બંદગી, ખરાબ માણસની તથા વેહેમી અને ધાસ્તી ભરેલા વિચારોની સાંમે થવાને, આપણેમાટે એક મજબૂટ હથિયાર થઈ પડેછે. ખરી બંદગી આપણામાં એક જાતનું શૂર ઉત્પન્ન કરેછે, અને તેથી કરીને આપણી સાંમે ઉભી થએલી મુશ્કેલીઓને ઘણે દરજ્જે દૂર કરવાને આપણ શક્તિવાન થઇએ છિયે. અશો જરતોશ્તને મારી નાખવાનેમાટે જયારે તમામ દેવ દરૂજો મનસુબો કરીને આવ્યા, ત્યારે તે રાસ્ત પેગમબરે તે વખતે જે ઉપાયો કામે લગાડ્યા, તેમાંનો સઉથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણ 'યથા અહૂ વઇર્યો'ના એજમતી કલામ મ્હોટે સાદે ગાઈને ભણ્યા.)

(૩) સ્રઓષો[૧] અષ્યો[૨] દ્રિઘૂમ્[૩] થ્રાતોતેમો;[૪] હો[૫] વેરેથ્રજ[૬] દ્રુજેમ્[૭] જઘ્નિશ્તો.[૮] ના[૯] અષવ[૧૦] આક્રિવચસ્તેમો,[૧૧] હો[૧૨] વેરેથ્ર[૧૩] વેરેથ્રવસ્તેમો.[૧૪] માંથ્રો[૧૫] સ્પેન્તો[૧૬] મઇન્યવીમ્[૧૭] દ્રુજેમ્[૧૮] નિઝબઇરિશ્તો.[૧૯] અહુનો વઇર્યો[૨૦] વચાંમ્[૨૧] વેરેથ્રજાંસ્તેમો.[૨૨] અર્શુખ્ધો[૨૩] વાક્ષ[૨૪] યાહિ[૨૫] વેરેથ્રજાંસ્તેમો.[૨૬] દએન[૨૭] માજદયસ્નિશ[૨૮] વીસ્પએષુ[૨૯] વંઘ્રહુષુ,[૩૦] વીસ્પએષુ[૩૧] અષો-ચિથ્રએષુ,[૩૨] હુઇથ્યદાતેમ[૩૩] અથ[૩૪] દાતેમ્[૩૫] જરથુશતિ.[૩૬]

(૩) અશો[૨] સરોશ[૧] (ઇજદ) ગરીબનું[૩] ઘણોજ પોષણ કરનારો[૪] (છે), (તથા) તે[૫] ફતેહમંદ[૬] (તથા) દરૂજને[૭] ઘણોજ મારનાર[૮] (છે); (જે) અશો[૧૦] માણસ[૯] ઘણાજ દોઆના સખુન બોલનારો[૧૧] (છે) તે[૧૨] (શખ્સ) ફતેહની મારફતે[૧૩] ઘણોજ ફતેહમદ[૧૪] (હોએછે). માંથ્ર[૧૫] સ્પેન્ત[૧૬] (અથવા પવિત્ર[૧૬] માંથ્ર[૧૫]) મીનો[૧૭] *દરૂજને[૧૮] ઘણોજ બાહાર કાહાડી નાખનાર[૧૯] (છે). (બધી) બદગીઓમાં[૨૧] અહુનવર[૨૦] (નામની બંદગી) સઉથી ફતેહ આપનારી[૨૨] (છે). (તે) સાચ્ચો[૨૩] (તથા) †અસરકારક[૨૫] વચન[૨૪] (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) સઉથી

* કોઈનાં મનમાં દરૂજ પેવસ થયા હોએ, ઈઆને મનની બેકરારી અથવા દિલની પરીશાંની થઈ હોએ તો તે, "માંથ્ર સ્પેન્ત" ભણવાથી દફે થાયછે; "માંથ્ર સ્પેન્ત" ગોયા દિલમાથી ભૂત, દાકન, પરી, જાદુ ઇત્યાદિનો વિચાર કાહાડી નાખવાનું એક સારૂં હથિયાર છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત, સફો ૧૯૫-૧૯૬.

† 'યાહિ' બોલને નકારાંત પેહેલા એકવચનમાં વિશેષણ તરીકે લેવાને બદલે, હકારાંત નામ ૭ મી એક વચનમાં લઇએતો, એનો અર્થ 'કામમાં,

ફતેહ આપનારી[26] (છે). માજદયસ્નની[28] દીન[27] તેમજ[34] જરતોશ્તની[33] કાએદો[35] તમામ[29] ભલી ચીજોમાં[30] (ઈઆને ભલી પેદાએશોમાં) (તથા) તમામ[31] અશોઈની તોખમવાળી ચીજોમાં[32] સચ્ચાઇનેને ઘણોજ ટેકો આપનાર[33] (અથવા રક્ષણ કરનાર) (છે).

(૪) યસ્ચ,[1] જરથુશ્ત્ર,[2] ઇમત્[3] ઉખ્ધેમ્[4] વચો[5] ફ્રવઓચાત્,[6] ના[7] વા[8] નાઇરિ[9] વા,[10] અષ-સર[11] મનંઘહ,[12] અષ-સર[13] વચંઘહ,[14] અષ-સર[15] શ્યઓથ્ન;[16] મસો[17] વા[18] આપો[19] મસો[20] વા[21] શ્વએષો[22] ક્ષપો[23] વા[24] તાંથ્ર્યયાઓ[25] અઇપિ-દ્રાંનરયાઓ,[26] અપાંમ્[27] વા[28] નાવયનાંમ્[29] પઇતિ[30] પેરેતૂશ,[31] પથાંમ્[32] વા[33] પઇતિ[34] વીચરનાઓ,[35] નરાંમ્[36] વા[37] અષઓનાંમ્[38] હનજમનાઇશ,[39] દ્રવતાંમ્[40] વા[41] દએવયસ્નનાંમ્[42] હનદ્રરનાઇશ;[43] (૫) કહ્મિ કહ્મિચિત્[44] વા[45] અઇપ્યનાંમ્,[46] કહ્મિ કહ્મિચિત્[47] વા[48] અરશ્યનાંમ્[49] શ્વએષો[50] બિવિવાઓ;[51] નોઇત્[52] દિમ્[53] યવ[54] અંઘ્રહે[55] અચાંન્,[56] નોઇત્[57] અંઘ્રહાઓ[58] ક્ષપો,[59] દ્રવાઓ[60] જરેતો[61] જરનુમનો[62] જજરાનો,[63] અષિબ્ય[64] અવ-સ્પશતીચિન[65] અવિ[66] અવ-સ્પશ્નઓત;[67] નોઇત્[68] ગધહે[69] વજો-વાંથ્વ્યેહે[70] ત્બઅેષો[71] ફ્રાંશતિચિન[72] ફ્રાશ્નુયાત્.[73]

(૪) અએ જરતોશ્ત[2]! જે કોઈ[1] મરદ[7] ઈઆ[8] ઓરત[9] આએ[3] બંદગીનો[4] કલામ[5] (ઈઆને અહુનવર) અતિશય અશોઈવાળાં[11] મનેકરીને,[12] અતિશય અશોઈવાળાં[13] વચનેકરીને[14] (તથા) અતિશય અશોઈવાળાં[15] કાંમેકરીને[16] ભણે.[6]

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે ભણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ઘણાં[17] પાણીમાં,[18] અથવા[21] મ્હોટી[20] ધાસ્તીમાં[22] (અથવા *ગભરા-

---

સાહસ કર્મમા' થઈ શકે એ પ્રમાણે લેતાં એ વાકયનો તરજુમો નીચે મુજબ થાએછે.

"(તે) સાચ્ચો વચન (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) દરેક સાહસ કર્મમાં સઉથી ફતેહ આપનારો (છે)." 'યાહિ' બોલનો ધાતુ યસ્=સંસ્કૃત યસ્=કોશેશ કરવી, સખત મેહેનત કરવી.

* 'શ્વએષો' બોલને સંસ્કૃત ત્વિષ્ (ઈઆને ચમકાટ થવો, ચકચકવું) ઉપરથી લઇએ તો, "મસો વા શ્વએષો" નો અર્થ "અથવા મ્હોટા ચમકાટની વખતે," એટલે કે જ્યારે વીજલીના ચમકારા થાએ ત્યારે એ પ્રમાણે થઈ શકે.

ટમાં[૨૨]), અથવા[૨૪] ધુમસવાળી[૨૬] અંધારી[૨૫] રાતે,[૨૩] અથવા[૨૮] નેહેર (અથવા નદી)નાં[૩૦] પાણીના[૨૯] પુલ[૩૧] ઉપર,[૨૭] અથવા[૩૩] રસ્તાઓમાંના[૩૨] આડા અવાડા રસ્તાઓ[૩૫] ઉપર,[૩૪] અથવા[૩૭] અશો[૩૮] માણસોની[૩૯] મિજલસોમાં,[૩૬] અથવા[૪૨] દરવંદોની[૪૦] અથવા[૪૧] દેવને ઈજનારાઓની[૪૨] *મંડળીઓમાં,[૪૩] (૫) અથવા[૪૫] આફતોમાંની[૪૬] કોઈબી[૪૪] (આફતની વખતે), અથવા[૪૮] †કવખતમાંના[૪૯] કોઈબી[૪૭] (કવખતે), (જો કોઈ) ભયમાં[૫૦] (આવી પડેલો હોએ), (અથવા) બીધેલો[૫૧] (હોએ), (અને જો ખરાં એનેકાદથી અહુનવર ભણે તો), તેને[૫૩] તે[૫૫] દાહાડે[૫૬] (અથવા) તે[૫૮] રાતે[૫૯] (ઈઆને જે વખતે ભણે ત્યારે), (કોઈબી) દરવંદ,[૬૦] જુલમગાર,[૬૧] દુઃખ દેનાર,[૬૨] (અથવા) ઈજા કરનાર[૬૩] (પોતાની) બે આંખોથી[૬૪] (તે ભણનાર ઉપર) નજરે[૬૫] જોઈ શકે[૬૭] નહી;[૫૨] (તથા) જોરાવર ‡ટોળકીવાળા[૭૦] લુટારાની[૬૯] ખરાબી[૭૧] આગળ વધીને,[૭૨] (તે અહુનવર ભણનારને) પોંહોચી શકે[૭૩] નહી.[૬૮]

(૬) ઇમત્ચ,[૧] જરથુશ્ત્ર,[૨] ઇમત્[૩] ઉખ્ધેમ[૪] વચો[૫] ફ્રમ્રુયાઓ,[૬] યત્[૭] આજસાત્,[૮] કેરેસસ્ચ,[૯] ગધોતૂશ્ચ,[૧૦] દએવેશ્ચ[૧૧] હુનદ્રુરેમન;[૧૨] આ અત્[૧૩] દ્વતાંમ[૧૪] દએવયસ્નનાંમ,[૧૫] યાતૂશ્ચ[૧૬] યાતુમતાંમ;[૧૭] પઇરિકાઓસ્ચ[૧૮] પઇરિકવતાંમ[૧૯] ન્મએષો[૨૦] ક્રતેરેસાંન્[૨૧] કદ્રુરાંન્[૨૨] ન્યાઓન્ચો[૨૩] દએવ[૨૪] ન્યાઓન્ચો[૨૫] દએવયાજો,[૨૬] જફ્રુરે[૨૭] અવ-ગેઉર્વયાંન્[૨૮] અથ[૨૯] શારેષ્યન્તો.[૩૦]

(૭) યથચ[૩૧] પસુશ-હુઉર્વાઓંધ્રહો,[૩૨] અએતત્[૩૩] સ્રઓષેમ[૩૪] અષીમ[૩૫] પઇરિ-બરામઇદે,[૩૬] યિમ[૩૭] અષવનેમ[૩૮]

---

* અવસ્તામાં એકજ અર્થવાળા બોલો સારાં માણસનેમાટે જુદા આવેછે, તથા ખરાબ માણસ અથવા દેવનેમાટે જુદા આવેછે:—જેમકે, 'હન્જમન' ઈઆને સારા—નેક માણસોની મિજલસ; 'હનદ્રન' ઈઆને દેવો અથવા ખરાબ માણસોની મિજલસ; 'જસ્ત' ઈઆને સારાં માણસનો હાથ; 'ગવ' ઈઆને દેવ—ખરાબ માણસનો હાથ; 'વઘ્ધન' ઈઆને સારા માણસનું માથુ 'કમેરેધ' ઈઆને દેવ—ખરાબ માણસનું માથુ; 'પાધ' ઈઆને સારાં માણસનો પગ; 'ચંગ્ર' ઈઆને દેવ—ખરાબ માણસનો પગ; 'વચ્' ઈઆને સારા માણસનું બોલવું; 'દુ' ઈઆને દેવનું બોલવું, ઇત્યાદિ.

† 'અરથ્ય'=નઠારો અથવા અપસગન ભરેલો બનાવ (પ્રોફેસરો ચુસ્તિ તથા હારલે); પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમા ઉપરથી એનો અર્થ 'કાએદો, દીનનું ફરમાન, હુકમો' કરેછે.

‡ ગાઓફોરનું ટોળું લઇને નાહાસી જનાર (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

યસ્ચ[૫૬] સ્પેન્તો મઇન્યુશ[૫૭] યસ્ચ[૫૮] અંઘ્રો;[૫૯] હિષારો[૬૦] અષહે[૬૧] ગએથાઓ.[૬૨] યો[૬૩] વીસ્પાઇશ[૬૪] અયાંન્ચ[૬૫] ક્ષફ્નસ્ચ[૬૬] યુઇધ્યેઇતિ[૬૭] માજન્યએઇબ્યો[૬૮] હધ[૬૯] દએવએઇબ્યો.[૭૦] (૧૩) હો[૭૧] નોઇત્[૭૨] તર્સ્તો[૭૩] ફ્રાનામઇતે[૭૪] થ્વએષાત્[૭૫] પરો[૭૬] દએવએઇબ્યો[૭૭] ફ્રા અહ્માત્[૭૮] પરો[૭૯] વીસ્પે[૮૦] દએવ[૮૧] અનુસો[૮૨] તર્સ્ત[૮૩] નેમેન્તે,[૮૪] તર્સ્ત[૮૫] તેમંઘહો[૮૬] દ્વરેન્તે.[૮૭]

(૧૦) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમદ[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૫] તથા પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઇનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૯] જે[૧૦] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દુષ્ટ માણસને[૧૨] મારનારો[૧૧] (છે), જે[૧૩] દુષ્ટ માણસને લગતાને[૧૫] મારનારો[૧૪] (છે): જે[૧૬] (સરોશ ઈજદ) ઘણીજ જોરાવર[૨૦] (તથા) દુનિયાંને ખરાબ કરનાર[૨૧] (એવી) દેવી[૧૮] દરૂજને[૧૯] મારનાર[૧૭] (છે); (તથા) જે[૨૨] દુનિયાંના[૨૭] તમામ[૨૫] *વધારાની[૨૬] આબાદી કરનાર[૨૩] તથા ચોકસી કરનાર[૨૪] (છે). (૧૧) જે[૨૮] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) ઉઘાયા વગર[૨૯] જાગૃતપણાથી[૩૦] હોરમજદની[૩૨] પેદાએશોને[૩૩] રક્ષણ કરેછે;[૩૧] જે[૩૪] ઉઘાયા વગર[૩૫] જાગૃતપણાથી[૩૬] હોરમજદની[૩૮] પેદાએશોની[૩૯] પાસબાની કરેછે;[૩૭] જે[૪૦] સુરજના અસ્ત પામવાના †વખતથી[૪૭] તમામ[૪૧] હાડમંદ[૪૩] દુનિયાને[૪૨] ઉચે ધરેલાં[૪૪] (ઈઆને હાથમાં પકડેલાં) હથિયારે કરીને[૪૫] બંચાવેછે.[૪૬] (૧૨) જે[૪૮] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) જયારથી[૫૨] બે મીનો[૫૩] જે[૫૬] સપેનામીનો[૫૭] તથા જે[૫૮] ‡અંગ્રેમીનો[૫૯] (એઓએ) (તમામ) પેદાએશોને[૫૪] બનાવી[૫૫] તેઆરથી[૫૦] ખુશ ઉઘાતો[૫૧] નથી.[૪૯] (જે) અશોઈની[૬૧] દુનિયાને[૬૨] બંચાવનાર[૬૦] (છે). જે[૬૩] દર[૬૪] દિવસ[૬૫] તથા રાતે[૬૬] માજનદરાનના[૬૮] દેવોન[૭૦] સાથે[૬૯] લડાઈ કરેછે[૬૭] (૧૩) તે[૭૧] (સરોશ ઈજદ) દેવોના[૭૭] ભય[૭૫] થી[૭૬] બીહીને[૭૩] (તેઓને) નમતો[૭૪] નથી;[૭૨] (પણ) એથી[૭૮]

---

* અગરજો 'ફ્રવોઇશ્' બોલને 'ગએથયાઓ'નો વિશેષણ ગણીએ તો, એ વાકયનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકેઃ—

જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) તમામ ફરતી દુનિયાંનો નગેહબાન તથા ચોકસી કરનાર છે. ધાતુ ફ્રુ=સંસ્કૃત પ્રુ=ચાલવું, જવું.

† મધરાત પછી (દારમેસ્તેતે.)

‡ દાદાર હોરમજદની સરદારી હેઠળ તથા તેના હોકમથી સપેનામીનો અને અંગ્રેમીનો નામના બે મીનો આએ દુનિયાંને લગતું કેટલુંએક કામ કરેછે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનુ બનાવેલું "જરતોસ્ત નામું," બાબ ૪ થો.

ઉલટું,[૭૯] તમામ[૮૦] દેવો[૮૧] પોતાની મરજી ઉપરાંત[૮૨] બીહીને[૮૩] (તેને) નમેછે,[૮૪] (તથા) બીહીને[૮૫] અંધારામાં[૮૬] દોડી જાએછે.[૮૭]

અહે રય ખ્રરેનંઘ્રહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્રઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ્. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજ-મઇદે, યિમ્ અહૂરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અ-ષહે જઘ્મૃશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૩) (૧૪) **યથા અહૂ વઇર્યો ૧. સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] યો[૧૦] આક્ષ્તિશ્ચ[૧૧] ઉર્વઇતિશ્ચ[૧૨] દ્રુજો[૧૩] સ્પરયો;[૧૪] સ્પેનિશ્તહે[૧૫] અવાન્[૧૬] અમેષાઓ સ્પેન્ત[૧૭] અવિ[૧૮] હપ્તો-કર્ષ્વઇરીમ[૧૯] ઝાંમ.[૨૦] યો[૨૧] દએનો-દિસો[૨૨] દએનયાઓ,[૨૩] અહ્માઇ[૨૪] દએનાંમ[૨૫] દએસયાત્[૨૬] અહુરો મજ્દાઓ[૨૭] અષવ.[૨૮]**

(૧૪) ખુબસુરત[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૯] જે[૧૦] (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દોસ્તીથી[૧૧] તથા સલાહથી[૧૨] દરૂજનાં[૧૩] (હુમલાથી તથા તેની ખરાબીથી) ચોકસી રાખનાર[૧૪] (છે.)† સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર (ઈઆને હોરમજદ)ના[૧૫] (પેદા કીધેલા) અમશાસ્પંદો[૧૭] હફ્તે કેશ્વર[૧૯] જમીન[૨૦] ઉપર[૧૮] પાસબાની ‡કરેછે,[૧૬] જે[૨૧] દીનનો[૨૩] દીન ¶શિખવનાર[૨૨] (છે), (તથા) તેને[૨૪] અશો[૨૮] હોરમજદે[૨૭] દીન[૨૫] શિખવી.[૨૬]

---

* એ આખા ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૨૭૦-૨૭૧.

† અથવા બીજી રીતે;—જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દરૂજની (સાંમે થઇને) દોસ્તીને તથા સલાહ સંપજને બંચાવનાર (છે).

‡ અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ અપૂર્ણ ભૂતકાળ સંશયાર્થમાં છે.

¶ હોશેદરબામી, હોશેદરમાહ તથા સોશ્યોસને (પેહેલવી શરેહ)-દારમેસ્તેતે.

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘુઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૫) યથા અહૂ વઇર્યો ૧. સ્રઓષેમ્[૧] અષીમ્[૨] હુરઓધેમ્[૩] વેરેથ્રાજનેમ્[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ્[૫] અષવનેમ્[૬] અષહે[૭] રતૂમ્[૮] યજમઇદે.[૯] યિમ્[૧૦] દથત્[૧૧] અહુરો મજ્દાઓ[૧૨] અષવ[૧૩] અએષ્મહે[૧૪] ખ્રવી-દ્રુઓશ[૧૫] હમએસ્તારેમ્[૧૬] આક્તીમ્[૧૭] હાંમ-વઇન્તીમ્[૧૮] યજમઇદે,[૧૯] પરેશ્તસ્ચ[૨૦] ફ્રવયાઓસ્ચ[૨૧] હમએસ્તાર.[૨૨] (૧૬) હખ્ય[૨૩] સ્રઓષહે[૨૪] અષ્યેહે,[૨૫] હખ્ય[૨૬] રશ્નઓશ[૨૭] રજિશ્તહે,[૨૮] હખ્ય[૨૯] મિથ્રહે[૩૦] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ,[૩૧] હખ્ય[૩૨] વાતહે[૩૩] અષઓનો,[૩૪] હખ્ય[૩૫] દએનયાઓ[૩૬] વંઘુહુયાઓ[૩૭] માજ્દયસ્નોઇશ,[૩૮] હખ્ય[૩૯] અર્શ્તાતો[૪૦] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[૪૧] વરેદત્-ગએથયાઓ[૪૨] સવો-ગએથયાઓ,[૪૩] હખ્ય[૪૪] અષોઇશ[૪૫] વંઘુહુયાઓ,[૪૬] હખ્ય[૪૭] ચિસ્તોઇશ[૪૮] વંઘુહુયાઓ,[૪૯] હખ્ય[૫૦] રજિશ્તયાઓ[૫૧] ચિસ્તયાઓ,[૫૨] (૧૭) હખ્ય[૫૩] વીસ્પએષાંમ્[૫૪] યજતનાંમ,[૫૫] હખ્ય[૫૬] માંથ્રહે સ્પેન્તહે,[૫૭] હખ્ય[૫૮] દાતહે[૫૯] વીદએવહે,[૬૦] હખ્ય[૬૧] દરેઘયાઓ[૬૨] ઉપયનયાઓ,[૬૩] હખ્ય[૬૪] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ,[૬૫] હખ્ય[૬૬] અહ્માકેમ્[૬૭] સઓષ્યન્તાંમ્[૬૮] યત્[૬૯] બિપઇતિશ્તનાંમ્[૭૦] અષઓનાંમ,[૭૧] હખ્ય[૭૨] વીસ્પયાઓ[૭૩] અષઓનો[૭૪] સ્તોઇશ.[૭૫]

(૧૫) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને)

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૨૭૦-૨૭૧.

હમો વખાણીએ છિયે;[૯] જેને[૧૦] અશો[૧૩] હોરમજદે[૧૨] ભયંકર હથિયાર-વાળા[૧૫] એશમ (દેવ)ની[૧૪] સાંમે થનાર (અથવા હરીફ) તરીકે[૧૬] પેદા કીધો.[૧૧] સુલેહ[૧૭] (તથા) ફતેહમંદ કૌવત[૧૮] (કે જે) લડાઈ[૨૦] તથા *અદા-વતના[૨૧] બે શત્રુ (તેઓ)ને[૨૨] હમો વખાણીએ છિયે,[૧૯] (૧૬) અશો[૨૫] સરોસ (ઈજદ)ના[૨૪] દોસ્તદારોને,[૨૩] સઉથી સાચ્ચા[૨૮] રશ્ને (ઈજદ)-ના[૨૭] દોસ્તદારોને,[૨૬] ઓહોળાં ખેતરવાળા[૩૧] મેહેર (ઈજદ)ના[૩૦] દોસ્ત-દારોને,[૨૯] અશો[૩૪] ગોવાદ (ઈજદ)ના[૩૩] દોસ્તદારોને,[૩૨] ભલી[૩૭] માજદય-સ્નો[૩૮] દીનના[૩૬] દોસ્તદારોને,[૩૫] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૪૧] દુનિયાંની આ-બાદી કરનાર[૪૨] (તથા) દુનિયાંને ફાએદો કરનાર[૪૩] આસ્તાદ (ઈજદ)ના[૪૦] દોસ્તદારોને,[૩૯] અશિશવંઘના[૪૫-૪૬] દોસ્તદારોને,[૪૪] સારા[૪૯] જ્ઞાનના[૪૮] (અ-થવા ડહાપણના[૪૯]) દોસ્તદારોને,[૪૭] સઉથી સાચ્ચા[૫૧] જ્ઞાનના[૫૨] (ઈઆને ધર્મની કેળવણીના) દોસ્તદારોને,[૫૦]–(એ બધાઓને હમો વખાણીએ છિયે.) (૧૭) તમામ[૫૪] ઈજદોના[૫૫] દોસ્તદારોને,[૫૩] †માંથ્ર સ્પેન્તના[૫૭] દોસ્ત-દારોને,[૫૬] દેવથી જુદા[૬૦] કાએદાના[૫૯] દોસ્તદારોને,[૫૮] લાંબા વખતના[૬૨] ‡જુના રેવાજના[૬૩] દોસ્તદારોને,[૬૧] અમશાસ્પંદોના[૬૫] દોસ્તદારોને,[૬૪] અશો[૭૧] માણસોમાં[૭૦] ફાએદો કરનારાઓમાંના[૬૮] હમારા[૬૭] દોસ્તદારોને,[૬૬] (તથા) અશો (હોરમજદ)ની[૭૪] તમામ[૭૩] પેદાએશના[૭૫] ¶દોસ્તદારોને[૭૨] (હમો વખાણીએ છિયે અથવા યાદ કરીએ છિયે.)

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘુઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો

---

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે. એ બોલનો ચોકસ અર્થ ઠર્યો નથી.

† ઈઆને પાક અવસ્તાના કલામો. જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત, ફકરો ૬ ઠો.

‡ ધર્મની કેળવણી, દીનનો અભ્યાસ, શિખામન (સ્પીગલ તથા યુસ્તિ); લાંબા વખતની દંતકથાને લગતી કેળવણી (દારમેસ્તેતે).

¶ એ ફકરામાં કેટલાંએક પૃથક્ નામો (abstract nouns) ના બી દોસ્તો કહેલા છે, તેની મતલબ તે ગુણો સાથે સંબંધ રાખનારા બીજા ગુણો સમજવા જેમકે ડહાપણના દોસ્તો ઈઆને ડહાપણની સાથે તાલુકો રાખનારા બીજા ગુણો, જેવાકે વિવેક, દૂર-અંદેશી, સારી સમજ, તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ ઇત્યાદિ. ભલી માજદયસ્ની દીનના તથા ડહાપણના દોસ્તોની મતલબ એમ બી થઈ શકે કે, ભલી માજદયસ્ની દીનને તથા ડહાપણને પસંદ કરનારા.

અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હુવર્શ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ વરેષ્યમ્નચ.*

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદે ૫) (૧૮) યથા અહૂ વઇર્યો ૧. સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે,[9] પઓઇરીમ્ચ[10] ઉપેમેમ્ચ[11] મધેમેમ્ચ[12] ફ્રતેમેમ્ચ,[13] પઓઇર્યાચ[14] યસ્ન[15] ઉપમ્ચ[16] મધેમ્ચ[17] ફ્રતેમ્ચ.[18]

(૧૮) ખુબસુરત,[3] ફતેહમદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર,[8] તથા (જે) સઉથી પેહેલે દરજ્જેનો[10] તથા સઉથી બુલંદ[11] તથા સઉથી મધ્યમ[12] તથા સઉથી સરસ[13] (તેને), સઉથી પેહેલી[14] ઇજિશ્નીએ કરીને[15] તથા સઉથી બુલંદ[16] તથા સઉથી મધ્યમ[17] તથા સઉથી સરસ[18] ઇજિશ્નીએ કરીને[15] હમો ઇજીએ છિયે.[9]

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્યમાં જે વિશેષણો અશો સરોશ ઇજદની નયતે કરવાની ઇજિશ્નેને લગાડ્યાં છે, તેજ વિશેષણો તેનેમાટે આવેલાં છે. એ જુદી જુદી જાતની ઇજિશ્ને બાબે પેહેલવી તરજુમામાં નીચે મુજબ ખોલાસો કીધો છે:—સઉથી પેહેલી ઇજિશ્ને તે નાવરની ઇજિશ્ને; સઉથી બુલંદ ઇજિશ્ને તે વીસ્પરદ; સઉથી મધ્યમ ઇજિશ્ને તે હાદોખ્ત એક હમાસ્તની ઇજિશ્ને; સઉથી સરસ ઇજિશ્ને તે દવાજદેહ હમાસ્તની ઇજિશ્ને. સરોશ ઇજદની નયતે કરવાની જેવી ઇજિશ્નેને તેવો તેનો મરતબો ગણેલો છે);

(૧૯) વીસ્પાઓ[19] સ્રઓષહે[20] અષ્યેહે[21] તખ્મહે[22] તનુમાંથ્રહે,[23] તખ્મહે[24] હાંમ-વરેતિવતો[25] બાજુશ-અઓજંઘ્હો[26] રથએશ્તાઓ[27] કમરેધો-જનો[28] દએવનાંમ્;[29] વનતો[30] વનઇતીશ[31] વનઇતિવતો,[32] અષઓનો[33] વનતો[34] વનઇતીશ[35] વનઇન્તીમ્ચ[36] ઉપરતાતેમ[37] યજમઇદે;[38] યાંમ્ચ[39] સ્રઓષહે[40] અષ્યેહે,[41] યાંમ્ચ[42] અરૂશ્તોઇશ[43] યજતહે.[44] (૨૦) વીસ્પ[45]

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફો ૨૭૦–૨૭૧.

ન્માન[૪૬] સ્રઓષો-પાત[૪૭] યજમઇદે,[૪૮] યેંઘ્રહાધ[૪૯] સ્રઓષો[૫૦] અષ્યો[૫૧] ક્રયો,[૫૨] ક્રિતો[૫૩] પઇતિ-જન્તો;[૫૪] નાચ્ય[૫૫] અષવ,[૫૬] ક્રાયો-હુમતો[૫૭] ક્રાયો-હૂખ્તો[૫૮] ક્રાયો-હ્વરશ્તો.[૫૯]

(૧૯) મજબૂટ,[૨૨] માંથ્રનાં તનવાળા[૨૩] (ઇઆને જેનું તનજ પવિત્ર માંથ્રવાની), જોરેમંદ[૨૪] બંચાવ કરનાર,[૨૫] જોરાવર બાજુવાળા,[૨૬] લડવૈયા[૨૭] (તથા) દેવોનાં[૨૯] માથાં ઉપર મારનારા[૨૮] અશો[૨૧] સરોશ ઇજદની[૨૦] તમામ (ફતેહો)ને[૧૯] (હમો વખાણીએ છિયે); ફટકો મારનારા[૩૦] (તથા) ફતેહથી મારનાર[૩૨] અશો (સરોશ ઇજદ) ની[૩૩] ફતેહોને[૩૧] (હમો વખાણીએ છિયે); સઉથી મ્હોટી[૩૭] ફતેહ[૩૬] જે[૩૯] અશો[૪૧] સરોશ (ઇજદની)[૪૦] તથા જે[૪૨] *આસ્તાદ[૪૩] ઇજદની[૪૪] (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.[૩૮] (૨૦) સરોશ (ઇજદ)થી પાસબાની થએલાં[૪૭] તમામ[૪૫] ઘેરોને[૪૬] હમો વખાણીએ છિયે,[૪૮] જ્યાંહાં[૪૯] (અથવા જે ઘેરોમાં) અશો[૫૧] સરોશ[૫૦] (ઇજદ) મિત્રાચારી ભરેલો,[૫૨] ચહવાએલો[૫૩] (તથા) માન પામેલો[૫૪] (છે), (તથા જે ઘેરોમાં) વધારે સારી મનશ્નીવાળો,[૫૭] વધારે સારી ગવશ્નીવાળો[૫૮] (તથા) વધારે સારી કુનશ્નીવાળો[૫૯] અશો[૫૬] માણસ[૫૫] (છે).

(૨૧) કેહુરૂપેમ[૬૦] સ્રઓષહે[૬૧] અષ્યેહે[૬૨] યજમઇદે;[૬૩] કેહુરૂપેમ[૬૪] રષ્નઓશ[૬૫] રજિશ્તહે[૬૬] યજમઇદે;[૬૭] કેહુરૂપેમ[૬૮] મિથ્રહે[૬૯] વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ[૭૦] યજમઇદે;[૭૧] કેહુરૂપેમ[૭૨] વાતહે[૭૩] અષઓનો[૭૪] યજમઇદે,[૭૫] કેહુરૂપેમ[૭૬] દએનયાઓ[૭૭] વંઘ્રહુયાઓ[૭૮] માજદયસ્નોઇશ[૭૯] યજમઇદે;[૮૦] કેહુરૂપેમ[૮૧] અરૂશતાતો[૮૨] ફ્રાદત્-ગએથયાઓ[૮૩] વરેદત્-ગએથયાઓ[૮૪] સવો-ગએથયાઓ[૮૫] યજમઇદે;[૮૬] કેહુરૂપેમ[૮૭] અષોઇશ[૮૮] વંઘ્રહુયાઓ[૮૯] યજમઇદે;[૯૦] કેહુરૂપેમ[૯૧] ચિસ્તોઇશ[૯૨] વંઘ્રહુયાઓ[૯૩] યજમઇદે;[૯૪] કેહુરૂપેમ[૯૫] રજિશ્તયાઓ[૯૬] ચિસ્તયાઓ[૯૭] યજમઇદે;[૯૮] (૨૨) કેહુરૂપેમ[૯૯] વીસ્પઓષાંમ[૧૦૦] યજતનાંમ[૧] યજમઇદે;[૨] કેહુરૂપેમ[૩] માંથ્રહે સ્પેન્તહે[૪] યજમઇદે;[૫] કેહુરૂપેમ[૬] દાતહે[૭] વીદએવહે[૮] યજમઇદે;[૯] કેહુરૂપેમ[૧૦] દરેઘયાઓ[૧૧] ઉપયનયાઓ[૧૨] યજમઇદે;[૧૩] કેહુરૂપેમ[૧૪] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[૧૫] યજમઇદે;[૧૬] કેહુરૂપેમ[૧૭] અહ્માકેમ[૧૮] સઓષ્યન્તાંમ[૧૯]

* આસ્તાદનેમાટે સાધારણ રીતે 'અરૂશતાત્' બોલ આવેછે.

યત્[૨૦] બિપઇતિશતનાંમ્[૨૧] અષઓનાંમ્[૨૨] યજમઇદે;[૨૩] કેહ્રૂપેમ્[૨૪] વીસ્પયાઓ[૨૫] અષઓનો[૨૧] સ્તોઇશ્[૨૭] યજમઇદે.[૨૮]

(૨૧) અશો[૬૨] સરોશ (ઇજદ)નાં[૬૧] શરીરને[૬૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૩] સઉથી સાચ્ચા[૬૬] રશ્ને (ઇજદ)નાં[૬૫] શરીરને[૬૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૬૭] બોહોળાં ખેતરવાળા[૭૦] મેહેર (ઇજદ)ના[૬૯] શરીરને[૬૮] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૧] અશો[૭૪] ગોવાદ (ઇજદ)ના[૭૩] શરીરને[૭૨] હમો વખાણીએ છિયે;[૭૫] ભલી[૭૮] માજદયસ્ની[૭૯] દીનની[૭૭] મૂખ્ય *બાબદોને[૭૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૮૦] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[૮૩] દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૮૪] (તથા) દુનિયાંને ફાએદો કરનાર[૮૫] આસ્તાદ (ઇજદ)નાં[૮૨] શરીરને[૮૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૮૬] અશિશવંઘનાં[૮૮-૮૯] શરીરને[૮૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૯૦] સારાં[૯૩] જ્ઞાનની[૯૨] (અથવા ડહાપણની[૯૨]) મૂખ્ય *બાબદોને[૯૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૯૪] સઉથી સાચ્ચા[૯૬] જ્ઞાનની[૯૭] (ઇઆને ધર્મની કેળવણીની) મૂખ્ય બાબદોને[૯૫] હમો વખાણીએ છિયે.[૯૮] (૨૨) તમામ[૧૦૦] ઇજદોનાં[૧] શરીરને[૯૯] હમો વખાણીએ છિયે;[૨] માંથ્ર સ્પેન્તની[૪] મૂખ્ય *બાબદોને[૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૫] દેવથી જુદા[૮] કાએદાની[૭] (ઇઆને વંદીદાદની) મૂખ્ય બાબદોને[૬] હમો વખાણીએ છિયે;[૯] લાંબા વખતના[૧૧] જુના રેવાજની[૧૨] મૂખ્ય બાબદોને[૧૦] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૩] અમશાસ્પંદોનાં[૧૫] શરીરને[૧૪] હમો વખાણીએ છિયે;[૧૬] હમુને[૧૮] ફાએદો કરનારા[૧૯] અશો[૨૨] માણસોનાં[૨૧] શરીરને[૧૭] હમો વખાણીએ છિયે;[૨૩] અશો (હોરમજદ)ની[૨૬] તમામ[૨૫] પેદાએશની[૨૭] મૂખ્ય બાબદોને[૨૪] હમો વખાણીએ છિયે.[૨૮]

અરે રચ ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-શ્રાઅ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે.

---

* 'કેહ્રૂપેમ્' બોલનો અસલ અર્થ "શરીર" થાયેછે; પણ જેમ અંગ્રેજીમાં body બોલ "શરીર" ઉપરાંત, કોઇબી ચીજના મૂખ્ય ભાગનેમાટે વપરાએછે, તે પ્રમાણે 'કેહ્રૂપેમ્'નો અર્થ આએ ઠેકાણે સમજવો.

વીસ્પચ હુવર્શ્ત શ્યઓથ્નચ યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રેર્માન્, શેક-ફ્રૂત-જીન્, જીન્-અવજાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજ્દ ઍરસાદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે તનુમાંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ આહૂઇર્યેહે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હુજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે મજ્દ; કેરફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હુઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રેર્માન્, શેકફ્રૂત-જીન્, જીન્-અવજાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજ્દ, ઍરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગર્, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએદૂન્ બાદ. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજ્દયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્ઉહિ મજ્દધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ અશો, તગી, તન્-ફ્રેર્માન્, શેકફ્રૂત-જીન્, જીન્-અવજાર્ સાલારે દામાંને અહુરમજ્દ ઍરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત સફો ૨૭૦–૨૭૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખ્તની નીરંગ.

☞ (એ નીરંગ સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગોરૂજે[૧૮] ખોરેહ[૧૯] અવઝાયાદ્[૨૦] સરોશ[૨૧] અશો,[૨૨] તગી,[૨૩] તન-ફ્રૂર્માન,[૨૪] શેકફ્રૂત-જીન,[૨૫] જીન-અવઝારૂ,[૨૬] સાલારે દામાંને અહુરમજ્દહે[૨૭] બેરસાદ્;[૨૮] અએદૂન[૨૯] બાદ્.[૩૦] અષેમ્ વોહૂ ૧.

સરોશ[૨૧] (ઈજદ) (જે) અશો,[૨૨] જોરાવર,[૨૩] માંથ્રનાં તનવાળો[૨૪] (ઇઆને જેનું તનજ માંથ્રવાની એવો), એઝમતી હથિયાર રાખનાર,[૨૫] (તથા) ફતેહમંદ હથિયાર રાખનાર,[૨૬] (તથા) હોરમઝદની પેદાએશોનો સરદાર[૨૭] (તેનું) તેઝ[૧૮] (તથા) (તેનો) પ્રતાપ[૧૯] જીઆદે થાઓ ![૨૦] (ઉપર જણાવેલી સિફતવાળો સરોશ ઈઝદ) (મારી મદદે) પોંહોંચો ![૨૮] એ પ્રમાણે[૨૯] થાઓ ![૩૦] (ઇઆને જે દુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ !)

સરોશ યશ્ત વડી.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજ્દાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની ગોરૂજે ખોરેહુ અવઝાયાદ્; સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્રૂર્માન, શેકફ્રૂત-

---

* એ યશ્ત ઈજશ્નેના ૫૭ મા હામાંથી લીધી છે, બીજી યશ્તોની માફક અસલ જુદી નથી. એ આખા હામાં સરોશ ઈઝદને લગતી બાબદ આવેલી છે, તે ઉપરથી એ હાને જુદો પાડી બીજી યશ્તોની માફક, તેમાં શરૂઆત તથા છેડેના પાઝંદ ફકરા ઉમેરીને તેનું નામ 'સરોશ યશ્ત વડી' કરીને રાખ્યું. દારાબ હોરમઝદીઆરની ફારસી રવાએતમાં કેટલેક ઠેકાણે એ યશ્તને 'સરોશ યશ્તે યઝશ્ને' (ઈઆને ઈજશ્નેની અથવા ઈજશ્નેમાં આવેલી સરોશ યશ્ત) કરીને નામ આપેલું છે. ગુજરેલાંની નયતે પેહેલી ત્રણ રાતે ભણવામાં આવેછે, તે ઉપરથી એ યશ્ત 'યશ્ત સે શબ્' (ઈઆને ત્રણ રાતની યશ્ત) ને નામે બી જણાએલી છે, આપણા જરતોશ્તીઓમાં એ યશ્ત માત્ર રાતેજ ભણવાનો ચાલ છે રાતે ભણવાની મતલબ એ કે સરોશ ઈઝદ તે ભણનારને ઉંઘમા દેવ, દરૂજ અથવા બીજી ખરાબ પેદાએશના ગલબાથી રક્ષણ કરે. ખરેખર જોતાં કોઇબી વખતે એ યશ્ત ભણવામાં આવે તો કાંઇ અડચણ જેવું નથી. દિવસના વખતમાં જ્યારે યોજદાથ્રેગર મોબેદ ઈજશ્ને કરેછે, ત્યારે તે આખી સરોશ યશ્ત (કે જે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ઈજશ્નેનો ૫૭ મો હા છે તે) મુકી દેતો નથી, પણ આખી ભણી જાએછે.

જીન, જીન્-અવઝાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજદ બેરસાદ. અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્હૂખ્ત દુજ્હવરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ્ ગોફ્ત ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંગ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હીત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. (૧) સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહુઇર્યેહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ *મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૨) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] યો[10] પઓઇર્યો[11] મજદાઓ[12] દામાંન્,[13] ફ્રસ્તેરેતાત્[14] પઇતિ[15] બરેસ્મન,[16] યજત[17] અહુરેમ્ મજદાંમ,[18] યજત[19] અમેષે સ્પેન્તે,[20] યજત[21] પાયૂ[22] થ્વોરેશ્તાર,[23] યા[24] વીસ્પ[25] થ્વેરેસતો[26] દામાંન્.[27]

(૨) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ), (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે;[9] જેણે[10] (દાદાર) હોરમજદની[12] (તમાંમ) પેદાએશોમાં[13] પાથરેલી[14] †બરસમથી[16] (દાદાર) હોરમજદને[18] પેહેલવેહેલા[11] આરાધ્યો;[17] (જેણે) અમશાસ્પંદોને[20] આરાધ્યા,[19] (તથા જેણે) બંધે રક્ષણ કરનાર[22] (તથા) ‡બનાવનાર,[23] જેઓએ[24] તમામ[25] પેદાએશ[27] બનાવી,[26] (તેઓને) ¶આરાધ્યા.[21]

---

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૪–૧૬.

† બરસમના ઝુડા બાંધીને (દારમેસ્તેતે). બરસમ બાબે જુઓ સફો ૩૮ મો.

‡ એ ઇશારો દાદાર હોરમજદની હાથ હેઠળના બે મીનો, જેઓ સપેનામીનો અને અંગ્રેમીનો તેઓને વાસ્તે દીસેછે. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૮ મો, ૩ જી નોટ. પાસબાની કરનાર તથા ચુકાદો કરનાર, ઈઆને મેહેર ઈજદ તથા ચિન્વત પુલ આગળ ઇનસાફ કરનાર રશ્ને રાસ્ત (પ્રોફેસર જાકસન).

¶ એ આખી સરોશ યશ્તના ખોલાસા તથા નોટ બાબે જુઓ યજશ્ને તથા વીસ્પરદનો મારો તરજુમો હા ૫૭ મો.

(૩) અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. (૪) સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજ્દાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૨ જો) (૫) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] (૬) યો[10] પઓઇર્યો[11] બરેસ્મ[12] ફ્રસ્તેરેનત[13] થ્રયક્તીશચ,[14] પન્ચ-યક્તીશચ,[15] હપ્ત-યક્તીશચ,[16] નવ-યક્તીશચ[17] આક્નૂશચ[18] મઇધ્યો-પઇતિશ્તાનાંસચ.[19] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[20] યસ્નાઇચ[21] વહ્માઇચ[22] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[23] ફ્રસસ્તયએચ.[24]

(૫) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] (૬) જેણે[10] (ઈઆને સરોશ ઈજદે) અમશાસ્પંદોની[20] આરાધના કરવાનેમાટે[21] તથા (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે[22] તથા (તેઓને) ખુશનુદ કરવાનેમાટે[23] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,[24] પેહલવેહેલાં[11] (બરસમની) ૩ ડાંખળી,[14] ૫ ડાંખળી,[15] ૭ ડાંખળી[16] તથા ૯ ડાંખળી,[17] ઘૂંટણની ઉંચાઈ જેટલી[18] તથા પગના મધ્ય ભાગની ઉંચાઈ †જેટલી[19] બરસમ[12] પાંથરી.[13]

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.
† ડાંખળીની લંબાઈ જણાવવાની મતલબ દીસે છે (દારમેસ્તેતે).

યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂસ્તેમો. વીસ્પ સવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂસ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશતચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૭) સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] (૮) યો[૧૦] પઓઇર્યો[૧૧] ગાથાઓ[૧૨] ફ્રસ્રાવયત્,[૧૩] યાઓ[૧૪] પન્ચ[૧૫] સ્પિતામહે[૧૬] અષઓનો[૧૭] જરથુશ્ત્રહે,[૧૮] અફ્રસ્મનિવાંન્,[૧૯] વચસ્તશતિવત્,[૨૦] મત્-આજઇન્તીશ,[૨૧] મત્-પઇતિ-ફ્રસાઓ,[૨૨] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[૨૩] યસ્નાઇચ[૨૪] વહ્માઇચ[૨૫] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૨૬] ફ્રસસ્તયએચ.[૨૭]

(૭) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] તથા પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] (૮) જેણે[૧૦] અમશાસ્પંદોની[૨૩] આરાધનાનેમાટે[૨૪] તથા (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,[૨૫] તથા (તેઓને) ખુશનુદ કરવાનેમાટે,[૨૬] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,[૨૭] પેહેલવેહેલા[૧૧] અશો[૧૭] સપેતમાન[૧૬] જરતોશ્ત (સાહેબ) ના[૧૮] જે[૧૪] પાંચ[૧૫] ગાથા[૧૨] (તેઓને) બેત,[૧૯] ફકરાઓ[૨૦] તથા (તેઓની) શરેહ સુધાં[૨૧] તથા પુરસેશ †પાસુખ સુધાં[૨૨] ગાયા[૧૩] (અથવા ગાઇને ભણ્યા).

ખોલાસો:—ગાથાને માટે તથા અહુનવરનેમાટે કેઠબી "ભણવા" કરીને ક્રિયાપદ નથી આવતો, પણ સ્રાવય (સંસ્કૃત શ્રાવય) ઈઆને "ગાવા, ગાયનની રીતે ભણવા" એ પ્રમાણે આવેછે. એ ઉપરથી ખોલ્લીરીતે માલુમ પડેછે કે, જેમ હાલમાં આપણા જરતોશ્તીઓ બીજા અવસ્તા ભણી જાએછે તેમ, ગાથા તથા અહુનવરને ભણી જવા નહી, પણ ગાયનની રીતે ગાવા જોઈએ. ગાથા બોલનો અર્થ સંસ્કૃત गाथाને મળતો "પવિત્ર ગાયન" થાએછે.)

અહે રય ખ્ઽરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્રઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.
† એની મુકાબેલ જુઓ વીસ્પરદનો ૧૪ મો કરદો, ફકરો ૧ લો.

હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.*

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૯) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] (૧૦) યો[10] દ્રિઘ્રઓશ્ચ[11] દ્રીવ્યાઓસ્ચ[12] અમવત્[13] ન્માનેમ[14] હાંમ-તાશ્તેમ.[15] પશ્ચ હુ ક્રાષ્મો-દાઇતીમ્,[16] યો[17] અએષેમેમ્[18] સ્તેરેથ્વત[19] સ્નઇથિષ[20] વીખ્રૂમન્તેમ[21] ખ્રરેમ્[22] જઇન્તિ,[23] અત્ચ[24] હે[25] બાધ[26] કમેરેધેમ્[27] જધ્ન્વાઓ[28] પઇતિ[29] ખ્રંઘ્રહયેઇતિ,[30] યથ[31] અઓજાઓ[32] નાઇધ્યાઓંઘ્રહેમ.[33]

(૯) ખુબસુરત[3], ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] અશો[2] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] (૧૦) જે[10] (સરોશ ઇજદ) મુફલેસ માણસનું[11] તથા મુફલેસ બાઇડીનું[12] મજબૂટ[13] બાંધેલું[15] ઘેર[14] (છે).† (વળી) જે[17] (સરોશ ઇજદ) બામદાદનાં ઝઝકળાંના વખતથી[16] ‡તાંકેલાં[19] હથિયારે કરીને[20] એશમ (દેવ)ને[18] સખત[21] જખમ[22] મારેછે;[23] તથા (જે માણસ) એ પ્રમાણે[31] (તેનાં) કૌવતને[32] તુચ્છકારી કાહાડેછે,[33] તેનાં[25] માથાં ઉપર[27] મારીને[28] (તે માંથાને) ખચીત[26] ભાંજી ¶નાંખેછે.[30]

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† ઈઆને સરોશ ઈજદ મુફલેશ મરદ તથા ઓરતની પાસબાંની કરેછે.

‡ અંગ્રેજી Levelled ને અર્થે; આંખની બરાબર રાખીને નિશાન કીધેલો. એની મુકાબેલ એરેધ્વ (ઉંચે ધરેલું). જુઓ એજ યશ્તનો ૧૬ મો ફકરો.

¶ અથવા બીજી રીતઃ—જેમ[31] એક જોરાવર માણસ[32] દુઃખ દેનારને[33] (અથવા કંગાલને[33]) (મારે) (તેમ), (સરોશ ઈજદ) ખચીત[26] તેનાં[25] (ઈઆને એશમ દેવનાં) માંથા[27] ઉપર[26] મારીને[28] (તે) ભાંજી નાખેછે.[30] એ પ્રમાણે લેતાં 'નાઇધ્યાઓંઘ્રહેમ.' બોલનો ધાતુ સંસ્કૃત नाध्, नाधृ=દુઃખ દેવું, માંગી લેવું, આજેજી કરવી.

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ્. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજ-મઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૫ મો) (૧૧) સ્રઓષેમ્[૧] અષીમ્[૨] હુરઓધેમ્[૩] વેરે-થ્રાજનેમ્[૪] ફ્રાદત્-ગએથેમ્[૫] અષવનેમ્[૬] અષહે[૭] રતૂમ્[૮] યજમઇદે,[૯] તખ્મેમ્[૧૦] આસૂમ્,[૧૧] અઓજંઘહ્વન્તેમ્,[૧૨] દરેષતેમ્,[૧૩] સૂરેમ્,[૧૪] બેરેજઇધીમ્.[૧૫] (૧૨) યો[૧૬] વીસ્પએઇબ્યો[૧૭] હચ અરેજએઇબ્યો[૧૮] વવન્વાઓ[૧૯] પઇતિ-જસઇતિ[૨૦] બ્યાખ્મ[૨૧] અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્.[૨૨]

(૧૧) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર,[૬] અશો[૨] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશોઈનો[૭] સરદાર[૮] (તથા જે) જોરાવર,[૧૦] જહડપવાળો,[૧૧] કૌવત ધરાવનાર,[૧૨] (દેવોનેમાટે) ભયંકર,[૧૩] શૂરો[૧૪] (તથા) બુલંદીથી નજર પોંહોંચાડનાર[૧૫] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] (૧૨) જે[૧૬] (દેવો સાથની) તમામ[૧૭] લડાઈઓમાંથી[૧૮] ફતેહ-મંદીથી[૧૯] અમશાસ્પંદોની[૨૨] મિજલસ તરફ[૨૧] (ઈઆને મિજલસમાં) જાએછે.[૨૦]

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ્. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજ-મઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૧૩) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે રતૂમ[7] યજમઇદે;[8] યૂનાંમ[9] અઓજિશ્તેમ,[10] યૂનાંમ[11] તનજિશ્તેમ,[12] યૂનાંમ[13] થ્વક્ષિશ્તેમ,[14] યૂનાંમ[15] આસિશ્તેમ,[16] યૂનાંમ[17] પરોકતરૂશ્તેમેમ.[18] પઇતિષત[19] મજ્દયસ્ન[20] સ્રઓષહે[21] અષ્યેહે[22] યસ્નેમ.[23] (૧૪) દૂરાત[24] હચ અહ્માત ન્માનાત,[25] દૂરાત[24] હચ અંઘ્હાત વીસત,[26] દૂરાત[24] હચ અહ્માત જન્તઓત,[27] દૂરાત[24] હચ અંઘ્હાત દંઘ્હુઓત,[28] અઘાઓ[29] ઇઘ્યેજાઓ[30] વોઇઘ્નાઓ[31] યેઇન્તિ;[32] યેંઘ્હે[33] ન્માનય[34] સ્રઓષો[35] અષ્યો[36] વેરેથ્રજાઓ,[37] થ્રાંફ્ધો[38] અસ્તિ[39] પઇતિ-જન્તો;[40] નાચ[41] અષવ,[42] ફ્રાયો-હુમતો,[43] ફ્રાયો-હૂખ્તો,[44] ફ્રાયો-હ્વરશ્તો.[45]

(૧૩) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઈનો સરદાર[7] (તથા જે) જવાનોમાં[9] ઘણોજ જોરાવર,[10] જવાનોમાં[11] ઘણોજ દૃઢ,[12] જવાનોમાં[13] ઘણોજ ચાલાક,[14] જવાનોમાં[15] ઘણોજ જહડપવાળો[16] (તથા) જવાનોમાં[17] ઘણોજ *ખાહેશમંદ[18] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[8] અએ માજદયસ્નો![20] અશો[22] સરોશ (ઇજદ) ની[21] ઇજશ્નેને[23] તમો ઇચ્છો,[19] (ઇઆને અશો સરોશ ઇજદની ઇજશ્નને કરવાને તમો ખાહેશ રાખો) (કે તે તમારી મદદે આવે). (૧૪) જે (શખ્સ)નાં[33] ઘેરમાં[34] અશો,[36] ફતેહમંદ[37] (તથા) તૃપ્ત થએલો[38] સરોશ[35] (ઇજદ) માન પામેલો[40] હોએછે,[39] તથા (જે શખ્સના ઘેરમાં) વધારે નેક મનશ્નીવાળો,[43] વધારે નેક સખુન બોલનારો[44] (તથા) વધારે નેક કાંમ કરનારો[45] અશો[42] માણસ[41] હોએછે[39] તે ઘેરમાંથી,[25] તે મોહોલામાંથી,[26] તે કસબામાંથી,[27] (તથા) તે દેશમાંથી[28] દુષ્ટ[29] (તથા) નાશકારક[30] અડચણો[31] દૂર[24] †જાએછે.[32]

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓ-

* પરો=આગળ; ધાતુ કમ્=સંસ્કૃત કમ્=ઇચ્છવું; કમ્+તર્+તેમ, વચમાં શ નકામો આવેલો છે. ઘણોજ સાહસિક, ઘણાં જોખમનાં કાંમ માથે લેનાર (હારલે).
† તે દેશમાંથી આફત,[29] નાશ[30] અને મરકી[31] દૂર જાએછે (દારમેસ્તેતે).

થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્રઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્મૂશ્તેમો વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હુવર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વર્શ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૫) સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. †યો વનનો કયધહે, યો વનનો કાઇદ્યેહે, યો જન્ત દએવયાઓ દ્રુજો અશ-અઓજંઘ્રહો અહ્મ-મેરેન્ચો; યો હરેત અઇવ્યાક્તચ વીસ્પયાઓ ફ્રવોઇશ ગએથયાઓ.† (૧૬) યો અનવંઘ્રહબ્દેમ્નો જઅેનંઘ્રહ નિપાઇતિ મજદાઓ દામાંન; યો અનવંઘ્રહબ્દેમ્નો જઅેનંઘ્રહ નિશહર્વંઇતિ મજદાઓ દામાંન. યો વીસ્પેમ અહ્મ અસ્તવન્તેમ એરેદ્વ સ્નઇથિષ નિપાઇતિ પસ્ચ હૂ ફ્રાષ્મોદાઇતીમ† (૧૭) યો નોઇત પસ્ચએત હુશફ્ફ, યત મઇન્યૂ દામાંન દઇધીતેમ, યસચ સ્પેન્તો મઇન્યુશ યસચ અંઘરો હિષારો અષહે ગએથાઓ. યો વીસ્પાઇશ અયાંન્ચ ક્ષફ્નસચ યૂઇદ્યેઇતિ માજન્યએઇબ્યો હધ દએવએઇબ્યો.† (૧૮) હો નોઇત તર્શતો ફ્રાનામઇતે થ્વએષાત પરો દએવએઇબ્યો; ફ્રા અહ્માત પરો વીસ્પે દએવ અનુસો તરશ્ત નેમેન્તે, તરશ્ત તેમંઘ્રહો †દ્રુરેન્તે.

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ. અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્રઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† ૭ મા કરદાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો ૨ જો કરદો.

હ્વરૂરત બ્યઓધ્ન યજમઇદે, વરૂશતચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૮ મો) (૧૯) **સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરે-થ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] યિમ[10] યજત[11] હઓમો[12] ફ્રાષ્મિશ,[13] બએષજયો,[14] સ્રીરો,[15] ક્ષથ્રયો,[16] જઇરિ-દોઇથ્રો,[17] બરેજિશ્તે[18] પઇતિ[19] બરેજહિ[20] હુર-દ્દયો પઇતિ બરેજયાઓ.[21] (૨૦) હ્વચાઓ[22] પાયો-વચાઓ,[23] પઇરિગાઓ વચાઓ,[24] પઇથિમ્નો[25] વીસ્પો-પએસીમ[26] મ-સ્તીમ,[27] યાંમ[28] પોઉરૂ-આજઇન્તીમ[29] માંથ્રહેચ[30] પઉર્વતાતેમ.[31]**

(૧૯) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર,[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે;[9] જેને[10] આબાદી કરનાર,[13] તંદરોસ્તી આપનાર,[14] સોહામણા,[15] હકુમત ધરાવનાર[16] (તથા) સોનેરી આંખવાળા[17] હોમ ઈજદે[12] અલબુર્જ પાહાડની[21] સઉથી ઉંચી[18] ટોંચ[20] ઉપર[19] ઇજીઓ.[11] (૨૦) (જે હોમ) નેક સખુન બોલનારો[22] '*પાયો' (નામના નુસ્ક)ના સખુન ભણનારો,[23] (તથા) '*પઇરિગા' (નામના નુસ્ક)ના સખુન ભણનારો[24] (છે); (તથા જે હોમ) માંથ્ર (એટલે જરતોશ્તી ધર્મના ભેદ ભરેલા કલામો)ની[30] શ્રેષ્ઠતાને[31] (તથા) (તે માંથ્રની) તમામ આરાસ્તગી ભરેલી[26] પુરતી શરેહો સાથની[29] મ્હોટાઈને[27] (અથવા દાનાઇને) રાહે ચાલનારો[25] (છે).†

અહે રય ખ્રરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-

---

* પાયો તથા પઇરિગા નામના નુસ્કો પેહેલવી ભાષામાં આવેલાં "પાજેહ્" (પાજમ્) તથા "બરશ્" ને મલતાં સમજવાં. એક શિકલનો પેહેલવી બોલ એકથી વધારે રીતે વંચાઈ શકાયાને લીધે, જેને "પાજેહ્" વાંચ્યોછે, તેજ બોલ "પાયે" બી વંચાઈ શકાએ; તેમજ "બરશ્" બોલ "બરેગા" (જેનો જંદમાં પઇરિગા) બી વંચાઇ શકાએ (એરવદ શે. દા. ભરૂચા). એ પ્રમાણે હોતાં "પાયો" તથા "પઇરિગા" ૨૧ નુસ્કમાં આવી શકેછે. ૨૧ નુસ્કના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૪૯ મો. બચાવનાર કલામ, વખતસરના (પ્રસંગોપાત) કલામ (દારમેસ્તેતે); ચેતવણી આપનારા તથા પાસબાની કરનારા કલામ (મિલ્સ).

† જે હોમ પુષ્કળ વિદ્યા સાથનું તમામ ડહાપણ તથા પવિત્ર કલામ ઉપર સરદારી ધરાવેછે (દારમેસ્તેતે).

થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્રઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વર્શ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

ચેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૯ મો) (૨૧) સ્રઓષેમ[૧] અષીમ[૨] હુરઓધેમ[૩] વેરેથ્રાજનેમ[૪] ફ્રાદત-ગએથેમ[૫] અષવનેમ[૬] અષહે[૭] રતૂમ[૮] યજમઇદે.[૯] ચેંઘ્રહે[૧૦] ન્માનેમ[૧૧] વારેથ્રધ્નિ,[૧૨] હજંઘ્રરો-સ્તૂનેમ,[૧૩] વીધાતેમ,[૧૪] બરેજિશ્તે[૧૫] પઇતિ[૧૬] બરેજહિ[૧૭] હરઇથ્યો પઇતિ બરેજયાઓ,[૧૮] ખારઓક્નેમ[૧૯] અન્તર-નએમાત[૨૦] સ્તેહરૂપએસેમ[૨૧] નિશ્તર-નએમાત.[૨૨] (૨૨) ચેંઘ્રહે[૨૩] અહુનો વઇર્યો[૨૪] સ્નઇથિશ[૨૫] વીસત[૨૬] વેરેથ્રજાઓ,[૨૭] યસ્નસચ[૨૮] હસંઘ્રહુઇતિશ[૨૯], ફ્રુષસચ[૩૦] માંથ્રો[૩૧] યો[૩૨] વારેથ્રધ્નિશ,[૩૩] વીસ્પાઓસચ[૩૪] યસ્નો-કેરેતયો.[૩૫]

(૨૧) ખુબસુરત,[૩] ફતેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર[૬] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશો[૨] (તથા) અશોઈ નો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[૯] જેનું[૧૦] ફતેહમંદ,[૧૨] ૧૦૦૦ થામલાવાળુ,[૧૩] મજબૂટ,[૧૪] અંદરના ભાગમાંથી[૨૦] પોતાની મેળે રોશની આપતું,[૧૯] (તથા) બાહારના ભાગમાંથી[૨૨] સેતારાથી સંગારેલું[૨૧] ઘેર[૧૧] અલબુર્જ પાહાડની[૧૮] સઉથી ઉંચી[૧૫] ટોચ[૧૭] ઉપર[૧૬] (આવેલું છે). (૨૨) જેનું[૨૩] (ઇઆને સરોસ ઈજદનું) ફતેહમંદ[૨૭] હથિયાર[૨૫] (થઈ રેહેવાને) અહુનવરે[૨૪] તથા હસન[૨૯] †યશ્તે[૨૮] તથા ફતેહમંદ[૩૩] ‡ફ્રુષ[૩૦] માંથ્રવાનીએ[૩૧] તથા તમામ[૩૪] ઈજશ્નેના ¶કરદાઓએ[૩૫] કબૂલ રાખ્યું હતું.[૨૬]

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ મ્હોટી હપ્તન યશ્ત, સફો ૧૭૩ મો, ૬ ઠી નોટ.

‡ ઈઆને આબાદી કરનાર માંથ્રવાની. ઈજશ્નેના ૫૮ મા હાને બી કેહેછ.

¶ અથવા આરાધનાનું કાંમ. નીરગસ્તાનપ્રમાણે યેંઘ્રહે હાતાંમનો ફકરો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

અહે રય ખરેનંધ્રહચ, અંધ્રહે અમ વેરેથ્રધ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંધ્રઉહીમ, બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંધ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંધ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂરતેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂરત શ્યઓથ્ન યજમઇદે. વરૂરતચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંધ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૦ મો) (૨૩) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ્[8] યજમઇદે.[9] યેંધ્રહે[10] અમચ[11] વેરેથ્રધ્નચ,[12] હઓજાંરવચ[13] વએધ્યાચ[14] અવાન્[15] અમેષાઓ સ્પેન્ત[16] અવિ[17] હપ્તો-કરૂષ્વઇરીમ્[18] જાંમ.[19] (૨૪) યો[20] દએનો-દિસો[21] દએનયાઓ[22] વસો-ક્ષથ્રો[23] ફ્રચરાઇતિ,[24] અવિ[25] યાંમ્[26] અસ્તવઇતીમ્[27] ગએથાંમ્.[28] અય[29] દએનય[30] ફ્રઓરેન્ત[31] અહુરો મજ્દાઓ[32] અષવ,[33] ફ્રા વોહુ મનો,[34] ફ્રા અષેમ વહિશ્તેમ[35] ફ્રા ક્ષથ્રેમ વઇરીમ,[36] ફ્રા સ્પેન્ત આર્મઇતિશ,[37] ફ્રા હઉર્વતાસ,[38] ફ્રા અમેરેતતાસ[39] ફ્રા આહૂઇરિશ[40] ફ્રશ્નો,[41] ફ્રા આહૂઇરિશ[42] ત્કએષો.[43]

(૨૩) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઇનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] જે (સરોશ ઇજદ) ની[10] હિમ્મત,[11] તથા ફતેહ[12] તથા સારાં ડહાપણ[13] તથા વિદ્યાને લીધે[14] અમશાસ્પંદો[16] હફતે કેશ્વર[18] જમીન[19] ઉપર[17] પાસઆની †કરેછે.[15] (૨૪) જે[20] (સરોશ ઇજદ) દીનનો[22] દીન શીખવનાર (ઇઆને દસ્તુર) તરીકે[21] પોતાની મરજીપ્રમાણે હકુમત ચલાવતો[23] હાડમદ[27] દુનિયાં[28] ઉપર[25]

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† અસલ એબારતમાં એ બોલ (અવાન્) અપૂર્ણ ભૂતકાળ સંશયાર્થ ૩ જો પુરૂષ બહુવચનમાં છે; ધાતુ અવ=સંસ્કૃત अव्=બચાવવું. ગેલ્ડનરપ્રમાણે 'અવાઇન્' વાચણ કબૂલ રાખીએ તો 'આવેછે, નીચે આવેછે;' ધાતુ અવ-ઇ.

ફરતો ફરેછે.[૨૪] અશો[૩૩] હોરમજદ,[૩૨] બહમન,[૩૪] અરદીબેહેશ્ત,[૩૫] શેહેરેવર,[૩૬] અસ્પંદાદ,[૩૭] ખોરદાદ,[૩૮] અમરદાદ[૩૯] (તથા) હોરમજદી[૪૨] (દીનને લગતા) સવાલો કરનાર[૪૧] (તથા) હોરમજદી[૪૨] રાહ રસમ *દેખાડનાર[૪૩]—(એ બધા) આએ[૨૯] દીનથી[૩૦] રાજી થયા.[૩૧]

(૨૫) †ક્રા અધ[૪૪] વએઇબ્ય[૪૫] અહુબ્ય,[૪૬] વએઇબ્ય[૪૭] નો[૪૮] અહુબ્ય[૪૯] નિપયાઓ,[૫૦] આઇ[૫૧] સ્રઓષ[૫૨] અષ્ય[૫૩] હુરઓધ,[૫૪] અહેચ[૫૫] અંધ્રહેઉશ[૫૬] યો[૫૭] અસ્તવતો,[૫૮] યસ્ચ[૫૯] અસ્તિ[૬૦] મનહ્યો.[૬૧] પઇરિ[૬૨] દ્રવતત્[૬૩] મહુર્કાત્,[૬૪] પઇરિ[૬૫] દ્રવતત્[૬૬] અએષ્માત્,[૬૭] પઇરિ[૬૮] દ્રવઇતિબ્યો[૬૯] હએનેબ્યો.[૭૦] યાઓ[૭૧] ઉસ[૭૨] ખ્રૂરેમ[૭૩] દ્રફ્ષેમ[૭૪] ગેરેવનાંન્,[૭૫] અએષ્મહે[૭૬] પરો[૭૭] દ્રઓમેબ્યો,[૭૮] યાઓ[૭૯] અએષ્મો[૮૦] દુજ્દાઓ[૮૧] દ્રાવયાત્,[૮૨] મત્[૮૩] વીદાતઓત્[૮૪] દએવો-દાતાત.[૮૫] (૨૬) અધ[૮૬]·નો[૮૭] તૂમ[૮૮] સ્રઓષ[૮૯] અષ્ય[૯૦] હુરઓધ,[૯૧] જાવરે[૯૨] દયાઓ[૯૩] હિતએઇબ્યો,[૯૪] દ્રવતાતેમ[૯૫] તનુબ્યો,[૯૬] પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ[૯૭] ત્બિષયન્તાંમ,[૯૮] પઇતિ-જઇતીમ[૯૯] દુશ્મઇન્યુનાંમ,[૧૦૦] હથ્રા-નિવાઇતીમ[૧] હમેરેથ-નાંમ[૨] અઉર્વથનાંમ[૩] ત્બિષ્યન્તાંમ.[૪]

(૨૫) અએ[૫૧] ખુબસુરત[૫૪] અશો[૫૩] સરોશ[૫૨] (ઇજદ)! અહિયાં[૪૪] બેહુ[૪૫] જીંદગીમાં[૪૬] (તથા) બેહુ[૪૭] દુનિયાંમાં[૪૯] હમારી[૪૮] તુ પાસબાની કરજે.[૫૦]

ખોલાસો:—(બેહુ દુનિયાં તે કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

આએ[૫૫] દુનિયાં[૫૬] જે[૫૭] હાડમંદ[૫૮] તથા (બીજી દુનિયાં) જે[૫૯] મીનોઈ[૬૧] છે[૬૦] (ત્યાંહાં તુ હમારી પાસબાની કરજે).

ખોલાસો:—(પાસબાની શાથી કરવી તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ધસારો કરી આવનારાં[૬૩] મોત[૬૪] થી,[૬૨] ધસારો કરી આવનારાં[૬૬] એશમ[૬૭] (દેવ)થી,[૬૫] ધસારો કરી આવનારાં[૬૯] ‡લશ્કરો[૭૦]થી,[૬૮] (અએ અશો સરોશ ઇજદ! તુ હમારી પાસબાની કરજે). જે[૭૧] (લશ્કરોએ) ઘાતકી[૭૩] વાવટો[૭૪] ઉંચે[૭૨] પકડ્યો.[૭૫] એશમ (દેવ)ના[૭૬] હુમલાઓ[૭૮] થી[૭૭] (તુ હમારી પાસબાની કરજે); જે (લશ્કરો) ને[૭૯] ખરાબ જાણનારા[૮૧] એસમ[૮૦] (દેવે)

---

* હોરમજદની વહી (Revelation) તથા હોરમજદનો કાએદો (દારમેસ્તેતે).

† ડાકટર ગેલ્ડનર ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીનો તથા ૨૬ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે. દરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાએછે.

‡ ઈઆને તુરાંન તથા બીજા દેશોના ભટકતા તથા લુટફાટ કરનારા તાઇફાઓ (દારમેસ્તેતે).

દેવનાં આપેલાં[85] *મોત[84] સાથે[83] દોડાવ્યાં.[82] (૨૬) અએ ખુબસુરત[91] અશો[90] સરોશ[89] (ઈજદ) અહિંયાં[86] તું[88] હમારા[87] ઘોડાઓનેવાસ્તે[94] કૌવત[92] આપ,[93] તનનેવાસ્તે[96] મજબૂટી,[95] અદેખાઓનું[98] પુરતીરીતે †જેર કરવું,[97] દુશ્મનોની[100] સાંમે મારવું,[99] અદેખા[4] (તથા) સાથે લડનારા[2] વેરીઓને[3] નીચે તોડી પાડવાનું જોર[1]-(એ સઘળું) અએ સરોશ ઈજદ ! તું હમુને આપ).

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરેન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમ્ચ વંઘ્રઉહીમ ઐરેજઇતીમ, નઇરીમ્ચ સંઘ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્રહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ ઐરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હુવરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ, ‡વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૭) સ્રઓષેમ્[1] અષીમ્[2] હુરઓધેમ્[3] વેરેથ્રાજનેમ્[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ્[5] અષવનેમ્[6] અષહે[7] રતૂમ્[8] યજમઇદે.[9] યિમ્[10] ચથ્વારો[11] અઉર્વન્તો[12] અઉરૂષ,[13] રઓક્ષ્ન,[14] ફ્રાદેરેસ્ર,[15] સ્પેન્ત,[16] વીદ્વાઓંઘ્રહો,[17] અસય[18] મઇનિવસંઘ્રહો[19] વજેન્તિ.[20] સ્રવએન[21] અએષાંમ[22] સફાઓંઘ્રહો[23] જરન્ય[24] પઇતિ[25] શ્વરૂશ્તાઓંઘ્રહો[26] (૨૮) આસ્યંઘ્રહ[27] અસ્પએઇબ્ય,[28] આસ્યંઘ્રહ[29] વાતએઇબ્ય,[30] આસ્યંઘ્રહ[31] વારએઇબ્ય,[32] આસ્યંઘ્રહ[33] મએઘએઇબ્ય,[34] આસ્યંઘ્રહ[35] વયએઇબ્ય[36] હુવપતરેતએઇબ્ય,[37] આસ્યંઘ્રહ[38] હુવસ્તયાઓ[39] અઇંઘ્રહિમનયાઓ.[40] (૨૯) યોઇ[41] વીસ્પે[42] તે[43] અપયેઇન્તિ;[44] યોઇ[45] અવે[46] પસ્કાત્[47] વ્યેઇન્તિ,[48] નોઇત્[49] અવે[50] પસ્કાત્[51] આફ્રેન્તે.[52] યોઇ[53] વએઇબ્ય[54] સ્નઇથિશ્રિબ્ય[55] ફ્રાયતયેઇન્તિ[56] વજેમ્ન[57] યિમ્[58] વોહૂમ[59]

---

* અગરજો 'વીદાતઓત્' બોલને 'વીધોતુ' ઉપરથી નીકળેલો ગણીએ તો 'દેવની રસમના વીધોતુ (નામના દેવ) સાથે' અર્થ થઇ શકે.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સાંમે સારી નગેહબાની (હારમેસ્તેતે).

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પહેલો કરદો.

સ્ત્રઓષેમ[૧૦] અષીમ.[૧૧] યત્‌ચિત્‌[૧૨] ઉષસ્તઇરે[૧૩] હિન્દ્વો[૧૪] આગેઉર્વયેઇતે,[૧૫] યત્‌ચિત્‌[૧૬] દઓષતઇરે[૧૭] નિઘ્ને.[૧૮]

(૨૭) ખુબસુરત,[૩] ફ્તેહમંદ,[૪] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] (તથા) પવિત્ર[૬] સરોશ[૧] (ઈજદ) (જે) અશો[૨] (તથા) અશોઇનો[૭] સરદાર[૮] (તેને) હમો આરાધીએ છિએ.[૯] જેને[૧૦] *સફેદ,[૧૩] ચકચક થતા,[૧૪] દેખામણા,[૧૫] પવિત્ર,[૧૬] શીઆના[૧૭] (તથા) †છાયાવગરના[૧૮] ચાર[૧૧] ઘોડા[૧૨] મીનોઈ ‡જગામાં[૧૯] ગાડીમાં લઈ જાએછે.[૨૦] તે (ઘોડા)ઓની[૨૨] ખરી[૨૩] સીસાંની[૨૧] (અને) તેની ઉપર[૨૫] સોનાનો[૨૪] ઢોળ ચઢાવેલો[૨૬] (હોએછે). (૨૮) (અશો સરોશ ઈજદના ઉપર જણાવેલા ઘોડા) (બીજા) ઘોડાઓ કરતાં[૨૮] વધારે શેતાબ,[૨૭] પવનના કરતાં[૩૦] વધારે શેતાબ,[૨૯] વરસાદના કરતાં[૩૨] વધારે શેતાબ,[૩૧] વાદળાંનાં કરતાં[૩૪] વધારે શેતાબ,[૩૩] સારી પાંખવાળાં[૩૭] પક્ષિ-ઓના કરતાં[૩૬] વધારે શેતાબ[૩૫] (તથા) સારી પેઠ તાંકીને ફેંકેલા[૩૯] તીરના કરતાં[૪૦] વધારે શેતાબ[૩૮] (હોએછે). (૨૯) જે[૪૧] (ઘોડા) તે[૪૩] બધાઓને[૪૨] પોંહોંચી ¶શકેછે.[૪૪] જેઓ[૪૫] પછવાડેથી[૪૭] જાએછે[૪૮] તેઓ[૪૬] પછવાડેથી[૫૧] તે (ઘોડા)ઓને[૫૦] પોંહોંચી શકતા[૫૨] નથી;[૪૯] જે[૫૩] (ઘોડાઓ) એ[૫૪] હથિયારે કરીને[૫૫] ભલા[૫૬] અશો[૬૧] સરોશ (ઈજદ) ને[૬૦] ગાડીમાં લઇને[૫૭] શેતાબીથી જાએછે.[૫૮] જે[૬૨] (સરોશ ઈજદ) પૂર્વ તરફ[૬૩] હિંદુ-સ્થાનથી[૬૪] પોતાનો માર્ગ લેછે,[૬૫] અને પશ્ચિમ તરફ[૬૭] §ઉતરેછે[૬૮] (ઇઆને સવહિ નામના કેશ્વરથી નીકળીને અરેજહિ નામના કેશ્વરસુધી જાએછે).

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અષીમ જઓ-થ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્ઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્હેમ હુરઓધેમ. આઅ નો જમ્યાત્‌ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્ત્રઓષો અષ્યો. સ્ત્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે

---

* 'અઉરૂષ' નો અર્થ 'કેરમજી રંગના' બી થાએછે. (જુઓ તીર યશ્ત, કરદો ૧ લો, સફો ૨૧૮ મો.)

† ઈઆને જેનો છાયો પડે નહી તેવા (ઘોડા); અ=નહી; સય=સાયેહ (ફારસી)=છાયો — 'આસવ' હોએ તેમ ગણીને, મિલ્સ 'શેતાબ' અર્થ કરેછે.

‡ અથવા મીનોઇ મરજીપ્રમાણે ચાલનારા (મઈન્યવ+વસંઘ્હ).

¶ ઈઆને અશો સરોશ ઈજદના ઘોડા દોડવામાં આએ ફકરામાં જણાવ્યા પ્રમાણે પવન, પક્ષિ, તીર ઇત્યાદિના કરતાં વધારે શેતાબ છે.

§ સરોશ ઈજદ પૂર્વ તરફની નદી આગળથી નીકળેછે. અને પશ્ચિમ તરફની નદી સુધી જાએછે (દારમેસ્તેતે). પૂર્વ તરફની નદી તે ઇંડસ નદી અને પશ્ચિમ તરફની નદી તે તાઇગ્રીસ નદી.

જધ્નમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] યો[10] બેરેજો,[11] બેરેજિન્યાસ્તો,[12] મઝ્દાઓ[13] દામાંન્[14] નિશંઘ્રહસ્તિ.[15] (૩૧) યો[16] આથ્રિતીમ,[17] હમહે[18] અયાંન,[19] હમચાઓ[20] વા[21] ક્ષપો,[22] ઇમત્[23] કરૂષ્વરે[24] અવજાઇતિ[25] યત્[26] ખનિરથેમ[27] બામીમ,[28] સ્નઇથિશ[29] જસ્તય[30] દઝ્રેમ્નો,[31] બરેઇથ્રો-તએઝ્રેમ,[32] હ્વાવઅધેમ[33] કમેરેધે[34] પઇતિ[35] દએવનાંમ.[36] (૩૨) સ્નથાઇ[37] અંઘ્રરહે મઇન્યેઉશ[38] દ્રવતો,[39] સ્નથાઇ[40] અએષ્મહે[41] ખ્રવી-દ્રઓશ.[42] સ્નથાઇ[43] માઝઇન્યનાંમ[44] દએવનાંમ,[45] સ્નથાઇ[46] વીસ્પનાંમ[47] દએવનાંમ.[48]

(૩૦) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર[6] સરોશ[1] (ઈજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઈનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] જે[10] બુલંદ કદનો[11] (તથા જેણે દેવોની સાંમે લડાઈ કરવાને) કમ્મર તંગ બાંધેલી[12] (છે તે) હોરમજદની[13] પેદાએશોમાં[14] બેસેછે.[15] (૩૧–૩૨) જે[16] (સરોશ ઈજદ) દેવોના[36] માથા[34] ઉપર[35] (મારવાનું) તીક્ષ્ણ, (અને) કાપી નાખે તેવું[32] (તથા) જોસથી ફટકો વાગે તેવું[33] હથિયાર[29] (પોતાના) હાથમાં[30] પકડીને,[31] આએ[23] કેશ્વર[24] જે[26] ચલકતું[28] †ખનિરથ (તે) તરફ[27] દુષ્ટ[39] અંગ્રેમેન્યુશને[38] મારવાનેમાટે,[37] ભયંકર હથિયારવાળા[42] એશમ (દેવ) ને[41] મારવાનેમાટે,[40] માજનદરાંનના[44] દેવોને[45] મારવાનેમાટે,[43] (તથા) તમામ[47] દેવોને[48] મારવાનેમાટે[46] દર[18] દિસના[19] તથા દર[20] રાતે[22] ત્રણ વખત[17] આવેછે.[25]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ અંઘ્રહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘ્રઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘ્રહેમ. હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.
† 'ખનિરથ'ના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૭૫ મે આપેલી નોટ.

ઇદ્દે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરશ્તચ *વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૩) સ્રઓષેમ[1] અષીમ[2] હુરઓધેમ[3] વેરેથ્રાજનેમ[4] ફ્રાદત્-ગએથેમ[5] અષવનેમ[6] અષહે[7] રતૂમ[8] યજમઇદે.[9] ઇધત્ચ,[10] અઇનિધત્ચ,[11] ઇધત્ચ,[12] વીસ્પાંમ્ચ[13] અઇપિ[14] ઇમામ્[15] ઝાંમ,[16] વીસ્પાઓ[17] સ્રઓષહે[18] અષ્યેહે[19] તખ્મહે[20] તનુ-માંથ્રહે,[21] તખ્મહે[22] હાંમ-વરેતિવતો[23] બાજુશ-અઓજંઘ્હો,[24] રથએશ્તાઓ[25] કમરેધો-જનો[26] દએવનાંમ.[27] વનતો વનઇતીશ વનઇતિવતો, અષઓનો વનતો વનઇતીશ વનઇન્તીમ્ચ ઉપરતાતેમ્ યજમઇદે, યાંમ્ચ સ્રઓષહે અષ્યેહે, યાંમ્ચ અરશ્તોઇશ યજતહે. (૩૪) વીસ્પ ન્માન સ્રઓષો-પાત યજમઇદે, યેંઘ્હાધ સ્રઓષો અષ્યો ફ્રયો, ફ્રિતો, પઇતિ-જન્તો; નાચ અષવ, ફ્રાયો-હુમતો ફ્રાયો-હૂખ્તો ફ્રાયો-હ્વરશ્તો.†

(૩૩) ખુબસુરત,[3] ફતેહમંદ,[4] દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[5] (તથા) પવિત્ર[6] સરોશ[1] (ઇજદ) (જે) અશો[2] (તથા) અશોઇનો[7] સરદાર[8] (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.[9] અહિંયાં[10] તથા કોઈબી બીજી જગાએ,[11] અહિંયાં[12] (તથા) આએ[15] તમામ[13] જમીન[16] ઉપર,[14] જોરાવર[20] તથા માંથ્રનાં તનવાળા,[21] જોરેમંદ,[22] બચાવ કરનાર[23] જોરાવર બાજુવાળા[24] લડવૈયા,[25] (તથા) દેવોનાં[27] માથાં ઉપર મારનારાં[26] અશો[19] સરોશ (ઇજદ)ના[18] તમામ (કાંમો તથા ફતેહો) ને[17] (હમો વખાણીએ છિયે).

અહે રય ખરેનંઘ્હચ, અંઘ્હે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ્ અષીમ્ જઓથ્રાબ્યો, અષીમ્ચ વંઘ્ઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમ્ચ સંઘ્હેમ્ હુરઓધેમ્. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘ્હે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો, સ્રઓષેમ્ અષીમ્ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ હાદોખ્તનો પાંચમો કરદો.

ઇદૈ, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધ્નૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ *વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્રમાંન, શેકફ્રત-જીન્, જીન્-અવજાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજદ ખેરસાદ્; અએહૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૧.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરૂષિ-દ્રઓશ, આહુઇર્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરફેહ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ, હ્વઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ્ સરોશ અશો તગી, તન-ફ્રમાંન, શેકફ્રત-જીન્, જીન્-અવજાર્, સાલારે દામાંને અહુરમજદ ખેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન; અએહૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

સ્રઓષેમ્ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧.

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલ્લો કરદો.

સરોશ અશો, તગી, તન-ફ્ર્માન, શેકફ્‌ત-જીન, જીન-અવઝાર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત વડીની નીરંગ.

☞(એ નીરંગ સરોશ યશ્ત વડી પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગોરૂજે[1] ખોરેહ[2] અવઝાયાદ[3] સરોશ[4] અશો,[5] તગી,[6] પીરોજ-ગર[7] બાદ;[8] દસ્તગીરે રવાંન,[9] હમાં[10] તન[11] પાસબાંન[12] અશોઆંન[13] અશો[14] નેગેહદાર;[15] રોજ[16] માહ[17] ઓ શબાંન,[18] હમે[19] ઇરાંનીઆંન[20] ઓ[21] પઓઇર્યો-ટકેશાંન[22] ગેહાંન[23] દામાં-ન,[24] બેહેદીનાંન,[25] તાજીઆંને બસ્તેકુશ્તીઆંન,[26] જરથુશ્તી-આંન[27] નીકાંન[28] ઓ[29] પાકાંને[30] હફ્ત કેશ્વર જમીન,[31] સરોશ યજદ[32] પનાહ[33] બાદ.[34] અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અશો[5] સરોશ (ઇજદ)નો[4] પ્રતાપ[1] (તથા) ખોરેહ[2] જીઆદે થાઓ![3] (તથા) (તે) જોરાવર[6] (અને) ફતેહમંદ[7] હોજો![8] (સરોશ ઇજદ) રવાંનોને બચાવનાર,[9] (તથા) તમામ[10] માણસોની[11] પાસબાની કરનાર,[12] (તથા) અશો માણસોની[13] (તે) અશો[14] નેગાહ રાખનાર[15] (છે); તથા દિવસ,[16] રાત[18] તથા મહિનાઓમાં[17] (ઇઆને હમેશાં) દુનિયાંની[23] પેદાએશના[24] તમામ[19] ઇરાંનીઓ,[20] પોર્યોદકેશો,[22] બેહેદીનો,[25] કુશ્તી બાંધનારા અરબો[26] (ઇઆને જે અરબોએ જરતોશ્તી ધર્મ કબૂલ કીધો હોએ તેઓ), જરતોશ્તીઓ[27] (તથા) હફ્તે કેશ્વર જમીનનાં[31] નેક[28] તથા[29] પાક માણસો[30]—(એ બધાઓને) સરોશ ઇજદની[32] પનાહ[33] હોજો![34]

બેહેરાંમ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ અવઝાયાદ. બેહેરાંમ યજદ પીરોજગર દુશ્મન-જદાર, અમહે હુતાશતહે બેરસાદ.*

* ઇઆને ફતેહમંદ તથા દુશ્મનને મારનાર બેહેરાંમ ઇજદ અને સુંદર બનાવેલો અમ (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (મારી મદદે) પોંહોંચો!

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજાૂખ્ત દુઝવરૂશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કરૂદ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનો-આંની, ઓખે અવાખ્શ્ પશેમાન્, પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ* અષેમ્ અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. વેરેથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે વનઇનત્યાઓસચ, ઉપરતાતો,† ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] પેરેસત્[૪] જરથુશ્ત્રો[૫] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૬] અહુર મજ્દ[૭] મઇન્યો[૮] સ્પેનિશ્ત,[૯] દાતરે[૧૦] ગએથનાંમ[૧૧] અસ્તવઇતિનાંમ્[૧૨] અષાઉમ.[૧૩] કો[૧૪] અસ્તિ[૧૫] મઇન્યવનાંમ[૧૬] યજતનાંમ[૧૭] જયોતેમો.[૧૮] આઅત્[૧૯] મ્રઓત્[૨૦] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૧] વેરેથ્રઘ્નો[૨૨] અહુરધાતો[૨૩] સ્પિતમ[૨૪] જરથુશ્ત્ર.[૨૫] (૨) ‡અહ્માઇ[૨૬] પઓઇર્યો[૨૭] આજસત્[૨૮] વજ્રેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] વાતહે[૩૨] કેહર્પે[૩૩] દરેષોઇશ,[૩૪] સ્રીરહે[૩૫] મજ્દધાતહે,[૩૬] વોહુ[૩૭] ખરેનો[૩૮] મજ્દધાતેમ,[૩૯] બરત્[૪૦] ખરેનો[૪૧] મજ્દધાતેમ,[૪૨] બએષજેમ[૪૩] ઉત[૪૪] ‡અમેમચ.[૪૫]

(૧) (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫] (દાદાર) હોરમજદને[૬] પુછ્યુ[૪] કે, હાડમંદ[૧૨] જેહાનના[૧૧] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૯] મીનો,[૮] અશો[૧૩] પેદા કરનાર[૧૦] હોરમજદ![૭] મીનો[૧૬] ઈજદોમાં[૧૭] સઉથી ઘણો

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અહુરમજ્દ ખોદાએ, સફો ૭—૯.

† ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા બેહેરાંમ ઈજદની તથા 'વનન્તી ઉપરતાત્' (ઈઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તા) ની આરાધના કરવાને, તેની ખુબીઓ ગાવાને ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૨ જા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે.

*ફતેહમંદ[૧૮] કોણુ[૧૪] છે ?[૧૫] ત્યારે[૧૯] (દાદાર) હોરમજદે[૨૧] કહ્યું[૨૦] કે, અએ સપેતમાન[૨૪] જરતોશ્ત[૨૫] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૨૩] બેહેરાંમ[૨૨] (ઇજદ).

(૨) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[૨૬] પેહેલી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૩૬] ભલું[૩૭] નુર,[૩૮] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૨] ખોરેહ,[૪૧] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૩] (તેની સાથે) વળી[૪૪] હિમ્મત[૪૫] †રાખેછે[૪૦] (તે), હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૬] સખત[૩૪] (તથા) ખુશનુમા[૩૫] પવનના[૩૨] ‡રૂપમાં[૩૩] ઉડીને[૨૯] †જાએછે.[૨૮]

(૩) **આઅત્[૪૬] અહ્માઇ[૪૭] અમવસ્તેમો,[૪૮] અમ[૪૯] અહ્મિ[૫૦] અમવસ્તેમો,[૫૧] વેરેથ્ર[૫૨] અહ્મિ[૫૩] વેરેથ્રવસ્તેમો;[૫૪] ખરેનંઘહ[૫૫] અહ્મિ[૫૬] ખરેનંઘ ઉહસ્તેમો,[૫૭] યાન[૫૮] અહ્મિ[૫૯] યાનવસ્તેમો,[૬૦] સઓક[૬૧] અહ્મિ[૬૨] સઓકવસ્તેમો,[૬૩] બએષજ[૬૪] અહ્મિ[૬૫] બએષજયોતેમો.[૬૬] (૪) આઅત્[૬૭] ત્બએષાઓ[૬૮] તઉર્વયેનિ[૬૯] વીસ્પનાંમ્[૭૦] ત્બએષવતાંમ્,[૭૧] ત્બએષાઓ[૭૨] દએવનાંમ્[૭૩] મશ્યાનાંમ્ચ,[૭૪] યાથ્વાંમ્[૭૫] પઇરિકનાંમ્ચ,[૭૬] સાથ્રાંમ્[૭૭] કઓયાંમ્[૭૮] કરફ્નાંમ્ચ.[૭૯]**

(૩) ત્યારે[૪૬] (તે) સઉથી હિમ્મતવાળો[૪૮] (બેહેરાંમ ઇજદ) તે (મદદ માંગનાર) ને[૪૭] (નીચે પ્રમાણે કેહેછે):—હિમ્મતમાં[૪૯] (હું) ઘણોજ હિમ્મતવાળો[૫૧] છેઉં,[૫૦] ફતેહમાં[૫૨] (હું) ઘણોજ ફતેહમંદ[૫૪] છેઉં,[૫૩] નુરમાં[૫૫] (હું) ઘણોજ નુરવાળો[૫૭] છેઉં,[૫૬] બક્ષેશમાં[૫૮] (હું) ઘણોજ બક્ષેશવાળો[૬૦] છેઉં,[૫૯] ફાએદામાં[૬૧] (હું) ઘણોજ ફાએદાવાળો[૬૩] છેઉં,[૬૨] તંદરોસ્તીના ઉપાયમાં[૬૪] (હું) ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર[૬૬] છેઉં.[૬૫]

(૪) ત્યારે[૬૭] તમામ[૭૦] દુઃખ દેનારાઓની[૭૧] ખરાબીઓને[૬૮] (તથા) દેવોની,[૭૩] માણુસોની,[૭૪] જાદુગરોની,[૭૫] પરીઓની,[૭૬] જુલમગારોની,[૭૭] ¶કીકોની[૭૮] તથા ¶કરપોની[૭૯] ખરાબીઓને[૭૨] હું તોડીશ.[૬૯]

---

* સઉથી સરસ રીતે હથિયારબંદ થએલો (સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

† અપૂર્ણભૂત વર્તમાન કાળની મતલબે જુઓ અવસ્તા વ્યાકરણ, સફે ૩૦૫.

‡ જે માણસ બેહેરાંમ ઇજદને ખરા દિલથી ઇજીને કોઈબી મુશ્કેલીમાં તેની મદદ માંગેછે, તેની મુશ્કેલી દૂર કરીને તેને ફતેહ આપવા સારૂ, બેહેરાંમ ઇજદ જુદે જુદે વખતે જુદી જુદી શિકલમાં જાએછે. તે જુદી જુદી શિકલ કેઈ, તે વિશેનું બયાન એજ યસ્તના ૧૦ મા કરદા સુધી આવેલું છે.

¶ કીક તથા કરપ બોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ ૯ મા સફાની નોટ.

(૫) અહે[૧] રય[૨] ખરેનંઘહચ,[૩] તેમ[૪] યજાઇ[૫] સુરૂન્વત[૬] યસ્ન[૭] વેરેથ્રઘ્નેમ[૮] અહુરધાતેમ.[૯] જઓથ્રાબ્યો[૧૦] વેરેથ્રઘ્નેમ[૧૧] અહુરધાતેમ[૧૨] યજમઇદે,[૧૩] *યાઇશ[૧૪] દાતાઇશ[૧૫] પઓઇરયાઇશ[૧૬] *અહુરહે.[૧૭] હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘઝિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(૫) તેનાં[૧] તેજ[૨] તથા પ્રતાપનેલીધે[૩] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬] તે[૪] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૮] સંભળાએ તેવી[૬] (અથવા પ્રખ્યાત) ઈજશ્નેવડે[૭] હું ઈજું.[૫] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧૧] હોરમજદના[૧૭] પેહેલાં[૧૬] કાએદા પ્રમાણે[૧૫] ક્રિયાની ભેટોથી[૧૦] હમો ઈજીએ છિયે.[૧૩]

(કરદો ૨ જો) (૬) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરે-સત્ જરથુશ્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુરમજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ર. (૭) અ-હ્માઇ[૨૬] બિત્યો[૨૭] આજસત્[૨૮] વજેમ્નો[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો[૩૧] ગેઉશ[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] અર્શાનહે[૩૪] સ્રીરહે,[૩૫] જઇરિ-ગઓષહે,[૩૬] જરન્યો-સ્રવહે,[૩૭] યિમ[૩૮] ઉપઇરિ[૩૯] સ્રુયે[૪૦] સિનત્[૪૧] અમો[૪૨] હુતશ્તો[૪૩] હુરઓધો.[૪૪] વેરેથ્રઘ્નો[૪૫] અહુરધાતો.[૪૬] અવથ[૪૭] આજસત્[૪૮] વોહુ[૪૯] ખરેનો[૫૦] મજદધાતેમ,[૫૧] બરત્[૫૨] ખરેનો[૫૩] મજદધાતેમ,[૫૪] બએષજેમ[૫૫] ઉત[૫૬] અમેમચ.[૫૭]

(૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજીને તેની મદદ માગે) તેને માટે,[૨૬] બીજી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઈજદ) સોહામણા,[૩૫] પીળા કાનવાળા,[૩૬] સોનેરી શિંગડાવાળા,[૩૭] ગોધાનાં[૩૨-૩૪] શરીરમાં[૩૩] દોડીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] તે શિંગડાંની[૪૦] ઉપર[૩૯] સુંદર બનાવેલી[૪૩] (તથા) ખુબસુરત[૪૪] અમ[૪૨] (ઈઆને હિમ્મત) બેઠેલી છે.[૪૧] એ પ્રમાણે[૪૭]

---

* યાઇશ દાતાઇશ પઓઇરયાઇશ અહુરહે—એ બોલો ગાથા રૂપમાં ઈજશ્ને ૪૬, ૧૫ માં આવેછે:—યાઇશ દાતાઇશ પઓઉરયાઇશ અહુરહ્યા.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશતનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૯૮–૨૯૯.

(ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૪૬] બેહેરાંમ[૪૫] (ઇજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૫૧] ભલું[૪૯] નુર,[૫૦] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૫૪] ખોરેહ,[૫૩] તંદરોસ્તીના ઉપાય[૫૫] (તેની સાથે) વળી[૫૬] હિમ્મત[૫૭] રાખેછે[૫૨] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૮]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘ્હ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએ-ષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મશ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે, યાઇશ્ દાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ *અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્હંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધ-એઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૮) વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્ત્વઇતિનાંમ્ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજ્દાઓ, વેરે-થ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત્ર. (૯) અહ્માઇ[૨૬] થ્રિત્યો[૨૭] આજસત્[૨૮] વજેમ્નો[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો[૩૧] અસ્પહે[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] અઉરૂષહે,[૩૪] સ્રીરહે,[૩૫] જઇરિ-ગઓષહે,[૩૬] જરન્યો-અઇવિદાનહે[૩૭] યિમ[૩૮] ઉપઇરિ[૩૯] અઇનિકેમ[૪૦] સિનત્,[૪૧] અમો[૪૨] હુતશ્તો[૪૩] હુ-રઓધો,[૪૪] વેરેથ્રઘ્નો[૪૫] ‡અહુરધાતો.[૪૬] અવથ[૪૭] આજસત્[૪૮] વોહુ[૪૯] ખરેનો[૫૦] મજ્દધાતેમ્,[૫૧] બરત્[૫૨] ખરેનો[૫૩] મજ્દધાતેમ્,[૫૪] બએષજેમ[૫૫] ઉત[૫૬] અમેમ્ચ.[૫૭]

---

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૯–૩૦૦.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો, ૨૯૮–૨૯૯.

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાં સુધી ૯ માં ફકરાને કવીતા રૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

(૯) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજિદને ઇજીને તેની મદદ માંગે) તેને-માટે,[26] ત્રીજી વખત[27] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[31] બેહેરાંમ[30] (ઇજદ) સફેદ (અથવા કેરમજી) રંગના,[34] સોહામણા,[35] પીળા કાનવાળા[36] (તથા) સોનેરી *પાખરવાળા[37] ઘોડાનાં[32] શરીરમાં[33] દોડીને[29] જાએછે,[28] જે (પાખ-ર)ની[38] †અની[40] ઉપર[39] સુંદર બનાવેલી[43] (તથા) ખુબસુરત[44] અમ[42] (ઇઆને હિમ્મત) બેઠેલી છે.[41] એ પ્રમાણે[47] (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[46] બેહેરાંમ[45] (ઇજદ) (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[51] ભલુ[49] નુર,[50] હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[54] ખોરેહ,[53] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[55] (તેની સાથે) વળી[56] હિમ્મત[57] રાખેછે[52] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[48]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘ્હ અહ્મિ ખરેનંઘ્ઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએ-પજ અહ્મિ બએષજ્યોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મષ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘ્હચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુર-ધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ ‡અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્હ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતિ વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૦) **વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. પેરે-સત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિ-શ્ત, દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્ અષાઉમ્. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ ઓઓત્ અહુરો મજ્-**

* With a golden caparison. સોનેરી કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે). એની મુકાએલ જુઓ તીર યશ્ત, ફકરો ૧૮ મો તથા ૪૬ મો.

† અથવા જે (ઘોડાનાં) કપાળ–પેશાની ઉપર (સંસ્કૃત अनीक).

‡ એના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરામ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફે ૨૯૯–૩૦૦.

દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુશ્ત્ર. (૧૧) †અહ્માઇ[૨૬] તૂઇર્યો[૨૭] આજસત[૨૮] વજેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] ઉશ્ત્રહે[૩૨] કેહ્ર્પે[૩૩] વધ્રઇર્યઓશ,[૩૪] દદાંનસઓશ[૩૫] અઇવિ-તચિનહે,[૩૬] ઉર્વતો[૩૭] ફ્રસ્પરનહે,[૩૮] ગએથાઉશ[૩૯] મ઼્યો-વંઘ્રહહે.[૪૦]

(૧૧) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેને-માટે[૨૬] ચોથી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ) ભારબરદાર,[૩૪] પાળવાજોગ,[૩૫] જહડપથી દોડતા,[૩૬] જોરાવર,[૩૭] આગળ પગલાં ભરનાર[૩૮] (અથવા મજબૂટ પગલાંવાળા[૩૮]) માણસનો ‡માલ લઈ જનાર[૪૦] (તથા) જીવધન ¶લઈ જનાર[૩૯] (એવી સિફતનાં) ઉંટનાં શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮]

(૧૨) યો[૪૧] અર્શ્નાંમ[૪૨] ફ્રંઘ્રહુરેજન્તાંમ[૪૩] મજિશ્તેમ[૪૪] અઓજો[૪૫] આબરઇતિ,[૪૬] મજિશ્તેમચ[૪૭] આમનંઘ્રહેમ.[૪૮] યો[૪૯] ક્ષથ્રિબ્વ[૫૦] અવાઇતિ[૫૧] અવાઓ[૫૨] જી[૫૩] ક્ષથ્રીશ[૫૪] હુપાતો-તેમાઓ,[૫૫] યાઓ[૫૬] ઉશ્તો[૫૭] પાઇતિ[૫૮] વધ્રઇરિશ,[૫૯] અશ-બાજ્ઞઉશ,[૬૦] સ્તવિ-કઓફો,[૬૧] સ્મરશ્નો[૬૨]-દઅેમ[૬૩] જીરો-સારો[૬૪]; રઓવ,[૬૫] બેરેજો,[૬૬] અમવાઓ.[૬૭] (૧૩) યાંમ[૬૮] હે[૬૯] દૂરએ-સૂકેમ[૭૦] દૂઇરે[૭૧] ફ્રજવઇતિ[૭૨] હિતહે,[૭૩] તાંથ્ર્યાંમ[૭૪] અઇપિ ક્ષપનેમ,[૭૫] યો[૭૬] કફેમ[૭૭] અઇપિ-સ્પયેઇતિ[૭૮] સ્પઅેતિતેમ,[૭૯] ઉપ વધ્ધનેમ[૮૦] હુક્ષ્નઓથ્રે[૮૧] હુપઇતિશ્તાને.[૮૨] યો[૮૩] હિશ્તઇતિ[૮૪] વિદિદ્વાઓ,[૮૫] યથ[૮૬] સાસ્ત[૮૭] હમો-ક્ષથ્રો.[૮૮] અવથ[૮૯] આજસત[૯૦] વોહૂ[૯૧] ખરેનો[૯૨] મજ્દધાતેમ,[૯૩] બરત[૯૪] ખરેનો[૯૫] મજ્દધાતેમ,[૯૬] બઓષજેમ[૯૭] ઉત[૯૮] અમેમચ.[૯૯]

(૧૨) જે[૪૧] (ઈઆને ઉંટની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઇજદ) જોરાવર[૪૩] નર (જાનવરો) માં[૪૨] સઉથી ઘણુ[૪૪] કૌવત[૪૫] તથા સઉથી ચડતો[૪૭] જોસ્સો[૪૮] રાખેછે;[૪૬] જે $માદાઓમા[૫૦] તે[૪૯] આવેછે[૫૧] (ઈઆને જે

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશતનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૧૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

‡ અથવા માણસ સાથે રેહેનાર, મિલનસાર (ધાતુ वस्=રેહેવું).

¶ પાળેલું, ઘરનું (પ્રોફેસર હારલે). 'ગએસાઉશ'ને બદલે હોએ તેમ ગણીને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એનો અર્થ લાબા બાળવાળું કરેછે.

$ ધારવામેળે સાંઢણી (Female camel) બાબે ઇશારો દીસેછે.

માદાઓને તે મદદ કરેછે) (તથા) અંચાવ કરેછે,[૫૮] તે[૫૨] માદા[૫૪] ખચીત[૫૩] ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી[૫૫] (હોએછે).

ભારબરદાર,[૫૯] મજબૂટ બાજુવાળું,[૬૦] મ્હોટી ખુંધવાળું,[૬૧] *તીક્ષ્ણ[૬૨] નજરવાળું,[૬૩] ચંચલ માથાવાળું[૬૪] (અથવા ચાળાક મગજનું[૬૪]). દેખામણું,[૬૫] બુલંદ કદનું,[૬૬] (તથા) હિમ્મતવાન[૬૭] ઉંઠ[૫૭] (ઇચ્યાને ઉંઠની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઇજદ), જે (સાંઢણી)ને[૫૬] રક્ષણ કરેછે[૫૮] (તેઓ ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી હોએછે). (૧૩) અંધારી[૭૪] રાતના[૭૫] ઘોડાની[૭૩] (માફક),† તે (ઉંઠની શિકલમાં આવેલા બેહેરાંમ ઇજદ)ની[૬૯] દૂર જોવાની શક્તિ[૭૦] દૂરવેર[૭૧] ‡જાએછે.[૭૨] (તથા) જે[૭૬] (પોતાના) મજબૂટ ¶ગૂટણ[૮૧] (તથા) મજબૂટ પગ ઉપર ઉભો રહીને[૮૨] સફેદ[૭૯] ફીન[૭૭] પોતાનાં માંથા ઉપર[૮૦] નાખેછે;[૭૮] (તથા) જે[૮૩] એક આપએખત્યાર[૮૮] પાદશાહની[૮૭] માફક[૮૬] આસપાસ ચોકસી કરતો[૮૫] ઉભો રેહેછે.[૮૪] એ પ્રમાણે[૮૯] (ઇચ્યાને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૯૩] ભલું[૯૧] નુર,[૯૨] હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૯૬] ખોરેહ,[૯૫] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૯૭] (તેની સાથે) વળી[૯૮] હિમ્મત[૯૯] રાખેછે[૯૪] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહાચેછે.[૯૦]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મશ્યાનાંમ્ચ યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૅન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે.

---

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે. દાઢીવાળું (પ્રોફેસર હારલે); સંસ્કૃત **શ્મશ્રુ**=દાઢી.

† ઇચ્યાને જેમ ઘોડો અંધારી રાતે દૂર જોઈ શકેછે તેમ. જુઓ એજ યશ્તનો ૧૨ મો કરદો.

‡ ધાતુ ફ્ર-જુ=સંસ્કૃત **प्र-जू**=આગળ જવું, શેતાબી કરવી. 'હિતહે'ને બદલે ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'અએતહે' લઇએ તો એનો અર્થ નીચે મુજબ થાએછે:—

તને દૂર જોવાની શક્તિ છે કે જે અંધારી રાતે દૂર વેર જાએછે.

¶ 'હુક્ષ્નઓથ્ર'નો અર્થ 'ઘણી ખુશાલી' બી થાએછે. પણ સરોશ યશ્ત વડીના ૩ જા કરદામા ગૂટણને અર્થે 'આક્નૂશ્ચ' બોલ આવેલો છે, તે અર્થ આએ ઠેકાણે લેવાને દુરસ્ત લાગ્યુ છે. એ બેઉ ઠેકાણે ગૂટણને અર્થે 'જનુ'ને બદલે 'ક્નુ' તથા 'ક્નઓ' આવેલો છે સારા ઉંઠની ખાસિયતમા મજબૂટ ગૂટણ તથા મજબૂટ પગની ઘણી જરૂરછે.

યાઇરા દાતાઇશ પએઇરયાઇશ અહુરહે. હઓમયા ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંથચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથાબ્યસચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘજીબ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધ્રહો,
મજદાએ। અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંધ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૫ મો) (૧૪) વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજદાંમ, અહુરમજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ ઓઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુશ્ત્ર. (૧૫) અહ્માઇ[26] પુખ્ધો[27] આજસત્[28] વજેમ્નો,[29] વેરેથ્રઘ્નો[30] અહુરધાતો,[31] હુકેહ્રપે[32] વરાજહે,[33] પઇતિ-એરેનો[34] તિજિ-દાંસ્ત્રહે,[35] અરૂષ્નો[36] તિજિ-અસુરહે,[37] હકેરેત્-જનો[38] વરાજહે,[39] અનુ-પોઇથ્વહે[40] ગ્રન્તહે,[41] પરૂષ્વનિકહે[42] તખ્મહે,[43] શૂખ્ધહે[44] †પાઇરિ-વાજહે.[45] અવથ[46] આજસત્[47] વોહૂ[48] ખ્રરેનો[49] મજદધાતેમ,[50] બએષજેમ્[51] ખ્રરેનો[52] મજદધાતેમ,[53] બએષજેમ્[54] ઉત[55] અમેમ્ચ.[56]

(૧૫) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[26] પાંચમી વખતે[27] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[31] બેહેરાંમ[30] (ઇજદ) સાંમે થનારા[34] (અથવા હુમલો કરનારા[34]), તીક્ષણ દાંતવાળા[35] બાહાદુર,[36] તીક્ષણ ખરીવાળા,[37] એકદમ મારનાર,[38] માફકસર ચરબીવાળા,[40] ગુસ્સે થએલા,[41] લશ્કરની હારને મારનાર,[42] જોરાવર,[43] મજબૂટ બાંધાનાં,[44] આસપાસ જનારા[45] ‡ડુક્કરનાં[33] સારાં ¶શરીરમાં[32] ચાલીને[29] જાએછે.[28] એપ્રમાણે[46] (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[50] ભલું[48] નુર,[49] હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[53] ખોરેહ[52] તંદરોસ્તીના ઉપાય[54] (તેની સાથે) વળી[55] હિમ્મત[56] રાખેછે[56] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[47]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો,

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

† ડાક્ટર ગેલ્ડનર ઇહાંસુધીના ૧૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૯ લીટીનો લેછે.

‡ અસલ એબારતમાં એ બોલ બે વખત આવેલો છે (જુઓ ૩૯ મો બોલ.)

¶ ડાક્ટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'હુ કેહ્રપે' લઇને હુ (સં. सू, सू) ડુક્કર A swine સાથે સરખાવીએ તો 'હુ... વરાજહે'નો અર્થ 'જંગલી ડુક્કર, ભુંડ' (boar-pig, wild boar) થાય. એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્તનો ૭૦ મો ફકરો.

વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘ્રહ અહ્મિ ખરેનંઘ્રઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ મશ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરફનાંમચ. અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ *અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૧૬) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દાંમ, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ્. કો અશ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત્ર. (૧૭) અહ્માઇ[૨૬] ક્ષ્તવો[૨૭] આજસત્[૨૮] વઝેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] નઇર્[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] પન્ચ-દસંઘ્રહો[૩૪] ક્ષએતહે[૩૫] સ્પિતિ-દોઇથ્રહે,[૩૬] કસુ-પાશ્નહે[૩૭] ‡સ્રીરહે.[૩૮] અવથ[૩૯] આજસત્[૪૦] વોહુ[૪૧] ખરેનો[૪૨] મજ્દધાતેમ,[૪૩] બરત્[૪૪] ખરેનો[૪૫] મજ્દધાતેમ,[૪૬] બએષજેમ[૪૭] ઉત[૪૮] અમેમ્ચ.[૪૯]

(૧૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજ઼દને ઇજીને તેની મદદ માંગે) તેનેમાટે,[૨૬] છઠ્ઠી વખતે[૨૭] હોરમજ઼દનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજ઼દ) ¶પદર (વરસની ઉમર)ના[૩૪] ખુબસુરત,[૩૫] ચળકતી (અથવા ચકચક થતી) આંખવાળા,[૩૬] નાહની એરીવાળા,[૩૭] સોહામણા[૩૮] માણસનાં[૩૨] શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] એપ્રમાણે[૩૯] (ઇઆને ઉપર

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૯—૩૦૦.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

‡ ઇહાં સુધીના ૧૭ મા ફકરાને ડાક્ટર ગેલ્ડનર પાંચ લીટીનો લેછે.

¶ અવસ્તાના જમાનામાં ૧૫ વરસની ઉમર ભર જુવાનીની ગણાતી હતી; જુઓ ઈજ઼શ્નેના ૯ મા હાનો ૫ મો ફકરો; તીર યશ્તનો ૧૩ મો ફકરો.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલુ[૪૩] ભલુ[૪૧] નુર,[૪૨] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૬] ખોરેહ,[૪૫] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૭] (તેની સાથે) વળી[૪૮] હિમ્મત[૪૯] રાખેછે[૪૪] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[૪૦]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મશ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘહુચ, તેમ્ યજાઇ સુરુન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાભ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. યાઇશ્ દાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ *અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાભ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇભ્યસ્ચ વાઘ્ઝિભ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૮) વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્દાંમ્, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૧૯) અહ્માઇ[૨૮] હસથ્રો[૨૭] આજસત્[૨૮] વજેમ્નો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] મેરેઘહે[૩૨] કેહ્ર્પે[૩૩] વારઘ્નહે[૩૪] ઉર્વતો[૩૫] અધર-નએમાત્.[૩૬] પિપતો[૩૭] ઉપર-નએમાત્.[૩૮] યો[૩૯] વયાંમ્[૪૦] અસ્તિ[૪૧] આસિશ્તો,[૪૨] રેન્જિશ્તો[૪૩] ફ્રવજેમ્નાંમ્.[૪૪] (૨૦) હો[૪૫] અએવો[૪૬] ઉશ્તનવતાંમ્,[૪૭] ઇષ્વ[૪૮] વસ્મ[૪૯] અપયેઇતિ;[૫૦] હસ્ચિત્[૫૧] વા નોઇત્[૫૨] વા[૫૩] યત્ચિત્[૫૪] વજઇતિ[૫૫] હુવસ્તેમ્,[૫૬] યો[૫૭] વજઇતિ[૫૮] જરુષ્યમ્નો,[૫૯] અઘ્રાંમ્[૬૦] ઉસઇતીમ્[૬૧] ઉષાઓંઘ્હેમ્,[૬૨] અક્ષફ્નિ[૬૩] ક્ષફ્નીમ્[૬૪] ઇસેમ્નો,[૬૫] અસૂઇરિ[૬૬] સૂઇરીમ્[૬૭] ઇસેમ્નો.[૬૮] (૨૧) વીગાથ્રો[૬૯] મરેજત્[૭૦] કઓફ્નાંમ્,[૭૧] બરેષ્નવો[૭૨] મરેજત્[૭૩] ગઇરિનાંમ્,[૭૪] જાંફ્નવો[૭૫]

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરામ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો સફો ૨૯૯-૩૦૦.

મરેજત[૭૬] સ્પેનાંમ,[૭૭] સએનિશ[૭૮] મરેજત[૭૯] ઉર્વૈરનાંમ,[૮૦] વયાંમ[૮૧] વાચિમ[૮૨] *સુસુષેમ્નો.[૮૩] અવથ[૮૪] આજસત[૮૫] વોહુ[૮૬] ખરેનો[૮૭] મજદધાતેમ,[૮૮] બરત[૮૯] ખરેનો[૯૦] મજદધાતેમ,[૯૧] બએષજેમ[૯૨] ઉત[૯૩] અમેમચ.[૯૪]

(૧૯) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[૨૬] સાતમી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઈજદ) પાંખ †ફફરાવતાં,[૩૪] નીચેના ભાગમાં[૩૬] જોરાવર[૩૫] (અને) ઉપરના ભાગમાં[૩૮] ‡જખમ કરે એવાં[૩૭] પક્ષિનાં[૩૨] શરીરમાં[૩૩] ઉડીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] જે[૩૯] (પક્ષિ) (બીજાં બધાં) પક્ષિઓ કરતાં[૪૦] ઘણુંજ જહડપવાળું[૪૨] (તથા) ઉડનારાઓમાં[૪૪] ઘણુંજ હલકુ[૪૩] છે.[૪૧] (૨૦) તેજ[૪૫] ¶એખલુ[૪૬] જાનદારોમા[૪૭] તીરના જેવી[૪૮] જહડપથી[૪૯] જાએછે;[૫૦] (તે તીર) ગમે તેવો સારીપેઠે ચિલ્લો ચઢાવીને ફેકેલો[૫૬] (હોએ તોબી) તેજ,[૫૧] અને બીજું કોઈ નહી,[૫૨] પણ માત્ર તેજ,[૫૪] જહડપથી જા-એછે.[૫૫] પેહેલી[૬૦] ઝઝકળાંવાળી[૬૧] બામદાદને વખતે[૬૨] ખુશી થતું[૫૯] તે[૫૭] (પક્ષિ) જાએછે.[૫૮] અંધારાને[૬૪] નહી અંધાઈ[૬૩] ઇચ્છતું,[૬૫] (તથા) હથિયાર વગરનાને વાસ્તે[૬૬] $હથિયાર[૬૭] ઇચ્છતુ,[૬૮] તે[૫૭] (પક્ષિ) જાએછે.[૫૮]

(૨૧) (તે પક્ષિ) (બીજાં) પક્ષિઓનો[૮૧] રાગ[૮૨] સાંભળવાની ખાહેશ રાખતું[૮૩] ટેકરીઓની[૭૧] §ટોંચસુધી[૬૯] ‖જાએછે,[૭૦] પાહાડોની[૭૪] ઉંચાઈ સુધી[૭૨] જાએછે,[૭૩] ખીણોનાં[૭૭] ઉંડાણસુધી[૭૫] જાએછે,[૭૬] ઝાડોનાં[૮૦] શિખરસુધી[૭૮] જાએછે.[૭૯] એ પ્રમાણે[૮૪] (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૧૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો, ૨૦ મા ફકરાને ૮ લીટીનો અને ૨૧ મા ફકરાને (સુસુષેમ્નો બોલ સુધી) પાચ લીટીનો લેછે.

† એનું બીજું રૂપ 'વારેનજનહે' છે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૫ મો ફકરો). વારઘ્ન (નામના) પક્ષિના રૂપમાં (હાર્લે તથા દારમેસ્તેતે); વારઘ્ન=વલાફ્ (પેહેલવી)=કોલાગ (ફારસી)=કાગડો.

‡ નીચેથી ઉપસી આવેલું, ઉપરથી નીચે બેસી ગએલું (દારમેસ્તેતે.)

¶ ઈઆને એ ફકરામાં જણાવેલાં પક્ષિની શિકલમાં બેહેરામ ઈજદ.

$ 'સૂર'=સંસ્કૃત शूल=હથિયાર. અગરજો 'સૂર' બોલને સંસ્કૃત सूर (=સુરજ) સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ 'બામદાદની આંગમચની ઝાખી રોશનીને ઉજરડું ઇચ્છતું તે જાએછે' થઈ શકે.

§ બાજુ (હારલે); એકાંત જગા (દારમેસ્તેતે); ધાર્યામેળે 'વિગાથો' બોલ 'વીગાતવો,' અથવા 'વીગાથ્વો' ('વીગાથ્વ'ની ૨ જી બહુવચન) નો અપભ્રંશ હોએ.

‖ 'મરેજ્'નો અર્થ અંગ્રેજી To touch ના જેવો લેવાનો; સંસ્કૃત ધાતુ मर्ज्.

કીધેલું[88] ભલું[89] નુર,[87] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[91] ઓરેહ[90] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[92] (તેની સાથે) વળી[93] હિમ્મત[94] રાખેછે[96] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[95]

આઅત અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ, ત્બએષાઓ દએવનાંમ મષ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરફ્નાંમચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૮ મો) (૨૨) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દાંમ, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજ્દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૨૩) અહ્માઇ[27] અશ્તેમો[28] આજસત[29] વજેમ્નો,[30] વેરેથ્રઘ્નો[31] અહુરધાતો[32] મએષહે[33] કેહુર્પે[34] અઉરૂનહે,[35] સ્રીરહે[36] *નિવશ્તકો-સ્રવહે.[37] અવથ[38] આજસત[39] વોહુ[40] ખરેનો[41] મજ્દધાતેમ,[42] બરત[43] ખરેનો[44] મજ્દધાતેમ,[45] બએષજેમ[46] ઉત[47] અમેમચ.[48]

(૨૩) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,[27] આઠમી વખતે[28] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[32] બેહેરાંમ[31] (ઇજદ) જંગલી,[35] સોહામણાં,[36] નીચે †વળીગએલાં શિંગડાંવાળા[37] મેંઢાનાં[33] શરીરમાં[34] ચાલીને[30] જાએછે.[29] એપ્રમાણે[38] (ઇઆને ઉપર.

* ૨૩ મા ફકરાને ઇહાં સુધી ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી ૪ લીટીનો લેછે.

† નિવશ્તક—નિ=નીચે; વશ્ત=ગશ્તેહ્, ગરદીદેહ્ (ફારસી)=ફરી ગએલું, વળી ગએલું. ધાતુ વરેત્=Vert-ere (Lat)=ફરી જવું; 'વરેત્'નું બીજું રૂપ વષ્; 'ર્ત' બદલાઇને 'ષ' થાએછે; જેમકે પેરેઉ=પેષુ=પુલ; વષ્+ત=વશ્ત.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ) (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૨] ભલુ[૪૦] નુર,[૪૧] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૫] ખોરેહ,[૪૪] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૬] (તેની સાથે) વળી[૪૭] હિમ્મત[૪૮] રાખેછે[૪૩] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોંહોચેછે.[૩૯]

આઅત અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયેતેમો. આઅત હ્મએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ હ્મએષવતાંમ, હ્મએષાઓ દએવનાંમ મશ્યાનાંમચ, યાથવાંમ પઇરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયામ કરફનાંમચ. અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૯ મો) (૨૪) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત જરથુશ્લો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવઇતિનાંમ અષાઉમ, કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત મ્રઓત અહુરો મજદાઓ વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્લ. (૨૫) *અહ્માઇ[૨૬] નમો[૨૭] આજસત[૨૮] વજ્રો,[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] બુજહે[૩૨] કેહ્રર્પે[૩૩] રેનહે[૩૪] સ્રીરહે[૩૫] તિઝ્રિ-સ્ર્વહે.[૩૬] અવથ[૩૭] આજસત[૩૮] વોહુ[૩૯] ખરેનો[૪૦] મજદધાતેમ,[૪૧] બરત[૪૨] ખરેનો[૪૩] મજદધાતેમ,[૪૪] બએષજેમ[૪૫] ઉત[૪૬] અમેમચ.[૪૭]

(૨૫) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજીને તેની મદદ માગે) તેને માટે,[૨૬] નવમી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઈજદ) ટક્કર મારનાર,[૩૪] સોહામણા,[૩૫] તીક્ષ્ણ શિંગડાંવાળા[૩૬] બકરાનાં[૩૨] શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] એપ્રમાણે[૩૭] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૧]

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૨૫ મા ફકરાને (તિઝ્રિ-સ્ર્વહે સુધી) ૪ લીટીનો લે છે.

ભલું[૩૯] નુર[૪૦] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૪] ખોરેહ,[૪૩] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૪૫] (તેની સાથે) વળી[૪૬] હિમ્મત[૪૭] રાખેછે[૪૨] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૮]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંઘહુ અહ્મિ ખરેનંઘઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએ-ષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મષ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંઘહુચ, તેમ્ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુર-ધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહુ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદા ૧૦ મો) (૨૬) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ મજ્દાંમ્, અહુર મજ્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્તવઇતિનાંમ્ અષાઉમ. કો અસ્તિ મઇન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્ જયોતેમો. આઅત્ મ્રઓત્ અહુરો મજ્-દાઓ, વેરેથ્રઘ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત્ર. (૨૭) અહ્માઇ[૨૬] હસેમો[૨૭] આજસત્[૨૮] વજેમ્રો[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો[૩૧] વીરહે[૩૨] કેહ્રપે[૩૩] રએવતો[૩૪] સ્રીરહે[૩૫] મજ્દધાતહે,[૩૬] બરત્[૩૭] કરેતેમ[૩૮] જરન્યો-સઓરેમ,[૩૯] ફ્રપિક્તેમ[૪૦] *વીરપો-પએસંઘ્રહેમ.[૪૧] અવથ[૪૨] આજસત્[૪૩] વોહુ[૪૪] ખરેનો[૪૫] મજ્દધાતેમ[૪૬] બરત્[૪૭] ખરેનો[૪૮] મજ્દધાતેમ,[૪૯] બએષજેમ[૫૦] ઉત[૫૧] અમેમ્ચ.[૫૨]

(૨૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે) તેન-માટે,[૨૬] દશમી વખતે[૨૭] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૩૧] બેહેરાંમ[૩૦] (ઇજદ) નુરવાળાં[૩૪] (અથવા દોલતમંદ[૩૪]) સોહામણો[૩૫] (તથા) સોનાની મૂઠ-

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ઇહાંસુધી ૨૭ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

સાથની,[૩૯] પેચવાળી[૪૦] (અને) તમામ સંગારસાથની[૪૧] તલવાર[૩૮] *રાખનાર[૩૭] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૩૧] પેહેલવાંનના[૩૨] શરીરમાં[૩૩] ચાલીને[૨૯] જાએછે.[૨૮] એપ્રમાણે[૪૨] (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમા) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૬] ભલુ[૪૪] નુર,[૪૫] હોરમજદનું પેદા કીધેલું[૪૯] ખોરેહ,[૪૮] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૫૦] (તેની સાથે) વળી[૫૧] હિમ્મત[૫૨] રાખેછે[૪૭] (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.[૪૩]

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અહ્મિ ખરેનંધ્રઉહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહ્મિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્બએષાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્બએષવતાંમ્, ત્બએષાઓ દએવનાંમ્ મશ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓયાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ. અહે રય ખરેનંધ્રહચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન, વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. યાઇશ્ હાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન્, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૮) **વેરેથ્રઘ્નેમ્[૧] અહુરધાતેમ્[૨] યજમઇદે,[૩] અરૂષો-કરેમ્,[૪] મરૂષો-કરેમ્,[૫] ક્રૂષો-કરેમ્,[૬] હુવાક્ષ્તેમ્,[૭] હૂવાયઓનેમ્.[૮] તેમ્[૯] યજત[૧૦] યો[૧૧] અષવ[૧૨] જરથુશ્ત્રો,[૧૩] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૪] પઇતિ મનહિ,[૧૫] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૬] પઇતિ વચહિ,[૧૭] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૮] પઇતિ શ્યઓથ્ને,[૧૯] વેરેથ્રઘ્નહે[૨૦] પઇતિ ફ્રવાકે,[૨૧] વેરેથ્રઘ્નહે[૨૨] પઇતિ પાઇતિ-વાકે.[૨૩]** (૨૯) **અહ્માઇ[૨૪] દથત્[૨૫] વેરેથ્રઘ્નો[૨૬] અહુરધાતો,[૨૭] એરેજોઇશ્[૨૮] ખાઓ,[૨૯] બાજ્વાઓ[૩૦] અઓજો,[૩૧] તન્વો[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] દ્રવતાતેમ્,[૩૪] તન્વો[૩૫] વીસ્પયાઓ[૩૬] વજ્દ્વરે,[૩૭] અઓમચ[૩૮] સૂકેમ્[૩૯] યિમ[૪૦] બરઇતિ[૪૧] કરો[૪૨] મસ્યો[૪૩] ઉપાપો.[૪૪] યો[૪૫] રંઘહયાઓ[૪૬]**

* 'બરત્-કરેતેમ્' એપ્રમાણે સમાસ લઇને મેં તરજુમો કીધોછે; પણ અગરજો 'બરત્' બોલથી જુદો વાકય ગણીએ તો, "(જે પેહેલવાંનની શિકલનો બેહેરાંમ ઈજદ) (પોતાની સાથે) સોનાની મૂઠસાથની, પેચવાળી તથા તમામ સંગાર સાથની તલવાર રાખેછે," એપ્રમાણે અર્થ થઈ શકે.

દૂરએપારયાઓ,[૪૭] જક્રયાઓ[૪૮] હજંઘ્રો-વીરયાઓ,[૪૯] વરેસો-સ્તવંઘ્રહેમ[૫૦] આપો[૫૧] ઉર્વએસેમ[૫૨] મારયેઇતે.[૫૩]

(૨૮) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૨] બેહેરાંમ[૧] (ઇજીદ) (જે) મરદાંનગી આપનાર,[૪] મોત લાવનાર,[૫] વધારો કરનાર[૬] (અથવા કીઆમત કરનાર[૬]), મજબૂટ ઉભો રેહેનાર[૭] (અથવા દૃઢ) તથા સારાં *કૌવતવાળો[૮] (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩] બેહેરાંમ (ઇજીદ)ના[૧૪] વિચારમાં,[૧૫] બેહેરામ (ઇજીદ)ના[૧૬] સખુનમાં,[૧૭] બેહેરાંમ (ઇજીદ)નાં[૧૮] કામમાં,[૧૯] બેહેરાંમ (ઇજીદ)ની[૨૦] નસીહતમા[૨૧] (તથા) બેહેરાંમ (ઇજીદ)નાં[૨૨] જવાબમાં[૨૩] તેને[૯] અશો[૧૨] જરતોશ્તે[૧૩] †યાદ કીધો.[૧૦] (૨૯) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૭] બેહેરાંમ[૨૬] (ઇજીદે) સચ્ચાઇનુ[૨૮] ‡મૂળ,[૨૯] બેહુ બાજુનું[૩૦] કૌવત,[૩૧] તમામ[૩૩] તનની[૩૨] તદરોસ્તી,[૩૪] તમામ[૩૬] તનનું[૩૫] સુખ,[૩૭] તથા તે[૩૮] જોવાની શક્તિ,[૩૯] કે જે[૪૦] પાણીમાં રેહેનારી[૪૪] ¶કર[૪૨] (નામની) માછલી[૪૩] રાખેછે[૪૧] (તે)—(એ બધુ) તેને[૨૪] (ઈઆને પેગમબર અશો જરતોશ્તને) આપ્યું.[૨૫]

ખોલાસો:—(કર માછલીની જોવાની શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

તે[૪૫] (કર નામની માછલી) પાર કરવાને દૂર પડે એવી[૪૭] (તથા) હજાર માણસની[૪૬] (ઉંચાઈ જેટલી) ઉંડી[૪૮] $રંઘ્રહ (નામની નદી) નાં[૪૯] પાણીમાં[૫૧] એક બાલના કદની[૫૦] §ચીજને[૫૨] જોઈ શકેછે.[૫૩]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાધ્ર સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ

---

* સલાહ રાખનાર (તથા) જેનો પોતાનો ખોલ્લો માર્ગ છે તે (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તે બેહેરાંમ ઈજદના તમામ નેક વિચારો, નેક સખુનો, નેક કામો તથા નસીહતોને મનમા યાદ કીધી. વિચારમાં ફતેહ મેળવવાને માટે, સખુનમાં ફતેહ, કામમા ફતેહ, વાતચિતમાં ફતેહ, હાજર જવાબમાં ફતેહ મેળવવાનેમાટે અશો જરતોશ્તે બેહેરામ ઈજદને આરાધ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

‡ એને મલતો 'અષહે ખાઓ' (અશોઈનું મૂળ); જુઓ ઈજ, ૧૦, ૪.

¶ કર માછલીના ખોલાસા બાબે જુઓ મારો વદીદાદનો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદનો ૪૨ મો ફકરો તથા ૨૦ મી પરગરદનો ૪ થો ફકરો.

$ 'રંઘ્રહ' એ કદીમ ઈરાનીઓમાં સઉથી મ્હોટી જણાએલી નદી હતી. ઝેક્-ઝારૃતિસ્ નદી (સ્પીગલ, યુસ્તિ તથા ગાઈગર); ઓક્સસ્ નદી (હારલે); તાઈ-ગ્રીસ નદી (દારમેસ્તેતે).

§ પાણી ઉપરના એક બાલના જેટલા કદનાં બારીક-પાતળા મોજાને (rippling) જોઇ શકેછે (હારલે તથા દારમેસ્તેતે). 'ઉર્વએસ'નો અર્થ 'છેડો, અંત' બી થાએછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૭૧ મો હા, ફકરો ૧૪ મો.)

અહુરધાતેમ; જઓધાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચ્ચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદે ૧૨ મો) (૩૦) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, અરૃષો-કરેમ, મરૃષો-કરેમ, ક્રષો-કરેમ, હ્વાસ્તેમ, હ્વાયઓનેમ. તેમ યજત યો અષવ જરથુશ્રો, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ મનહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ વચહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ શ્યઓથ્ને, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ ક્રવાકે, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ *પાઇતિવાકે. (૩૧) અહ્માઇ[૨૪] દથત્[૨૫] વેરેથ્રઘ્નો[૨૬] અહુરધાતો,[૨૭] એરેજોઇશ[૨૮] ખાઓ,[૨૯] બાજવાઓ[૩૦] અઓજો,[૩૧] તન્વો[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] દ્રવતાતેમ,[૩૪] તન્વો[૩૫] વીસ્પયાઓ[૩૬] વજદ્રરે,[૩૭] અઓમચ[૩૮] સૂકેમ[૩૯] યિમ[૪૦] બરઇતિ[૪૧] અસ્પો અર્પે;[૪૨] યો[૪૩] તાંથ્ર્યસચિત્[૪૪] હચ ક્ષફ્નો[૪૫] અવક્ષઇશ્યાઓ[૪૬] અઇવિ-અઘ્રયાઓ,[૪૭] અસ્પએમ[૪૮] વરેસેમ[૪૯] જેમાઘ્ર[૫૦] સયનેમ[૫૧] વએનઇતિ,[૫૨] કતારો[૫૩] અગ્રેવો[૫૪] વા બૂનવો[૫૫] વા.[૫૬]

(૩૧) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૭] બેહેરાંમ[૨૬] (ઇજદે) સચ્ચાઇનું[૨૮] મૂળ,[૨૯] બેહુ બાજુનું[૩૦] કૌવત,[૩૧] તમામ[૩૩] તનની[૩૨] તદરોસ્તી,[૩૪] તમામ[૩૬] તનનુ[૩૫] સુખ,[૩૭] તથા તે[૩૮] જોવાની શક્તિ,[૩૯] કે જે[૪૦] ઘોડો[૪૨] રાખેછે[૪૧] (તે)—(એ બધું) તેને[૨૪] (ઇઆને પેગમબર અશો જરતોશતને) આપ્યું.[૨૫]

ખોલાસો:—(ઘોડાની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ બાએ નીચે જણાવેછે.)

જે[૪૩] (ઘોડો) અંધારી,[૪૪] કોઇનો બી સાદ નહી સંભળાએ †એવી,[૪૬] (તથા) પુર વાદળાંવાળી[૪૭] રાતે[૪૫] ઘોડાના[૪૮] બાલને[૪૯] જમીન ઉપર[૫૦] પડેલો[૫૧] જોએછે[૫૨] (તથા) માથાં આગળનો[૫૪] કયો[૫૩] (બાલ) અથવા[૫૬] પુછડી આગળનો[૫૫] કયો[૫૩] (બાલ), (તેબી) (તે ઘોડો) પારખી ‡શકેછે.[૫૨]

---

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ફકરો.

† અંધારી તથા બિલકુલ રોશની વગરેની (સ્પીગલ તથા હારલે); obscure and dark અંધારી ઘોર, ઘણીજ અંધારી (દારમેસ્તેતે).

‡ ૧૨ મા તથા ૧૩ મા કરદાની મતલબનુ લખાણ આપણને પેહેલવી બુનદેહેશના ૧૯ મા બાબના ૩૧ મા ફકરામાંથી નીચેમુજબ મળી આવેછે:—

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૨) વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, અરૂષો-કરેમ, મરૂષો-કરેમ, ફ્રષો-કરેમ, હુવાસ્તેમ, હુવાયઓનેમ. તેમ યજત યો અષવ જરથુશ્ત્રો, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ મનહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ વચહિ, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ શ્યઓથ્ને, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ ફ્રવાકે, વેરેથ્રઘ્નહે પઇતિ *પાઇતિવાકે. (૩૩) અહ્માઇ[૨૪] દથત[૨૫] વેરેથ્રઘ્નો[૨૬] અહુરધાતો[૨૭] એરેજોઇશ[૨૮] ખાઓ,[૨૯] બાજ્વાઓ[૩૦] અઓજો,[૩૧] તન્વો[૩૨] વીસ્પયાઓ[૩૩] દ્રવતાતેમ,[૩૪] તન્વો[૩૫] વીસ્પયાઓ[૩૬] વજ્દ્વરે,[૩૭] અઓમચ[૩૮] સૂકેમ[૩૯] યિમ[૪૦] બરઇતિ[૪૧] કહ્રકાસો[૪૨] જરેનુમઇનિશ,[૪૩] યો[૪૪] નઓમ્યાચિત[૪૫] હચ દંઘહુઓત,[૪૬] મુશિત-મસંઘહેમ[૪૭] ખ્રૂમ[૪૮] અઇવિવએનઇતિ,[૪૯] અવવતચિત[૫૦] યથ[૫૧] સૂકયાઓ[૫૨] બરાજયાઓ[૫૩] બરાજેમ,[૫૪] અવવતચિત[૫૫] યથ[૫૬] સૂકયાઓ[૫૭] નએજેમ.[૫૮]

(૩૩) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨૭] બેહેરાંમ[૨૬] (ઈજદે) સચ્ચાઈનુ[૨૮] મૂળ,[૨૯] બેહુ બાજુનું[૩૦] કૌવત,[૩૧] તમામ[૩૩] તનની[૩૨] તદરોસ્તી,[૩૪] તમામ[૩૬] તનનું[૩૫] સુખ,[૩૩] તથા તે[૩૮] જોવાની શક્તિ,[૩૯] કે જે[૪૦] સોનેરી ગળાંના કાંઠાવાળુ[૪૩] ગીધ[૪૨] રાખેછે[૪૧] (તે), (એ બધુ) તેને[૨૪] (ઈઆને અશો જરતોશતને) આપ્યું.[૨૫]

ખોલાસો:—(તે ગીધની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.) તે[૪૪] (ગીધ) દેશથી[૪૬] નવ ઘણા તફાવત †સુધી[૪૫] જેટલુ[૫૧] એક મુઠી

"અરબી ઘોડા વિશે એવું કેહેછે કે, અંધારી રાતના જમીન ઉપર પડેલો એક બાલ જોઈ શકેછે" (જુઓ પ્રોફેસર વેસ્તનો બુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો).

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ફકરો.

† ઈઆને ઘણીજ ઉંચાઈએથી. "ગીધ વિશે એવું કેહેછે કે, ઘણીજ ઉંચાઇએથી જમીન ઉપર પડેલા મુઠીના કદ જેટલા ગોશ્તના કટકાને જોએછે" (જુઓ પ્રોફેસર વેસ્તનો બુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો, ૧૯ મો બાબ).

જેટલાં મ્હોટાં[૪૭] કાચ્ચાં ગોશ્તનાં કટકાને[૪૮] જોએછે,[૪૯] તેટલુ[૫૦] એક ચળકતી[૫૩] સોએના[૫૨] ચળકાટને[૫૪] તેમજ તે સોએની[૫૭] અણીને[૫૮] (જોએછે).

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ્ દાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાધજ્ઞિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૪ મો) (૩૪) વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] પેરેસત્[૪] જરથુશ્ત્રો[૫] અહુરેમ મજદાંમ,[૬] અહુર મજ્દ[૭] મઇન્યો[૮] સ્પેનિશ્ત,[૯] દાતરે[૧૦] ગએથનાંમ[૧૧] અસ્તવઇતિનાંમ[૧૨] અષાઉમ.[૧૩] યત્[૧૪] બવાનિ[૧૫] અઇવિ-સસ્તો[૧૬] અઇવિ-શ્મરેતો[૧૭] પોઉરૂ-નરાંમ[૧૮] ત્બિષયતાંમ,[૧૯] ચિશ્[૨૦] અંઘહે[૨૧] અસ્તિ[૨૨] બએષજ.[૨૩] (૩૫) આઅત[૨૪] મ્રઓત્[૨૫] અહુરો મજદાઓ,[૨૬] મેરેઘહે[૨૭] પેષો-પરેનહે[૨૮] વારેનજનહે[૨૯] પેરેનેમ[૩૦] અયસએપ,[૩૧] સ્પિતમ[૩૨] જરથુશ્ત્ર.[૩૩] અન[૩૪] પરેન[૩૫] તનૂમ[૩૬] અઇવિ-સિફ્રાઇશ્,[૩૭] અન[૩૮] પરેન[૩૯] હમેરેથેમ[૪૦] પઇતિ-સંઘહએપ.[૪૧] (૩૬) યાનાઓ[૪૨] બરઇતિ[૪૩] અસ્તવો[૪૪] વા તખ્મહે[૪૫] મેરેઘહે,[૪૬] પરેનવો[૪૭] વા[૪૮] તખ્મહે[૪૯] મેરેઘહે.[૫૦] નએધ[૫૧] ચિશ્[૫૨] રએવ[૫૩] મષ્ય[૫૪] જઇન્તિ,[૫૫] નએધ ક્રએષ્યેઇતિ.[૫૬] પઉર્વ-હે[૫૭] નેમો[૫૮] બરઇતિ,[૫૯] પઉર્વ[૬૦] ખરેનાઓ[૬૧] વીધારયેઇતિ,[૬૨] ઉપસ્તાંમ[૬૩] મેરેઘહે[૬૪] પરેનો[૬૫] મેરેઘનાંમ.[૬૬] (૩૭) *તાઓ[૬૭] અહુરો[૬૮] સાસ્ત્રનાંમ[૬૯] દંઘહુ-પઇતિશ્,[૭૦] નોઇત્[૭૧] સતેમ[૭૨] જઇન્તિ[૭૩] વીરજ,[૭૪] નોઇત્[૭૫] હકેરેત્[૭૬] જઇન્તિ[૭૭] વએસએપ,[૭૮] ઓઇમ[૭૯] જઇન્તિ[૮૦] ક્રુષ અએઇતિ.[૮૧]

(૩૪) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઇજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫] (દાદાર) હોરમજદને[૬] પુછયું[૪] (કે), હાડમદ[૧૨] જેહાનના[૧૧] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૯] મીનો,[૮] અશો[૧૩] પેદા કરનાર[૧૦] હોરમજદ ![૭] જયારે[૧૪] દુઃખ દેનારા[૧૯] પુષ્કળ માણસોમા[૧૮]

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૩૭ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૪ લીટીનો લેછે.

(હું)*ઈજા પામેલો[૧૬] (તથા) મંત્રા† મારેલો[૧૭] થાઉં,[૧૫] (ત્યારે) તેનેમાટે[૨૧] ઉપાય[૨૩] શું[૨૦] છે?[૨૨] (ઈઆને જખમને હું કેમ રૂજ લાઉ?)

(૩૫) ત્યારે[૨૪] હોરમજદે[૨૬] કહ્યું[૨૫] કે, અએ સપેતમાન[૩૨] જરતોશ્ત![૩૩] પાંખ ફફરાવતાં[૨૯] ‡પેષો-પરેન[૨૮] (નામનાં) પક્ષિનાં[૨૭] પીછાં[૩૦] તુંએ ¶શોધવા જોઇએ.[૩૧] તે[૩૪] પીછાંથી[૩૫] (તુંએ) બદનને[૩૬] ઘસરવું જોઇએ,[૩૭] (તથા) તે[૩૮] પીછાંથી[૩૯] (તારા) દુશ્મનને[૪૦] બદ દુઆ દઈને હાંકી કાઢવો જોઇએ.[૪૧] (૩૬) જે માણસ[૪૨] (તે) જોરાવર[૪૫] પક્ષિનાં[૪૬] હાડકાં[૪૪] અથવા[૪૮] (તે) જોરાવર[૪૯] પક્ષિનાં[૫૦] પીછ[૪૭] રાખેછે[૪૩] (તે)ભાએગશાલી[૫૩] માણુસને[૫૪] કોઈ[૫૨] મારતું[૫૫] નથી,[૫૧] (અથવા તેને) હેરાંન કરતું નથી.[૫૬] (તે રાખનાર શખ્સ) પેહેલાં તેનેમાટે[૫૭] ઈજ્જત[૫૮] રાખેછે,[૫૯] (સબબ કે) (તેનીથી તે) પહેલાં[૬૦] કીર્તિ[૬૧] ધરાવેછે.[૬૨] પક્ષિઓમાંના[૬૬] (તે) પક્ષિનુ[૬૪] પીછ[૬૫] (તે રાખનારને) $મદદ[૬૩] (કરેછે). (૩૭) રાજકર્ત્તાઓનો[૬૯] વડો[૬૮] (અથવા) દેશનો ધણી[૭૦] (અથવા) સો[૭૨] પેહેલવાનને મારનાર[૭૪] (બી) તેઓને[૬૭] (ઈઆને ઉપર જણાવેલાં પક્ષિને) એકદમ[૭૫] મારી શકતો[૭૩] નથી[૭૧] (બલકે)

---

* ધાતુ અઇવિ-સંઘ્નહ=સંસ્કૃત अभि-शंस्=ઈજા કરવી અથવા શ્રાપ દેવા.

† ઈઆને કોઈ મારી ઉપર મત્ર મારે, અસલ અર્થ (મત્ર) યાદ કીધેલો (ધાતુ, સંસ્કૃત स्मृ=યાદ કરવું)

‡ 'પેષો-પરેન'નો સાધારણ અર્થ ઘુવડનાં જેવા પીછાવાળું (પક્ષિ) થાએછ.

¶ મ્હોટી પાંખવાળાં વારેનજન નામનાં પક્ષિનું પીછું તું લે (દારમેસ્તેતે).

$ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેના તરજુમા ઉપરથી. 'યા નાઓ' બે બોલ જુદા લેતાં; એ ફકરાનો નીચેપ્રમાણે બી અર્થ થઈ શકે:—

(ઉપર જણાવેલા પેષો-પરેન નામનાં) જોરાવર[૪૫] પક્ષિના[૪૬] હાડકાં[૪૪] અથવા[૪૮] (તે) જોરાવર[૪૯] પક્ષિના[૫૦] પીછ[૪૭] આપણુને[૪૨] ટેકો આપેછે;[૪૩] (એટલામાટે) કોઈબી[૫૨] સમજુ[૫૩] માણુસ[૫૪] (તે પક્ષિને) મારતું[૫૫] નથી,[૫૧] અથવા હાંકી કાહડતુ નથી,[૫૬] (પણ) પેહેલાં તેનેમાટે[૫૭] ઈજ્જત[૫૮] રાખેછે,[૫૯] (સબબ કે) પક્ષિઓમાનાં[૬૬] (તે) પક્ષિનું[૬૪] પીછ[૬૫] (આપણુને) પેહેલાં[૬૦] ખોરેહ[૬૧] (તથા) મદદ[૬૩] આપેછે.[૬૨]

એ વાત કેટલેક દરજ્જે શાહનામામાં જાલે સામની બીનામાં આવેલી સીમોર્ગનાં પીછાને મળતી આવેછે.

તે (પક્ષિ) એખલું[૭૯], તે બધાઓને[૭૮] મારેછે[૮૦] (તથા) (તેઓની ઉપર) સરસાઈ *ભોગવેછે.[૮૧]

(૩૮) †વીસ્પે[૮૨] તેરેસેન્તિ[૮૩] પેરેનિને,[૮૪] અવથ[૮૫] માવયચિત્[૮૬] તનુયે,[૮૭] વીસ્પે[૮૮] તેરેસેન્તિ[૮૯] અઉર્વેથ,[૯૦] વીસ્પે[૯૧] તેરેસેન્તિ[૯૨] દુશ-મઇન્યુશ,[૯૩] અમેમચ[૯૪] વેરેથ્રઘ્નેમચ,[૯૫] નિધાતેમચ[૯૬] તનુયે[૯૭] મનો.[૯૮] (૩૯) ‡યિમ્[૯૯] વષાઓન્તે[૧૦૦] અહુરાઓંઘ્રહો,[૧] વષાઓન્તે[૨] આહૂઇર્યાઓંઘ્રહો,[૩] વષાઓન્તે[૪] હુઓસ્રવંઘ્રહનો;[૫] તેમ્[૬] વપત[૭] કવઉસ.[૮] યિમ્[૯] અસ્પો અર્પ[૧૦] બરઇતિ,[૧૧] યિમ્[૧૨] ઉશ્તો[૧૩] વથ્વઇરિશ[૧૪] બરઇતિ,[૧૫] યિમ્[૧૬] આકૂશ[૧૭] નાવય[૧૮] બરઇતિ.[૧૯] (૪૦) યિમ્[૨૦] થ્રએતઓનો[૨૧] તખ્મો[૨૨] બરત્,[૨૩] યો[૨૪] જનત્[૨૫] અજીમ્ દહાકેમ[૨૬] થ્રિજફ્નેમ,[૨૭] થ્રિકમેરેધેમ,[૨૮] ક્ષ્વશ-અષીમ,[૨૯] હજંઘ્રર-યઓક્ષ્તીમ,[૩૦] અષ્-અઓજંઘ્રહેમ,[૩૧] દએવીમ[૩૨] દ્રુજેમ,[૩૩] અઘેમ્[૩૪] ગએથાબ્યો[૩૫] દ્રવન્તેમ,[૩૬] યાંમ[૩૭] અષ્-અઓજસ્તમાંમ[૩૮] દ્રુજેમ[૩૯] ફ્રચ કેરેન્તત્[૪૦] અંઘ્રો મઇન્યુશ,[૪૧] અવિ[૪૨] યાંમ[૪૩] અસ્તવઇતીમ્[૪૪] ગએથાંમ[૪૫] મહ્રકાઇ[૪૬] અષહે[૪૭] ગએથનાંમ.[૪૮]

(૩૮) જેમ[૮૫] મારીથી‡[૮૬-૮૭] (બીહેછે) (તેમ), સઘળાઓ[૮૨] (તે) પીછ રાખનારથી[૮૪] બીહેછે;[૮૩] (તે પીછની બરકતથી) (તેનામાં જે) હિમ્મત,[૯૪] ફતેહ[૯૫] (તથા તેના) તનમાં[૯૭] (જે) મન શક્તિ[૯૮] મુકવામાં આવેલી[૯૬] (છે તેથી કરીને), તેના તમામ[૮૮] વેરીઓ[૯૦] તેનીથી બીહેછે[૮૯] (તથા) તેના તમામ[૯૧] દુશ્મનો[૯૩] તેનીથી બીહેછે.[૯૨] (૩૯) જેને[૯૯] (ઇઆને તે એજમતી પક્ષિને અથવા તે પક્ષિનું પીછ રાખનારને) સરદારો[૧] મદદે ¶બોલાવેછે,[૧૦૦] સરદારને લગતા[૩] મદદે બોલાવેછે;[૨] (તથા જેને) કેખસરૂ (પાદશાહ)નાં §ખાંનદાનવાળાઓએ[૫] મદદે બોલાવ્યુ,[૪] તે (પક્ષિ) ને[૬] કૈકાઉસ[૮] (પાદશાહે) મદદે બોલાવ્યું.[૭]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂષોએ બી તે પક્ષિનાં એજમતી પીછથી ફાએદો મેળવ્યો હતો.)

---

* અસલ અર્થ 'આગળ જાએછે.'

† ડાકટર ગેલ્ડનર ૩૮ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો તથા ૩૯ મા ફકરાને ૭ લીટીના લેછે; દરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાએછે.

‡ અસલ અર્થ 'મારા[૮૬] તનનેમાટે.[૮૭]'

¶ ઇન્તેજારીથી માગેછે; ધાતુ વસ=સંસ્કૃત **वस्**=ઇચ્છવું (દારમેસ્તેતે).

§ એનો અર્થ 'કીર્તિવાળા માણસો' બી થઈ શકે.

જે (પક્ષી)ને[૯] ઘોડો[૧૦] રાખેછે,[૧૧] ભારેબરદાર[૧૪] ઉંટ[૧૩] રાખેછે,[૧૫] (તથા) વહાણ ચાલી શકે એટલું ઉંડુ[૧૮] પાણી[૧૭] *રાખેછે.[૧૯] (૪૦) જેને[૨૦] (એટલે તે પક્ષિને) જોરેમદ[૨૨] ફરેદુન[૨૧] (પાદશાહ) રાખતો હતો;[૨૩] જેણે[૨૪] (ઇઆને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાંના,[૨૭] ત્રણ માંથાના,[૨૮] છ આંખના,[૨૯] હજાર †મક્કરવાળા,[૩૦] પુષ્કળ જોરેમદ,[૩૧] દેવને લગતો[૩૨] દરૂજ[૩૩] (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોને વાસ્તે[૩૫] નુકસાન પોંહોંચાડનાર[૩૪] દરવંદ[૩૬] (જે) ઝુહાક (તે) ને[૨૬] માર્યો;[૨૫] જે[૩૭] ઘણાજ જોરેમદ[૩૮] દરૂજને[૩૯] (ઇઆને ઝુહાકને) આએ હાડમંદ[૪૪] દુનિયાં[૪૫] ઉપર[૪૨] અશોઇના[૪૭] મુલુકોના[૪૮] નાશનેમાટે[૪૬] અંગ્રેમેન્યુશે[૪૧] પેદા ‡કીધો.[૪૦]

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેથરેઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યા-ઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘ્નહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્નહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૫ મો) (૪૧) વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે,[૩] વેરેથ્રઘ્નો[૪] અવિ ઇમત ન્માનેમ[૫] ગઓસૂરાબ્યો[૬] ખરેનો[૭] પઇરિ-વેરેનવઇતિ,[૮] યથ[૯] હાઉ[૧૦] મજ[૧૧] મેરેઘો સએનો,[૧૨] યથ[૧૩] અવે[૧૪] અથ્રાઓ[૧૫] ઉપાપાઓ[૧૬] મસિતો[૧૭] ગઇરીશ[૧૮] નિવાનેન્તિ.[૧૯]

(૪૧) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઇજદ)ને[૧] હમો યાદ કરીએ છિયે[૩]. જે પ્રમાણે[૯] તે[૧૦] મ્હોટું[૧૧] સીમોર્ગ (નામનું) પક્ષિ[૧૨] (પોતાની પાંખથી), (તથા) જે પ્રમાણે[૧૩] આએ[૧૪] પાણીથી ભરેલાં[૧૬] મ્હોટાં[૧૭] વાદળાં[૧૫] (પોતાના છાયાથી) પાહાડોને[૧૮] ¶ઢાંકેછે,[૧૯] (તે પ્ર-

* પેષા-પરેન નામનાં પક્ષિનાં પીછની ખુબીને લીધે, તે પક્ષિને ખુશકી તથા દરિયાની મુસાફરીમા રાખવામાં આવતુ હતુ, એવું આએ ફકરા ઉપરથી કાંઇક ઇશારો મળેછે.

† અથવા યુક્તિવાળા. અને અર્થ 'કૌવત રાખનાર' બી થઈ શકે.

‡ એજ ફકરો ઈજશ્નેના ૯ મા હા (હાવનીમ)ના ૮ ફકરામાં આવેછે.

¶ અથવા પાહાડોને અથડાએછે અથવા લાગેછે (ધાતુ નિ-વન).

માણે) બેહેરાંમ[૪] (ઈજદ) આએ ઘેર (ઈઆને *દુનિયાં)ને[૫] (પોતાનાં) †હથિયારોની મારફતે[૬] ખોરેહથી[૭] આસપાસ ઢાંકેછે.[૮]

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૬ મો) (૪૨) **વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] પેરેસત[૪] જરથુશ્ત્રો[૫] અહુરેમ મજ્દાંમ,[૬] અહુર મજ્દ[૭] મઇન્યો[૮] સ્પેનિશ્ત,[૯] દાતરે[૧૦] ગએથનાંમ[૧૧] અસ્તવઇતિનાંમ[૧૨] અષાઉમ.[૧૩] કુવ[૧૪] અસ્તિ[૧૫] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૬] અહુરધાતહે[૧૭] નાંમ-અજ્બાઇતિશ,[૧૮] કુવ[૧૯] ઉપસ્તૂઇતિશ,[૨૦] કુવ[૨૧] નિસ્તૂઇતિશ.[૨૨]**

(૪૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ) ને[૧] હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫] (દાદાર) હોરમજદને[૬] પુછ્યું[૪] કે, હાડમંદ[૧૨] જેહાંનના[૧૧] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૯] મીનો,[૮] અશો[૧૩] પેદા કરનાર[૧૦] હોરમજદ ![૭] કેઇ જગાએ[૧૪] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૭] બેહેરાંમ (ઈજદ)નાં[૧૬] નામની આરાધના[૧૮] છે ?[૧૫] ક્યાંહાં[૧૯] (તેની) વખાણ[૨૦] છે ?[૧૫] (તથા) ક્યાંહાં[૨૧] (તેની) ‡તારીફ[૨૨] છે.[૧૫]

(૪૩) **આઅત[૨૩] મ્રઓત[૨૪] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૫] યત[૨૬] સ્પાધ[૨૭] હનજસાઓન્તે,[૨૮] સ્પિતમ[૨૯] જરથુશ્ત્ર,[૩૦] રશ્તેમ[૩૧] રસ્મ.[૩૨] કતરસ્ચિત[૩૩] વિશ્તાઓંઘ્રહો[૩૪] અહ્મ્ય[૩૫] નોઇત[૩૬] વન્યાઓન્તે,[૩૭] જતાઓંઘ્રહો[૩૮] અહ્મ્ય[૩૯] નોઇત[૪૦] જન્યાઓન્તે.[૪૧]**

---

* જુઓ મારો વદીદાદનો તરજુમો 'ફરગરદ ૨૨ મી' ૧ લો ફકરો.

† ગઓ=સં. ગો=ગાએ: સૂર=સં. શૂલ=હથિયાર; ગઓસૂર=ગાએની શિકલનો ગુરૂજ (અસલ અર્થ); ભાલો (યુક્તિ); વાવતો (હાલે); 'બેહેરામ ઈજદ તે ઘેરને ખોરેહથી ઢાંકેછે, તથા ગાએઢોરનો વધારો (ત્યાંહાં લાવેછે)'–દારમેસ્તેતે.

‡ એટલે બેહેરામ ઈજદને તેનું નામ દેઇને કેઈ જગાએ આરાધવામાં આવેછે, તથા ક્યાંહાં તેની વખાણ ગાવામાં આવેછે ?

(૪૪) ચતંધ્રરે[૪૨] પેરેનાઓ[૪૩] વીધારયોઇશ[૪૪] અવિ પથાંમ[૪૫] કતરસચિત[૪૬] યતારે[૪૭] પોઉરૂવો[૪૮] ફ્રાયજાઇતે,[૪૯] અમો[૫૦] હુતશ્તો[૫૧] હુરઓધો,[૫૨] વેરેથ્રઘ્નો[૫૩] અહુરધાતો,[૫૪] અતારે[૫૫] વેરેથ્ર[૫૬] હચઇતે.[૫૭] (૪૫) અમેમચ[૫૮] વેરેથ્રઘ્નેમચ[૫૯] આફ્રીનામિ,[૬૦] દ્વ પાતાર,[૬૧] દ્વ નિપાતાર,[૬૨] દ્વ નિશહરેતાર,[૬૩] દ્વ[૬૪] અધ્વઓજ્ઞેન,[૬૫] દ્વ[૬૬] વિધ્વઓજ્ઞેન,[૬૭] દ્વ[૬૮] ફ્રધ્વઓજ્ઞેન,[૬૯] દ્વ[૭૦] અમરેજેન,[૭૧] દ્વ[૭૨] વીમરેજેન,[૭૩] દ્વ[૭૪] ફ્રમરેજેન,[૭૫]

(૪૩) ત્યારે[૨૩] હોરમજદે[૨૫] જવાબ આપ્યો[૨૪] કે, અએ સપેતમાન[૨૬] જરતોશ્ત![૩૦] જે જગાએ[૨૯] બરાબર ખેંચેલી[૩૧] સફસાથે[૩૨] લશ્કરો[૨૭] એક બીજાસાથે મળે[૨૮] (તે જગાએ બેહેરાંમ ઇજદને યાદ કરવામાં આવેછે તથા તેની સ્તુતિ ગાવામાં આવેછે). કોઇબી[૩૩] લડાયક[૩૪] એ (લડાઈ) માં[૩૫] માર ખાતા[૩૭] નથી,[૩૬] (તથા) મારનારાઓ[૩૮] (બી) એ (લડાઈ) માં[૩૯] માર ખાતા[૪૧] નથી.[૪૦] (૪૪) રસ્તામાં[૪૫] (તે એજમતી) પીછ[૪૩] તુંએ હાથમાં ધરવું *જોઈએ.[૪૪] એ (લશ્કર)માંથી જે[૪૬-૪૭] પેહેલાં[૪૮] (બેહેરાંમ ઇજદને) ઇજેછે[૪૯] તેની તરફ,[૫૫] સુદર બનાવેલો[૫૧] (તથા) ખુબસુરત[૫૨] અમ[૫૦] (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (તથા) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૫૪] બેહેરાંમ[૫૩] (ઇજદ) ફતેહસાથે[૫૬] પુઠ ચાલેછે.[૫૭] (૪૫) અમ[૫૮] (ફરેશ્તો) તથા બેહેરાંમ[૫૯] (ઇજદ) (જે) બે બચાવનાર,[૬૧] બે રક્ષણ કરનાર[૬૨] (તથા) બે પાસબાની કરનાર (તેઓ)ને[૬૩] હું વખાણુંછું.[૬૦] (તે) બે[૬૪] (ઇઆને અમ ફરેશ્તો તથા બેહેરાંમ ઇજદ) (દુશ્મનોને) †હઠાવી કાહાડેછે;[૬૫] (તે) બે[૬૬] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †દૂર હઠાવી કાહાડેછે;[૬૭] (તે) બે[૬૮] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †આગળ હઠાવી કાહાડેછે;[૬૯] (તે) બે[૭૦] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખેછે;[૭૧] (તે) બે[૭૨] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખેછે;[૭૩] (તે) બે[૭૪] (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) પાયમાલ કરી નાખેછે.[૭૫]

---

* ચતંધ્રરે—એબોલનો ચોકસ અર્થ ઠર્યો નથી. બે, બેહુ (હારલે); ચાર (દારમેસ્તેતે). બેહુ (લશ્કર)ના રસ્તા તરફ તે પીછ તું પાથર (હારલે); રસ્તાઉપર ચાર પીછ તું નાંખ (દારમેસ્તેતે). વેસ્ટરગારડના પુસ્તકમા 'ચતંધ્રરે'ને બદલે 'જતંધ્રરે' છે. સ્પીગલે એ બોલનો અર્થ મુકી દીધો છે.

† જમણી બાજુએ, ડાબી બાજુએ, બધી તરફથી હઠાવી કાહાડેછે (દારમેસ્તેતે). ડાકટર ગેલ્ડનરે 'અધ્વોજ્ઞેન, વીધ્વોજ્ઞેન, ફ્રધ્વોજ્ઞેન' વાંચન લીધુછે.

(ઇઆને અમ નામનો ફરેશ્તો તથા બેહેરાંમ ઈજદ બધી તરફથી આવતા દુશ્મનોને તદન પાયમાલ કરી નાખેછે).

(૪૬) *જરથુશ્ત,[૭૬] અએતેમ[૭૭] માંથ્રેમ[૭૮] મા ફ્રદએસયો-ઇશ,[૭૯] અન્યત[૮૦] પિથ્રે[૮૧] વા[૮૨] પુથ્રાઇ,[૮૩] બ્રાથ્રે[૮૪] વા[૮૫] હુધો-જાતાઇ,[૮૬] આથ્રવનાઇ[૮૭] વા[૮૮] *થ્રાયઓને.[૮૯] અએતએચ[૯૦] તે[૯૧] વાચો[૯૨] યોઇ[૯૩] ઉગ્ર[૯૪] આસ,[૯૫] દ્દરેજર[૯૬] આસ[૯૭] ઉગ્ર[૯૮] આસ[૯૯] વ્યાખઇને[૧૦૦] આસ,[૧] ઉગ્ર[૨] આસ,[૩] વેરેથ્રઘ્ને[૪] આસ,[૫] ઉગ્ર[૬] આસ,[૭] બએષજ્ય[૮] આસ.[૯] અએતએચ[૧૦] તે[૧૧] વાચો[૧૨] યોઇ[૧૩] પેષેમચિત[૧૪] સારેમ[૧૫] બુનજઇન્તિ,[૧૬] ઉજગેરેપ્તેમચિત[૧૭] સ્નથેમ[૧૮] અપષ[૧૯] અપ-ષ્ન્વઇન્તિ.[૨૦]

(૪૬) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે):—અએ જરતોશ્ત![૭૬] આએ[૭૭] માંથ્ર[૭૮] છોકરાવાળા[૮૩] બાપ,[૮૧] અથવા[૮૨] એક ભાઈ[૮૪] જેનીસાથે બીજો જનમેલો †હોએ,[૮૬] અથવા[૮૫] ‡ત્રણ પંથવાળા,[૮૮] આથ્રવન[૮૭]—(એ ત્રણ) સિવાએ[૮૦] (બીજા કોઈને) તું શિખવતો ¶ના.[૭૯]

(અએ જરતોશ્ત!) તે[૯૦] વચનો[૯૨] (ઈઆને ઉપરના ફકરામાં જણાવેલા માંથ્રના સખુનો) તારેમાટે[૯૧] (છે).

ખોલાસો:—(તે સખુનો કેવા છે તેની સિફત નીચે જણાવેછે.)

---

* "જરથુશ્ત"થી તે "થ્રાયઓને" સુધીનો વાકય (અન્યત બોલના ફેર સિવાએ) ખોરદાદ યશ્તના ૯ મા ફકરામાં બી આવેછે (જુઓ સફો ૨૦૯ મો.)

† ઈઆને એક ભાઈ જેને બીજો ભાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ 'ત્રણ પથ'ની મતલબ 'હેરબદ, મોબેદ અને દસ્તુર' થઈ શકે. અગરજો 'થ્રાયઓને' બોલને 'થ્રાય' (ત્રણ) ઉપરથી લીધાને બદલે, ધાતુ 'થ્રા' (પોષણ કરવું) ઉપરથી લઇએ તો 'આથ્રવનાઇ થ્રાયઓને'નો અર્થ "(ગરીબનું) પોષણ કરનાર આથ્રવન" એપ્રમાણે બી થઈ શકે.

¶ એક બાપે પોતાના દીકરાને, અથવા એક ભાઇએ એકજ માએનાં પેટના પોતાના બીજા ભાઇને, અથવા આથ્રવને પોતાના શાગેર્દને—એ સિવાએ બીજા કોઇને આએ માથ્ર શીખવવા નહી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે) પોતાના બાપને, પોતાના દીકરાને, એકજ માએના પેટના પોતાના બીજા ભાઇને, અથવા પોતાના ઘેરના પથકીને (એટલે જે પંથકીને ઘેરમાંથી પોષણ મળતું હોએ તેને)—એ સિવાએ બીજા કોઇને આએ માથ્ર શીખવવા નહી (પ્રોફેસર હારલે).

જે[૯૩] (સખુનો) એજમતી[૯૪] *છે[૯૫] (તથા) હિમ્મત આપનારા[૯૬] છે;[૯૭] (તે સખુનો) મિજલસમાં બેસનારનેમાટે[૧૦૦] એજમતી[૯૮] છે,[૯૯] (તે સખુનો) ફતેહનેમાટે[૪] એજમતી[૨] છે,[૩] કૌવત આપનારા[૬] (તથા) તંદરોસ્તી આપનારા[૮] છે.[૯] (અએ જરતોશ્ત !) તે[૧૦] વચનો[૧૨] તારેમાટે[૧૧] (છે), કે જે[૧૩] પાપી[૧૪] માંથાને[૧૫] †પાક કરેછે,[૧૬] (તથા મારવાનેમાટે) ઉંચે ધરેલાં[૧૭] હથિયારને[૧૮] પાછું હઠાવીને[૧૯] અસર વગરનું કરેછે.[૨૦]

અહે રય ખ્રરેનંઘહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘ્હે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૭ મો) (૪૭) **વેરેથ્રઘ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે.[૩] યો[૪] વીરાજઇતિ[૫] અન્તરે[૬] રાશ્ત[૭] રસ્મન[૮] આચ પરચ પેરેસઇતે[૯] હધ મિથ્ર[૧૦] હધ રષ્ન્વો;[૧૧] કો[૧૨] મિથ્રેમ[૧૩] અઇવિ-દ્રુજઇતિ,[૧૪] કો[૧૫] રષ્નૂમ[૧૬] પઇતિ-ઇરિનખ્તિ,[૧૭] કહ્માઇ[૧૮] યસ્કેમચ[૧૯] મહ્રકેમચ[૨૦] અજેમ[૨૧] બક્ષાનિ[૨૨] ક્ષયમ્નો.[૨૩]** (૪૮) **આઅત[૨૪] ભ્રઓત[૨૫] અહુરો મજ્દાઓ,[૨૬] યિમ[૨૭] મષ્યાક[૨૮] ફ્રાયજ્ઞઓન્તે[૨૯] વેરેથ્રઘ્નો[૩૦] અહુરધાતો,[૩૧] દાત-હે[૩૨] યિમ[૩૩] ષ્યેઇતિ[૩૪] દાઇત્યોતેમો[૩૫] યસ્નસ્ચ[૩૬] વહ્મસ્ચ,[૩૭] અષાત્ હચ યત વહિશ્તાત.[૩૮] ‡નોઇત[૩૯] ઇથ્[૪૦] અઇર્યાઓ દંઘ્હાવો[૪૧] ફ્રાંશ હાત[૪૨] હએન,[૪૩] નોઇત[૪૪] વોઇઘ્ન,[૪૫] નોઇત[૪૬] પામ,[૪૭] નોઇત[૪૮] કપસ્તિશ,[૪૯] નોઇત[૫૦] હએન્યો[૫૧] રથો,[૫૨] નોઇત[૫૩] ઉજ્ગેરેપ્તો[૫૪] દ્રફ્ષો.[૫૫]**

---

* અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ (આસ્) અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં છે. એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ, વાકય વિચાર, સફો ૩૦૫ મો.

† અથવા પાપી સરદારને સુધારેછે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૧ મો હા, ૩).

‡ હઇથી ઈઆને "નોઇત ઇથ્ર અઇર્યાઓ દંઘ્હાવો" થી તે એ યશ્તના ૫૩ મા ફકરાને છેડે આવેલા "બએવરેઘ્નાઇ અહાંકૅતઘ્નાશ્ચ" સુધીનો ભાગ તીર યશ્તના ૫૬ થી તે ૬૧ મા સુધીના ફકરાઓમાં પણ આવે છે.

(૪૭) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે;[૩] જે[૪] (બેહેરાંમ ઈજદ) બરાબર ખેંચેલી[૭] લશ્કરની સફની[૮] વચ્ચે[૬] હોકમ કરવાનેમાટે આસપાસ જાએછે,[૫] (અને ત્યાર પછી) મેહેર (ઈજદ)ની સાથે[૧૦] (તથા) રશ્ને (ઈજદની)ની સાથે[૧૧] (તે લશ્કરનાં માણસોને) (નીચેપ્રમાણે) પુછેછે[૯]:—

કયો શખ્સ[૧૨] મેહેર (ઈજદ)ને[૧૩] ઠગેછે? કયો શખ્સ[૧૫] રશ્ને (ઈજદ)ને[૧૬] *આજોરદેહ કરેછે?[૧૭] હૂ[૨૧] (જે) શક્તિવાન[૨૩] (અથવા હાકેમી ચલાવનાર[૨૩]) (તે) કોણને[૧૮] દરદ[૧૯] તથા મોત[૨૦] આપું?[૨૨]

(૪૮) ત્યારે[૨૪] હોરમજદે[૨૬] જવાબ આપ્યો[૨૫] કે, જો[૨૭] માણસો[૨૮] હોરમજદના પેદાં કીધેલા[૩૧] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૩૦] ઈજે,[૨૯] (તથા) જો[૩૩] સઉથી સરસ સચ્ચાઇથી[૩૮] (થએલી) સઉથી લાએક[૩૫] ઈજશ્ને[૩૬] તથા આરાધના[૩૭] લાએક રીતે તેનેમાટે[૩૨] †જારી રેહે[૩૪] (તો), એ તરફ[૪૦] (ઈઆને) ઈરાન દેશો તરફ[૪૧] નહી[૩૯] લશ્કર,[૪૩] નહી[૪૪] સંકટ[૪૫] (અથવા બલા), નહી[૪૬] ‡દરદ,[૪૭] નહી[૪૮] ¶કપટ,[૪૯] નહી[૫૦] (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી[૫૧] લડાઈનીગાડી[૫૨] (અથવા) નહી[૫૩] (દુશ્મનનો) ઉંચો પકડેલો[૫૪] વાવટો[૫૫] §આવી શકે.[૪૨]

(૪૯) **પઇતિ દિમ્[૫૬] પેરેસત્[૫૭] જરથુશ્લો,[૫૮] કત્[૫૯] જી[૬૦] અસ્તિ,[૬૧] અહુર મજદ,[૬૨] વેરેથ્રઘ્નહે[૬૩] અહુરધાતહે[૬૪] દાઇત્યોતેમો[૬૫] યસ્નસ્ય,[૬૬] વહ્મસ્ય[૬૭] અષાત્ હચ યત્ વહિશ્તાત્.[૬૮] (૫૦) આઅત્[૬૯] મ્રઓત્[૭૦] અહુરો મજદાઓ,[૭૧] જઓથ્રાઓ[૭૨] હે[૭૩] ઉજબારયેન્[૭૪] અઇસ્યાઓ દંઘ્રહાવો;[૭૫] બરેસ્મ[૭૬] હે[૭૭] સ્તરેનયેન્[૭૮] અઇસ્યાઓ દંઘ્રહાવો;[૭૯] પસૂમ્[૮૦] હે[૮૧] પચયેન્[૮૨] અઇસ્યાઓ દંઘ્રહાવો;[૮૩] અઉરૂષેમ્[૮૪] વા,[૮૫] વોહુ-ગઓનેમ્[૮૬] વા,[૮૭] કાચિત્[૮૮] વા[૮૯] ગઓનનાંમ્[૯૦] હુમો-ગઓનેમ.[૯૧]**

---

* અસલ અર્થ ખાલી કરેછે. એની મતલબ એ કે, કયો શખ્સ પોતાનો આપેલો કોલ તોડેછે તથા સચ્ચાઇનો નાશ કરેછે?

† અસલ અર્થ 'રેહે, મુકામ કરે;' ઈઆને જ્યારે ખાલેસ તથા પાક દિલથી બેહેરામ ઈજદને લાએકની ઈજશ્ને કરવામાં આવે.

‡ "પામન" (સસ્કૃત पामन्) બોલનો અસલ અર્થ "ચામડી ઉપર થતી કીડ-ખુજલી, ચામડીનું દરદ" થાએછે. કોહોડ (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

¶ જાદુથી બનાવેલું જેહેર (હારલે); જેહેરી શેપો (દારમેસ્તેતે).

§ 'હ્યાત્' ક્રિયાપદનો અસલ અર્થ "હોઈ શકે" થાએછે. એ ક્રિયાપદ 'અહ્' (હોવું) ધાતુ ઉપરથી શકયાર્થ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચનમાં છે. સં. **स्यात्**.

(૪૯) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૫૮] તેને[૫૬] (ઈઆને દાદાર હોરમજદને) પુછ્યું[૫૭] કે, અએ હોરમજદ![૬૨] સઉથી સરસ સચ્ચાઇથી[૬૮] (થએલી) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૪] બેહેરાંમ (ઈજદની)[૬૩] સઉથી લાએક[૬૫] ઈજ્શને[૬૬] તથા આરાધના[૬૭] ખરેખર[૬૦] કેઈ[૫૯] છે?[૬૧]

(૫૦) ત્યારે[૬૯] (દાદાર) હોરમજદે[૭૧] જવાબ આપ્યો[૭૦] કે ઈરાન દેશ[૭૫] (નાં લોકો) તેનેમાટે[૭૩] (ઈઆને બેહેરાંમ ઈજદનેમાટે) ક્રિયાની ભેટો[૭૨] લઈ જાએ,[૭૪] ઈરાન દેશ[૭૯] (નાં લોકો) તેનેમાટે[૭૭] બરસમ[૭૬] *પાંથરે,[૭૮] ઈરાન દેશ[૮૩] (નાં લોકો) તેનેમાટે[૮૧] સફેદ રંગનાં[૮૪] અથવા[૮૫] †સારા રંગનાં,[૮૬] અથવા તો[૮૭] રંગોમાંના[૯૦] કોઈબી[૮૮] એકજ રંગના[૮૯] ગોસ્પંદને[૮૦] ‡પકાવે.[૮૨]

(૫૧) મા[૯૨] હે[૯૩] મઇસ્યો[૯૪] ગેઉર્વયોઇત,[૯૫] મા[૯૬] જહિક[૯૭] મા[૯૮] અષાવો[૯૯] અસ્રાવયત્-ગાથો,[૧૦૦] અહુમેરેક્ષ,[૧] પઇત્યારેનો[૨] ઇમાંમ[૩] દએનાંમ[૪] યાંમ[૫] આહુઇરીમ[૬] જરથુશ્ત્રીમ.[૭] (૫૨) યેજિ-ષે[૮] મઇસ્યો[૯] ગેઉર્વયાત્,[૧૦] જહિક[૧૧] વા,[૧૨] અષાવો[૧૩] વા[૧૪] અસ્રા-વયત્-ગાથો[૧૫] અહુમેરેક્ષ,[૧૬] પઇત્યારેનો[૧૭] ઇમાંમ[૧૮] દએનાંમ[૧૯] યાંમ[૨૦] આહુઇરીમ[૨૧] જરથુશ્ત્રીમ,[૨૨] પર બએષજ[૨૩] હુચઇતે[૨૪] વેરેથ્રઘ્નો[૨૫] અહુરધાતો.[૨૬] (૫૩) હમથ[૨૭] અઇસ્યાબ્યો દંઘ્રહુબ્યો[૨૮] વોઇઘ્નાઓ[૨૯] જસાઓન્તિ;[૩૦] હમથ[૩૧] અઇસ્યાબ્યો દંઘ્રહુબ્યો[૩૨] હએન[૩૩] ક્રપતાઓન્તિ;[૩૪] હમથ[૩૫] અઇસ્યાબ્યો દંઘ્રહુબ્યો[૩૬] જન્યા-ઓન્તે[૩૭] પન્ચસઘ્નાઇ[૩૮] સતઘ્નાઇશ્ચ,[૩૯] સતઘ્નાઇ[૪૦] હજંઘ્રઘ્નાઇ-શ્ચ,[૪૧] હજંઘ્રઘ્નાઇ[૪૨] બએવરેઘ્નાઇશ્ચ,[૪૩] બએવરેઘ્નાઇ[૪૪] અહાંક્ષ્ત-ઘ્નાઇશ્ચ.[૪૫] (૫૪) ¶અધાત્[૪૬] ઉઇતિ[૪૭] ક્રવષત,[૪૮] વેરેથ્રઘ્નો[૪૯] અહુરધાતો,[૫૦] નોઇત્[૫૧] નરો[૫૨] યેસન્યો[૫૩] વહ્મ્યો[૫૪] ગેઉશ[૫૫] ઉર્વે[૫૬] દામિ-દાતો,[૫૭] યત્[૫૮] નૂરેમ[૫૯] બ્યામણુર[૬૦] દએવ[૬૧] મષ્યાક[૬૨] દએવયાજો,[૬૩] વોહુનીમ[૬૪] વા[૬૫] તાચયઇન્તિ,[૬૬] ક્રષએકેમ[૬૭] વા[૬૮] ક્રષિચન્તિ.[૬૯]

ખોલાસો:—(બેહેરાંમ ઈજદની નયતે ઈજેલી ચીજ નીચે જણા-વેલા શખ્સોથી લેવાએ બી નહી અને ખવાએ બી નહી.)

---

* બરસમના જુરા બાધે (દારમેસ્તેતે).

† સોનેરી રંગના (હારલે) વોહુ=સંસ્કૃત વસુ=સોનું આતશ (હારલે). કાળા રંગના (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને ચોખ્ખું પકાવીને બેહેરાંમ ઈજદની નયતે તે ખાણું ઈજાવે.

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર ૫૪ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૮ લીટીનો લેછ.

(૫૧) (ઉપર જણાવેલી) તે (ઇજેલી ચીજ)ને[૯૩] ગુનેહગાર માણુસ[૯૪] હાથમાં પકડે[૯૫] નહી,[૯૨] બદ ઓરત[૯૭] (બી) નહી[૯૬] (હાથમાં પકડે), (અથવા) અશોઈને તોડનાર,[૯૯] ગાથા ગાઇને નહી ભણનાર,[૧૦૦] દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,[૧] (અથવા) આએ[૩] દીન[૪] જે[૫] હોરમજદી[૬] જરતોશ્તી[૭] તેની સાંમે થનાર[૨] (ઈઆને દીન દુશ્મન) (એ બધા તે ઇજેલી ચીજને) (હાથમાં) નહી[૯૮] (પકડે). (૫૨) (પણ) અગરજો તે (ઇજેલી ચીજ)ને[૮] ગુનેહગાર માણુસ,[૯] અથવા[૧૨] બદ ઓરત,[૧૧] અથવાતો[૧૪] અશોઇને તોડનાર,[૧૩] ગાથા ગાઇને નહી ભણનાર,[૧૫] દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,[૧૬] (અથવા) આએ[૧૮] દીન[૧૯] જે[૨૦] હોરમજદી[૨૧] જરતોશ્તી[૨૨] તેની સાંમે થનાર[૧૭] (ઈઆને દીન દુશ્મન) (તે ઇજેલી ચીજને) હાથમાં પકડે[૧૦] તો, હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો[૨૬] બેહેરાંમ ઇજિદ[૨૫] તંદરોસ્તીના ઉપાય[૨૩] *છિનવી લેછે.[૨૪] (૫૩) (તેથી) એકસરખી રીતે[૨૭] (અથવા હમેશાં) ઈરાન દેશોને[૨૮] સંકટો[૨૯] આવી પોંહોંચે,[૩૦] એકસરખી રીતે[૩૧] ઈરાન દેશો ઉપર[૩૨] (દુશ્મનનાં) લશ્કરો[૩૩] ધસારો કરે,[૩૪] એકસરખી રીતે[૩૫] ઈરાંન દેશોનાં[૩૬] (લોકો) પચાસથી[૩૮] સો ઘણો,[૩૯] સોથી[૪૦] હજાર ઘણો,[૪૧] હજારથી[૪૨] દશ હજાર ઘણો,[૪૩] દશ હજારથી[૪૪] અગણિત ઘણો[૪૫] માર ખાએ.[૩૭]

(૫૪) ત્યારે[૪૬] હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા[૫૦] બેહેરાંમ[૪૯] (ઇજિદે) આએ પ્રમાણે[૪૭] (ઈઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) કહ્યું[૪૮]:—

અએ માણસો![૫૨] ડહાપણથી પેદા ક્રીધેલું[૫૭] દુનિયાંનું[૫૫] †જોહર[૫૬] (ઈઆને તમામ કુદરત) ઇજિશ્નેને લાએક[૫૩] (તથા) આરાધનાને લાએક[૫૪] નથી,[૫૧] કારણકે[૫૮] હમણા[૫૯] ‡વ્યામબુર[૬૦] (નામના) દેવો[૬૧] (તથા) દેવની આરાધના કરનારા[૬૩] માણસો[૬૨] લોહી[૬૪] વેહેતું કરેછે,[૬૬] અથવા[૬૮] ખરાબીનો પ્રસાર ¶ફેલાવેછે.[૬૭-૬૯]

(૫૫) યત્ નૂરેમ[૧] વ્યામબુર[૨] દએવ,[૩] અષ્યાક[૪] દએવયાજો[૫]

---

* ઈઆને દેશની આબાદી તથા સુખાકારીનાં સાધનો લઈ લેછે; 'પર-હચઇતે' ઈઆને લઇ લેછે; 'હચઇતે' ઈઆને પુઠે ચાલેછે.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૯ મો હા, ફકરો ૧ લો.

‡ ચીરી નાખનારા, ફાડી નાખનારા (સ્પીગલ); ધાતુ અબ્મૂ ઉપરથી જોસ્સાવાળા, અપમાન આપનારા (હારલે).

¶ અસલ અર્થ "ઢોળવાનું ઢોળેછે;" ધા. ષિક્, ષિચ્=શિંછદન્ (ફા)=રે ડવું.

અવિ[૬] આતરેમ[૭] આબરેન્તિ[૮] અએતયાઓ[૯] ઉર્વરયાઓ,[૧૦] યા[૧૧] વઓચે[૧૨] હુપેરેસિ[૧૩] નાંમ[૧૪] અએતેમ[૧૫] અએસ્મેમ[૧૬] યો[૧૭] વ-ઓચે[૧૮] નેમેત્ક[૧૯] નાંમ.[૨૦] (૫૬) *યત્ નૂરેમ[૨૧] વ્યામબુર[૨૨] દએવ,[૨૩] મશ્યાક[૨૪] દએવયાજો,[૨૫] ફ્રા પરૂશ્તીમ[૨૬] નામયેઇન્તિ,[૨૭] વી મઇ-દ્યાંનેમ[૨૮] કૃષાનયેઇન્તિ,[૨૯] વીસ્પે[૩૦] હુન્દાંમ[૩૧] રાજયેઇન્તિ,[૩૨] જન[૩૩] હો[૩૪] સઇધિન[૩૫] નોઇત[૩૬] જનેન,[૩૭] હુધ[૩૮] હો[૩૯] સઇધિન[૪૦] નોઇત[૪૧] હુધેન.[૪૨] યત્ નૂરેમ[૪૩] વ્યામબુર[૪૪] દએવ,[૪૫] મશ્યાક[૪૬] દએવયાજો,[૪૭] ઉષિ[૪૮] પઇરિ-દારયેઇન્તિ,[૪૯] દએમ[૫૦] હો[૫૧] પઇરિ-ઉર્વએસયેઇતિ.[૫૨]

(૫૫) હમણાં[૧] વ્યામબુર[૨] (નામના) .દેવો[૩] (તથા) દેવની આરાધના કરનારાં[૫] માણસો[૪] આએ[૬] ઝાડ[૧૦] કે જે[૧૧] '†હપેરેસિ'ને[૧૩] નામે[૧૪] ઓળખાએછે,[૧૨] (તથા) આએ[૧૫] લાકડું[૧૬] કે જે[૧૭] '†નેમેત્ક'ને[૧૯] નામે[૨૦] ઓળખાએછે[૧૮] (તેને) આતશની[૭] નજદીક[૬] (બાળવાનેમાટે) લઈ જાએછે.[૮] (૫૬) હમણા[૨૧] વ્યામબુર[૨૨] (નામના) દેવો[૨૩] (તથા) દેવની આરાધના કરનારાં[૨૫] માણસો[૨૪] (પોતાની) પીઠ[૨૬] વાંકી કરેછે,[૨૭] કમ્મર[૨૮] ખેંચેછે,[૨૯] (તથા) (પોતાનાં શરીરના) તમામ[૩૦] સાંધાઓને[૩૧] સીધા કરેછે.[૩૨] અહિયાં[૩૪] (તે) મારનારા[૩૩] (દેવો) તુટી ‡પડેછે,[૩૫] (પણ) મારી શકતા[૩૭] નથી;[૩૬] અહિયાં[૩૯] (તે) ¶ઠાર કરનારા[૩૮] (દેવો) તુટી $પડેછે,[૪૦] (પણ) ઠાર કરી શકતા[૪૨] નથી,[૪૧] (ઈઆને પોતાની બુરી મતલબમાં પાર પડતા §નથી). હમણા[૪૩] વ્યામબુર[૪૪] (નામના) દેવો[૪૫] (તથા) દેવની આરાધના કરનારાં[૪૭] માણસો[૪૬] (બીજાઓની) અક્કલને[૪૮] ઢાંકી નાખેછે,[૪૯] (તથા) (તેઓની) જોવાની શક્તિને[૫૦] આસપાસ ઘેરી ફેલેછે.[૫૨]

---

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ૫૬ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે.

† 'હુપેરેસિ' અને 'નેમેત્ક' એ બાળવાનાં કામમા નહી લાવવા લાએક કોઈ જાતતાં લીલાં અને ખરાબ લાકડાં હોવા જોઇએ. નેમેત્ક બોલનો અર્થ તો તેના ધાતુ નમ્ (= ફારસી નમ=ભીનું) ઉપરથીજ જણાઇ આવેછે. જરતોસ્તી દીનપ્રમાણે બાળવાનાં લાકડાં તદન સુક્કાં તથા જોઇ તપાસીને સાફ કીધેલાં હોવાં જોઇએ. (જુઓ આતશ નીઆએશ, સફો ૮૩ મો.)

‡ ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત શદ્=તુટી પડવું.

¶ ધાતુ હુધ્=સંસ્કૃત સાધ્=ઠાર કરવું.

$ એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્ત, ફકરા ૩૯-૪૦.

§ આએ આખો ફકરો ગુચવણ ભરેલો છે; એ અર્થ મને પોતાને ખાતરીભરેલો લાગતો નથી, એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઇએ. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે

અહે રય ખરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહુંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૮ મો) (૫૭) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] હઓમેમ[4] બઇરે[5] સાઇરિ-બઓઘેમ,[6] હઓમેમ[7] વેરેથ્રાજનેમ[8] બઇરે,[9] નિપાતારેમ[10] વોહુ[11] બઇરે[12] પાતારેમ[13] તનુયે[14] બઇરે;[15] હઓમેમ[16] યિમ નિવજઇતિ[17] નિવન્દાત[18] અપયેઇતિ[19] દુશ્મઇન્યઓત[20] આ પેષન[21] હચ.[22] (૫૮) યથ[23] અજેમ[24] અઓમ[25] સ્પાધેમ[26] વનાનિ,[27] યથ[28] અજેમ[29] અઓમ[30] સ્પાધેમ[31] નિ-વનાનિ,[32] યથ[33] અજેમ[34] અઓમ[35] સ્પાધેમ[36] નિજનાનિ,[37] યો[38] મે પસ્કાત[39] વજઇતિ.[40]

(૫૭) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરાંમ (ઇજિદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[3] હોમ[4] (જે) ગલીચી સાફ કરનાર[6] (તેને) હું મારીપાસે રાખુ;[5] હોમ[7] (જે) ફતેહ આપનાર[8] (તેને) હું મારીપાસે રાખું;[9] હોમ[11] (જે) *સારી (ચીજ)ને[11] બંચાવનાર[10] (તેને) હું મારીપાસે રાખું;[12] (તથા) (હોમ) (જે) તનને[14] બંચાવનાર[13] (તેને) હુ મારીપાસે રાખું;[15] –(જેકોઈ) હોમને[16] (ક્રિયાની રૂયે) પીએ[17] (તે) લડાઇમાં[21] દુશ્મનથી[20-22] છુટકારો પામશે[18] (તથા) તેની ઉપર †ફાવશે.[19] (૫૮) જેથી કરીને[23] હુ[24] (દુશ્મનનાં) આએ[25] લશ્કરને[26] મારૂં,[27] જેથી કરીને[28] હું[29] (દુશ્મ-

છેલ્લા વાકયનો નીચે મુજબ કર્મેણિ અર્થ કરેછેઃ—

"બ્યામણુર દેવોની અક્કલ નબળી થાએછે તથા જોવાની શક્તિ બીગડી જાએછે."

* 'વોહુ' નો અર્થ 'નેઆમત, સુખ, ભલાઇ' બી થાએછે.

† જે કોઈ હોમને ઝટકા (અથવા સંકટ)થી બચાવેછે, તે લડાઇમાં દુશ્મનથી બચી જાએછે (પ્રોફેસર હારલે). ધારયામેળે 'હઓમેમ યિમ નિવજઇતિ'થી તે 'આ પેષન હચ' સુધીનો ભાગ Parenthetical ઈબાને શરેહ તરીકે આવેલો દીસેછે.

નનાં) આએ[૩૦] લશ્કરને[૩૧] મારીને નીચે નાંખું,[૩૨] જેથી કરીને[૩૩] હું[૩૪] (દુશ્મનનાં) આએ[૩૫] લશ્કરને[૩૬] મારીને નીચે તોડી પાડું,[૩૭] કે જે[૩૮] (લશ્કર) મારી પુઠે[૩૯] આવેછે.[૪૦]

અહે રય ખ્વરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રગ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રગ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘહંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથનચ જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘજિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૧૯ મો) (૫૯) વેરેથ્રગ્નેમ[૧] અહુરધાતેમ[૨] યજમઇદે,[૩] અસાનેમ[૪] સિઘૂઇરે[૫] ચિથ્રેમ[૬] અબરે[૭] અહુરો[૮] પુથ્રો[૯] પુથ્રાઓંઘહો[૧૦] બએવરે-પતયો,[૧૧] અમવ[૧૨] આસ[૧૩] વેરેથ્રવ[૧૪] નાંમ,[૧૫] વેરેથ્રવ[૧૬] આસ[૧૭] અમવ[૧૮] નાંમ.[૧૯] (૬૦) યથ[૨૦] અજેમ[૨૧] અવત[૨૨] વેરેથ્ર[૨૩] હચાને[૨૪] યથ[૨૫] વીસ્પે[૨૬] અન્યે[૨૭] અઇરે.[૨૮] યથ[૨૯] અજેમ[૩૦] અઓમ[૩૧] સ્પાધેમ[૩૨] વનાનિ,[૩૩] યથ[૩૪] અજેમ[૩૫] અઓમ[૩૬] સ્પાધેમ[૩૭] નિવનાનિ,[૩૮] યથ[૩૯] અજેમ[૪૦] અઓમ[૪૧] સ્પાધેમ[૪૨] નિજનાનિ,[૪૩] યો[૪૪] મે પસ્કાત[૪૫] વજઇતિ.[૪૬]

*** † (૬૦) જેથી કરીને[૨૦] જેમ[૨૫] બીજા[૨૭] તમામ[૨૬] ઈરાનીઓ[૨૮] (ચાલેછે) તેવી[૨૨] ફતેહથી[૨૩] હું[૨૧] ચાલું.[૨૪] જેથી કરીને[૨૯] હું[૩૦] (દુશ્મનનાં) આએ[૩૧] લશ્કરને[૩૨] મારૂં,[૩૩] જેથી કરીને[૩૪] હું[૩૫] (દુશ્મનનાં) આએ[૩૬] લશ્કરને[૩૭] મારીને નીચે નાખું,[૩૮] જેથી કરીને[૩૯] હું[૪૦] (દુશ્મનનાં) આએ[૪૧] લશ્કરને[૪૨] મારીને નીચે તોડી પાડું,[૪૩] કે જે[૪૪] (લશ્કર) મારી પુઠે[૪૫] આવેછે.[૪૬]

અહે રય ખ્વરેનંઘહચ, તેમ યઝાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રગ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રગ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ હાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંઘહંઘહ; માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘજિબ્યો.

---

† 'અસાનેમ સિઘૂઇરે'થી તે 'અમવ નાંમ' સુધીના ૫૯ મા ફકરાનો આખો સલસલાબંદ અર્થ મને સમજ નથી પડતો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૨૦ મો) (૬૧) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] યથા અહૂ વઇર્યો ૧; ગવે[4] અમેમ,[5] ગવે[6] નેમેમ,[7] ગવે[8] ઉખ્ધેમ[9] ગવે[10] વેરેથ્રેમ,[11] ગવે[12] ખરેથેમ,[13] ગવે[14] વસ્ત્રેમ,[15] ગવે[16] વેરેજયાતાંમ[17] તાંમ્[18] ને[19] ખરેથાઇ[20] કુધુયો.[21]

(૬૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરાંમ (ઈજીદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે.[3] ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[4] હિમ્મત[5] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[6] વખાણ[7] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[8] (સારા) સખુન[9] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[10] ફતેહ[11] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[12] ખોરાક[13] (હોજો)! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે[14] વસ્ત્ર[15] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[16] (માણસે) મેહેનત કરવી જોઈએ,[17] (સબબ કે) તે[18] આપણા[19] ખોરાકનેમાટે[20] વધારો *કરનારાં[21] (છે).

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાએ—ગોસ્પદોનું રક્ષણ કરવું, તેઓને પુરતો ખોરાક આપવો, અતિશય થંડી તથા ગરમીની વખતે તેઓની જોઈતી સંભાળ કરવી, તથા તેઓનીપાસે ઘાતકીપણાથી કાંમ નહી કરાવવું; કારણ કે તેઓ આપણાં સુખ તથા ફાએદાનેમાટે ઘણાં ઉપયોગી છે. બલદ ખેતીનાં કામમાં તથા ઓજો ઉચકી લઇ જવામાં આપણને કાંમ આવેછે; ગાએ દૂધ આપેછે જેમાંથી આપણા ખોરાકની ઘણીએક ચીજો બનેછે. ઈજશ્નેના ૧૧ મા હામાં લખેછે કે, જે શખ્સ પોતાનાં જાનવરની સંભાળ નહી લે, તથા તેને પુરતો ખોરાક નહી આપે તો, તે જાનવર તેના ધણીને શ્રાપ દેછે.)

અરે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ દાતાઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘ્રહુંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસચ વાઘ્ઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

---

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્ને, હા ૧૦, ૨૦; હા ૪૮, ૫.

(કરદો ૨૧ મો) (૬૨) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] યો[4] રસ્મનો[5] સ્ચિન્દયેઇતિ,[6] યો[7] રસ્મનો[8] કેરેન્તયેઇતિ,[9] યો[10] રસ્મનો[11] ખંઘ્રહયેઇતિ,[12] યો[13] રસ્મનો[14] યઓજયેઇતિ.[15] અવિ રસ્મનો[16] સ્ચિન્દયેઇતિ,[17] અવિ રસ્મનો[18] કેરેન્તયેઇતિ,[19] અવિ રસ્મનો[20] ખંઘ્રહયેઇતિ,[21] અવિ રસ્મનો[22] યઓજયેઇતિ[23] વેરેથ્રઘ્નો[24] અહુરધાતો[25] દએવનાંમ[26] મષ્યાનાંમચ,[27] યાથ્વાંમ[28] પઇરિકનાંમચ[29] સાથ્રાંમ[30] કઓયાંમ[31] કરફ્નાંમચ.[32]

(૬૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરાંમ (ઇજિદ)ને[1] હમો વખાણીએ છિયે,[3] જે[4] (ઇઆને બેહેરાંમ ઇજિદ) (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની) હારને[5] તોડી નાખેછે[6], જે[7] (ઇઆને બેહેરાંમ ઇજિદ) (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની) હારને[8] કાપી નાખેછે;[9] જે[10] (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની) હારને[11] જખમી કરેછે;[12] જે[13] (દુશ્મનનાં) (લશ્કરની) હારને[14] સાથે ભેળી નાખેછે[15] (અથવા એક બીજા સાથે *અથડાવેછે[15]); (તથા) (તે) હોરમજદનો પેદા કીધેલો[25] બેહેરાંમ[24] (ઇજિદ) દેવોની[26] તથા (દુષ્ટ) માણસોની,[27] જાદુગરોની[28] તથા પરીઓની,[29] જુલમગારોની,[30] †કીકોની[31] તથા †કરપોની[32] (લશ્કરની) હારને[16] તોડી નાખેછે,[17] (તે) હારને[18] કાપી નાખેછે,[19] (તે) હારને[20] જખમી કરેછે,[21] (તથા) (તે) હારને[22] સાથે ભેળી નાખેછે[23] (અથવા એક બીજા સાથે અથડાવેછે.)‡

અહે રય ખરેનંઘ્રહચ, તેમ યજાઇ સુરન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ હાતાંઇશ પઓઇર્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિઝ્વો-દંઘ્રહંઘ્રહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્ષુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘઝિબ્યો.

યેંઘ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૨૨ મો) (૬૩) વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] આઅત યત[4] વેરેથ્રઘ્નો[5] અહુરધાતો,[6] થખ્તનાંમ[7]

* અસ્થીર—ધ્રુજતી કરેછે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† કીક તથા કરપ બોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ ૮ મા સફાની નોટ.

‡ "અવિ રસ્મનો સ્ચિન્દયેઇતિ" ઇત્યાદિ આવેછે ત્યાંહાં, તેનો અર્થ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે "(લશ્કરની) હારને તોડી નાખવાને આવેછે, કાપી નાખવાને આવેછે, જખમી કરવાને આવેછે" ઇત્યાદિ કરેછે.

રસ્મનાંમ[૮] યૂખ્તનાંમ[૯] પોઇથ્રનાંમ[૧૦] મિથ્રો-દ્રુજાંમ[૧૧] મષ્યાનાંમ,[૧૨] અપાંશ[૧૩] ગવો[૧૪] દરેજયેઇતિ,[૧૫] પઇરિ[૧૬] દએમ[૧૭] વારયેઇતિ[૧૮] અપ[૧૯] ગઓષ[૨૦] ગઓષયેઇતિ,[૨૧] નોઇત્[૨૨] પાધ[૨૩] વીધારયેઇતિ,[૨૪] નોઇત્[૨૫] પઇતિ-તવાઓ[૨૬] બવઇતિ.[૨૭]

અહે રય ખરેનંઘહ્ચ, તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબ્યો વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ યજમઇદે, યાઇશ્ દાતાઇશ્ પઓઇર્યાઇશ્ અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્વો-દંઘહ્ંઘહ, માંથ્રચ વચચ શ્યઓથ્નચ, જઓથ્રાબ્યસ્ચ અર્શુખ્ધએઇબ્યસ્ચ વાઘ્જિબ્યો.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૬૩) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૨] બેહેરાંમ (ઈજદ)ને[૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૩] જયારે[૪] હોરમજદનો પેદા કીધેલો[૬] બેહેરાંમ[૫] (ઈજદ) શેહેરોની[૧૦] લંબાવેલી[૭] (તથા) સાથે જોડાએલી[૯] (લશ્કરની) હારોના[૮] કોલ તોડનારા[૧૧] માણસોના[૧૨] હાથ[૧૪] પછવાડેથી[૧૩] બાંધેછે,[૧૫] (તેઓની) આંખ[૧૭] આસપાસ[૧૬] ઢાંકી નાંખેછે[૧૮] (એટલે તેઓને આંધલા કરેછે), (તેઓના) કાન[૨૦] સાંભળવાથી દૂર કરેછે[૧૯-૨૧] (ઇઆને તેઓને બેહેરા કરેછે) (તથા તેઓના) પગને[૨૩] ટેકો આપતો[૨૪] નથી,[૨૨] (ત્યારે તેઓ તદન) શક્તિ વગરના[૨૫-૨૬] થાએછે.[૨૭]

(બાજમાં પઢે) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ્ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, વેરથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે વનઇનત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ, જસ મે; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ઓરેહ્ અવજાયાદ્ ઓહેરાંમ યજદ્ પીરોજગર દુશ્મન્-જદાર અમહે હુતાશ્તહે, ઓરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજદયસ્નાન્, આગહી રવાઇ ગો-આફરંગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર જમીન; અએદૂન્ બાદ્. મન આનો આવાયદ્ શુદન્, મન આનો આવાયદ્ શુદન્, મન આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. વેરેથ્રઘ્નેમ્ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. ઓહેરાંમ યજદ્ પી-રોજગર દુશ્મન-જદાર, અમહે હુતાશ્તહે ઓરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

મ્હોટી હોમ યશ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ઓરેહ્ અવજાયાદ્; હોમ્ યજદ્ ઓરસાદ્.†

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરૂશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્ત, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનો-આંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્, ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષેતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૩.

---

* મ્હોટી હોમ યશ્ત ઈજશ્નેના ૯ મા તથા ૧૦ હાની બનેલી છે. એ બેહુ હાના તરજુમાના પુરતા ખોલાસા તથા નોટનેમાટે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો. ૧૧ મા હામાં બી હોમને લગતી બીના આવેલીછે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ૯ મા, ૧૦ મા તથા ૧૧ મા હાને હોમ યશ્ત ગણેછે. વળી ૯, ૧૦, ૧૧—એ ત્રણ હાને ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતારૂપી લખાણ (Poetical Composition) ગણેછે.

† ઈઆને હોમ ઈજદ (મારી મદદે) પોંહોંચો!

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે) **ફ્રસસ્તયએચ. હઓમહે *અષવજંઘ્રહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. †હઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે; હઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હઓમેમ દૂરઓષેમ †યજમઇદે.**

(કરદો ૧ લો) (૧) **હાવનીમ્[1] આ[2] રતૂમ્[3] આ,[4] હઓમો[5] ઉપાઇત્[6] જરથુશ્ત્રેમ[7] આતરેમ્[8] પઇરિ-યઓજદથેન્તેમ,[9] ગાથાઓસચ[10] સ્રાવયન્તેમ;[11] આદિમ[12] પેરેસત્[13] જરથુશ્ત્રો,[14] કો[15] નરે[16] અહી,[17] યિમ[18] અજેમ્[19] વીસ્પહે[20] અંઘ્રહેઉશ[21] અસ્તવતો,[22] સ્રએશ્તેમ[23] દાદરેસ[24] ખહે[25] ગયેહે[26] ખન્વતો[27] અમેષહે.[28] (૨) આઅત્[29] મે[30] અએમ[31] પઇતિ-અઓખ્ત[32] હઓમો[33] અષવ[34] દૂરઓષો,[35] અજેમ્[36] અહ્મિ[37] જરથુશ્ત્ર[38] હઓમો[39] અષવ[40] દૂરઓષો;[41] આમાંમ્[42] યાસંઘ્રઉહ[43] સ્પિતમ,[44] ફ્રા માંમ[45] હુન્વંઘ્રઉહ[46] ખરેતેએ;[47] અવિ માંમ[48] સ્તઓમઇને[49] સ્તૂઇધિ,[50] યથ[51] મા[52] અપરચિત્[53] સઓષ્યન્તો[54] સ્તવાંન્.[55]**

(૧) હાવન[1] ગેહ[3] માં[2] હોમ[5] (ઇજદ) (પેગમબર) જરતોશ્તની[7] નજદીક[4] આવ્યા,[6] (જેવણ) (ઇઆને અશો જરતોશ્ત) આતશને[8] આસપાસથી પાક કરતા[9] (હતા)‡ તથા ગાથા[10] ગાઈને ભણતા[11] (હતા). (પેગમબર) જરતોશ્તે[14] તેને[12] પુછયું,[13] અએ નર![16] (તું) કોણ[15] છે?[17]

---

* ઈઆને અશોઈનું કૌવત આપનાર હોમ ઈજદની આરાધના કરવાને ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો). 'અષવજંઘ્રહે' બોલને 'અષવન્' તથા 'જંઘ્રહ' (=જન્)નો બનેલો સમજીને સ્પીગલ, દારમેસ્તેતે તથા ગુસ્તિએ એના અર્થ "અશો બુન્યાદનો, પાક જનમેલો" કીધો છે. હારલે એ બોલના નીચેપ્રમાણે ત્રણ જુદા જુદા અર્થ કરેછે:—૧ પાક એલમ—વિદ્યાનો; ૨ અશો જનમેલો; ૩ અશોઈ ઉત્પન્ન કરનાર—લાવનાર. પણ મેં એ બોલને 'અષ' (=અશોઈ) તથા 'વજંઘ્રહ'. (કૌવત)નો બનેલો ગણીને એનો અર્થ "અશોઈનું કૌવત આપનાર" લેવાને દરૂસ્ત ધાર્યું છે. (સઘળાઓનેમાટે) પવિત્રાઈ-રાસ્તી લાવતો (મિલ્સ).

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો ૨૧ મો ફકરો.

‡ ઈઆને આતશનાં આફ્રગાંનીયાંનાં તખ્તને પાક કરતા હતા.

જેને[૧૮] મે[૧૯] તમામ[૨૦] હાડમંદ[૨૨] દુનિયાંમાં[૨૧] શ્રેષ્ઠ[૨૩] (તથા) ખુબસુરત[૨૭] (અને) અમર[૨૮] જીંદગીનો[૨૬] જોયો.[૨૪] (૨) ત્યારે[૨૯] તે[૩૧] અશો[૩૪] (તથા) દરદને પછાત નાખનારા[૩૫] હોમે[૩૩] મને[૩૦] પાછો જવાબ આપ્યો[૩૨] કે, અએ જરતોશ્ત![૩૮] હું[૩૬] અશો[૪૦] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૪૧] હોમ[૩૯] છેઉં.[૩૭] મને[૪૨] શોધ[૪૩] (ઇઆને મારી તલબમાં રેહે) તથા, અએ સપેતમાન[૪૪] (જરતોશ્ત)! પીવાનેમાટે[૪૭] મને[૪૫] *કુટ,[૪૬] (તથા) જેમ[૫૨] બીજા[૫૩] (દુનિયાંને) †ફાએદો કરનારાઓએ[૫૪] મને[૫૨] વખાણ્યો હોએ,[૫૫] (તેમ) કીર્તિનાં ગાયનમાં[૪૯] મને[૪૮] તું વખાણ[૫૦]

(૩) **આઅત્[૫૬] અઓખ્ત[૫૭] જરથુશ્ત્રો,[૫૮] નેમો[૫૯] હઓમાઇ.[૬૦] કસે[૬૧]-થ્વાંમ્[૬૨] પઓઇર્યો[૬૩] હઓમ[૬૪] મશ્યો[૬૫] અસ્તવઇથ્યાઇ[૬૬] હુનૂત[૬૭] ગએથયાઇ;[૬૮] કા[૬૯] અહ્માઇ[૭૦] અષિશ[૭૧] એરેનાવિ,[૭૨] ચિત્[૭૩] અહ્માઇ[૭૪] જસત્[૭૫] આયપ્તેમ.[૭૬] (૪) આઅત્[૭૭] મે[૭૮] અએમ્[૭૯] પઇતિ-અઓખ્ત[૮૦] હઓમો[૮૧] અષવ[૮૨] દૂરઓષો,[૮૩] વીવંઘ્હાઓ[૮૪] માંમ્[૮૫] પઓઇર્યો[૮૬] મશ્યો[૮૭] અસ્તવઇથ્યાઇ[૮૮] હુનૂત[૮૯] ગએથયાઇ;[૯૦] હા[૯૧] અહ્માઇ[૯૨] અષિશ[૯૩] એરેનાવિ,[૯૪] તત્[૯૫] અહ્માઇ[૯૬] જસત્[૯૭] આયપ્તેમ;[૯૮] યત્[૯૯] હે[૧૦૦] પુથ્રો[૧] ઉસ-જયત,[૨] યો[૩] યિમો[૪] ક્ષએતો[૫] હ્વાંથ્વો,[૬] ખ્ખરેનંઘ્ઉહસ્તેમો[૭] જાતનાંમ,[૮] હ્વરે-દરેસો[૯] મશ્યાનાંમ.[૧૦] યત્[૧૧] કેરેનઓત્[૧૨] અંઘ્હે[૧૩] ક્ષથ્રાઅ[૧૪] અમરેષિન્ત[૧૫] પસુ વીર,[૧૬] અંઘ્હઓષેમ્ને[૧૭] આપ ઉર્વઇરે;[૧૮] ખ્ખઇર્યાંન[૧૯] ખ્ખરેથેમ[૨૦] અજય્મ્નેમ.[૨૧] (૫) યિમહે[૨૨] ક્ષથ્રે[૨૩] અઉર્વહે,[૨૪] નોઇત્[૨૫] અઓતેમ[૨૬] આઓંઘ્હ,[૨૭] નોઇત્[૨૮] ગરેમેમ,[૨૯] નોઇત્[૩૦] જઉર્વ[૩૧] આઓંઘ્હ,[૩૨] નોઇત્[૩૩] મેરેથ્યુશ,[૩૪] નોઇત્[૩૫] અરસ્કો[૩૬] દએવો-દાતો.[૩૭] પન્ચ-દસ[૩૮] ફ્રચરોઇથે[૩૯] પિત[૪૦] પુથ્રસચ[૪૧] રઓધએશ્વ[૪૨] કતરસચિત,[૪૩] યવત[૪૪] ક્ષયોઇત્[૪૫] હ્વાંથ્વો[૪૬] યિમો[૪૭] વીવંઘ્ઉહતો[૪૮] પુથ્રો.[૪૯]**

(૩) ત્યારે[૫૬] જરતોશ્તે[૫૮] કહ્યું,[૫૭] હોમને[૬૦] નમાજ[૫૯] (હોજો)!

---

* ઇઆને પીવાને માટે હોમ સલીને છુદી નીચવીને તેનો રસ કાહાડ.

† 'સઓશ્યન્તો'નો અર્થ દુનિયાંને અજવાળુ આપનારા, લોકોને નીતિનો, પરહેજગારીનો તથા ઈશ્વરભક્તિનો માર્ગ બતલાવનારા, દીનના એલમમાં પુરા, દીનને આલુદગીથી સાફ કરીને તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાવનારા. એકવચનનાં રૂપમાં એનો અર્થ 'એરેદત્-ફેદ્રી નામની માતાને પેટે કેઆમતને વખતે જન્મ પામનાર પેગમબર સોશ્યોસ' થાએછે.

અએ હોમ ?[૬૪] હાઉમંદ[૬૬] દુનિયાંમાં[૬૮] પેહેલાં[૬૩] કયા[૬૧] માણસે[૬૫] તુંને[૬૨] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) ફુટ્યો ?[૬૭] તેને[૭૦] શું[૬૯] આશીર્વાદ[૭૧] પ્રાપ્ત થઈ ?[૭૨] તેને[૭૪] શું[૭૩] ફાએદો[૭૬] હાંસેલ થયો ?[૭૫] (૪) ત્યારે[૭૭] તે[૭૯] અશો[૮૨] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૮૩] હોમે[૮૧] મને[૭૮] પાછો જવાબ આપ્યો[૮૦] કે, વીઘાંમ[૮૪] પેહેલો[૮૬] માણસ[૮૭] (હતો,) (જેણે) (આએ) હાઉમદ[૮૮] દુનિયાંમાં[૯૦] મને[૮૫] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) ફુટ્યો;[૮૯] તેને[૯૨] આએ[૯૧] આશીર્વાદ[૯૩] પ્રાપ્ત થઈ,[૯૪] તેને[૯૬] આએ[૯૫] ફાએદો[૯૮] હાસેલ થયો,[૯૭] તે એ કે[૯૯] તેનેમાટે[૧૦૦] એક છોકરો[૧] બુલંદીથી જન્મ *પામ્યો,[૨] જે[૩] જન્મ પામેલાઓમાં[૮] ઘણોજ ખોરહવાળો[૭] (તથા) માણસોમા[૧૦] સુરજનીતરફ †જોનારો[૯] (તથા) રૈયતની સારીપેઠે પાસબાની કરનાર[૬] જમશેદ[૪] પાદશાહ[૫] (હતો). જેણે[૧૧] આએ (દુનિયાં)માં[૧૩] (પોતાની) પાદશાહીથી[૧૪] પશુ તથા માણસને[૧૬] અમર[૧૫] કીધાં,[૧૨] પાણી તથા ઓરવરને[૧૮] નહી સુકાતાં[૧૭] (ઇઆને તાજાં) કીધાં;[૧૨] (લોકો) તાજો[૨૧] ખોરાક[૨૦] ‡ખાતાં હતાં.[૧૯]

(૫) નામીચા[૨૪] જમશેદની[૨૨] પાદશાહીમાં[૨૩] (અતિશય) થંડી[૨૬] નહી[૨૫] હતી,[૨૭] (અતિશય) ગરમી[૨૯] નહી[૨૮] હતી,[૨૭] બુઢાપો[૩૧] નહી[૩૦] હતો,[૩૨] મોત[૩૪] નહી[૩૩] હતું,[૩૨] દેવની રસમની[૩૭] અદેખાઈ[૩૬] નહી[૩૫] હતી.[૩૨] જેટલી મુદ્દત સુધી[૪૪] વીઘાંમના[૪૮] છોકરા[૪૯] રૈયતની સારીરીતે પાસબાની કરનાર[૪૬] જમશેદે[૪૭] રાજ ચલાવ્યું,[૪૫] (તેટલી મુદ્દત સુધી) બાપ[૪૦] તથા દીકરો[૪૧] બેહુ[૪૩] પંદર ¶વરસના[૩૮] દેખાવમાં[૪૨] ચાલતા હતા.[૩૯]

(૬) કસે[૫૦]-થ્વાંમ્[૫૧] બિત્યો[૫૨] હુઓમ[૫૩] મષ્યો[૫૪] અસ્તવઇથ્યાઇ[૫૫] હુનૂત[૫૬] ગએથયાઇ;[૫૭] કા[૫૮] અહ્માઇ[૫૯] અષિશ[૬૦] એરેનાવિ,[૬૧] ચિત્[૬૨] અહ્માઇ[૬૩] જસત્[૬૪] આયપ્તેમ.[૬૫] (૭) આઅત્[૬૬] મે[૬૭] અએમ્[૬૮] પઇતિ-અઓખ્ત[૬૯] હુઓમો[૭૦] અષવ[૭૧] દૂરઓષો,[૭૨] આથ્વ્યો[૭૩] માંમ્[૭૪] બિત્યો[૭૫] મષ્યો[૭૬] અસ્તવઇથ્યાઇ[૭૭] હુનૂત[૭૮]

---

* ઇઆને તેને ત્યાંહાં એક છોકરો અવતર્યો.

† અથવા સુરજના દેખાવનો, સુરજના જેવો, ઇઆને ઘણો નુરવાળો **સ્વરૂદશ્.**

‡ નાશ નહી પામે એવો (Imperishable) ખોરાક માણસો ખાઈ શકતા હતા (ડાક્ટર મિલ્સ); જમશેદે ખોરાકને ખાતાં ખુટે નહી તેવો બનાવ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે); લોકો અખુટ ખોરાક ખાતાં હતાં (હારલે).

¶ અસલી ઇરાનીઓમાં પુર જવાની તથા જોબનનો વખત ૧૫ વરસની ઉમરથી ગણાતો હતો. જુઓ તીર યશ્ત, ફકરા ૧૩-૧૪; બેહેરાંમ યશ્ત, ફકરો ૧૭.

ગએથયાઇ;[૭૯] હુ[૮૦] અહ્માઇ[૮૧] અષિશ[૮૨] એરેનાવિ,[૮૩] તત્[૮૪] અ-હ્માઇ[૮૫] જસત્[૮૬] આયપ્તેમ;[૮૭] યત્[૮૮] હે[૮૯] પુથ્રો[૯૦] ઉસ-જયત[૯૧] વીસો[૯૨] સૂરથાઓ[૯૩] થ્રએતઓનો.[૯૪] (૮) *યો[૯૫] જનત્[૯૬] અજીમ દહાકેમ[૯૭] થ્રિજફનેમ,[૯૮] થ્રિકમેરેધેમ,[૯૯] ક્ષ્વશ-અષીમ,[૧૦૦] હજંઘ્ર-યઓક્ષતીમ,[૧] અશ-અઓજંઘ્રહેમ,[૨] દએવીમ[૩] દ્રુજેમ,[૪] અઘેમ[૫] ગએથાવ્યો[૬] દ્રવન્તેમ;[૭] યાંમ[૮] અશ-અઓજસ્તેમાંમ[૯] દ્રુજેમ[૧૦] ફ્રચ કેરેન્તત્[૧૧] અંઘ્રો મઇન્યૂશ[૧૨] અવિ[૧૩] યાંમ[૧૪] અસ્તવઇતીમ[૧૫] ગએથાંમ,[૧૬] મહ્રકાઇ[૧૭] અષહે[૧૮] *ગએથનાંમ.[૧૯]

(૬) અએ હોમ[૫૩]! હાડમંદ[૫૫] દુનિયાંમાં[૫૭] બીજા[૫૨] કયા[૫૦] માણ-સે[૫૪] તુને[૫૧] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) દુહ્યો?[૫૬] તેને[૫૯] શું[૫૮] આશીર્વાદ[૬૦] પ્રાપ્ત થઈ?[૬૧] તેને[૬૩] શું[૬૨] ફાએદો[૬૫] હાંસેલ થયો?[૬૪] (૭) ત્યારે[૬૬] તે[૬૮] અશો[૭૧] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૭૨] હોમે[૭૦] મને[૬૭] પાછો જવાબ આપ્યો[૬૯] કે આથવ્યાંન[૭૩] બીજો[૭૫] માણસ[૭૬] (હતો), (જેણે) (આએ) હાડમંદ[૭૭] દુનિયાંમાં[૭૯] મને[૭૪] (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાને-માટે) દુહ્યો;[૭૮] તેને[૮૧] અએ[૮૦] આશીર્વાદ[૮૨] પ્રાપ્ત થઈ,[૮૩] તેને[૮૫] આએ[૮૪] ફાએદો[૮૭] હાંસેલ થયો,[૮૬] તેએ કે[૮૮] તેનેમાટે[૮૯] (ઇઆને તેને ત્યાહાં) પેહ-લવાંની[૯૩] ખાનદાનનો[૯૨] ફરેદુન[૯૪] (નામનો) એક છોકરો[૯૦] બુલંદીથી જન્મ પાંમ્યો.[૯૧] (૮) જેણે[૯૫] (ઇઆને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાંના,[૯૮] ત્રણ માંથા-ના,[૯૯] છ આંખના,[૧૦૦] હજાર યુક્તિવાળા,[૧] પુશ્કળ જોરેમંદ,[૨] દેવને લગતો[૩] દરૂજ[૪] (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેમાટે[૬] નુકસાન પોંહોંચાડનાર[૫] દરવંદ[૭] (જે ઝુહાક) (તે) ને[૯૭] મારયો;[૯૬] જે[૮] ઘણાજ જોરેમંદ[૯] દરૂજને[૧૦] (ઇઆને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ[૧૫] દુનિયાં[૧૬] ઉપર[૧૩] અશોઈનાં[૧૮] મુલુ-કોના[૧૯] નાશનેમાટે[૧૭] અંગ્રેમેન્યુશે[૧૨] પેદા કીધો.[૧૧]

(૯) કસે[૨૦]-થ્વાંમ[૨૧] થ્રિત્યો[૨૨] હઓમ[૨૩] મશ્યો[૨૪] અસ્તવઇ-થ્યાઇ[૨૫] હુનૂત[૨૬] ગએથયાઇ,[૨૭] કા[૨૮] અહ્માઇ[૨૯] અષિશ[૩૦] એરેનાવિ,[૩૧] ચિત[૩૨] અહ્માઇ[૩૩] જસત[૩૪] આયપ્તેમ.[૩૫] (૧૦) આઅત[૩૬] મે[૩૭] અએમ[૩૮] પઇતિ-અઓખ્ત[૩૯] હઓમો[૪૦] અષવ[૪૧] દૂરઓષો,[૪૨] થ્રિતો[૪૩] સામનાંમ[૪૪] સેવિશ્તો[૪૫] થ્રિત્યો[૪૬] માંમ[૪૭] મશ્યો[૪૮] અસ્તવઇથ્યાઇ[૪૯] હુનૂત[૫૦] ગએથયાઇ;[૫૧] હુ[૫૨] અહ્માઇ[૫૩] અષિશ[૫૪] એરેનાવિ,[૫૫] તત[૫૬] અહ્માઇ[૫૭] જસત[૫૮] આયપ્તેમ;[૫૯]

* "યો જનત્"થી તે એ ફકરાને છેડે ("અષહે ગએથનામ્") સુધીનો ભાગ બેહેરાંમ યશ્તના ૪૦ મા ફકરામાં તથા ગોશ યશ્તના ૧૪ મા ફકરામાં બી આવેછે.

યત્[૬૦] હે[૬૧] પુથ્ર[૬૨] ઉસ્જયોઇથે[૬૩] ઉર્વાક્ષયો[૬૪] કેરેસાસ્પસ્ચ.[૬૫] હ્કુએષો[૬૬] અન્યો[૬૭] દાતો-રાત્ત્રો,[૬૮] આઅત્[૬૯] અન્યો[૭૦] ઉપરો-કઇસ્યો,[૭૧] યવ[૭૨] ગએસુશ્[૭૩] ગધવરો.[૭૪] (૧૧) યો[૭૫] જનત્[૭૬] અજ્જીમ[૭૭] સ્રવરેમ,[૭૮] યિમ[૭૯] અસ્પો-ગરેમ[૮૦] નરે-ગરેમ,[૮૧] યિમ[૮૨] વીષવન્તેમ[૮૩] જઇરિતેમ;[૮૪] યિમ[૮૫] ઉપઇરિ[૮૬] વીશ[૮૭] અરઓધત્[૮૮] આરેશ્ત્યો[૮૯]-અરેજ[૯૦] જઇરિતેમ;[૯૧] યિમ[૯૨] ઉપ-ઇરિ[૯૩] કેરેસાસ્પો[૯૪] અયંઘ્નહુ[૯૫] પિતૂમ[૯૬] પચત.[૯૭] આ રપિથ્વિ-નેમ[૯૮] જરૂવાનેમ,[૯૯] તફ્સત્ચ[૧૦૦] હો[૧] મઇસ્યો[૨] ખીસત્ચ;[૩] ફ્રાંશ[૪] અયંઘ્નહો[૫] ફ્રસ્પરત્,[૬] યેષ્યન્તીમ[૭] આપેમ[૮] પરાઓઘ્નહાત્;[૯] પરાંશ[૧૦] તરૂશ્તો[૧૧] અપ-તચત્[૧૨] નરે-મનાઓ[૧૩] કેરેસાસ્પો.[૧૪]

(૯) અએ હોમ![૨૩] હાડમંદ[૨૫] દુનિયાંમાં[૨૭] ત્રીજા[૨૨] કયાં[૨૦] માણસે[૨૪] તુંને[૨૧] (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો?[૨૬] તેને[૨૮] શું[૨૯] આશીર્વાદ[૩૦] પ્રાપ્ત થઈ?[૩૧] તેને[૩૩] શું[૩૨] ફાએદો[૩૫] હાંસેલ થયો?[૩૪] (૧૦) ત્યારે[૩૬] તે[૩૮] અશો[૪૧] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૪૨] હોમે[૪૦] મને[૩૭] પાછો જવાબ આપ્યો[૩૯] કે, સામનાં ખાંનદાનનો[૪૪] ઘણોજ ફાએદો કરનારો[૪૫] *થ્રિત[૪૩] ત્રીજો[૪૬] માણસ[૪૮] (હતો), (જેણે) (આએ) હાડમદ[૪૯] દુનિયાંમાં[૫૧] મને[૪૭] (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો;[૫૦] તેને[૫૩] આએ[૫૨] આશીર્વાદ[૫૪] પ્રાપ્ત થઈ,[૫૫] તેને[૫૭] આએ[૫૬] ફાએદો[૫૯] હાંસેલ થયો,[૫૮] તે એ કે[૬૦] તેનેમાટે[૬૧] (ઇઆને તેને ત્યાહાં) ઉર્વાક્ષ[૬૪] તથા કેરશાસ્પ[૬૫] (નામના) બે છોકરા[૬૨] બુલદીથી જન્મ પામ્યા.[૬૩] (તેઓમાંનો) એક[૬૭] (ઇઆને ઉર્વાક્ષ) †દીનદાર[૬૬] (તથા) ઇનસાફનો રસ્તો †દેખાડનાર[૬૮] (હતો), ત્યારે[૬૯] બીજો[૭૦] (ઇઆને કેરશાસ્પ) જોરેમદ[૭૧] જવાન[૭૨] (ઇઆને જવાનીનાં કૌવતવાળો), ગુચ્છાવાળા બાલસાથનો[૭૩] (તથા) ગુરૂજ રાખનાર[૭૪] (હતો). (૧૧) જેણે[૭૫] (ઇઆને કેરશાસ્પે) ‡સરવર[૭૬] (નામના) સાંપને[૭૭] મારી નાખ્યો,[૭૮] જે[૭૯] (સાંપ) ઘોડાને ગળનારો,[૮૦] માણસને ગળનારો[૮૧] (તથા) લીલાં[૮૪] જેહેરવાળો[૮૩] (હતો); જેનાં[૮૫] (શરીર) ઉપર[૮૬] હાથના અંગોઠા જેટલું[૮૮] ઉંડું[૯૦] લીલું[૮૯] જેહેર[૮૭] વધેલું હતું[૮૮] જેની[૯૨] ઉપર[૯૩] કેરશાસ્પે[૯૪] લોહોડાનાં વાસણમાં[૯૫] ખાણું[૯૬]

---

* 'થ્રિત' ને પેહેલવીમાં સરીત અને ફારસીમાં અસ્રત કેહેછે.

† અથવા દીનનો રસ્તો બતલાવનાર[૬૬] (ઈઆને દસ્તુર) તથા ધારા ગોઠવનાર[૬૮] (ઈઆને સારા ધારા બાંધનાર), બંદોબસ્ત સ્થાપનાર ન્યાયાધીશ (મિલ્સ).

‡ શીંગડાંવાળા (દારમેસ્તેતે તથા મિલ્સ); સ્રવ (શીંગડું) ઉપરથી.

પકાવ્યું,[૯૭] બપોરની[૯૮] વખતે[૯૯] તે[૧] સાંપ[૨] ગરમ થયો[૧૦૦] અને ફુંફારા મારવા લાગ્યો,[૩] તથા લોહોડાંનાં વાસણની[૫] (તળેથી) (ગુંચરાંમાંથી) બાહાર નીકળી આવ્યો,[૬] કે વેહેતાં[૭] પાણી તરફ[૮] દોડી *જાએ.[૯] †બાહાદુર[૧૩] કેરશાસ્પ[૧૪] બીહીને[૧૧] પાછલથી[૧૦] દૂર નાહાસી‡ ગયો.[૧૨]

(૧૨) કસે[૧૫]-થ્વાંમ્[૧૬] તૂઇર્યો[૧૭] હુઓમ[૧૮] મશ્યો[૧૯] અસ્તવઇથ્યાઇ[૨૦] હુનૂત[૨૧] ગએથયાઇ;[૨૨] કા[૨૩] અશ્માઇ[૨૪] અષિશ્[૨૫] એરેનાવિ,[૨૬] ચિત્[૨૭] અહ્માઇ[૨૮] જસત્[૨૯] આયપ્તેમ.[૩૦] (૧૩) આઅત્[૩૧] મે[૩૨] અએમ્[૩૩] પઇતિ-અઓખ્ત[૩૪] હુઓમો[૩૫] અષવ[૩૬] દૂરઓષો,[૩૭] પોઉરૂષસ્પો[૩૮] માંમ્[૩૯] તૂઇર્યો[૪૦] મશ્યો[૪૧] અસ્તવઇથ્યાઇ[૪૨] હુનૂત[૪૩] ગએથયાઇ;[૪૪] હુ[૪૫] અહ્માઇ[૪૬] અષિશ્[૪૭] એરેનાવિ,[૪૮] તત્[૪૯] અહ્માઇ[૫૦] જસત્[૫૧] આયપ્તેમ;[૫૨] યત્[૫૩] હે[૫૪] તૂમ[૫૫] ઉસ-જયંઘહ,[૫૬] તૂમ[૫૭] એરેજવો[૫૮] જરથુશ્ત્ર,[૫૯] ન્માનહે[૬૦] પોઉરૂષસ્પહે[૬૧] વીદએવો[૬૨] અહુર-ત્કએષો.[૬૩] (૧૪) સ્રૂતો[૬૪] અઇર્યેને વએજહિ[૬૫] તૂમ[૬૬] પઓઇર્યો[૬૭] જરથુશ્ત્ર[૬૮] અહુનેમ વઇરીમ[૬૯] ફ્રસાવયો,[૭૦] વીબેરેથ્વન્તેમ[૭૧] આખ્તૂઇરીમ,[૭૨] અપરેમ[૭૩] ખ્રઓજદ્યેહ્[૭૪] ફ્રસ્રૂઇતિ.[૭૫] (૧૫) તૂમ[૭૬] જેમરૂ-ગૂજો[૭૭] આકેરેનવો[૭૮] વીસ્પે[૭૯] દએવ[૮૦] જરથુશ્ત્ર,[૮૧] યોઇ[૮૨] પર અહ્માત્[૮૩] વીરે-રઓધ[૮૪] અપતયેન,[૮૫] પઇતિ[૮૬] આય[૮૭] જેમા;[૮૮] યો[૮૯] અઓજિશ્તો[૯૦] યો[૯૧] તન્જિશ્તો,[૯૨] યો[૯૩] થ્વક્ષિશ્તો,[૯૪] યો[૯૫] આસિશ્તો,[૯૬] યો[૯૭] અશ-વેરેથ્રજાંસ્તેમો[૯૮] અબવત્[૯૯] મઇનિવાઓ[૧૦૦] દામાંન્.[૧]

(૧૨) અએ હોમ ![૧૮] હાડમંદ[૨૦] દુનિયાંમાં[૨૨] ચોથા[૧૭] કયા[૧૫] માણસે[૧૯] તુંને[૧૬] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો ?[૨૧] તેને[૨૪] શું[૨૩] આશીર્વાદ[૨૫] પ્રાપ્ત થઈ ?[૨૬] તેને[૨૮] શું[૨૭] ફાએદો[૩૦] હાંસેલ થયો ?[૨૯] (૧૩) ત્યારે[૩૧] તે[૩૩] અશો[૩૬] (તથા) દરદને પછાત નાખનાર[૩૭] હોમે[૩૫] મને[૩૨] પાછો જવાબ આપ્યો[૩૪] કે, પોરોશસ્પ[૩૮] ચોથો[૪૦] માણસ[૪૧] (હતો), (જેણે) (આએ) હાડમંદ[૪૨] દુનિયાંમાં[૪૪] મને[૩૯] (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાને માટે) કુટ્યો.[૪૩] તેને[૪૬] આએ[૪૫] આશીર્વાદ[૪૭] પ્રાપ્ત

* બાહાર નીકળી આવીને ઉકળતાં પાણીને ઢોળી નાખ્યું (મિલ્સ).

† 'નઇરે-મનાઓ'નો અસલ અર્થ મરદાનગીવાળા દિલનો-વિચારનો; નરીમાન (પાછલો અર્થ); શાહનામાં પ્રમાણે સામ પેહેલવાનનો બાપ.

‡ જો કે પેહેલાં તે રાક્ષસ જેવા સાંપથી કેરશાસ્પ ચોંકયો, પણ સેવટે તેને ઠાર કીધો. કેરશાસ્પ પેહેલવાનની બાહાદુરી, મહાભારત કાંમો તથા તેનાં સાહસ કર્મો વિશે જુઓ જમીઆદ યશ્તના ફકરા ૪૧—૪૪.

થઈ,[૪૮] તેને[૫૦] આએ[૪૯] ફાએદો[૫૨] હાંસેલ થયો,[૫૧] તે એ કે,[૫૩] તેનેમાટે[૫૪] (ઈઆને તેને ત્યાંહાં) તું[૫૫] બુલંદીથી જન્મ પામ્યો.[૫૬] અએ ખાલેસ[૫૮] જરતોશ્ત ![૫૯] તું[૫૭] પોરોશસ્પના[૬૧] ઘેરનો,[૬૦] દેવ (ના તરીકાથી) દૂર રેહેનાર[૬૨] (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર[૬૩] (છે).

(૧૪) અએ જરતોશ્ત ![૬૮] ફેલાએલો[૭૧] (ઈઆને સારી પેઠે જણાએલો) ચાર વખત* ભણાતો[૭૨] †અહુનવર[૬૯] પેહેલવેહેલાં[૬૭] ઈરીનવેજમાં[૬૫] તું[૬૬] (જે) વખણાએલો[૬૪] (તે) ગાઈને ભણ્યો,[૭૦] (અને) ત્યારપછી[૭૩] વધારે મ્હોટે[૭૪] સાદે[૭૫] ગાઈને ભણ્યો.[૭૦] (૧૫) અએ જરતોશ્ત ![૮૧] તું[૭૮] એહુ મીનોની[૧૦૦] પેદાએશમાં[૧] જે[૮૯] ઘણોજ જોરાવર,[૯૦] જે[૯૧] ઘણોજ દૃઢ,[૯૨] જે[૯૩] ઘણો ચાલાક,[૯૪] જે[૯૫] ઘણો જહડપવાળો[૯૬] (તથા) જે[૯૭] ઘણો ફતેહમંદ[૯૮] (અથવા વેરીને ઘણો મારનાર[૯૮]) ‡પેદા થયો,[૯૯] (તેણે) સઘળા[૭૯] દેવો[૮૦] જેઓ[૮૨] હમણાસુધી[૮૩] આએ[૮૭] જમીન[૮૮] ઉપર[૮૬] માણસની સુરતમાં[૮૪] દોડતા હતા,[૮૫] (તેઓને) તેં[૭૬] જમીનમાં ઢંકાએલા[૭૭] ¶કીધા.[૭૮]

(૧૬) આઅત[૨] અઓખ્ત[૩] જરથુશ્ત્રો,[૪] નેમો[૫] હઓમાઇ.[૬] વંઘ્હુશ[૭] હઓમો[૮] હુધાતો;[૯] હઓમો[૧૦] અર્શદાતો,[૧૧] વંઘ્હુશ[૧૨] દાતો,[૧૩] બએષજયો,[૧૪] હુકેરેફ્રશ,[૧૫] હુવરેશ[૧૬] વેરેથ્રજાઓ,[૧૭] જઇરિ-ગઓનો,[૧૮] નાંમ્યાંસુશ.[૧૯] યથ[૨૦] ખરેન્તે[૨૧] વહિશ્તો,[૨૨] ઉરૂનએચ[૨૩] પાથ્મઇન્યોતેમો.[૨૪] (૧૭) ની[૨૫] તે[૨૬] જાઇરે[૨૭] મધેમ[૨૮] મ્રુયે,[૨૯] ની અમેમ,[૩૦] ની વેરેથ્રઘ્નેમ,[૩૧] ની દસ્વરે,[૩૨] ની બએષજેમ,[૩૩] ની ફ્રદથેમ,[૩૪] ની વરેદથેમ,[૩૫] ની અઓજો[૩૬] વીસ્પોતનૂમ,[૩૭] ની મસ્તીમ[૩૮] વીસ્પો-પએસંઘ્હેમ;[૩૯] ની તત,[૪૦] યથ[૪૧] ગએથાહુવ[૪૨] વસો-ક્ષથ્રો[૪૩] ફ્રચરાને,[૪૪] ત્બએષો-તઉર્વાઓ[૪૫] દ્રુજેમ-વનો[૪૬] (૧૮) ની તત,[૪૭] યથ[૪૮] તઉર્વયેનિ[૪૯] વીસ્પનાંમ[૫૦] ત્બએષવતાંમ[૫૧] ત્બએષાઓ,[૫૨] દએવનાંમ[૫૩] મષ્યાનાંમચ,[૫૪] યાત્વાંમ[૫૫] પઇરિકનાંમચ,[૫૬] સાથ્રાંમ[૫૭] કઓયાંમ[૫૮] કરફ્નાંમચ,[૫૯]

---

* વંદીદાદની ૧૦ મી પરગરદના ૧૨ માં ફકરામાં ચાર વખત ભણાતા ગાથાના કલામોમાં અહુનવર બી આવેછે તે ઉપરથી, તથા ઈજશ્નેના ૨૭ મા હામાં હોમ કુટતાં ચાર વખત અહુનવર ભણેછે તે ઉપરથી, 'આખ્તુઇરીમ'નો અર્થ " ચાર વખત ભણાતો " થઈ શકે. ચાર વખત રાગના હલકથી ભણીને (મિલ્સ).

† અહુનવરના ખોલાસા તથા ખુબી બાબે જુઓ સફો ૨–૩; સફો ૨૬૮–૨૭૦.

‡ અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ ૩ જા પુરૂષમાં છે (અબવત).

¶ ઈઆને દેવોને તથા તેઓની ખરાબીને નાબુદ કરીને દુનિયાંની આબાદીનો માર્ગ તેં ખોલ્લો કીધો. જુઓ ફરવરદીન યશ્ત, ફકરા ૮૭–૯૫.

મઇરયનાંમ્ચ[૧૦] બિજંગ્રનાંમ,[૧૧] અપેમ્ઓઘ્નાંમચ[૧૨] બિજંગ્ર-નાંમ,[૧૩] વેહ્ર્કનાંમ્ચ[૧૪] ચથ્વરે-જંગ્રનાંમ,[૧૫] હુએનયાઓસ્ચ[૧૬] પેરેથુ-અઇનિકયાઓ,[૧૭] દ્વાંઇથ્યાઓ[૧૮] પતાંઇથ્યાઓ.[૧૯]

(૧૬) ત્યારે[૨] (પેગમબર) જરતોશ્તે[૪] કહ્યું,[૩] નમાજ[૫] (હોજો) હોમને![૬] હોમ[૮] ભલો[૭] (તથા) સારો પેદા કીધેલો[૯] (છે); હોમ[૧૦] સાચ્ચો પેદા કીધેલો,[૧૧] નેક[૧૨] પેદા કીધેલો,[૧૩] તંદરોસ્તી આપનારો,[૧૪] સારાં શરીરનો,[૧૫] સારૂં કાંમ કરનાર,[૧૬] ફતેહમંદ[૧૭] (અથવા વેરીને મારનાર[૧૭]), સોનેરી (અથવા લીલા) રંગનો,[૧૮] નમતી ડાંખળીવાળો[૧૯] (છે). જેમ[૨૦] (તે) પીનારનેમાટે[૨૧] ઘણોજ સરસ[૨૨] (છે), (તેમ) રવાનનેમાટે[૨૩] ઘણોજ મીનોઈ રસ્તો દેખાડનાર[૨૪] (છે). (૧૭) અએ લીલા[૨૭] (હોમ)! તારૂં[૨૬] ડહાપણ,[૨૮] હિમ્મત,[૩૦] ફતેહ,[૩૧] તંદરોસ્તી,[૩૨] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૩૩] આબાદી,[૩૪] વૃદ્ધિ,[૩૫] તમામ શરીરનું[૩૭] કૌવત[૩૬] (તથા) તમામ ચળકાટ ભરેલી[૩૯] *મ્હોટાઈ[૩૮]—એ[૪૦] (સઘળું) હું †માગુંછું,[૨૫-૨૯] કે જેથી કરીને[૪૧] મુલુકોમાં[૪૨] સ્વતંત્ર પાદશાહ,[૪૩] ખરાબીને તોડનાર[૪૫] (તથા) દરૂજને મારનારની માફક[૪૬] હું ફરૂં[૪૪] (અથવા અમલ કરૂં[૪૪]). (૧૮) એ[૪૭] (બધું યાને ડહાપણ, હિમ્મત, ફતેહ, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ ઇત્યાદિ હું માગુંછું), કે જેથી કરીને[૪૮] તમામ[૫૦] દ્વેષ રાખનારાઓની,[૫૧] દેવોની,[૫૩] માણસોની,[૫૪] જાદુગરોની,[૫૫] પરીઓની[૫૬] જુલમગારોની,[૫૭] ‡કીકોની,[૫૮] ‡કરપોની,[૫૯] ¶સાંપની ખસલતના[૬૦] §માણસોની,[૬૧] આશમોગ[૬૨] માણસોની,[૬૩] ચાર પગવાળા[૬૫] વરૂઓની,[૬૪] (તથા) પુષ્કળ પલટનવાળા,[૬૭] ફરેબવાળા[૬૮] (તથા) ધસારો કરી આવનારાં[૬૯] લશ્કરની[૬૬]—(એ બધાંઓની) ખરાબીઓને[૫૨] હું તોડું.[૪૯]

(૧૯) ઇમેમ[૭૦] થ્વાંમ[૭૧] પઓઇરીમ[૭૨] યાનેમ[૭૩] હુઓમ[૭૪] જઇદ્યેમિ[૭૫] દૂરઓષ,[૭૬] વહિશ્તેમ અહૂમ[૭૭] અષઓનાંમ[૭૮]

---

* શોભા આપે એવી દરેક પ્રકારની બુદ્ધિ (મિલ્સ); તમામ પ્રકારની વિદ્યા—એલમ (દારમેસ્તેતે).

† અથવા બીજી રીતે:—અએ લીલા (હોમ)! ડહાપણ, હિમ્મત, ફતેહ તંદરોસ્તી, આબાદી ઇત્યાદિ તારી પાસેથી હું માગુંછું. દરેક 'ની' અવ્યયની પછી 'ગુણે' જોઇએ એમ સમજવું.

‡ એના ખોલાસામાટે જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ફકરો ૧૦ મો, નોટ.

¶ ખુની (મિલ્સ); ચોર, લુટારા (દારમેસ્તેતે); ગુનેહગાર (હાગ્રે).

§ 'બિજંગ્ર'નો અસલ અર્થ 'બે પગવાળું.' કદાચ એની મતલબ બે પગું જાનવર હોએ.

રઓચંધ્રહેમ[79] વીસ્પો-ખાથ્રેમ.[80] ઇમેમ[81] થ્વાંમ[82] બિતીમ[83] યાનેમ[84] હુઓમ[85] જઇદ્યેમિ[86] દૂરઓષ,[87] દ્વતાતેમ[88] અંઘ્રહાઓસે[89] તન્વો.[90] ઇમેમ[91] થ્વાંમ[92] થ્રિતીમ[93] યાનેમ[94] હુઓમ[95] જઇદ્યેમિ[96] દૂરઓષ,[97] દરેઘો-જીતીમ[98] ઉશતાનહે.[99] (૨૦) ઇમેમ[100] થ્વાંમ[1] તૂઇરીમ[2] યાનેમ[3] હુઓમ[4] જઇદ્યેમિ[5] દૂરઓષ,[6] યથ અએષો[7] અમવાઓ[8] થાંફ્યો,[9] ફ્રક્તાને[10] જેમા[11] પઇતિ,[12] હ્મએષો-તઉર્વાઓ[13] દ્રુજેમ-વનો.[14] ઇમેમ[15] થ્વાંમ[16] પુખ્ધેમ[17] યાનેમ[18] હુઓમ[19] જઇદ્યેમિ[20] દૂરઓષ,[21] યથ[22] વેરેથ્રજાઓ[23] વનત્-પિષનો,[24] ફ્રક્તાને[25] જેમા[26] પઇતિ[27] હ્મએષો-તઉર્વાઓ[28] દ્રુજેમ-વનો.[29] (૨૧) ઇમેમ[30] થ્વાંમ[31] ક્ષતૂમ[32] યાનેમ[33] હુઓમ[34] જઇદ્યેમિ[35] દૂરઓષ,[36] પઉર્વે[37] તાયૂમ[38] પઉર્વે[39] ગધેમ,[40] પઉર્વે[41] વેહ્રરૂકેમ[42] બૂઇદ્યોઇમઇધે;[43] મા ચિશ[44] પોઉર્વો[45] બઇધ્યએત[46] નો;[47] વીસ્પે[48] પઉર્વે[49] બૂઇદ્યોઇમઇધે.[50]

(૧૯) અએ દરદને પછાત નાખનાર[73] હોમ![74] તારી પાસેથી[71] પેહેલી[72] બખશેશ[73] (હું) આએ[70] માગુંછું,[75] (તે એ કે) અશો (લોકો)નું[78] નુરમંદ[79] (તથા) તમામ સુખવાળું[80] બેહેશ્ત.[77] અએ દરદને પછાત નાખનાર[87] હોમ![85] તારી પાસેથી[81] બીજી[83] બખશેશ[84] (હું) આએ[81] માગુંછું,[86] (તે એ કે) આએ[89] તનની[90] તંદરોસ્તી.[88] અએ દરદને પછાત રાખનાર[97] હોમ![95] તારી પાસેથી[92] ત્રીજી[93] બખશેશ[94] (હું) આએ[91] માગુંછું,[96] (તે એ કે) જીવની[98] લાંબી જીંદગી.[99] (૨૦) અએ દરદને પછાત નાખનાર[6] હોમ![4] તારી પાસેથી[1] ચોથી[2] બખશેશ[3] (હું) આએ[100] માગુંછું,[5] (તે એ કે) (આએ) જમીન[11] ઉપર[12] મુરાદ *પામેલો,[7] હિમ્મતવાન,[8] તૃપ્ત થયેલો,[9] ખરાબીને તોડનાર[13] (તથા) જુઠાઇને મારનાર તરીકે[14] હું ફરૂં[10] (અથવા અમલ કરૂં[10]). અએ દરદને પછાત નાખનાર[21] હોમ![16] તારી પાસેથી[15] પાંચમી[17] બખશેશ[18] (હું) આએ[15] માગુંછું,[20] (તે એ કે) (આએ) જમીન[26] ઉપર[27] ફતેહમંદ[23] (અથવા વેરીને નાખનાર[23]), લડાઈમાં જીતનાર,[24] દ્વેષને તોડનાર,[28] (તથા) જુઠ્ઠાને મારનાર તરીકે[29] હું ફરૂં[25] (અથવા અમલ કરૂં[25]). (૨૧) અએ દરદને પછાત નાખનાર[36] હોમ![34] તારી પાસેથી[31] છઠ્ઠી[32] બખશેશ[33] (હું) આએ[30] માગુંછું,[35] (તે એ કે)

* યથ અએષો=યથા-ઇષ્ટમ્=પોતાની મુરાદ મુજબ; ધા. ઇષ્=સં. ઇષ્=ઇચ્છવું.

(હમો) અગાઉથી[૩૭] ચોર વિશે,[૩૮] અગાઉથી[૩૯] ખુની વિશે[૪૦] (તથા) અગાઉથી[૪૧] વરૂ વિશે[૪૨] જાણી શકીએ.[૪૩] હમારી[૪૪] પેહેલાં[૪૫] કોઈ (બીજો) નહી[૪૬] જાણી શકે;[૪૭] બધું[૪૮] અગાઉથી[૪૯] હમો જાણી શકીએ.[૫૦]

(૨૨) **હુઓમો[૫૧] અએઇબિશ,[૫૨] યોઇ[૫૩] ઉર્વન્તો[૫૪] હિત[૫૫] તક્ષેન્તિ[૫૬] એરેનાઉમ[૫૭] જાવરે[૫૮] અઓજાઓસ્ચ[૫૯] બક્ષઇતિ.[૬૦] હુઓમો[૬૧] આજીજનાઇતિબિશ[૬૨] દધાઇતિ[૬૩] ક્ષએતો-પુથ્રીમ,[૬૪] ઉત[૬૫] અષવ-ફ્રજઇન્તીમ.[૬૬] હુઓમો[૬૭] તએચિત્,[૬૮] યોઇ[૬૯] કુતયો[૭૦] નસ્કો-ફ્રસાઓંઘ્રહો[૭૧] આઓંઘ્રહેન્તે,[૭૨] સ્પાનો[૭૩] મસ્તીમચ[૭૪] બક્ષઇતિ.[૭૫] (૨૩) હુઓમો[૭૬] તાઓસચિત્,[૭૭] યાઓ[૭૮] કઇનીનો[૭૯] આઓંઘ્રહઇરે[૮૦] દરેઘેમ[૮૧] અઘ્રવો,[૮૨] હુઇથીમ[૮૩] રાધેમચ[૮૪] બક્ષઇતિ[૮૫] મોષુ[૮૬] જઇધ્યમ્નો[૮૭] હુખ્રતુશ.[૮૮] (૨૪) હુઓમો[૮૯] તેમચિત્[૯૦] યિમ[૯૧] કેરેસાનીમ[૯૨] અપ-ક્ષથ્રેમ[૯૩] નિષાધયત્,[૯૪] યો[૯૫] રઓસ્ત[૯૬] ક્ષથ્રો-કામ્ય.[૯૭] યો[૯૮] દવત[૯૯] નોઇત્[૧૦૦] મે[૧] અપાંમ[૨] આથ્રવ[૩] અઇવિશતિશ[૪] વેરેધ્યે[૫] દંઘહુવ[૬] ચરાત્,[૭] હો[૮] વીસ્પે[૯] વરેધનાંમ[૧૦] વનાત્,[૧૧] ની[૧૨] વીસ્પે[૧૩] વરેધનાંમ[૧૪] જનાત્.[૧૫]**

(૨૨) જેઓ[૫૩] લગામમાં રાખેલા[૫૫] ઘોડાઓને[૫૪] શરતનાં મેદાનમાં[૫૭] દોડાવેછે,[૫૬] તેઓને[૫૨] હોમ[૫૧] જોર[૫૮] તથા કૌવત[૫૯] બખશેછે.[૬૦] જનનારી *ઓરતોને[૬૨] હોમ[૬૧] ખુબસુરત છોકરાં[૬૪] (અને) વળી[૬૫] અશો ઓલાદ[૬૬] †આપેછે.[૬૩] જે[૬૯] ઘરધણીઓ[૭૦] ‡નુસ્ક ભણવા[૭૧] બેસેછે[૭૨] તેઓને[૬૮] હોમ[૬૭] ડહાપણ[૭૩] તથા મ્હોટાઈ[૭૪] બખશેછે.[૭૫] (૨૩) જે[૭૮] કન્યાઓ[૭૯] લાંબો વખતસુધી[૮૧] પરણ્યા વગરની[૮૨] હતી[૮૦] તેઓને,[૭૭] સારી અક્કલવાળો[૮૮] હોમ[૭૬] જેને અરજ કરવામાં આવેછે તે[૮૭] શેતાબીથી[૮૬] સત્ય[૮૩] (અથવા પ્રમાણિક[૮૩]) ખાવંદ[૮૪] આપેછે.[૮૫]

(૨૪) ¶કેરેસાની[૯૨] જે[૯૫] પાદશાહીની મુરાદને લીધે[૯૭] ઘણો મગરૂર થયો હતો,[૯૬] તેને[૯૦] હોમે[૮૯] પાદશાહી ઉપરથી દૂર કરીને[૯૩] નીચે બેસાડ્યો.[૯૪] જે[૯૮] (કેરેસાની) (પોતાની પાદશાહીના વખતમાં) (મગરૂરીથી) (નીચે પ્રમાણે) બોલતો હતો[૯૯]:—હવે પછી[૨] મારા[૧] મુલુકમાં[૬] (કોઈ)

* અથવા છોકરા જનવાની ખાહેશ રાખનારી ઓરતોને; ઝા. જન્=સં. जन्.

† એનું ઉલટું જુઓ ઈજશ્નેનો ૧૦ મો હા, ૧૫ મો ફકરો.

‡ ‘નુસ્ક’ ઈઆને પાક અવસ્તામાં લખાએલાં પુસ્તકો. એની એકંદર સંખ્યા ૨૧ હતી. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૪૯ મો.

¶ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એને સેકન્દર સાથે સરખાવેછે.

આશ્રવન[૩] ઉસ્તાદ[૪] (જરતોસ્તી ધર્મનો) ફેલાવો કરવાને[૫] ફરે[૭] નહી,[૧૦૦] (કારણ કે) તે[૮] (મારા) તમામ[૯] વધારાનો[૧૦] નાશ કરશે,[૧૧] (તથા) (મારી) તમામ[૧૩] વૃદ્ધિની[૧૪] પાયામાલી કરશે.[૧૨-૧૫]

(૨૫) ઉશ્ત[૧૬] તે,[૧૭] યો[૧૮] આ[૧૯] અઓજંઘહુ[૨૦] વસો-ક્ષથ્રો[૨૧] અહિ[૨૨] હુઓમ.[૨૩] ઉશ્ત[૨૪] તે,[૨૫] અપિવતહે[૨૬] પોઉરૂ-વચાંમ[૨૭] એરેજાૂખ્ધનાંમ.[૨૮] ઉશ્ત[૨૯] તે,[૩૦] નોઇત[૩૧] પઇરિ-ફ્રાસ[૩૨] એરેજાૂખ્ધેમ[૩૩] પેરેસહિ[૩૪] વાચિમ.[૩૫] (૨૬) ફ્રા તે[૩૬] મજદાઓ[૩૭] બરત[૩૮] પઉર્વનીમ,[૩૯] અઇવ્યાઓંઘહુનેમ[૪૦] સ્તેહૃરૂપએસંઘહેમ[૪૧] મઇન્યુ-તાશ્તેમ,[૪૨] વંઘ્ઉહીમ[૪૩] દએનાંમ[૪૪] માજદયસ્નીમ.[૪૫] આઅત[૪૬] અંઘહે[૪૭] અહિ[૪૮] અઇવ્યાસ્તો[૪૯] બરેષ્નુશ[૫૦] પઇતિ[૫૧] ગઇરિ-નાંમ,[૫૨] દ્રાજંઘહે[૫૩] અઇવિધાઇતીશચ[૫૪] શ્રવસચ[૫૫] માંથ્રહે.[૫૬] (૨૭) હુઓમ[૫૭] ન્માનો-પઇતે[૫૮] વીસ્પઇતે,[૫૯] જન્તુ-પઇતે,[૬૦] દંઘહુ-પઇતે,[૬૧] સ્પનંઘહુ[૬૨] વએધ્યા-પઇતે,[૬૩] અમાઇચ[૬૪] થ્વા[૬૫] વેરેથ્ર-જ્ઞાઇધ્ય,[૬૬] માવોય[૬૭] ઉપ-સ્રુયે[૬૮] તનુયે[૬૯] થ્રિમાઇચ[૭૦] યત[૭૧] પોઉરૂ-બઓક્ષ્નહે.[૭૨] (૨૮) વી[૭૩]-નો[૭૪] ત્બએષવતાંમ[૭૫] ત્બએષબીશ[૭૬] વી[૭૭] મનો[૭૮] બર[૭૯] ગરમન્તાંમ.[૮૦] યો[૮૧] ચિશ્ચ[૮૨] અહ્મિ[૮૩] ન્માને,[૮૪] યો[૮૫] અંઘહે[૮૬] વીસી,[૮૭] યો[૮૮] અહ્મિ[૮૯] જન્તવો,[૯૦] યો[૯૧] અંઘહે[૯૨] દંઘહુવો[૯૩] અએનંઘહાઓ[૯૪] અસ્તિ[૯૫] મષ્યો[૯૬] ગઉર્વય[૯૭] હે[૯૮] પાધવે[૯૯] જાવરે[૧૦૦] પઇરિ[૧]-ષે[૨] ઉષિ[૩] વેરેનુઇધિ,[૪] સ્કેન્દેમ[૫] ષે[૬] મનો[૭] કૈરેનૂઇધિ.[૮] (૨૯) મા[૯] જબરેથએઇબ્ય[૧૦] ક્રતુયાઓ,[૧૧] મા[૧૨] ગવએઇબ્ય[૧૩] અઙ્વિ-તૂતુયાઓ,[૧૪] મા[૧૫] જાંમ[૧૬] વએનોઇત[૧૭] અષિબ્ય,[૧૮] મા[૧૯] ગાંમ[૨૦] વએનોઇત[૨૧] અષિબ્ય,[૨૨] યો[૨૩] અએનંઘ-હુઇતિ[૨૪] નો[૨૫] મનો[૨૬] યો[૨૭] અએનંઘહુઇતિ[૨૮] નો[૨૯] કેહ્રૂપેમ.[૩૦]

(૨૫) અએ હોમ ![૧૩] તુંને[૧૭] મ્હોટાઈ[૧૬] (અથવા ધન્ય[૧૬]) (હોજો) ! (તું) જે[૧૮] પોતાની[૧૯] શક્તિથી[૨૦] પોતાની ખુશી પ્રમાણે રાજ કરનાર[૨૧] છે.[૨૨] (અએ હોમ !) તુંને[૨૫] મ્હોટાઈ[૨૪] (હોજો) સાચ્ચા બોલેલા[૨૬] પુર સખુ-નોને[૨૭] તું પીછાનેછે.[૨૮] (અએ હોમ !) તુંને[૩૦] મ્હોટાઈ[૨૯] (હોજો) ! સાચ્ચા બોલેલા[૩૩] સખુનને[૩૫] આડા અટાડા (અથવા ઉલટ પાલટ) સવાલથી[૩૨] તું પુછતો[૩૪] *નથી.[૩૧] (૨૬) (અએ હોમ !) (દાદાર) હોરમજદ[૩૭] સેતારાથી સંગારેલી[૩૯] (તથા) મીનોની બનાવેલી[૪૧] કુશ્તી[૪૦] (તથા) ભલી[૪૩] માજદ-

* ઈઆને સચ્ચાઈ ઉપર તું શક લઈ જતો નથી.

યસ્ની[૪૫] દીન[૪૪] પેહેલવેહેલાં[૩૯] તારેમાટે[૩૬] લાવ્યા.[૩૮] ત્યારે[૪૬] માંથ્રના[૫૧] ફરમાનો[૫૪] તથા ગાથનો[૫૫] લાંબા વખતસુધી[૫૩] (ગાવાનેમાટે), (ઉપર જણાવેલી) કુશ્તી બાંધીને[૪૯] પાહાડોનાં[૫૨] મથાળા[૫૦] ઉપર[૫૧] તેં મુકામ કીધેલુ છે.[૪૮] (૨૭) અએ ઘેરના ધણી,[૫૮] મોહોલ્લાના ધણી,[૫૯] કસબાના ધણી,[૬૦] દેશના ધણી,[૬૧] (તથા) ડહાપણે કરીને[૬૨] વિદ્યાના ધણી[૬૩] હોમ![૫૭] હિમ્મત[૬૪] તથા ફતેહનેમાટે[૬૬] (તથા) મારાં[૬૭] તનને[૬૯] પુરતાં આનંદવાળી[૭૨] સુખાકારી (મળે તે) ને માટે[૭૦] (હુ) તુંને[૬૫] સ્મરણ કરૂંછું.[૬૮] (૨૮) (અએ હોમ!) દુષ્ટ (માણસો)ની[૭૫] ખરાબીઓથી[૭૬] હમુને[૭૪] તું દૂર લઈ જા.[૭૩-૭૯] *જેહેરી (માણસો)ની[૮૦] (ખરાબીઓથી) (મારા) વિચારને[૭૮] તું દૂર લઈ જા.[૭૩-૭૯] અને જે[૮૧] કોઈ[૮૨] કીનાખોર[૮૪] માણસ[૮૬] આએ[૮૩] ઘેરમાં,[૮૪] જે[૮૫] (કોઈ) આએ[૮૬] મોહોલ્લામાં,[૮૭] જે[૮૮] (કોઈ) આએ[૮૯] કસબામાં[૯૦] (તથા) જે[૯૧] (કોઈ) આએ[૯૨] દેશમાં[૯૩] હોએ,[૯૫] તેના[૯૮] બે પગમાંથી[૯૯] (તું) જોર[૧૦૦] લઈ લે,[૯૭] તેની[૨] હુશિયારીને[૩] આસપાસ[૧] તું ઢાંકી †નાંખ,[૪] (તથા) તેની[૬] વિચાર શક્તિને[૭] (તું) તુટેલી[૫] કર.[૮] (૨૯) જે[૨૩] (શખ્સ) હમારાં[૨૫] મનને[૨૬] નુકસાન કરેછે,[૨૪] જે[૨૭] (શખ્સ) હમારાં[૨૯] શરીરને[૩૦] નુકસાન કરેછે[૨૮] (તેના) બે પગને[૧૦] (અએ હોમ!) તું શક્તિ આપતો[૧૧] ના,[૯] (તેના) બે હાથને[૧૩] કૌવત બખશતો[૧૪] ના,[૧૨] (તે માણસ) (પોતાની) બે આંખથી[૧૮] જમીનને[૧૬] નહી[૧૫] જોઈ શકે;[૧૭] (તે માણસ) (પોતાની) બે આંખથી[૨૨] ‡સૃષ્ટિને[૨૦] નહી[૧૯] જોઈ શકે.[૨૧]

(૩૦) પઇતિ[૩૧] અશ્નોઇશ[૩૨] જઇરિતહે[૩૩] સિમહે[૩૪] વીષાવએપહે,[૩૫] કેહ્રૂપેમ[૩૬] નાષેમ્નાઇ[૩૭] અષઓને,[૩૮] હુઓમ[૩૯] જાઇરે,[૪૦] વદ્દરે[૪૧] જઇધિ.[૪૨] પઇતિ[૪૩] ગધહે[૪૪] વીવરેજ્દવતો[૪૫] ખ્રવીવ્યતો[૪૬] જજરાનો,[૪૭] કેહ્રૂપેમ[૪૮] નાષેમ્નાઇ[૪૯] અષઓને,[૫૦] હુઓમ[૫૧] જાઇરે,[૫૨] વદ્દરે[૫૩] જઇધિ.[૫૪] (૩૧) પઇતિ[૫૫] મવ્યેહે[૫૬] દ્રવતો[૫૭] સાસ્તર્શ[૫૮] અઇવિ-વોઇજ્દયન્તહે[૫૯] કમેરેધેમ,[૬૦] કેહ્રૂપેમ[૬૧] નાષેમ્નાઇ[૬૨] અષઓને,[૬૩] હુઓમ[૬૪] જાઇરે,[૬૫] વદ્દરે[૬૬] જઇધિ.[૬૭] પઇતિ[૬૮] અષેમઓઘહે[૬૯] અનષઓનો[૭૦] અહુમ-મેરેન્ચો,[૭૧] અંધ્રહાઓ[૭૨] દએનયાઓ[૭૩] માસ[૭૪]-વચ[૭૫] દથાનહે,[૭૬] નોઇત[૭૭] શ્યઓથનાઇશ[૭૮] અપયન્તહે,[૭૯] કેહ્રૂપેમ[૮૦] નાષેમ્નાઇ[૮૧] અષઓને,[૮૨] હુઓમ[૮૩] જાઇરે,[૮૪]

* 'અમેન્તાંમ' લઇને ગુસ્સાવાળા દુશ્મન (મિલ્સ); જોસ્સાવાળા (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેની હુશિયારીને તું મંદ—ઝાંખી કરી નાંખ.

‡ ઈઆને તમામ પેદાએશને. 'ગાંમ'નો અર્થ 'ગાએઢાર' બી થાએછે.

વદરે[૮૫] જદધિ.[૮૬] (૩૨) પદતિ[૮૭] જહિકયાઇ[૮૮] યાતુમઇત્યાઇ,[૮૯] મઓધનો-કઇરયાઇ[૯૦] ઉપરતા-બઇરયાઇ,[૯૧] યેંઘ્હે[૯૨] ક્રક્રવઇતિ[૯૩] મનો,[૯૪] યથ[૯૫] અવ્રેમ[૯૬] વાતો-ષૂતેમ,[૯૭] કેહ્રૂપેમ[૯૮] નાષેમ્નાઇ[૯૯] અષઓને[૧૦૦] હુઓમ[૧] જાદરે[૨] વદરે[૩] જદધિ.[૪] યત[૫] હે[૬] કેહ્રૂ-પેમ[૭] નાષેમ્નાઇ[૮] અષઓને,[૯] હુઓમ[૧૦] જાદરે[૧૧] વદરે[૧૨] જદધિ.[૧૩]

(૩૦) અશો (માણસા)નાં[૩૮] શરીરને[૩૬] *બંચાવવાનેમાટે[૩૭] લીલા,[૩૩] બીહામણા[૩૪] (તથા) જેહેર ઉત્પન્ન કરનારા[૩૫] સાંપની[૩૨] સાંભે,[૩૧] અએ લીલા[૪૦] હોમ![૩૯] (તું) હથિયાર[૪૧] માર.[૪૨] અશો (માણસ) નાં[૫૦] શરી-રને[૪૮] બંચાવવાનેમાટે,[૪૯] ઉલટી રીતે કાંમ કરનાર[૪૫] ઘાતકી[૪૬] (તથા) ઈજા પોંહોંચાડનાર[૪૭] લુટારાની[૪૪] સાંભે,[૪૩] અએ લીલા[૫૨] હોમ![૫૧] (તું) હથિયાર[૫૩] માર.[૫૪] (૩૧) અશો (માણસ)નાં[૬૩] શરીરને[૬૧] બંચાવવાને-માટે,[૬૨] દરવંદ[૫૭] (ઈઆને દુષ્ટ), જુલમગાર,[૫૮] (તથા) નુકસાન કરનાર[૫૯] માણસનાં[૫૬] માંથાની[૬૦] સાંભે[૫૫] અએ લીલા[૬૫] હોમ![૬૪] (તું) હથિયાર[૬૬] માર.[૬૭] અશો (માણસ)નાં[૮૨] શરીરને[૮૦] બંચાવવાનેમાટે,[૮૧] નાપાક,[૭૦] દુનિયાંને ખરાબ કરનાર,[૭૧] આએ[૭૨] (હોરમજદી જરતોશ્તી) દીનના[૭૩] કલામો[૭૫] મનમાં[૭૪] †યાદ રાખનાર,[૭૬] (પણ તે પ્રમાણે) નહી[૭૭] કાંમ[૭૮] ‡કરનાર[૭૯] (એવી સિફતવાળા) આશમોગની[૬૯] સાંભે,[૬૮] અએ લીલા[૮૪] હોમ![૮૩] (તું) હથિયાર[૮૫] માર.[૮૬] (૩૨) અશો (માણસ) નાં[૧૦૦] શરીરને[૯૮] બચાવવાનેમાટે[૯૯] જાદુમદ,[૮૯] મોજમજા ભોગવનારી,[૯૦] (તથા) શેહેવત-પરસ્ત[૯૧] બદ ઓરત,[૮૮] જેનું[૯૨] મન[૯૪] પવનથી દોડતાં[૯૭] વાદળાંની[૯૬] માફક[૯૫] ઉડ્યા કરેછે[૯૩] (તેની) સાંભે,[૮૭] અએ લીલા[૨] હોમ![૧] (તું) હથિયાર[૩] માર.[૪] અશો (માણસ)નાં[૬] શરીરને[૭] બંચાવવાનેમાટે,[૮] અએ લીલા[૧૧] હોમ![૧૦] (તું) તેણીને[૫] હથિયાર[૧૨] માર.[૧૩]

(કરદો ૨ જો) (૧) **વિશ[૧] અપાંમ[૨] દધ[૩] પતેન્તુ[૪] વી[૫] દ-એવાઓંઘ્હો[૬] વી[૭] દએવચો;[૮] વંઘ્હુશ[૯] સ્રઓષો[૧૦] મિતયતુ,[૧૧] અષિશ વંઘ્ઉહિ[૧૨] દધ[૧૩] મિથ્રતુ;[૧૪] અષિશ વંઘ્ઉહિ[૧૫] રામયત[૧૬] દધ[૧૭] ઉપ[૧૮] ઇમત[૧૯] ન્માનેમ,[૨૦] યત[૨૧] આહૂદરિ[૨૨] યત[૨૩] હુઓ-મહે[૨૪] અષવજંઘ્હો.[૨૫]** (૨) **ક્રતરેમચિત[૨૬] તે[૨૭] હુવનેમ[૨૮] વચ[૨૯]**

---

* અસલ અર્થ 'અશો (માણસ)નેમાટે (તેનું) શરીર બચાવવાસારૂ;' 'નાષેમ્નાઇ' બોલનો ધાતુ સંસ્કૃત નશ્=જોખમ-ખાસ્તીમાંથી મોકળું કરવું.

† અથવા દીનના વિચાર તથા કલામને યાદ રાખનાર (દ્વંદ્વ સમાસ).

‡ અસલ અર્થ કામોને નહી પોંહોંચાડનાર; ધાતુ અપ્=સં. આપ્=પોંહોંચવું.

ઉપ-સ્તઓમિ[૩૦] હુખ્રત્વો,[૩૧] યો[૩૨] આંસુશ[૩૩] હુંગેઉર્વયઇતિ,[૩૪] ઉ-પરેમચિત્[૩૫] તે[૩૬] હવનેમ[૩૭] વચ[૩૮] ઉપ-સ્તઓમિ[૩૯] હુખ્રત્વો[૪૦] યહ્મિ[૪૧] નિઘ્ને[૪૨] નર્શ[૪૩] અઓજંઘહુ.[૪૪] (૩) સ્તઓમિ[૪૫] મએઘ-મચ[૪૬] વારેમચ,[૪૭] યા[૪૮] તે[૪૯] કેહ્રૂપેમ[૫૦] વક્ષયતો,[૫૧] બરેષ્નુશ[૫૨] પઇતિ[૫૩] ગઇરિનાંમ;[૫૪] સ્તઓમિ[૫૫] ગરયો[૫૬] બેરેજન્તો,[૫૭] યથ[૫૮] હુઓમ[૫૯] ઉરુરુધુષ.[૬૦] (૪) સ્તઓમિ[૬૧] ઝાંમ[૬૨] પેરેથ્વીમ[૬૩] પથનાંમ[૬૪] વેરેજયંઘહુવાંમ[૬૫], ખાપરાંમ[૬૬] બરેથ્રીમ[૬૭] તે[૬૮] હુઓમ[૬૯] અષાઉમ;[૭૦] સ્તઓમિ[૭૧] જેમો[૭૨] યથ[૭૩] રઓધહે[૭૪] હુબઓઇધિશ[૭૫] અઉર્વો[૭૬] ચરાનેમ.[૭૭] ઉત[૭૮] મજ્દાઓ હુ-રૂધ્મ[૭૯] હુઓમ[૮૦] રઓસે[૮૧] ગરૂ[૮૨] પઇતિ;[૮૩] ઉત[૮૪] ક્રાધઅેષુ[૮૫] વિશ-પથ;[૮૬] હુઇથીમચ[૮૭] અષહે[૮૮] ખાઓ[૮૯] અહિ.[૯૦] (૫) વરેધ્વંઘઉહુ[૯૧] મન[૯૨] વચ,[૯૩] વીસ્પેસચ[૯૪] પઇતિ[૯૫] વરેષજીશ,[૯૬] વીસ્પેસચ[૯૭] પઇતિ[૯૮] ક્રસ્પરેધે,[૯૯] વીસ્પેસચ[૧૦૦] પઇતિ[૧] ક્રવાક્ષે.[૨] મન વચ વીસ્પેસચ પઇતિ વરેષજીશ, વીસ્પેસચ પઇતિ ક્રસ્પરેધે, વીસ્પેસચ પઇતિ ક્રવાક્ષે.

(૧) હવે પછી[૨] હઇથી[૩] દેવો[૬] (તથા) *દેવીઓ[૮] †દૂર[૭] નાહાસી જાએ ![૪] ભલી[૯] તાબેદારી[૧૦] (અથવા ભલી[૯] સરોશ ઇજ્દ[૧૦]) (અહિંયાં) મુકામ કરે ![૧૧] અહિયા[૧૩] ‡અશિશવઘ[૧૨] (ફરેશ્તો) રેહે ![૧૪] આએ[૧૯] ઘેર[૨૦] કે જે[૨૧] હોરમજદી[૨૨] (તથા) જે[૨૩] અશોઈનું કૌવત ¶આપનાર[૨૫] હોમનું[૨૪] (છે તેમાં) અશિશવંઘ[૧૫] ખુશાલી (અથવા સુખ) બખશે.[૧૬] (૨) અએ સારી અક્કલવાળા[૩૧] (હોમ)! તારા[૨૭] $પેહેલાં[૨૬] નીચવવાનાં કામને[૨૮] (બં-દગીના) કલામથી[૨૯] હું વખાણુંછું,[૩૦] કે જે[૩૨] (વખતે) ડાંખળી[૩૩] પકડવામાં આવેછે.[૩૪] અએ સારી અક્કલવાળા[૪૦] (હોમ)! તારાં[૩૬] $બીજા[૩૫] નીચવવાનાં કાંમને[૩૭] (બંદગીના) કલામથી[૩૮] હું વખાણુંછું,[૩૯] કે જે (કાંમ)માં[૪૧] મરદનાં[૪૩] કૌવતથી[૪૪] (દેવોને) હુ મારૂં ![૪૨] (૩) (હું) વાદળાંને[૪૬] તથા વરસાદને[૪૭] વખાણુંછું,[૪૫] કે જે[૪૮] તારાં[૪૯] શરીરને[૫૦] પાહાડોનાં[૫૪] મથાળાં[૫૨] ઉપર[૫૩] વધારેછે;[૫૧] બુલંદ[૫૭] પાહાડો[૫૬] કે જયાંહાં,[૫૮] અએ હોમ ![૫૯] તું ઉગેછે.[૬૦]

---

* દેવ-પરસ્ત (દારમેસ્તેતે); દેવના દોસ્તો—મળતીઆ (પેહેલવી).

† એ ફકરાની શરૂઆતનો 'વિશ્' બોલ બી 'વી' નું બીજુ રૂપ છે.

‡ અશિશવંઘ ફરેશ્તો ખજાના, સુખ તથા પરહેજગારીઉપર મવક્કેલ છે.

¶ અષવઝંઘ્રહો બોલના ખોલાસાબાબે જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેહેલ્લી નોટ.

$ પેહેલવી ઉપરથી. હોમ કુટવાની હાવનીમ (ખાણુણી) તથા હાલો (બતો) એ બે જુદી ચીજ ગણીને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'ફ્રતરેમચિત્ હવનેમ' નો અર્થ 'નીચેની હાવન' ઈઆને હાવનીમ અને 'ઉપરેમચિત્ હવનેમ' નો અર્થ 'ઉપ-રની હાવન' ઈઆને હાલો કરેછે.

(તેઓને) હું વખાણુંછું.[૫૫] (૪) અએ અશો[૭૦] હોમ![૬૯] તારી[૬૮] બર-દાસ્ત કરનારી[૬૬] માતા[૬૭] (કે જે) વિસ્તારવાળી,[૬૩] બોહોળી[૬૪] (અને) ફળદ્રુપ[૬૫] જમીન (તે)ને[૬૨] હું વખાણુંછું.[૬૧] જમીનના જુદા જુદા ભાગોને[૭૨] હું વખાણુંછું,[૭૧] કે જયાંહાં[૭૩] ખેતરોનીઉપર[૭૭] (તારો) નામીચો[૭૬] સુગંધ પાંથરતું[૭૫] તું ઉગેછે.[૭૪] વળી[૭૮] હોરમજદની સારી પેદાએશ તરીકે,[૭૯] અએ હોમ![૮૦] પાહાડ[૮૨] ઉપર[૮૩] તું ઉગેછે.[૮૧] (અએ હોમ!) વળી[૮૪] પક્ષિના રસ્તા તરફ[૮૬] તું વધ.[૮૫] ખરેખર[૮૭] (તું) અશોઈનુ[૮૮] *મૂળ[૮૯] છે[૯૦] (૫) મારી[૯૨] (બંદગીના) કલામ (ની બરકત)થી,[૯૩] (અએ હોમ!) (તારાં) તમામ[૯૪] થડ[૯૬] માં,[૯૫] તમામ[૯૭] ડાંખળીઓ[૯૯] માં[૯૮] તથા તમામ[૧૦૦] પીલા[૨] માં[૧] તું વધ.[૯૧]

(૬) હુઓમો[૩] ઉક્ષ્યેઇતિ[૪] સ્તવનો,[૫] અથ[૬] ના[૭] યો[૮] દિમ્[૯] સ્તઓઇતિ[૧૦] વેરેથ્રજાંસ્તરો[૧૧] બવઇતિ.[૧૨] નિતેમચિત્[૧૩] હુઓમ[૧૪] હુઇતિશ,[૧૫] નિતેમચિત્[૧૬] હુઓમ[૧૭] સ્તૂઇતિશ,[૧૮] નિતેમચિત્[૧૯] હુઓમ[૨૦] ખરેતિશ,[૨૧] હઝંધ્રરૂઘ્ન્યાઇ[૨૨] અસ્તિ[૨૩] દએવનાંમ.[૨૪] (૭) નસ્યેઇતિ[૨૫] હથ્ર[૨૬] ફ્રાકેરેસ્ત[૨૭] અહ્માત્[૨૮] હચ[૨૯] ન્માનાત્[૩૦] આહિતિશ,[૩૧] યથ્ર[૩૨] બાધ[૩૩] ઉપાજઇતિ,[૩૪] યથ્ર[૩૫] બાધ[૩૬] ઉપ-સ્તઓઇતિ,[૩૭] હુઓમહે[૩૮] બએષજયેહે[૩૯] ચિથ્રેમ,[૪૦] દસ્વરે[૪૧] બએષજેમ[૪૨] અહે[૪૩] વીસે[૪૪] ઉત[૪૫] મએથનેમ.[૪૬] (૮) વીસ્પે[૪૭] જી[૪૮] અન્યે[૪૯] મધાઓંઘ્રહો[૫૦] અએષ્મ[૫૧] હચિન્તે[૫૨] ખ્રવી-દ્રવો;[૫૩] આઅત્[૫૪] હો[૫૫] યો[૫૬] હુઓમહે[૫૭] મધો[૫૮] અષ[૫૯] હચઇતે[૬૦] ઉર્વાસ્મન.[૬૧] રેનજઇતિ[૬૨] હુઓમહે[૬૩] મધો.[૬૪] યો[૬૫] યથ[૬૬] પુથ્રેમ[૬૭] તઉરૂનેમ[૬૮] હુઓમેમ[૬૯] વન્દએત[૭૦] મષ્યો,[૭૧] ફ્રા-આઝ્યો[૭૨] તનુભ્યો[૭૩] હુઓમો[૭૪] વીસઇતે[૭૫] બએષજાઇ.[૭૬]

(૬) (હોમની) વખાણ કરવામાં આવેછે ત્યારે[૫] હોમ[૩] ઉગેછે,[૪] એટલામાટે[૬] જે[૮] શખ્સ[૭] તેને[૯] વખાણેછે[૧૦] (તે) ઘણો ફતેહમંદ[૧૧] થાએ-છે.[૧૨] અએ હોમ![૧૪] (તારૂં) સઉથી થોડું[૧૩] નીચવીને રસ કાહાડવાનું કાંમ,[૧૫] અએ હોમ![૧૭] (તારી) સઉથી થોડી[૧૬] વખાણ,[૧૮] અએ હોમ![૨૦] (તારૂં) સઉથી ઓછું[૧૯] પીવું[૨૧] (એ) દેવોનો[૨૪] હજાર ઘણો નાશ[૨૨] †છે.[૨૩] (૭) જે જે જગાએ[૩૨] તંદરોસ્તી આપનાર[૩૯] હોમને[૩૮] (કોઈ)

* વેદિક **ऋतस्य खा** (દારમેસ્તેતે). સચ્ચાઈના ઝરા (મિલ્સ). એની મુકાબેલ જુઓ બેહેરામ યશતનો ૧૧ મો કરદો (એરેજાઇશ ખાઓ.)

† ઈઆને ક્રિયાની રીતે હોમને છુંદીને તથા નીચવીને તૈયાર કીધાથી, તેની ખુબીઓ ગાવાથી, તથા તેને પીધાથી દરદ ઇત્યાદિ દફે થઈ જાએછે.

ખચીત[૩૩] લઇ જાએછે,[૩૪] (તથા) જે જે જગાએ[૩૫] (કોઈ) ખચીત[૩૬] (તેને) વખાણેછે,[૩૭] તે[૨૮] ઘેર[૩૦] માંથી[૨૯] (દેવોથી) ઉત્પન્ન થએલી[૨૭] (તમામ) ગલીચી[૩૧] એકદમ[૨૬] નાબુદ થઈ જાએછે,[૨૫] (તથા) તેનાં[૪૩] ખાંનદાનમાં[૪૪] તેમજ[૪૫] (તેનાં) મુકામમાં[૪૬] જાહેર રીતે[૪૦] સુખ[૪૧] (તથા) તંદરોસ્તી[૪૨] (આવેછે). (૮) કારણકે[૪૮] બીજી[૪૬] તમામ[૪૭] (જાતની) કેફ[૫૦] ઘાતકી હથિયારવાળા[૫૩] એશમ (દેવ)ને[૫૧] માર્ગે ચલાવેછે;[૫૨] પણ[૫૪] હોમની[૫૭] જે[૫૬] કેફ[૫૮] તે[૫૫] ખુશાલી[૬૧] (તથા) પવિત્રાઇને[૫૯] માર્ગે ચલાવેછે.[૬૦] હોમની[૬૩] કેફ[૬૪] (આપણને) ચપળ કરેછે.[૬૨]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, બધી જાતના શરાબો તથા કેફી ચીજો લીધાથી મગજને ઉસકેરીને જોસ્સો તથા ગુસ્સો ઉત્પન્ન કરેછે, જેથી ખરાબી નીપજેછે; પણ ક્રિયાની રૂયે તૈયાર કીધેલો હોમનો રસ પીધાથી ઉત્પન્ન થતી કેફ ઘણી ખુશ હોએછે, અને તેની ખુશ ખુશાલીમાં નેક તથા સારાં કાંમો કરવાને માણસને ઉસકેરેછે.)

જે[૬૫] માણસ[૭૧] હોમને[૬૬] (પોતાના) જવાન[૬૮] દીકરાની[૬૭] માફક[૬૯] *વખાણેછે,[૭૦] (તેને) તંદરોસ્તી આપવાસારૂં[૭૬] (તે) હોમ[૭૪] તેનાં[૭૨] તનમાં[૭૩] દાખલ થાએછે.[૭૫]

(૯) હુઓમ[૭૭] દજદિ[૭૮] મે[૭૯] બએષજનાંમ,[૮૦] યાબ્યો[૮૧] અહિ[૮૨] બએષજદાઓ;[૮૩] હુઓમ[૮૪] દજદિ[૮૫] મે[૮૬] વારેથ્રઘ્નનાંમ,[૮૭] યાબ્યો[૮૮] અહિ[૮૯] વેરેથ્ર-તઉર્વાઓ.[૯૦] ફ્રા તે[૯૧] વીસાઇ[૯૨] ઉર્વથો[૯૩] સ્તઓત,[૯૪] ઉર્વથેમ[૯૫] સ્તઓતારેમ[૯૬] વંઘ્રહુંઘ્રહેમ[૯૭] દધો[૯૮] અઓખ્ત[૯૯] અહુરો મજદાઓ[૧૦૦] યથ[૧] અષેમ[૨] યત્[૩] વહિશ્તેમ.[૪] (૧૦) અઉર્વન્તેમ[૫] થ્વા[૬] દામિધાતેમ[૭] બધો[૮] તતષત્[૯] હુવાપાઓ;[૧૦] અઉર્વન્તેમ[૧૧] થ્વા[૧૨] દામિધાતેમ[૧૩] બધો[૧૪] નિદથત્[૧૫] હુવાપાઓ,[૧૬] હરઇથ્યો[૧૭] પઇતિ[૧૮] બરેજયાઓ.[૧૯] (૧૧) આઅત્[૨૦] થ્વા[૨૧] અથ્ર[૨૨] સ્પેન્ત ફ્રદક્ત[૨૩] મેરેઘ[૨૪] વીજવંચ[૨૫] વીબરેન્;[૨૬] અવિ[૨૭] ઇશ્કત[૨૮] ઉપાઇરિ-સએન,[૨૯] અવિ[૩૦] સ્તએર[૩૧] સ્તરેસાર,[૩૨] અવિ[૩૩] કુસ્રાધ[૩૪] કુસ્રો-પતાધ,[૩૫] અવિ[૩૬] પવ્રાન[૩૭] વિશ-પથ,[૩૮] અવિ[૩૯] સ્પિત-ગઓન[૪૦] ગઇરિ.[૪૧]

(૯) અએ હોમ![૭૭] તંદરોસ્તીના ઉપાયો[૮૦] જેનેમાટે[૮૧] તંદરોસ્તી આપનાર તરીકે[૮૩] તું (જણાએલો) છે[૮૨] (તે તું) મને[૭૯] આપ.[૭૮] અએ હોમ![૮૪]

---

* લાડ—મોહોબત દેખાડેછે (મિલ્સ); ચાલ ચલાવેછે, ગણેછે (દારમેસ્તેત).

ફતેહનાં સાધનો[૮૭] જેનેમાટે[૮૮] વેરીને તોડનાર તરીકે[૯૦] તું (જણાએલો) છે[૮૯] (તે તું) મને[૮૬] આપ.[૮૫] (અએ હોમ) તારો[૯૧] સ્નેહી[૯૩] (અથવા ફીદા થયેલો[૯૩]) સ્તુતિ ગાનાર[૯૪] હું થઈશ,[૯૨] (કારણ કે) હોરમજદે[૧૦૦] સ્નેહી[૯૫] સ્તુતિ કરનારને[૯૬] અષ વહિશ્તના[૨-૪] કરતાં[૧] વધારે ભલી[૯૭] પેદાએશ[૯૮] કહેલી છે.[૯૯] (૧૦) કેરફેગર[૧૦] સાહેબે[૮] તુંને[૬] ચાલાક[૫] (તથા) ડહાપણ ભખશનારો[૭] બનાવ્યોછે;[૯] કેરફેગર[૧૬] સાહેબે[૧૪] તુંને[૧૨] અલબુર્જ (પાહાડ) ની[૧૭-૧૯] ઉપર[૧૮] ચાલાક[૧૧] (તથા) ડહાપણ ભખશનાર તરીકે[૧૩] મુકરર કીધોછે.[૧૫] (૧૧) પછી[૨૦] ત્યાંહાંથી[૨૨] સારા સગન *લાવનારાં[૨૩] પક્ષિઓ[૨૪] તુંને[૨૧] (અએ હોમ!) બધી દિશાએ[૨૫] લઈ ગયાં.[૨૬]

ખોલાસો:—(તે જગા કેઈ કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ઇશ્કત[૨૮] (તથા) (મેહે) પાર્સિન[૨૯] (નામના પાહાડ) તરફ,[૨૭] સેતારાને લાગે એવા ઉંચા[૩૨] સ્તએર[૩૧] (નામના પાહાડ) તરફ,[૩૦] કુસ[૩૪] (તથા) કુસ નામના (પહાડ) ના રસ્તા[૩૫] તરફ,[૩૩] ફક્ત પક્ષિ જઈ શકે એવા સાંકડા રસ્તાવાળા[૩૮] પવ્રાન[૩૭] (નામના પાહાડ) તરફ,[૩૬] તથા સ્પિત-ગએોન[૪૦] (નામના) †પાહાડ[૪૧] તરફ[૩૯]—(એ જગાઓ તરફ) સગન લાવનારા[૨૩] પક્ષિઓ,[૨૪] (અએ હોમ!) તુંને લઈ ગયાં.[૨૬]

(૧૨) **આઅત્[૩૭] આહુવ[૩૮] પઉર્વતાહુવ[૩૯] પોઉરૂ-સરેધો[૪૦] વીરઓધહે,[૪૧] હુઓમો[૪૨] ગઓમ[૪૩] જઇરિ-ગઓનો;[૪૪] આતે[૪૫] બએષજ[૪૬] ઇરીરિથરે[૪૭] વંઘ્રહેઉશ મનંઘ્રહો[૪૮] મયાબ્યો.[૪૯] આઅત[૫૦] મે[૫૧] અહે[૫૨] દુશ-સંઘ્રહહે[૫૩] પરાચ વએપય[૫૪] મનો;[૫૫] આઅત્[૫૬] અહે[૫૭] ની[૫૮] મનો[૫૯] મનો,[૬૦] યો[૬૧] મે[૬૨] દુશ-સંઘ્રહો[૬૩] હિશ્તઇતે.[૬૪]**

(૧૨) અએ ‡લેજ્જતદાર[૪૩] તથા સોનેરી રંગના[૪૪] હોમ![૪૨] ત્યારે[૩૭] આએ[૩૮] (ઉપર જણાવેલી) ઉંચી જગાઓ ઉપર[૩૯] પુષ્કળ જાતમાં[૪૦] તું ઉગેછે;[૪૧] બહમનની[૪૮] ખુબીઓ (અથવા કરામતો) થી[૪૯] તંદરોસ્તી

---

* અથવા ખુશ ખબર લાવનાર, પવિત્ર નિશાનવાળાં (અસલ અર્થ).

† પ્રોફેસરો હારલે તથા દારમેસ્તેતે પ્રમાણે. ડાકટર સ્પીગલે તથા રેવરંડ મિલ્સે એ બોલોના નીચે મુજબ અર્થ કીધા છે:—ઇશ્કત=શિખર; ઉપાઇરિસએન=ગરૂડ પક્ષિ ઉડી શકે તેના કરતાં વધારે ઉંચુ; સ્તએર=ટેકરી; કુસ=પાહાડનો ખો. પવ્રાન=ઉંચી જગા. સ્પિત ગએોન ગઇરિ=સફેદ રંગનો પાહાડ, ધુમસ તથા વાદળાંથી ઢંકાએલો પાહાડ. જુઓ સ્પિતવરેનાએોસ્ચ (જમ્યાદ યશ્ત, ફકરો ૬ ઠો).

‡ દારમેસ્તેતે; દૂધ જેવા સફેદ (રેવરંડ મિલ્સ); મિઠા (ડાકટર સ્પીગલ); પુષ્કળ રસવાળા (પ્રોફેસર હારલે).

આપનારી ખાસિયતો[૪૪] તારામાંથી[૪૫] ઉત્પન્ન *થાએછે.[૪૭] ત્યારે[૫૦] મારી[૫૧] તે[૫૨] બદગોઈ કરનારની[૫૩] વિચાર શક્તિને[૫૫] તું †નાશ કર;[૫૪] (તથા) જે[૬૧] (શખ્સ) મારી[૬૨] બદગોઈ કરનાર તરીકે[૬૩] ઉભો રેહેછે[૬૪] (ઇઆને મારી નાલેશી કરયા કરેછે), "તેની[૫૭] વિચાર શક્તિને[૬૦] (તું) નીચે[૫૮] દાબી ‡નાખ."

(૧૩) **નેમો[૬૫] હુઓમાઇ[૬૬] યત[૬૭] કેરેનઓઇતિ[૬૮] દ્રિઘએ-ન શ[૬૯] હુવત-મસો[૭૦] મનો,[૭૧] યથ[૭૨] રઐવસ્તેમહેચિત;[૭૩] નેમો[૭૪] હુઓમાઇ,[૭૫] યત[૭૬] કેરેનઓઇતિ[૭૭] દ્રિઘઓશ[૭૮] હુવત-મસો[૭૯] મનો,[૮૦] યત[૮૧] ઉસ્નાંમ[૮૨] અઓઇતિ[૮૩] વઓઘ્ય.[૮૪] પોઉરૂ-નરેમ[૮૫] તૂમ[૮૬] કેરેનૂષિ[૮૭] સ્પન્યંઘ્રહેમ[૮૮] ચિસ્તિવસ્તરેમ,[૮૯] યસે[૯૦]-તે[૯૧] બાધ,[૯૨] હુઓમ[૯૩] જાઇરે,[૯૪] ગવ[૯૫] ઇરિસ્તહે[૯૬] બક્ષઇતિ.[૯૭] (૧૪) મા[૯૮] મે[૯૯] યથ[૧૦૦] ગાઉશ[૧] દ્રફ્ષો[૨] આસિતો[૩] વારેમ[૪] અચઇરે.[૫] ફ્રષ[૬] ફ્રયન્તુ[૭] તે[૮] મધો,[૯] વેરેજ્યંઘઉહ્યાઓંઘ્રહો[૧૦] જસેન્તુ.[૧૧] પ-ઇરિ[૧૨]-તે,[૧૩] હુઓમ[૧૪] અષાઉમ[૧૫] અષવાઝો,[૧૬] દધાંમિ[૧૭] ઇમાંમ[૧૮] તનૂમ,[૧૯] યા[૨૦] મે[૨૧] વઓનઇતે[૨૨] હુરઓધ[૨૩] (૧૫) અવંઘ્રહરે-ઝાંમિ[૨૪] જન્યઓઇશ[૨૫] ઊનાંમ[૨૬] મઇરયયાઓ[૨૭] એવીતો-ખરેધ-યાઓ,[૨૮] યા[૨૯] મઇન્યેઇન્તિ[૩૦] દ્દવયેઇન્તિ[૩૧] આથ્રવનેમચ[૩૨] હુઓ-મેમચ[૩૩] હ્વા[૩૪] યા[૩૫] દસ્ર[૩૬] અપનસ્યેઇતિ.[૩૭] યા[૩૮] તત[૩૯] યત[૪૦] હુઓમહે[૪૧] દ્રઓનો[૪૨] નિગાઓંઘ્રહેન્તિ[૪૩] નિશહિધઇતિ,[૪૪] નો-ઇત[૪૫] તાંમ[૪૬] આથ્રવો-પુથ્રીમ[૪૭] નઓધ[૪૮] દસ્તિ[૪૯] હુપુથ્રીમ.[૫૦]**

(૧૩) હોમને[૬૬] નમાજ[૬૫] (હોજો)! કે જે[૬૭] દરવીશના[૬૯] મનને[૭૧] સઉથી તવંગર (માણસ)ના[૭૩] જેટલું મ્હોટું[૭૦] કરેછે.[૬૮] હોમને[૭૫] નમાજ[૭૪] (હોજો)! કે જે[૭૬] દરવીશના[૭૮] મનને[૮૦] એટલું બુલંદ[૭૯] કરેછે,[૭૭] કે[૮૧] (તે) વિદ્યાને લીધે[૮૪] ઉંચે[૮૨] જાએછે[૮૩] (ઇઆને બુલંદ વિચાર કરેછે). અએ પીળા[૯૪] હોમ![૯૩] જે કોઈ[૯૦] તુંને[૯૧] ખચીત[૯૨] ગાએમાંથી[૯૫] નીક-

* દીનદાર માણસોની વહી (inspiring) ને માટે તંદરોસ્તી આપનારી પ્રવાહી તારામાથી નીકળેછે (રેવરંડ મિલ્સ).

† અસલ અર્થ 'બીખમાથી છએડી કાહાડ' (ધાતુ પર-વિપ્).

‡ પ્રોફેસર હારલે. એ વિદ્વાન 'ની મનો મનો'ને બદલે 'વી નમ મનો' લેવાને દરૂસ્ત ધારેછે. 'વી નમ' ઇઆને તું વાકું વાળ-દાબ (આજ્ઞાર્થે); ધાતુ મન.

ળતી ચીજ[૮૧] (ઈઆને જુવામ) અર્પણ *કરેછે[૮૦] (તેને) તું[૮૪] નરથી ભરપુર,[૮૫] વધારે ડહાપણવાળો[૮૮] તથા જ્ઞાનવાળો[૮૯] કરેછે.[૮૭]

(૧૪) " વરસાદમાં દુધનાં ટીપાની માફક મારી આગળથી (અએ હોમ !) તું એકાએક ગુમ થઈ જતો ના.†" તારા[૮] તંદરોસ્તીના ઉપાયો[૯] આગળ[૬] વધે[૭] (તથા) અસરકારક રીતે[૧૦] (હમુને) પોંહોંચે ![૧૧] અએ અશો[૧૫] (તથા) અશોઈનુ કૌવત આપનારા[૧૬] હોમ ![૧૪] આએ[૧૮] (મારૂં) શરીર[૧૯] કે જે[૨૦] મને[૨૧] ખુબસુરત[૨૩] દેખાએછે[૨૨] (તે) તુંને[૧૩] હું અર્પણ કરૂંછું.[૧૨-૧૭] (૧૫) સાંપની ખસલતની[૨૭] (તથા) બુરી અક્કલની[૨૮] જીનની[૨૫] ‡તંગીને[૨૬] હું પાછી હઠાઉંછું,[૨૪] કે જે[૨૯] (જીન) આશ્રવનને[૩૨] તથા હોમને[૩૩] ઠગવાનો[૩૧] મનસુબો ¶કરેછે;[૩૦] (અને) ઠગ્યા પછી[૩૬] તે[૩૪] નાબુદ થઈ જાએછે.[૩૭] જે[૩૮] (બાઈડી) હોમનો[૪૧] (ઈઆને હોમની નયતે ઈજેલો) દરૂન[૪૨] અધર્મીથી ખાવા[૪૩] બેસેછે,[૪૪] તેણીને[૪૬] (હોમ) આશ્રવનનાં જેવાં ફરજંદ[૪૭] (તથા) સદ્‌ગુણી છોકરા[૫૦] આપતો[૪૯] $નથી.[૪૮]

(૧૬) **પંચનાંમ[૫૧] અહિ,[૫૨] પંચનાંમ[૫૩] નોઇત્[૫૪] અહિ.[૫૫] હુમતહે[૫૬] અહિ,[૫૭] દુશ્મતહે[૫૮] નોઇત્[૫૯] અહિ.[૬૦] હુખ્તહે[૬૧] અહિ,[૬૨] દુઝૂખ્તહે[૬૩] નોઇત્[૬૪] અહિ.[૬૫] હ્વર્સ્તહે[૬૬] અહિ,[૬૭] દુઝ્વર્સ્તહે[૬૮] નોઇત્[૬૯] અહિ.[૭૦] સ્રઓષહે[૭૧] અહિ,[૭૨] અસ્રુશ્તોઇશ્[૭૩] નોઇત્[૭૪] અહિ.[૭૫] અષઓનો[૭૬] અહિ,[૭૭] દ્રવતો[૭૮] નોઇત્[૭૯] અહિ[૮૦] અતચિત્ અહ્માત્[૮૧] યથ[૮૨] અપેમેમ્[૮૩] મનિવાઓ[૮૪] અંધહુત્[૮૫] નિવાઇતિશ.[૮૬]**

---

* 'બક્ષઇતિ'ને હારલે તથા મિલ્સ ધાતુ બક્ષ=સંસ્કૃત **ભક્ષ્**=ખાવું, ગળી જવું ઉપરથી લઇને 'જે કોઈ તુંને દુધમાં ભેળીને પીએછે' એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

† પ્રોફેસર હારલે તથા ડાકટર મિલ્સ. બલદના ચામડાંના (બનાવેલા) વાવતાની માફક તું થતો ના; મારી આગળથી તું જહડપથી છુટો પડતો ના (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એની મતલબ એવી સમજાવવામાં આવીછે કે, અએ હોમ ! ક્રિયાની રૂયે પીધાથી તારી જે ખુબીવાળી અસર મારાં બદનમાં થાએ, તે કાયમ રેહે, અને જતી નહી રેહે. ઉપર જણાવેલો વાવતો તે, શાહનામામાં આવેલા કાવેહ નામના લુહારનો પેટ આગળ બાંધવાનો ચામડાનો કટકો, જેનો પાછળથી વાવતો બનાવવામાં આવ્યો હતો, તેનો ઇશારો હોએ એમ દારમેસ્તેતે ગણેછે.

‡ ઈઆને જીનથી ઉત્પન્ન થતી દરિદ્રતાને.

¶ અસલ અર્થ 'વિચારેછે અને ઠગેછે.'

$ એનું ઉલટું જુઓ ઈજસ્નેનો ૯ મો હા, ફકરો ૨૨ મો.

(૧૬) પાંચ બાબદોને[૫૧] હું (મળતો) છેઉં;[૫૨] પાંચ બાબદોને[૫૩] હું (મળતો) છેઉં[૫૫] નહી.[૫૪] નેક વિચારને[૫૬] હું (મળતો) છેઉં;[૫૭] બદ વિચારને[૫૮] હું (મળતો) છેઉં[૬૦] નહી.[૫૯] નેક સખુનને[૬૧] હું (મળતો) છેઉં;[૬૨] બદ સખુનને[૬૩] હું (મળતો) છેઉં[૬૫] નહી.[૬૪] નેક કાંમને[૬૬] હું (મળતો) છેઉં;[૬૭] ખરાબ કાંમને[૬૮] હું (મળતો) છેઉં[૭૦] નહી.[૬૯] (દીનની) ફરમાનદારીને[૭૧] હું (મળતો) છેઉં;[૭૨] (દીનની) નાફરમાનદારીને[૭૩] હું (મળતો) છેઉં[૭૫] નહી.[૭૪] અશો (માણસ)ને[૭૬] હું (મળતો) છેઉં;[૭૭] દરવંદ (ઈઆને પાપી માણસ)ને[૭૮] હું (મળતો) છેઉં[૮૦] નહી.[૭૯] જ્યાંહાંસુધી[૮૨] (સપેનામીનો તથા અંગ્રેમીનો) (એ) એ મીનોની[૮૪] સઉથી છેલ્લી[૮૩] હરીફાઈ[૮૬] તમામ થશે,[૮૫] ત્યાંહાંસુધી[૮૧] (હું ઉપર જણાવ્યા મુજબ રહીશ).

(૧૭) આઅત્[૮૭] અઓખ્ત[૮૮] જરથુશ્ત્રો,[૮૯] નેમો[૯૦] હુઓમાઇ[૯૧] મજ્દધાતાઇ.[૯૨] વંઘ્હુશ[૯૩] હુઓમો[૯૪] મજ્દધાતો.[૯૫] નેમો[૯૬] હુઓમાઇ.[૯૭] વીસ્પે[૯૮] હુઓમ[૯૯] ઉપ-સ્તઓમિ,[૧૦૦] યત્ચિત્[૧] બરેષ્નુષ્વ[૨] ગઇરિનાંમ,[૩] યત્ચિત્[૪] જાંફ્નુષ્વ[૫] રઓનાંમ્,[૬] યએચિત્[૭] આંજહુ[૮] હેરેતાઓંધ્રહો[૯] જઇનિનાંમ[૧૦] ઉપ દેરેજાહુ.[૧૧] એરેજતએન[૧૨] હચ[૧૩] તશ્ત[૧૪] જરનએનેમ[૧૫] અવિ[૧૬] તક્ષે;[૧૭] મા[૧૮] તે[૧૯] નીરે[૨૦] જેમિ[૨૧] પઇતિ,[૨૨] ઇથ[૨૩] રએવન્તો[૨૪] અરેજહે.[૨૫] (૧૮) ઇમાઓસે[૨૬]-તે[૨૭] હુઓમ[૨૮] ગાથાઓ,[૨૯] ઇમાઓ[૩૦] હેન્તિ[૩૧] સ્તઓમાયો,[૩૨] ઇમાઓ[૩૩] હેન્તિ[૩૪] ચીચષાનાઓ[૩૫] ઇમે[૩૬] હેન્તિ[૩૭] અર્ષુખ્ધ[૩૮] વાચો.[૩૯] દ્રાસ્મઇનિશ[૪૦] વારેથ્રધ્નિશ,[૪૧] પઇતિ-બિષિશ,[૪૨] બએષજય.[૪૩]

(૧૯) ઇમાઓસે[૪૪] તૂમ્ચિત્[૪૫] માવોય.[૪૬] ક્ષ[૪૭] ક્ષ્યન્તુ[૪૮] તે[૪૯] મધો,[૫૦] રઓક્ષ્ન[૫૧] ક્ષ્યન્તુ[૫૨] તે[૫૩] મધો;[૫૪] રૈન્જયો[૫૫] વજઇતે[૫૬] મધો.[૫૭] વ્રારેથ્રધ્નિશ[૫૮] હેન્તેમ[૫૯] આસ્તઓઇતે,[૬૦] હથ્ર[૬૧] અન[૬૨] ગાથ્વ્ય[૬૩] વચ.[૬૪] (૨૦) ગવે[૬૫] નેમો,[૬૬] ગવે[૬૭] નેમો,[૬૮] ગવે[૬૯] ઉખ્ધેમ,[૭૦] ગવે[૭૧] વેરેથ્રેમ,[૭૨] ગવે[૭૩] ખરેતેમ,[૭૪] ગવે[૭૫] વસ્ત્રેમ,[૭૬] ગવે[૭૭] વેરેજ્યાતાંમ[૭૮] તાંમ્[૭૯] ને[૮૦] ખરેથાઇ[૮૧] ફ્ષુયો.[૮૨]

(૨૧) હુઓમેમ[૮૩] જાઇરીમ[૮૪] બેરેજન્તેમ[૮૫] યજમઇદે;[૮૬] હુઓમેમ[૮૭] ફ્રાઓમીમ[૮૮] ફ્રાદત્-ગએથેમ[૮૯] યજમઇદે;[૯૦] હુઓમેમ[૯૧] દૂરઓષેમ[૯૨] યજમઇદે;[૯૩] વીસ્પે[૯૪] હુઓમ[૯૫] યજમઇદે;[૯૬] જરથુશ્ત્રહે[૯૭] સ્પિતામહે[૯૮] ઇધ[૯૯] અષઓનો[૧૦૦] અષીમચ[૧]

ફ્રવષીમ્ચ[2] યજમઇદે.[3]

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મઝ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(૧૭) ત્યારે[87] જરતોશ્તે[89] કહ્યું[88] કે, હોરમજદના પેદા કીધેલા[92] હોમને[91] નમાજ[90] (હોજો)! હોરમજદનો પેદા કીધેલો[95] હોમ[94] સારો[93] (છે). હોમને[97] નમાજ[96] (હોજો)! અધી જાતના[98] હોમ[99] કે જે[1] પાહાડોની[3] બુલંદી ઉપર,[2] તથા જે[4] ખીણોનાં[6] ઊંડાણમાં[5] તથા જે[7] *જીનોના[10] બંદમાં[11] (આવેલા) ડુંગરોના ખોની[9] સાંકડી જગાઓમાં[8] (ઉગેછે) (તેને) હું વખાણુંછું.[100] (અએ હોમ!) રૂપાનાં[12] તશ્તમાં-થી[13-14] સોનાનાં[15] (તશ્ત) માં[16] હું (તુંને) રેડુછું[17] (અથવા ગાળુછું[17]). (અએ હોમ!) તુંને[19] જમીન[21] ઉપર[22] (હું) નહી[18] ઢોળું,[20] કારણ કે[23] (તું) ઉંચી[24] કીમતનો[25] (છે).

(૧૮) અએ હોમ![28] આએ[26] ગાથા[29] તારેમાટે[27] છે;[31] આએ[30] સ્તુતિનાં ગાયનો,[32] આએ[33] સ્વાદદાર †ભોજન[34] (તારેમાટે) છે;[31] (તથા) આએ[36] સાચ્ચા બોલેલા[38] (બંદગીના) કલામો[39] (તારેમાટે) છે.[37]

ખોલાસો:—(સ્તુતિનાં ગાયનો, ખરાં દિલથી કીધેલી બંદગી તથા લેજજતદાર પકવાનો એ બધું, અએ હોમ! હમો તુંને અર્પણ કરીએ છિયે).

(અએ હોમ!) (તું) સુખાકારી આપનાર,[40] ફતેહ (અથવા દુશ્મનને મારવાનું કૌવત) આપનાર,[41] દ્વેષની સાંભે થનાર[42] તથા તંદરોસ્તી આપનાર[43] (છે).

(૧૯) "એ બધું મને લગતું છે, તેમજ તું ‡બી." (અએ હોમ!) તારા[46] રોગને દૂર કરનારાં ¶સાધનો[50] આગળ[47] વધે તો સારૂં![48] તારાં[53] રોગને દૂર કરનારાં ¶સાધનો[54] તેજીથી[51] ફેલાવો પામે તો સારૂં![52] (તારાં) રોગને દૂર કરનારાં ¶સાધનો[57] સેહેલાઇથી[55] મળી આવેછે.[56] આએ[62] ગાથાના[63] કલામો[64] સહિત[61] (જે કોઈ) (હોમને) વખાણેછે,[60] (તે) ફતેહમંદ[58] (અથવા દુશ્મનને મારનાર[58]) તથા

---

* જઇનિ ઈંઆને નારીજાતની બુરી શક્તિ, દેવ-દરૂજની ખસલતની ઓરત, જીન. હોમનો દુશ્મન (ચુસ્તિ). બદી તથા દરદરૂપી દેવી (દારમેસ્તેતે).

† ધાતુ ચષ્=ચશીદન્ (ફારસી)=ચાખવું; અથવા શિખામણો, નસિહતની બાબદો; ધાતુ ચષ્=સંસ્કૃત ચક્ષ્=શિખવવું.

‡ મિલ્સ. તેના બદલામાં તારી કેફ તું મને આપ (દારમેસ્તેતે).

¶ અથવા તંદરોસ્તી આપનારા ઉપાયો. 'મધો'નો અર્થ ડહાપણ બી થાએછે.

*ચપળ[૫૯] (†થાએછે). (૨૦) ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૬૫] નમાજ[૬૬] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૬૭] નમાજ[૬૮] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૬૯] (સારા) સખુન[૭૦] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પદનેમાટે[૭૧] ફતેહ[૭૨] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પદને માટે[૭૩] ખોરાક[૭૪] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૭૫] વસ્ત્ર[૭૬] (હોજો)! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે[૭૭] (આપણે) ‡મેહેનત કરવી જોઇએ,[૭૮] (સબબ કે) તે[૭૯] આપણા[૮૦] ખોરાકનેમાટે[૮૧] વધારો કરનારાં[૮૨] (છે).

(૨૧) લીલા[૮૪] (તથા) બુલંદ[૮૫] હોમને[૮૩] હમો વખાણીએ છિયે;[૮૬] આબાદી કરનાર[૮૮] (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૮૯] હોમને[૮૭] હમો વખાણીએ છિએ;[૯૦] દરદને પછાત નાખનાર[૯૨] હોમને[૯૧] હમો વખાણીએ છિયે.[૯૩] બધા[૯૪] હોમને[૯૫] (ઈઆને જુદી જુદી જાતના હોમને) હમો વખાણીએ છિયે.[૯૬] સપેતમાન[૯૮] અશો[૧૦૦] જરતોશ્તની[૯૭] અશોઈને[૧] તથા (તેનાં) ફરોહરને[૨] આએ જગાએ[૯૯] માન સહિત હમો યાદ કરીએ છિયે.[૩]

(બાજમાં પઢે.) **અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએહૂન બાદ.** (પ્રગટ પઢે.) **યથા અહૂ વઇર્યો ૨.**

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, હઓમહે અષવજંઘહો. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ **અહ્માઇ રએશચ; હજંઘરેમ; જસ મે અવંઘહે મજદ; કેરૂફેહ મોજદ.**

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), **માહે મુબારક્** (ફલાંન), **ગાહે** (ફલાંન), **નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘરહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.**

ગોરૂજે ખોરેહ અવઝાયાદ હોમ યજદ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગરૂ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ હફ્તે કેશ્વરૂ જમીન; અએહૂન બાદ. મન્ આનો આવાયદ શુદન, મન્ આનો આવાયદ શુદન, મન્ આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

---

* અંગ્રેજીમાં વિશેષણ તરીકે Live આવેછે તેવો 'હેન્તેમ'નો અર્થ લેવો.

† જે શખ્સ હોમને વખાણે છે તે ઘણો ફતેહમંદ થાએછે (જુઓ ૬ ઠો ફકરો).

‡ એના ખોલાસા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૨૭ મો ફકરો.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીનેં માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રુઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે; હુઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે. અષેમ વોહૂ ૧. હોમ યજદ્દ બેરસાદ્દ. અષેમ વોહૂ ૧.

ન્હાની હોમ યશ્ત.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પં નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્દ; હોમ યજદ્દ બેરસાદ્દ.

અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્ઝૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્દ, ઉઇમ ગોફ્ત, ઉઇમ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત્, ઉઇમ બૂન્ બૂદ્દ એસ્તેદ્દ. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શતાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. હઓમહે *અષવર્ઝંઘ્રહે, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. હુઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે; હુઓમેમ ફ્રાષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે.

---

* એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેહેલી નોટ.

*ની તે[૧૨] જાઇરે[૧૩] મધેમ[૧૪] સુયે.[૧૫] †ની અમેમ,[૧૬] ની વરેથ્રઘ્નેમ,[૧૭] ની દસ્વરે,[૧૮] ની બએષજેમ,[૧૯] ની ફ્રદથેમ,[૨૦] ની વરેદથેમ,[૨૧] ની અઓજો[૨૨] વીસ્પો-તનૂમ,[૨૩] ની મસ્તીમ[૨૪] વીસ્પો-પએસંઘ્રહેમ,[૨૫] ની તત્,[૨૬] યથ[૨૭] ગએથાહુવ[૨૮] વસો-ક્ષથ્રો[૨૯] ફ્રચરાને,[૩૦] ત્બએષો-તઉર્વાઓ[૩૧] દ્રુજેમ-વનો.[૩૨] ની[૩૩] તત્[૩૪] યથ[૩૫] ‡તઉર્વયેનિ.[૩૬]

અએ લીલા[૧૩] (હોમ)! ¶તારી પાસેથી[૧૨] ડહાપણ,[૧૪] હિમ્મત,[૧૬] ફતેહ,[૧૭] §તંદરોસ્તી,[૧૮] તંદરોસ્તીના ઉપાય,[૧૯] આબાદી,[૨૦] વૃદ્ધિ,[૨૧] તમામ શરીરનું[૨૩] કૌવત[૨૨] (તથા) તમામ ચળકાટ ભરેલી[૨૫] મ્હોટાઈ[૨૪]—એ સઘળું[૨૬] હું માગુછું,[૧૫] કે જેથી કરીને[૨૭] (ઈઆને તે મેળવ્યાથી) મુલુકોમાં[૨૮]

---

* હઈથી તે એજ ફકરામાં આવેલા 'દ્રૂજેમ—વનો' સુધીના બોલો ઈજશ્નેના ૯ મા હાના ૧૭ મા ફકરામાંથી આએ ઠેકાણે લીધાછે, અને 'ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ'—એ બોલો તેજ હાના ૧૮ મા ફકરામાંથી લીધાછે.

† આએ ફકરામાં જે "ની" આવેલોછે તે દરેક "ની" પછી "સુયે" જોઇએ તેમ સમજવું; "ની સુયે" ઈઆને હું માગુંછું.

‡ 'ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ'—એ વાક્ય આએ ઠેકાણે મ્હોટી હોમ યશ્તમાંથી અધુરો લીધોછે; એની પછી નીચે જણાવેલા બોલો (જે મ્હોટી હોમ યશ્તમાં છે તે) આવ્યા વગર બરાબર પુરી મતલબ ઊઠતી નથી. 'તઉર્વયેનિ' (હું તોડું–તોડી નાંખું) ક્રિયાપદનો કર્મ નથી, તે લીધા વગર વાકય અધુરો રેહેછે—"વીસ્પનાંમ્ ત્બએષવત્તાંમ્ ત્બએષાઓ, દએવનાંમ મશ્યાનાંમ્ચ, યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ, સાથ્રાંમ્ કઓથાંમ્ કરફ્નાંમ્ચ મઇર્યનાંમ્ચ, બિજંગ્રનાંમ્ અષેમઓઘનાંમ્ચ ખ્રિજંગ્રનાંમ્, વેહ્ર્કનાંમ્ચ ચથ્વરે-જંગ્રનાંમ્, હએનયાઓસ્ચ પેરેથુ-અઇનિકયાઓ દવાંઇથ્યાઓ પતાંઇથ્યાઓ." ઉપલા આખા વાકયનો તરજુમો:—"તે (ઈઆને એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ, ડહાપણ, હિમ્મત, ઇત્યાદિ) હું માગુંછું, કે જેથી કરીને તમામ દ્વેષ રાંખનારાઓની, દેવોની, માણુસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જુલમગારોની, કીકોની, કરપોની, સાપના ખવાસનાં માણુસોની, આશ્મોગ માણુસોની, ચાર પગવાળાં વરૂઓની તથા પુષ્કળ પલટણવાળાં, ફરેબવાળાં તથા ધસારો કરી આવનારાં લશ્કર—એ બધાંઓની ખરાબીઓને હું તોડું." હું ધારૂંછું કે આએ ન્હાની હોમ યશ્ત ભણતી વખતે, "ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ" બોલો ભણ્યા પછી ઉપર જણાવેલા જોઈતા તથા બંદ બેસતા મ્હોટી હોમ યશ્તના અવસ્તાના બોલો બી ભણવામાં આવે તો બેહેતર; નહી તો વાકય કર્મવગરનો અધુરો રેહેછે.

¶ મ્હોટી હોમ યશ્તના પેહેલા કરદાના ૧૭ મા ફકરામાંથી એમ લેવું.

§ ઈઆને હોમનો રસ પીધાથી જે તંદરોસ્તી મળેછે તે.

સ્વતંત્ર પાદશાહ,[૨૯] ખરાબીને તોડનાર[૩૧] (તથા) દરૂજને મારનારની માફક[૩૨] હું ફરૂં[૩૦] (અથવા અમલ કરૂં[૩૦]). તે[૩૪] (એટલે એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ, ડહાપણ, ઇત્યાદિ) હું માગુછું,[૩૩] જેથી કરીને[૩૫] (તમામ દેવો, જાદુગરો, જુલમગારો, ઇત્યાદિની ખરાબીઓને) હું તોડું.[૩૬]

હુઓમેમ્ જાઇરીમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે; હુઓમેમ્ ફ્રાષ્મીમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ યજમઇદે; હુઓમેમ્ દૂરઓષેમ્ યજમઇદે; વીસ્પે હુઓમ યજમઇદે; જરથુશ્ત્રહે સ્પિતામહે ઇધ અષઓનો અષીમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે.*

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ હુઓમહે અષવજંઘ્રહો, અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હ્વરેનંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેરૂફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્ષ્તાંમ્ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે બોરેહ્ અવજાયાદ્ હોમ યજદ્ બેરસાદ્, અમાવંદ્ પીરોજગર્ અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજ્દયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રૂરંગાંની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્, અએદૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને

---

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ મ્હોટી હોમ યસ્તનો છેડેનો ભાગ, સફો ૩૫૩–૩૫૫.

માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વંઇરે વંઘ્ઉહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ્ જાઇરીમ્ ઐરેજન્તેમ્ યજમઇદે; હુઓમેમ્ ફ્રાષ્મીમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ યજમઇદે; હુઓમેમ્ દૂરઓષેમ્ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. હોમ યજદ ઐરસાદ્દ. અષેમ્ વોહૂ ૧.

હોમ યશ્તની નીરંગ.

(એ નીરંગ મ્હોટી અથવા ન્હાની હોમ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણવારપઢે.)

☞ કુ[1] શેકનમ્,[2] ઓ[3] વાએનુમ્,[4] ઓ[5] નેજારૂ કુનમ્[6] કાલબુદે[7] શુમા[8] દીવાંન્,[9] ઓ[10] દરૂજાંન્[11] ઓ[12] જાદુઆંન્[13] ઓ[14] પરીઆંન્,[15] પ[16] હોમ્[17] વ[18] બર્સમ્,[19] વ[20] દીને[21] રાસ્ત્[22] વ[23] દારેસ્તત્[24] વેહ્,[25] કે[26] દાદાર્ અહુરમજદ[27] ઓએ મન[28] ચાશીદ્દ[29] અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. (☞ ત્રણ વાર પઢે.)

હોમ[17] તથા[18] બરસમ[19] વડે[16] તથા[20] સાચ્ચી[22] અને[23] સંપૂર્ણ[24] (અને) ભલી[25] દીન[21] કે જે[26] દાદાર હોરમજદે[27] (પેગમબર જરતોશ્તની મારફતે) મને[28] શિખવી,[29] (તે દીન)થી[16] તમો[8] દેવો[9] તથા[10] દરૂજો[11] તથા[12] જાદુગરો[13] તથ[14] પરીઓનાં[15] કાલબુદને[7] હું ભાંજું[2] તથા[3] મારૂં[4] તથા[5] આજેજ કરૂં.[6]

વનન્ત યશ્ત.*

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ અષેમ્ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્દ; વનન્ત સતરૂ અહુરમજદ્દ દથ અષવ અષહે રદ્દ ઐરસાદ્દ.† અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્

* નાહલા તથા મ્હોટા સીરોઝામાં તેશ્તર તીરની ખુશ્નુમનમાં વનન્ત, સતવએસ તથા હપ્તોઇરિંગની ખશ્નુમન આવેલી છે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ યશ્તને તીર યશ્તનો વધારાનો ભાગ ગણેછે. એમાં આવેલી બાબદ જોતાં, એ યશ્ત ખરૂફસ્તરો તથા નુકસાનકારક જાનવરોને દફે કરવાની નીરંગ તરીકે ગણાઈ શકાએ.

† ઈઆને હોરમજદનો પેદા કીધેલો અશો વનન્ત સેતારો (જે) અશોઇનો સરદાર (તે) (મારી મદદે) પોંહોંચો! વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૩૧, ૪ થી નોટ.

પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્રૂખ્ત દુજ્વરૂશ્ત, મેમ્ પ ગેતી મનીદ્, ડઇમ ગોફ્તત, ડઇમ કર્દ, ડઇમ જસ્ત, ડઇમ બૂન્ બુદ્ ઍસ્તેદ્. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન્, પ સે ગવશ્ની પ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવરૂશ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફ્રેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ વીદએવો અહુર-તકએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. વનન્તો સ્તારો મજ્દધાતહે,* ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીધ્વાઓ મ્રઓતૂ.

વનન્તેમ[1] સ્તારેમ[2] મજ્દધાતેમ[3] અષવનેમ[4] અષહે[5] રતૂમ[6] યજમઇદે.[7] યજાઇ[8] વનન્તેમ[9] અમવન્તેમ[10] અઓખ્તો-નામનેમ[11] બએષજીમ[12] પઇતિશ્તાતેએ[13] અજસ્તચ[14] જોઇજ્દિશ્તચ,[15] અપયન્તમહેચ[16] અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ[17] ખ્રફ્સ્ત્ર[18] (તાલી ૧ મારીએ) વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજ્દધાતેમ્ અષવનેમ અષહે રતૂમ્ યજમઇદે, યજાઇ વનન્તેમ્ અમવન્તેમ્ અઓખ્તો-નામનેમ્ બએષજીમ્ પઇતિશ્તાતેએ અજસ્તચ જોઇજ્દિશ્તચ, અપયન્તમહેચ અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ ખ્રફ્સ્ત્ર. (તાલી ૨ મારીએ) વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજ્દધાતેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતૂમ યજમઇદે. યજાઇ વનન્તેમ્ અમવન્તેમ્ અઓખ્તો-નામનેમ બએષજીમ, પઇતિશ્તાતેએ અજસ્તચ જોઇજ્દિશ્તચ, અપયન્તમહેચ અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ ખ્રફ્સ્ત્ર. (તાલી ૩ મારીએ.)

હોરમજદનો પેદા કીધેલો[3] અશો[4] †વનન્ત[1] સેતારો[2] (જે) અશોઈનો[5] સરદાર (તે)ને[6] હમો વખાણીએ છિયે.[7] ઘણોજ દૂર કરવા લાએક[16] હારે-

---

* ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા વનન્ત સેતારાની આરાધના કરવાને, તેની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૩૧ મો, ૪ થી નોટ.

મનનાં[૧૭] (ઇઆને હારેમનની પેદાએશનાં) ધિક્કારેલાં[૧૪] તથા સઉથી ખરાબ[૧૫] ખરફ્સ્તરોની[૧૮] સાંમે થવાનેમાટે[૧૩] હિમ્મતવાન,[૧૦] વખણાએલાં *નામવાળા[૧૧] (તથા) તંદરોસ્તી આપનારા[૧૨] વનન્ત (સેતારા)ને[૯] હું વખાણું.[૮]

(બાજમાં પઢે.) †બસ્ત હોમ[૧] દાંમ[૨] દેહુન[૩] સુશક્[૪] કુલ્[૫] ગુ-રૂબેહ્,[૬] કુ[૭] પ ખાંન[૮] ગુનાહ્[૯] નકુનન્દ.[૧૦] બએષજ[૧૧] ગુઆફરં-ગાંન[૧૨] બાદ.[૧૩] નામે અહુરમજદ,[૧૪] પ નામે[૧૫] નીવ્[૧૬] ખોરેહ[૧૭] ફરીદુન,[૧૮] ફરીદુન[૧૯] આથવ્યાંન.[૨૦] (તાલી ૩ મારીએ.) બસ્ત હોમ[૨૧] દાંમ[૨૨] દેહુન[૨૩] મારાંન[૨૪] મારૂ[૨૫] સદેગાંન,[૨૬] કુ[૨૭] પ ખાંન[૨૮] ગુનાહ્[૨૯] નકુનન્દ[૩૦] બએષજ ગુઆફરંગાંન્ બાદ. નામે અહુર-મજદ, પ નામે નીવ્ ખોરેહ્ ફરીદુન, ફરીદુન આથવ્યાંન. (તાલી ૩ મારીએ.) બસ્ત હોમ[૪૧] દાંમ[૪૨] દેહુન[૪૩] ગોરૂગાંન[૪૪] ગોર્ગ[૪૫] સદેગાંન,[૪૬] નામ ચેશ્તી[૪૭] ગોર્ગ[૪૮] કુલ[૪૯] ગોરૂબેહ્,[૫૦] કુ[૫૧] પ ખાંન[૫૨] ગુનાહ્[૫૩] નકુનન્દ[૫૪] બએષજ ગુઆફરંગાંન્ બાદ. નામે અહુરમજદ, પ નામે નીવ્ ખોરેહ્ ફરીદુન, ફરીદુન આથવ્યાંન. (તાલી ૩ મારીએ.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સદેગાંન્ હમા સદેગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન માંજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ, વનન્તો સ્તારો મજદધાતહે અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ, જસ મે અવંઘ્રહે મજદ; કેરૂફેહ્ મોજદ.

તમામ[૫] ઉંદર[૪] (તથા) બીલાડીની[૬] પેદાએશના[૨] (જાનવરોનાં) મોહો-ડાંને[૩] હું બાંધુંછું,[૧] કે જેથી કરીને તેઓ[૭] ઘેરમાં[૮] નુકસાંન[૯] નહી કરે.[૧૦] (મને) તંદરોસ્તી[૧૧] (તથા) મશહુરી[૧૨] હોજો![૧૩] (દાદાર) હોરમજદનાં નામથી[૧૪] (તથા) ફરેદુન[૧૮] (કે જે) ફરેદુન[૧૯] આથવ્યાંનનો[૨૦] (છોકરો થાએ તેનાં) કૌવત[૧૬] (તથા) ખોરેહનાં[૧૭] નામથી[૧૫] (તમામ ઉંદર તથા બીલાડીનાં મોહોડાંને હું

* અથવા પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના પાંમેલા.

† હઇથી તે એ ફકરાને છેરે આવેલા 'અએદૂન બાદ' સુધી બાજમાં ભણ-વાનો ભાગ પાજંદમાં છે.

*બાંધુછું). સાંપો[૨૪] (તથા) સાંપની[૨૫] જાતોનાં[૨૬] (તથા) પેદાએશનાં[૨૨] (જાનવરોનાં) મોહોડાંને[૨૩] હું બાંધુછું,[૨૧] કે જેથી કરીને તેઓ[૨૭] ઘેરમાં[૨૮] નુકસાન[૨૯] નહી કરે.[૩૦] વરૂઓ[૪૪] (તથા) વરૂની[૪૫] જાતોનાં[૪૬] (તથા) પેદાએશનાં[૪૨] (જાનવરો), નામ અનામ[૪૭] તમામ[૪૯] વરૂ[૪૮] (તથા) બીલાડીનાં[૫૦] મોહોડાંને[૪૩] હું *બાંધુછું,[૪૧] જેથી કરીને તેઓ[૫૧] ઘેરમાં[૫૨] નુકસાંન[૫૩] નહી †કરે.[૫૪]

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાન. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇ થ્યાવરૂશ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરૂજે બોરેહ અવજાયાદ વનન્ત સતર્ અહુરમજદ દથ અષવ અષહે રદ્દ, બેરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર્, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ્ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્; અએહૂન બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) **દાદારે ગેહાંન્ દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.**

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

વનન્તેમ્ સ્તારેમ મજદધાતેમ્ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. વનન્ત સતર્ અહુરમજદ દથ અષવ અષહે રદ્દ બેરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* પાછલી કેતાબો પ્રમાણે ફરેદુન પાદશાહ બધી જાતની નીરંગોનો એક કામેલ ઉસ્તાદ હતો, જેની મદદથી ઈઆને તે નીરંગ ભણ્યાથી પોતાના ઉપર આવતી કોઈબી બલાને તે અટકાવી શકતો હતો, તથા દેવ દરૂજની બદીઓને પોતાની ઉપર ફાવવા નહી દેતો હતો. વળી કેટલીએક કેતાબોમાં તો એને એક પેગમબર વટીક કહેલો છે.

† 'બએષજ ગુઆફ્રંગાન્ બાદ્' થી તે 'ફરીદુન્ આપવ્યાંન્' સુધીના ભાગનો તરજુમો ઉપર આવી ગયાથી ફરીથી આપ્યો નથી.

વનન્ત યશ્તની નીરંગ.*

☞ (એ નીરંગ વનન્ત યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

☞ કુલ્ બલા દફે શવદ્, ઓ દીવ્ ઓ દરૂજ્ ઓ પરી ઓ કફ્તાર્ ઓ સેહેરાંન્, ઓ બાદ્ અખ્તહેદ્ અખી દરૂદ શેકમ હફ્ત્ અન્દાંમ્, ખલલે શઇતાંન્ ઓ ખાતર્ પરીશાંન્, ઓ ખલલે હેમાધ્ શઇતાંન્ ખાતર્ પરીશાંન્ બાદ્; ઓ દર્ નજર્ બરૂવીજન્ તા દીદને નવશ્ત્ ઓ માનન્દ્ હમચનીન્ બલા દફે શવદ્. અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ બલા તથા દેવ, દરૂજ, પરી તથા તરસ (ઈઆને તરસની ખસલતનાં માણસ અથવા ડાકણ) તથા જાદુગરો તથા ખરાબ પવન તથા દુઃખ, પેટનું દરદ તથા શરીરના સાત સાંધાનું દરદ, તથા શેતાનથી ઉત્પન્ન થતી ખરાબી, તથા દિલની પરીશાંની તથા ભેજાનું દરદ, તથા મનને બેચેની આપનાર ખરાબ પવન, તથા બદ નજર તથા બદ માણસોને જોવાથી જે ખરાબી થાએછે તે, તથા એના જેવીજ બીજી બલા—એ સઘળું દફે અને નાબુદ થઈ જાએ !

---

* આએ આખી નીરંગ છેક પાછલા વખતમાં જોડેલી દીસેછે; એની એબારત જરા ગુચવણ ભરેલી છે. વળી એમાં પાઝંદ બોલોની સાથે અરબી બોલો બી વાપરેલા છે:—જેમકે કુલ, બલા, દફે, સેહેરાન, શઇતાંન, ઇત્યાદિ.

સીરોજા યશ્ત.

ખોલાસો:—જાણવું જે, સીરોજા યશ્તમાં ખશ્નુમન તરીકે સરોશ તથા ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન સિવાએ, બાકીના ૨૮ ફરેસ્તાની નાહલી અને મ્હોટી ખશ્નુમન, તથા બરજો, હોમ અને દહમની નાહલી તથા મ્હોટી ખશ્નુમન તથા રવાનની નયતે ભણવાનો સતુમનો કરદો (ઈજીશ્નેનો ૨૬ મો હા) આવેછે. સરોશ તથા ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન મુકી દેવાનું કારણઃ—

સીરોજાની બાજ ૪ દરૂનથી ઈજીઈ શકાએ; અને સરોશની બાજમાં તો ૬ દરૂન જોઈએ. એટલા માટે સીરોજાની બાજમાંથી સરોશ મુકી દીધામાં આવ્યો. એ ઉપરથી સીરોજા યશ્તમાંથી બી સરોશની ખશ્નુમન કાહાડી નાખી. વળી દહમની ખશ્નુમન ભણ્યા પછી છેક છેડે ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન (અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્......નબાનજદિશ્તનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્) આવેછે, એટલા માટે ફ્રવરદીનની ખશ્નુમન વચમાં ભણવામાં આવતી નથી.

વળી આએ ઠેકાણે જણાવવાની જરૂર છે કે, એ યશ્તમાં આવતી જે ખશ્નુમનો, આએ કેતાબની જુદી જુદી યશ્તોમાં આવી ગએલી છે, તેનો તરજુમો ફરીથી આપવામાં આવ્યો નથી, પણ તે ખશ્નુમન તથા તેના તરજુમાના સફાના ઇશારા જણાવ્યા છે. બાકીની ખશ્નુમનોના તરજુમા આપવામાં આવ્યા છે.

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજુની, ગોરૂજે ખોરેહ અવજાયાદ; સીરોજા અમેશાસ્પંદ વીસ્પએશા અરૂદા ફેરૂવશ બેરસાદ.

અજ હમા ગુનાહ પતેત્ પશેમાનુમ્; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવર્શ્ત, મેમ્ ૫ ગેતી મનીદ, ઉઇમ્ ગોફત, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ જસ્ત, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની. ઓખે અવાખ્શ પશેમાન ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર

અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હુઇથ્યાવરૂ-શતાંમ્ હ્વત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. (૧) અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ. (૨) વંઘ્રહુવે મનંઘ્રહે આક્સ્તોઇશ હાંમ-વઇનત્યાઓ, તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન્, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજદધાતહે, ગઓષો-સ્રૂતહે ખ્રથ્વો મજદધાતહે. (૩) અષહે વહિશ્તહે સઓશ્તહે, અઇર્યમનો ઇશ્યેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓનયાઓ. (૪) ક્ષથ્રહે વઇર્યેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેજદિકાઇ થ્રાયો-દ્રિગઓવે. (૫) સ્પેન્તયાઓ વંઘ્રહુયાઓ આર્મતોઇશ રાતયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાંઓ મજદધાતયાઓ અષઓનયાઓ. (૬) હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ, સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો. (૭) અમેરેતાતો રથ્વો ફ્રષઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય, અસ્પિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓકેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ, રામનસ્ચ ખાસ્ત્રહે.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે આથ્રસ્ચ અહુરહે મજદાઓ.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો અહુરહે નફ્રેધ્રો અપાંમ્ અપસ્ચ મજદધાતયાઓ.

☞ (જો અઇવિસ્રુથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઘેનાંનાંમ્ચ વીરો-વાંથ્વનાંમ્ યાઇર્યયાઓસ્ચ હુષિતોઇશ, અમહેચ હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહેચ અહુરધાતહે, વનઇનત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષહે અષ્યેહે અષિવતો, વેરેથ્રાજનો ફ્રાદત્-ગએથહે,

રષ્નઓશ રજિશતહે, અરૂશતાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ *વરેદત્-ગએથયાઓ.

(૮) †દથુષો[1] અહુરહે મજ્દાઓ[2] રએવતો[3] ખરેનંઘ-ઉહતો[4] અમેષનાંમ †સ્પેન્તનાંમ.[5] (૯) આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, ખરેનંઘહે સવંઘહે મજ્દધાતહે. અઇર્યનાંમ ખરેનો મજ્દધાતનાંમ, કાવયેહેચ ખરેનંઘહે મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. કવોઇશ હુઓસ્રવંઘહહે, વરોઇશ હુઓસ્રવંઘહહે, અસ્નવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘહે મજ્દધાતહે. આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. રએવન્તહે ગરોઇશ મજ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘહે મજ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશતાર, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘહ યજત પોઉરૂ-બએષજ. આથ્રો અહુરહે મજ્દાઓ પુથ્ર, મત્ વીસ્પએઇબ્યો આતેરેબ્યો, ક્ષથ્રો-નફ્રોઇ નઇર્યો-સંઘહહે ‡યજતહે.

(૧૦) અપાંમ્ વંઘઉહિનાંમ્ મજ્દધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમ્ચ અપાંમ્ મજ્દધાતનાંમ, વીસ્પનાંમ્ચ ઉર્વરનાંમ ¶મજ્દધાતનાંમ. (૧૧)

* હોરમજ્દથી તે અમરદાદ સુધીની ખશ્નુમનનાં તરજુમાને માટે જુઓ મ્હોટી હુસન યશ્ત, સફો ૧૬૭–૧૭૦.

† ખજાના રાખનાર[3] તથા ખોરેહવાળા[4] દાદાર[1] હોરમજ્દની[2] તથા અમશાસ્પંદોની[5] આરાધના કરવાને, (તેની) ખુબીઓ ગાવાને, (તેને) ખુશ્નુદ કરવાને તથા (તેની) વખાણ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વઇર્યો (ઈઆને 'યથા અહૂ વઇર્યો' ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે. (રાસ્પી) (જે) અશો (અને) વિદ્વાન (તે) 'અથા રતુશ્ અષાત્ચિત્ હચ' (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે. જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, ૩૩ મા સફો. જાણવું જે દરેક ખશ્નુમનના છઠ્ઠા વિભક્તિમા આવેલા બોલોને ઉપર જણાવ્યા મુજબ સંબધ લેવો.

‡ આદર ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ આતશ નીઆએશ, સફા ૭૫–૭૮.

¶ આવા ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ ૬૨ મા સફાની પેહેલી નોટ.

હ્વરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે *અઉર્વત્-અસ્પહે (૧૨) માઓંઘ્રહહે ગયોચિથ્રહે, ગેઉશચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશચ †પોઉરૂ-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘઉહતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજ્દધાતહે; સ્તારંમ્ અફ્શ્ચિથ્રનાંમ્ જેમસ્ચિથ્રનાંમ્ ઉર્વરો-ચિથ્રનાંમ્ મજ્દધાતનાંમ્; વનન્તો સ્તારો મજ્દધાતહે, અવે સ્તારો યોઇ હપ્તોઇરિંગ મજ્દધાત ખરેનંઘઉહન્ત ‡બએષજય. (૧૪) ગેઉશ તષ્ને ગેઉશ ઉરૂને દ્વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજ્દધાતયાઓ ¶અષઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘ્ઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૧૬) મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘરો-ગઓષહે બએવરે-ચષ્મનો અઓખ્તો-નામનો યજતહે, $રામનો ખાસ્ત્રહે (§૧૮) રષ્નઓશ[1] રજિશ્તહે,[2] અર્શતાતસ્ચ[3]

---

* ઈઆને અમર, તુરમંદ તથા તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેદની આરાધના કરવાને તથા તેની ખુબીઓ ગાવાને ઇત્યાદિ. (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)

† માહ ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાને માટે જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ, સફો ૫૭ મો, પેહેલી નોટ.

‡ ચળકાટવાળા તથા ખોરેહવાળા તેશ્તર સેતારાની, હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં) પાણીને વેહેચી નાખનાર સતવએસ (નામના સેતારા) ની, તથા પાણીનું તોખમ રાખનારા, જમીનનું તોખમ રાખનારા તથા ઓરવરોનું તોખમ રાખનારા (ઈઆને તેઓનો વધારો તથા આબાદી કરવાની ખાસિયત ધરાવનારા), હોરમજદના પેદા કીધેલા સેતારાઓની, હોરમજદના પેદા કીધેલા વનન્ત સેતારાની, તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા ખોરેહવાળા તથા તંદરોસ્તી આપનારા આએ હપ્તોઇરીંગ (નામના) સેતારાઓની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

¶ દુનિયાંના બનાવનારના, દુનિયાંના જોહરના (અથવા ગાએ ગોસ્પંદની પેદાએશની તથા ગાએ ગોસ્પંદનાં રવાનની) તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા તથા અશો દ્રવાસ્પની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ. (જુઓ ૩૩ મો સફો).

$ મેહેર ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાને માટે જુઓ મેહેર નીઆએશ, સફો ૪૫ મો, ૨ જી નોટ.

§ ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખશ્નુમન ભણુવામાં આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમા આપેલો ખોલાસો.

ક્રાદત-ગએથયાઓ[૪] વરેદત-ગએથયાઓ,[૫] એરેજુખ્યાહે[૬] વચંઘ યત[૮] *ક્રાદત-ગએથહે.[૯] (૨૦) અમહે હુતાશ્તહે, હુરએ વેરેથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસચ †ઉપરતાતો. (રામનો ખાસ્ત્રહે, વયઓશ ઉપરો-કઇર્યેહે તરધાતો અન્યઈામાંન; અએતત ને વયો યત તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મઇન્યએ થ્વાષહે ખધાતહે જરવાનહે અકરનહે જરવાનહે †દરેઘો-ખધા (૨૨) વાતહે[૧] હુધાઓંઘહો[૨] અધરહે[૩] ઉપરહે[૪] ફ્રતરહે[૫] ચાંઇથ્યેહે,[૬] નઇર્યયાઓ[૭] ‡હાંમ-વરેતોઇશ.[૮]

(૨૩) દથુષો[૧] અહુરહે મજદાઓ[૨] રએવતો[૩] ખરેનંઘુતો[૪] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ[૫] (૨૪) રજિશ્તયાઓ[૬] સ્તયાઓ[૭] મજદધાતયાઓ[૮] અષઓન્યાઓ[૯] દએનયાઓ[૧૦] હુયાઓ[૧૧] માજદયસ્નોઇશ.[૧૨] (૨૫) અષોઇશ[૧૩] વંઘ્રહુયાએ ચિસ્તોઇશ[૧૫] વંઘ્રહુયાઓ[૧૬] એરેથે[૧૭] વંઘ્રહુયાઓ,[૧૮] રસાંસ્ત વંઘ્રહુયાઓ[૨૦] ખરેનંઘ્રહો[૨૧] સવંઘહો[૨૨] મજદધાતહે.[૨૩] પાયાઓ[૨૪] રઓરથયાઓ.[૨૫] અઇર્યનાંમ[૨૬] ખરેનો[૨૭] મજદધાતન કાવયેહેચ[૨૯] ખરેનંઘ્રહો,[૩૦] મજદધાતહે,[૩૧] અખરેતહેચ[૩૨] ખરેનંઘ્ર મજદધાતહે,[૩૪] જરથુશ્ત્રહેચ[૩૫] ખરેનંઘ્રહો[૩૬] મજદધાતહે.[૩૭] (અર્શ્તાતો[૩૮] ક્રાદત-ગએથહે,[૩૯] ગરોઇશ[૪૦] ઉષિ-દરેનહે[૪૧] મધાતહે[૪૨] અષ-ખાથ્રહે.[૪૩]

(૨૩) ખજાનો રાખનાર[૩] (તથા) ખોરેહવાળા[૪] દાદાર[૧] હોરમજદની[૨] (તથા) ¶અમશાસ્પંદોની,[૫] (૨૪) હોરમજદના પેદા ક

* ઈઆને સઉથી સાચ્ચા[૨] રદ્દને ઈજદની,[૧] દુનિયાની આબાદી ક(અને) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર[૫] આશ્તાદ ઈજદની,[૩] (તથા) દુનિયાંની બાદી કરનાર[૯] રાસ્ત બોલેલા[૮] સખુનની[૭] સ્તુતિ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ પેનીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

† બેહેરામ ઈજદની તથા મીનોરામની ખરતુમનના તરજુમાને માટે 'જસ મે અવંઘ્રહે મજદ' નો તરજુમો, સફો ૧૯-૨૦.

સઉથી સાચ્ચા[૬] (અને) પવિત્ર[૯] જ્ઞાનની[૭] (ઇઆને ધર્મની કેળવણી
તથા ભલી[૧૧] માજદયસ્ની[૧૨] દીનની,[૧૦] (૨૫) *ભલી[૧૪] પવિત્રાઇ
(અથવા અશિશવંઘની), ભલા[૧૬] ડહાપણની,[૧૫] ભલી[૧૮] રાસ્તીની,[૧૭] ભ
ઇનસાફની,[૧૯] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૨૩] ખોરેહ[૨૧] (તથા)
આદીની,[૨૨] જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી[૨૫] પારેંદીન
હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૨૮] ઇરાની[૨૬] ખોરેહની,[૨૭] હોરમજદના પેદા
ધેલાં[૩૧] કેઆની[૨૯] ખોરેહની,[૩૦] હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૩૪] અખુટ[૩૨]
હની[૩૩] (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલાં[૩૭] (પેગમબર) જરતોશ્ત
ખોરેહની,[૩૬] (૨૬) દુનિયાંની આબાદી કરનાર[૩૯] આસ્તાદ ઇજિદન
(તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૪૨] અશોઇના ચળકાટવાળા[૪૩] (અ
પવિત્ર સુખવાળા[૪૩]) ઉષિ-દરેન[૪૧] (નામના) પાહાડની[૪૦]–(એ બધાઓ
(વખાણ ઇત્યાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વઇર્યોના કલા
ખુબીઓ જાહેર કરે).

(૨૭) **અપ્નો[૪૪] બેરેજતો[૪૫] સૂરહે,[૪૬] વહિશ્તહે[૪૭] અંઘ
ઉશ[૪૮] અપઓનાંમ[૪૯] રઓચંઘહો[૫૦] વીસ્પો-ખ્વાથ્રો.[૫૧] (૨
જેમો[૫૨] હુધાઓંઘહો[૫૩] યજતહે;[૫૪] ઇમાઓ[૫૫] અસાઓ,[૫૬] ઇ
ઓ[૫૭] પોઇથ્રાઓ[૫૮] ગરોઇશ[૫૯] ઉષિ-દરેનહે[૬૦] મજદધાતો
અષ-ખ્વાથ્રહે[૬૨] વીસ્પએષાંમચ[૬૩] ગઇરિનાંમ[૬૪] અષ-ખ્વાથ્રનાં
પોઉરૂ-ખ્વાથ્રનાંમ[૬૬] મજદધાતનાંમ;[૬૭] કાવયેહેચ[૬૮] ખ્વરેનંઘહે
મજદધાતહે,[૭૦] અખ્વરેતહેચ[૭૧] ખ્વરેનંઘહો[૭૨] મજદધાતહે.[૭૩] (૨
માંથ્રહે[૭૪] સ્પેન્તહે[૭૫] અષઓનો[૭૬] વેરેજયંઘહહે,[૭૭] દાતો
વીદએવહે,[૭૯] દાતહે[૮૦] જરથુશ્ત્રોઇશ;[૮૧] દરેઘયાઓ[૮૨] ઉપનયાએ
દએનયાઓ[૮૪] વંઘહુયાઓ[૮૫] માજદયસ્નોઇશ,[૮૬] જરજદાતોઇ
માંથ્રહે[૮૮] સ્પેન્તહે[૮૯] ઉષિ-દરેથ્રેમ,[૯૦] દએનયાઓ[૯૧] માજદયસ
ઇશ,[૯૨] વએધીમ[૯૩] માંથ્રહે[૯૪] સ્પેન્તહે;[૯૫] આસ્નહે[૯૬] ખ્રથ્વે
મજદધાતહે,[૯૮] ગઓષો-સ્રૂતહે[૯૯] ખ્રથ્વો[૧૦૦] મજદધાતહે.[૧]**

(૨૭) બુલંદ[૪૫] તથા દબદબાવાળાં[૪૬] આસ્માનની,[૪૪] અશો (લોકે

આએ[૫૭] શેહેરોની,[૫૮] *હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૧] અશોઈના ચળકાટવાળા[૬૨] (અથવા પવિત્ર સુખવાળા[૬૨]) ઉષિ-દરેન[૬૦] (નામના) પાહાડની[૫૯] (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલા[૬૭] પવિત્ર સુખવાળા[૬૫] તથા પુરતાં સુખવાળા[૬૬] તમામ[૬૩] પાહાડોની,[૬૪] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૭૦] કેઆંની[૬૮] ખોરેહની[૬૯] (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલા[૭૩] અખુટ[૭૧] *ખોરેહની,[૭૨] (૨૯) અસરકારક[૭૭] પવિત્ર[૭૬] (તથા) આબાદી કરનાર[૭૫] માંથ્રની,[૭૪] દેવથી જુદા[૭૯] કાએદાની,[૭૮] જરતોશ્તી[૮૧] કાએદાની,[૮૦] લાંબા વખતના[૮૨] જુના રેવાજની[૮૩] તથા ભલી[૮૫] માજદયસ્ની[૮૬] દીનની,[૮૪] આબાદી કરનાર[૮૯] માંથ્રની તરફની[૮૮] મોહોબતની,[૮૭] માજદયસ્ની[૯૨] દીનનું[૯૧] મનમાં યાદ રાખવાની,[૯૦] આબાદી કરનાર[૯૫] માંથ્રની[૯૪] વિદ્યાની,[૯૩] હોરમજદની આપેલી[૯૮] જાતી[૯૬] અક્કલની,[૯૭] હોરમજદની આપેલી[૧] કાંને સાંભળેલી[૯૯] (ઈઆને શિખેલી) અક્કલની[૧૦૦]— (એ બધાંઓની) (વખાણ ઇત્યાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વઇર્યોના કલામની ખુબીઓ જાહેર કરે).

(૩૦) અનધ્રનાંમ[૨] રઓચંઘ્રહાંમ[૩] ખ્વધાતનાંમ,[૪] રઓક્ષ્નહે[૫] ગરો-ન્માનહે,[૬] મિસ્વાનહે[૭] ગાત્વહે[૮] ખ્વધાતહે,[૯] ચિન્વત્-પેરેતૂમ[૧૦] મજ્દધાતાંમ.[૧૧] (૩૧) ઐરેજતો[૧૨] અહુરહે[૧૩] નફ્રેધ્રો[૧૪] અપાંમ[૧૫] અપસચ[૧૬] મજ્દધાતયાઓ.[૧૭] (૩૨) હુઓમહે[૧૮] અષવજંઘ્રહો.[૧૯] (૩૩) દહ્મયાઓ[૨૦] વંઘ્રહુયાઓ[૨૧] આફ્રિતોઇશ,[૨૨] ઉઘ્રાઇ[૨૩] દામોઇશ[૨૪] ઉપમનાઇ.[૨૫] વીસ્પએષાંમ[૨૬] યજતનાંમ[૨૭] અષઓનાંમ[૨૮] મઇન્યવનાંમ[૨૯] ગએથ્યનાંમ.[૩૦] અષાઉનાંમ[૩૧] ફ્રવષિનાંમ[૩૨] ઉગ્રનાંમ[૩૩] અઇવિથૂરનાંમ[૩૪] પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ[૩૫] ફ્રવષિનાંમ,[૩૬] નબાનજ્દિશ્તનાંમ[૩૭] ફ્રવષિનાંમ.[૩૮]

ક્ષ્નઓથ્ર[૩૯] યસ્નાઇચ[૪૦] વહ્માઇચ[૪૧] ક્ષ્નઓથ્રાઇચ[૪૨] ફ્રસસ્તયએચ,[૪૩] યથા અહૂ વઇર્યો[૪૪] જઓતા[૪૫] ફ્રા મે[૪૬] મ્રૂતે,[૪૭] અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ[૪૮] ફ્રા અષવ[૪૯] વીધ્વાઓ[૫૦] મ્રઓતૂ.[૫૧]

(૩૦) બેહદ[૨] ખુદરતી[૪] રોશનીઓની,[૩] ચળકાટવાળાં[૫] ગરોથ્માન (બેહેશ્ત) ની,[૬] ખુદરતી[૯] હમેસ્તગેહાંનની,[૭-૮] હોરમજદના પેદા કીધેલા[૧૧]

* એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો પહેલો હા, ૧૪ મો ફકરો.

ચિન્વત પુલની,[૧૦] (૩૧) પાણીઓનો[૧૫] નાભ[૧૪] (જે) *બુલંદ[૧૨] સરદાર (તે) ની,[૧૩] (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં[૧૭] પાણીની,[૧૬] (૩૨) અશોઈનું કૌવત આપનાર[૧૯] હોમની,[૧૮] (૩૩) નેક[૨૦] (અને) ભલી[૨૧] હુઆની,[૨૨] જોરાવર[૨૩] દામિ ઉપમન (ઈઆને ડહાપણની ઉપમા) ની,[૨૪-૨૫] (તથા) મીનોને લગતા[૨૯] (તથા) ગેતીને લગતાં[૩૦] તમામ[૨૬] અશો[૨૮] ઈજદોની[૨૭] (તથા) અશો (લોકો)નાં[૩૧] જોરાવર[૩૩] (તથા) ગાલેબ[૩૪] ફરોહરોની,[૩૨] પોર્યોદકેશનાં[૩૫] ફરોહરોની,[૩૬] નબાનજદિશ્તનાં[૩૭] ફરોહરોની[૩૮] આરાધના કરવાને,[૪૦] (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,[૪૧] (તેઓને) ખુશ્નુદ કરવાને[૪૨] તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને[૪૩] જોતી[૪૫] મારી આગળ[૪૬] 'યથા અહૂ વઇર્યો'[૪૪] (ઈઆને યથા અહૂ વઇર્યોના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે;[૪૭] (રાસ્પી) જે અશો[૪૯] (અને) વિદ્વાન[૫૦] (તે) 'અથા રતુશ અષાતચિત હચ'[૪૮] (એ કલામોની ખુબીઓ) †જાહેર કરે.[૫૧]

(૧) અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંઘઉહન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. (૨) વોહુ મનો અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; આક્તીમ હાંમવઇન્તીમ યજમઇદે, તરધાતેમ અન્યાઇશ દામાંન આસ્નેમ ખ્રતૂમ મજદધાતેમ યજમઇદે; ગઓષો-સ્રૂતેમ ખ્રતૂમ મજદધાતેમ યજમઇદે. (૩) અષેમ વહિશ્તેમ સ્રએશ્તેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; અઇર્યમનેમ ઇષીમ યજમઇદે; સૂરેમ મજદધાતેમ યજમઇદે; સઓકાંમ વંઘ્રઉહીમ વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. (૪) ક્ષથ્રેમ વઇરીમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; અયોક્ષુસ્તેમ યજમઇદે; મરેજ્રદિકેમ થ્રાયોદ્રિગૂમ યજમઇદે. (૫) સ્પેન્તાંમ વંઘ્રઉહીમ આર્મઇતીમ યજમઇદે; રાતાંમ વંઘ્રઉહીમ વોઉરૂ-દોઇથ્રાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. (૬) હઉર્વતાતેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; યાઇર્યાંમ હુષિતીમ યજમઇદે; સરેધ અષવન અષહે રતવો

---

* અથવા બરજો ઈજદની; પાછલથી અપાંમ નપત્ (અથવા અપાંમ નસરૂ) નો વિશેષણનો બોલ (બેરેજત્) બરજો તરીકે વપરાયો. એજ પ્રમાણે 'અનઘ્ર રઓચાઓ' નું પાછલથી 'અનેરાંન'; 'વહિશ્ત અહુ' નું 'બેહશ્ત' થયું.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફો ૧૬ મો.

યજમઇદે. (૭) અમેરેતાતેમ્ અમેષેમ્ સ્પેન્તેમ્ યજમઇદે; ફ્રષઓનીમ્ વાંથ્વાંમ્ યજમઇદે; અસ્પિનાચ યેવીનો યજમઇદે; ગઓકેરેનેમ્ સૂરેમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે.

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રેમ્ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ્ યજમઇદે; રામ ખ્વાસ્તેમ્ યજમઇદે.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષેમ વહિશ્તેમ્ આતરેમ્ચ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજન્તેમ્ અહુરેમ્ ક્ષથ્રીમ્ ક્ષએતેમ્ અપાંમ્ નપાતેમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે; અપેમ્ચ મજદધાતાંમ્ અષઓનીમ્ યજમઇદે.

☞ (અઇવિસ્રૂથ્રેમ્ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ્ વંઘ્રુહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; ઘેનાઓસ્ચ વીરો-વાંથ્વાઓ યજમઇદે; યાઇર્યાંમ્ચ હુષિતીમ્ યજમઇદે; અમેમ્ચ હુતશ્તેમ્ હુરઓધેમ યજમઇદે; વેરેથ્રઘ્નેમ્ચ અહુરધાતેમ્ યજમઇદે; વનઇન્તીમ્ચ ઉપરતાતેમ્ યજમઇદે.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોય તો નીચે મુજબ ભણે):—

સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ્ ફ્રાદત્-ગએથેમ્ અષવનેમ્ અષહે રતુમ્ યજમઇદે; રષ્નૂમ્ રજિશ્તેમ્ યજમઇદે; અરશ્તાતેમ્ચ ફ્રાદત્-ગએથાંમ્ *વરેદત્ ગએથાંમ્ યજમઇદે.

(૮) દહ્વાઓંઘ્રહેમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખ્વરે-નંઘ્રહન્તેમ્ યજમઇદે, અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. (૯) આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે; ખ્વરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, સવો મજદધાતેમ્ યજમઇદે; અઇ-

* હોરમજદથી તે અમરદાદ સુધીની ખશ્નુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ મ્હોટી હસન યશ્ત, સફો ૧૭૦–૧૭૨.

સ્થનેમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, ઉગ્રેમ્ કવએમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે; આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે; કવએમ્ હુઓસ્રવંઘ્રહેમ્ યજમઇદે, વઇરીમ્ હુઓસ્રવંઘ્રહેમ્ યજમઇદે; અસ્નવન્તેમ્ ગઇરીમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે, ચએચિસ્તેમ્ વઇરીમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે; ઉગ્રેમ્ કવએમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે, આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે; રએવન્તેમ્ ગઇરીમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે, ઉગ્રેમ્ કવએમ્ ખરેનો મજદધાતેમ્ યજમઇદે; આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશતાર યજમઇદે, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘ્રહ યજમઇદે; યજત પોઉરૂ-બએષજ યજમઇદે; આતરેમ્ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ્ યજમઇદે; વીસ્પે આતરો યજમઇદે. ક્ષથ્રેમ્ નફ્રેમ્ નઇર્યો-સંઘ્રહેમ્ યજતેમ્ યજમઇદે.

(૧૦) આપો વંઘ્રઉહીશ્ મજદધાતાઓ અપઓનીશ્ યજમઇદે. અરેદ્વીમ્ સૂરાંમ્ અનાહિતાંમ્ અપઓનીમ્ યજમઇદે; વીસ્પાઓ આપો મજદધાતાઓ અપઓનીશ્ યજમઇદે, વીસ્પાઓ ઉર્વરાઓ મજદધાતાઓ અપઓનીશ્ યજમઇદે. (૧૧) હુવરે-ક્ષ્એતેમ્ અમેષેમ્ રએમ્ અઉર્વત્-અસ્પેમ્ યજમઇદે. (૧૨) માઓંઘ્રહેમ્ ગઓચિથ્રેમ્ યજમઇદે, ગઓમ્ અએવો-દાતહે ઉરૂનો ક્રવષીમ્ યજમઇદે, ગઓમ્ પોઉરૂસરેધહે ઉરૂનો ક્રવષીમ્ યજમઇદે. (૧૩) તિશ્ત્રીમ્ સ્તારેમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે, સતવએસેમ્ ક્રાપેમ્ સૂરેમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે; વીસ્પે સ્તારો અફ્રશચિથ્ર યજમઇદે, વીસ્પે સ્તારો જેમસચિથ્ર યજમઇદે, વીસ્પે સ્તારો ઉર્વરો-ચિથ્ર યજમઇદે. વનન્તેમ્ સ્તારેમ્ મજદધાતેમ્ યજમઇદે, અવે સ્રેઉશ્ યજમઇદે, યોઇ હેન્ત હેપ્તોઇરિંગ મજદધાત ખરેનંઘઉહન્ત બએષજય, પઇતિશ્તાતેએ યાથ્વાંમ્ પઇરિકનાંમ્ચ. (૧૪) ગેઉશ્ હુધાઓંઘ્રહો ઉર્વાનેમ્ યજમઇદે, દ્રવાસ્પાંમ્ સૂરાંમ્ મજદધાતાંમ્ અપઓનીમ્ યજમઇદે.

(૧૫) દધ્વાઓંઘ્રહેમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો

યજમઇદે. (૧૬) મિથ્રેમ વોઉરૂ-ગઓયઓઇતીમ હજંઘ્રર-ગઓષેમ બએવરે-ચષ્મનેમ અઓખ્તો-નામનેમ યજતેમ યજમઇદે; રામ ખાસ્રેમ યજમઇદે. (*૧૮) રષ્નૂમ રજિશ્તેમ યજમઇદે, અરશ્તા-તેમચ ફ્રાદત્-ગએથાંમ વરેદત્-ગએથાંમ યજમઇદે; એરેજુખ્ધેમ વાચિમ યત્ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે. (*૨૦) અમેમ હુતશ્તેમ હુરઓધેમ યજમઇદે. વેરેથ્રઘ્નેમ અહુરધાતેમ યજમઇદે; વનઇ-ન્તીમચ ઉપરતાતેમ યજમઇદે. (૨૧) રામ ખાસ્રેમ યજમઇદે, વએમ અષવનેમ યજમઇદે, વએમ ઉપરો-કઇરીમ યજમઇદે, તરધાતેમ અન્યાઇશ દામાંન્, અએતત્ તે વયો યજમઇદે, યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મઇન્યઓમ. થ્વાષેમ ખધાતેમ યજમઇદે, જરૂવાનેમ અકરનેમ યજમઇદે, જરવાનેમ્ દરેઘો-ખધાતેમ યજમઇદે. (૨૨) વાતેમ સ્પેન્તેમ હુધાઓંઘ્રહેમ યજમઇદે, અધરેમ યજમઇદે, ઉપરેમ યજમઇદે; ફ્રતરેમ યજમઇદે, પસ્ચાંઇથીમ યજમઇદે; નઇર્યાંમ હાંમ-વરેતીમ યજમઇદે.

(૨૩) દધ્વાઓંઘ્રહેમ અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરે-નંઘ્રઉહન્તેમ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. (૨૪) રજિશ્તાંમ ચિશ્તાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે; દએનાંમ વંઘ્રઉહીમ માજદયસ્નીમ યજમઇદે. (૨૫) અષીમ વંઘ્રઉહીમ યજમઇદે, ક્ષોઇશ્નીમ બેરેજઇતીમ અમવઇતીમ હુરઓધાંમ ખાપરાંમ; ખરેનો મજદધાતેમ યજમઇદે, સવો મજદધાતેમ યજમઇદે, પારેન્દીમ રઓરથાંમ યજમઇદે; અઇર્યનેમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમઇદે. ઉગ્રેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમઇદે, ઉગ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજદ-ધાતેમ યજમઇદે; જરથુશ્તહે ખરેનો મજદધાતેમ યજમઇદે. (૨૬) અરૂશ્તાતેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે, ગઇરીમ ઉષિ-દરનેમ મજદધાતેમ અષ-ખાથ્રેમ યજતેમ યજમઇદે.

(૨૭) અસ્મનેમ ખન્વન્તેમ યજમઇદે, વહિશ્તેમ અહૂમ અષઓનાંમ યજમઇદે, રઓચંઘ્રહેમ વીસ્પો-ખાથ્રેમ. (૨૮) જાંમ હુધાઓંઘ્રહેમ યજતેમ યજમઇદે, ઇમાઓ અસાઓ ઇમાઓ ષોઇથ્રાઓ યજમઇદે; ગઇરીમ ઉષિ-દરનેમ મજદધાતેમ અષ-

* ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખશ્નુમન ભણવામાં આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો ખોલાસો.

ખ્રાથ્રેમ યજતેમ યજમઇદે; વીસ્પાઓ ગરયો અષ-ખ્રાથ્રાઓ પોઉરૂ-ખ્રાથ્રાઓ મજદધાત અષવન અષહે રતવો યજમઇદે; ઉગ્રેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમઇદે, ઉગ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમઇદે. (૨૯) માંથ્રેમ સ્પેન્તેમ અશ-ખરેનંઘ્રહેમ યજમઇદે, દાતેમ વીદાયુમ યજમઇદે, દાતેમ જર-થુશ્ત્રિ યજમઇદે; દરેઘાંમ ઉપયનાંમ યજમઇદે, દએનાંમ વંઘુ-ઉહીમ માજદયસ્નીમ યજમઇદે; જરજદાઇતીમ માંથ્રેમ સ્પે-ન્તેમ યજમઇદે, ઉષિ-દરેથ્રેમ દએનાંમ માજદયસ્નીમ યજમઇદે, વએધીમ માંથ્રેમ સ્પેન્તેમ યજમઇદે; આસ્નેમ ખ્રતૂમ મજદધાતેમ યજમઇદે, ગઓષો-સ્રૂતેમ ખ્રતૂમ મજદધાતેમ યજમઇદે.

(૩૦) અનઘ્ર રઓચાઓ ખધાતાઓ યજમઇદે, રઓક્ષ્નેમ ગરો-નમાનેમ યજમઇદે, મિસ્વાનેમ ગાતૂમ ખધાતેમ યજમઇદે, ચિન્વત્ પેરેતૂમ મજદધાતાંમ યજમઇદે. (૩૧) બેરેજન્તેમ અહુરેમ ક્ષથ્રીમ ક્ષએતેમ અપાંમ નપાતેમ અઉર્વત્-અસ્પેમ યજમઇદે, અપેમચ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમઇદે. (૩૨) હુઓમેમ જાઇરીમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, હુઓમેમ ફ્રા-ષ્મીમ ફ્રાદત્-ગએથેમ યજમઇદે, હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમઇદે.

(૩૩) દહ્માંમ વંઘુઉહીમ આફ્રિતીમ યજમઇદે, ઉગ્રેમ તખ્મેમ દામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમઇદે; વીસ્પેમચ અષવનેમ મઇન્યઓમ યજતેમ યજમઇદે, વીસ્પેમચ અષ-વનેમ ગએથીમ યજતેમ યજમઇદે.

(૧) *અષાઉનાંમ વંઘુઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો સ્તઓમિ જઓયેમી ઉફ્યેમી. યજમઇદે નમાન્યાઓ વીસ્યાઓ જન્તુમાઓ દખ્યુમાઓ જરથુશ્ત્રોતેમાઓ. (૨) વીસ્પનાંમચ આઓંઘ્રહાંમ પઓઇર્યનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઇધ યજ-મઇદે ફ્રવષીમ અવાંમ યાંમ અહુરહે મજદાઓ, મઝિશ્તાંમચ વહિશ્તાંમચ, સ્રએશ્તાંમચ, ખ્રઓજદિશ્તાંમચ ખ્રથ્વિશ્તાંમચ હુકેરેપ્તેમાંમચ, અષાત્ અપનોતેમાંમચ.

* સદુમના કરદાના તરજુમાને માટે જુઓ સીરોજા યશ્તની પછી આપેલો ગુજરેવાંની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો, સફા ૩૮૨-૩૮૭.

(૩) અષાઉનાંમ વંઘ્રઉહીશ સુરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે; યાઓ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, ક્ષએતનાંમ વેરેજિ-દોઇથ્રનાંમ, બેરેજતાંમ અઇબ્યામનાંમ તખ્મનાંમ આહુઇરયનાંમ, યોઇ અઇથ્યેજંઘ્રહો અષવનો. (૪) પઓઇરયનાંમ તકએષનાંમ પઓઇરયનાંમ સાસ્નો-ગૂષાંમ, ઇધ અષઓનાંમ અષઓનિનાંમચ અહૂમચ દએનાંમચ બઓધસ્ચ ઉર્વાનેમચ ફ્રવષીમચ યજમઇદે, યોઇ અષાઇ વઓનરે, ગેઉશ હુધાઓંઘ્રહો ઉર્વાનેમ યજમઇદે.

(૫) યોઇ અષાઇ વઓનરે. ગયેહે મરેથ્નો અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે. જરથુશ્ત્રહે સ્પિતામહે ઇધ અષઓનો અષીમચ ફ્રવષીમચ યજમઇદે. કવોઇશ વીશતાસ્પહે અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે. ઇસત્-વાસ્ત્રહે જરથુશ્ત્રોઇશ અષઓનો ફ્રવષીમ યજમઇદે. (૬) નબાનજદિશ્તનાંમ ઇધ અષઓનાંમ અષઓનિનાંમચ અહૂમચ દએનાંમચ બઓધસ્ચ ઉર્વાનેમચ ફ્રવષીમચ યજમઇદે, યોઇ અષાઇ વઓનરે; મત વીસ્પાબ્યો અષઓનિબ્યો ફ્રવષિબ્યો, યાઓ ઇરીરિથુષાંમ અષઓનાંમ, યાઓસ્ચ જવન્તાંમ અષઓનાંમ, યાઓસ્ચ નરાંમ અજાતનાંમ ફ્રષો-ચરેથ્રાંમ સઓશ્યન્તાંમ.

(૭) ઇધ ઇરિસ્તનાંમ ઉર્વાનો યજમઇદે, યાઓ અષઓનાંમ ફ્રવષયો. વીસ્પનાંમ અહૂમ્ય ન્માને નબાનજદિશ્તનાંમ પર-ઇરિસ્તનાંમ અએથ્રપઇતિનાંમ અએથ્ર્યનાંમ નરાંમ નાઇરિનાંમ ઇધ અષઓનાંમ અષઓનિનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. (૮) વીસ્પનાંમ અએથ્રપઇતિનાંમ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પનાંમ અએથ્ર્યનાંમ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પનાંમ નરાંમ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પનાંમ નાઇરિનાંમ અષઓનિનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે.

(૯) વીસ્પનાંમ અપેરેનાયુકનાંમ દહ્મો-કેરેતનાંમ અષ-ઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. આદખ્યુનાંમચ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. ઉજદખ્યુનાંમચ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. (૧૦) નરાંમચ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. નાઇરિનાંમચ અષઓનિનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પાઓ અષાઉનાંમ

વંઘુઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, યાઓ હુચ ગયાત્ મરેથનત્ આ-સઓષ્યન્તાત્ વેરેથ્રઘ્નત્.

વીસ્પાઓ ફ્રવષયો અષાઉનાંમ યજમઇદે; અષાઉનાંમ વંઘુઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પે અષવનો યજત યજમઇદે.

☞ (હાવન ગેહમાં અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ભણે.)

હાવનીમ્ પઇતિ રતૂમ્, સાવંઘહેએમ્ વીસીમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

રપિથ્વિનેમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-ફ્ષાઉમ જન્તુમેમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

ઉજયેઇરિનેમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-વીરેમ્ દખ્યુમેમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

અઇવિસ્રૂથ્રેમેમ્ અઇબિગાઇમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઇતીમ્ જરથુશ્ત્રોતેમેમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે.)

ઉષહિનેમ્ પઇતિ રતૂમ્, બેરેજીમ્ ન્માનીમ્ચ પઇતિ રતૂમ્.

યેંઘ્હે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્હો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્હાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરૂદુમ, મરૂદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનાદ; અએદુન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, (૧) અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘુહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૨) વંઘહવે મનંઘહે આક્તોઇશ હાંમ-વઇનત્યાઓ, તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન્, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજ્દધાતહે, ગઓષો-સ્રૂતહે ખ્રથ્વો-મજ્દધાતહે. (૩) અષહે વહિશ્તહે સ્રએશ્તહે, અઇર્યમનો

દાઓયેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૪) ક્ષથ્રહે વઇર્યેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેઝદિકાઇ થ્રાયો-દ્રિગઓવે. (૫) સ્પેન્તયાઓ વંઘ્રહુયાઓ આર્મતોઇશ રાતયાઓ વંઘ્રહુયાઓ વોઉરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૬) હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇર્યયાઓ હુષિતોઇશ, સરેધએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો. (૭) અમેરેતાતો રથ્વો ફ્ષઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય, અસ્પિનિબ્ય યઓનિબ્ય, ગઓ-કેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે):—

મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓતોઇશ, રામનસ્ચ ખ્વાસ્ત્રહે.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષહે વહિશ્તહે આથ્રસ્ચ અહુરહે મજદાઓ.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

બેરેજતો અહુરહે નફેધ્રો અપાંમ અપસ્ચ મજદધાતયાઓ.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અષાઉનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઘેનાંનાંમ્ચ વીરો-વાંથ્વનાંમ યાઇર્યયાઓસ્ચ હુષિતોઇશ, અમહેચ હુતાશ્તહે હુરઓધહે, વેરેથ્રઘ્નહેચ અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

સઓષહે અષ્યેહે અષિવતો, વેરેથ્રાજનો ફ્રાદત્-ગએથહે, રષ્નઓશ રઝિશ્તહે, અર્સ્તાતસ્ચ ફ્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ.

(૮) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખ્વરેનંઘ્રઉહતો અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. (૯) આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, ખ્વરેનંઘ્રહો સવંઘ્રહો મજદધાતહે, અઇર્યનાંમ ખ્વરેનો મજદધાતનાંમ, કાવયેહેચ ખ્વરેનંઘ્રહો મજદધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. કવોઇશ હુસ્રવંઘ્રહે, વરોઇશ હુસ્રવંઘ્રહે, અસ્નવન્તહે ગરોઇશ મજદધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોઇશ મજદધાતહે, કાવયેહેચ ખ્વરેનંઘ્રહો મજદધાતહે. આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, રએવન્તહે ગરોઇશ

મજદ્દધાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંઘ્રહો મજદ્દધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશ્તાર, યજત પોઉરૂ-ખરેનંઘ્રહ યજત પોઉરૂ-બએષજ. આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ વીસ્પએઇબ્યો, આતેરેબ્યો, ક્ષથ્રો-નફ્રેથ્રો નઇર્યોસંઘ્રહહે યજતહે.

(૧૦) અપાંમ્ વંઘ્રઉહિનાંમ્ મજદ્દધાતનાંમ્, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અષઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમચ અપાંમ્ મજદ્દધાતનામ્, વીસ્પનાંમચ ઉર્વરનાંમ્ મજદ્દધાતનાંમ્. (૧૧) હુવરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે અઉર્વત્-અસ્પહે. (૧૨) માઓંઘ્રહહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશ્ચ અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશ્ચ પોઉરૂ-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશ્ત્ર્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંઘ્રઉ-હતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજદ્દધાતહે; સ્તારાંમ્ અફ્શ-ચિથ્રનાંમ્ જેમસ્ચિથ્રનાંમ્ ઉર્વરો-ચિથ્રનાંમ્ મજદ્દધાતનાંમ્; વનન્તો સ્તારો મજદ્દધાતહે, અવે સ્તારો યોઇ હપ્તોઇરિંગ મજદ્દધાત ખરેનંઘ્રઉહન્ત બએષજય. (૧૪) ગેઉશ્ તશ્ને ગેઉશ ઉરૂને દ્ર્વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજદ્દધાતયાઓ અષઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્. (૧૬) મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ હજંઘ્રરો-ગઓષહે બએવરે-ચશ્મનો અઓખ્તો નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્ત્રહે (*૧૮) સ્રઓશ રશ્નિશ્તહે, અર્શતાતસ્ચ ક્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ, એરેજાુખ્ધહે વચંઘ્રહો યત્ ક્રાદત્-ગએથહે. (*૨૦) અમહે હુતાશ્તહે, હુરઓધહે વેરેથ્રઘ્નહે અહુરધાતહે, વનઇન્ત્યાઓસ્ચ ઉપરતાતો. (૨૧) રામનો ખાસ્ત્રહે, વયઓશ ઉપરો-કઇર્યેહે તરધાતો અન્યાઇશ દામાંન્; અએતત્ તે વયો યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મઇન્યઓમ્; થ્વાષહે ખધાતહે જરૂવાનહે અકરનહે જરૂવાનહે દરેઘો-ખધાતહે. (૨૨) વાતહે હુધાઓંઘ્રહો અધરહે ઉપરહે ફ્રતરહે પસ-ચાંઇશ્યેહે, નઇર્યયાઓ હાંમ-વરેતોઇશ.

(૨૩) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉ-હતો, અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્ (૨૪) રશ્નિશ્તયાઓ ચિ-

---

* એની સમજને માટે જુઓ એ યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો ખોલાસો.

સ્તયાઓ મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ દએનયાઓ વંઘ-હુયાઓ માજદયસ્નોઇશ. (૨૫) અષોઇશ વંઘહુયાઓ, ચિસ્તોઇશ વંઘહુયાઓ, એરેથે વંઘહુયાઓ, રસાંસ્તાતો વંઘહુયાઓ, ખરેનંઘહો, સવંઘહો મજદધાતહે. પારેન્દ-યાઓ રઓરથયાઓ. અઇર્યનાંમ ખરેનો મજદધાતનાંમ. કાવયેહેચ ખરેનંઘહો મજદધાતહે, અખરેતહેચ ખરેનંઘહો મજદધાતહે, જરથુશ્તહેચ ખરેનંઘહો મજદધાતહે. (૨૬) અર્શતાતો ફ્રાદત્-ગએથહે, ગરોઇશ ઉષિ-દરેનહે મજદધાતહે અષ-ખાથ્રહે.

(૨૭) અષ્નો બેરેજતો સૂરહે વહિશ્તહે અંઘહેઉશ અષઓનાંમ રઓચંઘહો વીસ્પો-ખાથ્રો. (૨૮) જેમો હુધાઓંઘહો યજતહે; ઇમાઓ અસાઓ, ઇમાઓ ષોઇથ્રાઓ, ગરોઇશ ઉષિ-દરેનહે મજદધાતહે અષ-ખાથ્રહે વીસ્પએષાંમચ ગઇરિનાંમ અષ-ખાથ્રનાંમ પોઉરૂ-ખાથ્રનાંમ મજદધાતનાંમ; કાવયેહેચ ખરેનંઘહો મજદધાતહે, અખરેતહેચ ખરેનંઘહો મજદધાતહે. (૨૯) માંથ્રહે સ્પેન્તહે અષઓનો વેરેજયંઘહહે, દાતહે વીદએવહે, દાતહે જરથુશ્ત્રોઇશ; દરેઘયાઓ ઉપનયાઓ, દએનયાઓ વંઘહુયાઓ માજદયસ્નોઇશ, જરજદાતોઇશ માંથ્રહે સ્પેન્તહે ઉષિ-દરેથ્રેમ, દએનયાઓ માજદયસ્નોઇશ, વએધીમ માંથ્રહે સ્પેન્તહે, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજદધાતહે, ગઓષો-સ્રૂતહે ખ્રથ્વો મજદધાતહે.

(૩૦) અનઘ્રનાંમ રઓચંઘહાંમ ખધાતનાંમ, રઓક્ષ્નહે ગરોન્માનહે, મિસ્વાનહે ગાત્વહે ખધાતહે, ચિન્વત્-પેરેતૂમ મજદધાતાંમ. (૩૧) બેરેજતો અહુરહે નફેધ્રો અપાંમ અપસચ મજદધાતયાઓ. (૩૨) હઓમહે અષવજંઘહો. (૩૩) દહ્મ-યાઓ વંઘહુયાઓ આફ્રિતોઇશ, ઉગ્રાઇ દામોઇશ ઉપમનાઇ.

વીસ્પએષાંમ્ યજતનાંમ્ અષઓનાંમ્ મઇન્યવનાંમ્ ગએથ્યનાંમ્. અષાઉનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથૂરનાંમ્ પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્, નબાનજદિશ્તનાંમ્ *ફ્રવષિનાંમ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘ્રેમ્; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

રોજ નેક્ નાંમ્, રોજ પાક્ નાંમ્, રોજ મુબારક્ (ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્ દામાંન્. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ. હઇથ્યાવર્શ્તાંમ્ હાત્ વસ્ના ફ્રેરષોતેમેમ્. સ્તઓમિ અષેમ્; અષેમ્ વોહૂ ૧.

ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ્ સીરોજા અમેશાસ્પંદ વીસ્પએશા અર્દાફ્રવશ ઍરસાદ્ અમાવંદ્ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ્ દીન્ બેહ માજ્દયસ્નાંન્, આગાહી રવાઇ ગોઆફ્રંગાની બાદ્ હફ્તે કેશ્વર જમીન્; અએદૂન્ બાદ્. મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ્ શુદન્; અષઓને અષેમ્ વોહૂ ૧.

☞ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીન માજ્દયસ્ની દાદ્ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ્ સેવિશ્તે અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વઇરે વંઘ્રઉહિ મજ્દધાતે અષઓને. અષેમ્ વોહૂ ૧. અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ રએવન્તેમ્ ખ્વરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે. અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે. અષાઉનાંમ્ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. અષેમ્ વોહૂ ૧. સીરોજા અમેશાસ્પંદ વીસ્પએશા અર્દાફ્રવશ ઍરસાદ્. અષેમ્ વોહૂ ૧.

---

* જાણવું જે, ૩૭૭ મા સફાથી તે ૩૮૧ મા સફાસુધી આવેલી ફરેશ્તાની ખસ્તુમનો ૩૬૫ મા સફાથી તે ૩૭૦ મા સફાસુધી 'ફ્રવશને મજદયસ્નો જરથુશ્ત્રિશ' માં આવેલી ખસ્તુમનોની બરાબર છે; કાંઈ ફેર નથી. માટે તરજુમાને માટે ત્યાંહાં જોવું.

ગુજરેલાંની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો.

૫ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજુની, ગોરૂજે ખોરેહ્ અવજાયાદ; અરૂદાફ્રવંશ *બેરસાદ. અજ હુમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજ્વરશ્ત, મેમ ૫ ગેતી મનીદ્, ઉઇમ્ ગોફ્તૂ, ઉઇમ્ કર્દ, ઉઇમ્ જસ્ત્, ઉઇમ્ બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ્ મનશ્ની ગવશ્ની કુનશ્ની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, ઓખે અવાખશ પશેમાન્ ૫ સે ગવશ્ની ૫ પતેત્ હોમ. ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંઘ્રહે મઇન્યેઉશ; હઇથ્યાવર્શતાંમ હ્યત્ વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

ફ્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) ફ્રસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, અષઓનાંમ ફ્રવષિનાંમ્ ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથૂરનાંમ્ પઓઇરયો-ત્કએષનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ, નબાનજદિશ્તનાંમ ફ્રવષિનાંમ, ક્ષ્નઓથ્ર યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વઇર્યો જઓતા ફ્રા મે મ્રૂતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ફ્રા અષવ વીદ્વાઓ મ્રઓતૂ. અહુરેમ મજદાંમ્ રએવન્તેમ્ ખરેનંઘ્રઉહન્તેમ્ યજમઇદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંઘ્રહો યજમઇદે.

(૧) અષાઉનાંમ[1] વંઘ્રઉહીશ[2] સૂરાઓ[3] સ્પેન્તાઓ[4] ફ્રવષયો[5] સ્તઓમિ[6] જબયેમિ[7] ઉફ્યેમિ.[8] યજમઇદે[9] ન્માન્યાઓ[10] વીસ્યાઓ[11] જન્તુમાઓ[12] દખ્યુમાઓ[13] જરથુશ્ત્રોતેમાઓ.[14] (૨) વીસ્પનાંમ્ચ[15] આઓંઘ્રહાંમ[16] પઓઇર્યનાંમ્[17] ફ્રવષિનાંમ[18] ઇધ[19] યજમઇદે[20] ફ્રવષીમ્[21] અવાંમ્[22] યાંમ્[23] અહુરહે[24]

---

* ઈઆને અશો ફ્રરોહર (આએ ભણતર તરફ) પોંહોંચો! જાણવું જે ગુજરેલાંની યાદનેમાટે ભણવાના એ કરદાની શરૂઆતની તથા છેડેની ખશ્નુમન અરદાફ્રવશનાં આફ્રરંગાનની ખશ્નુમનનાં જેવી છે.

મજદાઓ,[૨૫] મજિશ્તાંમ્ચ[૨૬] વહિશ્તાંમ્ચ[૨૭] સ્રએશ્તાંમ્ચ,[૨૮] ઞ્રઓજ્રદિશ્તાંમ્ચ[૨૯] ઞ્રથ્વિશ્તાંમ્ચ[૩૦] હુકેરેપ્તેમાંમ્ચ,[૩૧] અષાન્[૩૨] અપનોતેમાંમ્ચ,[૩૩]

(૧) અશો (લોકો) નાં[૧] ભલાં,[૨] શૂરાં[૩] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[૪] ફરોહરોને[૫] હું વખાણુંછું,[૬] યાદ કરૂંછું[૭] (અથવા આરાધુંછું[૭]), (તથા) (તેઓની) કીર્તિ *ગાઉછું.[૮] ઘેરને લગતાં,[૧૦] મોહોલ્લાને લગતાં[૧૧] કસબાને લગતાં[૧૨] દેશને લગતાં[૧૩] (તથા) વડા દસ્તુરોને લગતાં[૧૪] (ફરોહરોને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૯] (૨) આએ[૧૬] તમામ[૧૫] ફરોહરોમાંથી[૧૮] સઉથી †પેહેલાં[૧૭] (દાદાર) હોરમજદનું[૨૪-૨૫] ફરોહર,[૨૧] જે[૨૩] સઉથી ઉચે દરજ્જેનું,[૨૬] સઉથી સરસ,[૨૭] સઉથી સોહામણું[૨૮] ઘણુંજ ‡હિમ્મત આપનારૂં,[૨૯] ઘણુંજ અક્કલમંદ,[૩૦] ઘણુંજ સવાબકાર[૩૧] તથા અશોઇમાં[૩૨] સઉથી ઉપર[૩૩] (ઈઆને શ્રેષ્ઠ) (તેને) આએ જગાએ[૧૯] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૨૦]

(૩) અષાઉનાંમ્[૩૪] વંઘ્રઉહીશ્[૩૫] સૂરાઓ[૩૬] સ્પેન્તાઓ[૩૭] ફ્રવષયો[૩૮] યજમઇદે;[૩૯] યાઓ[૪૦] અમેષનાંમ્[૪૧] સ્પેન્તનાંમ્,[૪૨] ક્ષ્એતનાંમ્[૪૩] વેરજિ-દોઇથ્રનાંમ્,[૪૪] બેરેજતાંમ્[૪૫] અઇવ્યામ-નાંમ્,[૪૬] તખ્મનાંમ્[૪૭] આહૂઇર્યનાંમ્,[૪૮] યોઇ[૪૯] અઇથ્યજંઘ્રહો[૫૦] અષવનો.[૫૧] (૪) પઓઇર્યનાંમ્[૫૨] ત્કએષનાંમ્,[૫૩] પઓઇર્ય-નાંમ્[૫૪] સાસ્નો-ગૂષાંમ્,[૫૫] ઇધ[૫૬] અષઓનાંમ્[૫૭] અષઓનિ-નાંમ્ચ[૫૮] અહૂમ્ચ[૫૯] દએનાંમ્ચ[૬૦] બઓધસ્ચ[૬૧] ઉર્વાનેમ્ચ[૬૨] ફ્રવષીમ્ચ[૬૩] યજમઇદે,[૬૪] યોઇ[૬૫] અષાઇ[૬૬] વઓનરે,[૬૭] ગેઉશ[૬૮] હુધાઓંઘ્રહો[૬૯] ઉર્વાનેમ્[૭૦] યજમઇદે.[૭૧]

---

* પેહેલવી ઉપરથી 'મારાં પોતાનાં ગણુંછું' (સ્પીગલ તથા દારમેસ્તેતે); ઈઆને તેઓને મારી ઉપર પ્રસન્ન-મેહેરબાન કરૂંછું (દારમેસ્તેતે). સરફરાજ કરૂંછું (હારલે). અગરજો 'ઉફ્યેમિ'ના વપ્ ધાતુને સંસ્કૃત નિસ્ વપ્ સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ "કાંઈ ચીજ ભેટ-નજર-અર્પણ કરવી" થઇ શકે.

† અથવા "ફ્રવષિનાંમ્"વિશેષણ તરીકે લઇએ તો, એનો અર્થ સઉથી કદીમ અથવા પ્રાચીન (ફરોહરો) માંના થાએ.

‡ ઘણુંજ પાએદાર-દઢ (મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે); ઘણુંજ મજબૂત (સ્પીગલ).

(૩) અશો (લોકો)નાં[૩૪] ભલાં,[૩૫] શૂરાં[૩૬] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[૩૭] ફ્રોહરોને[૩૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[*] હકુમત કરનાર,[૪૩] અસરકારક* જોવાની શક્તિવાળા,[૪૪] બુલંદ દરજ્જાના,[૪૫] †મદદે પોંહોંચનારા,[૪૬] જોરેમંદ[૪૭] હોરમજદના કાએદા પ્રમાણે ચાલનારા,[૪૮] અમશાસ્પંદો,[૪૧-૪૨] જેઓ[૪૯] અમર[૫૦] (તથા) અશો,[૫૧] (તેઓનાં) ‡ફ્રોહરો-ને[૪૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૩૯] (૪) ¶પોર્યોદકેશોમાંના[૫૨-૫૩] (તથા) પેહેલા[૫૪] દીન કબૂલ ₰કરનારાઓમાંનાં[૫૫] અશો,[૫૭] (માણસો) તથા અશો[૫૮] (બાઈડીઓ), જેઓ[૬૫] રાસ્તીનેમાટે[૬૬] ફતેહથી §લડ્યા[૬૭] (તેઓનાં) જાનને,[૫૯] અંતઃકરણને,[૬૦] બુદ્ધિને,[૬૧] રવાનને[૬૨] તથા ફ્રો-હરને[૬૩] આએ જગાએ[૫૬] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬૪] સારી પેદાએશના[૬૯] ‖ગોધાનાં[૬૮] (ઈઆને ગાવ્યોદાદનાં) રવાનને[૭૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૧]

(૫) યોઇ[૭૨] અષાઇ[૭૩] વઓનરે.[૭૪] ગયેહે[૭૫] મરેથ્નો[૭૬] અષઓનો[૭૭] ફ્રવષીમ્[૭૮] યજમઇદે.[૭૯] જરથુશત્રહે[૮૦] સ્પિતામહે[૮૧] ઇધ[૮૨] અષઓનો[૮૩] અષીમચ[૮૪] ફ્રવષીમચ[૮૫] યજમઇદે.[૮૬] કવોઇશ[૮૭] વીશ્તાસ્પહે[૮૮] અષઓનો[૮૯] ફ્રવષીમ્[૯૦] યજમઇદે.[૯૧] ઇસત્-વાસ્રહે[૯૨] જરથુશ્ત્રોઇશ[૯૩] અષઓનો[૯૪] ફ્રવષીમ્[૯૫] યજમઇદે.[૯૬] (૬) નબાનજદિશ્તનાંમ્[૯૭] ઇધ[૯૮] અષઓનાંમ્[૯૯] અષઓનિ-નાંમચ[૧૦૦] અહૂમચ[૧] દએનાંમચ[૨] બઓધસચ[૩] ઉર્વાનેમચ[૪] ફ્રવ-ષીમચ[૫] યજમઇદે,[૬] યોઇ[૭] અષાઇ[૮] વઓનરે;[૯] મત્[૧૦] વીસ્પાબ્યો[૧૧] અષઓનિબ્યો[૧૨] ફ્રવષિબ્યો,[૧૩] યાઓ[૧૪] ઇરીરિથુષાંમ્[૧૫] અષ-

---

* ખુબીવાળી નજરવાળા, ઈઆને જેની નજરથી સારી અસર થાએ; બદ નજરથી ઉલટું (દારમેસ્તેતે).

† ફેદા થએલા. તત્પર (મિલ્સ); (સારાં કામોને માટે) આતુર (દારમેસ્તેતે).

‡ યાઓ બોલ ફ્રવષયોને લાગેછે. 'યાઓ'નો અસલ અર્થ 'જેઓ' થાએછે.

¶ ઈઆને પેગમબર અશો જરતોસ્તની આગમચના જમાનાના યજદાંપરસ્ત.

₰ અસલ અર્થ "દીનની કેળવણી ઉપર 'ધ્યાન આપનારાં, દીનનાં ફરમાનો સાંભળનારા" થાએછે. સાસ્ન=સસ્કૃત શાસન=ધર્મપુસ્તક, ધર્મની કેળવણી.

§ વઓનરે—પૂર્ણ ભૂતકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ બહુવચન, ધાતુ વન્= To win.

‖ એનું બીજું રૂપ ગેઉશ્ એએવો-દાતયાઓ (જુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ, 'ફ્રવરાને મજ્દયસ્નો'ના ફકરામાં).

ઓનાંમ[૧૬] યાઓસચ[૧૭] જવન્તાંમ[૧૮] અષઓનાંમ,[૧૯] યાઓસચ[૨] નરાંમ[૨૧] અઝાતનાંમ[૨૨] ફ્રષો-ચરેથ્રાંમ[૨૩] સઓષ્યન્તાંમ,[૨૪]

(૫) અશો[૭૭] *ગયોમરદનાં[૭૫ ૭૬] ફ્રરોહરને[૭૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૯] અશો[૮૩] સપેતમાંન[૮૧] જરતોશતની[૮૦] અશોઈને[૮૪] તથા (તેનાં) ફ્રરોહરને[૮૫] આએ ઠેકાણે[૮૨] હમો માન સાથે યાદ કરીએ †છિયે.[૮૬] અશો[૮૮] કએ[૮૭] ગુશતાસ્પનાં[૮૮] ફ્રરોહરને[૯૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિએ.[૯૧] (પેગમબર) જરતોશતના[૯૩] (વડા દીકરા) અશો[૯૪] એસદ-વાસ્તરનાં[૯૨] ફ્રરોહરને[૯૫] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે,[૯૬] જે[૭૨] (ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂષો) રાસ્તીનેમાટે[૭૩] ફતેહથી ‡લડ્યા.[૭૪] (૬) ¶નબાનજદિશ્તોમાંના[૯૭] અશો[૯૯] (માણસો) તથા અશો[૧૦૦] (બાઈડીઓ) જેઓ[૭] રાસ્તીનેમાટે[૮] ફતેહથી લડ્યા[૯] (તેઓનાં) જાનને,[૧] અંતઃકરણને,[૨] બુદ્ધિને,[૩] રવાનને[૪] તથા ફ્રરોહરને,[૫]—(તે) સાથે[૧૦] ગુજરી ગએલાં[૧૫] અશો (માણસો) નાં,[૧૬] જીવતાં[૧૮] અશો (માણસો) નાં[૧૯] (તથા) હવે પછી જન્મ પામનારા[૨૧-૨૨] આગળ ₰વધનારા[૨૩] §સૌશ્યન્તોનાં[૨૪] (એ બધાઓનાં) તમામ[૧૧] અશો[૧૨] ફ્રરોહરોને[૧૩] આએ ઠેકાણે[૯૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬]

(૭) ઇથ[૨૫] ઇરિસ્તનાંમ[૨૬] ઉર્વાંનો[૨૭] યજમઇદે[૨૮] યાઓ[૨૯] અષઓનાંમ[૩૦] ફ્રવષયો.[૩૧] વીસ્પનાંમ[૩૨] અહ્મ્ય[૩૩] નમાને[૩૪] નબા-નજદિશ્તનાંમ[૩૫] પર-ઇરિસ્તનાંમ[૩૬] અએથ્રપઇતિનાંમ[૩૭] અએથ્-

---

* ગયોમરદ એ ઇરાની ઓલાદનો સઉથી પેહેલો પુરૂષ હતો. એનો અસલ અર્થ 'મરવા લાએક કાયા, નાશ પામવાની જીંદગી' થાએછે.

† પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ 'જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ઇધ અષઓનો અષીમચ ફ્રવષીમચ યજમઇદે'—એ વાક્યનો તરજુમો કીધો નથી.

‡ રેવરંડ મિલ્સે 'યોઈ અષાઈ વઓનરે' નો તરજુમો કીધો નથી.

¶ ઈઆને પેગમબર જરતોશતની દીન કબૂલ રાખનારા, જરતોશ્તી ધર્મમાં જન્મ પામેલા શખ્સો; એની મુકાબેલ પઓઇર્યોત્કએષ ઈઆને પોરીઓદકેશ આવેછે. 'નબાનજદિશ્ત' નો અસલ અર્થ "દૂરીની ઘણુંજ નજદીકનું;" તે ઉપરથી ઘણુંજ નજદીકનું સગુંવાહાલું.

₰ અથવા (દુનિયાંને) આગળ વધારનારા, રસ્તાખેજ કરનારા, દુનિયાંને નવેસરથી તાજગી આપનારા (પ્રોફેસરો હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

§ સોશ્યન્તોના ખોલાસા બાબે જુઓ મ્હોટી હોમ યશ્ત, ફકરો ૩૩૫ મો, નોટ.

સ્થનાંમ[૩૮] નરાંમ[૩૯] નાઇરિનાંમ[૪૦] ઇથ[૪૧] અપઓનાંમ[૪૨] અપ-ઓનિનાંમ[૪૩] ફ્રવષયો[૪૪] યજમઇદે.[૪૫] (૮) વીસ્પનાંમ[૪૬] અએથ્ર-પઇતિનાંમ[૪૭] અપઓનાંમ[૪૮] ફ્રવષયો[૪૯] યજમઇદે.[૫૦] વીસ્પ-નાંમ[૫૧] અએથ્રસ્થનાંમ[૫૨] અપઓનાંમ[૫૩] ફ્રવષયો[૫૪] યજમઇદે.[૫૫] વીસ્પનાંમ[૫૬] નરાંમ[૫૭] અપઓનાંમ[૫૮] ફ્રવષયો[૫૯] યજમઇદે.[૬૦] વી-સ્પનાંમ[૬૧] નાઇરિનાંમ[૬૨] અપઓનિનાંમ[૬૩] ફ્રવષયો[૬૪] યજમઇદે.[૬૫]

(૭) ગુજરી ગએલાંઓનાં[૨૬] રવાંનો[૨૭] જે[૨૯] અશો (લોકો) નાં[૩૦] ફરોહરવાળાં[૩૧] (છે તેઓને) આએ ઠેકાણે[૨૫] હમો માન સાથે યાદ *કરીએ છિયે.[૨૮] આએ[૩૩] ઘેરમાં[૩૪] ગુજરી ગએલાં[૩૬] તમામ[૩૨] નબાનજદિશ્તોમાં-નાં,[૩૫] †હેરબદોમાંનાં,[૩૭] શાગેર્દોમાંનાં,[૩૮] નરોમાંનાં,[૩૯] (તથા) નારીઓ-માંનાં[૪૦] (જે) અશો[૪૨] (માણસો) તથા અશો[૪૩] (બાઇડીઓ) (તે-ઓનાં) ફરોહરોને[૪૪] આએ ઠેકાણે[૪૧] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૪૫] (૮) તમામ[૪૬] હેરબદોમાંનાં[૪૭] અશો (હેરબદો) નાં[૪૮] ફરોહરોને[૪૯] હમો માન સાથે યાદ ‡કરીએ છિયે.[૫૦] તમામ[૫૧] શાગેર્દોમાંના[૫૨] અશો (શાગેર્દો) નાં[૫૩] ફરોહરોને[૫૪] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૫૫] તમામ[૫૬] નરોમાંના[૫૭] અશો (નરો) નાં[૫૮] ફરોહરોને[૫૯] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬૦] તમામ[૬૧] નારીઓમાની[૬૨] અશો (નારીઓ) નાં[૬૩] ફરોહરોને[૬૪] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૬૫]

(૯) વીસ્પનાંમ[૬૬] અપેરેનાયુકનાંમ[૬૭] દહ્મો-કેરેતનાંમ[૬૮] અપઓનાંમ[૬૯] ફ્રવષયો[૭૦] યજમઇદે.[૭૧] આહ્રુપ્યુનાંમચ[૭૨] અપ-ઓનાંમ[૭૩] ફ્રવષયો[૭૪] યજમઇદે.[૭૫] ઉજહ્રુપ્યુનાંમચ[૭૬] અપઓ-નાંમ[૭૭] ફ્રવષયો[૭૮] યજમઇદે.[૭૯] (૧૦) નરાંમચ[૮૦] અપઓનાંમ[૮૧]

---

* આએ જગાએ ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને તથા અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો આરાધીએ છિયે (પ્રોફેસર હારલે). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનો જે અશો લોકોના ફરોહરો છે તેઓને હમો આરાધીએ છિયે (ડાક્ટર સ્પીગલ તથા રેવરંડ મિલ્સ). ગુજરી ગએલાઓના રવાંનોને, અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો આરાધીએ છિયે. (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† હેરબદ, એરવદ ઈઆને જરતોશ્તી ધર્મની કેળવણીમાં પ્રવીન થએલો, વિદ્યાનો ધણી, દીનનો ઇલમ શિખવનાર, ધર્મોપદેશક.

‡ અથવા બીજી રીતેઃ—તમામ અશો હેરબદોનાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે. એજ પ્રમાણે એની પછીનાં વાકયોમાં બી લેવું.

ફ્રવષયો[૮૨] યજમઇદે.[૮૩] (૧૦) નાઇરિનાંમચ[૮૪] અષઓનિનાંમ[૮૫] ફ્રવષયો[૮૬] યજમઇદે.[૮૭] વીસ્પાઓ[૮૮] અષાઉનાંમ[૮૯] વંઘઉહીશ[૯૦] સૂરાઓ[૯૧] સ્પેન્તાઓ[૯૨] ફ્રવષયો[૯૩] યજમઇદે,[૯૪] યાઓ[૯૫] હચ[૯૬] ગયાત[૯૭] મરેથનત[૯૮] આ[૯૯] સઓષ્યન્તાત[૧૦૦] વેરેથ્રઘ્નત.[૧]

(૯) સઘળાં[૬૬] *સવાબકાર[૬૮] (તથા) અશો[૬૯] ન્હાની †ઉમરનાઓનાં[૬૭] ફ્રોહરોને[૭૦] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૧] આ દેશમાં વસનારાઓમાંના[૭૨] અશો (લોકો) નાં[૭૩] ફ્રોહરોને[૭૪] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે,[૭૫] દેશની બાહારના (ઈઆને બીજા મુલુકોમાં) વસનારાઓમાંના[૭૬] અશો (માણસો)નાં[૭૭] ફ્રોહરોને[૭૮] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૭૯] (૧૦) અશો[૮૧] નરોનાં[૮૦] ફ્રોહરોને[૮૨] હમો માન સાથે યાદ ‡કરીએ છિયે.[૮૩] અશો[૮૫] નારીઓનાં[૮૪] ફ્રોહરોને[૮૬] હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૮૭] અશો (લોકો) નાં[૮૯] તમામ[૮૮] ભલાં,[૯૦] શૂરાં[૯૧] (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[૯૨] ફ્રોહરો,[૯૩] જે[૯૫] ગયોમરદથી[૯૭ ૯૮] (તે) ફ્તેહમંદ[૧] સોશ્યોસ[૧૦૦] સુધીનાં[૯૯] (છે), (તે બધાંઓને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.[૯૪]

(બાજમાં પઢે.) ¶**હુમત હુખ્ત હ્વરશ્ત; હુમનશ્ની, હુગવશ્ની, હુકુનશ્ની, ઇન ક્ષ્નુમન અર્દાફ્રૅવશ એરસાદ, નીરંગ પીરોજગર બાદ; ખોરેહ એહ દીને માજદયસ્નાન રવા બાદ અંદર હફ્તે કેશ્વર. નામ ચેશતી આદર અંદર કામ બાદ; હસ્ત શેહેરસ્તાન અંદર** (જે શેહેરમાં પઢે તે શેહેરનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.) **શેહેરસ્તાન પેરોઝી ફીરોઝી શાદી ઓ રામશ્ની, રવાંન ખોરેહ ખોજસ્તેહ અવજૂન બાદ, અવજૂનતર બાદ ખોરેહ ખોજસ્તે બાદ; ઇન ક્ષ્નુમન અર્દાફ્રૅવશ એરસાદ, કેરા ગાહ રોજ શેહેરીઆરી ખેશ યજશ્ને કરદે હોમ, દરૂન યશ્તે હોમ, મ્યજદ હમીરાએનેમ યો કરદેહા પ ગંજે દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ ખોરેહમંદ અમેશાસ્પંદાંન એરસાદ.**

---

* સદ્‌ગુણી માબાપને પેટે જનમેલા (દારમેસ્તેતે).

† અથવા બચ્ચાઓનાં, બાલકોનાં, એનું ઉલટું પેરેનાયુ (પુખ્ત ઉમરનું).

‡ એની મતલબ એ કે, ઇરાન દેશમાં તેમજ ઇરાનની બાહાર બીજા દેશોમાં વસનારા અશો લોકોના ફ્રોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

¶ **જાણવું જે ઇહાંથી તે ૩૮૯ મા સફાની ૨૧ મી લીટી સુધીનો ભાગ પાજંદ હોવાથી બાજમાં ભણવો. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૩૯ મો, ૨ જી નોટ.**

અઓજ જોર નીરૂ તગી અમાવંદી પીરોજગરી ઇન **દેનુમન અર્દાફ્રવૅશ બેરસાદ. અજ હુમા પદીરફૂતારૂ બાદ. એમારા પનાહી** કેરૂદાર **નીકી** અંદાખ્તારૂ, અનાઇ પેત્યારૂ દૂર અવાજ-દારતારૂ, અયાકૂત ખાહ બાદ. કેરા દિગરૂ મ્યજદ હજાર મર્દ **મ્યજદ સાએમ સાખ્તમ એમારા કમ-રંજતરૂ આસાનતરૂ અઇની કર્દ્ યક અજ મા હજારૂ પદીરફૂતારૂ બાદ. નામ ચેશતી અનુશેહ રેવાંન રવાની** ☞ (જેની નયતે પઢે તેનું નામ આએ જગાએ લેવું) **અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની.**

જરૂતોશ્ત સપિતમાન્ અશો ફ્રેશોહરૂ અએદરૂ યાદ બાદ **અનુશેહ રવાંન રવાંની.** ગુશ્તાસ્પ શાહ લોહોરાસ્પ શાહ અએદરૂ **યાદ** બાદ **અનુશેહ** રવાંન રવાંની. જામાસ્પ હુબૂબ્ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. અર્દાએ વીરાફ અર્દા-ફ્રવૅશ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. આદરૂબાદ મારાસ્પંદ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. મુબેદ શાપુરૂ મુબેદ શેહેરીઆરૂ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. મુબેદ હોરૂમજદીઆરૂ એર્વદ રામ્યારૂ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. મુબેદ નેર્યોસંગ ધવલ્ અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. હુમા ફ્રવૅશ અશોઆંન અએદરૂ યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાંની. નામ ચેશતી અનુશેહ રવાંન રવાંની ☞ (જેની નયતે પઢે તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) **હુમા ફ્રવૅશ અશોઆંન અએદરૂ યાદ બાદ; ફ્રર્માએશને** ☞ (જે શખ્સ ભણવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવું). **માજદયસ્ની બેરસાદ.**

હમાફ્રવૅશ અશોઆંન યો કરૂદેહા ચેહારૂમ દેહુમ સીરોજ સાલ્ રોજ, અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદરૂ યાદ બાદ. હસ્તાંન બૂદાંન બેદાંન જાદાન અજાદાંન, આદેહી ઉજદેહી, દહુમે નરૂ નારીક અવરૂનાએ પુરૂનાએ, હરૂ કે અવરૂ ઇન જમીન પેરી બેહેદીની ગુદારાંન શુદ અસ્ત, હમાફ્રવૅશ અશોઆંન, યો કરૂદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ અએદરૂ યાદ બાદ. કે ઇન માન વીસ જંદ દેહ રૂસ્તા ગુજસ્તેહ અંદ, હુમા ફ્રવૅશ અશોઆંન યો કરૂદેહા અજ ગયોમર્દ

અંદા સોશ્યોસ્ અએદર્ યાદ્ બાદ્. અશોઆંન્ ફ્રવશ ચીરાંન્, ફ્રવશ અવર્ વીઝાન્, ફ્રવશ પીરોજગરાંન્, ફ્રવશ પોર્યોદકેશાંન્, ફ્રવશ નબાનજદેશ્તાંન્, ફ્રવશ ફ્રવપયો, હમાયો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ્ અએદર્ યાદ્ બાદ્. રવાંને પેદરાંન માદરાંન્ જદગાંન્, ન્યાગાંન ફ્રજંદાન પએવંદાંન પરસ્તારાંન્ નબા-નજદેશ્તાંન્, ફ્રવશ અશોઆંન્, યો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ્ અએદર્ યાદ્ બાદ્. હમા અથોરુનાંન્, હમા રથેશ્તારાંન્, હમા વાસ્તર્યોશાંન્, હમા હુતોક્ષાંન્, હમા ફ્રવશ અશોઆંન્, હમા યો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ્ અએદર્ યાદ્ બાદ્; હમા ફ્રવશ અશોઆંન્ હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્, અર્જહે સવહે, ફ્રદદફ્શ વીદદફ્શ, વોઉરૂ-બરશ્ત વોઉરૂ-જરેશ્ત, ખનરસ્ બામી, કંગદેજ અશોઆંન્ વર્જેમ કરદાંન્ ગંજમાથ્રા, ફ્રવશ અશોઆંન્ હમા યો કરદેહા અજ ગયોમર્દ અંદા સોશ્યોસ્ અએદર્ યાદ્ બાદ્. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ્ ઇન ફ્નુમન્ અરદાફ્રવશ બેરસાદ્. નામચેશ્તી અનોશેહ્ રવાંન્ રવાંની. ☞ (જેની નયતે પઢે તેનુ નામ આએ જગાએ લેવું.) અએદર્ યાદ્ બાદ્ અનોશેહ્ રવાંન્ રવાંની; હમા ફ્રવશ અશોઆંન્ અએદર્ યાદ્ બાદ્; ફ્રર્માએશ્ને ☞ (જે શખ્સ ભણવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવુ.) માઝદયસ્ની બેરસાદ્. હમકેરફેહ્ હમાં વેહાંને હફ્તે કેશ્વર્ જમીન્ બેરસાદ્. અજ હમા ગુનાહ્ પતેત્ પશેમાનુમ ૫ પતેત હોમ.

(પ્રગટ પઢે.) વીસ્પાઓ ફ્રવષયો અષાઉનાંમ યજમઇદે; અષાઉનાંમ વંઘ્વુહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. વીસ્પે અષવનો યજત યજમઇદે.

☞ (હાવન ગેહમા અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ભણે):—

હાવનીમ પઇતિ રતૂમ, સાવંઘ્હએમ વીસીમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

રપિથ્વિનેમ પઇતિ રતૂમ, ફ્રાદત્-ફ્ષાઉમ જન્તુમેમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો ઉજીરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

ઉજયેઇરિનેમ પઇતિ રતૂમ, ફ્રાદત્-વીરેમ દખ્યુમેમચ પઇતિ રતૂમ.

☞ (જો અઇવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે):—

અઇવિસ્રૂથ્રેમ્ અઇબિગાઇમ્ પઇતિ રતૂમ્, ફ્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઇતીમ્ જરથુશ્લોતેમેમચ પઇતિ રતૂમ્.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ભણે):—

ઉષહિનેમ પઇતિ રતૂમ, બેરેજીમ ન્માનીમચ પઇતિ રતૂમ.

યેંઘ્રહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘ્રહો,
મજ્દાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘ્રહાંમચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મર્દુમ, મર્દુમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્ બેહેદીન્ માજ્દયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનાદ; અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઇર્યો ૨.

યસ્નેમચ વહ્મેમચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, અહુરહે મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંઘ્રઉહતો અમેષનાંમ્ સ્પેન્તનાંમ્, અષઓનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્ ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથૂરનાંમ્, પઓઇર્યો-ટ્કએષનાંમ્ ફ્રવષિનાંમ્, નબાનજ્દિશ્તનાંમ્ *ફ્રવષિનાંમ્. અષેમ્ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રરેમ; જસ મે અવંઘ્રહે મજ્દ; કેર્ફેહ્ મોજ્દ.

ઉપર જણાવેલા બાજમાં પઢવાના પાજંદ ભાગનો જાણવાજોગ ટૂંકો સાર.

મારી નેક મનશ્નની, નેક ગવશ્નની તથા નેક કુનશ્નીથી કીધેલી આએ ખશ્નુમન (ઈઆને ક્રિયાની ખુશ્નીદી) અશો ફરોહરોને પોંહોંચો! આએ ક્રિયાનું કાંમ ફતેહમંદ થાઓ! (ઈઆને અશો ફરોહરોને આરાધવાનું આએ કાંમ બરાબર સરંજામ ઉતરી!) ભલી માજ્દયસ્ની દીનનો પ્રતાપ હફતે કેશવર જમીનમાં જારી થાઓ! આએ શેહેરનાં લોકોને ફતેહ તથા સુખ હાસેલ થાઓ! તથા તેઓનાં રવાંન ખુશાલ થાઓ! આએ ક્રિયાની ખુશ્નુદી અશો ફરોહરોને પોંહોંચો! તથા દાદાર હોરમજદની હજુર કબૂલ થાઓ! હમુને સુખ તથા જીવની શાન્તિ હાંસેલ થાઓ!

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સફો ૧૩૪–૧૩૫.

*ફલાનાનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! જરતોશ્ત સપેત-માનનું અશો ફરોહર તથા તેનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! પેગમબર જરતોશ્તના દીકરા એસદ-વાસ્તરનું બેહેશ્તી રવાંન આએ ઠેકાણે યાદ હોજો! લોહોરાસ્પ પાદશાહના છોકરા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનું બેહેશ્તી રવાંન આએ ઠેકાણે યાદ હોજો! જામાસ્પ હમુબ, અર્દાએવીરાફ અર્દાફ્રવંશ, આદરબાદ મારાસ્પંદ, મોબેદ શાપુર મોબેદ શેહેરીઆર, મોબેદ હોરમજદીઆર એરવદ રાંમ્યાર, મોબેદ નેર્યોસંગ ધવલ—એ બધાંઓનાં બેહેશ્તી રવાંનો આએ ઠેકાણે યાદ હોજો! ફલાંનાનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! તમામ અશો ફરોહરો આએ જગાએ યાદ હોજો! એ ક્રિયાનું કાંમ કરાવનાર ફલાંનાને સવાબનો હિસ્સો પોંહોંચો! માએ, બાપ, વડાવા, ફરજંદો, સગાંવાહાલાં, ઇત્યાદિનાં રવાંનો આએ જગાએ યાદ હોજો! આએ ખશ્નુમનનું કાંમ અશો ફરોહરોને પોંહોંચો! ફલાંનાનું બેહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજો! આએ ક્રિયાનું કાંમ ફલાનાનાં કેહેવાથી ચાલુ થયું છે, માટે સવાબનો હિસ્સો તેને પોંહોંચો! તથા હફ્તે કેશ્વર જમીનના તમામ ભલાઓનાં સવાબમાં તે ક્રિયાનું કામ કરાવનાર હમશરીક થાઓ! આએ રવાંનની ક્રિયાનો દાહાડો તે ક્રિયા કરાવનારને જયજયકાર થાઓ!

ફલાંની †ગેહમાં અશો (લોકો) નાં તમામ ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે. અશો (લોકો) નાં ભલાં, શૂરાં (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે. તમામ અશો ઇજદોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

---

* જે ગુજરેલાની નયતે ભણીએ, તેનાં નામ આએ ઠેકાણે લેવાનાં.

† જે ગેહમા ભણીએ તે ગેહનુ નામ લેવું, જેમકે હાવન, રપિથ્વન ઇત્યાદિ. આએ ચાર લીટીના ફકરામા આવેલો તરજુમો, બાજમાં પઢવાનું પુરૂ થયા પછી, પ્રગટ ભણવાના અવસ્તાનો સમજવો.

આફરંગાનો.

આફરંગાંન અરદાફરવશનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફરગાનના પેહેલા ચાર ફકર ફરવરદીન યશતના ૧૩ મા કરદાના ૪૯—પર મા ફકરાઓમાંથી લીધા છે, અને છેલ્લા બે ફકરા એજ યશતના ૩૧ મા કરદાના ૧૫૬—૧૫૭ મા ફકરામાંથી લીધા છે. એ ફકરાઓના તરજુમા ઇત્યાદિનેમાટે, જુઓ મારી યશત બા માએની, સફા ૧૯૫–૧૯૭ તથા સફા ૨૫૮–૨૫૯.

(૪૯) અષાઉનાંમ વંઘ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે. યાઓ વીસાધ આવયેઇન્તિ હમસ્પથ્મએદએમ પઇતિ રતૂમ આઅત અથ્ર વીચરેન્તિ દસ પઇરિ ક્ષફ્નો, અવત અવો જિઘ્નાઓંઘ્રહેમ્નાઓ.

(૫૦) કો નો સ્તવાત, કો યજાઇતે, કો ઉફ્યાત કો ફ્રીનાત, કો પઇતિ-જનાત, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘ્રહ. કહે નો ઇધ નાંમ આઘઇરયાત, કહે વો ઉર્વ ફ્રાયેજયાત, કહ્માઇ નો તત દાથ્રેમ દયાત, યત હે અંઘ્રહત ખ્ષઇરયાંન અજ્યમ્નેમ યવએચ યવએતાતએચ.

(૫૧) આઅત યો ના હીશ ફ્રાયજાઇતે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘ્રહ, અહ્માઇ આફ્રીનેન્તિ ક્ષ્નૂતાઓ અઇનિતાઓ અત્બિશતાઓ ઉગ્રાઓ અષાઉનાંમ ફ્રવષયો.

(૫૨) બુયાત અહ્મિ ન્માને ગેઉશચ વાંથ્વ ઉપ વીરનાંમચ, બુયાત આસુશચ અસ્પો દરેજ્રસચ વાશ્રો, બુયાત ના સ્તાહ્યો વ્યાખનો. યો નો બાધ ફ્રાયજાઇતે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંઘ્રહ.

(૧૫૬) અષાઉનાંમ ફ્રવષિનાંમ ઉગ્રનાંમ અઇવિથૂરનાંમ, ઉગ્રનાંમ વારેથ્રઘ્નિનાંમ, પઓઇર્યો-ત્કએષનાંમ ફ્રવષિનાંમ

નબાનજદિશતનાંમ્, ફ્રવષિનાંમ્ ફ્રવષયો ક્ષ્નુતાઓ અયન્તુ અહુમ્ય ન્માને, ક્ષ્નૂતાઓ વીચરેન્તુ અહુમ્ય ન્માને.

(૧૫૭) ક્ષ્નુતાઓ આક્રીનેન્તુ અહુમ્ય ન્માને વંઘુહીમ અષીમ્ આપરાંમ; ક્ષ્નૂતાઓ પારયન્તુ હચ અક્ષાત્ ન્માનાત્; સ્તઓમાચ રાજરેચ બરેન્તુ દથુષો અહુરહે મજદાઓ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ; માચિમ ગેરેજાનાઓ પારયન્તુ, હચ અક્ષાત્ ન્માનાત્ અક્ષાકેમચ મજદયસ્નનાંમ. અષેમ વોહૂ. ૩.

આફરંગાન ગાથાનું.

☞ જાણવું જે, ગાથાના આફરંગાનમાં, અરદાફરવશના આફરંગાનમાં ભણવામાં આવતો '**યાઓ વીસાધ આવયેઇન્તિ**' નો આખો કરદો ભણવામાં આવેછે, જો કે તેની ખશ્નુમન ગાથાની છે; અને તે, પાંચ ગાથાના દહાડામાં ૧૨૦૦ યથા અહૂ વઇર્યો ભણવાની બાજની ખશ્નુમનના જેવી છે; કાંઈ ફેર નથી. એ ખશ્નુમનને માટે જુઓ સફે ૧૩૮–૧૩૯; તથા 'યાઓ વીસાધ આવયેઇન્તિ' ના કરદાને માટે જુઓ સફે ૩૯૨–૩૯૩.

આફરંગાન ગાહામબારનું.

(૩) દાતાચ,[1] અએતે[2] મજદયસ્ન[3] અએતેમ્[4] રતૂમચ[5] મ્યજદેમચ[6] યિમ્[7] મઇધ્યોઇજરેમએમ્[8] પસેઉશ[9] ગરેબુશ[10] યો[11] ઉશતહે[12] ક્રા-ઉરૂજદ-પયંઘહા,[13] યેજિ[14] તત્[15] *યયત.[16]

(૪) નવાત્[17] તત્[18] યયત,[19] હુરયાઓસચિત્[20] અઘ[21] અએતવતો[22] દઇધત,[23] આ-દિત્[24] કંઘ્રઉહારયત.[25] ક્ષઓષાત્[26] દાંહિશ્ત,[27] અર્શ-વચસ્તેમ[28] અષેમ[29] અષવસ્તેમ,[30] ક્ષથ્રેમ[31] હુક્ષથ્રોતેમ,[32] અનજવખ્તેમ,[33] વોઉરૂ-રફ્નોસ્તેમ,[34] મર્જદિક-વસ્તેમ,[35] થ્રાઓ-દ્રિધુતેમ,[36] સરફુરતેમ,[37] અષહે[38] બેરેજો,[39]

---

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર ૪ થા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તત્ યયત્' બોલો આગળ ૩ જો ફકરો પુરો કરેછે.

રતુસ્યો મયાઓ[૪૦] પારેન્દીશ[૪૧] ઉપવાજો,[૪૨] યેજિ[૪૩] તત્[૪૪] *યયત.[૪૫]

(૩) આઓ[૨] (ઈઆને તમો અહિંયાં હાજર થએલા) આએ મજદ-યસ્નો[૩]! †મેદીઓજરેમ[૮] ‡ગાહામબારને[૫] તથા (તેની) ¶મ્યજદને,[૬] જો[૧૪] બની શકતું $હોએતો,[૧૫] (ઈઆને અગરજો તમારી જોગવાઈ હોએતો), §તંદરોસ્ત[૧૨] (તથા) પુષ્કળ દુધવાળાં[૧૩] પશુનું[૯] હલવાન[૧૦] અર્પણ કરો.[૧]

(૪) (પણ અગરજો) તેમ[૧૮] નહી[૧૭] બની શકે[૧૯] તો, (ઈઆને ઉપર જણાવ્યા મુજબ હલવાન આપવાની જો તમારી ગુંજાશ નહી હોએ તો), તેને બદલે[૨૧] જો[૪૩] બની શકતું હોએ[૪૫] તો, તેટલો[૨૨] (ઈઆને તેટલી કીમતનો) દારૂ[૨૦] તમો (તે ગાહામબારનાં જશનમાં) અર્પણ કરો[૨૩] (તથા) તે[૨૪] પીવા ||આપો.[૨૫]

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાહામબારનાં જશનમાં ફળ, સુક્કો મેવો ઇત્યાદિ સાથે તે દારૂ ઈજાયા પછી, ચાશ્ની સાથે મિજલસના સાહેબોને પીવા આપો. વળી તે જશનમાં હાજર થનારા શખ્સો કેવા હોવા જોઈએ તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

દીનના ફરમાન **મુજબ[૨૬] ઘણાંજ દાનેશમંદ,[૨૭] ઘણાજ સાચ્ચા સખુન

---

* ડાકટર ગેલ્ડનર પાંચમા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા, 'નવાત્ તત્ યયત્' બોલો આગળ ૪ થો ફકરો પુરો કરેછે.

† મએદીઓજરેમ, મએદીઓશહેમ ઇત્યાદિ ૬ ગાહામબારોનાં નામના અર્થ તથા તેના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૪૪–૧૪૫.

‡ 'રતુ' બોલનો અસલ અર્થ 'વખત, ઋતુ, ફસલ' (સંસ્કૃત ऋतु).

¶ મ્યજ્દ ઈઆને ક્રિયાની રૂએ ઈજીને અર્પણ કરવાની પવિત્ર ચીજો.

$ 'યેજિ યયત, નવાત્ યયત'—વ્યાકરણ તથા અર્થમાં બરાબર એને મળતા બોલો 'યેજિ તુતવ, નવાત્ તુતવ' આવેછે (જુઓ એજ આફરંગાનના ફકરા ૫–૬), યયત તુતવ–પૂર્ણભૂતકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ યત્, તથા તુ. બીજી રીતે 'યેજિ તવાંન, યેજિ નોઈત્ તવાંન્' આવેછે (જુઓ વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદનો ૫૧ મો ફકરો).

§ 'યો ઉસ્તહે' ને બદલે ગેલ્ડનરે 'યોઇસ્તહે' લીધું છે, તે ઉપરથી સંસ્કૃત यविष्ठ સાથે સરખાવીને દારમેસ્તેતે એનો અર્થ 'ઘણો જવાન' કરેછે.

|| અસલ એબારતમાં દારૂ ઇત્યાદિ પાઓ (પ્રયોજ્ય). ધાતુ ક્–હ્વર્=ક્–ખર્ (બીજો રૂપ)=ખોર્દન્ (ફારસી)=પીવું; ક્-હ્વારય=ક્ંઘ્રહારય (પ્રયોજ્ય)=પાવું; પીવા આપવું. ક્ંઘ્રહારયત (વેસ્ટરગાર્ડ); ક્ંઘ્રહારયત્ (ગેલ્ડનર).

** પાચમી વિભક્તિ ત્રીજી વિભક્તિની મતલબે (જુઓ મારૂં અવસ્તા વ્યાકરણ, સફો ૩૦૧).

બોલનાર,[૨૮] રાસ્તીની બાબતમાં[૨૯] ઘણાજ રાસ્ત,[૩૦] પોતાની સત્તાને[૩૧] **ઘણીજ** સારી રીતે *વાપરનાર,[૩૨] ઘણાંજ સાફ †દિલના,[૩૩] ભોલ્રીળી રીતે ઘણાજ ખુશાલ,[૩૪] ઘણાજ દયાળુ,[૩૫] ગરીબની પરવરેશ કરનાર,[૩૬] દીનના એલમનો ઘણોજ ‡અભ્યાસ કરનારા,[૩૭] અશોઈની[૩૮] ખાહેશ રાખનારા,[૩૯] 'સ્ત્રી સાથની પોતાની ચાલચલનમાં પારેંહિના કાએદા મુજબ ¶ચાલનારા' (એ બધી સિફતવાળા શખ્સોને ચાશ્નીની સાથે તે ઈજેલો દારૂ પીવા આપે).

ખોલાસો:—(ગાહામબારનાં જશનમાં ભાગ લેનારા તથા તેની ચાશ્ની કરનારા કેવા શખ્સો હોવા જોઈએ, તેનો કાંઈક ખેઆલ આપણને આએ ફકરા ઉપરથી મળેછે. વળી ઈજદો તથા ફરેશ્તાઓની નયતે ઈજેલી ચીજોની ચાશ્ની, કયા શખ્સે કરવી તથા કયા શખ્સે નહી કરવી, તે બાબેનું લખાણ આપણને આવાં યશ્તના ૯૧-૯૩ ફકરાંમાંથી બી મળી આવેછે).

(૫) નવાત[૪૬] તત[૪૭] યયત,[૪૮] અએસ્મનાંમચિત[૪૯] આઅત[૫૦] હુપતનાંમ[૫૧] પઇરીશતનાંમ[૫૨] વજ્યાઇશ[૫૩] સ્તાઇશચ[૫૪] સ્તઓયેબીશ[૫૫] સ્તેઉશ[૫૬] ન્માનેમ[૫૭] ફ્રાનાષયત,[૫૮] યેજિ[૫૯] તત[૬૦] યયત.[૬૧] નવાત[૬૨] તત[૬૩] યયત,[૬૪] અએસ્મનાંમચિત[૬૫] આઅત[૬૬] હુપતનાંમ[૬૭] પઇરીશતનાંમ,[૬૮] આ-ગઓષો-મસેબીશ,[૬૯] આંખ્મો-ફ્રાનો-મસેબીશ,[૭૦] જસ્તો-ફ્રાનો-મસેબીશ,[૭૧] સ્તેઉશ[૭૨] ન્માનેમ[૭૩] ફ્રાનાષયત,[૭૪] યેજિ[૭૫] $તૂતવ.[૭૬]

(૬) નવાત[૭૭] તૂતવ,[૭૮] હુક્ષથ્રોતેમાઇચિત[૭૯] અત[૮૦] ક્ષથ્રેમ[૮૧] ચીષ્યાત[૮૨] યત[૮૩] અહુરાઇ મજ્દાઇ.[૮૪] હુક્ષથ્રોતેમાઇ[૮૫] બાઅત[૮૬] ક્ષથ્રેમ,[૮૭] અહ્માત[૮૮] હાત[૮૯] અઇબી-દદેમહિચા,[૯૦] ચીષ્‌મહિચા,[૯૧]

---

* અથવા પોતાની સત્તાની ઉપર સઉથી સરસ કાબુ રાખનાર, ઈઆને પોતાનાં ઓધાનો ગેર ઉપયોગ નહી કરનાર.

† દારમેસ્તેતે. 'અનજવખ્તેમ'નો ખાતરી ભરેલો અર્થ જણાયો નથી. ગુનાહ-માંથી ઘણાજ મોકળા (સ્પીગલ તથા યુસ્તી); ઘણાજ થોડા સંકરાસમાં આવી પડેલા (મિલ્સ).

‡ ધાતુ સક્, સચ્=સંસ્કૃત શક્=શિખવું; બેવડું રૂપ થઇને વંહ્ન પ્રત્યય લા-ગ્યાથી સશ્કવંહ્ન થયું; weakest base થઈ ને તેમ પ્રત્યય લાગ્યાથી સશ્કુસ્તેમ થયું.

¶ દારમેસ્તેતે.

$ ડાકટર ગેલ્ડનર ૬ ઠા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તૂતવ' બોલો આગળ પાંચમો ફકરો પુરો કરેછે.

હ્વાંનમહિચા[92] હ્યત્[93] મજ્દાઇ અહુરાઇ,[94] અષાઇચા[95] વહિશ્તાઇ.[96] દાતો[97] હે[98] મ્યજ્દો[99]-સ્તુક્રિતિશ.[100]

(૫) (જો) નહી[46] બની શકે[48] (ઈઆને હલવાનને બદલે દારૂ બી આપવાની ગુન્જાશ નહી હોએ), (પણ) જો[49] બની શકે[22] તો,[50] બરાબર *કાપેલાં[51] સારીપેઠ †તપાસેલાં[52] લાકડાંના[46] ‡કઠણ[54] (તથા) વધારે જાડા[55] ભારા[53] રતુ (ઈઆને વડા દસ્તુર)ને[56] ઘેર[57] મોકલાવે.[58] (જો તેમ બી) નહી[62] બની શકે,[64] (ઈઆને ગાહામબારનાં જશનનાં ફાળામાં દારૂને બદલે લાકડાના ભારા બી આપવાની શક્તિ નહી હોએ), (પણ) જો[65] બની શકે[66] તો,[66] બરાબર કાપેલાં[67] સારીપેઠ તપાસેલાં[68] (પગથી તે) કાનને લાગે એટલા લાંબા,[69] (પગથી તે) ¶અગલના પ્રમાણ જેટલા લાંબા,[70] અથવા એક §હાથનાં પ્રમાણ જેટલા લાંબા[71] લાકડાંના[65] (કટકા) રતુ (ઈઆને વડા દસ્તુર) ને[72] ઘેર[73] મોકલાવે.[74] (૬) (જો) નહી[77] બની શકે[78] તો, (ઈઆને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે લાકડાના કટકા બી આપવાની ગુન્જાશ નહી હોએ તો,) (તમામ ખલકતની) પાદશાહી[81] સર્વોત્તમ પાદશાહ[79] જે[83] હોરમજદ (તે) ને[84] (હોજો) (એમ) તે શખ્સ કબૂલ રાખે,[82] (અને નીચે ટાંકેલો **હુક્ષથ્રોતેમાઇ બાઅત્ ક્ષથ્રેમનો** ફકરો ભણે).

પાદશાહી[87] સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઈઆને દાદાર **હોરમજદ**) ને[85] §ખચીત[86] (હોજો) ! હોરમજદ[84] જે[86] (પોતે) સઉથી ઉત્તમ[88] અશોઈજ (છે તે) ની તરફ[85] હમો મન લગાડીએ છિયે[90] (અથવા તેની સે-

---

* ષત=કાપેલું; ધાતુ ક્ષન=સંસ્કૃત **ક્ષન્**=કાપવું; ક્ષન્+ત=ષત (શરૂઆતનો ખ્ તથા વચમાનો ન્ નીકળી ગયાથી). સુક્કાં (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને લાકડામાં જીના જાનવરો ભરાએલાં નહી હોએ તેને માટે ઉજરડાંમાં તપાસેલાં; જુઓ આતશ નીઆએશ, ૧૦ મો ફકરો (રઓચસ્-પઇરીશ્તાં).

‡ ઈઆને પોચા નહી, પણ સુક્કાં અને ગાંઠવાળાં; ધાતુ સ્તા=સંસ્કૃત **સ્થા**.

¶ દારમેસ્તેતે. પગથી ખભાના આગળા ભાગને લાગે એટલો (મિલ્સ).

§ ઈઆને કોપરિયાંથી વચલી આંગળીના છેડા જેટલો લાંબો, એટલે ૧॥ ફુટ લાંબો. લંબાઇની બાબદમા સંસ્કૃતમાં બી **હસ્ત** નો અર્થ ' હાથ ' ઉપરાંત ૧૮ ઇંચ થાએછે. એજ અર્થે અવસ્તામાં ' ફ્રારાથ્નિ ' બી આવેછે; જુઓ ' ફ્રારાથ્ન-દ્રાજો ' (વંદીદાદની ૭ મી પરગરદ, ફકરા ૩૦ તથા ૩૩).

§ ઈઆને તમામ ખલકતની પાદશાહી દાદાર હોરમજદ જે ઘણોજ સરસ હકુમત કરનાર તેને બેશક સજાવાર છે.

વામાં રોકઇએ છિયે[90]), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,[91] તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.[92]

(ઉપર જણાવ્યા મુજબ) તેની[98] (ઇઆને મેદીઓજરેમ ગાહામબારની) મ્યજદની[99] વખતસરની બંદગી[100] *કીધેલી[97] (ગણાએ).

ખોલાસો:—(ફકરા ૩—૬ ઉપરથી આપણને એક ઉમદા નસીહત મળેછે; તે એ કે, દીનનાં ફરમાનોની શરતો બજાવવાને આપણે બનતી કોશેશ કરવી; પણ જો તે શરતો પુરી પાડવાને આપણી તાકાત તથા ગુંજાશ નહી હોએ તો, તેની ફીકર નહી, આપણી શક્તિ તથા આવક મુજબ ખરચ કરવો તથા ગાહામબારમાં ફાળો આપવો. દીનનાં ફરમાનોને બાહાને ખોટું તણાવું નહી, બલકે કરજ તો બિલકુલ કરવું નહી. વળી બીજું એવું જણાવેલું છે કે, અગરજો કોઈ શખ્સ ઘણી નાચારીની હાલતમાં હોએ, જેથી ગાહામબારનાં જશનમાં કાંઈ આપી શકે નહી તો, તેનેમાટે 'હુક્ષથ્રોતેમાઈ' અવસ્તા ફકરો ભણવાને ફરમાવેલું છે. બીજું જાણવાનું એ છે જે, ગાહામબારનાં જશનમાં શામેલ થઈ ઓછો ઇઆ વધતો ફાળો આપનારા સઘળાઓને, એક સરખો સવાબનો હિસ્સો હાંસેલ થાએછે).

(૭) પઓઇર્યેહેચ[1] ના[2] મ્યજ્દહે[3] અધાઇતિ,[4] સ્પિતમ[5] જરથુશ્ત્ર,[6] યત્[7] મઇદ્યોઇજરેમ્યેહે,[8] મ્યજદવાઓ[9] રતુશ[10] અમ્યજદવનેમ[11] રતુનએમ[12] અયસ્નીમ[13] દસ્તે[14] અન્તરે[15] મજદયસ્નાઇશ.[16]

(૮) બિત્યેહેચ[17] ના[18] મ્યજદહે[19] અધાઇતિ,[20] સ્પિતમ[21] જરથુશ્ત્ર,[22] યત્[23] મઇદ્યોઇષેમહે,[24] મ્યજદવાઓ[25] રતુશ[26] અમ્યજદવનેમ[27] રતુનએમ[28] અવચો-ઉર્વઇતીમ[29] દસ્તે[30] અન્તરે[31] મજદયસ્નાઇશ.[32]

(૭) (ગુંજાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[2] અએ સપેતમાન[5] જરતોશ્ત[6]! પેહેલી[1] મ્યજદનો[3] ઇઆને[7] મેદીઓજરેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[8] (પોતાનો ફાળો) †નહી આપે[4] તો, જશન કરાવનાર[9] ‡વડો ધર્મગુરૂ[10] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ

---

* અસલ અર્થ 'આપેલી, અર્પણ કીધેલી' (છે).

† 'નહી આપે'ને માટે સાધારણ રીતે 'નોઈત્ દધાઇતિ' આવે છે (જુઓ વંદીદાદની ૩ જી પરગરદનો ૩૫ મો ફકરો.) નકારનો અ ક્રિયાપદમાં લાગતો નથી. 'અધાઇતિ' બોલ ક્રિયાપદનું અસાધારણ રૂપ છે.

‡ અસલ અર્થ 'મ્યજદવાળો રતુ.'

નહી થનાર[11] *શખ્સને[12] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં[15-16] ક્રિયામાં નહી શામેલ થનાર તરીકે[13] †ઉઘાડો પાડે.[14]

(૮) (ગુન્નાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[18] અએ સ-પેતમાન[21] જરતોશ્ત![22] બીજી[17] મ્યજદનો[19] ઈઆને[23] મએદીઓશહેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[24] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[20] તો, જ-શન કરાવનાર[25] વડો ધર્મગુરૂ[26] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[27] શખ્સને[28] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં[31-32] પોતાનો કોલ (ઈઆને સખુન) કરાર મુજબ અમલમાં નહી લાવનાર તરીકે[29] ઉઘાડો પાડે.[30]

(૯) થ્રિત્યેહેચ[33] ના[34] મ્યજ્દહે[35] અધાઇતિ,[36] સ્પિતમ[37] જરથુશ્ત્ર,[38] યત્[39] પઇતિશહ્યેહે,[40] મ્યજ્દવાઓ[41] રતુશ[42] અમ્યજ્દવનેમ[43] રતુનએમ[44] ગરેમો-વરંઘહેમ[45] દસ્તે[46] અન્તરે[47] મજ્દયસ્નાઇશ.[48]

(૧૦) તૂઇર્યેહેચ[49] ના[50] મ્યજ્દહે[51] અધાઇતિ,[52] સ્પિતમ[53] જરથુશ્ત્ર,[54] યત્[55] અયાથ્રેમહે,[56] મ્યજ્દવાઓ[57] રતુશ[58] અમ્યજ્દવનેમ[59] રતુનએમ[60] વારમ્નેમ[61] સ્તઓરેમ[62] ફ્રપેરેનઓઇતિ[63] અન્તરે[64] મજ્દયસ્નાઇશ.[65]

(૯) (ગુન્નાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[34] અએ સપેતમાન[37] જરતોશ્ત[38]! ત્રીજી[33] મ્યજદનો[35] ઈઆને[36] પએતેશહેમ (ગા-હામબારનાં જશન) નો[40] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[39] તો, જશન કરાવનાર[41] વડો ધર્મગુરૂ[42] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શા-મેલ નહીં થનાર[43] શખ્સને[44] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં[47-48] 'જણાઈ આવેલા ‡ગુનેહગાર તરીકે'[45] ઉઘાડો પાડે.[46]

---

* અસલ અર્થ મ્યજદ વગરના રતુના હાથ હેઠળનો અથવા રતુથી ઉતરતો.

† અસલ અર્થ 'જાહેર કરે.' ધાતુ દા=જાહેર કરવું; જુઓ ફ્ર-દથેન્ (વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદનો ૯ મો ફકરો) Expel બાતેલ કરે, હાંકી કાહાડે (મિલ્સ). એ વિદ્વાન્ 'દસ્તે'નો અર્થ એજ આફ્રંગાનના ફકરા ૧૦—૧૨ માં આવેલા ફ્રપેરેનઓઇતિ ક્રિયાપદના જેવો તથા ઈજ- ૪૯, ૩ માં આવેલા અન્તરે-સૂચે ક્રિયાપદના જેવો ગણે છે.

‡ As a detected reprobate (Mills). અસલ અર્થ 'ગરમ છાતીવાળો' ઈઆને આતશની દિવ્ય (Ordeal by Fire) થી છાતી બળી ગએલી (મિલ્સ). આતશની કસોટી (Test) થી હારી ગએલો, ઈઆને છાતીઉપર પીગળાવેલી ધાતુ રેડવાથી તે છાતી બળી ગએલી, તેથી ગુનેહગાર સાબેત થએલો (દારમેસ્તેતે). વધુ ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં વરંઘ્રહ્, વરંઘ્રહ બોલ.

(૧૦) (ગુનાહ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૫૦] અએ સપેતમાન[૫૩] જરતોશ્ત![૫૪] ચોથી[૪૯] ય્યજદનો[૫૧] ઈઆને[૫૫] અયાથ્રેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[૫૬] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[૫૨] તો, જશન કરાવનાર[૫૭] વડો ધર્મગુરૂ[૫૮] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે ય્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૫૯] શખ્સને[૬૦] માજદયસ્નો (ની મિજલસ)[૬૪-૬૫] માં 'રદ્દ થએલાં[૬૧] ઢોરની *માફક'[૬૨] ઉઘાડો પાડે.[૬૩]

(૧૧) પુઝ્યહેચ[૬૬] ના[૬૭] ય્યજ્દહે[૬૮] અધાઇતિ,[૬૯] સ્પિતમ[૭૦] જરથુશ્ત્ર,[૭૧] યત્[૭૨] મઇધ્યાઇર્યેહે,[૭૩] ય્યજ્દવાઓ[૭૪] રતુશ[૭૫] અય્યજ્દવનેમ્[૭૬] રતુનએમ્[૭૭] યાતેમ્[૭૮] ગએથનાંમ્[૭૯] ફ્રપેરે-નઓઇતિ[૮૦] અન્તરે[૮૧] મજ્દયસ્નાઇશ.[૮૨]

(૧૨) ક્ષ્ત્વહેચ[૮૩] ના[૮૪] ય્યજ્દહે[૮૫] અધાઇતિ,[૮૬] સ્પિતમ[૮૭] જરથુશ્ત્ર,[૮૮] યત્[૮૯] હમસ્પથ્મએદયેહે,[૯૦] ય્યજ્દવાઓ[૯૧] રતુશ[૯૨] અય્યજ્દવનેમ્[૯૩] રતુનએમ્[૯૪] આહૂઇરીમ્[૯૫] ત્કએષેમ્[૯૬] ફ્રપેરેનઓઇતિ[૯૭] અન્તરે[૯૮] મજ્દયસ્નાઇશ.[૯૯]

(૧૩) અવએજો[૧૦૦] દિમ્[૧] પસ્ચએત[૨] ફ્ચ ખ્રઓસ્યોઇત્[૩] ફ્ચ સ્યજ્જયોઇત્;[૪] અવએજો[૫] દિમ્[૬] પસ્ચએત[૭] નાર્ષ્નિ[૮] ઓથ્ન[૯] અઇવિ-દઇથીત[૧૦] રતુશ[૧૧] રતુનએમ;[૧૨] અથ[૧૩] રતુનયો[૧૪] રતુમ્.[૧૫] અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૧૧) (ગુનાહ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૬૭] અએ સપેતમાન[૭૦] જરતોશ્ત[૭૧]! પાંચમી[૬૬] ય્યજદનો[૬૮] ઈઆને[૭૨] મએદીઆરેમ (ગાહામબારનાં જશન) નો[૭૩] (પોતાનો ફાળો) નહીં આપે[૬૯] તો, જશન કરાવનાર[૭૪] ધર્મગુરૂ[૭૫] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે ય્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૭૬] શખ્સને[૭૭] માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ની હજુરમાં,[૮૧-૮૨] 'આએ દુનિયાંની[૭૯] તેની તમામ નેઆમતો[૭૮] (અથવા સારી ચીજો[૭૮]) †છીનવી લે.[૮૦]'

---

* As a refuse beast (Mills). પોતાનું સઉથી સરસ ઢોર ખોવાને ઈઆને તેની પાસેથી લઈ લેવાને દંડ ફરમાવેછે (દારમેસ્તેતે) મ્હોટા કદનું ઢોર છીનવી લેછે (હારલે); મના કીધેલાં ઢોર ઉપર (On a forbidden beast) તેને લાવેછે (સ્પીગલ).

† દારમેસ્તેતે. પરદેશી અથવા પારકા તરીકે (As an alien) માજદયસ્નોની મિજલસમાંથી તેને કાહાડી મુકે (મિલ્સ). જીંદગાનીનું સુખ અથવા જીંદગાનીના આશીર્વાદ (The blessings of life) લઈ લે (સ્પીગલ).

(૧૨) (ગુજાશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,[૮૪] અએ સપેતમાન[૮૭] જરતોશત[૮૮]! છઠ્ઠી[૮૩] મ્યજદનો[૮૫] ઇઆને[૮૬] હમસ્પથ્મએદએમ (ગાહામબારનાં જશન)નો[૯૦] (પોતાનો ફાળો) નહી આપે[૮૯] તો, જશન કરાવનાર[૯૧] ધર્મગુરૂ[૯૨] (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર[૯૩] શખ્સને[૯૪] માજદયસ્નો (ની મિજલસ)ની હજુરમાં,[૯૮-૯૯] હોરમજદી દીનના તરીકાથી[૯૬] બાતેલ થયેલા તરીકે તેને *ઉઘાડો પાડે.[૯૭]

(૧૩) ત્યારપછી[૨] તે †નીતિવાન[૧૦૦] (ધર્મગુરૂ) તેને[૧] (ઇઆને ગાહામબારનાં જશનમાં ફાળો આપીને શામેલ નહી થનાર શખ્સને) (તે મિજલસમાં) પોકાર સાથે ઉઘાડો પાડે[૩] તથા (તેને) ‡હાંકી કાહાડે.[૪] ત્યારપછી[૭] તે નીતિવાન[૫] ધર્મગુરૂ[૧૧] તે ¶શખ્સને[૧૨] નારાસ્ત[૮] કાંમો[૯] લાગુ §પાડે.[૧૦] એ પ્રમાણે[૧૩] રતુના હાથ હેઠળનો પેલો શખ્સ[૧૪] રતુને[૧૫] (તાબે થાએ) (ઇઆને તેના હોકમ મુજબ અમલ કરે).

આફ્રરંગાન રપિથ્વનનું.

(૩) અથ[૧] જી[૨] ગ્રએોત્[૩] અહુરે઼ા મઝ્દાઓ[૪] સ્પિતમાઇ[૫] જરથુશ્ત્રાઇ,[૬] રપિથ્વિનહે[૭] રથ્વો[૮] ઉખ્ધેમ[૯] વચો;[૧૦] પેરેસચ[૧૧] નાઓ,[૧૨] અષાઉમ[૧૩] જરથુશ્ત્ર,[૧૪] યા[૧૫] તે[૧૬] અહ્‌માઇ[૧૭]

---

* દારમેસ્તેતે. હોરમજદના દીનના તરીકાથી અજ્ઞાન હોવાને લીધે, તે શિખવા (અથવા જાણવા)ને માટે તેને રદ્દ-બાતેલ કરે (મિલ્સ).

† અથવા ખાલેસ=અવીજેહ્ (ફારસી), મિલ્સ એ બોલને ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે ગણીને એનો અર્થ ‘ આનાકાની વગર, અચકાયા વગર ’ કરેછે

‡ ઇઆને મિજલસમાંથી બાતેલ થએલો ગણે. દારમેસ્તેતે ફારસી તરજુમાને આધારે એનો અર્થ ‘ તેને ગધેડે બેસાડીને હાથની તાલી પાડે ’ એ પ્રમાણે કરેછે.

¶ અસલ અર્થ ‘ રતુના હાથ હેઠળના માણસને, રતુને લગતાને ’ જુઓ એજ આફ્રરંગાનના ફકરા ૭—૧૨.

§ ઇઆને દીનની શરિયતથી ઉલટું કાંમ કીધેલું ગણે. નાર્યેનિ=ન+રષ્નુ=રશ્નને ઇજદને નહી પસંદ પડતું=ખરાબ; તે કામને મ્હોટા ઇઆને મરગરજાન ગુનાહનો ઇઆને તકસીરવાર ગણે (દારમેસ્તેતે); તે રતુ વગર અચકાવે તેની ઉપર તોજેશનાં કાંમો મુકે; ઇઆને ચોકસ કામો કરાવીને તેની પાસે તોજેસ કરાવે (મિલ્સ).

પરૂસ્ત;[૧૮] પરૂસ્તેમ્[૧૯] જી[૨૦] થ્વા[૨૧] યથના[૨૨] તત્[૨૩] અમવન્તેમ્,[૨૪] યત્[૨૫] થ્વા[૨૬] ક્ષયાંસ્[૨૭] અએષેમ્[૨૮] દયાત્[૨૯] અમવન્તેમ્.[૩૦]

(૩) (દાદાર) હોરમજદે[૪] સપેતમાન[૫] જરતોશ્તને[૬] રપિથ્વન (ઇઆને ગરમી) ની[૭] ફસલના[૮] બંદગીના[૯] કલામ બાએ[૧૦] આએ પ્રમાણે[૧] (ઇઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) તાકીદથી[૨] કહ્યું[૩] કે, અએ અશો[૧૩] જરતોશ્ત![૧૪] જે કાંઈ[૧૫] તુંને[૧૬] પુછવું હોએ તે[૧૮] *હમુને[૧૨] તું †પુછ;[૧૧] સબબ કે[૨૦] (તારીથી) પુછાએલો[૧૯] (દરેક સવાલ) તુંને[૨૧] હિમ્મત આપનારો[૨૪] (છે), તે એવી રીતે કે,[૨૫] રાજકર્તા[૨૭] (તારી) બુલંદ[૩૦] મુરાદ[૨૮] તુંને[૨૬] ‡બખશશે.[૨૯]

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદ અશો જરતોશ્તને કેહેછે કે, તારી પેગમબરીનાં કાંમ વિશે જે કાંઈ પુછવું હોએ તે મને તું બેલાશક પુછ. એ કાંમમાં ઉસ્તેવાર થઈને આએ મારી દીનનાં તેહેકીકપણા બાએ પાદશાહ ગુશ્તાસ્પની જો તું ખાતરી કરશે તો, તે તુંને કુમક આપશે, અને તેથી તારી સર્વોત્તમ મુરાદ પાર પડશે.)

(૪) પેરેસત્[૩૧] જરથુશ્ત્રો[૩૨] અહુરેમ મજ્દાંમ્,[૩૩] અહુર મજ્દ[૩૪] મઇન્યો[૩૫] સ્પેનિશ્ત,[૩૬] દાતરે[૩૭] ગએથનાંમ્[૩૮] અસ્તવઇતિનાંમ્[૩૯] અષાઉમ્;[૪૦] ચ્વત્[૪૧] હો ના[૪૨] અંઘ્રહુયાઇતે,[૪૩] ચ્વત્[૪૪] હો[૪૫] ના[૪૬] અષયેઇતિ,[૪૭] ચ્વત્[૪૮] અહ્માઇ[૪૯] નઇરે[૫૦] મીજ્દેમ[૫૧] અંઘ્રહત.[૫૨] (૫) યો[૫૩] રપિથ્વનહે[૫૪] રતુક્રિતિ[૫૫]

---

* કેટલીએક વખતે, મુખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદને માટેના સર્વનામ એકવચનને બદલે બહુવચનમાં આવેછે, જેમકે ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ. ૩૨, ૯; ઈજ ૩૪, ૧૪ ઈત્યાદિ.

† અસલ અર્થ જે કાંઈ[૧૫] તારૂં[૧૬] હમુને[૧૭] પુછવાનું[૧૮] (હોએ તે) હમુને[૧૨] તું પુછ.[૧૧]

‡ અસલ અર્થ 'બખશી શકશે.' દયાત—શક્યાર્થ પરસ્મૈપદ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ દા=સં. दा=બખશવું. તુંને જે કાંઈ પુછવું હોએ તે પુછ. જેટલું તું પુછશે તેટલો તુ હિમ્મતવાન થશે; જેમ તુ ઇચ્છશે તે પ્રમાણે રાજકર્તા તુંને જોરાવર કરશે (દારમેસ્તેતે). પેરેસચથી એ ફકરાને છેડે અમવન્તેમ સુધીનો ભાગ, ગાથા બોલોના ફેરફાર સિવાએ, ઉશ્તવદ ગાથાના પેહેલા હાના ૧૦ મા ફકરામાં (ઈજ ૪૩, ૧૦) આવેછે.

રપિથ્વિનેમ[૫૬] રતૂમ[૫૭] ફ્રમરાઇતે,[૫૮] રપિથ્વિનેમ[૫૯] રતૂમ[૬૦] ફ્રાયજાઇતે,[૬૧] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[૬૨] જસ્તએઇબ્ય,[૬૩] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[૬૪] હાવનએઇબ્ય,[૬૫] ફ્રસ્તરેતાત[૬૬] પઇતિ[૬૭] બરેસ્મન,[૬૮] ઉજ્દાતાત[૬૯] પઇતિ[૭૦] હઓમાત,[૭૧] રઓચિન્તાત[૭૨] પઇતિ[૭૩] આથ્રત,[૭૪] સ્રાવયમ્નાત[૭૫] પઇતિ[૭૬] અહુનાત વઇર્યાત,[૭૭] હઓમો-અંઘ્રહરૂ-શ્તહે[૭૮] હિજ્વો,[૭૯] માંથ્રો-હિતહે[૮૦] તન્વો.[૮૧]

(૪-૫) (પેગમબર) જરતોશ્તે[૩૨] (દાદાર) હોરમજદને[૩૩] પુછ્યું[૩૧] કે, હાડમંદ[૩૬] મુલુકોના[૩૮] અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર[૩૬] મીનો[૩૫] અશો[૪૦] પેદા કરનાર[૩૭] હોરમજદ ![૩૪] (૫) જે કોઈ[૫૩] પાક કીધેલા[૬૨] બેહુ હાથથી,[૬૩] પાક કીધેલી[૬૪] બેહુ હાવનીમથી,[૬૫] પાંથરેલી[૬૬] બરસમથી,[૬૭-૬૮] ઉંચે ધરેલા[૬૯] (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા[૬૯]) હોમથી,[૭૦-૭૧] બળતા[૭૨] આતશની[૭૪] સનમુખ,[૭૩] ગાઇને ભણાતા[૭૫] *અહુનવરથી,[૭૬-૭૭] ગાળેલા હોમના રસથી †ભીજવેલી[૭૮] જબાનથી,[૭૯] (તથા) માંથ્રવાની (ઈઆને દીનના કલામ) ને તાબે થએલાં[૮૦] ‡તનથી,[૮૧] રપિથ્વનની[૫૪] વખતસરની બદગીથી[૫૫] રપિથ્વનની[૫૬] ફસલને[૫૭] યાદ કરે,[૫૮] રપિથ્વનની[૫૯] ફસલને[૬૦] આરાધે,[૬૧] (૪) તે માણસ[૪૨] કેટલું[૪૧] (સવાબ) હાંસેલ કરે?[૪૩] તે[૪૫] માણસ[૪૬] કેટલાં (સવાબ) ને[૪૪] લાએક ગણાએ?[૪૭] તે[૪૯] માણસને માટે[૫૦] કેટલો[૪૮] બદલો[૫૧] હોએ?[૫૨]

(૬) પઇતિ[૮૨]-પે[૮૩] અઓખ્ત[૮૪] અહુરો મજ્દાઓ,[૮૫] યથ[૮૬] વાતો[૮૭] રપિથ્વિતરાત[૮૮] નએમાત[૮૯] સ્પિતમ[૯૦] જરથુશ્ત્ર,[૯૧] વી-સ્પેમ[૯૨] અહૂમ[૯૩] અસ્તવન્તેમ[૯૪] ફ્રાધતિચ[૯૫] વેરેધતિચ[૯૬] સઓચ્યન્તિચ[૯૭] અઇવિચ[૯૮] અષાઇતે[૯૯] જામયાઇતિ,[૧૦૦] અવત[૧] હે[૨] ના[૩] અંઘ્રહુયેઇતે,[૪] અવત[૫] અહ્માઇ[૬] નઇરે[૭] મીજ્દેમ[૮] અંઘ્રહત.[૯] (૭) યો[૧૦] રપિથ્વિનહે[૧૧] રતુક્રિતિ[૧૨] રપિથ્વિનેમ[૧૩]

---

* એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્તનો ૯૧ મો ફકરો.

† ધાતુ હરેજ (સંસ્કૃત सृज्) નો અર્થ 'ગાળવું' તથા 'ભીજવવું' બેહુ થાએછે (જુઓ વીસ્પરદનો ૧૨ મો કરદો, પેહેલ્લો ફકરો; તથા વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદના ફકરા ૨—૪).

‡ ઈઆને જે તન દીનના ફરમાનોને વશ થએલું, નહી કે દુનિયાંની ખોટી મોજમજામા પડેલું તન. હિત=સંસ્કૃત सित=લગામમા રાખેલું, બાંધેલું.

રતૂમ[14] ફ્રમરાઇતે,[15] રપિથ્વિનેમ[16] રતૂમ[17] ફ્રાયઝ્ઝાઇતે,[18] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[19] જસ્તએઇબ્ય[20] ફ્રસ્નાતએઇબ્ય[21] હાવનએઇબ્ય[22] ફ્રસ્તેરેતાત[23] પઇતિ[24] બરેસ્મન,[25] ઉજ્દાતાત[26] પઇતિ[27] હઓમાત,[28] રઓચિન્તાત[29] પઇતિ[30] આથ્રત,[31] સ્રાવયમ્નાત[32] પઇતિ[33] અહુનાત વઇર્યાત,[34] હઓમોઅંધ્રહરશતહે[35] હિજ્વો,[36] માંથ્રો-હિતહે[37] તન્વો.[38]

(૮) ફ્રવઓચત[39] અહુરો મજ્દાઓ[40] સ્પિતમાઇ[41] જરથુશ્ત્રાઇ,[42] રપિથ્વિનહે[43] રથ્વો[44] ઉખ્ધેમ[45] વચો.[46] અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૬–૭) (દાદાર) હોરમજ્દે[85] તેને[83] (ઇઆને પેગમબર જરતોશ્તને) જવાબ આપ્યો[82-84] કે, જે પ્રમાણે[86] દક્ષિણ[88] તરફથી[89] (ફુકતી) પવન,[87] અએ સપેતમાન[90] જરતોશ્ત![91] તમામ[92] હાડમંદ[94] દુનિયાંને[93] વધારેછે,[95] આબાદ કરેછે,[96] તરોતાજગીવાળી *કરેછે,[97] ખુશાલ કરેછે,[98-99] તથા સારી હાલતમાં †લાવેછે[100] તે મુજબ, જે કોઈ[10] પાક કીધેલા[19] બેહુ હાથથી,[20] પાક કીધેલી[21] બેહુ હાવનીમથી,[22] પાંથરેલી[23] બરસમથી,[24-25] ઉંચે ધરેલા[26] (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા[26]) હોમથી[27-28] બળતા[29] આતશની[31] સનમુખ,[30] ગાઇને ભણાતા[32] અહુનવરથી,[33-34] ગાળેલા હોમના રસથી ભીજવેલી[35] જબાનથી,[36] માંથ્રવાની (ઇઆને દીનના કલામ) ને તાબે થએલાં[37] તનથી,[38] રપિથ્વનની[11] વખતસરની બંદગીથી[12] રપિથ્વનની[13] ફ્સલને[14] યાદ કરે,[15] તથા રપિથ્વનની[16] ફ્સલને[17] આરાધે[18] તે[2] માણસને[3] એટલો[1] (સવાબ) હાંસલ થાય,[4] તે[6] માણસને માટે[7] એટલો[5] બદલો[8] હોએ.[9]

(૮) (એ પ્રમાણે ઇઆને ઉપર જણાવ્યા મુજબ) (દાદાર) હોરમજ્દે[40] સપેતમાન[41] જરતોશ્તને[42] રપિથ્વન (ઇઆને ગરમી) ની[43] ફ્સલના[44] બંદગીના[45] કલામ બાબે[46] કહ્યું.[39]

---

* અસલ અર્થ 'ફાએદો કરેછે.'

† અથવા સુધારેછે; અસલ અર્થ 'આગળ ચલાવેછે'; ધાતુ જમ્=સંસ્કૃત गम्=જવું; જામય (પ્રયોજ્ય)=ચલાવવું.

આફ્રરંગાન દહમાનનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફ્રરગાન ફક્ત ઇજશ્નેના ૬૦ મા હાના ૨—૭ ફકરા છે. એ ફકરા અવસ્તા દોઆ તંદરોસ્તીને નામે બી જણાએલાછે. એના તરજુમા ઇત્યાદિને માટે જુઓ એજ ચોપડીને છેડે દોઆ તંદરોસ્તી (અવસ્તામાં), સફે ૪૦૯—૪૧૧.

(૨) તાઓ અહ્મિ ન્માને જશ્યારેશ, યાઓ અષઓનાંમ ક્ષ્નૂતસ્ચ, અષયસ્ચ, ઊયાદઇબિશચ, પઇતિ-જન્તયસ્ચ; ઉસ નૂ અંઘ્રહાઇ વીસે જશ્યાત અષેમચ, ક્ષથ્રેમચ, સવસ્ચ, ખરેનસ્ચ, ખાથ્રેમચ. દરેઘો-ફ્રતેમથ્વેમચ અંઘ્રહાઓ દએનયાઓ યત આહુરોઇશ જરથુશ્ત્રોઇશ. (૩) અસિશ્ત નૂ અંઘહત હચ વીસત ગાઉશ બુયાત; અસિશ્તેમ અષેમ, અસિશ્તેમ નર્શ અષઓનો અઓજો, અસિશ્તો આહૂઇરિશ તકુએષો (૪) જશ્યાંત ઇથ્ર અષાઉનાંમ વંઘઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષઓ, અષોઇશ બએષજ હચિમ્નાઓ જેમ-ફ્રથંઘહ, દાનુ-ડાજંઘહ, હવરે-બરેજંઘહ; ઇશ્તેએ વંઘહંઘહાંમ, પઇતિશ્તાતેએ આતરનાંમ, ફ્ર૫-વક્ષયાઇ રયાંમચ ખરેનંઘહાંમચ.

(૫) વઇનીત અહ્મિ ન્માને સ્રઓષો અસ્રુશ્તીમ, આક્ષ્તિશ અનાક્ષ્તીમ, રાઇતીશ અરાઇતીમ, આર્મઇતિશ તરોમઇતીમ, અરશુખ્ધો વાક્ષ મિથઓખ્તેમ વાચિમ અષ-હુજેમ. (૬) યથ અહ્મ્ય અમેષાઓ સ્પેન્ત સ્રઓષાત અષ્યાત પઇતિષાંન વંઘ્રહુશ યસ્નાંસ્ચ વહ્માંસ્ચ વોહૂ યસ્નેમચ વહ્મેમચ, હુબેરેતીમચ, ઉશ્ત-બેરેતીમચ, વન્ત-બેરેતીમચ. આ દરેઘાત ખાષ્મઇર્યાત. (૭) મા યવે ઇમત ન્માનેમ ખાથ્રવત ખરેનો ફ્રજહીત; મા ખાથ્રવઇતિ ઇશતિશ, મા ખાથ્રવઇતિ આસ્ન ફ્રજઇન્તિશ; ખાથ્રો-દિસ્યેહે પઇતિ અષોઇશચ વંઘ્રહુયાઓ દરેઘેમ *હખ્મ. અષેમ વોહૂ ૩.

---

* એના તરજુમા ઇત્યાદિને માટે જુઓ સફે ૪૦૯—૪૧૧.

આફ્રંગાન સરોશનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફ્રંગાનમાં સરોશ યશ્ત વડીના ફક્ત પેહેલા ત્રણ કરદા ભણવામાં આવે છે; બીજા બોલોમાં બોલીએ તો, સરોશ યશ્ત વડીના પેહેલા ત્રણ કરદા તે સરોશનું આફરંગાન. એના તરજુમા ઇત્યાદિને માટે જુઓ એજ કેતાબમાં સરોશ યશ્ત વડી, સફે ૨૮૧—૨૮૩.

(કરદો ૧ લો) (૨) સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. યો પઓઇર્યો મજદાઓ દામાંન્, ફ્રસ્તેરેતાત્ પઇતિ બરે-સ્મન્, યજત અહુરેમ મજદાંમ્, યજત અમેષે સ્પેન્તે, યજત પાયૂ થ્વોરેશ્તાર, યા વીસ્પ થ્વેરેસતો દામાંન્.

(૩) અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ્ તેમ્ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જ્અોથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ્ બેરેજઇતીમ્, નઇરીમચ સંઘહેમ્ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. (૪) સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ્ બેરેજન્તેમ્ યજમઇદે, યિમ્ અહુરેમ મજદાંમ્, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘ્મૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરશ્ત શ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરશ્તચ વરેશ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ્ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હચા,
યાઓંઘહાંમ્ચા તાંસ્ચા તાઓસ્ચા યજમઇદે.

(કરદો ૨ જો) (૫) સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત્-ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. (૬) યો પઓઇર્યો બરેસ્મ ફ્રસ્તેરેનત થ્રયક્ષ્તીશચ પન્ચ-યક્ષ્તીશચ, હપ્ત-યક્ષ્તીશચ, નવ-યક્ષ્તીશચ, આક્નૂશચ, મઇદ્યો-પઇતિશ્તાનાંસચ, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ્, યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૃશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે, વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

(કરદો ૩ જો) (૭) સ્રઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ફ્રાદત-ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઇદે. (૮) યો પઓઇર્યો ગાથાઓ ફ્રસ્રાવયત, યાઓ પન્ચ સ્પિતામહે અષઓનો જરથુશ્ત્રહે, અફ્સ્મનિવાંન, વચસ્તશ્તિવત, મત-આજઇન્તીશ, મત-પઇતિ-ફ્રસાઓ, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ યસ્નાઇચ વહ્માઇચ ક્ષ્નઓથ્રાઇચ ફ્રસસ્તયએચ.

અહે રય ખરેનંઘહચ, અંઘહે અમ વેરેથ્રઘ્નચ, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજાઇ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્રઓષેમ અષીમ જઓથ્રાબ્યો, અષીમચ વંઘઉહીમ બેરેજઇતીમ, નઇરીમચ સંઘહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંઘહે વેરેથ્રજાઓ સ્રઓષો અષ્યો. સ્રઓષેમ અષીમ યજમઇદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઇદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જધમૃશ્તેમો. વીસ્પ સ્રવાઓ જરથુશ્ત્રિ યજમઇદે. વીસ્પચ હ્વરૂશ્ત ષ્યઓથ્ન યજમઇદે વરૂશ્તચ વરેષ્યમ્નચ.

યેંઘહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પઇતી વંઘહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત હચા,
યાઓંઘહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઇદે.

અષેમ વોહૂ ૩.

દરેક આફરંગાનને છેડે ભણાતો કરદો.

(૮) (રાસ્પી ભણે) અહુરહે મજ્દાઓ[૧] રૂએવતો[૨] ખરેનંઘ્‌ઉહતો.[૩]

(જોતી તથા રાસ્પી બેહુ ભણે.) આફ્રીનામિ[૪] ક્ષથ્રયાંન[૫] દઈંઘ્‌હુ-પઇતિ,[૬] ઉપરાઇ[૭] અમાઇ[૮] ઉપરાઇ[૯] વેરેથ્રાઇ[૧૦] ઉપરાઇ[૧૧] ક્ષથ્રાઇ[૧૨] ક્ષથ્રેમચ[૧૩] પઇતિ-અસ્તીમચ,[૧૪] દરેઘો-ક્ષથ્રેમ[૧૫] ક્ષથ્રહે,[૧૬] દરેઘો-જીતીમ[૧૭] ઉશ્તાનહે,[૧૮] ઝ્વતાતેમ[૧૯] તનુબ્યો.[૨૦]

(૯) અમેમ[૨૧] હુતશ્તેમ[૨૨] હુરઓધેમ,[૨૩] વેરેથ્રઘ્નેમ[૨૪] અહુર-ધાતેમ,[૨૫] વનઇન્તીમચ[૨૬] ઉપરતાતેમ,[૨૭] પોઉરૂ-સ્પક્ષ્તીમ[૨૮] તિશ્રયન્તાંમ,[૨૯] પઇતી-જઇતીમ[૩૦] દુરમઇન્યુનાંમ,[૩૧] હથ્રા-નિવાઇતીમ[૩૨] હમેરેથનાંમ[૩૩] અઉર્વથનાંમ[૩૪] તિશ્યન્તાંમ.[૩૫]

(૧૦) આફ્રીનામિ[૩૬] વવન્વાઓ[૩૭] વનત્-પેષેને[૩૮] બુયે,[૩૯] વીસ્પેમ[૪૦] અઉર્વેથેમ[૪૧] તિશ્યન્તેમ,[૪૨] વીસ્પેમ[૪૩] અધેમ[૪૪] તિશ્યન્તેમ;[૪૫] અરથ્વ્યો-મનંઘ્‌હેમ,[૪૬] અરથ્વ્યો-વચંઘ્‌હેમ[૪૭] અરથ્વ્યો-શ્યઓથ્નેમ.[૪૮]

(૧૧) વવને[૪૯] બુયે[૫૦] રથ્વ્ય[૫૧] મનંઘ્‌હ,[૫૨] રથ્વ્ય[૫૩] વચંઘ્‌હ,[૫૪] રથ્વ્ય[૫૫] શ્યઓથ્ન.[૫૬] નિજને[૫૭] બુયે[૫૮] વીસ્પે[૫૯] દુરમઇન્યૂ[૬૦] વીસ્પે[૬૧] દએવયસ્ન;[૬૨] જજે[૬૩] બુયે[૬૪] વંઘ્‌હાઉચ[૬૫] મિઝ્દે,[૬૬] વંઘ્‌હાઉચ[૬૭] સ્રવહિ,[૬૮] ઉરૂનએચ[૬૯] દરેઘે[૭૦] હવંઘ્‌હે.[૭૧]

(૧૨) આફ્રીનામિ[૭૨] દરેઘેમ[૭૩] જ્વ,[૭૪] ઉશ્ત[૭૫] જ્વ,[૭૬] અ-વંઘ્‌હે[૭૭] નરાંમ[૭૮] અષઓનાંમ,[૭૯] આંજંઘ્‌હે[૮૦] દુઝ્વરશ્તાવરેઝાંમ,[૮૧] વહિશ્તેમ[૮૨] અહૂમ[૮૩] અષઓનાંમ[૮૪] રઓચંઘ્‌હેમ[૮૫] વીસ્પો-ખાથ્રેમ.[૮૬] અથ[૮૭] જમ્યાત[૮૮] યથ[૮૯] આફ્રીનામિ.[૯૦]

☞ હુમતનાંમ હૂખ્તનાંમ હ્વર્શ્તનાંમ, યદચા અન્યદચા, વેરેઝ્યમ્નનાંમચા વાવરેજનનાંમચા, મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ *મહી (☞ બે વાર પઢે.)

* એ ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ મ્હોટી હસન ચરત સફા ૧૭૪-૧૭૫.

(૮) ખજાનો રાખનાર[૨] તથા ખોરેહવાળા[૩] (દાદાર) હોરમજદના[૧] (તરીકા મુજબ ચાલનાર) રાજ કરનાર[૫] દેશના ધણીને[૬] વધારે બુલંદ[૭] હિમ્મત,[૮] વધારે ચઢતી[૯] ફતેહ[૧૦] (તથા) વધારે દરજ્જાવાળી[૧૧] પાદશાહી (હાંસેલ થવાને) માટે[૧૨] હું દુઆ *માંગુછું.[૪] (વળી) (તેની) પાદશાહી,[૧૩] (તેની તરફ હમારી) ફરમાન બરદારી,[૧૪] (તેની) સલતનતની[૧૬] લાંબા વખત સુધીની હકુમત,[૧૫] (તેના) જીવની[૧૮] લાંબી જીદગી[૧૭] (તથા) (તેનાં) તનની[૨૦] મજબૂટી[૧૯] (ઈઆને તંદરોસ્તી) (એ બધાને માટે) (દાદાર હોરમજદ પાસે) હું દુઆ માંગુછું.[૪]

(૯) પુરતી રીતે મજબૂટ[૨૨] (અને) ખુબસુરત[૨૩] હિમ્મત,[૨૧] હોરમજદની પેદા કીધેલી[૨૫] ફતેહ,[૨૪] ફતેહમંદ[૨૬] સરસાઈ,[૨૭] અદેખાઓનું[૨૯] પુરતી રીતે †જેર કરવુ,[૨૮] દુશ્મનોની[૩૧] સામે મારવું,[૩૦] અદેખા[૩૫] (તથા) સાથે લડનારા[૩૩] વેરીઓને[૩૪] નીચે તોડી પાડવાનું જોર[૩૨]—(એ સઘળુ) (હમારી ઉપર રાજ કરતા પાદશાહને હાંસેલ થાએ એવી) હું દુઆ ‡માંગુછુ.[૪]

(૧૦) હું દુઆ માંગુછું[૩૬] કે, (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ) બુરા વિચારના,[૪૧] ખરાબ સખુન બોલનાર[૪૦] (તથા) નાલાએક કામ કરનાર[૪૮] દરેક[૪૦] કીનાખોર[૪૨] દુશ્મનને[૪૧] (તથા) દરેક[૪૩] બુરા[૪૪] કપટી માણસને[૪૫] ફતેહમદ[૩૭] લડાઈમાં જીતનારો[૩૮] (અથવા તોડનારો[૩૮]) થાએ ![૩૯]

(૧૧) (વળી) (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ) નેક[૫૧] વિચારથી,[૫૨] સાચ્ચા[૫૩] સખુનથી[૫૪] (તથા) કાએદાસરના[૫૫] કાંમથી[૫૬] (પોતાની મુરાદમાં) ફતેહમદ થાએ ![૪૯-૫૦] (વળી) (તે) તમામ[૫૯] દુશ્મનોને[૬૦] (તથા) તમામ[૬૧] દેવ-પરસ્તોને[૬૨] તોડે,[૫૭-૫૮] (અને) (એ સઘળું) ભલા[૬૫] બદલામાં,[૬૬] ભલી[૬૭] કીર્તિ (ના અવેજ) મા[૬૮] તથા પોતાનાં રવાનનેમાટે[૬૯] લાંબા વખતની[૭૦] પવિત્રાઈ (ના અવેજ) મા[૭૧] તે ¶મેળવે.[૬૩-૬૪]

(૧૨) (ભણનાર કહેછે) (હમારી ઉપર રાજકરનારને માટે

---

* ઈઆને હમારી ઉપર રાજ કરતા પાદશાહની હિમ્મત, ફતેહ તથા તેની હકુમતમાં વધારો થાએ એવી હું અંતઃકરણથી દુઆ ચાહુંછું.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સામે નગેહબાની (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ જુઓ સરોશ યશ્ત વડી, ૧૦ મા ફકરાનો છેડેનો ભાગ, સફો ૨૯૧–૨૯૨.

‡ ઉપરના ફકરામાં આવેલો 'આફ્રીનામિ' ક્રિયાપદ ઈહાં લેવાનો.

¶ એની મુકાબેલ જુઓ આતશ નીઆએશ, ફકરો ૬ ઠો, સફો ૮૧ મો.

નીચે મુજબ) હું દુઆ માંગુંછું[૭૨]:—રાસ્ત[૭૬] માણસોની[૭૮] મદદને માટે[૭૭] (તથા) દુષ્ટ કાંમ કરનારાઓની[૮૧] *પીડાને માટે,[૮૦] લાંબો વખત સુધી[૭૩] તું જીવતો રેહેજે ![૭૪] આબાદી સાથે[૭૫] તું જીવતો રેહેજે ![૭૬] અશો (લોકો) નું[૮૪] રોશન[૮૫] (તથા) તમામ સુખાકારીવાળું[૮૬] બેહેશ્ત[૮૨-૮૩] (તુંને મળે તેને માટે) હું દુઆ ચાહુંછું.[૭૨] જેમ[૮૯] હું દુઆ માંગુંછું[૯૦] તેમ[૮૭] થાઓ ![૮૮] (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ !)

દોઆ તંદરોસ્તી† (અવસ્તામાં).

(૨) તાઓ[૧] અહ્મિ[૨] ન્માને[૩] જમ્યારેશ,[૪] યાઓ[૫] અષઓનાંમ્[૬] ક્ષ્નૂતસચ,[૭] અષયસચ,[૮] વ્યાદ્દઇબિશચ,[૯] પઇતિ-જન્તયસચ;[૧૦] ઉસ[૧૧] નૂ[૧૨] અંઘ્રહાઇ[૧૩] વીસે[૧૪] જમ્યાત્[૧૫] અષેમચ,[૧૬] ક્ષથ્રેમચ,[૧૭] સવસચ,[૧૮] ખરેનસચ,[૧૯] ખાથ્રેમચ.[૨૦] દરેઘા-ફ્રતેમથ્વેમચ[૨૧] અંઘ્રહાઓ[૨૨] દએનયાઓ[૨૩] યત્[૨૪] આહુરોઇશ[૨૫] જરથુશ્ત્રોઇશ.[૨૬] (૩) અસિશ્ત[૨૭] નૂ[૨૮] અંઘ્રહત્[૨૯] હચ[૩૦] વીસત્[૩૧] ગાઉશ[૩૨] બુયાત્;[૩૩] અસિશ્તેમ્[૩૪] અષેમ,[૩૫] અસિ-શ્તેમ્[૩૬] નર્શ[૩૭] અષઓનો[૩૮] અઓજો,[૩૯] અસિશ્તો[૪૦] આહૂઇરિશ[૪૧] ત્કએષે.[૪૨] (૪) જમ્યાંત્[૪૩] ઇથ્ર[૪૪] અષાઉનાંમ્[૪૫] વંઘ્રુઉહીશ[૪૬] સૂરાઓ[૪૭] સ્પેન્તાઓ[૪૮] ફ્રવષયો,[૪૯] અષોઇશ[૫૦] બઓષજ[૫૧] હચિમ્નાઓ[૫૨] જેમ-ફ્રથંઘ્રહ[૫૩] દાનુ-દ્રાજંઘ્રહ,[૫૪] હ્વરે-બરેજંઘ્રહ;[૫૫] ઇશ્તેએ[૫૬] વંઘ્રહુંઘ્રહાંમ,[૫૭] પઇતિશ્તાતેએ[૫૮] આતરનાંમ,[૫૯] ફ્રષ-વક્ષ્યાઇ[૬૦] રયાંમચ[૬૧] ખરેનંઘ્રહાંમચ.[૬૨]

(૨) આએ[૨] ઘેરમાં[૩] આએ[૧] (નીચે જણાવેલા સદ્ગુણો) કે જે[૫] અશો (લોકો) ની[૬] ખુશ્નુદી,[૭] (તેઓની) આશીર્વાદ,[૮] (તેઓનાં જેવું) નિષ્કપટપણું[૯] તથા શુકર-ગુજારી[૧૦] આવે ![૪] હવે[૧૨] આએ[૧૩] કબીલાનેમાટે[૧૪]

* ઈઆને સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસોને પૈસા ઇત્યાદિનો ઘટતો આશ્રો આપવાને, તથા બુરા શખ્સોને તોડી તેઓને શેકસ્ત કરવાને માટે.

† એ દોઆનો આખો ભાગ (ફકરા ૨-૭) ઈજશ્નેના ૬૦ મા હામાંથી લીધો છે. વળી એજ અવસ્તા દહમાનના આફરંગાન તરીકે બી ભણવામાં આવેછે.

રાસ્તી,[૧૬] હકુમત,[૧૭] *આબાદી,[૧૮] કીર્તિ[૧૯] તથા †સુખકારી[૨૦] ઉત્પન્ન થાઓ![૧૧-૨૫] આએ હોરમજદી[૨૪] જરતોશ્તી[૨૨] દીનનું[૨૩] લાંબા વખત સુધીનું ઉત્તમપણું[૨૧] (અથવા શ્રેષ્ઠતા) (હોજો)! (૩) હવે[૨૮] આએ[૨૯] ખાંનદાન[૩૧] માંથી[૩૦] ‡હમેશાં[૨૭] ગાએઢોર[૩૨] ઉત્પન્ન થજો![૩૩] હમેશાં[૩૪] રાસ્તી,[૩૫] હંમેશાં[૩૬] અશો[૩૮] માણસનું[૩૭] કૌવત,[૩૯] (તથા) હમેશાં[૪૦] હોરમજદી[૪૧] તરીકો[૪૨] આએ[૨૯] ખાંનદાન[૩૧] માંથી[૩૦] ઉત્પન્ન થજો![૩૩]

ખોલાસો:—(આએ કબીલામાં ગાએઢોરની છુઆદતી જથુક થયા કરે! તથા રાસ્તી તથા રાસ્તીનાં કાંમો કરવાનું કૌવત તથા હોરમજદી તરીકો હમેશાં ચાલુ રેહે, અને તેમાં કોઈબી રીતની ખલલ નહી થાએ!)

(૪) અશો (લોકો) નાં[૪૫] ભલાં[૪૬] ગાલેબ,[૪૭] તથા (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં[૪૮] ફરોહરો[૪૯] જમીનની પોહોળાઈ જેટલા,[૫૩] નદીની લંબાઈ જેટલા[૫૪] (અને) ખોરશેદની ઉંચાઈ જેટલા[૫૫] અશોઈના[૫૦] ઉપાયો[૫૧] પોતાની સાથે લઈને[૫૨] આએ ¶મુકામમાં[૪૪] $આવે.[૪૩]

ખોલાસો:—(શામાટે ફરોહરો આવે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

વધારે ભલાં (માણસો) ની[૫૭] મુરાદ (બરલાવવા) નેમાટે,[૫૬] દુષ્ટ (માણસો)ની[૫૯] સાંભે થવાનેમાટે,[૫૮] તથા દોલત[૬૧] તથા §કીર્તિના[૬૨] વધારાનેમાટે[૬૦] આએ મુકામમાં[૪૪] ફરોહરો[૪૯] આવે![૪૩]

(૫) વહનીત[૬૩] અહ્નિ[૬૪] ન્માને[૬૫] સ્રઓષો[૬૬] અસુરતીમ,[૬૭] આક્ષ્તિશ[૬૮] અનાક્ષ્તીમ,[૬૯] રાઇતિશ[૭૦] અરાઇતીમ,[૭૧] આર્મે-

---

* 'સવસચ 'નો અર્થ ' ફાએદો, નફો, બરકત ' બી થાએછે.

† 'ખરેનસચ ખાશ્રેમચ ' નો અર્થ ખોરેહ તથા નુર બી થાએછે.

‡ 'અસિશ્ત 'નો અસલ અર્થ ' સહુથી શેતાબ ' થાએછે. એનું બીજું રૂપ 'આસિશ્ત ' છે (જુઓ મ્હોટી હોમ યશ્તનો કરદો ૧ લો, ફકરો ૧૫ મો, સફો ૩૩૯–૩૪૦). પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ બોલને નીચે મુજબ સમજાવેછે:—નહી નાશ પામેલું (અ+સિશ્ત); ધાતુ સ્યંહ્. એ ધાતુ ઉપરથી તે વિદ્વાન પઇતિ-સ્યોહ્મ (તમે કાપી નાખો) લેછે. જુઓ ઈજશ્નેનો ૪૮ મો હા, ૭ મો ફકરો.

¶ ઈઆને આએ કબીલામાં; અસલ અર્થ ' આએ તરફ ' (ઈથ્ર) છે.

$ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે ઘરમાં અશો લોકોનાં ફરોહરો આવે, ત્યાંહાં તેઓ પોતાની સાથે તમામ દુનિયાંનું સુખ લેતાં આવે.

§ 'રયાંમચ ખરેનંઘ્હાંમચ ' નો અર્થ ખોરેહ તથા નુર બી થાએછે.

ઇતિશ[૭૨] તરોમઇતીમ્,[૭૩] અરૂષુખ્ધો[૭૪] વાક્ષ[૭૫] મિથઓખ્તેમ્[૭૬] વાચિમ્,[૭૭] અષદ્રુજેમ્[૭૮] (૬) યથ[૭૯] અહ્મ્ય[૮૦] અમેષાઓ[૮૧] સ્પેન્ત[૮૨] સઓષાઘ[૮૩] અષ્યાઘ[૮૪] પઇતિષાંન્[૮૫] વંઘ્હ્વશ[૮૬] યસ્નાંસચ[૮૭] વહ્માંસચ,[૮૮] વોહુ[૮૯] યસ્નેમચ[૯૦] વહ્મેમચ,[૯૧] હુઐરેતીમચ,[૯૨] ઉશ્ત-ઐરેતીમચ,[૯૩] વન્ત-ઐરેતીમચ.[૯૪] આ-દરેઘાત્[૯૫] બાબઇસ્યાત્.[૯૬] (૭) મા[૯૭] યવે[૯૮] ઇમત્[૯૯] ન્માનેમ્[૧૦૦] બાથ્રવત્[૧] બરેના[૨] ફ્રજહીત્;[૩] મા[૪] બાથ્રવઇતિ[૫] ઇશતિશ,[૬] મા[૭] બાથ્રવઇતિ[૮] આસ્ન[૯] ફ્રજઇન્તિશ;[૧૦] બાથ્રો હિસ્યેહે[૧૧] પઇતિ[૧૨] અષોઇશ્ચ[૧૩] વંઘ્હુયાઓ[૧૪] દરેઘેમ્[૧૫] હુખ્મ.[૧૬]

(૫) આએ[૬૪] ઘેરમાં[૬૫] તાબેદારી[૬૬] નાફરમાન-બરદારીને[૬૭] મારે ![૬૩] સલાહ સંપજ[૬૮] કજીઆ કંકાશને[૬૯] મારે ![૬૩] સખાવત[૭૦] બખીલીને[૭૧] (અથવા પૈસાના લોભને[૭૧]) મારે ![૬૩] સભ્યતા[૭૨] મગરૂરીને[૭૩] મારે ![૬૩] સાચ્ચો બોલેલો[૭૪] સખુન[૭૫] અશોઈને *તોડનારા[૭૮] જુઠા બોલેલા[૭૬] સખુનને[૭૭] †મારે ![૬૩] (૬) કે જેથી કરીને[૭૯] આએ (મુકામ) માં[૮૦] અમશાસ્પંદો[૮૧-૮૨] અશો[૮૪] સરોશ (ઈજદ) ની મારફતે[૮૩] ભલી[૮૬] ઈજ્શનેઓ[૮૭] તથા આરાધનાઓ,[૮૮] સારી[૮૯] ઇજ્શને[૯૦] તથા આરાધના,[૯૧] સારી ભેટ,[૯૨] તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ[૯૩] તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ[૯૪] ઇચ્છે[૯૫] (અથવા માંગે). (આએ કબીલો) લાંબો વખતસુધી[૯૫] પોતાનું રક્ષણ કરે ![૯૬] (૭) આએ[૯૯] ઘેરને[૧૦૦] આસાનીવાળું[૧] ખોરેહ,[૨] આસાનીવાળું[૫] સુખ,[૬] (તથા) આસાનીવાળાં[૮] (અને) જાતી અક્કલનાં[૯] ફરઝંદ[૧૦] કદીપણ[૯૮] છોડે[૩] નહી ![૯૭] (વળી) જે ચીજો આસાની ‡આપનારી (છે) તેની[૧૧] તથા અશિશવંઘની[૧૩-૧૪] લાંબી[૧૫] દોસ્તી[૧૬] આએ[૯૯] ઘેરને[૧૦૦] કદીપણ[૯૮] છોડે[૩] ¶નહી ![૯૭]

---

* 'અષ-દ્રુજેમ્'ને 'વાચિમ્'નો વિશેષણ ગણવાને બદલે 'અષ દ્રુજેમ્' એ પ્રમાણે છુટા લઇએ તો, 'રાસ્તી જુઠાઇને મારે' એમ અર્થ થઈ શકે.

† ઈઆને આએ કબીલાનાં માણસોમાં ફરમાન બરદારી, એકદિલી, સખાવત, સભ્યતા, સત્યતા, ઇત્યાદિ સદ્ગુણો કાએમ રેહે, અને તેઓ હમેશાં એક બીજા સાથે હલીમલીને સલાહ સંપજથી સાથે રેહે.

‡ બાથ્રો-હિસ્યેહે'નો અસલ અર્થ 'આસાની—સુખ શિખવનારી' થાએછે.

¶ વધારે ખોલાસા માટે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમો, ૬૦ મો હા.

દોઆ તંદરોસ્તી (પાજંદમાં).

બ નામે યજદે બક્ષાયન્દેહે બક્ષાયશગરે મેહેરબાન. યથા અહૂ વઇર્યો. ૨.

તન-દોરોસ્તી[૧] દેરૂજીવશ્ની[૨] આવાયદ;[૩] ખોરેહ[૪] અંધ્રુદ[૫] અશાહીદાર;[૬] યજદાંને મીનોઆંન,[૭] યજદાંને ગેતીઆંન,[૮] હફ્ત અમેશાસ્પંદાંન[૯] મ્યજદ રેશાન[૧૦] હમે[૧૧] બેરસાદ.[૧૨] ઇન દોઆયાં[૧૩] બાદ,[૧૪] ઇન ખોઆહીં[૧૫] બાદ;[૧૬] હમે[૧૭] અંદરૂ કસાંરા[૧૮] જરથુશ્તી દીન[૧૯] શાદ બાદ;[૨૦] અએદૂન બાદ.[૨૧] યા બારી ખોદા![૨૨] ખોદાવંદે આલમરા,[૨૩] હમે અનજુમનરા[૨૪] ☞ (ફલાંનરા) (જેની નયતે તંદરોસ્તી પઢીએ તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) બા ફેરજંદાંન,[૨૫] હજારૂ સાલ[૨૬] દેરૂ બેદારૂ,[૨૭] શાદ બેદારૂ,[૨૮] તન-દોરોસ્ત બેદારૂ;[૨૯] અએદૂન બેદારૂ.[૩૦] બરૂ સરે[૩૧] અરૂજાનીઆં,[૩૨] સાલહાએ બેસ્યાર[૩૩] વ કરનહાએ બીશુમારૂ,[૩૪] બાકી વ પાયંદેહ દારૂ;[૩૫] હજારાંન હજારૂ[૩૬] આફરીન બાદ,[૩૭] સાલ ખોજસ્તેહ બાદ;[૩૮] રોજ ફેરૂખ બાદ,[૩૯] માહ મુબારક બાદ.[૪૦] ચંદ સાલ,[૪૧] ચંદ રોજ,[૪૨] ચંદ માહ,[૪૩] બેસ્યારૂ સાલ[૪૪] અરૂજાનીદારૂ,[૪૫] યજશ્ને[૪૬] વ નીઆએશ્ને[૪૭] વ રાદી[૪૮] વ જોરૂ બરૂશ્ને.[૪૯] અશાહીદારૂ[૫૦] અવરે[૫૧] હમા કારો કેરૂફેહા;[૫૨] તન-દોરોસ્તી બાદ,[૫૩] નેકી બાદ,[૫૪] ખુબ બાદ;[૫૫] અએદૂન બાદ,[૫૬] અએદૂનતરજ બાદ;[૫૭] ૫ યજદાંન વ અમેશાસ્પંદાંન[૫૮] કામે[૫૯] બાદ.[૬૦] અષેમ વોહૂ ૧.

લાંબા વખતસુધી જીવવાનેમાટે[૨] તંદરોસ્તીની[૧] જરૂર છે.[૩] અશોઈ રાખવા સાથે[૬] ખોરેહ[૪] જાથુક રેહેજો ![૫] મીનો (ઈઆને પેલી જેહાંનના) ઈજદો[૭] (તથા) (આએ) દુનિયાંના ઈજદો[૮] (તથા) સાત અમશાસ્પંદો[૯]— (એ) બધાઓ[૧૧] (આએ) ઉમદા મ્યજદ તરફ[૧૦] આવે ![૧૨] આએ (મારી) દોઆ[૧૩] (કબૂલ) હોજો ![૧૪] આએ (મારી) મુરાદ[૧૫] બર આવજો ![૧૬] બધાં[૧૭] માણસોમાં[૧૮] જરતોશ્તી દીન[૧૯] ખુશાલ હોજો ![૨૦] એપ્રમાણે *હોજો ![૨૧]

* ઈઆને જે પ્રમાણે હું દોઆ માગુંછું તે પ્રમાણે થજો ! આમીન !

ઓ પેદા કરનારા ખોદાતાલા![22] આલમના *સાહેબને,[23] તમામ અનજુમનને,[24] (†ફલાંનાને) (તેની) આલઔલાદ સાથે[25] હજાર વરસસુધી[26] કાએમ રાખ,[27] ખુશાલ રાખ,[28] તંદરોસ્ત રાખ;[29] એપ્રમાણે ‡રાખ.[30] ખુબી (અથવા લાએકી) વાળા માણસોની[32] સરદારી ઉપર[31] ઘણાં વરસો સુધી,[33] તથા બેશુમાર ¶મુદતસુધી[34] જાથુક અને પાએદાર રાખ.[35] હજાર ઘણી હજાર[36] આફરીન હોજો ![37] વરસ ભાએગશાલી હોજો ![38] રોજ બખ્તાવર હોજો ![39] (તથા) મહિનો મુબારક હોજો ![40] કેટલાંક વરસોને,[41] કેટલાક દાહાડાઓને,[42] કેટલાક મહિનાઓને[43] (તથા) ઘણાંક વરસો[44] ઈજીશ્ને[46] તથા નીઆએશ[47] તથા સખાવત[48] (કરવામાં) તથા (ક્રિયાની) ભેટ લઈ જવામાં[49] લાએક રાખ.[45] બધાં કાંમો તથા સવાબની[52] ઉપર[51] (તું) અશોઈ રાખ.[50] (તુંને) તંદરોસ્તી હોજો ![53] (તુંને) નેકી હોજો ![54] (તુને) સારૂં હોજો ![55] (તુંને) એ પ્રમાણે થાઓ ![56] એ કરતાં બી વધારે $થાઓ ![57] ઈજીદે તથા અમશાસ્પંદે (ની મુરાદ) મુજબ[58] (તારી) મુરાદ[59] હોજો ![60]

દીનનો કલમો (અવસ્તામાં).

(ઇજશ્નેનો ૧૨ મો હા.)

(૧) નાઇસ્મી[1] દએવો;[2] ફ્રવરાને[3] મજદયસ્નો[4] જરથુશ્ત્રિશ[5] વીદએવો[6] અહુર-ત્કએષો[7] સ્તઓતા[8] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,[9] યસ્તા[10] અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.[11] અહુરાઇ મજદાઇ[12] વંઘહુવે[13] વોહુમઇતે,[14] વીસ્પા[15] વોહૂ[16] ચિનહ્મી,[17] અષાઉને[18] રએવઇતે[19] ખ્વરેનંઘઉહઇતે.[20] યા[21] ગ્‍ઉ[22] ચીચા[23] વહિશ્તા;[24] યેંઘ્રહે[25] ગાઉશ,[26] યેંઘ્રહે[27] અષેમ,[28] યેંઘ્રહે[29] રઓચાઓ,[30] યેંઘ્રહે[31] રઓચેબીશ[32] રોઇથ્વેન[33] ખ્વાથ્રા.[34]

---

* ઈઆને જે હમારી ઉપર હાલમાં રાજ ચલાવેછે તેને; હમારા રાજકર્તાને.
† જેની નયને બંદગી કીધી હોએ તેનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.
‡ ઈઆને જેમ મેં દોઆ કીધી તે પ્રમાણે રાખ.
¶ ' કરન્'નો અર્થ 'જમાનો, દાહેકો, સદી; ૧૨૦ વરસ' બી થાએછે.
$ ઈઆને મારી દોઆ આમીન થાઓ ! બલકે તેથી બી વધારે આમીન થાઓ !

(૧) (હું) દેવોને[૨] નાશ પામતા કરૂંછું.[૧] (દાદાર) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,[૪] પેગમબર જરતોશ્તે જાહેર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલ-નાર,[૫] દેવ (ના તરીકા) થી દૂર રેહેનાર,[૬] હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર,[૭] અમશાસ્પંદોની[૯] સ્તુતિ કરનાર,[૮] (તથા) અમશાસ્પંદોની[૧૧] આ-રાધના કરનાર તરીકે[૧૦] (થવાને) હું એકરાર કરૂંછું.[૩] (દુનિયાંની) ત-માંમ[૧૫] વસ્તુઓ[૧૬] ભલા[૧૩] (તથા) ભલાઈવાળા,[૧૪] રાસ્ત,[૧૮] ખજાનાવાળા[૧૯] (તથા) ખોરેહવાળા[૨૦] હોરમજદને[૧૨] હું લાગુ પાડુંછું;[૧૭] કારણકે[૨૨] જે[૨૧] કાંઈ[૨૩] સઉથી સરસ[૨૪] (છે) (તે બધું તેનુંજ છે). જેની[૨૫] (ઈઆને દાદાર હોરમજદની) (આએ) *દુનિયા[૨૬] (છે), જેની[૨૭] અશોઈ[૨૮] (છે), જેની[૨૯] (આકાશની) (તમામ) રોશનીઓ[૩૦] (છે), (તથા) જેનો[૩૧] ચળકાટ[૩૪] (આસમાનની બેહદ) રોશનીઓ સાથે[૩૨] મળી †ગયો છે.[૩૩]

(૨) સ્પેન્તાંમ્[૩૫] આર્મઇતીમ્[૩૬] વંઘ્રઉહીમ્[૩૭] વેરેને;[૩૮] હ્રા[૩૯] મોઇ[૪૦] અસ્તૂ.[૪૧] ઉસ્ ગેઉશ[૪૨] સ્તુયે[૪૩] તાયાઅત્ચા[૪૪] હજંઘ્રુ-હત્ચા[૪૫] ઉસ્ મઝ્દયસ્નનાંમ્[૪૬] વીસાંમ્,[૪૭] જ્યાનયએચા[૪૮] વીવાપત્ચા.[૪૯] (૩) કૈશ મન્યએઇબ્યો[૫૦] રાઓંઘ્રહે[૫૧] વસે-યાઇતીમ્[૫૨] વસે-ષેઇતીમ્,[૫૩] યાઇશ[૫૪] ઉપઇરી આય જેમા[૫૫] ગઓબીશ[૫૬] ચ્યેન્તી.[૫૭] નેમંઘહા[૫૮] અષાઇ[૫૯] ઉઝ્દાતા[૬૦] પઇતી અવત્[૬૧] સ્તુયે,[૬૨] નોઇત્[૬૩] અહ્માત્[૬૪] આજ્યાઓનીમ્,[૬૫] નોઇત્[૬૬] વીવાપેમ્[૬૭] ક્ષ્તા[૬૮] માઝ્દયસ્નીશ[૬૯] અઓઇ[૭૦] વીસો;[૭૧] નોઇત્[૭૨] અસ્તો,[૭૩] નોઇત્[૭૪] ઉશ્તાનહે[૭૫] ચિન્માની.[૭૬]

(૨) ભલી[૩૭] (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર[૩૫] ‡આર્મઇતિને[૩૬] હું પસંદ કરૂંછું;[૩૮] તે[૩૯] મારી[૪૦] થાઓ![૪૧] (ઈઆને તે મને મળે એવી મારી મુરાદ છે.) ચોરથી[૪૪] અને લુટારાથી[૪૫] ગાએ-ગોસ્પંદોને,[૪૨] તથા નુકસાંનથી[૪૮] અને પાણીની ટીપણીથી[૪૯] માઝદયસ્નોના[૪૬] મોહોલ્લાઓને[૪૭] (હોરમજ-દની) બંદગી કરીને હું બંચાઉં.[૪૩] (૩) જેઓ[૫૪] આએ જમીન ઉપર[૫૫]

---

* અવસ્તામાં ‘ગાઉશ્, ગેઉશ્ ’નો સાધારણ અર્થ ‘ગાએઢોર, ગોસ્પંદ’ થાએછ, પણ કોઈ કોઈ ઠેકાણે સંસ્કૃત गो ને મળતો તેનો અર્થ ‘પૃથ્વી’ બી થાએછ.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઈજશ્નેનો ૩૧ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ આર્મઇતિ (=સંસ્કૃત **आरमति**) નો અર્થ સંપૂર્ણ મનશ્ની, નેક વિચાર, ડહાપણું, સભ્યતા, પરહેજગારી થાએછ.

*માલમતાથી[૫૬] રેહેછે[૫૭] તેઓને,[૫૪] મીનોઓની તરફથી[૫૦] પોતાની મુરાદ પ્રમાણે ફરવું હરવું,[૫૨] (તથા) પોતાની મુરાદ પ્રમાણે રાજ ચલાવવાનું[૫૩] આપવાનેમાટે,[૫૧] (તથા) રાસ્તીનેમાટે[૫૯] (ઇઆને તેઓ રાસ્તીની રાહે ચાલે તેનેમાટે), †દિલસોજ[૬૦] નમાજથી[૫૮] (હું) (હોરમજદની) સ્તુતિ કરીશ,[૬૨] (કે તેથી કરીને) હવે પછી[૬૪] માજદયસ્નોને લગતા[૬૬] મોહોલા[૭૧] તરફ[૭૦] નુકસાંન[૬૫] (તથા) પાણીની ટીપણી[૬૭] (લાવવાને) (હું) નહી[૬૩] ઉભો રેહું[૬૮] (ઇઆને હું મશગુલ નહી થાઉં); નહી[૭૨] (મારાં) શરીરના[૭૩] કે નહી[૭૪] (મારાં) જાનના[૭૫] ‡પીઆરમાં.[૭૬]

(૪) વી દએવાઇશ[૭૭] અઘાઇશ,[૭૮] અવંધ્રહુશ,[૭૯] અનરેતાઇશ,[૮૦] અકો-દાઓીશ[૮૧] સરેમ[૮૨] સુચે;[૮૩] હાતાંમ[૮૪] દ્રઓજિશ્તાઇશ,[૮૫] હાતાંમ[૮૬] પઓષિશ્તાઇશ,[૮૭] હાતાંમ[૮૮] અવંધ્રહુતેમાઇશ,[૮૯] વી દએવાઇશ,[૯૦] વી દએવવતઓીશ,[૯૧] વી યાતુશ,[૯૨] વી યાતુમતઓીશ,[૯૩] વી કહ્યાચીત[૯૪] હાતાંમ[૯૫] આતરાઇશ,[૯૬] વી મનેઓીશ,[૯૭] વી વચેઓીશ,[૯૮] વી શ્યઓથનાઇશ;[૯૯] વી ચિથ્રાઇશ,[૧૦૦] વી જી[૧] અના[૨] સરેમ[૩] સુચે,[૪] યથના[૫] દ્રેગવાતા[૬] રાંક્ષયન્તા.[૭]

(૪) ખરાબ,[૭૮] ભલાઈ વગરના,[૭૯] સીધે રસ્તે નહી ચાલનારા,[૮૦] (તથા) ખરાબ જાણનારા[૮૧] દેવો[૭૭] (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં[૮૪] ઘણાજ જુઠા,[૮૫] હયાતી ભોગવનારાઓમાં[૮૬] ઘણાજ ગંધાતા[૮૭] (અથવા ઘણાજ બીગડેલા[૮૭]), (તથા) (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં[૮૮] ઘણાજ બુરા[૮૯] (છે તેઓની) સરદારીને[૮૨] હું કબૂલ રાખતો નથી[૮૩]

---

* અસલ અર્થ 'ગાએઢોરથી.' અગાઉના વખતમાં લોકોની માલમિલકત પશુ-ઢોરની હતી. હાલમાં અંગ્રેજીમાં 'પૈસા' ને માટે જે બોલો છે તે 'પશુ' ઉપરથીજ નીકળેલા છેઃ—Pecuniary, Fee.

† 'ઉજદાતા' બોલ 'ઉજ-દા' ધાતુ ઉપરથી નીકળેલો છે. એનો અર્થ 'ઉકળવું, ઉભાણ થવું, જોશ થવો' કરીને થાએછે; પછી એનો મુરાદી અર્થ અંગ્રેજીના 'Fervent' બોલ (જેનો ધાતુ પ્રમાણે અસલ અર્થ 'ઉકળતુ, ઉભાણ થતું, જોશ થતો,' થાએછે તે) ની માફક 'દિલસોજ, આતુર' થઈ શકે.

‡ ઈઆને એક બારગી મારાં શરીરને નુકસાંન પોંહોંચે અથવા મારો જાન બી જાએ, તોપણ માજદયસનીઓ તરફ કોઈબી જાતનું નુકસાન હું નહી લાઉં.

(અથવા *ધિક્કારૂંછું[૯૩]). જે પ્રમાણે[૫] જુઠાં[૬] (તથા) રંજ પોહોંચાડનારા (માણસો) ની[૭] સરદારીને[૩] હું ધિક્કારૂંછું,[૪] †તેજપ્રમાણે[૨] દેવોની,[૯૦] દેવને લગતાઓની[૯૧] (ઇઆને દેવની રાહે ચાલનારાઓની), જાદુગરોની,[૯૨] જાદુગરને લગતાઓની,[૯૩] હયાતી ભોગવનારાઓમાંના[૯૫] કોઇબી[૯૪] બુરા[૯૬] (માણસ), (એ બધાઓની) સરદારીને[૩] (મારાં) મને કરીને,[૯૭] વચને કરીને,[૯૮] કાંમોએ કરીને[૯૯] (તથા) જાહેર રીતે[૧૦૦] હું ખરેખર[૧] ધિક્કારૂંછું.[૪]

(૫) અથા અથા[૮] ચોઇત્[૯] અહુરો મજદાઓ[૧૦] જરથુશ્‌ત્રેમ[૧૧] અધા[૧૨] ક્ષયએતા,[૧૩] વીસ્પએષૂ[૧૪] ફ્રેરશ્નએષૂ[૧૫] વીસ્પએષૂ[૧૬] હનજમનએષૂ,[૧૭] યાઇશ[૧૮] અપેરેસએતેમ્[૧૯] મજદાઓસ્ચા[૨૦] જરથુશ્‌ત્રસ્ચા.[૨૧] (૬) અથા અથા[૨૨] ચોઇત્[૨૩] જરથુશ્‌ત્રો[૨૪] દએવાઇશ[૨૫] સરેમ[૨૬] વ્યાઓ્વીતા[૨૭] વીસ્પએષૂ[૧૪] ફ્રેરશ્નએષૂ,[૧૫] વીસ્પએષૂ[૧૬] હનજમનએષૂ,[૧૭] યાઇશ[૧૮] અપેરેસએતેમ્[૧૯] મજદાઓસ્ચા[૨૦] જરથુશ્‌ત્રસ્ચા;[૨૧] અથા[૨૮] અજેમચીત્[૨૯] ચો[૩૦] મજદયસ્નો[૩૧] જરથુશ્‌ત્રિશ[૩૨] દએવાઇશ[૩૩] સરેમ[૩૪] વીબ્રુવે[૩૫] યથા[૩૬] ‡અનાઇશ[૩૭] વ્યાઓ્વીતા[૩૮] યે[૩૯] અષવા[૪૦] જરથુશ્‌ત્રો.[૪૧]

(૫-૬) જે[૧૮] તમામ[૧૪] સવાલ જવાબોમાં[૧૫] (તથા) તમામ[૧૬] મુલાકાતોમાં,[૧૭] (દાદાર) હોરમજદે[૨૦] તથા (પેગમબર) જરતોશ્તે[૨૧] એક બીજા સાથે ગોફ્તેગો કીધી હતી,[૧૯] તે વખતે[૧૨] (દાદાર) હોરમજદે[૧૦] (પેગમબર) જરતોશ્તને[૧૧] (દેવોની સરદારી તજી દેવાને) તાકીદથી[૯]

---

* એની મુકાબેલ જુઓ ઇજશ્નેનો ૪૯ મો હા, ૩ જો ફકરો. અવસ્તા 'બ્રૂ' (સંસ્કૃત ब्रू) નો અર્થ 'બોલવું' કરીને થાએછે; પણ જ્યારે એ ધાતુ જુદા જુદા ઉપસર્ગ સાથે આવે છે, ત્યારે તેના અર્થ જુદા જુદા થાએછેઃ—જેમકે 'નિ-બ્રૂ' ઈઆને અરજ કરવી, માંગવું; 'પઇતિ-બ્રૂ' ઈઆને જવાબ આપવો; ઉત્તર વાળવો; 'આ-બ્રૂ' ઈઆને બોલાવવું, નામનું સ્મરણ કરવું; 'વી-બ્રૂ, અન્તરે-બ્રૂ' ઈઆને રદ કરવું, ના પાડવું, ત્યાગ કરવો, કબૂલ નહી રાખવું, મુકી દેવું.

† 'અના' બોલ જે સંસ્કૃત इ ઉપરથી નીકળેલો છે, તેનો અર્થ આએ ઠેકાણે ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે લાટિન idem (= 'likewise') ને મલતો લેવાનો. સાધારણ રીતે અન, અના (સંસ્કૃત अनेन) દર્શક સર્વનામ નરજાતી તથા નાન્યતરજાતી ૩ જી એકવચનમાં આવેછે.

‡ 'અનાઇશ'—એ સર્વનામ 'દએવાઇશ'ને માટે આવેલો છે.

*ફરમાવ્યું,[૩૮] (તે ઉપરથી) જે પ્રમાણે[૩૯] અશો[૪૦] જરતોશ્તે[૪૧] દેવોની[૨૫] સરદારીને[૨૬] ખરેખર[૨૩] તુચ્છકારી કાહાડી હતી,[૨૭] તેજપ્રમાણે[૨૮] હું[૨૯] જે[૩૦] માજદયસ્ની[૩૧] જરતોશ્તી[૩૨] (તે), દેવોની[૩૩] સરદારીને[૩૪] તુચ્છકારી †કાહાડુંછું.[૩૫]

(૭) યાવરનાઓ[૪૨] આપો,[૪૩] યાવરનાઓ[૪૪] ઉર્વરાઓ,[૪૫] યાવરના[૪૬] ગાઉશ[૪૭] હુદાઓ,[૪૮] યાવરનો[૪૯] અહુરો મજ્દાઓ,[૫૦] યે[૫૧] ગાંમ[૫૨] દધા,[૫૩] યે[૫૪] નરેમ્[૫૫] અષવનેમ્;[૫૬] યાવરનો[૫૭] અસ્[૫૮] જરથુશ્ત્રો,[૫૯] યાવરનો[૬૦] કવા વીશ્તાસ્પો,[૬૧] યાવરના[૬૨] ફ્રેરષઓશ્ત્રા[૬૩] જામાસ્પા;[૬૪] યાવરનો[૬૫] કસ્ચીત્[૬૬] સઓષ્યન્તાંમ્[૬૭] હુઇથ્યાવરેજાંમ્[૬૮] અષાઉનાંમ્,[૬૯] તા વરેનાચા[૭૦] ત્કએષાચા.[૭૧]

(૭) જેવી ‡રીતનાં[૪૨] પાણી[૪૩] (છે), જેવી રીતના[૪૪] ઓરવર[૪૫] (છે), જેવી રીતનાં[૪૬] સારી પેદાએશનાં[૪૮] ગોસ્પંદો[૪૭] (છે), જેવી રીત ધરાવતો[૪૯] હોરમજ્દ[૫૦] (છે), જેણે[૫૧] (આએ) દુનિયાંને[૫૨] પેદા કીધી,[૫૩] (તથા) જેણે[૫૪] અશો[૫૬] માણસને[૫૫] પેદા કીધો;[૫૩] જેવી રીત ધરાવતો[૫૭] (પેગમબર) જરતોશ્ત[૫૯] હતો,[૫૮] જેવી રીત ધરાવતો[૬૦] કએ ગુશ્તાસ્પ[૬૧] (હતો), જેવી રીત ધરાવતા[૬૨] ¶ફરશોસ્તર[૬૩] (અને) ¶જામાસ્પ[૬૪]

---

* ધાતુ ક્ષિ=સંસ્કૃત **ક્ષિ**=ફરમાવવું, હોકમ કરવો; ડાકટર ગેલ્ડનરની અવસ્તા કેતાબ પ્રમાણે 'અધક્ષયએતા' લઇએ તો 'શિખવ્યું;' ધાતુ દક્ષ્, આ-દક્ષ્=સંસ્કૃત **आ-दिश्, उप-दिश्**=શિખવવું.

† અસલ અવસ્તામાં આએ ફકરાના કેટલાએક બોલો (વધારે અસર કરવાને માટે) બે વાર આવેલા છેઃ—જેમકે 'વીસ્પએષૂ ફ્રેરષ્તએષૂ, વીસ્પએષૂ **હનજમ્**નએષૂ, યાઈશ્ અપેરેસએતેમ્ મજ્દાઓસ્ચા જરથુશ્ત્રસ્ચા;' 'જરથુશ્ત્રો વ્યામ્રવીતા.' એ બોલોનો અર્થ ગુજરાતી રૂઢી પ્રમાણે મેં એકજ વાર કીધો છે.

‡ યા=સંસ્કૃત **या**=જે; વરન, વરેન=એતેકાદ, એકીન, દીનનો તરીકો; વળી વરન=સંસ્કૃત **वरण**=પસંદગી, મરજી; 'યાવરનાઓ'નો અસલ અર્થ જે પસંદગીના.

¶ ફરશોસ્તર તથા જામાસ્પ એ હ્વોવ ખાનદાનના બે ભાઇઓ, વધારે ખોલાસા બાબે જુઓ યજશ્ને તથા વીસ્પરદનો મારો તરજુમો, ૧૨ મો હા ૭ મો ફકરો તથા મારી અવસ્તા ફરહંગ.

(હતા), (તથા) જેવી રીત ધરાવતો,[૬૫] અશો[૬૬] રાસ્ત કાંમ કરનારા[૬૮] (અને) (દુનિયાંને) *ફાએદો આપનારાં (માણસો) માંનો[૬૭] કોઈબી શખ્સ[૬૬] (હતો), તેવીજ રીતનો[૭૦] તથા મજહબનો[૭૧] (હું છેઉ).

(૮) મજ્દયસ્નો અહ્મી; મજ્દયસ્નો જરથુશત્રિશ ફ્રવરાને આસ્તુતસ્ચા ફ્રવરેતસ્ચા. આસ્તુયે હુમતેમ્ મનો, આસ્તુયે હુખ્તેમ્ વચો, આસ્તુએ હ્વર્શ્તેમ્ શ્યઓથનેમ. (૯) આસ્તુયે દએનાંમ્ વંઘુઇહીમ્ માજ્દયસ્નીમ્, ફ્રસ્પાયઓખેધ્રાંમ્, નિધાસ્નઇથિષેમ્, ખએત્વદથાંમ્, અષઓનીમ્; યા હાઇતિનાંમ્ચા બૂષ્યેઇન્તિનાંમ્ચા, મજિશ્તાચા વહિશ્તાચા સ્રએશ્તાચા, યા આહૂઇરિશ જરથુશત્રિશ; અહુરાઇ મજ્દાઇ વીસ્પા વોહૂ ચિનહ્મી. અએષા અસ્તી દએનયાઓ માજ્દયસ્નોઇશ આસ્તૂઇતિશ.† અષેમ્ વોહૂ ૧.

જરતોશ્તી દીનના કલમાનો ટુંકો સારઃ—

(હું તમામ દેવોને તથા બુત-પરસ્તીને ધિક્કારનાર તથા તેઓનો નાશ કરનાર છેઉં. અમશાસ્પંદોની વખાણ કરનારો તથા તેઓની કીર્તિ ગાનાર છેઉં. તમામ ખલકનો પેદા કરનાર જે સર્વ શક્તિવાન તથા મહાજ્ઞાની દાદાર હોરમજદ છે, તેની પરસ્તેશ કરનારો હું થાઉછું. માજદયસ્ની લોકોનાં ઘેરબારોમાંથી દુઃખ તથા સંકટ દૂર કરવાને તથા ગાએઢોર તથા ગોસ્પંદોને ચોર તથા લુટારાથી બંચાવાને હું કબૂલ થાઉંછું. જુઠા તથા બદકાર માણસો તથા જાદુગરોની સરદારી હેઠળ રેહેવાને હું ધિક્કારૂંછું. જે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે પેગમબર અશો જરતોશ્ત, કએ ગુશ્તાસ્પ, ફરશોસ્તર, તથા જામાસ્પ ચાલતા હતા, તથા જે પ્રમાણે બીજા રાસ્તીની રાહે ચાલનાર

* 'સઓષ્યન્તામ્'—એ બોલનો અર્થ '(દુનિયાને) ફાએદો કરનારા અથવા માણસોને રોશની આપનારા,' ઈઆને લોકોને અંધારામાંથી રોશનીમાં લાવનારા તથા ખોદાઇ નીતિનો માર્ગ દેખાડનારા એવો થાએછે. જ્યારે એ બોલ બહુવચનનાં રૂપમાં આવેછે, ત્યારે પેગમબર જરતોશ્તની આગમજ થઇ ગએલા પેગમબરો (જેવા કે ગયોમરદ, હુશંગ, તેહેમુરસ્પ, ફરીદુન, કેખશરૂ, ઇત્યાદિ) નેમાટે વપરાએછે; અને એકવચનમાં સોશ્યોસનેમાટે આવેછે.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ જસ મે અવંઘહે મજ્દ, સફો ૯—૧૦.

અશો માણસો ચાલી ગયા છે, તે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે હું ચાલવા માંગુંછું. હું માજદયસ્ની છેઉં; હું માજદયસ્ની જરતોશ્તી તરીકે જરતોશ્તી દીનની વખાણ કરનારો તથા તે ભલી દીન ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખનાર થવાને પસંદ કરૂંછું. નેક વિચારને, નેક સખુનને તથા નેક કાંમને હું વખાણુંછું. ભલી માજદયસ્ની દીન જે ટંટો દૂર કરનારી, સલાહ સંપજ વધારનારી, ભાઈબંધી કરાવનારી તથા રાસ્ત છે તેની હું સ્તુતિ કરૂંછું. હાલમાં જેટલી દીન મોજુદ છે, તથા જેટલી હવે પછી થશે તે બધી દીનમાં, હોરમજદી જરતોશ્તી દીન સર્વોત્તમ છે, અને તે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી કબૂલ કરૂંછું.)

દીનનો કલમો.

રજિશ્તયાઓ[1] ચિસ્તયાઓ[2] મજદધાતયાઓ[3] અષઓન્યાઓ[4] દએનયાઓ[5] વંઘહુયાઓ[6] માજદયસ્નોઇશ.[7]

દીન[8] એહ[9] રાસ્ત[10] વ દોરોસ્ત,[11] કે ખોદાએ[12] બર્ ખલ્ક[13] ફેરસ્તાદેહ[14] ઇન્[15] હસ્ત[16] કે[17] જરતોશ્ત[18] આવોર્દેહ હસ્ત;[19] દીન[20] દીને[21] જરતોશ્ત,[22] દીને[23] અહુરમજદ[24] દાદેહ[25] જરતોશ્ત[26] અષઓને[27] અષેમ વોહૂ ૧.
(☞ એ આખો કલમો ત્રણ વાર પઢે.)

હોરમજદના પેદા કીધેલાં[3] સઉથી સાચ્ચા[1] (અને) પવિત્ર[4] જ્ઞાનની[2] (ઈઆને ધર્મની કેળવણીની) (તથા) ભલી[6] માજદયસ્ની[7] દીનની[5] (ખુશ્નુદી થાઓ)!

ભલી,[9] રાસ્ત[10] તથા સંપૂર્ણ[11] દીન[8] જે દાદાર હોરમજદે[12] આએ દુનિયાંનાં લોકોને માટે[13] મોકલી,[14] (તે), આએ[15] (દીન) છે,[16] કે જે[17] (પેગમબર) જરતોશ્ત[18] (પોતે) લાવ્યા છે.[19] (તે) દીન[20] જરતોશ્તની[22] દીન[21] (તથા) હોરમજદની[24] દીન[23] (છે), જે અશો[27] જરતોશ્તને[26] (આએ દુનિયાંમાં) (ફેલાવાનેમાટે) (દાદાર હોરમજદે) આપી હતી.[25]

ખોલાસો:—("રજિશ્તયાઓ"થી તે "માજદયસ્નોઇશ" સુધીનો ભાગ દીન યજદની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે, અને તે અવસ્તામાં છે. "દીન્ બેહ રાસ્ત્" થી તે "દાદેહ જરતોશ્ત્" સુધીનો બાકીનો ભાગ ફારસી એબારતમાં છે. ખુદ અવસ્તામાં લખાએલો તથા એના કરતાં વધારે સરસ દીનનો કલમો તે ઇજિશ્નેનો ૧૨ મો હા છે; જુઓ સફે ૪૧૩-૪૧૯).

આફ્રીન પેગમબર જરતોશ્ત.*

(૧) દહ્મો[1] અહ્મિ[2] આફ્રી-વચાઓ;[3] ખરેનંઘઉહાઓ[4] મે[5] સદયેહિ.[6] આઅત્[7] અઓખ્ત[8] જરથુશ્લો[9] કવોઇશ[10] વીશ્તાસ્પહે,[11] આફ્રીનામિ[12] તવ,[13] નર[14] દંઘહુ-પઇતિ,[15] વોહુ-જીતિ,[16] ઉસજીતિ,[17] દરેઘેમ-જીતિ;[18] જઇતે[19] તે[20] નરાંમ[21] જઇતે[22] તે[23] નાઇરિકાંમ,[24] જઇતે[25] તે[26] પુથ્ર[27] ઉસ્-જયાઓન્તે[28] તનુ-કેરેત.[29] (૨) અએવ[30] તે[31] બવાહિ[32] યથ[33] જામાસ્પો,[34] ઉત[35] આફ્રીનેમ્[36] કેરેનવાત્[37] યથ[38] દંઘ્રહેઉશ[39] વિશ્તાસ્પાઇ.[40]

(૧) (હુ) (આએ નીચે જણાવેલા) આફ્રીનના સખુનો બોલનાર[3] નેક[1] (મરદ) છેઉં.[2] (હું) મને[5] નુરભરેલો[4] નજર †આવેછે.[6]

પછી[7] (પેગમબર) જરતોશ્તે[9] કેઆની[10] ગુશ્તાસ્પને[11] કહ્યું[8] કે,

---

* પેગમબર જરતોશ્તની આશીર્વાદ, ઇઆને તે રાસ્ત પેગમબરે પોતાના જમાનાના હકુમત કરનારા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહને તેની હજુરમાં જે દોઆનાં સખુનો કહ્યા તે. એને વીશ્તાસ્પ નુસ્કનો બાકી રહી ગએલો ભાગ ધારવામાં આવેછે એ આફ્રીનના અવસ્તા કોઇ કોઇ ઠેકાણે બીગડેલા છે. એમાંનો કેટલોએક ભાગ વીશ્તાસ્પ યશ્તની પેહેલ્લી પરગરદની શરૂઆતમાં બી આવેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડનાં અવસ્તા પુસ્તકમાં એ આફ્રીનને ૨૩ મી યેશ્ત (Yasht XXIII) ગણેલીછે.

† 'સદયેહિ'-ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત સદ્=આવવું, જવું (અસલ અર્થ); અંગ્રેજી To come ની માફક એસ્તલાહી રીતે To appear ને અર્થ વપરાએલોછે.

અએ *નેક જીંદગીવાળા,[૧૬] *બુલંદ દરજ્જાની જીંદગીવાળા[૧૭] (તથા) *લાંબી જીંદગીવાળા[૧૮] શૂરા મરદ[૧૪] (અથવા જંગી †મરદ)! અએ પાદશાહ[૧૫] (હું) તુંને[૧૩] (નીચે મુજબ) દોઆ કરૂંછું[૧૨]:—

તારા[૨૦] માણસોને[૨૧] (લાંબી) ‡જીંદગી[૧૯] (હોજો)! તારી[૨૩] બાઈડીને[૨૪] (લાંબી) જીંદગી[૨૨] (હોજો)! તારાં[૨૬] ¶છોકરાં[૨૭] (જે) તારેપેટે[૨૯] જન્મ પાંમે[૨૮] (તેઓને) (લાંબી) જીંદગી[૨૫] (હોજો)! (૨) તારો[૩૧] એક[૩૦] (છોકરો) $જામાસ્પ[૩૪] (હકીમ) જેવો[૩૩] §થાએ![૩૨] અને[૩૫] (તે) ||પાદશાહ[૩૯] ગુશ્તાસ્પને[૪૦] (ઇઆને તુંને), (જામાસ્પ માફક) દોઆ[૩૬] કરે![૩૭]

સેવિશ્તો[૪૧] બવાહિ[૪૨] યથ[૪૩] મજદ્દાઓ;[૪૪] વેરેથ્રજાઓ[૪૫] યથ[૪૬] થ્રએતઓનો;[૪૭] અમવ[૪૮] યથ[૪૯] જામાસ્પો;[૫૦] અશ-વરેચાઓ[૫૧] યથ[૫૨] કવ ઉસ;[૫૩] પોઉરૂ-જિરો[૫૪] યથ[૫૫] અઓશનરો;[૫૬] જેનંધ્રહુતેમ[૫૭] બવાહિ[૫૮] યથ[૫૯] તખ્મો ઉરૂપ.[૬૦] (૩) ખરેનંધ્રહુન્તેમ[૬૧] બવાહિ[૬૨] યથ[૬૩] યો[૬૪] યિમો[૬૫] ક્ષએતો[૬૬] હુવાંથ્વો;[૬૭] હજંઘ્રર-યઓક્ષ્તયો[૬૮] બવાહિ[૬૯] યથ[૭૦]

---

* 'વોહુ-જીતિ ઉસ-જીતિ દરેઘેમ-જીતિ' એ સમાસ બોલોને વિશેષણને બદલે પૃથક્નામ (Abstract Nouns) ૩ જી એકવચન લઇએતો, નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકેઃ—અએ પાદશાહ! નેક જીંદગી, બુલદ દરજ્જાની જીંદગી તથા લાંબી જીંદગીથી હું તુંને દુઆ કરૂંછું, ઇઆને તુને નેક જીંદગી, બુલંદ દરજ્જાની જીંદગી તથા લાંબી જીંદગી હાંસેલ થાએ એવી હું દુઆ માંગુછું.

† આએ ઠેકાણે 'નર' બોલ 'નાઇરિક' (બાઇડી, કમ હિમ્મતનો) ની' મુકાબેલ વપરાએલો છે.

‡ એ બોલને 'જઇતિ'ની પેહેલ્લી એકવચન ગણેલો છે; જઇતિ=સંસ્કૃત **जाति**=હયાતિ, જીંદગી; ધાતુ જન=સંસ્કૃત **जनृ**=જીંદગીમાં આવવું.

¶ વળી કોઈ વખતે અવસ્તા, સંસ્કૃત તથા લાટીન ભાષાઓમાં છોકરાનો બોલ બહુવચનમાં છોકરાંને અર્થે આવેછેઃ—સંસ્કૃત **पुत्र**, લાટિન Filii, અવસ્તા પુથ્રે (જુઓ ઈજશ્નેનો ૨૩ મો હા, ૧ લો ફકરો)

$ જુઓ વીશ્તાસ્પ યશ્ત, ફકરો ૩ જોઃ—'અએવ તે પુથ્રો જામાસ્પો.' જામાસ્પ હકીમના ખોલાસા બાબે જુઓ ઇજશ્નેનો મારો તરજુમો, હા ૧૨ મો, ૭ મા ફકરાની નોટ.

§ બવાહિને બદલે બવાઇતિ (૩ જો પુરૂષ એકવચન) હતે તો બેહેતર.

|| અસલ અર્થ 'દેશના ગુસ્તાસ્પને,' ઈઆને દેશના માલેક ગુસ્તાસ્પને.

અજ્નોઇશ દહકાઇ[૭૨] અઘ-દએન;[૭૨] ઉઘ્રેમ[૭૩] અઓજિશ્તેમ[૭૪] બવાહિ[૭૫] યથ[૭૬] કેરેસાસ્પેમ;[૭૭] હુધાઓંધ્રહેમ[૭૮] વ્યાખ્નેમ[૭૯] બવાહિ[૮૦] યથ[૮૧] ઉર્વાક્ષહે;[૮૨] સ્રીરેમ[૮૩] કેહ્રપેમ[૮૪] અનાસ્તવ-નેમ[૮૫] બવાહિ[૮૬] યથ[૮૭] કવ[૮૮] સ્યાવર્ષાનો.[૮૯] (૪) પોઉરૂ-ગો[૯૦] બવાહિ[૯૧] યથ[૯૨] આથ્વ્યાનોઇશ,[૯૩] પોઉરૂ-અસ્પેમ[૯૪] બવાહિ[૯૫] યથ[૯૬] પોઉરૂષસ્પેમ;[૯૭] અષવ[૯૮] બવાહિ[૯૯] યથ[૧૦૦] જરથુશ્તો[૧] સ્પિતામો;[૨] રંઘ્રહાંમ[૩] દૂરએ-પારાંમ[૪] બવાહિ[૫] યથ[૬] યો[૭] વિક્રો નવાઝો;[૮] ઉર્વથો[૯] બવાહિ[૧૦] યજતનાંમ[૧૧] યથ[૧૨] જરેનેમ[૧૩] મષ્યાનાંમ.[૧૪]

(દાદાર) હોરમજદના[૪૪] જેવો[૪૩] (તું) ઘણોજ ફાએદો *કરનાર[૪૧] થજે![૪૨] ફરેદુનના[૪૭] જેવો[૪૬] (તું) દુશ્મનને †મારનાર[૪૫] (થજે)! જામા-સ્પના[૫૦] જેવો[૪૯] (તું) ‡હિમ્મતવાન[૪૮] (થજે)! કાઉસ (પાદશાહ)ના[૫૩] જેવો[૫૨] (તું) પુરતા ¶ઝળકાટવાળો[૫૧] (થજે)! અઓશ્નરના[૫૬] જેવો[૫૫] (તું) પુર $ચાલાકીવાળો[૫૪] (થજે)! §તેહેમુરસના[૬૦] જેવો[૫૯] (તું) હથિયા-રબંદ[૫૭] થજે![૫૮] (૩) રૈયતની સારીપેઠ પાસબાની કરનાર[૬૭] જમશેદ[૬૫] પાદશાહના[૬૬] જેવો[૬૩] (તું) ‖ખોરેહવાળો[૬૧] થજે![૬૨] ખરાબ તરીકાવાળા[૭૨] ઓહાકની[૭૧] માફક[૭૦] (તું) હજાર **યુક્તિવાળો[૬૮] થજે![૬૯] કેરશાસ્પના[૭૭]

---

* હોરમજદના નામોમાં એક નામ સેવિશ્ત છે; જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ૧૫.

† ફરેદુને ઝુહાકને માર્યો; જુઓ ઇજશ્નેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો.

‡ દીન દુશ્મનોનાં લશ્કરની સામે હિમ્મત રાખી; જુઓ આવાં યશ્ત, ૬૮.

¶ એના ઇશારા બાબે જુઓ આવાં યશ્તનો ૪૫ મો ફકરો.

$ જુઓ ફરવર્દીન યશ્ત, ફકરો ૧૩૧ મો; પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે 'અઓશ્નરો' ને કાઉસ પાદશાહનો સલાહકાર ગણેછે.

§ તેહેમુરસ એ જમશેદ પાદશાહનો ભાઈ હતો. હારેમનને તથા તમામ દેવ દરૂજોને તેણે જેર કીધા, તે ઉપરથી એને 'તેહેમુરસે દીવબંદ' કરીને કહેછે. જુઓ રામ યશ્તના ફકરા ૧૧–૧૨.

‖ જુઓ ઇજશ્નેનો ૯ મો હા, ફકરા ૪–૫; જમ્યાદ યશ્ત, ફકરા ૩૧–૩૨.

** જુઓ ઇજશ્નેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો. ઝોહાકને બદલે મિથ્ર ઈઆને મેહેર ઈજદનો મિસાલ આપતે તો બેહેતર હતું, કારણ કે હજંઘ્ર-યઓક્ષ્તિ બોલ મેહેર ઈજદની સિફતમાં બી આવેછે. જુઓ મેહેર યશ્ત, ૩૫ મો ફકરો.

જેવો[91] (તું) ગાલેબ[93] (તથા) ઘણોજ *બેરેમંદ[94] થજે ![95] ઉર્વાક્ષ્નના[97] જેવો[98] (તું) સારાં †ડહાપણવાળો[96] (તથા) (મ્હોટાં માણસોની) મિજલસમાં બેસનારો[99] થજે ![80] કએ[88] સીઆવક્ષના[89] જેવો[87] (તું) સોહામણાં[83] શરીરનો[84] (તથા) ‡બેગુનાહ[85] (અથવા પાક) થજે ![86] (૪) આથવ્યાનનાં ખાનદાનવાળાંની[93] માફક[92] (તું) ¶ગાએઢોરથી ભરપુર[90] થજે ![91] પોઉરૂશસ્પના[97] જેવો[96] (તું) ઘોડાઓથી ભરપુર[94] થજે ![95] સપેતમાન[2] જરતોશતના[1] જેવો[100] (તું) $અશો[98] થજે ![99] વિરૂનવાઝની[8] માફક[9] પાર કરવાને દૂર પડે એવી[4] રંઘ (નદી)ને[3] (પોંહોંચનારો અથવા પાર કરનારો) તું §થજે ![5] માણસોના[14] વડાની[13] માફક[12] ઈજદોનો[11] પ્યારો[6] તું ||થજે ![10]

(૫) જયાઓન્તે[15] હુચ વો[16] દસ[17] પુથ્ર.[18] શ્રાયો[19] બવાહિ[20] યથ[21] અથઉરૂનો,[22] શ્રાયો[23] બવાહિ[24] યથ[25] રથએશતારહે,[26] શ્રાયો[27] બવાહિ[28] યથ[29] વાસ્ત્ર્યેહે[30] ફ્રુયન્તો,[31] અએવ[32] તે[33] બવાહિ[34] યથ[35] વીશતાસ્પાઇ.[36] (૬) અઉર્વત્-અસ્પેમ[37] બવાહિ[38] યથ[39] હ્વરે;[40] રઓચિનવન્તેમ[41] બવાહિ[42] યથ[43] માઓંઘ્રહેમ;[44] સઓચિનવન્તેમ[45] બવાહિ[46] યથ[47] આતરેમ;[48] તિઝિનવન્તેમ[49] બવાહિ[50] યથ[51] મિથ્રેમ,[52] હુરઓધેમ[53] વેરેથ્રાજનેમ[54] બવાહિ[55] યથ[56] સ્રઓષેમ[57] અષીમ.[58]

---

* જુઓ જમીયાદ યશ્ત, ફકરા ૩૮-૩૯.

† જુઓ ઈજશ્નેનો ૯ મો હા, ૧૦ મો ફકરો.

‡ અથવા પાક-દામન, નીતિવાન. અસલ અર્થ 'આલુદગી-રીમની વગરનો.'

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ પ્રોફેસર વેસ્ટનો બુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો, બાબ ૩૧ મો, ૭ મો ફકરો.

$ અથવા રાસ્ત, સચ્ચાઇને વળગી રેહેનારો, ઠગાઇને ધિક્કારનારો. એની શાહાદત અવસ્તાનાં લખાણોમાંથી આપણને બજબ મળી આવેછે.

§ એની મતલબ એવી દીસેછે કે, તારામાં ઘણું ચાલવાની શક્તિ આવે. જુઓ આવાં યશ્તનો ૧૬ મો કરદો.

|| ઈજદોથી ચહવાએલો તથા માણસોથી માન પામેલો તું થજે (દારમેસ્તેતેનો અંગ્રેજી તરજુમો); જેમ સોનું માણસોમાં કીમતી ગણાએછે તેમ તું ઇજદોમાં પ્યારો થજે (દારમેસ્તેતેનો ફ્રેંચ તરજુમો).

(૭) અર્શ-હુએષેમ્[૫૯] બવાહિ[૬૦] યથ[૬૧] રશ્નૂશ;[૬૨] દુશ્મઇન્યુ-જયન્તેમ્[૬૩] બવાહિ[૬૪] યથ વેરેથ્રધ્નેમ્[૬૫] અહુરધાતેમ્,[૬૬] પેઉરૂ-ખ્થ્રેમ્[૬૭] બવાહિ[૬૮] યથ[૬૯] રામનો ખ્વાસ્ત્રહે,[૭૦] અયરકેમ્[૭૧] અમહ્રરકેમ્[૭૨] બવાહિ[૭૩] યથ[૭૪] કવ હુસ્રવ.[૭૫] (૮) પસ્ચ[૭૬] આફ્રીનેમ્[૭૭] અઇપિ-જસઇતિ[૭૮] વહિશ્તેમ્ અહૂમ્[૭૯] અષઓનાંમ્[૮૦] રઓચંઘ્રહેમ્[૮૧] વીસ્પો-ખ્થ્રેમ.[૮૨] અથ[૮૩] જમ્યાત[૮૪] યથ[૮૫] આફ્રીનામિ.[૮૬]

(૫) *તમારાથી[૧૬] (અથવા તમારે પેટે) દશ[૧૭] છોકરા[૧૮] જન્મ પાંમજો![૧૫] (તેઓમાંના) ત્રણ[૧૯] (છોકરા) આશ્રવનના[૨૨] જેવા;[૨૧] ત્રણ[૨૩] રથેશ્તારના[૨૬] જેવા;[૨૫] ત્રણ,[૨૭] (દેશની) આબાદી કરનાર[૩૧] ખેદુતના[૩૦] જેવા;[૨૯] (અને) એક,[૩૨] (તું) ગુશ્તાસ્પના[૩૬] જેવો[૩૫] (પાદશાહ) †થાએ![૩૪] (૬) ખોરશેદના[૪૦] જેવો[૩૯] (તું) તેજ ‡ઘોડાવાળો[૩૭] થજે![૩૮] માહતાબના[૪૪] જેવો[૪૩] (તું) ¶રોશનીવાળો[૪૧] થજે![૪૨] આતશના[૪૮] જેવો[૪૭] (તું) $ચળકાટવાળો[૪૫] થજે![૪૬] મેહેર (ઈજદ) ના[૫૨] જેવો[૫૧] (તું) તેજીવાળો[૪૯] થજે![૫૦] અશો[૫૮] સરોશ (ઈજદ)ના[૫૭] જેવો[૫૬] (તું) ખુબસુરત[૫૩] (તથા) §ફતેહમંદ[૫૪] થજે![૫૫] (૭) રશ્ને (રાસ્ત) (ઈજદ)ના[૬૨] જેવો[૬૧] ‖સાચ્ચા તરીકા (અથવા મજહબ) પ્રમાણે ચાલનારો[૫૯] તું થજે![૬૦] હોરમ-જદના પેદા કીધેલા[૬૬] બેહેરાંમ (ઈજદ)ના જેવો[૬૫] (તુ) દુશ્મનને **મારનારો[૬૩] થજે![૬૪] રામ ખ્વાસ્તર (ઈઆને મીનોરાંમ)ના[૭૦] જેવો[૬૯] (તું) પુર આ-સાની (અથવા સુખ)વાળો[૬૭] થજે![૬૮] કેખસરૂ (પાદશાહ)ના[૭૫] જેવો[૭૪]

---

* ઈઆને તું ગુશ્તાસ્પ તથા તારી શેહેનશાહ બાનુ હુતઓસથી.

† ઈઆને તારા ત્રણ ત્રણ છોકરાઓ ત્રણ જુદા ધંધામાં (ઈઆને મોબેદીના, લડાઈમાં જોઇતી મરદાંનગીનાં તથા ખેતીનાં કામમાં) નામદારી મેળવે, અને એક છોકરો તારી માફક રાજપાટ ચલાવે.

‡ જુઓ ખોરશેદ નીઆએશનો ૫ મો ફકરો તથા શરૂઆતનો ભાગ.

¶ જુઓ માહબોખ્તાર નીઓએશ, ૫ મો તથા સાતમો ફકરો.

$ જુઓ આતશ નીઆએશ, ૩ જો ફકરો.

§ સ્રઓષેમ્ અષીમ્ હુરઓધેમ્ વેરેથ્રાજનેમ...યજમઇદે (જુઓ સરોશ યશ્ત).

‖ રશ્ને ઈજદનો એલ્કાબ રજિશ્ત (ઘણોજ રાસ્ત) આવેછે.

** જુઓ બેહેરામ યશ્તનો ૧૬ મો કરદો, ૪૫ મો ફકરો.

(તું) દરદ વગરનો[૭૧] (તથા) *મરકી વગરનો[૭૨] થજે![૭૩] (૮) ઉપર જણાવેલી) (તમામ) દોઆ[૭૭] (બર આવ્યા) †પછી,[૭૬] અશો (લોકો)નું[૮૦] રોશન[૮૧] (તથા) તમામ સુખવાળું[૮૨] બેહેશ્ત[૭૯] (તુંને) ‡મળે![૭૮] જે પ્રમાણે[૮૫] હું દોઆ માંગુંછું[૮૬] તે પ્રમાણે[૮૩] થાઓ![૮૪] (ઈઆને ઉપર જણાવેલી મારી તમામ દોઆ આમીન થાઓ!)

નીઆએશ તથા યશ્ત ભણ્યા પછી ભણવાની નીરંગ.

☞ દએનયાઓ[૧] વંઘહુયાઓ[૨] માજ્દયસ્નોઇશ.[૩]

દીન્[૪] બેહ્[૫] રાસ્ત્[૬] વ[૭] દોરોસ્ત્,[૮] કે[૯] ખોદાએ[૧૦] બર્[૧૧] ખલ્ક્[૧૨] ફેરસ્તાદેહ્,[૧૩] ઇન્[૧૪] હસ્ત[૧૫] કે[૧૬] જરતોશ્ત[૧૭] અવોર્દેહ્ હસ્ત;[૧૮] દીન્[૧૯] દીને[૨૦] જરતોશ્ત,[૨૧] દીને[૨૨] અહુરમજ્દ,[૨૩] દાદેહ્[૨૪] જરતોશ્ત,[૨૫] બીશક્[૨૬] વ[૨૭] બીગુમાન્,[૨૮] રાસ્ત્[૨૯] દીને[૩૦] જર-તોશ્ત[૩૧] સપીતમાન્.[૩૨] અએ યજ્દાન્[૩૩] બ દર્ગાહે તો[૩૪] હઝારાન્ હઝાર્,[૩૫] બીવર્ હઝારાન હઝાર્[૩૬] સેપાસ[૩૭] મીકુનમ્,[૩૮] કે[૩૯] દર્[૪૦] દીને[૪૧] જરતોશ્ત[૪૨] મરા[૪૩] પેદા[૪૪] બેકર્દ;[૪૫] અજ્[૪૬] બરક્તે[૪૭] દીને ઊ[૪૮] મન્[૪૯] દર્ ગરોશ્માન[૫૦] યકીન્[૫૧] ખાહમ શુદ્.[૫૨] યકીન્[૫૩] ખાહમ[૫૪] કે, જુમલે[૫૫] બસ્તે-કુશ્તીઆને[૫૬] નીકુ-કેર્દારાને[૫૭] હફ્ત કેશ્વર્ જમીન્,[૫૮] બા મા[૫૯] હમા-જોર્[૬૦] બાદ્.[૬૧] યક્[૬૨] અજ્ મા[૬૩] શોમોર્દન્[૬૪] હઝાર્[૬૫] બાદ્.[૬૬]

---

* અવસ્તા મહ્રકં=સંસ્કૃત मरक=મરકીનો રોગ, અથવા મોતવગરનો. પાછલી કેતાબમાં કેખશરૂ પાદશાહને અમર ગણેલોછે.

† ઇઆને ઉપર જે મેં દોઆ કીધી તે સફળ થયા પછી, તથા આએ દુનિયાંનું તમામ સુખ તથા કીર્તિ ભરેલી લાંબી જીંદગી ભોગવ્યા પછી.

‡ અથવા 'અઇપિ-જસઇતિ' ને બદલે 'અઇપિન્જસ ઇતિ' એ પ્રમાણે લઇએ તો, એનો અર્થ 'અશો (લોકો) નાં રોશન તથા તમામ સુખવાળાં બેહેશ્તમાં એ પ્રમાણે (ઇતિ=સંસ્કૃત इति) તું જાએ!, થઈ શકે.

(અઇત):— કબૂલત[67] બાદ[68] યક્સર[69] પુજેશે મા,[70]
બ દરગાહત[71] રસાદ[72] આમોરજેશે મા.[73]
ગુનાહ ગુજારશને,[74] કેરફેહ અફજાયશને.[75] અષેમ્ વોહૂ ૧.

(☞ એ આખી નીરંગ ત્રણ વાર પઢે.)

ભલી[2] માજદયસ્ની[3] દીનની[1] (ખુશ્નુદી થાઓ!).

ભલી,[5] રાસ્ત[6] તથા[7] સંપૂર્ણ[8] દીન[4] જે[9] દાદાર હોરમજદે[10] આએ દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે[11-12] મોકલી[13] (તે), આએ[14] (દીન) છે,[15] કે જે[16] (પેગમબર) જરતોશ્ત[17] (પોતે) લાવ્યાછે.[18] (તે) દીન[19] જરતોશ્તની[21] દીન[20] (તથા) હોરમજદની[23] દીન[22] (છે); (અને તે દીન) (આએ દુનિયાંમાં) (ફેલાવાને માટે) (દાદાર હોરમજદે) (અશો) જરતોશ્તને[25] આપી હતી,[24] (એ બીના) વગર શકની[26] તથા[27] વગર સંશયની[28] (છે). સપેતમાન[32] જરતોશ્તની[31] દીન[30] રાસ્ત[29] (છે). અએ યજદાન![33] (હું) તારી દરગાહમાં[34] લખો[35] અને કરોડ[36] શુકરાના[37] કરૂંછું[38] કે,[39] (તે) મને[43] જરતોશ્તની[42] દીનમાં[40-41] જન્મ આપ્યો.[44-45] તેની (ઇઆને જરતોશ્તની) દીનની[48] બરકતથી[46-47] (એટલે એ સાચ્ચી દીનનાં ઉત્તમ ફરમાનો મુજબ જીંદગી ગુજારવાથી) (હું) ખચીત[51] ગરોથમાન બેહેશ્તમાં[50] જઇશ.[52] (વળી) (હું) ખરેખર[53] એવું ઇચ્છુંછું[54] કે, હફ્ત કેશ્વર જમીનના[58] તમામ[55] નેક કાંમ કરનારા[57] જરતોશ્તીઓ[56] મારી સાથે[59] મદદગાર[60] અથવા (સવાબનો હિસ્સો પાંમનારા[60]) થાએ.[61] હમારી તરફનું[63] એક વખતનું[62] કેહેવુ[64] હજાર ઘણું[65] બરાબર હોજો![66]

(ઓ પાક પરવરદેગાર!) (ગુનાહનેમાટે કીધેલી) હમારી આજેજી સાથની બંદગી[70] તમામ[69] તુંને કબૂલ[67] હોજો![68] (તથા) હમારૂં માફીપત્ર[73] તારી દરગાહમાં[71] પુગજો![72]

હમારો ગુનાહ દરગુજર થાઓ![74] હમારૂં સવાબ જીઆદે થાઓ![75]

આફ્રીનૂ-ઈ-અરૂદાફ્રવષૂ.

અરદાફ્રવષ ની આફ્રીન.

(૧) હમા-જોરૂ[૧] બાદ્[૨]! હમા-જોરૂ[૩] હમા-અશો[૪] બાદ્[૫]! હમા-જોરૂ[૬] હમા-નેકી[૭] બાદ્[૮]! હમા-જોરૂ[૯] હમા-ખોરેહ્[૧૦] બાદ્![૧૧] હમા-જોરૂ[૧૨] વેશ-કેરૂફે[૧૩] બાદ્[૧૪]! હમા-જોરૂ[૧૫] કમ-ગુનાહ્[૧૬] બાદ્[૧૭]!

(૨) હમા-જોરૂ[૧૮] બાદ્[૧૯] જરૂથોશત-દીન્[૨૦] રાસ્તીહા[૨૧] બોખ્તારૂ[૨૨] બાદ્[૨૩]! દીને-માજદયસ્નાન્[૨૪] હકીકત્[૨૫] દોરોસ્ત[૨૬] બાદ્[૨૭]!

(૩) હમા-જોરૂ[૨૮] બાદ્[૨૯] દાદાર-અહુરૂમજદ્[૩૦] રયોમંદ્[૩૧] ખોરેહો-મંદ્[૩૨]! હમા-જોરૂ[૩૩] બાદ્[૩૪] અમેશાસ્પંદાંન્[૩૫]!

(૪) હમા જોરૂ[૩૬] બાદ્[૩૭] ખોરેહે[૩૮] દીને[૩૯] વેહ્[૪૦] વ[૪૧] અવીજેહ્[૪૨] માજદયસ્નાંન્[૪૩]!

(૧) હમ-શરીક[૧]* થાઓ ![૨] તમામ-અશો[૪] (સાહેબોની સાથે) હમ-શરીક[૩] થાઓ[૫]! તમામ-નેકી[૭] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૬] થાઓ[૮]! તમામ-ખોરેહ[૧૦] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૯] થાઓ[૧૧]! ઘણા-સવાબ[૧૩] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૧૨] થાઓ[૧૪]! ઓછા-ગુનાહ[૧૬] (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક[૧૫] થાઓ[૧૭]! (૨) જરથોશ્તી-દીન[૨૦] સાથે હમ-શરીક[૧૮] થાઓ,[૧૯] (અને) રાસ્તીની-મારફતે[૨૧] નાજી[૨૨] (યાને છુટકારો) પામો[૨૩]! માજદીયસ્ની-દીનની[૨૪] હકીકત[૨૫] (યાને જાણવા લાયક ખરેખરૂં જ્ઞાન) બરાબર-રીતે[૨૬] પામો ![૨૭] (૩) નુરમંદ[૩૧] (અને) ખોરેહથી-ભરપુર[૩૨] દાદાર-હોરમજદ[૩૦] (સાથે) હમ-શરીક[૨૮] થાઓ[૨૯]! અમશાસ્પંદો[૩૫] (સાથે) હમ-શરીક[૩૩] થાઓ ![૩૪] (૪) ભલી[૪૦] અને[૪૧] પાક[૪૨] માજદયસ્ની[૪૩] દીનનાં[૩૯] ખોરેહ[૩૮] (સાથે) હમ-શરીક[૩૬] થાઓ[૩૭]!

(૫) હમા-જોરૂ[૪૪] બાદ્[૪૫] આદરાંન્[૪૬] આતશાંન્,[૪૭] આદર્-ગોશસ્પ્,[૪૮] આદર્-ખુરૂદાદ્,[૪૯] આદર્-બુરૂજીન્-મેહેરૂ[૫૦], આતશ-બેરેજો-સવંઘહ્,[૫૧] આતશ-વોહૂ-ફ્રયાંન્[૫૨], આતશ-ઉર્વાજિશ્ત,[૫૩] આતશ-વાજિશ્ત,[૫૪] આતશ-સ્પેનિશ્ત[૫૫] વ[૫૬] આતશ-નઇરૂયો-સંઘહ્[૫૭]! (૬) હમા-જોરૂ[૫૮] બાદ્[૫૯] પંજ[૬૦] ગાહે[૬૧] "ફ્રવરાને[૬૨]" કે[૬૩] અંદરૂ[૬૪] શબાં-

---

* અવસ્તા શબ્દ "યજમઇદે" તથા તેના બીજા રૂપોના અસલ અર્થે પાઝંદ શબ્દ "હમા-જોર" વપરાયલો છે. અંગ્રેજીમાં co-operate અથવા "attune" યાને સાથે રહીને હમ-શરીકીથી એકજ વિચારથી યાદ કરવું.

ન[૬૫]-રોજ[૬૬] કે[૬૭] સેપારીહ[૬૮] હમા-કેરૂફેહા[૬૯] બેદ[૭૦]—શાંન[૭૧] હસ્ત[૭૨] હાવન-ગાહ,[૭૩] રપિથ્વિન-ગાહ,[૭૪] ઉજયેઇરીન-ગાહ,[૭૫] અઇવિસ્રૂથ્રેમ-ગાહ[૭૬] વ[૭૭] ઉશહેન-ગાહ[૭૮]! (૭) હમા-જોરૂ[૭૯] બાદ[૮૦] શશ[૮૧] ગાહે[૮૨] ગાહાંમ્બાર[૮૩] અંદરૂ[૮૪] સાલ[૮૫]—મઇદ્યોજરેમ-ગાહ,[૮૬] મઇદ્યોશહેમ-ગાહ,[૮૭] પઇતિશહેમ-ગાહ,[૮૮] અયાથ્રેમ-ગાહ,[૮૯] મઇદ્યારેમ-ગાહ[૯૦] વ[૯૧] હમસ્પથ્-મએદએમ-ગાહ[૯૨]! (૮) હમા-જોરૂ[૯૩] બાદ[૯૪] પંજ[૯૫] ગાહે[૯૬] ગાસાંન[૯૭] કે[૯૮] અંદરૂ[૯૯] પંજ-ઇ-મેહ[૧૦૦] અહુનવદ-ગાહ,[૧] ઉશ્ત-વદ-ગાહ,[૨] સ્પેંતોમદ-ગાહ,[૩] વોહુક્ષથ્ર-ગાહ,[૪] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ![૫]

(૫) આદર-ગુશસ્પ[૪૮],* આદર-ખુરદાદ*,[૪૯] આદર-બુરઝીન મહેર*[૫૦] (નામનાં ત્રણ) આદરો[૪૬] (સાથે), તથા †આતશ-બેરેજ-સવંઘહ,[૫૧] †આતશ-વોહુ-ફ્રયાંન,[૫૨] †આતશ-ઉર્વાઝિશ્ત[૫૩], †આતશ-વાઝીશ્ત,[૫૪] †આતશ-સ્પેનિશ્ત[૫૫] તથા[૫૬] †આતશ-નૈર્યોસંઘહ[૫૭] (નામના છ) આતશો[૪૭] (સાથે) હમ-શરીક[૪૪] થાઓ![૪૫] (૬) રાત[૬૫]-દીવસ[૬૬] દરમ્યાન[૬૪] "‡ફ્રવરાને[૬૨]" (માં ભણવાની) જે[૬૩] પાંચ[૬૦] ગેહ[૬૧]—તેઓ[૭૧] હાવન-ગેહ,[૭૩] રપીથ્વન-ગેહ,[૭૪] ઉઝીરન-ગેહ,[૭૫] અઇવીસ્રુથ્રેમ ગેહ[૭૬] અને[૭૭] ઉશહેન-ગેહ[૭૮] છે[૭૨]—(અને) જેઓને[૬૭] હસ્તક[૬૮] તમામ-સવાબનાં કાર્યો[૬૯] રહેજો,[૭૦]—(તેઓની સાથે) હમ-શરીક[૫૮] થાઓ![૫૯] (૭) વરસ ની[૮૫] અંદર[૮૪] ના છ[૮૧] ગાહામ્બારના[૮૩] હીંગામો[૮૨] (જેવા કે) મઇદયોજરેમનો હીંગામ,[૮૬] મઇદયોશહેમનો હીંગામ,[૮૭] પઇતિશહેમનો હીંગામ,[૮૮] અયાથ્રેમનો હીગામ,[૮૯] મઇદયારેમનો હીંગામ[૯૦] તથા[૯૧] હમસ્પથમએદેમના હીગામ[૯૨] સાથે હમ-શરીક[૭૯] થાઓ![૮૦] (૮) "¶પંજ-ઈ-મેહ"[૧૦૦] ની અંદર[૯૯] જે[૯૮] પાંચ[૯૫] ગાથાના[૯૭] હીગામો[૯૬]—(જેવા કે) અહુનવદનો હીંગામ,[૧] ઉશ્તવદનો હીગામ,[૨] સ્પેન્તોમદનો હીગામ,[૩] વોહુક્ષથ્રનો હીગામ[૪] તથા વહિશ્તોઇશ્તના હીગામ[૫]—સાથે હમ-શરીક[૯૩] થાઓ![૯૪]

(૯) હમા જોરૂ[૬] બાદ[૭] વેહાંને[૮] હન્જમનાન,[૯] જરથુશ્ત્યાંન,[૧૦] વેહ-દીનાંન[૧૧] વ[૧૨] પાક-દીનાંને[૧૩] હફ્ત-કેશ્વર-જમીન,[૧૪] કુ[૧૫] પ[૧૬]

---

* જુઓ આતશ ન્યાએશનો છેલ્લો "ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ" નો ફકરો.

† જુઓ યજશ્ને હા ૧૭ મો; ફ૦ ૧૧.

‡ "ફ્રવરાને" અવસ્તા શબ્દ છે, તેનેમાટે જુઓ "સરોશ બાજ."

¶ એટલે કે "પાંચ મોટા દીવસો." ફ્રવરદેગાંનના ૧૦ દીવસોમાંના પહેલા પાંચ "પજ-ઇ-કેહ" યાને નાના પાંચ દીવસો તરીકે ઓળખાય છે, જે આશ્તાદથી અનેરાન રોજ સુધી ગણાય છે, અને બીજા પાંચ દીવસો જે ગાથાના છે તે "પંજ-ઇ-મેહ" તરીકે ઓળખાય છે.

દાદ[૧૭] વેહ-દીને[૧૮] પઓઇર્યો-દ્દકએષી,[૧૯] કુ[૨૦] પ[૨૧] અવીજેહ[૨૨] વેહ-દીને[૨૩] માજદયસ્નાંન[૨૪] અસ્તોઆંન[૨૫] હેંદ;[૨૬] એશાંન[૨૭] અવા[૨૮] એમાંન,[૨૯] એમાંન[૩૦] અવા[૩૧] એશાંન[૩૨], હમા[૩૩] હમ-કારૂ[૩૪] વ[૩૫] હમ-કેરફે.[૩૬] (૧૦) હમા-જોરૂ[૩૭] બાદ[૩૮] હમ-યજશ્ને[૩૯] વ[૪૦] હમ-બહેરૂ[૪૧] ન્યાએશ્ને[૪૨] વ[૪૩] હમ-યારૂ[૪૪] હોમ[૪૫]! (૧૧) હમા-જોરૂ[૪૬] બાદ[૪૭] અ-ર્દાફ્રવશ્[૪૮] ફીરોજગરૂ[૪૯] કે[૫૦] રાદ[૫૧] યજશ્ને[૫૨] કર્દ-હોમ,[૫૩] દરૂન[૫૪] યશ્ત-હોમ,[૫૫] મ્યજદ[૫૬] હમા-રાઇનમ[૫૭] પ[૫૮] અયોકર્દીહા,[૫૯] પ[૬૦] ગંજે[૬૧] દાદાર-અહુરમજદ[૬૨] રયોમંદ[૬૩] ખોરેહોમંદ[૬૪] અવા[૬૫] અમેશા-સ્પંદાંન[૬૬] બે-રસાદ[૬૭]!

(૯) હફ્ત-કેશ્વર-જમીનના[૧૪] ભલી દીનવાળા[૧૧] તથા[૧૨] પાક દીનવાળા[૧૩] જરથોશ્તીઓની[૧૦] ભલી[૮] અનજુમનો[૯] સાથે હમશરીક[૬] થાઓ[૭]। કે જે[૧૫] (અનજુમનો) ભલી[૧૮] *પોઈર્યો-દકેષી[૧૯] દીનના[૧૮] કાયદામાં[૧૭-૧૬] તથા પવિત્ર[૨૨] ભલી[૨૩] માજદયસ્ની[૨૪] દીનમાં[૨૩-૨૧] જેઓ[૨૦] ઉસ્તેવાર[૨૫] છે;[૨૬] તેઓ[૨૭] અમારી[૨૯] સાથે[૨૮] તથા અમો[૩૦] તેઓની[૩૨] સાથે[૩૧] સઘળા[૩૩] સાથે મળીને કાર્ય કરનારા[૩૪] તથા[૩૫] સાથે મળીને સવાબનું કાર્ય કરનારાં[૩૬] (થઈએ)! (૧૦) સાથે (મ-ળીને) ઈજિશ્ને[૩૯] તથા[૪૦] ન્યાએશનો[૪૨] હામ-બહેરો[૪૧] (મેળવવા માટે) હમ-શરીક[૩૭] થાઓ[૩૮] અને[૪૩] હું સાથે મદદગાર[૪૪] થાઉંછું.[૪૫] (૧૧) હમ-શરીક[૪૬] થાઓ[૪૭] ફતેહમંદ[૪૯] અરદાફ્રવષ[૪૮] સાથે, કારણ કે[૫૦] મેં †રાદી[૫૧] (યાને સાચી કુદરતને અનુસરતી) ઈજિશ્ને[૫૨] કીધી છે,[૫૩] દરૂન[૫૪] ઈજ્યા છે,[૫૫] અને હું મ્યજદ[૫૬] [મુરાદના મીશ્ર યાને વીચાર (દહમ આફ્રીતી)] ચાલુ કરૂંછું[૫૭] જે બધું એક-બનીને[૫૮-૫૯] નુરમંદ[૬૩] અને ખોરેહમંદ[૬૪] દાદાર—હોરમજદના[૬૨] ખજાનામાં[૬૦-૬૧] અને અમેશાસ્પંદો[૬૬] તરફ[૬૫] પહોંચો![૬૭]

(૧૨) પાદ-દહેશ્ને[૬૮] રાઇનીદારાંન[૬૯] રખ્શશ્ને,[૭૦] વખ્શશ્ને,[૭૧] એસ્તશને,[૭૨] વ[૭૩] પતાએશ્ને[૭૪] બાદ[૭૫]! યજદાંને[૭૬] મીનોયાંન,[૭૭] યજદાંને[૭૮] ગએથ્યાંન[૭૯] મઇન્યો[૮૦] રોજગાર[૮૧] ફ્રવષ્[૮૨] અશોઆંન,[૮૩] એજ[૮૪] ગયોમર્દ[૮૫] અંદા[૮૬] સૂદમંદ[૮૭] પુર-ખોરેહ[૮૮] સઓશ્યોશ[૮૯];—હસ્તાંન,[૯૦] બુદાંન,[૯૧] બેદાંન,[૯૨] જાદાંન[૯૩] અજાદાંન,[૯૪] આ-દહી,[૯૫] ઉજ-દહી,[૯૬] દહમ[૯૭] નર[૯૮] નારીક,[૯૯] અવરનાઇ[૧૦૦] પુરનાઇ,[૧] હર[૨]-કે[૩] અવર[૪] ઇન[૫] જમીન[૬] પઇરિ[૭] વેહ-દીની[૮] ગુદારાન[૯] શૂદ

* યાને આગળ વધેલાં ફરવનોને લગતો તરીકો. અશો સ્પિતમાન જરતોશ્ત સાહેબને બી 'પોઇર્યો-દકેષ' તરીકે ઓળખાવેલા છે, જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફકરૅા ૯૦.

† યાને કુદરતી કાયદાનુસાર; બરાબર જરથોશ્તી દીનના કાયદા મુજબ.

હસ્ત[૧૦];—હમા[૧૧] ફ્રવષ્[૧૨] અશોઆંન્[૧૩] રવાંને[૧૪] એશાંન્[૧૫] અએદ્દર્[૧૬] યાદ્[૧૭] બાદ્[૧૮]! (૧૩) અઓજ[૧૯] વ[૨૦] જોર્[૨૧] નીરૂ[૨૨] તગી,[૨૩] અમાવંદી[૨૪] ફીરોજગરી[૨૫] હમા[૨૬] ફ્રવષ્[૨૭] અશોઆંન્[૨૮] બેરસાદ્[૨૯]! નાંમ-ચિશ્તી[૩૦] ફ્રવષ્[૩૧] રવાંન્[૩૨] અનઓશાહ્[૩૩] રવાંન્[૩૪] કે[૩૫] ઇમ્-રોજ[૩૬] રોજ[૩૭] હસ્ત[૩૮] સ્યજદ્[૩૯] બ[૪૦]-નામે[૪૧] અકનીન્[૪૨] ઓય્[૪૩] હમા-કુનમ્;[૪૪] અવજુનીહાતર્[૪૫] બે-રસાદ્[૪૬]! (૧૪) અયાફ્રત[૪૭] બાસ્તાર્-હોમ[૪૮] કુ[૪૯]-રવાને[૫૦] ઓરા,[૫૧] ઓરા[૫૨] એજ[૫૩] ઇન[૫૪] કારે[૫૫] કેર્દ્[૫૬] ઓય્[૫૭] હમા-કુનમ,[૫૮] અવર્તર્[૫૯] ગાહ્[૬૦] અવજાયાદ્[૬૧] વ[૬૨] પદીરફ્તાર્[૬૩] બાદ્![૬૪] વહિશ્ત[૬૫] જાય્[૬૬] ગાહ્[૬૭] નેક્[૬૮] બાદ્[૬૯]! એજ[૭૦] દસ્ત[૭૧] ઇ-દીવાંન્[૭૨] વ[૭૩] દ્રુજાંન્[૭૪] રસ્તી[૭૫] બોખ્તી[૭૬] બાદ્[૭૭]!

(૧૨) મીનોઈ-વૃદ્ધિમાં-આગળ-વધારનારાંઓનો[૧૯] વળતો-બદલો,[૧૮] રોશની,[૭૦] વધારો,[૭૧] ઉસ્તવારી[૭૨] અને[૭૩] કાયમી[૭૪] હોજો[૭૫]! મીનોઈ-આલમના[૭૭] યજદો[૭૬], તથા ગેતીના[૭૯] યજદો[૭૮] તથા *ગયોમર્દથી[૮૫-૮૪] તે ફ્રાયદેમંદ[૮૭] ખોરેહથી-ભરપુર[૮૮] સોશ્યોસ[૮૯] સુધીના[૮૬] મીનો[૮૦] રોજગારવાળાં[૮૧] અશોનાં[૮૩] ફ્રરોહરો,[૮૨] હૈયાતી ભોગવનારાઓ,[૯૦] આગળ થઈ ગયલાં,[૯૧] હવે પછી થનારાં,[૯૨] જન્મેલાંઓ,[૯૩] નહીં જન્મેલાંઓ,[૯૪] આ જગો ઉપરનાં,[૯૫] પેલી જગો ઉપરનાં[૯૬] (યાને કેશ્વરો-માંનાં) પરહેજગાર[૯૭] નર[૯૮] નારીઓ,[૯૯] બાળકો,[૧૦૦] બચ્ચાંઓ[૧] જે કોઈ[૨-૩] આ[૫] જમીન[૬] ઉપર[૪] ગઈ પરમ સુધીમાં[૭] ભલી-દીનના[૮] ગુજર[૯] પામેલાં છે,[૧૦] તેઓનાં[૧૫] તમામ[૧૧] રવાંનો[૧૪] અશોનાં[૧૩] ફ્રરોહરોની મારફ્તે[૧૨] હ્યાં[૧૬] યાદમાં[૧૭] હોજો[૧૮]! (૧૩) અઓજ,[૧૯] તથા[૨૦] જોર,[૨૧] નીરૂ[૨૨] તથા તગી[૨૩] (ના પ્રવાહો), હીંમત[૨૪] તથા ફ્તેહમદી,[૨૫] તમામ[૨૬] અશોનાં[૨૮] ફ્રરોહરોને[૨૭] પહોંચો[૨૯]! નામ-બ-નામ[૩૦] અમર્ગ[૩૩] રવાનના[૩૪] ફ્રરોહરની[૩૧] મારફ્તે તે રવાન[૩૨] કે જેનો[૩૫] આજનો-દીવસ[૩૬] રોજગાર[૩૭] છે[૩૮] તથા જેનાં[૪૩] એકલાનાં[૪૨] નામથી[૪૦-૪૧] હું જે સ્યજદ[૩૯] (યાને મુરાદી મીઝ) કર્યાં જાઉં છું[૪૪] તે, તે રવાંનને[૩૨] વૃદ્ધિના-વધારે-લાયક-મરતબામાં[૪૫] પહોંચો[૪૬]! (૧૪) હું મુરાદ[૪૭] ચાહું છું[૪૮] કે[૪૯] તે[૫૧] રવાન[૫૦] કે જેને-ખાતર[૫૧-૫૨] હું આએ[૫૪] ક્રિયારૂપી[૫૫] સવાબ[૫૬] કર્યાં જાઉં છું[૫૮] તે સવાબને-લીધે[૫૩-૫૭] વધારે બુલંદ[૫૯] જગ્યામાં[૬૦] આગળ વધો[૬૧] અને[૬૨] પસંદગી[૬૩] પામો[૬૪]! સૌથી સરસ[૬૫] જગ્યાએ[૬૬] નેક[૬૮] મુકામ[૬૭] પામો[૬૯]! દેવો[૭૨] અને[૭૩] દરૂજોના[૭૪] હાથમાંથી[૭૦-૭૧] છુટકારો[૭૫] અને નાજી[૭૬] પામો![૭૭]

---

* સરખાવો અવસ્તા "હચ ગયાત્ મરેથ્નત્ આ સઓષ્યંતાત્ વેરેથ્રઘ્નત્" જુઓ સરોમનો કરદો પાનું ૩૯૭.

(૧૫) બુંદ[૭૮] માંને[૭૯] અહુરૂમજ્દ[૮૦] વ[૮૧] અમેશાસ્પંદાંન્[૮૨] અઇઘ્[૮૩] ગાહ્[૮૪] જરીન્[૮૫] રવાંન્[૮૬] ઓરા[૮૭] બહેર્,[૮૮] ચૂન્[૮૯] અંદર્[૯૦] અવસ્તા[૯૧] "*ગરો-ન્માનેમ,[૯૨] મએથનેમ્[૯૩] અહુરહે[૯૪] મજદાઓ,[૯૫] મએથનેમ્[૯૬] અમેષનાંમ્[૯૭] સ્પેન્તનાંમ,[૯૮] મએથનેમ[૯૯] અન્યએષાંમ્[૧૦૦] અષઓનાંમ[૧]" બે-રસાદ્[૨]! રવાંને[૩] અનઓશહ્[૪] રવાન્[૫] પ[૬] ગરોત્માંન્[૭] પ[૮] માન્[૯]-ઇ-અહુરૂમજ્દ[૧૦] વ[૧૧] અમેશાસ્પંદાંન,[૧૨] પ[૧૩] માન[૧૪]-ઇ-અવરે[૧૫]-ઇ-ફ્રવષ્[૧૬] રવાંન્[૧૭] (૧૬) †"ઉસે હિશતત્[૧૮] વોહુમનો[૧૯] હચ[૨૦] ગાત્વો[૨૧] જરન્યો-કેરેતો;[૨૨]" અવ્વલ્[૨૩] એસ્તેદ્[૨૪] વેહમન્[૨૫] અમેશાસ્પંદ્[૨૬] વસ્તર્ગ્[૨૭]-ઇ-દીબા[૨૮] વ[૨૯] જરીન્[૩૦] પેશીદ્,[૩૧] પ[૩૨] રવાંન્[૩૩] ઓય્[૩૪] અનઓશહ્[૩૫] રવાંન્[૩૬] દેહાદ્[૩૭]! (૧૭) અહેરૂમન્[૩૮] દીવાંન્[૩૯] વ[૪૦] મરૂદુમાન્[૪૧] ઓય્[૪૨] અનઓશહ્[૪૩] રવાંન્[૪૪] હેચ્[૪૫] ગજંદ્,[૪૬] વ[૪૭] જયાંને[૪૮] મ-તવાન્[૪૯] બાદ્[૫૦] કરૂદન,[૫૧] "‡યથ[૫૨] મએષિ[૫૩] વેહર્કવઇતિ[૫૪] વેહર્કાત્[૫૫] હચ[૫૬] ફ્રતરેસઇતિ,[૫૭]" ચૂન્[૫૮] મીષ્[૫૯] ઇ ગોરૂગાંન્[૬૦]-બેશીદ્[૬૧] કે[૬૨] એજ્[૬૩] બોય્[૬૪] ગોર્ગ્[૬૫] ફ્રાજ-તરૂસેદ્,[૬૬] એશાંનચ્[૬૭] કે[૬૮] દીવાંન્[૬૯] દ્રુજ[૭૦] હમ્-ચૂનાંન્[૭૧] એજ્[૭૨] બોય્[૭૩] રવાંન્[૭૪] ઓય્[૭૫] અનઓશહ્[૭૬] ફ્રાજ-તરૂસંદચ્.[૭૭]

(૧૫) હોરમજદ[૮૦] તથા[૮૧] અમેશાસ્પંદોનું[૮૨] સંપૂર્ણ[૭૮] ઘેર[૭૯] એટલે[૮૩] કે સોનેરી[૮૫] તખ્તનો[૮૪] હીસ્સો[૮૮] તેનાં[૮૭] રવાનને[૮૬] જે પ્રમાણે[૮૯] અવસ્તામાં[૯૧-૯૦] (જણાવેલું છે કે) "હોરમજદનું[૯૪-૯૫] મકાન,[૯૩] અમેશાસ્પંદોનુ[૯૭-૯૮] મકાન,[૯૬] તથા બીજા[૧૦૦] અશો-લોકોનું[૧] મકાન[૯૯] "ગરોથમાન[૯૨]" (છે તે પ્રમાણે) પહોંચો![૨] ગરોથમાનમાં,[૭ ૬] હોરમજદ[૧૦] તથા[૧૧] અમેશાસ્પદોના[૧૨] મકાનમાં,[૯-૮] બીજાં[૧૫] ફરોહરોનાં[૧૬] રવાંનનાં[૧૭] મકાનમાં[૧૪-૧૩] તે અમર્ગ[૪]-રવાંનવાળાં[૫] રવાનને[૩] (૧૬) (જેમ અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) સોનેરી-બનાવેલાં[૨૨] તખ્ત[૨૧] ઉપરથી[૨૦] બેહમન[૧૯] ઉઠી ઉભા થયા[૧૮]" (તે પ્રમાણે) બેહમન[૨૫] અમશાસ્પંદ[૨૬] પહેલા[૨૩] ઉભા થાય[૨૪] અને પેલાં[૩૪] અમર્ગ[૩૫]-રવાનવાળાં[૩૬] રવાનને[૩૨-૩૩] સોનાથી[૩૦] શણગારેલો[૩૧] તથા[૨૯] ઝળકતો[૨૮] પોશાક[૨૭] (યાને ખરૂં કુદરતી મીનોઈ જ્ઞાન) આપે[૩૭]! (૧૭) આહરેમન,[૩૮] દેવો[૩૯] અને[૪૦] દરવંદો[૪૧] (દુષ્ટ માણસો) તે[૪૨] અમર્ગ[૪૩] રવાનને[૪૪] કંઈબી[૪૫] હેરાનગતી[૪૬] તથા[૪૭] નુકસાન[૪૮] કરવાને[૫૧] અશક્ત[૪૯] થાઓ![૫૦] (અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) "જે પ્રમાણે[૫૨] વરૂથી-નાસેલું[૫૪]

---

* આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૨ માં પણ આવેછે.

† આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૧ માં બી મળેછે.

‡ આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૩ માં પણ આવેછે.

મેહું[૫૩] વરૂથી[૫૫-૫૬] ઓહેછે[૫૭]" (એટલે કે) જે પ્રમાણે[૫૮] વરૂઓથી[૬૦] હેરાન થયલું[૬૧] મેહું[૫૯] વરૂની[૬૫] બો (યાને વાસ)થી[૬૩-૬૪] બીહવાજ માંડેછે,[૬૬] તેજ પ્રમાણે[૭૧] તેઓ[૬૭] કે જેઓ[૬૮] દેવ[૬૯] દરૂજો[૭૦] છેજ તેઓ[૬૭] પેલા[૭૫] અમર્ગ[૭૬] રવાનની[૭૪] બોથી[૭૩-૭૨] ધાસ્તીમાં પડેછેજ[૭૭]!

(૧૮) ફ્રોખીહાતર્[૭૮] રવાંન્[૭૯] ઓય્[૮૦] અનઓશહ્,[૮૧] કે[૮૨] એજ્[૮૩] ઇન્[૮૪] ગેતી[૮૫] સીજ્મંદ્,[૮૬] વેશ-દર્દ્,[૮૭] વ[૮૮] પુર્-દર્દ્,[૮૯] અન્-યારે,[૯૦] મીનોયાંન્[૯૧] અખાંન્,[૯૨] અસેજ્,[૯૩] અપત્યાર્,[૯૪] ફ્તરફ્રૂત્,[૯૫] (૧૯) ઓય્[૯૬] અનઓશહ્[૯૭] રવાંન્ રા[૯૮] વહિશ્ત[૯૯]-જાય્-[૧૦૦]-ગાહ્[૧] બહેર્[૨] ઓય્[૩] ગરોથ્માંન્[૪] પાદ્-દહેશ્ને[૫] બાદ્[૬]! (૨૦) અયાફ્ત્[૭] ખાસ્તાર્-હોમ્[૮] કે[૯] હર્[૧૦] કારે[૧૧] કેર્ફે[૧૨] કે[૧૩] ઓય્[૧૪] અનઓશહ્[૧૫] રવાંન્[૧૬] પ[૧૭] ગેતી[૧૮] કર્દ્,[૧૯] આંન્-ચે-[૨૦]પસ્[૨૧] વદર્દ્-ઇ[૨૨]-ઓય્[૨૨] હુમા કુનીમ,[૨૩] હુમા[૨૪]ઓરા[૨૫] પ-અશાહી[૨૬]-ઇ-રવાંન્[૨૭] બે-રસાદ્![૨૮] (૨૧) પર્ગસ્ત[૨૯] ગુનાહ્[૩૦] અયોવ્[૩૧] ફ્રોદ્[૩૨] વ[૩૩] અઓજ્મંદી[૩૪] જસ્તે[૩૫] બૂદ્,[૩૬] કે[૩૭] પ[૩૮] ગેતી[૩૯] પ[૪૦] વજારશ્ને,[૪૧] ચૂન્[૪૨] કે[૪૩] આવાયસ્ત્[૪૪] કર્દન્[૪૫] ઓય્[૪૬] યશ્ને,[૪૭] કે[૪૮] પ[૪૯] ઇન્[૫૦] મ્યજદ્[૫૧]-રોશ્નીદાર્[૫૨] વ[૫૩] યજશ્ને[૫૪] કેર્દારી[૫૫] મ્યજદ્[૫૬] રાઇનીદાર્[૫૭] અએદર્[૫૮] યાદ્[૫૯] બાદ્[૬૦]! (૨૨) અયાફ્ત[૬૧]-ખાસ્તાર્-હોમ્[૬૨] બહેર્[૬૩] જીંદ્ગાની[૬૪] કે[૬૫] ઓરા[૬૬] દાદાર્-અહુર્મજદ્[૬૭] બરૂહેનીદ્[૬૮] એસ્તાદ્.[૬૯] (૨૩) અશો[૭૦] બેદ્[૭૧] દરૂજી;[૭૨] અથ[૭૩] જમ્યાત[૭૪] યથ[૭૫] આફ્રીનામિ.[૭૬]

(૧૮) વધારે મુબારક[૭૮] પેલું[૮૦] અમર્ગ[૮૧] રવાંન[૭૯] કે જે[૮૨] આએ[૮૪] કંટાળાભરેલી,[૮૬] ઘણાં-દરદવાલી,[૮૭] દરદથી ભરપુર[૮૯] તથા[૮૮] મીત્ર વગરની[૯૦] ગેતીની દુન્યામાંથી[૮૫-૮૩] કંટાળાવગરની[૯૩] અને નુકસાન વગરની[૯૪] મીનોઈ[૯૧] આલમમાં[૯૨] ચાલ્યું ગયું[૯૫] છે, (૧૯) તે[૯૬] અમર્ગ[૯૭] રવાનને[૯૮] માટેનો બદલો[૫] સૌથી સરસ[૯૯] જગ્યાનું[૧૦૦] મુકામ[૧] (યાને) ગરોથ્માંનનો[૪] હીસ્સો[૨] તેને[૩] હોજો[૬]! (૨૦) હું મુરાદ[૭] ચાહુંછું[૮] કે[૯] દરેક[૧૦] સવાબનાં[૧૨] કામો[૧૧] જે[૧૩] તે[૧૪] અમર્ગ[૧૫] રવાને[૧૬] ગેતીની-દુન્યામાં[૧૮-૧૭] કીધાં,[૧૯] (અને) વળી જે[૨૦] તેના ગુજર્યા[૨૨] પછી[૨૧] હું તેને માટે કરૂંછું[૨૩] તે તમામ[૨૪] તે રવાનની[૨૭] અશોઇથી[૨૬] તેને[૨૫] પહોંચો[૨૮]! (૨૧) સહેજ[૨૯] યા[૩૧] વધું[૩૨] અને[૩૩] મજબુતીથી[૩૪] ઉત્પન્ન[૩૫] થયલા[૩૬] ગુનાહની[૩૦] ગેતીની-દુન્યામાં[૩૯-૩૮] ગુજારશ્ને[૪૧] (યાને માફી) દાખલા તરીકે[૪૨-૪૩] તેની[૪૬] કરવી[૪૫] જોઇતી[૪૪] ક્રિયા,[૪૭] જે[૪૮] આ[૫૦] મ્યજદ[૫૧] રોશન રાખવાનું,[૫૨] ઇજશ્નેની[૫૪] ક્રિયા[૫૫] તથા[૫૩] મ્યજદ[૫૬] જારી રાખવાની[૫૭] મારેફતે[૪૯] અહીંયાં[૫૮] યાદમાં[૫૯] હોજો[૬૦]! (૨૨) જીંદગીનો[૬૪] બુલંદ-હીસ્સો[૬૩] કે જે[૬૪] દાદાર હોર-

જદે[૬૭] તેને માટે[૬૬] પેદા કીધેલો[૬૮-૬૯] છે તેની મુરાદ[૬૧] ચાહુછું[૬૨] (૨૩) અશોઈથી[૭૦] લાંબી-જીદગીવાળા[૭૨] થાઓ;[૭૧] જેમ[૭૫] હું દુવા ગુજારૂંછું[૭૬] તેમ[૭૩] આમીન થાઓ[૭૪]!

આફ્રીન્ બા નામે-બુજોર્ગાન્.

બુજોર્ગોના નામ સાથની આફરીન.

(૧) પ[૧] નામે[૨] દાદાર્-અહુર્મજદ્[૩] આફ્રીન,[૪] ચુન્[૫] પીશ[૬] ગાહ્[૭] ખોદાય્[૮] આફ્રીન;[૯] પ[૧૦] આંન[૧૧] કદ્[૧૨] તોબાંન[૧૩] પ[૧૪] (ફલાંન) શહેર્:[૧૫]—(૨) કાંમ[૧૬] અંજાંમ[૧૭] બેદ્[૧૮] ચૂન્[૧૯] "અહુર્મજદ્-ખોદાય્"[૨૦] પ[૨૧] દામાને[૨૨] બીશ!![૨૩] ફ્રૂબો[૨૪] વ[૨૫] પારૂમ્તર્[૨૬] બેદ્[૨૭] ચૂન્[૨૮] "*ફ્રએ-ખૂરર્[૨૯]"! બુપ્-મહેર્[૩૦] બેદ્[૩૧] ચૂન્[૩૨] "મહેર્ યજદ્"[૩૩]! દુશ્મન્-જદાર્[૩૪] બેદ્[૩૫] ચૂન્[૩૬] "†જરીર"[૩૭]! હુ-દીન્[૩૮] બેદ્[૩૯] ચૂન્[૪૦] ‡"સ્યાવક્ષ"![૪૧] બામી[૪૨] બેદ્[૪૩] ચૂન્[૪૪] "બીજ્ન"[૪૫]! અશો[૪૬] બેદ્[૪૭] ચૂન્[૪૮] "¶વીશ્તાસ્પ્શાહ્[૪૯]"! જોર્-મંદ્[૫૦] બેદ્[૫૧] ચૂન્[૫૨] "$સાંમે નરીમાન[૫૩]"! અઓજવાંનવર્[૫૪] બેદ્[૫૫] ચૂન્[૫૬] "રૂસ્તમ[૫૭]"! નીજેવર્[૫૮] બેદ્[૫૯] ચૂન્[૬૦] "§અસ્પંદ્યાર્"[૬૧] દીન્-યાવર્[૬૨]! ગુયા[૬૩] બેદ્[૬૪] ચૂન્[૬૫] "‖જામાસ્પ્[૬૬]" પ[૬૭] દાનશે[૬૮] જીય્[૬૯]! (૩) અવર્-વીજાન[૭૦] બેદ્[૭૧] ચૂન્[૭૨] "અર્દા-ફ્રવષ્[૭૩]"! રાદ્[૭૪] બેદ્[૭૫] ચૂન્[૭૬] "તિશ્તર્[૭૭]"! ચર્બ્[૭૮] બેદ્[૭૯] ચૂન્[૮૦] "વારાંન[૮૧]"! વીના[૮૨] બેદ્[૮૩] ચૂન્[૮૪] "ખુર્શીદ્[૮૫]! વેશ-કેર્ફે[૮૬] બેદ્[૮૭] ચૂન્[૮૮] "જર્થોશ્ત[૮૯]"! દેર્-જીવશ્ની[૯૦] બેદ્[૯૧] ચૂન્[૯૨] "જર્વાન[૯૩] પાદ્શાહ્"[૯૪]! બરો-મંદ્[૯૫] બેદ્[૯૬] ચૂન્[૯૭] "સ્પેંદાર્મદ્"[૯૮] જમીન![૯૯] (૪) વેશ-પએવંદ્[૧૦૦] બેદ્[૧] ચૂન્[૨] "રોદે[૩]" નાવદા[૪]! વેશ-હુંબાર્[૫] બેદ્[૬] ચૂન્[૭] "જમેસ્તાંન[૮]"! ખુર્રમ[૯] બેદ્[૧૦]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૩૨ "કવોઇશ્ હઓસ્રવંઘહે."

† જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્ ૧૦૧ "જઇરિવૈરોઇશ્"

‡ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૩૨ "કવોઇશ્ સ્યાવર્ષાનો."

¶ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્ ૯૯ "કવોઇશ્ વીશ્તાસ્પહે."

$ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૩૬ "સામહે કેરેસાસ્પહે."

§ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૦૩ "તખ્મહે સ્પેન્તો દાતહે."

‖ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક્. ૧૦૩ "જામાસ્પહે હ્વોવહે."

ચૂનૂ[૧૧] "બહારૂ[૧૨]"! હુ-બોયૂ[૧૩] બેદ્દ[૧૪] ચૂનૂ[૧૫] "મુશ્કૂ[૧૬]"! અવા-સહી[૧૭] બેદ્દ[૧૮] ચૂનૂ[૧૯] "જરૂ[૨૦]"! રવા[૨૧] બેદ્દ[૨૨] ચૂનૂ[૨૩] "દેરમ[૨૪]"! કેરૂદારૂ[૨૫] બેદ્દ[૨૬] ચૂન[૨૭] "અહુરૂમજદ્દ-ખોદાયૂ[૨૮]" પ[૨૯] દામાંને[૩૦] બીશ.[૩૧]

(૧) દાદાર હોરમજદનાં[૩] નામથી,[૨-૧] જે પ્રમાણે[૫] અગાઉના[૬] વખતમાં[૭] તે સાહેબનાં[૮] (નામથી) આફરીન[૯] (કરતા હતા) તે[૧૧] પ્રમાણે[૧૦] (ફલાણાં) શહેરમાં[૧૫-૧૪] હું આફ્રીન[૪] કરી[૧૨] શકુંછું[૧૩]:—(૨) પોતાની[૨૩] પેદાયશમાં[૨૨-૨૧] હોરમજદ સાહેબના[૨૦] જેવા[૧૯] મુરાદ[૧૬]-હાંસલ કરનાર[૧૭] થજો[૧૮]! કએખુસરૂના[૨૯] જેવા[૨૮] મુબારક[૨૪] અને[૨૫] શ્રેષ્ટ[૨૬] થજો[૨૭]! મહેર યજદના[૩૩] જેવા[૩૨] સરસ-સચ્ચાઈવાળા[૩૦] થજો[૩૧]! જરીરની[૩૭] માફક[૩૬] દુશમનને મારનાર[૩૪] થજો[૩૫]! સ્યાવક્ષના[૪૧] જેવા[૪૦] *ભલી-દીનવાળા[૩૮] થજો[૩૯]! બેજનના[૪૫] જેવા[૪૪] પ્રકાશીત[૪૨] થજો[૪૩]! પાદશાહ ગુશ્તાસ્પ[૪૯] મીસાલ[૪૮] અશો[૪૬] થજો[૪૭]! સામ-નરીમાન[૫૩] જેવા[૫૨] જોરાવર[૫૦] થજો[૫૧]! રૂસ્તમ[૫૭] જેવા[૫૬] કૌવતમંદ[૫૪] થજો[૫૫]! દીનના-ખેરખાહ[૬૨] અસ્પદયાર[૬૧] જેવા[૬૦] તીરન્દાજ[૫૮] થજો[૫૯]! વળી[૬૯] જામાસ્પ[૬૬] જેવા[૬૫] ડહાપણથીજ[૬૭-૬૮] બોલનાર[૬૩] થજો[૬૪]! (૩) અરદાફ્રવષનાં[૭૩] જેવા[૭૨] ખાલેસીથી[૭૦] બુલંદ થજો[૭૧]! તેશતર[૭૭] (તીર યજદ) જેવા[૭૬] રાદી યાને કુદરત અનુસાર-સખાવતવાળા[૭૪] થજો[૭૫]! વરસાદ[૮૧] જેવા[૮૦] મીઠાશ-ભરેલા[૭૮] થજો[૭૯]! ખુરશેદ[૮૫] જેવા[૮૪] જોનાર[૮૨] થજો[૮૩]! જરથોશ્ત[૮૯] મીસાલ[૮૮] ઘણા-સવાબકાર[૮૬] થજો[૮૭]! જરવાન[૯૩] (યાને વખત) ના પાદશાહ[૯૪] મીશાલ[૯૨] લાંબી જીંદગીવાળા[૯૦] થજો[૯૧]! સ્પેદારમદની[૯૮] જમીન[૯૯] મીસાલ[૯૭] ફળદ્રુપ[૯૫] થજો[૯૬]! (૪) સફર કરવા લાયક[૪] નદીની[૩] માફક[૨] (કુદરત સાથના) ઘાડા સંબધવાળા[૧૦૦] થજો[૧]! શીયાળાની-મોસમ[૮] મીસાલ[૭] ઘણા-જટ્ટા-ભરેલા[૫] થજો![૬] વસંતની-મોસમ[૧૨] માફક[૧૧] ખુશાલ[૯] રહેજો[૧૦]! કસ્તુરીના[૧૬] જેવા[૧૫] ખુશબોદાર[૧૩] થજો[૧૪]! સોના[૨૦] જેવા[૧૯] પ્રખ્યાત[૧૭] થજો[૧૮]! દેરમ[૨૪] જેવા[૨૩] આશકારા[૨૧] થજો[૨૨]! પોતાની[૩૧] પેદાયશમાં[૩૦-૨૯] હોરમજદ સાહેબના[૨૮] જેવા[૨૭] નેક-કામ-કરનાર[૨૫] થજો[૨૬]!

(૫) ઇન[૩૨] **આફ્રીનૂ[૩૩] ઓયૂ[૩૪] તને[૩૫] શુમા[૩૬] અએદુનૂ[૩૭] બાદ્દ,[૩૮] ચૂન[૩૯] માહ[૪૦] વ[૪૧] ખુરૂશીદ્દ[૪૨] વ[૪૩] આવૂ[૪૪] વ[૪૫] આતશૂ[૪૬] વ[૪૭] મએ[૪૮] વ[૪૯] મવૂ[૫૦] વ[૫૧] મુશ્કૂ[૫૨] વ[૫૩] યાસ્મેનૂ[૫૪] ગુલૂ[૫૫] વ મરૂજાંનૂ-ગોશે[૫૬]** (૬) **હુમા[૫૭] હુંજમન[૫૮] રા** (ફલાન રા) **હજારૂ[૫૯] સાલૂ[૬૦] જીંદ્દ-ગાની[૬૧] ઉમરૂ[૬૨] દ્રાજ[૬૩] બાદ્દ[૬૪]! એજ્જ[૬૫] આંનૂ[૬૬] બંદ્દગાંનૂ[૬૭] ખુશ[૬૮] મસ્ત[૬૯]-અશ[૭૦] કુનદ્દ.[૭૧] પ[૭૨] બીજશ્ને[૭૩] વ[૭૪] પાકૂ[૭૫] સ્પર્મૂ[૭૬] અં-**

* "નેક ખોરેહ સાથના દીદારના" જો "હુ-દીદ" અસલ પાજંદમાં વાંચવામાં આવે તો.

બરી[૭૭] વાજનેદ્[૭૮] ખુશ[૭૯]-વીનીહ્રા;[૮૦] નર[૮૧] અશો[૮૨] ફ્રજંદ્[૮૩] જાયદ્[૮૪], કે[૮૫] અઇરાન[૮૬] દારાદ્,[૮૭] નાંમ[૮૮] બરાદ્,[૮૯] દુશ્મન[૯૦] જનાદ્,[૯૧] વ[૯૨] દુદ્[૯૩] અફ્રોજાદ્[૯૪] વ[૯૫] દરૂદ્.[૯૬] (૭) અથ[૯૭] જમ્યાદ્[૯૮] યથ[૯૯] આફ્રીનામિ.[૧૦૦]

(૫) આ[૩૨] દુવા[૩૩] તમારી[૩૬] પોતાની[૩૫] ઉપર[૩૪] આમીન[૩૭] થાઓ![૩૮] માહ-તાબ,[૪૦] તથા[૪૧] આફતાબ,[૪૨] પાણી,[૪૪] આતશ,[૪૬] દરાખનું શરબત,[૪૮] સર્વ-ફુલ,[૫૦] કસ્તુરી,[૫૨] ચપેલી,[૫૪] ગુલાબ[૫૫] તથા મરજાન-ગોશે[૫૬] (mouse-ear)ની મીસાલ[૩૯] (આમીન હોજો) (૬) તમામ[૫૭] અનજુમનને,[૫૮] (તથા) (ફલાણા)ને હજારો[૫૯] વરસ[૬૦] સુધીની લાંબી[૬૩] ઉમરની[૬૨] જીંદગી[૬૧] હોજો[૬૪]! જેથી કરીને[૬૫-૬૬] પોતાના તાબા-હેઠળનાંઓને[૬૭] તે[૭૦] ખુશ[૬૮] તથા ખુશાલ[૬૯] કરે;[૭૧] અને ઉંચો-દરજ્જો[૭૩] હાંસલ કરી[૭૮] ખુશાલીથી[૭૯] જોવાયલો[૮૦] એક ચોખ્ખાં[૭૫] અસ્પરમ[૭૬] (sweet basil; marjoram) અને કેરબા[૭૭] (મીસાલ) આશ્કારા થઈ રહે[૭૮]! અશો[૮૨] નર[૮૧] ફરજંદો[૮૩] જનમ પામો[૮૪] જેઓ[૮૫] ઇરાન[૮૬] કાયમ રાખે,[૮૭] નામદાર[૮૮] થાય,[૮૯] દુશ્મનને[૯૦] મારે[૯૧] અને[૯૨] ખાનદાન[૯૩] તથા[૯૫] શાંતીને[૯૬] વધારનાર થાય![૯૪] (૭) જેમ[૯૯] હું દુવા ગુજારૂંછું[૧૦૦] તેમ[૯૭] આમીન થાઓ[૯૮]!

આફ્રીન-ઈ-હફ્ત-અમેશાસ્પંદ.

સાત અમશાસ્પંદોની આફરીન.

(૧) હમા-જોર[૧] બાદ્[૨] "અહુરમજદ્ ખોદાય[૩]," ગુર્જહ્[૪] ખોરેહ્[૫] અવજાયાદ્,[૬] અવા[૭] સે[૮]-દએ[૯] '*વીસ્પએષાંમ'[૧૦] કે[૧૧] હમ-કાર[૧૨] હમ-જહેશ્ને[૧૩] હમ-યાર,[૧૪] પ[૧૫] જનશ્ને[૧૬] ગજસ્તહ્[૧૭] ગના-મીનોય[૧૮], કે દવંદ્[૧૯] અવા[૨૦] હરવસ્પ[૨૧] દીવ[૨૨] વ[૨૩] દુજ[૨૪], પ[૨૫] જદારશ્ને[૨૬] દામાંને[૨૭] અહુરમજદ્[૨૮], ફ્રાજ-કરનીદ્.[૨૯] (૨) હમા-જોર[૩૦] બાદ્[૩૧] "વેહુમન[૩૨]" અમેશાસ્પંદ્,[૩૩] ગુર્જહ્[૩૪] ખોરેહ્[૩૫] અવજાયાદ્;[૩૬] અવા[૩૭] માહ્[૩૮] ગોશ[૩૯] રામ[૪૦] કે[૪૧] હમ-કાર[૪૨] હમ-જહેશ્ને[૪૩] હમ-યાર,[૪૪] પ[૪૫] જનશ્ને[૪૬] †અએંમ[૪૭] ખ્રવી-દ્રઓશ[૪૮] દુજ-‡અકોમન[૪૯] દુજ-‡તરોમઇતિ.[૫૦] (૩) હમા-જોર[૫૧] બાદ્[૫૨] "અર્દીવહિશ્ત[૫૩]" અમેશાસ્પંદ્,[૫૪] ગુર્જહ્[૫૫]

---

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ એની મુકાબેલ 'સરોશ યશ્ત રાતની વડી' કરદો ૧૩. "સ્નથાઈ અએંમહે ખ્રવી-દ્રઓશ."

‡ જુઓ ગાથા હા ૩૨; ૩ "અક-મનંઘહ"; તથા ગાથા હા ૩૩; ૪ "તરો-મઇતી".

ખોરેહ[૫૬] અવજ઼ાયાદ઼,[૫૭] અવા[૫૮] આહ઼રાંન[૫૯] સોશ[૬૦] બેહેરાંમ[૬૧] કે[૬૨] હુમ-કારૂ[૬૩] હુમ-જહેશ્ને[૬૪] હુમ-યારૂ,[૬૫] પ[૬૬] જનશ્ને[૬૭] દુજે[૬૮] જમે-સ્તાંન,[૬૯] સીજે[૭૦]-*અપઓશ,[૭૧] સીજે[૭૨]-†સ્પંજગરૂ.[૭૩] (૪) હુમા-જોરૂ[૭૪] બાદ઼[૭૫] "શાહેરેવરૂ"[૭૬] અમેશાસ્પંદ઼,[૭૭] ગુર્જેહ[૭૮] ખોરેહ[૭૯] અવજ઼ાયાદ઼,[૮૦] અવા[૮૧] ખુરૂ,[૮૨] મેહેરૂ,[૮૩] આસ્માંન,[૮૪] અનેરાંન,[૮૫] કે[૮૬] હુમ-કારૂ[૮૭] હુમ-જહેશ્ને[૮૮] હુમ-યારૂ,[૮૯] પ[૯૦] જનશ્ને[૯૧] ‡બુશ્યાંસ્પે[૯૨] દરેગ[૯૩]-ગવ[૯૪] દુજ,[૯૫] અસગહાનીહ[૯૬]-દુજ,[૯૭] આસાનશ્ને[૯૮] દુજ[૯૯] (૫) હુમા-જોરૂ[૧૦૦] બાદ઼[૧] "સ્પેંદારૂમદ઼[૨]" અમેશાસ્પંદ઼,[૩] ગુર્જેહ[૪] ખોરેહ[૫] અવજ઼ાયાદ઼,[૬] અવા[૭] આવાં,[૮] દીન,[૯] અર્દ઼,[૧૦] મારેસ્પંદ઼,[૧૧] કે[૧૨] હુમ-કારૂ[૧૩] હુમ-જહેશ્ને[૧૪] હુમ-યારૂ,[૧૫] પ[૧૬] જનશ્ને[૧૭] ¶અસ્ત-વહાદ઼[૧૮] દુશ-હીમ.[૧૯] (૬) હુમા-જોરૂ[૨૦] બાદ઼[૨૧] "ખુરૂદાદ઼[૨૨]" અમેશાસ્પંદ઼,[૨૩] ગુર્જેહ[૨૪] ખો-રેહ[૨૫] અવજ઼ાયાદ઼,[૨૬] અવા[૨૭] તિશતરૂ[૨૮] ગવાદ઼,[૨૯] અર્દાક્રવશ,[૩૦] કે[૩૧] હુમ-કારૂ[૩૨] હુમ-જહેશ્ને[૩૩] હુમ-યારૂ,[૩૪] પ[૩૫] જનશ્ને[૩૬] §§આજ઼[૩૭]-ઇ-દી-વાન[૩૮]-દાદ઼[૩૯] §તારીચ[૪૦] વ[૪૧] ‖જ઼ારીચ[૪૨] દીવ.[૪૩] (૭) હુમા-જોરૂ[૪૪] બાદ઼[૪૫] "અમેરૂદાદ઼[૪૬]" અમેશાસ્પંદ઼,[૪૭] ગુર્જેહ[૪૮] ખોરેહ[૪૯] અવજ઼ા-યાદ઼.[૫૦] અવા[૫૧] રશ્ને,[૫૨] આશતાદ઼,[૫૩] જમ્યાદ઼,[૫૪] કે[૫૫] હુમ-કારૂ[૫૬] હુમ-જહેશ્ને[૫૭] હુમ-યારૂ,[૫૮] પ[૫૯] જનશ્ને[૬૦] **તશ્નીહ[૬૧] પઇત્યારે[૬૨] ક્રદૂમ[૬૩] વ**શૂદ઼[૬૪] એહરૂમન[૬૫] ક્રાજ઼-કરૂનીદ઼.[૬૬]

(૧) હોરમજદ સાહેબ[૩] સાથે હમશરીક[૧] થાઓ![૨] બુલંદી[૪] સાથે ખોરે-હની[૫] વૃદ્ધિ થાઓ[૬] અને વળી 'વીસ્પેષામ'માં ભણાતાં[૧૦] ત્રણ[૮] ††દએની[૯] સાથે

---

* જુઓ તેશતર તીર યશ્ત ફ. ૨૧, ૨૨. "દએવો યો અપઓષો"

† જુઓ ગોશ યશ્ત ફ ૩૧ "સ્પિ-જઉરૂશ્કેમ,"

‡ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૧ ફ. ૯ "બૂષ્યાસ્ત યા દરેઘો ગવ"

¶ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૫ ફ. ૯ તથા પરગર્દ ૪ ફ. ૪૯ } "અસ્તો-વીદોતુશ"

§§ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૮ ફ. ૧૯ "આજિશ દએવો-દાતો."

§ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૦ ફ. ૧૦ "પઇતિ પેરેને તઉરૂ."

‖ જુઓ વદીદાદ પરગર્દ ૧૦ ફ ૧૦ પઇતિ પેરેને જઇરિચ."

** જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ ૯૬. "બુદેમ્ચ તરૂષ્નેમ્ચ."

†† એ ત્રણ 'દએ' યાને 'બનાવનારા' જરથોશ્તી મહીનાના ત્રિસે રોજમાંના ત્રણને લાગુ પડેછે, જેઓનાં નામ 'દએ-પ-આદર,' 'દએ-પ-મેહેર' તથા 'દએ-પ-દીન' તરીકે જાણીતાં છે.

કે જેઓ[૧૧] નાપાક[૧૭] ગનામીનોને[૧૮] મારવામાં[૧૫-૧૬] એક-મીત્ર[૧૪] અને હમકાર થઈ[૧૨] સાથે ફરનારા[૧૩] છે કે (જે ગનામીનોએ) હોરમજદની[૨૮] પેદાયશને[૨૭] મારી હઠાવવાને[૨૬] વાસ્તે[૨૫] દરવદો[૧૯] અને વળી[૨૦] તમામ[૨૧] દેવ[૨૨] તથા[૨૩] દરૂજો[૨૪] ઉત્પન્ન કીધા.[૨૯] (૨) બેહમન[૩૨] અમશાસ્પંદ[૩૩] સાથે હમશરીક[૩૦] થાઓ[૩૧]! બુલંદીથી[૩૪] ખોરેહની[૩૫] વૃદ્ધિ થાઓ[૩૬]! અને વળી મોહોર[૩૮] ગોશ[૩૯] રામની[૪૦] સાથે[૩૭] કે[૪૧] જેઓ ઘાટકી ભાલાવાલા[૪૮] એષમને[૪૭] બુરાં-મનનાં-દરૂજને[૪૯] તથા તુંદીના-દરૂજને[૫૦] મારવાને[૪૬] માટે[૪૫] હમશરીક[૪૪] તથા હમકાર[૪૨] રહી સાથે ફરનારા[૪૩] છે. (૩) અરદીબેહેશ્ત[૫૩] અમશાસ્પંદ[૫૪] સાથે હમશરીક[૫૧] થાઓ[૫૨]! બુલદીથી[૫૫] ખોરેહ[૫૬] જયાદે થાઓ[૫૭]! અને વળી આદર[૫૯] સરોશ[૬૦] બહેરાંમ[૬૧] સાથે[૫૮] કે જેઓ[૬૨] શિઆળાના[૬૯] દરૂજને,[૬૮] અપઓશના[૭૧] કંટાળાને[૭૦] તથા સ્પંજગરના[૭૩] કંટાળાને[૭૨] મારવામાં[૬૭-૬૬] હમશરીક[૬૫] હમકાર[૬૩] તથા સાથે ફરનારા[૬૪] છે. (૪) શહેરેવર[૭૬] અમશાસ્પંદ[૭૭] સાથે હમશરીક[૭૪] થાઓ[૭૫]! બુલદીની[૭૮] મારફતે ખોરેહની[૭૯] વૃદ્ધિ થાઓ[૮૦]! અને વળી ખોરશેદ,[૮૨] મહેર,[૮૩] આસ્માન[૮૪] તથા અનેરાંનની[૮૫] સાથે[૮૧] કે જેઓ[૮૬] લાંબા[૯૩] હાથવાળા[૯૪] દરૂજના[૯૫] ઉંઘણસીપણાંના બુશ્યાંસ્પ દેવને,[૯૨] સુસ્તીના[૯૬] દરૂજને[૯૭] તથા આસાયશના[૯૮] દરૂજને[૯૯] મારવા[૯૧] માટે[૯૦] હમકાર[૮૭] થઈ હમશરીક[૮૯] તથા સાથે ફરનારા[૮૮] છે. (૫) અસ્પંદારમદ[૨] અમશાસ્પંદ[૩] સાથે હમશરીક[૧૦૦] થાઓ[૧]! બુલદીથી[૪] ખોરેહમાં[૫] વધારો થાઓ![૬] અને વળી આવાં,[૮] દીન,[૯] અશીસ્વંઘહ,[૧૦] મારેસ્પદની[૧૧] સાથે,[૭] કે જેઓ[૧૨] ખરાબ-ખસલતના[૧૯] હાડકાં-ભાંજનાર અસ્ત-વહાત દેવને[૧૮] મારવામાં[૧૭-૧૬] હમકાર,[૧૩] હમશરીક[૧૫] તથા સાથે રહેનારા[૧૪] છે (૬) ખોરદાદ[૨૨] અમશાસ્પંદ[૨૩] સાથે હમશરીક[૨૦] થાઓ![૨૧] બુલંદીથી[૨૪] ખોરેહ[૨૫] જયાદે થાઓ[૨૬]! અને તીર,[૨૮] ગુવાદ[૨૯] તથા ફરવરદીન[૩૦] સાથે[૨૭] બી કે જેઓ[૩૧] દેવોના[૩૮] પેદા કીધેલા[૩૯] લોભના આજ નામના દેવને[૩૭] તથા તારીચ[૪૦] અને[૪૧] જારીચ[૪૨] દેવને[૪૩] મારવા[૩૬] માટે[૩૫] સાથે રહી[૩૩] હમશરીક[૩૪] થઈ સાથે કામ કરનારા[૩૨] છે. (૭) અમરદાદ[૪૬] અમશાસ્પદ[૪૭] સાથે હમશરીક[૪૪] થાઓ![૪૫] બુલદીથી[૪૮] ખોરેહનો[૪૯] વધારો થાઓ[૫૦]! અને વળી રશ્ને[૫૨] આશ્તાદ[૫૩] જમ્યાદ[૫૪] સાથે,[૫૧] કે જેઓ[૫૫] અહેરેમને[૬૫] બરપા કીધેલી[૬૬] સૌથી પહેલી[૬૩] દુશ્મનાઈ[૬૨] તરસને[૬૧] તથા ભુખને[૬૪] મારવા[૬૦] માટે[૫૯] હમશરીક[૫૮] હમકાર[૫૬] તથા સાથે ફરનારા[૫૭] છે.

(૮) અવજાયાદ્[૬૭] દાંમે[૬૮] અહુરમજદ્,[૬૯] વ[૭૦] અવ્સહીનાદ્[૭૧] દાંમે[૭૨] એહરમન્[૭૩]! હમા-જોર્[૭૪] બાદ્[૭૫] ગેરાંન્[૭૬] કોહાંન્[૭૭] અશાહી-ખારીહ[૭૮] પૂર્-ખારીહ[૭૯] અહુરમજદ્-દાદ;[૮૦] અવા[૮૧] ઓય[૮૨] દારાંન[૮૩]

વ[૮૪] દ્રખ્તાંન[૮૫] ખુરશ્ને-બરાંન[૮૬] વ[૮૭] જરીન[૮૮] ઉર્વરાંન[૮૯]! હમા-જોરૂ[૯૦] *અઉર્વંન્દ-કોહ,[૯૧] હમા-જોરૂ[૯૨] †રએવંદ-કોહ,[૯૩] હમા-જોરૂ[૯૪] મેહ-‡પારૂસીન-કોહ,[૯૫] હમા-જોરૂ[૯૬] દએમાવંદ-કોહ,[૯૭] કે[૯૮] દ્રવંદ[૯૯] બીવરાસ્પ[૧૦૦] અંદરૂ[૧] ઓયૂ[૨] બસ્ત[૩] એસ્તેદ[૪]! હમા-જોરૂ[૫] ¶ગરે[૬]-હોશ-દાશતારૂ[૭] અશાહી-ખારીહ[૮] પૂર-ખારીહ[૯] અહુરમજ્દ-દાદ.[૧૦] (૯) હમા-જોરૂ[૧૧] ચશ્મગાંન[૧૨] બૂન્હાને[૧૩] આવાંન[૧૪] રોદાંન[૧૫]! હમા-જોરૂ[૧૬] અઉર્વંન્દ-રોદ,[૧૭] હમા-જોરૂ[૧૮] વેહ-રોદ,[૧૯] હમા-જોરૂ[૨૦] ફ્રાદ-રોદ![૨૧] હમા-જોરૂ[૨૨] §જરેહ-વરૂ-કશ,[૨૩] હમા-જોરૂ[૨૪] જરેહ-ફ્રાંકર્દ,[૨૫] હમા-જોરૂ[૨૬] જરેહ-પુઇતિ,[૨૭] હમા-જોરૂ[૨૮] જરેહ ‖ક્યાંસે.[૨૯]

(૮) હોરમજ્દની[૬૯] પેદાયશની[૬૮] વૃદ્ધિ થાઓ[૬૭]! અને[૭૦] અહેરેમનની[૭૩] પેદાયશનો[૭૨] ઘટાડો થાઓ[૭૧]! હોરમજદના-પેદા કીધેલા[૮૦] અશોઈના-સુખવાળા[૭૮] તથા સંપૂર્ણ-આબાદીવાળા[૭૯] પહાડો[૭૬] અને પર્વતો[૭૭] સાથે, અને વળી[૮૧] રોપાઓ[૮૩] અને[૮૪] ખોરાકી-ધરાવનારા[૮૬] ઝાડપાનો[૮૫] અને[૮૭] સોનેરી[૮૮] ઉરવરોની[૮૯] સાથે[૮૨] હમશરીક[૭૪] થાઓ[૭૫]! અઉર્વંદ-પહાડ,[૯૧] રએવંદ-પહાડ,[૯૩] મેહપારસીન પહાડ[૯૫] તથા દેમાવદ પહાડ[૯૭] કે[૯૮] જ્યાં દસ હજાર ઘોડાવાળા[૧૦૦] દરવંદને[૯૯] તેની[૨] અંદર[૧] બાંધેલો[૩] છે[૪] તે (બધા) પહાડોની સાથે હમશરીક[૯૦-૯૨-૯૪-૯૬] (થાઓ)! અશોઈની-આસાનીવાળા[૮] તથા સંપૂર્ણ-સુખવાળા[૯] હોરમજદના-પેદા-કીધેલા[૧૦] હોશ-ધરાવનાર[૭] ઉષિદરેન[૭] પહાડની[૬] સાથે હમશરીક[૫] (થાઓ)! (૯) પાણીઓ[૧૪] તથા નદીઓના[૧૫] ઝરાઓ[૧૨] અને મૂળો[૧૩] સાથે હમશરીક[૧૧] (થાઓ)! અઉર્વંદ-નદી,[૧૭] વેહ-નદી,[૧૯] ફ્રાદ-નદી,[૨૧] તથા વરકશ-દરીઓ,[૨૩] ફ્રાંકર્દ-દરીઓ,[૨૫] પુઇતિ-દરીઓ[૨૭] અને ક્યાંસે દરીઓ[૨૯] (એ બધાંઓની) સાથે હમશરીક[૧૬-૧૮-૨૦-૨૨-૨૪-૨૬-૨૮] (થાઓ)!

(૧૦) હમા-જોરૂ[૩૦] રવાંને[૩૧] બૂરજીદ[૩૨] કે[૩૩] અવરૂતાંન[૩૪] અવરૂતૂમ[૩૫] પ[૩૬] રાસ્તીહ[૩૭] વ[૩૮] વેહીહ[૩૯] વ[૪૦] વરૂજીદારીહ[૪૧] દીન-વજારૂ[૪૨] વ[૪૩] દાદસ્તાંન-વજારૂ[૪૪] બૂદ-હેંદ.[૪૫] (૧૧) હમા-જોરૂ[૪૬] દહ-દહ્યુ-વદ[૪૭]

---

* જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૩ "અશ્ત અઉર્વન્તો ફ્રાઓંકવો."

† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૬ "રએવાઓસ્ચ ગઇરિશ". વળી જુઓ આતશ ન્યાએશ પાનું ૭૫. "રએવન્તહે ગરોઇશ."

‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૩. "ઉપાઇરિ-સએન."

¶ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૨૮ "ગઇરિ-ઉષિ-દરેનેમ."

§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૫૯. "જરયંઘ્હો વોઉરૂ કષહે."

‖ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૬૬. "જરયો યત કાંસુમ."

શાહનશાહ![૪૮] હુમા-જોર[૪૯] વજોર્ગ[૫૦] ફ્રમાદાર.[૫૧] (૧૨) હુમા-જોર[૫૨] હફ્ત-કેશ્વર-જમીન[૫૩] *અરેજહ,[૫૪] *સવહ,[૫૫] *ફ્રદદફ્શ,[૫૬] *વીદદફ્શ,[૫૭] *વોરૂ-બરેશ્ત,[૫૮] *વોરૂ-જરેશ્ત,[૫૯] *ખનરસ-બામી,[૬૦] પ[૬૧] મ્યાંને[૬૨] જાદાંન[૬૩] ફ્રોખ્તુમ;[૬૪] અશોતુમ,[૬૫] પાશૂમ,[૬૬] યશ્તે[૬૭]-યજદાંન[૬૮] જરથોશ્ત[૬૯] સ્પિતમાંન[૭૦] અશો-ફ્રોહર.[૭૧]

(૧૦) બુલંદીએ પહોંચેલાં[૩૨] રવાન[૩૧] સાથે હમશરીક[૩૦] (થાઓ), કે જે[૩૩] રાસ્તી,[૩૭] ભલાઈ,[૩૯] તથા[૩૮-૪૦] અમલ્યાતમાં[૪૧] પહેલાંમાં[૩૪] પહેલું[૩૫] (તથા) દીન-સમજાવનાર[૪૨] અને[૪૩] કાયદા-સમજાવનાર[૪૪] થઈ ગયું છે![૪૫] (૧૧) દેશના-દેશપતિ[૪૭] શહેનશાહની[૪૮] સાથે હમશરીક[૪૬] (થાઓ)! બુજોર્ગ[૫૦] હોકમ-આપનાર[૫૧] સાથે હમશરીક[૪૯] (થાઓ)! (૧૨) સાતે કેશ્વર-જમીન[૫૩] અરેજહી,[૫૪] સવહી,[૫૫] ફ્રદદફ્શુ,[૫૬] વીદદફ્શુ,[૫૭] વોઉરૂ-બરેશ્તી,[૫૮] વોઉરૂ જરેશ્તી[૫૯] તથા ખનીરથબામીમાં[૬૦] જન્મેલાઓની[૬૩] અંદર[૬૧-૬૨] સૌથી મુબારક[૬૪] સૌથી અશો,[૬૫] સૌથી પહેલાં[૬૬] યજદોથી[૬૮] ઇજાયલા[૬૭] (અશો) સ્પીતમાન[૭૦] જરથોશ્તના[૬૯] અશો ફ્રોહર[૭૧] સાથે હમશરીક[૫૨] (થાઓ)!

(૧૩) હુમા-જોર[૭૨] અથોરનાંન[૭૩] સેપાહવદ[૭૪] ફીરોજગર[૭૫] આદરાંન[૭૬] શાહ[૭૭] તગી[૭૮] દાદ[૭૯] "†આદર-ફ્રાહ[૮૦]"! હુમા-જોર[૮૧] રથેશ્તારાંન[૮૨] સેપાહવદ[૮૩] તગી[૮૪] દાદ[૮૫] અયાફ્ત[૮૬] "આદર-ગોશસ્પ"![૮૭] હુમા-જોર[૮૮] ફીરોજગર[૮૯] વાસ્ત્ર્યોસાંન[૯૦] સેપાહવદ[૯૧] ખોદાય[૯૨] ફેરૂફ્રેગર[૯૩] "આદર-બુરૂજીન[૯૪]" ફીરોજગર.[૯૫]

(૧૩) અથોરનાનોના[૭૩] સેપાહીગીરીવાળા[૭૪] ફતેહમંદ[૭૫] પાદશાહી[૭૭] શક્તિ[૭૮]-પામેલા[૭૯] આતશ[૭૬] આદર-ફ્રાહ[૮૦] સાથે હમશરીક[૭૨] (થાઓ)! રથેશ્તારોના[૮૨] સેપાહીગીરીવાળા[૮૩] શક્તિ[૮૪] પામેલા[૮૫] તથા મેળવેલા[૮૬] આદર-ગોશસ્પ[૮૭] સાથે હમશરીક[૮૧] (થાઓ)! ફતેહમદ[૮૯] વાસ્ત્ર્યોશના[૯૦] સેપાહીગીરીવાળા[૯૧] સબાબકાર[૯૩] સાહેબ[૯૨] ફતેહમદ[૯૫] આદરબૂરજીન[૯૪] સાથે હમશરીક[૮૮] (થાઓ)!

(૧૪) અનઓશાહ[૯૬] રવાંન[૯૭] બાદ[૯૮], રવાંન[૯૯]-ઈ રદાંન,[૧૦૦] દસ્તુરાંન,[૧] મોબદાંન,[૨] હેરૂવદાંન,[૩] વેહ-દીનાંન[૪] ચાશીદારાંન,[૫] હાવશ્તાંન,[૬] કે[૭] અવર[૮] પ[૯] ઇન[૧૦] જમીન[૧૧] તનોમંદ[૧૨] બેવદર્દ-હેંદ[૧૩]!

* જુઓ ર્‌જે યશ્ત ફ. ૯. ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫.

† આતશ ન્યાએશમાં દરેક આતશના કેબલા સાથે ભણાતો બુલંદમાં બુલંદ આતશ; જેમકે "આતશ બેહેરામ આદર ફ્રાહ" "આતશ આદરાંન આદર ફ્રાહ" અથવા "આતશ દાદગાહ આદર ફ્રાહ."

અનઓશહ્[૧૪] રવાન્[૧૫] બાદ્દ,[૧૬] રવાંન-ઇ[૧૭] *ગયોમર્દ્-[૧૮] વ[૧૯] †હુઓશંગ્[૨૦] વ[૨૧] ‡તહ્મૂરસ્પ્[૨૨] વ[૨૩] ¶જમશીદ્દ,[૨૪] $ફ્રેદુન્[૨૫] વ[૨૬] §મિનો-ચેહ્ર્[૨૭] બામી,[૨૮] વ[૨૯] ||હુજોબે[૩૦] તહ્માસ્પાંન,[૩૧] કએ§§ કોબાદ્દ,[૩૨] કએ-**કાઉસ,[૩૩] કએ††-સ્યાવક્ષ,[૩૪] કએ‡‡-ખુસ્રૂ,[૩૫] કએ-લોહ્રાસ્પ્,[૩૬] કએ-$$વીશ્તાસ્પ્,[૩૭] વેહ્મન[૩૮] અસ્પંદ્દયારાંન.[૩૯] (૧૫) અનઓશહ્[૪૦] રવાન્[૪૧] બાદ્દ[૪૨], રવાંન-ઇ[૪૩] જરથોશ્ત્[૪૪] સ્પિતમાંન[૪૫] અશો-ફ્રોહ્ર્,[૪૬] અવા[૪૭] હમા[૪૮] અથોરૂનાન્[૪૯] રથએશ્તારાંન્[૫૦] વાસ્ત્ર્યોસાંન્[૫૧] હુતોખ્શાંન[૫૨] દહ્માંન્,[૫૩] કે[૫૪] પ[૫૫] અશાહી[૫૬] યજેંદ્દ,[૫૭] નેકીહ્[૫૮]-અરઝાંનીહ્[૫૯] હેંદ્દ[૬૦]! રામશ્નીહ્[૬૧] વ[૬૨] શાદીહ્[૬૩] વ[૬૪] પદ્દગાંનીહ્[૬૫] વ[૬૬] નેકીહ્[૬૭] એજ[૬૮] સૂએ[૬૯] નીમ્[૭૦]-રોજ[૭૧] અંદર[૭૨] આયાદ્દ![૭૩] દર્દ્[૭૪] વ[૭૫] વીમારીહ્[૭૬] વ[૭૭] દુશખારીહ્[૭૮] વ[૭૯] અનાકીહ્[૮૦] વસ્તાકીહ્[૮૧] હરૂવસ્પ્[૮૨] પત્યારે[૮૩] એજ[૮૪] સૂએ[૮૫] અવાખ્તર[૮૬] બે-દ્વારાદ્દ![૮૭] ¶¶વેહાંન[૮૮] પાદ્દશાહ્[૮૯] બેંદ્દ;[૯૦] વતરાંન્[૯૧] અપાદ્દશાહ્[૯૨] બેંદ્દ![૯૩] એજ[૯૪] કર્દ[૯૫] વ[૯૬] કુનશ્ને[૯૭] ખીશ[૯૮] અવાખ્શ[૯૯] પશેમાંન્[૧૦૦] બેંદ્દ;[૧] મા[૨] એમા-અચ્-રા[૩] મનશ્ને[૪] ગવશ્ને[૫] કુનશ્ને[૬] અંદર[૭] ક્રારૂનીહ્[૮] બાદ્દ[૯]!

(૧૪) દિનના સરદારો[૧૦૦] દસ્તુરો,[૧] મોબેદો,[૨] એરવદો,[૩] ભલી દીનવાળા[૪] દીની-અમલ્યાતવાળા[૫] તથા શાગેર્દો[૬] કે[૭] જેઓ આ[૧૦] ગેતીના[૧૨] જમીન[૧૧] ઉપરથી[૮ ૯] ગુજર-પામ્યા[૧૩] છે, તેઓનાં રવાંનો[૯૯] અમર્ગ[૯૬] રવાંન[૯૭] થાઓ[૯૮]।

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૮૭ "ગયેહે મરેથ્નો "
† જુઓ આવાં યશ્ત ફ. ૨૧ "હઓષ્યંઘ્હો પરદાતો "
‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૨૮ "તખ્મેમ ઉરુપિ, "
¶ જુઓ મોટી હોમ યશ્ત ફ ૪ "યિમો ક્ષએતો હ્વાથ્વો "
$ જુઓ બેહેરાંમ યશ્ત ફ. ૪૦ "થ્રએતઓનો."
§ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ ૧૩૧ "મનુશ્ ચિથ્રહે અઈર્યાવહે. "
|| જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ ૧૩૧ "ઉજવહે તુમાસ્પહે."
§§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ ૭૧ "કવએમ્ કવાતેમ્ "
** જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૭૧ "કવએમ્ ઉસદનેમ્ "
†† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૭૧ "કવએમ્ સ્યાવર્ષાનેમ્ "
‡‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૭૪ "કવએમ્ હઓસ્રવંઘ્હેમ્."
$$ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૮૪ "કવએમ્ વીશ્તાસ્પેમ્."
¶¶ એની મુકાબેલ જુઓ હોશબામ પાનું ૨૪ "વસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત અષવ; અવસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત્ દ્રવાઓ."

ગયોમર્દ,[૧૯] હોશંગ,[૨૦] તેહમુરસ્પ,[૨૨] જમશીદ,[૨૪] ફરેદુન,[૨૬] તથા ઝળકતા[૨૮] મીનોચેહેરના[૨૯] રવાંનો,[૧૭] અને તેહમાસ્પના[૩૧] બેટા હુજાબે,[૩૦] કએકોબાદ,[૩૨] કએકાઉસ,[૩૩] કએસ્યાવક્ષ,[૩૪] કએખુશરૂ,[૩૫] કએલોહરાસ્પ[૩૬] અને કએગુશ્તાસ્પ[૩૭] તથા અસફંદયારના[૩૯] બેહમન[૩૮] (ના રવાંનો) અમર્ગ[૧૪]-રવાંન[૧૫] થાઓ![૧૬] (૧૫) અશો ફરોહર સાથનાં[૪૬] (અશો) સ્પિતમાંન[૪૫] જરથોશ્તનું[૪૪] રવાંન[૪૩] અમર્ગ[૪૦] રવાન[૪૧] થાઓ!-[૪૨] અને વળી[૪૭] તમામ[૪૮] અથોરનાન[૪૯] લડવૈયા,[૫૦] ખેતીકારો[૫૧] અને ધંધાદારીઓ[૫૨]-(તમામ) ભલાંઓ[૫૩] કે જેઓ[૫૪] અશોઇને[૫૬] લીધે[૫૫] ઇજીયલા[૫૭] છે, અને નેકીને[૫૮] લાયકના[૫૯] છે,[૬૦] (તેઓનાં રવાનો બી અમર્ગ રવાંન થાઓ!) ખુશી,[૬૧] ખુશાલી[૬૩] સુખ[૬૫] અને[૬૨] નેકી[૬૭], મધ્યાંન[૭૦-૭૧] (એટલે દક્ષીણ)ની બાજુ[૬૬] તરફથી[૬૮] અંદર[૭૨] આવે![૭૩] દરદ[૭૪] બીમારી[૭૬] દુઃખ[૭૮] તથા[૭૫] હેરાનગતી[૮૦] તથા[૭૯] દમ-દાતી[૮૧]—તમામ[૮૨] મુશ્કેલીઓ,[૮૩] ઉત્તર-દિશાની[૮૬] બાજુ[૮૫] તરફથી[૮૪] નહાશી જાય![૮૭] ભલાંઓ[૮૮] પાદશાહીવાળા[૮૯] થાએ![૯૦] દુષ્ટ માણસો[૯૧] પાદશાહીવગરના[૯૨] થાએ[૯૩]! કીધેલાંથી[૯૫] તથા[૯૬] પોતાની[૯૮] કરણીથી[૯૭-૯૪] પશેમાન થઈ[૧૦૦] દુર રહેનારા[૯૯] થાય![૧] વળી અમારે માટે તો[૨-૩] મનશ્નીની[૪] ગવશ્નીની[૫] કુનશ્નીની[૬] ભલાઇની[૮] અંદર[૭] રહે![૯]

(૧૬) હેચ્[૧૦] કસ[૧૧] એજ[૧૨] મ્યાન્[૧૩] પ[૧૪] દીવ્-યાજ[૧૫] કર્દન્[૧૬] કે[૧૭] પ[૧૮] તન્[૧૯] અચોપ્[૨૦] ખાસ્તે,[૨૧] અચોપ્[૨૨] પ રવાંન્[૨૩] જ્યાંન્[૨૪] બાદ્![૨૫] કે[૨૬] રા[૨૭] વીશ[૨૮] આવાયદ્,[૨૯] વીશ[૩૦] બાદ્![૩૧] કે[૩૨] રા[૩૩] વેહ્[૩૪] આવાયદ્,[૩૫] વેહ્[૩૬] બાદ્![૩૭] કે[૩૮] રા[૩૯] જન[૪૦] આવાયદ્,[૪૧] જન્[૪૨] બાદ્![૪૩] કે[૪૪] રા[૪૫] ફ્રજંદ્[૪૬] આવાયદ્,[૪૭] ફ્રજંદ્[૪૮] બાદ્![૪૯] ગેતીહા[૫૦] અએદૂન્[૫૧] બાદ્,[૫૨] ચૂન્[૫૩] તન્[૫૪] કામ[૫૫] અંદર્[૫૬] ફ્રારૂની;[૫૭] મીનોઇહા[૫૮] અએદૂન્[૫૯] બાદ્,[૬૦] ચૂન્[૬૧] રવાન[૬૨]-કામ[૬૩] અંદર્[૬૪] અશાહી.[૬૫] (૧૭) બેરસાદ્[૬૬] ઇન્[૬૭] આફ્રીન્[૬૮] ઓય્[૬૯] તને[૭૦] શૂમા[૭૧] વેહાંન્[૭૨] હન્જમનાંન્[૭૩] વેહ્-દીનાંન્![૭૪] અવજૂનીહાતર્[૭૫] પ[૭૬]-કામ[૭૭] બાદ્![૭૮] અયાફ્રૂત[૭૯]-ખાસ્તાર્[૮૦]-હોમ[૮૧] બહેરે[૮૨] જીંદ્ગાંની[૮૩] કે[૮૪] ઓરા[૮૫] દાદાર અહુરમજદ્[૮૬] બર્હેનીદ્[૮૭] એસ્તાદ્![૮૮] એહુરમન[૮૯] દવંદ્[૯૦] એજ[૯૧] અચોવે[૯૨] વરૂજીદ્.[૯૩] નબાનજદિશ્તાંન[૯૪] યક્[૯૫] યક્-સદ્[૯૬] પ[૯૭] અવજૂન[૯૮] બાદ્![૯૯] અયાફ્રૂત[૧૦૦]-ખાસ્તાર્[૧]-હોમ,[૨] કે[૩] રાદ્[૪] આવાદ્[૫] બાદ્![૬] રાસ્ત્[૭]-ગોઆફ્રીંગાંન્[૮] બાદ્![૯] *દાના[૧૦] પાદ્શાહ્[૧૧] બાદ્![૧૨] દુશદાના[૧૩] અપાદ્શાહ્[૧૪] બાદ્![૧૫] દીને[૧૬] વેહ્[૧૭] માજદયસ્નાંન્[૧૮] પ[૧૯] હફ્ત-કેશ્વર્-જમીન્[૨૦] રવા[૨૧] જીઆંન્[૨૨] બાદ્![૨૩] આવ્[૨૪] તજશ્ને,[૨૫]

* એની મુકાબેલ જુઓ હોશબામ પાનું ૨૪. વળી જુઓ યજશ્ને હા ૮; ફ. ૫. "વસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત અષવ; અવસો-ક્ષથ્રો ખ્યાત દ્રેવાઓ." વળી પાનું ૪૪૦ મું; ફૂટનોટ જુઓ.

ઉર્વરાંન્[૨૬] વખ્શશ્ને,[૨૭] જોરૂદાયાંન્[૨૮] પ[૨૯] ચમશ્ને,[૩૦] *એમા-અચ્ રા[૩૧] મનશ્ને[૩૨] ગવશ્ને[૩૩] કુનશ્ને[૩૪] રાસ્ત[૩૫] ફ્રારૂન[૩૬] બાદ્ ![૩૭] કે[૩૮] આંન્[૩૯] બહેરૂ[૪૦] અંદા[૪૧]-સરૂ[૪૨] પ[૪૩] મર્દાન્[૪૪] રા[૪૫] પાદ્-દહેશ્ને[૪૬] દહેશતારૂ,[૪૭] તા[૪૮] એમા[૪૯] પાદ્-દહેશ્નીહાતરૂ[૫૦] બૂંદીહાતરૂ[૫૧] યાદ્[૫૨] બાદ્,[૫૩] અ-યોપ્[૫૪] પ ગેતી,[૫૫] અયોપ્[૫૬] પ મીનો ![૫૭] અનઓશહ્[૫૮] રવાંન્[૫૯] બાદ્[૬૦] રવાંને[૬૧] જરતોશ્તે[૬૨] સ્પિતમાંન્[૬૩] અશો-ફ્રોહર,[૬૪] અવા[૬૫] હુમા[૬૬] અ-થારૂનાંન્[૬૭] રથએશ્તારાંન્[૬૮] વાસ્ત્રેયોસાંન્[૬૯] હુતોખ્શાંન્.[૭૦]

(૧૬) દેવ-યસ્ની[૧૫] કરવાને[૧૬] માટે[૧૪] (નાઓની) અદરથી[૧૩] તે[૧૨] શખ્સ[૧૧] કે જે[૧૭] તનને[૧૯] માટે[૧૮] દોલત[૨૧] અથવા[૨૦-૨૨] તો રવાંનને[૨૩] માટે હલાકી ભોગવનાર[૨૪] હોય તે કુચ બીસાદ વગરનો[૧૦] થાય ![૨૫] જે કોઈ ને[૨૬-૨૭] ઘણું[૨૮] જરૂરનુ હોય[૨૯] તે ઘણું[૩૦] પામો ![૩૧] જે કોઈ ને[૩૨ ૩૩] ભલુ[૩૪] જરૂરનું હોય[૩૫] તેને ભલુ[૩૬] હોજો ![૩૭] જેને[૩૮-૩૯] ધણીઆણીની[૪૦] જરૂર હોય[૪૧] તેને ધણીઆણી[૪૨] મલજો![૪૩] જે કોઇને[૪૪-૪૫] માટે ફરજંદ[૪૬] જરૂરનાં હોય[૪૭] તેને ફરજંદ[૪૮] થજો ![૪૯] જે પ્રમાણમાં[૫૩] શારીરિક[૫૪] ઇચ્છા[૫૫] ભલાઇમાં[૫૭-૫૬] (હોય) તે પ્રમાણમાં[૫૧] ગેતીમાં[૫૦] એમ[૫૨] થજો,[૫૨] (અને) જે પ્રમાણમાં[૬૧] રવાનની[૬૨] ખાહેશ[૬૩] અશોઈમાં[૬૫-૬૪] હોય તે પ્રમાણમાં[૫૯] મીનોઈ રીતે[૫૮] એમ[૫૯] થજો ![૬૦] (૧૭) આ[૬૭] આફરીન[૬૮] તમો[૭૧] ભલાંઓ,[૭૨] ભલી-દીનના[૭૪] અનજુમનને[૭૩] પોતાને[૬૯-૭૦] પહોંચો,[૬૬] અને વધારે વૃદ્ધિકારક રીતે[૭૫] મોરાદવાળા[૭૬-૭૭] થાઓ ![૭૮] દાદાર હોરમજદે[૮૬] જીદગીનો[૮૩] જે[૮૪] હીસ્સો[૮૨] તેનેમાટે[૮૫] પેદા કરી[૮૭] રાખેલો[૮૮] છે તેની મોરાદ[૭૯] ચાહુંછું ![૮૦-૮૧] પાપી[૯૦] અહરેમન[૮૯] બીજી રીત[૯૨] થી[૯૧] કામ કરેછે.[૯૩] નબાનજદિશ્ત ને લગતાં રવાનો તરફના[૯૪] એકુ[૯૫] એક-સોગણુ[૯૬] વધારામાં[૯૮-૯૭] થજો ![૯૯] હુ મોરાદ[૧૦૦] ચાહુંછું[૧-૨] કે[૩] "રાદી"[૪] આબાદ[૫] થાઓ[૬]! રાસ્તી[૭] મશહુર[૮] થાઓ[૯] ! ઈલ્મવાલા[૧૦] પાદશાહીવાળા[૧૧] થાઓ[૧૨] ! બદ-જાણકાર[૧૩] પાદશાહી વગરના[૧૪] થાઓ![૧૫] ભલી[૧૭] માજદયસ્ની[૧૮] દીન[૧૬] હફતકેશ્વર જમીન[૨૦] ઉપર[૧૯] ફેલાય[૨૧] અને જીવતી[૨૨] રહે ![૨૩] પાણીનુ[૨૪] વહેવું,[૨૫] ઝાડપાનની[૨૬] વધ,[૨૭] તથા અનાજના[૨૮] આમ તેમ હાલવા[૩૦] માટે,[૨૯] અમારે ખાતર બી[૩૧] મનશ્ની[૩૨] ગવશ્ની[૩૩] કુનશ્ની[૩૪] રાસ્ત[૩૫] અને ભલા[૩૬] રહે,[૩૭] જેથી[૩૮] કરીને પેલો[૩૯] હિસ્સો[૪૦] લોકોને[૪૪] માટે[૪૩-૪૫] સેવટ[૪૨] સુધી[૪૧] બદલો[૪૬] આપનાર[૪૭] થાય અને તેથી[૪૮] ગેતી[૫૫] અથવા[૫૪-૫૬] મીનોમાં[૫૭] અમને[૪૯] બદલા તરીકે[૫૦] સંપૂર્ણ રીતે[૫૧] યાદ[૫૨] રહો[૫૩] ! અશો ફરોહર સાથના[૬૪] (અશો) સ્પિતમાંન[૬૩] જરતોશ્તનું[૬૨] રવાન[૬૧] તેમજ[૬૫] તમામ[૬૬] અથોરનાનો[૬૭] લડવૈયા,[૬૮] ખેતીકાર,[૬૯] તથા ધંધાદારીઓનાં[૭૦] (રવાંનો) અમર્ગ[૫૮] રવાંન[૫૯] થાઓ[૬૦] !

* જુઓ એનેજ મળતુ વાકય પાનુ ૪૪૦ મું—"મા એમા—અચ્ રા મનશ્ને ગવશ્ને કુનશ્ને અંદર્ ફ્રારૂનીહ્ બાદ્ !"

(૧૮) *હહુમાંન[૭૧] કે[૭૨] પ[૭૩] ઇન્[૭૪] મ્યજદ્[૭૫] ફ્રાજ-રસીદ્[૭૬] હેંદ્![૭૭] એજ્[૭૮] ઇન્[૭૯] મ્યજદ્[૮૦] બહેર્[૮૧] આમદન્[૮૨] બહેર્[૮૩] ગેરેફતન્,[૮૪] હર્[૮૫] ગામી[૮૬] રા[૮૭] હજાર્[૮૮] વ[૮૯] દ્રીસદ્[૯૦] ગાંમ્[૯૧] વહિશ્ત્[૯૨] રોશન્[૯૩] ગરોશ્માની[૯૪] બે-પદ્દીરાદ્[૯૫]! (૧૯) પ[૯૬] ફ્રાજ-આમદન્[૯૭] કેર્ફે[૯૮] બે-અવજાયાદ્![૯૯] પ[૧૦૦] અવાજ્[૧] શુદન્[૨] ગુનાહ[૩] ઓય્[૪] બૂન્[૫] બેશ્વાદ્[૬] વ[૭] ગેતી[૮] નેક્[૯] બાદ્[૧૦]! વ[૧૧] મીનો[૧૨] વેહ[૧૩] બાદ્[૧૪]! સર્[૧૫]-ફ્રજાંમ[૧૬] અશાહી[૧૭] બે-અવજાયાદ્![૧૮] રવાંન્[૧૯] ગરોસ્માંની[૨૦] બાદ્[૨૧]! રવાંન્[૨૨] ગરોસ્માંની[૨૩] બાદ્[૨૪]! રવાંન્[૨૫] ગરોસ્માંની[૨૬] બાદ્![૨૭] અશો[૨૮] બેદ્[૨૯] દેર્-જી[૩૦]! અથ[૩૧] જમ્યાત્[૩૨] યથ[૩૩] આફ્રીનામિ![૩૪]

† હૂમતનાંમ્[૩૫] હૂખ્તનાંમ્[૩૬] હ્વર્શ્તનાંમ્[૩૭] યદ્દચા[૩૮] અન્યદ્દચા[૩૯] વેરેજ્યમ્નનાંમ્ચા[૪૦] વાવેરેજનનાંમ્ચા[૪૧] મહી[૪૨] અઇબી-જરેતારો[૪૩] નએનએસ્તારો[૪૪] યથના[૪૫] વોહુનાંમ્[૪૬] મહી![૪૭]

§ યથા અહુ વઇર્યો (૨૧) અષેમ્ વોહૂ (૧૨)

યથા અહૂ વઇર્યો (૨) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ, સ્રઓષહે અષ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથ્રહે, દરેષી, દ્રઓશ, આહુઇર્યેહે અષેમ્ વોહૂ (૧).

☞ અહ્માઇ રએશચ; હજંઘ્રેમ; જસ મે અવંઘ્હે; કેર્ફે મોજ્દ. અષેમ્ વોહૂ (૧).

(૧૮) ભલાંઓ[૭૧] કે જેઓ[૭૨] આ[૭૪] મ્યજદને[૭૫-૭૩] પહોંચી ગયલા[૭૬] છે[૭૭] તેઓ આ[૭૯] મ્યજદની[૮૦] અદરથી[૭૮] હિસ્સાને વાસ્તે[૮૧] આવીને[૮૨] હિસ્સો[૮૩] લઈજવા ના[૮૪] દરેક[૮૫] પગલાંને[૮૬] માટે[૮૭] બારસો[૮૮-૮૯-૯૦] પગલાં[૯૧] સૌથી સરસ[૯૨] રોશન[૯૩] ગરોથ્માંન[૯૪] તરફ કબુલ ફરમાવજો![૯૫] (૧૯) આવવાથી[૯૭] કરીને[૯૬] સવાબનો[૯૮] વધારો થાઓ![૯૯] પાછા[૧] જવાને[૨] વાસ્તે[૧૦૦] ગુનાહ[૩] તેના[૪] મુળમાં[૫] જાય;[૬] ગેતી[૮] નેક[૯] થાઓ,[૧૦] અને[૧૧] મીનો[૧૨] ભલી[૧૩] થાઓ[૧૪]! આખરે[૧૫] છેડે[૧૬] અષોઇની[૧૭] વૃદ્ધિ થાઓ[૧૮]! રવાન[૧૯] ગરોથ્માંની[૨૦] થાઓ,[૨૧] રવાન[૨૨] ગરોથ્માંન[૨૩] પામો,[૨૪] રવાન[૨૫] ગરોથ્માંની[૨૬] થાઓ[૨૭]! અશો[૨૮] થાઓ[૨૯] તથા લાંબી-જીંદગીવાલા[૩૦] થાઓ! જેમ[૩૩] હુ દુવા ગુજારૂંછું[૩૪] તેમ[૩૧] આમીન થાઓ[૩૨]! આએ દુન્યાને માટે[૩૮] તથા પેલી દુન્યાને માટે[૩૯] હુમત[૩૫] હૂખ્ત[૩૬] તથા હવરશ્ત[૩૭] મુજબ અમલ કરનારાઓની[૪૦] તથા અમલ કરી ગયલાઓની[૪૧] વખાણ કરનારા[૪૩] તથા તેઓ ઉપર ધ્યાન આપનારા[૪૪] છીયે,[૪૨] જેથી કરીને[૪૫] હમો ભલાંઓમાંના[૪૬] થઇયે છીયે.[૪૭]!

* આ આખો ફકરો દરેક આફ્રીનને છેડે આવેછે, અને એની અદર ઘણાજ બુલંદ દુવાના વિચારો ક્રીયા ખતમ કરતી વખતે ખાસ ફેંકવામાં આવેછે.

† એ આખો ફકરો દરેક આફ્રીનગાનની ક્રીયામા ફુલ ઉંચકતી વખતે ખાસ ભણવામા આવે છે.

§ આ "યથા," "અષેમ" વગેરે ભણ્યા પછી "આફ્રીન" તમામ થાય છે.

આફ્રીન્-ઈ-ગાહંબાર્.

ગાહામ્બારની આફ્રીન.

---

(૧) હુમા-જોર્[૧] હુમા[૨] અશો[૩] બેદ્[૪]! હુમા-જોર્[૫] હુમા[૬] નેકી[૭] બાદ્![૮] હુમા-જોર્[૯] બાદ્[૧૦] દાદાર્ અહુર્મજદ્[૧૧] રયોમંદ્[૧૨] ખોરેહોમંદ્[૧૩] અમેશાસ્પંદાંન્![૧૪] (૨) હુમા-જોર્[૧૫] બાદ્[૧૬] આદરાંન્[૧૭] આતશાંન્![૧૮] હુમા-જોર્[૧૯] બાદ્[૨૦] ફ્રવષ્[૨૧] અશોઆંન્[૨૨]! હુમા-જોર્[૨૩] બાદ્[૨૪] દીને[૨૫] વેહે[૨૬] માજદયસ્નાંન્![૨૭] (૩) હુમા-જોર્[૨૮] બાદ્[૨૯] વેહાંને[૩૦] હફ્ત-કેશ્વર્-જમીન્,[૩૧] કુ[૩૨] પ[૩૩] દાદ્[૩૪] વેહ્-દીને[૩૫] પઓઇર્યો-દ્ક્એષીહા,[૩૬] કુ[૩૭] પ[૩૮] અવીજે[૩૯] વેહ્-દીને[૪૦] માજદયસ્નાન્[૪૧] અસ્તોવાંન્[૪૨] હેંદ્![૪૩] એમાંન્[૪૪] અવા[૪૫] એશાંન્,[૪૬] એશાંન્[૪૭] અવા[૪૮] એમાંન્,[૪૯] હુમા-જોર્[૫૦] હમ્-બહેર્[૫૧] હમ્-યારેદ્![૫૨]

(૧) તમાંમ[૨] અશો[૩] (સાહેબોની સાથે) હમશરીક[૧] થાઓ![૪] તમામ[૬] નેકી[૭] (વાળા સાહેબો સાથે) હમશરીક[૫] થાઓ[૮]! નુરમંદ[૧૨] (અને) ખોરેહથી ભરપુર[૧૩] દાદાર હોરમજદ[૧૧] તથા અમશાસ્પંદોની[૧૪] સાથે હમશરીક[૯] થાઓ[૧૦]! (૨) (તમામ) આતશો[૧૮] તથા આદરો[૧૭] સાથે હમશરીક[૧૫] થાઓ[૧૬]! અશો ના[૨૨] ફરોહર[૨૧] સાથે હમશરીક[૧૯] થાઓ[૨૦]! ભલી[૨૬] માજદયસ્ની[૨૭] દીન[૨૫] સાથે હમશરીક[૨૩] હોજો[૨૪]! (૩) હફ્ત-કેશ્વર જમીન[૩૧] ઉપરનાં (તમામ) ભલાંઓ[૩૦] સાથે હમશરીકી[૨૮] હોજો,[૨૯] કે[૩૨] જેઓ " પઓઇર્યો-દકએષ[૩૬] " (યાને દીનમાં આગળ વધેલા) તરીકે ભલી-દીનના[૩૫] કાયદા[૩૪] ઉપર[૩૩] અને જેઓ[૩૭] પાક[૩૯] માજદયસ્ની[૪૧] ભલી-દીન[૪૦] ઉપર[૩૮] આસ્થા-રાખનારા[૪૨] છે[૪૩]! તેઓની[૪૬] સાથે[૪૫] અમો[૪૪] તથા અમારી[૪૯] સાથે[૪૮] તેઓ[૪૭] હમશરીક[૫૦] (થઈને) હમ-બહેરે[૫૧] મેળવવા માટે અરસ-પરસ મદદ કરીએ[૫૨]!

(૪) હુમા-જોર્[૫૩] બાદ્[૫૪] અદાં-ફ્રવષ્[૫૫] ફીરોજગર્,[૫૬] કે[૫૭] રાદ્[૫૮] યજશ્ને[૫૯] કર્દ્-હોમ,[૬૦] દરૂન્[૬૧] યશ્ત-હોમ,[૬૨] મ્યજદ્[૬૩] હુમા-રાઇનમ,[૬૪] અયોકર્દ્હા[૬૫] પ[૬૬] ગંજે[૬૭] દાદાર્ અહુર્મજદ્[૬૮] રયોમંદ્[૬૯] ખોરેહોમંદ્[૭૦] અમેશાસ્પંદાંન્[૭૧] બે-રસાદ્[૭૨]! અઓજ[૭૩] વ[૭૪] જોર્[૭૫] નીરૂ[૭૬] તગી,[૭૭] અમાવંદી[૭૮] ફીરોજગરી,[૭૯] હુમા[૮૦] ફ્રવષે[૮૧] અશોઆંન્[૮૨] બે-રસાદ્[૮૩]! હુમા[૮૪] ફ્રવષ્[૮૫] અશોઆંન્[૮૬] એશાંન્[૮૭] અએદર્[૮૮] યાદ્[૮૯] બાદ્[૯૦]! (૫) અયાફ્તૅ[૯૧]-ખાસ્તાર્-હોમ[૯૨] કુ[૯૩] કારે[૯૪] કેર્ફે[૯૫] યજશ્ને[૯૬] દરૂન્[૯૭] વ[૯૮] મ્યજદ્,[૯૯] દહેશની[૧૦૦] ઇ[૧] અશો-દાદ્,[૨] રાદી[૩] વ[૪] જોર્[૫]-બર્શની,[૬] વ[૭] અશોઆંન્[૮] શ્નાઇશ્નીદાર્[૯]-અવરે[૧૦] હુમા[૧૧]

કારે[૧૨] કેરૂફે[૧૩] અંદર્[૧૪] દાંમ્[૧૫] હુમા[૧૬] ફ્રુનમ્[૧૭] નામચેશ્તીહાતર્;[૧૮] રવાંને[૧૯] એમા[૨૦] અએદર્[૨૧] પ[૨૨] હુમ-કેરૂફે[૨૩] ગુહાંન્[૨૪] કુર્દ[૨૫] વ[૨૬] રાઇનીદ્[૨૭] પ[૨૮] ખીશી[૨૯]-પેદીરશ્નની[૩૦] વ[૩૧] શ્નાઇશ્ને[૩૨] ઇ[૩૩] ફ્રવષે[૩૪] અશોઆંન[૩૫] પ[૩૬] ગંજે[૩૭] દાદાર્ અહુરમઝ્દ[૩૮] રયોમંદ્[૩૯] ખોરેહોમંદ્[૪૦] અમેશાસ્પંદાંન્[૪૧] બે-રસાદ્ ![૪૨] (૬)* પાદ્-દહેશ્ને[૪૩] રાઇની-દારાંન્,[૪૪] રખ્શશ્ને,[૪૫] વખ્શશ્ને[૪૬] એસ્તશ્ને,[૪૬] પતાએશ્ને[૪૭] બાદ્ ![૪૮] યઝ્દાંને[૪૯] મીનોયાંન્,[૫૦] યઝ્દાંને[૫૧] ગેતીયાંન્[૫૨] મીનોઇ[૫૩]-રોઝગાર્[૫૪] ફ્રવષે[૫૫] અશોઆંન્[૫૬] એઝ્[૫૭] ગયોમર્દ[૫૮] અંદા[૫૯] સુદ્રમંદ્[૬૦] ફીરોઝગર્[૬૧] પૂર્-ખોરેહ્[૬૨] સઓશ્યઓસ;[૬૩]—હુસ્તાંન્,[૬૪] બુદાંન્,[૬૫] બેદાંન્[૬૬] ઝાદાંન્,[૬૭] અઝાદાંન્,[૬૮] આ-દહી[૬૯] ઉઝ-દહી,[૭૦] દહુમ,[૭૧] નર્[૭૨] નારીક્,[૭૩] અવર્નાઇ,[૭૪] પુર્નાઇ,[૭૫] હુર્[૭૬]-કે અવર્[૭૭] પ્રન[૭૮] જમીન્[૭૯] પઇરિ[૮૦] વેહ-દીની[૮૧] ગૂદારાંન્[૮૨] શુદ્[૮૩] હુસ્ત;[૮૪]—હુમા[૮૫] ફ્રવષ્[૮૬] અશોઆંન્[૮૭] રવાંને[૮૮] એશાંન્[૮૯] પ[૯૦] યાદ્[૯૧] કર્દ.[૯૨] અરૂઝાંની[૯૩] હેંદ્[૯૪] ફ્રવષ[૯૫] વ[૯૭] રવાંને[૯૮] એશાંન્[૯૯] પ[૧૦૦] યાદ્[૧] કર્દ.[૨] એમા[૩] ઉમીદ્-દાર્[૪] એશાંન્[૫] પ[૬] યાદ્-કર્દ;[૭] એશાંન્[૮] કેરૂફેતરોમંદ્[૯] તરેમ;[૧૦] હુમા[૧૧] ફ્રવષ્[૧૨] વ[૧૩] રવાંને[૧૪] એશાંન્[૧૫] વેહદીન[૧૬] યઝશ્ને[૧૭] કેર્દારી,[૧૮] મ્યઝ્દ[૧૯] રાઇનીદાર્[૨૦] અએદર્[૨૧] યાદ્[૨૨] બાદ્ ![૨૩]

(૪) ફતેહમંદ[૫૬] અર્દાફ્રવષ[૫૫] સાથે હમશરીક[૫૩] થાઓ,[૫૪] કારણ[૫૭] કે મેં "રાદી[૫૮] ઇજશ્ને[૫૯]" કીધી છે,[૬૦] દરૂન[૬૧] ઇજ્યા છે,[૬૨] અને મ્યઝદ[૬૩] સાથે ચાલુ કરૂં છું,[૬૪] જે બધું સામટું થઈને[૬૫] નુરમંદ[૬૬] અને ખોરેહમંદ[૭૦] દાદાર હોરમજદના[૬૮] ખજાનામા[૬૭-૬૬] તથા અમશાસ્પંદો[૭૧] તરફ પહોચો ![૭૨] અઓજ[૭૩] તથા[૭૪] જોર,[૭૫] નીરૂ,[૭૬] તગી,[૭૭] હીંમત[૭૮] તથા ફતેહમંદી[૭૯] તમામ[૮૦] અશો[૮૨] ફરોહરોને[૮૧] પહોચો ![૮૩] તેઓ[૮૭] તમામ[૮૪] અશો[૮૬] ફરોહરો[૮૫] અહીયાં[૮૮] યાદ[૮૯] હોજો[૯૦] ! (૫) હુ મુરાદ[૯૧] ચાહું[૯૨] છું કે[૯૩] જે ક્રિયારૂપી[૯૪] સવાબનાં[૯૫] કાર્યો—જેવાંકે ઇજશ્ને,[૯૬] દરૂન,[૯૭] મ્યઝદ,[૯૯] અશો-દાદની[૨-૧] બક્ષેશ,[૧૦૦] રાદી-સખાવત,[૩] અને[૪] ક્રિયાની-જોર[૫] લઈ જવી,[૬] તથા[૭] અશોની[૮] ખુશનુદી કરવી[૯]—જે દુન્યામાં[૧૫-૧૪] તમામ[૧૧] સવાબનાં[૧૩] કાર્યોની[૧૨] ઉપરનાં[૧૦] છે તે ખસુસ કરીને[૧૮] હું કરૂં[૧૬-૧૭] છુ તે, તથા મારા[૨૦] રવાને[૧૯] અહીંયાં[૨૧] તમામ સવાબના[૨૩] બાબમાં[૨૨] કર્યું છે[૨૫] તથા[૨૬] આગળ વધાર્યું છે[૨૭] તે અને અશો[૩૫] ફરોહરોની[૩૪] સાથની ખીશીની[૨૯] પસદગી[૩૦] તથા[૩૧] ખુશનુદી[૩૨]—આ બધું નુરમંદ[૩૯] અને ખોરેહમંદ[૪૦] દાદાર હોરમજદના[૩૮] ખજાનામા[૩૭ ૩૬]તથા

* આ છઠા ફકરાની શરૂઆતથી "શૂદ્ હુસ્ત્" સુધીનો ભાગ "આફ્રીન-ઇ-અર્દાફ્રવષ્"ના ૧૨ મા ફકરામાં બી આવે છે.

અમશાસ્પંદોને[૪૧] પહોંચો ![૪૨] (૬) મીનોઈ વૃદ્ધિમાં આગળ વધારનારાંઓનો[૪૪] વળતો-બદલો[૪૩]—રોશની,[૪૫] વધારો[૪૬] ઉસ્તવારી[૪૭] અને કાયમી[૪૭] હોજો ![૪૮] મીનોઈ આલમના[૫૦] યજદો[૪૯] તથા ગેતીના[૫૨] યજદો[૫૧] તથા ગયોમર્દ-થી[૫૮-૫૭] તે ફાયદેમંદ[૬૦] ફતેહમંદ[૬૧] ખોરેહથી ભરપુર[૬૨] સોશ્યોસ[૬૩] સુધીના[૫૯] મીનો[૫૩] રોજગારવાળાં[૫૪] અશોનાં[૫૬] ફરોહરો,[૫૫]—હૈયાતી ભોગવનારાંઓ[૬૪] આગળ થઈ ગયલાં,[૬૫] હવે પછી થનારા,[૬૬] જન્મેલાંઓ,[૬૭] નહી જન્મેલાંઓ,[૬૮] આ જગો ઉપરના,[૬૯] પેલી જગો ઉપરના,[૭૦] પરહેજગાર,[૭૧] નર[૭૨] નારીઓ,[૭૩] બાળકો[૭૪] બચ્ચાંઓ[૭૫] જે કોઇ[૭૬] આ[૭૮] જમીન[૭૯] ઉપર[૭૭] ગઈ પરમ સુ-ધીમાં[૮૦] ભલી દીનના[૮૧] ગુજરી[૮૨] ગયલાં[૮૩] છે,[૮૪]— તેઓનાં[૮૬] તમામ[૮૫] રવાંનો[૮૮] અશોનાં[૮૭] ફરોહરોની[૮૬] મારફતે યાદ[૯૧] કરવામા આવ્યાં[૯૨] છે. તેઓનાં[૯૯] તમામ[૯૫] ફરોહરો[૯૬] અને[૯૭] રવાનો[૯૮] લાયકાતવાળાં[૯૩] છે,[૯૪] અને યાદ[૧] કર-વામાં આવ્યાં[૨] છે. મારી[૩] તરફથી તે[૫] ઉમેદ રાખનારાંઓને[૪] યાદ કરવામાં આવ્યા[૬-૭] છે. તેઓ[૮] મારા કરતાં[૧૦] વધારે સવાબકાર[૯] છે, તેઓના[૧૫] ત-મામ[૧૧] ફરોહરો[૧૨] તથા[૧૩] રવાંનો[૧૪] ભલી દીનના[૧૬] ઇજશ્નેની[૧૭] ક્રિયા[૧૮] તથા ન્યજદ[૧૯] જારી રાખવાની[૨૦] મારફતે અહીયાં[૨૧] યાદમાં[૨૨] હોજો ![૨૩]

(૭) "*પંચાચ-ચથ્વરેસ્તેમ્ચ[૨૪] મઇદ્દ્યો-જરેમ્યેહે[૨૫] અષ્હે વહિ-શ્તહે[૨૬] દથુષો[૨૭]"—પ[૨૮] ચેહેલ્-વ-પંજ[૨૯] રોજ[૩૦] મન્[૩૧] અહુરમજદ્દ[૩૨] અવા[૩૩] અમેશાસ્પંદાંન્[૩૪] ફ્રાજ્-તાશીદ્દ[૩૫] હેંદ્દ[૩૬] કુ[૩૭] આસ્માંન[૩૮] દાદ્દ.[૩૯] (૮) ગાહુંબાર્[૪૦] ચશ્ત[૪૧] વ[૪૨] મઇદ્દ્યો-જરેમ-ગાહ્[૪૩] નાંમ[૪૪] નેહાદ્દ,[૪૫] અર્દી-વહિશ્ત[૪૬]-માહ્[૪૭] દએ-પ-મહેર્-રોજ;[૪૮] ખુર્-રોજ[૪૯] ગાહ્[૫૦] ગીરદ્દ[૫૧] દએ-પ-મહેર્-રોજ[૫૨] સર્[૫૩] બહોદ્દ,[૫૪] †મઇદ્દ્યો-જરે-મ્યેહે[૫૫] બૂદ્દ,[૫૬] કુ[૫૭] વીનારશ્ને[૫૮] આસ્માંન[૫૯] અંદર્[૬૦] આંન્[૬૧] જ-માન્[૬૨] પએદા[૬૩] બે-કર્દ્.[૬૪] અવા[૬૫] અમેશાસ્પંદાંન્[૬૬] ન્યજદ્દ[૬૭] કર્દ્.[૬૮] મર્દુમાંન્[૬૯] પ[૭૦] હમ-અંગુશીતે[૭૧] આવાયદ્દ[૭૨] કર્દ્.[૭૩] (૯) હર્[૭૪] કે[૭૫] એજ્[૭૬] આંન્[૭૭] ગાહુંબાર્[૭૮] યજદ્દ,[૭૯] અયાવ્[૮૦] સાજદ્દ[૮૧] અ-યાવ્[૮૨] ખુરદ્દ,[૮૩] અયાવ્[૮૪] દહદ્દ[૮૫] (૧૦) અશ્-કેર્ફે[૮૬] અએદૂન્[૮૭] બેદ્દ,[૮૮] ચૂન્[૮૯] કેશ[૯૦] અંદર્[૯૧] અખોઇ[૯૨] અસ્તોમંદ્દ,[૯૩] હજાર્[૯૪] મએશ[૯૫]-દએ-નૂતે[૯૬] અવા[૯૭] વરેહ્[૯૮] પ[૯૯] અશો-દાદ્દ[૧૦૦] અશાહી[૧] વેહ્[૨] રવાંન્[૩]-દુ-શારમ[૪] રા,[૫] પ[૬] ઓયુ[૭] મર્દાંને[૮] અશોઆંન્[૯] દાદ્દ[૧૦] હેંદ્દ.[૧૧] અવાજ[૧૨]

* એ વાકય અવસ્તામા છે, અને કોઈ એક નુસ્ક જે હાલ આપણી પાસે મોજુદ નથી તેમાથી લેવામા આવેલુ હોય.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

એજ[૧૩] અશાહી[૧૪] વેહ્[૧૫] રવાંન્[૧૬] દુશારમ્[૧૭] રા,[૧૮] કે[૧૯] એજ[૨૦] હુ-સ્તાંને[૨૧] પહેલૂમ[૨૨] ઇન્[૨૩] અંદર્[૨૪] ઓય્[૨૫] મહૂમાંન.[૨૬] હસ્ત[૨૭] અ-વસ્તા[૨૮] ગવાહિ[૨૯] પ[૩૦] હાદોખ્ત[૩૧] એજ[૩૨] આંન્[૩૩] જા[૩૪] પએદા:[૩૫] "*હજંઘ્રેમ[૩૬] મએષીનાંમ[૩૭]-દએતુનાંમ[૩૮] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૩૯] નરાંમ[૪૦] અષઓનાંમ[૪૧] અષય[૪૨] વંઘહુય[૪૩] ઉરૂને[૪૪] પર-દઇથ્યાત્[૪૫] અએવહે[૪૬] હાતાંમ્[૪૭] ચિન્માને[૪૮] યત્[૪૯] અષહે[૫૦] વહિશ્તહે.[૫૧]" (૧૧) હર્[૫૨] કે ન[૫૩] યજદ્,[૫૪] ન[૫૫] સાજદ્,[૫૬] ન[૫૭] ખુરદ્,[૫૮] ન[૫૯] દહદ્,[૬૦] "†અય-સ્નીમ[૬૧] દસ્તે[૬૨] અંતરે[૬૩] મજદયસ્નાઇશ[૬૪]—" અ-યજશ્ની[૬૫] દહેશ[૬૬] અંદર્[૬૭] મજદયસ્નાંન;[૬૮] કુ[૬૯] યજદાંન[૭૦] યજશ્ની[૭૧] ઓય્[૭૨] ન[૭૩] પદીરેદ્,[૭૪] કે[૭૫] કુનદ્[૭૬] ન[૭૭] શાયદ્.[૭૮] વીશ[૭૯] એજ[૮૦] આંન્[૮૧] ગા-હુંબાર્[૮૨] અંદા[૮૩] ગાહુંબાર્[૮૪] હર્-રોજ[૮૫] સદ્-વ-હશ્તાદ્[૮૬] સ્તીર્[૮૭] ગુનાહ્[૮૮] ઓય્[૮૯] બૂન્[૯૦] બહોદ્.[૯૧]

(૭) "અરદીબેહેશ્ત[૨૬] મહીનાના ૪૫ મા[૨૪] દીવસે દએ-પ-મહેરનો[૨૭] મઇદયોજરેમ"[૨૫]—૪૫મે[૨૯] દીવસે[૩૦-૨૮] મે[૩૧] હોરમજદે[૩૨] તથા[૩૩] અમશા-સ્પંદોએ[૩૪] બનાવ્યો[૩૫] છે[૩૬] જેથી[૩૭] આસ્માંન[૩૮] પેદા કરવામાં આવ્યું.[૩૯] (૮) ગાહુંબાર[૪૦] ઈજવામાં આવ્યો[૪૧] અને[૪૨] મઇદયો-જરેમના હીંગામનું[૪૩] નામ[૪૪] અરદીબેહેશ્ત[૪૬] મહીનાના[૪૭] દએ-પ-મહેર-રોજ[૪૮] સુધી આપવામાં આવ્યું.[૪૫] ખોરશેદ રોજે[૪૯] હીગામ[૫૦] પકડીને[૫૧] દએ-પ-મહેર રોજે[૫૨] આખેર[૫૩] થાય[૫૪] છે તે મઇદયોજરેમનો[૫૫] (હીંગામ) હતો,[૫૬] કે જ્યારે[૫૭] તે[૬૧] જમાનામાં[૬૨-૬૦] આસ્માંનની[૫૯] વ્યવસ્થા[૫૮] પેદા[૬૩] કરવામાં આવી,[૬૪] અને[૬૫] અમશાસ્પંદો[૬૬] સાથે મ્યજદ[૬૭] કરવામાં આવી[૬૮] માનવીઓએ[૬૯] બી તેજ મીસાલે[૭૧-૭૦] (મ્યજદ) કરવી[૭૩] જોઈએ.[૭૨] (૯) જે[૭૪] કોઇ[૭૫] આ[૭૭] ગાહબારમાંનો[૭૮-૭૬] (કોઈબી) ઈજે[૭૯] અથવા[૮૦] કરે[૮૧] અથવા[૮૨] ચાશ્ની કરે[૮૩] અથવા[૮૪] પોતાનો હિસ્સો[૮૫] આપે, (૧૦) તેને[૮૬] જે પ્રમાણે[૮૯] હાડમંદ[૯૩] દુન્યામાં[૯૨-૯૧] એક હજાર[૯૪] નારી[૯૬]-મેંઢીઓ[૯૫] તેનાં બચ્ચાં[૯૮] સાથે[૯૭] કોઇએ[૯૦] પોતાનાં રવા-નના[૩] પ્યારને[૪] ખાતર[૫] આશોદાદ[૧૦૦] તરીકે[૯૯] અશો[૬] મરદે[૮-૧-૭] આપ્યાં[૧૦] હોય[૧૧] તેથી અશોઈ[૧] તથા બેહતરી[૨] પામે તેજ પ્રમાણે[૮૭] સવાબ[૮૬] પહોંચો[૮૮]! વળી[૧૨] રવાનના[૧૬] પ્યારને[૧૭] ખાતર[૧૮] અશોઈ[૧૪] તથા બેહેતરી[૧૫] તે[૨૩] (પામે છે), કે[૧૯] જે માનવીઓમાં[૨૬-૨૪] હસ્તીમાં-જનારાઓમાંથી[૨૧-૨૦] સૌથી બુલંદ[૨૨] (હોય છે). અવસ્તામાં[૨૮] હાદોખ્ત-નુસ્કમાં[૩૧-૩૦] (એ આબેની) ગવાહી[૨૯]

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે; જુઓ ગાહામ્બારનું આફ્રીન્ગાંન ક. ૭.

છે.[૨૭] તે ત્યાં[૩૩-૩૪] (આ પ્રમાણે) જાહેર[૩૫] (છે); "હસ્તીમાં જનાર[૪૭] અશો[૪૧] નરોની[૪૦] એકજ[૪૬] (યાને) સૌથી સરસ[૫૧] અશોઈનીજ[૫૦] ખાહેશમાં[૪૮] પોતાનાં ઉરવાનને[૪૪] માટેના ભલા[૪૩] આશીર્વાદમાં[૪૨] બચ્ચાં-સાથની[૩૯] નારી[૩૮]-મેઢીમાંની[૩૭] હજારો[૩૬] બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.[૪૫]" (૧૧) જે કોઈ[૫૨] નહીં[૫૩] ઇજે,[૫૪] નહીં[૫૫] કરે[૫૬] અથવા નહીં[૫૭] ચાશની કરે,[૫૮] યા નહીં[૫૯] હિસ્સો-આપે[૬૦] તેને "મજદયસ્નાનોમાં[૬૪-૬૩] ઈજશ્નેને-નાલાયક[૬૧] ઠેરવે."[૬૨] મજદયસ્નાનોમાં[૬૮-૬૭] તેને ઇજશ્ને માટે[૬૫] નાલાયક ઠેરવવો,[૬૬] કેમજે[૬૯] તેની[૭૨] ઈજશ્ને[૭૧] યજદો[૭૦] નાકબુલ[૭૩] કરે છે,[૭૪] કારણ[૭૫] કે તે-નાથી કરી[૭૬] શકાય[૭૮] નહીં.[૭૭] તે[૮૧] ગાહંબાર[૮૨] થી[૮૦] (આવતા) ગાહંબાર[૮૪] સુધી[૮૩] દરરોજ[૮૫] ૧૮૦[૮૬] સ્તીર[૮૭] જેટલો ગુનાહ[૮૮] ઉત્પન્ન[૮૯-૯૦] થાયછે.[૯૧]

(૧૨) "*ક્ષ્વશ્તીમ્[૯૨] મઇદ્યોઇમહે[૯૩] તિશ્ત્યેહે[૯૪] દથુષો[૯૫]" પ[૯૬] શશ્ત[૯૭] રોજ[૯૮] મન[૯૯] અહુરમજદ્[૧૦૦] અવા[૧] અમેશાસ્પંદાંન્[૨] ફ્રાજ્-તાશીદ્[૩] હેંદ્[૪] કુ[૫] આવ્[૬] દાદ્.[૭] (૧૩) ગાહંબાર્[૮] યશ્ત[૯] મઇદ્યોશમ્–ગાહ્[૧૦] નાંમ[૧૧] નેહાદ્,[૧૨] તીર્-માહ્[૧૩] દએ-પ-મહેર્[૧૪]-રોજ;ખુર્-રોજ[૧૫] ગાહ્[૧૬] ગીરદ્[૧૭] દએ-પ-મહેર્-રોજ[૧૮] સર્[૧૯] બહોદ્,[૨૦] †મઇદ્યોષેમ્યેહે[૨૧] બૂદ્;[૨૨] આવ્[૨૩] તીરેહ્[૨૪] બૂદ્[૨૫] રઓશન[૨૬] બે-કર્દ.[૨૭] અવા[૨૮] અમેશાસ્પંદાંન્[૨૯] મ્યજદ્[૩૦] કર્દ;[૩૧] મર્દુમાંનચ્[૩૨] પ[૩૩] હમ-અંગુશીતે[૩૪] આવાયદ્[૩૫] કર્દ.[૩૬] (૧૪) હર્[૩૭] કે એજ[૩૮] આંન્[૩૯] ગાહંબાર્[૪૦] યજદ્,[૪૧] અયાવ્[૪૨] સાજદ્,[૪૩] અયાવ્[૪૪] ખુરદ્[૪૫] અયાવ્[૪૬] દહદ્,[૪૭] (૧૫) અશ[૪૮] કેર્ફે[૪૯] અએદુન[૫૦] બેદ્[૫૧] ચૂન[૫૨] કેશ[૫૩] અંદર્[૫૪] અખોઇ[૫૫] અસ્તોમંદ,[૫૬] હજાર્[૫૭] ગાવે[૫૮] દએનુતે[૫૯] અવા[૬૦] ગોસાલે[૬૧] પ[૬૨] અશો-દાદ્[૬૩] અશાહી[૬૪] વેહ્[૬૫] રવાંન[૬૬]-દુશારમ[૬૭] રા,[૬૮] પ[૬૯] ઓય્[૭૦] મર્દાને[૭૧] અશોઆંન[૭૨] દાદ્[૭૩] હેદ્.[૭૪] અવાજ[૭૫] એજ[૭૬] અશાહી[૭૭] વેહ્[૭૮] રવાંન[૭૯]-દુશારમ[૮૦] રા,[૮૧] કે[૮૨] એજ[૮૩] હસ્તાંને[૮૪] પહેલુમ[૮૫] ઇન[૮૬] અંદર્[૮૭] ઓય[૮૮] મર્દુમાંન[૮૯]. હસ્ત[૯૦] અવસ્તા[૯૧] ગવાહી[૯૨] પ[૯૩] હાદોખ્ત[૯૪] એજ[૯૫] આંન્[૯૬] જા[૯૭] પએદા:[૯૮] "*હજંઘ્રેમ[૯૯] ગવાંમ[૧૦૦] દએનુનાંમ[૧] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૨] નરાંમ[૩] અષઓનાંમ[૪] અષય[૫] વંઘુહુય[૬] ઉરુને[૭] પર-દઇથ્યાત[૮] અએવહે[૯] હાતાંમ[૧૦] ચિન્માને[૧૧] યત[૧૨] અષહે[૧૩] વહિશ્તહે.[૧૪]" (૧૬) હર્[૧૫] કે ન[૧૬] યજદ્[૧૭] ન[૧૮] સાજદ્[૧૯] ન[૨૦] ખુરદ્[૨૧] ન[૨૨] દહદ્[૨૩] "†અવચો[૨૪]-ઉર્વેઇતીમ[૨૫] દસ્તે[૨૬] અંતરે[૨૭]

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાકય અવસ્તા છે. જુઓ ગાહામ્બારનું આફ્રીન્આંન ક. ૮.

મજ્દયસ્નાઇશ.[૨૮]"—અ-વચ[૨૯]-રદી[૩૦] દહેશ[૩૧] અંદર્[૩૨] મજ્દયસ્નાંન,[૩૩] કુ[૩૪] અંદર્[૩૫] મજ્દયસ્નાંન્[૩૬] ગવશ્ને[૩૭] ઓય્[૩૮] પ[૩૯] દ્ઓાગ્[૪૦] દારેદ્,[૪૧] કો[૪૨] ગોયદ્[૪૩] ન[૪૪] ન્યોશેદ્.[૪૫] વીશ[૪૬] એજ્[૪૭] આંન્[૪૮] ગાહુંબાર્[૪૯] અંદા[૫૦] ગાહુંબાર્[૫૧] હર્[૫૨]-રોજ[૫૩] સદ્-વ-હશતાદ્[૫૪] સ્તીર્[૫૫] ગુનાહ્[૫૬] ઓય્[૫૭] બૂન્[૫૮] બહોદ્.[૫૯]

(૧૨) "૬૦ મા[૬૨] દીવસે તીર મહીનાના[૬૪] દએ-પ-મહેરનો[૬૫] મઇદયો-શહેમ"[૬૩]—૬૦ મે[૬૭] દીવસે[૬૮-૬૬] મે[૬૬] હોરમજદે[૧૦૦] તથા[૧] અમશાસ્પંદોએ[૨] બનાવ્યો[૩] છે,[૪] જેથી[૫] પાણી[૬] પેદા કરવામાં આવ્યું.[૭] (૧૩) ગાહંબાર[૮] ઈજ-વામાં આવ્યો;[૯] અને તીર મહીનાના[૧૩] દએ-પ-મહેર રોજ[૧૪] સુધી મઇદયો-શહેમ[૧૦]-ગાહંબાર નામ[૧૧] પાડ્યું[૧૨]—ખોરશેદ રોજે[૧૫] હીગામ[૧૬] પકડીને[૧૭] દએ-પ-મહેર[૧૮] રોજે ખતમ[૧૯] થાય છે,[૨૦] તે મઇદયોષહેમનો[૨૧] (હીંગામ) હતો;[૨૨] તીરીઆંન[૨૪] હતું[૨૫] તે વખતે પાણી[૨૩] રોશન[૨૬] કીધું.[૨૭] અમશાસ્પદો[૨૯] સાથે[૨૮] મ્યજદ[૩૦] કીધી;[૩૧] માનવીઓએ[૩૨] બી તેજ મીસાલે[૩૪-૩૩] (મ્યજદ) કરવી[૩૬] જોઈએ.[૩૫] (૧૪) જે કોઇ[૩૭] એ[૩૯] ગાહંબારમાંનો[૪૦-૩૮] (કોઇબી) ઈજે[૪૧] અથવા[૪૨] કરે[૪૩] અથવા[૪૪] ચાશ્ની કરે[૪૫] અથવા[૪૬] હિસ્સો-આપે.[૪૭] (૧૫) તેને[૪૮] જે રીતે[૫૨] હાડમંદ[૫૬] દુન્યામાં[૫૫-૫૪] એક હજાર[૫૭] નારી[૫૯]-બળદ[૫૮] તેના વાછ-રડા[૬૧] સાથે[૬૦] કોઈએ[૫૩] પોતાના રવાનના[૬૬] પ્યારને[૬૭] ખાતર[૬૮] અશો[૭૨] મર-દોને[૭૧-૭૦-૬૯] અશોદાદ[૬૩] તરીકે[૬૨] આપ્યાં[૭૩] હોય[૭૪] તેથી અષોઇ[૬૪] તથા બહેતરી[૬૫] પામે તેજ પ્રમાણે[૫૦] સવાબ[૪૯] હોજો![૫૧] વળી[૭૫] રવાંનના[૭૯] પ્યારને[૮૦] ખાતર[૮૧] અશોઈ[૭૭] તથા બહેતરી[૭૮] પામનાર તે[૮૮] છે કે જે માન-વીઓમાં[૮૯-૮૭] હસ્તી-તરફ-જનારાંઓમાંથી[૮૪-૮૩] સૌથી પેશ[૮૫] (હોય છે). અવ-સ્તામાં[૬૧] હાદોખ્ત નુસ્કમાં[૬૪-૬૩] (એ બાબેની) ગવાહી[૬૨] ત્યાં[૯૬-૯૭-૯૫] (એમ) જાહેર[૯૮] છે[૯૦] કે—"હસ્તી તરફ-જનારા[૧૦] અશો[૪]-નરોની[૩] એકજ[૯] યાને[૧૨] સૌથી સરસ[૧૪] અશોઈનીજ[૧૩] મુરાદમાં[૧૧] પોતાનાં રવાનને[૭] માટેના ભલા[૬] આશીર્વાદમાં,[૫] વાછરડાં સાથની[૨] નારી[૧]-બળદમાંની[૧૦૦] હજારો[૯૯] બક્ષેસ-તરીકે આપી દે."[૮] (૧૬) જે કોઈ[૧૫] નહી[૧૬] ઈજે,[૧૭] નહી[૧૮] કરે,[૧૯] નહી[૨૦] ચાશ્ની કરે,[૨૧] યા નહી[૨૨] હિસ્સો આપે[૨૩] તેને "માજદયસ્નાનોમાં[૨૮-૨૭] પોતાનો-બોલ-નહીં-પાળનાર[૨૪-૨૫] તરીકે ઠરવે."[૨૬]—માજદયસ્નાનોમાં[૩૩-૩૨] તેને કોલ-ઉપર-નહી[૨૯]-સરદારીવાળો[૩૦] ઠેરવવો,[૩૧] કેમ જે[૩૪] માજદયસ્નાનોમાં[૩૫-૩૬] તેનું[૩૮] બોલવુ[૩૭] જુઠું[૪૦] તરીકે[૩૯] ગણે,[૪૧] (અને) તે જે કંઈ[૪૨] બોલે[૪૩] તે ઉપર ધ્યાન-આપવું[૪૫] નહી.[૪૪] તે[૪૮] ગાહંબારથી[૪૯-૪૭] (બીજા) ગાહંબાર[૫૧]

સુકી[૫૦] દરરોજ[૫૨-૫૩] ૧૮૦[૫૪] સ્તીર[૫૫] જેટલો[૪૬] ગુનાહ[૫૧] બરપા[૫૭-૫૮] થાયછે.[૫૯]

(૧૭) "*પંચાચ[૬૦] હમાઇતીમ[૬૧] પઇતિશહ્યેહે[૬૨] ક્ષથ્રહે[૬૩]-વઇ-ર્યેહે[૬૪] અનઘ્રનાંમ"[૬૫]—પ[૬૬] હફ્તાદ-વ-પંજ[૬૭] રોજ[૬૮] મન[૬૯] અહુરૂ-મજદ[૭૦] અવા[૭૧] અમેશાસ્પંદાન[૭૨] ફ્રાજ-તાશીદ[૭૩]-હેંદ,[૭૪] કુ[૭૫] જમીન[૭૬] દાદ.[૭૭] (૧૮) ગાહુંબારૂ[૭૮] યશત[૭૯] પઇતિશહેમ-ગાહુ[૮૦] નાંમ[૮૧] નેહાદ,[૮૨] શાહેરેવરૂ-માહુ[૮૩] અનેરાંન-રોજ;[૮૪] આશતાદ-રોજ[૮૫] ગાહુ[૮૬] ગીરદ,[૮૭] અનેરાંન-રોજ[૮૮] સરૂ[૮૯] બહોદ,[૯૦]†પતિશહેમ્યેહે[૯૧] બૂદ.[૯૨] કુ[૯૩] એસ્તશ્ને[૯૪] જમીન[૯૫] આવ[૯૬] અંદરૂ[૯૭] આંન[૯૮] જમાન[૯૯] પએદા[૧૦૦] બે-કર્દ.[૧] અવા[૨] અમેશાસ્પંદાંન[૩] મ્યજદ[૪] કર્દ.[૫] મર્દુમાનચ[૬] પ[૭] હમ-અંગુ-શીતે[૮] આવાયદ[૯] કર્દ.[૧૦] (૧૯) હરૂ-કે[૧૧] એજ[૧૨] આંન[૧૩] ગાહુંબારૂ[૧૪] યજદ,[૧૫] અયાવ[૧૬] સાજદ,[૧૭] અયાવ[૧૮] ખુરદ[૧૯] અયાવ[૨૦] દહદ.[૨૧] (૨૦) અશ[૨૨] કેરૂકે[૨૩] અએદૂન[૨૪] બેદ,[૨૫] ચૂન[૨૬] કેશ[૨૭] અંદરૂ[૨૮] અખોઇ[૨૯] અ-સ્તોમંદ[૩૦] હજારૂ[૩૧] અસ્પે[૩૨]-દએનૂતે[૩૩] અવા[૩૪] કુરેહ[૩૫] પ[૩૬] અશો-દાદ[૩૭] અશાહી[૩૮] વેહ[૩૯] રવાંન[૪૦]-દુશારમ[૪૧] રા,[૪૨] પ[૪૩] ઓય[૪૪] મર્દાને[૪૫] અશોઆંન[૪૬] દાદ[૪૭]-હેદ.[૪૮] અવાજ[૪૯] એજ[૫૦] અશાહી[૫૧] વેહ[૫૨] રવાંન[૫૩] દુશારમ[૫૪] રા,[૫૫] કે[૫૬] એજ[૫૭] હસ્તાંને[૫૮] પહેલૂમ[૫૯] ઇન[૬૦] અંદરૂ[૬૧] ઓય[૬૨] મર્દુમાંન.[૬૩] હસ્ત[૬૪] અવસ્તા[૬૫] ગવાહી[૬૬] પ[૬૭] હાદોખ્ત[૬૮] એજ[૬૯] આંન[૭૦] જા[૭૧] પએદા;[૭૨] "‡હજંઘરેમ[૭૩] અસ્પનાંમ[૭૪] દએ-નુનાંમ[૭૫] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૭૬] નરાંમ[૭૭] અષઓનાંમ[૭૮] અષય[૭૯] વંઘ-હુય[૮૦] ઉરૂને[૮૧] પર-દઇથ્યાત[૮૨] અએવહે[૮૩] હાતાંમ[૮૪] ચિન્માને[૮૫] યત[૮૬] અષહે[૮૭] વહિશ્તહે,[૮૮]" (૨૧) હરૂ-કે[૮૯] ન[૯૦] યજદ,[૯૧] ન[૯૨] સાજદ,[૯૩] ન[૯૪] ખુરદ,[૯૫] ન[૯૬] દહદ,[૯૭] "¶ગરેમો-વરંઘ્રહેમ[૯૮] દસ્તે[૯૯] અંતરે[૧૦૦] મજદયસ્નાઇશ"[૧]—ગરેમો-વઇરીમ[૨] દહેશ[૩] અંદરૂ[૪] મજદયસ્નાંન,[૫] કુ[૬] અંદરૂ[૭] મજદયસ્નાંન[૮] ગાહુ[૯] ઓય[૧૦] પ[૧૧] વાફ્રીગાંન[૧૨] દારદ,[૧૩] કુ[૧૪] દહદ[૧૫] ન[૧૬] પદીરદ[૧૭] વીશ[૧૮] એજ[૧૯] આંન[૨૦] ગાહુંબારૂ[૨૧] અંદા[૨૨]

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

‡ જુઓ પહેલી ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

¶ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહાંબારનું આફ્રીગાન ફ. ૯.

ગાહંબાર્[૨૩] હર્-રોજ[૨૪] સદ્[૨૫] વ[૨૬] હશતાદ્[૨૭] સ્તીર્[૨૮] ગુનાહ્[૨૯] ઓય્[૩૦] બૂન્[૩૧] બહોદ્.[૩૨]

(૧૭) "૭૫ મા[૬૦-૬૧] દીવસે શહેરેવર મહીનાનાં[૬૩ ૬૪] અનેરાન[૬૫] રોજનો પઇતિશહેમ"[૬૨]—૭૫ મે[૬૭] દીવસે[૬૮-૬૬] મેં[૬૯] હોરમજદે[૭૦] તથા[૭૧] અમશાસ્પંદોએ[૭૨] બનાવ્યો[૭૩] છે,[૭૪] જે વખતે[૭૫] જમીન[૭૬] પેદા કીધી.[૭૭] (૧૮) ગાહંબાર[૭૮] ઇજવામાં આવ્યો[૭૯] અને શહેરેવર મહીનાના[૮૩] અનેરાન રોજ[૮૪] સુધી પઇતિશહેમ ગાહંબાર[૮૦] નામ[૮૧] પાડ્યું[૮૨]—આશતાદ રોજે[૮૫] હીંગામ[૮૬] પકડે છે,[૮૭] અનેરાન રોજે[૮૮] આખર[૮૯] થાય[૯૦] છે; તે પઇતિશહેમ[૯૧] હતો,[૯૨] કે જ્યારે[૯૩] તે[૯૮] જમાનામાં[૯૯-૯૭] પાણી[૯૬] ઉપર જમીન[૯૫] ઉભી[૯૪] કરી પેદા[૧૦૦] કરવામાં આવી,[૧] અને અમેશાસ્પદો[૩] સાથે[૨] મ્યજદ[૪] કીધી;[૫] માનવીઓએબી[૬] તેજ મીસાલે[૭-૮] (મ્યજદ) કરવી[૧૦] ઘટે છે.[૯] (૧૯) જે કોઈ[૧૧] આ[૧૩] ગાહંબારમાનો[૧૪-૧૨] (કોઈબી) ઈજે[૧૫] યા[૧૬] કરે[૧૭] યા[૧૮] ચાશ્ની કરે[૧૯] યા[૨૦] હિસ્સો આપે,[૨૧] (૨૦) તેને[૨૨] જે પ્રમાણે[૨૬] હાડમંદ[૩૦] દુન્યાંમાં[૨૯ ૨૮] એક હજાર[૩૧] નારી[૩૩]-ઘોડી[૩૨] તેના વછેરા[૩૫] સાથે[૩૪] કોઈ એ[૩૭] પોતાનાં રવાંવના[૪૦] પ્યારને[૪૧] લીધે[૪૨] આશોદાદ[૩૭] તરીકે[૩૬] અશો[૪૬] મરદોને[૪૫-૪૩-૪૪] આપ્યાં[૪૭] હોય[૪૮] તેથી અશોઇ[૩૮] તથા બેહેતરી[૩૯] પામે તેજ મુઆફેક[૨૪] સવાબ[૨૩] હોજો ![૨૫] વળી[૪૯] રવાંનના[૫૩] પ્યારને[૫૪] ખાતર[૫૫] અશોઈ[૫૧] તથા બહેતરી[૫૨] પામનાર તે છે કે[૫૬] જે માનવીઓમાં[૬૩-૬૨-૬૧] હસ્તી તરફ જનારાઓમાં[૫૮] સૌથી શ્રેષ્ઠ[૫૯] છે. અવસ્તામાં[૬૫] હાદોખ્ત-નુસ્કમાં[૬૮-૬૭] એ બાબેની ગવાહી[૬૬] ત્યાં[૬૯-૭૦-૭૧] એમ જાહેર[૭૨] છે[૬૪] કે "હસ્તીમાં જનારા[૮૪] અશો[૭૮] નરોની[૭૭] એકજ[૮૩] યાને[૮૬] સર્વથી સરસ[૮૮] અશોઈનીજ[૮૭] ખાહેશમાં,[૮૫] પોતાનાં રવાંનને[૮૧] માટેના ભલા[૮૦] આશીર્વાદમાં,[૭૯] અચ્ચાંસાથના[૭૬] નારી[૭૫]-ઘોડીમાંની[૭૪] હજારો[૭૩] અક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.[૮૨] (૨૧) જે કોઈ[૮૯] નહી[૯૦] ઈજે,[૯૧] નહી[૯૨] કરે,[૯૩] નહી[૯૪] ચાશ્ની કરે,[૯૫] નહી[૯૬] હિસ્સો આપે,[૯૭] તેને "માજદયસ્નાનોમાં[૧-૧૦૦] જાહેર-ગુનેહગાર[૯૮] તરીકે ઠેરવવો[૯૯]" માજદયસ્નાનોમાં[૫-૪] જાહેર-ગુનેહગાર[૨] તરીકે ઠેરવવો[૩], કેમ જે[૬] માજદયસ્નાનોમાં[૭-૮] વખતોવખત[૯] તેને[૧૦] એવીજ જાણમાં[૧૨-૧૧] રાખે,[૧૩] કારણ[૧૪] કે તે કંઇ આપે[૧૫] તે કબુલ થાય[૧૭] નહી[૧૬] તે[૨૦] ગાહંબારથી[૨૧-૧૯] (આવતા) ગાહંબાર[૨૩] સુધી[૨૨] દરરોજ[૨૪] ૧૮૦ [૨૫-૨૬ ૨૭] સ્તીર[૨૮] જેટલો[૧૮] તેનો ગુનાહ[૨૯] ઉભો[૩૦-૩૧] થાય[૩૨] છે.

(૨૨) "*થ્રિસતેમ[૩૩] અયાથ્રેમહે[૩૪] મિથ્રહે[૩૫] અનઘ્રનાંમ"[૩૬]—૫[૩૭]

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

સી-રોજ[૩૮] મન[૩૯] અહુરમજદ[૪૦] અવા[૪૧] અમેશાસ્પંદાંન[૪૨] ફ્રાજ-તા-શીદ[૪૩]-હેંદ,[૪૪] કુ[૪૫] ઉર્વરૂ[૪૬] દાદ[૪૭]. (૨૩) ગાહુંબારૂ[૪૮] યશત[૪૯] અયાથ્રેમ-ગાહ[૫૦] નાંમ[૫૧] નેહાદ[૫૨] મહેરૂ-માહ[૫૩] અનેરાંન-રોજ;[૫૪] આરતાદ-રોજ[૫૫] ગાહ[૫૬] ગીરદ,[૫૭] અનેરાંન[૫૮]-રોજ સરૂ[૫૯] બહોદ.[૬૦] *અયાથ્રેમ્યેહે[૬૧] બૂદ,[૬૨] કુ[૬૩] મીજેહ[૬૪] રંગ[૬૫] વ[૬૬] ગૂને[૬૭] ગૂને[૬૮] ઉર્વરાંન[૬૯] અંદરૂ[૭૦] આંન[૭૧] જમાંન[૭૨] પએદા[૭૩] બે-કર્દ.[૭૪] અવા[૭૫] અમેશાસ્પંદાંન[૭૬] મ્યજદ[૭૭] કર્દ.[૭૮] મર્દૂમાંનચ[૭૯] પ[૮૦] હમ-અંગુશીતે[૮૧] આવાયદ[૮૨] કર્દ.[૮૩] (૨૪) હરૂ-કે[૮૪] એજ[૮૫] આંન[૮૬] ગાહુંબારૂ[૮૭] યજદ,[૮૮] અયાવ[૮૯] સાજદ,[૯૦] અયાવ[૯૧] ખુરદ,[૯૨] અયાવ[૯૩] દહદ,[૯૪] (૨૫) અશ[૯૫] કેરૂકે[૯૬] અએદૂન[૯૭] બેદ,[૯૮] ચૂન[૯૯] કેશ[૧૦૦] અંદરૂ[૧] અખોઇ[૨] અસ્તોમંદ[૩] હજારૂ[૪] ઉશ્ત[૫]-ઇ-દએનૂતે[૬] અવા[૭] ક્વાદ[૮] પ[૯] અશો-દાદ[૧૦] અશાહી[૧૧] વેહ[૧૨] રવાંન[૧૩]-દુશારમ[૧૪] રા,[૧૫] પ[૧૬] ઓય[૧૭] મર્દાને[૧૮] અશોઆંન[૧૯] દાદ[૨૦]-હેદ.[૨૧] અવાજ[૨૨] એજ[૨૩] અશાહી[૨૪] વેહ[૨૫] રવાંન[૨૬]-દુશારમ[૨૭] રા,[૨૮] કે[૨૯] એજ[૩૦] હસ્તાંને[૩૧] પહેલૂમ[૩૨] ઇન[૩૩] અંદરૂ[૩૪] ઓય[૩૫] મર્દૂમાંન.[૩૬] હસ્ત[૩૭] અવસ્તા[૩૮] ગવાહી[૩૯] પ[૪૦] હાદોખ્ત[૪૧] એજ[૪૨] આંન[૪૩] જા[૪૪] પએદા:[૪૫] "†હજંઘ્રેમ[૪૬] ઉશ્તનાંમ[૪૭] દએનુનાંમ[૪૮] પઇતિ-પુથ્રનાંમ[૪૯] નરાંમ[૫૦] અષઓનાંમ[૫૧] અષય[૫૨] વંઘ્રહુય[૫૩] ઉરૂને[૫૪] પર-દઇથ્યાત[૫૫] અએવહે[૫૬] હાતાંમ[૫૭] ચિન્માને[૫૮] યત[૫૯] અષહે[૬૦] વહિશ્તહે.[૬૧]" (૨૬) હરૂ-કે[૬૨] ન[૬૩] યજદ,[૬૪] ન[૬૫] સાજદ,[૬૬] ન[૬૭] ખુરદ,[૬૮] ન[૬૯] દહદ,[૭૦] "‡વારેમ્નેમ[૭૧] સ્તઓરેમ[૭૨] ફ્રપેરેનઓઇતિ[૭૩] અંતરે[૭૪] મજદયસ્નાઇશ[૭૫]"—અંબારૂ[૭૬] સ્તઓરૂ[૭૭] એજશ[૭૮] ફ્રાજ-અપારૂ[૭૯] અંદરૂ[૮૦] મજદયસ્નાંન,[૮૧] કુ[૮૨] અંદરૂ[૮૩] મજદયસ્નાંન[૮૪] અવરૂ[૮૫] સ્તઓરૂ[૮૬] ન[૮૭] નશીનદ,[૮૮] કુ[૮૯] નશીનદ[૯૦] ન[૯૧] શાયદ.[૯૨] વીશ[૯૩] એજ[૯૪] આંન[૯૫] ગાહુંબારૂ[૯૬] અંદા[૯૭] ગાહુંબારૂ[૯૮] હરૂ-રોજ[૯૯] સદ[૧૦૦] વ[૧] હશ્તાદ[૨] સ્તીરૂ[૩] ગુનાહ[૪] ઓય[૫] બૂન[૬] બહોદ.[૭]

(૨૨) "૩૦ મા[૩૩] દીવસે મેહેર મહીનાના[૩૫] અનેરાંન[૩૬] રોજનો અયાથ્રેમ"[૩૪]—૩૦ મે દીવસે[૩૮-૩૭] મેં[૩૯] હોરમજદે[૪૦] અમશાસ્પંદો[૪૨] સાથે[૪૧] અ-

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

‡ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહબારનું આફ્રીગાન ફ. ૧૦.

નાખ્યો છે,[૪૩-૪૪] જ્યારે[૪૫] ઝાડપાન[૪૬] પેદા કીધા.[૪૭] (૨૩) ગાહંબાર[૪૮] ઈજ્યો[૪૯] અને મેહેર મહીનાના[૫૩] અનેરાંન[૫૪] રોજવાળાનું નામ[૫૧] અયાથ્રેમ-ગાહબાર[૫૦] પાડ્યું.[૫૨] આશ્તાદ[૫૫] રોજે હીંગામ[૫૬] પકડે છે,[૫૭] અનેરાન રોજે[૫૮] તમામ[૫૯] થાય છે;[૬૦] તે અયાથ્રેમનો[૬૧] હતો,[૬૨] કે જ્યારે[૬૩] તે[૭૧] જમાનામાં[૭૨-૭૦] તાજા[૬૪] રંગ બેરંગી[૬૫] અને[૬૬] જાતજાતના[૬૭-૬૮] ઝાડપાનો[૬૯] પેદા[૭૩] કરવામાં આવ્યાં.[૭૪] અને અમશાસ્પદો[૭૬] સાથે[૭૫] મ્યજદ[૭૭] કરવામાં આવી;[૭૮] માન-વીઓએ[૭૯] બી તેજ મીસાલ[૮૦-૮૧] (મ્યજદ) કરવી[૮૩] સજાવાર[૮૨] છે. (૨૪) જે કોઈ[૮૪] એ[૮૬] ગાહંબારમાંનો[૮૭-૮૫] (કોઈબી) ઈજે[૮૮] યા[૮૯] કરે[૯૦] યા[૯૧] ચાશ્ની[૯૨] કરે યા[૯૩] હિસ્સો આપે,[૯૪] (૨૫) તેને[૯૫] જે મુઆફેક[૯૬] હાડમંદ[૩] દુન્યામાં[૧-૨] એક હજાર[૪] નારી[૬]-ઊંટ[૫] તેના બચ્ચાં[૮] સાથે[૭] કોઈ એ[૧૦૦] પોતાના રવાંનના[૧૩] પ્યારને[૧૪] ખાતર[૧૫] આશોદાદ[૧૦] તરીકે અશો[૧૯] મરદોને[૧૮-૧૭-૧૬] આપ્યાં[૨૦] હોય[૨૧] તેથી અશોઈ[૧૧] તથા બેહતરી[૧૨] પામે તેજ પ્રમાણે[૯૭] સવાબ[૯૬] પહોંચો[૯૮]! વળી[૨૨] રવાનના[૨૬] પ્યારને[૨૭] ખાતર[૨૮] અશોઈ[૨૪] તથા બેહતરી[૨૫] તે પામે છે કે[૨૯] જે માનવીઓમાં[૩૬-૩૫-૩૪-૩૩] હસ્તીમાં જના-રાઓમાં[૩૦-૩૧] સૌથી બુલંદ[૩૨] છે. અવસ્તામાં[૩૮] હાદોખ્ત-નુસ્કમા[૪૧-૪૦] (એ બાબેની) ગવાહી[૩૯] છે[૩૭] તે ત્યાં[૪૨-૪૩-૪૪] એમ જાહેર[૪૫] છે કે હસ્તીમાં જનારા[૫૭] અશો[૫૧] નરોની[૫૦] એકજ[૫૬] યાને[૫૯] સૌથી સરસ[૬૧] અશોઈનીજ[૬૦] ખાહેશમાં,[૫૮] પોતાનાં રવાનને માટેના[૫૪] ભલા[૫૩] આશીર્વાદમાં,[૫૨] બચ્ચાં સાથની[૪૯] નારી[૪૮]-ઊંટમાંની[૪૭] હજારો[૪૬] બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.[૫૫] (૨૬) જે કોઈ[૬૨] નહી[૬૩] ઈજે,[૬૪] નહી[૬૫] કરે,[૬૬] નહી[૬૭] ચાશ્ની કરે,[૬૮] નહી[૬૯] હિસ્સો આપે,[૭૦] તેની પાસેથી માજદયસ્નાનો[૭૫-૭૪] ભારબરદાર[૭૧] ઢોર[૭૨] લઈ લેવાનુ[૭૩] કરે. મજ્દયસ્નાનોમાં[૮૧-૮૦] તેની પાસેથી[૭૮] ભારબરદાર[૭૬] ઢોર[૭૭] લઈજ લેવામાં આવે[૭૯], કેમ જે[૮૨] માજદયસ્નાનોમાં[૮૪-૮૩] તે ઢોર[૮૬] ઉપર[૮૫] બેસે[૮૮] નહી,[૮૭] કારણ[૮૯] કે તેનાથી બેસી[૯૦] શકાયજ[૯૨] નહી.[૯૧] તે[૯૫] ગાહબારથી[૯૬-૯૪] (આવતા) ગાહંબાર[૯૮] સુધી[૯૭] દરરોજ[૯૯] ૧૦૮[૧૦૦-૧-૨] સ્તીર[૩] જેટલો[૯૩] ગુનાહ[૪] તેનો[૫] શરૂ[૬] થાય છે.[૭]

(૨૭) "*અશ્તાઇતીમ્[૮] મઇદ્દયાઇસ્યેહે[૯] દશુષો[૧૦] વેરેથ્રઘ્નહે[૧૧]"— પ[૧૨] હશ્તાદ્[૧૩] રોજ[૧૪] મન્[૧૫] અહુરમઝ્દ[૧૬] અવા[૧૭] અમેશાસ્પંદાંન્[૧૮] ફ્રાજ્-તાશીદ્[૧૯]-હેંદ્,[૨૦] કુ[૨૧] ગોસ્પેંદાંન્[૨૨] દાદ્.[૨૩] (૨૮) ગાહંબાર્[૨૪] યશ્ત,[૨૫] મઇદ્દયારેમ-ગાહ્[૨૬] નાંમ[૨૭] નેહાદ્,[૨૮] દે-માહ્[૨૯] બહેરાંમ-રોજ;[૩૦]

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

મેહેર-રોજ[૩૧] ગાહ[૩૨] ગીરદ,[૩૩] બહેરાંમ-રોજ[૩૪] સર[૩૫] બહોદ.[૩૬] *મઇદ-યાઇરયેહે[૩૭] બૂદ.[૩૮] કુ[૩૯] ગોસ્પંદાંન[૪૦] પંજ[૪૧] આઇન[૪૨] અંદર[૪૩] આંન[૪૪] જમાંન[૪૫] પઍદા[૪૬] બે-કર્દ.[૪૭] અવા[૪૮] અમેશાસ્પંદાંન[૪૯] મ્યજદ[૫૦] કર્દ.[૫૧] મર્દૂમાંનય[૫૨] પ[૫૩] હમ-અંગુશીતે[૫૪] આવાયદ[૫૫] કર્દ.[૫૬] (૨૯) હર-કે[૫૭] એજ[૫૮] આંન[૫૯] ગાહંબાર[૬૦] યજદ,[૬૧] અયાવ[૬૨] સાજદ,[૬૩] અયાવ[૬૪] ખુરદ,[૬૫] અયાવ[૬૬] દહદ[૬૭], (૩૦) અશ[૬૮] કેરૂકે[૬૯] અએદૂન[૭૦] બેદ,[૭૧] ચૂન[૭૨] કેશ[૭૩] અંદર[૭૪] અ ખોઇ[૭૫] અસ્તોમંદ[૭૬] હજાર[૭૭] કતારચ[૭૮] રમે[૭૯] આઇન[૮૦] પ[૮૧] અશો-દાદ[૮૨] અશાહી[૮૩] વેહ[૮૪] રવાંન[૮૫]-દુશારમ[૮૬] રા,[૮૭] પ[૮૮] ઓય[૮૯] મર્દોને[૯૦] અશોઆંન[૯૧] દાદ[૯૨]-હેદ.[૯૩] અવાજ[૯૪] એજ[૯૫] અશાહી[૯૬] વેહ[૯૭] રવાંન[૯૮]-દુશારમ[૯૯] રા,[૧૦૦] કુ[૧] એજ[૨] હસ્તાંને[૩] પહેલૂમ[૪] ઇન[૫] અંદર[૬] ઓય[૭] મર્દૂમાંન.[૮] હસ્ત[૯] અવસ્તા[૧૦] ગવાહી;[૧૧] "*હજંઘ્રેમ[૧૨] કંઘ્રહાઓસચિત[૧૩] વાંથ્વનાંમ[૧૪] નરાંમ[૧૫] અષઓનાંમ[૧૬] અષય[૧૭] વંઘ્રહુય[૧૮] ઉરૂને[૧૯] પર-દઇથ્યાત[૨૦] અએવહે[૨૧] હાતાંમ[૨૨] ચિન્માને[૨૩] યત[૨૪] અષહે[૨૫] વહિશ્તાહે."[૨૬] (૩૧) હર-કે[૨૭] ન[૨૮] યજદ,[૨૯] ન[૩૦] સાજદ,[૩૧] ન[૩૨] ખુરદ,[૩૩] ન[૩૪] દહદ,[૩૫] "†યાતેમ[૩૬] ગએથનાંમ[૩૭] *પૈરનઓઇતિ[૩૮] અંતરે[૩૯] મજદયસ્નાઇશ[૪૦]"—દાથેમ[૪૧] પ[૪૨] જેહાંન[૪૩] એજશ[૪૪] ફ્રાજ-અપાર[૪૫] અંદર[૪૬] મજદયસ્નાંન,[૪૭] કુ[૪૮] હમા[૪૯] ખાસ્તે[૫૦] ઇ[૫૧] ગેતી[૫૨] એજ[૫૩] ઓય[૫૪] અપાર[૫૫] બહોદ,[૫૬] કે[૫૭] દારદ[૫૮] ન[૫૯] શાયદ.[૬૦] વીશ[૬૧] એજ[૬૨] આંન[૬૩] ગાહંબાર[૬૪] અંદા[૬૫] ગાહંબાર[૬૬] હર-રોજ[૬૭] સદ[૬૮] વ[૬૯] હશ્તાદ[૭૦] સ્તીર[૭૧] ગુનાહ[૭૨] ઓય[૭૩] બૂન[૭૪] બહોદ.[૭૫]

(૨૭) ૮૦ મે[૮] દીવસે દએ મહીનાના[૧૦] બેહરામ[૧૧] રોજનો મઇદયારેમ[૯]—૮૦ મે[૧૩] દીવસે[૧૪] [૧૨] મેં[૧૫] હોરમજદે[૧૬] અમશાસ્પદો[૧૮] સાથે[૧૭] બનાવ્યો[૧૯] છે[૨૦] કે જે વખતે[૨૧] ગોસ્પંદો[૨૨] પેદા કીધાં[૨૩] (૨૮) ગાહંબાર[૨૪] ઈજવામાં આવ્યો,[૨૫] અને દએ મહીનાના[૨૯] બહેરાંમ રોજ[૩૦] સુધી મઇદયારેમ[૨૬] ગાહંબાર નામ[૨૭] પાડ્યું[૨૮]—મેહેર રોજે[૩૧] હીંગામ[૩૨] પકડે છે,[૩૩] બેહેરામ[૩૪] રોજે ખતમ[૩૫] થાય[૩૬] છે; તે મઇદિયારેમનો[૩૭] હતો[૩૮] કે જ્યારે[૩૯] તે[૪૪] જમાનામાં[૪૫-૪૩] પાંચ[૪૧] જાતનાં[૪૨] ગોસ્પદો[૪૦] પેદા[૪૬] કરવામાં આવ્યાં.[૪૭] અમશાસ્પંદો[૪૯] સાથે[૪૮] મ્યજદ[૫૦] કરવામાં આવી.[૫૧] માનવીઓએ[૫૨] બી તેજ

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહાંબરનું આફ્રીંગાન ક. ૧૧.

મીસાલે[૫૪-૫૩] (મ્યજદ) કરવી[૫૬] જોઇએ.[૫૫] (૨૯) જે કોઈ[૫૭] એ[૫૯] ગાહં-બારમાંથી[૬૦-૫૮] (કોઈબી) ઈજે[૬૧] યા[૬૨] કરે[૬૩] યા[૬૪] આફ્રની કરે[૬૫] યા[૬૬] હિસ્સો આપે,[૬૭] (૩૦) તેને[૬૮] જે પ્રમાણે[૭૨] હાડમંદ[૭૧] દુન્યામાં[૭૫-૭૪] એક હજાર[૭૭] કોઈબી[૭૮] જાતનાં[૮૦] ગોસ્પંદો[૭૯] કોઈ એ[૭૩] પોતાના રવાનના[૮૫] પ્યારને[૮૬] ખાતર[૮૭] આશીર્વાદ[૮૨] તરીકે[૮૧] અશો[૯૧] મરદોને[૯૦-૮૯-૮૮] આપ્યાં[૯૨] હોય[૯૩] તેથી અશોઇ[૮૩] તથા બેહતરી[૮૪] પામે તેજ પ્રમાણે[૭૦] સવાબ[૬૯] હોજો[૭૧]! વળી[૯૪] રવાનના[૯૮] પ્યારને[૯૯] ખાતર[૧૦૦] અશોઈ[૯૬] તથા બેહેતરી[૯૭] તે[૫] પામે છે, કે[૧] જે માનવીઓમાં[૮-૭-૬] હસ્તી તરફ જનારાંઓ[૩-૨] સૌથી સરસ[૪] છે. અવસ્તામાં[૧૦] જે ગવાહી[૧૧] છે[૯] તે એમ છે કે "હસ્તી તરફ જનારા[૨૨] અશો[૧૬] નરોની[૧૫] એકજ[૨૧] યાને[૨૪] સૌથી સરસ[૨૬] અશોઈનીજ[૨૫] પસંદગીમાં[૨૩] પોતાનાં રવાનને[૧૯] માટેના ભલા[૧૮] આશીરવાદમાં[૧૭] પાળેલાં જાનવરોમાંના[૧૪] કોઇબી જાતના[૧૩] હજારો[૧૨] બક્ષેશ-તરીકે-આપી[૨૦] દે." (૩૧) જે કોઇ[૨૬] નહી[૨૭] ઈજે,[૨૮] નહી[૨૯] કરે,[૩૦] નહી[૩૧] આફ્રની કરે,[૩૨] નહી[૩૩] હિસ્સો-આપે,[૩૪] "તેની દુન્યવી[૩૭] બક્ષેશો[૩૬] માજદયસ્નાનોમાં[૪૦-૩૯] લઈ લેવામાં[૩૮] આવે." માજદ-યસ્નાનોમાં[૪૬-૪૭] તેની દુન્યાને[૪૩] લગતી[૪૨] બક્ષેશો[૪૧] તેની પાસેથી[૪૪] લઈ લેવી,[૪૫] કેમ જે[૪૮] તેની તમામ[૪૯] દુન્યાને[૫૨] લગતી[૫૧] દોલત[૫૦] તેનેથી[૫૪-૫૩] દૂર[૫૫] થાય છે,[૫૬] કારણ[૫૭] કે તેનાથી રાખી[૫૮] શકાયજ[૬૦] નહી.[૫૯] તે[૬૩] ગાહંબારથી[૬૪-૬૨] (બીજા) ગાહંબાર[૬૬] સુધી[૬૫] દરરોજ[૬૭] ૧૮૦[૬૮-૬૯-૭૦] સ્તીર[૭૧] જેટલો[૬૧] તેનો ગુનાહ[૭૨] સરૂ[૭૪] થાય છે.[૭૫]

(૩૨) *"પંચાચ[૭૬] હુ્તાઇતીમ[૭૭] હુમસ્પથ્મએદયેહે[૭૮] સ્પેંતયાઓ[૭૯] વંઘહુયાઓ[૮૦] ગાથાબ્યો[૮૧]"—૫[૮૨] હકૂતાદૂ[૮૩] વ[૮૪] પંજ[૮૫] રોજ[૮૬] મન[૮૭] અહુરૂમજદૂ[૮૮] અવા[૮૯] અમેશાસ્પેંદાંન[૯૦] ફ્રાજ-તાશીદૂ-[૯૧] હેદૂ,[૯૨] કુ[૯૩] મર્દૂમ[૯૪] દાદૂ.[૯૫] (૩૩) ગાહંબારૂ[૯૬] યશત[૯૭] હુમસ્પથ્મએ-દમ-ગાહ[૯૮] નાંમ[૯૯] નેહાદૂ.[૧૦૦] સ્પેંદારૂમદૂ-માહ[૧] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ;[૨] અહુનવદૂ-ગાહ[૩] ગોહ[૪] ગીરદૂ,[૫] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ[૬] સરૂ[૭] બહોદૂ.[૮] †હુમસ્પથ્મએદયેહે[૯] બૂદૂ.[૧૦] કુ[૧૧] મર્દૂમ[૧૨] દાદૂ[૧૩] વ[૧૪] હરૂ[૧૫] દહેશને[૧૬] દાદૂ.[૧૭] અવા[૧૮] અમેશાસ્પદાંન[૧૯] મ્યજદૂ[૨૦] કર્દ[૨૧], મર્દૂમાંનચ્[૨૨] ૫ હમ-અંગુશીતે[૨૩] આવાયદૂ[૨૪] કર્દ.[૨૫] (૩૪) હરૂ-કે[૨૬] એજ[૨૭] આંન[૨૮] ગાહં-બારૂ[૨૯] યજદૂ,[૩૦] અયાવ[૩૧] સાજદૂ,[૩૨] અયાવ[૩૩] ખુરદૂ,[૩૪] અયાવ[૩૫] દહદૂ,[૩૬] (૩૫) અશ[૩૭] કેરૂકે[૩૮] અએદૂન[૩૯] બેદૂ,[૪૦] ચૂન[૪૧] કેશ[૪૨] અંદરૂ[૪૩] અ-

---

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

ખોઇ[૪૪] અસ્તોમંદ્[૪૫] હુમા[૪૬] ઇન્[૪૭] જેહાંન્[૪૮] સાલ્[૪૯] પ[૫૦] આંન્[૫૧] ગમ્[૫૨] નાંન્[૫૩] પસ્[૫૪] દરૂ[૫૫] મએ[૫૬] ઇ ખૂબ્[૫૭] યક્[૫૮] દુશારમ[૫૯] રા[૬૦] પ[૬૧] અશો-દાદ્[૬૨] અશાહી[૬૩] વેહ્[૬૪] રવાંન[૬૫] દુશારમ[૬૬] રા,[૬૭] પ[૬૮] ઓય્[૬૯] મહાંને[૭૦] અશોઆંન્[૭૧] દાદ્[૭૨] હેદ્.[૭૩] અવાજ[૭૪] એજ[૭૫] અશાહી[૭૬] વેહ્[૭૭] રવાંન[૭૮]-દુશારમ[૭૯] રા,[૮૦] કે[૮૧] એજ[૮૨] હુસ્તાંને[૮૩] પહેલૂમ[૮૪] ઇન[૮૫] અંદરૂ[૮૬] ઓય્[૮૭] મહૂમાંન.[૮૮] હુસ્ત[૮૯] અવસ્તા[૯૦] ગવાહી[૯૧] પ[૯૨] હાદોખ્ત[૯૩] એજ[૯૪] આંન્[૯૫] જા[૯૬] પએદા:[૯૭] "*વીસ્પ[૯૮] તરૂષુચ[૯૯] ક્ષુદ્રચ[૧૦૦] મસનચ[૧] વંઘહુનચ[૨] સ્રયનચ[૩] નરાંમ[૪] અષઓનાંમ[૫] અષય[૬] વંઘહુચ[૭] ઉરૂને[૮] પર-દઇથ્યાત્[૯] અએવહે[૧૦] હાતાંમ[૧૧] ચિન્માને[૧૨] યત[૧૩] અષહે[૧૪] વહિશ્તહે.[૧૫]" (૩૬) હરૂ કે[૧૬] ન[૧૭] યજદ્,[૧૮] ન[૧૯] સાજદ્,[૨૦] ન[૨૧] ખુરદ્,[૨૨] ન[૨૩] દહદ્,[૨૪] †"આહુઇરીમ[૨૫] દ્કએષેમ[૨૬] ક્રપૈરેનઓઇતી[૨૭] અંતરે[૨૮] મજદયસ્નાઇશ[૨૯]"—અહુરૂમજદ્[૩૦] દાદસ્તાંની[૩૧] એજશ[૩૨] ફ્રાજ્-અપારૂ[૩૩] અંદરૂ[૩૪] મજદયસ્નાંન,[૩૫] કુ[૩૬] પ[૩૭] પેશમાલીન[૩૮] અવરૂ[૩૯] ન[૪૦] કુનદ્,[૪૧] પ[૪૨] પસ્માલીન[૪૩] દાદસ્તાંની[૪૪] ન[૪૫] દહદ્[૪૬] વીશ[૪૭] એજ[૪૮] આંન[૪૯] ગાહુંબારૂ[૫૦] અંદા[૫૧] ગાહુંબારૂ[૫૦] હુરૂ-રોજ[૫૩] સદ્[૫૪] વ[૫૫] હુશ્તાદ્[૫૬] સ્તીરૂ[૫૭] ગુનાહ્[૫૮] ઓય્[૫૯] બૂન[૬૨] બહોદ્.[૬૧]

(૩૨) ૭૫ મે[૭૬-૭૭] દીવસે સ્પદારમદ મહીનાના[૭૯-૮૦] ગાથાઓ માટેનો[૮૧] હમસ્પથમએદેમ[૭૮]—૭૫ મે[૮૩-૮૪-૮૫] દીવસે[૮૬] મે[૮૭] હોરમજદે[૮૮] અમશાસ્પદો[૯૦] સાથે[૮૯] બનાવ્યો[૯૧] છે[૯૨] જે વખતે[૯૩] માણસજાતને[૯૪] પેદા કીધું.[૯૫] (૩૩) ગાહંબાર[૯૬] ઇજવામાં આવ્યો.[૯૭] અને સ્પદારમદ મહીનાના[૧] વહિશ્તોયશ્ત ગાથા[૨] સુધીનો હમસ્પથમએદેમ ગાહબાર[૯૮] નામ[૯૯] પાડ્યું.[૧૦૦] અહુનવદ ગાથાથી[૩] હીંગામ[૪] પકડે[૫] છે, વહિશ્તોયશ્ત ગાથામા[૬] આખર[૭] થાય છે,[૮] તે હમસ્પથમએદેમનો[૯] હતો,[૧૦] કે જ્યારે[૧૧] માનવી[૧૨] પેદા કરવામાં આવ્યું,[૧૩] અને[૧૪] દરેક[૧૫] પેદાયશ[૧૬] પેદા કરવામા આવી.[૧૭] અમશાસ્પદો[૧૯] સાથે[૧૮] મ્યજદ[૨૦] કરવામાં આવી[૨૧]; માનવીઓએ[૨૨] બી તેજ મીસાલ[૨૩] (મ્યજદ) કરવી[૨૫] જોઇએ.[૨૪] (૩૪) જે કોઇ[૨૬] આ[૨૮] ગાહબારમાનો[૨૯-૨૭] (કોઇબી) ઇજે[૩૦] યા[૩૧] કરે[૩૩] યા[૩૩] આશની કરે[૩૪] યા[૩૫] હિસ્સો આપે[૩૬] (૩૫) તેને[૩૭] જે પ્રમાણે[૪૧] હાડમદ[૪૫] દુન્યામા[૪૪-૪૩] (યાને) આએ[૪૭] જહાનમાં[૪૮] આખું[૪૯]

* જુઓ ફૂટનોટ પાનુ ૪૪૬, "વીસ્પ તર્ષુચ ક્ષુદ્રચ મસનચ વંઘ્રહુનચ સ્રયનચ" એ શબ્દો જમ્યાદ યશ્ત ફ. ૫૮; ૬૧ મા મળે છે.

† એ વાકય અવસ્તાના છે. જુઓ ગાહબારનુ આફ્રીન્ગાન ફ. ૧૨.

વરસ[૪૯] તેવાંજ[૫૦-૫૧] ગરમ[૫૨] નાંન,[૫૩] પછી[૫૪] સરસ[૫૭] દરાખનું શરબત[૫૬] પોતાનાં રવાંનના[૬૫] પ્યારને[૬૬] ખાતર[૬૭] અશોઈ[૬૩] તથા બહેતરીની[૬૪] એકજ[૫૮] મહોબતને[૫૯] વાસ્તે[૬૦] કોઈ એ[૪૨] અશો[૭૧] મરદોને[૭૦-૬૮] આશોદાદ[૬૨] તરીકે[૬૧] આપ્યાં[૭૨] હોય[૭૩] તેજ મુજબ[૩૯] સવાબ[૩૮] હોજો[૪૦]! વળી[૭૪] રવાંનના[૭૮] પ્યારને[૭૯] ખાતર[૮૦] અશોઈ[૭૬] તથા બહેતરી[૭૭] તે પામે છે કે જે[૮૧] માનવીઓમાં[૮૮-૮૬] હસ્તી તરફ જનારાંઓમા[૮૩-૮૨] સર્વથી બુલંદ[૮૪] (છે). અવસ્તામાં[૯૦] હાદોખ્ત નુસ્કમાં[૯૩-૯૨] જે ગવાહી[૯૧] છે[૯૯] તે ત્યાં[૯૬-૯૫-૯૪] એમ જાહેર[૯૭] છે કે "હસ્તી તરફ જનારા[૧૧] અશો[૫] નરોની[૪] એકજ[૧૦] યાને[૧૩] સર્વથી સરસ[૧૫] અશોઈનીજ[૧૪] મુરાદમાં,[૧૨] પોતાનાં રવાંનને[૮] માટેના ભલા[૭] આશીર્વાદમાં[૬] તમામ[૯૯] વધારે મોટાં,[૧] વધારે સારાં,[૨] વધારે સોહામણાં,[૩] અનાજો[૯૯] (અથવા ખાવાની ચીજો) તથા બીયાં[૧૦૦] (અથવા પીવાની ચીજો) બક્ષેશ તરીકે-આપી દે.[૬](૩૬) જે કોઈ[૧૬] નહી[૧૭] ઈજે,[૧૮] નહી[૧૯] કરે,[૨૦] નહી[૨૧] ચાશ્ની કરે,[૨૨] નહી[૨૩] હિસ્સો આપે,[૨૪] તેને માજદયસ્નાનોમાં,[૨૯ ૨૮] અહુરમજદી[૨૫] તરીકાથી[૨૬] દૂર કરી નાંખવો[૨૭] માજદયસ્નાનોમાં[૩૫-૩૪] હોરમજદનો[૩૦] તરીકો[૩૧] તેનાથી[૩૨] ઘણોજ દૂર[૩૩] હોય છે, કેમ જે[૩૬] તેને *આગેવાન[૩૮] તરીકે[૩૭] મોટો[૩૯] ગણે[૪૧] નહી,[૪૦] અને †ઉતરતા[૪૩] તરીકે[૪૨] કાયદો[૪૪] તેને અપાય[૪૬] નહીં[૪૫] એ[૪૯] ગાહુંબારથી[૫૦-૪૮] (બીજા) ગાહુંબાર[૫૨] સુધી[૫૧] દરરોજ[૫૩] ૧૮૦[૫૦-૫૫-૫૬] સ્તીર[૫૭] જેટલો[૪૭] તેનો ગુનાહ[૫૮] બરપા[૫૯-૬૦] થાય છે.[૬૧]

(૩૭) "‡અવએજો[૬૨] દિમ[૬૩] પસ્ચએત[૬૪] ફ્રચ[૬૫] ફ્રઓસોઇત[૬૬] ફ્રચ[૬૭] સ્યજજ્યોઇત.[૬૮] અવએજો[૬૯] દિમ[૭૦] પસ્ચએત[૭૧] નાર્ષ્નિ[૭૨] બ્યઓથ્ન[૭૩] અઇવિ-દઇથીત્[૭૪] રતુશ્[૭૫] રતુનએમ[૭૬] અથ[૭૭] રતુન્યો[૭૮] રતૂમ[૭૯]," ફ્રાજચ્[૮૦] ફ્રઓશાદ્,[૮૧] કુ[૮૨] કાંમ[૮૩] એજ[૮૪] પસ્[૮૫] કુનદ્[૮૬] અંદા[૮૭] ગાહુંબાર્,[૮૮] યાઇશ[૮૯]-ચ્[૯૦] કાંમ[૯૧] કુનદ્[૯૨] અંદા[૯૩] ગાહુંબાર્,[૯૪] યાઇશ[૯૫]-ચ્[૯૬] કે[૯૭] સાલ્[૯૮] ગાહુંબાર્[૯૯] ન[૧૦૦] યજદ્,[૧] આંને[૨] નાંમ્[૩] ગુનાહ્[૪] ઓય્[૫] બૂન્[૬] બહોદ્,[૭] તન્વલ્ગાંન્[૮] વ[૯] મર્ગર્જાંન્[૧૦] દાર્શ્ને.[૧૧] (૩૮) "¶સતવઇતિનાંમ[૧૨] હજંઘરવઇતિનાંમ[૧૩] બએવરેબએવરનાંમ.[૧૪] §જેમ-ફ્રથંઘહ[૧૫] દાનુ-દ્રાજંઘહ[૧૬] હ્વરે-બરેજંઘહ."[૧૭]

---

* અસલ અર્થ "જવાબદાર."

† અસલ અર્થ "ફરયાદી."

‡ એ વાકય અવસ્તામા છે. જુઓ ગાહાંબારનું આફ્રીંગાંન ફ. ૧૩.

¶ એ વાકય અવસ્તામાં છે, જુઓ વંદીદાદ ૫રગર્દ, ૫; ૧૯.

§ જુઓ આફ્રીન્ગાનનો "તાઓ અહમી ન્માને" વાળો કરદો.

સદ્-આઇન[૧૮] હજારૂ-આઇન[૧૯] બીવરૂ-આઇન,[૨૦] જમીન-પહાના[૨૧] રોદ્-દ્રાના[૨૨] ખુરૂશીદ્-બાલા[૨૩] બુન-દીહા[૨૪] બે-રસાદ્![૨૫] (૩૯) ઇન[૨૬] આફ્રીન[૨૭] પ[૨૮] રવાંને[૨૯] રાદાંન[૩૦] વ[૩૧] રાસ્તાંન[૩૨] બે-રસાદ્![૩૩] પ[૩૪] યારી[૩૫] વ[૩૬] ફીરોજગરી[૩૭] ઇ "*મઇન્યો[૩૮] રથ્વો[૩૯] બરેજત"[૪૦] બુલંદ્[૪૧] ગેહુ[૪૨] ગાહુંબારૂ[૪૩] †[ફલાંન][૪૪] બ[૪૫] રવાંન[૪૬] અનઓશહ્[૪૭] રવાંને[૪૮] જરૂથોશ્તે[૪૯] સ્પિતમાંન[૫૦] અશો[૫૧] ફ્રેરોહરૂ[૫૨] રસાદ્,[૫૩] કે[૫૪] ઇન[૫૫] દીને[૫૬] વેહ્[૫૭] અવીજેહ્[૫૮] ઇ માજદયસ્નાંન[૫૯] રાસ્તીહા[૬૦] એજ[૬૧] અહુરમજદ્[૬૨] પદીરફ્તુ[૬૩], પઓઇર્યોદ્કએષાંન[૬૪] અંદરૂ[૬૫] આવર્દ્![૬૬]

(૩૭) પછી[૬૪] તેને[૬૩] ખાલેસ-લોકો[૬૨] ધમકાવ્યા-કરે[૬૫-૬૬] અને ખરાબ લગાડ્યા-કરે.[૬૭-૬૮] પછી[૭૧] ખાલેસ-લોકો[૬૯] તેને[૭૦] જે પ્રમાણે[૭૭] દસ્તુરાંન-દસ્તુર[૭૮-૭૯] પોતાના હાથ હેઠળના મોબેદને[૭૫-૭૬] ખોટા[૭૨] કામથી[૭૩] (દૂર રાખે છે) તેમ દૂર રાખે,[૭૪] યાને ખખરાવ્યાજ-કરે,[૮૦-૮૧] કેમ[૮૨] જે ત્યાર[૮૫] પછી[૮૪] (આવતા) ગાહંબાર[૮૮] સુધી[૮૭] તેની ખાહેશ[૮૩] મુજબજ કરે[૮૬] એટલે[૮૯] કે તે આવતા ગાહંબાર[૯૪] સુધી[૯૩] (પોતાની)જ[૯૦] મરજી[૯૧] મુજબ અમલ[૯૨] કરે એટલે[૯૫] કે[૯૭] જો તે વરસના[૯૮] ગાહંબાર[૯૯] નહીંજ[૧૦૦-૯૬] ઇજે[૧] તો જે ગુનાહ[૪] ઉત્પન્ન[૫-૬] થાય[૭] છે તેના[૨] નાંમ[૩] તનવલગાંન[૮] તથા[૯] મરગરજાન[૧૦] રાખે.[૧૧] (૩૮) "સો મરતબે,[૧૨] હજાર મરતબે,[૧૩] લાખો મરતબે,[૧૪] જમીનની પહોળાઈ[૧૫] નદીની લંબાઈ,[૧૬] ખુરશેદની બુલંદીના[૧૭] (મરતબા જેટલી)"—સો મરતબે,[૧૮] હજાર મરતબે,[૧૯] લાખો મરતબે,[૨૦] જમીનની પહોળાઈ[૨૧] નદીની લંબાઈ[૨૨] ખુરશેદની બુલંદીના[૨૩] (મરતબા જેટલી)—કમાલ્યતથી[૨૪] પહોંચે![૨૫] (૩૯) આ[૨૬] આફ્રીન[૨૭] (ના મીશ્ર) રાદી સખાવત કરનારા[૩૦] તથા[૩૧] રાસ્તીથી[૩૨] ચાલ-નારાઓના રવાંનોને[૨૯-૨૮] પહોંચો![૩૩] "બુલદ[૪૦] મીનોઇ[૩૮] ફસલ[૩૯]" (ફલાંણા)[૪૪] બુલંદ[૪૧] ગાહંબારના[૪૩] હીંગામની[૪૨] મદદ[૩૫] તથા[૩૬] ફતેહમંદીને[૩૭] વાસ્તે[૩૪] અશો[૫૧] ફ્રરોહરની[૫૨] મારફતે (અશો) સ્પિતમાન[૫૦] જરથુશ્ત્ર[૪૯] સાહેબના અનુશેહ[૪૭] રવાંનને[૪૬-૪૮-૪૫] (આ આફ્રીનોના મીશ્ર) પહોંચો[૫૩] કે જેવણે[૫૪] આ[૫૫] ભલી[૫૭] ખાલેસ[૫૮] માજદયસ્ની[૫૯] દીન[૫૬] અહુરમજદ[૬૨] તરફથી[૬૧] રાસ્તીથી[૬૦] કબુલ કીધી[૬૩] અને પઓઇર્યોદકએષોને[૬૪] માટે[૬૫] લઈ આવ્યા હતા.[૬૬]

(૪૦) ‡દહુમાંન કે પ ઇન મ્યજદ્ ફ્રાજ-રસીદ્ હેંદ્, એજ ઇન

---

* એ શબ્દો અવસ્તામા છે.

† જે ગાહામ્બાર હોય તેનુ નામ લેવું.

‡ એ આખા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ "હફ્ત અમશાસ્પંદ" ની આફરીન પાનું ૪૪૩.

મ્યજ્દ બહેર્ આમદન્ બહેર ગેરફતન, હર્-ગામી રા હજાર્ વ દીસદ ગાંમ્ વહિશ્ત્ રોશન્ ગરોસ્માંની બે-પદીરાદ! (૪૧) પ ફ્રાજ-આમદન્ કેરૂફે બે-અવજાયાદ! પ અવાજ-શૂદન્ ગુનાહ્ ઓય્ બૂન્ બેશ્વાદ. વ ગએથી નેક્ બાદ, વ મીનો વેહ્ બાદ! સર-ફ્રજાંમ્ અ-શાહી બે-અવજાયાદ! રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ! અશો બેદ દેર્-જી! અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ!

હુમતનાંમ્ હૂખ્તનાંમ્ હવરૂશ્તનાંમ્, યદચા અન્યદચા વેરેજય-મ્નનાંમ્ચા વાવેરેજનનાંમ્ચા મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ્ મહી.

યથા અહૂ વઇર્યો (૨૧), અષેમ્ વોહૂ (૧૨)

યથા અહૂ વઇર્યો (૨) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ સ્રઓષહે અષ્યેહે તખ્મહે તનુ-માંથ્રહે દરેષી-દ્રઓશ્ આહૂઇર્યેહે. અષેમ્ વોહૂ (૧) અહ્માઇ રએશ્ચ; હજં-ઘરેમ્; જસ મે અવંઘહે મજ્દ; કેરફે મોજ્દ; અષેમ્ વોહૂ (૧).

આફ્રીનૂ-ઈ-રપિથ્વિનૂ.

(૧) હુમા-જોરૂ[૧] બેદ[૨]! હુમા-જોરૂ[૧] હુમા[૨] અશો[૩] બેદ![૪] હુમા-જોરૂ[૫] હુમા[૬] નેક્[૭] બેદ![૮] હુમા-જોરૂ[૯] હુમા[૧૦] ફ્રોખ્[૧૧] બેદ![૧૨] હુમા-જોરૂ[૧૩] હમીશ[૧૪] શાદ[૧૫] વ[૧૬] ખુર્રમ[૧૭] વ[૧૮] રામશ્ને[૧૯] ફીરોજગરૂ[૨૦] બેદ[૨૧]! હુમા-જોરૂ[૨૨] કમ-વનાહ[૨૩] બેદ![૨૪] હુમા-જોરૂ[૨૫] વીશ[૨૬] કેરૂફે[૨૭] બેદ[૨૮]!

(૧) હમ-શરીક[૧] થાઓ[૨]! તમામ[૨] અશો[૩] (સાહેબોની સાથે) હમ-શરીક[૧] થાઓ[૪]! હમ-શરીક[૫] થાઓ[૮] સર્વે[૬] નેકોની[૭] સાથે! તમામ[૧૦] મુબારક[૧૧] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[૯] થાઓ![૧૨] હમેશાં[૧૪] ખુશી,[૧૫] ખુશાલ,[૧૭] અને[૧૬-૧૮] ખુશાલીમાં[૧૯] ફતેહમંદ[૨૦] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[૧૩] થાઓ[૨૧]! ઓછા-ગુનાહવાળા[૨૩] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[૨૨] થાઓ![૨૪] ઘણાં[૨૬]-સવાબ-વાળા[૨૭] (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક[૨૫] થાઓ![૨૮]

(૨) હમા-જોર્[૨૯] દાદાર્[૩૦] અહુરમજદ્[૩૧] રયોમંદ્[૩૨] ખોરેહોમંદ્[૩૩] બાદ્.[૩૪] અવા[૩૫] હમા[૩૬] અમેશાસ્પંદાંને[૩૭] ફીરોજગર્,[૩૮] વ[૩૯] હમા[૪૦] મીનો[૪૧]-ઇ વેહ્,[૪૨] કેશ્[૪૩] અહુરમજદ્[૪૪] આમોરજીદારી;[૪૫] ઇન્[૪૬] કે[૪૭] હર્કે[૪૮] અંદર્[૪૯] દાદાર્[૫૦] અહુરમજદ્[૫૧] પ[૫૨]-પતેત્[૫૩] બેદ્[૫૪] ઓશ્[૫૫] પ[૫૬] તન[૫૭]-*પસીન્ *રેસ્તે[૫૮] અવાજ્-વીરાયંદ્.[૫૯]

(૨) નૂરમંદ[૩૨] (અને) ખોરેહથી ભરપુર[૩૩] દાદાર[૩૦] હોરમજદ[૩૧] તથા ફતેહમંદ[૩૮] સઘળા[૩૬] અમશાસ્પદો[૩૭] તથા[૩૯] તમામ[૪૦] ભલા[૪૨] મીનોની[૪૧] સાથે[૩૫] હમ-શરીકી[૨૯] હોજો[૩૪]! કે જે[૪૩] હોરમજદ[૪૪] માફી બખ્શનાર[૪૫] છે; તેની તરફની માફીનુ બખ્શવું એ[૪૬] કે[૪૭] કોઈ[૪૮] દાદાર[૫૦] અહુરમજદની[૫૧] આગળ[૪૯] પતેતથી[૫૩-૫૨] (પશેમાન) થાએ[૫૪] તે[૫૫] (શખ્સ) સૌથી-છેલ્લી-શારીરીક-હૈયાતી[૫૭] તથા રસ્તાખીજ[૫૮] વખતે[૫૫] પાછા સુધરશે.[૫૯]

(૩) હમાજોર્[૬૦] †વેહ્મન્[૬૧] અમેશાસ્પંદ્,[૬૨] વેહ્-મનશ્ને[૬૩] બાદ્[૬૪] આખ્શતિ[૬૫] વ[૬૬] અમાવંદ્,[૬૭] તરવીની દાર્તુમ[૬૮-૬૯] એજ્[૭૦] આંને[૭૧] વેહાંન્[૭૨] દાંમાંન્[૭૩] આસ્ને-ખેરદ્[૭૪] અહુરમજદ્[૭૫]-દાદ્,[૭૬] વ[૭૭] ગોશોસુતે-ખેરદ્[૭૮] અહુરમજદ્[૭૯] દાદ્,[૮૦] અશાઇ[૮૧] બાદ્[૮૨]! (૪) ઓશ[૮૩] હસ્ત્[૮૪] અંદર્[૮૫] ગએથી[૮૬] ગોસ્પંદ્[૮૭] પૂર્-શર્દે[૮૮] એજ્[૮૯] હર્[૯૦] કસ્[૯૧] ઓશ્[૯૨] જીવશ્ને[૯૩] વ[૯૪] દાર્શ્ને[૯૫] વ[૯૬] પરવર્શ્ને,[૯૭] ગએથ્યાંન્[૯૮] એજ્[૯૯] આંનાંન્[૧૦૦] ફ્રાજ-વસ્તર્દે[૧] વસ્તર્ગ્[૨] વસ્યાદ્[૩] અવત્[૪] પોશીદ્.[૫]

(૩) ભલા-વિચારવાળા[૬૩] બહમન[૬૧] અમશાસ્પંદ[૬૨] સાથે હમ-શરીકી[૬૦] હોજો[૬૪] કે જે શાંતી[૬૫] તથા[૬૬] હિમ્મતવાળો[૬૭] થઇને એહરમની ઘણીજ-તોડનારો[૬૮-૬૯] છે. ભલી[૭૨] પેદાયશમાં[૭૩] હોરમજદની[૭૫] પેદા કીધેલી[૭૬] જાતી અક્કલ,[૭૪] તથા[૭૭] હોરમજદની[૭૯] પેદા કીધેલી[૮૦] કાને-સાંભળીને-મેળવેલી અક્કલ[૭૮] અશોઇની[૮૧] મારફતે તેનાથી[૭૧-૭૦] હોજો[૮૨]! (૪) તેના[૮૩] છે[૮૪] ગેતીની દુન્યામાં[૮૬-૮૫] ઘણી-જાતના[૮૮] ગોસ્પંદો;[૮૭] દરેક[૯૦] શખ્સ[૯૧] તરફથી[૮૯] તેઓને[૯૨] જીંદગી,[૯૩] રક્ષણ[૯૫] તથા[૯૪-૯૬] પરવરશી[૯૭] છે, તથા તેઓ[૧૦૦] તરફથી[૯૯] ગેતીનાઓ[૯૮] મજેના-પહેરવાના[૧] કપડાં[૨] પહેરે છે[૩] અને[૪] ઢંકાય છે.[૫]

---

* જુઓ હોરમજદ યશ્તની નીરંગ.

† જુઓ મોટી હપ્તન યશ્ત કનૂમન ક. ૨. "વંઘહુવે મનંઘહે આક્તોઇશ હાંમ-વઈનત્યાઓ, તરદાતો અન્યાઇશ દામાંન, આસ્નહે ખ્રથ્વો મજદદાતહે, ગઓષો-સ્રુતહે ખ્રથ્વો મજદદાતહે.

(૫) હમા-જોરૂ[૬] અરૂદી-વહિશ્ત[૭] અમેશાસ્પંદ,[૮] મીનોય્[૯] અશાઇ[૧૦] ખોરેહ[૧૧] રોશની[૧૨] વ[૧૩] બીશ[૧૪] જનશ્ને,[૧૫] કેશ[૧૬] હસ્ત[૧૭] અંદર[૧૮] ગએથી[૧૯] આતશે[૨૦] સોખ્ર[૨૧]-સૂજાય,[૨૨] વ[૨૩] આવાયશ્ને[૨૪] હરૂ[૨૫] દાંમ[૨૬] વ[૨૭] દહેશ્ને[૨૮] ઇ અહુરૂમજદ,[૨૯] કેશ[૩૦] ઇન[૩૧] ગએથી[૩૨] એજુશ[૩૩] બે-વજીરશ્ને.[૩૪]

(૫) અરદીબેહેશ્ત[૭] અમેશાસ્પંદ[૮] સાથે હમશરીકી[૬] (હોજો), જે મીનોઈ[૯] આલમમાં અશોઈ[૧૦] ખોરેહ,[૧૧] રોશનીવાળો[૧૨] તથા[૧૩] દુઃખ[૧૪] દફે કરનારો[૧૫] છે, જેની[૧૬] તરફથી ગેતીમા[૧૯-૧૮] લાલ[૨૧] બળતો[૨૨] આતશ[૨૦] છે,[૧૭] અને[૨૩] હોરમજદની[૨૯] દરેક[૨૫] પેદા કીધેલી[૨૮] પેદાયશને[૨૬] તેની જરૂરયાત[૨૪] છે; અને[૩૦] તેનેથી[૩૩] આ[૩૧] ગેતીની[૩૨] ગુજરગી[૩૪] (યાને મીનોઇ હાલતમાં પસાર થવાનું) છે.

(૬) હમ-જોરૂ[૩૫] *શાહેરેવરૂ[૩૬] અમેશાસ્પંદ,[૩૭] કેશ[૩૮] હસ્ત[૩૯] ખોરેહુ[૪૦] ઇ ખોદાયાંન[૪૧] મીનોયૂ[૪૨] ખાસ્તે[૪૩] વ[૪૪] સૂદે[૪૫] વેહ-જીવશ્ને,[૪૬] કેશ[૪૭] હસ્ત[૪૮] અંદર[૪૯] ગએથી[૫૦] અયૂઓખ્શુસ્ત,[૫૧] અરૂજોમંદ[૫૨] જરૂ[૫૩] વ[૫૪] સીમ[૫૫] દારૂશ્ને[૫૬] વ[૫૭] પરૂવરૂશ્ને[૫૮] ઇ મર્દુમાંન,[૫૯] કેશ[૬૦] આજાદાંન[૬૧] પ[૬૨] ગએથી[૬૩] પદશ[૬૪] વરૂજંદ.[૬૫]

(૬) શેહેરેવર[૩૬] અમશાસ્પંદ[૩૭] સાથે હમશરીકી[૩૫] (હોજો), જે ખુદાઓનું[૪૧] ખોરેહ,[૪૦] મીનોઈ[૪૨] ખજાનો[૪૩] અને[૪૪] ભલી-જીંદગીનો[૪૬] ફાયદો[૪૫] (રાખનાર) છે;[૩૯] જેની[૪૭] છે[૪૮] ગેતીમાં[૫૦-૪૯] કીમતી[૫૨] ધાતુઓ[૫૧] સોનું[૫૩] તથા[૫૪] રૂપુ,[૫૫] અને ઈનસાનનું[૫૯] રક્ષણ[૫૬] તથા[૫૭] પરવરશી;[૫૮] તથા ગેતીમાં[૬૩-૬૨] ઓખ્તગી પામનારા[૬૧] તેનાથીજ[૬૦-૬૪] અમલ કરે છે.[૬૫]

(૭) હમા-જોરૂ[૬૬] †સ્પેંદારૂમદ,[૬૭] અમેશાસ્પંદ,[૬૮] વેહ[૬૯] બૂન્દહુમનશ્ને[૭૦] હુદાના[૭૧] વ[૭૨] રાદયૂ[૭૩] વેહ-કાંમ[૭૪] ઇ દાયૂસ[૭૫] હૂ-ચશ્મે[૭૬] ઇ અહુરૂમજદ[૭૭] દાદ,[૭૮] અશાઇ[૭૯] બાદ![૮૦] ઓશ[૮૧] હસ્ત[૮૨] અંદર[૮૩] ગએથી[૮૪] જમીને[૮૫] હૂ-દેહ[૮૬] પૂરૂ-બરોમંદ[૮૭] પૂરૂ-યારોમંદ,[૮૮] કેશ[૮૯] હરૂવસ્પ્[૯૦] અશોઆંન[૯૧] ઓશાંન[૯૨] દવંદાંન[૯૩] અવરૂ[૯૪] માંનંદ.[૯૫]

(૭) સ્પંદારમદ[૬૭] અમશાસ્પંદ[૬૮] સાથે હમશરીકી[૬૬] (હોજો), ભલી[૬૯] સંપૂર્ણ-મનશ્ની[૭૦] સારૂં ડહાપણ[૭૧] તથા[૭૨] અહુરમજદની[૭૭] પેદા કીધેલી[૭૮]

---

* જુઓ મોટી હપતન યશ્ત ફ્નમન. "ક્ષથ્રહે વઇરૂયેહે અયોક્ષુસ્તહે મરેજ઼્ડિકાઈ થ્રાયો-દ્રિગઓવે."

† જુઓ મોટી હપતન યશ્ત ફ્નમન. " સ્પેન્તયાઓ વંઘ્હુયાઓ આર્મૈતોઈશ્ રાતયાઓ વઘ્હુયાઓ વોહરૂ-દોઇથ્રયાઓ મજ઼દદાતયાઓ અષઓન્યાઓ."

સારી નજર[૭૨] તથા નેક મુરાદની[૭૪] આંખવાળી[૭૫] પાક[૭૬] શાદી-સખાવત[૭૭] સાથે (હમશરીકી) હોજો![૮૦] ગેતીમાં[૮૪-૮૩] ભલું આપનારી[૮૬] ઘણી-ફળદ્રુપ[૮૭] તથા ઘણી મદદ કરનાર[૮૮] જમીન[૮૫] તેની[૮૧] છે,[૮૨] કે જે[૮૯] (જમીનની) ઉપર[૯૪] તમામ[૯૦] અશો[૯૧] તથા દરવદ[૯૩] લોકો[૯૨] રહેલાં છે.[૯૫]

(૮) હમા-જોર[૯૬] *ખુર્દાદ[૯૭] અમેશાસ્પંદ,[૯૮] રદ[૯૯] સાલાંન[૧૦૦] વ[૧] માહાંન[૨] વ[૩] રોજાંન[૪] વ[૫] જમાનાંન[૬] વ[૭] હુ-મનશ્ન્યાંન[૮] મીનો,[૯] કુ[૧૦] મર્દુમે[૧૧] વેહ[૧૨] અંદર[૧૩] સાલ[૧૪] પ[૧૫] ફ્રારૂની[૧૬] વ[૧૭] ફ્રાખી[૧૮] વેહ[૧૯] શાહેદ[૨૦] જીવસ્તન,[૨૧] બરાય[૨૨] સાલ[૨૩] અશો[૨૪] અશાઇ[૨૫] રદ[૨૬] બાદ![૨૭] ઓશ[૨૮] હસ્ત[૨૯] અંદર[૩૦] ગએથી[૩૧] આવે[૩૨] તજાય[૩૩] પાક[૩૪] યઓજદાસર,[૩૫] કે[૩૬] હેચ[૩૭] રીમની[૩૮] ઇ દીવે[૩૯] પઇત્યારે[૪૦] અવર[૪૧] ઓરૂદન[૪૨] મ-તવાંન[૪૩] બાદ![૪૪]

(૮) ખુરદાદ[૯૭] અમશાસ્પંદ[૯૮] સાથે હમ-શરીકી[૯૬] (હોજો), જે વરસો[૧૦૦] મહીના,[૨] દીવસો[૪] તથા[૧-૩-૫] જમાના[૬] અને[૭] ભલી મનશ્નીવાળા[૮] મીનોઓનો[૯] સાહેબ[૯૯] છે; જેનાથી[૧૦] ભલો[૧૨] માણસ[૧૧] વરસમાં[૧૪-૧૩] નેકીથી[૧૬-૧૫] અને[૧૭] આબાદીથી[૧૮] ભલાં[૧૯] રહેઠાણમા[૨૦] જીવે છે,[૨૧] તે વરસને[૨૩] માટેના[૨૨] અશોઇના[૨૫] અશો[૨૪] સરદાર[૨૬] સાથે (હમશરીકી) હોજો![૨૭] ગેતીની[૩૧] અંદર[૩૦] પાક[૩૪] અને પવિત્રાઈ-આપનારાં[૩૫] વહેતા[૩૩] પાણી[૩૨] તેનાથી[૨૮] છે,[૨૯] જેની[૩૬] ઉપર[૪૧] સામે થનાર[૪૦] દેવ[૩૯] કંઈબી[૩૭] રીમની[૩૮] લઇ જવાને[૪૨] નાતવાંન[૪૩] થાએ![૪૪]

(૯) હમા-જોર[૪૫] બાદ[૪૬] †અમેર્દાદ[૪૭] અમેશાસ્પંદ[૪૮] ફ્શુશ્ને[૪૯] અવજાયશ્ને[૫૦] ઇ રમે,[૫૧] અવજૂની[૫૨] ઇ જોર્દાયાંન[૫૩] ગઓકરન-દાર[૫૪] વ દ્રખ્તે[૫૫] અહુરમજદ[૫૬] દાદ[૫૭], હઓમે[૫૮] સફેદ[૫૯] ‡અશો-જદ[૬૦] બાદ![૬૧] ઓશ[૬૨] હસ્ત[૬૩] અંદર[૬૪] ગએથી[૬૫] ઉર્વરે[૬૬] વેશ-તઓખ્મે[૬૭] વેશ-ગૂને[૬૮] વેશ-ખારૂમ[૬૯] વેશ-શકૂફે[૭૦] દારૂશ્ને[૭૧] વ[૭૨] પરૂવરૂશ્ને[૭૩] ઇ ગએથ્યાંન.[૭૪]

---

* જુઓ મોટી હપતન યશ્ત કનૂમન. "હઉર્વતાતો રથ્વો યાઇરયયાઓ હુષિતોઇશ, સરેદએઇબ્યો અષહે રતુબ્યો."

† જુઓ મોટી હપતન યશ્ત કનૂમન. "અમેરેતાતો રથ્વો ફ્ષઓનિબ્ય વાંથ્વાબ્ય અસપિનિબ્ય યઓનિબ્ય ગઓકેરેનહે સૂરહે મજ્દદાતહે."

‡ અવસ્તા "અષવજંઘ્હો."

(૯) અમરદાદ[૪૭] અમશાસ્પંદ[૪૮] સાથે હમશરીકી[૪૫] હોજો,[૪૬] ઢોલાંની[૫૧] વૃદ્ધિ[૪૯] તથા વધારો,[૫૦] અનાજની[૫૩] વૃદ્ધિ,[૫૨] હોરમજદનું[૫૬] પેદા કીધેલું[૫૭] ગોકરનનુ-ઝાડ[૫૪] તથા રોપો,[૫૫] અને અશોઈ-પાંથરનાર[૬૦] સફેદ[૫૯] હોમના[૫૮] (સાહેબની સાથે હમશરીકી) હોજો![૬૧] ગેતીની[૬૫] અંદર[૬૪] પુષ્કળ-તોખમના[૬૭] પુષ્કળ-જાતના,[૬૮] પુષ્કળ-સ્વાદના,[૬૯] પુષ્કળ અજાયબીના[૭૦] ઝાડપાન,[૬૬] જે ગેતીના-લોકોનું[૭૪] રક્ષણ[૭૧] તથા[૭૨] પરવરશી[૭૩] (યાને ખોરાક) છે, તે તેનાથી[૬૨] છે.[૬૩]

(૧૦) હમા-જોર્[૭૫] દાદાર્[૭૬] અહુર્મજ્દ્[૭૭] રયોમંદ્[૭૮] ખોરેહોમંદ્[૭૯] બાદ્,[૮૦] અવા[૮૧] હમા[૮૨] અમેશાસ્પેંદાંને[૮૩] પીરોજગર્,[૮૪] વ[૮૫] હમા[૮૬] મીનો[૮૭] ઇ વેહ![૮૮] (૧૧) હમા-જોર્[૮૯] *મેહેર્[૯૦] યજ્દ્[૯૧] ફ્રાખ્-ગયોત્[૯૨] વ[૯૩] †રામશ્ને[૯૪]-ખારૂમ્[૯૫] બાદ્![૯૬]

(૧૦) નૂરમંદ[૭૮] ખોરેહમંદ[૭૯] દાદાર[૭૬] હોરમજદ[૭૭] તથા[૮૧] તમામ[૮૨] ફતેહમદ[૮૪] અમશાસ્પંદો[૮૩] તથા[૮૫] સર્વે[૮૬] ભલા[૮૮] મીનોની[૮૭] સાથે હમશરીકી[૭૫] હોજો![૮૦] (૧૧) બહોળાં-ખેતરવાળા[૯૨] અને[૯૩] ખુશાલીની[૯૪] ખાસ્તરવાળા[૯૫] મેહેર[૯૦] ઇજદ[૯૧] સાથે હમશરીકી[૮૯] હોજો![૯૬]

(૧૨) હમા-જોર્[૯૭] ગાહે[૯૮] હાવન[૯૯] વ[૧૦૦] રપિથ્વિન્[૧] વ[૨] ઉજયેરિન્[૩] વ[૪] અઇવિસ્રૂથ્રેમ[૫] વ[૬] ઉશહિન્[૭]-ગાહ[૮] બાદ્![૯] (૧૩) હમા-જોર્[૧૦] ગાહે[૧૧] ગાહંબાર્[૧૨], મઇદ્યોજરેમ[૧૩]-ગાહ મઇદ્યોશહેમ-ગાહ[૧૪] પઇતિશહેમ-ગાહ[૧૫] અયાથ્રેમ-ગાહ[૧૬] મઇદ્યારેમ-ગાહ[૧૭] વ[૧૮] હમસ્પથ્મએદેમ-ગાહ[૧૯] બાદ્![૨૦] (૧૪) હમા-જોર્[૨૧] ગાહે[૨૨] ફ્રવરદેગાંન[૨૩] ‡પંજ્-ઇ-મેહ[૨૪] ઇ સ્પિતમાંન્[૨૫] જરૂથુશ્ત,[૨૬] અહુનવદ્-ગાહ[૨૭] ઉશ્તવદ્-ગાહ[૨૮] સ્પેંતામદ્-ગાહ[૨૯] વોહુ-ક્ષથ્ર-ગાહ[૩૦] વહિશ્તોઇશ્ત-ગાહ[૩૧] બાદ્![૩૨]

(૧૨) હાવન,[૯૯] રપીથ્વન[૧] ઉજીરન,[૩] એવેસ્રૂથ્રેમ[૫] તથા [૧૦૦-૨-૪] ઉશહેન[૭] ગેહની[૯૮-૮] સાથે હમશરીકી[૯૭] હોજો![૯] (૧૩) મઇદયોજરેમ ગાહમ્બાર,[૧૩] મઇદયોશહેમ ગાહમ્બાર,[૧૪] પઇતીશહેમ ગાહમ્બાર,[૧૫] અયાથ્રેમ ગાહમ્બાર,[૧૬] મઇદયારેમ ગાહમ્બાર[૧૭] તથા[૧૮] હમસ્પથમએદેમ ગાહમ્બારના[૧૯] હીંગામ[૧૧] સાથે હમશરીકી[૧૦] હોજો![૨૦] (૧૪) જરથુશ્ત[૨૬] સ્પેન્તમાનના[૨૫] ફરમાવેલા ફ્રવરદેગાનના[૨૩] હીંગામના[૨૨] પાંચ-બુજોર્ગ[૨૪] ગાથા અહુનવદ,[૨૭] ઉશ્તવદ,[૨૮] સ્પેન્તોમદ,[૨૯] વોહુક્ષથ્ર[૩૦] તથા વહિશ્તોઇશ્ત ગાથા[૩૧] સાથે હમશરીકી[૨૧] હોજો![૩૨]

---

* અવસ્તા "મિથ્રહે વોઉરૂ-ગઓયઓઇતોઇશ."

† અવસ્તા "રામનો-ખાસ્ત્રહે."

‡ એ શબ્દ માટે જુઓ ફૂટ નોટ પાનું ૪૨૮ અરદાફ્રવષની આફરીન.

(૧૫) હમા-જોર[૩૩] કેશ્વરે[૩૪] અરેજહ્[૩૫] સવહ્[૩૬] ફ્રદદફ્શૂ[૩૭] વીદદફ્શ્[૩૮] વોઉરૂ-બરૂશ્ત[૩૯] વોઉરૂ-જરૂશ્ત,[૪૦] ઇન્[૪૧] કેશ્વરૂ[૪૨] ખનીરસ[૪૩] વેહ્[૪૪] બામી[૪૫] બાદ્![૪૬] (૧૬) હમા-જોરૂ[૪૭] આદરૂ-ખોરેહ્[૪૮] આદરૂ-ગોશસ્પ્[૪૯] આદરૂ-બુરૂજીન[૫૦]-મહેરૂ અવારે[૫૧] હમા[૫૨] આદરાંન્[૫૩] વ[૫૪] આતશાંન,[૫૫] કેશાંન્[૫૬] પ[૫૭] વરૂહરાંમ[૫૮] ઇ યઓજ્દાસ્ર[૫૯] પ[૬૦] ઓય્[૬૧] *દાદ્-ગાહ્[૬૨] નેશાસ્ત[૬૩] એસ્તંદ્[૬૪] વ[૬૫] બંદ્.[૬૬] (૧૭) હમા-જોરૂ[૬૭] કુંગ્દીજે[૬૮] પશૂતન્[૬૯] વેહ્[૭૦] બામી[૭૧] બાદ્![૭૨] (૧૮) હમા-જોરૂ[૭૩] વેહ્[૭૪] પ[૭૫] ગએથી,[૭૬] અશાઇ,[૭૭] પ[૭૮] મીનો[૭૯] બાદ્![૮૦] (૧૯) હમા-જોરૂ[૮૧] †અંદરૂ-માહ્[૮૨] પૂરૂમાહ્[૮૩] વીશપ્તથ્[૮૪] બાદ્![૮૫]

(૧૫) કેશ્વરો[૩૪] અરેજહી,[૩૫] સવહી,[૩૬] ફ્રદદફ્શુ,[૩૭] વીદદફ્શુ[૩૮] વોઉરૂ-બરશ્તી[૩૯] તથા વોઉરૂજરશ્તી[૪૦] અને આ[૪૧] કેશ્વર[૪૨] ભલી[૪૪] ખનીરથ[૪૩] બામી[૪૫] સાથે હમશરીકી[૩૩] હોજો![૪૬] (૧૬) આદર ‡ખોરેહ,[૪૮] આદર-ગોશસ્પ,[૪૯] આદર-બુરજીન-મહેર,[૫૦] તથા બીજા[૫૧] બધા[૫૨] આદરો[૫૩] અને[૫૪] આતશો[૫૫] જે[૫૬] પવિત્રાઈ આપનારા[૫૯] આતશ-બેહરાંમ[૫૮] ઉપર[૫૭] તેના[૬૧] લાયક-મરતબા[૬૨] પ્રમાણે[૬૦] બેઠા છે[૬૪] તથા[૬૫] હતા[૬૬] તેઓની સાથે હમશરીકી[૪૭] હોજો! પેશોતનના[૬૯] ભલા[૭૦] કુંગદેજ[૬૮] બામી[૭૧] સાથે હમશરીકી[૬૭] હોજો![૭૨] (૧૮) ગેતીના[૭૬-૭૫] ભલાઓ[૭૪] તથા મીનોઈના[૭૯-૭૮] અશોની[૭૭] સાથે હમશરીકી[૭૩] હોજો![૮૦] (૧૯) અમાસનો ચંદ્રમા,[૮૨] પુનમનો ચંદ્રમા[૮૩] તથા બેઉની વચ્ચેના ચંદ્રમા[૮૪] સાથે હમશરીકી[૮૧] હોજો![૮૫]

(૨૦) હમા-જોરૂ[૮૬] યજશ્ને[૮૭] દરૂન[૮૮] વ[૮૯] મ્યજ્દ્[૯૦] વ[૯૧] આફ્રીંગાંન[૯૨] હવૂરૂશ્ત-વરૂજીદારાંન્[૯૩] કારે[૯૪] કેરૂદે[૯૫] વ[૯૬] દહેશ્ને[૯૭] અશોદાદ્,[૯૮] કેશ[૯૯] આંન્[૧૦૦] અંદરૂ[૧] હફ્ત-કેશ્વરૂ-જમીન[૨] કર્દહાત[૩] વ[૪] કુનંદ્,[૫] અવા[૬] આંન[૭] યજ્દાંન[૮] અયોકર્દગી[૯] બાદ્.[૧૦] (૨૧) પ[૧૧] અયો-

---

* જુઓ આતશ ન્યાએશ "આદરાંન્ શાહ્ પીરોજગરૂ, આદરૂ ગુશસ્પ્, આદરૂ ખોરૂદાદ્, આદરૂ બુરૂજીન મેહેરૂ અવરે આદરાંન્ ઓ આતશાંન્ કે પ દાદ્ગાહ્ નેશાસ્ત્ એસ્તેદ્.

† અવસ્તા "અન્તરે-માઓંઘહ, પેરેનો-માઓંઘહ, વીષપ્તથ." જુઓ માહ બોખ્તાર ન્યાએશ ફ. ૬.

‡ જરથોશ્તી દએનમાં જણાવેલા બધા મળીને ૧૬ આતશોમાંના જે ચાર આતશો માનવીની બંધારણ રચનામાં અણદીઠ શક્તિઓ તરીકે ખીલી નીકળે છે—જેમકે આતશે દારા, આતશે નૈર્યોસંઘ, આતશે ખોરેહ અને આતશે ફ્રાહ—તેમાંનો ત્રીજો બુલંદ આતશ.

કર્દ્દીગી[૧૨] બાદ્[૧૩] પ[૧૪] અઓજ્[૧૫] વ[૧૬] જોર્[૧૭] વ[૧૮] નીરોય્[૧૯] વર્ઝ[૨૦] પીરોજગર્[૨૧] દાદાર્[૨૨] અહુર્મજ્દ્[૨૩] રયોમંદ્[૨૪] ખોરેહોમંદ્![૨૫] (૨૨) બે-અવઝાયાદ્[૨૬] પ[૨૭] આંને[૨૮] મહિસ્ત્[૨૯] સ્તાઇશ્ને[૩૦] અઝ્બાયશ્ને[૩૧] આફ્રીન્[૩૨] કેર્દારે![૩૩]

(૨૦) ઇજશ્ને,[૮૭] દરૂન,[૮૮] મ્યજદ[૯૦] અને[૮૯-૯૧] આફ્રીંગાનના[૯૨] સવાબના[૯૫-૯૪] ભલાં-કાર્ય-કરનારા[૯૩] તથા[૯૬] આશોદાદ[૯૮] આપનારાઓ[૯૭] સાથે હમશરીકી[૯૯] (હોજો) જેથી કરીને[૯૯] તેઓએ હફ્ત કેશ્વર જમીન[૨] ઉપર[૧] જે કંઈ કીધું[૩] તથા[૪] કરે છે[૫] તેની[૭] સાથે[૬] યજદોની[૮] એકસાની[૯] હોજો![૧૦] (૨૧) એકસાનીમાં[૧૨-૧૧] હોજો[૧૩] અઓજ[૧૫] જોર[૧૭] તથા[૧૮] નીરૂ[૧૯] અને ગુરમંદ[૨૪] તથા ખોરેહમંદ[૨૫] દાદાર[૨૨] હોરમજદના[૨૩] ફતેહમંદ[૨૧] ખોરેહની[૨૦] સાથે![૧૪] (૨૨) સૌથી બુલંદ[૨૯] સેતાયશ[૩૦] તથા બંદગી[૩૧] તથા આફરીન[૩૨] કરવાએ[૩૩] કરીને[૨૭-૨૮] વૃદ્ધિ થજો![૨૬]

(૨૩) પ[૩૪] તને[૩૫] મા[૩૬] વ[૩૭] શૂમા[૩૮] હુમા[૩૯] પીરોજગરાંન્[૪૦] હુમીશે[૪૧] વખ્શાદ્[૪૨] બરાજ્યાદ્![૪૩] (૨૪) હુમીશે[૪૪] શાદ્[૪૫] બરાજ્યાદ્,[૪૬] બુર્જશ્ને[૪૭] બુર્જ[૪૮] અવ્રાજ[૪૯] અઓરંગ્[૫૦] બરાજ્યાદ્![૫૧] (૨૫) હુર્[૫૨] ચે[૫૩] રામશ્ને[૫૪] અવ્જુદ્[૫૫] અવ્જૂની[૫૬] ફ્રોખ્[૫૭] બેદ્![૫૮] (૨૬) અંદાઝાંન્[૫૯] એઝ[૬૦] બાલેસ્ત્[૬૧] હુમા[૬૨] રોશનાંન્[૬૩] કે[૬૪] તાંન્[૬૫] હમવારે[૬૬] બાદ્![૬૭] (૨૭) અંદર્[૬૮] ઇન્[૬૯] માંને[૭૦] વેહાંન્[૭૧] પૂર્-ઉર્વાખ્મ્[૭૨] રામશ્ને[૭૩] વ[૭૪] બઝમ્[૭૫] વ[૭૬] *તન્-આસાંન્-જીવશ્ને[૭૭] વ[૭૮] મનેશ્[૭૯] ખૂશ્[૮૦] વ[૮૧] રવાન[૮૨] શાદ્[૮૩] વ[૮૪] ફ્રોખ્[૮૫] માહ્માંન્[૮૬] બાદ્![૮૭] (૨૮) એઝ[૮૮] આસ્માંન્[૮૯] નેક્[૯૦] વારાદ્,[૯૧] એઝ[૯૨] જમીન્[૯૩] નેક્[૯૪] રોયાદ્,[૯૫] મર્દુમે[૯૬] વેહ્[૯૭] રાદ્[૯૮] એઝાશ્[૯૯] બહેર્[૧૦૦] બાદ્![૧] (૨૯) †વતરાંન્[૨] શાંન્[૩] મતવાંન્[૪] બાદ્[૫] બૂદન,[૬] તાકે[૭] ઓય્[૮] વેહ્[૯] વરૂજંદ્![૧૦] (૩૦) અગર્[૧૧] ઓય્[૧૨] વેહ્[૧૩] ન[૧૪] વરૂજંદ્[૧૫] ઓશાંન્[૧૬] મેહેર્[૧૭] યજદ્[૧૮] ફ્રાખ્ગઓયઓદ્[૧૯] પ[૨૦] હુંગામે[૨૧] ખેશ્[૨૨] ‡વજર્[૨૩] પદશ્[૨૪] કુનાદ્.[૨૫]

---

* જુઓ હોશબામનો "વસસ્ય તૂ અહુરમજ્દ" વાળો ફકરો—"યથ નો આઓંઘ્રહાંમ્ ષાતો મનાઓ, વહિશ્તો ઉર્વાનો, ખ્રાથ્રવઇતિશ્ તન્વો."

† એની મુકાબેલ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-હફ્ત અમેશાસ્પંદ" પાનું ૪૪૦. "વતરાંન્ અપાદ્શાહ્ બેદ્."

‡ જુઓ ખોરશેદ ન્યાએશ ક. ૧૫ "યઝાઇ વઝ્રેમ્ હુનિવિખ્તેમ્ કમેરેદે પઇતિ દએવનાંમ્ મિથ્રહે વોઉરુ ગઓયઓઇતોઈશ્."

(૨૩) અમારાં[૩૬] તનને[૩૫-૩૪] તથા[૩૭] તમારાં[૩૮] (તનને) અને તમામ[૩૯] ફતેહમંદોને[૪૦] હમેશાં[૪૧] વૃદ્ધિ[૪૨] અને જીઆદતી-હોજો ![૪૩] (૨૪) હમેશાં[૪૪] ખુશાલ[૪૫] જીઆદતી થજો,[૪૬] બુલંદ[૪૮] બુજોર્ગી[૪૭] જયાદે હોજો,[૪૯] સરસાઈ[૫૦] જયાદે થજો ![૫૧] (૨૫) હરેક[૫૨] કોઈ[૫૩] ખુશાલી[૫૪] વધતી રહેજો,[૫૫] અને વધીને[૫૬] મુબારક[૫૭] હોજો ![૫૮] (૨૬) તમામ[૬૨] રોશનીવાળા[૬૩] (સૈયારા) ની[૬૦] બુલંદી[૬૧] અંદાજાસર[૫૯] તમને[૬૫] હમેશા[૬૬] પહોચો ![૬૭] (૨૭) ભલાંઓના[૭૧] આ[૬૯] ઘેરમાં[૭૦-૬૮] પૂર ખુશાલી[૭૨] યાને રામશ્ની[૭૩] અને[૭૪] મીજલસ[૭૫] અને[૭૬] શરીરની-સુખાકારીભરેલી-જીંદગી,[૭૭] ખુશાલીભરેલું[૮૦] મને[૭૯] તથા[૭૮] ખુશાલ[૮૩] અને[૮૪] મુબારક[૮૫] રવાન[૮૨] મેહમાન[૮૬] થજો ![૮૭] (૨૮) આસ્માન[૮૯] ઉપરથી[૮૮] ભલુંજ[૯૦] વરસજો ![૯૧] જમીન[૯૩] માંથી[૯૨] ભલુજ[૯૪] ઉગજો ![૯૫] ભલા[૯૭] "રાદી[૯૮]" શખ્સને[૯૬] (તેની રાદીનો) હીસ્સો[૧૦૦] તેને[૯૯] હોજો ![૧] (૨૯) બુરાંઓ[૨] જ્યાં-સુધી[૭] ભલાઇનો[૯-૮] અમલ કરે[૧૦] ત્યાસુધી તેઓ[૩] નાતવાંન[૪] રહે[૬] એમ થજો ![૫] જો[૧૧] તેઓ ભલાઇનો[૧૩-૧૨] અમલ[૧૫] નહી[૧૪] કરે[૧૫] તો તેઓને[૧૬] બહોળાં-ખેતર-વાળો[૧૯] મહેર[૧૭] ઇજદ[૧૮] પોતાના[૨૨] મોક્કા[૨૧] ઉપર[૨૦] ગુરૂજથી[૨૩] મારજો[૨૪-૨૫] (બોલેબોલ અર્થ:-તેઓની[૨૪] ઉપર ગુરૂજ[૨૩] કરજો[૨૫]).

(૩૧) હુમીન[૨૬] પીરોજગરતર[૨૭] ખોરેહ[૨૮] અવજૂની[૨૯] મ્યજ્દ[૩૦] ખોદાય[૩૧] આંને[૩૨] કેશ[૩૩] ઇમરોજ[૩૪] પ[૩૫] દાદાર[૩૬] અહુરમજ્દ[૩૭] રયો-મંદ[૩૮] ખોરેહોમંદ[૩૯] અવા[૪૦] હમા[૪૧] અમેશાસ્પંદાંન[૪૨] પીરોજગર[૪૩] રવાંને[૪૪] યશ્તે-ફ્રોહર[૪૫] ઇ જરથોશ્તે[૪૬] સ્પિતમાંન,[૪૭] અવા[૪૮] હમા[૪૯] રવાંનાંન[૫૦] વ ફ્રોહરાંને[૫૧] અશોઆંન[૫૨] કે[૫૩] શાંન[૫૪] બે-રનાઇનીદ[૫૫] ઓશાંન[૫૬] બે-ઉર્વાખ્મીનીદ.[૫૭] (૩૨) અગેશ[૫૮] તાંન[૫૯] યજ્દાંન[૬૦] દહાદ[૬૧] પ[૬૨] ગએથી[૬૩] તન-દુરોસ્ત[૬૪]-રવશ્ને,[૬૫] ઓય[૬૬] જાંન[૬૭] દેર-જી-વશ્ને,[૬૮] ઓય[૬૯] હીર[૭૦] આવાદી[૭૧] ઇ ઇન[૭૨] કદે,[૭૩] તા[૭૪] આંન[૭૫] દેરંગ[૭૬] જમાંન[૭૭] ઓય[૭૮] રવાંન-બોખ્તગી ![૭૯] (૩૩) હર[૮૦] દરમી[૮૧] વ[૮૨] દાંન્ગ[૮૩] ઇ મદ[૮૪] કે[૮૫] શાંન[૮૬] ઇમ-રોજ[૮૭] પ[૮૮] ઇન[૮૯] કારે[૯૦] કેરફે[૯૧] હુવરશ્ત[૯૨] કારે[૯૩] કેરફે[૯૪] અજ-ઇન[૯૫] ઇ કર્દહાદ[૯૬] વ[૯૭] કુનાંન્દ,[૯૮] યજ્દાંન[૯૯] વ[૧૦૦] અમેશાસ્પંદાંન[૧] એજ્[૨] ગંજે[૩] હુમીશે-સૂદ[૪] આંને[૫] પૂર[૬] વ[૭] ફ્રાખ[૮] વ[૯] પદીખ[૧૦] નેક[૧૧] વ[૧૨] વેહ[૧૩] ઓશ[૧૪] દહાંન્દ[૧૫] અંદાજાંને.[૧૬] (૩૪) હર-કે[૧૭] હર[૧૮] રોજ[૧૯] મ્યજ્દ[૨૦] પ[૨૧] હજાર[૨૨] મર્દ[૨૩] ઇ વેહ[૨૪] અશો[૨૫] અરજાંની[૨૬] બે-સાજાદ,[૨૭] ઓશ[૨૮] પદશ[૨૯] અએદૂન[૩૦] સુબુક[૩૧]

વ[૩૨] ખાર્[૩૩] આસાંન્[૩૪] બાદ્![૩૫] આંન[૩૬] કેશ[૩૭] ઇમ-રોજ[૩૮] પ[૩૯] ય-જશ્ને[૪૦] ફ્રમૂદ્,[૪૧] ઓશ[૪૨] પ[૪૩] મ્યજદ્[૪૪] સાખ્ત,[૪૫] ઓશ[૪૬] પ[૪૭] અશો-દાદ્,[૪૮] ઓશ[૪૯] દેહાદ્[૫૦] હમ-વારેહ્[૫૧] ઓશ[૫૨] વેહ્[૫૩] અર્જાંની[૫૪] બાદ્![૫૫] (૩૫) અથ[૫૬] જમ્યાત્[૫૭] યથ[૫૮] આફ્રીનામિ ![૫૯]

(૩૧) એજ પ્રમાણે[૨૯] ઘણુ ફ્રતેહમદ[૨૭] ખોરેહ[૨૮] તથા મ્યજદના[૩૦] સાહેબની[૩૧] જ્યાદતી[૨૯] તેને[૩૨] (હોજો) કે જેણે[૩૩] આજને દીવસે[૩૪] નૂરમંદ[૩૮] અને ખોરેહમંદ[૩૯] દાદાર[૩૬] હોરમજદ[૩૭] ને,[૩૫] તથા[૪૦] તમામ[૪૧] ફ્રતેહમંદ[૪૩] અમશાસ્પંદોને[૪૨] તથા ઈજશ્ને–લાયકના–ફરોહરવાળાં[૪૫] જરથુશ્ત[૪૬] સ્પિત-માન[૪૭] સાહેબના રવાનને,[૪૪] તથા[૪૮] તમામ[૪૯] અશો લોકોના[૫૨] રવાનો[૫૦] અને ફરોહરોને[૫૧] ખુશ્નુદ કરી[૫૫] તેઓને[૫૪-૫૬] ખુશાલ કર્યાં છે.[૫૭] (૩૨) યજદાંન[૬૦] તેઓને[૫૯] આ પ્રમાણે[૫૮] આપજો[૬૧]-ગેતીની દુન્યામાં[૬૩-૬૨] તંદુરસ્તી ભરેલી[૬૪]-હૈયાતી,[૬૫] અને[૬૬] ઉશ્તાનનું[૬૭] લાંબા-વખતનું-જીવવુ[૬૮] તથા[૬૯] દોલત[૭૦] અને પેલા[૭૫] લાંબા[૭૬] વખત[૭૭] સુધી[૭૪] આ[૭૨] ઘેરની[૭૩] આબાદી[૭૧] તથા[૭૮] રવાનની નાજી ![૭૯] (૩૩) દરેક[૮૦] દેરમ[૮૧] અને[૮૨] પેસો[૮૩] જે ખરપા થયો[૮૪] તથા જેની મારફતે[૮૫] તેઓએ[૮૬] આજને-દીવસે[૮૭] આ[૮૯] "હવરશ્ત"[૯૨] સવા-બનું[૯૧] કાર્ય[૯૦] તે મારફતે[૯૫] સવાબનું[૯૪] કાર્ય[૯૩] કરેલું હોય[૯૬] અને[૯૭] કરે,[૯૮] તેના અંદાજા સર[૯૬] યજદો[૯૯] અને[૧૦૦] અમશાસ્પંદો[૧] હમેશના-ફાયદાના[૪] ખજા-નામાંથી[૩-૨] સંપૂર્ણતા,[૬] ફરાખી,[૮] ખુશાલી,[૧૦] નેકી,[૧૧] અને[૧૨] ભલાઈ[૧૩] તેઓને[૧૪] આપજો ![૧૫] (૩૪) જે કંઈ[૧૭] દર[૧૮] રોજની[૧૯] મ્યજદ[૨૦] છે તેને હજાર[૨૨] ભલા[૨૪] તથા અશો[૨૫] મરદોને[૨૩-૨૧] લાયકની[૨૬] કરજો,[૨૭] અને તેની મારફતે[૨૮-૨૯] એ રીતે[૩૦] આરામ[૩૧] સુખ[૩૩] આસાની[૩૪] હોજો ![૩૫] જેણે[૩૭] આજરોજે[૩૮] ઈ-જશ્ને[૪૦] ફરમાવી,[૪૧] અને[૪૨] મ્યજદ[૪૪] કરાવી[૪૫] જેણે[૪૬] અશોઇથી આપ્યું,[૪૮] જેણે હમેશનેમાટે[૫૧] આપ્યું,[૫૦] તે ભલાંને[૫૩] લાયક[૫૪] થજો ![૫૫] (૩૫) જેમ[૫૮] હું દુવા કરૂંછું[૫૯] તેમ[૫૬] આમીન-થાઓ ![૫૭]

(૧) હમાજોર્[૬૦] ફ્રોહરે[૬૧] *જરથોશ્ત્[૬૨] સ્પિતમાન્[૬૩] બાદ્,[૬૪] અવા[૬૫] હુમા[૬૬] ફ્રોહરે[૬૭] અથોર્નાંન્[૬૮] વ[૬૯] રથએશ્તારાંન્[૭૦] વ[૭૧] વાસ્ત્રયોશાંન્[૭૨] વ[૭૩] હુતોખ્શાંન્,[૭૪] કે[૭૫] શાંન્[૭૬] એજ્દ[૭૭] યશ્તે ફ્રોહર્[૭૮] ઇ જર્થોશ્તે[૭૯] સ્પિતમાંન્[૮૦] દીન્[૮૧] પદીરફ્ત,[૮૨] ઓશાંન્[૮૩] પ[૮૪] ગેહાંન્[૮૫] રોબાક્[૮૬] કર્દ.[૮૭]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ક. ૮૭ "જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ઇદ અષઓનો અષીશ્ચ ફ્રવષીશ્ચ યજમઇદે."

(૧) અશો સ્પિતમાન[૬૩] જરથુશ્ત[૬૨] સાહેબના ફરોહર[૬૧] સાથે હમ-શરીકી[૬૦] હોજો,[૬૪] અને[૬૫] તમામ[૬૬] અથોરનાનો,[૬૮] રથેશ્તારો[૭૦] તથા[૭૧] વાસ્ત-ર્યઓશો[૭૨] તથા[૭૩] હુતોખ્શોના[૭૪] ફરોહર[૬૭] સાથે હમાજોર[૬૦] હોજો કે[૭૫] જેઓએ[૭૬] ઇજિશને-કરવા-લાયક-ફરોહરવાળા[૭૮] અશો સ્પિતમાન[૮૦] જરથુશ્ત[૭૯] સાહેબ તરફથી[૭૭] દીન[૮૧] કબુલ[૮૨] રાખી અને તેઓએ[૮૩] દુન્યામાં[૮૫-૮૪] ચાલુ[૮૬] કીધી.[૮૭]

(૨) હમા-જોર્[૮૮] ફ્રોહરે[૮૯] *કએ-વીશ્તાસ્પ્[૯૦] શાહાંન્શાહ્[૯૧] બાદ્,[૯૨] અવા[૯૩] હમા[૯૪] ફ્રોહરે[૯૫] હુ-ખોદાયાંન્[૯૬] વ[૯૭] દહ્યો-વદાંન્[૯૮] વ[૯૯] શહેર્યારાંન્[૧૦૦] વ[૧] મોવદાંન્[૨]-મોવદય્[૩] બાદ્ ![૪]

(૨) શાહનશાહ[૯૧] કએ ગુશ્તાસ્પના[૯૦] ફરોહર[૮૯] સાથે હમાજોર[૮૮] હોજો[૯૨] અને[૯૩] તમામ[૯૪] નેક-સાહેબો,[૯૬] પાદશાહો,[૯૮] હાકેમો[૧૦૦] તથા[૧] મોબેદાંન[૨] મોબેદોના[૩] ફરોહર[૯૫] સાથે હમશરીકી[૮૮] હોજો ![૪]

(૩) હમા-જોર્[૫] ફ્રોહરે[૬] †જામાસ્પ્[૭] બાદ્,[૮] અવા[૯] હમા[૧૦] ફ્રોહરે[૧૧] રાયૂનીદારાંન્[૧૨] ખેરદ્મંદાંન્[૧૩] રાસ્ત્-દાવરાંન્[૧૪] વ[૧૫] દસ્તૂરાંને[૧૬] દીન્[૧૭] બાદ્ ![૧૮]

(૩) જામાસ્પના[૭] ફરોહર[૬] સાથે હમાજોર[૫] હોજો[૮] અને[૯] તમામ[૧૦] દીનનો વધારો કરનારાઓ,[૧૨] અક્કલમંદો,[૧૩] અને સાચા દાવરો[૧૪] તથા[૧૫] દીનના[૧૭] દસ્તુરોના[૧૬] ફરોહર[૧૧] સાથે હમશરીકી[૫] હોજો ![૧૮]

(૪) હમા-જોર્[૧૯] ફ્રોહરે[૨૦] ‡ફ્રશોશ્તર્[૨૧] બાદ્,[૨૨] અવા[૨૩] હમા[૨૪] ફ્રોહરે[૨૫] રાદાંન્[૨૬] નેક્-કેર્દારાંન્[૨૭] વ[૨૮] વીશ[૨૯] પએદાયાંન્[૩૦] વ[૩૧] વેહાંન્[૩૨] વ[૩૩] ફ્રારૂનાંન્[૩૪] બાદ્ ![૩૫]

(૪) હમશરીકી[૧૯] હોજો[૨૨] ફરશોશતરના[૨૧] ફરોહર[૨૦] સાથે, તથા[૨૩] તમામ[૨૪] રાદી-સખાવત કરનારા,[૨૬] નેક-કેરદારવાળા,[૨૭] ઘણી[૨૯] વૃદ્ધિ કરનારા,[૩૦] તથા[૩૧] ભલા[૩૨] અને[૩૩] નિતિમાનોના[૩૪] ફરોહર[૨૫] સાથે હમાજોર[૧૯] હોજો ![૩૫]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૯૯ "કવોઈશ્ વીશ્તારપહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે."

† જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૧૦૩ "જામાસ્પહે હવોવહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે."

‡ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૧૦૩ "ફ્રપઓશ્તહે હવોવહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે."

(૫) હુમાજોર્[૩૬] ફ્રોહરે[૩૭] *સએન-અહુમ-સ્તૂદાંન્[૩૮] બાદ,[૩૯] અવા[૪૦] હુમા[૪૧] ફ્રોહરે[૪૨] હીરૂવદાંન્[૪૩] હાવશ્તાંન્[૪૪] દીન્-ચાશીદારાંન્[૪૫] દીન્-આમોખ્તારાંન્,[૪૬] માંન-વદાંન્[૪૭] વીસ-વદાંન્[૪૮] જંદુ-વદાંન્[૪૯] દહ્યો-વદાંન્[૫૦] જરથુશ્તોતુમાંન્[૫૧] બાદ![૫૨]

(૫) હુમા-જોર[૩૬] હોજો[૩૯] સએન-અહૂમસ્તૂદના[૩૮] ફરોહર[૩૭] સાથે, તથા[૪૦] તમામ[૪૧] એરવદો,[૪૩] ઓસ્તાઓ (શાગેર્દો),[૪૪] દીની અમલ્યાતવાળાઓ,[૪૫] દીની-એલમ-તેહસીલ કરનારા,[૪૬] ઘરના સરદારો,[૪૭] મહોલ્લાના સરદારો,[૪૮] કસબાના સરદારો,[૪૯] દેશના સરદારો,[૫૦] તથા જરથુશ્તોતેમોના[૫૧] ફરોહર[૪૨] સાથે હમશરીકી[૩૬] હોજો![૫૨]

(૬) હુમા-જોર્[૫૩] ફ્રોહરે[૫૪] યલ્[૫૫] ઇ †અસ્ફંદ્યાર્[૫૬] બાદ,[૫૭] અવા[૫૮] હુમા[૫૯] ફ્રોહરે[૬૦] રથએશ્તારાંન્[૬૧] તગ્યાંન્[૬૨] તગાંન્[૬૩] વ[૬૪] જોર્મંદાંન્[૬૫] દીન્-સ્તાઇદારાંન્[૬૬] વ[૬૭] પદીરફ્તારાંને[૬૮] દીન્[૬૯] બાદ![૭૦]

(૬) હમશરીકી[૫૩] હોજો[૫૭] અસ્પદયાર[૫૬] પહેલવાનના[૫૫] ફરોહર[૫૪] સાથે, તથા[૫૮] તમામ[૫૯] રથેશ્તારો,[૬૧] "તગી" શક્તિ ધરાવનારા,[૬૨] તાકાતવાળા,[૬૩] જોરમંદ,[૬૫] દીનની તારીફ કરનારા[૬૬] તથા[૬૭] દીન[૬૯]-કબુલ કરનારાઓના[૬૮] ફરોહર[૬૦] સાથે હમા-જોર[૫૩] હોજો![૭૦]

(૭) હુમા-જોર્[૭૧] ફ્રોહરે[૭૨] કએઆંન-તશતર્[૭૩] વેહુમન્[૭૪] અસ્ફંદ્યારાંન્[૭૫] બાદ[૭૬] અવા[૭૭] હુમા[૭૮] ફ્રોહરે[૭૯] કએઆંન[૮૦] વ[૮૧] યલાંન્[૮૨] વ[૮૩] પાશૂમ-મર્દાન્[૮૪] બાદ![૮૫]

(૭) ક્યાનીઓ-તરફની-બુલંદ બનાવટના[૭૩] અસ્પંદયારના[૭૫] બેહમનના[૭૪] ફરોહર[૭૨] સાથે હમાજોર[૭૧] હોજો,[૭૬] અને[૭૭] તમામ[૭૮] ક્યાનીઓ,[૮૦] પહેલવાનો,[૮૨] તથા[૮૩] સૌથી શ્રેષ્ટ મરદોના[૮૪] ફરોહર[૭૯] સાથે હમશરીક[૭૧] થાઓ![૮૫]

(૮) હુમા-જોર્[૮૬] ફ્રોહરે[૮૭] ‡મઇદ્યો-માહે[૮૮] આરાસ્તાંન્[૮૯] બાદ[૯૦] અવા[૯૧] હુમા[૯૨] ફ્રોહરે[૯૩] માંન્સ્ર-બરાંન્[૯૪] વ[૯૫] દીન્-ઓશમોર્દારાંને[૯૬] દીન્[૯૭] બાદ![૯૮]

---

* જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૯૭ "સએનહે અહુમ્-સ્તૂતો અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે, યો પઓઇર્યો સતો-અએથ્રયો ફ્રદતત્ પઇતિ આય જેમા."

† જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૧૦૩ "તખ્મહે સ્પેન્તો-દાતહે અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે.

‡ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૯૫ "મઇદ્યોઇમાઓંઘહે આરાસ્ત્યેહે ઈદ અષઓનો અષીમ્ચ ફ્રવષીમ્ચ યજમઇદે, યો પઓઇર્યો જરથુશ્તાઇ માથ્રેમ્ચ ગૂશ્ત સાસ્નાઓસ્ચ."

(૮) હમશરીકી[૮૬] થાઓ[૯૦] આરાસ્તીના[૮૯] મઇદયો-માહના[૮૮] ફરોહર[૮૭] સાથે, તથા[૯૧] તમામ[૯૨] માંથ્ર-અમલ કરનારા,[૯૪] તથા[૯૫] દીનના[૯૭] દીન-કાયમ રાખનારાઓના[૯૬] ફરોહર[૯૩] સાથે હમશરીક[૮૬] થાઓ ![૯૮]

(૯) હમા-જોરૂ[૯૯] ફ્રોહરે[૧૦૦] *વરૂશને-હંગઉરેશાંન્[૧] બાદ,[૨] અવા[૩] હમા[૪] ફ્રોહરે[૫] અહુરૂમજદ-યશતારાંન[૬] વ[૭] ગાસાંન્[૮]-સ્રાઇનીહારાંન[૯] મહિસ્તાંન્[૧૦] બાદ![૧૧]

(૯) વરશ્ને-હંગેઉરૂના[૧] ફરોહર[૧૦૦] સાથે હમા-જોર[૯૯] હોજો,[૨] તથા[૩] તમામ[૪] અહુરમજદની ઇજશ્ને-કરનારા[૬] તથા[૭] ગાથા[૮] ગાઈને ભણનારા[૯] ખુજોરગોના[૧૦] ફરોહર[૫] સાથે હમાજોર[૯૯] હોજો ![૧૧]

(૧૦) હમા-જોરૂ[૧૨] ફ્રોહરે[૧૩] અર્દશીરૂ[૧૪] બાબકાંન્[૧૫] બાદ,[૧૬] અવા[૧૭] હમા[૧૮] ફ્રોહરે[૧૯] આરાસ્તારાંન્[૨૦] વીરાસ્તારાંન્[૨૧] વીનારૂતારાંને[૨૨] દીને[૨૩] ખોદાઇ[૨૪] બાદ ![૨૫]

(૧૦) અરદેશર[૧૪] બાબેગાનના[૧૫] ફરોહર[૧૩] સાથે હમા-જોર[૧૨] હોજો,[૧૬] તથા[૧૭] તમામ[૧૮] ખુદાઈ[૨૪] દીનની[૨૩] શોભા કરનારા,[૨૦] કાર-રવાઈ કરનારા,[૨૧] અને જોનારાઓના[૨૨] ફરોહર[૧૯] સાથે હમશરીકી[૧૨] હોજો ![૨૫]

(૧૧) હમા-જોરૂ[૨૬] ફ્રોહરે[૨૭] આદરૂબાદ[૨૮] મારસ્પંદાંન્[૨૯] બાદ,[૩૦] અવા[૩૧] હમા[૩૨] ફ્રોહરે[૩૩] પઓઇર્યોદ્કએશાંન્[૩૪] મીનોઆંન્[૩૫] વ[૩૬] હમા[૩૭] મોવદાંને[૩૮] દીન્[૩૯] બાદ ![૪૦]

(૧૧) આદરબાદ[૨૮] મારેસ્પદના[૨૯] ફરોહર[૨૭] સાથે હમાજોર[૨૬] હોજો[૩૦] અને[૩૧] મીનોઈને-લગતા[૩૫] તમામ[૩૨] પઓઇર્યોદકએષો[૩૪] તથા દીનના[૩૯] તમામ[૩૭] મોબેદોના[૩૮] ફરોહર[૩૩] સાથે હમા-જોર[૨૬] હોજો ![૪૦]

(૧૨) હમા-જોરૂ[૪૧] ફ્રોહરે[૪૨] આદરૂબાદ[૪૩] જરૂથોશ્તાંન્[૪૪] બાદ,[૪૫] અવા[૪૬] હમા[૪૭] ફ્રોહરે[૪૮] મોવદાંન્[૪૯] વ દાવરાંન્[૫૦] વ[૫૧] દસ્તૂરાંને[૫૨] દીન્[૫૩] બાદ ![૫૪]

(૧૨) આદરબાદ[૪૩] જરથોશ્તના[૪૪] ફરોહર[૪૨] સાથે હમ-શરીકી[૪૧] હોજો[૪૫] અને[૪૬] તમામ[૪૭] મોબેદો,[૪૯] દાવરો,[૫૦] તથા[૫૧] દીન[૫૩] દસ્તુરોના[૫૨] ફરોહર[૪૮] સાથે[૪૬] હમાજોર[૪૧] હોજો ![૫૪]

(૧૩) હમા-જોરૂ[૫૫] ફ્રોહરે[૫૬] અનઓશહ[૫૭]-રવાંને[૫૮] ખુસ્રો[૫૯] કવાદાંન્[૬૦] બાદ,[૬૧] અવા[૬૨] હમા[૬૩] ફ્રોહરે[૬૪] અઉરૂવંદાંન્[૬૫] દાદસ્તાંન્[૬૬]

---

* જુઓ ફ્વરદીન યશ્ત ક. ૧૦૪ "વર્શનહે હંઘ્હઉરૂષોઈશ્ અષઓનો ફ્રવષીમ્ યજમઇદે."

દાદ્-દારાંન્[૬૭] વ દીન્[૬૮] યઓઝદાસ્નીનીદારાંન[૬૯] ખોદાઇ[૭૦]-પઐરાસ્તા-રાંન્[૭૧] મહિસ્તાંન્[૭૨] બાદ્![૭૩]

(૧૩) અનુશેહ[૫૭] રવાન[૫૮] ખુસરો[૫૯] કોબાદના[૬૦] ફરોહર[૫૬] સાથે હમા-જોર[૫૫] હોજો[૬૧] અને[૬૨] તમામ[૬૩] સેતાબીથી[૬૫] ઇન્સાફ આપનારા,[૬૬] અદલ રાખનારા[૬૭] તથા ખુદાઈ[૭૦] દીનના[૬૮] યઓજદાથ્રેગીરી રાખનારા[૬૯] તથા સમારનારા[૭૧] બુજોરગોના[૭૨] ફરોહર[૬૪] સાથે હમશરીકી[૫૫] હોજો![૭૩]

(૧૪) હમા-જોરૂ[૭૪] ફ્રોહરે[૭૫] અશોઆંન,[૭૬] ચીરાંન,[૭૭] અવરૂ-વીઝાન,[૭૮] પીરોજગરાંન,[૭૯] પઓઇર્યોદ્કએશાંન,[૮૦] વ[૮૧] ફ્રોહરે[૮૨] નબાનજદિશ્તાંન[૮૩] વ[૮૪] ફ્રોહરે[૮૫] અશોઆંન[૮૬] બાદ્,[૮૭] અવા[૮૮] હમા[૮૯] ફ્રોહરે[૯૦] અશોઆંન[૯૧] હસ્તાંન[૯૨] બૂદાંન[૯૩] બેદાંન[૯૪] અઓ-દહ્યાંન[૯૫] ઉજ-દહ્યાંન[૯૬] પેરેનાયૂકાંન[૯૭] વ[૯૮] અપેરેનાયૂકાંન[૯૯] બાદ્.![૧૦૦]

(૧૪) અશોના[૭૬] ગાલેબ,[૭૭] ચહડતા દરજ્જાના[૭૮] અને ફતેહમંદ[૭૯] ફરોહરો,[૭૫] "પઓઇર્યોદકએષનાંમ"[૮૦] ને લગતાં તથા "નબાનજદીશ્તનાંમ[૮૩]" ને લગતાં ફરોહરો,[૮૨] તથા અશોના[૮૬] ફરોહરો[૮૫] સાથે હમશરીકી[૭૪] હોજો,[૮૭] અને હૈયાતી ભોગવનારા,[૯૨] આગળ થઈ ગએલાં,[૯૩] હવે પછી થનારા,[૯૪] આ જગોઉપરના,[૯૫] પેલી જગોઉપરના[૯૬] ઉમ્મરે પુગેલાં[૯૭] અને[૯૮] બાળકો[૯૯]— તમામ[૮૯] અશોના[૯૧] ફરોહરો[૯૦] સાથે હમાજોર[૭૪] હોજો![૧૦૦]

(૧૫) "*અહુમાઇ[૧] રએશ્ચ[૨] ખરેનસ્ચ[૩]" તાંન[૪] હમી[૫] બાદ્[૬] રયોમંદ્[૭] ખોરેહોમંદ્[૮] કે[૯] તાંન[૧૦] બેશ-કારી[૧૧] તોખ્શાઇ[૧૨] રવા[૧૩] બાદ્![૧૪] (૧૬) *"અહુમાઇ[૧૫] તન્વો[૧૬] દ્રવતાતેમ[૧૭]" તાંન[૧૮] હમી[૧૯] બાદ્[૨૦] આંને[૨૧] તન-દુરોસ્ત[૨૨]-રવશ્ને,[૨૩] કે[૨૪] તાંન[૨૫] દેરૂ-જીવશ્ને,[૨૬] તાંન[૨૭]-નાંમ[૨૮] અંદરૂ[૨૯] હુસોબી,[૩૦] વ[૩૧] તાંન[૩૨] હીરૂ[૩૩] અંદરૂ[૩૪] આબાદી,[૩૫] વ[૩૬] તાંન[૩૭] રવાન[૩૮] અંદરૂ[૩૯] અશોઇ[૪૦] બાદ્![૪૧] (૧૭) *"અહુમાઇ[૪૨] તન્વો[૪૩] વજદ્વરે[૪૪]" કે[૪૫] તાંન[૪૬] હમી[૪૭] બાદ્[૪૮] તને[૪૯] વજદ્દરી,[૫૦] કે[૫૧] તાંન[૫૨] પરૂવરૂયાદ્[૫૩] તને[૫૪] મેહ્[૫૫] વ[૫૬] વેહ્![૫૭] (૧૮) "*અહુમાઇ[૫૮] તન્વો[૫૯] વેરેથ્રેમ[૬૦]" તાંન[૬૧] હમી[૬૨] બાદ્[૬૩] તન-પીરોજગરી[૬૪] ઇ તન,[૬૫] કે[૬૬] તાંન[૬૭] કાંમ[૬૮] વ[૬૯] કુનશ્ને[૭૦] ફ્રારૂન[૭૧] વરૂજીદ્![૭૨] (૧૯) "*અહુમાઇ[૭૩] ઇશ્તીમ[૭૪] પઓઉરૂશ-ખાથ્રાંમ"[૭૫] તાંન[૭૬] હમી[૭૭]

---

* એ શબ્દો અવસ્તા છે.

બાદ[૭૮] આંને[૭૯] એશત[૮૦] પૂરૂ[૮૧] હીરૂ[૮૨] વ[૮૩] ખાસ્તે,[૮૪] કે[૮૫] તાંન[૮૬] એજ[૮૭] ફ્રારૂની[૮૮] અંદુખ્તે[૮૯] એસ્તેદ[૯૦] આંને[૯૧] માંન[૯૨] વ[૯૩] વીસ[૯૪] વ[૯૫] જંદ[૯૬] વ[૯૭] દહ્યુ![૯૮] (૨૦) *"અહુમાઇ[૯૯] આસ્નાંમ-ચિત[૧૦૦] ફ્રજંતીમ"[૧] તાંન[૨] હુમી[૩] બાદ[૪] આંને[૫] આસ્નીદે[૬]-ફ્રજંદ[૭] કેશ્વર-વીરાય[૮] હુંજમની,[૯] કેશ[૧૦] પ[૧૧] હુંજમને[૧૨] વેહાંન[૧૩] ફ્રાજ-સ્તાયંદ![૧૪] (૨૧) "*અહુમાઇ[૧૫] દરેઘાંમ[૧૬] દરેઘા-જીતીમ"[૧૭] તાંન[૧૮] હુમી[૧૯] બાદ[૨૦] આંને[૨૧] દેરૂ[૨૨] વ[૨૩] દેરંગ-જીવરની[૨૪] પ[૨૫] કાંમે[૨૬] ફ્રારૂન![૨૭] (૨૨) "*અહુમાઇ[૨૮] વહિ-શ્તેમ[૨૯] અહૂમ[૩૦] અષઓનાંમ[૩૧] રઓચંઘહેમ[૩૨] વીસ્પો-ખાથ્રેમ"[૩૩] તાંન[૩૪] હુમી[૩૫] બાદ[૩૬] આંને[૩૭] પાશુમ[૩૮] અઓઆંને[૩૯] અશોઆંન[૪૦] રોશન[૪૧] ગરોસ્માંન[૪૨] હુમા-ખારેહ![૪૩] "†અથ[૪૪] જમ્યાત[૪૫] યથ[૪૬] આફ્રીનામિ[૪૭]!"

(૧૫) "તેને[૧] નૂર[૨] તથા ખોરેહ[૩]"—તેઓ[૪] નૂરમંદ[૭] અને ખોરેહ-મંદ[૮] થયાં[૫-૬] કરો જેથી[૯] તેઓ[૧૦] પોતાની ખીશ્કારી[૧૧] યાને મહેનત[૧૨] ચાલુ[૧૩] રાખે![૧૪] (૧૬) "તેને[૧૫] તનની[૧૬] દુરસ્તી[૧૭]"—તેઓને[૧૮] તનદુરસ્તી ભરેલી[૨૨] હાલત[૨૧-૨૩] થયાં કરજો,[૧૯-૨૦] જેથી[૨૪] તેઓને[૨૫] લાંબી-જીંદગી,[૨૬] તેઓને[૨૭] ભલી-કીર્તિ[૩૦] સાથનું[૨૯] નામ[૨૮] તથા[૩૧] તેઓને[૩૨] આબાદી[૩૫] સાથની[૩૪] દોલત[૩૩] તથા[૩૬] તેઓને[૩૭] અશોઇ[૪૦] સાથનું[૩૯] રવાન[૩૮] હોજો![૪૧] (૧૭) "તેને[૪૨] તનની[૪૩] આસુદગી[૪૪]" યાને[૪૫] તેઓને[૪૬] આસુદેહ[૫૦] તન[૪૯] હોજો[૪૭-૪૮] જેથી[૫૧] તેઓ[૫૨] શરીરને[૫૪] કદાવર[૫૫] તથા[૫૬] ભલુ[૫૭] ઉધારે![૫૩] (૧૮) "તેને[૫૮] તનની[૫૯] ફ્તેહ[૬૦]"—તેઓને[૬૧] શરીરની[૬૫] તનની-ફીરોજગરી[૬૪] થયાં કરજો[૬૨-૬૩] જેથી[૬૬] તેઓ[૬૭] નીતિમાન[૭૧] ઇચ્છા[૬૮] તથા[૬૯] કાર્યો[૭૦] અખત્યાર કરે![૭૨] (૧૯) "તેને[૭૩] પુરતાં-સુખ સાથની[૭૫] ઇચ્છવાજોગ ચીજ,[૭૪]"—તેઓને[૭૬] પુર[૮૧] દોલત[૮૨] અને[૮૩] ખજાના[૮૪] સાથની ઇચ્છા[૮૦] થયા કરજો,[૭૭-૭૮] જેથી[૮૫] તેઓ[૮૬] ઘેર[૯૨] મહોલા,[૯૪] કસબા,[૯૬] તથા[૯૭] દેશને[૯૮] માટે નીતિ[૮૮] એકઠી[૮૯] કર્યા કરે![૯૦] (૨૦) "તેને[૯૯] આસ્નીદેહ-ખેરદવાળા[૧૦૦] ફરજંદો[૧]"—તેઓને[૨] આસ્નીદેહ-ખેરદવાળાં[૬] કેશ્વર દીપાવનારાં[૮] ફરજંદોનું[૭] ટોળું[૯] હોજો[૩-૪] જેથી[૧૦] તેઓ ભલાંઓની[૧૩] અનજુમન[૧૨] તરફના[૧૧] સ્તોત-મેળવે[૧૪]! (૨૧) "તેને[૧૫] લાંબામાં[૧૬]

---

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† ફ. ૧૫ થી ૨૨ સુધીનો ભાગ "અહમાઇ રએશ્ચ" નામની અવસ્તા બંદગીના દરેક વાકયની પહેલવી "જંદ" યાને શરેહ ઉપરથી આ આફરીનમાં પાજંદ ભાષામાં લેવામાં આવેલો છે.

લાંબી-જીંદગી[૧૭]"—તેઓને[૨૮] ભલી[૨૭] ઇચ્છા[૨૬] સાથની[૨૫] લાંબામાં[૨૩] લાંબી-જીંદગી[૨૪] હોજો![૧૯-૨૦] (૨૨) "તેને[૨૮] અશોની[૩૧] રોશનીવાળી[૩૨] તમામ-આસાનીવાળી,[૩૩] સૌથી સરસ[૨૯] હૈયાતી[૩૦]"—તેઓને[૩૪] અશોની[૪૦] સૌથી સરસ[૩૮] હૈયાતી[૩૯] જે તમામ-સુખથી[૪૩] ભરપુર રોશન[૩૧] ગરોથમાન[૪૨] છે તે હોજો![૩૫-૩૬] જેમ[૪૬] હું દુવા ગુજારૂછું[૪૭] તેમ[૪૪] આમીન થાઓ![૪૫]

*દહ્માંન્ કે પ ઇન્ મ્યજદ્ ફ્રાજ-રસીદ્ હેંદ્, એજ્ઞ ઇન્ મ્યજદ્ બહેર્ આમદન્ બહેર્ ગેરેફ્તન્, હર્-ગામી રા હજાર્ વ દ્વીસદ્ ગાંમ્ વહિશ્ત્ રોશન્ ગરોથ્માંની બે-પદીરાદ્!

પ ફ્રાજ-આમદન્ કેરફે બે-અવજાયાદ્! પ અવાજ્ શુદન્ ગુનાહ્ ઓય્ બૂન એશ્વાદ્! વ ગએથી નેક્ બાદ્! વ મીનો વેહ્ બાદ્! સર્-ફ્રજાંમ અશાહી બે-અવજાયાદ્! રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્, રવાંન્ ગરોસ્માંની બાદ્! અશો બેદ્-દેરૂજી! અથ જમ્યાત્ યથ આફ્રીનામિ!

હુમતનાંમ્ હૂખ્તનાંમ્ હ્વર્શ્તનાંમ્, યદચા અન્યદચા, વેરેજ્યમ્નનાંમ્ચા વાવેરેજનનાંમ્ચા મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ્ મહી.

યથા અહૂ વઇર્યો (૨૧) અષેમ્ વોહૂ (૧૨)

યથા અહૂ વઇર્યો (૨) યસ્નેમ્ચ વહ્મેમ્ચ અઓજસ્ચ જવરેચ આફ્રીનામિ સ્રઓષહે અષ્યેહે તખ્મહે તનુ-માંથ્રહે દરેષીદ્રઓશ આહૂઇર્યેહે અષેમ્ વોહૂ (૧)

અહ્માઇ રએશ્ચ; હજંઘરેમ્; જસ મે અવંઘ્હે; કેરૂફેહ્ મોજદ્; અષેમ્ વોહૂ (૧).

---

* એ આખો છેલ્લો ભાગ "હફ્ત અમશાસ્પંદની આફરીન"ને છેડે તેમજ "ગાહામ્બારની આફરીન"ને છેડે બી આવે છે. એના તરજુમા માટે જુઓ પાનું ૪૪૩.

આફ્રીનૂ-ઈ-મ્યજૂદ.

મ્યજદની આફ્રીન.

(૧) હમાજોર[1] અશો[2] બેદ![3] હમા-જોર[4] નેકી[5] બેદ![6] હમા-જોર[7] અહુરમજદ[8] વ[9] અમેશાસ્પંદાંન![10] હમા-જોર[11] ખોરેહ[12] દીને[13] માજદયસ્નાંન![14] (૨) હમા-જોર[15] *આદર-ફ્રોબા[16] વ[17] આદર-ગોશસ્પ[18] વ[19] આદર-બુરજીન-મહેર![20] હમા-જોર[21] હમા[22] મીનોય[23] વેહ,[24] યશ્તે[25] અહુરમજદ[26] વ[27] અમેશાસ્પંદાંન![28] (૩) હમાજોર[29] ખોરેહ[30] દીને[31] માજદયસ્નાંન[32] વ[33] યશ્તે[34] આવાંન[35] વ[36] આતશાંન,[37] વ યશ્તે[38] હમા[39] મીનોય[40] વેહ[41] વ ફીરોજગર[42] બેદ![43] વીસ્પાંન[44] યજદાંન[45] અવા[46] દામાંને[47] ગએથી[48] કુનાદ,[49] કુ[50] હંગાંમ[51] વ[52] જમાંને[53] નેક[54] બાદ![55]

(૧) અશો[2] (સાહેબોની) સાથે હમ-શરીકી[1] હોજો![3] નેકી[5] સાથે હમા-જોર[4] હોજો! અહુરમજદ[8] તથા[9] અમશાસ્પંદો[10] સાથે હમા-જોર[7] હોજો![6] માજદયસ્ની[14] દીનના[13] ખોરેહ[12] સાથે હમશરીકી[11] હોજો. (૨) આદર-ફ્રોબા,[16] તથા[17] આદર-ગુશસ્પ,[18] તથા[19] આદર બુરજીન મહેર[20] સાથે હમાજોર[15] (હોજો)! ઈજિશ્ને કરવા લાયક[25] અહુરમજદ,[26] તથા[27] અમશાસ્પદો[28] તથા તમામ[22] ભલા[24] મીનો[23] સાથે હમા-જોર[21] (હોજો)! (૩) માજદયસ્ની[32] દીનના[31] ખોરેહ[30] સાથે, યજશ્ને-કરવા-લાયક[34] પાણીઓ[35] તથા[36] આતશો[37] તથા ઈજિશ્ને કરવા લાયક[38] તમામ[39] ભલા[41] તથા ફતેહમંદ[42] મીનો[40] સાથે હમશરીકી[29] હોજો![43] તમામ[44] યજદો[45] ગેતીની[48] પેદાયશ[47] ના બાબમાં[46] એવું કરો[49] કે[50] જેથી મોકો[51] અને[52] વખત[53] ભલો[54] થાય![55]

(૪) ગૂંદ[56] સેપાહે[57] ઇરાંન[58] શહેર[59] પ[60] ખયેરી[61] વ[62] ફ્રારૂની[63] પ[64] મર્જ[65] વ[66] પાદફુઇ[67] વ[68] જાય[69] આયંદ,[70] વ[71] શવંદ[72] પ[73] ફીરોજી,[74] પ[75] ફ્રારૂન[76] કાંમ[77] રસંદ![78] પ[79] કાંમ[80] જદ[81] વ[82] શીકસ્ત[83] વ[84] વાનીદ[85] બાદ[86] દુશ્મને[87] ઇરાંન[88] શહેર[89] ખુદ[90] વ[91] અવે-વાજ[92] વ[93] અવે-ફ્રૂતારીહ![94] (૫) નેકી[95] બેદ[96] શુમા[97]

* જરતોશ્તી દએન પ્રમાણે ૧૬ આતશોમાંનો એક ઘણોજ બુલંદ આતશ, જે જરથોશ્તી દએનને લગતો ખાસ આતશ છે.

વેહાંન![૯૮] રાંમશ્ને[૯૯] વ[૧૦૦] અવે-ખીમી[૧] વ[૨] નેકી[૩] પ[૪] ઈરાંન[૫] શહેરૂ[૬] અવઝાયાદ્![૭] મા[૮] કાહાદ્[૯] હરૂ[૧૦] દાંમ[૧૧] વ[૧૨] દહેશ્ને[૧૩] ઇ અહુરૂમજદ્![૧૪] (૬) પ[૧૫] કાંમે[૧૬] અહુરૂમજદ્[૧૭] વ[૧૮] અમેશાસ્પંદાંન[૧૯] રસાદ્[૨૦] ઇન[૨૧] આફ્રીન[૨૨] ઓય્[૨૩] તને[૨૪] શૂમા[૨૫] વેહાંન[૨૬] વ[૨૭] ફ્રારૂન-કુનશ્નાંન[૨૮] અશોઇ-વરૂજીદારાંન![૨૯] શૂમા[૩૦] *નેક્-જીવી[૩૧] વ[૩૨] દેર-જીવશ્ને[૩૩] બેદ્,[૩૪] અવા[૩૫] નરાંન[૩૬] વ[૩૭] નાઇરીકાંન[૩૮] વ[૩૯] પુસ-ઝાદાંન[૪૦] કે[૪૧] ખીશ[૪૨] અવઝાયાદ્. ![૪૩]

(૪) દુવા કરવી જોઇએ[૫૬] કે ઇરાન[૫૮] શહેરના[૫૯] પાસબાન[૬૦] આબાદી,[૬૧] તથા[૬૨] નેકી[૬૩] જમીન[૬૫] તથા[૬૬] પાદશાહી[૬૭] તથા[૬૮] મરતબો[૬૯] પામે[૭૦] અને[૭૧] ફતેહવાળા[૭૩-૭૪] થાય[૭૨] અને રાસ્ત[૭૬] ખાહેશ[૭૭] ને[૭૫] પહોંચે![૭૮] ઇરાન[૮૮] શહેરનો[૮૯] દુશ્મન[૮૭] પોતાની[૯૦] ખાહેશમાં[૮૦-૭૯] મરેલો,[૮૨] તુટેલો,[૮૩] માર ખાધેલો,[૮૫] બોલવાની શક્તિ વગરનો,[૯૨] અને[૯૩] ચાલવાની શક્તિ વગરનો[૯૪] થાય![૯૬] (૫) તમો[૯૭] ભલાંઓને[૯૮] નેકી[૯૫] હોજો![૯૬] ઇરાન[૫] શહેરમાં[૬-૪] ખુશાલી,[૯૯] ધાસ્તીની-ગેરહાજરી[૧] તથા[૨] નેકી[૩] વધતી રહેજો![૭] અહુરમજદની[૧૪] ક્રોધથી[૧૦] પેદાયશો[૧૧] તથા[૧૨] સૃષ્ટિ રચના[૧૩] તે ઓછી થતી[૯] ના![૮] (૬) તમો[૨૫] ભલાં[૨૬] નીતિમાન-કાર્ય કરનારાં[૨૮] અશોઇની-અમલયાત-કરનારાંને[૨૯] પોતાને[૨૪] અહુરમજદ[૧૭] તથા[૧૮] અમશાસ્પંદોની[૧૯] ખાહેશ[૧૬] મુજબ[૧૫] આ[૨૧] આફ્રિન[૨૨] પહોંચો![૨૦] તમો[૩૦] ભલી-જીદગી-ભોગવો,[૩૧] અને[૩૨] લાંબી જીંદગીવાળા[૩૩] થાઓ[૩૪]! તથા[૩૫] નરો[૩૬] અને[૩૭] નારીઓ[૩૮] અને[૩૯] ફરજદ તરીકે જન્મેલાં[૪૦] જેઓ[૪૧] તમારી પોતાની[૪૨] વૃદ્ધિ કરતાં રહે[૪૩] (તેઓબી લાંબી ભલી જીંદગીવાળા થાઓ).

(૭) આફ્રીદેહુ[૪૪] બેદ્[૪૫] ચૂન[૪૬] †જમશીદ્![૪૭] વરૂઝાવંદ્[૪૮] બેદ્[૪૯] ચૂન[૫૦] ‡કએસ્થાવક્ષ![૫૧] દીનીન[૫૨] બેદ્[૫૩] ચૂન[૫૪] §વીશ્તાસ્પ્શાહ![૫૫]

---

* જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"વોહુ-જીતિ, ઉસ-જીતિ, ફ્રેથેમ-જીતિ; જઇતે તે નરાંમ, જઇતે તે નાઇરિકાંમ, જઈતે તે પુથ્ર ઉસ-જ્યાઓન્તે તનુ-કેરેત."

† જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"ખરેનંઘ્રહુન્તેમ બવાહિ યથ યો યિમો ક્ષએતો હ્વાંથ્વો."

‡ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"સીરેમ કેહ્રૂપેમ અનાઅવનેમ બવાહિ" યથ કવ સ્યાવર્ષાનો.

§ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત" "અએવ તે બવાહિ યથ વીશ્તાસ્પાઈ."

ફીરોજગરૂ[૫૬] બેદ[૫૭] ચૂન[૫૮] *ફ્રેદૂન![૫૯] જીનાવંદ[૬૦] બેદ[૬૧] ચૂન[૬૨] †તહ-મૂરસ્પ![૬૩] પૂર-ખોરેહ[૬૪] બેદ[૬૫] ચૂન[૬૬] ‡કએ-ખુસ્રૂ![૬૭] પૂર-નરૂ[૬૮] બેદ[૬૯] ચૂન[૭૦] ¶હુઓશાવરૂ![૭૧] પૂરૂ-ગાવ[૭૨] બેદ[૭૩] ચૂન[૭૪] ††આથ્વ્યાંન[૭૫] ફ્રેદૂન-પેદ![૭૬] પૂરૂ-અસ્પ[૭૭] બેદ[૭૮] ચૂન[૭૯] ‡‡પોઉરૂશસ્પ[૮૦] જરૂથુશ્ત-પેદ![૮૧] અશો[૮૨] બેદ[૮૩] ચૂન[૮૪] §જરથુશ્ત![૮૫] હુનદાદ[૮૬] બેદ[૮૭] ચૂન[૮૮] §§જામાસ્પ[૮૯] પ[૯૦] દાંનેશ![૯૧] (૮) દેરૂ-જીવશ્ને[૯૨] બેદ[૯૩] ચૂન[૯૪] જરૂવાંન-પાદશાહ![૯૫] વેશ-પએવંદ[૯૬] બેદ[૯૭] ચૂન[૯૮] રોદ-નાવદા![૯૯] સુદ[૧૦૦]-દહેશ્ને[૧] બેદ[૨] ચૂન[૩] $માહ![૪] તીજ[૫] વ[૬] તગી[૭] બેદ[૮] ચૂન[૯] ¶¶મેહેરૂ![૧૦] રઓશન[૧૧] બેદ[૧૨] ચૂન[૧૩] **આતશ![૧૪] આવાયશ્ને[૧૫] બેદ[૧૬] ચૂન[૧૭] જરૂ![૧૮] રવા[૧૯] બેદ[૨૦] ચૂન[૨૧] દરમ![૨૨] કેરૂદારૂ[૨૩] બેદ[૨૪] ચૂન[૨૫] અહુરૂમજદ[૨૬] ખોદાય[૨૭] પ[૨૮] હામાંને[૨૯] ખીશ![૩૦]

(૭) જમશેદના[૪૭] જેવો[૪૬] પેદા પડેલો[૪૪] થજે ![૪૫] કએ સ્યાવખશના[૫૧] જેવો[૫૦] અમલ્યાતવાળો[૪૮] થજે ![૪૯] ગુશતાસ્પશાહ[૫૫] જેવો[૫૪] દીનવાળો[૫૨] થજે ![૫૩] ફરેદુન[૫૯] જેવો[૫૮] ફતેહમદ[૫૬] થજે ![૫૭] તેહમુરસ્પ[૬૩] જેવો[૬૨] હુશ્યારવાળો[૬૦] થજે ![૬૧] કએખુશરૂ[૬૭] જેવો[૬૬] પુર-ખોરેહવાળો[૬૪] થજે ![૬૫]

---

* જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"વેરેથ્રજાઓ યથ થ્રએતઓનો."

† જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"જેનંઘ્રહુન્તેમ બવાહિ યથ તખ્મો ઉરૂપ."

‡ એ વાક્ય કએ-કાઉસ ને માટે અસલ અવસ્તામાં છે; જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"અશ-વરેચાઓ યથ કવ ઉસ." કએ-ખુસ્રૂ સાથે તો બીજો વીચાર ત્યાં મળે છે—"અયસ્કેમ અમહૂરકેમ બવાહિ યથ કવ-હુસ્રવ."

¶ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"પોઉરૂ-જિરો યથ અઓશ્નરો."

†† જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"પોઉરૂ-ગો બવાહિ યથ આથ્વ્યાનોઇશ."

‡‡ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"પોઉરૂ-અસ્પેમ બવાહિ યથ પોઉરૂ-ષસ્પેમ."

§ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"અષવ બવાહિ યથ જરથુશ્ત્રો સ્પિતામો."

§§ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"અમવ યથ જામાસ્પો."

$ જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"રઓચિનવન્તેમ બવાહિ યથ માઓંઘ્રહેમ."

¶¶ જુઓ "આફ્રીન-ઈ-જરતોશ્ત"—"તિજિનવન્તેમ બવાહિ યથ મિથ્રેમ."

** જુઓ "આફ્રીન-ઇ-જરતોશ્ત"—"સ્રઓચિનવન્તેમ બવાહિ યથ આતરેમ."

હુઓશાવર[૭૧] જેવો[૭૦] પુર-નરવાળો[૬૮] થજે![૬૯] ફરેદુનના બાપ[૭૬] આથવ્યાંનના[૭૫] જેવો[૭૪] પુર-ગોસ્પદવાળો[૭૨] થજે![૭૩] જરથુશ્તના-બાપ[૮૧] પોઉરૂશસ્પ[૮૦] જેવો[૭૮] પુર-ઘોડાવાળો[૭૭] થજે![૭૯] જરથુશ્ત[૮૫] જેવો[૮૪] અશો[૮૨] થજે![૮૩] અક્કલમાં[૮૭-૯૦] જામાસ્પ[૮૯] જેવી[૮૮] કુન્યતાવાળો[૮૬] થજે![૯૧] (૮) *જમાન—પાદશાહ[૯૫] જેવો[૯૪] લાંબી જીંદગીવાળો[૯૨] થજે![૯૩] *નાવેદા-નદીની[૯૯] માફક[૯૮] ઘણા પેવંદવાળા[૯૬] થજો![૯૭] માહબોખ્તાર[૪] જેવા[૩] ફાયદો[૧૦૦] આપનાર[૧] થજો![૨] મહેર યજદના[૧૦] જેવા[૯] તીક્ષ્ણ[૫] અને[૬] ગાલેબ[૭] થજો![૮] આતશ[૧૪] જેવા[૧૩] રોશન[૧૧] થજો![૧૨] સોના[૧૮] જેવા[૧૭] અગત્યના[૧૫] થજો![૧૬] *દેરમ[૨૨] જેવા[૨૧] ચાલુ[૧૯] રહેજો![૨૦] *પોતાની[૩૦] પેદાયશમાં[૨૯-૨૮] અહુરમજદ[૨૬] સાહેબના[૨૭] જેવા[૨૫] નેક-કુનશ્નીવાળા[૨૩] થજો![૨૪]

(૯) શાદ[૩૧] વ[૩૨] ખુર્રમ[૩૩] વ[૩૪] પૂર[૩૫] નેકી[૩૬] બેદ![૩૭] વ[૩૮] અશો[૩૯] શૂમા[૪૦] વેહાંન[૪૧] કે[૪૨] અએદર[૪૩] મદ[૪૪] એસ્તેદ,[૪૫] ચી[૪૬] માંન[૪૭] શાંન[૪૮] આવાદીહા[૪૯] વ[૫૦] વેહાંન[૫૧] દુશારમીહા[૫૨] કદે-ખોદાય[૫૩] હુસ્પુરીહા[૫૪] દાશ્ત[૫૫] હોમ.[૫૬] (૧૦) ચી[૫૭] સર[૫૮] સ્તવર[૫૯]—ખુરશ્ને[૬૦] પાક,[૬૧] વ[૬૨] મએ[૬૩] ખુશ,[૬૪] વ[૬૫] સ્પર્મ[૬૬] ઇ હુબોય,[૬૭] વ[૬૮] મનશ્ને[૬૯] આવાયશ્ને,[૭૦] વ[૭૧] કદે-ખોદાય[૭૨] હમ-વીનશ્ને,[૭૩] વ[૭૪] પરસ્ત્યાંન[૭૫] તરસાગાહ,[૭૬] વ મનશ્ને[૭૭] અ-વનાહગર[૭૮] હુક્રાખ્તે[૭૯]—અહુરમજદ[૮૦] કુનાદ![૮૧] કે[૮૨] અંદર[૮૩] ઇન[૮૪] શહેર,[૮૫] ઇન[૮૬] દેહ,[૮૭] ઇન[૮૮] માંન[૮૯] ઇ મેહાંન[૯૦] આબાદ[૯૧] આરાય[૯૨] હુસ્રોબ[૯૩] વ[૯૪] હમા[૯૫] અશો[૯૬] બેદ![૯૭] (૧૧) વ[૯૮] શૂમા[૯૯] નો-નો-[૧૦૦] રએ[૧] વ[૨] ઓરેહ[૩] વ[૪] ફીરોજગરી[૫] વ[૬] આવાંની[૭] હર[૮] નેકી[૯] રસશ્ને[૧૦] પદાયશ્ને[૧૧] મેહ[૧૨] બાદ![૧૩] શૂમા[૧૪] ફીરોજગરાંન[૧૫] અનઓશહ[૧૬] બેદ![૧૭]

(૯) ખુશાલ,[૩૧] આનંદ,[૩૩] અને નેકીમાં[૩૬] પુર[૩૫] રહેજો![૩૭] અને[૩૮] તમો[૪૦] કે[૪૨] જેઓ હ્યાં[૪૩] આવેલાં[૪૪] છેઓ,[૪૫] તેઓ ભલાં[૪૧] તથા અશો[૩૯] થજો, અને બધી બાબાદમાં[૪૬] અમો[૪૭] તેઓને[૪૮] આબાદીથી[૪૯] અને[૫૦] ભલાંઓને[૫૧] પ્યારથી[૫૨] ઘેરધણી[૫૩] જેટલી સારી ખાતરદારીથી[૫૪] રાખ્યા[૫૫] કરશે![૫૬] (૧૦) મહાન[૫૯] મેહમાનદારીની[૫૮] ચીજો[૫૭]—પાક[૬૧] ખોરાક,[૬૦] ખુશી લાવનારૂં[૬૪] દરાખનું શરબત[૬૩] સુગંધી[૬૭] અસ્પરમ[૬૬] તથા[૬૮] લાયક[૭૦] વિચાર,[૬૯] એક-વિચારના[૭૩] ધણી-ધણીઆણી[૭૨] તથા[૭૪] પરસ્તેશને લાયકનું[૭૫] માન[૭૬] અને પાપ વગરનું[૭૮] સારી રીતે બુલંદ[૭૮] થતું મન[૭૭]—દાદાર હોરમજદ[૮૦] કરજો.[૮૧] જેથી[૮૨] આ[૮૪] શહેર,[૮૫] દેશ,[૮૭] તથા મોટાંઓના[૯૦] આ[૮૮] ઘેરમાંના[૮૯-૮૩] આબાદ[૯૧] શણગારવાળા,[૯૨] ભલી કીર્તિવાળા[૯૩] અને તમામ[૯૫] અશો[૯૬] થાઓ![૯૭]

---

* જુઓ "બુજોર્ગોના નામ સાથની આફરીન" પાનું ૪૩૪.

(૧૧) અને[૯૮] તમને[૯૯] નવું નવું[૧૦૦] નૂર[૧] તથા[૨] ખોરેહ,[૩] ફતેહમંદી[૫] તથા[૬] લાયકી,[૭] દરેક[૮] નેકીમાં[૯] પહોંચવું[૧૦] અને લાંબા-વખતનું[૧૨]-ટકી-રહેવું[૧૧] થાય![૧૩] તમો[૧૪] ફતેહમદો[૧૫] અમર્ગ[૧૬] રહેજો![૧૭]

(૧૨) અહૂઇ[૧૮] વ[૧૯] કેરૂફૈગર[૨૦] બેદ[૨૧] ચૂન[૨૨] અર્દાફ્રવષ![૨૩] શાદ[૨૪] વ[૨૫] રાસ્ત[૨૬] બેદ[૨૭] ચૂન[૨૮] તિશતર![૨૯] ખુર્રમ[૩૦] વ[૩૧] અનઓશહ[૩૨] બેદ[૩૩] ચૂન[૩૪] બહાર![૩૫] વેશ-અંબાર[૩૬] બેદ[૩૭] ચૂન[૩૮] જમસ્તાંન![૩૯] અએદૂન[૪૦] શુમા[૪૧] વેહાંન[૪૨] ફ્રઓખ[૪૩] બેદ.[૪૪] (૧૩) કુ[૪૫] ગેહાંન[૪૬] બુલંદ[૪૭] હેદ;[૪૮] કુ[૪૯] કોહ[૫૦] જીફૂર[૫૧] હેદ;[૫૨] કુ[૫૩] દરયાવ[૫૪] હુજીર[૫૫] હેદ;[૫૬] કુ[૫૭] વઓરૂકષ[૫૮] જરેહ[૫૯] તર[૬૦] હેદ;[૬૧] કુ[૬૨] બહાર[૬૩] શંબ-રીદ[૬૪] આરા[૬૫] હેદ;[૬૬] કુ[૬૭] યાકૂદ[૬૮] વ[૬૯] મર્વારીદ[૭૦] હુબંદ[૭૧] હેદ;[૭૨] કુ[૭૩] મરૂ[૭૪] ઇ સફેદ,[૭૫] મરૂ[૭૬] ઇ માહવંદા,[૭૭] મરૂ[૭૮] ઇ હુતાશીદાંન![૭૯]

(૧૨) અરદાફ્રવષની[૨૩] માફક[૨૨] અહૂવાળા[૧૮] અને[૧૯] સવાબકાર[૨૦] થાઓ![૨૧] તિશતરના[૨૯] જેવા[૨૮] "શાદી[૨૪]" અને[૨૫] "રાસ્તી[૨૬]"વાળા થાઓ[૨૭]! વસંત[૩૫] મીસાલ[૩૪] ખુશાલ[૩૦] અને[૩૧] અમર્ગ[૩૨] થજો[૩૩]! શીયાળાની[૩૯] માફક[૩૮] પુષ્કળ-જથ્થાવાળા[૩૬] થાઓ![૩૭] તમો[૪૧] ભલાંઓ[૪૨] એ પ્રમાણે[૪૦] મુબારક[૪૩] થાઓ![૪૪] (૧૩) જેમ[૪૫] કે દુન્યા[૪૬] બુલંદ[૪૭] છે,[૪૮] પહાડ[૫૦] ઊંડો[૫૧] છે,[૫૨] દરીયો[૫૪] ઘણો ઊંડો[૫૫] છે,[૫૬] વોરૂકષ[૫૮] દરીયો[૫૯] તર[૬૦] છે,[૬૧] જેમ કે અંબર સાથનો[૬૪] વસત[૬૩] શોભાયમાન[૬૫] હોય છે,[૬૬] માણેક[૬૮] અને[૬૯] મોતી[૭૦] સારી રીતે-જડેલા[૭૧] છે,[૭૨]—જેવાં કે[૭૩] શફેદ[૭૫] મોતી,[૭૪] મોતેબર[૭૭] મોતી,[૭૬] મજેના બનાવેલા[૭૯] મોતી.[૭૮]

(૧૪) જદ[૮૦] ન શીકસ્ત[૮૧] વ વાંનીદ[૮૨] બાદ[૮૩] દુશ્મને[૮૪] શાહેરે[૮૫] ઇરાંન[૮૬]—શાહેરે[૮૭] માંન[૮૮] વ[૮૯] શુમા[૯૦] વેહાંન![૯૧] વ[૯૨] શુમા[૯૩] પ[૯૪] હર[૯૫] કારે[૯૬] ફ્રારૂન[૯૭] ઓય[૯૮] કાંમ[૯૯] રસીદ,[૧૦૦] વ[૧] રસાદ[૨] બાદ,[૩] ચૂન[૪] માંન[૫] આફ્રીનીદ![૬] ચી[૭] ઓજ[૮] અવસ્તા[૯] પએદા,[૧૦] કુ[૧૧] આ-ફ્રીન[૧૨] દહમાંન,[૧૩] જમીન-પહાના[૧૪] વ[૧૫] રોદ-દ્રાના[૧૬] વ[૧૭] ખુરશીદ-બાલા[૧૮] પ[૧૯] હમા[૨૦]-ઇ વેહાંન[૨૧] બે-રસાદ![૨૨] શાદ[૨૩] વ[૨૪] ખુર્રમ[૨૫] વ[૨૬] પુર-નેકી[૨૭] વ[૨૮] અશો[૨૯] બેદ![૩૦] અથ[૩૧] જમ્યાદ[૩૨] યથ[૩૩] આફ્રિનામિ![૩૪] *હુમતનાંમ હુખ્તનાંમ હવર્શતનાંમ, યદચા અન્યદચા વેરેક્ષ્યમ્ન-

* એ આખા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ "હફ્ત અમશાસ્પંદની આફરીન" પાનું ૪૪૩.

નાંમ્ચા વાવેરેજેનનાંમ્ચા મહી આઇબી જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ મહી.

(૧૪) ઈરાન[૮૬] શહેરના[૮૫] દુશ્મન[૮૪]—હમારાં[૮૮] તથા[૮૯] તમો[૯૦] ભલાંઓના[૯૧] શહેરમાં[૮૭] મારેલા,[૮૦] તુટેલા,[૮૧] માર ખાધેલા[૮૨] થાઓ![૮૩] અને[૯૨] તમો[૯૩] દરેક[૯૫] નેક[૯૭] કાર્ય[૯૬] માં[૯૪] મોરાદ[૯૯-૯૮] પામો,[૧૦૦] અને[૧] જે પ્રમાણે[૪] અમોએ[૫] આફ્રીન કીધી,[૬] તે પ્રમાણે મુરાદ પામેલા[૨] થાઓ[૩]! કારણ[૭] કે અવસ્તામાંથી[૯-૮] જાહેર છે[૧૦] કે[૧૧] અશોની કીધેલી[૧૩] આફ્રીન[૧૨] જમીન જેટલી પહોળી,[૧૪] નદી જેટલી લાંબી,[૧૬] અને[૧૭] ખુરશેદ જેટલી બુલન્દ[૧૮] તમામ[૨૦] ભલાંઓને[૨૧-૧૯] પહોંચો![૨૨] ખુશાલ[૨૩] ખુશી ભરેલા[૨૫] અને[૨૬] પુર-નેકીવાળા[૨૭] તથા[૨૮] અશો[૨૯] થાઓ![૩૦] જેમ[૩૩] હું દુવા ગુજારૂં[૩૪] છું તેમ[૩૧] થાઓ![૩૨]

આફ્રીન્-ઈ-ગાહંમ્બાર્-ચાશની.

અથવા

આફ્રીન્-ઈ-પાવ્-ઈ-ગાહંમ્બાર્.

આફરીન ગાહુંમ્બારની પાવીની.

(૧) યજદાંન[૧] દાદ,[૨] વેહાંન[૩] ફરૂમુદ,[૪] પરસ્તંદગાંન[૫] સાખ્ત,[૬] અરૂજાંનીઆંન[૭] ખુર્દ,[૮] અએદૂન[૯] બાદ![૧૦] યજદાંન[૧૧] હમી-દેહાદ,[૧૨] વેહાંન[૧૩] હમી-ફરૂમાયાદ,[૧૪] પરસ્તંદગાંન[૧૫] હમી-સાઝાદ,[૧૬] અરૂજાનીઆંન[૧૭] હમી-ખુરાદ,[૧૮] અએદૂન[૧૯] બાદ![૨૦] (૨) અએદરૂ[૨૧] હમા[૨૨] પ[૨૩] શાદીહ[૨૪] વ[૨૫] રામશ્નીહ[૨૬] સદ[૨૭]-ઓ[૨૮]-પંજાહ[૨૯] સાલ[૩૦] યજદાંન[૩૧] હમી-બ-અવજાયાદ,[૩૨] અએદૂન[૩૩] બાદ![૩૪] આવ[૩૫]-ઇ[૩૬]-રૂદાંન,[૩૭] વ[૩૮] બરૂ[૩૯]-ઇ[૪૦]-ઉર્વરાંન,[૪૧] વ[૪૨] શીરૂ[૪૩]-ઇ[૪૪]-ચેહારૂ-પાયાંન,[૪૫] વ[૪૬] જોરૂ[૪૭]-ઇ[૪૮]-જોરૂમંદાંન,[૪૯] આવાદાંન[૫૦] બાદ![૫૧] અવરૂ[૫૨]-ઇ-માંન[૫૩]-ઇ-મેહાંન[૫૪] માજદયસ્નાંન[૫૫] યજદાંન[૫૬] હમી-બ-અવજાયાદ,[૫૭] હરૂ[૫૮] રોજ[૫૯] પ[૬૦] અવજુની[૬૧] બાદ,[૬૨] અએદૂન[૬૩] બાદ![૬૪] દીન[૬૫]-ઇ વેહ[૬૬] માજદયસ્નાંન[૬૭] આગાહી,[૬૮] રવાઇ[૬૯] ગ્યાફ્રંગાનીહ[૭૦] બાદ,[૭૧] હફ્ત[૭૨] કેશવરૂ[૭૩] જમીન,[૭૪] અએદૂન[૭૫] બાદ![૭૬]

(૧) યજદો[૧] તરફથી બખ્શેશ થયલી,[૨] ભલાં અશો લોકો[૩] તરફથી હોકમ મળેલો,[૪] સેતાયશ કરનારાઓ[૫] તરફથી તૈયાર થયલું,[૬] અને લાયક લોકોથી[૭] ખવાયલુ,[૮] એ પ્રમાણે[૯] થાઓ![૧૦] યજદો[૧૧] ચાલુ બખ્શેશ કરયા કરે,[૧૨] ભલાં અશો લોકો[૧૩] ચાલુ હોકમ આપે,[૧૪] પરસ્તેશ કરનારાઓ[૧૫] ચાલુ તૈયાર કરે,[૧૬] અને લાયક લોકો[૧૭] ચાલુ ચાશ્ની કરે,[૧૮] એ પ્રમાણે[૧૯] આમીન થાઓ![૨૦] (૨) જ્યાં[૨૧] ખુશાલી[૨૪] તથા[૨૫] સુખથી[૨૬-૨૩] એક સો[૨૭] ને[૨૮] પચાસ[૨૯] વરસ[૩૦] સુધી યજદો[૩૧] બધાંઓની[૩૨] ચાલુ વૃદ્ધિજ કરયા કરે,[૩૨] એ પ્રમાણે[૩૩] આમીન થાઓ![૩૪] નદીઓના[૩૭-૩૬] પાણી,[૩૫] ઝાડપાન[૪૧] ના[૪૦] ફળો,[૩૯] ચોપગાં-ગોસ્પંદો[૪૫] નું[૪૪] દૂધ,[૪૩] તથા[૩૮-૪૨-૪૬] "જોર" નામની શક્તિ ધરાવનારાઓની[૪૯-૪૮] "જોર[૪૭]" આબાદ[૫૦] થતાં રહે![૫૧] બુજોર્ગ[૫૪] માજદયસ્નીઓના[૫૫] મકાનોની[૫૩] ઉપર[૫૨] યજદો[૫૬] ચાલુ વૃદ્ધિના પ્રવાહો મોકલતા રહે,[૫૭] દરેક[૫૮] દીવસ[૫૯] વૃદ્ધિ[૬૧] સાથે[૬૦] રહે,[૬૨] એ પ્રમાણે[૬૩] થાઓ![૬૪] ભલી[૬૬] માજદયસ્ની[૬૭] દીનના[૬૫] ઇલ્મનો[૬૮] ફેલાવો[૬૯] તથા મશહુરી[૭૦] સાત[૭૨] કેશ્વરના[૭૩] વીસ્તારમાં[૭૪] થાએ,[૭૧] એ પ્રમાણે[૭૫] થાઓ![૭૬]

(૩) ગુર્જહ્[૭૭] બોરેહ્[૭૮] અવજાયાદ્,[૭૯] ઇન્[૮૦] ક્ષ્નુમન્[૮૧] મઇન્યો[૮૨] રથ્વો[૮૩] બેરેજત્[૮૪] બુલંદ્[૮૫] ગેહ્[૮૬] ગાહંબાર્[૮૭] *(ફલાંન) હુમ[૮૮] કેર્ફે[૮૯] હુમા[૯૦] વેહાંન્[૯૧]-ઇ હક્રૂત[૯૨] કેશ્વર્[૯૩] જમીન્[૯૪] બે-રસાદ્,[૯૫] અએદૂન્[૯૬] બાદ્![૯૭] ગુર્જહ્[૯૮] બોરહ્[૯૯] અવજાયાદ્,[૧૦૦] ઇન્[૧] ક્ષ્નુમન્[૨]-ઇ† (ફલાંન) વીસ્પએષા[૩] અર્દાફ્રવષ્[૪] બે-રસાદ્,[૫] અએદૂન્[૬] બાદ્![૭] ગુર્જહ્[૮] બોરેહ્[૯] અવજાયાદ્,[૧૦] ઇન્[૧૧] ક્ષ્નુમન[૧૨] સરોશ[૧૩] અશો,[૧૪] તગી[૧૫] તન્[૧૬]-ફરમાન,[૧૭] શેકફ્રૂત[૧૮] જીન્[૧૯] જીન્[૨૦] અવજાર્,[૨૧] સાલાર્-[૨૨]ઇ દા-

* નીચલા છ ગાહંબારમાનો એક જે હોય તે પઢેઃ—

૧ મઇદ્યોજરેમ. ૨ મઇદ્યોશહેમ. ૩ પઇતિશહેમ. ૪ અયાથ્રેમ. ૫ મઇદ્યારેમ. ૬ હમસ્પથ્મએદેમ.

† જે રોજે આફ્રીન ભણવામાં આવે તે રોજને લગતા નીચે આપેલા હમકારાના નામોનો એક ઝુમખો લેવોઃ-

૧ હોરમજદ—દએ-પ-આદર—દએ-પ-મહેર—દએ-પ-દીન.

૨ બેહમન—મોહોર—ગોશ—રામ.

૩ અરદીબેહેશ્ત—આદર—સરોશ—બેહેરાંમ.

૪ શહેરેવર—ખુરશેદ—મહેર—આસ્માંન—અનેરાન.

૫ સ્પંદારમદ—આવાં—દીન—અશીશ્વંઘ્હ—મારેસ્પંદ.

૬ ખુરદાદ—તીર—અરદાફ્રવષ—ગોવાદ.

૭ અમરદાદ—રશ્ને—આશ્તાદ—જમ્યાદ.

માંન[૨૩]-ઇ અહુરૂમજદ્[૨૪] બે-રસાદ્,[૨૫] અએદૂન[૨૬] બાદ્ ![૨૭] (૪) નીરંગ[૨૮] ફીરોજગર[૨૯] બાદ્ ![૩૦] ખોરેહ[૩૧]-ઇ વેહ[૩૨]-દીન[૩૩]-ઇ માજદયસ્નાંન[૩૪] રવા[૩૫] બાદ્[૩૬] અંદર[૩૭] હફ્તૂ[૩૮] કેશ્વર[૩૯] જમીન,[૪૦] નાંમ-ચેશતીહા-તર[૪૧] અંદર[૪૨] કામ[૪૩] બાદ્ ![૪૪] હસ્ત[૪૫] શાહેરસ્તાંન[૪૬] અંદર[૪૭] (ફલાંન*) શાહેરસ્તાંન[૪૮] પૂરી[૪૯] ફીરોજીહ,[૫૦] શાદીહ,[૫૧] રામશનીહ,[૫૨] રવાંન[૫૩] ખોરેહ[૫૪] ખોજસ્તેહ[૫૫] અવજુન[૫૬] બાદ્ ![૫૭] અવજુનતર[૫૮] બાદ્ ![૫૯] ખોરેહ[૬૦] ખોજસ્તેહ[૬૧] બાદ્ ![૬૨]

(૩) બુલંદીથી[૭૭] ખોરેહની[૭૮] વૃદ્ધિ થાઓ,[૭૯] બુલંદ[૮૪] મીનો[૮૨] સરદાર[૮૩] (એટલે કે) બુલદ[૮૫] ગાહંમ્બાર[૮૭] (ફલાંન)ના હીંગામની[૮૬] આ[૮૦] ક્ષનુમન[૮૧] (યાને ખુશનુદ કરવાની ક્રીયા) તમામ[૮૮] સવાબ[૮૯] સાથે સાત[૯૨] કેશ્વરના[૯૩] વીસ્તારને[૯૪] લગતાં તમામ[૯૦] ભલાંઓને[૯૧] પહોંચો,[૯૫] અને એ પ્રમાણે[૯૬] આમીન થાઓ ![૯૭] ખોરેહની[૯૯] બુલંદીથી[૯૮] વૃદ્ધિ થાઓ,[૧૦૦] (ફલાન હમકારા)ની આ[૧] ક્ષનુમન[૨] વીસ્પેશા[૩] (યાને તમામ) અરદાફ્રવષને[૪] પહોંચો,[૫] એ પ્રમાણે[૬] થાઓ ![૭] બુલંદીથી[૮] ખોરેહની[૯] વૃદ્ધિ થાઓ,[૧૦] તથા અશો[૧૪] તગીની શક્તિ ધરાવનાર,[૧૫] માંથ્રના[૧૭]-તનવાળા,[૧૬] એજમતી[૧૮] હથ્યારવાળા,[૧૯] કાર્ય સાધક[૨૧] હથ્યાર રાખનાર[૨૦] હોરમજદની[૨૪] પેદાયશોના[૨૩] સરદાર[૨૨] સરોશ યજદને[૧૩] આ[૧૧] ક્ષનુમન[૧૨] પહોંચો,[૨૫] એ પ્રમાણે[૨૬] આમીન થાઓ ![૨૭] (૪) નીરંગ[૨૮] (યાને મીથ્રનું આ ભણતર) ફતેહમંદ[૨૯] થાઓ ![૩૦] ભલી[૩૨] માજદ-યસ્ની[૩૪] દીનનુ[૩૩] ખોરેહ[૩૧] હફ્ત[૩૮] કેશ્વરના[૩૯] વીસ્તારમાં[૪૦-૩૭] ફેલાયલું[૩૫] રહો,[૩૬] વધારે ખસુસ કરીને[૪૧] તેની પોતાની મુરાદમાજ[૪૩-૪૨] રહો ![૪૪] જે શહેરીઓ[૪૬] છે[૪૫] તેમાંના[૪૭] આ (ફલાન) શહેરમાંનાઓને[૪૮] સંપૂર્ણતા,[૪૯] ફતેહમંદી,[૫૦] તથા રવાનની[૫૩] ખુશાલી[૫૧] અને ખુરરમી[૫૨] સાથે તેઓનું ખો-રેહ[૫૪] મુબારક રીતે[૫૫] જીઆદે[૫૬] થાઓ ![૫૭] વધુ જીઆદે[૫૮] થાઓ ![૫૯] ખોરેહ[૬૦] મુબારક[૬૧] થાઓ ![૬૨]

(૫) ઇન[૬૩] ક્ષનુમન[૬૪] અએદૂન[૬૫] બાદ્ ![૬૬] મઇન્યો[૬૭] રથ્વો[૬૮] બેરેજત[૬૯] બુલંદ[૭૦] ગેહ[૭૧] ગાહાંમ્બાર[૭૨] (ફલાંન†) હમ[૭૩] કેરૂફે[૭૪] હમા[૭૫] વેહાંન[૭૬] ઇ હફ્તૂત[૭૭] કેશ્વર[૭૮] જમીન[૭૯] બે-રસાદ્,[૮૦] અએદૂન[૮૧] બાદ્ ![૮૨] ગુર્જેહ[૮૩] ખોરેહ[૮૪] અવજાયાદ્,[૮૫] ઇન[૮૬] ક્ષનુમન[૮૭]-ઇ (ફલાંન‡) વીસ્પ-

---

* જે શહેર યા ગામમાં ક્રીયા થતી હોય તે શહેર યા ગામનું નામ લેવું.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

એષા[૮૮] અરૂદાક્રવષ[૮૯] બે-રસાદ્,[૯૦] અએદૂન[૯૧] બાદ્![૯૨] ગુર્જેહ્[૯૩] ખોરેહ્[૯૪] અવજાયાદ્,[૯૫] ઇન[૯૬] ક્ષ્નુમન[૯૭] સરોશ[૯૮] અશો,[૯૯] તગી[૧૦૦] તન[૧]-ફ્રર-માન,[૨] શેકફ્તૂ[૩] જીન,[૪] જીન[૫] અવ્જાર[૬] સાલાર[૭]-ઇ દામાંન[૮]-ઇ અહુરમજદ્[૯] બે-રસાદ્,[૧૦] અએદૂન[૧૧] બાદ્![૧૨] (૬) કેરા[૧૩] ગાહ્[૧૪] રોજ[૧૫] શાહેરયારી,[૧૬] ખીશ[૧૭] યજશ્ને[૧૮] કર્દે-હોમ,[૧૯] દરૂન[૨૦] ચશ્ત-હોમ,[૨૧] મ્યજદ્[૨૨] હુમા-રાઇનમ,[૨૩] અયોકર્દેહા[૨૪] પ[૨૫] ગંજ-ઇ[૨૬] દાદાર[૨૭] અહુરમજદ્[૨૮] રયોમંદ્[૨૯] ખોરેહમંદ્,[૩૦] અમેશાસ્પંદાંન[૩૧] બે-રસાદ્![૩૨] અઓજ,[૩૩] જોર,[૩૪] નીરૂ,[૩૫] તગી,[૩૬] અમાવંદી[૩૭] ફીરોજગરી![૩૮]

(૫) આ[૬૨] ક્ષ્નુમન[૬૪] એ પ્રમાણે[૬૫] થાઓ![૬૬] બુલંદ[૬૯] મીનો[૬૭] સરદાર[૬૮] (એટલે કે) બુલંદ[૭૦] ગાહબાર[૭૨] (ફલાન)ના હીંગામ[૭૧] (ની આ ક્ષ્નુમન) તમામ[૭૩] સવાબ[૭૪] સાથે સાત[૭૭] કેશ્વરના[૭૮] વીસ્તારને[૭૯] લગતાં તમામ[૭૫] ભલાંઓને[૭૬] પહોંચો,[૮૦] એ પ્રમાણે[૮૧] આમીન થાઓ![૮૨] ખોરેહની[૮૪] બુલંદીથી[૮૩] વૃદ્ધિ થાઓ,[૮૫] (ફલાન હમકારા)ની આ[૮૬] ક્ષ્નુમન[૮૭] વીસ્પેશા[૮૮] અરદાક્રવષને[૮૯] પહોંચો,[૯૦] એ પ્રમાણે[૯૧] થાઓ![૯૨] બુલંદીથી[૯૩] ખોરેહની[૯૪] વૃદ્ધિ થાઓ,[૯૫] તથા અશો[૯૯] તગીની શક્તિ ધરાવનાર,[૧૦૦] મંથ્રના[૨]-તનવાળા,[૧] ઍજમતી[૩] હથ્યારવાળા,[૪] અસરકારક[૬] હથ્યાર રાખનાર,[૫] હોરમજદની[૯] પેદાયશોના[૮] સરદાર[૭] સરોશ યજદને[૯૮] આ[૯૬] ક્ષ્નુમન[૯૭] પહોંચો,[૧૦] એ પ્રમાણે[૧૧] થાઓ![૧૨] (૬) જેને માટે[૧૩] (ફલાન) રોજ,[૧૫] માહ[૧૪] તથા સાલે[૧૬] મેં પોતે[૧૭] ઇજિશ્ને[૧૮] કીધી છે,[૧૯] દરૂન[૨૦] ઇજયા છે,[૨૧] અને મ્યજદ[૨૨] (યાને ક્રીયારૂપી મુરાદના મીશ્ર) ચાલુ કર્યો જાણીછું,[૨૩] તે બધું એકત્ર થઈને[૨૪] નુરમંદ[૨૯] તથા ખોરેહમદ[૩૦] દાદાર[૨૭] અહુરમજદના[૨૮] ખજાનામાં[૨૬-૨૫] તથા અમશાસ્પંદોને[૩૧] પહોંચો![૩૨] "નીરૂ"[૩૫] નામની શક્તિ, "અઓજ"[૩૩] નામનું કૌવત, "તગી"[૩૬] નામની તાકાત, તથા "જોર" નામની મજબુતી (નો સીલસીલો) હીંમત[૩૭] તથા ફતેહમદી[૩૮] સાથે (આમીન થાઓ)!

(૭) *ઇન ક્ષ્નુમન અએદૂન બાદ્! મઇન્યો રથ્વો બેરેજત બુ-લંદ્ ગેહ્ ગાહાંમ્બાર્ (ફલાં†) હમ કેર્ફે હુમા વેહાંન-ઇ હફ્ત કેશ્વર્ જમીન બે-રસાદ્, અએદૂન બાદ્! ગુર્જેહ્ ખોરેહ્ અવજાયાદ્, ઇન

---

* એ આખા ૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૫ મા ફકરાનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

ક્ષ્નુમન-ઇ (ફલાંન*) વીસ્પએષા અરૂદાફ્રવષ્ બે-રસાદ, અએદૂન બાદ! ગુર્જેહ્ ખોરેહ્ અવઝાયાદ, ઇન ક્ષ્નુમન સરોશ અશો, તગી તન-ફેરમાન, શેકફ્‌ત જીન, જીન અવઝારૂ, સાલારૂ-ઇ દામાંન-ઇ અહુરમઝદ બે-રસાદ, અએદૂન બાદ! (૮) એજ[૩૯] હમા[૪૦] પદીર-ફ્તાર[૪૧] બાદ[૪૨]! એમારા[૪૩] પાનાઇ[૪૪]-કેરદાર,[૪૫] નેકી[૪૬]-અંદાખ્તાર,[૪૭] અનાઇ[૪૮] પત્યાર[૪૯] દુર[૫૦]-અવાઝ[૫૧]-દારતાર,[૫૨] અયાફ્‌ત[૫૩] ખાહ[૫૪] બાદ![૫૫] કેરા[૫૬] દીગર[૫૭] મ્યઝદ[૫૮] હઝાર[૫૯] મર્દ[૬૦] મ્યઝદ[૬૧] શાયમ[૬૨] સાખ્ત,[૬૩] એમારા[૬૪] કમ-રંજતર[૬૫] આસાન્તર[૬૬] યએની[૬૭] કર્દ[૬૮] યક[૬૯] એજ[૭૦] મા[૭૧] હઝાર[૭૨] પદીરફ્તાર[૭૩] બાદ![૭૪]

(૯) નાંમ-ચિશ્તી[૭૫] અનઓશહ[૭૬] રવાંન,[૭૭] રવાંન[૭૮]-ઇ (ફલાંન*) અએદર[૭૯] યાદ[૮૦] બાદ![૮૧] અએદૂન[૮૨] બાદ![૮૩] અનઓશહ[૮૪] રવાંન,[૮૫] રવાંન[૮૬]-ઇ (ફલાંન†) અએદર[૮૭] યાદ[૮૮] બાદ![૮૯] અએદૂન[૯૦] બાદ![૯૧] ફ્રમાયશને[૯૨] (ફલાંન††) માઝદયસ્નની[૯૩] બે-રસાદ![૯૪] અએદૂન[૯૫] બાદ![૯૬] નાંમ-ચિશ્તી[૯૭] અનઓશહ[૯૮] રવાંન,[૯૯] રવાંન[૧૦૦]-ઇ જરતોશ્ત[૧] સ્પિતમાન[૨] અશો[૩] ફ્રોહર[૪] અએદર[૫] યાદ[૬] બાદ![૭] અએ-દૂન[૮] બાદ![૯] અનઓશહ[૧૦] રવાન,[૧૧] રવાંન[૧૨]-ઇ અએસદ-વાસ્તર[૧૩]-ઇ જરતોશ્ત[૧૪] અએદર[૧૫] યાદ[૧૬] બાદ![૧૭] અએદૂન[૧૮] બાદ![૧૯] અન-ઓશહ[૨૦] રવાન[૨૧] રવાન[૨૨]-ઇ હવોવ[૨૩]-ઇ જરતોશ્ત[૨૪] અએદર[૨૫] યાદ[૨૬] બાદ![૨૭] અએદૂન[૨૮] બાદ![૨૯] અનઓશહ[૩૦] રવાન,[૩૧] રવાંન[૩૨]-ઇ ઉર્વ-તત-નર[૩૩]-ઇ જરતોશ્ત[૩૪] અએદર[૩૫] યાદ[૩૬] બાદ![૩૭] અએદૂન[૩૮] બાદ![૩૯] અનઓશહ[૪૦] રવાન,[૪૧] રવાન[૪૨]-ઇ ખુરશેદચેહેર[૪૩]-ઇ જરતોશ્ત[૪૪] અએદર[૪૫] યાદ[૪૬] બાદ![૪૭] અએદૂન[૪૮] બાદ![૪૯] અનઓશહ[૫૦] રવાન,[૫૧] રવાન[૫૨]-ઇ દુગદો[૫૩] પોઉરૂશસ્પ[૫૪] અએદર[૫૫] યાદ[૫૬] બાદ![૫૭] અએ-દૂન[૫૮] બાદ![૫૯] અનઓશહ[૬૦] રવાન,[૬૧] રવાન[૬૨]-ઇ પોઉરૂશસ્પ[૬૩]-ઇ પેતેરસ્પ[૬૪] અએદર[૬૫] યાદ[૬૬] બાદ![૬૭] અએદૂન[૬૮] બાદ[૬૯]! અનઓશહ[૭૦] રવાન,[૭૧] રવાન[૭૨]-ઇ આરાસ્પ[૭૩]-ઇ પેતેરસ્પ[૭૪] અએદર[૭૫] યાદ[૭૬] બાદ![૭૭] અએદૂન[૭૮] બાદ![૭૯] અનઓશહ[૮૦] રવાન[૮૧] રવાન[૮૨]-ઇ મઇદયોમાહ[૮૩]-ઇ આરાસ્પ[૮૪] અએદર[૮૫] યાદ[૮૬] બાદ![૮૭] અએદૂન[૮૮] બાદ![૮૯]

* જુઓ ફુટનોટ પાનું ૪૮૦.

† જેની યાદમાં ક્રીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ કાયદાસર લેવું.

†† જેની ફરમાશથી અને પૈસાથી ક્રીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ લેવું.

[એજ મુંજબ વખ્શુરે વખ્શુરાંન અશો સ્પિતમાન જરતોશ્ત સાહેબનું વંશ આગળ ચલાવીને, પેશદાદી પાદશાહો, કયાની પાદશાહો, પહેલવાનો વગેરેના નામો લઈને જરતોશ્ત સાહેબના જાયનશીનો જરથુશ્ત્રોતેમો, દસ્તુરો, મોબેદો વગેરેના નામો તે બાબેના કાયદા જાળવીને અહીં દેવાં].

હમા[60] ક્રવષ-[61]ઇ અશોઆંન્[62] એએદર્[63] યાદ્[64] બાદ્![65] અએ-દૂન્[66] બાદ્![67] *નાંમ-ચિશ્તી અન્ઓશહ્ રવાન, રવાન્-ઇ († ફ્લાંન) અએદર્ યાદ્ બાદ! અએદૂન બાદ્! ફ્રમાયશને (‡ ફ્લાંન) માજદયસ્ની બે-રસાદ્! અએદૂન બાદ્!

(૮) આ બધાંની[40] મારેફતથી[39] કબુલ[41] પામો![42] જેથી આ બધુ હમારે માટે[43] નેગેહબાની[44]-કરનાર,[45] નેકી[46]-લાવી આપનાર,[47] હલાકી[48] તથા પલીદીના હુમલાને[49] દૂર[50] તથા પાછળ[51] હઠાવનાર,[52] તથા હમારી મુરાદ[53] બર લાવનાર,[54] થાઓ[55] જેથી કરીને[56] હમારી એક મરતબે કીધેલી મ્યજદ[58] બીજા[57] હજાર[59] મરદોએ[60] કીધેલી મ્યજદ[61] જેવી હું બનાવી[63] શકું,[62] યાને અમને[64] કંમ-રંજ[65] તથા વધુ આસાની[66] સાથે અ-મારી[69] તરફથી[70] એકવાર[67] કીધેલી[68] એક[69] ચીજ હજાર ગણી રીતે[72] કબુલ[73] પામો![74] (૯) નામ-બ-નામ[75] અમર્ગ[76] રવાન[77] (ફ્લાન)નું રવાન[78] હાં[79] યાદ[80] હોજો![81] આમીન[82] થાઓ![83] અમર્ગ[84] રવાન[85] (ફ્લાન)નું રવાન[86] હાં[87] યાદ[88] રહેજો![89] એ પ્રમાણે[90] થાઓ![91] (ફ્લાન) જે માજ-દયસ્ની[93] છે તેની ફરમાશથી[92] આ બધું પહોચો![94] એ પ્રમાણે[95] આમીન થાઓ.[96] નામ-બ-નામ[97] અમર્ગ[98] રવાન[99] અશો[3] ફ્રોહર[4] સાથના જર-તોશ્ત[1] સ્પિતમાન સાહેબનું[2] રવાન[100] હાં[5] યાદ[6] હોજો![7] આમીન[8] થાઓ![9] અમર્ગ[10] રવાન[11] જરતોશ્ત સાહેબના[14] અએસદ વાસ્તરનું[13] રવાન[12] હાં[15] યાદ[16] હોજો![17] એ પ્રમાણે[18] થાઓ![19] અમર્ગ[20] રવાન[21] જરતોશ્ત સાહે-બના[24] હવોવનું[23] રવાન[22] હાં[25] યાદ[26] હોજો![27] એ પ્રમાણે[28] થાઓ![29] અ-મર્ગ[30] રવાન[31] જરતોશ્ત સાહેબના[34] ઉર્વતત-નરનુ[33] રવાન[32] હાં[35] યાદ[36] રહેજો![37] એ પ્રમાણે[38] થાઓ![39] અમર્ગ[40] રવાન[41] જરતોશ્તના[44] ખુરશેદ ચેહેરનું[43] રવાન[42] હાં[45] યાદ[46] હોજો![47] એ પ્રમાણે[48] થાઓ![49] અમર્ગ[50] રવાન[51] પોઉરૂશસ્પના[54] દુગદોનું[53] રવાન[52] હાં[55] યાદ[56] હોજો![57] આમીન[58] થાઓ![59] અમર્ગ[60] રવાન[61] પેતેરસ્પના[64] પોઉરૂશસ્પનું[63] રવાન[62] હાં[65] યાદ[66] હોજો![67] એ મુજબ[68] થાઓ![69] અમર્ગ[70] રવાન[71] પેતેરસ્પના[74] આરાસ્પનું[73]

* એના તરજુમા બાબે જુઓ ૯ મા ફકરાની શરૂઆતનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

રવાન[૭૪] હ્યાં[૭૫] યાદ[૭૬] હોજો![૭૭] આમીન[૭૮] થાઓ![૭૯] અમર્ગ[૮૦] રવાન[૮૧] આ-રાસ્પના[૮૪] મઇદયો-માહનું[૮૩] રવાન[૮૨] હ્યાં[૮૫] યાદ[૮૬] રહેજો![૮૭] એ પ્રમાણે[૮૮] થાઓ![૮૯]

તમામ[૯૦] અશો રવાનોના[૯૨] ફરોહરો[૯૧] હ્યાં[૯૩] યાદ[૯૪] હોજો![૯૫] આમીન[૯૬] થાઓ![૯૭]

(૧૦) હુમા[૯૮] ફ્રવષ્[૯૯]ઇ અશોઆંન્[૧૦૦] અયોકર્દૢહ્યા[૧] ચેહારૂમ,[૨] દહુમ,[૩] સી-રોજ,[૪] સાલ્,[૫] રોજ,[૬] એજ[૭] ગયોમર્દૢ[૮] અંદા[૯] સઓષ્યઓસ્[૧૦] અએદર્[૧૧] યાદ્[૧૨] બાદ્![૧૩] અએદૂન્[૧૪] બાદ્![૧૫] (૧૧) *હુસ્તાંન્,[૧૬] †બુદાંન્,[૧૭] બેદાંન્,[૧૮] જાદાંન્,[૧૯] ‡અજાદાંન્,[૨૦] §આ-દહી,[૨૧] $ઉજ-દહી[૨૨] ¶દહુમ[૨૩] **નર્[૨૪] ††નારીક્,[૨૫] ‡‡અવર્નાઇ,[૨૬] પુર્નાઇ,[૨૭] હુર્[૨૮] કે[૨૯] §§અવર્[૩૦] ઇન્[૩૧] જમીન્[૩૨] પઇરિ[૩૩] વેહ્-દીની[૩૪] ગુદારાંન્[૩૫] શુદ્-હુસ્ત,[૩૬] $$હુમા[૩૭] ફ્રવષ્[૩૮]-ઇ અશોઆંન્[૩૯] અયો-કર્દૢહ્યા[૪૦] એજ[૪૧] ગયોમર્દૢ[૪૨] અદા[૪૩] સઓષ્યઓસ્[૪૪] અએદર્[૪૫] યાદ્[૪૬] બાદ્![૪૭] અએદૂન્[૪૮] બાદ્![૪૯] (૧૨) કે[૫૦] ઇન્[૫૧] *માંન્[૫૨] *વીસ્[૫૩] વ *જંદ્[૫૪] *દેહ્[૫૫] વ *રોસ્તા[૫૬] ¶¶ગુજશ્તે[૫૭] હેંદ્,[૫૮] હુમા[૫૯] ફ્રવષ્[૬૦] ઇ અશોઆંન્[૬૧] અઓકર્દૢહ્યા[૬૨] એજ[૬૩] ગયોમર્દૢ[૬૪] અંદા[૬૫] સઓષ્ય-ઓસ્[૬૬] અએદર્[૬૭] યાદ્[૬૮] બાદ્![૬૯] અએદૂન્[૭૦] બાદ્![૭૧]

જુઓ યજશ્ને હા ૨૬. અથવા સતુમનો કરદો—

* યાઓસ્ચ જ્વન્તાંમ્ અષઓનામ્

† યાઓ ઇરીરિથુષામ્ અષઓનાંમ્.

‡ યાઓસ્ચ નરામ્ અજાતનાંમ.

§ આ-દખ્યુનામ્ચ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે.

$ ઉજ઼્દખ્યુનામ્ચ અષઓનામ્ ફ્રવષયો યજમઇદે.

¶ દહુમો–ફેરેતનાંમ.

** નરામ્ચ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે.

†† નાઇરિનાંમ્ચ અષઓનાંમ ફ્રવષયો યજમઇદે.

‡‡ વીસ્પનાંમ્ અપેરેનાયુકનાંમ્.

§§ ઈદ ઇરિસ્તનાંમ ઉર્વાંનો યજમઇદે, યાઓ અષઓનાંમ ફ્રવષયો.

$$ વીસ્પાઓ અષાઉનામ વંઘ્ઉહીશ્ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ફ્રવષયો યજમઇદે, યાઓ હચ ગયાત્ મરેથનત્ આ સઓષ્યન્તાત્ વેરેથ્રઘ્નત્.

* યજમઇદે નમાન્યાઓ, વીસ્યાઓ, જન્તુમાઓ, દખ્યુમાઓ જરથુશ્ત્રોતેમાઓ.

¶¶ વીસ્પનાંમ અહ્મ્ય નમાન......પર-ઇરિસ્તનાંમ.

(૧૦) તમામ[૯૮] અશોના[૧૦૦] ફરોહરો[૯૯] જેઓની (દીની ક્રીયાઓ જેવી કે) ચેહારમ,[૨] દરૂમુ,[૩] (માસીસા, છમસી તથા વરસી ટાંકણેના) સીરોજાઓ,[૪] સાલેગાંન[૫] (યાને વરસે વરસે પડતા પ્રસગો), તથા રોજેગાંન[૬] (યાને દરરોજની ક્રીયાઓ), ગયોમર્દથી[૮-૭] તે સઓષ્યઓસ[૧૦] સુધીમાં[૯] થયાં હોય, તે બધાં સામટાં[૧] ફરોહરો હ્યાં[૧૧] યાદમાં[૧૨] રહેજો![૧૩] એ પ્રમાણે[૧૪] થાઓ![૧૫] (૧૧) (હાલ, માજી, તથા મુસ્તકબલના એટલે કે) હાલમાં હૈયાતી ભોગવનારાં,[૧૬] આગળ થઇ ગયલાં,[૧૭] અને હવે પછી થનારાં,[૧૮] જન્મેલાં,[૧૯] નહી જન્મેલાં,[૨૦] આ જગો (યાને ખનીરથબામી) ઉપરના,[૨૧] પેલી જગો (યાને શશ કેશ્વરો) ઉપરના,[૨૨] દહમ[૨૩] (યાને અશોઇથી નાજી ને લાયક થયલાં) નર[૨૪] તથા નારીઓ,[૨૫]—બાળકો,[૨૬] બચ્ચાંઓ,[૨૭] જે[૨૯] કોઇ[૨૮] ભલી (માજદયસ્ની જરથોશ્તી) દીનને લગતાં[૩૪] આ[૩૧] જમીન[૩૨] (યાને ખનીરથબામી) ઉપરથી[૩૦] ગઈ પરમ સુધીમાં[૩૩] તેહ કરી[૩૫] ગયલાં છે,[૩૬] તેઓને લગતાં "અશોનામ[૩૯]"ના તમામ[૩૭] ફરોહરો[૩૮] ગયોમર્દથી[૪૨-૪૧] તે સઓષ્યઓસ[૪૪] સુધીના[૪૩] સામટાં[૪૦] હ્યાં[૪૫] યાદમાં[૪૬] હોજો![૪૭] એ પ્રમાણે[૪૮] આમીન થાઓ![૪૯] (૧૨) જેઓ[૫૦] આ[૫૧] ઘર[૫૨] તથા મોહોલ્લા,[૫૩] શહેર[૫૪] તથા ગામ[૫૫] તથા મુલકમાં[૫૬] ગુજર પામેલાં[૫૭] છે[૫૮] તે તમામ[૫૯] ગયોમર્દથી[૬૪-૬૩] સઓષ્યઓસ[૬૬] સુધીના[૬૫] "અશોનાંમને"[૬૧] લગતાં ફરોહરો[૬૦] હ્યાં[૬૭] સામટાં[૬૨] યાદમાં[૬૮] હોજો![૬૯] આમીન[૭૦] થાઓ![૭૧]

(૧૩) *અશોઆંન,[૭૨] ફ્રવષ્[૭૩] ચીરાંન,[૭૪] ફ્રવષ્[૭૫] અવરૂ-વીજાંન,[૭૬] ફ્રવષ્[૭૭] ફીરોજગરાંન,[૭૮] ફ્રવષ્[૭૯] પઓઇર્યો-દ્કએષાંન,[૮૦] ફ્રવષ્[૮૧] નબાનજદીશ્તાંન,[૮૨] ફ્રવષ્[૮૩]-ઇ ફ્રવષયે,[૮૪] હમા[૮૫] અયોકર્દ્દહા[૮૬] એજ[૮૭] ગયોમર્દ[૮૮] અંદા[૮૯] સઓષ્યઓસ[૯૦] અએદરૂ[૯૧] યાદ્[૯૨] બાદ્![૯૩] અએદૂન[૯૪] બાદ્.[૯૫] (૧૪) રવાન[૯૬]-ઇ પેદરાંન[૯૭] વ માદરાંન[૯૮] જદગાંન[૯૯] વ ન્યાગાંન[૧૦૦] વ ફ્રજંદાંન[૧] વ પઓવંદાંન[૨] વ પરસ્તારાંન[૩] વ નબાનજદીશ્તાંન,[૪] ફ્રવષ્[૫] અશોઆંન,[૬] અયોકર્દ્દહા,[૭] એજ[૮] ગયોમર્દ[૯] અંદા[૧૦] સઓષ્યઓસ[૧૧] અએદરૂ[૧૨] યાદ્[૧૩] બાદ્![૧૪] અએદૂન[૧૫] બાદ્![૧૬] (૧૫) †હમા[૧૭] અથોરૂનાંન,[૧૮] હમા[૧૯] રથેશ્તારાંન[૨૦]

---

* જુઓ આફ્રીન્ગાનનો "ચાએ વિસાદ્" વાળો કરદો "અષાઉનાંમ્ ફ્રવષીનાંમ્, ઉગ્રનાંમ્ અઇવિથુરનાંમ્, ઉગ્રનાંમ્ વારેથ્રઘ્નિનામ્, પઓઇર્યો-દ્કએષનાંમ્ ફ્રવષીનાંમ્, નબાનજદિશ્તનાંમ્ ફ્રવષીનાંમ્."

† જુઓ યજશ્ને હા ૨૬. અથવા સરોશને કરદો "વીરપનાંમ્ અએથ્રપઇતિનાંમ્ અષઓનાંમ્ ફ્રવષયો યજમઇદે."

હમા[૨૧] વાસ્યોસાંન્,[૨૨] હમા[૨૩] હુતોખ્શાંન્,[૨૪] હમા[૨૫] ફ્રવષ્[૨૬] અશો-આંન્[૨૭] હમા[૨૮] અયોકર્દ્દહ્યા,[૨૯] એજ[૩૦] ગયોમર્દ્[૩૧] અંદા[૩૨] સઓ-ષ્યઓસ[૩૩] અએેદર્[૩૪] યાદ્[૩૫] બાદ્!![૩૬] અએેદૂન્[૩૭] બાદ્![૩૮]

(૧૩) "અશોનામ"નાં[૭૨] મરતબાના ગાલેબ,[૭૪] ચહડતા દરજ્જાના[૭૬] તથા ફ્તેહમંદ[૭૮] ફ્રોહરો,[૭૩-૭૫-૭૭] તથા "પઓઇર્યોદકએષનાંમ"[૮૦] ને લગતાં ફ્રોહરો,[૭૯] તથા "નબાનજદીશ્તનાંમ"[૮૨] ને લગતાં ફ્રોહરો,[૮૧] જે ફ્રોહરોના[૮૪] ફ્રોહરો[૮૩] છે, તે તમામ[૮૫] ગયોમર્દથી[૮૮-૮૭] તે સઓષ્યઓસ[૯૦] સુધીના[૮૯] બધાં મળીને[૯૧] હ્યાં[૯૧] યાદમાં[૯૨] રહેજો![૯૩] એ પ્રમાણે[૯૪] થાઓ![૯૫] (૧૪) બાપ,[૯૭] માય,[૯૮] વડીલો,[૯૯] બાપદાદા,[૧૦૦] ફરજંદો,[૧] સગાંસ્નેહીઓ,[૨] ફીદા થયલાંઓના[૩] રવાનો[૯૬] તથા નબાનજદીશ્ત[૪] (યાને ઘણાજ આગળ વધેલાં) "અશોનામ"[૬] ફ્રોહરો[૫] ગયોમર્દથી[૮-૯] તે સઓષ્યઓસ[૧૧] સુધીના[૧૦] હ્યાં[૧૨] સામટાં[૭] યાદમાં[૧૩] હોજો![૧૪] એ પ્રમાણે[૧૫] થાઓ![૧૬] (૧૫) તમામ[૧૭] અથોરનાનો,[૧૮] તમામ[૧૯] પાદશાહ પહેલવાનો,[૨૦] તમામ[૨૧] ખેતીકારો,[૨૨] તથા તમામ[૨૩] ધંધાદારીઓમાના[૨૪] (અશોઈથી આગળ વધેલાં) તમામ[૨૫] "અશોનાંમ"[૨૭] ફ્રોહરો[૨૬] ગયોમર્દથી[૩૧-૩૦] તે સઓષ્યઓસ[૩૩] સુધીના[૩૨] સઘળાં[૨૮] સામટીરીતે[૨૯] હ્યાં[૩૪] યાદમાં[૩૫] હોજો![૩૬] એ પ્રમાણે[૩૭] આમીન થાઓ![૩૮]

(૧૬) હમા[૩૯] ફ્રવષ્[૪૦] અશોઆંન્,[૪૧] હફ્તૂ[૪૨] કેશ્વર્[૪૩] જમીન્,[૪૪] અરેજહ્,[૪૫] સવહ્,[૪૬] ફ્રદદફ્ષ્,[૪૭] વીદદફ્ષ્[૪૮] વોરૂ-બરેશ્ત,[૪૯] વોરૂ-જરેશ્ત,[૫૦] ખનરસ-બામી,[૫૧] *કુંગ-દએજ,[૫૨] અશોઆંન્[૫૩] †વરેજ-મ-કરૂદાંન્,[૫૪] ગંજ-માંથ્રાન્,[૫૫] હમા[૫૬] ફ્રવષ્[૫૭] અશોઆંન્,[૫૮] હમા[૫૯] અયોકર્દ્દહ્યા[૬૦] એજ[૬૧] ગયોમર્દ્[૬૨] અંદા[૬૩] સઓષ્યઓસ[૬૪] અએેદર્[૬૫] યાદ્[૬૬] બાદ્![૬૭] અએેદૂન્[૬૮] બાદ્![૬૯] (૧૭) ‡ગુર્જેહ્ ખોરેહ્ અવજ્ઞા-યાદ્, ઇન્ ક્ષ્નુમન્ મઇન્યો રથ્વો બેરેજત, બુલંદ્ ગેહ્ ગાહાંમ્બાર્ (§ફ્લાન) હમ કેરૂફે હમા વેહાંન-ઈ હફ્તૂ કેશ્વર્ જમીન્ બે-રસાદ્! અએેદૂન્ બાદ્! ગુર્જેહ્ ખોરેહ્ અવજ્ઞાયાદ્, ઇન્ ક્ષ્નુમન-ઇ (¶ફ્લાન)

* જુઓ આવાં ચશ્ત ફ્. ૫૪,૫૭. "કંઘ્રહ્ય."
† જુઓ વદીદાદ ફરગર્દ ૨; ફ્. ૨૫. "વરેમ્."
‡ એ આખા ૧૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૩ જા ફકરાનો તરજુમો.
§ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.
¶ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

વીસ્પએષા અરૂદાફ્રવષ્ બે-રસાદ! અએહૂન્ બાદ! ગુર્જેહ્ ખોરેહ્ અવજાયાદ, ઇન્ ક્રનુમન્, સરોશ્ અશો, તગી, તન્-ફરમાંન્, શેક-ફ્ત જીન્, જીન્ અવ્જાર્, સાલાર્-ઇ દામાંન્-ઇ અહુરમજદ બે-ર-સાદ! અએહૂન્ બાદ! (૧૮) *નાંમ-ચિશ્તી અનઓશહ્, રવાન્-ઇ (†ફલાન) અએદર્ યાદ બાદ! અએહૂન્ બાદ! અનઓશહ્ રવાન્, રવાન્-ઇ (ફલાન) અએદર્ યાદ બાદ! અએહૂન્ બાદ! ફ્રમાયશ્ને (‡ફલાન) માજદયસ્ની બે-રસાદ! અએહૂન્ બાદ!

(૧૬) હફ્ત[૪૨] કેશ્વર[૪૩] જમીન[૪૪]—અરેજહ,[૪૫] સવહ,[૪૬] ફ્રદદફ્ષ,[૪૭] વીદદફ્ષ,[૪૮] વોરૂ-બરેશ્ત,[૪૯] વોરૂ-જરેશ્ત[૫૦] તથા ખનીરથબામી[૫૧] ઉપરના, કંગદેજ,[૫૨] વરેજમકર્દ,[૫૪] તથા ગંજ-માંથ્રને[૫૫] લગતાં તમામ[૩૯-૫૬] અ-શોના[૪૧-૫૩-૫૮] ફ્રોહરો[૪૦-૫૭] ગયોમર્દથી[૬૨-૬૧] તે સઓષ્યઓસ[૬૪] સુધી[૬૩] બધાં[૫૯] સામટાં[૬૦] હ્યાં[૬૫] યાદમાં[૬૬] હોજો![૬૭] એ પ્રમાણે[૬૮] આમીન થાઓ![૬૯]

(૧૯) હમ[૭૦] કેરૂ‌ેહે[૭૧] હમા[૭૨] વેહાંન્[૭૩]-ઇ હફ્ત[૭૪] કેશ્વર[૭૫] જ-મીન[૭૬] બેરૂસાદ![૭૭] અએહૂન[૭૮] બાદ![૭૯] કેરા[૮૦] ગાહ્[૮૧] રોજ[૮૨] શહે-રૂયારી[૮૩] બીશ્[૮૪] ફીરોજગર્[૮૫] બાદ![૮૬] અએહૂન્[૮૭] બાદ![૮૮] (૨૦) હીજવા[૮૯] રવાંની,[૯૦] હુ-જોરૂશાહી,[૯૧] હુ-પાદ્શાહી,[૯૨] દાદ,[૯૩] દીન્[૯૪] બેહ્[૯૫] માજદયસ્નાંન્,[૯૬] આગાહી,[૯૭] રવાઇ,[૯૮] ગોઆફ્રંગાની[૯૯] બાદ,[૧૦૦] હફ્ત[૧] કેશ્વર[૨] જમીન્![૩] અએહૂન્[૪] બાદ![૫] (૨૧) આ-જશ્ને[૬] હુ-જશ્ને[૭] બાદ![૮] ફ્રમાયશ્ને[૯] પદીરશ્ને[૧૦] બાદ![૧૧] અએહૂન્[૧૨] બાદ![૧૩] જાદુઇ,[૧૪] બજેહગરી,[૧૫] દરૂવંદી,[૧૬] દેવ્-યસ્ની[૧૭] દેહરી[૧૮] અવાદ્શાં[૧૯] બાદ![૨૦] અએહૂન્[૨૧] બાદ![૨૨] (૨૨) ચેશાંન્[૨] કીશાંન્[૨૪] દુશ્-મ્યજદ્નાંન્[૨૫] ખરૂ[૨૬] ખુર્દ્ હેદ,[૨૭] ઓએમ[૨૮] વેહ્[૨૯] દીને[૩૦] માજદય-સ્નાંન્[૩૧] રવાંન્[૩૨] દાદ[૩૩] હેંદ,[૩૪] ઓએમ[૩૫] વેહ્[૩૬]-દીને[૩૭] માજદ-યસ્નાંન્[૩૮] બે-આયંન્દ![૩૯]—અગર્[૪૦] ન[૪૧] આયંન્દ,[૪૨] ગુજર્[૪૩] ઉમેદ[૪૪] મેહેર્[૪૫] ફ્રાખ્ગયઓઇત[૪૬] દાવર્[૪૭] રાસ્ત[૪૮] જુદ્તર્[૪૯] પીશ્તર્[૫૦] બે-રસાદ![૫૧] એજ[૫૨] હમા[૫૩] ગુનાહ્[૫૪] પતેત[૫૫] પશેમાનેમ![૫૬] અષેમ વોહૂ (૧).

---

* એ આખા ૧૮ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૯ મા ફકરાની શરૂઆ-તનો તરજુમો.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

(૧૯) તમામ[૭૦] સવાબ[૭૧] હફ્ત[૭૪] કેશ્વર[૭૫] જમીન[૭૬] ઉપરના તમામ[૭૨] ભલાંઓને[૭૩] પહોંચો![૭૭] એ પ્રમાણે[૭૮] થાઓ![૭૯] તેને માટે[૮૦] પોતાનો[૮૪] (ફલાન) રોજ,[૮૨] માહ,[૮૧] સાલ[૮૩] હતેહમંદ[૮૫] થાઓ![૮૬] આમીન[૮૭] થાઓ![૮૮] (૨૦) ભલી[૯૫] માજદયસ્ની[૯૬] દીનનું[૯૪] જબાનથી[૮૯] આગળ વધવું,[૯૦] ભલું કુવત,[૯૧] તથા ભલી પાદશાહી જેવી સતા,[૯૨] રાસ્તપણું,[૯૩] તથા વાકેફી[૯૭] ફેલાવો[૯૮] તથા મશહુરી[૯૯] હફ્ત[૧] કેશ્વર[૨] જમીન[૩] ઉપર થાઓ![૧૦૦] એ પ્રમાણે[૪] આમીન થાઓ![૫] (૨૧) તમામ પેદાયશ[૬] ભલી પેદાયશ[૭] થાઓ![૮] હુકમ[૯] પસંદગી પામેલો[૧૦] થાઓ![૧૧] આમીન[૧૨] થાઓ![૧૩] જાદુઈ,[૧૪] પાપ,[૧૫] દરવંદી,[૧૬] દેવ-પરસ્તી,[૧૭] અને નાસ્તીકપણું[૧૮] દૂર થઇ[૧૯] જાઓ![૨૦] એ પ્રમાણે[૨૧] થાઓ![૨૨] (૨૨) તેઓ[૨૩] જેઓએ[૨૪] બુરા બદલાને[૨૫] લગતો ખોરાક[૨૬] ખાધેલો[૨૭] છે અને જેઓ[૨૮] ભલી[૨૯] માજદયસ્ની[૩૧] દીનને[૩૦] લગતાં રવાન[૩૨] તરીકે થઈ[૩૩-૩૪] ગયલાં છે તેઓ[૩૫] ભલી[૩૬] માજદયસ્ની[૩૮] દીનવાળાં[૩૭] થઈનેજ આવે;[૩૯]—અને જો[૪૦] નહી[૪૧] આવે[૪૨] તો તેઓની ગુજરતી વખતની[૪૩] ઉમેદ[૪૪] સાથે બહેળાં ખેતરવાળા[૪૬] રાસ્ત[૪૮] ઈન્સાફ કરનારા[૪૭] મહેર યજદની[૪૫] હજુરમાં જલદીથી[૪૯] તેઓનું આગળ અને આગળ વધવું[૫૦] થાઓ![૫૧] તમામ[૫૩] ગુનાહથી[૫૪-૫૨] પતેત[૫૫] કરી પશેમાન છેઉં![૫૬]

યઝ્-સદ્-ઓ-યક્ ઇસ્મ્

૧૦૧ નામો.

યજશ્નેની ક્રીયામાં "વરસ્" નામના પવિત્ર વરસ્યાના બાલ સાથની "હશ્ત્" ધાતુની વીંટીથી પાણીની કુંડીમાં ચાલુ છણકાવ કરતી વખતે જે તે પાક સાહેબનાં ૧૦૧ સેફાતી નામો બાજમાં યાદ કરવામાં આવેછે, તે નીચે મુજબ છે:

૧. *ઇજદ્	૧. "યઝ" યાને એકતાન થવા લાયક; સેતાયશ કરવા લાયક
૨. †હરવેસ્પ્-તવાંન્	૨. સર્વ-શક્તિમાન
૩. ‡હરવેસ્પ્-આગાહ્	૩. સર્વ-જ્ઞાની
૪. હરવેસ્પ્-ખુદા	૪. સર્વનો સાહેબ
૫. અબદહ્	૫. શરૂઆત વગરનો
૬. અબી-અંજામ	૬. છેડા વગરનો
૭. બુને-સ્તીહ્	૭. સૃષ્ટિ રચનાનું મુળ
૮. ફ્રાખ્તન્-તેહ્	૮. બધાંનો અહોળો છેડો
૯. જમગ	૯. બુજોર્ગ કારણ
૧૦. પરજતરહ્	૧૦. વધારે બુલંદ
૧૧. તુમ-અફીક્	૧૧. ખાલેસમાં ખાલેસ
૧૨. અબરવંદ	૧૨. દરેકથી અલગ
૧૩. પરવંદા	૧૩. બધાં સાથે સંબંધ
૧૪. અન્-અઇયાફેહ્	૧૪. કોઈથી પામી શકાય નહી
૧૫. હમ્-અઇયાફેહ્	૧૫. બધાંને પામી જનાર
૧૬. આદરો	૧૬. સીધામાં સીધો; રાસ્તમાં રાસ્ત

* જુઓ યજશ્ને હા ૧૬; ૧ "મઝ્દ્રશ્તેમ્ **યઝ્તેમ્**"

† જુઓ ગાથા હા ૫૧; ૧૭ "**ક્ષયાંસ્**"

‡ જુઓ વંદીદાદ ૧૯; ૨૦ "**વીસ્પો—વીદ્વાઓ**"

ગાથા હા ૪૫; ૩ "**વીદ્વાઓ**"

,, હા ૪૬; ૧૯ "**વએદિશ્તો**"

૧૭. ગીરા	૧૭. બધાંને પકડી રાખનાર
૧૮. અ-ચેમ	૧૮. સબબ વગરનો
૧૯. ચમના	૧૯. સબબોનો સબબ
૨૦. *સફ્ના	૨૦. વૃદ્ધિ કરનાર
૨૧. અફ્જા	૨૧. જીઆદતી કરનાર
૨૨. નાશા	૨૨. બધાંને સરખી રીતે પહોંચનારો
૨૩. †પરૂવરા	૨૩. પોષણ કરનાર
૨૪. ઇચાનહ્	૨૪. ગેહાંનનો પાસબાંન
૨૫. આઇન્-આએનહ્	૨૫. તરેહ તરેહનો નહી
૨૬. અન્-અઇનહ્	૨૬. આકાર વગરનો
૨૭. ‡ખ્રોશીદ્-તુમ	૨૭. દ્રઢમાં દ્રઢ
૨૮. §મીનો-તુમ	૨૮. સૌથી અણદીઠ
૨૯. વાસ્ના	૨૯. સર્વ-વ્યાપક
૩૦. ¶હરૂવસ્તુમ	૩૦. તમામમા તમામ
૩૧. હુ-સેપાસ્	૩૧. શુકરાના કરવા લાયક
૩૨. હરૂ-હુમીદ્	૩૨. તમામ ભલી ખવાસ.
૩૩. ‖હરૂ-નેક્-ફરેહ્	૩૩. તમામ ભલું મુબારક-ખોરેહ
૩૪. $બેશ-તરના	૩૪. દુઃખ દરૂ કરનાર
૩૫. તરોનીશ	૩૫. ગાલેબ
૩૬. અન્-અઓશક	૩૬. અમર્ગ
૩૭. ફરસક્	૩૭. મુરાદ પાર પાડનાર
૩૮. પઝોહુદહુદ્	૩૮. નેક ખસલત પેદા કરનાર

* જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક્. ૮ "દસેમો યત્ અહ્નિ **સ્પાનો**"

† જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક્. ૧૩ "**થ્રાત** નાંમ અહ્નિ."

‡ જુઓ યજશ્ને હા ૧; ૧ "**ખ્રઓઝ્દિશ્તહેચ**"

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક્. ૧૨ "**મઇન્યુશ્ચ** અહ્નિ સ્પેન્તોતેમો."

વળી વીસ્પરદ ૨; ૪ "આયેસે યશ્તી યીમ્ અહુરેમ્ મજ્દાંમ્ **મઇન્યોમ મઇન્યવનાંમ્.**"

¶ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક્. ૭ "પુખ્દ **વીસ્પ વોહૂ મઝ્દદાત અષચિથ્ર**"

‖ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક્. ૧૪ "**વીસ્પ-ખાથ્ર** નાંમ અહ્નિ."

$ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ક્. ૧૪ "**તુબએષો-તઉર્વાઓ** નાંમ અહ્નિ."

૩૯. *ખ્વાફ્રૂ	૩૯. ઇનસાફ્થી મહેરબાન
૪૦. અફ્ખ્શીઆએઆ	૪૦. મહેરબાન બખ્શનાર
૪૧. અબ્બરજા	૪૧. ઘણોજ લાવી આપનાર
૪૨. અ-સતોહ્‌	૪૨. આજેજ નહી થાય તેવો
૪૩. રખોહ્‌	૪૩. સ્વતંત્ર; બેપરવાહ
૪૪. વરૂન	૪૪. ખરાબીથી બચાવનાર
૪૫. †અ-ફ્રેફ્રેફ્‌	૪૫. નહી-ઠગનાર
૪૬. ‡બે-ફ્રેફ્રેફ્‌	૪૬. નહી-ઠગાનાર
૪૭. અ-દુઇ	૪૭. બેપણા વગરનો
૪૮. §કાંમે-રદ્‌	૪૮. મુરાદનો સાહેબ
૪૯. ફ્રૂમાન્‌-કાંમ્‌	૪૯. મુરાદજ તેનો હોકમ
૫૦. આએબ તન્‌	૫૦. વગર શરીકનો
૫૧. ¶અ-ફ્રેમોશ	૫૧. નહી-ભુલી જનાર
૫૨. ‖હમારના	૫૨. હેસાબ-શુમાર કરનાર
૫૩. §સનાએઆ	૫૩. પીછાણને લાયક; પીછાણ કરનાર
૫૪. અ-તર્શ્‌	૫૪. વગર-બીકનો
૫૫. **અ-બીશ્‌	૫૫. દુઃખ યાને આજાર વગરનો
૫૬. અફ્રાજદુમ	૫૬. ઘણોજ બુલંદ
૫૭. ††હમ-ચુન્‌	૫૭. હમેશ એકજ સરખો
૫૮. ‡‡મીનો-સ્તીહ્‌-ગર	૫૮. અણદીઠ રીતે સૃષ્ટિ પેદા કરનાર

* જુઓ ગાથા હા ૪૪; ૫ "**હ્વાપાઓ.**"

† જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૪ "**અદવિશ** નાંમ અહ્મિ."

‡ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૪ "**વીદવિશ** નાંમ અહ્મિ."

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૧૩ "**ઇસે-ક્ષથ્રો** નાંમ અહ્મિ."

¶ જુઓ ગાથા હા ૨૯; ૪ "મજ્દાઓ સખારે **મઇરિશ્તો.**"

‖ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૮ "ક્વશ-દસ **હાત-મરેનિશ.**" તથા ગાથા હા ૩૨; ૬ "**હાતા-મરાને.**"

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત, ફ. ૧૩ "**જ્નાત** નાંમ અહ્મિ."

** જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત, ફ. ૩૪ "**અબિશ્તાઓ**" તથા ગાથા ૨૯; ૩ "**અ-દ્વએષો.**" રામ યશ્ત ફ. ૪૭ "**ત્બએષો-તરો**"

†† જુઓ ગાથા હા ૩૧; ૭ "**નૂરેમચિત્‌** અહુરા **હામો.**"

‡‡ જુઓ વીસ્પરદ ૨; ૪ "**મઇન્યવાઓ સ્તોઇશ** અહુમ્ય રતુમ્ય."

૫૯. અ-મીનો-ગરૂ	૫૯. ઘણોજ મીનોઈ પેદા કરનાર
૬૦. મીનો-નહુમ્‌	૬૦. મીનોઈમાં છુપાયલો
૬૧. આદરૂ-બાદ્‌-ગરૂ	૬૧. આતશનો "બાદ" યાને હવા કરનાર
૬૨. આદરૂ-નમ-ગરૂ	૬૨. આતશનો "આબ" યાને પાણી કરનાર
૬૩. બાદ્‌-આદરૂ-ગરૂ	૬૩. "બાદ" યાને હવાનો આતશ કરનાર
૬૪. બાદ્‌-નમ-ગરૂ	૬૪. "બાદ" યાને હવાનો "આબ" કરનાર
૬૫. બાદ્‌-ગેલ્‌-ગરૂ	૬૫. "બાદ" યાને હવાનો ખાક કરનાર
૬૬. બાદ્‌-ગેરદ્‌-તુમ	૬૬. "બાદ" યાને હવાની ગીરદ કરનાર
૬૭. આદરૂ-કીબરીત-તુમ	૬૭. આતશનો જવાહીર કરનાર
૬૮. બાદ્‌-ગરૂ-જાએ	૬૮. દરેક ગમ "બાદ" કરનાર
૬૯. આબ્‌-તુમ	૬૯. સૌથી ઘણા પાણીને પેદા કરનાર
૭૦. ગેલ્‌-આદરૂ-ગરૂ	૭૦ ખાકનો આતશ કરનાર
૭૧. ગેલ્‌-વાદ્‌-ગરૂ	૭૧. ખાકનો "બાદ" કરનાર
૭૨. ગેલ્‌-નમ-ગરૂ	૭૨. ખાકનો "આબ" કરનાર
૭૩. ગરૂ-ગરૂ	૭૩. કારીગરનો કારીગર
૭૪. ગરૂ-ઓ-ગરૂ	૭૪. * * *
૭૫. ગરૂ-આ-ગરૂ	૭૫. * * *
૭૬. ગરૂ-આ-ગરૂ-ગરૂ	૭૬. * * *
૭૭. અ-ગરૂ-આ-ગરૂ	૭૭. * * *
૭૮. અ-ગરૂ-આ-ગરૂ-ગરૂ	૭૮. * * *

*** આ શબ્દોનો અર્થ ભાષા-શાસ્ત્રને આધારે સંતોષકારક રીતે સમજ પડતો નથી, તેથી એ શબ્દોના અર્થ હાં આપવામા આવ્યા નથી. "ગર" શબ્દ એ નામોમાં જે જુદી જુદી રીતે એકથી વધુવાર આવેછે, તે ઉપરથી "કારીગરી" યા "પેદા કરવાની શક્તિ"ને લગતાજ એ ઇસ્મો હોવા જોઈએ. **બીજી કેતાબોમાં આ પ્રમાણે અર્થો મળે છે:

૭૪. મુરાદ બખશનાર

૭૫. ઇન્સાનનો પેદા કરનાર

૭૬. તમામ પેદાયશ પેદા કરનાર

૭૭. ચારે અનાસરોને પેદા કરનાર

૭૮. સેતારાઓના અરકાનનો પેદા કરનાર

૭૯. *અ-ગુમાંન્	૭૯. બેશક
૮૦. અ-જમાન્	૮૦. જમાના વગરનો
૮૧. †અ-ખુઆંન્	૮૧. ઉંઘ વગરનો
૮૨. આમશત્	૮૨. હુશીઆર
૮૩. ‡ફ્શુતના	૮૩. હમેશાં પાસ્આન વૃદ્ધિ કરનાર
૮૪. પદ્માની	૮૪. "પદમાન" યાને મીજાન રાખનાર
૮૫. ફીરોજ્ગર્	૮૫. ફત્તેહમંદ
૮૬. ખુદાવંદ્	૮૬. સૃષ્ટિનો સાહેબ માલેક
૮૭. §અહુર્-મજ્દ્	૮૭. મહાજ્ઞાની સાહેબ
૮૮. અબરીન્-કોહુન-તવાંન્	૮૮. પેદાયશોની અસલ્યાત જાળવવાની શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો
૮૯. અબરીન્-નો-તવાંન્	૮૯. પેદાયશોને નવી બનાવવાની શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો
૯૦. વસ્પાંન્	૯૦. તમામ પેદાયશને પહોંચી વળનાર
૯૧. વસ્પાર્	૯૧. તમામ લાવી આપનાર અને પહોંચાડનાર
૯૨. ¶ખાવર્	૯૨. મહેરબાન
૯૩. ‖અહુ	૯૩. હસ્તીનો સાહેબ
૯૪. $અવખ્શીદાર્	૯૪. માફી બખ્શનાર
૯૫. ††દાદાર્	૯૫. ઈન્સાફી પેદા કરનાર
૯૬. ‡‡ રયોમંદ્	૯૬. "રએ" યાને ઝળકાટથી ભરપુર

* જુઓ ગાથા ૩૧; ૨ "**અદ્વાઓ.**"

† જુઓ વંદીદાદ ૧૯; ૨૦ "**અખફ્નો** અહિ અબઘ્નહો તુમ્ યો અહુરો મજ્દાઓ."

‡ જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ફ. ૧૩ "**ફ્શુમાઓ** નામ અહ્મિ."

§ જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ફ. ૧ "પેરેસત્ જરથુશ્ત્રો અહુરેમ્ મજ્દામ્, **અહુરમજ્દ.**"

¶ જુઓ ફ્રવરદીન યશ્ત ફ. ૩૨ "**ખાપશ્રાઓ**"

‖ જુઓ વીસ્પરદ ૨; ૭ "હવો ૭ અસ્તિ **અહુમ્ચ** રતુમ્ચ યો અહુરો મજ્દાઓ."

$ જુઓ ગાથા ૩૧; ૧૦ "**બક્ષ્તા.**"

†† જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ફ. ૧, "**દાતરે** ગએથનાંમ્ અસ્તુવઇતિનાંમ્."

‡‡ જુઓ હોરમજ્દ યશ્ત ફ. ૨૨ "**રએવન્તેમ્.**"

૯૭. *ખોરેહોમંદ્	૯૭. "ખોરેહ" યાને પ્રકાશથી ભરપુર
૯૮. દાવર્	૯૮. રાસ્ત ઇન્સાફ્ આપનાર
૯૯. કેરફેગર્	૯૯. સવાબનો સાહેબ
૧૦૦. †બોખ્તાર્	૧૦૦. "નાજી" યાને વૃદ્ધિને લગતો છુટકારો કરનાર
૧૦૧. ‡ફ્રશ-ગર્	૧૦૧. "ફ્રષોગર્દ" યાંને ઉરવનની વૃદ્ધિથી તરોતાજગી લાવનાર

* જુઓ હોરમજદ યશ્ત ફ. ૨૨. "અરેનંઘ્ઉઘન્તેમ."
† જુઓ રામ યશ્ત ફ. ૪૭ "બુખ્તિશ્ નાંમ અહ્મિ."
તથા વીસ્પરદ ૭; ૩ "તન્વો-બઓખ્તારેમ્"
‡ જુઓ બેહેરામ યશ્ત ફ. ૨૮ "ફ્રષોકરે"

મોનાજાત હરવખતે ભણવાની.

(દસ્તુર મુલ્લાં ફીરોજ બિન મુલ્લાં કાઉસની બનાવેલી.)

૧ બર્ આવોર્ દેલા દસ્તે હાજત દરાજ,
બ દર્ગાહે બીહાજતે ચારેહ-સાજ.

૧ અએ દિલ! હાજત વગરના તથા (બધી મુશ્કેલીઓના) ઉપાય કરનાર (ખોદાતાલા) ની દરગાહમાં તારા હાજતના હાથ નમનતાઇથી તું ઉંચા કર.

૨ દો દસ્તી બર આવોર્ જે જાનો જે દેલ્,
કે કારી બીરૂન્ નાયદ્ અજ દસ્તે ગેલ્.

૨ તારા જાન તથા દિલથી (ઇમાને પાક નયત તથા અંતઃકરણથી) તારા બેહુ હાથ નમનતાઈથી ઉંચા કર, કારણકે ખાકી હાથે કાંઇબી કાંમ પાર પડી શકે નહીં.

૩ સરે ગેલ્ મકુન્ સુયે હક્ બર્ ફરાજ,
સરે દેલ્ બોકુન્ તા શવી સર્-ફરાજ.

૩ નહી કે તારૂં ખાકી માથું, પણ તારાં દિલનું માથું ખોદા તરફ ઉંચું કર, કે તેથી તું બુલંદ દરજાનો થાએ.

૪ દો દસ્તે દેલ્ અએ અબ્દે ઉમીદ્વાર્,
ચુ શાખે ખેજાન્ બર્ દરે હક્ બર્ આર્.

૪ મુરાદ પાર પાડવાની ઉમેદ રાખનાર અએ માનવી! પાનખર ઋતુની ઝાડની ડાંખલીની માફક, તારાં દિલના બેહુ હાથ ખોદાની દરગાહમાં તું આજેજીથી ઉંચા કર.

૫ બ ફસ્લે ખેઝાન્ બર્ગ્ રીઝદ્ દરખ્ત,
બેમાનદ્ ફુરૂ માંન્દેહ્ બીબર્ગ્ સખ્ત.

૫ પાનખર ઋતુમાં ઝાડનાં પાતરાં ખરી પડેછે; તેથી પાતરાં વગર, ઝાડ ગોયા નબલું અને આજેજ થઈ જાએછે.

૬ બર્ આરદ્ દો દસ્ત્ અજ્ પએ બર્ગે ખીશ,
ખોદાયશ્ બહાર્ આવોરદ્ નઓ બપીશ.

૬ પાતરાંનેમાટે ઝાડ ગોયા પોતાના બેહુ હાથ નમનતાઇથી ઉંચા કરેછે, તે ઉપરથી ખોદાતાલા લીલોતરીથી ભરપુર વસંતઋતુ ઉત્પન્ન કરેછે.

૭ દીગર્ રેહ્ દેહદ્ સાઝો બર્ગે નવશ્,
દેહદ્ જામેહ્ ચુ તાઝેહ્ કએ ખોસ્રોવશ્.

૭ તે સાહેબ તે ઝાડને ફરીથી નવાં પાતરાં તથા તાજગી આપેછે, તથા કેખશરૂ પાદશાહના જેવો નવો પોશાક બખશેછે.

૮ પસ્ અએ બંદેહ્ ગાફેલ્ નિશસ્તન્ ચેરાસ્ત્,
ગુશાદેહ્ જે હર્ સુએ બાબે દોઆસ્ત.

૮ માટે, ઓ માનવી! શામાટે તું ગાફેલ બેસી રહેછે, કારણકે દુઆનો દરવાજો દરેક તરફથી ખોલો છે. (ઈઆને જો તું નેક નયતથી બંદગી કરશે તો તારી મુરાદ પાર પડશે.)

૯ ખોદાયા બ લોતફે બ એન્આંમે ખીશ
મરાંન્ ઇન્ ગુનેહગારે આસી જે પીશ.

૯ ઓ ખોદા! તારા આએ પાપી ગુનેહગારને મેહેરબાની તથા બખશેશની રાહે તારી આગળથી હાંકી ના કાહાડ.

૧૦ કે ખાનદ્ બ પીશમ્ ચુ તો શનીઅમ,
કે રાનદ્ જે પીશમ્ ચુ તો ખાનીઅમ.

૧૦ જ્યારે તું (ઓ ખલકના ખાવંદ!) મને તારી આગળથી હાંકી કાહાડશે, ત્યારે મને કોણ બોલાવશે? વળી જ્યારે તું મને તારી આગળ બોલાવશે, ત્યારે કોણ મને હાંકી કાહાડશે?

૧૧ ઉમીદમ્ બ જોજ઼ તો નબાશદ્ જે કસ,
બ તો દારમ્ ઉમીદ એન્આંમો બસ.

૧૧ તારા સિવાએ (ઓ બક્ષેશના સાહેબ!) હું કોઈ પણ શખ્સથી ઉમેદ રાખતો નથી; ફક્ત તારીથીજ બક્ષેશ મેળવવાની મને આશા છે.

૧૨ જે તો જુમલેહ્ ખુબી બ મન્ બરૂઅતાસ્ત,
જે મન્ આંચેહ્ આયદ્ સરાસર્ ખતાસ્ત.

૧૨ તારી તરફથી મારી ઉપર તમામ ખુબીની બખશેશ છે; પણ મારી તરફની તુને ગુનાહ અને કસુર સિવાએ બીજું કાંઈ હોતું નથી.

૧૩ નગુયમ્ ખોદાયા જરમ્ બક્ષો સીમ,
ગુનાહમ બેબક્ષા કે હસ્તમ્ અસીમ.

૧૩ ઓ ખોદાતાલા! હું એમ નથી કહેતો કે તું મને સોનું રૂપું બખશ (દુનીઆને પૈસે તકે ભરપુર કર); ફક્ત એટલુંજ માંગુંછું કે, મારા ગુનાહ માફ કર, કારણ કે હું પાપી છેઉં.

૧૪ તો ગર્ બેરૂગની દસ્ત્ કે ગીરદમ્,
તો હમ ગર્ બેરાંની કે બેપૂજીરદમ.

૧૪ અગરજો તું મને રદ કરે તો, કોણ મને ટેકો આપે? અગરજો તું મને હાંકી કાહાડે તો કોણ મને કબૂલ રાખે?

૧૫ કેતાબે સીહે કારીઅમ દર્ બગલ્,
કુર્ માંન્દેઅમ્ હમચુ ખર્ દર્ વહલ્.

૧૫ મારાં બુરાં કામોની નોંધસાથની કેતાબ બગલમાં હોવાથી, ચિકડમાં પડેલાં ગધેડાની માફક હું આજેજ થયો છું.

૧૬ કે જુજ તો બર્ આરદ્ મરા જાએ ગેલ્.
બ આબો ગેલમ દસ્ત્ ગીરો મહેલ્.

૧૬ પાણી તથા કાદવમાંથી (ઈઆને ગુમરાહીમાંથી), તારા સિવાએ, (અયે દયાળુ સાહેબ!) મને કોણ બાહાર લાવશે? તેમાંથી બાહાર કાહાડવાને તું મને મદદ થા અને તેમાં રેહેવા ના દે.

૧૭ અગર્ પુર્-ગુનાહમ મને શર્મસાર્,
જે એહ્સાન્ બરમ્ આબે રેહેમત્ બેબાર્.

૧૭ અગરજો હું શરમિંદો ગુનાહથી ભરેલો છેઉં તો, તું (અએ સાહેબ!) મેહેરબાનીની રાહે રહેમતનું પાણી મારી ઉપર છાંટ (ઈઆને મારી ઉપર દયા કર).

૧૮ અગર્ નાતવાની ફ્તદ્ જીરે પાએ,
ચુ ગીરંદ્ દસ્તશ બેખીજદ્ જે જાએ.

૧૮ અગરજો કોઈ નાતવાન શખ્સ નીચે તુટી પડે અને તેને હાથ પકડીને કોઈ મદદ કરે તો, તે શખ્સ પાછો ઉભો થાએ.

૧૯ મન્ આન્ નાતવાનમ્ ફ્તાદેહ્ અસીર્,
ખોદાયા જે રેહેમત્ મરા દસ્ત્ ગીર્.

૧૯ હું તે નાતવાન નીચે પડેલો તારો બંદો છેઉં. માટે, ઓ સાહેબ! મારી ઉપર દયા લાવીને તું મને મદદ થા.

પાક પરવરદેગારની સિફતમાં.*

૧ ચુ આમદ્ બ જુમબેશ નખોસ્તીન્ કલમ,
બ નામે જેહાન્-આફરીન્ જદ્ રકમ.

૧ પેહેલવેહેલ્લાં જ્યારે કલમે હીલવા માંડ્યું (ઇઆને લખવાનું શરૂ કીધું), ત્યારે તે કલમે જેહાનના પેદા કરનારના નામનો અક્ષર લખ્યો.

૨ ખોદાવંદે જાનો ખોદાએ રવાન્,
ખોદાવંદ હસ્તી-દેહો મેહેરબાન.

૨ (ખોદા તાલા) જાન તથા રવાનનો બખશનાર, હસ્તીનો આપનાર સાહેબ તથા મેહેરબાન (છે).

૩ ખોદાવંદે બુદો ખોદાવંદ જાુદ્,
જે કેતમે અદમ કર્દ પઇદા વોજાુદ.

૩ (વળી તે) હસ્તી તથા સખાવતનો સાહેબ (છે), જેણે નાબુદીના પરદામાં હસ્તી પેદા કીધી.

૪ કરીમો રહીમો તવાના એ હુઇ,
અલીમ અસ્તો આલેમ અલા કુલ શાઇ.

૪ (તે સાહેબ) સખાવતનો કરનાર, રેહેમ લાવનાર, સર્વ શક્તિવાન તથા હમેશાં જીવતો (છે); (વળી તે) સર્વજ્ઞ તથા તમામ પેદાએશોથી વાકેફગાર (છે)

૫ ખબીર અસ્તો દાનન્દેહ-એ રાજે ગઇબ્,
બસીર્ અસ્તો સત્તારે હર્ ગુનેહ્ અઇબ્.

૫ (ખોદાતાલા) (બધી બાબદોની) ખબર રાખનારો તથા દરેક છુપો ભેદ જાણનારો (છે); બારીકીથી જોનારો તથા દરેક જાતની એબને ઢાંકનારો (છે).

૬ જેહાનો જમાનો મકાન્ જુમલે જાુસ્ત્,
વોજાુદે હમે મુમકેન્ અજ ફેઇજે ઉસ્ત.

*આએ તથા એની પછી આપેલી ફારસી બેતો ઈસવી સન ૧૮૩૪ ના સાલમાં છપાએલી "પંદ્નામેહ્ એ મુલ્લા ફીરૂજ" નામની ચોપડીમાંથી મેં લીધીછે.

૬ જેહાંન, જમાનો, મકાન, એ સર્વે તેનીથીજ છે;
તમામ પેદાએશનું હોવું તેની બખશેશથી છે.

૭ ફલક્ હમચુ ખાલીસ્ત જાસારે ઊ,
ખુરશીદ શમ્સ યક્ જરરેહ જનવારે ઊ.

૭ તે સાહેબની તમામ પેદાએશોમા આસમાન એક
તલ બરાબર છે, તેની પેદા કીધેલી તમામ
રોશનીઓમાં ખોરશેદ રજકણ બરાબર છે.

૮ જે હેકમત હમેરા પદીદાર્ કર્દ,
બસી કુદ્દરતે ખીશ એજહાર્ કર્દ,

૮ તેણે પોતાની હેકમતથી તમામ ખલકતને પેદા કીધી,
અને તેમ કરીને પોતાની અપાર શક્તિ જાહેર કીધી.

૯ બ બર્રો બ બહર્ આનચે ગર્દદ પદીદ,
બ ફઇજે ખોદાવંદ દારદ ઉમીદ.

૯ ખુશકી તથા દરિયામાં જે કાંઈ હયાતી ભોગવેછે
તે, ખોદાતાલાની બખશેશની ઉમેદ રાખેછે.

૧૦ રવાનો તનો જેસ્મો જાન્ આફરીદ,
ખેરદ દર્ તને મરદુમાન્ આફરીદ.

૧૦ તેણે રવાન, તન, કાયા અને જાન પેદા કીધો,
અને આદમીઓનાં તનમાં અક્કલ પેદા કીધી.

૧૧ ખેરદ દાદો અક્લો હુશો રાએ દીન્,
ખોદાવંદે બા દાનેશો બીકરીન્.

૧૧ ખોદાતાલા જે હર્વેસપ-આગાહ તથા જેની બરોબરીઓ
કોઈ નથી, તેણે (માણસને) દાનેશ, અક્કલ,
હુશિયારી, વિચાર કરવાની શક્તિ તથા દીન બખશી.

૧૨ શાહે બીચેગુન દાવરે બીહમાલ્,
બપીરામને ઊ નગર્દદ જવાલ્.

૧૨ (તે સાહેબ) મિસાલ વગરનો હકુમત કરનાર
(તથા) બરોબરીઆ વગરનો ઇનસાફ કરનાર (છે);
તેની આસપાસ નાશ કદી ફરી વળે નહી, ઈઆને
તે હમેશને હમેશ સુધી કાએમ રેહેશે.

પેગામ્બર અશો જરતોશ્તની તારીફમાં.

૧ નબીએ બહક્ક મોરસેલે બા કેતાબ,
કે દીનશ બુવદ રોશન અઝ આફતાબ.

૧ દીનની કેતાબ સાથનો ખોદાનો મોકલેલો ખરો પેગામ્બર, જેની દીન આફતાબ કરતાં વધારે રોશન છે.

૨ રસુલે ખોદાવંદે જાન-આફરીન,
ખોદાવંદે એજાઝો બોરહાનો દીન.

૨ જાનના પેદા કરનાર ખોદાનો મોકલેલો પેગામ્બર, તથા મોજેજા, દલીલો અને દીનનો સાહેબ (તે છે).

૩ શાહે અઉલીઆ અકમલે અમ્બીઆ,
હમે ગુમરેહાનરા બ દીન રેહનુમા.

૩ ખોદાના વલીઓમાં (ઇઆને દોસ્તોમાં) સઉથી સરસ, તથા બધા પેગામ્બરોમાં સઉથી પુરો તથા તમામ ગુમરાહ લોકોને દીનનો માર્ગ દેખાડનાર.

૪ ખોદાવંદે ફરહંગો દીને બેહી,
અજુ તાજેહ શુદ દર જેહાંન ફરરેહી.

૪ દાનાઈ તથા ભલી દીનનો સાહેબ, જેનીથી (તમામ) જેહાંનમાં દબદબો તાજો થયો.

૫ જરાતોશત અસફેનતમાને ગુજીન,
કે બાદા બ રૂહશ હજાર આફરીન.

૫ સપેતમાન જરતોશત ખોદાનો પસંદ કીધેલો છે કે તેનાં રવાન ઉપર હજાર આફરીન હોજો !

૬ ફેદાયશ્ હમે જાને મા બંદગાન્,
કે આલમ તનો ઊ બુવદ્ હમચુ જાન.

૬ હમો તમામ બંદાઓનો જાન તેની ઉપર ફેદા હોજો! કારણ કે તમામ આલમ બદનની મિસાલે, અને તે (ઇઆને અશો જરતોશ્ત) જાનની મિસાલે છે.

૭ બ દુનિઆ જે ઊ રોશની શુદ્ પદીદ્,
અફ્દહાએ મઅકુદ્દરા શુદ્ કેલીદ્.

૭ દુનિયાંમાં તેનીથી રોશની પેદા થઈ, તથા બંદ થએલા (અથવા ગુચવાએલા) ગાંઠોની કુંચી મળી, (ઇઆને તેની દીન જાહેર થવાથી તમામ મુશ્કેલ બાબદોનો ખુલાસો મળ્યો).

૮ હમેહ્ રીમની અજ જેહાંન્ દૂર કર્દ્,
ચુ ખુરશીદ્ આલમ પોર્ અજ નૂર્ કર્દ્.

૮ પેગામ્બર જરતોશ્તે જેહાંનમાંથી તમામ રીમની (તથા દેવ દરૂજોની ખરાબી) દૂર કીધી, તથા ખોરશેદની મિસાલે આલમને નૂર ભરેલી કીધી.

૯ રહે દીને દાદારે પરવરદેગાર્,
નમુદ્ ઊ બ ખલ્કાનો શુદ્ આશકાર્.

૯ પેદા કરનાર પરવરદેગારની દીનનો માર્ગ ખલકના લોકોને દેખાડ્યાથી, તેની દીન બધે આશકારા થઈ.

૧૦ જે કોફ્રો જલાલત્ હેદાયત્ નમૂદ્,
બ યજદાન-પરસ્તી બદાયત્ નમુદ્.

૧૦ (પેગામ્બર જરતોશ્તે) અધર્મીપણું તથા ગુમરાહી દૂર કરીને, રાસ્તીનો રસ્તો દેખાડ્યો, તથા એકજ ખોદાને માનવાનું શરૂ કરાવીઉં.

૧૧ હરાન્ કસ્ બુવદ્ બર્ રેહશ બીગુમાન્,
નબીનદ્ ગમી બ હરદો જેહાંન.

૧૧ જે શખ્સ તે પેગામ્બરના બતલાવેલા માર્ગ ઉપર બેશક્ક રેહે, તે બેહુ જેહાંનમાં ગમ નહી જોશે.

૧૨ બ દુનીઆ ઓ ઓકબા શવદ્ રૂ સફીદ્,
બર્ આયદ્ બ દેલ્ હરચેહ્ દારદ્ ઉમીદ્.

૧૨ આએ દુનિયાંમાં તથા પેલી જેહાંનમાં તે શખ્સ ગોરે મોહોડે (ઇઆને હસ્તે મોહોડે) જશે, તથા તેનાં દિલની જે ઉમેદ હોશે તે બર આવશે.

૧૩ બ ગીતી હમીશેહ્ જીઅદ્ બાફરીન્,
બ મીનો રવદ્ દર્ બેહેશ્તે બરીન.

૧૩ વળી તે શખ્સ આએ દુનિયાંમાં કીર્તિ સાથે જીંદગી ગુજારશે, અને પેલી જેહાંનમાં સઉથી બુલંદ બેહેશ્તમાં જશે.

૧૪ હજારાન્ સલામો હજારાન્ સના,
જે મા બાદ્ બર્ આન્ શહે અસફીઆ.

૧૪ અશોઇવાળાઓના પાદશાહ (ઇઆને પેગામ્બર અશો જરતોશ્ત)ની ઉપર હમારી તરફથી હજારો સલામ તથા હજારો વખાણ હોજો !

લગનના આશીરવાદ.

૧. પાજંદ-દોઆ-ઈ-પએમાન-ઈ-પેહેલવી.

(એ. ફીરોજ શાપુરજી મસાની ની "પાજંદ સેતાયશ બા માએની" માંથી કર્ત્તાની પરવાનગીથી ઉતારો કરયો છે.)

ક્ષ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ! અષેમ વોહૂ ૧.

(૧) દેહાદ્[૧] તાંન્[૨] દાદાર્[૩] અહુર્મજદ્,[૪] ફરૂહેસ્ત[૫] ફરૂજંદાંન્[૬] નર્[૭] ઓ[૮] નબીરેગાંન,[૯] ફ્રાખ્-રોજી[૧૦] ઓ[૧૧] દુસ્તી[૧૨]-ઇ દલ્-રોબા,[૧૩] તન-ચ્[૧૪] ચેહેર્[૧૫]-રવા,[૧૬] દેર્જીવશ્ની[૧૭] ઓ[૧૮] પાયન્દી[૧૯] સદ્-ઓ-પંજાહ્[૨૦] સાલ![૨૧]

દાદર અહુરમજદની ખુશનુદી (હોજો!)

(૧) દાદાર[૩] અહુરમજદ[૪] તમોને[૨] ઘણા[૫] દીકરાઓ[૬-૭] તથા[૮] નબીરાઓ,[૯] પુષ્કળ-રોજી[૧૦] તથા[૧૧] ખાલેસ-અંતઃકરણની[૧૩] દોસ્તી,[૧૨] શરીર-બી[૧૪] સોહામણા[૧૬] ચહેરા સાથનું,[૧૫] દોઢસો[૨૦] વરસની[૨૧] લાંબી-જીંદગી[૧૭] તથા[૧૮] કાયમી[૧૯]—બખ્શે[૧]!

(૨) (કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણીના પેદર યા વાલી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચે મુજબ સવાલ કરે)—**બ રોજ[૨૨]-ઇ (ફલાન*), બ માહ્[૨૩]-ઇ (ફલાન*), સાલ્[૨૪] અવર્[૨૫] (ફલાન†) અજ્[૨૬] શાહાન્શાહ્[૨૭] યઝદેઝર્દ,[૨૮] શહેર્યાર્[૨૯] સાસાન્-તોખ્મ,[૩૦] બ શહેરસ્તાંન્[૩૧] ખુજસ્તે[૩૨] ઇરાન્;[૩૩] અંદર્[૩૪] (ફલાન‡) શહેર્[૩૫] અન્જમન્[૩૬] જસ્ત્-એસ્તેદ્;[૩૭] અવર્-દાદ્[૩૮] વ આઇન્[૩૯]-ઇ દીન્[૪૦]-ઇ માજદયસ્ની,[૪૧] બ કદ્-ખુદાઇ[૪૨]-ઇ ઇન્[૪૩] જની[૪૪] દુખ્ત-દહેશની[૪૫]—**

---

* લગનને દીવસે કુદરતમાં જે ખરો બર-વક્તનો રોજ-માહ હોય તે અહીં પઢવો.

† અહીં ચાલુ રસ્મી યજદેજરદી સાલ હોય તે મુજબ પઢવું.

પાજંદમાં કોઇબી યજદેજરદી સાલ બનાવવું હોય તો આ આશીરવાદને છેડે આપેલી સમજણ મુજબ સેહેલાઇથી પાજંદમાં સાલ જોડી શકાશે.

‡ જે સેહેર યા જગ્યામાં લગન થયાં હોય તે જગ્યાનું નામ અહીં દેવું.

☞ (જો કુમારી પરણતી હોય તો મોબેદ એમ પઢે)
ઇન્[૪૬] **કનીક્**[૪૭] (ફલાંન*) **નામ્વર્**[૪૮]

☞ (જો વિધવા પરણતી હોય તો મોબેદ એમ પઢે)
ઇન્[૪૯] **જની**[૫૦] (ફલાંન*) **નામ્વર્**[૫૧]

બ પએમાન્[૫૨]-**ઇ** †**ચંદ્**[૫૩] **રૂપઇયેહ્**[૫૪] **હીંદી**[૫૫] **ગેરફ્તન્**[૫૬] **ઓ**[૫૭] **ચંદ્**[૫૮] **આરાયશ્ન્**[૫૯] **વ પયરાયશ્ન્**[૬૦] **જરૂરીન્**[૬૧] **અવશ્**[૬૨] **દાદન્**[૬૩] †**પદીરફ્તેહ્-ખુદી ?**[૬૪]

☞ (અહીં કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણીના પેદર યા વાલી એમ જવાબ આપે) **પદીરફ્તેહ્-ખુદમ.**[૬૫]

(૨) (મોબેદ પરણતા છોકરાના બાપ યા વાલીને પુછે કે) મુબારક[૩૨] ઇરાન[૩૩] દેશના[૩૧] સાસાની-વંશના[૩૦] શાહાનશાહ[૨૭] યજદેજર્દ[૨૮] શહેરયારના[૨૯] વખતથી[૨૬] (ફલાન) (યજદેજરદી) વરસના[૨૪] (ફલાન) મહીનાના[૨૩] (ફલાન) રોજે[૨૨] (ફલાન) શહેરમા[૩૫] [૩૪] મજલેસ[૩૬] મળેલી[૩૭] છે; (ત્યાં) માજદયસ્નીની[૪૧] દીનના[૪૦] ઉમદા કાયદા[૩૮] તથા કાનુન[૩૯] મુજબ આ[૪૩] છોકરી[૪૫]-બાનુ[૪૪] ઘર-ધણીઆણી[૪૨] તરીકે આપવાને,[૪૫] (ફલાન) નામની[૪૬] આ[૪૬] કન્યા[૪૭] પાસેથી, યા (ફલાન) નામની[૫૧] આ[૪૯] સ્ત્રી[૫૦] પાસેથી, સગાઈનાં-જોડાણ[૫૨] માટે કેટલાક[૫૩] હીંદી[૫૫] રૂપ્યા[૫૪] લેવા,[૫૬] તથા[૫૭] તેણીને[૬૨] કેટલાએક[૫૮] સુનાના[૬૧] ઘરેણાં[૫૯] દાગીના[૬૦] આપવાને[૬૩] તમે કબુલ થયલા[૬૪] છેઓ?

(કદ-ખુદાના બાપ યા વાલી જવાબ આપે) હા, કબુલ થયલો છેઉં.[૬૫]

☞ (૩) (હવે કદ-બાનું યાને પરણનાર બાનુના પેદર યા વાલી તરફ મહોડું કરીને મોબેદ નીચે મુજબ સવાલ કરે)—**તાંન્**[૬૬] **અવા**[૬૭] **બીશ્**[૬૮] **દુદ્માન્**[૬૯] **બરાજની**[૭૦] **હુમ-દાદસ્તાની,**[૭૧] **પ**[૭૨] **રાસ્ત્**[૭૩] **મનશ્ની,**[૭૪] **પ**[૭૫] **સે**[૭૬] **ગવશ્ની,**[૭૭] **બીશ્**[૭૮] **કેરૂફે**[૭૯] **વખ્શશ્ની**[૮૦] **કદ્-ખુદા**[૮૧] (ફલાંન‡) **રા અંદા**[૮૨] **જેન્દેહી**[૮૩] **પએમાન્**[૮૪] **બદાદીદ ?**[૮૫]

---

* અહી પરણનાર બાઇનું નામ દેવું.

†.......† આ શબ્દો સુધારેલા છે, કેમજે હાલની રીતી મુજબ નીચલાં અસલી પદો ભણેલાં ખોટા અને જુઠાં ગણાય, કારણકે તેમાં ઈરાની સલતનતના સીક્કા ને ચલણની વાત છે: "**દો હજાર્ દેરમ્ સીમે સપીદ્ વીજેહ્ દો દીનાર્ જરે સોર્ખ્ શહેરે નેશાપુરી.**" યાને કે "ઈરાનના નિશાપુર શેહેરનાં સફેદ ચોખ્ખા રૂપાના બે હજાર દીરમ તથા પીળા સુનાનાં બે દીનાર."

‡ અહીં પરણનાર ધણીનું નામ દેવું.

☞ (ત્યારે કદ-આનુ યાને પરણનાર બાઇના પેદર યા વાલી જવાબ આપે) **પએમાન[૮૬] બદાદમ.[૮૭]**

(૩) (કદ-બાનુના બાપ યા વાલીને મોબેદો સવાલ કરેઃ) તમારાં[૬૬] પોતીકાં[૬૮] કુટુંબમાં[૬૯] (ફલાના) ઘેર-ધણીને[૮૧] જીંદગી[૮૩] સુધી[૮૨] ખરી[૭૩] મનશ્નીથી,[૭૪-૭૨] ત્રણ[૭૬] મરતબાની ગવશ્નીથી,[૭૭-૭૫] પોતીકું[૭૮] સવાબ[૭૯] વધારવાને[૮૦] ખાતર, વૃદ્ધિને-ખાતર[૭૦] ગોઠવવાને[૭૧] તમે કોલ[૮૪] આપેલો છે?[૮૫]

(કદ-આનુના બાપ જવાબ આપે) હા, મૈં કોલ[૮૬] આપેલો છે.[૮૭]

☞ (૪) (કદ-ખુદા તથા કદ-બાનુ તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચલો સવાલ કરે)—**તાન[૮૮] અંદા[૮૯] જેન્દેહી[૯૦] પએમાન[૯૧] પ[૯૨] રાસ્ત[૯૩] મનશ્ની[૯૪] પસંદ[૯૫] કરૂદીદ?[૯૬]**

☞ (કદ-ખુદા તથા કદ-બાનુ બન્ને સાથે જવાબ આપે) **પસંદ[૯૭] કરૂદીમ.[૯૮]**

☞ (ઉપલા ચાર ફકરા ત્રણ વાર પઢે.) ☜

(૪) (મોબેદો કદ-ખુદા તથા કદ-આનુને સવાલ કરેઃ) આ કોલ[૯૧] તમે[૮૮] જીંદગી[૯૦] સુધી[૮૯] ખરી[૯૩] મનશ્નીથી[૯૪-૯૫] કબુલ[૯૫] રાખ્યો છે?[૯૬]

(કદ-ખુદા તથા કદ-બાનુ જવાબ આપે) હા અમે બેઉએ કબુલ[૯૭] રાખ્યો છે.[૯૮]

(૫) હરૂ[૯૯]-દો[૧૦૦] તાં[૧] રામશ્ને[૨] અવજુન[૩] બાદ[૪]! પ[૫] નાંમ[૬] ઇ યારી[૭] ઇ અહુરૂમજદ[૮] હમીશ[૯] ખોરેહોમંદ[૧૦] બેદ[૧૧]! હુ-દેહશ્નમંદ[૧૨] બેદ[૧૩]! વખ્શાશ્નમંદ[૧૪] બેદ[૧૫]! ફીરોજીમંદ[૧૬] બેદ[૧૭]! અષહી[૧૮] આમુજશ્નદારૂ[૧૯] બેદ[૨૦]! બેહ[૨૧]-વરૂજશ્ન[૨૨] સજાવારૂ[૨૩] બેદ[૨૪]!

(૫) અહુરમજદની[૮] મદદનાં[૭] નામથી[૬-૫]! તમો[૧] બેઉમાંના[૧૦૦] દરેકને[૯૯] ખુશાલી[૨] તથા વૃદ્ધિ[૩] હોજો[૪]! હમેશાં[૯] ખોરેહમંદ[૧૦] રહેજો![૧૧] ભલી-બખ્શેસથી-પુર[૧૨] થજો[૧૩]! વૃદ્ધિ-ભરેલાં[૧૪] થજો[૧૫]! ફતેહમંદ[૧૬] થજો[૧૭]! અશોઇનો[૧૮] અમલ-શીખનારા[૧૯] થજો[૨૦]! ભલી[૨૧] કારદાનીને[૨૨] લાયક[૨૩] થજો[૨૪]!

(૬) મનશ્ની[૨૫] "હુમત"[૨૬] મનાદ[૨૭]! ગવશ્ની[૨૮] "હુખ્ત"[૨૯] ગુયાદ[૩૦]! કુનશ્ની[૩૧] "હ્વરૂશ્ત"[૩૨] કુનાદ[૩૩]! હરૂવેસ્પ[૩૪] "દુશમત"[૩૫] દુવારાદ[૩૬]! હરૂવેસ્પ[૩૭] "દુજ્જૂખ્ત"[૩૮] બ-કાહદ[૩૯]! હરૂવેસ્પ[૪૦] "દુજ-વરૂશ્ત"[૪૧] બ-સુજાદ[૪૨]! અષહી[૪૩] સેતાયાદ[૪૪]! જાદુઇ[૪૫] નેકુહીનાદ[૪૬]! ખ્વાનાદ[૪૭] માજદયસ્ની[૪૮]!

(૬) "હુમત"[૨૪]ને લગતા "મીશ્ર"[૨૫] વીચારજો[૨૬]! "હૂખ્ત"[૨૭]થીજ "સ્તોત"[૨૮] ઉચ્ચારજો[૩૦]! "હવરશ્ત"[૩૨]થી યાને તરીકતથી "વરજીશી"[૩૧] યાને કાર્ય કરજો[૩૩]! તમામ[૩૪] "દુશ્મત"[૩૫] ને હાંકી કહાડજો[૩૬]! તમામ[૩૭] "દુજ્મૂખ્ત"[૩૮]ને ધીક્કારજો[૩૯]! તમામ[૪૦] "દુજવરશ્ત"[૪૧]ને બાળી-નાંખજો[૪૨]! અશોઇના[૪૩] "સ્તોત"-રાખજો[૪૪]! જાદુગરીને[૪૫] ધીક્કારી-કહાડજો[૪૬]! "માજદયસ્ની"[૪૮] તરીકેજ પોતાને કહેવાડજો[૪૭]!

(૭) બુન્દેહ[૪૯]-મનશ્ની[૫૦] કાર્[૫૧] વર્જ[૫૨]! અજ[૫૩] ફ્રારૂની[૫૪] ખાસ્તે[૫૫] અંદુજ[૫૬]! અંદર્[૫૭] ખુદાયાંન્[૫૮] યેગાંન્[૫૯] રાસ્ત[૬૦]-સખુન્[૬૧] ફેર્માન્[૬૨]-કાર્[૬૩] બાશ[૬૪]! અંદર્[૬૫] યારાંન્[૬૬] અઇર્-તન્[૬૭] ચર્વૂ[૬૮] હુ-ચશ્મ્[૬૯] બાશ[૭૦]!

(૭) કમાલ[૪૯] મીશ્રથી[૫૦] (યાને પુર-મનશ્નીથી સંપૂર્ણ મનશ્નીથી) કામ[૫૧] કરજો[૫૨]! નેકી નીતિવાળી[૫૪-૫૩] દોલત[૫૫] એકઠી કરજો[૫૬]! વડાંઓની[૫૮] હજુરમાં[૫૭] એકદમ[૫૯] સાચું[૬૦]-બોલનારા[૬૨] અને ફરમાન[૬૨]-બજાવનારા[૬૩] થજો[૬૪]! દોસ્તોની[૬૬] હજુરમાં[૬૫] નરમાસપણું,[૬૭] સાલેસાઈ,[૬૮] તથા ભલી-નજર[૬૯] રાખજો[૭૦]!

(૮) રેપજગી[૭૧] મ-કુન્[૭૨]! ખશ્મગની[૭૩] મ-બર્[૭૪]! નંગ-રા[૭૫] ગુનાહ્[૭૬] મ-કુન્[૭૭]! આજ[૭૮] કામી[૭૯] મ-બર્[૮૦]! બીશ[૮૧] મ-બર્[૮૨]! અરશ્ક[૮૩] અવારૂની[૮૪] મ-બર્[૮૫]! અવર્-મનશ્ની[૮૬] મ-કુન્[૮૭]! તર્-મનશ્ની[૮૮] મ-બર્[૮૯]! વરૂની[૯૦] મ-બર્[૯૧]! ખાસ્તે[૯૨] કસાંન્[૯૩] મ-બર્[૯૪]!

(૮) નીંદા[૭૧] કરતાં-ના[૭૨]! ગુસ્સો[૭૩] લાવતાં-ના[૭૪]! શરમને[૭૫] ખાતર ગુનાહ[૭૬] કરતાં-ના[૭૭]! લોભની[૭૮] ઇચ્છા[૭૯] રાખતાં-ના[૮૦]! દુ:ખ[૮૧] દેતાં-ના[૮૨]! અદેખાઇની[૮૩] ખરાબી[૮૪] ચલાવતાં-ના[૮૫]! શેખી[૮૬] કરતાં-ના[૮૭]! મગરૂરી[૮૮] રાખતાં-ના[૮૯]! હવસી-લાગણી[૯૦] રાખતાં-ના[૯૧]! પારકાંની[૯૩] દોલત[૯૨] પચાવતાં-ના[૯૪]!

(૯) (કદ-ખુદા યાને પરણનાર ધણી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચલાં પદ બોલે).

અજ[૯૫] જને[૯૬] કસાંન્[૯૭] પરૂહીખ્તાર્[૯૮] બાશ[૯૯]!

(કદ-બાનુ યાને પરણનાર ધણીઆણી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો નીચલાં પદ બોલે).

(અજ શુહુર-ઈ કસાંન પરહીખ્તાર બાશ!)*

અજ[૧૦૦] હુ-તોખ્શાઇ[૧] ખીશ[૨]-કાર[૩] બાશ[૪]! યજદાંન[૫]-વેહાન-રા[૬] એહ-વર[૭] કુન[૮]!

(૯) પારકાંની[૯૭] ધણીઆણીથી[૯૬-૯૫] દૂરજ[૯૮] રહેજો[૯૯]! (બીજી ઓરતોના ધણીથી દૂરજ રહેજો)! ભલા ઉદ્યોગથી[૧-૧૦૦] પોતીકી[૨] ફરજ[૩] બજાવજો[૪]! યજદો[૫] જેવા ભલાંઓ[૬] તરફ ભલાઇથી[૭] વરતજો[૮]!

(૧૦) અવા[૯] કીન-વર[૧૦] મર્દ[૧૧] નવર્દ[૧૨] મ-કુન[૧૩]! અવા[૧૪] આઝ-વર[૧૫] હમ-બાજ[૧૬] મ-બાશ[૧૭]! અવા[૧૮] સ્પજગ[૧૯] હમ-રાહ[૨૦] મ-બાશ[૨૧]! અવા[૨૨] દુશ-સ્રુબ[૨૩] પએવંદ[૨૪] મ-કુન[૨૫]! અવા[૨૬] દુશ-આગાહ[૨૭] હમ-કાર[૨૮] મ-બાશ[૨૯]! અવા[૩૦] દુશ-મનાંન[૩૧] બ-દાદ-સ્તાન[૩૨] કુશ[૩૩]! અવા[૩૪] દુસ્તાંન[૩૫] પ પસંદ[૩૬]-ઇ દુસ્તાંન[૩૭] રવ[૩૮]! અવા[૩૯] વેયાવાન[૪૦] પતકાર[૪૧] મ-કુન[૪૨]!

(૧૦) કીનાખોર[૧૦] શખ્સ[૧૧] સાથે[૯] મારામારી[૧૨] ના-કરતાં[૧૩]! લોભી[૧૫] સાથે[૧૪] ભાગીદાર[૧૬] થતાં-ના[૧૭]! નીંદાખોર[૧૯] સાથે[૧૮] સોબતી[૨૦] થતાં-ના[૨૧]! બદનામીવાળાં[૨૩] સાથે[૨૨] સબંધ[૨૪] રાખતાં-ના[૨૫]! ખરાબ જ્ઞાનવાળા[૨૭] (અથવા અજ્ઞાન) સાથે[૨૬] કામ[૨૮] પાડતાં-ના[૨૯]! દુશમનો[૩૧] સાથે[૩૦] ઇનસાફથી[૩૨] લડજો[૩૩]! મીત્રો[૩૫] સાથે[૩૪] મીત્રોને લગતા[૩૭] પ્યારથી[૩૬] ચાલજો[૩૮]! કજીયાખોર[૪૦] સાથે[૩૯] તકરાર[૪૧] કરતાં-ના[૪૨]!

(૧૧) પીશ[૪૩]-ઇ અંજુમન[૪૪] પોખ્ત[૪૫]-ગોફતાર[૪૬] બાશ[૪૭]! પીશ[૪૮]-ઇ પાદશાહાન[૪૯] પએમાન[૫૦]-સખુન[૫૧] બાશ[૫૨]! અજ[૫૩] પેદર[૫૪] નાંમ-બોરદાર[૫૫] બાશ[૫૬]! બ-હર[૫૭]-આઇન[૫૮] માદ[૫૯] મ-આઝાર[૬૦]! ખીશતન[૬૧] પ[૬૨] રાસ્તી[૬૩] બોખ્તાર[૬૪] દાર[૬૫]!

(૧૧) મજલેસની[૪૪] હજુરમાં[૪૩] વાજબી[૪૫] બોલનાર[૪૬] થજો[૪૭]! પાદશાહોની[૪૯] હજુરમાં[૪૮] મધ્યમ-સર[૫૦] બોલજો[૫૧-૫૨]! આપના[૫૪] કરતાં[૫૩] વધારે-કીર્તીવાળા[૫૫] થજો[૫૬]! માયને[૫૯] કોઇબી[૫૭] રીતે[૫૮] દુઃખ-દેતાં-ના[૬૦]! પોતાને[૬૧] સચ્ચાઇથી[૬૩-૬૨] રવાનના-છુટકારા માટે[૬૪] રાખજો[૬૫]!

(૧૨) ચુન[૬૬] કએ-બોસ્ર[૬૭] બ-અનઓશ[૬૮]-તન[૬૯] બેદ[૭૦]! ચુન[૭૧] કાઉસ[૭૨] આગાહમંદ[૭૩] બેદ[૭૪]! ચુન[૭૫] ખુરશીદ[૭૬] રયોમંદ[૭૭] બેદ[૭૮]!

---

* આ વાક્ય અહીં બંધબેસતું હોવાથી ખાસ આપવામાં આવ્યું છે. અસલમાં નથી.

ચુન[૭૯] માહ[૮૦] ઓખ્તાર[૮૧] એદ[૮૨]! ચુન[૮૩] જરાતોશ્ત[૮૪] નામ-દાર[૮૫] એદ[૮૬]! ચુન[૮૭] રૂસ્તમ[૮૮] જોર-આવર[૮૯] એદ[૯૦]! ચુન[૯૧] સ્પંદારમદ[૯૨]-જમીન[૯૩] બર-દારાન[૯૪] એદ[૯૫]! ચુન[૯૬] તન[૯૭]-ઓ-જાન,[૯૮] અવા[૯૯] દુસ્તાંન[૧૦૦] ઓ[૧] બેરાદરાંન[૨] ઓ[૩] જન[૪] ઓ[૫] ફેરજંદાન,[૬] હુદુસ્તદાર[૭] એદ[૮]!

(૧૨) કએ-ખુસરૂ[૬૭] જેવા[૬૬] અમર્ગ[૬૮]-શરીરવાળા[૬૯] થજો[૭૦]! કાઉસ[૭૨] જેવા[૭૧] ખબરદાર[૭૩] થજો[૭૪]! ખુરશેદ[૭૬] જેવા[૭૫] નુરમદ[૭૭] થજો[૭૮]! માહઓખ્તાર[૮૦] જેવા[૭૯] ચાન-નો છુટકારો[૮૧] પામનાર થજો[૮૨]! જરાતોશ્ત[૮૪] જેવા[૮૩] નામદાર[૮૫] થજો[૮૬]! રૂસ્તમ[૮૮] જેવા[૮૭] જોરાવર[૮૯] થજો[૯૦]! સ્પંદારમદની[૯૨] જમીન[૯૩] જેવા[૯૧] ફળ-દ્રુપ[૯૪] થજો[૯૫]! શરીરને[૯૭] જીવની[૯૮] મીસાલ,[૯૬] મીત્રો,[૧૦૦] તથા[૧] ભાઈઓ,[૨] તથા[૩] બાયડી[૪] તથા[૫] છોકરાંઓ[૬] સાથે[૯૯] ભલી મીત્રાચારી[૭] રાખજો[૮]!

(૧૩) હમીશ[૯] હુ-દીન[૧૦] ઓ[૧૧] હુ-દીમ[૧૨] બાશ[૧૩]! અહુરમજદ[૧૪] ખુદા[૧૫] શનાસાદ[૧૬]! જરાતોશ્ત[૧૭] રદ[૧૮] સેતાયાદ[૧૯]! અહરમન[૨૦] દીવ[૨૧] અવસહીનાદ[૨૨]!

(૧૩) હમેશાં[૯] ભલુ-અંતઃકરણ[૧૦] અને[૧૧] નેક-ખસલત[૧૨] રાખજો[૧૩]! અહુરમજદને[૧૪] સાહેબ[૧૫] તરીકે પીછાણજો[૧૬]! જરાતોશ્તને[૧૭] દીની સરદાર[૧૮] તરીકે માન આપજો[૧૯]! અહેરમનને[૨૦] દેવ તરીકે[૨૧] ધીક્કારી કહાડજો[૨૨]!

(૧૪) દેહાદ[૨૩] દહેશ્ન[૨૪]-ઇ "અહુરમજદ"[૨૫]! મનશ્ની[૨૬] મનીદી[૨૭] "બેહમન"[૨૮]! હુ-ગોફ્તારી[૨૯] "અરદીબેહેશ્ત"[૩૦]! હુ-કેરદારી[૩૧] "શાહેરીવર"[૩૨]! પુર-મનશ્ની[૩૩] "સ્પંદારમદ"[૩૪]! શીરીન[૩૫] ઓ[૩૬] ચર્વ[૩૭] "ખુરદાદ"[૩૮]! બરોમંદી[૩૯] "અમરદાદ"[૪૦]! દહેશ્ન[૪૧]-ઇ "દાદાર[૪૨]-અહુરમજદ"[૪૩]! રએ[૪૪]-વખ્શાંન[૪૫] "આદર"[૪૬]! પાદયાવી[૪૭] "અરદવીસુર"[૪૮]! શાહી[૪૯]-સરફરાજી[૫૦] "ખુરશીદ"[૫૧]! "માહ"[૫૨] ગઓ-ચીથ્ર[૫૩] વખ્શાન[૫૪]! "તીર"[૫૫] રાદી[૫૬] રવાઇ[૫૭]! "ગોશ"[૫૮] પરહીખ્તાર[૫૯] એદ[૬૦]! દહેશ્ન[૬૧]-ઇ "દાદાર[૬૨]-અહુરમજદ"[૬૩]! "મહેર"[૬૪] દાદ[૬૫]-અશ્નવશ્ની[૬૬]! "સ્રોશ"[૬૭] ફેરમાન[૬૮]-પાનાઇ[૬૯]! "રશ્ન"[૭૦] રાસ્ત[૭૧]-રવશ્ની[૭૨]! નીર[૭૩]-રવશ્ની[૭૪] "ફ્રવરદીન"[૭૫]! "બેહરાંમ"[૭૬] ફીરોજી[૭૭] અંદુખ્તાર[૭૮]! "રાંમ"[૭૯] રામશ્ન[૮૦] અસ્તોઆદ[૮૧]! અરવંદ[૮૨] તવાના[૮૩]

"ગુઆદ્દ"[૮૪]! દહેશન્[૮૫]-ઇ "દાદાર્[૮૬]-અહુરૂમજ્દ્દ"[૮૭]! "દીન્"[૮૮] દાનશન્[૮૯]-અફ્રૂરૂજી[૯૦]! ખુરેહ્[૯૧]-અંદુજી[૯૨] "અષીશવંઘહ્"[૯૩]! હુનરૂ[૯૪]-હમ્બારશન્[૯૫] "આશ્તાદ્દ"[૯૬]! અવીરૂ[૯૭]-તોખ્શાઇ[૯૮] "આસ્માન્"[૯૯]! ગાહ્[૧૦૦]-પાયંદી[૧] "જમ્યાદ્દ"[૨]! હુ-નેગાશ્શન[૩] "મારેસ્પંદ"[૪]! ફ્રેહ્-તન્[૫] "અનેરાન્"[૬]!

(૧૪) હોરમજદની[૨૫] બખ્શેશો[૨૪] તમો પામો[૨૩]! બહમનના[૨૮] મીશ્રથી[૨૬] વીચાર કરજો[૨૭]! અરદીબહેશ્ત[૩૦] સાચ્ચું-બોલવું[૨૯] (તમોને બખ્શે)! શહેરેવર[૩૨] ભલી-કારદાની[૩૧] (તમોને બખ્શે)! સ્પંદારમદ[૩૪] કામેલ-મીશ્ર[૩૩] (તમોને બખ્શે)! ખુરદાદ[૩૮] મીઠાશ[૩૫] તથા[૩૬] સાલેસાઈ[૩૭] (તમોને બખ્શે)! અમરદાદ[૪૦] ફળદ્રુપતા[૩૯] (તમોને બખ્શે)! દેપાદર-દાદારની[૪૨-૪૩] બખ્શેશો[૪૧] (તમો પામો)! આદર યજદ[૪૬] વધતું[૪૫] નુર[૪૪] (તમોને બખ્શે)! આવાં યજદ[૪૮] પાકીજગી[૪૭] (તમોને બખ્શે)! ખુરશેદ યજદ[૫૧] પાદશાહ[૪૯] જેવી મોટાઈ[૫૦] (તમોને બખ્શે)! મહોર યજદ[૫૨] "ગઓ" શક્તિના[૫૩] તોખ્મ વધારતો[૫૪] રહે! તીર યજદ[૫૫] રાદી-સખાવતનો[૫૬] પ્રવાહ[૫૭] (તમોને બખ્શે)! ગોશ યજદની[૫૮] મારફતે બરાબીથી-દૂર-રહેનાર[૫૯] થાઓ[૬૦]! દએપમહેર-દાદારની[૬૨-૬૩] બખ્શેશો[૬૧] તમો પામો! મહેર યજદ[૬૪] ઇન્સાફથી[૬૫] સાંભળવાની શક્તિ[૬૬] (તમોને બખ્શે)! સરોશ યજદ[૬૭] તાબેદારી[૬૮] તથા રક્ષણ[૬૯] (તમોને બખ્શે)! રશ્ન યજદ[૭૦] રાસ્તીમાં[૭૧] આગળ વધવુ[૭૨] (તમોને બખ્શે)! ફરરોખ ફ્રવરદીન[૭૫] મીનોઈ-શક્તિમાં[૭૩] આગળ વધવુ[૭૪] (તમોને બખ્શે)! બહેરામ યજદ[૭૬] ફતેહ[૭૭]-મેળવનાર[૭૮] (તમોને બનાવે)! મીનો રામ[૭૯] મીનોઈ-ખુશાલીમાં[૮૦] તમોને ઉભા રાખે[૮૩]! ગુવાદ યજદ[૮૪] શેતાબી[૮૨] અને શક્તિ[૮૩] (તમોને બખ્શે)! દએપદીન-દાદારની[૮૬-૮૭] બખ્શેશ[૮૫] (તમો પામો)! દીન યજદ[૮૮] ડહાપણની[૮૯] રોશન-જમીરી[૯૦] (તમોને બખ્શે)! મીનો-અષીશવંઘહ[૯૩] ખોરેહનો[૯૧] જથ્થો[૯૨] (તમોને બખ્શે)! આશ્તાદ યજદ[૯૬] હુનરનો[૯૪] જથ્થો[૯૫] (તમોને બખ્શે)! મીનો આસ્માન[૯૯] ઉંચો[૯૭]-ઉદ્યોગ[૯૮] (તમોને બખ્શે)! જમ્યાદ યજદ[૨] જગ્યા-તથા-વખતની[૧૦૦] કાયમી[૧] (તમોને બખ્શે)! મીનો મારેસ્પંદ[૪] ભલી-નેગાહ[૩] (તમોને બખ્શે)! મીનો-અનેરાન[૬] કેહરપની દુરસ્તી[૫] (તમોને બખ્શે)!

(૧૫) *વંઘહુ[૭] તૂ[૮] તે[૯] વંઘહઓત[૧૦] વંઘહો[૧૧] બુયાત્[૧૨]! હુવાવોય[૧૩] યત[૧૪] જઆથ્રે[૧૫] હુનએશ[૧૬]! તૂ[૧૭] તૂમ[૧૮] તત્[૧૯] મીજ્દેમ[૨૦]

---

* ફકરો ૧૫ અવસ્તા છે.

યત્[૨૧] જઓાત્[૨૨] હુનયમ્નો[૨૩] આઓંઘહુ[૨૪]! ક્રાયો-હુમતો[૨૫] ક્રાયો-હુખ્તો[૨૬] ક્રાયો-હુવરૂશ્તો,[૨૭] જમ્યાત્[૨૮] વો[૨૯] વંઘહુઓાત્[૩૦] વંઘહો[૩૧]! મા[૩૨] વો[૩૩] જમ્યાત્[૩૪] અકાત્[૩૫] અષો[૩૬] મા[૩૭] મે[૩૮] જમ્યાત્[૩૯] અકાત્[૪૦] અષો[૪૧]!

(૧૫) તમોં[૮] ભલાં[૭] (થજો); અને તમોને[૯] ભલાં કરતાં[૧૦] વધારે ભલું[૧૧] હોજો[૧૨]! તમે-પોતાને[૧૩] તે[૧૪] મીનોઇ-બખ્શેશને[૧૫] લાયક[૧૬] કરજો! તે[૧૯] બદલો[૨૦] જે[૨૧] મીનોઈ-બખ્શેશ[૨૨] છે તેને લાયકના[૨૩] તમો બેઉ થજો[૨૪]! હુમતની[૨૫] વૃદ્ધિથી, હૂખ્તની[૨૬] વધતી-અસ્પંદીથી, હવરશ્તની[૨૭] ફરાખીથી તમોને[૨૯] ભલાં કરતાં[૩૦] વધારે ભલું[૩૧] પહોંચો[૨૮]! બુરાંના કરતાં[૩૫] વધારે-બુરૂં[૩૬] તમોને[૩૩] નહી[૩૨] પહોંચે[૩૪]! બુરાંના કરતાં[૪૦] વધારે-બુરૂં[૪૧] મને[૩૮] નહી[૩૭] પહોંચે[૩૯]!

(૧૬) ઇન્[૪૨] બેહુ[૪૩] તો-રા[૪૪] અજ[૪૫] બેહી-ત્[૪૬] બેહુતરૂ[૪૭] બાદ્[૪૮]! ખીશાન્-રા[૪૯] અવરૂ[૫૦] દરૂ[૫૧]-ઇ રોશ્ની[૫૨] અરૂજાંની[૫૩] બુદ્[૫૪] એસ્તેદ્[૫૫]! તો-રા[૫૬] બ-હુમ[૫૭] તો-રા[૫૮] બ-આન્[૫૯] પાદ્દેહેશ્ન્[૬૦] અરૂજાંની[૬૧] બાદ્[૬૨]! બ-આંન્[૬૩] રોશ્ની[૬૪] અરૂજાંની[૬૫] બુદ્[૬૬]-એસ્તેદ્[૬૭]! બ વીસ્પ્[૬૮] હુમત,[૬૯] બ વીસ્પ્[૭૦] હૂખ્ત,[૭૧] બ વીસ્પ્[૭૨] હુવરૂશ્ત,[૭૩] રએ[૭૪] રસાદ્[૭૫] તાંન્[૭૬] અજ[૭૭] બેહી[૭૮] તો[૭૯] બેહુતરૂ[૮૦] અશુઇ[૮૧]! મ[૮૨] તાંન્[૮૩] રસાદ્[૮૪] અજ[૮૫] વતરૂ[૮૬]-ઇ વતરૂ[૮૭]-દરૂવંદી[૮૮]! મ[૮૯] એમા-રા[૯૦] રસાદ્[૯૧] અજ[૯૨] વતરૂ[૯૩]-ઇ વતરૂ[૯૪]-દરૂવંદી[૯૫]! "અથ[૯૬] જમ્યાત્[૯૭] યથ[૯૮] આફ્રીનામિ"[૯૯]!

(૧૬) ભલાંના[૪૬] કરતાં[૪૫] વધારે ભલું[૪૭] આ[૪૨] ભલું[૪૩] તમોને[૪૪] હોજો[૪૮]! તમો પોતાને[૪૯] ચહડતી[૫૦] રોશનીનો[૫૨] દરવાજો[૫૧] લાયક[૫૩] થતો[૫૪] રહે[૫૫]! તે[૫૯] વળતો-બદલો[૬૦] તમારે માટે[૫૬] અને તમોનેબી[૫૭-૫૮] ઘટતી રીતે હોજો[૬૧-૬૨]! તે[૬૩] રોશનીને[૬૪] લાયક[૬૫] તમે થઇને રહેજો[૬૬-૬૭]! તમામ[૬૮] હુમત,[૬૯] તમામ[૭૦] હૂખ્ત,[૭૧] તમામ[૭૨] હવરશ્તની[૭૩] મારફતે તમોને નુર[૭૪] પહોંચો,[૭૫] જેથી[૭૬] તમો[૭૯] ભલાંના[૭૮] કરતાં[૭૭] વધારે-ભલાં[૮૦] થાઓ[૮૧]! ખરાબમાં[૮૬-૮૫] ખરાબ[૮૭] દરવંદી[૮૮] તમોને[૮૩] નહી[૮૨] પહોંચે[૮૪]! ખરાબના[૯૩] કરતાં[૯૨] વધારે ખરાબ[૯૪] દરવંદી[૯૫] અમોને[૯૦] નહી[૮૯] પહોંચે[૯૧]! જેમ[૯૮] હું દુવા ગુજારૂં છું[૯૯] તેમ[૯૬] થાઓ[૯૭]!

(૧૭) ☞ *"આ[૧૦૦] અઇરૂયેમા[૧] ઇષ્યો[૨] રફેદ્રાઇ[૩] જન્તુ[૪] નરે-

* ફ. ૧૭ અને ૧૮ અવસ્તા છે.

બ્યસ્ચા[૫] નાઇરીબ્યસ્ચા;[૬] જરથુશ્ત્રહે[૭] વંઘહેઉિશ[૮] રફેદ્રરાઇ[૯] મનં-ઘહો,[૧૦] યા[૧૧] દએના[૧૨] વઇરીમ[૧૩] હનાત્[૧૪] મીઝ્દમ;[૧૫] અષહુયા[૧૬] યાસા[૧૭] અષીમ,[૧૮] યાંમ્[૧૯] ઇષ્યાંમ્[૨૦] અહુરો[૨૧] મસતા[૨૨] મઝ્-દાઓ.”[૨૩]

☞ (આ ફકરો ચાર વાર પઢે) **અષેમ વોહૂ ૧.**

(૧૭) જરાતોશ્તના[૭] ભલા[૮] મીથ્રની[૧૦] ખુશાલીને[૯] ખાતર, નરો[૫] તથા નારીઓની[૬] તરફ ઈચ્છાને[૨] લગતી 'અઇરયમન'[૧] ખુશાલીને[૩] ખાતર પધારવી-જોઇએજ,[૪-૧૦૦] જેથી-કરીને[૧૧] "દએના"[૧૨] યાને અંતઃકરણની મરજીની[૧૩] મારફતે તે બદલાને[૧૫] લાયક[૧૪] (તેઓ) થાએ! અશોઈને[૧૬] લગતો તે આશીરવાદ[૧૮] હું ચાહું છું,[૧૭] જે[૧૯] સૌથી મોટી[૨૨] ખાહેશને[૨૦] લગતો છે, જે "અહુરમજદ"[૨૧-૨૩] છે।

(૧૮) અહુમાઇ[૨૪] રએશ્ચ[૨૫] ખરેનસ્ચ;[૨૬] અહુમાઇ[૨૭] તનવો[૨૮] દ્રવતાતેમ;[૨૯] અહુમાઇ[૩૦] તનવો[૩૧] વજદ્વરે;[૩૨] અહુમાઇ[૩૩] તનવો[૩૪] વેરેથ્રેમ;[૩૫] અહુમાઇ[૩૬] ઇશ્તીમ[૩૭] પઓઉરૂશ[૩૮]-ખાથ્રાંમ;[૩૯] અહુ-માઇ[૪૦] આસ્નાંમ્ચિત્[૪૧] ફ્રજઇન્તીમ;[૪૨] અહુમાઇ[૪૩] દરેઘાંમ[૪૪] દરેઘો-જીતીમ;[૪૫] અહુમાઇ[૪૬] વહિશ્તેમ[૪૭] અહુમ[૪૮] અષઓનાંમ,[૪૯] રઓચંઘહેમ[૫૦] વીસ્પો-ખાથ્રેમ;[૫૧] અથ[૫૨] જમ્યાત્[૫૩] યથ[૫૪] આફ્રીનામિ[૫૫]!

(૧૮) તેને ખાતર[૨૪] નુર[૨૫] તથા ખોરેહ[૨૬] (હોજો); તેનેજ ખાતર[૨૭] કેહરપની[૨૮] દુરસ્તી[૨૯] (હોજો); તેને ખાતર[૩૦] કેહરપની[૩૧] તાકાત[૩૨] (હોજો); તેને ખાતર[૩૩] કેહરપની[૩૪] ફત્તેહ[૩૫] (હોજો); તેને ખાતર[૩૬] પુષ્કળ[૩૮] નુરની[૩૯] દોલત[૩૭] (હોજો); તેને ખાતર[૪૦] જાતી-અક્કલવાળાં[૪૧] ફરજંદો[૪૨] (હોજો); તેને ખાતર[૪૩] લાંબામાં લાંબી[૪૪]-જીંદગી[૪૫] (હોજો); તેને ખાતર[૪૬] "અષો-નાંમ"ને[૪૯] લગતાં ફરોહરોની રોશનીવાળી,[૫૦] તમામ-નુર-સાથની[૫૧] સૌથી સરસ[૪૭] હૈયાતી[૪૮] (હોજો); જેમ[૫૪] હું દુવા ગુજારૂં છું[૫૫] તેમ[૫૨] પહોંચે[૫૩]!

---

૨. સંસ્કૃત વૈવાહસ્ય "પઈમાંની."

યાને લગનના સંસ્કૃત આશીરવાદ.

યથા અહુ વઇર્યો ૨. અષેમ્ વોહૂ ૧.

(૧) દ્યાદ્દ વો દાતા સર્વજ્ઞાની સ્વામી પ્રભૂતાં પુત્રસંતતિં વિપુલાં વિભૂતિં, માનસીં પ્રીતિં, તનો રૂપપ્રવૃત્તિં, દીર્ધાં ચ જીવિત-સ્થિતિમ્ !

(૨) સંવત્સરેષુ નવ-દશ-શતેષુ સંવત (અમુક) **વર્ષે,** (અમુકે) **રોજે,** (અમુકે) **માસે,** (અમુકે) **નગરે પ્રાકૃત ઇઅજદગર્દે શેહેરિ-આદ્દ અર્વાગ્ વાગ્ભિ: આશીર્વાદાભિરાભિ: *અમુક ભારતદેશીય રૂપ્યકાન્ ગૃહીત્વા અમુક સૌવર્ણ મંડનાભૂષણાનિ તસ્યૈ દત્ત્વા ચ.* પૂર્વાચારે અસ્ય અતીતા વો પ્રબ્રવીભિ ઉત્તમાનાં હુંજમને સં-પ્રાપ્તે; ઉપરિ અઇનન્યાયેન્ યત્ માજ્દઇઅસ્ન્યા: દીન્યા: પરિણીત-કલત્રતયા કન્યાદાનં—**

(જો કુમારી હોય તો) **ઇયં કુમારી** (અમુક) **નામ્ની.**

(જો બીજવર હોય તો) **ઇયં નારી** (અમુક) **નામ્ની.**

(૩) યુષ્માભિ ર્નિજાન્વય-સમાલોચેન એકમત્યેન સત્યેન મનસા?

(છોકરાની તરફના પ્રતિનિધીને મોબેદો પુછે) **સત્યેન મનસા?**

(છોકરાની તરફનો પ્રતિનિધી જવાબ વાળે) **સત્યેન મનસા.**

તિસૃભિર્વાણીભિ; આત્મન: પુણ્યવૃદ્ધયે યત્ (અમુકા) **કસ્ય આજન્મસીમં પ્રદત્તા ?**

(છોકરીની તરફના પ્રતિનિધીને મોબેદો પુછે) **પ્રદત્તા ?**

(છોકરીની તરફનો પ્રતિનિધી જવાબ વાળે) **પ્રદત્તા.**

(૪) (છોકરા તથા છોકરી તરફ મોહોડું કરીને મોબેદો પઢે) **યુષ્મા-ભિશ્ચ આજન્મસીમં સત્યેન મનસા પ્રતિકૃતા ?**

... આ શબ્દો સુધારેલા છે, કેમજે હાલની રીતી મુજબ નીચલા અસલ શબ્દો બોલેલા ખોટા ગણાય, કારણકે તેમાં ઇરાની સલતનતના સીક્કાની વાત છે:

"વિશંતિ-શત-જર-નિશાવૂરિ સૌવર્ણ્ કાશ્યાં."

(છોકરા તથા છોકરીને મોબેદો પુછે) **પ્રતિકૃતા?**
(છોકરો તથા છોકરી જવાબ વાળે) **પ્રતિકૃતાસ્ત.**

(ફકરા નં૦ ૧ થી ૪ એમ ત્રણ વાર પઢે.)

(૫) ઉભ્યોરપિ કલ્યાણ વૃદ્ધિર્ભૂયાત! નામ્ના સાહાય્યેમ હોર્મેજદસ્ય; સદૈવ શ્રીમાન ભવ! સિદ્ધિમાન્ ભવ! વૃદ્ધિમાન્ ભવ! વિજયવાન્ ભવ! પુણ્ય-શિક્ષા-શ્રોતા ભવ! ઉત્તમ સ્તુતિ યોગ્યો ભવ!

(૬) મનસા સુમતં મન્યસ્વ! વચસા સૂતકં વદ! કર્મણા ચ સુકૃતં કુરૂ! સમસ્તં દુર્મતં નિર્જિઘ્ન! સમસ્તં દુરૂતકં દલય! સમસ્તં દુષ્કૃતં દહ! સ્તુહિ પુણ્યં; નિંદ દૈત્યાન્! બ્રૂહિ માજદઇઅસ્નીમ!

(૭) સંપૂર્ણ-મનસા કાર્યેષુ પ્રચર! સદા-ચારેણ લક્ષ્મીંઅર્જય! અંત: સ્વામિનાં સત્યવાક્ આદેશકરો ભવ! અંત: સાહાય્યાનાં વિનીતતનુ-ર્મધુરશ્ચ સુલોચનો ભવ!

(૮) મા પૈશુન્યં કુરૂ! મા ક્રોધં વહ! મા લજ્જયા પાપં કુરૂ! મા લોભં વહ! મા ચિંતાં વહ! મા ઇર્ષ્યાં વહ! મા ગર્વં વહ! મા માનં વહ! મા કામં વહ! મા હકાત્ કેભ્યશ્ચિત્ લક્ષ્મીં હર!

(૯) (છોકરી તરફ મહોડું કરીને મોબેદો બોલે.)
મા નારીં અન્યેષાં કામય!
(છોકરા તરફ મહોડું કરીને મોબેદો બોલે.)
(મા નર અન્યેષાં કામય)!
શુદ્ધ-વ્યવસાયાત્ સ્વીયાત્ ભક્ષય! ઉત્તમેભ્યશ્ચ વિભાગં કુરૂ!

(૧૦) સમં મત્સરિણા સ્પર્ધાં મા કુરૂ! સમં લોભિના સમભાગી મા ભવ! સમં પિશુનેન સંસર્ગી મા ભવ! સમં કુકીર્તિના વંશવૃદ્ધિ મા કુરૂ! સમં દુષ્ટ-પ્રબોધેન સંકાર્યી મા ભવ! સમં શત્રુભિ-ર્ન્યાયેન યુધ્યસ્વ; સમં મિત્રૈ: પ્રીતિકૃતયે મિત્રાણાં પ્રચર; સમં વિકલેન પ્રતિવાદં મા કુરૂ!

(૧૧) પુરો હુંજમનસ્ય શુદ્ધ-કથનો ભવ! પુરો રાજ્ઞાં પ્રમાણ-વાક્ ભવ! પિતુર્નામ-કીર્તિકો ભવ! માતરં મા બાધસ્વ! સ્વીયં વપુ! સત્યેન શુદ્ધં ધર!

(૧૨) કએખુસ્રવ ઇવ વજ્રકાયો ભવ! કહોસ ઇવ જ્ઞાનવાન્ ભવ! સુર્ય ઇવ પ્રભાવાન્ ભવ! ચંદ્ર ઇવ વિભક્તા ભવ! જર-

શુસ્ત્ર ઇવ સુ-કીર્તિમાન્ ભવ! રૂસ્તમ ઇવ બલવાન્ ભવ! ભૂમિર ઇવ ફુલપ્રદા ભવ! તનુર ઇવ, આત્મા ઇવ, સમં-મિત્રૈ-ભ્રાતૃ કલત્ર-જાતકૈ: સુ-સ્નેહવાન્ ભવ!

(૧૩) સદૈવ દીનિ-શીલો ભવ! હોર્મજદં સ્વામિનં મન્યસ્વ! જરથુશ્ત્રં ચ ગુરૂં ગૃહાણ! આહરેમનં ચ દૈત્યાન્ નિર્દલ ચ!

(૧૪) દેયાદ્ દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ્દ:! મન: સુચિંતાં બહ્મન:! સુ-વક્તૃત્વં અર્દિબેહસ્ત:! સુ-કર્તૃત્વં શેહેરેવર:! સંપૂર્ણ-મન: સ્પંદારમદ:! ગોલ્યં ચોપં અવિરદાદ:! ફ્લવત્તાં ચ અમિરદાદ:! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ:! તેજો વૃદ્ધિં આદરશ્ચ:! શુચિત્વં અર્દુઇસૂરા:! પ્રભાવોન્નતિં ખુરશેદ:! માહો જીવ-ધન-વૃદ્ધિમ્! તીરો દક્ષણા પ્રવૃત્તિમ્! ગોશ: શ્રુતિનિયમત્રાણમ્! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ:! મિશ્રો ન્યાયં સમં નિત્યમ્! શ્રોશ: આદેશ-રક્ષાં ચ! રશ્ન: સત્ય-પ્રવૃત્તિમ્! બલોદયન ફ્રશિઅર્દીન:! બહિરામો જયોદયમ્ રામ: શાશ્વતં આનંદમ! વ્વાદ: શીઘ્રાં ગતિમ! દાતૃત્વં દાતા હોર્મજદ:! દીનિ: જ્ઞાન સમુન્નતિમ્; શ્રીમત્તાં અર્શિષ્વંઘા; આસ્તાદો ગુણ સંગ્રહિત્વમ્; આસ્માનો વ્યવસાયં ચ; જમીઆદ: સ્થિરાં સ્થિતિમ્; મારેસ્પંદ: શુભાં દ્રષ્ટિમ્; શરીરકાંતિં અનેરાંન:

(૧૫) "વંઘહુ-તૂ-તે વંઘહોત્ વંઘહો બૂયાત્! હવાવોય યત્ જઓથ્રે હનેશ!" ઉત્તમ તે ઉત્તમતયા ઉત્તમતરં ભૂયાત્; સ્વકીયં યસ્ય હે જયોતિ યોગ્યો જાતો: સિ. "તૂ-તુમ-તત્ મીઝ્દેમ યત્ જઓત્ હનયમનો આઓંઘહ! ક્રાયો-હુમતો ક્રાયો-હૂખ્તો ક્રાયો-હવર્શો, જમ્યાત્ વો વંઘહોઓત્ વંઘહો! મા વો જમ્યાત્ અકાત્ અષો! મા મે જમ્યાત્ અકાત્ અષો!"

(૧૬–૧૭) * × × × × ×

(૧૮) શુદ્ધ યશ્ચ શ્રિયશ્ચ: તનો: પીવરતા; તનો: રૂપ-પ્રવૃત્તિતા, તનો: વિજયિતા; લક્ષ્મી: સંપૂર્ણ-શુભા કિલ સદાચારાત્ ઉપાર્જીતા સહજ શીલવાન્ પુત્ર: કુલદીપકો મણુનો ય: કથયતિ જ્ઞાનં જાનાતિ ચ; દીર્ઘં દીર્ઘતરં જીવિતં; સુક્તાત્મનાં સદાદયોતં સમસ્ત-શુભં; એવં વો ભૂયાત!

"......" આ પદો અવસ્તા છે.

* પાજંદ ૧૬–૧૭ ફકરાનો સસ્કૃત ભાગ અસલમાં મલતો નથી.

૩. આફ્રીન-બા-નામે-બુજોર્ગાન-ઈ-પએમાન.

નોંધ:—આ આખાં ભણતર તથા તેના તરજુમા માટે જુઓ સફા ૪૩૩ થી ૪૩૫ સુધી.

---

૪. દોઆ-ઈ-તનદરૂસ્તી-ઈ-પએમાન્.

બ નામ[૧]-ઇ યજદ્,[૨] બખ્શાયન્દેહ્[૩]-ઇ બખ્શાયશગર્[૪]-ઇ મહેર્-બાન,[૫] અઇયાર્[૬] મહેર્દાદ્[૭] અઇયાર્[૮] ખુદાવંદ્.[૯]

કદ્-ખુદા[૧૦] (ફલાન) રા; કદ્-બાનુ[૧૧] (ફલાનેહ) રા હજાર્[૧૨] સાલ્[૧૩] જીંદગાની[૧૪] તન્-દરૂસ્તી[૧૫] જાન્[૧૬] વ દેર્-જીવશન્[૧૭] આવાયદ્[૧૮]! ખુરેહ્[૧૯] અંઘહદ્[૨૦] અષહીદાર્[૨૧]! દાદાર્[૨૨] હર્વસ્પ્-આગાહ્,[૨૩] શાદી[૨૪] વ રામશનીહ્[૨૫] આસાનીહ્[૨૬] ફરૂરોખીહ્[૨૭] નેકીહ્[૨૮] રસાનાદ્[૨૯]! વ બુજોર્ગ્[૩૦] ખુરેહ્[૩૧] ખુદાઇ[૩૨] હુ-પાદ્શાહી[૩૩] દાદ્,[૩૪] અમાવંદી,[૩૫] પીરોજગરી[૩૬] બાદ્;[૩૭] હુ-જેહરન્[૩૮] હુનેશાન્[૩૯] .દીન[૪૦] બેહ્[૪૧] માજદયસ્નાંન્[૪૨] આગાહી[૪૩] આસ્તોઆંની[૪૪] બાદ્[૪૫]! પએવંદ્[૪૬] રવશનીહ્,[૪૭] ફરજંદ્[૪૮] જાયશનીહ્,[૪૯] દેર્-પતાયશનીહ્[૫૦] જીવશનીહ્[૫૧] બાદ્[૫૨]! આદેલ્[૫૩] તન્[૫૪] વ હુ-સુબી[૫૫] પહાન્[૫૬] વ રવાન;[૫૭] હુ-પાદ્શાહી[૫૮] દાદ્;[૫૯] દાદાર્[૬૦]-ઇ હર્વસ્પ્આગાહ્,[૬૧] દીન[૬૨] જરથુશ્તી[૬૩] શાદ્[૬૪] બાદ્[૬૫]! અએદુન્[૬૬] બાદ્[૬૭]! અઇયાર્[૬૮]-ઇ ખુદા,[૬૯] ખુદાવંદ્[૭૦]-ઇ આલમ[૭૧] રા કદ્ખુદા[૭૨] (ફલાન) રા, કદ્-બાનુ[૭૩] (ફલાન) રા, હજાર્[૭૪] સાલ્[૭૫] દેર્[૭૬] બેદાર્[૭૭]! શાદ્[૭૮] બેદાર્[૭૯]! તન્દુરસ્ત[૮૦] બેદાર્[૮૧]! અએદુન[૮૨] બેદાર્[૮૩]! બર્[૮૪] સરે[૮૫] અરૂજાનીઆંન[૮૬] સાલ્હા[૮૭]-ઇ બીસ્યાર્[૮૮] વ કરનહા[૮૯]-ઇ બીશુમાર્,[૯૦] બાકી[૯૧] વ પાયન્દેહ્[૯૨] દાર્[૯૩]! સદ્[૯૪] હજારાન[૯૫] હજાર્[૯૬] આફરીન્[૯૭] બાદ્[૯૮]! સાલ્[૯૯] ખુજસ્તેહ્[૧૦૦] બાદ્[૧]! રોજ[૨] ફરૂરોખ્[૩] બાદ્[૪]! માહ્[૫] મુબારક્[૬] બાદ્[૭]! ચંદ્[૮] સાલ્,[૯] ચંદ્[૧૦] રોજ,[૧૧] ચંદ્[૧૨] માહ્,[૧૩] બીસ્યાર્[૧૪] સાલ્[૧૫] અરૂજાની-દાર્[૧૬] યજશન્[૧૭] વ ન્યાયેશન્[૧૮]

વ રાદી[૧૯] વ જોરૂ[૨૦]-બરરન[૨૧]! અષહીદારૂ[૨૨] અવરૂ[૨૩]-ઇ હુમા[૨૪] કારે[૨૫] કેરફેહા[૨૬]! તન્દુરસ્તી[૨૭] બાદ;[૨૮] નેકી[૨૯] બાદ;[૩૦] ખુબ[૩૧] બાદ;[૩૨] અએદુન[૩૩] બાદ;[૩૪] અએદુન-તરજ[૩૫] બાદ;[૩૬] પ[૩૭] યજદાંન[૩૮] વ અમેશાસ્પંદાન[૩૯] કામે[૪૦] બાદ[૪૧]!

અષેમ્ વોહૂ ૧.

ખબ્શેશ કરનાર,[૩] માફી બખ્શનાર[૪] મહેરબાન[૫] "યજ" થવા[૨] લાયક શક્તિનાં નામથી[૧]!—મહેરના-ઇનસાફી કાયદાની[૭] મદદથી[૬] તથા માલેકની[૯] મદદથી[૮]—(ફલાન) કદ-ખુદાને[૧૦] તથા (ફલાની) કદ-બાનુને[૧૧] હજાર[૧૨] સાલ[૧૩] સુધી તન તથા જાનની[૧૬] દુરસ્તી[૧૫] સાથની જીંદગી[૧૪] તથા લાંબી જીંદગી[૧૭] લાયક હોજો[૧૮]! અશોઇ-રાખનારૂં[૨૧] ખોરેહ[૧૯] ચાલુ રહેજો[૨૦]! અએ તમામ-જાણનાર[૨૩] પેદા કરનાર,[૨૨] ખુશાલી,[૨૪] ખુશી,[૨૫] આસાની[૨૬] સુખ[૨૭] તથા નેકી[૨૮] પહોંચો[૨૯]! અને બુલંદ[૩૦] ખોરેહ,[૩૧] સત્તા[૩૨] તથા ભલી-સત્તાનો[૩૩] કાયદો,[૩૪] હીમત,[૩૫] તથા ફતેહમદી[૩૬] હોજો;[૩૭] ભલી-પેદાયશ,[૩૮] ભલુ-દખ્શત[૩૯] (યાને ભલી નેમ), તથા ભલી[૪૧] માજદયસ્ની[૪૨] દીનનું[૪૦] જ્ઞાન[૪૩] તથા જાનફેશાની[૪૪] હોજો;[૪૫] કાયદાસર "જોફતન"[૪૬-૪૭] (યાને સંસાર ભોગવવો), ફરજંદોનુ[૪૮] પેદા પડવું;[૪૯] તથા લાંબી-કાયમી[૫૦] સાથની જીંદગી[૫૧] હોજો;[૫૨] ઇન્સાફી[૫૩] તન,[૫૪] તથા ભલીકીર્તી,[૫૫] અને રવાનનું[૫૭] બસીત[૫૬] થવું, ભલી સત્તાનો[૫૮] કાયદો,[૫૯] તથા અએ તમામ જાણનાર[૬૧] પેદા કરનાર,[૬૦] જરથુશ્તી[૬૩] દીની કાયદો[૬૨] ખુશખુશાલ[૬૪] હોજો;[૬૫] એ પ્રમાણે[૬૬] હોજો;[૬૭] અએ આલમના[૭૧] માલેક,[૭૦] ખુદાની[૬૯] મદદને[૬૮] ખાતર,—કદ-ખુદા[૭૨] (ફલાન) ને તથા કદ-બાનુ[૭૩] (ફલાની) ને હજાર[૭૪] વરસ[૭૫] કાયમ[૭૬] રાખ;[૭૭] ખુશાલ[૭૮] રાખ;[૭૯] તન્દુરસ્ત[૮૦] રાખ;[૮૧] એ પ્રમાણે[૮૨] રાખ;[૮૩] લાયકાતવાળાંઓને[૮૬] માથે[૮૪-૮૫] ઘણાં[૮૮] વરસો[૮૭] સુધી તથા ઘણી[૯૦] સદીઓ[૮૯] સુધી જાથુક[૯૧] તથા કાયમ[૯૨] રાખ;[૯૩] સેકડો[૯૪] હજારો[૯૫] હજાર[૯૬] દુવા[૯૭] હોજો;[૯૮] વરસ[૯૯] ભાગ્યશાળી[૧૦૦] થાઓ[૧]! રોજ[૨] ખુશાલી ભરેલો[૩] થાઓ[૪]! માહ[૫] મુબારક[૬] હોજો[૭]! કેટલાંએક[૮] વરસો,[૯] કેટલાએક[૧૦] દીવસો,[૧૧] કેટલાએક[૧૨] મહીનાઓ[૧૩] સુધી, ઇજશ્ને,[૧૭] ન્યાએશ,[૧૮] રાદીસખાવત,[૧૯] તથા ક્રીયાની-જોર[૨૦] લઇ જવાનું[૨૧] કામ ઘણાં[૧૪] વરસો[૧૫] સુધી ઘટતી રીતે-રાખ;[૧૬] તમામ[૨૪] સવાબના[૨૬] કામોને[૨૫] બુલંદ[૨૩] તથા અશોઇવાળાં રાખ;[૨૨] તનદુરસ્તી[૨૭] હોજો[૨૮]! નેકી[૨૯] હોજો[૩૦]! સારૂં[૩૧] થજો[૩૨]! એ પ્રમાણે[૩૩] થજો[૩૪]! એ કરતાંબી વધુ એ પ્રમાણે[૩૫] થજો[૩૬]! યજદો[૩૮] તથા અમશાસ્પદોની[૩૯] મુરાદ[૪૦] મુજબ[૩૭] થાઓ[૪૧]!

હપતન યશતમાંના "યાતુ જી જરથુશ્ત્ર"નો જાણીતો ફકરો.

(મોટી હપતન યશત તથા નાની હપતન યશતમાં જે જાણીતો ફકરો "યાતુ જી જરથુશ્ત્ર" શબ્દોથી શરૂ થાય છે તેનો બોલે બોલ તરજુમો જે અત્યાર સુધીમાં આ કેતાબમાં આપવામાં આવ્યો ન હતો તે તરજુમો તેના અવસ્તાના ફકરાઓ સહીત નીચે આપવામાં આવે છેઃ—)

☞ (૧૧) **યાતુ[૧] જી[૨] જરથુશ્ત્ર[૩] વનત્[૪] દએવો[૫] મશ્યો.[૬] કો[૭] નમાનહે[૮] બાધ[૯] સ્પિતમ[૧૦] જરથુશ્ત્ર,[૧૧] વીસ્પ[૧૨] દ્રુક્ષ[૧૩] જનાઇતિ,[૧૪] વીસ્પ[૧૫] દ્રુક્ષ[૧૬] નાષાઇતિ,[૧૭] યથ[૧૮] હએનઓઇતિ[૧૯] અએષાંમ[૨૦] વચાંમ[૨૧] (૧૨) અઓઇ[૨૨] તે[૨૩] અઓઇ[૨૪] તન્વો[૨૫] દધાઇતિ,[૨૬] અઓઇ[૨૭] તે[૨૮] અથઉરૂનેમ[૨૯] જનાઇતિ,[૩૦] અથઉરૂનેમ[૩૧] યથ[૩૨] રથએશતારેમ,[૩૩] વીસ્પનો[૩૪] અસુરતેએ[૩૫] નાષાતનાંમ[૩૬] અઓજંઘ્રહ.[૩૭] યો[૩૮] હીમ[૩૯] દસ્તે[૪૦] દારનેમ,[૪૧] યોઇ[૪૨] હસ[૪૩] અમેષા[૪૪] સ્પેન્તા[૪૫] હુક્ષથ્ર[૪૬] હુધાઓંઘ્રહો[૪૭] હમેરેથનાંમચિત.[૪૮] દએનાંમ[૪૯] માજદયસ્નીમ,[૫૦] અસ્પો-કેહ્રપેમ[૫૧] આપેમ[૫૨] મજદધાતાંમ[૫૩] અષઓનીમ[૫૪] યજમઇદે.[૫૫] (૧૩) આતરે[૫૬] વીતરે[૫૭] મઇઅ્યા[૫૮] વીતરે[૫૯] મઇઅ્યા[૬૦] વીગ્રઓત્[૬૧] જરથુશ્ત્ર,[૬૨] આતરે[૬૩] વીતરે[૬૪] મઇઅ્યસચિત[૬૫] વીતરે[૬૬] મઇઅ્યસચિત[૬૭] વીગ્રઓત્[૬૮] જરથુશ્ત્ર;[૬૯] યત્[૭૦] વંઘ્રહેઉશ[૭૧] મનંઘ્રહો;[૭૨] યત્[૭૩] અઇથ્યેજંઘ્રહેમ[૭૪] વચાંમ,[૭૫] ફ્રસ્પાવરેશ[૭૬] ફ્રાચ[૭૭] ફ્રમેરેથ્વચ[૭૮] ફ્રજાંથ્વચ.[૭૯] (૧૪) સતવત[૮૦] સતે-વત[૮૧] ઉતવત[૮૨] ઉતે-વત[૮૩] ઉત[૮૪] અપબરેનુત[૮૫] યથ[૮૬] બસ્તેમ[૮૭] ફ્રવશનાંમ[૮૮] દએનાંમ[૮૯] માજદયસ્નીમ[૯૦] નાષાતનાંમ[૯૧] અઓજંઘ્રહ.[૯૨] અષેમ વોહૂ ૧.**

(૧૧) અએ જરથુશ્ત્ર[૩]! ખચીત[૨] જાદુગર[૧] દેવ-જેવો[૫] માણસ[૬] માર-ખાધેલો-થવોજ-જોઇએ.[૪] અએ સ્પિતમ[૧૦] જરથુશ્ત્ર[૧૧]! જેમ-જેમ[૧૮] આ[૨૦] કલામોનો[૨૧] અમલ-કરતો[૧૯] જાય (તેમ તેમ) ખચીત[૯] બેરના[૮] તમામ[૧૨] દરૂજને[૧૩] મારતો-જાય,[૧૪] તમામ[૧૫] દરૂજને[૧૬] નાશ-કરતો-જાય[૧૭] (એવો) કોણ[૭] (છે)!

(૧૨) આએ,[૨૨] આએ,[૨૪] તારા[૨૩] તનનો[૨૫] કબજો[૨૬]-લેછે, આએ[૨૭] (દરૂજ) નાશ-કરનારાઓના[૩૬] જોશની[૩૭]-મારફતે તદન[૩૪] ના-ફરમાનીને[૩૫]-લીધે તારા[૨૮] આથ્રવનને[૨૯] મારેછે,[૩૦] આથ્રવનને[૩૧] તેમજ[૩૨] રથેશ્તારને[૩૩]-બી (મારે છે.)

(ઉપર ૧૧ માં ફકરામાં માગેલો તે શખ્સ છે) જે[૩૮] દુશ્મનોમાંના-કોઈની-બી[૪૮]-સામે તેને[૩૯] (એટલે આથ્રવન તેમજ રથેશ્તારને) બચાવ[૪૧]-તરીકે—જેઓ[૪૨] સારી-પાદશાહીવાળા[૪૧] તથા સારા-ડહાપણવાળા[૪૭] હફ્ત[૪૩]-અમશાસ્પંદો[૪૪-૪૫] (છે) (તેઓના પ્રવાહોનો સાહયો) આપેછે.[૪૦] માજદયસ્ની[૫૦] દએન[૪૯] સાથે (તથા) ઘોડાના-આકાર[૫૧] જેવાં મજદાએ-પેદા[૫૩]કીધેલાં અશો[૫૪] પાણી[૫૨] સાથે હમે એક-તાન[૫૫] થઇએ છીએ.

(૧૩) મારે-ખાતર[૫૮] જરથુશ્તએ[૬૨] "આતરે[૫૬]-ગુનાહ" (Sins of Commission) તથા "વીતરે[૫૭]-ગુનાહ" (Sins of Omission) ને, મારે-ખાતર[૬૦] વીતરે-ગુનાહ[૫૯] (Sins of Omission) ને તુચ્છ-કારી-કહાડ્યા,[૬૧] મારે-લીધેજ[૬૫] જરથુશ્તએ[૬૬] "આતરે-ગુનાહ[૬૩]" (Sins of Commission) તથા "વીતરે-ગુનાહ"[૬૪] (Sins of Omission) ને મારે-ખાતરજ[૬૭] "વીતરે-ગુનાહ"[૬૬] (Sins of Omission) ને તુચ્છ-કારી-કહાડ્યા[૬૮]-જે[૭૦] (ગુનાહ) વોહૂ-મનંઘહ[૭૧-૭૨] ને લગતો (છે), જે[૭૩] (ગુનાહ) કલામોમાંના[૭૫] નાશ-વગરનાને[૭૪]-લગતો (છે)—વૃદ્ધિને-લગતી-વરજીશી,[૭૬-૭૭] તથા યાદ-રાખીને અમલ-કરવા[૭૮] તથા ઉસુલના-સંબંધમાં.[૭૯]
(૧૪) ("યાતુ" તથા "દએવો-મખ્યો" જેવો શખ્સ) નાશ કરનારાઓના[૮૧] જોશની-મારફતે[૮૨] વૃદ્ધિઓને[૮૮] લગતી માજદયસ્ની[૯૦] દએનને[૮૯] બાંધેલી[૮૭]-હોય-તેમ[૮૬] સોગણી[૮૦] અને સેંકડો-ગણી[૮૩] ચાલુ[૮૨] અને ચાલુ[૮૩] વળી[૮૪] દૂર-ઘસડી-જાયછે.[૮૫]

(ઉપલા કરદા વિષે એરવદ મસાનીનો ખુલાસો)

આ કરદો જે "યાતુ જી જરથુશ્ત"ને નામે ઓળખાય છે તે સાત વખત ભણાવો જોઇએ છે. જરથોશ્તી દએનમાં અવસ્તા માંથ્રના ભણતરોની જે એજમતી અસરો થવાનો ધ્વનીનો કાયદો સમજાવેલો છે તે ધ્વની (Vibration) ને કાયદે આ કરદાની અસર ઘણીજ જોરમંદ તથા ફાયદા કારક છે. ખાસ કરીને કોઈબી "યાતુ" યાને જાદુગર (Black Magician) જેવા શખ્સની જાદુઈની સામે ટક્કર ઝીલવા માટે આ કરદો

ઘણો એજમતી ગણાયલો છે. એની અંદર તમામ "ફ્રુષો-માંથ્ર" હોવાને લીધે બોલેબોલ તરજુમો કરવાથી આપણને ખુલ્લો અર્થ તુરત સમજ પડી શકે નહી. પણ એ કરદાની સમજણ ટુંકમાં આ છે કે આત્મીક વૃદ્ધિમાં આગળ વધનાર શખ્સ જે "આશ્રવન" યા "રથેશ્તાર" ના દરજ્જાનો હોય છે તે શખ્સની સામે જ્યારે દરૂજીનો જોશ કુદરતી બેપણાને કાયદે આવે છે તે વખતે તે શખ્સના "કેહરપ" યાને બાતેન શરીરની અંદર જો સાતે અમશાસ્પંદોને લગતા "સ્તોત" યાને એજમતી કલામોની અસરો કે જે "સ્તોત" આ કરદામાં ખુદ આમેજ કરી લેવામાં આવેલા છે, તે કલામોનો ચાલુ ભણીને અમલ કરવામાં આવે તો આત્મીક વૃદ્ધિમાં આગળ વધનાર શખ્સના "કેહરપ"નો ખાસ બચાવ થતો રહે છે. આ કરદામાં ઘણી ભેદી બાબદોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે અને ખાસ કરીને "આ-તરે" યાને "આ બાજુ તરફ વધારે ઢળેલા રાખે એવી કારદાની" યાને જે નહી કરવું જોઈએ તે કરવાને લગતો ગુનાહ (Sins of Commission) જે પહેલવીમાં "ફ્રેહ-બુતીહ"ને નામે ઓળખાય છે તથા "વી-તરે" યાને "યજદી પ્રવાહોથી ચાલુ વધારે ને વધારે દૂર રાખે એવી કારદાની" યાને જે કંઇ કરવું જોઇએ તે નહી કરવાને લગતો ગુનાહ (Sins of Omission) જે પહેલવીમાં "અઈબી-બુતીહ"ને નામે ઓળખાય છે તે બે જાતના ગુનાહોથી રૂરવનની વૃદ્ધિમાં "મીશ્ન" યાને વીચારને કાયદે તથા "માંથ્ર" યાને શબ્દ ઉચ્ચારને કાયદે જે ખલલ થાય છે, તેમાંથી ચાલુ બચવાને માટે આ શ્રેષ્ઠ બુલંદ કલામો આપવામાં આવ્યા છે. જાદુઈ અસર ધરાવનારા "મીશ્ર" તથા "માંથ્ર"ને લગતા "આ-તરે" (Excess) તથા "વી-તરે" (Deficiency) ગુનાહોની સામે મજબુટ બચાવની ઢાલ તરીકે રંગની યાને માંથ્રની અસરો (Vibration-Colours) ચાલુ "કેહરપ"માં રાખી મુકવા માટે આ "યાતુ જી જરથુશ્ત" નો કરદો બુલંદમાં બુલંદ, ઉત્તમમાં ઉત્તમ છે એમ ધ્યાનમાં રાખવું, અને આ કરદાની અસર "કહેરપ"ને "પત-માન" યાને મીજાંન (The Golden Mean) ઉપર રાખવામાં ભણનારની અશોઈના પ્રમાણમાં મદદગાર થઈ પડે છે.

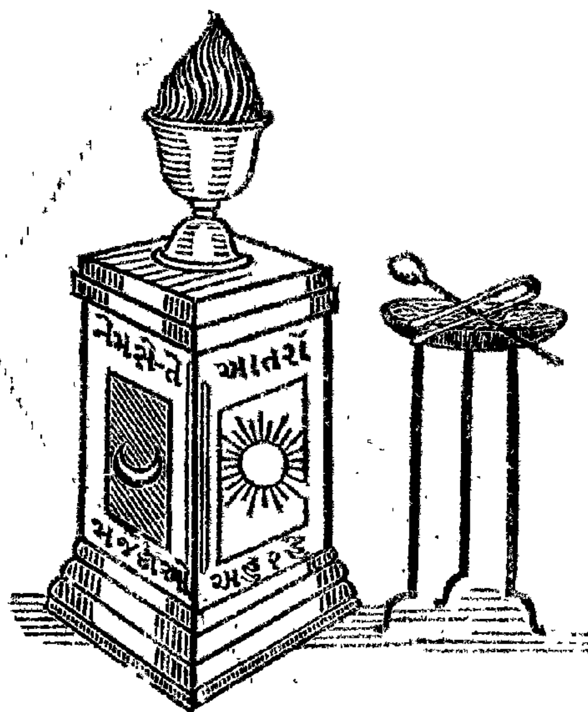
(એજ પ્રમાણે બેહેરામ યશતના કરદા ૧૯ મા ના ૫૯ મા ફકરાનો તરજુમો બોલેબોલ નીચે આપવામાં આવે છેઃ—)

(કરદો ૧૯ મો) (૫૯) **વેરેથ્રઘ્નેમ[1] અહુરધાતેમ[2] યજમઇદે.[3] અસાનેમ[4] સિધૂઇરે[5] ચિથ્રેમ[6] અબરે[7] અહુરે[8] પુથ્રો[9] પુથ્રા-**

ઓંઘ્રહો[10] બએવરે-પતયો,[11] અમવ[12] આસ[13] વેરેથ્રવ[14] નાંમ,[15] વેરેથ્રવ[16] આસ[17] અમવ[18] નાંમ.[19]

(૫૯) હોરમજદના પેદા કીધેલા[2] બેહેરામ[1] (ઇજદ)ને હમો વખાણીએ[3] છીએ. અહુરમજદ[6] એક તીક્ષણ[5] "ચીશ્ર"[6] એટલે બીજ હથ્યાર[4] તરીકે (મને) બખ્શેશ કરે[7]—(જેથી) ફરજંદ[8] તથા દશહજારગણી-સાહેબી[11] ધરાવનારા ફરજંદો[10] (થાય)—(જેઓ) ફતેહના[14] નામ[15] સાથે હીમત-વાળાં[12] હોવાં જોઇએ,[13] અને હીમતના[18] નામ[19] સાથે ફત્તેહમંદ[16] હોવાં જોઇએ.[17]

નેમશે-તે
આતરેં